

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
"ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ"
Προσανατολισμός στον Άνθρωπο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Παραδοτέο Β:
Έκθεση Αξιολόγησης του Προγράμματος
για το 2012 στο Πλαίσιο του Σχεδίου
Αξιολόγησης (Ενδιάμεση Έκθεση
Αξιολόγησης για το 2012)

στο πλαίσιο του έργου

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ
ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (ON-GOING) ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ
ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ»

ΑΝΑΔΟΧΟΣ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ Α.Ε.
Συμβουλοι Επιχειρησεων

5 Φεβρουαρίου 2013

Περιεχόμενα

Επιτελική Σύνοψη	4
Executive Summary	9
Εισαγωγή	14
A Αποτίμηση της Συνεχιζόμενης Ορθότητας και Συνέπειας της Στρατηγικής του ΕΠΑΝΑΔ	16
A.1 Επικαιροποίηση της Ανάλυσης της Υφιστάμενης Κατάστασης	16
A.1.1 Δημογραφικά Χαρακτηριστικά.....	16
A.1.2 Υφιστάμενη Κατάσταση και Εξελίξεις στον Τομέα της Απασχόλησης, της Ανεργίας, της Κοινωνικής Προστασίας της Εκπαίδευσης και Δια Βίου Μάθησης και της Υγείας	16
A.1.3 Δράσεις και στοιχεία – αποτελέσματα υλοποίησης της Γ' Προγραμματικής περιόδου στον τομέα των Ανθρωπίνων Πόρων και της Κοινωνικής Συνοχής.....	38
A.1.4 Περιφερειακή Εξειδίκευση Αναγκών	42
A.1.5 Επικαιροποιημένη Ανάλυση SWOT.....	59
A.1.6 Διατύπωση και Ιεράρχηση Αναγκών σύμφωνα με την Επικαιροποιημένη Ανάλυση SWOT.....	65
A.2 Αξιολόγηση της Καταλληλότητας και Επικαιρότητας της Στρατηγικής και της Εσωτερικής Συνοχής του ΕΠΑΝΑΔ	71
A.2.1 Γενική προσέγγιση για την αξιολόγηση της εσωτερικής συνοχής του ΕΠΑΝΑΔ	71
A.2.2 Συνάφεια της Στρατηγικής του ΕΠΑΝΑΔ, σε σχέση με τις Δυνατότητες και τις Ευκαιρίες της Ανάλυσης SWOT.....	72
A.2.3 Συνάφεια της Στρατηγικής του ΕΠΑΝΑΔ, σε σχέση με τις Αδυναμίες και τις Απειλές της Ανάλυσης SWOT.....	74
A.2.4 Συνάφεια της Στρατηγικής του ΕΠΑΝΑΔ, σε σχέση με τις νέες ανάγκες.....	75
A.2.5 Συνάφεια της Στρατηγικής του ΕΠΑΝΑΔ με τις υλοποιούμενες Κατηγορίες Παρεμβάσεων	77
A.2.6 Συνάφεια των Ειδικών Στόχων του ΕΠΑΝΑΔ με τις υλοποιούμενες Δράσεις/Κατηγορίες Πράξης	80
A.3 Αξιολόγηση της Εξωτερικής Συνοχής του ΕΠΑΝΑΔ.....	82
A.3.1 Γενική προσέγγιση για την αξιολόγηση της εξωτερικής συνοχής του ΕΠΑΝΑΔ	82
A.3.2 Αξιολόγηση της συνάφειας της στρατηγικής του ΕΠΑΝΑΔ με ευρωπαϊκές στρατηγικές και προτεραιότητες	84
A.3.3 Συνάφεια με το ΕΣΠΑ	100
B Αξιολόγηση του Συστήματος Ποιοτικών και Ποσοτικών Στόχων του ΕΠΑΝΑΔ	103
B.1 Εισαγωγή - Μεθοδολογικό Σημείωμα.....	103
B.2 Γενική θεώρηση δεικτών	105
B.3 Ανάπτυξη συστήματος δεικτών - προτεινόμενες αλλαγές σε δείκτες	111
B.3.1 Άξονες Προτεραιότητας 1, 2, 3: Συστημικές Παρεμβάσεις	111
B.3.2 Άξονες Προτεραιότητας 4,5,6: Ενίσχυση της προσαρμοστικότητας του ανθρώπινου δυναμικού και των επιχειρήσεων (ΘΑΠ 2).....	112
B.3.3 Άξονες Προτεραιότητας 7,8,9: Διευκόλυνση της Πρόσβασης στην Απασχόληση (ΘΑΠ 3)	114
B.3.4 Άξονες Προτεραιότητας 10,11,12: Πλήρης Ενσωμάτωση του συνόλου του Ανθρώπινου Δυναμικού σε μια κοινωνία ίσων ευκαιριών (ΘΑΠ 4).....	116
B.3.5 Άξονες Προτεραιότητας 13,14,15: Εδραίωση της μεταρρύθμισης στον Τομέα της Ψυχικής Υγείας, ανάπτυξη της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και προάσπιση της Δημόσιας Υγείας του πληθυσμού (ΘΑΠ 5)	119
B.3.6 Άξονες Προτεραιότητας 16,17,18: Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής (ΘΑΠ 6)	121
B.4 Μέθοδος υπολογισμού δεικτών - Επικαιροποίηση ποσοτικοποίησης στόχων	122
B.4.1 Άξονες Προτεραιότητας 1, 2, 3: Συστημικές Παρεμβάσεις	123
B.4.2 Άξονες Προτεραιότητας 4,5,6: Ενίσχυση της προσαρμοστικότητας του ανθρώπινου δυναμικού και των επιχειρήσεων (ΘΑΠ 2).....	124
B.4.3 Άξονες Προτεραιότητας 7,8,9: Διευκόλυνση της Πρόσβασης στην Απασχόληση (ΘΑΠ 3)	128
B.4.4 Άξονες Προτεραιότητας 10,11,12: Πλήρης Ενσωμάτωση του συνόλου του Ανθρώπινου Δυναμικού σε μια κοινωνία ίσων ευκαιριών (ΘΑΠ 4).....	137
B.4.5 Άξονες Προτεραιότητας 13,14,15: Εδραίωση της μεταρρύθμισης στον Τομέα της Ψυχικής Υγείας, ανάπτυξη της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και προάσπιση της Δημόσιας Υγείας του πληθυσμού (ΘΑΠ 5)	143
B.4.6 Άξονες Προτεραιότητας 16,17,18: Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής (ΘΑΠ 6)	148
B.5 Μέτρηση της Δημιουργούμενης Απασχόλησης.....	149
B.6 Αξιολόγηση του Τρόπου Παρακολούθησης των Δεδομένων του Παραρτήματος 23 του Εφαρμοστικού Κανονισμού 1828/2006.....	154

B.7	Συμπεράσματα - Προτάσεις.....	155
C	Αξιολόγηση της Αποτελεσματικότητας και Αποδοτικότητας Υλοποίησης του ΕΠΑΝΑΔ	157
C.1	Αξιολόγηση της Χρηματοοικονομικής Πορείας του ΕΠΑΝΑΔ	157
C.1.1	Αποτίμηση της γενικής χρηματοοικονομικής εικόνας του Προγράμματος.....	157
C.1.2	Αποτίμηση της χρηματοοικονομικής εικόνας των Θεματικών Στόχων του Προγράμματος	160
C.1.3	Κατηγοριοποίηση έργων και Οικονομική πρόοδος.....	174
C.1.4	Αποτίμηση της χρηματοοικονομικής πορείας υλοποίησης του ΕΠΑΝΑΔ ανά Φορέα Διαχείρισης Έργων	178
C.1.5	Εκτιμήσεις προβλέψεων υλοποίησης του ΕΠ ΑΝΑΔ σε σχέση με την επίτευξη των ποιοτικών, ποσοτικών και χρηματοδοτικών στόχων.....	184
C.2	Μέτρηση των αποκλίσεων μεταξύ αρχικού σχεδιασμού και υλοποίησης	188
C.2.1	Απόκλιση βασικών χρηματοοικονομικών δεικτών.....	188
C.2.2	Μέτρηση των αποκλίσεων των στόχων στις 3 κατηγορίες Περιφερειών του ΕΠΑΝΑΔ	192
C.3	Αξιολόγηση της Πορείας Υλοποίησης των Έργων Προτεραιότητας του ΕΠΑΝΑΔ	195
C.4	Αξιολόγηση της συνεισφοράς του ΕΠΑΝΑΔ στην επίτευξη των στόχων του Μνημονίου Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής.....	205
C.5	Συμβολή των παρεμβάσεων στο επίπεδο της περιφέρειας	206
C.6	Αξιολόγηση της Αποτελεσματικότητας και Αποδοτικότητας του ΕΠΑΝΑΔ	214
C.6.1	Συνοπτική παρουσίαση της μεθοδολογίας υπολογισμού της αποτελεσματικότητας – αποδοτικότητας	214
C.6.2	Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των Αξόνων Προτεραιότητας	217
C.6.3	Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας του Επιχειρησιακού Προγράμματος	223
C.7	Συμπεράσματα	227
D	Αξιολόγηση των μηχανισμών παρακολούθησης, διαχείρισης, ελέγχου και αξιολόγησης των παρεμβάσεων	229
D.1	Μεθοδολογικό Πλαίσιο	229
D.2	Παρουσίαση του συστήματος των μηχανισμών παρακολούθησης, διαχείρισης, ελέγχου και αξιολόγησης του ΕΠΑΝΑΔ	231
D.2.1	Το Σύστημα Διαχείρισης του ΕΣΠΑ και των ΕΠ της προγραμματικής περιόδου 2007-13	231
D.2.2	Σύστημα και Μηχανισμοί Διαχείρισης του ΕΠ ΑΝΑΔ 2007-13.....	233
D.3	Σαφήνεια Επάρκεια Καταλληλότητα και Αποτελεσματικότητα του Πλαισίου διαχείρισης του Προγράμματος.....	235
D.3.1	Καταλληλότητα - Αποτελεσματικότητα Συστήματος Εφαρμογής και Διαχείρισης – Αποκλίσεις.....	235
D.3.2	Μηχανισμοί Ελέγχου	237
D.3.3	Κριτήρια Επιλογής Πράξεων.....	237
D.3.4	Συμβολή της Εταιρικής Σχέσης στην Υλοποίηση του Προγράμματος	238
D.3.5	Διασφάλιση της Συμβατότητας με τις Κοινωνικές Πολιτικές	239
D.4	Οι Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης (ΕΦΔ) στο πλαίσιο του συστήματος διαχείρισης, υλοποίησης και παρακολούθησης του ΕΠ ΑΝΑΔ	240
D.5	Συμπεράσματα και Προτάσεις.....	241
E	Ειδικά Αξιολογητικά Ερωτήματα	244
E.1	Αξιολόγηση της Περιβαλλοντικής επίδοσης του Προγράμματος και της σύνδεσής του με τις αρχές της πράσινης ανάπτυξης	244
E.2	Αξιολόγηση της οριζόντιας εφαρμογής και συμμόρφωσης με τις αρχές α) της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, β) της μη διάκρισης και γ) της προσβασιμότητας των Ατόμων με αναπηρία	246
E.3	Αξιολόγηση της οριζόντιας εφαρμογής και συμμόρφωσης με τις αρχές της EQUAL	257
E.4	Συμπεράσματα – Προτάσεις Ειδικών Αξιολογητικών Ερωτημάτων	263
F	Συμπεράσματα – Προτάσεις.....	265
G	Παράρτημα	270
G.1	Μεθοδολογικό πλαίσιο εκπόνησης του Παραδοτέου	270
G.2	Απαντήσεις στα αξιολογητικά ερωτήματα της ενότητας Α	279
G.3	Απαντήσεις στα αξιολογητικά ερωτήματα της ενότητας Β.....	308
G.4	Απαντήσεις στα αξιολογητικά ερωτήματα της ενότητας C.....	316
G.5	Απαντήσεις στα αξιολογητικά ερωτήματα της ενότητας D	328
G.6	Απαντήσεις στα αξιολογητικά ερωτήματα της ενότητας E.....	330
G.7	Πίνακες Αξιολόγησης Εσωτερικής και Εξωτερικής Συνοχής ΕΠΑΝΑΔ	339
G.8	Πίνακες υπολογισμού αποτελεσματικότητας – αποδοτικότητας ΕΠΑΝΑΔ.....	349

Συντομογραφίες

ΑΝ	Ανάγκη
ΑΠ	Άξονας Προτεραιότητας
ΓΣ	Γενικός Στόχος
ΔΑδ	Δείκτης Αποδοτικότητας
Δαλ	Δείκτης Αποτελεσματικότητας
ΔΠΠ/Υ	Δελτίο Παρακολούθησης Πράξης/ Υποέργου
ΕΑΣ	Εθνική Αρχή Συντονισμού
ΕΑΠΑΠ	Ειδική Επιτροπή για την Αξιολόγηση Παρεμβάσεων Ανθρωπίνων Πόρων
ΕΕ	Ενότητα Εργασιών
ΕΕΠ	Έγγραφα Εξειδίκευσης Προγράμματος
ΕΚΤ	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
ΕΜΠ	Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων
ΕΠ	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
ΕΠΑΕΚ	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση»
ΕΠΑΝΑΔ	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού»
ΕΣ	Ειδικός Στόχος
ΕΣΑ	Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Απασχόληση
ΕΣΠΑ	Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς
ΕΤΠΑ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
ΕΥΔ	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
ΕΥΔ ΕΠΑΝΑΔ	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού»
ΕΥΣΕΚΤ	Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου
ΕΥΣΣΑΑΠ	Ειδική Υπηρεσία Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων
ΕΦΔ	Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης
ΚΠ	Κατηγορία Παρέμβασης ή και Κατηγορία Πράξης
ΚΠΣ	Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης
ΚΣΚΓ	Κοινοτικές Στρατηγικές Κατευθυντήριες Γραμμές για την Πολιτική Συνοχής 2007-2013
ΝΔ	Νομικές Δεσμεύσεις
ΟΚΓ	Ολοκληρωμένες Κατευθυντήριες Γραμμές για την Ανάπτυξη και την Απασχόληση
ΟΠΣ	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα
ΠΔ	Προγραμματικές Δεσμεύσεις
Π/Υ	Προϋπολογισμός
ΣΑ	Σύμβουλος Αξιολόγησης
ΣΔΕ	Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου Συγχρηματοδοτούμενων Πράξεων 2007-2013
ΤΔΠ/Υ	Τεχνικό Δελτίο Πράξης / Υποέργου
ΦΥ	Φυσική Υλοποίηση
ΦΣ	Φυσικός Στόχος

Επιτελική Σύνοψη

Η Έκθεση Αξιολόγησης του Προγράμματος για το 2012 στο πλαίσιο του Σχεδίου Αξιολόγησης (Ενδιάμεση Έκθεση Αξιολόγησης για το 2012), αποτελεί παραδοτέο που εκπόνησε ο Σύμβουλος Αξιολόγησης, το οποίο στοχεύει στην αποτίμηση της συνεχιζόμενης ορθότητας και συνέπειας της στρατηγικής του ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» (ΕΠΑΝΑΔ), στην αξιολόγηση του συστήματος ποιοτικών και ποσοτικών στόχων, στην αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας υλοποίησης του προγράμματος με στοιχεία αναφοράς από το ΟΠΣ 30.06.2012 και στην αξιολόγηση των μηχανισμών διαχείρισης και υλοποίησης. Τα βασικά πορίσματα, σύμφωνα με το περιεχόμενο της προαναφερθείσας Έκθεσης Αξιολόγησης, παρατίθενται κατωτέρω.

Αξιολόγηση της συνοχής του ΕΠΑΝΑΔ στο νέο κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον

- Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού αξιολογήθηκε ως προς τους στόχους του και τις νέες ανάγκες (εσωτερική συνοχή) αλλά και σε σχέση με Ευρωπαϊκές Πολιτικές και Προτεραιότητες (εξωτερική συνοχή), αξιοποιώντας ως μεθοδολογικό εργαλείο την κατάρτιση ποιοτικών μήτρων συνάφειας.
- Σύμφωνα με την παραπάνω μεθοδολογική προσέγγιση, διαπιστώθηκε ότι το ΕΠ διαθέτει **ισχυρή συνάφεια με τους στόχους του και τις νέες ανάγκες παρά το γεγονός ότι υπήρξε σημαντική αλλαγή της κοινωνικοοικονομικής κατάστασης** που επικρατούσε τη στιγμή σχεδιασμού του Προγράμματος με τη στιγμή αξιολόγησης (Ιούνιος 2012).
- Το ΕΠΑΝΑΔ διαθέτει **έντονη συνάφεια με την στοχοθεσία του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων** και κατ' επέκταση με τη στρατηγική Ευρώπη 2020, η οποία δίνει μεγάλη σημασία στην απασχόληση του 75% της ηλικιακής κατηγορίας 20-64 ετών και στη μείωση των ατόμων που βρίσκονται ή κινδυνεύουν να βρεθούν σε κατάσταση φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού.
- **Πρόσθετα, το ΕΠΑΝΑΔ παρουσιάζει ισχυρή συνάφεια με τις ευρωπαϊκές πολιτικές και προτεραιότητες αλλά και με τους θεματικούς στόχους**, όπως αυτοί έχουν διαμορφωθεί σύμφωνα με τη Πρόταση Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του συμβουλίου για το ΕΚΤ και τη κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ 1081/2006, οι οποίοι και δύναται να αποτελέσουν τους βασικούς άξονες της τομεακής πολιτικής για το ανθρώπινο δυναμικό στην νέα προγραμματική περίοδο (2014-2020)

Αξιολόγηση του Συστήματος Ποιοτικών και Ποσοτικών Στόχων του ΕΠΑΝΑΔ

- Το σύστημα δεικτών του ΕΠΑΝΑΔ κατά το σχεδιασμό του περιλάμβανε 39 δείκτες παρακολούθησης, εκ των οποίων 20 δείκτες εκροής (2 δείκτες ΕΣΠΑ) και 19 δείκτες αποτελέσματος (6 δείκτες ΕΣΠΑ). Σύμφωνα με την εγκριθείσα πρόταση αναθεώρησης (Απόφαση Επιτροπής, 18.12.2012, C(2012) 9763) το σύστημα δεικτών του ΕΠΑΝΑΔ πλέον περιλαμβάνει 49 δείκτες παρακολούθησης, εκ των οποίων οι 29 είναι δείκτες εκροής (2 δείκτες ΕΣΠΑ) και οι 20 είναι δείκτες αποτελέσματος (5 δείκτες ΕΣΠΑ). Σημειώνεται ότι η αύξηση του αριθμού των δεικτών (κυρίως των δεικτών εκροής), με την προσθήκη 9 νέων δεικτών, πραγματοποιήθηκε στην κατεύθυνση της ποσοτικοποίησης εκείνων των παρεμβάσεων, που στη φάση σχεδιασμού το 2007 δεν μπορούσαν να ποσοτικοποιηθούν.
- Οι δείκτες ποσοτικοποιούν παρεμβάσεις και κατηγορίες πράξεων που αντιστοιχούν σε ποσοστό **88,6%** των συνολικών εντάξεων του ΕΠΑΝΑΔ έως **30.06.2012**. Αναλυτικότερα οι δείκτες του Προγράμματος εξυπηρετούνται, τη χρονική στιγμή αναφοράς 30/6/2012, από ενταγμένες πράξεις των οποίων ο αθροιστικός προϋπολογισμός ανέρχεται στο 80,2 % της αρχικής δημόσιας δαπάνης και 77,8% της αναθεωρημένης δημόσιας δαπάνης.
- Οι δείκτες κρίνονται στο σύνολό τους εφικτοί και μετρήσιμοι, ενώ από την αξιολόγηση του πλέγματος στόχων και δεικτών του ΕΠΑΝΑΔ προκύπτει σε ικανοποιητικό βαθμό διασύνδεση

των δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων, καθώς στις περισσότερες περιπτώσεις οι δείκτες αποτελέσματος αντιστοιχούν και τροφοδοτούνται από τουλάχιστον έναν δείκτη εκροών.

Αναφορικά με τους **δείκτες εκροών και την πορεία επίτευξης αυτών** έως και την περίοδο αναφοράς, προκύπτουν τα ακόλουθα βασικά συμπεράσματα:

- Μέχρι και 30-06-2012 οι συνολικά 17 από τους 20 Επιχειρησιακούς Δείκτες Εκροών εξυπηρετούνται από συνολικά **32.402 πράξεις** (εκ των οποίων οι 31.649 αφορούν σε πράξεις κρατικές ενισχύσεων) (99,3 % ποσοτικοποίηση επί συνόλου 32.638 πράξεων). Οι ενταγμένες πράξεις που τροφοδοτούν αυτούς τους 17 δείκτες έχουν αθροιστικό π/υ 2.132.971.139 €. Οι 3 δείκτες που δεν εξυπηρετούνται από κανένα έργο, και που αποτελούν δείκτες του ΘΑΠ 5, είναι "Δικτύωση Μονάδων ΠΦΥ (πλήθος δικτύων)", "Σχέδια προτύπων ποιότητας και προγραμμάτων διαπίστευσης φορέων που παρέχουν ΠΦΥ" και " Εργαστήρια και κέντρα που συμμετέχουν σε ενέργειες διαπίστευσης (πλήθος)", για τους οποίους μέχρι και την περίοδο αναφοράς δεν έχουν ενταχθεί σχετικές πράξεις που να τους εξυπηρετούν.
- Η κάλυψη της προγραμματικής τιμής στόχου για τους δείκτες από την αθροιστική στοχοθεσία των ενταγμένων έργων που υπηρετούν τους δείκτες κρίνεται ικανοποιητική αφού σε σύνολο 20 δεικτών οι 14 έχουν ικανοποιητική κάλυψη (>70%), 2 μόνο υστερούν ενώ 3 δεν εξυπηρετούνται καθόλου ως ανεφέρθη ανωτέρω.

Αναφορικά με τους **δείκτες αποτελέσματος και την πορεία επίτευξης αυτών** έως και την περίοδο αναφοράς, προκύπτουν τα ακόλουθα βασικά συμπεράσματα:

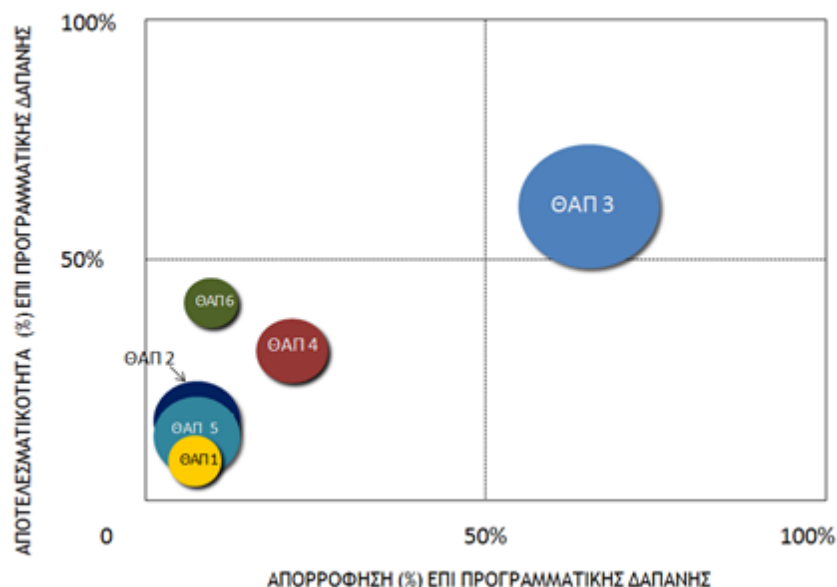
- Από τους 19 δείκτες αποτελέσματος και λαμβάνοντας υπόψη τα υφιστάμενα συστήματα παρακολούθησης μόνο 10 μπορούν να μετρηθούν αξιοποιώντας τα δεδομένα των δελτίων παρακολούθησης προόδου, του παραρτήματος 23, τα στατιστικά στοιχεία καταγεγραμμένης ανεργίας του ΟΑΕΔ, τα στοιχεία των τριμηνιαίων ερευνών εργατικού δυναμικού της ΕΛ.ΣΤΑΤ και λοιπές διαθέσιμες πηγές άντλησης αξιόπιστων δεδομένων.
- Ειδικά για 2 δείκτες που αφορούν στην μέτρηση του αριθμού των ωφελούμενων που βρίσκουν εργασία 6 μήνες μετά την παρέμβαση, θα πρέπει να διενεργηθεί ειδική έρευνα πεδίου καθώς η τήρηση και η παρακολούθηση ανάλογων δεδομένων, με εξαίρεση στις ενέργειες κατάρτισης, στην παρούσα φάση δεν επιτρέπει την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.
- Από τους 10 δείκτες αποτελέσματος που εμφανίζουν υλοποίηση μόνο 2 εξ αυτών παρουσιάζουν ικανοποιητική πρόοδο και φαίνεται ότι θα επιτευχθούν οι τιμές στόχους τους μέχρι το τέλος του ΕΠΑΝΑΔ.
- Οι υπόλοιποι 6 μετρήσιμοι δείκτες αποτελέσματος εμφανίζουν ποσοστά επίτευξης της τάξεως από 0% έως 24%.

Αξιολόγηση της πορείας υλοποίησης - Αποτελεσματικότητα - & αποδοτικότητα ΕΠΑΝΑΔ

- Μέχρι 30/6/2012 το ΕΠ παρουσίασε εντάξεις που ανέρχονται στο 90% της εγκεκριμένης Δημόσιας Δαπάνης ενώ με βάση την αναθεώρηση το ποσοστό ανέρχεται σε 88%. Οι νομικές δεσμεύσεις του προγράμματος ανέρχονται στο 54,2% της προγραμματικής δημόσιας δαπάνης και στο 52% βάσει της πρότασης αναθεώρησης ενώ η απορρόφηση του προγράμματος ανέρχεται στο 34%, (δαπάνες αυξημένες κατά 185 εκ σε σχέση με τη περίοδο 31/12/2011).
- Ο μέσος ρυθμός απορρόφησης (εξαιρουμένου της απορρόφησης του 2009 που δεν λαμβάνεται υπόψη καθώς επί της ουσίας δεν είχε ενεργοποιηθεί το ΕΠ εκτός του ΘΑΠ 3) ανέρχεται σε 14% ενώ την καλύτερη επίδοση το πρόγραμμα παρουσίασε το 2012 με ετήσιο ρυθμό απορρόφησης 17%. Με αυτό το μέσο ρυθμό απορρόφησης απαιτείται για την έγκαιρη απορρόφηση του συνόλου του ΕΠΑΝΑΔ αύξηση του μέσου ρυθμού απορρόφησης για τα επόμενα χρόνια κατά 6 εκατοστιαίες μονάδες.
- Η ανάλυση της απορρόφησης σε επίπεδο Θεματικών Αξόνων Προτεραιότητας κατέδειξε ότι τη μεγαλύτερη απορρόφηση σε επίπεδο Θεματικών Αξόνων έχει ο Θεματικός Άξονας 3 "Διευκόλυνση της Πρόσβασης στην Απασχόληση" με 56% επί της προγραμματικής δημόσιας δαπάνης του και τροφοδοτεί το 90 % των συνολικών δαπανών του ΕΠ.
- Η συστηματοποίηση των έργων κατά κλάσεις απορρόφησης κατέδειξε ότι τα έργα με υψηλό π/υ (>1Μ€) έχουν την καλύτερη επίδοση απορρόφησης. Παράλληλα υπάρχει ένας σημαντικός αριθμός έργων (Κοινωνική Εργασία, ΤΟΠΕΚΟ, ΤΟΠΣΑ, Διαρθρωτική Προσαρμογή κλπ) που

έχουν πρόσφατα ενταχθεί και τα οποία εκτιμάται ότι θα φέρουν σύντομα δαπάνες και θα αυξήσουν δραστικά το μέσο ρυθμό απορρόφησης των επόμενων ετών.

- Η ανάλυση της απορρόφησης σε επίπεδο θεματικών προτεραιοτήτων του ΕΠΑΝΑΔ κατέδειξε ότι τη μεγαλύτερη απορρόφηση και ταυτόχρονα τις περισσότερες εντάξεις παρουσιάζουν οι θεματικές προτεραιότητες 66 "Εφαρμογή ενεργητικών και προληπτικών μέτρων στην αγορά εργασίας" και η 69 "Μέτρα για την βελτίωση της προσβασιμότητας στην εργασία και την ενδυνάμωση της βιώσιμης εργασιακής συμμετοχής και εξέλιξης της γυναίκας".
- Βάσει της αρχικής περιφερειακής κατανομής του προγράμματος καταβλήθηκε προσπάθεια ώστε οι εντάξεις ανά περιφέρεια να ακολουθούν την αρχική κατανομή. Δεδομένης της νέας κοινωνικοοικονομικής κατάστασης, της μείωσης των εργαζομένων και του διαρκούς αυξανόμενου ποσοστού ανεργίας κρίνεται σκόπιμη η επανεξέταση της περιφερειακής κατανομής των πράξεων, προκειμένου και να προσδιοριστεί το ποσοστό που θα αντιστοιχεί στην κάθε περιφέρεια σε σχέση με τις νέες ανάγκες της.
- Η αποτελεσματικότητα του προγράμματος μετρήθηκε με βάση τις αναφορές ΟΠΣ και τα εξαμηνιαία δελτία παρακολούθησης του Α εξαμήνου 2012. Σε όσα έργα δεν υπήρχε τιμή φυσικής υλοποίησης χρησιμοποιήθηκε το ισοδύναμο υλοποίησης (δηλ η φυσική υλοποίηση να είναι μεγαλύτερη κατά 10% από την οικονομική πρόοδο). Η συνολική αποτελεσματικότητα του ΕΠΑΝΑΔ, μέχρι τις 30.06.2012 υπολογίζεται σε 36% (σταθμισμένη υλοποίηση του συνολικού φυσικού αντικείμενου του Προγράμματος). Η τιμή θεωρείται ικανοποιητική για το χρονικό σημείο αναφοράς. Συνακόλουθα ο δείκτης αποδοτικότητας του ΕΠΑΝΑΔ μέχρι 30.06.2012, προκύπτει ίσος με 1,07 (107%) τιμή ικανοποιητική, η οποία αντιπροσωπεύει την αναλογικότητα της φυσικής υλοποίησης έναντι της οικονομικής προόδου (βέλτιστη σχέση φυσικής υλοποίησης και οικονομικής προόδου).
- Το πρόγραμμα προβλέπεται να παρουσιάσει σημαντική αύξηση της απορρόφησης και αποτελεσματικότητας εντός του 2013 καθώς αναμένεται να δηλωθεί η φυσική πορεία δράσεων μεγάλης χρηματοδοτικής βαρύτητας (ΤΟΠΣΑ, ΤΟΠΕΚΟ, Κοινωφελής Εργασία, Διαρθρωτική Προσαρμογή επιχειρήσεων).
- Η συνδυαστική εικόνα αποτελεσματικότητας και απορρόφησης σε επίπεδο Θεματικών Αξόνων Προτεραιότητας εικονίζεται κατωτέρω από όπου διαπιστώνεται ο διαφορισμός στην φυσική και οικονομική πρόοδο.

Μηχανισμοί παρακολούθησης, διαχείρισης, ελέγχου και αξιολόγησης των παρεμβάσεων

- Για την αξιολόγηση των μηχανισμών παρακολούθησης ο Σύμβουλος Αξιολόγησης προχώρησε σε βιβλιογραφική επισκόπηση του κανονιστικού και θεσμικού πλαισίου και στη διενέργεια συνεντεύξεων (επί τη βάση δομημένου ερωτηματολογίου) με φορείς που εμπλέκονται στην

υλοποίηση του ΕΠ ΑΝΑΔ. Οι εμπλεκόμενοι φορείς που συμμετείχαν στην έρευνα ήταν: η ΕΥΔ ΕΠΑΝΑΔ (Μονάδα Α, Β1, Β2 και Γ), τρεις ΕΦΔ (Ειδική Υπηρεσία για την Κοινωνική Ένταξη και την Κοινωνική Οικονομία, Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού, Ειδική Υπηρεσία Τομέα Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης) και ένας βασικός δικαιούχος (Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης).

- Συνολικά το σύστημα διαχείρισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης του ΕΠΑΝΑΔ κρίνεται ότι λειτουργεί ικανοποιητικά σε επίπεδο διαχείρισης.
- Σημαντική συμβολή στην επιτυχή υλοποίηση των παρεμβάσεων του προγράμματος αποτελεί η εύρυθμη συνεργασία της ΕΥΔ ΕΠΑΝΑΔ με λοιπούς φορείς όπως η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΥΣΕΚΤ).
- Το Σύστημα Διαχείρισης, επί τη βάσει απαντήσεων των στελεχών χαρακτηρίζεται από την ΕΥΔ, τους ΕΦΔ και τους Δικαιούχους του ΕΠ ΑΝΑΔ 2007-2013, από ικανοποιητικό βαθμό σαφήνειας, καθώς κατά την άποψή τους έχει οριοθετημένες αρμοδιότητες και διακριτούς ρόλους, ενώ και οι λειτουργίες των εμπλεκόμενων μερών είναι σαφείς.
- Ο μηχανισμός εντοπισμού και καταγραφής αποκλίσεων από τους στόχους κατά την υλοποίηση του ΕΠ ΑΝΑΔ 2007-2013 κρίνεται ως συστηματικός και επαρκής και περιλαμβάνει εργαλεία όπως τα δελτία παρακολούθησης φυσικού (ανά εξάμηνο) και οικονομικού αντικείμενου (όποτε καταγράφεται δαπάνη), τα roadmaps (ανά μήνα) και συστηματικό έλεγχο (ανά μήνα) των κατανομών όπου ελέγχονται επισταμένως τα παραδοτέα, οι δαπάνες, το φυσικό αντικείμενο κάθε δικαιούχου προτού δοθεί η επόμενη κατανομή.
- Η ταχύτητα και η ποιότητα των διαδικασιών λήψης αποφάσεων στους επιμέρους φορείς που εμπλέκονται στην υλοποίηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση των παρεμβάσεων του ΕΠ ΑΝΑΔ βάσει των απαντήσεων των εμπλεκόμενων κρίνεται ως ικανοποιητική.
- Σε ότι αφορά στη συμβολή της εταιρικής σχέσης στην ποιότητα της παρακολούθησης και της υλοποίησης, σημειώνεται ότι η κατάρτιση του ΕΠ ΑΝΑΔ 2007-2013 έχει βασιστεί σε εκτενέστατη διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης με Εθνικές και Περιφερειακές αρχές και φορείς, με κοινωνικούς εταίρους.
- Διαπιστώνεται τροποποίηση των δράσεων δημοσιότητας, που περιλαμβάνονται στο Επικοινωνιακό Σχέδιο του Ε.Π., τόσο λόγω της πτώχευσης του αναδόχου του έργου: Εξειδίκευση της Επικοινωνιακής Στρατηγικής και Εφαρμογή Σχεδίου Δράσεων Πληροφόρησης και Δημοσιότητας του Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού», όσο και λόγω της γενικότερης οικονομικής συγκυρίας στη χώρα που επέβαλε περιορισμό των δαπανηρών δράσεων προβολής.
- Το ΕΠΑΝΑΔ διαθέτει 12 Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης προς τους οποίους, μέχρι τέλους 2012, είχε εκχωρηθεί το 78% της προγραμματικής δαπάνης (περίπου 2.1 δισ. €) και 395 Δικαιούχους (μη συμπεριλαμβανομένων εκείνων από δράσεις κρατικών ενισχύσεων). Σημαντική στην κατεύθυνση ενίσχυσης της παρακολούθησης πορείας των εκχωρημένων προς ΕΦΔ πόρων είναι η περαιτέρω παροχή τεχνικής βοήθειας στους Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης και στους Δικαιούχους του Προγράμματος,

Ενέργειες που θα μπορούσαν να βελτιώσουν τον μηχανισμό διαχείρισης του ΕΠ ΑΝΑΔ είναι οι κάτωθι:

1. Οριζόντιες ενέργειες ενημέρωσης και εκπαίδευσης των ΕΦΔ και δικαιούχων από την ΕΥΔ ΕΠΑΝΑΔ προκειμένου να επιτευχθεί η μεταφορά τεχνογνωσίας και η οριζόντια στήριξη τους.
2. Νομική υποστήριξη των Δικαιούχων για την αντιμετώπιση ενστάσεων – προσφυγών κατά τις διαδικασίες δημοπράτησης των πράξεων που υλοποιούν
3. Επεξεργασία εναλλακτικών σχεδίων αντιμετώπισης δυνητικής αστοχίας ορισμένων ΕΦΔ ή Δικαιούχων.
4. Απλούστευση των διαδικασιών συγκέντρωσης στοιχείων για τα προτυποποιημένα έντυπα παρακολούθησης σε συνδυασμό με την άρση της υποχρέωσης υποβολής τους σε περίπτωση που δεν υπάρχει εξέλιξη στο φυσικό ή οικονομικό αντικείμενο.
5. Διαχειριστικές αλλαγές που ενδεχομένως θα μπορούσαν να λάβουν χώρα περιλαμβάνουν τις κάτωθι ενέργειες:
 - Κατάργηση διαδικασίας οικονομικών υπολόγων
 - Επιλογή ΕΦΔ και Δικαιούχων φορέων μέσα από ανοιχτή διαγωνιστική διαδικασία (όπως συμβαίνει σε άλλα κράτη – μέλη) που θα προσδώσει αυξημένα εχέγγυα για την αναμενόμενη αποτελεσματικότητα.

7. Επικαιροποίηση του Επικοινωνιακού Σχεδίου, σε συνάρτηση με τις σχεδιαζόμενες δράσεις του Ε.Π. και την παρούσα οικονομική πραγματικότητα, καθώς και η ένταξη νέου έργου Συμβούλου Δημοσιότητας για το ΕΠ.

Ειδικά Αξιολογητικά Ερωτήματα

- Η συμβολή του ΕΠ ΑΝΑΔ στην προώθηση της πράσινης ανάπτυξης κρίνεται με βάση την μέχρι σήμερα υλοποίηση ως ιδιαίτερα ικανοποιητική λαμβάνοντας υπόψη την εκτέλεση σημαντικής βαρύτητας ενταγμένων στοχευόμενων έργων υπέρ της πράσινης ανάπτυξης.
- Για την εκτίμηση του βαθμού συμβολής των Κατηγοριών Παρέμβασης του ΕΠ ως προς τους τρεις βαθμούς παρεμβάσεων υπέρ της ισότητας (θετικές, προσανατολισμένες, ουδέτερες) προκύπτει ικανοποιητική συνάφεια με τις θετικές για την ισότητα παρεμβάσεις.
- Προτείνεται να συνεχιστεί η υλοποίηση της δράσης "Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής", και ιδίως να εξεταστούν πιθανά σενάρια της χρηματοδότησή της από άλλες πηγές εκτός του ΕΠΑΝΑΔ, όπως για παράδειγμα η προοπτική μεταφοράς της στα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα 2007-2013 στους Άξονες Προτεραιότητας "Αειφόρος Ανάπτυξη και Ποιότητα Ζωής" μέσω της αξιοποίησης της χρήσης της Ρήτρας Ευελιξίας 10% ΕΚΤ.
- Η εξυπηρέτηση των αρχών της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία εκτιμάται ως ικανοποιητική σε προγραμματικό επίπεδο αλλά σε επίπεδο υλοποίησης εντοπίζεται υστέρηση ιδιαίτερα στην υλοποίηση δράσεων που αφορούν άτομα με αναπηρία στο πλαίσιο του ΘΑΠ 5 του ΕΠ.
- Σε επίπεδο σχεδιασμού και διαδικασιών επιλογής και ένταξης των παρεμβάσεων διαπιστώνεται ότι στο σύστημα επιλογής πράξεων του ΕΠ ΑΝΑΔ 2007-2013 περιλαμβάνονται εξειδικευμένα κριτήρια που προάγουν την αρχή της μη διάκρισης, λόγω του φύλου, της φυλής ή της εθνικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, της ύπαρξης αναπηρίας, της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού.
- Με βάση την προοπτική διαμόρφωσης προτάσεων σχετικά με την καλύτερη εφαρμογή της αρχής της ισότητας των φύλων στις συγχρηματοδοτούμενες -από το ΕΚΤ παρεμβάσεις -του ΕΠ ΑΝΑΔ- και το γεγονός ότι η έκταση της ανεργίας των γυναικών είναι ιδιαίτερα ανησυχητική, δύναται να υλοποιηθούν και πρόσθετες στοχευμένες δράσεις στο πλαίσιο του ΕΠ κατά τα πρότυπα του Μέτρου 5.3 του ΕΠΑΕΚ 2000-2006.
- Η ενσωμάτωση των αρχών της EQUAL στο ΕΠ όσο και η αξιοποίηση πρακτικών της πραγματοποιείται τόσο σε προγραμματικό επίπεδο με εξειδικευμένο κριτήριο επιλογής πράξεων αλλά κυρίως μέσω της υλοποίησης των Πράξεων που αφορούν τα Τοπικά Σχέδια για την Απασχόληση και την Κοινωνική ένταξη ευάλωτων ομάδων τα οποία σχεδιαστικά περιλαμβάνουν το σύνολο των αρχών της ως άνω πρωτοβουλίας.
- Σημαντικό ζήτημα προς επίλυση αποτελεί η ανάγκη εξεύρεσης πόρων για ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης στο πλαίσιο των ολοκληρωμένων παρεμβάσεων ΤΟΠΕΚΟ και ΤΟΠΣΑ. Ως εκ τούτου προτείνεται η χρηματοδότηση διακριτού έργου προώθησης της απασχόλησης -αυταπασχόλησης (Νέες Θέσεις Εργασίας -Νέοι Ελεύθεροι Επαγγελματίες) το οποίο θα αφορά επωφελούμενους των εν λόγω προγραμμάτων.

Executive Summary

The **Evaluation Report of the Programme for 2012 in the context of the Evaluation Plan (Midterm Evaluation Report for 2012)** is a deliverable prepared by the External Evaluator and aims at assessment of the continued accuracy and consistency of the strategy of **OP "Human Resources Development" (OP HRD)**, evaluation of the system of qualitative and quantitative targets, evaluation of the effectiveness and efficiency in the programme implementation, till 30.06.2012, and evaluation of the management and implementation mechanisms. The key findings, according to the contents of the above Evaluation Report, are listed below.

Evaluation of OP HRD cohesion in the new socio-economic environment

- The Operational Programme Human Resources Development was evaluated as to its objectives and the new needs (internal cohesion), but also in relation to European Policies and Priorities (external cohesion), utilising qualitative affinity matrices as a methodology tool.
- According to the above methodological approach, it was found that the **OP has a strong affinity with its objectives and the new needs despite the fact that the socio-economic situation** prevailing at the time of the Programme planning **changed significantly** as compared to the time of evaluation (June 2012).
- **The OP HRD has a strong affinity with the target-setting of the National Reform Programme** and therefore with Europe 2020 strategy, which gives great importance to the employment of 75% of the age group of 20-64 years and to the reduction of people living or at risk of living in poverty and social exclusion.
- **In addition, OP HRD presents a strong affinity with the European policies and priorities, as well as with the thematic objectives**, as they have been set in line with the Proposal for a Regulation of the European Parliament and the Council on the European Social Fund (ESF) and repealing Regulation (EC) No 1081/2006; such thematic objectives may **constitute the main axes for sectoral policy as regards human resources in the new programming period (2014-2020)**

Evaluation of System of Qualitative and Quantitative Targets of the OP HRD

- In planning the OP HRD, the system of indicators included 39 monitoring indicators, of which 20 output indicators (2 NSRF indicators) and 19 result indicators (6 NSRF indicators). According to the adopted revision proposal (Commission Decision, 18.12.2012, C(2012) 9763), the system of indicators of the OP HRD now includes 49 monitoring indicators, of which 29 output indicators (2 NSRF indicators) and 20 result indicators (5 NSRF indicators). It is noted that the increase in the number of indicators (mainly of the output indicators), by adding 9 new indicators, took place for the purpose of quantifying those interventions which could not be quantified during the planning phase in 2007.
- **Indicators quantify interventions and categories of actions representing 88.6% of all approved projects of the OP HRD until 30.06.2012.** More specifically, the Programme indicators are served, as on the reporting date 30/6/2012, by **approved projects** actions, the aggregate budget of which amounts to 80.2% of the initial public expenditure and 77.8% of the revised public expenditure.
- **Indicators are considered in their entirety to be feasible and measurable, while the evaluation of the grid of targets and indicators of OP HRD shows a satisfactory link between output and result indicators**, as in most cases result indicators correspond to and are based on at least one output indicator.

With regard to **output indicators and the course for their achievement** until the reporting period, the following key conclusions were drawn:

- Until 30.06.2012, 17 out of 20 Operational Output Indicators were served by **32,402 actions** in total (of which 31,649 concern state aid actions) (99.3% quantification of 32,638 actions in total). The cumulative budget of the approved projects on which these 17 indicators are based stands at 2,132,971,139 €. The 3 indicators that are not served by any project, and which are indicators of Thematic Priority Axis 5, are “Networking of Primary Health Centres (PHC) Units (number of networks)”, “Quality standard and accreditation programme schemes for entities providing PHC” and “Workshops and centres participating in accreditation (number)”, for which no relevant projects serving such indicators have been approved until the reporting period.
- The achievement of the programmatic target value for indicators from the cumulative target-setting of the approved projects serving the indicators is deemed satisfactory, since 14 out of 20 indicators in total have been achieved sufficiently (>70%), while only 2 are insufficiently achieved and 3 are not served at all as mentioned above.

With regard to **result indicators and the course for their achievement** until the reporting period, the following key conclusions were drawn:

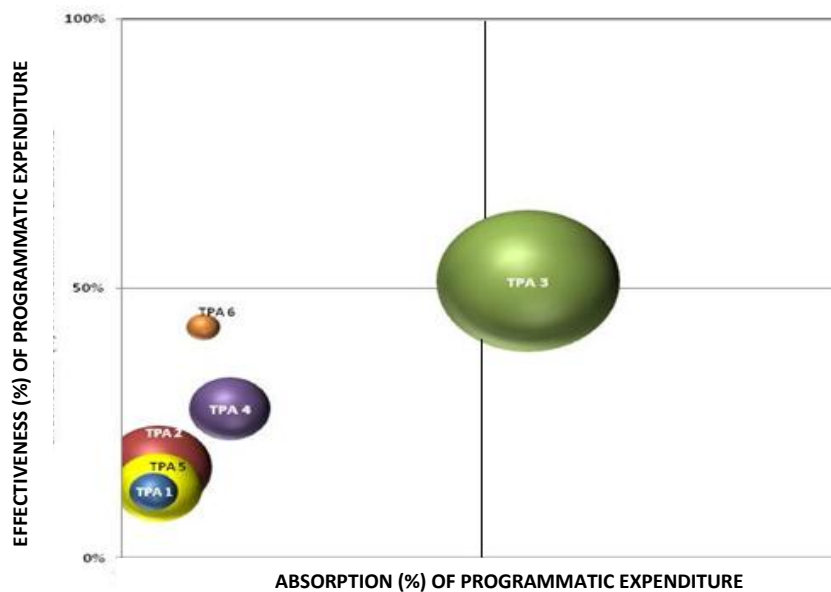
- Of the 19 result indicators, and considering the existing monitoring systems, only 10 result indicators may be measured utilizing the data of the progress monitoring reports, the Annex 23, the statistical data of the Greek Manpower Employment Organisation (OAED) on reported unemployment, the data of the quarterly labour force surveys of the Hellenic Statistical Authority (ELSTAT) and other available official sources of reliable data.
- Specifically for 2 indicators regarding measurement of the number of benefiting persons who find a job 6 months after the intervention, a special field research should be conducted, since the keeping and monitoring of relevant data, except in the cases of training, do not allow at this stage any definite conclusions.
- Of the 10 result indicators presented as implemented only 2 present a satisfactory progress, and it seems that their target values will be achieved by the end of the OP HRD.
- The rest 6 measurable result indicators are found to be achieved by a 0% to 24% rate.

Evaluation of the implementation progress - Effectiveness - & efficiency of OP HRD

- Until 30.06.2012, the OP HRD presented approved projects standing at 90% of the approved Public Expenditure, while according to the revised public expenditure this rate stands at 88%. The programme’s legal commitments stand at 54.2% of the programmatic public expenditure and at 52% based on the revised public expenditure, while the programme absorption stands at 34% (expenditure increased by 185 million compared to the period 31.12.2011).
- The average absorption rate (excluding the absorption in 2009 which is not taken into account, since the OP had not been essentially initiated except for Thematic Priority Axis 3) stands at 14%, while the programme’s best performance was achieved in 2012 with an annual absorption rate of 17%. With this average absorption rate and in order for the entire OP HRD to be absorbed at its completion, the average absorption rate should increase by 6 percentage points in the following years.
- The absorption analysis at the level of Thematic Priority Axes showed that Thematic Axis 3 “Facilitation of Access to Employment” presents the best absorption among the Thematic Axes, with a 56% rate over its programmatic public expenditure, and that 90% of the total OP expenditure is based on this Thematic Axis.
- The systematisation of projects by absorption classes showed that projects of high budget (>1 million €) present the best absorption. At the same time, there is considerable number of projects (Community Service Actions, Local Social Inclusion Actions for Vulnerable Groups of People (TOPEKO), Local Action Programmes for Employment (TOPSA), Structural Adjustment, etc.) which have been recently approved and are expected to generate expenditure soon, and which will drastically increase the average absorption rate in the following years.
- The absorption analysis at the level of thematic priorities of the OP HRD showed that thematic priorities 66 “Implementing active and preventive measures on the labour market” and 69 “Measures to improve access to employment and increase sustainable participation and progress of women in employment” present the best absorption, as well as the greatest number of approvals.

- Based on the initial regional allocation of the programme, efforts were made so that approvals per region follow the initial allocation. Given the new socio-economic situation, the reduction of employed persons and the increasing unemployment rate, it is appropriate to re-examine the regional allocation of actions, so as to determine the rate that will correspond to each region in relation to its new needs.
- The effectiveness of the programme was measured based on the MIS reports and the semi-annual monitoring reports for the first half of 2012. In projects where there was no physical implementation value, the implementation equivalent was utilised (namely, physical implementation is greater, by 10%, than economic progress). The overall effectiveness of the OP HRD until 30.06.2012 is estimated to 36% (weighted implementation of the entire physical object of the Programme). The value is considered satisfactory for the time reference point. Hence, the efficiency indicator of OP HRD until 30.06.2012 is equal to 1.07 (107%), which is a satisfactory value representing the proportionality of physical implementation as to economic progress (optimal relation of physical implementation and economic progress).
- The programme is expected to present a significant increase in absorption and effectiveness in 2013, as the natural progress of actions of great financial weight (e.g. Local Employment Action Programmes (TOPSA), Local Social Inclusion Actions for Vulnerable Groups of People (TOPEKO), Community Service Actions, and Actions for Structural Adjustment of enterprises) is expected to be reported.
- The combined illustration of effectiveness and absorption at the level of Thematic Priority Axes is presented below.

TRANSLATE BALLONS

Intervention monitoring, management, control and evaluation mechanisms

- To evaluate the monitoring mechanisms, the External Evaluator proceeded to a literature review of the regulatory and institutional framework and to conduction of interviews (based on a structured questionnaire) with bodies involved in implementation of OP HRD. The bodies involved that participated in the survey were the following: the OP HRD Special Managing Unit (SMU) (Units A, B1, B2 and C), three Intermediate Management Units (IMUs) (Special Service for Social Inclusion and Social Economy, National Institute of Labour and Human Resources, Special Service for Health and Social Solidarity) and one main beneficiary (Hellenic Agency for Local Development and Local Government).
- The OP HRD management, monitoring and evaluation system is overall considered to operate satisfactorily at management level.

- The smooth cooperation of the OP HRD SMU with other bodies, such as the European Social Fund (ESF) Actions Coordination and Monitoring Authority (EYSEKT), contributes significantly to successful implementation of the programme interventions.
- The Management System, based on the answers of the executives, is believed by SMU, IMUs and the Beneficiaries of OP HRD 2007-2013 to present a satisfactory affinity degree since, according to their opinion, it has defined powers and distinct roles, while the functions of the parties involved are also clear.
- The mechanism for detecting and recording deviations from the targets during implementation of OP HRD 2007-2013 is considered systematic and sufficient, and includes tools such as monitoring reports for physical progress (per six months) and economic progress (when expenditure is reported) of the projects, roadmaps (per month) and systematic control (per month) of the allocations, where deliverables, expenditure and the physical progress of the projects of each beneficiary are thoroughly examined before the next allocation is made.
- The speed and quality of decision making procedures undertaken by the individual bodies involved in implementation, management and monitoring of OP HRD interventions are considered satisfactory, based on the answers of the parties involved.
- As regards the partnership's contribution to the quality of monitoring and implementation, it is noted that the preparation of OP HRD 2007-2013 has been based on extensive public consultation with National and Regional authorities and bodies, as well as with social partners.
- A modification of the publicity actions included in the OP Communication Plan is also observed; such modification is due to bankruptcy of the contractor of the project: Specificity of Communication Strategy and Implementation of Information and Publicity Action Plan for OP "Human Resources Development", as well as due to the current general economic conditions prevailing in the country that imposed restrictions to costly promotion actions.
- OP HRD has 12 Intermediate Management Units to which 78% of the programmatic expenditure (approximately 2.1 billion €) had been assigned by the end of 2012, and 395 Beneficiaries (excluding those of state aid actions). The further technical assistance to the Intermediate Management Units and the Programme Beneficiaries is also important for strengthening monitoring of the progress regarding resources assigned to Intermediate Management Bodies.

Some actions that could improve the OP HRD management mechanism are the following:

1. Horizontal actions regarding informing and training of IMUs and beneficiaries, undertaken by the OP HRD Special Management Unit for achieving transfer of know-how, and their horizontal support.
2. Legal support to Beneficiaries to address objections - appeals during bidding procedures for projects implemented by them
3. Processing of alternative plans to address potential failure of some Intermediate Management Units or Beneficiaries.
4. Simplification of the data collection procedures for standardised monitoring forms in conjunction with lifting of the obligation for their submission in the event there is no progress regarding the physical or economic object.
5. Management changes, which might take place, include the following actions:
 - Abolition of the standard procedure for the appointment of accounting officers
 - Selection of Intermediate Management Units and Beneficiaries through an open tendering procedure (as in other Member States), which will provide increased safeguards for the expected effectiveness.
7. Updating of the Communication Plan, in connection with the programmed actions of the OP and the current economic reality, as well as incorporation of a new Publicity Consultant project for the OP.

Special Evaluation Questions

- The contribution of the OP HRD to the promotion of green growth is considered particularly satisfactory, based on the implementation up to the reporting period (30.06.2013), taking into account the implementation of targeted approved projects of great significance for the purpose of green growth.

- For the assessment of the degree of contribution of the OP Intervention Categories as to the three intervention degrees in favor of equality (positive, oriented, neutral), a satisfactory affinity with the interventions that are positive for equality is observed.
- It is proposed that the implementation of the action “Reconciling work and family life” should be continued, and particularly any possible scenarios for the action’s funding from other sources other than the OP HRD to be considered, such as the prospect of the action’s transfer to the Regional Operational Programmes 2007-2013, to Priority Axes “Sustainable Development and Quality of Life” by utilising the 10% ESF Flexibility Clause.
- The service of principles of non-discrimination and accessibility for people with disabilities is assessed as satisfactory as regards programming, but lags in implementation, especially taking into account the implementation progress of actions concerning people with disabilities within the scope of Thematic Priority Axis 5 of the OP.
- As regards planning, selection procedures and incorporation of interventions, it is found that the project selection system of the OP HRD 2007-2013 includes specific criteria that promote the principle of non-discrimination on the basis of gender, race or ethnic origin, religion or believes disabilities, age or sexual orientation.
- Based on the prospective development of proposals for the better implementation of the gender equality principle in the OP HRD interventions - which are co-funded by the ESF - and based on the fact that the rate of women’s unemployment is particularly alarming, additional targeted actions may be also implemented within the scope of the OP according to the standards of Measure 5.3 of OP “Education and Initial Vocational Training” 2000-2006.
- The incorporation of EQUAL principles to the OP and the utilisation of its practices, take place at programming level with a specific action selection criterion, but mainly through implementation of the Projects pertaining to Local Plans for Employment and Social Inclusion of vulnerable groups of people, which in terms of planning include all principles of the above initiative.
- The need to find funds for active employment policies within the scope of integrated interventions of TOPEKO and TOPSA is a considerable challenge. Therefore, the financing of a distinct project to promote employment - self-employment (New Jobs - New Freelance Professionals), which will be addressed to beneficiaries of said programmes, is proposed.

Εισαγωγή

Το παρόν παραδοτέο Β: Έκθεση Αξιολόγησης του Προγράμματος για το 2012 στο πλαίσιο του Σχεδίου Αξιολόγησης (Ενδιάμεση Έκθεση Αξιολόγησης για το 2012) αποτελεί το πέμπτο παραδοτέο που εκπονεί ο Σύμβουλος Αξιολόγησης (ΣΑ), σύμφωνα με την από 30.12.2011 υπογραφείσα σύμβαση, για λογαριασμό της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» (ΕΥΔ ΕΠΑΝΑΔ), στο πλαίσιο του έργου: Σύμβουλος Αξιολόγησης κατά τη Διάρκεια Υλοποίησης (On-Going) του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού».

Το αντικείμενο του παρόντος παραδοτέου του ΣΑ αφορά στην εκπόνηση της Ενδιάμεσης Έκθεσης Αξιολόγησης του Προγράμματος για το 2012 σε σχέση με την αποτίμηση τη συνεχιζόμενης ορθότητας και συνέπειας της στρατηγικής του ΕΠΑΝΑΔ, την αξιολόγηση του συστήματος ποιοτικών και ποσοτικών στόχων, την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα υλοποίησης του προγράμματος, την αξιολόγηση των μηχανισμών παρακολούθησης, διαχείρισης, ελέγχου και αξιολόγησης των παρεμβάσεων καθώς και την αποτίμηση ειδικών αξιολογητικών ερωτημάτων, ήτοι την περιβαλλοντική επίδοση του ΕΠΑΝΑΔ, την Οριζόντια Εφαρμογή και Συμμόρφωση με τις Αρχές α) της Ισότητας Μεταξύ Ανδρών και Γυναικών, β) της Μη Διάκρισης και γ) της Προσβασιμότητας των Ατόμων με Αναπηρία καθώς και την οριζόντια εφαρμογή και συμμόρφωση με τις Αρχές της EQUAL.

Διευκρινίζεται ότι, η αξιολόγηση που διενεργείται πρέπει να περιλαμβάνει και ανάλυση ανά διοικητική περιφέρεια, ιδιαίτερα στα ερωτήματα Β και Γ. Υπό την έννοια αυτή λαμβάνεται υπόψη από τον Σύμβουλο Αξιολόγησης ότι ζητείται από κάθε ΣΑ ΠΕΠ να εξετάσει τα παραδοτέα των αξιολογήσεων των τομεακών Προγραμμάτων και δει του ΕΠΑΝΑΔ, εφόσον αυτά είναι διαθέσιμα και να συνοψίσει σε μια διακριτή ενότητα της ανάλυσής του σχετικές αναφορές, με στόχο να αποτιμήσει τη συμβολή του συνόλου των παρεμβάσεων που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΣΠΑ στο επίπεδο της περιφέρειας ευθύνης του.

Το παρόν παραδοτέο διαρθρώνεται σε έξι (6) κεφάλαια ως ακολούθως:

- Η **Εισαγωγή** περιλαμβάνει το αντικείμενο του έργου της παρούσας έκθεσης.
- Το **Πρώτο Κεφάλαιο** περιλαμβάνει την αναλυτική περιγραφή των εργασιών της αξιολόγησης ως προς την αποτίμηση της συνεχιζόμενης ορθότητας και συνέπειας της στρατηγικής του Προγράμματος. Στο πλαίσιο αυτό επιχειρείται η επικαιροποίηση της ανάλυσης της υφιστάμενης κοινωνικοοικονομικής κατάστασης λαμβάνοντας υπόψη και τις εξελίξεις στον τομέα της αγοράς εργασίας, της δια βίου μάθησης, της κοινωνικής ένταξης και της υγείας, η αξιολόγηση της εσωτερικής και εξωτερικής συνοχής του καθώς και η αξιολόγηση της εσωτερικής λογικής της στρατηγικής του ΕΠΑΝΑΔ.
- Το **Δεύτερο Κεφάλαιο** αποτιμά την ορθότητα και την αξιοπιστία του συστήματος Ποιοτικών και ποσοτικών στόχων του ΕΠΑΝΑΔ, επικαιροποιεί την ποσοτικοποίηση των στόχων αυτών και των δεικτών του Προγράμματος (όπου είναι εφικτό), υπολογίζει τη δημιουργούμενη απασχόληση (όπου είναι εφικτό) και τέλος αξιολογεί τον τρόπο παρακολούθησης των δεδομένων του Παραρτήματος 23 του Εφαρμοστικού Κανονισμού 1828/2006..
- Το **Τρίτο Κεφάλαιο** αναφέρεται στην χρηματοοικονομική πορεία του ΕΠΑΝΑΔ αξιολογώντας την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα του Προγράμματος. Παρουσιάζει τη πορεία υλοποίησης των Έργων Προτεραιότητας του ΕΠΑΝΑΔ, αξιολογεί τη συνεισφορά του ΕΠΑΝΑΔ στην επίτευξη των στόχων του Μνημονίου Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής, αποτυπώνει τις αποκλίσεις μεταξύ αρχικού σχεδιασμού και υλοποίησης του Προγράμματος, και καταλήγει στην εκτίμηση προβλέψεων υλοποίησης του ΕΠΑΝΑΔ σε σχέση με την επίτευξη των ποιοτικών, ποσοτικών και χρηματοδοτικών στόχων.
- Το **Τέταρτο Κεφάλαιο** περιλαμβάνει την αξιολόγηση των μηχανισμών παρακολούθησης, διαχείρισης, ελέγχου και αξιολόγησης των παρεμβάσεων.
- Το **Πέμπτο Κεφάλαιο** αναφέρεται στην ανάλυση της περιβαλλοντικής επίδοσης του ΕΠΑΝΑΔ, της Οριζόντιας Εφαρμογής και Συμμόρφωσης με τις Αρχές α) της Ισότητας Μεταξύ Ανδρών και Γυναικών, β) της Μη Διάκρισης και γ) της Προσβασιμότητας των Ατόμων με Αναπηρία καθώς και της οριζόντιας εφαρμογής και συμμόρφωσης με τις Αρχές της EQUAL.

- Το **Έκτο Κεφάλαιο** συνθέτει σε ενιαίο κείμενο το σύνολο των συμπερασμάτων που έχει καταλήξει ο ΣΑ απαντώντας στα αξιολογητικά ερωτήματα κάθε ενότητας, ενώ παράλληλα περιλαμβάνει συνολικές τεκμηριωμένες, ρεαλιστικές και υλοποιήσιμες προτάσεις για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του προγράμματος.
- Τέλος στο **Παράρτημα** παρατίθενται οι απαντήσεις στα αξιολογητικά ερωτήματα κάθε ενότητας καθώς και πίνακες συνάφειας της εσωτερικής και εξωτερικής συνοχής του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού».

Α Αποτίμηση της Συνεχιζόμενης Ορθότητας και Συνέπειας της Στρατηγικής του ΕΠΑΝΑΔ

Α.1 Επικαιροποίηση της Ανάλυσης της Υφιστάμενης Κατάστασης

Α.1.1 Δημογραφικά Χαρακτηριστικά

Στην Ελλάδα παρατηρείται μια συνεχής μείωση του ρυθμού των γεννήσεων με αποτέλεσμα από το 1998 ο ρυθμός της φυσικής αύξησης του πληθυσμού να παραμένει αρνητικός. **Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ (απογραφή του 2011) το σύνολο του πληθυσμού είναι 9.903.268 άτομα από 10.931.206 άτομα το 2001.** Στους πίνακες που ακολουθούν αποτυπώνεται ο νόμιμος πληθυσμός της Ελλάδας ανά περιφέρεια και ανά κατηγορία Επιλέξιμων Περιφερειών της 4^{ης} προγραμματικής περιόδου 2007-2013.

Πίνακας 1 Νόμιμος Πληθυσμός της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Περιφέρεια	Σύνολο	%
		Συνόλου
Σύνολο Χώρας	9.901.824	99,99%
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	613.607	6,20%
Κεντρική Μακεδονία	1.726.430	17,43%
Δυτική Μακεδονία	309.470	3,12%
Ήπειρος	374.755	3,78%
Θεσσαλία	758.718	7,66%
Στερεά Ελλάδα	567.533	5,73%
Ιόνια Νησιά	207.915	2,10%
Δυτική Ελλάδα	725.921	7,33%
Πελοπόννησος	610.768	6,17%
Αττική	2.943.997	29,73%
Βόρειο Αιγαίο	197.170	1,99%
Νότιο Αιγαίο	291.261	2,94%
Κρήτη	574.279	5,80%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Απογραφή 2011

Πίνακας 2 Νόμιμος Πληθυσμός της Ελλάδας ανά Κατηγορία Επιλέξιμων Περιφερειών

Περιφέρειες	Σύνολο	% Συνόλου
Περιφέρειες Σύγκλισης (Ανατολική Μακεδονία και Θράκη, Ήπειρος, Θεσσαλία, Ιόνια Νησιά, Δυτική Ελλάδα, Πελοπόννησος, Βόρειο Αιγαίο, Κρήτη)	4.063.133	41,03%
Περιφέρειες Σταδιακής Εξόδου (Αττική, Κεντρική Μακεδονία, Δυτική Μακεδονία)	4.979.897	50,29%
Περιφέρειες Σταδιακής Εισόδου (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	858.794	8,67%
Σύνολο Ελλάδας	9.901.824	99,99%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Απογραφή 2011)

Α.1.2 Υφιστάμενη Κατάσταση και Εξελίξεις στον Τομέα της Απασχόλησης, της Ανεργίας, της Κοινωνικής Προστασίας της Εκπαίδευσης και Δια Βίου Μάθησης και της Υγείας

Α.1.2.1 Ανάλυση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της αγοράς εργασίας στην Ελλάδα

Η ελληνική οικονομία αντιμετωπίζει μια βαθιά κρίση, με κύρια χαρακτηριστικά το πολύ μεγάλο δημοσιονομικό έλλειμμα, το τεράστιο χρέος και τη συνεχή διάβρωση της ανταγωνιστικής της θέσης.

Τα προβλήματα αυτά προϋπήρχαν της διεθνούς κρίσης του 2008, με αποκορύφωμα το δημοσιονομικό εκτροχιασμό το 2008 και το 2009 και την κλιμάκωση της διαφοράς αποδόσεων μεταξύ ελληνικών και γερμανικών κρατικών ομολόγων που ακολούθησε. Παράλληλα, η διεθνής κρίση μεγέθυνε τις συσσωρευμένες αρνητικές επιπτώσεις αυτών των χρόνιων αδυναμιών και επιτάχυνε την πτωτική πορεία της οικονομίας. Έχοντας ως δεδομένο ότι η οικονομική κρίση στην Ελλάδα καλύπτει κυρίως την περίοδο 2008 έως σήμερα διαφαίνεται ότι η κατάσταση στην αγορά εργασίας επιδεινώθηκε σταδιακά.

A.1.2.1.1 Ανάλυση των χαρακτηριστικών απασχόλησης

Γενική εξέλιξη της απασχόλησης, της ανεργίας και του εργατικού δυναμικού

Κατά την περίοδο 2008-2012, η συνολική απασχόληση μειώθηκε κατά 789.000 άτομα, δηλαδή ποσοστιαία μείωση ίση με 17,22%. Αυτή η περιστολή είναι σημαντική, ειδικά εάν ληφθεί υπόψη ότι την περίοδο 1995-2005, δηλαδή κατά τη διάρκεια μιας περιόδου έντονης ανάπτυξης, η απασχόληση αυξήθηκε σωρευτικά κατά 14,7%.

Οι άνεργοι κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2012 ήταν κατά 227,21% περισσότεροι από το 2008, φτάνοντας τις 1.168,8 χιλιάδες ανέργων, έναντι 357,2 χιλιάδες το 2008. Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνονται στατιστικά στοιχεία σχετικά με τα βασικά χαρακτηριστικά της αγοράς εργασίας στην Ελλάδα για την περίοδο 2008-2012, σύμφωνα με τα δεδομένα των Ερευνών Εργατικού Δυναμικού της ΕΛ.ΣΤΑΤ για το β' τρίμηνο έκαστου εξεταζόμενου έτους.

Πίνακας 3 Βασικά χαρακτηριστικά της αγοράς εργασίας (πληθυσμός ηλικίας άνω των 15 ετών)

	Απόλυτα μεγέθη (σε χιλ.)					Ρυθμός μεταβολής				
	2008	2009	2010	2011	2012	2008 - 2009	2009 - 2010	2010 - 2011	2008 - 2011	2008 - 2012
	Σύνολο									
Εργατικό δυναμικό	4.939,3	4.974,5	5.021,0	4.967,2	4.961,9	0,7	0,9	-1,1	0,6	0,46
Απασχολούμενοι	4.582,1	4.531,9	4.427,0	4.156,3	3.793,1	-1,1	-2,3	-6,1	-9,3	-17,22
Άνεργοι	357,2	442,6	594,0	810,8	1.168,8	23,9	34,2	36,5	127,0	227,21
Μη οικονομικά ενεργοί	4.290,8	4.287,9	4.280,5	4.370,5	4.407,8	-0,1	-0,2	2,1	1,9	2,73
Σύνολο	9.230,1	9.262,4	9.301,5	9.337,6	9.369,7	0,3	0,4	0,4	1,2	1,51
	Άνδρες									
Εργατικό δυναμικό	2.925,3	2.915,1	2.917,6	2.878,6	2.847,4	-0,3	0,1	-1,3	-1,6	-2,66
Απασχολούμενοι	2.788,6	2.730,4	2.644,7	2.484,9	2.255,5	-2,1	-3,1	-6,0	-10,9	-19,22
Άνεργοι	136,6	184,8	273,0	393,8	591,9	35,2	47,7	44,3	188,2	333,31
Μη οικονομικά ενεργοί	1.577,4	1.602,9	1.621,6	1.680,7	1.729,5	1,6	1,2	3,6	6,5	9,64
Σύνολο	4.502,6	4.518,0	4.539,4	4.559,3	4.577,0	0,3	0,5	0,4	1,3	1,65
	Γυναίκες									
Εργατικό δυναμικό	2.014,0	2.059,4	2.103,4	2.088,6	2.114,5	2,3	2,1	-0,7	3,7	4,99
Απασχολούμενοι	1.793,5	1.801,7	1.782,4	1.671,5	1.537,7	0,4	-1,1	-6,2	-6,8	-14,26
Άνεργοι	220,5	257,8	321,1	417,1	576,8	16,9	24,5	29,9	89,1	161,59
Μη οικονομικά ενεργοί	2.713,5	2.685,0	2.658,7	2.689,8	2.678,3	-1,0	-1,0	1,2	-0,9	-1,3
Σύνολο	4.727,5	4.744,4	4.762,1	4.778,4	4.792,7	0,4	0,4	0,3	1,1	1,38

Πηγή: επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων ΕΕΔ (Β' τρίμηνο)

Σύμφωνα με τα παραπάνω στοιχεία και όσον αφορά στα έτη 2009 και 2010, η μείωση της απασχόλησης αφορούσε περισσότερο του άνδρες. Κατά την ίδια περίοδο, το εργατικό δυναμικό αυξάνονταν, ενώ αντίστοιχα μειώνονταν ο μη οικονομικά ενεργός πληθυσμός. Κατά το έτος 2010-2011, οι παραπάνω τάσεις αντιστράφηκαν. Κατά το 2012 ο ρυθμός περιστολής της απασχόλησης των γυναικών ξεπέρασε οριακά εκείνο των ανδρών, ενώ το εργατικό δυναμικό παρουσίασε απόλυτη μείωση, ίση με 1,1%.

Πρόσθετα, κατά την περίοδο 2008-2012 παρατηρείται μείωση των απασχολούμενων αντρών κατά 19,2%, των απασχολούμενων γυναικών κατά 14,2% και κατά 17,2% στο σύνολο των εργαζομένων.

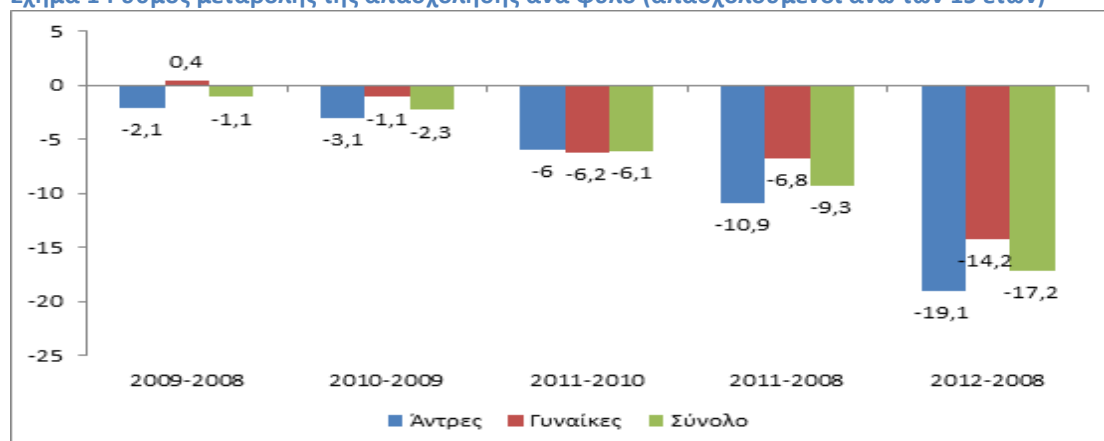
Η ενίσχυση του ρυθμού μείωσης της απασχόλησης των γυναικών, οφείλεται στο γεγονός ότι κατά την περίοδο 2010-11 η κρίση απασχόλησης επεκτάθηκε και στους κλάδους υψηλής συγκέντρωσης της γυναικείας εργασίας, ενώ στην προηγούμενη περίοδο είχε συγκεντρωθεί στη μεταποίηση και τις κατασκευές.

Πίνακας 4 Απασχολούμενοι ανά φύλο (σε χιλ.)

Φύλο	2008	2009	2010	2011	2012
Άνδρες	2.788,6	2.730,4	2.644,7	2.484,8	2.255,5
Γυναίκες	1.793,5	1.801,6	1.782,3	1.671,5	1.537,7
Σύνολο	4.582,1	4.531,9	4.427,0	4.156,3	3.793,1

Πηγή: Επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων ΕΕΔ (Β' τρίμηνο)

Σχήμα 1 Ρυθμός μεταβολής της απασχόλησης ανά φύλο (απασχολούμενοι άνω των 15 ετών)

Η εξέλιξη της απασχόλησης ανά κλάδο

Η κύρια μείωση της απασχόλησης έχει προέλθει από τον δευτερογενή τομέα και από τις κατασκευές. Σωρευτικά την περίοδο 2008-2012 η απασχόληση στη μεταποίηση μειώθηκε κατά 179,3 χιλιάδες άτομα, στις κατασκευές κατά 185,6 χιλιάδες και στο σύνολο των υπηρεσιών κατά 372 χιλιάδες άτομα. Αυτοί οι δύο κλάδοι συνέβαλαν στο 46,24% της συνολικής μείωσης της απασχόλησης, ενώ οι υπηρεσίες συνέβαλαν στο 47,15% της μείωσης. Στις άλλες κατηγορίες (Πρωτογενής τομέας, Ενέργεια και Υδρευση) το ποσοστό απασχόλησης από 7,4% το 2008 μειώθηκε στο 6,61% το 2012.

Πρωτογενής τομέας

Κατά το έτος 2010-2011, αντιστράφηκε η τάση ενίσχυσης του πρωτογενή τομέα, ο οποίος κατά την πρώτη φάση της ύφεσης παρουσίασε μια ενίσχυση της απασχόλησης η οποία είχε αποδοθεί στην στροφή των ανέργων στις αγροτικές εργασίες. Το φαινόμενο δεν είναι καινούργιο και είχε παρατηρηθεί ξανά στο παρελθόν, τόσο σε ευρωπαϊκό επίπεδο, όσο και σε εθνικό. Σε περιόδους οικονομικής ύφεσης που ο αστικός τομέας της οικονομίας συμπιέζεται και η ανεργία αυξάνεται, ενισχύονται οι τάσεις αναζήτησης εργασίας στον αγροτικό τομέα. Αυτό το φαινόμενο αντιμετωπίστηκε από αρκετούς θετικά, ως μια ευκαιρία ενίσχυσης της αγροτικής παραγωγής σε συνδυασμό με την αναδιάρθρωσή της.

Δευτερογενής τομέας

Κατά την διάρκεια της παρούσας ύφεσης η μεταποίηση και οι κατασκευές παρουσιάζουν τις μεγαλύτερες μειώσεις που υπερβαίνει τις 170.000 εργαζόμενους σε κάθε κλάδο. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι η απασχόληση στη μεταποίηση μειώθηκε το 2009 κατά 4,2%, το 2010 κατά 6,4%, το 2011 κατά 13,7% και το 2012 κατά 33,27%. Αντίστοιχη πορεία ακολούθησε και η μείωση της απασχόλησης στις κατασκευές.

Ένα επιπλέον αρνητικό στοιχείο, αφορά το γεγονός ότι η μείωση της απασχόλησης στην μεταποίηση αφορά πλέον το σύνολο των επιμέρους κλάδων, δηλαδή ακόμα και εκείνους που παρουσιάζουν μια διαχρονική δυναμικότητα και είχαν καταφέρει να διατηρήσουν ή και να αυξήσουν την απασχόληση κατά τα δύο πρώτα χρόνια της ύφεσης.

Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα της βιομηχανίας τροφίμων, που αποτελεί και τον σημαντικότερο κλάδο της μεταποίησης ως προς τον όγκο της απασχόλησης. Ο κλάδος παρουσίασε αύξηση της απασχόλησης κατά το έτος 2009 και 2010, αλλά κατά το 2011 η μείωση έφτασε το 14,3%.

Επίσης, μεγάλες απώλειες παρατηρούνται και στους κλάδους της κλωστοϋφαντουργίας και της κατασκευής ειδών ένδυσης. Στον μεν πρώτο καταγράφεται σωρευτική μείωση της απασχόλησης ίση με 61,5%, ο δεύτερος παρουσιάζει απώλειες της τάξης του 42,9%.

Σημαντικές μειώσεις παρουσιάζουν και οι κλάδοι της χημικής βιομηχανίας, της κατασκευής μεταλλικών προϊόντων και της παραγωγής φαρμακευτικώνσκευασμάτων. Αξίζει να σημειωθεί ότι αυτοί οι κλάδοι αποτελούν τους πλέον δυναμικούς ως προς την αξία των εξαγωγών.

Υπηρεσίες

Αν και οι υπηρεσίες εμφανίζουν σημαντικές απώλειες, σε σχέση με τις αντίστοιχες μεταβολές στην μεταποίηση και τις κατασκευές εμφανίζουν μια σχετική «αντοχή» υπό την έννοια ότι η περιστολή της απασχόλησης είναι μικρότερη, ενώ ένα τμήμα της οφείλεται στη μείωση της απασχόλησης στο δημόσιο και στην αύξηση του αριθμού των συνταξιοδοτήσεων.

Οι σημαντικότερες απώλειες (από ποσοτικής άποψης) καταγράφονται στους κλάδους του εμπορίου (-59.700 άτομα την περίοδο 2008-2011), των ξενοδοχείων-εστιατορίων (-21.700 άτομα), στη δημόσια διοίκηση (-16.000 άτομα), στην εκπαίδευση (-10.700 άτομα) και στον πολιτιστικό τομέα (-10.600 άτομα). Αξίζει να σημειωθεί ότι ειδικά για τον τομέα των ξενοδοχείων ο ΟΑΕΔ υλοποιούσε εκτεταμένο πρόγραμμα στήριξης, αλλά παρ' όλα αυτά η μείωση της απασχόλησης ήταν σημαντική.

Το νέο στοιχείο που εμφανίζεται κατά την τελευταία χρονιά είναι ότι η για πρώτη φορά από το 1981 εμφανίζεται μείωση στον κλάδο «δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών» που ουσιαστικά αναφέρεται στις υπηρεσίες φροντίδας στο σπίτι σε εξαρτημένα μέλη των νοικοκυριών. Η απασχόληση στον κλάδο αυξάνονταν διαρκώς από το 1981 έως και το 2010 αντικατοπτρίζοντας έμμεσα τις σημαντικές ανεπάρκειες του κοινωνικού κράτους στην Ελλάδα. Ωστόσο, υπό την πίεση της ύφεσης, η απασχόληση στον κλάδο από το 2^ο τρίμηνο του 2011 έως το αντίστοιχο του 2012 μειώθηκε κατά 20.200 άτομα.

Πίνακας 5 Απασχολούμενοι ηλικίας 15 ετών και άνω, κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας (σε χιλ.)

Κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας (ΣΤΑΚΟΔ – 08)	2008	2009	2010	2011	2012
Γεωργία, Δασοκομία και Αλιεία	518,5	529,6	551,7	509,8	494,0
Ορυχεία και Λατομεία	18,0	14,0	13,4	10,4	10,3
Μεταποίηση	538,8	516,0	483,1	417,0	359,5
Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού	36,1	30,5	27,6	22,7	26,0
Παροχή νερού, επεξεργασία λυμάτων, διαχείριση αποβλήτων και δραστηριότητες εξυγίανσης	30,0	29,9	32,3	28,1	20,3

Κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας (ΣΤΑΚΟΔ – 08)	2008	2009	2010	2011	2012
Κατασκευές	399,1	366,6	330,0	262,2	213,5
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών	832,6	828,2	801,1	772,9	679,4
Μεταφορά και αποθήκευση	215,4	219,8	204,8	205,5	182,7
Δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και εστίασης	325,5	314,8	302,2	303,8	275,1
Ενημέρωση και επικοινωνία	73,9	82,2	87,6	79,5	72,2
Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες	121,0	114,1	115,1	111,9	122,4
Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	9,2	8,7	6,5	4,5	6,5
Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες	221,6	232,2	215,2	212,4	220,5
Διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες	77,8	78,6	74,1	81,7	72,3
Δημόσια διοίκηση και άμυνα. Υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	381,9	378,6	374,4	365,9	323,7
Εκπαίδευση	323,7	331,9	331,1	313,0	306,3
Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας και κοινωνικής μέριμνας	231,1	225,9	247,8	238,7	230,0
Τέχνες, διασκέδαση και ψυχαγωγία	59,0	55,9	49,0	48,4	41,8
Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών	94,0	86,3	87,1	87,6	75,9
Δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών	73,4	87,1	91,3	78,6	58,4
Δραστηριότητες ετερόδικων οργανισμών και φορέων	1,7	1,1	1,5	2,0	2,2
ΣΥΝΟΛΟ	4.582,1	4.531,9	4.427,0	4.156,3	3.793,1

Πηγή: επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων ΕΕΔ (Β' τρίμηνο)

Θέση στο επάγγελμα

Για πρώτη φορά από το 1981, η μείωση της απασχόλησης αφορά και τους εργοδότες, οι οποίοι κατά την περίοδο 2008-2012 μειώθηκαν κατά 27,7%, αποτυπώνοντας έμμεσα την αναστολή λειτουργίας πολλών, κυρίως μικρών, επιχειρήσεων. Σε απόλυτα νούμερα, την περίοδο 2008-2012 οι μισθωτοί μειώθηκαν κατά 575,6 χιλιάδες ή 19,4%. Ο λόγος εργαζόμενων προς εργοδότες αυξήθηκε κατά την περίοδο 2008-2012. Έτσι ενώ το 2008 σε κάθε εργοδότη αντιστοιχούσαν 7,8 μισθωτοί, η αντίστοιχη αναλογία το 2012 είχε διαμορφωθεί στο 8,7.

Πίνακας 6 Κατανομή της απασχόλησης, ανά θέση στο επάγγελμα (σε χιλ.)

	2008	2009	2010	2011	2012
Εργοδότες	381,2	384,9	354,9	325,1	275,3
Αυτοαπασχολούμενοι	957,6	961,2	975,3	953,0	931,9
Μισθωτοί	2.974,4	2.922,1	2.853,9	2.645,9	2.398,8
Συμβοηθούντα και μη αμοιβόμενα μέλη της οικογένειας	268,9	263,7	242,9	232,3	187,1
Σύνολο	4.582,1	4.531,9	4.427,0	4.156,3	3.793,1

Πηγή: επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων ΕΕΔ (Β' τρίμηνο)

Οι μεγαλύτερες απώλειες καταγράφονται στις επιχειρήσεις μεσαίου μεγέθους και ειδικότερα σε εκείνες της επιχείρησης που απασχολούν από 11 έως 49 άτομα προσωπικό. Μικρότερες μειώσεις εμφανίζουν οι πολύ μικρές επιχειρήσεις (έως 10 άτομα προσωπικό) και οι μεγάλες επιχειρήσεις (άνω των 50 ατόμων προσωπικό).

Πίνακας 7 Κατανομή της απασχόλησης ανά μέγεθος επιχείρησης (σε χιλ.)

Μέγεθος επιχείρησης με βάση τον αριθμό των απασχολούμενων	2008	2009	2010	2011
Ως 10 άτομα	2.856,2	2.866,8	2.800,4	2.630,7
Πάνω από 10 άτομα	1.726,0	1.665,2	1.626,6	1.525,7
11-19 άτομα	491,2	470,8	460,1	423,4
20-49 άτομα	346,4	340,5	311,0	297,9

Μέγεθος επιχείρησης με βάση τον αριθμό των απασχολούμενων	2008	2009	2010	2011
50 και πάνω άτομα	481,1	470,4	469,0	451,6
Άγνωστος αλλά πάνω από 10 άτομα	407,3	383,5	386,6	352,8
Σύνολο	4.582,1	4.531,9	4.427,0	4.156,3

Πηγή: επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων ΕΕΔ (Β' τρίμηνο)

Περιφερειακή κατανομή

Η περιφερειακή κατανομή της απασχόλησης δεν διαφοροποιεί την εικόνα που έχει αναλυθεί στις προηγούμενες ενότητες. Σε απόλυτα μεγέθη, οι μεγαλύτερες απώλειες καταγράφονται στις περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας και Αττικής οι οποίες συγκεντρώνουν και τον κύριο όγκο της απασχόλησης λόγω των μητροπολιτικών κέντρων της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης. Σε ποσοστιαίο επίπεδο στην χειρότερη θέση βρίσκονται όλες οι περιφέρειες της Μακεδονίας, η Θεσσαλία και η Πελοπόννησος.

Πίνακας 8 Κατανομή της απασχόλησης ανά περιφέρεια (σε χιλ.)

Περιφέρεια	2008	2009	2010	2011	2012
Ανατ. Μακεδονία Θράκη	236,2	235,6	226,8	202,0	
Κεντρική Μακεδονία	763,5	748,8	734,1	676,9	
Δυτική Μακεδονία	107,1	110,7	105,1	95,4	
Ήπειρος	136,6	137,6	139,7	128,3	
Θεσσαλία	299,6	299,1	292,8	266,9	
Ιόνιοι Νήσοι	94,7	95,8	91,7	89,9	
Δυτική Ελλάδα	281,3	282,4	283,3	265,0	
Στερεά Ελλάδα	223,6	212,9	215,8	205,2	
Αττική	1.728,1	1.705,8	1.653,0	1.571,8	
Πελοπόννησος	252,0	252,5	240,8	226,2	
Βόρειο Αιγαίο	72,5	71,8	74,4	68,4	
Νότιο Αιγαίο	125,7	123,9	121,3	116,0	
Κρήτη	261,2	255,1	248,1	244,4	
Σύνολο	4.582,1	4.531,9	4.427,0	4.156,3	

Πηγή: επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων ΕΕΔ (Β' τρίμηνο)

Επίπεδο εκπαίδευσης

Ως προς το εκπαιδευτικό επίπεδο, η μείωση της απασχόλησης αφορά κυρίως τα άτομα μέσης και χαμηλής εκπαίδευσης. Ειδικότερα, οι εργαζόμενοι κάτοχοι απολυτηρίου μέσης εκπαίδευσης μειώθηκαν κατά την περίοδο 2008-2012 κατά 369.600 άτομα (-18,2%), οι κάτοχοι απολυτηρίου πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης μειώθηκαν κατά 324,4 χιλιάδες άτομα (-35,8%), ενώ οι κάτοχοι πτυχίου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης μειώθηκαν κατά 91 χιλιάδες άτομα (-5,5%). Παρόλο που μέχρι το 2011 παρατηρείται αύξηση των απασχολούμενων που δεν πήγαν σχολείο εντούτοις το 2012 παρατηρείται μείωση και σε αυτή την κατηγορία εργαζομένων κατά 4,1 χιλιάδες άτομα (-26,6%).

Πίνακας 9 Απασχόληση ανά εκπαιδευτικό επίπεδο, 2008-2011

Επίπεδο Εκπαίδευσης	2008	2009	2010	2011	2012
Τριτοβάθμια εκπαίδευση	1.637,4	1.637,1	1.655,6	1.601,5	1.546,4
Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	2.023,4	1.993,8	1.917,9	1.812,8	1.653,8
Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	906,0	886,6	834,7	722,0	581,6
Δεν πήγε καθόλου σχολείο	15,4	14,4	18,8	20,1	11,3
Σύνολο	4.582,1	4.531,9	4.427,0	4.156,3	3.793,1

Πηγή: επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων ΕΕΔ (Β' τρίμηνο)

Ηλικία

Ο πληθυσμός της ηλικιακής ομάδας 15-29 ετών, είναι της τάξης του 20% του συνολικού πληθυσμού εργάσιμης ηλικίας της χώρας,, ενώ ο συνολικός πληθυσμός εργάσιμης ηλικίας παραμένει σταθερός. Οι γυναίκες 15-29 ετών αντιπροσωπεύουν ένα μικρότερο ποσοστό κατά 1,0-1,5 ποσοστιαία μονάδα

στο συνολικό γυναικείο πληθυσμό εργάσιμης ηλικίας. Εκτός της ηλικιακής ομάδας 15-19 ετών της οποίας η απασχόληση υποδιπλασιάστηκε κατά την περίοδο 2008-2012, σημαντικές απώλειες παρατηρούνται στην απασχόληση της ηλικιακής ομάδας 20-29 ετών (-312,9 χιλιάδες άτομα) και στην απασχόληση της ηλικιακής ομάδας 30-44 ετών (-291,6 χιλ. άτομα).

Πίνακας 10 Απασχόληση ανά ηλικιακή ομάδα (σε χιλ.), 2008-2012

Ηλ. Ομάδα	2008	2009	2010	2011	2012
15-19	36,1	31,4	25,7	17,4	15,3
20-24	240,7	227,3	202,8	161,1	129,4
25-29	575,5	559	515,5	440,2	373,9
30-44	2003,5	1978,3	1948,7	1856,7	1.711,9
45-64	1.641,8	2715,3	2734,7	2662,2	1.504,1
65+	84,9	86,5	80,1	76,4	58,5
ΣΥΝΟΛΟ	4.582,5	4.531,9	4.427,0	4.156,3	3.793,1

Πηγή: επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων ΕΕΔ (Β' τρίμηνο)

Για το έτος 2012 οι απασχολούμενοι νέοι 15-29 ετών αντιπροσώπευαν το 13,7% του συνόλου των απασχολούμενων στη Χώρα, με σημαντική μείωση μεταξύ 2011-2012, κατά 16%, έναντι αντίστοιχης μείωσης των συνολικά απασχολούμενων κατά 8,7%. Οι απασχολούμενες νέες γυναίκες ηλικίας 15-29 ετών, συμμετέχουν με μεγαλύτερο ποσοστό στο σύνολο των απασχολούμενων γυναικών, από εκείνων των νέων ανδρών. Παρατηρείται μείωση της τάξης του 1% μεταξύ 2011-2012, τόσο του ποσοστού συμμετοχής των απασχολούμενων νέων γυναικών στο σύνολο των απασχολούμενων γυναικών, όσο και ο αριθμός των απασχολούμενων νέων γυναικών, περίπου κατά 14%, έναντι 17,6% μείωσης του αριθμού των απασχολούμενων νέων ανδρών. Η ανεργία των νέων 15-29 ετών είναι σημαντικά μεγαλύτερη από την ανεργία άλλων ηλικιακών ομάδων, ενώ παρουσιάζει ανοδική πορεία τα τελευταία χρόνια και επιδεινώνεται αυξητικά λόγω της ύφεσης και της οικονομικής κρίσης. Επίσης, διαχρονικά η ανεργία επιβαρύνει περισσότερο τις γυναίκες.

Πίνακας 11 Ποσοστό ανεργίας ανά ηλικιακή ομάδα, 2008-2012

Ηλ. Ομάδα	2008	2009	2010	2011	2012	2008	2009	2010	2011	2012
	% ανεργίας					% επι των ανέργων				
15-19	26,0	31,1	37,4	54,7	64,3	3,6	3,2	2,6	2,6	2,4
20-24	19,7	23,5	30,6	41,4	52,2	16,5	15,8	15,0	14,1	12,1
25-29	12,8	14,0	18,3	27,7	36,8	23,6	20,6	19,4	20,8	18,6
30-44	19,2	24	32,9	45,1	22,3	38,5	38,9	40,4	40,2	42
45-64	14,1	20,2	27,8	37,1	16,0	17,7	21,2	22,6	22,2	24,6
65+	0,7	0,7	1,2	1,8	4,2	0,2	0,1	0,2	0,2	0,2
Σύνολο	7,2	8,9	11,8	16,3	23,6	100	100	100	100	100

Πηγή: Επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων ΕΕΔ (Β' τρίμηνο)

Πίνακας 12 Κατανομή των ανέργων ανά ηλικιακή ομάδα, 2008-2012 (σε χιλ.)

Ηλ. Ομάδα	ΑΝΔΡΕΣ					ΓΥΝΑΙΚΕΣ				
	2008	2009	2010	2011	2012	2008	2009	2010	2011	2012
15-19	5,4	6,0	8,6	10,1	12,9	7,4	8,2	6,7	10,9	14,8
20-24	24,4	28,5	37,5	52,7	65,4	34,7	41,5	51,8	61,2	76,4
25-29	35,7	43,5	54,5	83,0	113,9	48,6	47,7	60,6	85,5	103,7
30-44	43,7	61,7	101,2	148,2	239,3	93,7	110,5	138,2	178	252,5
45-64	26,9	44,6	70,4	99,1	159,0	36,2	49,7	63,4	80,7	128,4
65+	0,6	0,4	0,7	0,5	1,5	0,0	0,2	0,3	0,8	1,1
ΣΥΝΟΛΟ	136,6	184,8	273,0	393,8	591,9	220,5	257,8	321,1	417,1	576,8

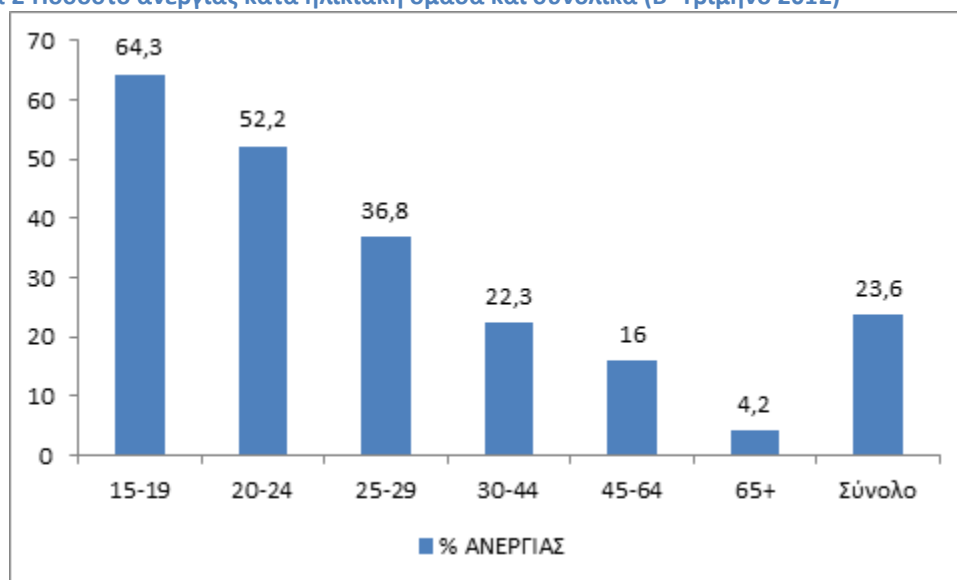
Ηλ. Ομάδα	ΣΥΝΟΛΟ				
	2008	2009	2010	2011	2012
15-19	12,7	14,2	15,3	21,0	27,6
20-24	59,1	70,0	89,3	113,9	141,8
25-29	84,3	91,2	115,2	168,5	217,6

30-44	137,5	172,3	239,4	326,2	491,8
45-64	63,1	94,3	133,9	179,8	287,4
65+	0,6	0,6	1,0	1,4	2,6
ΣΥΝΟΛΟ	357,1	442,6	594,0	810,8	1.168,8

Πηγή: επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων ΕΕΔ (Β' τρίμηνο)

Για το 2012, η ανεργία των νέων 15-29 ετών έφτασε στο 51,1%, με το συνολικό ποσοστό ανεργίας να ανέρχεται στο 23,6%.

Σχήμα 2 Ποσοστό ανεργίας κατά ηλικιακή ομάδα και συνολικά (Β' Τρίμηνο 2012)

Οι νέες γυναίκες πλήττονται όσο και οι νέοι άντρες, καθώς το ποσοστό ανεργίας των νέων γυναικών είναι 37,78% σε σχέση με 37,02% των νέων ανδρών. Μάλιστα, για την υπό εξέταση ηλικιακή ομάδα των νέων, στην οποία καταγράφεται το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας συγκριτικά με τις υπόλοιπες ηλικιακές ομάδες, περίπου το 49% των ανέργων ηλικίας 15-29 ετών δηλώνουν ότι αναζητούν για πρώτη φορά εργασία. Ο αριθμός των νέων (15-29 ετών) ανέργων αυξήθηκε κατά 27,5%, σε σχέση με το Β' Τρίμηνο του 2011.

A.1.2.1.2 Ανάλυση των χαρακτηριστικών ανεργίας

Γενικά χαρακτηριστικά της ανεργίας

1) Το ποσοστό ανεργίας των γυναικών είναι υψηλότερο από εκείνο των ανδρών. Ειδικότερα, το ποσοστό ανεργίας των γυναικών ήταν 27,3%, έναντι 20,8% των ανδρών, με περίοδο αναφοράς το β' τρίμηνο του 2012 (μέσος όρος 23,6%).

Πίνακας 13 Ποσοστό ανεργίας

	2008	2009	2010	2011	2012
Σύνολο	7,2	8,9	11,8	16,3	23,6
Άνδρες	4,7	6,3	9,4	13,7	20,8
Γυναίκες	10,9	12,5	15,3	20,0	27,3
% επί των ανέργων					
Άνδρες	38,3	41,7	46,0	48,6	50,7
Γυναίκες	61,7	58,3	54,0	51,4	49,4

Πηγή: επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων ΕΕΔ (Β' τρίμηνο 2012)

2) Το ποσοστό ανεργίας των νεότερων είναι υψηλότερο από εκείνο των μεγαλύτερων σε ηλικία. Ειδικότερα, το ποσοστό ανεργίας των νέων 15-19 ετών διαμορφώθηκε στο 64,3%, των νέων

20-24 ετών διαμορφώθηκε στο 52,2%, των 25-29 ετών στο 36,8%, των 30-44 ετών στο 22,3%, των 45-64 ετών στο 16% και των ατόμων άνω των 65 ετών στο 4,2%.

Πίνακας 14 Ποσοστό ανεργίας ανά ηλικιακή ομάδα

Ηλ. Ομάδα	2008	2009	2010	2011	2012	2008	2009	2010	2011	2012
	% ανεργίας					% επι των ανέργων				
15-19	26,0	31,1	37,4	54,7	64,3	3,6	3,2	2,6	2,6	2,4
20-24	19,7	23,5	30,6	41,4	52,2	16,5	15,8	15,0	14,1	12,1
25-29	12,8	14,0	18,3	27,7	36,8	23,6	20,6	19,4	20,8	18,6
30-44	19,2	24	32,9	45,1	22,3	38,5	38,9	40,4	40,2	42
45-64	14,1	20,2	27,8	37,1	16,0	17,7	21,2	22,6	22,2	24,6
65+	0,7	0,7	1,2	1,8	4,2	0,2	0,1	0,2	0,2	0,2
Σύνολο	7,2	8,9	11,8	16,3	23,6	100	100	100	100	100

Πηγή: επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων ΕΕΔ (Β' τρίμηνο)

3) **Οι άγαμοι και οι χήροι/ες-διαζευγμένοι-ες, εμφανίζουν υψηλότερα ποσοστά ανεργίας από τους έγγαμους-ες.** Το ποσοστό ανεργίας των άγαμων προσεγγίζει το 26,2% (22,9% για άνδρες & 31,9% για τις γυναίκες), ενώ το ποσοστό ανεργίας των χήρων/ες-διαζευγμένων-ες και των έγγαμων διαμορφώνεται στο 16% και 11,1% αντίστοιχα, δηλαδή χαμηλότερα από τον εθνικό μέσο όρο. Σημειώνεται ότι και σε αυτές τις ομάδες το ποσοστό ανεργίας των γυναικών είναι υψηλότερο από εκείνο των ανδρών.

Πίνακας 15 Ποσοστό ανεργίας ανά οικογενειακή κατάσταση

	2008	2009	2010	2011
ΑΓΑΜΟΙ				
Άνδρες	9,4	11,2	15,7	22,9
Γυναίκες	17,0	18,8	23,7	31,9
Σύνολο	12,1	14,0	18,6	26,2
ΕΓΓΑΜΟΙ				
Άνδρες	1,9	3,5	5,8	8,4
Γυναίκες	8,3	9,6	11,6	14,8
Σύνολο	4,5	6,0	8,3	11,1
ΧΗΡΟΙ/ΡΕΣ & ΔΙΑΖΕΥΓΜΕΝΟΙ/ΝΕΣ				
Άνδρες	3,6	6,5	9,0	13,3
Γυναίκες	9,5	13,4	14,8	17,4
Σύνολο	7,6	11,1	12,9	16,0
ΣΥΝΟΛΟ				
Άνδρες	4,7	6,3	9,4	13,7
Γυναίκες	10,9	12,5	15,3	20,0
Σύνολο	7,2	8,9	11,8	16,3

Πηγή: επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων ΕΕΔ (Β' τρίμηνο)

4) **Το ποσοστό ανεργίας των ομάδων του πληθυσμού με υψηλότερο εκπαιδευτικό επίπεδο είναι χαμηλότερο από εκείνο των ομάδων με χαμηλότερο εκπαιδευτικό επίπεδο.** Το γενικό ποσοστό ανεργίας των κατόχων διπλωμάτων μεταπτυχιακών σπουδών ή των κατόχων διδακτορικού διαμορφώθηκε στο 12,9%, έναντι 16,2% των αποφοίτων ΑΕΙ-ΤΕΙ, 26% των αποφοίτων σχολών ανώτερης τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης, και 26% των αποφοίτων μέσης εκπαίδευσης.

Και στην περίπτωση του εκπαιδευτικού επιπέδου, το ποσοστό ανεργίας των γυναικών είναι υψηλότερο από το αντίστοιχο των ανδρών.

Πίνακας 16 Ποσοστό ανεργίας ανά εκπαιδευτικό επίπεδο

Επίπεδο Εκπαίδευσης	ΑΝΔΡΕΣ					ΓΥΝΑΙΚΕΣ				
	2008	2009	2010	2011	2012	2008	2009	2010	2011	2012
Διδακτορικό ή Μεταπτυχιακός τίτλος	5,4	5,3	5,8	9,3	11,7	4,9	8,7	9,4	10,3	14,3
Πτυχίο Ανωτάτων Σχολών	3,4	4,7	6,2	8,4	12,8	7,3	7,9	9,9	14,6	19,4

Επίπεδο Εκπαίδευσης	ΑΝΔΡΕΣ					ΓΥΝΑΙΚΕΣ				
	2008	2009	2010	2011	2012	2008	2009	2010	2011	2012
Πτυχίο Ανώτερης Τεχν. Επαγ. Εκπαίδευσης	5,8	6,3	10,0	14,0	20,7	13,6	14,0	18,7	24,5	31,6
Απολυτήριο Μέσης Εκπαίδευσης	5,1	6,7	9,4	14,5	22,5	11,7	14,6	17,8	22,4	31,4
Απολυτήριο 3-ταξ Μέσης Εκπαίδευσης	4,6	8,3	12,3	16,0	23,0	15,1	15,8	16,3	21,6	30,9
Απολυτήριο Δημοτικού	3,9	5,5	9,0	14,2	24,0	9,4	11,5	13,1	16,1	23,8
Μερικές τάξεις Δημοτικού	4,9	10,4	13,5	23,0	24,7	6,5	8,8	14,9	27,5	27,4
Δεν πήγε καθόλου σχολείο	8,6	17,1	20,9	33,9	36,0	16,7	6,6	17,0	35,2	35,4

Επίπεδο Εκπαίδευσης	ΣΥΝΟΛΟ				
	2008	2009	2010	2011	2012
Διδακτορικό ή Μεταπτυχιακός τίτλος	5,2	6,8	7,4	9,7	12,9
Πτυχίο Ανωτάτων Σχολών	5,3	6,3	8,1	11,6	16,2
Πτυχίο Ανώτερης Τεχν. Επαγ. Εκπαίδευσης	9,6	10,0	14,2	19,0	26,0
Απολυτήριο Μέσης Εκπαίδευσης	7,7	9,8	12,8	17,7	26,0
Απολυτήριο 3-ταξ Μέσης Εκπαίδευσης	7,8	10,7	13,6	17,8	25,7
Απολυτήριο Δημοτικού	5,9	7,7	10,5	14,9	24,0
Μερικές τάξεις Δημοτικού	5,5	9,7	14,0	24,9	25,07
Δεν πήγε καθόλου σχολείο	12,3	13,0	19,7	34,5	35,8

Πηγή: επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων ΕΕΔ (Β' τρίμηνο)

Γενικά χαρακτηριστικά των ανέργων

1) Σύμφωνα με τα διαχρονικά στοιχεία εξέλιξης της ανεργίας για τα έτη 2008 έως 2011 παρατηρείται ότι περίπου ένας στους δύο είναι μακροχρόνια άνεργος, δηλαδή άνεργος πάνω από 12 μήνες.

Πίνακας 17 Κατανομή ανέργων με βάση τη διάρκεια ανεργίας

	2008	2009	2010	2011
ΑΝΔΡΕΣ				
Έως 5 μήνες	36,3	44,2	39,9	33,7
Από 6 έως 11 μήνες	18,5	19,6	18,8	19,8
Πάνω από 12 μήνες	45,3	36,2	41,3	46,4
Σύνολο	100,0	100,0	100,0	100,0
ΓΥΝΑΙΚΕΣ				
Έως 5 μήνες	29,5	34,7	28,3	27,1
Από 6 έως 11 μήνες	15,2	17,5	18,5	17,9
Πάνω από 12 μήνες	55,3	47,8	53,2	55,0
Σύνολο	100,0	100,0	100,0	100,0
ΣΥΝΟΛΟ				
Έως 5 μήνες	32,1	38,7	33,7	30,3
Από 6 έως 11 μήνες	16,4	18,4	18,6	18,8
Πάνω από 12 μήνες	51,5	43,0	47,7	50,9
Σύνολο	100,0	100,0	100,0	100,0

Πηγή: επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων ΕΕΔ (Β' τρίμηνο)

2) Ένας στους δύο άνεργους (53,3%) είναι ηλικίας έως 35 ετών και το 37,5% είναι ηλικίας έως 29 ετών.

Πίνακας 18 Κατανομή ανέργων ανά ηλικιακή ομάδα και φύλο

	ΑΝΔΡΕΣ				ΓΥΝΑΙΚΕΣ				ΣΥΝΟΛΟ			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
15-19	5,4	6,0	8,6	10,1	7,4	8,2	6,7	10,9	12,7	14,2	15,3	21,0
20-24	24,4	28,5	37,5	52,7	34,7	41,5	51,8	61,2	59,1	70,0	89,3	113,9
25-29	35,7	43,5	54,5	83,0	48,6	47,7	60,6	85,5	84,3	91,2	115,2	168,5
30-34	22,0	24,0	40,1	61,9	38,2	43,0	54,1	68,1	60,2	67,1	94,3	130,0

35-39	10,6	21,8	34,2	46,1	29,2	35,9	41,5	59,2	39,9	57,7	75,7	105,3
40-44	11,1	15,9	26,9	40,2	26,3	31,6	42,6	50,7	37,4	47,5	69,4	90,9
45-49	7,4	14,0	22,9	31,6	16,3	20,7	28,3	40,8	23,8	34,7	51,2	72,4
50-54	8,6	16,0	24,8	37,9	12,9	18,5	21,3	23,5	21,4	34,5	46,1	61,4
55-59	6,6	9,6	16,1	21,2	5,7	8,7	10,6	12,7	12,3	18,3	26,7	33,8
60-64	4,3	5,0	6,6	8,4	1,3	1,8	3,2	3,7	5,6	6,8	9,9	12,2
65+	0,6	0,4	0,7	0,5	0,0	0,2	0,3	0,8	0,6	0,6	1,0	1,4
ΣΥΝΟΛΟ	136,6	184,8	273,0	393,8	220,5	257,8	321,1	417,1	357,1	442,6	594,0	810,8

Πηγή: επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων ΕΕΔ (Β' τρίμηνο)

3) **Η ανεργία στην Ελλάδα είναι σχεδόν αποκλειστικά ακούσια.** Το 2008, περίπου το 13,4% των ανέργων είχε απορρίψει τουλάχιστον μία πρόταση εργασίας για λόγους που σχετίζονται είτε με τον μισθό, είτε με τις προοπτικές σταδιοδρομίας, είτε με την αναντιστοιχία με τα προσόντα τους, είτε με το ωράριο, είτε με τον τόπο εργασίας. Το αντίστοιχο ποσοστό το 2011 ήταν μόλις 6,7%.

Πίνακας 19 Άνεργοι που δεν έχουν απορρίψει πρόταση εργασίας (%)

	2008	2009	2010	2011
Άνδρες	86,2	88,1	92,8	95,1
Γυναίκες	86,8	88,1	90,9	91,6
Σύνολο	86,6	88,1	91,8	93,3

Πηγή: επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων ΕΕΔ (Β' τρίμηνο)

4) **Η πλειονότητα των ανέργων δεν έχει παρακολουθήσει πρόγραμμα συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης.** Το 2008, μόλις το 3,4% των ανέργων είχε συμμετάσχει σε κάποιο πρόγραμμα ΣΕΚ, το 2011 το ποσοστό είχε μειωθεί στο 1,9%.

Πίνακας 20 Άνεργοι που έχουν συμμετάσχει σε προγράμματα ΣΕΚ (%)

	2008	2009	2010	2011
Άνδρες	2,7	2,2	1,2	0,7
Γυναίκες	3,8	3,5	2,1	1,9
Σύνολο	3,4	3,0	1,7	1,3

Πηγή: επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων ΕΕΔ (Β' τρίμηνο)

5) **Η επιδείνωση της ύφεσης έχει επιδράσει και στην επιχειρηματικότητα των ανέργων.** Το 2009, το 14,9% ήταν διατεθειμένο να προσπαθήσει να ξεκινήσει δική του επιχείρηση, το 2011, το ποσοστό αυτό είχε περιοριστεί στο 2,3%.

Πίνακας 21 Κατανομή ανέργων ανά είδος εργασίας που αναζητεί

	2009	2010	2011
Άνδρες			
Προσπαθεί να κάνει δική του εργασία	17,4	4,5	3,0
Ζητούσε εργασία ως μισθωτός	82,6	95,5	97,0
Γυναίκες			
Προσπαθεί να κάνει δική του εργασία	13,0	2,6	1,6
Ζητούσε εργασία ως μισθωτός	87,0	97,4	98,4
Σύνολο			
Προσπαθεί να κάνει δική του εργασία	14,9	3,5	2,3
Ζητούσε εργασία ως μισθωτός	85,1	96,5	97,7

Πηγή: επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων ΕΕΔ (Β' τρίμηνο)

6) **Ένα από τα χαρακτηριστικά της σύνθεσης των ανέργων, είναι η σημαντική μείωση των νέων ανέργων, δηλαδή των ανέργων που δεν είχαν εργαστεί στο παρελθόν.** Το 2008, οι άνεργοι χωρίς προηγούμενη εργασιακή εμπειρία αποτελούσαν το 36,5% του συνόλου των ανέργων, αλλά το

2011 είχαν μειωθεί στο 24,6%. Η διαφορά αυτή οφείλεται αποκλειστικά στην σημαντική αύξηση των απολύσεων λόγω της ύφεσης, οι οποίες τροφοδότησαν την ανεργία με πολύ υψηλότερο ρυθμό απ' ό τι η φυσική αύξηση του εργατικού δυναμικού.

Πίνακας 22 Νέοι άνεργοι – δεν είχε εργαστεί στο παρελθόν

	2008	2009	2010	2011
Άνδρες	32,5	22,9	18,6	19,9
Γυναίκες	39,0	33,9	28,2	29,0
Σύνολο	36,5	29,3	23,8	24,6

Πηγή: επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων ΕΕΔ (Β' τρίμηνο)

A.1.2.1.3 Δαπάνες για παρεμβάσεις στην αγορά εργασίας

Μέσα σε αυτό περιβάλλον, όπως αναλύθηκε στις προηγούμενες ενότητες, ο ρόλος της πολιτικής απασχόλησης και ειδικότερα το μίγμα και το ύψος των δαπανών για παρεμβάσεις στην αγορά εργασίας σε μια περίοδο ύφεσης είναι καίριας σημασίας προκειμένου να μειώσει άμεσα τις αρνητικές συνέπειες της ύφεσης, αλλά και να προετοιμάσει το έδαφος για την ανάκαμψη, ελαχιστοποιώντας τη χρονική υστέρηση ως προς την προσαρμογή της απασχόλησης στην βελτίωση του οικονομικού περιβάλλοντος.

Οι παρεμβάσεις στην αγορά εργασίας σε περιόδους ύφεσης μπορούν να κωδικοποιηθούν σε τρεις μεγάλες κατηγορίες Ενεργητικών Πολιτικών Απασχόλησης:

- α) ενέργειες διατήρησης της απασχόλησης,**
- β) ενέργειες δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας και**
- γ) ενέργειες κατάρτισης.**

Επιπρόσθετα σε περιόδους ύφεσης δεδομένης της μεγάλης αύξησης του αριθμού των ανέργων, σημαντικό ρόλο μπορεί να διατελέσει και η συμβουλευτική των ανέργων .

Η εκδήλωση της κρίσης στην Ελλάδα, συνοδεύτηκε από έναν ριζικό επαναπροσανατολισμό των υλοποιούμενων πολιτικών απασχόλησης. Διαπιστώνεται σαφής περιορισμός των προγραμμάτων προώθησης της αυτοαπασχόλησης και της επιχειρηματικότητας (ΝΕΕ) ή επιδότησης εργοδοτών για τη δημιουργία Νέων Θέσεων Εργασίας (ΝΘΕ). Αντίθετα, ο κύριος όγκος των παρεμβάσεων αφορά προγράμματα επιδότησης των ασφαλιστικών εισφορών με στόχο την αποτροπή των απολύσεων.

Επίσης, στην Ελλάδα, ήδη προωθούνται, ως μέσο ανάσχεσης των απολύσεων, εκτεταμένα προγράμματα διατήρησης των θέσεων εργασίας που κατά κύριο λόγο προσφέρουν επιδότηση των ασφαλιστικών εισφορών. Σημειώνεται ότι και η διεθνής εμπειρία συνηγορεί υπέρ της διατήρησης αυτών των προγραμμάτων.

Επιπρόσθετα, είναι χαρακτηριστικό ότι σε περιόδους κρίσης τα προγράμματα κατάρτισης τείνουν να «παθητικοποιούνται», δηλαδή να λειτουργούν κυρίως ως μηχανισμοί εισοδηματικής ενίσχυσης των ωφελουμένων. Τα παραπάνω ενισχύουν την αναγκαιότητα στήριξης των ενεργητικών πολιτικών σε χώρες που πλήττονται από υψηλά ποσοστά ανεργίας.

Το αυξανόμενο ενδιαφέρον στη αξιοποίηση των ΕΠΑ ως μέτρο πολιτικής για την καταπολέμηση της ανεργίας αντανακλάται στις δαπάνες που γίνονται. Τα κράτη μέλη της ΕΕ δαπανούν μεγάλα ποσά για τις ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης. Ενδιαφέρον επίσης παρουσιάζει η κατανομή των δαπανών μεταξύ ενεργητικών και παθητικών πολιτικών απασχόλησης. Ειδικότερα, οι σημαντικότερες διαπιστώσεις είναι οι κάτωθι:

1. Υπάρχει μεγάλη ανομοιογένεια στις δαπάνες ΕΠΑ μεταξύ των κρατών μελών. Πιο συγκεκριμένα οι συνολικές δαπάνες για την αγορά εργασίας υπερέχουν το 3% του ΑΕΠ στο Βέλγιο (3,79%), την Ισπανία (3,75%), την Ιρλανδία (3,47%) και τη Δανία (3,22%), ενώ είναι σημαντικά μικρότερες στη Ρουμανία (0,46%), τη Μάλτα (0,51%), τη Βουλγαρία (0,65%), το Ηνωμένο Βασίλειο (0,66%) και την Ελλάδα (0,91%).

Πίνακας 23 Συνολικές δημόσιες δαπάνες (% GDP) για πολιτικές στην αγορά εργασίας

% GDP	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
EU -27	:	:	:	:	:	:	2,00	1,83	1,60	1,61	2,17
Belgium	:	:	:	:	:	3,42	3,41	3,31	3,19	3,28	3,79
Bulgaria	:	:	:	:	:	0,78	0,68	0,60	0,48	0,45	0,65
Czech Rep.	:	:	:	0,46	0,50	0,50	0,49	0,49	0,46	0,42	0,66
Denmark	:	4,22	4,09	4,14	4,39	4,34	3,77	3,23	2,66	2,43	3,22
Germany	3,41	3,12	3,15	3,39	3,45	3,39	2,91	2,59	2,02	1,90	2,52
Estonia	:	:	:	:	0,26	0,23	0,19	0,15	0,15	0,27	1,50
Ireland	:	:	:	:	:	1,59	1,51	1,52	1,61	2,10	3,47
Greece	:	:	:	:	:	0,56	0,48	0,54	0,50	0,62	0,91
Spain	:	:	:	:	:	2,12	2,12	2,15	2,16	2,58	3,75
France	2,72	2,56	2,56	2,68	2,78	2,66	2,48	2,30	2,17	2,01	2,40
Italy	:	:	:	:	:	1,28	1,29	1,21	1,10	1,21	1,75
Cyprus	:	:	:	:	:	:	:	0,74	0,59	0,51	0,70
Latvia	:	:	:	:	0,49	0,51	0,54	0,55	0,46	0,48	1,34
Lithuania	:	:	:	:	0,35	0,31	0,34	0,39	0,43	0,37	0,91
Luxembourg	:	:	0,70	0,74	0,96	1,05	1,10	1,03	0,94	0,89	1,29
Hungary	:	:	:	:	:	0,67	0,69	0,64	0,63	0,64	0,98
Malta	:	:	:	:	:	:	:	0,56	0,50	0,49	0,51
Netherlands	3,45	3,12	3,07	3,22	3,41	3,45	3,27	2,86	2,47	2,31	2,87
Austria	1,88	1,71	1,78	1,82	2,02	2,03	2,15	2,12	1,92	1,83	2,35
Poland	:	:	:	:	:	:	1,28	1,16	1,01	0,91	1,59
Portugal	:	:	:	:	1,77	1,83	1,92	1,76	1,54	1,52	2,06
Romania	:	:	:	:	0,67	0,63	0,54	0,42	0,34	0,27	0,46
Slovenia	:	:	:	:	:	:	0,68	0,65	0,50	0,45	0,96
Slovakia	:	:	:	:	:	0,50	0,60	0,65	0,59	0,69	0,90
Finland	3,36	2,94	2,76	2,81	2,94	2,97	2,77	2,57	2,26	2,14	2,77
Sweden	3,77	3,03	2,64	2,52	2,36	2,43	2,39	2,24	1,71	1,38	1,80
U.K.	:	:	:	:	:	0,64	0,62	0,51	0,48	0,46	0,66
Norway	:	1,11	1,17	1,35	1,65	1,62	1,59	1,08	0,98	:	:

Πηγή: Eurostat.

2. Οι δαπάνες για παρεμβάσεις στην αγορά εργασίας στην Ελλάδα, είναι από τις χαμηλότερες στη Ευρώπη των 27. Από το 2000, έως και το 2009, η σχετική δαπάνη στην Ελλάδα κινείται μεταξύ 0,46% έως 0,9%, τη στιγμή που ο μέσος ευρωπαϊκός όρος (ΕΕ-27) κινείται ανάμεσα σε 1,5% και 2,2%. Η εθνική δαπάνη για παρεμβάσεις στην αγορά εργασίας το 2005 ισούταν με το 23,9% του ευρωπαϊκού μέσου όρου, και με το 41,8% το 2009.

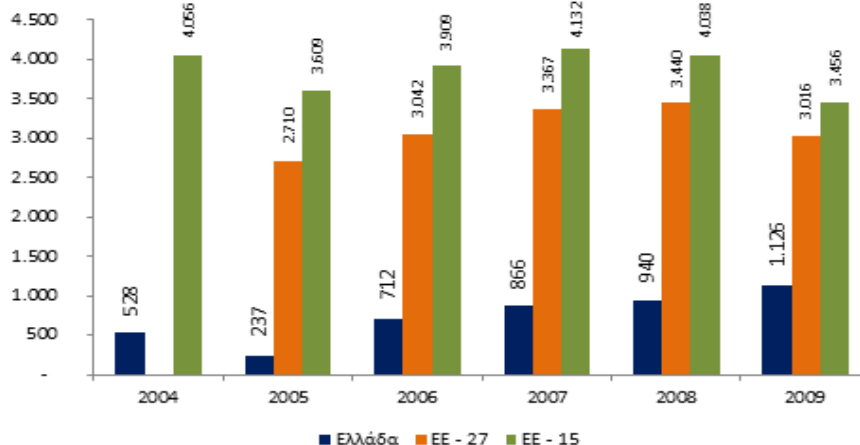
Πίνακας 24 Δαπάνες για παρεμβάσεις στην αγορά εργασίας ως ποσοστό του ΑΕΠ

Έτος	Σύνολο Δαπανών	Ενεργητικές πολιτικές	Παθητικές πολιτικές
	Ελλάδα		
2005	0,48	0,06	0,41
2006	0,54	0,14	0,38
2007	0,50	0,15	0,33
2008	0,62	0,14	0,47
2009	0,91	0,21	0,69
	Ευρωπαϊκή Ένωση (27)		
2005	2,00	0,51	1,27
2006	1,83	0,50	1,12
2007	1,60	0,46	0,95
2008	1,61	0,46	0,96
2009	2,17	0,55	1,40

Πηγή: ΟΟΣΑ / Eurostat

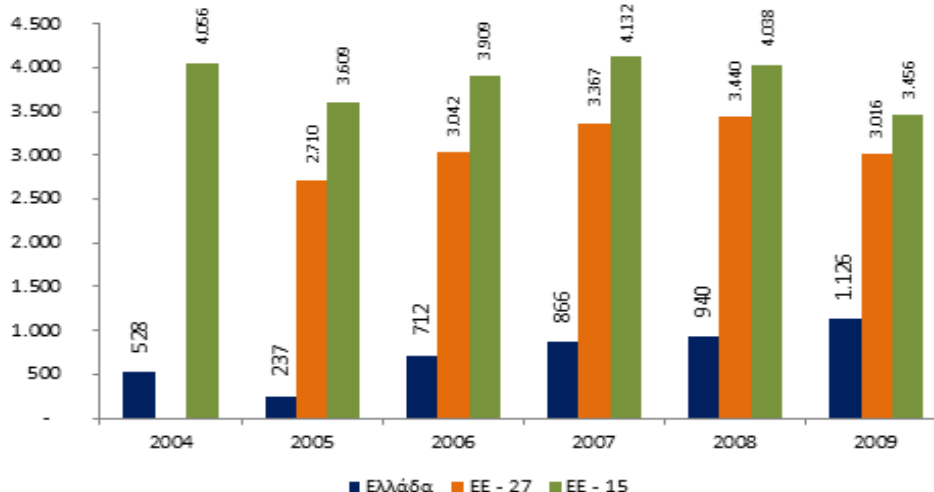
Σε ότι αφορά τις δαπάνες των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης (εξαιρουμένων των δαπανών των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης), η μέση ετήσια δαπάνη ανά άνεργο στην Ελλάδα (σε ονομαστικές τιμές) αυξήθηκε από 528 € το 2004, σε 1.126 το 2009, τη στιγμή που ο μέσος όρος της ΕΕ-27 κινείται κοντά στα 3.000€ ανά άνεργο, ενώ ο μέσος όρος της ΕΕ-15 είναι ακόμα υψηλότερος (κοντά στα 3.500-4.000€ ανά άνεργο). Αντίστοιχα, η μέση δαπάνη για παθητικές πολιτικές ανά άνεργο στην Ελλάδα, αυξήθηκε από 1.500€/χρόνο το 2004, σε 3.600€/χρόνο το 2009, τη στιγμή που ο μέσος όρος της ΕΕ-27 είναι περίπου 7.000€/άνεργο, και της ΕΕ-15 είναι 9.000€/άνεργο. Ο διπλασιασμός των σχετικών δαπανών κατά την περίοδο 2004-2009, είναι εκ των πραγμάτων θετικός, ωστόσο η απόσταση που χωρίζει την Ελλάδα από τον μέσο ευρωπαϊκό όρο είναι τεράστια.

Σχήμα 3 Δαπάνες (σε €) των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης ανά άνεργο

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων Eurostat και Έρευνας Εργατικού Δυναμικού (β' τρίμηνο)

Σχήμα 4 Δαπάνες (σε €) των παθητικών πολιτικών απασχόλησης ανά άνεργο

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων Eurostat και Έρευνας Εργατικού Δυναμικού (β' τρίμηνο)

3. Ως προς τις ενεργητικές πολιτικές, αυτές κατά την περίοδο 2000-2009 απορρόφησαν μεσοσταθμικά το 25,9% των δαπανών για παρεμβάσεις στην αγορά εργασίας, έναντι 31,4% του ευρωπαϊκού μέσου όρου.

Πρέπει ωστόσο να σημειωθεί ότι ειδικά στην περίπτωση της Ελλάδας, η δεκαετία του 2000 εμφανίζει έντονες μεταβολές ως προς της σχέση ενεργητικών-παθητικών πολιτικών. Για παράδειγμα, κατά το πρώτο μισό της δεκαετίας, οι δαπάνες για ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης έφτασαν να αποτελούν έως και το 40% των δαπανών για παρεμβάσεις στην αγορά εργασίας, στοιχείο που κατάτασσε τότε την Ελλάδα στην υψηλότερη θέση ανάμεσα στις χώρες της Ε.Ε. και του ΟΟΣΑ. Στη

συνέχεια όμως, κατά το δεύτερο μισό της δεκαετίας, υπήρξε μια σημαντική αποκλιμάκωση. Το σημαντικότερο στοιχείο στην προκειμένη περίπτωση, δεν είναι τόσο η υστέρηση σε σχέση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, όσο οι έντονες αυξομειώσεις του ύψους των δαπανών για ενεργητικές πολιτικές που παρατηρείται στην Ελλάδα.

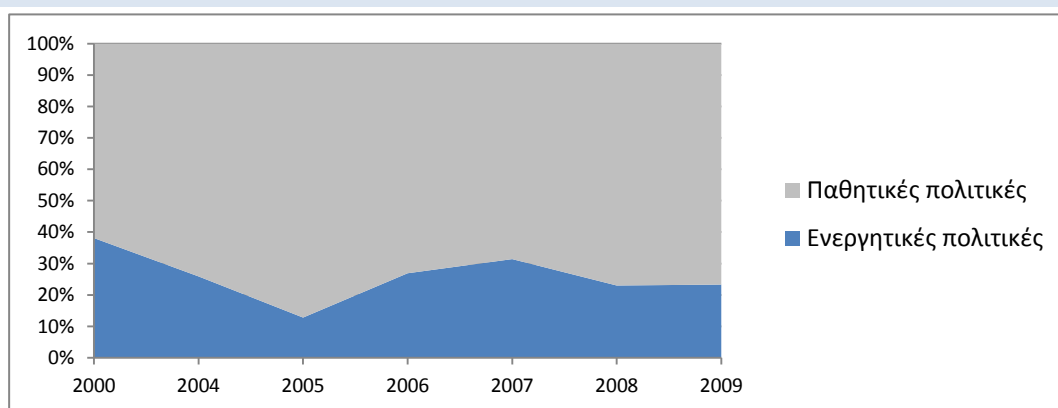
Πίνακας 25 Σχέση ενεργητικών-παθητικών πολιτικών

	2000	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Ενεργητικές πολιτικές							
Ελλάδα	38,1	25,9	12,8	26,9	31,6	23,0	23,3
Ευρωπαϊκή Ένωση (27)	36,1	30,9	28,7	30,9	32,6	32,4	28,2
Παθητικές πολιτικές							
Ελλάδα	61,9	74,1	87,2	73,1	68,8	77,0	76,7
Ευρωπαϊκή Ένωση (27)	63,9	69,1	71,3	69,1	67,4	67,6	71,8

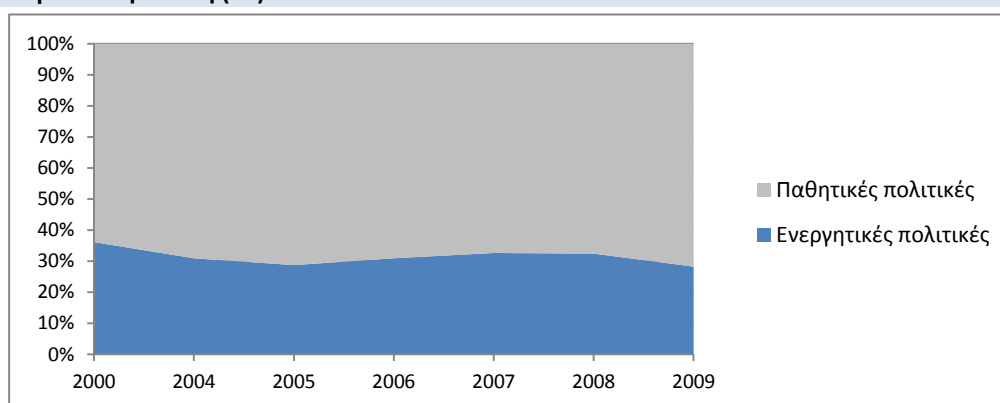
πηγή: Eurostat

Πηγή: Eurostat

Ελλάδα

Ευρωπαϊκή Ένωση (27)

Πηγή: Eurostat

A.1.2.2 Κοινωνική Προστασία

Ο **κίνδυνος φτώχειας** σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία για τα έτη 2005-2010, εμφανίζει μια σχετικά σταθερή πτωτική τάση όπως φαίνεται στο πίνακα που ακολουθεί. Το ποσοστό των ατόμων που βρίσκονται κάτω από το όριο της φτώχειας στην Ελλάδα διαμορφώθηκε το 2010 στο 20,1% έναντι του 19,5% το 2005, ο ευρωπαϊκός μέσος όρος τα έτη αυτά ήταν 16,5% και 16,4% και ο στόχος του ΕΣΠΑ είναι να μειωθεί στο 16% το 2015. Η ποσοστιαία διαφορά του κινδύνου φτώχειας μεταξύ ανδρών – γυναικών είναι 2,6 μονάδες για το 2005 και επίσης 2,6 μονάδες το 2010. Το ποσοστό των ατόμων που βρίσκονται κάτω από το όριο της φτώχειας είναι σημαντικά χαμηλότερο για τους

απασχολούμενους (13,2% το 2004 και 13,8% το 2010). Επίσης υψηλό κίνδυνο φτώχειας παρουσιάζουν τα μοναχικά νοικοκυριά ηλικιωμένων (39,4% το 2010), τα μονογονεϊκά νοικοκυριά με αρχηγό γυναίκα (40,3%), οι πολύτεκνες οικογένειες (32,5%), καθώς και τα νοικοκυριά όπου τουλάχιστον ο ένας είναι άνω των 65 ετών (29,8%).

Πίνακας 26 Κίνδυνος φτώχειας ανά φύλο σε Ελλάδα και ΕΕ

		2005	2006	2007	2008	2009	2010
ΣΥΝΟΛΟ	ΕΕ - 27	16,5	16,6	16,7	16,4	16,3	16,4
	ΕΛΛΑΔΑ	19,5	20,8	19,2	20,1	19,7	20,1
Άνδρες	ΕΕ - 27	15,7	15,9	15,8	15,5	15,4	15,7
	ΕΕ - 15	14,9	15,2	15,5	15,2	15,2	15,4
	ΕΛΛΑΔΑ	18,1	19,8	18,4	19,6	19,1	19,3
Γυναίκες	ΕΕ - 27	17,1	17,3	17,5	17,4	17,1	17,1
	ΕΕ - 15	16,6	16,9	17,3	17,2	16,9	17
	ΕΛΛΑΔΑ	20,8	21,7	20	20,7	20,2	20,9

Πηγή: EUROSTAT, 2012

Πίνακας 27 Κίνδυνος φτώχειας στην Ελλάδα ανά κατάσταση απασχόλησης, 2010

	2004			2010		
	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες
Σύνολο	20,0	18,4	21,5	20,1	19,3	20,9
Εργαζόμενοι	13,2	14,1	11,9	13,8	16,4	10,2
Συνταξιούχοι	25,7	22,6	29,7	19,0	17,0	21,4

Πηγή: EUROSTAT, 2012

Δαπάνες Κοινωνικής προστασίας

Από στοιχεία της EUROSTAT φαίνεται ότι τη δεκαετία 1998-2008 οι δαπάνες κοινωνικής προστασίας αυξήθηκαν από 21,7% του ΑΕΠ στο 26,0% το 2008, πλησιάζοντας το μέσο ευρωπαϊκό όρο των ΕΕ-27 που ανέρχεται στο 26,4%. Παρά το γεγονός ότι οι κοινωνικές δαπάνες ως ποσοστό του ΑΕΠ στη χώρα μας είναι σχεδόν ισοδύναμες με το μέσο ευρωπαϊκό επίπεδο, το ποσοστό φτώχειας είναι πολύ υψηλότερο, γεγονός το οποίο θα μπορούσε να αποδοθεί στα διαρθρωτικά προβλήματα που αντιμετωπίζει το σύστημα κοινωνικής προστασίας της χώρας μας.

Πράγματι, ενώ οι δαπάνες για κοινωνικά επιδόματα και αντίστοιχες παροχές στην ΕΕ-27 μειώνουν τη φτώχεια κατά 9,5 ποσοστιαίες μονάδες το 2010, στη χώρα μας μια σχεδόν ισοδύναμη δαπάνη (ως ποσοστό του ΑΕΠ) μειώνει τη φτώχεια κατά 3,7 μόνο ποσοστιαίες δαπάνες. Το γεγονός αυτό, αποτελεί μια από τις σημαντικότερες προκλήσεις του συστήματος κοινωνικής προστασίας στη χώρα μας.

Πίνακας 28 Κίνδυνος φτώχειας πριν τις κοινωνικές μεταβιβάσεις ανά ηλικιακή ομάδα

		2005	2006	2007	2008	2009	2010
0-18 ετών	ΕΕ - 27	33,7	33,7	33,7	33,1	33,3	34,8
	ΕΕ - 15	32,7	33,0	33,2	32,5	33,3	34,9
	ΕΛΛΑΔΑ	22,6	24,9	27,1	25,8	25,2	25,8
18-64 ετών	ΕΕ - 27	24,3	24,6	24,1	23,2	23,6	24,7
	ΕΕ - 15	23,6	24,2	23,8	22,9	23,7	24,9
	ΕΛΛΑΔΑ	19,8	21,1	21,6	21,7	20,8	22,2
65 + ετών	ΕΕ - 27	23,2	23,2	23,3	22,7	21,6	19,7
	ΕΕ - 15	24,1	23,8	23,9	22,8	21,6	20,0
	ΕΛΛΑΔΑ	32,2	30,0	28,0	26,6	26,7	27,5
ΣΥΝΟΛΟ	ΕΕ - 27	26,0	26,2	25,8	25,1	25,1	25,7
	ΕΕ - 15	25,5	25,8	25,7	24,8	25,2	25,9
	ΕΛΛΑΔΑ	22,6	23,4	23,7	23,3	22,7	23,8

Πηγή: EUROSTAT, 2012

Πίνακας 29 Κίνδυνος φτώχειας μετά τις κοινωνικές μεταβιβάσεις ανά φύλο

		2005	2006	2007	2008	2009	2010
ΣΥΝΟΛΟ	ΕΕ - 27	16.5	16.6	16.7	16.4	16.3	16.4
	ΕΛΛΑΔΑ	19.5	20.8	19.2	20.1	19.7	20.1
Άνδρες	ΕΕ - 27	15.7	15.9	15.8	15.5	15.4	15.7
	ΕΕ - 15	14.9	15.2	15.5	15.2	15.2	15.4
	ΕΛΛΑΔΑ	18.1	19.8	18.4	19.6	19.1	19.3
Γυναίκες	ΕΕ - 27	17.1	17.3	17.5	17.4	17.1	17.1
	ΕΕ - 15	16.6	16.9	17.3	17.2	16.9	17.0
	ΕΛΛΑΔΑ	20.8	21.7	20.0	20.7	20.2	20.9

Πηγή: EUROSTAT, 2012

Ως προς την κατανομή του εισοδήματος, σύμφωνα με τον πίνακα που ακολουθεί με τα στοιχεία της EUROSTAT, η Ελλάδα παρουσιάζει σχετικά μεγάλη ανισότητα (Λόγος πεμπτημορίων S80/S20: 5.6 για το 2010, έναντι 5.0 της ΕΕ-27).

Πίνακας 30 Συντελεστής Gini*

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
ΕΕ 27	30.6	30.2	30.6	30.7	30.4	30.5
ΕΕ 15	30	29.5	30.2	30.6	30.3	30.5
Ελλάδα	33.3	34.3	34.3	33.4	33.1	32.9

Πηγή: EUROSTAT 2012

* Σημείωση: Η τιμή του δείκτη κυμαίνεται από 0% (πλήρης εισοδηματική ισότητα) έως 100% (πλήρης εισοδηματική ανισότητα)

Πίνακας 31 «Λόγος των εισοδηματικών πεμπτημορίων»*

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
ΕΕ 27	5.0	4.9	4.9	5.0	4.9	5.0
ΕΕ 15	4.8	4.7	4.9	4.9	4.9	5.0
Ελλάδα	5.8	6.1	6.0	5.9	5.8	5.6

Πηγή: EUROSTAT 2012

* Σημείωση: Είναι ο λόγος του συνολικού εισοδήματος που λαμβάνεται από τον πληθυσμό ο οποίος βρίσκεται στο άνω 20% της εισοδηματικής κατανομής (άνω πεμπτημόριο) προς το συνολικό εισόδημα που λαμβάνεται από τον πληθυσμό ο οποίος βρίσκεται στο κάτω 20% της εισοδηματικής κατανομής (κάτω πεμπτημόριο). Ως εισόδημα εννοείται το ισοδύναμο διαθέσιμο εισόδημα.

Η στρατηγική στον τομέα της κοινωνικής προστασίας εκφράζεται κυρίως από την Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Προστασία και την Κοινωνική Ένταξη 2006-2008 (περιλαμβάνει το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Ένταξη/Ε.Σ.Δ.ΕΝ, την Εθνική Στρατηγική για τις Συντάξεις 2006-2008 και Εθνική Στρατηγική για την Υγεία και τη Μακροχρόνια Φροντίδα 2006-2008), εκτενέστερη αναφορά της οποίας ακολουθεί στα επόμενα κεφάλαια.

A.1.2.3 Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση

Εκπαίδευση

Τα ποσοστά της σχολικής διαρροής στην Ελλάδα βρίσκονται σε χαμηλότερα επίπεδα από τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο. Το 2005 στην ΕΕ-25 το ποσοστό σχολικής διαρροής ήταν 15,5% έναντι 13,6% στην Ελλάδα. Όμως σύμφωνα με τα στοιχεία της EUROSTAT μέχρι το 2010 στην ΕΕ-25 το ποσοστό έχει μειωθεί στο 13,8% αλλά στην Ελλάδα έχει μείνει σχεδόν σταθερή στο 13,7%. Ο στόχος της Ευρώπης είναι να μειωθεί το μέσον όρο ποσοστό της σχολικής διαρροής στο 10% μέχρι το 2015. Ως προς το επίπεδο εκπαίδευσης των νέων, στην Ελλάδα το 2005 το 84% του πληθυσμού 20-24 ετών έχει ολοκληρώσει τουλάχιστον τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, έναντι του 77,5% για την ΕΕ-27. Σημειώνεται ότι στην Ελλάδα, όπως και σε όλα τα Κράτη – Μέλη, το ποσοστό ολοκλήρωσης της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είναι μεγαλύτερο για τις γυναίκες σε σχέση με τους άνδρες.

Πίνακας 32 Άτομα ηλικίας 20-24 ετών που ολοκλήρωσε τουλάχιστον τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση ανά φύλο (% του πληθυσμού)

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
ΣΥΝΟΛΟ	ΕΛΛΑΔΑ	84,0	81,0	82,1	82,1	82,2	83,4	83.6
	ΕΕ – 27	77,5	77,9	78,1	78,5	78,6	79,0	79.5
Άνδρες	ΕΛΛΑΔΑ	79,4	75,5	77,5	78,0	77,8	79,5	79.8
	ΕΕ – 27	74,8	75,1	75,5	75,6	75,9	76,2	76.7
Γυναίκες	ΕΛΛΑΔΑ	88,7	86,6	87,0	86,6	86,9	87,2	87.4
	ΕΕ – 27	80,2	80,8	80,8	81,4	81,4	81,8	82.4

Πηγή: EUROSTAT, 2012

Αναφορικά με το εκπαιδευτικό επίπεδο, το 2011 το ποσοστό του πληθυσμού 20-24 ετών που ολοκλήρωσε τουλάχιστον την δευτεροβάθμια εκπαίδευση διαμορφώθηκε στο 83.6 % έναντι 84% το 2005 (Γυναίκες: 87.4 % έναντι 88,7%, Άνδρες: 79.8 % έναντι 79,4%), σημαντικά υψηλότερο από το αντίστοιχο ποσοστό της ΕΕ-27 (79,0%). Λιγότερο θετική είναι η εικόνα αναφορικά με την εκπαιδευτική επίδοση ανάλογα με την ηλικία, καθώς τα άτομα με χαμηλό εκπαιδευτικό επίπεδο αποτελούν το 41,1% των ατόμων της ηλικιακής ομάδας 45-54 ετών και 58,1% των ατόμων της ηλικιακής ομάδας 55-64 ετών, ποσοστά σημαντικά υψηλότερα από τα αντίστοιχα της ΕΕ.

Για τις δαπάνες για την παιδεία ως ποσοστό του ΑΕΠ τα πιο πρόσφατα στοιχεία για την Ελλάδα της EUROSTAT δείχνουν ότι το 2005 ανέρχονταν στο 4,04% έναντι 5,04% της ΕΕ-25.

Πίνακας 33 Ποσοστό ατόμων με χαμηλό εκπαιδευτικό επίπεδο ανά ηλικιακή ομάδα το 2010

	Ηλικιακές Ομάδες (σε έτη)							
	2005				2010			
	25-34	35-44	45-54	55-64	25-34	35-44	45-54	55-64
ΕΛΛΑΔΑ	23,1	32,3	46,6	66,8	24,7	29,8	41,1	58,1
ΕΕ	22,0	27,5	33,4	44,2	19,0	24,2	29,3	38,5

Πηγή: EUROSTAT, 2012

Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνονται οι διαφορές των ποσοστών απασχόλησης ανά εκπαιδευτικό επίπεδο. Τα στοιχεία αποδεικνύουν τη σημασία της εκπαίδευσης στην απασχολησιμότητα στην Ελλάδα και στην ΕΕ-27. Συγκεκριμένα το 56.7% στην ηλικιακή ομάδα των 25-64 ετών με υψηλό εκπαιδευτικό επίπεδο στην Ελλάδα το έτος 2011 και το 69.9% στην ΕΕ-27 στο ίδιο έτος είχαν απασχόληση. Το ποσοστό των απασχολημένων με μεσαίο επίπεδο εκπαίδευσης είναι 56.7% στην Ελλάδα και 69.9% στην ΕΕ-27. Μόνο το 53.6% στην Ελλάδα και το 53.0% στην ΕΕ-27 των ατόμων με χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης είναι απασχολούμενοι το έτος 2010. **Η Ευρωπαϊκή Στρατηγική Απασχόλησης έχει θέσει στόχο το 40% στην ηλικιακή ομάδα 30-34 ετών να τελειώσει την τριτοβάθμια εκπαίδευση.**

Πίνακας 34 Ποσοστά απασχόλησης ανά εκπαιδευτικό επίπεδο στην ηλικιακή ομάδα των 25-64 ετών

		2006	2007	2008	2009	2010	2011
Υψηλό Εκπαιδευτικό Επίπεδο	ΕΛΛΑΔΑ	63.3	63.3	63.8	62.8	61.0	56.7
	ΕΕ - 27	70.6	71.5	71.8	70.4	69.9	69.9
	ΕΕ - 15	72.9	73.7	73.8	72.4	72.1	72.1
Μεσαίο Εκπαιδευτικό Επίπεδο	ΕΛΛΑΔΑ	63.3	63.3	63.8	62.8	61.0	56.7
	ΕΕ - 27	70.6	71.5	71.8	70.4	69.9	69.9
	ΕΕ - 15	72.9	73.7	73.8	72.4	72.1	72.1
Χαμηλό Εκπαιδευτικό Επίπεδο	ΕΛΛΑΔΑ	59.6	60.2	60.4	59.8	57.9	53.6
	ΕΕ - 27	56.5	57.1	56.5	54.4	53.4	53.0
	ΕΕ - 15	58.3	58.7	57.9	55.6	54.6	54.4

Πηγή: EUROSTAT, 2012

Δια βίου μάθηση

Ο στόχος της ΕΕ είναι να συμμετέχουν σε προγράμματα δια βίου μάθησης το 15% του πληθυσμού 25-64 ετών μέχρι το 2020. Από τα στοιχεία του πίνακα που ακολουθεί φαίνεται ότι η Ελλάδα είναι σε αρκετά χαμηλότερο ποσοστό έναντι της ΕΕ -27 από το 2005 έως το 2011. Συγκεκριμένα για το 2011 η Ελλάδα είχε ποσοστό συμμετοχής για το σύνολο της ηλικιακής ομάδας 25-64 ετών 2.4% έναντι 8.9% για την ΕΕ-27 και 10.1% για την ΕΕ-15. Η διαφορά του ποσοστού συμμετοχής στην Ελλάδα μεταξύ ανδρών και γυναικών είναι ελάχιστη. Στην ΕΕ-27 και ΕΕ-15 υστερούν οι γυναίκες με 2 περίπου ποσοστιαίες μονάδες.

Πίνακας 35 Ποσοστό του πληθυσμού (25-64 ετών) που συμμετέχει σε προγράμματα δια βίου μάθησης

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
ΣΥΝΟΛΟ	ΕΛΛΑΔΑ	1,9	1,9	2,1	2,9	3,3	3,0	2.4
	ΕΕ - 27	9,6	9,5	9,3	9,4	9,3	9,1	8.9
	ΕΕ - 15	11,1	11,0	10,7	10,8	10,7	10,4	10.1
Άνδρες	ΕΛΛΑΔΑ	1,9	2,0	2,2	2,8	3,2	3,1	2.6
	ΕΕ - 27	8,8	8,6	8,4	8,5	8,4	8,3	8.2
	ΕΕ - 15	10,2	10,0	9,6	9,7	9,7	9,4	9.3
Γυναίκες	ΕΛΛΑΔΑ	1,8	1,8	2,1	3,1	3,3	2,9	2.3
	ΕΕ - 27	10,4	10,4	10,2	10,2	10,2	10,0	9.6
	ΕΕ - 15	12,0	12,0	11,7	11,7	11,7	11,4	10.8

Πηγή: EUROSTAT, 2012

Η Ελλάδα εμφανίζει από τα χαμηλότερα ποσοστά συμμετοχής στη δια βίου μάθηση σε σύγκριση ακόμα και με νέα κράτη μέλη. Η υστέρηση με τον μέσο ευρωπαϊκό ποσοστό συμμετοχής φτάνει τις 6,1 ποσοστιαίες μονάδες, καταδεικνύοντας την ανάγκη ενίσχυσης της δια βίου μάθησης σε όλες τις παραγωγικές ηλικιακές ομάδες και σε όλες τις κατηγορίες του εργατικού δυναμικού της χώρας με ευέλικτα προγράμματα κατάρτισης.

Σημειώνεται ότι ο Στόχος της Ελλάδας αναφορικά με τη δια βίου μάθηση είναι ποσοστό 6% των ατόμων 25-64 ετών να έχουν συμμετάσχει σε προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης έως το 2015-Δείκτης ΕΣΠΑ). Το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί σε 1.300.000 συμμετοχές για δράσεις δια βίου μάθησης, με τη συμμετοχή του παρόντος Επιχειρησιακού Προγράμματος σε αυτό το στόχο να ανέρχεται κατά προσέγγιση σε 450.000 συμμετοχές (Δείκτης ΕΣΠΑ).

A.1.2.4 Υγεία

Η υφιστάμενη κατάσταση στην Ανάπτυξη της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και προάσπιση της Δημόσιας Υγείας του πληθυσμού.

Σύμφωνα με στοιχεία από τη Λευκή Βίβλο (white paper): Μαζί για Υγεία (Together for Health): Μια στρατηγική προσέγγιση για την ΕΕ 2008-2013, το ετήσιο οικονομικό βάρος από στεφανιαία νοσήματα φτάνει το 1% του ΑΕΠ περίπου και οι δαπάνες για ψυχικές διαταραχές μέχρι το 3% ή 4% του ΑΕΠ. **Οι δαπάνες για την υγεία πρέπει να συνοδεύονται από επενδύσεις στη πρόληψη προστατεύοντας και βελτιώνοντας τη συνολική φυσική και ψυχική υγεία του πληθυσμού,** που σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΟΣΑ σήμερα αντιστοιχούν κατά μέσο όρο μόνο στο 3% του ετήσιου προϋπολογισμού για την υγεία των κρατών μελών έναντι 97% που δαπανήθηκε για περίθαλψη και θεραπευτική αγωγή.

Δημογραφικές αλλαγές συμπεριλαμβανομένης και της γήρανσης του πληθυσμού αλλάζουν τη μορφολογία των νόσων και επιβαρύνουν τη βιωσιμότητα των συστημάτων υγείας στην ΕΕ. Η υποστήριξη της ενεργούς γήρανσης σημαίνει τη προώθηση της υγιεινής ζωής καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής, με στόχο στην αποτροπή των προβλημάτων υγείας και αναπηριών από τη μικρή ηλικία και καταπολέμηση των ανισοτήτων στην υγεία που συνδέονται με κοινωνικούς, οικονομικούς και περιβαλλοντικούς παράγοντες.

Αποτελεί γενική διαπίστωση ότι στην Ελλάδα το δημόσιο σύστημα υγείας δεν έχει αναπτύξει την πρόληψη και την προαγωγή της υγείας τόσο όσο παρατηρείται σε άλλες αναπτυγμένες χώρες.

Οι δαπάνες για την υγεία στην Ελλάδα ως ποσοστό του ΑΕΠ ήταν 9,6% το 2007 σύμφωνα με στοιχεία του ΟΟΣΑ. Συγκριτικά στη Γαλλία ήταν 11%, Γερμανία 10,5%, Ελβετία 10,6%, Εσθονία 5,2%, Ιρλανδία 7,7% και Πολωνία 6,2%.

Πίνακας 36 Δαπάνες για την Υγεία ως ποσοστό (%) του ΑΕΠ

	2003	2004	2005	2006	2007
Ελλάδα	8,9	8,7	9,6	9,6	9,6
Γαλλία	10,9	11,0	11,1	11,0	11,0
Γερμανία	10,8	10,6	10,7	10,6	10,5
Ελβετία	11,3	11,3	11,2	10,8	10,6
Εσθονία	5,0	5,1	5,0	5,0	5,2
Ιρλανδία	7,4	7,6	7,6	7,5	7,7
Πολωνία	6,2	6,2	6,2	6,2	6,4

Πηγή : OECD HEALTH DATA, 2011

Η διασφάλιση της ποιότητας και η βελτίωση της αποτελεσματικότητας στον τομέα των υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής φροντίδας (αλληλεγγύης) με σκοπό την μεγαλύτερη ικανοποίηση των πολιτών, καθώς και ο έλεγχος του οικονομικού κόστους για την επίτευξη της οικονομικής αποδοτικότητας, συνιστούν τις βασικές επιδιώξεις των σύγχρονων μεταρρυθμίσεων για την αναβάθμιση της ποιότητας των προσφερόμενων υπηρεσιών υγείας.

Η ποιοτική αναβάθμιση των παρεχομένων υπηρεσιών προϋποθέτει την παρέμβαση σε όλα τα επίπεδα φροντίδας υγείας με ιδιαίτερη έμφαση και προσπάθεια στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας.

Επιπλέον, απαιτείται καθιέρωση ενιαίων κανόνων και προτύπων για όλες τις μονάδες παροχής υπηρεσιών υγείας και αποτελεσματική εποπτεία. Απαιτείται η θέσπιση σχετικών κριτηρίων, η ανάπτυξη θεραπευτικών πρωτοκόλλων και η εφαρμογή διαδικασιών ποιοτικού ελέγχου.

Στο πλαίσιο αυτό και λαμβάνοντας υπόψη:

- αφενός τις πρόσφατες θεσμικές μεταρρυθμίσεις στην Ανάπτυξη της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και Προάσπισης της Δημόσιας Υγείας του πληθυσμού με την σύσταση του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΠΥ) (Νόμος 3918/2011), στον οποίο μεταφέρονται και εντάσσονται ως υπηρεσίες, αρμοδιότητες και προσωπικό ο Κλάδος Υγείας του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων – Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών (ΙΚΑ-ΕΤΑΜ) με τις μονάδες υγείας του, το κέντρο διάγνωσης ιατρικής της εργασίας του ΙΚΑ με το σύνολο του εξοπλισμού του, οι Κλάδοι Υγείας του Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΟΓΑ) και του Οργανισμού Ασφάλισης Ελεύθερων Επαγγελματιών (ΟΑΕΕ) και ο Οργανισμός Περίθαλψης Ασφαλισμένων Δημοσίου (ΟΠΑΔ), όπως διαμορφώθηκε με τις διατάξεις του ν. 3655/2008 (ΦΕΚ 58 Α'), ως προς τις παροχές σε είδος και
- αφετέρου το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Δημόσια Υγεία, το οποίο αποτελεί το πρώτο σχέδιο εθνικής στρατηγικής στην υγειονομική ιστορία της χώρας

η κατεύθυνση της στρατηγικής θέτει ως προτεραιότητα τον επαναπροσανατολισμό του υγειονομικού συστήματος:

- Από την άγνοια στην έγκυρη ενημέρωση.
- Από τη θεραπεία στην πρόληψη και στην πρόωπη παρέμβαση.
- Από τη νοσοκομειακή περίθαλψη στην κοινοτική φροντίδα.
- Από την αποτελεσματικότητα στη συνέργεια.
- Από το γραφειοκρατικό γιγαντισμό των υπηρεσιών στην ευελιξία.
- Από την παθητική διαχείριση, στην παραγωγική και συντονισμένη διαχείριση των ανθρώπινων και οικονομικών πόρων.
- Από τη θεωρία στην ενίσχυση της έρευνας και της αξιολόγησης.

Η εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής για τη Δημόσια Υγεία αναμένεται να έχει σημαντικά αποτελέσματα σε πολλά επίπεδα των υπηρεσιών υγείας και της ποιότητας ζωής των πολιτών, αφού για πρώτη φορά η Ελλάδα αποκτά μια ολοκληρωμένη και συνεκτική πολιτική για την προστασία και την προαγωγή της Δημόσιας Υγείας, με θετικές συνέπειες τόσο για την υγεία του πληθυσμού, μέσω της μείωσης των δεικτών νοσηρότητας και θνησιμότητας, που οφείλονται σε σημαντικούς παράγοντες κινδύνου, όσο και για τις υπηρεσίες υγείας και την κοινωνία στο σύνολό της.

Η υφιστάμενη κατάσταση στον τομέα της Ψυχικής Υγείας

Η εφαρμογή της Ψυχιατρικής Μεταρρύθμισης ξεκίνησε στη χώρα μας με την ψήφιση του νόμου για το Εθνικό Σύστημα Υγείας (Ν.1397/83), διευρύνθηκε με τον Ν.2071/92 και παγιώθηκε με το Ν. 2716/99 «Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός των υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας και άλλες διατάξεις». **Στις αρχές της δεκαετίας του '80, λειτουργούσαν 9 ειδικά ψυχιατρικά νοσοκομεία ενώ αντίστοιχα το δίκτυο κοινοτικών υπηρεσιών ήταν υποτυπώδες.** Ο στρατηγικός σχεδιασμός ψυχικής υγείας ξεκίνησε στη χώρα μας μέσω του Κανονισμού 815/84 της Ε.Ε, ο οποίος στην πρώτη φάση (1984-89) εστίασε στον εκσυγχρονισμό των ΨΝ, στη δημιουργία νέων κοινοτικών υπηρεσιών ψυχικής υγείας και στη δεύτερη φάση (1989-1995) στην προώθηση της αποϊδρυματοποίησης, ιδιαίτερα στο Κρατικό Θεραπευτήριο Λέρου (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 1995:34). Μετά τη λήξη του Κανονισμού 815/84, τον Ιούνιο του 1995, το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας προέβη στην εκπόνηση ενός δεκαετούς Σχεδίου Δράσης με την επωνυμία «Ψυχαργώς», το οποίο υποβλήθηκε στην Ε.Ε. το 1997. **Ειδικότερα το Εθνικό Σχέδιο Δράσης Ψυχαργώς αναπτύχθηκε σε δύο άξονες. Ο πρώτος αφορά στη συνέχιση της αποασυλοποίησης, ο δεύτερος στη δημιουργία μονάδων ψυχικής υγείας στην κοινότητα.**

Τα έτη 2001-2009 στο πλαίσιο της υλοποίησης της Β φάσης του προγράμματος «Ψυχαργώς» συντελέστηκε η κατάργηση των ασυλικών τμημάτων 5 εκ των 9 ψυχιατρικών νοσοκομείων της χώρας (Πέτρας Ολύμπου το 2005, Χανίων το 2006, Κέρκυρας το 2006, Παιδοψυχιατρικό Αττικής το 2007, Τρίπολης το 2009). Παράλληλα, μειώθηκε δραστικά ο αριθμός των χρόνιων ασθενών που νοσηλεύονταν στα εναπομείναντα ψυχιατρικά νοσοκομεία, δηλαδή στο ψυχιατρικό νοσοκομείο Αττικής, στο ψυχιατρικό νοσοκομείο Αττικής- Δρομοκαϊτείο, στο ψυχιατρικό νοσοκομείο Θεσσαλονίκης. Ως συνέπεια του προγράμματος αποασυλοποίησης οι ψυχικά νοσούντες που διαβιούν σε 452 Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης ανά την επικράτεια ανέρχονται σε 2.689, ενώ αντίστοιχα οι ασθενείς μακράς διαμονής που νοσηλεύονται ακόμα στα ψυχιατρικά νοσοκομεία είναι περίπου 650 εκ των οποίων 95 στο Δρομοκαϊτείο, 183 στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής και 43 στο ψυχιατρικό νοσοκομείο Θεσσαλονίκης.

Θεσμικός πυλώνας της μεταρρύθμισης που αφορά την εργασιακή ένταξη των Ατόμων με Ψυχικές Διαταραχές αποτέλεσε ο Ν. 2716/99, ο οποίος θεσμοθετεί τους Κοινωνικούς Συνεταιρισμούς Περιορισμένης Ευθύνης (ΚΟΙΣΠΕ). Σύμφωνα με το άρθρο 12 του Ν. 2716/99, οι Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης (ΚΟΙΣΠΕ) είναι παραγωγικές, εμπορικές και κοινωνικές μονάδες οι οποίες αναπτύσσουν οποιαδήποτε οικονομική δραστηριότητα και συνιστούν μια μορφή απασχόλησης που παρέχει ψυχοκοινωνική υποστήριξη και εποπτεία των απασχολούμενων με προβλήματα ψυχικής υγείας. Έως τώρα έχουν αναπτυχθεί 18 ΚΟΙΣΠΕ και ο συνολικός αριθμός των εργαζόμενων ασθενών με ψυχικές διαταραχές έχει ανέλθει σε 270 άτομα περίπου.

Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνονται οι κοινοτικές υπηρεσίες ψυχικής Υγείας που παρέχονται σε καθημία από τις 13 Περιφέρειες της Χώρας:

Πίνακας 37 Κατανομή Δομών παροχής κοινοτικών υπηρεσιών ψυχικής Υγείας στις 13 Περιφέρειες της Χώρας

Υπηρεσίες ΨΥ	Αττική	Αν. Μακεδονία Θράκη	Κεν. Μακεδονία	Δυτ. Μακεδονία	Ήπειρος	Θεσσαλία	Ιόνια Νησιά	Δυτική Ελλάδα	Επικρά Ελλάδα	Πελοπόννησος	Βόρειο Αιγαίο	Νότιο Αιγαίο	Κρήνη	Σύνολο
Ψυχιατρικά Νοσοκομεία*	2		1											3
Ψυχιατρικά Τμήματα Γενικών Νοσοκομείων	8	3	7	1	2	2				1	1	2***	3	30
Παιδο-ψυχιατρικά τμήματα Γενικών Νοσοκομείων	5	1	3							1			1	11
Κέντρα Ψυχικής Υγείας**	9	5	5		1	2	1	1	2	3	1		4	34
Ιατροπαιδαγωγικά Κέντρα	7		2										1	10
Κινητές Μονάδες		5	1	1	1	4	2	2	1	2	2	4	2	27
Κέντρα Ημέρας	21	1	5		1	2	2		1	1	1	1	4	40
Μονάδες Ψυχο-κοινωνικής Αποκατάστασης	152	15	83	2	23	26	12	17	21	27	2	26	24	430
Ξενώνες	31	1	10	1	8	5	2	6	3	9	1	2	9	88
Οικοτροφεία	51	6	14	1	4	9	7	2	9	7			6	116
Προστατευμένα Διαμερίσματα	70	8	59		11	12	3	9	9	11	1	24	9	226
Μονάδες Κοινωνικής & Επαγγελματικής Αποκατάστασης	26	2	13		5	6	3	7				13	7	82
Κέντρα αντιμετώπισης της νόσου Alzheimer	3		3			1						1	1	9
Κέντρα αντιμετώπισης χρόνιας εξαρτησιώνων ουσιών														0
Κέντρα αντιμετώπισης χρήσης αλκοόλ														0
Κοι. ΣΠΕ	7		2		1	1	2	1	1		1	1	1	18
Κέντρα Αυτισμού	2													2
Κατ' οίκον Νοσηλεία													1	1

*Περιλαμβάνει τα ψυχιατρικά νοσοκομεία σε πλήρη λειτουργία. Επιπλέον λειτουργεί το Πανεπιστημιακό Ψυχιατρικό Νοσοκομείο «Αιγινήτειον», αλλά δεν διαθέτει τμήμα χρόνιων ασθενών

**Ορισμένα από τα Κέντρα Ψυχικής Υγείας παρέχουν και υπηρεσίες για παιδιά και εφήβους

***Περιλαμβάνει το Κρατικό Θεραπευτήριο-Κέντρο Υγείας Λέρου και το Γενικό Νοσοκομείο Ρόδου

Πηγή: «Εκ των υστέρων (ex post) αξιολόγηση της εφαρμογής του Εθνικού Σχεδίου Δράσης «ΨΥΧΑΡΓΩΣ» από το 2000 μέχρι και το 2009», Μάρτιος 2011

Αναφορικά με την ανάπτυξη του δικτύου κοινοτικών υπηρεσιών, μόνο 5 (Πρέβεζα, Φλώρινα, Καστοριά, Ημαθία και Βοιωτία) από τους 52 νομούς της χώρας δεν έχουν κοινοτικές υπηρεσίες ψυχικής υγείας, ενώ με την ολοκλήρωση του Ε.Π. Υγεία-Πρόνοια το ήμισυ των νομών της χώρας διαθέτουν ένα ικανοποιητικό δίκτυο υπηρεσιών. Η ανάπτυξη των κοινοτικών υπηρεσιών λειτουργεί ως φίλτρο για την ανάσχεση της ιδρυματικής περιθάλψης των ατόμων με ψυχικές διαταραχές και διασφαλίζει την κοινωνική ενσωμάτωση των ψυχικά πασχόντων. **Η ολοκλήρωση του δικτύου κοινοτικών υπηρεσιών ψυχικής υγείας, έτσι ώστε να είναι δυνατός ο μετασχηματισμός και των υπολοίπων 3 Ψυχιατρικών νοσοκομείων (ΨΝΑ, Δρομοκαϊτειο, ΨΝ Θεσσαλονίκης) υλοποιείται μέσω του Άξονα 5 του ΕΠΑΝΑΔ .**

Σύμφωνο Spidla

Η ασυνέχεια στη χρηματοδότηση των κοινοτικών δράσεων ψυχικής υγείας και οι καθυστερήσεις στην υλοποίηση του προγράμματος Β Ψυχαργώς είχε ως συνέπεια την παρέμβαση της ΕΕ, η οποία οδήγησε στη σύναψη Συμφώνου μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Κυβέρνησης. Το Σύμφωνο Spidla περιλάμβανε συμφωνημένα σημεία στα οποία έπρεπε να υπάρξουν δράσεις από μέρους της τελευταίας, και Οδικό Χάρτη υλοποίησής τους. Οι προϋποθέσεις αυτές ήταν αναγκαίες προκειμένου να προχωρήσει το επόμενο πρόγραμμα της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης που υλοποιείται στο πλαίσιο του παρόντος Επιχειρησιακού Προγράμματος του ΕΣΠΑ 2007-2013.

Τα κύρια σημεία του Συμφώνου είναι τα παρακάτω:

1. Η προσήλωση τόσο της Ε.Ε., όσο και των Ελληνικών αρχών στη φιλοσοφία, στις αρχές και στους στόχους του προγράμματος «ΨΥΧΑΡΓΩΣ» και στη συνέχισή του μέσω του Άξονα Προτεραιότητας 5 του Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού 2007-2013» (ΕΠΑΝΑΔ)
2. Η δέσμευση των Ελληνικών αρχών στην ολοκλήρωση της Ψυχιατρικής Μεταρρύθμισης μέσω ΕΣΠΑ 2007-2013.
3. Η αξιολόγηση του προγράμματος «ΨΥΧΑΡΓΩΣ» από Ομάδα Διεθνών Ανεξάρτητων Εμπειρογνομώνων.
4. Η δέσμευση των Ελληνικών αρχών με εξασφαλίσουν την πλήρη στελέχωση των δομών που δημιουργήθηκαν στο πλαίσιο του «ΨΥΧΑΡΓΩΣ» και να προγραμματίσουν έγκαιρα τη στελέχωση των νέων δομών που πρόκειται να δημιουργηθούν.
5. Η προώθηση, εκ μέρους των Ελληνικών αρχών της πιστοποίησης και της έκδοσης των αδειών λειτουργίας των ψυχιατρικών δομών των ΜΚΟ, όπως και η σύναψη συμφώνων μεταξύ του

ΥΓΚΑ και των ΜΚΟ που θα επικυρώνουν την εκχώρηση και τους όρους προσφοράς των υπηρεσιών ψυχικής υγείας εκ μέρους τους (ποιοτικά πρότυπα, στοιχεία κοστολόγησης, κριτήρια και διαδικασίες παρακολούθησης, αξιολόγησης και οικονομικού ελέγχου).

6. Η σε μόνιμη βάση επίλυση των προβλημάτων τακτικής χρηματοδότησης των ΜΚΟ.
7. Η εκ μέρους των Ελληνικών αρχών ανάπτυξη, στήριξη και εξασφάλιση της ομαλής λειτουργίας των ΚοιΣΠΕ.
8. Η δέσμευση των Ελληνικών αρχών για την ανάπτυξη μιας επαρκούς μεθόδου συλλογής πληροφοριών που θα παρέχει τη δυνατότητα της συστηματικής και δυναμικής παρακολούθησης της εφαρμογής του προγράμματος της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, το αναθεωρημένο Πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Δράσης Ψυχαργός Γ 2011-2020 (το οποίο βρίσκεται σε φάση διαβούλευσης) αποτελεί συνισταμένη των ακόλουθων παραμέτρων:

- Του αξιακού υποστρώματος της κοινοτικής ψυχιατρικής
- Του προγενέστερου στρατηγικού σχεδιασμού της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης (Εθνικό Σχέδιο Δράσης Ψυχαργός Γ 2001-2009)
- Του προγενέστερου επιχειρησιακού σχεδιασμού του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
- Των σημείων του Συμφώνου Spidla
- Των αξόνων δράσης του ΕΣΠΑ
- Των συστάσεων του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας και του Ευρωπαϊκού Συμφώνου Ψυχικής Υγείας
- Των αξιολογήσεων και της αποτίμησης του Εθνικού Σχεδίου Δράσης Ψυχαργός Β και των σχετικών προτάσεων εμπλεκόμενων θεσμικών φορέων
- Της πολιτικής ψυχικής υγείας που εφαρμόζεται με κοινοτικούς και εθνικούς πόρους
- Των νέων αναδυόμενων αναγκών λόγω της οικονομικής κρίσης

Λαμβάνοντας υπόψη τις ανωτέρω παραμέτρους, το Εθνικό Σχέδιο Δράσης Ψυχαργός Γ διαρθρώνεται σε τρεις άξονες δράσης:

- Ο πρώτος αναφέρεται στον προγραμματισμό των δράσεων για την ανάπτυξη δομών στην κοινότητα για την κάλυψη του συνόλου των αναγκών του τομέα της Ψυχικής Υγείας και διαμορφώνεται σε περιφερειακή βάση, ενώ εξειδικεύεται σε επίπεδο νομού και τομέα
- Το δεύτερο μέρος αναφέρεται στο σχεδιασμό των δράσεων για προαγωγή της ψυχικής υγείας του γενικού πληθυσμού και της πρόληψης της κακής ψυχικής υγείας.
- Το τρίτο αναφέρεται σε δράσεις που αφορούν την οργάνωση του συστήματος ψυχιατρικής περίθαλψης (τομεοποίηση, παρακολούθηση, αξιολόγηση) και τις δράσεις έρευνας και επιμόρφωσης του προσωπικού.

A.1.3 Δράσεις και στοιχεία - αποτελέσματα υλοποίησης της Γ' Προγραμματικής περιόδου στον τομέα των Ανθρωπίνων Πόρων και της Κοινωνικής Συνοχής

Ο τομέας των ανθρωπίνων πόρων αποτέλεσε την 1^η από τις 7 συνολικά προτεραιότητες (Άξονες) της Τρίτης Προγραμματικής Περιόδου 2000-2006, εκφράστηκε δε, οριζόντια σε όλα τα Επιχειρησιακά Προγράμματα. Ειδικότερα, οι δράσεις του ΕΚΤ στη χώρα μας υλοποιήθηκαν μέσω των τριών Τομεακών Προγραμμάτων (ΕΠΑΕΚ, ΕΠΕΑΕΚ και ΕΠ Υ-Π) και συμπεριλήφθηκαν οριζόντια στο Σχεδιασμό τόσο των ΠΕΠ όσο και των άλλων Τομεακών, όπως για παράδειγμα το ΕΠ ΚτΠ και το ΕΠ Ανταγωνιστικότητα. Συμπληρωματικά λειτούργησε και η ΚΠ EQUAL, η οποία υλοποιήθηκε με επιτυχία σε δύο κύκλους, διασφαλίζοντας τη διάδοση αρχών όπως είναι η εταιρικότητα, η διακρατικότητα, η καινοτομία, η ενεργός συμμετοχή των ομάδων στόχων στο σχεδιασμό και στην υλοποίηση των παρεμβάσεων και η οριζόντια προσέγγιση στην προώθηση της ισότητας ανδρών γυναικών.

A. Όσον αφορά το ΕΠΑΕΚ 2000-2006, κυρίαρχα ζητήματα της στρατηγικής αποτέλεσαν:

- Η πρόληψη της ανεργίας και ιδιαίτερα της μακροχρόνιας.
- Η στήριξη και προώθηση του ανέργου στην απασχόληση.

- Η προώθηση της ισότητας των ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας για όλους και ιδιαίτερα για εκείνους που απειλούνται με Κοινωνικό Αποκλεισμό.
- Η βελτίωση της πρόσβασης και της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας.
- Η αναβάθμιση των προσόντων των εργαζομένων και των παρεχόμενων υπηρεσιών του Δημόσιου Τομέα.

Βάσει των στοιχείων των αποτελεσμάτων υλοποίησης του **ΕΠΑΕΚ 2000-2006** υπερκαλύφθηκαν οι τεθέντες στόχοι όσον αφορά την υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου. **Πιο συγκεκριμένα επί αρχικού στόχου να ωφεληθούν από τις δράσεις του Ε.Π. 602.868 άτομα, τελικά ωφελήθηκαν 642.103 άτομα (ποσοστό επίτευξης 107%)**. Ειδικότερα και ανά τομέα παρέμβασης:

- **Αναβαθμίστηκαν οι υπηρεσίες προώθησης στην Απασχόληση με στόχο την εξατομικευμένη προσέγγιση και ολοκληρώθηκε το δίκτυο των Δημοσίων Υπηρεσιών Απασχόλησης** (121 Κέντρα Προώθησης στην Απασχόληση και Τοπικές Υπηρεσίες Απασχόλησης) σε ολόκληρη τη χώρα, τόσο ως προς τις υποδομές όσο και ως προς το ανθρώπινο δυναμικό.
- **Αναπτύχθηκε για πρώτη φορά, σύστημα Διάγνωσης των Αναγκών Εκπαίδευσης και Κατάρτισης**, το οποίο στηρίζεται στην πλήρη ανάλυση στοιχείων για την προσφορά, αλλά και για τη ζήτηση εργασίας και πρόσφατα την αποτίμηση των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης, με τη δημιουργία δεικτών για τη μέτρηση της αποτελεσματικότητας των εν λόγω πολιτικών σε τοπικό επίπεδο.
- Παράλληλα **εφαρμόστηκαν πολιτικές πρόληψης της ανεργίας με την ενεργητική συμμετοχή των πολιτών**, τη διαρκή αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό των επαγγελματικών τους δεξιοτήτων. Αποτέλεσμα της πολιτικής αυτής είναι το γεγονός ότι η μεγάλη πλειοψηφία των ανέργων (σε ποσοστό περί το 75%) που ωφελήθηκαν από τις δράσεις του Επιχειρησιακού Προγράμματος ήταν νέοι άνεργοι πριν συμπληρώσουν έξι μήνες ανεργίας ή άνεργοι άνω των 25 ετών πριν συμπληρώσουν δώδεκα μήνες ανεργίας .
- **Δράσεις προώθησης στην Απασχόληση**. Από την έναρξη υλοποίησης του Ε.Π. μέχρι την ολοκλήρωσή του στο σύνολο της χώρας, **μέσω των προγραμμάτων επιδότησης επιχειρήσεων από τον ΟΑΕΔ για την δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, απόκτησης εργασιακής εμπειρίας και επιχορήγησης ανέργων για την ίδρυση μικρών, κυρίως ατομικών επιχειρήσεων, ωφελήθηκαν συνολικά 181.703 άτομα.**
- **Ενέργειες κατάρτισης ανέργων και εργαζομένων**. Δια μέσου του Επιχειρησιακού Προγράμματος αναβαθμίστηκαν οι δεξιότητες του εργατικού δυναμικού της χώρας σε όλους τους τομείς της οικονομίας (πρωτογενή, δευτερογενή και τριτογενή), με προγράμματα συνεχιζόμενης κατάρτισης για ανέργους και εργαζόμενους του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα δίνοντας ιδιαίτερη βαρύτητα στην καταπολέμηση του ψηφιακού αναλφαριθμητισμού, στην προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, στον εκσυγχρονισμό ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και στην βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών. **Συνολικά σε σχετικές δράσεις κατάρτισης συμμετείχαν 374.801 άτομα συμπεριλαμβανομένων και των καταρτιζόμενων στα προγράμματα ελληνομάθειας.**
- **Ενέργειες προώθησης της ισότητας γυναικών και ανδρών**. Στην προσπάθεια συμφιλίωσης της οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής, προκειμένου να βοηθηθεί η ένταξη και η παραμονή των γυναικών στην αγορά εργασίας, το Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας εισηγήθηκε και διαπραγματεύτηκε με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο πλαίσιο της αναθεώρησης του Ε.Π. «Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση» 2005, τη συνέχιση της **λειτουργίας των 370 δομών φύλαξης παιδιών και φροντίδας ηλικιωμένων και ανήμπορων ατόμων** μέχρι 30-06-2007. Κατόπιν νέας διαπραγμάτευσης με την Ε.Ε. το ΥΠΑΚΠ επέτυχε νέα παράταση της συγχρηματοδότησης της λειτουργίας των 360 δομών έως την 31/08/2008.
- Επίσης **ενισχύθηκαν μέσω ολοκληρωμένων παρεμβάσεων και θετικών δράσεων, 40.910 γυναίκες με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και δυσκολίες πρόσβασης στην αγορά εργασίας.**
- Στην **κατεύθυνση διαμόρφωσης συνθηκών ίσων ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών** έχει θεσπιστεί η υποχρεωτική συμμετοχή των γυναικών με αυξημένη αναλογία (60%) σε κάθε χρηματοδοτούμενη παρέμβαση από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα. **Από τα στοιχεία υλοποίησης φυσικού αντικειμένου η συμμετοχή των γυναικών ανέρχεται στο 62,9%.**
- **Δράσεις Κοινωνικής Προστασίας και Ενσωμάτωσης Ωφελήθηκαν 65.744 άτομα** Ευπαθών Κοινωνικά Ομάδων από δράσεις Κοινωνικής Προστασίας και Ενσωμάτωσης.

Πρόσθετα και από την άποψη των γενικότερων παρεμβάσεων, επανακαθορίστηκε ο αριθμός των απαιτούμενων δομών ΣΕΚ και βελτιώθηκε το σύστημα πιστοποίησης με την προσθήκη νέων κριτηρίων αξιολόγησης, ενώ εφαρμόστηκε σύστημα πιστοποίησης φορέων.

Συνολικά έχουν πιστοποιηθεί:

- 279 Φορείς Κατάρτισης με 588 δομές (ΚΕΚ)
- 23 Φορείς Εξειδικευμένων Κέντρων Κοινωνικής και Επαγγελματικής Ένταξης ατόμων με αναπηρία (ΑΜΕΑ) με 27 δομές
- 4 φορείς, με 12 δομές για Κέντρα Κοινωνικής Ένταξης για απεξαρτημένα άτομα ή υπό απεξάρτηση.

Παράλληλα συγκροτήθηκε Μητρώο Εκπαιδευτών ΣΕΚ. Οι νέες συνθήκες στη ΣΕΚ είχαν –μεταξύ άλλων- ως αποτέλεσμα την καινοτομική για την Ελλάδα διαδικασία Πιστοποίησης Εκπαιδευτών Ενηλίκων. Επίσης, ξεκίνησε η εφαρμογή συστήματος πιστοποίησης επαγγελματικών περιγραμμάτων **έως την ολοκλήρωση του προγράμματος αναπτύχθηκαν και πιστοποιήθηκαν 145 νέα επαγγελματικά περιγράμματα.** Αναλυτικότερα:

- Συστάθηκε μητρώο εκπαιδευτών ΣΕΚ στο οποίο μέχρι τέλους της τρίτης περιόδου έχουν ενταχθεί 21.822 εκπαιδευτές και η διαδικασία ένταξης παραμένει διαρκής.
- Πραγματοποιήθηκαν 526 προγράμματα κατάρτισης στο πλαίσιο του έργου «Εκπαίδευση Εκπαιδευτών» με τελικό δικαιούχο την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής και αναδόχους τα ΚΕΚ. Κατά τη διάρκεια των προγραμμάτων αυτών εκπαιδεύτηκαν 9.050 εκπαιδευτές θεωρητικής κατάρτισης και πρακτικής άσκησης. Σημειώνεται ότι για την υλοποίηση των προγραμμάτων Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών ακολουθήθηκε η διαδικασία του ανοικτού δημόσιου διαγωνισμού. Το δε διδακτικό υλικό και τα προτεινόμενα εποπτικά μέσα βασίστηκαν στα παραδοτέα των προαναφερόμενων μελετών.
- Έχουν καταρτιστεί και πιστοποιηθεί 260 εκπαιδευτές εκπαιδευτών ενηλίκων
- Κατά τη διαδικασία πιστοποίησης εκπαιδευτών, η οποία βρίσκεται σε εξέλιξη και υλοποιείται από το ΕΚεΠις, πιστοποιήθηκαν 8.082 εκπαιδευτές.

Καταλήγοντας, στο πλαίσιο του ΕΠ. υλοποιήθηκαν επίσης ολοκληρωμένες παρεμβάσεις υπέρ ειδικών μειονεκτουσών ομάδων, όπως παλιννοστούντες, Έλληνες τσιγγάνοι και Έλληνες μουσουλμάνοι, άτομα με αναπηρίες - πρώην χρήστες ουσιών, φυλακισμένοι, μακροχρόνια άνεργοι άνω των 45 και οροθετικοί. Ειδικότερα, ωφελήθηκαν :

- 1.425 τσιγγάνοι και Έλληνες μουσουλμάνοι, από τους οποίους 621 ήταν άνδρες και 804 γυναίκες,
- 2.174 άτομα με αναπηρίες - πρώην χρήστες ουσιών, από τους οποίους 1.326 ήταν άνδρες και 848 γυναίκες,
- 1.306 παλιννοστούντες, από τους οποίους 201 ήταν άνδρες και 1.105 γυναίκες και
- 1.476 φυλακισμένοι, μακροχρόνια άνεργοι άνω των 45 και οροθετικοί, από τους οποίους 414 ήταν άνδρες και 1.062 γυναίκες,

Α. Όσον αφορά το Ε.Π. Υγεία- Πρόνοια 2000-2006, κυρίαρχα ζητήματα της στρατηγικής αποτέλεσαν:

- Η ποιοτική αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός των υπηρεσιών Υγείας, θέτοντας ως στόχους: τη λειτουργική και οργανωτική μεταρρύθμιση των μονάδων υγείας και την ολοκλήρωση των δομών και υποδομών, την περιφερειακή συγκρότηση και τη λειτουργική ολοκλήρωση του Εθνικού Συστήματος Υγείας (ΕΣΥ), για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και την προσαρμογή τους.
- Η ανάπτυξη πρωτοβάθμιων υπηρεσιών υγείας στα μεγάλα αστικά κέντρα (8 νέα Αστικά Κέντρα Υγείας και 3 Κέντρα Υγείας).
- Η διασφάλιση και προαγωγή της δημόσιας υγείας, μέσω της αξιοποίησης των υπαρχουσών δομών και υποδομών, της λειτουργίας υποστηρικτικών μηχανισμών και της προώθησης εξειδικευμένων πολιτικών και προγραμμάτων.
- Η αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού για την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών και την προώθηση των στρατηγικών στόχων της εθνικής πολιτικής στον τομέα της υγείας.
- Η λειτουργική αναβάθμιση των υπηρεσιών ψυχικής υγείας με την κατάργηση ψυχιατρικών νοσοκομείων, η τομεοποίηση των υπηρεσιών ψυχικής υγείας και η εκκίνηση της ανάπτυξης

δικτύου κοινοτικών δομών και προγραμμάτων για την πρόληψη, την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια φροντίδα ψυχικής υγείας.

- Η διασφάλιση της συνέχειας της φροντίδας στο επίπεδο της κοινότητας, η προαγωγή της πρόληψης και η ενίσχυση των δράσεων επανένταξης στην κοινωνική και οικονομική ζωή των χρόνιων ψυχικά ασθενών και των ατόμων με προβλήματα ψυχικής υγείας που διαβιούν στην κοινότητα.
- Η διασύνδεση των υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας με το ΕΣΥ, τις δομές Ψυχικής υγείας και τις δομές πρόωθησης στην απασχόληση

Η παραπάνω στρατηγική εξειδικεύτηκε για τον τομέα της ψυχικής υγείας με την εφαρμογή της Β' Φάσης του Εθνικού Προγράμματος «Ψυχαργός» (2000-2010, με ενδιάμεση αναθεώρηση το 2006) και για τον τομέα της πρόνοιας με την εφαρμογή πιλοτικών δράσεων αποϊδρυματισμού ΑμεΑ που διαβιούν σε κλειστά περιβάλλοντα φροντίδας, καθώς επίσης και με τη δημιουργία δικτύου κοινωνικών υποστηρικτικών υπηρεσιών σε πρωτοβάθμιο επίπεδο. Το ΕΠ Υγεία- Πρόνοια 2000-2006 προέβλεπε την ανάπτυξη ενός σημαντικού δικτύου δομών αποασυλοποίησης σε όλη την Ελλάδα. Παράλληλα, στόχευσε στη δημιουργία και λειτουργική υποστήριξη ενδιάμεσων δομών για την αποϊδρυματοποίηση και την προώθηση της αυτόνομης και ημιαυτόνομης διαβίωσης ατόμων με αναπηρία που διαβιούν σε κλειστού τύπου προνοιακές δομές. Επιπλέον, δημιουργήθηκε σε συνεργασία με την τοπική αυτοδιοίκηση, το Δίκτυο κοινωνικών υποστηρικτικών υπηρεσιών, το οποίο αναδείχτηκε σε καλή πρακτική σε τοπικό επίπεδο, για την υποστήριξη ατόμων που απειλούνται από ή βιώνουν αποκλεισμό αφενός από την αγορά εργασίας και αφετέρου από τη δυνατότητα πρόσβασης στις υπάρχουσες κοινωνικές υπηρεσίες. Με τον τρόπο αυτό, εξασφαλίζονται ίσες ευκαιρίες πρόσβασης στην αγορά εργασίας. Οι ανάγκες για την πραγματοποίηση έργων υποδομής, όπου απαιτήθηκε, καλύφθηκαν από το ΕΠ Υγεία- Πρόνοια 2000-2006 και από τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΠΕΠ). Στο πλαίσιο της προαγωγής της Δημόσιας Υγείας και της προώθησης της ένταξης ευπαθών ομάδων στην αγορά εργασίας με την συμβολή στη μείωση των υγειονομικών ανισοτήτων, σε ότι τουλάχιστον αφορά την πρόληψη και την προαγωγή υγείας, το Πρόγραμμα χρηματοδότησε ολοκληρωμένες παρεμβάσεις αγωγής υγείας σε άτομα που ωφελήθηκαν από το ΕΠΑΕΚ και προωθήθηκαν στην αγορά εργασίας ή αναζητούσαν εργασία. Η παρέμβαση περιλάμβανε κατάρτιση στο προσωπικό υπηρεσιών υγείας, πρόνοιας και προώθησης στην απασχόληση με στόχο την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Πέρα από τους συγκεκριμένους άξονες προτεραιότητας, στο πλαίσιο του Προγράμματος προωθήθηκε και η κατάρτιση εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού σε θέματα ψυχιατρικής μεταρρύθμισης και σε θέματα κοινωνικής αλληλεγγύης. Επίσης, πραγματοποιήθηκαν ενέργειες στήριξης των διαδικασιών μετάβασης από το προστατευτικό μοντέλο και τον ιδρυματισμό σε υπηρεσίες που εξασφαλίζουν ισότητα ευκαιριών. Σύμφωνα με τα ανωτέρω και ανά άξονα του ΕΠ Υγεία Πρόνοια 2000-2006 τα ποσοτικά αποτελέσματα ανά άξονα προτεραιότητας περιλάμβαναν:

Άξονας Προτεραιότητας 1 « Υγεία »

- Δημιουργία Κέντρων Υγείας Αστικού Τύπου (**δημιουργήθηκαν 8 Κέντρα Υγείας Αστικού Τύπου**)
- Δημιουργία Κέντρων Υγείας Απομακρυσμένων Περιοχών (**δημιουργήθηκαν 4 Κέντρα Υγείας Απομακρυσμένων Περιοχών**).
- Αναβάθμιση της νοσοκομειακής δυναμικότητας, μετρούμενης με τον αριθμό τόσο των γενικών κλινών που υφίστανται βελτίωση όσο και αυτών που δημιουργούνται (**αναβαθμίστηκε το 16% των γενικών κλινών κυρίως στην Αθήνα και Θεσσαλονίκη**)
- Δημιουργία νέων και ποιοτική και λειτουργική αναβάθμιση υπαρχουσών ειδικών κλινών (**αυξήθηκαν οι ειδικές κλίνες κατά 17% ενώ αναβαθμίστηκε το 26% των υπαρχουσών**)
- Επέκταση και τεχνολογικός εκσυγχρονισμός των εργαστηρίων με στόχο την διεύρυνση της υποστηρικτικής τους ικανότητας (**αναβαθμίστηκε του 14% των υπαρχόντων εργαστηρίων**)
- Ενέργειες αγωγής υγείας για επωφελούμενους ευπαθών κοινωνικά ομάδων (**αναπτύχθηκαν 14 Σχέδια δράσης Δημόσιας Υγείας**)

Άξονας Προτεραιότητας 2 « Ψυχική Υγεία »

- Αποασυλοποίηση των ψυχικά ασθενών: αποασυλοποιήθηκε το 76% των ασθενών

- Μείωση ασυλικών κλινών δημοσίων ψυχιατρικών νοσοκομείων με μετασχηματισμό και πλήρη κατάργηση των ασυλικών κλινών 5 εξ αυτών (αύξηση των ψυχιατρικών τμημάτων των γενικών νοσοκομείων και δημιουργία τμημάτων παρέμβασης στην κρίση – δημιουργία εργαστηρίων (επαγγελματικής εκπαίδευσης και αποκατάστασης). **Επιτεύχθηκε ο στόχος**
- Δημιουργία εξωνοσοκομειακών δομών πρόληψης Ψυχικής Υγείας : **Κάλυψη του 24% του πληθυσμού**
- Δημιουργία μονίμων θέσεων εργασίας επαγγελματιών ψυχικής υγείας: **Δημιουργήθηκαν 2.172 θέσεις**
- Κατάρτιση του συνόλου του προσωπικού (υπάρχοντος και νεοπροσλαμβανόμενου) των νέων δομών : **Καταρτίστηκε το 100% του συνόλου του προσωπικού**

Άξονας Προτεραιότητας 3 « Πρόνοια»

- Παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών σε ΑΜΕΑ και άλλα άτομα ευπαθών ομάδων (περίπου 52.000 – 55.000 άτομα). **Ωφελήθηκαν 81.729 άτομα**
- Μεταφορά σε δομές αποϊδρυματισμού (Πρόωθηση στην αυτόνομη διαβίωση και κοινωνικο-οικονομική (επαν)ένταξη του 9% των ατόμων που διαβιούν σε ιδρύματα). **Μεταφέρθηκε το 8,2 % των ατόμων που διαβιούν σε ιδρύματα**

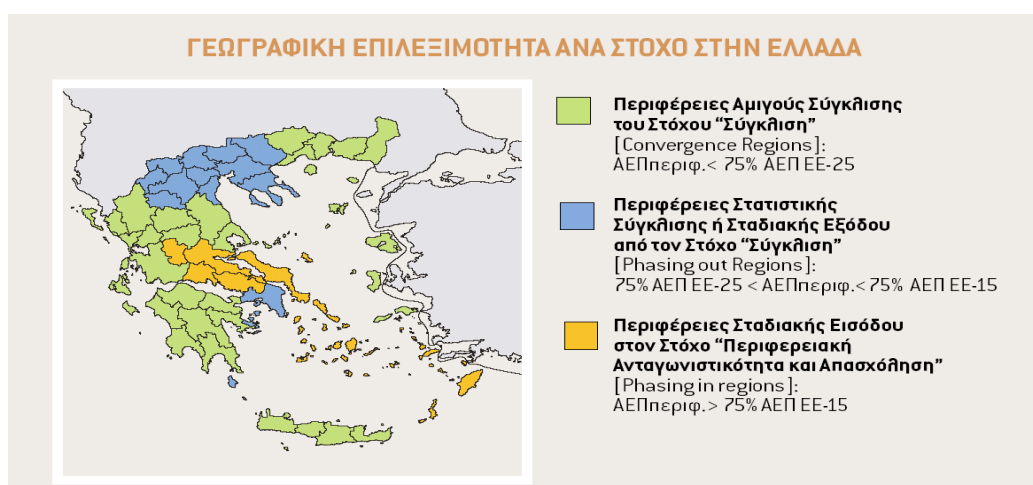
Άξονας Προτεραιότητας 4 « Ανθρώπινοι Πόροι»

- Κατάρτιση εργαζομένων του τομέα υγείας σε ποσοστό 13 %. - **Επιτεύχθηκε ποσοστό 11%**
- Κατάρτιση εργαζομένων του τομέα πρόνοιας σε ποσοστό 7 %. - **Επιτεύχθηκε ποσοστό 12%**

Στα αποτελέσματα των παραπάνω επιχειρησιακών προγραμμάτων θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η συμβολή της ΚΠ EQUAL, η οποία σχεδιάστηκε να προωθήσει την Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Απασχόληση, που αποσκοπεί στην επίτευξη υψηλού επιπέδου απασχόλησης για όλες τις ομάδες στην αγορά εργασίας. Αξιοποιώντας τις εμπειρίες που αποκτήθηκαν στο πλαίσιο των Κοινοτικών Πρωτοβουλιών «ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ» και «ADAPT», η Κ.Π. EQUAL λειτούργησε στο ΚΠΣ 2000-2006 πιλοτικά για την ανάπτυξη και διάδοση νέων πολιτικών (καινοτομία), προκειμένου να καταπολεμηθεί κάθε είδους διάκριση και ανισότητα που βιώνουν όσοι αναζητούν πρόσβαση στην αγορά εργασίας και όσοι βρίσκονται ήδη σε αυτή. Οι καλές πρακτικές της Πρωτοβουλίας θα αξιοποιηθούν οριζόντια από το παρόν Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

A.1.4 Περιφερειακή Εξειδίκευση Αναγκών

Από την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης διαπιστώνεται ότι υπάρχουν διαφορετικές αναπτυξιακές επιδόσεις κάθε Περιφέρειας, με συνέπεια τη διαφοροποίηση της επιλεξιμότητας κατά την υλοποίηση του Προγράμματος την παρούσα προγραμματική περίοδο.

Έτσι, παράλληλα με τη διαφοροποίηση των Περιφερειών της χώρας με κριτήριο τις αναπτυξιακές τους επιδόσεις, καταγράφονται σημαντικές διαφοροποιήσεις στα πεδία της αγοράς εργασίας, της ανεργίας, της φτώχειας, καθώς και της κοινωνικής πολιτικής συνολικά. Στο πλαίσιο αυτό

λαμβάνονται υπόψη στοιχεία, όπως η επιτυχής σύζευξη της ζήτησης με την προσφορά εργασίας, ο ρυθμός μεταβολής του εργατικού δυναμικού (εξαιτίας της ύπαρξης περισσότερων γυναικών και νέων ή και μεταναστών στην εργασία), η εξέλιξη της ανεργίας, της φτώχειας και της κοινωνικής πολιτικής, καθώς και οι άνισες επιπτώσεις των ανωτέρω στο χώρο (διοικητικό και γεωγραφικό). Το «χάρτη» αυτό συμπληρώνουν οι διάφορες κοινωνικές ομάδες, οι οποίες εμφανίζουν προβλήματα σε άμεση συνάρτηση με τις ιδιαίτερες συνθήκες κάθε Περιφέρειας.

Οι παραπάνω ανάγκες - στόχοι σε **περιφερειακό επίπεδο** συστηματοποιούνται:

- Σε **εστιασμένες παρεμβάσεις στις έντεκα (11) Περιφέρειες του Στόχου 1** για την ταχύτερη αντιμετώπιση των ανωτέρω αναγκών, μέσω της οποίας θα επιταχυνθεί η ανάπτυξή τους. Περαιτέρω, οι παρεμβάσεις στις 8 Περιφέρειες Σύγκλισης και στις Περιφέρειες Σταδιακής Εξόδου θα συνδεθούν με τις χωρικές ιδιαιτερότητες κάθε ανάγκης, σύμφωνα με την αποτίμηση της υφιστάμενης κατάστασης του τομέα, αλλά και με την υποστήριξη συγκεκριμένων «συστημάτων» που προβλέπονται οριζόντια στις συστημικές παρεμβάσεις του ΕΠ ΑΝΑΔ 2007-2013. Για παράδειγμα, θα δοθεί έμφαση στην ανεργία των νέων και των γυναικών και στην αντιμετώπιση της μακροχρόνιας ανεργίας, η οποία εντοπίζεται κυρίως σε περιφέρειες με χαμηλή τουριστική ανάπτυξη.
- Στην **σταθεροποίηση και ενδυνάμωση των θετικών αναπτυξιακών των δύο (2) Περιφερειών του Στόχου 2** με παράλληλη επίλυση των αρνητικών φαινομένων. Σημειώνεται ότι αν και οι Περιφέρειες του Στόχου 2 (Σταδιακής Εισόδου) διαπνέονται θεωρητικά από ομογενοποιημένα αναπτυξιακά χαρακτηριστικά, στην περίπτωση των δύο συγκεκριμένων Περιφερειών Ν. Αιγαίου και Στερεάς Ελλάδας, εμφανίζονται έντονα φαινόμενα ενδοπεριφερειακών χαρακτηριστικών ανισοτήτων, τα οποία θα αντιμετωπισθούν στο ΕΠ ΑΝΑΔ 2007-2013 στο βαθμό που αυτές αντανακλώνται στις διατυπωθείσες ανάγκες.

Η συγκεκριμένη χωρική στόχευση όσον αφορά τους ανθρώπινους πόρους, συνδυάζεται με την γενικότερη στρατηγική του **ΕΣΠΑ 2007-2013**, σύμφωνα με την οποία, στις ταχύτερα αναπτυσσόμενες Περιφέρειες της χώρας θα δοθεί έμφαση στην εξασφάλιση της βιωσιμότητας των δυναμικών τους χαρακτηριστικών, με την ενίσχυση των υποδομών, των θεσμικών μηχανισμών και των οργανωτικών καινοτομιών που κρίνονται αναγκαίες για την περαιτέρω στήριξη της ανάπτυξης.

Οι παραπάνω ανάγκες δεν τεκμηριώνουν μόνο τους γενικούς και ειδικούς στόχους του Προγράμματος, αλλά αναδεικνύουν τις συνιστώσες της **χωρικής διάστασης** του εθνικού αναπτυξιακού προγραμματισμού (spatial planning strategy), οι οποίες εστιάζουν σε συγκεκριμένα **χωρικά σύνολα**: τις πόλεις, τις ορεινές περιοχές, τις νησιωτικές περιοχές καθώς και τις αγροτικές περιοχές και τις περιοχές που συνδέονται με την αλιεία. Σε κάθε χωρικό σύνολο το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα θα αντιμετωπίσει τις αντίστοιχες ανάγκες και προβλήματα που εκφράζονται στο ανθρώπινο δυναμικό και την κοινωνική συνοχή με ολοκληρωμένες παρεμβάσεις, είτε αυτόνομα, είτε σε συνέργια με τις παρεμβάσεις του ΕΤΠΑ.

Στη συνέχεια, γίνεται ιδιαίτερη προσέγγιση των ζητημάτων αυτών ανά **χωρική ενότητα**, έτσι όπως έχουν προσδιοριστεί στο ΕΣΠΑ, δεδομένου ότι στις διαφοροποιήσεις αυτές στηρίζεται η εστίαση των δράσεων του ΕΠ ΑΝΑΔ:

A. Χωρική ενότητα Μακεδονίας - Θράκης

Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης

Η απασχόληση στο διάστημα 2008-2011 μειώθηκε κατά 14,5%, οδηγώντας στην απώλεια 34.205 θέσεων εργασίας. Η υψηλότερη μείωση της απασχόλησης παρατηρείται στο δευτερογενή τομέα κατά 46,8%, ακολουθεί ο πρωτογενής τομέας με μείωση κατά 17,2% και ο τριτογενής με μικρή μείωση 0,8%.

Η γεωργία – κτηνοτροφία είναι ο πιο σημαντικός κλάδος στην Περιφέρεια με συμμετοχή στην απασχόληση 23,4%, το 2011. Ακολουθεί ο κλάδος του εμπορίου με ποσοστό 17,1% αρκετά βελτιωμένο σε σχέση με το 2008, η δημόσια διοίκηση με 11,2%, η εκπαίδευση με 8,7%, τα

ξενοδοχεία – εστιατόρια με 7,6%, η υγεία με 6,1% και οι κατασκευές με 4,1% από 7,1% το 2008. Οι υπόλοιποι κλάδοι συμμετέχουν με μερίδια χαμηλότερα του 4,0%.

Στην Αν. Μακεδονία και Θράκη το ποσοστό ανεργίας ακολουθεί ανοδική πορεία κυρίως τα δύο τελευταία έτη (2010, 2011) όπως επίσης παρατηρούνται ιδιαίτερα υψηλά ποσοστά ανεργίας συγκριτικά με τις υπόλοιπες περιφέρειες αλλά και το σύνολο χώρας. **Το 2011 το ποσοστό ανεργίας ήταν 20,7% (ένας στους πέντε από τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό της περιφέρειας είναι άνεργος).** Το 2011 η Περιφέρεια κατέχει το δεύτερο μεγαλύτερο ποσοστό ανεργίας μετά τη Δυτική Μακεδονία (23,1%), το οποίο εμφανίζεται σημαντικά υψηλότερο συγκριτικά με το αντίστοιχο ποσοστό ανεργίας στο σύνολο της χώρας (16,3%).

Η άνοδος του αριθμού των ανέργων τα έτη 2008-2011, σημειώνει αύξηση της τάξεως του 141,7%, δηλ, συνολικά οι άνεργοι αυξήθηκαν κατά 52.648 άτομα. Οι νέοι άνεργοι στο ίδιο διάστημα αυξήθηκαν κατά 121,4%, το οποίο αποτελεί το τρίτο μεγαλύτερο ποσοστό αύξησης της ανεργίας στη κατηγορία των νέων, συγκρινόμενο με τις υπόλοιπες περιφέρειες.

Η ανεργία ανά ηλικιακή ομάδα παρουσιάζεται στο πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 38 Μεταβολές (απόλυτες και ποσοστιαίες) των ανέργων ανά ηλικιακές ομάδες στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης

Ηλικιακές ομάδες	2008	2011	Απόλυτη Μεταβολή	% Μεταβολή
15-19	1.032	4.262	3.230	313,0
20-24	2.971	5.608	2.637	88,8
25-29	5.328	12.823	7.495	140,7
30-44	7.118	17.564	10.446	146,8
45-64	5.331	12.301	6.970	130,7
65 και άνω	0	89	89	100,0
Σύνολο	21.780	52.647	30.867	141,7

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, 6^ο τρίμηνο 2011

Το χρονικό διάστημα 2008-2011, η κατηγορία Αναλφάβητοι και Ορισμένες τάξεις του δημοτικού, σημειώνει ένδειξη υψηλής αύξησης ανεργίας (1.311,1%) και η κατηγορία υποχρεωτικής εκπαίδευσης σημειώνει τη δεύτερη υψηλότερη μεταβολή με 154,3%. Η τριτοβάθμια εκπαίδευση ακολουθεί με 143,1% και η δευτεροβάθμια με 53,1%. Η ανεργία ανά εκπαιδευτικό επίπεδο παρουσιάζεται στο πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 39 Μεταβολές (απόλυτες και ποσοστιαίες) των ανέργων ηλικίας 15 ετών και ανά εκπαιδευτικό επίπεδο στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης

Εκπαιδευτικό επίπεδο	2008	2009	2010	2011	Απόλυτη Μεταβολή 2008-2011	Ποσοστιαία Μεταβολή 2008-2011
Τριτοβάθμια Εκπαίδευση	2.901	4.419	5.272	7.051	4.150	143,1
Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	10.496	11.727	16.238	16.071	5.575	53,1
Υποχρεωτική Εκπαίδευση	7.675	8.389	12.707	19.521	11.846	154,3
Αναλφάβητοι και Ορισμένες τάξεις του δημοτικού	709	1.384	2.343	10.005	9.296	1.311,1
Σύνολο	21.781	25.919	36.560	52.648	30.867	141,7

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, 6^ο τρίμηνο 2011

Ο κλάδος με την υψηλότερη αύξηση της ανεργίας (2008-2011) εμφανίζεται ο κλάδος της γεωργίας (1.292,7%) και ακολουθεί ο κλάδος Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών¹ με αύξηση της τάξης του 371,7%. Εν συνεχεία, ο κλάδος του εμπορίου σημειώνει σημαντική αύξηση (332,4%), ο κλάδος των κατασκευών (240,3%) και της υγείας (221,4%). Ο μόνος κλάδος που σημειώνει μείωση είναι της ενημέρωσης και της επικοινωνίας (-31,0%), όπου λόγω του πολύ περιορισμένου μεγέθους η μείωση αυτή θεωρείται ενδεικτική.

Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

Η απασχόληση στη Κεντρική Μακεδονία από το 2008 μέχρι το 2011 μειώθηκε 11,3%. Οι περισσότερες θέσεις εργασίας χάθηκαν από το δευτερογενή τομέα (62.743 θέσεις ή ισοδύναμα η μία στις τρεις θέσεις απασχόλησης του τομέα). Ακολουθεί ο τομέας των υπηρεσιών με απώλειες 15.700 θέσεις και ο πρωτογενής τομέας με 8.039.

Οι κλάδοι με την υψηλότερη απασχόληση στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας για το 2011 είναι το εμπόριο και επισκευή οχημάτων, η μεταποίηση, η γεωργία και αλιεία, η εκπαίδευση και τα ξενοδοχεία και εστιατόρια. Ο κλάδος των ξενοδοχείων και εστιατορίων σημείωσε τη μεγαλύτερη αύξηση θέσεων εργασίας με 8.500. Ακολουθούν οι δραστηριότητες υγείας και κοινωνικής μέριμνας με 4.070 νέες θέσεις. Οι μεγαλύτερες απώλειες σημειώθηκαν στις κατασκευές (34.404) και στη μεταποίηση (23.289).

Οι δυναμικοί κλάδοι είναι: τα ξενοδοχεία και εστιατόρια, οι δραστηριότητες υγείας και κοινωνικής μέριμνας, οι χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες, οι μεταφορές και αποθήκευση, οι δραστηριότητες ετερόδικων οργανισμών και η παροχή υπηρεσιών.

Οι κλάδοι με την πιο έντονη φθίνουσα πορεία είναι : η μεταποίηση, οι κατασκευές, και ακολουθεί το χονδρικό εμπόριο και λιανικό εμπόριο.

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας είναι δεύτερη όσον αφορά την αύξηση του αριθμού ανέργων στη χώρα. Η ποσοστιαία μεταβολή της ανεργίας μεταξύ 2010 και 2011 εκτοξεύτηκε στο 46%. Οι νέοι άνεργοι στην περίοδο 2008-2011 αυξήθηκαν στο 60,9%. Η ανεργία ανά ηλικιακή ομάδα παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 40 Μεταβολές (απόλυτες και ποσοστιαίες) των ανέργων ανά ηλικιακές ομάδες στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

Ηλικιακές ομάδες	2008	2011	Μεταβολή	Μεταβολή (%)
15-19	2.145	2.827	682	31,8
20-24	9.187	19.314	10.127	110,2
25-29	16.466	34.238	17.772	107,9
30-44	30.712	66.047	35.335	115,1
45-64	10.590	33.977	23.387	220,8
65 και άνω	0	102	102	100,0
Σύνολο	69.100	156.505	87.405	126,5

Πηγή: Έρευνες Εργατικού Δυναμικού, ΕΛΣΤΑΤ.

Το εκπαιδευτικό επίπεδο των ανέργων για το 2011 παρουσιάζεται στον επόμενο πίνακα.

¹ Η κατηγορία αυτή συμπεριλαμβάνει δραστηριότητες επαγγελματιών, επιχειρηματιών, συνδικαλιστικών, θρησκευτικών οργανώσεων καθώς και δραστηριότητες επισκευής ηλεκτρονικών υπολογιστών και ειδών ατομικής ή οικιακής χρήσης και προσωπικών υπηρεσιών.

Πίνακας 41 Μεταβολές (απόλυτες και ποσοστιαίες) των ανέργων ηλικίας 15 ετών και ανά εκπαιδευτικό επίπεδο στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

Εκπαιδευτικό επίπεδο	2008	2009	2010	2011	Μεταβολή	Μεταβολή (%)
Τριτοβάθμια Εκπαίδευση	14.491	19.337	24.603	38.510	24.019	165,8
Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	36.362	35.706	49.948	75.624	39.262	108,0
Υποχρεωτική Εκπαίδευση	16.968	21.819	31.427	41.738	24.770	146,0
Αναλφάβητοι και Ορισμένες τάξεις του δημοτικού	1.281	286	1.207	632	-649	-50,7
Σύνολο	69.102	77.148	107.185	156.504	87.402	126,5

Πηγή: Έρευνες Εργατικού Δυναμικού, ΕΛΣΤΑΤ.

Οι άνεργοι απόφοιτοι κάποιας τριτοβάθμιας σχολής αποτελούν το 25% των ανέργων, δευτεροβάθμιας το 48% και υποχρεωτικής το 27%.

Οι άνεργοι κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας είναι οι εξής: 24.379 στη μεταποίηση, 21.555 στο χονδρικό και λιανικό εμπόριο, 14.144 στις κατασκευές και 13.709 στο τουρισμό. Οι κλάδοι που πληγήκαν περισσότερο από τη κρίση είναι η μεταποίηση, οι κατασκευές και το εμπόριο.

Η επαγγελματική ομάδα που συγκεντρώνει το μεγαλύτερο αριθμό ανέργων είναι οι ειδικευμένοι τεχνίτες με 18.247 ανέργους και ακολουθούν οι απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και οι πωλητές με 15.343 ανέργους. Οι ανειδίκευτοι εργάτες και οι υπάλληλοι γραφείου είναι άλλες δύο επαγγελματικές ομάδες με υψηλό αριθμό ανέργων (12.885 και 10.663 αντίστοιχα) ενώ οι άνεργοι στα υπόλοιπα επαγγέλματα είναι λιγότεροι από 10.000.

Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

Η απασχόληση στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας μειώθηκε κατά 11,95% από το 2008-2011. Οι πιο σημαντικοί κλάδοι στη Περιφέρεια είναι: «Γεωργία, δασοκομία, αλιεία με» με το 17,6%, «Χονδρικό και λιανικό εμπόριο. Επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών» με το 16,5% και «Μεταποίηση» με 11,8%.

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας είχε το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας πανελλαδικά (23,1%) το δεύτερο τρίμηνο του 2011. Πρέπει να σημειωθεί ότι η Περιφέρεια είχε πολύ υψηλά ποσοστά ανεργίας ακόμη και πριν από την οικονομική κρίση. **Το 2008 η ανεργία ήταν ήδη στο 12,4% όταν σε εθνικό επίπεδο δεν ξεπερνούσε το 7,2%.** Οι νέοι άνεργοι της περιφέρειας συνιστούν το 3,7% περίπου του συνόλου των νέων ανέργων.

Η ηλικιακή διάρθρωση των ανέργων παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 42 Μεταβολές (απόλυτες και ποσοστιαίες) των ανέργων ανά ηλικιακές ομάδες στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

Ηλικιακές ομάδες	2008	2011	Μεταβολή	Μεταβολή (%)
15-19 ετών	555	292	-263	-47,4
20-24 ετών	2.240	3.963	1.723	76,9
25-29 ετών	3.359	4.627	1.268	37,7
30-44 ετών	6.129	13.973	7.844	128,0
45-64 ετών	2.740	5.717	2.977	108,6
65 ετών και άνω	95	105	10	10,5
Σύνολο	15.118	28.677	13.559	89,7

Πηγή: Έρευνες Εργατικού Δυναμικού, ΕΛΣΤΑΤ.

Οι πολυπληθέστερες ομάδες ανέργων στη Δυτική Μακεδονία, οι οποίες ταυτόχρονα πλήττονται και σφοδρότερα από την κρίση, είναι η ομάδα 30-44 ετών, κατά κύριο λόγο, και η ομάδα 45-64 ετών στη συνέχεια. Το εκπαιδευτικό επίπεδο των ανέργων παρουσιάζεται στον επόμενο πίνακα.

Πίνακας 43 Μεταβολές (απόλυτες και ποσοστιαίες) των ανέργων ηλικίας 15 ετών και ανά εκπαιδευτικό επίπεδο στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

Εκπαιδευτικό επίπεδο	2008	2009	2010	2011	Μεταβολή	Μεταβολή (%)
Τριτοβάθμια Εκπαίδευση	2.289	2.534	3.153	4.790	2.501	109,3
Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	7.286	6.645	9.181	15.155	7.869	108,0
Υποχρεωτική Εκπαίδευση	5.542	6.188	5.411	8.731	3.189	57,5
Αναλφάβητοι και Ορισμένες τάξεις του δημοτικού	0	99	198	0	0	100,0
Σύνολο	15.117	15.466	17.943	28.676	13.559	89,7

Πηγή: Έρευνες Εργατικού Δυναμικού, ΕΛΣΤΑΤ

Η αύξηση των ανέργων με απολυτήριο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε απόλυτο μέγεθος είναι σημαντικά μεγαλύτερη από τις υπόλοιπες κατηγορίες εκπαίδευσης. Σε σχετικούς όρους, όμως, η ομάδα που υφίσταται τη μεγαλύτερη αύξηση των ανέργων είναι οι απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς ο αριθμός τους διπλασιάστηκε (209,3%). Ακολουθούν οι απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (208%), ενώ οι απόφοιτοι υποχρεωτικής εκπαίδευσης έχουν πληγεί λιγότερο από κάθε άλλη εκπαιδευτική ομάδα (157,5% περισσότεροι άνεργοι σε σχέση με το δεύτερο τρίμηνο του 2008). Το δεύτερο τρίμηνο του 2011 περισσότεροι από τους μισούς άνεργους στην περιφέρεια προέρχονται από τρεις μόλις κλάδους και, συγκεκριμένα, τον κλάδο «Κατασκευές» (18,7% του συνόλου των ανέργων ή 3.976 άνεργοι), τον κλάδο «Μεταποίηση» (17,7% ή 3.754 άνεργοι) και τον κλάδο «Χονδρικό και λιανικό εμπόριο. Επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών» (10,5% ή 2.220 άνεργοι).

B. Χωρική ενότητα Θεσσαλίας, Ηπείρου και Στερεάς Ελλάδας

Περιφέρεια Θεσσαλίας

Η απασχόληση μειώθηκε κατά 10,5% στο διάστημα 2008-2011 στη Περιφέρεια της Θεσσαλίας. Μεταξύ 2008 και 2011 στην Περιφέρεια Θεσσαλίας μεγάλο μέρος της απασχόλησης εντοπίζεται στους κλάδους της γεωργίας, δασοκομίας και αλιείας και του χονδρικού και λιανικού εμπορίου. Οι συγκεκριμένοι κλάδοι συγκεντρώνουν αθροιστικ τάξεως του 10%, οι κλάδοι της εκπαίδευσης, της μεταποίησης, της ά το 30 με 40% των απασχολούμενων στα έτη αυτά. Ακολουθούν στη συνέχεια με ποσοστό της δημόσιας διοίκησης και άμυνας. Σχετικά υψηλό ποσοστό απασχόλησης παρουσίαζε ο κλάδος των κατασκευών στην αρχή της περιόδου (9%) αλλά το 2011 περιορίστηκε στο 5%. Ο κλάδος των ξενοδοχείων και εστιατορίων κυμαίνεται γύρω στο 6 με 8%. Για τους υπόλοιπους κλάδους το μέρος της απασχόλησης περιορίζεται και δεν ξεπερνά το 5%.

Στη Περιφέρεια Θεσσαλίας η ανεργία αυξήθηκε 112,7% μεταξύ 2008-2011. Οι νέοι άνεργοι το 2011 ανέρχονται στο 25,6% του συνόλου των ανέργων της Περιφέρειας.

Το 2011 το υψηλότερο ποσοστό των ανέργων (40%) αντιπροσωπεύεται από την ηλικιακή κατηγορία των 30-44 ετών. Ως προς τις μεταβολές της ανεργίας, η μεγαλύτερη αύξηση εντοπίζεται για τα πολύ νέα άτομα, ηλικίας μεταξύ 15-19 ετών (337,7%). Η ηλικιακή σύνθεση των ανέργων παρουσιάζεται στον επόμενο πίνακα:

Πίνακας 44 Μεταβολές (απόλυτες και ποσοστιαίες) των ανέργων ανά ηλικιακές ομάδες στην Περιφέρεια Θεσσαλίας

Ηλικιακές ομάδες	Αριθμός ανέργων		Απόλυτη Μεταβολή	% Μεταβολή
	2008	2011		
15-19	374	1.637	1.263	337,7
20-24	3.481	8.016	4.535	130,3
25-29	5.850	11.299	5.449	93,1
30-44	7.277	20.342	13.065	179,5
45-64	5.831	7.231	1.400	24,0
65 και άνω	0	0	0	0,0
Σύνολο	22.813	48.525	25.712	112,7

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, β' τρίμηνο.

Το εκπαιδευτικό επίπεδο των ανέργων παρουσιάζεται στον επόμενο πίνακα.

Πίνακας 45 Μεταβολές (απόλυτες και ποσοστιαίες) των ανέργων ηλικίας 15 ετών και ανά εκπαιδευτικό επίπεδο στην Περιφέρεια Θεσσαλίας

Επίπεδο εκπαίδευσης	2008	2009	2010	2011	Απόλυτη Μεταβολή 2008-2011	% Μεταβολή ή 2008-2011
Τριτοβάθμια Εκπαίδευση	7.253	7.098	9.154	11.265	4.012	55
Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	10.524	13.248	18.113	23.893	13.369	127
Υποχρεωτική Εκπαίδευση	5.035	6.261	9.634	12.817	7.782	155
Αναλφάβητοι και Ορισμένες τάξεις του δημοτικού	0	213	793	550	550	0
Σύνολο	22.813	26.82	37.69	48.52	25.713	113
	2	0	4	5		

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, β' τρίμηνο.

Από το 2008 στο 2011, ο αριθμός των ανέργων υπερδιπλασιάστηκε για τους αποφοίτους δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και για όσους ολοκλήρωσαν την υποχρεωτική εκπαίδευση. Οι ποσοστιαίες μεταβολές ανέργων είναι υψηλότερες και ανέρχονται σε 127% και 155% αντίστοιχα για όσους ολοκλήρωσαν την δευτεροβάθμια εκπαίδευση και για όσους την υποχρεωτική.

Οι περισσότεροι άνεργοι (6.282 άτομα) προέρχονται από τον κλάδο της μεταποίησης, ακολουθούν στη συνέχεια άλλοι τρεις κλάδοι με αριθμό μεγαλύτερο από 3.000 άτομα ο καθένας: εμπόριο (5.631 άτομα), κατασκευές (4.346 άτομα), ξενοδοχεία-εστιατόρια (3.447 άτομα).

Το 2010, στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, το μεγαλύτερο μέρος των ανέργων, με τον αριθμό τους να ξεπερνά τα 3.000 άτομα, ήταν απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών (6.590 άτομα), ειδικευμένοι τεχνίτες (3.905 άτομα) και ανειδίκευτοι εργάτες (3.733 άτομα). Σημειώνεται ότι 2.293 άτομα είναι άνεργα πάνω από 8 έτη. Σημαντικοί σε αριθμό παραμένουν επίσης οι άνεργοι που εργάζονταν ως χειριστές σταθερών βιομηχανικών εγκαταστάσεων και μηχανημάτων (1.980 άτομα), ως επιστημονικό προσωπικό και καλλιτέχνες (1.950) και ως τεχνολόγοι (1.397). Αντίθετα, οι λιγότεροι άνεργοι προέρχονται από την επαγγελματική κατηγορία των ειδικευμένων γεωργών και κτηνοτρόφων (164 άτομα).

Περιφέρεια Ηπείρου

Η απασχόληση στη Περιφέρεια Ηπείρου μειώθηκε κατά 8,4% από το 2008 και το ποσοστό διαμορφώθηκε στο 55%. Μέσα σε 4 χρόνια χάθηκαν 8.339 θέσεις εργασίας. Ο αριθμός των απασχολούμενων το 2011 ήταν 128.272.

Ο κύριος όγκος των απασχολούμενων είναι συγκεντρωμένος στους κλάδους της γεωργίας, δασοκομίας και αλιείας και του χοντρικού και λιανικού εμπορίου. Οι δυο αναφερόμενοι κλάδοι καταλαμβάνουν αθροιστικά λίγο περισσότερο από το ένα τρίτο των απασχολούμενων και για τα έτη 2008 έως 2011 οι διακυμάνσεις είναι ελάχιστες. Γύρω στο 10% των εργαζομένων απορροφούν ξεχωριστά οι κλάδοι της μεταποίησης, των κατασκευών, των ξενοδοχείων και εστιατορίων, της δημόσιας διοίκησης και άμυνας καθώς και της εκπαίδευσης. Στους υπόλοιπους κλάδους το ποσοστό τους στη συνολική απασχόληση δεν ξεπερνά το 5 με 6%.

Το 2011 το ποσοστό ανεργίας της Περιφέρειας είναι της τάξεως του 16,5%. Από 13.790 άτομα που ήταν το 2008, ο αριθμός των ανέργων εκτοξεύτηκε σε 24.679 το 2011. Μεταξύ 2008 και 2011, η αύξηση του αριθμού των ανέργων αντιστοιχεί σε 10.889 άτομα. Η ποσοστιαία μεταβολή της ανεργίας μεταξύ 2008 και 2011 είναι υψηλή στην Ήπειρο (79,0%) αλλά παραμένει σε χαμηλότερα επίπεδα σε σχέση με το σύνολο της χώρας (127,0%).

Στην Περιφέρεια Ηπείρου, μεταξύ 2008 και 2011, ο αριθμός των νέων ανέργων αυξήθηκε κατά 39,9% και αφορά 3.082 άτομα. Το 2011, από το σύνολο των ανέργων το 43,8% ή οι 10.810 είναι νέοι άνεργοι.

Η ηλικιακή σύνθεση της ανεργίας παρουσιάζεται στο πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 46 Μεταβολές (απόλυτες και ποσοστιαίες) των ανέργων ανά ηλικιακές ομάδες στην Περιφέρεια Ηπείρου

Ηλικιακές ομάδες	Αριθμός ανέργων		Απόλυτη Μεταβολή 2008-2011	% Μεταβολή 2008-2011
	2008	2011		
15-19	412	872	460	111,7
20-24	2.693	3.912	1.219	45,3
25-29	2.757	5.506	2.749	99,7
30-44	5.867	9.958	4.091	69,7
45-64	2.060	4.342	2.282	110,8
65 και άνω	0	88	88	100,0
Σύνολο	13.789	24.678	10.889	79,0

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, β' τρίμηνο.

Η αύξηση της ανεργίας πλήττει ιδιαίτερα τους νέους μεταξύ 15 και 19 ετών και το πιο ώριμο εργατικό δυναμικό, μεταξύ 45 και 64 ετών. Ωστόσο το 2011 ιδιαίτερα υψηλό παραμένει το μέρος των ανέργων (40%) μεταξύ 30-44 ετών.

Το εκπαιδευτικό επίπεδο των ανέργων παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 47 Μεταβολές (απόλυτες και ποσοστιαίες) των ανέργων ηλικίας 15 ετών και ανά εκπαιδευτικό επίπεδο στην Περιφέρεια Ηπείρου

Επίπεδο εκπαίδευσης	2008	2009	2010	2011	Απόλυτη Μεταβολή 2008-2011	% Μεταβολή 2008-2011
Τριτοβάθμια Εκπαίδευση	2.942	4.139	3.909	5.735	2.793	94,9
Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	6.394	7.062	9.640	12.039	5.645	88,3
Υποχρεωτική	4.122	5.524	5.602	6.852	2.730	66,2

Επίπεδο εκπαίδευσης	2008	2009	2010	2011	Απόλυτη Μεταβολή 2008-2011	% Μεταβολή 2008-2011
Εκπαίδευση						
Αναλφάβητοι και Ορισμένες τάξεις του δημοτικού	332	129	58	53	-279	-84,0
Σύνολο	13.790	16.854	19.209	24.679	10.889	79,0

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, β' τρίμηνο.

Οι περισσότεροι άνεργοι προέρχονται από τον κλάδο των κατασκευών, του εμπορίου και των ξενοδοχείων-εστιατορίων. Ένα μεγάλο μέρος ανέργων είναι ανειδίκευτοι εργάτες, απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών, υπάλληλοι γραφείου καθώς και εκπαιδευτικοί. Η αύξηση της ανεργίας είναι ιδιαίτερα έντονη για άτομα που ασκούσανε επιστημονικά, καλλιτεχνικά και συναφή επαγγέλματα, για τους ειδικευμένους τεχνίτες καθώς και για τους απασχολούμενους στην παροχή υπηρεσιών.

Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

Εξαιτίας της οικονομικής κρίσης η απασχόληση μειώθηκε την περίοδο 2008-2011 κατά 18.511 θέσεις εργασίας ή κατά 9,3%. Όσον αφορά στους επιμέρους τομείς απασχόλησης, ο τριτογενής τομέας (υπηρεσίες) έχει το μεγαλύτερο μερίδιο απασχόλησης στην Περιφέρεια της Στερεάς Ελλάδας, καθώς απασχολεί 108.382 άτομα, δηλαδή πάνω από τους μισούς εργαζόμενους συνολικά. Η μείωση στην απασχόληση εξαιτίας της κρίσης είναι μεγαλύτερη στον δευτερογενή τομέα, καθώς οι θέσεις εργασίας το δεύτερο τρίμηνο του 2011 είναι λιγότερες κατά 11.178 σε σύγκριση με το 2008. Αυτό σημαίνει, ότι περίπου ένας στους πέντε που εργάζονταν στον δευτερογενή τομέα στην αρχή της κρίσης δεν εργάζεται πια. Η κρίση έχει πλήξει λιγότερο τον τριτογενή τομέα, καθώς έχει μειώσει τις θέσεις απασχόλησης λιγότερο από 10%, ενώ στον πρωτογενή τομέα έχουν δημιουργηθεί 1.259 νέες θέσεις εργασίας που ισοδυναμούν με αύξηση της αρχικής απασχόλησης κατά 2,9%. Αυτό σημαίνει ότι παρατηρείται μια στροφή προς τον πρωτογενή τομέα, ίσως επειδή οι θέσεις εργασίας μειώνονται στους υπόλοιπους τομείς.

Η ανεργία αυξήθηκε 107,5% στη τριετία 2008-2011. Η αύξηση των νέων ανέργων από το 2008-2011 ανέρχεται στο 85,3%. Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι άνεργοι ανά ηλικιακή ομάδα.

Πίνακας 48 Μεταβολές (απόλυτες και ποσοστιαίες) των ανέργων ανά ηλικιακές ομάδες στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

Ηλικιακές ομάδες	2008	2011	Μεταβολή	Μεταβολή (%)
15-19 ετών	357	1.607	1.250	350,1
20-24 ετών	4.441	7.218	2.777	62,5
25-29 ετών	4.652	8.024	3.372	72,5
30-44 ετών	7.686	17.688	10.002	130,1
45-64 ετών	3.000	7.146	4.146	138,2
65 ετών και άνω	0	106	106	100,0
Σύνολο	20.136	41.789	21.653	107,5

Πηγή: Έρευνες Εργατικού Δυναμικού, ΕΛΣΤΑΤ.

Το δεύτερο τρίμηνο του 2011 οι περισσότεροι άνεργοι είναι ηλικίας 30-44 ετών (17.688 άτομα) και ακολουθούν με διαφορά οι άνεργοι ηλικίας 25-29 ετών (8.024 άτομα). Το εκπαιδευτικό επίπεδο των ανέργων παρουσιάζεται στον επόμενο πίνακα.

Πίνακας 49 Μεταβολές (απόλυτες και ποσοστιαίες) των ανέργων ηλικίας 15 ετών και ανά εκπαιδευτικό επίπεδο στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

Εκπαιδευτικό επίπεδο	2008	2009	2010	2011	Μεταβολή	Μεταβολή (%)
Τριτοβάθμια Εκπαίδευση	2.825	3.421	4.733	7.641	4.816	170,5
Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	9.777	10.554	13.617	20.330	10.553	107,9
Υποχρεωτική Εκπαίδευση	7.302	10.409	8.997	13.377	6.075	83,2
Αναλφάβητοι και Ορισμένες τάξεις του δημοτικού	234	606	676	443	209	89,3
Σύνολο	20.138	24.990	28.023	41.791	21.653	107,5

Πηγή: Έρευνες Εργατικού Δυναμικού, ΕΛΣΤΑΤ.

Η εκπαιδευτική ομάδα, που πλήττεται περισσότερο από την κρίση είναι οι απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (10.553 νέοι άνεργοι) και ακολουθούν οι απόφοιτοι υποχρεωτικής εκπαίδευσης (6.075 άνεργοι).

Οι περισσότεροι άνεργοι προέρχονται από την «Μεταποίηση» (23,5%), το «Χονδρικό και λιανικό εμπόριο», «Επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών» (18,1%) και τις «Κατασκευές» (12,5%).

Γ. Χωρική ενότητα Δυτικής Ελλάδος, Πελοποννήσου, Ιονίων Νήσων.

Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

Απασχόληση

Η απασχόληση από το 2008-2011 στη Περιφέρεια μειώθηκε κατά 5,6%.

Μεταξύ του 2008 και του 2011 οι κλάδοι στους οποίους σημειώθηκε η μεγαλύτερη αριθμητική μείωση της απασχόλησης στη Δυτική Ελλάδα είναι οι κλάδοι των κατασκευών (7.237 άτομα), το εμπόριο (4.389), η εκπαίδευση (3.713), η δημόσια διοίκηση (3.359) και ο αγροτικός τομέας (3.067). Την ίδια περίοδο ορισμένοι κλάδοι αύξησαν την απασχόλησή τους και συγκεκριμένα οι κλάδοι της υγείας και μέριμνας (3.196 άτομα), οι δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών (2.348) και οι λοιπές δραστηριότητες υπηρεσιών (2.096) στις οποίες περιλαμβάνονται οι δραστηριότητες οργανώσεων, η επισκευή Η/Υ και άλλων ειδών ατομικής και οικιακής χρήσης και οι δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών (κομμωτήρια, κλπ)

Οι άνεργοι στη Περιφέρεια αυξήθηκαν κατά 76,3% στο διάστημα 2008-2011. Οι νέοι άνεργοι από το 2008-2011 αυξήθηκαν κατά 28,5%. Η ανεργία ανά ηλικιακή ομάδα παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 50 Μεταβολές (απόλυτες και ποσοστιαίες) των ανέργων ανά ηλικιακές ομάδες στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

Ηλικιακές ομάδες	2008	2011	Απόλυτη Μεταβολή	% Μεταβολή
15-19	1.612	1.579	-33	-2,0
20-24	7.188	9.014	1.826	25,4
25-29	7.748	11.644	3.896	50,3
30-44	8.578	20.572	11.994	139,8
45-64	3.801	8.198	4.397	115,7
65 και άνω	0	0	0	0,0
Σύνολο	28.927	51.007	22.080	76,3

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, β' τρίμηνο, ΕΛΣΤΑΤ

Μεταξύ 2008 και 2011 η ανεργία αυξήθηκε περισσότερο στις ηλικιακές ομάδες των 30-44 ετών (139,8%) και των 45-64 ετών (115,7%).

Η ανεργία ανά εκπαιδευτικό επίπεδο παρουσιάζεται στον επόμενο πίνακα.

Πίνακας 51 Μεταβολές (απόλυτες και ποσοστιαίες) των ανέργων ηλικίας 15 ετών και ανά εκπαιδευτικό επίπεδο στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

Εκπαιδευτικό επίπεδο	2008	2009	2010	2011	Μεταβ. 2008-2011 (άτομα)	Μεταβ. 2008-2011 (%)
Τριτοβάθμια Εκπαίδευση	5.325	4.488	7.159	11.565	6.240	117,2
Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	16.433	16.146	19.101	23.729	7.296	44,4
Υποχρεωτική Εκπαίδευση	6.864	9.403	9.458	15.153	8.289	120,8
Αναλφάβητοι και Ορισμένες τάξεις του δημοτικού	307	568	167	559	252	82,1
Σύνολο	28.929	30.605	35.885	51.006	22.077	76,3

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, Β' τρίμηνο, ΕΛΣΤΑΤ

Μεταξύ 2008 και 2011 οι άνεργοι με τριτοβάθμια εκπαίδευση στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας αυξήθηκαν κατά 117,2%, οι άνεργοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης αυξήθηκαν κατά 44%, οι άνεργοι υποχρεωτικής εκπαίδευσης αυξήθηκαν κατά 120,8%, ενώ οι άνεργοι αναλφάβητοι/απόφοιτοι ορισμένων μόνο τάξεων του δημοτικού αυξήθηκαν κατά 82,1%. Η μεγάλη πλειονότητα των ανέργων προέρχεται από τον κλάδο των Κατασκευών (6.544) και του Χονδρικού και λιανικού εμπορίου (5.206), και ακολουθούν από σημαντική απόσταση οι άνεργοι της Δημόσιας διοίκησης (2.986), των Ξενοδοχείων-Εστιατορίων (2.635) και της Μεταποίησης (2.598).

Η μεγάλη πλειονότητα των ανέργων προέρχεται από την επαγγελματική ομάδα «Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές» (6.007). Σε σημαντική απόσταση ακολουθούν οι άνεργοι Ειδικευμένοι τεχνίτες (3.901), οι Υπάλληλοι γραφείου (2.869) και οι Τεχνολόγοι και τεχνικοί βοηθοί (2.271). Τις τελευταίες θέσεις τις καταλαμβάνουν οι άνεργοι Γεωργοί και τα άνεργα Διοικητικά και διευθυντικά στελέχη.

Περιφέρεια Πελοποννήσου

Οι κλάδοι με την υψηλότερη απασχόληση στην Περιφέρεια Πελοποννήσου για το 2011 είναι η γεωργία, δασοκομία, αλιεία, ο κλάδος του εμπορίου και επισκευής οχημάτων, τα ξενοδοχεία και εστιατόρια, οι κατασκευές και η μεταποίηση. Ο κλάδος των ξενοδοχείων και εστιατορίων σημείωσε τη μεγαλύτερη αύξηση με 4.285 νέες θέσεις εργασίας και ακολουθούν οι λοιπές δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών με 1.616 νέες θέσεις και οι χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες με 1.178 νέες θέσεις. Οι μεγαλύτερες απώλειες σημειώθηκαν στο χονδρικό και λιανικό εμπόριο (9.603) και στη γεωργία, δασοκομία και αλιεία (7.521), παρόλο που ο τελευταίος κλάδος συνεχίζει να απασχολεί τη συντριπτική πλειοψηφία των απασχολούμενων. Οι άνεργοι στη Περιφέρεια Πελοποννήσου μέσα σε τρία έτη έχουν διπλασιαστεί με ποσοστιαία μεταβολή της τάξεως 77,3%. Μεταξύ 2010 και 2011 ο αριθμός των ανέργων ανήλθε στα 14.802 άτομα. Οι νέοι άνεργοι το 2011, έφτασαν στα 11.493 άτομα. Η ηλικιακή σύνθεση της ανεργίας παρουσιάζεται στο πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 52 Μεταβολές (απόλυτες και ποσοστιαίες) των ανέργων ανά ηλικιακές ομάδες στην Περιφέρεια Πελοποννήσου

Ηλικιακές ομάδες	2008	2011	Μεταβολή	Μεταβολή (%)
15-19	701	1.055	354	50,5
20-24	3.547	4.798	1.251	35,3
25-29	4.445	7.406	2.961	66,6
30-44	8.197	15.323	7.126	86,9

45-64	2.271	5.271	3.000	132,1
65 και άνω	0	111	111	100,0
Σύνολο	19.161	33.964	14.803	77,3

Πηγή: Έρευνες Εργατικού Δυναμικού, ΕΛΣΤΑΤ.

Το εκπαιδευτικό επίπεδο των ανέργων παρουσιάζεται στον επόμενο πίνακα.

Πίνακας 53 Μεταβολές (απόλυτες και ποσοστιαίες) των ανέργων ηλικίας 15 ετών και ανά εκπαιδευτικό επίπεδο στην Περιφέρεια Πελοποννήσου

Εκπαιδευτικό επίπεδο	2008	2009	2010	2011	Μεταβολή	Μεταβολή (%)
Τριτοβάθμια Εκπαίδευση	2.820	2.644	4.545	6.819	3.999	141,8
Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	11.569	12.048	13.866	17.407	5.838	50,5
Υποχρεωτική Εκπαίδευση	4.626	5.840	7.872	9.451	4.825	104,3
Αναλφάβητοι και Ορισμένες τάξεις του δημοτικού	146	0	116	285	139	95,2
Σύνολο	19.161	20.532	26.399	33.962	14.801	77,2

Πηγή: Έρευνες Εργατικού Δυναμικού, ΕΛΣΤΑΤ

Η ομάδα με την μεγαλύτερη ποσοστιαία μεταβολή είναι οι απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ακολουθούν οι απόφοιτοι υποχρεωτικής εκπαίδευσης και τέλος όσοι έχουν τελειώσει τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Από τους κλάδους με την μεγαλύτερη μεταβολή του αριθμού ανέργων είναι οι κατασκευές με 3.383 επιπλέον άνεργους και ακολουθούν ο τουρισμός με 1.494, το εμπόριο με 1.216 και η μεταποίηση με 1.073. Η επαγγελματική ομάδα που συγκεντρώνει το μεγαλύτερο αριθμό ανέργων είναι οι απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και οι πωλητές με 5.098 άνεργους και ακολουθούν οι ανειδίκευτοι εργάτες με 2.909 άνεργους. Δύο ακόμη επαγγελματικές κατηγορίες με υψηλό αριθμό ανέργων είναι οι χειριστές σταθερών βιομηχανικών εγκαταστάσεων και μηχανημάτων και υπάλληλοι γραφείου με 2.122 και 1.773 άτομα αντίστοιχα.

Περιφέρεια Ιονίων Νήσων

Η απασχόληση στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων έχει μειωθεί 6,1% στην ηλικιακή ομάδα 15-64 ετών. Ο κλάδος του εμπορίου συμμετέχει στην απασχόληση κατά 18,2%, ακολουθεί ο κλάδος της γεωργίας με 16,5%, τα ξενοδοχεία –εστιατόρια κατά 14,9% και οι κατασκευές με ποσοστό συμμετοχής 8,5%. Μεταξύ του 2008 και του 2011 οι κλάδοι στους οποίους σημειώθηκε η μεγαλύτερη αριθμητική αύξηση της απασχόλησης στα Ιόνια Νησιά είναι οι κλάδοι των δραστηριοτήτων υγείας και μέριμνας (1.618 άτομα), της δημόσιας διοίκησης και άμυνας (1.563), των χρηματοπιστωτικών και ασφαλιστικών δραστηριοτήτων (1.280) και της εκπαίδευσης (1.252). Οι κλάδοι στους οποίους σημειώθηκε η μεγαλύτερη αριθμητική μείωση της απασχόλησης ήταν οι κλάδοι του τουρισμού (7.823 άτομα) και των κατασκευών (1.672).

Ο αριθμός των ανέργων στη Περιφέρεια μεταξύ 2008 και 2011 αυξήθηκε 56,4% σημαντικά λιγότερο από το 127% στο σύνολο της χώρας. Οι νέοι άνεργοι αυξήθηκαν 41% από το 2008-2011.

Μεταξύ 2008 και 2011 η ανεργία αυξήθηκε ταχύτερα στις ηλικιακές ομάδες που παραδοσιακά έχουν χαμηλά ποσοστά ανεργίας. Έτσι οι άνεργοι ηλικίας 15-19 ετών ήταν αυξημένοι κατά 36,3%, οι άνεργοι 20-24 ετών ήταν μειωμένοι κατά 19,5%, των 25-29 ετών ήταν αυξημένη κατά 84,2%, των 30-44 ήταν αυξημένη κατά 75,4%, και των 45-64 ετών ήταν αυξημένη κατά 84,3%.

Πίνακας 54 Μεταβολές (απόλυτες και ποσοστιαίες) των ανέργων ανά ηλικιακές ομάδες στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων

Ηλικιακές ομάδες	2008	2011	Απόλυτη Μεταβολή	% Μεταβολή
15-19	590	804	214	36,3
20-24	1.931	1.554	-377	-19,5
25-29	1.148	2.115	967	84,2

30-44	3.683	6.461	2.778	75,4
45-64	2.027	3.735	1.708	84,3
65 και άνω	0	0	0	0,0
Σύνολο	9.379	14.669	5.290	56,4

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, 6^ο τρίμηνο, ΕΛΣΤΑΤ

Μεταξύ 2008 και 2011 οι άνεργοι με τριτοβάθμια εκπαίδευση στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων αυξήθηκαν κατά 367,4%, οι άνεργοι υποχρεωτικής ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης αυξήθηκαν κατά 44-46%, ενώ οι άνεργοι αναλφάβητοι/απόφοιτοι ορισμένων μόνο τάξεων του δημοτικού μειώθηκαν κατά 40,3%.

Πίνακας 55 Μεταβολές (απόλυτες και ποσοστιαίες) των ανέργων ηλικίας 15 ετών και ανά εκπαιδευτικό επίπεδο στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων

Εκπαιδευτικό επίπεδο	2008	2009	2010	2011	Μεταβ. 2008-2011 (άτομα)	Μεταβολή 2008-2011 (%)
Τριτοβάθμια Εκπαίδευση	368	923	1.935	1.720	1.352	367,4
Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	4.282	4.728	6.242	6.193	1.911	44,6
Υποχρεωτική Εκπαίδευση	4.574	3.184	5.107	6.665	2.091	45,7
Αναλφάβητοι και Ορισμένες τάξεις του δημοτικού	154	0	0	92	-62	-40,3
Σύνολο	9.378	8.835	13.284	14.670	5.292	56,4

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, 6^ο τρίμηνο, ΕΛΣΤΑΤ

Οι κλάδοι με τη μεγαλύτερη αύξηση της ανεργίας είναι η μεταποίηση και η μεταφορά και αποθήκευση, ενώ τη μεγαλύτερη μείωση της ανεργίας παρουσιάζει ο κλάδος των τεχνών, διασκέδασης και ψυχαγωγίας. Ως προς τα επαγγέλματα, η μεγαλύτερη αύξηση της ανεργίας παρουσιάζεται, σε μονοψήφια ανάλυση, στους Ειδικευμένους τεχνίτες, και η μικρότερη μεταξύ των ειδικευμένων γεωργών, κτηνοτρόφων, δασοκόμων και αλιέων.

Δ. Περιφέρεια Αττικής

Η απασχόληση στη Περιφέρεια Αττικής μειώθηκε κατά 9,2% από το 2008 έως το 2011.

Ο κλάδος «Χονδρικό και λιανικό εμπόριο. Επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών» απασχολεί τους περισσότερους εργαζόμενους το 2011 (περίπου 327.000) και ακολουθεί ο κλάδος «Μεταποίηση» με 168.000 εργαζόμενους περίπου. Οι υψηλότερες θετικές ποσοστιαίες μεταβολές της απασχόλησης εμφανίζονται στους εξής κλάδους: «Ορυχεία, λατομεία» με 35%, «Γεωργία, δασοκομία, αλιεία» με 26,9% και ο κλάδος «Δραστηριότητες ετερόδικων οργανισμών και φορέων» με 16,7%.

Το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού εργάζεται ως «Υπάλληλοι γραφείου» (201.305 άτομα ή 12,2% των απασχολούμενων το 2010β) και ακολουθούν σε συχνότητα οι εργαζόμενοι ως «Διευθύνοντες επιχειρηματίες και προϊστάμενοι μικρών δημόσιων και ιδιωτικών επιχειρήσεων» (114.385 άτομα ή 6,9% των απασχολούμενων).

Η ανεργία στη Περιφέρεια Αττικής ανήλθε στο 15,6% το δεύτερο τρίμηνο του 2011 για το σύνολο του πληθυσμού άνω των 15 ετών. Το ποσοστό ανεργίας αυτό είναι χαμηλότερο του εθνικού μέσου όρου (15,6%). Η αύξηση αυτή αντιστοιχεί σε 180.917 περισσότερους άνεργους στην Αττική. Το σύνολο των ανέργων στην Αττική ανέρχεται σε 290.955 άτομα.

Οι νέοι άνεργοι της Αττικής συνιστούν το 23% του συνόλου των νέων ανέργων, πολύ καλύτερα από άλλες περιφέρειες όπως στο Νότιο Αιγαίο που οι νέοι άνεργοι οκταπλασιάστηκαν.

Η ηλικιακή ομάδα των ανέργων παρουσιάζεται στον επόμενο πίνακα:

Πίνακας 56 Μεταβολές (απόλυτες και ποσοστιαίες) των ανέργων ανά ηλικιακές ομάδες στην Περιφέρεια Αττικής

Ηλικιακές ομάδες	2008	2011	Μεταβολή	Μεταβολή (%)
15-19 ετών	3.843	3.237	-606	-15,8
20-24 ετών	18.417	39.574	21.157	114,9
25-29 ετών	27.372	57.585	30.213	110,4
30-44 ετών	40.840	111.842	71.002	173,9
45-64 ετών	19.056	78.030	58.974	309,5
65 ετών και άνω	510	686	176	34,5
Σύνολο	110.038	290.954	180.916	164,4

Πηγή: Έρευνες Εργατικού Δυναμικού, ΕΛΣΤΑΤ.

Οι περισσότεροι άνεργοι εντοπίζονται στην ηλικιακή κατηγορία 30-44 ετών, δηλαδή θεωρητικά στο πιο παραγωγικό τμήμα του πληθυσμού, όπου φτάνουν τα 111.842 άτομα. Με άλλα λόγια, περίπου ένας στους τέσσερις άνεργους το δεύτερο τρίμηνο του 2011 ανήκει στην ηλικιακή κατηγορία των 30-44 ετών. Η δεύτερη σε συχνότητα ηλικιακή ομάδα ανέργων είναι η ομάδα 45-64 ετών (26,8% του συνόλου), η οποία όμως παρουσιάζει τη μεγαλύτερη αύξηση την περίοδο 2008-2011, καθώς έχει τετραπλασιαστεί σε μέγεθος. Είναι ενδιαφέρον το γεγονός, ότι στην ηλικιακή ομάδα 15-19 ετών ανήκει περίπου το 1% των ανέργων (3.237 άτομα) στην περιφέρεια Αττικής, ενώ, επιπρόσθετα, είναι η μοναδική ηλικιακή ομάδα που παρουσιάζει μείωση του αριθμού των ανέργων στην τριετία της κρίσης, κατά περίπου 16%.

Το εκπαιδευτικό επίπεδο παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 57 Μεταβολές (απόλυτες και ποσοστιαίες) των ανέργων ηλικίας 15 ετών και ανά εκπαιδευτικό επίπεδο στην Περιφέρεια Αττικής

Εκπαιδευτικό επίπεδο	2008	2009	2010	2011	Μεταβολή	Μεταβολή (%)
Τριτοβάθμια Εκπαίδευση	29.477	32.857	49.645	68.808	39.331	133,4
Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	52.890	77.011	109.894	155.525	102.635	194,1
Υποχρεωτική Εκπαίδευση	27.464	40.865	55.678	64.433	36.969	134,6
Αναλφάβητοι και Ορισμένες τάξεις του δημοτικού	206	1.263	2.244	2.189	1.983	962,6
Σύνολο	110.037	151.996	217.461	290.955	180.918	164,4

Πηγή: Έρευνες Εργατικού Δυναμικού, ΕΛΣΤΑΤ.

Η πλειονότητα των ανέργων (53% ή 155.525 άτομα) το δεύτερο τρίμηνο του 2011 έχει αποφοιτήσει από τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (λύκειο ή τεχνικό λύκειο και διάφορες άλλες σχολές του ίδιου επιπέδου), ενώ περίπου ένας στους τέσσερις άνεργους είναι απόφοιτος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (24% ή 68.808 άτομα). Εκείνοι που έχουν ολοκληρώσει την υποχρεωτική εκπαίδευση είναι η τρίτη μεγαλύτερη ομάδα ανέργων (22%), οριακά μικρότερη από τους απόφοιτους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης κατά περίπου 4,5 χιλιάδες άτομα.

Το δεύτερο τρίμηνο του 2011, οι περισσότεροι άνεργοι προέρχονται από τον κλάδο «Χονδρικό και λιανικό εμπόριο. Επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών», δηλαδή 48.627 άτομα ή 19,8% του συνόλου των ανέργων. Η δεύτερη μεγαλύτερη ομάδα ανέργων ανήκει στον κλάδο «Μεταποίηση» (36.003 άτομα ή 14,7% του συνόλου) και η τρίτη μεγαλύτερη ομάδα ανήκει στον κλάδο «Κατασκευές» (27.347 άνεργοι ή 11,2%).

Ε. Χωρική ενότητα Κρήτης, Βορείου και Νοτίου Αιγαίου

Περιφέρεια Κρήτης

Η απασχόληση στη Κρήτη από το 2008-2011 μειώθηκε κατά 6,7%. Ο πρωτογενής τομέας στην Κρήτη σημειώνει αύξηση της τάξεως του 27,6% (11.232). Όμως στο δευτερογενή και στο τριτογενή τομέα σημειώνει σημαντική μείωση, -31,8% και 7,0% αντίστοιχα.

Το έτος 2011, ο κλάδος της γεωργίας-κτηνοτροφίας συμμετέχει στην απασχόληση κατά 21,3% ενώ παράλληλα σημειώνει και αύξηση της απασχόλησης. Ένας περίπου στους πέντε απασχολούμενους της περιφέρειας σήμερα απασχολείται στον κλάδο της γεωργίας – κτηνοτροφίας, αναδεικνύοντας την ιδιαίτερη σημασία του κλάδου για την περιφέρεια.

Ακολουθεί ο κλάδος του εμπορίου με ποσοστό 17,2%, τα ξενοδοχεία εστιατόρια κατά 13,2% ο κλάδος της δημόσιας διοίκησης κατά 7,5%, των κατασκευών κατά 7,2%, η εκπαίδευση με ποσοστό 7,0%, ο κλάδος της μεταποίησης με ποσοστό συμμετοχής 6,0% και τέλος ο κλάδος της υγείας με ποσοστό 4,4%. Οι υπόλοιποι κλάδοι της περιφέρειας συμμετέχουν με μερίδια χαμηλότερα του 4,0%. Οι μόνοι κλάδοι από τους παραπάνω που σημειώνουν άνοδο το χρονικό διάστημα 2008-2011 στο ποσοστό συμμετοχής τους στην συνολική απασχόληση της περιφέρειας είναι ο κλάδος της γεωργίας, της δημόσιας διοίκησης και της εκπαίδευσης. Συγκεκριμένα, η γεωργία αυξήθηκε κατά 5,7 ποσοστιαίες μονάδες και ακολουθούν η δημόσια διοίκηση και η εκπαίδευση κατά 1,7 και 0,9 ποσοστιαίες μονάδες αντίστοιχα.

Στη Περιφέρεια Κρήτης το 2011 η ανεργία ανήλθε στο 13,4% αρκετά χαμηλότερο από το 16,3% της χώρας. Στο διάστημα 2008-2011 οι νέοι άνεργοι στη Κρήτη αυξήθηκαν κατά 98,8% το οποίο αποτελεί το τέταρτο υψηλότερο ποσοστό αύξησης της ανεργίας στη κατηγορία των νέων, συγκρινόμενο με τις υπόλοιπες περιφέρειες. Η ανεργία ανά ηλικιακή ομάδα παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 58 Μεταβολές (απόλυτες και ποσοστιαίες) των ανέργων ανά ηλικιακές ομάδες στην Περιφέρεια Κρήτης

Ηλικιακές ομάδες	2008	2011	Απόλυτη Μεταβολή	% Μεταβολή
15-19	934	1.107	173	18,5
20-24	1.332	6.096	4.764	357,7
25-29	2.349	7.476	5.127	218,3
30-44	6.383	15.307	8.924	139,8
45-64	3.101	7.714	4.613	148,8
65 και άνω	0	85	85	100,0
Σύνολο	14.099	37.785	23.686	168,0

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, 8^ο τρίμηνο 2011

Στη Κρήτη, ενώ παρατηρείται η πλειοψηφία των ανέργων στους μεγαλύτερους σε ηλικία άνεργους, παράλληλα οι νεότερες ηλικίες σημειώνουν υψηλούς ρυθμούς αύξησης.

Η ανεργία ανά εκπαιδευτικό επίπεδο παρουσιάζεται στον επόμενο πίνακα.

Πίνακας 59 Μεταβολές (απόλυτες και ποσοστιαίες) των ανέργων ηλικίας 15 ετών και ανά εκπαιδευτικό επίπεδο στην Περιφέρεια Κρήτης

Εκπαιδευτικό Επίπεδο	2008	2009	2010	2011	Απόλυτη Μεταβολή 2008-2011	Ποσοστιαία Μεταβολή 2008-2011
Τριτοβάθμια Εκπαίδευση	3.662	4.329	5.410	7.653	3.991	109,0
Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	6.795	10.567	15.284	16.556	9.761	143,6
Υποχρεωτική Εκπαίδευση	3.470	7.101	9.796	12.847	9.377	270,2

Εκπαιδευτικό Επίπεδο	2008	2009	2010	2011	Απόλυτη Μεταβολή 2008-2011	Ποσοστιαία Μεταβολή 2008-2011
Αναλφάβητοι και Ορισμένες τάξεις του Δημοτικού	172	90	290	731	559	325,0
Σύνολο	14.099	22.087	30.780	37.787	23.688	168,0

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, 6^ο τρίμηνο 2011

Η πλειονότητα των ανέργων για το έτος 2008 έως και 2011, παρατηρείται στην κατηγορία των ανέργων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Το έτος 2011, οι απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης συμμετέχουν στο σύνολο των ανέργων κατά 44%, οι απόφοιτοι υποχρεωτικής εκπαίδευσης κατά 34%, οι απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης κατά 20% και τέλος οι αναλφάβητοι και απόφοιτοι ορισμένων τάξεων δημοτικού κατά 2%.

Ο κλάδος με την υψηλότερη αύξηση της ανεργίας (2008-2011) εμφανίζεται ο κλάδος των κατασκευών (4.962,4%) και ακολουθεί ο κλάδος της δημόσιας διοίκησης με αύξηση της τάξης του 745,2%. Εν συνέχεια, ο κλάδος του εμπορίου σημειώνει σημαντική αύξηση (561,6%), ο κλάδος της μεταποίησης (495,9%) και των μεταφορών και αποθήκευσης (403,1%). Οι κλάδοι που σημειώνουν την χαμηλότερη αύξηση είναι των διοικητικών, υποστηρικτικών και χρηματοπιστωτικών ασφαλιστικών δραστηριοτήτων, όπου λόγω του περιορισμένου μεγέθους του πλήθους των ανέργων, η αύξηση θεωρείται ενδεικτική.

Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου

Στο Βόρειο Αιγαίο το ποσοστό της απασχόλησης στην ηλικιακή ομάδα 15-64 ετών ήταν 55,6% το 2011. Ο αριθμός των απασχολούμενων μειώθηκε μεταξύ 2008 και 2011 κατά 5,3% ενώ στο σύνολο της χώρας μειώθηκε κατά 9,3%. Η διάρθρωση της απασχόλησης στους τρεις τομείς οικονομικής δραστηριότητας το 2008 ήταν 12,6%, 16,9% και 70,5% για το πρωτογενή, το δευτερογενή και το τριτογενή αντίστοιχα. Το 2011 η διάρθρωση των τριών τομέων διαμορφώθηκε στα εξής ποσοστά: 12%, 15,9% και 72,1%. Οι κλάδοι στους οποίους σημειώθηκε η μεγαλύτερη αριθμητική μείωση της απασχόλησης στο Βόρειο Αιγαίο είναι οι κλάδοι του εμπορίου (2.158 άτομα), της μεταποίησης (1.448), του αγροτικού τομέα (971) και των μεταφορών (945). Την ίδια περίοδο ορισμένοι κλάδοι αύξησαν την απασχόλησή τους και συγκεκριμένα οι κλάδοι του τουρισμού (2.128 άτομα), οι διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες (1.220) στις οποίες περιλαμβάνονται η εκμίσθωση αντικειμένων και υπηρεσιών, οι δραστηριότητες τουριστικών πρακτορείων και η παροχή ορισμένων υπηρεσιών προς επιχειρήσεις, η δημόσια διοίκηση και άμυνα (624) και οι λοιπές δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών (524) στις οποίες περιλαμβάνονται οι δραστηριότητες οργανώσεων, η επισκευή Η/Υ και άλλων ειδών ατομικής και οικιακής χρήσης και οι δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών (κομμωτήρια, κλπ). Το δεύτερο τρίμηνο του 2011 το ποσοστό της ανεργίας στο Βόρειο Αιγαίο ανερχόταν σε 14,1%. Το σύνολο των ανέργων το 2011 ήταν 11.273 άτομα. Το 40,6% είναι νέοι άνεργοι. Στο πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι άνεργοι ανά ηλικιακή ομάδα.

Πίνακας 60 Μεταβολές (απόλυτες και ποσοστιαίες) των ανέργων ανά ηλικιακές ομάδες στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου

Ηλικιακές Ομάδες	2008	2011	Απόλυτη Μεταβολή	% Μεταβολή
15-19 ετών	0	759	759	100,0
20-24 ετών	588	1.607	1.019	173,3
25-29 ετών	664	2.905	2.241	337,5
30-44 ετών	1.658	4.022	2.364	142,6
45-64 ετών	279	1.978	1.699	609,0
65 ετών και άνω	0	0	0	0,0
Σύνολο	3.189	11.271	8.082	253,4

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, 6^ο τρίμηνο 2011

Μεταξύ 2008 και 2011 η μεγαλύτερη ποσοστιαία αύξηση της ανεργίας παρατηρείται στα άτομα ηλικίας 45-64 ετών. Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται οι άνεργοι ανά εκπαιδευτικό επίπεδο.

Πίνακας 61 Μεταβολές (απόλυτες και ποσοστιαίες) των ανέργων ηλικίας 15 ετών και ανά εκπαιδευτικό επίπεδο στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου

Εκπαιδευτικό επίπεδο	2008	2009	2010	2011	Απόλυτη μεταβολή 2008-2011	% Μεταβολή 2008-2011
Τριτοβάθμια Εκπαίδευση	398	714	1.434	2.076	1.678	421,6
Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	1.571	2.710	3.251	6.565	4.994	317,9
Υποχρεωτική Εκπαίδευση	1.131	1.391	2.039	2.401	1.270	112,3
Αναλφάβητοι και Ορισμένες τάξεις του δημοτικού	89	95	188	231	142	159,6
Σύνολο	3.189	4.910	6.912	11.273	8.084	253,5

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, 8^ο τρίμηνο 2011

Το 2011 στο σύνολο των ανέργων της περιφέρειας, το 18,4% είναι απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, το 58,2% απόφοιτοι δευτεροβάθμιας και το 21,3% υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου η μεγαλύτερη αύξηση της ανεργίας τα τελευταία έτη παρατηρείται για τα άτομα μεσαίας ηλικίας και τα άτομα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Το 2011 οι κλάδοι με το μεγαλύτερο αριθμό ανέργων είναι ο τουριστικός κλάδος, ο κλάδος των κατασκευών και ο κλάδος του εμπορίου. Η μεγαλύτερη αύξηση της ανεργίας σε απόλυτα νούμερα παρατηρείται στον κλάδο των κατασκευών. Η μεγαλύτερη ποσοστιαία αύξηση της ανεργίας στην Περιφέρεια παρατηρείται στον κλάδο του εμπορίου και της δημόσιας διοίκησης. Συνεπώς ένας μεγάλος αριθμός ανέργων στο Βόρειο Αιγαίο προέρχεται από το δημόσιο τομέα (μία τάση που αναμένεται να ενταθεί στο επόμενο διάστημα), τις κατασκευές και το εμπόριο.

Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου

Η διάρθρωση της απασχόλησης στο Ν. Αιγαίο ήταν η εξής το 2011: πρωτογενής τομέας 8,2%, δευτερογενής τομέας 20,1% και τριτογενής τομέας 71,7%. Οι μειώσεις στην απασχόληση είναι ηπιότερες αυτών που παρατηρούνται για το σύνολο της χώρας. Μεταξύ 2008 και 2011 στη Περιφέρεια Ν. Αιγαίου, οι κλάδοι που εμφανίζουν τον υψηλότερο δυναμισμό είναι οι εξής: διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες, υγεία και μέριμνα, κατασκευές, παροχή νερού, επεξεργασία αποβλήτων και ο γεωργικός κλάδος. Τα επαγγέλματα που συγκεντρώνουν τον υψηλότερο βαθμό απασχολούμενων στο Ν. Αιγαίο το 2010 είναι τα επαγγέλματα των διευθυντών μικρών επιχειρήσεων, των τεχνιτών κτιρίων και άλλων δομικών έργων, των υπαλλήλων παροχής προσωπικών υπηρεσιών, των πολιτών και των υπαλλήλων γραφείου. **Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, στη Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου ο αριθμός των ανέργων διπλασιάστηκε μεταξύ 2008-2011.** Η μεγαλύτερη αύξηση ανεργίας τα τελευταία έτη παρατηρείται για άτομα νεαρής ηλικίας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Οι άνεργοι κατά ηλικιακή ομάδα παρουσιάζονται στο παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 62 Μεταβολές (απόλυτες και ποσοστιαίες) των ανέργων ανά ηλικιακές ομάδες στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου

Ηλικιακές ομάδες	2008	2011	Απόλυτη Μεταβολή	% Μεταβολή
15-19 ετών	146	985	839	574,7
20-24 ετών	1.068	3.265	2.197	205,7
25-29 ετών	2.175	2.842	667	30,7
30-44 ετών	3.267	7.129	3.862	118,2
45-64 ετών	2.956	4.123	1.167	39,5
65 ετών και άνω	0	0	0	0,0
Σύνολο	9.612	18.344	8.732	90,8

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, 8^ο τρίμηνο 2011

Μεταξύ 2008 και 2011 η μεγαλύτερη ποσοστιαία αύξηση της ανεργίας παρατηρείται στη κατηγορία των αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Το εκπαιδευτικό προφίλ των ανέργων παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 63 Μεταβολές (απόλυτες και ποσοστιαίες) των ανέργων ηλικίας 15 ετών και ανά εκπαιδευτικό επίπεδο στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου

Εκπαιδευτικό επίπεδο	2008	2009	2010	2011	Απόλυτη μεταβολή 2008-2011	% μεταβολή 2008-2011
Τριτοβάθμια Εκπαίδευση	388	1.103	1.164	2.654	2.266	584,0
Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	5.070	8.788	7.364	9.201	4.131	81,5
Υποχρεωτική Εκπαίδευση	4.040	6.510	8.170	6.490	2.450	60,6
Αναλφάβητοι και ορισμένες τάξεις του δημοτικού	115	0	0	0	-115	-100,0
Σύνολο	9.613	16.401	16.698	18.345	8.732	90,8

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, β' τρίμηνο 2011

Ένας μεγάλος αριθμός ανέργων στο Νότιο Αιγαίο προέρχεται κατά πρώτον από το δημόσιο τομέα (μία τάση που αναμένεται να ενταθεί στο επόμενο διάστημα) και τις κατασκευές και κατά δεύτερον από το εμπόριο και άλλους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας.

Η μεγαλύτερη ποσοστιαία αύξηση των ανέργων από το 2008-2011 παρατηρείται στα επαγγέλματα ειδικευόμενοι τεχνίτες, τεχνολόγοι και τεχνικοί βοηθοί.

A.1.5 Επικαιροποιημένη Ανάλυση SWOT

Στην παρούσα ενότητα περιλαμβάνεται η νέα επικαιροποιημένη ανάλυση δυνατοτήτων – αδυναμιών / ευκαιριών – απειλών (SWOT Analysis) προκειμένου να αναδειχθούν ευκρινώς τα αντίστοιχα δεδομένα στα οποία στηρίχθηκε ο αρχικός σχεδιασμός του ΕΠ ΑΝΑΔ 2007-2013 και το κατά πόσον αυτά τα δεδομένα παραμένουν επίκαιρα και ορθά.

Η επικαιροποιημένη ανάλυση προκύπτει από την εξέταση του γενικότερου κοινωνικού και μακροοικονομικού περιβάλλοντος στο οποίο υλοποιείται και καλείται να παρέμβει το ΕΠ ΑΝΑΔ 2007-2013, όπου εντοπίζονται εξελίξεις και μεταβολές, οι οποίες επηρεάζουν άμεσα την διαχρονική ορθότητα της βασικής στρατηγικής και των επιχειρησιακών στόχων του Προγράμματος.

Αλλαγές που επήλθαν στην αγορά εργασίας και το γενικότερο κοινωνικό και μακροοικονομικό περιβάλλοντος σε σχέση με τον χρόνο σχεδιασμού του ΕΠ

Τα βασικά χαρακτηριστικά των αλλαγών που επήλθαν με την οικονομική κρίση είναι τα εξής:

A. Ραγδαία μείωση της απασχόλησης

Στοιχεία της έρευνας Εργατικού Δυναμικού της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής δείχνουν ότι ο μέσος αριθμός των απασχολούμενων μειώθηκε το 2011 σε σχέση με το 2010, με ραγδαία επιδείνωση το τελευταίο τρίμηνο του 2011 κατά το οποίο αριθμός των απασχολούμενων έπεσε για πρώτη φορά κάτω από τα 4 εκατομμύρια στο διάστημα της τελευταίας δεκαετίας. Η κάμψη της απασχόλησης συνεχίζεται και το 2012, αφού ο αριθμός των απασχολούμενων κατά το α' τρίμηνο του έτους μειώθηκε σε 3.837.900 γεγονός που σημαίνει ότι σε έναν χρόνο υπήρξε απώλεια 356.500 θέσεων εργασίας.

B. Αύξηση των ελαστικών μορφών εργασίας

Το 2009 οι μισθωτοί πλήρους απασχόλησης μειώνονταν και ο αριθμός των μερικώς απασχολούμενων εργαζομένων παρουσίαζε αύξηση. Ωστόσο, όπως αναφέρεται και σε σχετική έρευνα της ICAP, το β' τρίμηνο του 2011 περιορίσθηκαν και οι θέσεις μερικής απασχόλησης, γεγονός που οφείλεται στην όξυνση της κρίσης. Παρ' όλα αυτά, το ποσοστό της μερικής απασχόλησης

αυξάνεται συνεχώς τα τελευταία χρόνια και από 6,8% που ήταν το α' τρίμηνο του 2010 διαμορφώθηκε στο 7,2% το α' τρίμηνο του 2011.

Ταυτόχρονα υιοθετούνται οι ελαστικές μορφές απασχόλησης, με συμβάσεις εκ περιτροπής εργασίας και μερικής απασχόλησης. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ), το 2011 οι συμβάσεις μερικής απασχόλησης διαμορφώθηκαν σε 300.230, οι δε συμβάσεις εκ περιτροπής απασχόλησης σε 84.519, εμφανίζοντας υποχώρηση (σε απόλυτα μεγέθη) συγκριτικά με το 2010. Μάλιστα σύμφωνα με τα στοιχεία του ΣΕΠΕ το 2011 διευρύνθηκε το ποσοστό των μερικώς απασχολούμενων. Επιπλέον, οι νέες συμβάσεις εκ περιτροπής εργασίας στο διάστημα αυτό, αφορούν σε ποσοστό 9% έναντι ποσοστού 6,9% το 2010 και 4,3% το 2009. Τα μεγέθη αυτά δείχνουν ότι η κρίση έφερε στην αγορά εργασίας ευέλικτες μορφές απασχόλησης. Πάντως, σύμφωνα με τα στοιχεία της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, από το 2009 άρχισε να μειώνεται η πλήρης απασχόληση και να αυξάνεται ο αριθμός των μερικώς απασχολούμενων εργαζομένων. Ωστόσο από το β' τρίμηνο του 2011 περιορίστηκαν και οι θέσεις μερικής απασχόλησης, γεγονός που παραπέμπει στην όξυνση της κρίσης. Η αρνητική συγκυρία, αν και αρχικά έπληξε κυρίως τους μισθωτούς, καθώς εντεινόταν η κρίση στην Ελλάδα επηρέασε όλες τις κατηγορίες των αυτοαπασχολούμενων ακόμα και την κατηγορία των αυτοαπασχολούμενων χωρίς προσωπικό, στους οποίους περιλαμβάνονται και οι εργαζόμενοι με δελτίο παροχής υπηρεσιών.

Γ. Έκρηξη της ανεργίας

Η Έκρηξη της ανεργίας σημειώθηκε κυρίως το 2011, με τους ανέργους να ξεπερνούν το 1 εκατομμύριο και το ποσοστό να αυξάνεται ακόμα περισσότερο το α' τρίμηνο του 2012. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ., κατά το α' τρίμηνο του 2012, ο αριθμός των ανέργων στη χώρα μας ανήλθε σε 1.120.097 άτομα, αυξημένος κατά 9,2% σε σχέση με το δ' τρίμηνο του 2010 και κατά 41,3% έναντι του α' τριμήνου του 2011 (792.601 άνεργοι). Το μέσο ετήσιο ποσοστό ανεργίας αυξήθηκε δραματικά την τελευταία διετία ανερχόμενο σε 17,7% το 2011, υψηλότερο κατά 5,2 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Το τελευταίο τρίμηνο του 2011 το ποσοστό ανεργίας εκτινάχθηκε στο 20,7%, ενώ κατά το πρώτο τρίμηνο του 2012 έφθασε στο 22,6%. Το Ινστιτούτο Εργασίας ΓΣΕΕ – ΑΔΕΔΥ εκτιμούν ότι ο δείκτης της πραγματικής ανεργίας θα ξεπεράσει το 26% στα τέλη του 2012.

Εξάλλου, η αναθεώρηση του ΕΠ ΑΝΑΔ 2007-2013 συνδέθηκε με παρατηρούμενες μεταβολές στις βασικές επιλογές του αρχικού προγραμματικού σχεδιασμού, με έμφαση στον εντοπισμό νέων προβλημάτων και απειλών –αύξηση έντασης υφιστάμενων προβλημάτων και απειλών- του τομέα παρέμβασης του ΕΠ, οι οποίες απαιτούν τροποποίηση του προγραμματισμού. Επίσης η η εγκεκριμένη αναθεώρηση συνδέθηκε και με την αντιμετώπιση παρατηρούμενων προβλημάτων περιπτώσεις Δράσεων - Κατηγοριών Πράξεων του Προγράμματος που για διάφορους λόγους είχαν καθυστερήσει και παρουσιάζουν κινδύνους απώλειας πόρων.

Για λόγους ευκολίας η επικαιροποίηση της SWOT Analysis γίνεται χρησιμοποιώντας την swot της περιόδου συγγραφής του ΕΠΑΝΑΔ με τις ακόλουθες επισημάνσεις

- αν το στοιχείο συνεχίζει να υφίσταται κατά την σημερινή περίοδο εφαρμογής του προγράμματος, αναφέρεται το σχόλιο: **Υφιστάμενο**
- αν υπεισέρχεται ένα νέο στοιχείο (πχ μια νέα αδυναμία, μια νέα απειλή, μια νέα ευκαιρία) το οποίο πρέπει οπωσδήποτε να ληφθεί υπόψη κατά την τροποποίηση του προγραμματικού σχεδιασμού του ΕΠ, αναφέρεται το σχόλιο: **Νέο**
- αν ένα στοιχείο το οποίο περιλαμβάνονταν στην αρχική ανάλυση δυνατοτήτων – αδυναμιών / ευκαιριών – απειλών (SWOT Analysis) σταματάει να ισχύει ως προς την επικαιρότητα του λόγω αλλαγής του εξωτερικού –εσωτερικού περιβάλλοντος του ΕΠ – σε αυτήν την περίπτωση αναφέρεται το σχόλιο **Δεν ισχύει**

Πίνακας 64 Επικαιροποιημένη ανάλυση Πλεονεκτημάτων – Μειονεκτημάτων / ευκαιριών – απειλών (SWOT Analysis) του ΕΠ ΑΝΑΔ 2007-2013

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ	ΣΧΟΛΙΟ	ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ	ΣΧΟΛΙΟ
Ισχυρό και αξιοποιήσιμο δίκτυο δομών προώθησης στην απασχόληση (ΚΠΑ)	ΥΦΙΣΤΑΜΕ ΝΟ	Μειωμένη δυνατότητα εφαρμογής των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης	ΝΕΟ

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ	ΣΧΟΛΙΟ	ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ	ΣΧΟΛΙΟ
		λόγω αρνητικού οικονομικού κλίματος και αδυναμίας τήρησης προϋποθέσεων εκ μέρους των δικαιούχων	
Καθιέρωση –συστηματοποίηση θεσμικού πλαισίου για την παροχή υπηρεσιών δια βίου μάθησης- Νόμος 3879/2010 «Ανάπτυξη της Δια Βίου Μάθησης και λυιπές διατάξεις».	NEO	Ελλιπής κουλτούρα και όχι ικανοποιητικό επίπεδο συνεργασίας ανάμεσα σε Δημόσιες Υπηρεσίες Απασχόλησης (ΔΥΑ) και φορείς που δύναται να συνεισφέρουν στην προώθηση της απασχόλησης	NEO
Ανάπτυξη ευέλικτου και διαφανούς συστήματος παροχής υπηρεσιών εξατομικευμένης υποστήριξης των γυναικών στο πλαίσιο εναρμόνισης επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ σε σχέση με το Γ ΚΠΣ –Καλές προοπτικές μετάβασης σε βιώσιμο σύστημα	NEO	Μη ενεργοποίηση του συστήματος πιστοποίησης προσόντων	NEO
Δημιουργία θεσμικού πλαισίου για την παροχή πρωτοβάθμιας φροντίδας - ενοποίηση ασφαλιστικών ταμείων (σύσταση ΕΟΠΥ)	NEO	Διαφαινόμενη λόγω θεσμικού πλαισίου ΕΣΠΑ αδυναμία συνέχισης χρηματοδότησης παρεμβάσεων ΕΚΤ για την ενίσχυση της απασχόλησης και της κοινωνικής ενσωμάτωσης στις Περιφέρειες στόχου 2 (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο) παρά τα εντεινόμενα φαινόμενα ανεργίας σε αυτές	NEO
Δημιουργία θεσμικού πλαισίου για την νέα αρχιτεκτονική της δημόσιας διοίκησης – Καλλικράτης	NEO	Απουσία ολοκληρωμένου μηχανισμού παρακολούθησης και αξιολόγησης των τάσεων στην αγορά εργασίας	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ
Δημιουργία θεσμικού πλαισίου για την υλοποίηση μεγάλης κλίμακας επενδύσεων (fast track) με συνακόλουθες προοπτικές ανάκαμψης της οικονομίας σε περιφερειακό επίπεδο	NEO	Μη ολοκληρωμένος χαρακτήρας συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης και χωρίς επαρκή στόχευση	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ
Εκτενές δίκτυο δομών παροχής υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ	Έλλειψη αποτελεσματικού πλαισίου σχεδιασμού και ελέγχου των δράσεων ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης καθώς και αδυναμία παρακολούθησης της προστιθέμενης αξίας αυτών	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ
Υψηλή τεχνογνωσία στο σχεδιασμό, στην υλοποίηση και στη συνολική διαχείριση πολύπλοκου χαρακτήρα κοινωνικών παρεμβάσεων	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ	Περιορισμένη αποτελεσματικότητα του πλαισίου υποστήριξης της πρόσβασης στην απασχόληση για μεγάλες ομάδες πληθυσμού, όπως οι γυναίκες, οι νέοι και οι ειδικές ομάδες πληθυσμού	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ
Ενεργοποίηση θεσμικού πλαισίου για τη διασύνδεση της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και της Κατάρτισης με την Αγορά Εργασίας (Ν. 3191/2003)	ΔΕΝ ΙΣΧΥΕΙ	Χαμηλή κινητικότητα και συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων	ΔΕΝ ΙΣΧΥΕΙ
Συσσωρευμένη εμπειρία στη σχεδίαση και υλοποίηση δράσεων που να διέπονται από τις Αρχές της EQUAL	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ	Χαμηλή γεωγραφική κινητικότητα του εργατικού δυναμικού	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ
Υιοθέτηση νέου θεσμικού πλαισίου για τη δια βίου μάθηση.	ΔΕΝ ΙΣΧΥΕΙ	Απώλεια θέσεων εργασίας λόγω της αναδιάρθρωσης του παραγωγικού τομέα	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ
Ισχυρά άτυπα κοινωνικά δίκτυα (όπως η οικογένεια) που αμβλύνουν το κίνδυνο της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ	Ελλιπής αξιοποίηση δυνατοτήτων νέων, περισσότερο ευέλικτων, μορφών εργασίας	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ	ΣΧΟΛΙΟ	ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ	ΣΧΟΛΙΟ
Ενεργοποίηση των ρυθμίσεων για την ανάπτυξη της πιστοποίησης επαγγελματικών περιγραμμάτων (Άρθρο 3, του Νόμου για τη Δια Βίου Μάθηση)	ΥΦΙΣΤΑΜΕ ΝΟ	Υψηλό ποσοστό μακροχρόνια ανέργων	ΥΦΙΣΤΑ ΜΕΝΟ
Ολοκλήρωση του θεσμικού πλαισίου για την πιστοποίηση στη ΣΕΚ (φορείς, εκπαιδευτές, επαγγελματικά περιγράμματα, προγράμματα, γνώσεις, δεξιότητες, ικανότητες)	ΥΦΙΣΤΑΜΕ ΝΟ	Κίνδυνος φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού	ΥΦΙΣΤΑ ΜΕΝΟ
Αξιόλογο απόθεμα εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού	ΥΦΙΣΤΑΜΕ ΝΟ	Αδήλωτη εργασία	ΥΦΙΣΤΑ ΜΕΝΟ
Υψηλής ποιότητας και σε ικανούς αριθμούς ιατρικό προσωπικό	ΥΦΙΣΤΑΜΕ ΝΟ	Πολύ χαμηλό ποσοστό συμμετοχής στα προγράμματα κατάρτισης και δια βίου μάθησης	ΥΦΙΣΤΑ ΜΕΝΟ
Υπαρξη θεσμικού πλαισίου (Ν 2716/99) και ενεργού επιχειρησιακού σχεδιασμού (Εθνικό Πρόγραμμα «Ψυχαργώς») για την προώθηση της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης	ΥΦΙΣΤΑΜΕ ΝΟ	Έλλιψη εκπαίδευση σε ζητήματα ποιότητας υπηρεσιών	ΥΦΙΣΤΑ ΜΕΝΟ
Ενεργοποίηση πρότυπων – καινοτόμων σχημάτων κοινωνικοοικονομικής ένταξης ψυχικά ασθενών (ΚΟΙΣΠΕ)	ΥΦΙΣΤΑΜΕ ΝΟ	Έλλιψη νοσηλευτικού και παραϊατρικού προσωπικού και επαγγελματιών ψυχικής υγείας	ΥΦΙΣΤΑ ΜΕΝΟ
Εμπλοκή του κοινωνικού τομέα στην ανάπτυξη κοινοτικών υπηρεσιών ψυχικής υγείας	ΥΦΙΣΤΑΜΕ ΝΟ	Έλλιψη προσωπικού εξειδικευμένου στην παροχή υπηρεσιών ανοικτής φροντίδας και στην αντιμετώπιση συγκεκριμένων ευπαθών ομάδων	ΥΦΙΣΤΑ ΜΕΝΟ
Εφαρμογή πιλοτικών παρεμβάσεων αποϊδρυματισμού και αυτόνομης διαβίωσης ΑμεΑ	ΥΦΙΣΤΑΜΕ ΝΟ	Υατέρηση στη δημιουργία ολοκληρωμένου δικτύου κοινοτικών υπηρεσιών ψυχικής υγείας	ΥΦΙΣΤΑ ΜΕΝΟ
Υπαρξη πρόσφατης νομοθεσίας στην κατεύθυνση των υλοποιούμενων μεταρρυθμίσεων στη Δημόσια Υγεία και στην Α' Βάθμια Υγεία	ΔΕΝ ΙΣΧΥΕΙ	Περιορισμένος πληθυσμός επωφελούμενων από τις δράσεις αποϊδρυματισμού	ΥΦΙΣΤΑ ΜΕΝΟ
		Συνολικά πολύ χαμηλή παραγωγικότητα και αποτελεσματικότητα του συστήματος διαχείρισης των πόρων	ΥΦΙΣΤΑ ΜΕΝΟ
		Ανεπαρκές σύστημα και υποδομές πρόληψης και προστασίας της δημόσιας υγείας, επίβλεψης της αγοράς παραγωγής ιατροβιολογικού εξοπλισμού, κλπ	ΥΦΙΣΤΑ ΜΕΝΟ
		Έλλιψη επιδημιολογικών μελετών. Μη ύπαρξη συστήματος ενημέρωσης αναθεωρούμενου Χάρτη Υγείας	ΔΕΝ ΙΣΧΥΕΙ
		Έλλιψη τεχνικών διαχείρισης των σχέσεων μεταξύ δημόσιων και εθελοντικών φορέων παροχής υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας	ΥΦΙΣΤΑ ΜΕΝΟ
		Έλλιψη ιατρών γενικής ιατρικής και ειδικότητων σχετικών με την προώθηση της πρόληψης και της κατ' οίκον παροχής πρωτοβάθμιας φροντίδας. Έλλιψη νοσηλευτικού και παραϊατρικού προσωπικού	ΥΦΙΣΤΑ ΜΕΝΟ

ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΣΧΟΛΙΟ	ΑΠΕΙΛΕΣ	ΣΧΟΛΙΟ
Ισχυρή βούληση στην προσπάθεια δημοσιονομικής εξυγίανσης της χώρας και την δημιουργία προοπτικών για αναμενόμενη απελευθέρωση – εξοικονόμηση πόρων για την ανάπτυξη της οικονομίας	NEO	Συνεχιζόμενη οικονομική κρίση και εντεινόμενη αύξηση της ανεργίας	NEO
Διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις στο πεδίο της οικονομίας (απελευθέρωση «κλειστών» επαγγελμάτων)	NEO	Εντεινόμενοι κίνδυνοι παύσης δραστηριότητας επιχειρήσεων και απώλειας θέσεων εργασίας σε συνάρτηση με τις αδυναμίες του χρηματοπιστωτικού συστήματος για την στήριξη της επιχειρηματικότητας	NEO
Αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του δημοσίου και προοπτικές απασχόλησης που απορρέουν	NEO	Διαπιστωμένη αυξανόμενη ένταση (ποσοτικά και ποιοτικά) του φαινομένου της φτώχειας σε διαπεριφερειακό επίπεδο	NEO
Ανάπτυξη Κουλτούρας και προϋποθέσεων συνεργασίας ΟΑΕΔ - Κοινωνικών εταίρων στο πλαίσιο ανάπτυξης δράσεων ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης - προσαρμοστικότητας εργαζομένων και επιχειρήσεων	NEO	Γεωγραφικές και κλαδικές μειώσεις της απασχόλησης που χρήζουν άμεσης παρέμβασης	NEO
Δημιουργία θεσμικού πλαισίου για την Κοινωνική Οικονομία και επιχειρηματικότητα (Ν. 4019/2011)	NEO	Εκτιμώμενη δυσκολία διασφάλισης της βιωσιμότητας, διατηρησιμότητας και συνέχειας των παρεμβάσεων ΕΚΤ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ
Ενεργοποίηση κοινωνικών αντανακλαστικών και ανάπτυξη δομών - καναλιών επικοινωνίας και δικτύωσης σε τοπικό επίπεδο για την αντιμετώπιση της κρίσης και των επιπτώσεων της – Δημιουργία προϋποθέσεων συνεργασίας σε τοπικό επίπεδο για κρίσιμα κοινωνικά θέματα	NEO	Μη έγκαιρη προσαρμογή του ανθρώπινου δυναμικού στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ
Σαφές και οριοθετημένο πλαίσιο κατευθύνσεων και πολιτικών σε επίπεδο Ε.Ε. για την ενίσχυση της απασχόλησης	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ	Αδυναμία αποτελεσματικής διασύνδεσης της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ
Ισχυρή πολιτική βούληση για την εφαρμογή Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων με βάση τη ψήφιση της νέας δανειακής σύμβασης	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ / NEO	Συνέχιση και ενδυνάμωση των διαρθρωτικών μεταβολών της οικονομίας και δημιουργία θυλάκων ανεργίας	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ
Συνέχιση ισχυρών ρυθμών οικονομικής ανάπτυξης	ΔΕΝ ΙΣΧΥΕΙ	Η μετάβαση στην κοινωνία της γνώσης βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα μπορεί να οδηγήσει σε απώλεια θέσεων εργασίας	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ
Ευκαιρία για στοχευμένες παρεμβάσεις σε επίπεδο περιφέρειας (bottom – up) λόγω της περιφερειακής προσέγγιση	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ	Ενίσχυση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ

ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΣΧΟΛΙΟ	ΑΠΕΙΛΕΣ	ΣΧΟΛΙΟ
των παρεμβάσεων της 4 ^{ης} ΠΠ			
Αξιοποίηση της κοινωνικής οικονομίας ως εναλλακτική προοπτική απασχόλησης	NEO	Δημογραφικές ανακατατάξεις - γήρανση του πληθυσμού, μετακίνηση πληθυσμών – παράνομη μετανάστευση και trafficking, κοινωνικές μεταβολές και εμφάνιση νέων ομάδων χρηστών, κοινωνικές αντιδράσεις- μη αποδοχή «διαφορετικού» από την κοινωνία	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ
Ενίσχυση των ικανοτήτων των κοινωνικών εταίρων και προώθηση της ενεργού συμμετοχής τους στο σχεδιασμό και στην υλοποίηση των πολιτικών απασχόλησης και κοινωνικής συνοχής	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ	Εκτιμώμενη δυσκολία στην διασφάλιση της συνέχειας και τη διατηρησιμότητα των μεγάλης κλίμακας παρεμβάσεων στον τομέα της ψυχικής υγείας	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ
Θεσμική και επιχειρησιακή ετοιμότητα για την εδραίωση της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ	Αδυναμία επίτευξης επιχειρησιακής ετοιμότητας για την υλοποίηση των παρεμβάσεων αποϊδρυματισμού	ΔΕΝ ΙΣΧΥΕΙ
Αξιοποίηση της εφαρμογής των πιλοτικών δράσεων για τη διεύρυνση των παρεμβάσεων αποϊδρυματισμού και αυτόνομης διαβίωσης των ΑμεΑ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ	Επιδημιολογικές μεταβολές – Αναδυόμενα λοιμώδη νοσήματα σε παγκόσμιο επίπεδο και εμφάνιση κινδύνων που δε γνωρίζουν σύνορα (SARS, Bird Flu)	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ
Περίοδος διεθνούς ενδιαφέροντος για την υγεία (Ο.Η.Ε, Π.Ο.Υ, ΕΕ), με τις υπηρεσίες κοινωνικής να αλληλεγγύης αποκτούν θεμελιώδη σημασία (Π.Ο.Υ, Ε.Ε.) - Ευνοϊκές για την ανάπτυξη του τομέα πολιτικές και κατευθυντήριες οδηγίες της Ε.Ε.	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ	Υποβάθμιση περιβάλλοντος με επιπτώσεις στην υγεία του πληθυσμού	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ

Σύμφωνα με την επικαιροποίηση της Swot Ανάλυσης αποκαλύπτονται πολύ μεγάλες μεταβολές στο κοινωνικό -οικονομικό περιβάλλον, που επηρεάζει άμεσα την εφαρμογή του προγράμματος.

Τα τρία τελευταία χρόνια έχουν επέλθει μεγάλες και σημαντικές αλλαγές στο κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον του Προγράμματος ως συνέπεια της Παγκόσμιας οικονομικής κρίσης. Έχουν συντελεσθεί πολύ μεγάλες αλλαγές σε βασικά μεγέθη της απασχόλησης και ανεργίας στην χώρα. Η ανεργία αποτελεί πλέον, ένα από τα καίρια προβλήματα της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας, επηρεάζοντας σε σημαντικό βαθμό συγκεκριμένες ομάδες του πληθυσμού. Έχουν σαφώς αλλάξει τα δομικά στοιχεία και το ύψος της ανεργίας σε σχέση με τα δεδομένα σχεδιασμού του ΕΠ ΑΝΑΔ καθώς το ποσοστό ανεργίας ανάμεσα στα έτη 2007 και 2012 ουσιαστικά έχει διπλασιαστεί. Το ποσοστό ανεργίας έχει προσεγγίσει στην Ελλάδα τα υψηλότερα επίπεδα της τελευταίας πεντηκονταετίας με έμφαση σε νέους, γυναίκες και μακροχρόνια ανέργους.

Η ύφεση στην οποία βυθίστηκε η οικονομία τα τελευταία τρία χρόνια, πλήττει σχεδόν όλους τους τομείς της οικονομικής δραστηριότητας. Απόρροια αυτών είναι η επιδείνωση του οικονομικού κλίματος, η μείωση της ιδιωτικής κατανάλωσης και η σημαντική αύξηση του ποσοστού ανεργίας, η

διακοπή λειτουργίας πολλών επιχειρήσεων και οι σημαντικές επιπτώσεις στην κοινωνική συνοχή με ακραίο φαινόμενο την ραγδαία αύξηση της φτώχειας μεγάλων μερίδων του πληθυσμού.

Με βάση την ανάγκη ανταπόκρισης του ΕΠ στις σημερινές κοινωνικοοικονομικές συνθήκες απαιτείται να λάβουν χώρα τα ακόλουθα:

- η ταχύτερη ενεργοποίηση των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης αποτελεί ζήτημα μείζονα σημασίας σε μια περίοδο οικονομικής κρίσης που η εύρεση πόρων για την υποστήριξη του μέγιστου πληθυσμού των ανέργων και αδύναμων κοινωνικών ομάδων είναι στις κύριες αναπτυξιακές επιλογές της χώρας.
- η αύξηση της προσαρμοστικότητας του ανθρώπινου δυναμικού και των επιχειρήσεων μέσω δράσεων διαθρωπικής προσαρμογής, που εξισώνονται με ταυτόχρονη διατήρηση θέσεων εργασίας για το εργατικό δυναμικό σε συνθήκες οικονομικής κρίσης με την έννοια παροχής των κατάλληλων γνώσεων και δεξιοτήτων που απαιτούνται
- η δρομολόγηση δράσεων για άμεση ανακούφιση των κοινωνικών ομάδων που πλήττονται από τον κοινωνικό αποκλεισμό, με έμφαση στην ευρύτερη δυνατή συνεργασία οργανωμένων τμημάτων και φορέων της πολιτείας με τον ιδιωτικό τομέα

A.1.6 Διατύπωση και Ιεράρχηση Αναγκών σύμφωνα με την Επικαιροποιημένη Ανάλυση SWOT

Η ελληνική οικονομία υφίσταται σταδιακά, από το τελευταίο τρίμηνο του 2008, τις συνέπειες της εξάπλωσης της διεθνούς οικονομικής κρίσης, η οποία ξεκίνησε από τις Η.Π.Α. επεκτάθηκε στο αρχικά στο χρηματοπιστωτικό σύστημα των χωρών - μελών της Ε.Ε. και εν συνεχεία σε όλο το φάσμα της οικονομίας τους.

Η κρίση επηρέασε με καθυστέρηση και την Ελλάδα. Και ενώ η παγκόσμια και ευρωπαϊκή οικονομία έδειξαν από το τέλος του 2009 σχετικά σημεία ανάκαμψης, η ελληνική οικονομία παρουσιάζει από τότε σημαντική μείωση του ρυθμού ανάπτυξης του ΑΕΠ. Η εμφάνιση του πραγματικού δημοσιονομικού προβλήματος της χώρας στο τέλος του 2009, απαίτησε τη λήψη μέτρων δημοσιονομικής προσαρμογής και δημιούργησε προβλήματα ρευστότητας στην αγορά, συμβάλλοντας σε περαιτέρω μείωση του ρυθμού ανάπτυξης κατά 4%.

Η ύφεση στην οποία βυθίστηκε η οικονομία τα τελευταία τρία χρόνια, πλήττει σχεδόν όλους τους τομείς της οικονομικής δραστηριότητας. Απόρροια αυτών είναι η επιδείνωση του οικονομικού κλίματος, η μείωση της ιδιωτικής κατανάλωσης και η σημαντική αύξηση του ποσοστού ανεργίας, η διακοπή λειτουργίας πολλών επιχειρήσεων και οι σημαντικές επιπτώσεις στην κοινωνική συνοχή με ακραίο φαινόμενο την ραγδαία αύξηση της φτώχειας μεγάλων μερίδων του πληθυσμού.

Η ανεργία, συνεπώς, αποτελεί πλέον, ένα από τα καίρια προβλήματα της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας (αν όχι το σημαντικότερο), επηρεάζοντας έντονα συγκεκριμένες ομάδες του πληθυσμού.

Έχουν σαφώς αλλάξει τα δομικά στοιχεία και το ύψος της ανεργίας σε σχέση με τα δεδομένα σχεδιασμού του ΕΠΑΝΑΔ 2007-2013. Αντίστοιχα έχουν αλλάξει σε επίπεδο κυρίως έντασης αντιμετώπισης οι ιεραρχημένες ανάγκες που καλούνταν το ΕΠ ΑΝΑΔ 2007-2013 να απαντήσει.

Τα σημερινά προβλήματα συστηματοποιούνται σε ένα « νέο ιεραρχημένο σύστημα αναγκών». Στους επόμενες πίνακες παρουσιάζονται :

- Οι ανάγκες που καλούνταν να ανταποκριθεί το ΕΠ ΑΝΑΔ κατά την φάση σχεδιασμού του
- Οι ανάγκες στις οποίες οφείλει το Ε.Π ΑΝΑΔ 2007-2013 σήμερα πλέον να απαντήσει, μέσα από ενδεχόμενη τροποποίηση της στρατηγικής τους (χρηματοδοτικές κατανομές κλπ).

Οι ανάγκες αυτές, σε συνδυασμό με τα πορίσματα της SWOT ανάλυσης, προσδιορίζονται στις ακόλουθες:

Πίνακας 65 Ανάγκες που έπρεπε να αντιμετωπιστούν μέσω του ΕΠ ΑΝΑΔ κατά το σχεδιασμό του προγράμματος

Ανάγκες Κατά τον Σχεδιασμό του Προγράμματος
Ανάγκη 1 Αποτελεσματικές και ελκυστικές ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης μέσω του ολοκληρωμένου χαρακτήρα των παρεμβάσεων, επιδιώκοντας ταυτόχρονα την κινητοποίηση και ενεργό συμμετοχή του άνεργου.
Ανάγκη 2. Ενίσχυση της πρόσβασης στην απασχόληση των γυναικών, των νέων, των μακροχρόνια ανέργων και ειδικών ομάδων του πληθυσμού.
Ανάγκη 3. Ενίσχυση και καλύτερη στόχευση των δράσεων ενθάρρυνσης της επαγγελματικής δραστηριότητας των γυναικών βάσει της εναρμόνισης οικογενειακής – επαγγελματικής ζωής και της αποδέσμευσής τους από τη φροντίδα παιδιών και εξαρτώμενων ατόμων.
Ανάγκη 4. Βελτίωση, αναβάθμιση και μετατροπή των Κέντρων Προώθησης στην Απασχόληση (ΚΠΑ) σε ολοκληρωμένα κέντρα παροχής υπηρεσιών μιας στάσης (one-stop-shops).
Ανάγκη 5. Συγκρότηση των αναγκαίων, ικανών και αποτελεσματικών συνεργιών και διασυνδέσεων των Δημόσιων Υπηρεσιών Απασχόλησης (ΔΥΑ) με τις υπηρεσίες κοινωνικής προστασίας, τους ελεγκτικούς φορείς της αγοράς εργασίας, αλλά και προώθηση συνεργασιών με τις δομές και τους φορείς που συμμετέχουν στην προώθηση της απασχόλησης.
Ανάγκη 6. Ανάπτυξη και εφαρμογή του Συστήματος Πιστοποίησης επαγγελματικών προσόντων , δεξιοτήτων και προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης, βάσει της εκπόνησης των επαγγελματικών περιγραμμάτων.
Ανάγκη 7. Δημιουργία ποιοτικότερων θέσεων εργασίας, ενδυνάμωση της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού και καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας.
Ανάγκη 8. Ενίσχυση των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων του Εργατικού Δυναμικού.
Ανάγκη 9: Μετάβαση στην κοινωνία της γνώσης. Εξειδικεύοντας σε 9.1 Επαναπροσδιορισμό του πλαισίου παροχής της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης 9.2 Ενίσχυση της δια βίου μάθησης και αύξηση της συμμετοχής των ενηλίκων σε ενέργειες δια βίου μάθησης 9.3 Συστηματοποίηση και εμβάθυνση της κοινωνικής διάστασης της ΚτΠ μέσω στοχευμένων πολιτικών
Ανάγκη 10. Υλοποίηση πολιτικών ενσωμάτωσης των μεταναστών στον κοινωνικό ιστό.
Ανάγκη 11. Βελτίωση και επέκταση των δράσεων ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής.
Ανάγκη 12. Ενίσχυση των ικανοτήτων των κοινωνικών εταίρων και προώθηση της ενεργού συμμετοχής τους στο σχεδιασμό και στην υλοποίηση των πολιτικών απασχόλησης και κοινωνικής συνοχής (ενίσχυση των ικανοτήτων και των από κοινού δράσεων/capacity building and joint actions).
Ανάγκη 13. Αντιμετώπιση του υψηλού κόστους και της χαμηλής ανταγωνιστικότητας του συστήματος Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Υ&ΚΑ), εσωστρέφεια.
Ανάγκη 14. Αντιμετώπιση του κατακερματισμού και των ελλείψεων της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και των ανεπαρκειών στο σύστημα πρόληψης και προστασίας της Δημόσιας Υγείας.
Ανάγκη 15. Ολοκλήρωση της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης (Μείωση του υψηλού αριθμού δομών κλειστής φροντίδας).
Ανάγκη 16. Βελτίωση της συνέργιας μεταξύ Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ΜΚΟ και ΟΤΑ.

Ανάγκες Κατά τον Σχεδιασμό του Προγράμματος

Ανάγκη 17. Ενθάρρυνση καινοτομίας και ανάπτυξη συστημάτων αξιοποίησης αποτελεσμάτων έρευνας στον τομέα Υ&ΚΑ.

Πίνακας 66 Τροποποιημένη ιεράρχηση των αναγκών που πρέπει να αντιμετωπιστούν μέσω του ΕΠ ΑΝΑΔ με βάση την σημερινή κοινωνικοοικονομική κατάσταση

Σημερινές Ανάγκες με βάση την σημερινή κοινωνικοοικονομική κατάσταση	Τεκμηρίωση των νέων σημερινών αναγκών στις οποίες καλείται να ανταποκριθεί το ΕΠ
<p>Ανάγκη 1: Στοχευμένα προγράμματα ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης κυρίως στην κατεύθυνση της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας</p>	<ul style="list-style-type: none"> Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ. το ποσοστό ανεργίας τον Απρίλιο του 2012 ανήλθε σε 22,5%, έναντι 16,2% τον Απρίλιο του 2011 και 22% το Μάρτιο του 2012. Το σύνολο των απασχολούμενων κατά τον Απρίλιο του 2012 εκτιμάται ότι ανήλθε σε 3.813.601 άτομα. Οι άνεργοι ανήλθαν σε 1.109.658 άτομα, ενώ ο οικονομικά μη ενεργός πληθυσμός ανήλθε σε 3.360.717 άτομα Οι απασχολούμενοι μειώθηκαν κατά 332.535 άτομα σε σχέση με τον Απρίλιο του 2011 (μείωση 8,0%) και κατά 12.827 άτομα σε σχέση με το Μάρτιο του 2012 (μείωση 0,3%). Οι άνεργοι αυξήθηκαν κατά 307.775 άτομα σε σχέση με τον Απρίλιο του 2011 (αύξηση 38,4%) και κατά 27.493 άτομα σε σχέση με το Μάρτιο του 2012 (αύξηση 2,5%). Οι δαπάνες για παρεμβάσεις στην αγορά εργασίας στην Ελλάδα, είναι από τις χαμηλότερες στη Ευρώπη των 27. Από το 2000, έως και το 2009, η σχετική δαπάνη στην Ελλάδα κινείται μεταξύ 0,46% έως 0,9% του ΑΕΠ, τη στιγμή που ο μέσος ευρωπαϊκός όρος (ΕΕ-27) κινείται ανάμεσα σε 1,5% και 2,2% Διαπιστώνεται ελλιπής αξιοποίηση των προγραμμάτων προώθησης της αυτοαπασχόλησης και της επιχειρηματικότητας (ΝΕΕ) ή επιδότησης εργοδοτών για τη δημιουργία Νέων Θέσεων Εργασίας (ΝΘΕ). Η λογική που πρέπει να αναπτυχθεί είναι η στροφή από τις παθητικές πολιτικές στις ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης ως τον μοναδικό μοχλό μείωσης της ανεργίας και μείωσης των δημοσιονομικών μεγεθών που επιβαρύνουν τον ΟΑΕΔ και το Ελληνικό δημόσιο προς όφελος της ανάπτυξης, της απασχόλησης και της μείωσης των ελλειμμάτων²
<p>Ανάγκη 2: Δημιουργία ισχυρών προϋποθέσεων πρόσβασης στην απασχόληση των γυναικών, των νέων, των μακροχρόνια ανέργων και ειδικών ομάδων του πληθυσμού μέσω στοχευόμενων προγραμμάτων ενεργητικών πολιτικών συνολικά και ανά ομάδα.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Από την ανεργία πλήττονται οι νέοι και ειδικότερα τα άτομα ηλικίας 15-19 και 20-24 ετών, όπου το ποσοστό ανεργίας τους είναι το υψηλότερο, καθώς έφτασε το 63,6% και το 50,9% αντίστοιχα κατά το α' τρίμηνο του 2012. Ιδιαίτερη ανησυχία προκαλεί και το γεγονός της διεύρυνσης της ομάδας των μακροχρόνια ανέργων (δηλαδή όσων αναζητούν εργασία πάνω από 12 μήνες), γεγονός που καταδεικνύει ότι η οικονομική κρίση καθιστά ολοένα δυσκολότερη τη μετάβαση από την ανεργία στην αγορά εργασίας. Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία (α'

2 Σύμφωνα με τις σχετικές προτάσεις που περιλαμβάνονται στην «Μελέτη προσδιορισμού και υποστήριξης συστήματος και ενεργειών μετάβασης από τις παθητικές επιδότησης της ανεργίας σε ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης, με βασικό μοχλό την ευαισθητοποίηση και ενεργοποίηση των ανέργων προς αυτήν την κατεύθυνση» - Ινστιτούτο Κοινωνικής Καινοτομίας Ε.Π.Ε –στο πλαίσιο της Τεχνικής Βοήθειας του ΕΠ ΑΝΑΔ, Δεκέμβριος 2011

Σημερινές Ανάγκες με βάση την σημερινή κοινωνικοοικονομική κατάσταση	Τεκμηρίωση των νέων σημερινών αναγκών στις οποίες καλείται να ανταποκριθεί το ΕΠ
	<p>τρίμηνο του 2012), από το σύνολο των ανέργων το 56,5% (632,5 χιλιάδες) είναι μακροχρόνια άνεργοι, ενώ το 23,8% είναι νέοι άνεργοι, δηλαδή εισέρχονται για πρώτη φορά στην αγορά εργασίας αναζητώντας απασχόληση.</p>
<p>Ανάγκη 3: Ανάπτυξη συμπράξεων του ΟΑΕΔ με άλλους φορείς (πχ ΟΤΑ, ιδιωτικούς φορείς, κοινωνικούς εταίρους, Πανεπιστήμια, ΜΚΟ) στην κατεύθυνση αφενός ανακούφισης του φόρτου και αφετέρου στη δυνατότητα βελτιωμένης και στοχευμένης σχεδίασης παρεμβάσεων</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Η ύπαρξη σοβαρού δημοσιονομικού προβλήματος και η συνακόλουθη λήψη και υλοποίηση συνεχών μέτρων προσαρμογής, έχει ως αποτέλεσμα την ύπαρξη ύφεσης, έλλειψη ρευστότητας και κυρίως την κατακόρυφη αύξηση του ποσοστού ανεργίας και συνεπώς την επιβάρυνση του προϋπολογισμού του ΟΑΕΔ με παθητικές πολιτικές. Αυτό μπορεί να συντελεσθεί με την δημιουργία συμπράξεων του ΟΑΕΔ με τρίτους για την αύξηση της παροχής υπηρεσιών ενίσχυσης της απασχόλησης όπως με την κινητοποίηση των ΟΤΑ, τοπικών παραγωγικών φορέων και λοιπών φορέων υποστήριξης του ανθρώπινου δυναμικού σε τοπικό επίπεδο
<p>Ανάγκη 4. Άμεση ενίσχυση της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων και των επιχειρήσεων με την υλοποίηση στοχευμένων δράσεων για την ενίσχυση της βιωσιμότητας τους και την διατήρηση της απασχόλησης</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Μέσα σε έναν χρόνο (2010/2011) ο μέσος αριθμός των απασχολούμενων μειώθηκε κατά 6,8% (298.000) ενώ περισσότερες από 58.000 συμβάσεις εργασίας μετατράπηκαν από πλήρους απασχόλησης σε μερικής ή εκ περιτροπής. Η δραματική επιδείνωση της ελληνικής οικονομίας είχε άμεσο αντίκτυπο στον τομέα της απασχόλησης και δυσμενείς συνέπειες στον ιδιωτικό τομέα. Σύμφωνα με σχετική έρευνα της ICAP Group, η επιδείνωση στην αγορά εργασίας είναι ραγδαία λόγω της συνεχιζόμενης και παρατεταμένης ύφεσης, με συνέπεια ο χάρτης της αγοράς εργασίας να αλλάζει, με έντονα αρνητικές επιπτώσεις για την απασχόληση. • Η υλοποίηση των δράσεων ενίσχυσης προσαρμοστικότητας σε συνθήκες ύφεσης –απώλειας θέσεων εργασίας είναι εξαιρετικά μεγάλης σημασίας. Επίσης είναι σημαντικό στόχος η μείωση του χάσματος της χώρας μας με τον Ευρώπη αναφορικά με την συμμετοχή του εργαζόμενου δυναμικού σε δράσεις δια βίου μάθησης
<p>Ανάγκη 5. Αντιμετώπιση του αυξημένου ποσοστού κινδύνου φτώχειας με την υλοποίηση δράσεων δικτύωσης υπέρ της κοινωνικής συνοχής σε περιφερειακό επίπεδο, με την συνδρομή όλων των τοπικών φορέων</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Η Ελλάδα εμφανίζει υψηλότερο ποσοστό ατόμων κάτω από το όριο της φτώχειας από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Σύμφωνα με πρόσφατη έκθεση της Eurostat (Δεκέμβριος 2010) η Ελλάδα είναι η τέταρτη χώρα στην Ε.Ε. με το υψηλότερο ποσοστό ατόμων που βρίσκονται στο όριο της φτώχειας. Πρώτη είναι η Λετονία (25,6%), ακολουθεί η Ρουμανία (23,4%), η Βουλγαρία (21,4%) και η Ελλάδα (20,1% ή 2,2 εκατ. πολίτες). Τα χαμηλότερα ποσοστά καταγράφονται στην Τσεχία (9%), στην Ολλανδία και τη Σλοβακία (11%). • Οι συνέπειες της οικονομικής κρίσης στην εξάπλωση της φτώχειας είναι μεγάλες για τις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού και τους ανέργους. Από τη φτώχεια πλήττονται δυσμενέστερα οι πιο ευπαθείς κοινωνικές ομάδες, όπως οι άνεργοι (35%) και οι συνταξιούχοι (22%). Επιπρόσθετα, υψηλότερος του εγχώριου μέσου όρου, είναι ο κίνδυνος που διατρέχουν τα μονογονεϊκά νοικοκυριά (34%) και οι πολύτεκνες οικογένειες (30%), καθώς και τα νοικοκυριά με εξαρτώμενα μέλη (23%). Από την άλλη πλευρά, η Ελλάδα εμφανίζει μικρότερο ποσοστό όσον αφορά στους ανηλίκους

Σημερινές Ανάγκες με βάση την σημερινή κοινωνικοοικονομική κατάσταση	Τεκμηρίωση των νέων σημερινών αναγκών στις οποίες καλείται να ανταποκριθεί το ΕΠ
	σε ανενεργά νοικοκυριά, δηλαδή μέλη ηλικίας κάτω των 17 ετών. Το ποσοστό τους είναι υποδιπλάσιο σε σχέση με την ΕΕ-27 και διαμορφώθηκε το 2007 στο 3,9% ³ . Το ίδιο έτος, το ποσοστό των νέων ηλικίας 18 έως 24 ετών που έχει εγκαταλείψει την εκπαιδευτική δραστηριότητα, έχοντας ολοκληρώσει έως και την κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, κυμαίνεται περίπου στο 15%, έναντι 17% στην ΕΕ-27.
<p>Ανάγκη 6. Συνέχιση των δράσεων ενθάρρυνσης της επαγγελματικής δραστηριότητας των γυναικών με στόχο την εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής και την αποδέσμευσή τους από τη φροντίδα παιδιών και εξαρτώμενων ατόμων</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Η δράση «Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής», έχει ξεπεράσει τον αρχικό προγραμματισμό βάσει του οποίου ο αριθμός των γυναικών που ωφελούνται από υποστηρικτικά μέτρα για τη συμφιλίωση της επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής ανερχόταν σε 15.700 γυναίκες ανά έτος, καθώς μέχρι σήμερα έχουν ωφεληθεί, κατά έτος, 17.450 γυναίκες. Επισημαίνεται η ανάγκη εξεύρεσης πρόσθετων πόρων για την υλοποίηση πρόσθετων κύκλων, προκειμένου να ωφεληθούν ακόμα περισσότερες γυναίκες, στην παρούσα δυσμενή κοινωνικοοικονομική κατάσταση της χώρας, που το ποσοστό ανεργίας των γυναικών είναι σημαντικά υψηλότερο από εκείνο των ανδρών.
<p>Ανάγκη 7. Ενδυνάμωση της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού και καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Η αδήλωτη εργασία σε συνθήκες δημοσιονομικής στενότητας αποτελεί σημαντικό πρόβλημα που έχει σημαντικές οικονομικές επιπτώσεις στον κρατικό προϋπολογισμό μέσω της απώλειας εσόδων. Ήδη βρίσκεται σε εξέλιξη έργο προτεραιότητας με Δικαιούχο το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) συνολικού προϋπολογισμού 1.100.600,00 €:
<p>Ανάγκη 8. Ενίσχυση των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων του Εργατικού Δυναμικού.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Μέσω της εφαρμογής της εθνικής στρατηγικής για την εκπαίδευση και τη Δια Βίου μάθηση, απαιτείται να: <ul style="list-style-type: none"> ➢ αυξηθεί η ελκυστικότητα και η ποιότητα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. ➢ διευκολυνθεί η εφαρμογή της πιστοποίησης των γνώσεων μέσω των εθνικών και ευρωπαϊκών πλαισίων πιστοποίησης προσόντων
<p>Ανάγκη 9. Η κατάρτιση ως όχημα βελτίωσης της θέσης στην αγορά εργασίας και ως όχημα προσωρινής απασχόλησης Εξειδικεύοντας σε</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επαναπροσδιορισμό του πλαισίου παροχής της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης με βάση της χρήση της επιταγής κατάρτισης τόσο σε άνεργους όσο και σε εργαζομένους. 	<ul style="list-style-type: none"> • Η Ελλάδα καταλαμβάνει την 27η θέση (από τις 33 χώρες που αξιολογήθηκαν) σε έκταση συμμετοχής και οι επιδόσεις της στη Δια βίου Μάθηση απέχουν πολύ από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο των 27 (με ποσοστό συμμετοχής μόλις στο ένα τρίτο του κοινοτικού μέσου όρου δηλ. 2,9% έναντι 9,5%). Οι κεντρικοί ποσοτικοί στόχοι που συνδέονται με την εδραίωση και ενίσχυση της Κατάρτισης - Δια βίου Μάθησης σχετίζεται αφενός με την προσπάθεια προσέγγισης των ευρωπαϊκών επιδόσεων και την αύξηση της έκτασης της συμμετοχής των πολιτών στη Δια βίου Μάθηση είναι: <ul style="list-style-type: none"> – Διπλασιασμός της εθνικής συμμετοχής ενηλίκων στη Δια Βίου Μάθηση⁴ (τιμή-στόχος για το 2013 είναι 5%). – Αύξηση κατά 25% της συμμετοχής ενηλίκων στη

³ Τα στατιστικά στοιχεία για τις κοινωνικές ομάδες που διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας, αντλήθηκαν από την Eurostat (Structural Indicators).

⁴ Συμμετοχή ενηλίκων στη Δια βίου Μάθηση: Το ποσοστό του ενήλικου πληθυσμού που συμμετέχει σε δραστηριότητες δια βίου μάθησης (τυπικής και μη τυπικής) στη διάρκεια των τελευταίων τεσσάρων εβδομάδων πριν τη διεξαγωγή της έρευνας. (Πηγή: Ευρωπαϊκή Έρευνα Εργατικού Δυναμικού).

Σημερινές Ανάγκες με βάση την σημερινή κοινωνικοοικονομική κατάσταση	Τεκμηρίωση των νέων σημερινών αναγκών στις οποίες καλείται να ανταποκριθεί το ΕΠ
<ul style="list-style-type: none"> Ενίσχυση της δια βίου μάθησης και αύξηση της συμμετοχής των ενηλίκων σε ενέργειες δια βίου μάθησης Συστηματοποίηση και εμπάθυνση της κοινωνικής διάστασης της ΚτΠ μέσω στοχευμένων πολιτικών 	<p>Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Κατάρτιση⁵</p> <ul style="list-style-type: none"> Αντίστοιχη αύξηση στη Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Κατάρτιση που σχετίζεται αποκλειστικά με την επαγγελματική εξέλιξη⁶ Ο επαναπροσδιορισμός του πλαισίου παροχής της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης, με την εφαρμογή του συστήματος της «επιταγής κατάρτισης» (training voucher) έχει σημαντικά πλεονεκτήματα όπως: <ul style="list-style-type: none"> η κινητοποίηση του παράγοντα «ζήτηση» για συμμετοχή σε ενέργειες κατάρτισης και η ανάδειξη του στοιχείου της ατομικής επιλογής, τόσο ως προς τον φορέα κατάρτισης, όσο και ως προς τις γνώσεις και δεξιότητες που οι άνεργοι/ωφελούμενοι επιθυμούν να αποκτήσουν, ενώ, επιπρόσθετα, η εν λόγω επιλογή πραγματοποιείται σύμφωνα με τη χρονική τους διαθεσιμότητα η άμεση χρονικά υλοποίηση προγραμμάτων συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης ανέργων, χωρίς χρονοβόρες –συχνά πολυετείς- καθυστερήσεις των διαγωνιστικών διαδικασιών η απευθείας καταβολή των εκπαιδευτικών επιδομάτων, βάζοντας τέλος στα συχνά φαινόμενα παρακράτησης και καθυστέρησης των καταβολών από τα ΚΕΚ, κακοδιαχείρισης ή ακόμη και απώλειας των χρημάτων για τους ανέργους.
<p>Ανάγκη 10. Συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στην υλοποίηση των πολιτικών απασχόλησης, προσαρμοστικότητας και κοινωνικής συνοχής μέσω της ενίσχυσης των ικανοτήτων και των από κοινού δράσεων/capacity building and joint actions).</p>	<ul style="list-style-type: none"> Οι κοινωνικοί εταίροι έχουν έναν ιδιαίτερο ρόλο στο πλαίσιο του ΕΠΑΝΑΔ καθώς προγραμματικά έχουν επιφορτιστεί με την υλοποίηση δράσεων ίσο με το 2% του προϋπολογισμού του Επιχειρησιακού Προγράμματος μέσω «προγραμματικής συμφωνίας». Οι κοινωνικοί εταίροι με τον ενεργό κοινωνικό τους ρόλο και την άμεση εκπροσώπηση σημαντικών παραγωγικών τμημάτων της ελληνικής κοινωνίας μπορούν να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση της δεδομένης οικονομικής κρίσης και των δυσμενών επιπτώσεων της στην αγορά εργασίας μέσω: <ul style="list-style-type: none"> της παροχής τεκμηρίωσης και προτάσεων στην κεντρική διοίκηση για τον σχεδιασμό των κατάλληλων προγραμμάτων υπέρ της πολιτικών απασχόλησης, προσαρμοστικότητας και κοινωνικής συνοχής της συμμετοχής τους στην υλοποίηση δράσεων υπέρ του ανθρώπινου δυναμικού που εκπροσωπούν: από τον εργαζόμενο πολίτη που κινδυνεύει να χάσει τη δουλειά του μέχρι την επιχείρηση που πλήττεται από τον ανταγωνισμό και αδυνατεί να ενισχύσει το προσωπικό της με νέες δεξιότητες.
<p>Ανάγκη 11: Ανάπτυξη δικτύωσης για την βελτίωση και επέκταση των</p>	<ul style="list-style-type: none"> Είναι επιβεβλημένη η ανάληψη πρωτοβουλιών για την αντιμετώπιση της φτώχειας και βελτίωση των συνθηκών

5 Συμμετοχή ενηλίκων στη Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Κατάρτιση (CVT): Το ποσοστό του ενήλικου πληθυσμού που συμμετέχει σε συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση επί του συνόλου του πληθυσμού που συμμετέχει σε μη τυπική μάθηση.

6 Συμμετοχή ενηλίκων στη Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Κατάρτιση που σχετίζεται αποκλειστικά με την επαγγελματική εξέλιξη (CVT job related): Το ποσοστό του ενήλικου πληθυσμού που συμμετέχει σε δράσεις για την αναβάθμιση των δεξιοτήτων τους και σχετίζονται με την εργασία τους και την επαγγελματική ανέλιξή τους επί του συνόλου του πληθυσμού που συμμετέχει σε μη τυπική μάθηση.

Σημερινές Ανάγκες με βάση την σημερινή κοινωνικοοικονομική κατάσταση	Τεκμηρίωση των νέων σημερινών αναγκών στις οποίες καλείται να ανταποκριθεί το ΕΠ
δράσεων ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής συμπεριλαμβανομένης της καταπολέμησης της παιδικής φτώχειας	<p>διαβίωσης των παιδιών που βρίσκονται κάτω από το όριο της φτώχειας και/ή διατρέχουν τον κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού, καθώς τα αποτελέσματα σχετικών μελετών καταδεικνύουν ότι η παιδική φτώχεια αναπαράγει φαινόμενα έντονων ανισοτήτων και στην ενήλικη ζωή με συνέπεια την περιθωριοποίηση, την ανεργία και τον αποκλεισμό.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ήδη έχει διαμορφωθεί μια θετική κουλτούρα συνεργασιών και δικτύωσης ιδίως στο πεδίο της τοπικής αυτοδιοίκησης με τη δημιουργία δομών καταπολέμησης της φτώχειας η οποία πρέπει να υποστηριχθεί και να καθιερωθεί.
Ανάγκη 12. Αντιμετώπιση του υψηλού κόστους και της χαμηλής ανταγωνιστικότητας του συστήματος Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Υ&ΚΑ), εσωστρέφεια.	<ul style="list-style-type: none"> • Ήδη βρίσκονται σε εξέλιξη μεγάλες θεσμικές παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση του υψηλού κόστους του συστήματος Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Υ&ΚΑ –λειτουργία ΕΟΠΥΥ –ηλεκτρονική συνταγογράφηση, επανέλεγχος των προϋποθέσεων και των δικαιούχων επιδομάτων), οι οποίες κρίνεται σκόπιμο να συνοδευθούν από δράσεις ενίσχυσης του ανθρώπινου δυναμικού που θα τις εφαρμόσει.
Ανάγκη 14. Ολοκλήρωση της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης (Μείωση του υψηλού αριθμού δομών κλειστής φροντίδας).	<ul style="list-style-type: none"> • Το ΕΠ ΑΝΑΔ αποτελεί το σημαντικότερο χρηματοδοτικό εργαλείο για την ολοκλήρωση της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης της χώρας (Πρόγραμμα ΨΥΧΑΡΓΩΣ) σε μια περίοδο που λόγω δημοσιονομικής στενότητας η μείωση της χρηματοδότησης (από εθνικούς πόρους) των δομών αποασυλοποίησης, ήδη έχει επιφέρει σημαντικά προβλήματα στη λειτουργία τους και κατ' επέκταση στην επίτευξη της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης

A.2 Αξιολόγηση της Καταλληλότητας και Επικαιρότητας της Στρατηγικής και της Εσωτερικής Συνοχής του ΕΠΑΝΑΔ

A.2.1 Γενική προσέγγιση για την αξιολόγηση της εσωτερικής συνοχής του ΕΠΑΝΑΔ

Στη παρούσα ενότητα παρατίθεται η αποτίμηση της συνεχιζόμενης καταλληλότητας της στρατηγικής του ΕΠΑΝΑΔ με βάση την επικαιροποίηση της υφιστάμενης κατάστασης όπως αναλύθηκε στην προηγούμενη ενότητα Α.1. Ο έλεγχος καταλληλότητας της στρατηγικής περιλαμβάνει τις ακόλουθες διαδικασίες:

- την εκτίμηση της συνέπειας των Γενικών Στόχων του ΕΠΑΝΑΔ, σε σχέση με τις Δυνατότητες, τις Αδυναμίες, τις Ευκαιρίες και τις Απειλές της Ανάλυσης SWOT που αναπτύχθηκε σε προηγούμενη ενότητα
- την εκτίμηση της συνέπειας της στρατηγικής του ΕΠΑΝΑΔ σε σχέση με τις νέες ανάγκες
- την εκτίμηση της συνέπειας της στρατηγικής του ΕΠΑΝΑΔ με τις υλοποιούμενες (ενταγμένες) κατηγορίες παρεμβάσεων
- την εκτίμηση της συνέπειας των ειδικών στόχων του ΕΠΑΝΑΔ με τις υλοποιούμενες (ενταγμένες) δράσεις/κατηγορίες πράξεων

Για την αξιολόγηση της συνάφειας των παραπάνω επιπέδων έχουν δομηθεί ειδικές ποιοτικές μήτρες συνάφειας στις οποίες αποτυπώνεται και παρουσιάζεται η σχέση μεταξύ τους. Ο βαθμός συνάφειας και συνέργειας όταν υφίσταται λαμβάνει συγκεκριμένη τιμή ίση με την μονάδα (1), ενώ έχει καθοριστεί χρωματική διαφοροποίηση αναλόγως του βαθμού συνέργειας. Πιο συγκεκριμένα:

Για **υψηλή συνάφεια** το κελί χρωματίζεται ως εξής:

Για **μέση συνάφεια** το κελί χρωματίζεται ως εξής:

1

Για **χαμηλή συνάφεια** το κελί χρωματίζεται ως εξής:

1

Στη περίπτωση που **δεν εντοπίζεται συνάφεια** στόχων-αναγκών στη μήτρα συνάφειας σημειώνεται ως Βαθμός Συνάφειας **0** και το κελί παραμένει **λευκό**.

Τα οριζόντια σύνολα της ποιοτικής μήτρας συνάφειας αποδίδουν τη σωρευτική επίδραση που ασκεί κάθε στοιχείο του κάθετου άξονα στην ικανοποίηση των στοιχείων του οριζόντιου άξονα. Αντίστοιχα, τα κατακόρυφα σύνολα προσδιορίζουν το συνολικό βαθμό των στοιχείων του κάθετου άξονα που κινούνται σε κατεύθυνση ικανοποίησης του εκάστοτε στοιχείου του οριζόντιου άξονα. Στο δεξί μέρος του πίνακα συναφειών με χρήση των πραγματικών στοιχείων υλοποίησης (δημόσια δαπάνη ενταγμένων έργων) αναδεικνύεται το συνολικό χρηματοδοτικό βάρος που κατευθύνεται προς το κάθετο στοιχείο, ως ποσοστό της συνολικής δημόσιας δαπάνης των ενταγμένων έργων των Θεματικών Αξόνων Προτεραιότητας.

A.2.2 Συνάφεια της Στρατηγικής του ΕΠΑΝΑΔ, σε σχέση με τις Δυνατότητες και τις Ευκαιρίες της Ανάλυσης SWOT

Η επικαιροποίηση της ανάλυσης SWOT ανέδειξε μία σειρά ισχυρών σημείων που συνιστούν δυνατότητες και ευκαιρίες για τον τομέα. Η παρούσα ενότητα πραγματεύεται τη συνοχή και τη συνέπεια της στρατηγικής του ΕΠΑΝΑΔ με τα σημεία αυτά και κατ' επέκταση το βαθμό συνεισφοράς στην περαιτέρω ενίσχυσή τους.

Για την εκτίμηση του βαθμού συνάφειας μεταξύ των δυνατοτήτων – ευκαιριών, όπως αυτά προέκυψαν από την επικαιροποίηση της ανάλυσης SWOT, και των στόχων του Επιχειρησιακού Προγράμματος κατασκευάστηκε μήτρα συνάφειας (παρατίθεται στο Παράρτημα της παρούσας έκθεσης αξιολόγησης), όπου στον κάθετο άξονα εμφανίζονται τα ισχυρά σημεία (δυνατότητες – ευκαιρίες), ενώ στον οριζόντιο εμφανίζονται οι Θεματικοί Άξονες με τις αντίστοιχες Κατηγορίες Παρέμβασης (ΚΠ). Στην διασταύρωση κάθε ισχυρού σημείου με κάθε Στόχο/Κατηγορία Παρέμβασης του ΕΠΑΝΑΔ τίθενται ως στοιχεία τακτικοί αριθμοί (1 ύπαρξη συνάφειας και 0 μη ύπαρξη συνάφειας) ενώ μέσω χρωματικής διαφοροποίησης των κελιών της μήτρας καταγράφεται η εκτιμώμενη ένταση της συνάφειας των ισχυρών σημείων με κάθε στόχο του ΕΠΑΝΑΔ (σκούρο γκρι υψηλή συνάφεια, ανοικτό γκρι μέση συνάφεια, λευκό χαμηλή συνάφεια). Τα κάθετα σύνολα απεικονίζουν τον αριθμό των ισχυρών σημείων τα οποία εξυπηρετούν τον Θεματικό Άξονα και την αντίστοιχη Κατηγορία Παρέμβασης. Τα οριζόντια σύνολα απεικονίζουν τον αριθμό των ΚΠ προς την εξυπηρέτηση των οποίων συμβάλλει κάθε ισχυρό σημείο. Στο δεξί μέρος του πίνακα συναφειών με χρήση των πραγματικών στοιχείων υλοποίησης (δημόσια δαπάνη ενταγμένων έργων) αναδεικνύεται το συνολικό χρηματοδοτικό βάρος που κατευθύνεται προς το ισχυρό σημείο ως ποσοστό της συνολικής δημόσιας δαπάνης των ενταγμένων έργων των Θεματικών Αξόνων Προτεραιότητας.

Όλα τα διαπιστωμένα στην ανάλυση SWOT ισχυρά σημεία εξυπηρετούνται από τουλάχιστον μια ΚΠ, ενώ τα μισά διαπιστωμένα ισχυρά σημεία εξυπηρετούνται από τρεις και άνω ΚΠ. Αντίστοιχα, κάθε ΚΠ του ΕΠΑΝΑΔ εξυπηρετεί τουλάχιστον ένα από τα διαπιστωμένα ισχυρά σημεία.

Υψηλή συνάφεια με το ΕΠΑΝΑΔ εμφανίζουν τα ισχυρά σημεία – ευκαιρίες της Ανάλυσης SWOT που αφορούν στα ακόλουθα:

- «Καθιέρωση –στηματοποίηση θεσμικού πλαισίου για την παροχή υπηρεσιών δια βίου μάθησης- Νόμος 3879/2010: Ανάπτυξη της Δια Βίου Μάθησης και λυιές διατάξεις». Η εν λόγω συνάφεια οφείλεται στην υλοποίηση παρεμβάσεων όπως: *Ανάπτυξη και Πιστοποίηση Επαγγελματικών Περιγραμμάτων, Ενιαίο Σύστημα Πιστοποίησης της Εκπαιδευτικής Επάρκειας των Εκπαιδευτών Ενηλίκων Δια Βίου Μάθησης, Δράσεις που σχετίζονται με τη Διαρθρωτική Προσαρμογή Εργαζομένων, Προγράμματα Κατάρτισης για Ανέργους κλπ*, και συγκεντρώνει ποσοστό 52,27% (1.258.531.973 €) της συνολικής δημόσιας δαπάνης των ενταγμένων έργων των Κατηγοριών παρέμβασης όπου εντοπίζεται.

- **«Αξιόλογο απόθεμα εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού».** Η συνάφεια προκύπτει με την υλοποίηση παρεμβάσεων που σχετίζονται κυρίως με τη *Διαρθρωτική Προσαρμογή Εργαζομένων, με Συστημικές Παρεμβάσεις Διάγνωσης Αναγκών Αγοράς Εργασίας, με την Ανάπτυξη και λειτουργία "Διαδικτυακής Πύλης" Σύζευξης Προσφοράς - Ζήτησης Εργασίας και με Προγράμματα για Ανέργους μέσω του ΟΑΕΔ* και συγκεντρώνει ποσοστό 51,88% (1.249.011.873 €) της συνολικής δημόσιας δαπάνης των ενταγμένων έργων των Κατηγοριών παρέμβασης όπου εντοπίζεται η σχετική συνάφεια.
- **«Ανάπτυξη Κουλτούρας και προϋποθέσεων συνεργασίας ΟΑΕΔ -Κοινωνικών εταίρων στο πλαίσιο ανάπτυξης δράσεων ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης -προσαρμοστικότητας εργαζομένων και επιχειρήσεων».** Η υψηλή συνάφεια της εν λόγω ευκαιρίας με το ΕΠ οφείλεται κυρίως στη *συστημική παρέμβαση αναφορικά με την Ανάπτυξη και λειτουργία "Διαδικτυακής Πύλης" Σύζευξης Προσφοράς - Ζήτησης Εργασίας, στα Προγράμματα διαρθρωτικής προσαρμογής εργαζομένων και στις δράσεις ενίσχυσης της θεσμικής ικανότητας των κοινωνικών εταίρων, συγκεντρώνει, όμως, μικρό ποσοστό 1,62% (39.099.070€) της συνολικής δημόσιας δαπάνης των ενταγμένων έργων των Κατηγοριών παρέμβασης όπου εντοπίζεται.*
- **«Ενεργοποίηση κοινωνικών αντανακλαστικών και ανάπτυξη δομών - καναλιών επικοινωνίας και δικτύωσης σε τοπικό επίπεδο για την αντιμετώπιση της κρίσης και των επιπτώσεων της - Δημιουργία προϋποθέσεων συνεργασίας σε τοπικό επίπεδο για κρίσιμα κοινωνικά θέματα».** Η συνάφεια της εν λόγω ευκαιρίας με το ΕΠ οφείλεται κυρίως στις παρεμβάσεις που σχετίζονται με την *Ανάπτυξη ικανοτήτων για τη δημιουργία πολιτικών και προγραμμάτων στους σχετικούς τομείς του ΕΚΤ και σε ολοκληρωμένες δράσεις Τοπικής Ανάπτυξης και ειδική στήριξη των κοινωνικοοικονομικών φορέων, με Τοπικές Δράσεις κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες κοινωνικές ομάδες και σε Τοπικά Σχέδια για την απασχόληση προσαρμοσμένα στις ανάγκες των τοπικών αγορών εργασίας και συγκεντρώνει ποσοστό 56,39% (1.357.568.916 €) της συνολικής δημόσιας δαπάνης των ενταγμένων έργων των Κατηγοριών παρέμβασης όπου εντοπίζεται.*
- **«Εκτενές δίκτυο δομών παροχής υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας».** Το εν λόγω ισχυρό σημείο εξυπηρετείται από 4 ΚΠ του ΕΠΑΝΑΔ, στις οποίες αντιστοιχεί το 25,96 % της δεσμευμένης υλοποιούμενης δημόσιας δαπάνης (εκ των οποίων ωστόσο οι 3 παρουσιάζουν συνάφεια υψηλής έντασης με το συγκεκριμένο σημείο λόγω της υλοποίησης των πράξεων *Βοήθεια στο Σπίτι, Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων*).
- **«Ισχυρό και αξιοποιήσιμο δίκτυο δομών προώθησης στην απασχόληση (ΚΠΑ)».** Στο εν λόγω ισχυρό σημείο συμβάλλουν με συμπληρωματικό τρόπο, και με υψηλής έντασης συνάφεια, 3 ΚΠ (Ενεργητικές πολιτικές, Συστημικές Παρεμβάσεις που σχετίζονται με την Ανάπτυξη και Λειτουργία και Διαδικτυακής Πύλης Σύζευξης Προσφοράς – Ζήτησης Αγοράς εργασίας και με την Αναβάθμιση του Δικτύου των ΔΥΑ) του Προγράμματος, συγκεντρώνει δε 46,52% της δημόσιας υλοποιούμενης δαπάνης.

Μέση συνάφεια εμφανίζουν τα ισχυρά σημεία / ευκαιρίες που αφορούν στα εξής:

- **«Ενίσχυση των ικανοτήτων των κοινωνικών εταίρων και προώθηση τους ενεργού συμμετοχής τους στο σχεδιασμό και στην υλοποίηση των πολιτικών απασχόλησης και κοινωνικής συνοχής».** Η εν λόγω ευκαιρία εξυπηρετείται από παρεμβάσεις του ΕΠΑΝΑΔ που σχετίζονται με την εκπόνηση του διαχειριστικού πλαισίου των ΤΟΠΣΑ και ΤΟΠΕΚΟ και την ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των κοινωνικών εταίρων, και συγκεντρώνει το 1,61% της συνολικής δημόσιας δαπάνης των ενταγμένων έργων.
- **«Δημιουργία θεσμικού πλαισίου για την νέα αρχιτεκτονική της δημόσιας διοίκησης – Καλλικράτης».** Στο εν λόγω ισχυρό σημείο συμβάλλουν 3 ΚΠ (που σχετίζονται με την Ανάπτυξη ικανοτήτων για τη δημιουργία πολιτικών και προγραμμάτων στους σχετικούς τομείς του ΕΚΤ και σε ολοκληρωμένες δράσεις Τοπικής Ανάπτυξης και ειδική στήριξη των κοινωνικοοικονομικών φορέων, με Τοπικά Σχέδια για την Απασχόληση και με Τοπικές Δράσεις Κοινωνικής Ένταξης).
- **«Ισχυρά άτυπα κοινωνικά δίκτυα (όπως η οικογένεια) που αμβλύνουν το κίνδυνο της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού».** Το εν λόγω ισχυρό σημείο εξυπηρετείται από παρεμβάσεις του ΕΠΑΝΑΔ όπως: *Βοήθεια στο Σπίτι, Εθνικό Παρατηρητήριο ΑμεΑ, Ανασκόπηση Κοινωνικών Προγραμμάτων και Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής.*

A.2.3 Συνάφεια της Στρατηγικής του ΕΠΑΝΑΔ, σε σχέση με τις Αδυναμίες και τις Απειλές της Ανάλυσης SWOT

Για την αξιολόγηση της συνάφειας του προγραμματικού σχεδιασμού του ΕΠΑΝΑΔ με τις απειλές και τα μειονεκτήματα του τομέα παρέμβασης του Προγράμματος, κατασκευάστηκε μήτρα συνάφειας αντίστοιχη με αυτή της προηγούμενης ενότητας (παρατίθεται στο Παράρτημα της παρούσας έκθεσης αξιολόγησης), όπου στον κάθετο άξονα εμφανίζονται οι αδυναμίες / απειλές που διαπιστώθηκαν στην ανάλυση SWOT. Στην διασταύρωση κάθε αδύναμου σημείου με κάθε Στόχο/Κατηγορία Παρέμβασης (ΚΠ) του ΕΠΑΝΑΔ τίθενται ως στοιχεία τακτικοί αριθμοί (1 ύπαρξη συνάφειας και 0 ανυπαρξία συνάφειας) ενώ μέσω χρωματικής διαφοροποίησης των κελιών της μήτρας καταγράφεται η εκτιμώμενη ένταση της συνάφειας των αδύναμων σημείων με κάθε στόχο του ΕΠΑΝΑΔ (σκουρό γκρι υψηλή συνάφεια, ανοικτό γκρι μέση συνάφεια, λευκό χαμηλή συνάφεια). Τα κάθετα σύνολα απεικονίζουν τον αριθμό των αδύναμων σημείων τα οποία εξυπηρετούν τον Θεματικό Άξονα και την αντίστοιχη Κατηγορία Παρέμβασης. Τα οριζόντια σύνολα απεικονίζουν τον αριθμό των ΚΠ προς την εξυπηρέτηση των οποίων συμβάλλει κάθε αδυναμία. Στο δεξί μέρος του πίνακα συναφειών με χρήση των πραγματικών στοιχείων υλοποίησης (δημόσια δαπάνη ενταγμένων έργων) αναδεικνύεται το συνολικό χρηματοδοτικό βάρος που κατευθύνεται προς το αδύναμο σημείο ως ποσοστό της συνολικής δημόσιας δαπάνης των ενταγμένων έργων των Θεματικών Αξόνων Προτεραιότητας.

Από την οριζόντια ανάγνωση αυτής της μήτρας διαπιστώνεται και πάλι ο υψηλός βαθμός συνάφειας και συνέργειας του αναπτυξιακού σχεδιασμού του ΕΠΑΝΑΔ. Όλες οι διαπιστωμένες στην ανάλυση SWOT αδυναμίες / απειλές αντιμετωπίζονται από τουλάχιστον μια ΚΠ. Αντίστοιχα, κάθε Κατηγορία του Προγράμματος εξυπηρετεί τουλάχιστον μια από τις διαπιστωμένες αδυναμίες / απειλές.

Ιδιαίτερα σημαντική συνάφεια παρουσιάζει το ΕΠΑΝΑΔ προς τις αδυναμίες και απειλές που αφορούν στα ακόλουθα:

- **«Ελλιπής κουλτούρα και όχι ικανοποιητικό επίπεδο συνεργασίας ανάμεσα σε Δημόσιες Υπηρεσίες Απασχόλησης (ΔΥΑ) και φορείς που μπορούν να εισφέρουν στην προώθηση της απασχόλησης».** Η εν λόγω αδυναμία αντιμετωπίζεται από 11 ΚΠ του Προγράμματος (εκ των οποίων οι 8 με υψηλής έντασης συνάφεια), η συνολική δημόσια δαπάνη των οποίων αντιστοιχεί στο 54,06% της δημόσιας υλοποιούμενης δαπάνης. Συγκεκριμένα για την αντιμετώπιση της εν λόγω αδυναμίας συμβάλλουν πράξεις που αφορούν σχεδόν το σύνολο των Συστημικών Παρεμβάσεων (Αναβάθμιση Δικτύου των ΔΥΑ, Ανάπτυξη Διαδικτυακής Πύλης Σύζευξης Προσφοράς Αγοράς Εργασίας, Ανάπτυξη και Εφαρμογή Ολοκληρωμένου Συστήματος για τον καθορισμό των Αναγκών της Αγοράς Εργασίας, Αναβάθμιση των μηχανισμών επιτήρησης της αγοράς εργασίας κλπ), πράξεις που σχετίζονται με τη βελτίωση της προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων, με Ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης, ενώ σημαντικό ρόλο στην αντιμετώπιση της παρούσας αδυναμίας διαδραματίζει και η Ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας για την απασχόληση ευάλωτων ομάδων.
- **«Κίνδυνος φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού».** Η συγκεκριμένη αδυναμία αντιμετωπίζεται από 6 ΚΠ του Προγράμματος, που αντιπροσωπεύουν το 58,81% της διαθέσιμης υλοποιούμενης δημόσιας δαπάνης. Ο κίνδυνος φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού αποτελεί ίσως έναν από τους μεγαλύτερους κινδύνους λόγω της παρούσας κοινωνικοοικονομικής κατάστασης της χώρας με τη μείωση της απασχόλησης (κατά την περίοδο 2008-2011, η συνολική απασχόληση μειώθηκε κατά 425.800 άτομα, δηλαδή ποσοστιαία μείωση ίση με 9,3%)και γενικότερα την ύφεση της ελληνικής οικονομίας. Οι Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης, οι Παρεμβάσεις για την κοινωνικοοικονομική ένταξη ευπαθών ομάδων, η Ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας για την απασχόληση ευάλωτων ομάδων και οι Ενέργειες Στήριξης Ατόμων που χρήζουν βοήθεια αποτελούν δράσεις προς την αντιμετώπιση της εν λόγω αδυναμίας της SWOT ανάλυσης.
- **«Έλλειψη αποτελεσματικού πλαισίου σχεδιασμού και ελέγχου των δράσεων ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης καθώς και αδυναμία παρακολούθησης της προστιθέμενης αξίας αυτών».** Σημαντική συνάφεια, υπό το πρίσμα του αριθμού των ΚΠ που την αντιμετωπίζουν, παρουσιάζει το ΕΠΑΝΑΔ προς την εν λόγω αδυναμία. Συγκεκριμένα η υπό εξέταση αδυναμία αντιμετωπίζεται από 5 ΚΠ, που αντιστοιχούν στο 52,94% της δημόσιας υλοποιούμενης δαπάνης. Από τις ΚΠ αυτές ωστόσο μόνον οι 2 παρουσιάζουν συνάφεια υψηλής έντασης συνάφεια, ενώ οι υπόλοιπες 2 μέσης έντασης. Οι παρεμβάσεις υψηλής έντασης συνάφειας σχετίζονται με πράξεις που αφορούν τη Βελτίωση της προσαρμοστικότητας των

επιχειρήσεων και συγκεκριμένα με τη προώθηση σύγχρονων τεχνικών δια βίου μάθησης αλλά και με τη *Βελτίωση της ποιότητας και της παραγωγικότητας της εργασίας.*

- **«Συνεχιζόμενη οικονομική κρίση και εντεινόμενη αύξηση της ανεργίας».** Η εν λόγω απειλή αντιμετωπίζεται από 4 ΚΠ στις οποίες κατανέμεται το 73,35% της δημόσιας υλοποιούμενης δαπάνης. Η συνεχιζόμενη οικονομική ύφεση η οποία οδηγεί σε μια εντεινόμενη αύξηση της ανεργίας αντιμετωπίζεται μέσω πράξεων του ΕΠ που αφορούν στην εφαρμογή *Ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης* αλλά και από *υποστηρικτικά μέτρα για τη προώθηση της ισότητας των φύλων στην απασχόληση.*
- **«Υψηλό ποσοστό μακροχρόνια ανέργων».** Η εν λόγω αδυναμία αντιμετωπίζεται από 4 ΚΠ, στις οποίες αντιστοιχεί το 69,14% της δημόσιας υλοποιούμενης δαπάνης. Συγκεκριμένα, για την αντιμετώπιση της αδυναμίας αυτής σημαντική συμβολή έχουν οι Ενεργητικές Απασχόλησης καθώς επίσης και η πρόληψη και αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού ευπαθών ομάδων του πληθυσμού.

Μέση συνάφεια παρουσιάζει το ΕΠΑΝΑΔ προς τις αδυναμίες και απειλές που σχετίζονται με τα εξής:

- **«Μη ολοκληρωμένος χαρακτήρας συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης και χωρίς επαρκή στόχευση».** Στην εν λόγω αδυναμία συμβάλλουν 4 ΚΠ (που σχετίζονται με συστημικές παρεμβάσεις αλλά και με παρεμβάσεις που απορρέουν από την ανάπτυξη και εφαρμογή του Εθνικού Συστήματος Σύνδεσης της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης με την Απασχόληση) που συγκεντρώνουν το 51,83% της δημόσιας υλοποιούμενης δαπάνης.
- **«Δημογραφικές ανακατατάξεις - γήρανση του πληθυσμού, μετακίνηση πληθυσμών – παράνομη μετανάστευση και trafficking, κοινωνικές μεταβολές και εμφάνιση νέων ομάδων χρηστών, κοινωνικές αντιδράσεις- μη αποδοχή «διαφορετικού» από την κοινωνία».** Η εν λόγω απειλή αντιμετωπίζεται μέσω της υλοποίησης 6 ΚΠ του ΕΠΑΝΑΔ, οι οποίες αντιστοιχούν σε ποσοστό 12,47% της δημόσιας υλοποιούμενης δαπάνης. Η αντιμετώπιση της συγκεκριμένης απειλής προέρχεται από παρεμβάσεις που αφορούν στην Ενθάρρυνση της ενεργού συμμετοχής του εργατικού δυναμικού μεγαλύτερης ηλικίας, στη πρόληψη και αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού ευπαθών ομάδων του πληθυσμού, στην ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας για την απασχόληση εύλωτων κοινωνικών ομάδων, όπως επίσης και σε ενέργειες στήριξης ατόμων που χρήζουν βοήθειας.

Μικρή συνάφεια, τέλος, παρουσιάζει το ΕΠΑΝΑΔ, προς τις αδυναμίες που αφορούν σε **«Υποβάθμιση περιβάλλοντος με επιπτώσεις στην υγεία του πληθυσμού» και «Επιδημιολογικές μεταβολές – Αναδυόμενα λοιμώδη νοσήματα σε παγκόσμιο επίπεδο και εμφάνιση κινδύνων που δε γνωρίζουν σύνορα (SARS, Bird Flu)».** Κάθε μία από τις παραπάνω αδυναμίες αντιμετωπίζεται από μια ΚΠ του ΕΠΑΝΑΔ που σχετίζεται με τις δράσεις προάσπισης της Δημόσιας Υγείας του πληθυσμού.

A.2.4 Συνάφεια της Στρατηγικής του ΕΠΑΝΑΔ, σε σχέση με τις νέες ανάγκες

Η επικαιροποίηση της ανάλυσης SWOT ανέδειξε μία σειρά αναγκών που συνιστούν προτεραιότητες για τον τομέα, βάσει της κοινωνικοοικονομικής κατάστασης που έχει διαμορφωθεί. Η παρούσα ενότητα πραγματεύεται τη συνοχή και τη συνέπεια της στρατηγικής του ΕΠΑΝΑΔ με τα σημεία αυτά και κατ' επέκταση το βαθμό συνεισφοράς του στην περαιτέρω ενίσχυσή τους.

Για το σκοπό αυτό, κατασκευάστηκε μήτρα συνάφειας (παρατίθεται στο Παράρτημα της παρούσας έκθεσης αξιολόγησης), όπου στον κάθετο άξονα εμφανίζονται οι νέες ανάγκες που διαπιστώθηκαν στην ανάλυση SWOT. Στην διασταύρωση κάθε Ανάγκης με κάθε Στόχο/Κατηγορία Παρέμβασης (ΚΠ) του ΕΠΑΝΑΔ τίθενται ως στοιχεία τακτικοί αριθμοί (1 ύπαρξη συνάφειας και 0 ανυπαρξία συνάφειας) ενώ μέσω χρωματικής διαφοροποίησης των κελιών της μήτρας καταγράφεται η εκτιμώμενη ένταση της συνάφειας των Αναγκών με κάθε στόχο του ΕΠΑΝΑΔ (σκούρο γκρι υψηλή συνάφεια, ανοικτό γκρι μέση συνάφεια, λευκό χαμηλή συνάφεια). Τα κάθετα σύνολα απεικονίζουν τον αριθμό των αναγκών τα οποία εξυπηρετούν τον εκάστοτε Θεματικό Άξονα και την αντίστοιχη Κατηγορία Παρέμβασης. Τα οριζόντια σύνολα απεικονίζουν τον αριθμό των ΚΠ προς την εξυπηρέτηση των οποίων συμβάλλει κάθε Ανάγκη. Στο δεξί μέρος του πίνακα συναφειών με τη χρήση των πραγματικών στοιχείων υλοποίησης (δημόσια δαπάνη ενταγμένων έργων) αναδεικνύεται το συνολικό χρηματοδοτικό βάρος που κατευθύνεται προς τις Ανάγκες, ως ποσοστό της συνολικής δημόσιας δαπάνης των ενταγμένων έργων των Θεματικών Αξόνων Προτεραιότητας.

Από την οριζόντια ανάγνωση αυτής της μήτρας διαπιστώνεται και πάλι ο υψηλός βαθμός συνάφειας και συνέργειας του ΕΠΑΝΑΔ με τις νέες ανάγκες. Όλες οι νέες ανάγκες εξυπηρετούνται από τουλάχιστον μια ΚΠ, ενώ αντίστοιχα, κάθε ΚΠ του ΕΠΑΝΑΔ εξυπηρετεί κατ' ελάχιστον 2 από τις 16 διαπιστωμένες νέες ανάγκες, ενώ η πλειονότητα των ΚΠ εξυπηρετεί τουλάχιστον 7.

Ειδικότερα υψηλή συνάφεια παρατηρείται στις ακόλουθες ανάγκες:

- **Ανάγκη 2: «Δημιουργία ισχυρών προϋποθέσεων πρόσβασης στην απασχόληση των γυναικών, των νέων, των μακροχρόνια ανέργων και ειδικών ομάδων του πληθυσμού μέσω στοχευόμενων προγραμμάτων ενεργητικών πολιτικών συνολικά και ανά ομάδα».** Η εν λόγω ανάγκη εξυπηρετεί 13 ΚΠ και το 70,30% της δημόσιας υλοποιούμενης δαπάνης. Η συνέργεια προκύπτει από παρεμβάσεις συστημικού χαρακτήρα (Διαχειριστικό πλαίσιο των δράσεων Τοπικά Σχέδια για την Απασχόληση, Τοπικά Σχέδια για Ευάλωτες Κοινωνικά Ομάδες, Θεσμικό πλαίσιο για την κοινωνική οικονομία), Προσαρμοστικότητας (Πρώθηση της προσαρμοστικότητας και της εξέλιξης των εργαζομένων γυναικών) και Ενεργητικών Πολιτικών Απασχόλησης (Προγράμματα Νέων Θέσεων εργασίας για νέους, Πρόγραμμα 3.000 Νέων Ελεύθερων Επαγγελματιών κλπ).
- **Ανάγκη 1: «Στοχευμένα προγράμματα ενεργητικών πολιτικών κυρίως στην κατεύθυνση της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας ως ανάχωμα στο τεράστιο κύμα ανεργίας που πλήττει την χώρα ως συνέπεια της οικονομικής κρίσης».** Στην εν λόγω ανάγκη το ΕΠΑΝΑΔ συμβάλλει μέσω της υλοποίησης 9 ΚΠ, τα οποία αντιστοιχούν στο 74,46% της δημόσιας υλοποιούμενης δαπάνης. Η συγκεκριμένη Ανάγκη ικανοποιείται μέσω της υλοποίησης *Συστημικών Παρεμβάσεων* (Ανάπτυξη Διαδικτυακής Πύλης Σύζευξης Προσφοράς – Ζήτησης Εργασίας, Αναβάθμιση Δικτύου ΔΥΑ, Εφαρμογή Συστήματος Συμβουλευτικής στο πλαίσιο της Δια Βίου Μάθησης), *Ενεργητικών Πολιτικών Απασχόλησης* (Προγράμματα για την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας , Προγράμματα νέων θέσεων εργασίας για ανέργους ηλικίας 31-45 ετών κλπ) και Υποστηρικτικά μέτρα για την προώθηση της ισότητας των φύλων στην απασχόληση (Εναρμόνιση Οικογενειακής - Επαγγελματικής ζωής).
- **Ανάγκη 7: «Ενδυνάμωση της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού και καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας».** Η παρέμβαση του ΕΠ σχετικά με την *αναβάθμιση των μηχανισμών επιτήρησης της αγοράς εργασίας για τη μείωση της αδήλωτης εργασίας* συντελεί άμεσα στην αντιμετώπιση της εν λόγω ανάγκης , ενώ σημαντική επιρροή ασκούν και οι παρεμβάσεις που σχετίζονται με τη *Βελτίωση της ποιότητας και της παραγωγικότητας της εργασίας*. Η συγκεκριμένη ανάγκη εξυπηρετείται συνολικά από 7 ΚΠ και το 74,63 % της δημόσιας υλοποιούμενης δαπάνης.
- **Ανάγκη 3: «Ανάπτυξη συμπράξεων του ΟΑΕΔ με άλλους φορείς (πχ ΟΤΑ, ιδιωτικούς φορείς, κοινωνικούς εταίρους, Πανεπιστήμια, ΜΚΟ) στην κατεύθυνση αφενός ανακούφισης του φόρτου και αφετέρου στη δυνατότητα βελτιωμένης και στοχευμένης σχεδίασης παρεμβάσεων».** Η εν λόγω ανάγκη αντιμετωπίζεται από 7 ΚΠ, και το 54,42% της δημόσιας υλοποιούμενης δαπάνης. Όσον αφορά στην εκτιμώμενη ένταση αυτής της συνάφειας, 5 από τις 7 ΚΠ παρουσιάζουν υψηλής έντασης συνάφεια με τη συγκεκριμένη ανάγκη. Η υψηλής έντασης συνάφεια προέρχεται από *Συστημικές Παρεμβάσεις (Σχέδιο Δράσης για την ενεργοποίηση και συμβουλευτική υποστήριξη ανέργων – Μελέτη για τη Διερεύνηση της Δυνατότητας και προσδιορισμού του τρόπου και των διαδικασιών προώθησης /Δημιουργίας Συμπράξεων του ΟΑΕΔ με τρίτους για την εφαρμογή Ενεργητικών Πολιτικών Απασχόλησης – Αναβάθμιση του Δικτύου ΚΠΑ)* και Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης.
- **Ανάγκη 8 «Ενίσχυση των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων του Εργατικού Δυναμικού».** Η ανάγκη αυτή αντιμετωπίζεται με 7 ΚΠ που αντιστοιχούν στο 8,03 % της δημόσιας υλοποιούμενης δαπάνης. Η ενίσχυση της προσαρμοστικότητας του ανθρώπινου δυναμικού και των επιχειρήσεων μέσω παρεμβάσεων που σχετίζονται με κατάρτιση εργαζομένων και προώθηση σύγχρονων τεχνικών δια βίου μάθησης, με αναβάθμιση της ποιότητας εργασίας αλλά και με ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των κοινωνικών εταίρων, αποτελούν αντιπροσωπευτικές πράξεις αντιμετώπισης της εν λόγω Ανάγκης.

Μέση συνάφεια εμφανίζεται στις εξής νέες ανάγκες:

- **Ανάγκη 10:** «Συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στην υλοποίηση των πολιτικών απασχόλησης, προσαρμοστικότητας και κοινωνικής συνοχής μέσω της ενίσχυσης των ικανοτήτων και των από κοινού δράσεων/capacity building and joint actions)». Η εν λόγω ανάγκη εξυπηρετείται από 5 ΚΠ, με υψηλό ποσοστό υλοποιούμενης δαπάνης που ανέρχεται στο 74,58%. Η συμβολή του ΕΠΑΝΑΔ στην αντιμετώπιση της προκείμενης Ανάγκης επιτυγχάνεται μέσω συστημικού χαρακτήρα παρεμβάσεων όπως την ειδική στήριξη των κοινωνικών εταίρων για τη δημιουργία πολιτικών και προγραμμάτων στους σχετικούς τομείς του ΕΚΤ αλλά και με την κινητοποίηση των κοινωνικών εταίρων για δράσεις σχετικές με τη προώθηση της προσαρμοστικότητας εργαζομένων.
- **Ανάγκη 9:** «Η κατάρτιση ως όχημα βελτίωσης της θέσης στην αγορά εργασίας και ως όχημα προσωρινής απασχόλησης». Η εν λόγω ανάγκη καλύπτεται πρωτίστως μέσω της ανάπτυξης και της εφαρμογής Συστήματος Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης αλλά και με την υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης στο πλαίσιο της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων και της διευκόλυνσης της πρόσβασης στην απασχόληση. Ειδικότερα υποστηρίζεται από 7 ΚΠ που αντιστοιχούν στο 75,03% της υλοποιούμενης δημόσιας δαπάνης.

Μικρή συνάφεια εμφανίζουν οι Ανάγκες 12-14, οι οποίες εξυπηρετούνται από μικρό αριθμό ΚΠ του ΕΠΑΝΑΔ και μικρό ποσοστό της δημόσιας υλοποιούμενης δαπάνης του Προγράμματος. Ειδικότερα η εξυπηρέτηση των εν λόγω αναγκών προέρχεται αποκλειστικά από παρεμβάσεις εδραίωσης της μεταρρύθμισης στον τομέα της ψυχικής υγείας, ανάπτυξης της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και προάσπισης της δημόσιας υγείας του πληθυσμού

A.2.5 Συνάφεια της Στρατηγικής του ΕΠΑΝΑΔ με τις υλοποιούμενες Κατηγορίες Παρεμβάσεων

Για την εκτίμηση του βαθμού συνάφειας μεταξύ των στρατηγικών στόχων του ΕΠΑΝΑΔ και των Κατηγοριών Παρέμβασης **κατασκευάστηκε μήτρα συνάφειας** (παρατίθεται στο Παράρτημα της παρούσας έκθεσης αξιολόγησης). **Συγκεκριμένα:**

- Στο πρώτο αριστερό κάθετο τμήμα της μήτρας φαίνονται σε κωδικοποιημένη μορφή οι Κατηγορίες Παρέμβασης και ακολούθως η δημόσια υλοποιούμενη δαπάνη των εν λόγω ΚΠ.
- Οριζόντια παρατίθενται οι Στρατηγικοί και Γενικοί Στόχοι του Προγράμματος.
- Στην διασταύρωση κάθε στόχου με κάθε ΚΠ τίθενται ως στοιχεία τακτικοί αριθμοί (1 ύπαρξη συνάφειας και 0 ανυπαρξία συνάφειας).
- Στη στήλη «Σύνολο Στόχων» φαίνεται ο αριθμός των ΚΠ του ΕΠΑΝΑΔ που εξυπηρετεί άμεσα ή έμμεσα τον κάθε στρατηγικό και γενικό στόχο.
- Στη δεύτερο μέρος της μήτρας (ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΕΡΓΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΒΑΛΛΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ) εισάγεται αντίστοιχα και η ανά ΚΠ δημόσια δαπάνη υλοποιούμενων έργων (εντάξεις), ώστε να είναι δυνατή η εξαγωγή συμπερασμάτων για την σχετική σημαντικότητα των στόχων του Προγράμματος με βάση την χρηματοδοτική βαρύτητα των παρεμβάσεων που κατευθύνεται προς την επίτευξή τους.
- Μέσω χρωματικής διαφοροποίησης των κελιών της μήτρας καταγράφεται η εκτιμώμενη ένταση της συνάφειας των ΚΠ με κάθε στόχο του ΕΠΑΝΑΔ (μαύρο: υψηλή συνάφεια, γκρι: μέση συνάφεια, λευκό: χαμηλή συνάφεια).

Από την ανάγνωση της μήτρας διαπιστώνεται υψηλός βαθμός συνάφειας και συνέργειας του αναπτυξιακού σχεδιασμού. Δεν υπάρχει καμία ΚΠ του ΕΠΑΝΑΔ που να μην εξυπηρετεί τουλάχιστον έναν από τους γενικούς στόχους, ενώ 19 από τις 24 ΚΠ εξυπηρετούν τουλάχιστον 2 γενικούς στόχους. Αντίστοιχα, κάθε γενικός στόχος του ΕΠΑΝΑΔ εξυπηρετείται από ικανό αριθμό ΚΠ (11 κατ'ελάχιστον). Ως προς τους **Γενικούς Στόχους** του Προγράμματος διαπιστώνονται τα ακόλουθα:

- **Πρώτος σε σημαντικότητα στόχος του ΕΠΑΝΑΔ**, σύμφωνα με την μέτρηση συνάφειας και την κατανομή δημόσιας υλοποιούμενης δαπάνης, κατατάσσεται ο Γενικός Στόχος 2 του Προγράμματος που αφορά στη Διευκόλυνση της Πρόσβασης στην Απασχόληση, στην επίτευξη του οποίου συμβάλλουν οι 18 ΚΠ του ΕΠΑΝΑΔ ή το 75 % του συνόλου των Κατηγοριών Παρέμβασης. Ο συγκεκριμένος στόχος χαρακτηρίζεται επίσης από μεγάλη βαρύτητα αναφορικά με την δεσμευμένη υλοποιούμενη δημόσια δαπάνη, **καθώς υποστηρίζεται από το 87% της συνολικής δημόσιας υλοποιούμενης δαπάνης του Προγράμματος.**

Η ανάδειξη του Γενικού Στόχου 2 ως πρώτου σε σημαντικότητα οφείλεται καταρχήν στις συστημικές παρεμβάσεις που σχετίζονται με την ανάπτυξη συστημάτων συνεχιζόμενης Επαγγελματικής κατάρτισης και καθορισμού των αναγκών εργασίας, με τη λειτουργία διαδικτυακής πύλης Σύζευξης Προσφοράς – Ζήτησης Εργασίας και με την αναβάθμιση του δικτύου των Δημόσιων Υπηρεσιών Απασχόλησης. Οι συστημικές παρεμβάσεις αποτελούν το ακρογωνιαίο λίθο για την ανάπτυξη προγραμμάτων τα οποία στοχεύουν στο να διευκολύνουν τη πρόσβαση τους στην απασχόληση. Τα προγράμματα που υλοποιούνται στο πλαίσιο των Κατηγοριών Παρέμβασης 3.1 και 3.2, όπως για παράδειγμα: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΝΕΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΑΝΕΡΓΟΥΣ, ΗΛΙΚΙΑΣ 31 ΕΩΣ 44 ΕΤΩΝ, ΕΤΟΥΣ 2008, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 3.000 ΝΕΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΗΛΙΚΙΑΣ 22-32 ΕΤΩΝ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ ΑΝΕΡΓΩΝ ΗΛΙΚΙΑΣ 16 - 24 ΕΤΩΝ αποτελούν εφελκυστήρα για τη πρόσβαση ανέργων στην απασχόληση, ενώ σημαντικό παράγοντα που οδηγεί στην απασχόληση αποτελούν και οι δράσεις κοινωνικοοικονομικής ένταξης ευπαθών ομάδων (Τοπικές Δράσεις κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες κοινωνικές ομάδες) που εμπεριέχονται στις Κατηγορίες Παρέμβασης 4.1, 4.2 και 4.3.

Η ανάδειξη του Γενικού Στόχου 2 ως πρώτου σε επίπεδο συνάφειας θεωρείται ιδιαίτερα σημαντική, καθώς η διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση αποτελεί σημαντική στρατηγική επιλογή που διατρέχει σχεδόν το σύνολο του ΕΠΑΝΑΔ δεδομένων και των τωρινών κοινωνικοοικονομικών συνθηκών.

- **Στη δεύτερη θέση σε σημαντικότητα** αναδεικνύεται ο γενικός στόχος του ΕΠΑΝΑΔ, που αφορά στην Ενίσχυση της προσαρμοστικότητας του ανθρώπινου δυναμικού και των επιχειρήσεων, στην επίτευξη του οποίου συμβάλλει η υλοποίηση 12 ΚΠ. Ο συγκεκριμένος στόχος χαρακτηρίζεται επίσης από αξιόλογη βαρύτητα αναφορικά με την δεσμευμένη δημόσια δαπάνη, καθώς υποστηρίζεται από το 55% της συνολικής υλοποιούμενης δημόσιας δαπάνης του Προγράμματος. Πιο αναλυτικά, ο στόχος της προσαρμοστικότητας εξυπηρετείται αρχικά από συστημικές παρεμβάσεις που στοχεύουν στην ανάπτυξη και εφαρμογή συστημάτων επαγγελματικής κατάρτισης και καθορισμού των αναγκών της αγοράς εργασίας. Παράλληλα η προσαρμοστικότητα των εργαζομένων επιτυγχάνεται μέσω, προγραμμάτων κατάρτισης, που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της κατηγορίας παρέμβασης 2.2, που αφορά σε δράσεις προσαρμοστικότητας των εργαζομένων και των επιχειρήσεων όπως για παράδειγμα: ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΗ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ, ΠΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΝ 1-49 ΑΤΟΜΑ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ, ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΗ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ, ΠΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΝ 20-49 ΑΤΟΜΑ, ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ.
- **Εν συνεχεία, ακολουθεί ο Γενικός Στόχος 3** στην επίτευξη του οποίου συμβάλλει η υλοποίηση 11 ΚΠ. Ο συγκεκριμένος στόχος χαρακτηρίζεται από αξιόλογη βαρύτητα αναφορικά με την δεσμευμένη δημόσια δαπάνη, καθώς υποστηρίζεται από το 36% της συνολικής υλοποιούμενης δημόσιας δαπάνης του Προγράμματος. Η συνέργεια των συστημικών παρεμβάσεων σχετικών με την εφαρμογή συστημάτων κατάρτισης, συμβουλευτικής και στήριξης οργανισμών για την εφαρμογή πολιτικών κοινωνικής ενσωμάτωσης και κοινωνικής προστασίας, με το Γενικό Στόχο 3 είναι έντονη. Οι παρεμβάσεις για την κοινωνικοοικονομική ένταξη ευπαθών ομάδων (ΚΠ 4.1) η ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας (ΚΠ 4.2) και οι δράσεις στήριξης ατόμων που χρήζουν βοήθειας (ΚΠ 4.3), οι οποίες στοχεύουν στην αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού, αναπόφευκτα συνεργούν άμεσα στην εκπλήρωση του στόχου για ενσωμάτωση του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού σε μια κοινωνία ίσων ευκαιριών (ΓΣ3).
- **Τελευταίος σε σημαντικότητα γενικός στόχος του ΕΠΑΝΑΔ** κατατάσσεται, σύμφωνα με την ανάλυση συνάφειας, ο Γενικός Στόχος 4 που αφορά στην Εδραίωση της μεταρρύθμισης στον Τομέα της Ψυχικής Υγείας, στην ανάπτυξη της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και στην προάσπιση της Δημόσιας Υγείας του πληθυσμού, στην επίτευξη του οποίου συμβάλλουν 5 ΚΠ, στις οποίες κατανέμεται το 11% της υλοποιούμενης δημόσιας δαπάνης του Προγράμματος.

Αναφορικά με την ένταση των συναφειών που εντοπίζονται, από την ανάγνωση της μήτρας διαπιστώνεται ότι 13 από τις 24 ΚΠ οι οποίες συμβάλλουν στην επίτευξη του Γενικού Στόχου 2, παρουσιάζουν υψηλή συνάφεια με αυτόν, γεγονός που τον καθιστά, απ' αυτήν την άποψη, πρώτο σε σχέση με τους υπόλοιπους ως προς την ένταση συνάφειας των ΚΠ που τον υποστηρίζουν. Επίσης υψηλό επίπεδο έντασης συνάφειας σε σχέση με τις ΚΠ που τον υποστηρίζουν παρουσιάζει ο Γενικός

Στόχος 3 που αφορά στη Πλήρη ενσωμάτωση του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού σε μια κοινωνία ίσων ευκαιριών.

Ως προς τους **Στρατηγικούς Στόχους** του Προγράμματος και βάσει των προαναφερθέντων ευρημάτων, διαπιστώνεται ότι ο *Στρατηγικός Στόχος 1: Ποιοτική Αναβάθμιση και προσαρμογή του Ανθρώπινου Δυναμικού και των Επιχειρήσεων, που* τροφοδοτείται από τους δύο πρώτους Γενικούς Στόχους του Επιχειρησιακού Προγράμματος 1 και 2 (ΓΣ1: Ενίσχυση της προσαρμοστικότητας του ανθρώπινου δυναμικού και των επιχειρήσεων και ΓΣ 2: Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση) κατέχει μεγαλύτερη βαρύτητα σε σχέση με τον *Στρατηγικό Στόχο 2 Καταπολέμηση των διακρίσεων και του κοινωνικού αποκλεισμού*. Πρόσθετα διαπιστώνεται ότι 18 Κατηγορίες Παρέμβασης παρουσιάζουν συνέργεια με το ΣΣ1 εν αντιθέσει με τον ΣΣ2 στην επίτευξη του οποίου συμβάλλουν 14 Κατηγορίες Παρέμβασης.

Επιπλέον και προκειμένου να εντοπιστεί η συνάφεια σε πιο χαμηλό επίπεδο παρουσιάζεται παρακάτω συνοπτικά ο βαθμός συνάφειας μεταξύ των στρατηγικών και γενικών στόχων του ΕΠΑΝΑΔ και των Κατηγοριών Πράξεων (η σχετική μήτρα παρατίθεται στο Παράρτημα της παρούσας έκθεσης αξιολόγησης). Από την ανάγνωση της εν λόγω μήτρας διαπιστώνεται, όπως και παραπάνω, υψηλός βαθμός συνάφειας και συνέργειας του αναπτυξιακού σχεδιασμού. Δεν υπάρχει καμία Κατηγορία Πράξης του ΕΠΑΝΑΔ που να μην εξυπηρετεί τουλάχιστον έναν από τους γενικούς στόχους, ενώ κάθε στρατηγικός στόχος του ΕΠΑΝΑΔ εξυπηρετείται από ικανό αριθμό Κατηγοριών Πράξεων (15 κατ' ελάχιστον).

Ως προς τους Γενικούς Στόχους πρώτος σε σημαντικότητα, σύμφωνα με την μέτρηση συνάφειας και την κατανομή δημόσιας υλοποιούμενης δαπάνης κατατάσσεται ο Γενικός Στόχος 2 του Προγράμματος που αφορά στην Διευκόλυνση της Πρόσβασης στην Απασχόληση, στην επίτευξη του οποίου συμβάλλουν 33 Κατηγορίες Πράξης του ΕΠΑΝΑΔ. Η συνέργεια που προκύπτει οφείλεται αρχικά σε συστημικές παρεμβάσεις (π.χ. Αναβάθμιση Δημοσίων Υπηρεσιών απασχόλησης, Δημιουργία Διαδικτυακής Πύλης, Προώθηση Κοινωνικής Οικονομίας κλπ) και κυρίως σε δράσεις/προγράμματα που στοχεύουν αποκλειστικά στη διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση, όπως για παράδειγμα τα ακόλουθα:

- Κατάρτιση ανέργων σε εξειδικευμένες δεξιότητες χρήσης ΤΠΕ (ΚΠ 3.1.6)
- Κατάρτιση Άνεργων Ναυτικών και Παροχή Επαγγελματικής Πιστοποίησης (ΚΠ 3.1.6)
- Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής (ΚΠ 3.2.1)
- Πρόγραμμα 3.000 Νέων Ελεύθερων Επαγγελματιών Ηλικίας 22-32 ετών (ΚΠ 3.1.1)
- Επιχειρηματικότητα Ανέργων Γυναικών (ΚΠ 3.1.2)

Επιπλέον, στην επίτευξη του Γενικού Στόχου 2 συμβάλλουν και δράσεις που σχετίζονται με τη πλήρη ενσωμάτωση του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού σε μια κοινωνία ίσων ευκαιριών όπως οι δράσεις σχετικές με *Ενέργειες στήριξης ηλικιωμένων και λοιπών ατόμων που χρήζουν βοήθειας για την ενίσχυση της απασχολησιμότητας των εμμέσως ωφελούμενων* (ΚΠ 4.3.1).

Στη δεύτερη θέση σε σημαντικότητα αναδεικνύεται ο Γενικός Στόχος 1 του ΕΠΑΝΑΔ, που αφορά στην Ενίσχυση της προσαρμοστικότητας του ανθρώπινου δυναμικού και των επιχειρήσεων, στην επίτευξη του οποίου συμβάλλουν 20 Κατηγορίες Πράξης. Ο συγκεκριμένος στόχος εξυπηρετείται από συστημικές παρεμβάσεις που στοχεύουν στην ανάπτυξη και εφαρμογή συστημάτων επαγγελματικής κατάρτισης και καθορισμού αναγκών της αγοράς εργασίας όπως επίσης και από προγράμματα με στόχο τη βελτίωση της προσαρμοστικότητας (Σύνταξη Κλαδικών Σχεδίων Διαρθρωτικής Προσαρμογής Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων στο πλαίσιο της ΚΠ 2.2.1), τη βελτίωση της ποιότητας και της παραγωγικότητας της εργασίας (Υποστήριξη Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων για την εκπόνηση εκτίμησης επαγγελματικού κινδύνου στο πλαίσιο της ΚΠ 2.3.2) και την ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των κοινωνικών εταίρων (Δράσεις για την ενίσχυση του ρόλου της καινοτομίας και των μορφών συνεργασίας στις μικρές επιχειρήσεις στο πλαίσιο της ΚΠ 2.4.1).

Ακολουθεί ο Γενικός Στόχος 3 του ΕΠΑΝΑΔ: «Πλήρη ενσωμάτωση του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού σε μια κοινωνία ίσων ευκαιριών», στην επίτευξη των οποίου συμβάλλουν 17 ΚΠ. Η εφαρμογή συστημάτων κατάρτισης, συμβουλευτικής και στήριξης οργανισμών για την εφαρμογή

πολιτικών κοινωνικής ενσωμάτωσης και κοινωνικής προστασίας συνεργούν άμεσα για την εκπλήρωση του στόχου. Παράλληλα, παρεμβάσεις υπέρ ευπαθών κοινωνικά ομάδων από πιστοποιημένα Εξειδικευμένα Κέντρα Κοινωνικής και Επαγγελματικής Ένταξης Ατόμων με Αναπηρίες (ΑμεΑ) και απεξαρτημένων ατόμων ή ατόμων υπό απεξάρτηση (ΚΠ 4.1.1), Ενέργειες στήριξης ηλικιωμένων και λοιπών ατόμων που χρήζουν βοήθειας για την ενίσχυση της απασχολησιμότητας των εμμέσως ωφελούμενων (ΚΠ 4.3.1), η λειτουργία Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (ΚΠ 4.1.2) και λοιπές παρεμβάσεις αντιμετώπισης ευπαθών ομάδων πληθυσμού και ατόμων που χρήζουν βοήθειας, συνεργούν στενά για την επίτευξη του Γενικού Στόχου 3.

Η εδραίωση της μεταρρύθμισης στον Τομέα της Ψυχικής Υγείας, η ανάπτυξη της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και η προάσπιση της Δημόσιας Υγείας του πληθυσμού (Γενικός Στόχος 4 του ΕΠΑΝΑΔ) επιτυγχάνονται μέσω της συνέργειας 15 Κατηγοριών Πράξεων .

Καταλήγοντας και αναφορικά με την ένταση των συναφειών που εντοπίζονται, από την ανάγνωση της μήτρας, διαπιστώνεται ότι 26 από τις 46 ΚΠ οι οποίες συμβάλλουν στην επίτευξη του Γενικού Στόχου 2, που αφορά στη Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση, παρουσιάζουν υψηλή συνάφεια με αυτόν, γεγονός που τον καθιστά, απ' αυτήν την άποψη, πρώτο σε σχέση με τους υπόλοιπους ως προς την ένταση συνάφειας των ΚΠ που τον υποστηρίζουν.

A.2.6 Συνάφεια των Ειδικών Στόχων του ΕΠΑΝΑΔ με τις υλοποιούμενες Δράσεις/Κατηγορίες Πράξης

Για την εκτίμηση του βαθμού συνάφειας μεταξύ των Ειδικών Στόχων του ΕΠΑΝΑΔ και των Κατηγοριών Παρέμβασης **κατασκευάστηκε μήτρα συνάφειας** (ο σχετικός πίνακας παρατίθεται στο Παράρτημα της παρούσας έκθεσης αξιολόγησης), **όπου στην διασταύρωση κάθε Ειδικού Στόχου με κάθε ΚΠ τίθενται ως στοιχεία τακτικοί αριθμοί (1 ύπαρξη συνάφειας και 0 ανυπαρξία συνάφειας)**. Αναλυτικότερα:

- Στο πρώτο τμήμα της μήτρας φαίνεται ο αριθμός των ΚΠ του ΕΠΑΝΑΔ που εξυπηρετεί άμεσα ή έμμεσα τον κάθε ειδικό στόχο.
- Στο δεύτερο μέρος της μήτρας εισάγεται αντίστοιχα και η ανά ΚΠ δημόσια δαπάνη υλοποιούμενων έργων (εντάξεις), ώστε να είναι δυνατή η εξαγωγή συμπερασμάτων για την ενεργοποίηση των ΚΠ
- Μέσω χρωματικής διαφοροποίησης των κελιών της μήτρας καταγράφεται η εκτιμώμενη ένταση της συνάφειας των ΚΠ με κάθε ειδικό στόχο του ΕΠΑΝΑΔ (μαύρο υψηλή συνάφεια, γκρι μέση συνάφεια, λευκό χαμηλή συνάφεια).

Για την πληρέστερη ανάγνωση του Πίνακα του παραρτήματος κρίνεται σκόπιμη η παράθεση των Ειδικών Στόχων ανά Γενικό Στόχο, όπως αυτοί παρατίθενται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» .Συγκεκριμένα:

- Για το Γενικό Στόχο 1 «Συστημικές Παρεμβάσεις» δεν παρατίθενται συγκεκριμένοι Ειδικόί Στόχοι, οπότε κρίνεται σκόπιμη η θεώρηση του συνόλου των Συστημικών Παρεμβάσεων ως έναν ενιαίο Ειδικό Στόχο. Το ίδιο ισχύει και για το Γενικό Στόχο 6.
- Για τους λοιπούς Γενικούς Στόχους, οι Ειδικόί Στόχοι αποτυπώνονται στο σχήμα που ακολουθεί.

Γενικός Στόχος 2

- 1. Ανάπτυξη ολοκληρωμένου πλαισίου Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΕΚ) για τους εργαζόμενους, εργοδότες και αυτοαπασχολούμενους για τη βελτίωση της ποιότητας ΣΕΚ και την αύξηση της συμμετοχής σε ενέργειες κατάρτισης.
- 2. Βελτίωση της ποιότητας ΣΕΚ και αύξηση της συμμετοχής σε ενέργειες κατάρτισης για τους εργαζόμενους, ιδίως στις ΜΜΕ.
- 3. Σχεδιασμός και εφαρμογή προγραμμάτων στους σχετικούς τομείς του ΕΚΤ από κοινωνικοοικονομικούς φορείς, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων, των αντιπροσωπευτικών ΜΚΟ και των επαγγελματικών οργανώσεων.
- 4. Ανάπτυξη πολιτικών και υπηρεσιών για την πρόβλεψη και τη θετική διαχείριση των οικονομικών αλλαγών.

Γενικός Στόχος 3

- 1. Ενίσχυση της απασχόλησης των νέων μέσω ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης.
- 2. Ενίσχυση της απασχόλησης των γυναικών μέσω ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης
- 3. Ενεργοποίηση των μακροχρόνια ανέργων και των ατόμων από ειδικές κοινωνικές ομάδες, που απειλούνται περισσότερο από τον αποκλεισμό από την αγορά εργασίας μέσω της εφαρμογής ειδικά στοχευμένων δράσεων.
- 4. Βελτίωση της αποτελεσματικότητας των πολιτικών απασχόλησης.

Γενικός Στόχος 4

- 1. Προώθηση της κοινωνικής και επαγγελματικής ενσωμάτωσης των ΕΚΟ (μετανάστες, ΑμεΑ, άτομα με πολιτισμικές και θρησκευτικές ιδιαιτερότητες, μακροχρόνια άνεργοι/ες κλπ)
- 2. Αξιοποίηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας για την ένταξη των ΕΚΟ στην αγορά εργασίας
- 3. Βελτίωση της πρόνοιας για όσους χρήζουν βοήθειας

Γενικός Στόχος 5

- 1. Αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών ψυχικής υγείας σύμφωνα με τον Εθνικό σχεδιασμό και εδραίωση και ολοκλήρωση της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης.
- 2. Προώθηση ενός νέου λειτουργικού μοντέλου Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και βελτίωση της υγείας του πληθυσμού μέσω της πρόληψης των αιτιών νοσηρότητας και θνησιμότητας, της προαγωγής της υγείας και της ενημέρωσης του πληθυσμού.
- 3. Αναμόρφωση και εκσυγχρονισμός των φορέων και των υπηρεσιών δημόσιας υγείας.

Από την ανάγνωση της μήτρας διαπιστώνεται υψηλός βαθμός συνάφειας και συνέργειας του αναπτυξιακού σχεδιασμού. Δεν υπάρχει καμία ΚΠ του ΕΠΑΝΑΔ που να μην εξυπηρετεί τουλάχιστον έναν από τους Ειδικούς Στόχους. Αντίστοιχα, κάθε ειδικός στόχος του ΕΠΑΝΑΔ εξυπηρετείται από ικανό αριθμό ΚΠ (2 κατ' ελάχιστον).

Πρώτος σε σημαντικότητα στόχος του ΕΠΑΝΑΔ, σύμφωνα με την μέτρηση συνάφειας κατατάσσεται ο Ειδικός Στόχος 2.4 του Προγράμματος που αφορά στην «Ανάπτυξη πολιτικών και υπηρεσιών για την πρόβλεψη και τη θετική διαχείριση των οικονομικών αλλαγών» στην επίτευξη του οποίου συμβάλλουν οι 12 ΚΠ του Γενικού Στόχου 2 του ΕΠΑΝΑΔ. Ο ΕΣ 2.4 αφορά το σύνολο των Κατηγοριών Πράξης του Γενικού Στόχου 2, με υψηλή ένταση συνάφειας, καθώς όλες οι ΚΠ σχετίζονται με αναπτυχθείσες υπηρεσίες με σκοπό την προσαρμοστικότητα στις οικονομικές αλλαγές.

Στα ίδια επίπεδα εντάσσεται και ο Ειδικός Στόχος 3.4 «Βελτίωση της αποτελεσματικότητας των πολιτικών απασχόλησης» του Γενικού στόχου 3 καθώς σχετίζεται άμεσα (υψηλή συνάφεια) με τις ΚΠ του ΓΣ3 που αφορούν τις Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης και έμμεσα (χαμηλής έντασης συνάφεια) με τις 3 ΚΠ που αφορούν στα Υποστηρικτικά μέτρα για την προώθηση της ισότητας των φύλων στην απασχόληση.

Σε υψηλή θέση όσον αφορά στη σημαντικότητα αναδεικνύεται ο Ειδικός Στόχος 3.2 «Ενίσχυση της απασχόλησης των γυναικών μέσω ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης» του ΓΣ 3 του ΕΠΑΝΑΔ με 10 ΚΠ να τον «υπηρετούν».

Ιδιαίτερης προσοχής χρήζει ο Ειδικός Στόχος 3.1 που αφορά στην Ενίσχυση της Απασχόλησης των νέων μέσω ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης λόγω και των ιδιαίτερων κοινωνικοοικονομικών συνθηκών που έχουν διαμορφωθεί (υψηλή ανεργία). Ο εν λόγω Ειδικός Στόχος υπηρετείται από 8 Κατηγορίες Πράξης οι οποίες σχετίζονται με το ΓΣ 3 Διευκόλυνση της Πρόσβασης στην Απασχόληση

και συγκεκριμένα με τις κατηγορίες εκείνες που αφορούν σε δράσεις ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης.

Οι Ειδικοί Στόχοι που σχετίζονται με τον με τον Γενικό Στόχο 4 παρουσιάζουν υψηλή σχετικότητα και συνάφεια με τις επιμέρους Κατηγορίες Πράξης του ΓΣ 4, ενώ υψηλής έντασης συνάφειας και ανάλογος επιμερισμός παρατηρείται και στους Ειδικούς Στόχους του ΓΣ 5.

Σε γενικές γραμμές διαφαίνεται ότι η εσωτερική δόμηση του προγράμματος διακρίνεται από υψηλή συνεκτικότητα καθώς παρατηρείται υψηλή εσωτερική συνάφεια μεταξύ Ειδικών Στόχων και Κατηγοριών Πράξεων.

A.3 Αξιολόγηση της Εξωτερικής Συνοχής του ΕΠΑΝΑΔ

A.3.1 Γενική προσέγγιση για την αξιολόγηση της εξωτερικής συνοχής του ΕΠΑΝΑΔ

Στο πλαίσιο της παρούσας ενότητας επιχειρείται ο έλεγχος της συνοχής του ΕΠΑΝΑΔ με το περιβάλλον στο οποίο λειτουργεί. Προς τούτο, αρχικά πραγματοποιείται η αξιολόγηση της μέχρι σήμερα συμβολής των παρεμβάσεων του ΕΠΑΝΑΔ σε σχέση με τους **στόχους και τις κατευθύνσεις των Ευρωπαϊκών στρατηγικών και προτεραιοτήτων**. Ειδικότερα, αξιολογείται η συνάφεια των κατηγοριών παρεμβάσεων του ΕΠΑΝΑΔ σε σχέση με την Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Ανάπτυξη, όπως εξειδικεύεται στη χώρα μας και ισχύει την περίοδο σύνταξης της παρούσας Έκθεσης Αξιολόγησης. Πρόσθετα πραγματοποιείται αξιολόγηση της συμβολής του ΕΠΑΝΑΔ στην επίτευξη των στόχων του ΕΣΠΑ 2007-2013.

Θα πρέπει να σημειωθεί, ότι το ΕΠΑΝΑΔ συντάχθηκε και εγκρίθηκε στο πλαίσιο της αναθεωρημένης **Στρατηγικής της Λισσαβόνας**, δηλαδή στη βάση των ολοκληρωμένων κατευθυντήριων γραμμών για την οικονομική μεγέθυνση και την απασχόληση, που υιοθετήθηκαν το 2005. Η αναθεωρημένη στρατηγική διατήρησε τη γενική προσέγγιση στοχοθεσίας, μεταθέτοντας την υλοποίηση των στόχων σε εθνικό επίπεδο, να παρακολουθούνται μέσω τριετών Εθνικών Προγραμμάτων Μεταρρυθμίσεων.

Τη παρούσα χρονική στιγμή, οι Ευρωπαϊκές Στρατηγικές και Προτεραιότητες έχουν τροποποιηθεί και πλέον αποτυπώνονται μέσα από το κείμενο στρατηγικής **«Ευρώπη 2020»** το οποίο αποτελεί το «διάδοχο» της Στρατηγικής της Λισσαβόνας και έχει στόχο την έξοδο από την κρίση και την προετοιμασία της οικονομίας της ΕΕ για την επόμενη δεκαετία. Η Στρατηγική «Ευρώπη 2020» έχει οικοδομηθεί επί των επιτευγμάτων της Στρατηγικής της Λισσαβόνας ως πλαίσιο εταιρικής σχέσης για την ανάπτυξη και τη δημιουργία απασχόλησης, ούτως ώστε να ανταποκριθεί αποτελεσματικά και άμεσα σε νέες προκλήσεις.

Με γνώμονα τη Στρατηγική «Ευρώπη 2020» αναπτύχθηκε το **Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων 2011-2014**, εξειδικεύοντας σε εθνικό επίπεδο τους στόχους που αυτή θέτει, λαμβάνοντας υπόψη την κοινωνικοοικονομική κατάσταση της χώρας και τις ιδιαίτερες απαιτήσεις της παρούσας χρονικής περιόδου.

Οι αρχές και οι προτεραιότητες για την **Πολιτική Συνοχής για την περίοδο 2007-2013** δίνονται μέσω κοινοτικών στρατηγικών προσανατολισμών, οι οποίοι προτείνουν τρόπους για τη βέλτιστη αξιοποίηση των πόρων που διατίθενται για τα εθνικά και περιφερειακά προγράμματα ενισχύσεων. Οι εθνικές αρχές χρησιμοποιούν τους προσανατολισμούς αυτούς ως βάση για την κατάρτιση των **Εθνικών Στρατηγικών Πλαισίων Αναφοράς (ΕΣΠΑ)**.

Ως εκ τούτου, ο εθνικός αναπτυξιακός σχεδιασμός είναι αποτέλεσμα σύνθεσης προτάσεων και συγκερασμού προτεραιοτήτων και καλύπτει μια πολυεπίπεδη προσέγγιση που αγγίζει τις συνολικές αναπτυξιακές επιλογές της οικονομίας και της κοινωνίας της χώρας, τις κατευθύνσεις της ΕΕ, την οικονομική συγκυρία και τις αντικειμενικές δυνατότητες αποτελεσματικής και αποδοτικής υλοποίησης των έργων.

Το ΕΣΠΑ αποτελεί το έγγραφο αναφοράς για τον προγραμματισμό των Ταμείων της ΕΕ σε εθνικό επίπεδο για την περίοδο 2007-2013. Εκπονήθηκε στο πλαίσιο της Στρατηγικής προσέγγισης για την

Πολιτική Συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με την οποία το ΕΣΠΑ «...εξασφαλίζει ότι η **συνδρομή από τα Ταμεία συμβαδίζει με τις κοινοτικές στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές για τη συνοχή και προσδιορίζει το σύνδεσμο μεταξύ των κοινοτικών προτεραιοτήτων αφενός, και του εθνικού προγράμματος μεταρρυθμίσεων αφετέρου...**».

Το πλαίσιο για την προσέγγιση των βασικών παραμέτρων του αναπτυξιακού προγραμματισμού και της κατάρτισης του ΕΣΠΑ αποτέλεσαν οι αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Δεκεμβρίου του 2005, με τις οποίες διασφαλίστηκαν έως το 2013 οι πόροι της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Συνοχής για τη χώρα, οι Κανονισμοί των Ταμείων της ΕΕ, καθώς και οι Στρατηγικές Κατευθυντήριες Γραμμές για την Πολιτική Συνοχής. Επιπλέον, ελήφθησαν υπόψη τα έγγραφα της ΕΕ που αναφέρονται στην αναθεωρημένη Στρατηγική της Λισσαβόνας και στο Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων για την Ανάπτυξη και την Απασχόληση 2005-2008.

Από τα ανωτέρω προκύπτει η ανάγκη αξιολόγησης της συνάφειας της στρατηγικής του ΕΠΑΝΑΔ με το νέο περιβάλλον ευρωπαϊκών στρατηγικών και προτεραιοτήτων, ούτως ώστε να αποτυπωθεί η ορθότητα προσανατολισμού των ειδικών στόχων του Προγράμματος και εξειδίκευσης των κατηγοριών παρέμβασης. Ειδικότερα, αξιολογείται η συνεισφορά των υλοποιηθεισών ή/και σε εξέλιξη κατηγοριών παρεμβάσεων του ΕΠΑΝΑΔ σε σχέση:

- με τη **Στρατηγική της Λισσαβόνας**, η οποία ήταν σε ισχύ όταν εκπονήθηκε το ΕΠΑΝΑΔ
- με την στρατηγική «**Ευρώπη 2020**»
- με το **Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων 2011-2014**
- με τη στρατηγική για την **Πολιτική Συνοχής 2007-2013**
- με τις ευρωπαϊκές προτεραιότητες για την **Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2010 και 2020**.
- με τις Κατευθυντήριες Γραμμές για τις **Πολιτικές Απασχόλησης**
- με το **ΕΣΔΕΝ 2008-2010**

Επιπλέον, και δεδομένου ότι στην παρούσα φάση προετοιμάζεται η 5^η προγραμματική περίοδος 2014-2020, επιχειρείται μια σύνδεση των υφιστάμενων στόχων του ΕΠΑΝΑΔ με τους θεματικούς στόχους, όπως αυτοί έχουν διαμορφωθεί μέχρι σήμερα, σύμφωνα με τις προτάσεις των Νέων Κανονισμών για τα Διαρθρωτικά Ταμεία και του Ταμείου Συνοχής της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020, που δύναται να αποτελέσουν τους βασικούς άξονες της τομεακής πολιτικής για το ανθρώπινο δυναμικό στην νέα προγραμματική περίοδο και αφορούν στη προώθηση της απασχόλησης και υποστήριξης της κινητικότητας των εργαζομένων και στη προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της καταπολέμησης της φτώχειας.

Επισημαίνεται ότι η κάθε εξεταζόμενη στρατηγική και πολιτική, εθνική και ευρωπαϊκή, διερευνάται με τη λογική παρέμβασης (intervention logic) των κατηγοριών παρεμβάσεων του ΕΠΑΝΑΔ σε σχέση με τους στόχους των ως άνω στρατηγικών κατευθύνσεων και προγραμμάτων, ενώ παράλληλα εξετάζεται το κατά πόσο ακολουθείται αυτή η λογική παρέμβασης κατά την έως τώρα υλοποίησή τους.

Αξίζει να σημειωθεί πως το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» δεν αποτελεί το «μοναδικό εργαλείο» για την αντιμετώπιση και υλοποίηση των ευρωπαϊκών κατευθύνσεων (δε συνεπάγεται δηλ. ότι το εν λόγω πρόγραμμα έχει προορισμό να ικανοποιήσει εξ ολοκλήρου τους ποσοτικούς στόχους που τίθενται μέσω των εν λόγω πολιτικών). Προς αυτή την κατεύθυνση συμβάλλουν και άλλα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ, όπως για παράδειγμα το ΕΠ Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση, το ΕΠ Διοικητική Μεταρρύθμιση, το ΕΠ Εθνικό Αποθεματικό Απροβλέπτων, τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα, καθώς και προγράμματα και πρωτοβουλίες χρηματοδοτούμενα από αμιγώς εθνικούς πόρους. Στις ακόλουθες ενότητες παρουσιάζεται η συσχέτιση και συμβολή αποκλειστικά του ΕΠΑΝΑΔ στις Ευρωπαϊκές κατευθύνσεις.

Για να αποτυπωθεί η συσχέτιση αυτή χρησιμοποιούνται ποιοτικές μήτρες συνάφειας, οι σχετικοί πίνακες των οποίων παρατίθενται στο παράρτημα της παρούσας έκθεσης αξιολόγησης. Ειδικότερα η κάθε μία μήτρα έχει δομηθεί ως ακολούθως:

- Στο αριστερό κάθετο τμήμα της μήτρας φαίνονται οι ευρωπαϊκές/ εθνικές προτεραιότητες.

- Οριζόντια παρατίθενται οι Γενικοί Στόχοι και οι Κατηγορίες Παρέμβασης του Προγράμματος.
- Στην διασταύρωση κάθε στόχου με κάθε ΚΠ τίθενται ως στοιχεία τακτικοί αριθμοί (1 ύπαρξη συνάφειας και 0 ανυπαρξία συνάφειας).
- Στη δεύτερο μέρος της μήτρας (ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΕΡΓΩΝ ΥΛΟΠΟΙΟΥΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ) εισάγεται αντίστοιχα και η ανά ΚΠ δημόσια δαπάνη υλοποιούμενων έργων (εντάξεις), ώστε να είναι δυνατή η εξαγωγή συμπερασμάτων για την σχετική σημαντικότητα των στόχων του Προγράμματος με βάση την χρηματοδοτική βαρύτητα των παρεμβάσεων που κατευθύνεται προς την επίτευξή τους.
- Μέσω χρωματικής διαφοροποίησης των κελιών της μήτρας καταγράφεται η εκτιμώμενη ένταση της συνάφειας των ΚΠ με κάθε στόχο του ΕΠΑΝΑΔ (μαύρο: υψηλή συνάφεια, γκρι: μέση συνάφεια, λευκό: χαμηλή συνάφεια).

A.3.2 Αξιολόγηση της συνάφειας της στρατηγικής του ΕΠΑΝΑΔ με ευρωπαϊκές στρατηγικές και προτεραιότητες

A.3.2.1 Αξιολόγηση της Συνάφειας των κατηγοριών παρεμβάσεων του ΕΠΑΝΑΔ με τις Ολοκληρωμένες Κατευθυντήριες Γραμμές για την Ανάπτυξη και την Απασχόληση

Η **Στρατηγική της Λισσαβόνας** παρουσιάστηκε το 2000 ως σύνολο ευρωπαϊκών πολιτικών που θέτουν στόχους, ενώ τα κράτη μέλη ήταν αυτά που θα επεδίωκαν να υλοποιήσουν το γενικό όραμα.

Το **Εαρινό Συμβούλιο του Μαρτίου 2005** μετονόμασε τη Στρατηγική της Λισσαβόνας σε **Στρατηγική για την Ανάπτυξη και την Απασχόληση**, και εξέδωσε «κατευθυντήριες γραμμές» οι οποίες συνόψισαν τις βασικές επιλογές, που ομαδοποιούνται και εξειδικεύονται σε 3 ομάδες:

- **Κατευθύνσεις Μακροοικονομικού χαρακτήρα**, (Κατευθυντήριες Γραμμές 1-6) μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται η επίτευξη οικονομικής σταθερότητας με στόχο τη βιώσιμη οικονομική μεγέθυνση και τη διασφάλιση μισθολογικών εξελίξεων, οι οποίες συμβάλλουν στη μακροοικονομική σταθερότητα και την οικονομική μεγέθυνση
- **Κατευθύνσεις μικροοικονομικού χαρακτήρα** (Κατευθυντήριες Γραμμές 7-16) μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται η βελτίωση των επενδύσεων στην έρευνα και ανάπτυξη, η διευκόλυνση της καινοτομίας, η προώθηση μιας περισσότερο επιχειρηματικής νοοτροπίας και η δημιουργία ευνοϊκότερου περιβάλλοντος για τις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις.
- **Κατευθύνσεις για την ενίσχυση της απασχόλησης**, (Κατευθυντήριες Γραμμές 17-24) που αφορούν στην προσέλκυση και συγκράτηση περισσότερων ατόμων στην απασχόληση, στον εκσυγχρονισμό των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, στη βελτίωση της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και της ευελιξίας της αγοράς εργασίας και τέλος στην αύξηση των επενδύσεων στο ανθρώπινο κεφάλαιο.

Οι κατευθυντήριες γραμμές περιλαμβάνουν ως ενιαίες κατευθύνσεις, την ενίσχυση της καινοτομίας, της παραγωγικότητας και της απασχόλησης, την επέκταση της ευελιξίας στην αγορά εργασίας και στις εργασιακές σχέσεις και την αναβάθμιση των συστημάτων εκπαίδευσης. Οι κατευθυντήριες γραμμές θέτουν στόχους σε ότι αφορά τις κοινωνικές πολιτικές, ειδικότερα σε ότι αφορά στην κοινωνική ασφάλιση, στην υγεία, στην αγορά εργασίας, στην εκπαίδευση και στην υποστήριξη της ισότητας στην αγορά εργασίας.

Οι κατηγορίες παρεμβάσεων του ΕΠΑΝΑΔ εξειδικεύτηκαν με τρόπο τέτοιο, ώστε να συνεργούν προς την υλοποίηση των ολοκληρωμένων κατευθυντήριων γραμμών, όπως αναφέρονται παραπάνω.

Από την οριζόντια ανάγνωση αυτής της μήτρας διαπιστώνεται ο υψηλός βαθμός συνάφειας και συνέργειας του ΕΠΑΝΑΔ με τις υπό εξέταση κατευθυντήριες γραμμές. Όλες οι Ολοκληρωμένες Κατευθυντήριες Γραμμές εξυπηρετούνται από τουλάχιστον τρεις ΚΠ, ενώ αντίστοιχα, κάθε ΚΠ του ΕΠΑΝΑΔ εξυπηρετεί κατ' ελάχιστον μια από τις 12 ΟΚΓ.

Στο επίκεντρο των κατηγοριών παρεμβάσεων του ΕΠΑΝΑΔ παρουσιάζονται οι παρεμβάσεις για την **ενίσχυση της προσαρμοστικότητας του ανθρώπινου δυναμικού και των επιχειρήσεων (ΚΠ 2.2, 2.3)**, για τις **ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης (ΚΠ 3.1)** καθώς και για τη **πρόληψη και αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού ευπαθών ομάδων του πληθυσμού (ΚΠ 4.1)**. Οι

συγκεκριμένες κατηγορίες παρεμβάσεων παρουσιάζουν έντονη συνάφεια (όπως φαίνεται και στον αντίστοιχο πίνακα του σχετικού παραρτήματος) με τις οριζόντιες πολιτικές της ΕΕ για την **εφαρμογή πολιτικών απασχόλησης που στοχεύουν στην πλήρη απασχόληση, στη βελτίωση της ποιότητας και της παραγωγικότητας στην εργασία και στην ενίσχυση της κοινωνικής και εδαφικής συνοχής**. Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση παρεμβάσεων όπως: *Διαρθρωτική Προσαρμογή Εργαζομένων Μικρών Επιχειρήσεων, Επιχορήγηση για την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας και Προγράμματα εκμάθησης της Ελληνικής γλώσσας σε πιστοποιημένα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης, για άνεργους μετανάστες - παλιννοστούντες - πρόσφυγες και λοιπούς ανέργους προερχόμενους από ευπαθείς κοινωνικά ομάδες, συμβάλλουν στην κατεύθυνση εφαρμογής ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης και ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής. Η εν λόγω ευρωπαϊκή κατεύθυνση αντιμετωπίζεται από 11 Κατηγορίες Παρέμβασης, και το 94,55% της δημόσιας υλοποιούμενης δαπάνης. Όσον αφορά στην εκτιμώμενη ένταση αυτής της συνάφειας, 5 από τις 11 ΚΠ παρουσιάζουν υψηλής έντασης συνάφεια με το συγκεκριμένο σημείο.*

Επίσης, οι κατηγορίες παρεμβάσεων **Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης, Υποστηρικτικά Μέτρα για τη προώθηση της ισότητας των φύλων στην απασχόληση, Πρόληψη και Αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού ευπαθών ομάδων του πληθυσμού και Ενέργειες στήριξης ατόμων που χρήζουν βοήθεια** αλληλεπιδρούν με τη κατευθυντήρια γραμμή για την δημιουργία αγορών εργασίας χωρίς αποκλεισμούς, για την ενίσχυση της ελκυστικότητας της εργασίας και για να καταστεί η εργασία αποδοτική για όσους αναζητούν εργασία, συμπεριλαμβανομένων των μειονεκτούντων ατόμων και των άεργων. Τα *Κέντρα Ημερήσια Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΠ 4.3)*, οι *Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (ΚΠ 4.2)*, η *Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής (ΚΠ 3.2)* και η *Κοινωνική Εργασία (ΚΠ 3.1.7)* αποτελούν μερικές από τις δράσεις/παρεμβάσεις που επηρεάζουν θετικά την επιτευξιμότητα των κατευθυντήριων γραμμών για την ενίσχυση της ελκυστικότητας της εργασίας και τη δημιουργία συνθηκών αγοράς εργασίας χωρίς αποκλεισμούς. Συνολικά, η συγκεκριμένη ευρωπαϊκή οδηγία εξυπηρετείται από 11 ΚΠ με τη δημόσια υλοποιούμενη δαπάνη να ανέρχεται στο 89,69%.

Σημαντική συνάφεια παρατηρείται και στις Μικροοικονομικές Κατευθυντήριες Γραμμές, οι οποίες και εξυπηρετούνται από τουλάχιστον 3 ΚΠ με πιο μεγάλη συνάφεια να παρατηρείται **στη διάδοση και στη πραγματική χρήση των ΤΠΕ και στην οικοδόμηση μια κοινωνίας της πληροφορίας χωρίς αποκλεισμούς και στη προώθηση μια περισσότερο επιχειρηματικής νοοτροπίας με 4 και 6 ΚΠ αντίστοιχα να συμβάλλουν στην επίτευξη τους**. Η **ανάπτυξη διαδικτυακών εφαρμογών για την αναζήτηση εργασίας και τα προγράμματα κατάρτισης και πιστοποίησης σε βασικές δεξιότητες ΤΠΕ** οδηγούν στην άρση του αποκλεισμού από τη κοινωνία της πληροφορίας και στην ευρεία διάδοση των ΤΠΕ, ενώ τα προγράμματα προσαρμοστικότητας εργαζομένων και επιχειρήσεων συμβάλλουν στην ανάπτυξη επιχειρηματικής νοοτροπίας.

Α.3.2.2 Αξιολόγηση της Συνάφειας των κατηγοριών παρεμβάσεων του ΕΠΑΝΑΔ με τις Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Απασχόληση

Οι κατευθυντήριες γραμμές εγκρίθηκαν με την Απόφαση του Συμβουλίου της 21^{ης} Οκτωβρίου 2010 (2010/707/ΕΕ) και παρά το γεγονός ότι πρέπει να καταρτίζονται κάθε χρόνο αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει να μείνουν αμετάβλητες μέχρι το 2014 ώστε να δοθεί ιδιαίτερο βάρος στην εφαρμογή τους (η Απόφαση του Συμβουλίου της 26^{ης} Απριλίου 2012 διατηρεί και για το 2012 τις εν λόγω στρατηγικές).

Αυτή η δέσμη συναποτελεί τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές υλοποίησης της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Τέσσερις πρωταρχικοί στόχοι, που αναπτύσσονται στις αντίστοιχες ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές, αποτελούν κοινούς στόχους που καθοδηγούν τις ενέργειες των κρατών μελών, λαμβανομένων υπόψη των σχετικών θέσεων εκκίνησης τους και των ιδιαίτερων συνθηκών κάθε χώρας καθώς και των θέσεων και των ιδιαίτερων συνθηκών της Ένωσης. Η Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Απασχόληση έχει κορυφαίο ρόλο στην εφαρμογή των στόχων απασχόλησης και αγοράς εργασίας, στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

Ύστερα από εξέταση των εθνικών μεταρρυθμιστικών προγραμμάτων των κρατών μελών που περιέχονται στην κοινή έκθεση για την απασχόληση, του Συμβουλίου της 17ης Φεβρουαρίου 2012,

διαπιστώνεται ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξακολουθήσουν να καταβάλουν κάθε προσπάθεια στους τομείς προτεραιότητας που συνιστούν:

- Στην αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας και στην μείωση της διαρθρωτικής ανεργίας,
- Στην ανάπτυξη ειδικευμένου εργατικού δυναμικού που θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες της αγοράς εργασίας και στην προαγωγή της ποιότητας των θέσεων εργασίας και της διά βίου μάθησης,
- Στη βελτίωση των επιδόσεων των εκπαιδευτικών και επιμορφωτικών συστημάτων σε όλες τις βαθμίδες και στην ενίσχυση του ποσοστού παρακολούθησης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση,
- Στην προώθηση της κοινωνικής ένταξης και στην καταπολέμηση της φτώχειας.

Το ΕΠΑΝΑΔ αποτελεί το κατεξοχήν πρόγραμμα που υπηρετεί τις εν λόγω πολιτικές. Συγκεκριμένα:

Οι ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης με προγράμματα που διευκολύνουν τη πρόσβαση ανδρών και γυναικών στην απασχόληση (π.χ. Επιχορήγηση για την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας, Επιχειρηματικότητα Ανέργων Γυναικών, Επιχορήγηση 3.500 Νέων Ελεύθερων Επαγγελματιών κ.α.) και η **προώθηση της ποιότητας της εργασίας και αναβάθμισης του εργασιακού περιβάλλοντος** (π.χ. Υποστήριξη Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων για την εκπόνηση εκτίμησης επαγγελματικού κινδύνου) **παρουσιάζουν άμεση συνέργεια** με την **Κατευθυντήρια γραμμή 7: Αύξηση της συμμετοχής ανδρών και γυναικών στην αγορά εργασίας, μείωση της διαρθρωτικής ανεργίας και προώθηση της ποιότητας των θέσεων εργασίας** υπό την έννοια ότι παρέχουν τη δυνατότητα σε άνδρες και γυναίκες να αναπτύξουν τη δική τους επιχείρηση και να εισέλθουν στην αγορά εργασίας. Στο ίδιο επίπεδο συνέργειας τοποθετείται και η παρέμβαση για **Ανάπτυξη και εφαρμογή Συστήματος Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης** που εμπεριέχεται στο σχεδιασμό του ΕΠΑΝΑΔ και υλοποιείται τη παρούσα περίοδο αναφοράς. Συνολικά η ΚΓ 7 αντιμετωπίζεται από 9 ΚΠ του Προγράμματος (εκ των οποίων οι 4 με υψηλής έντασης συνάφεια), η συνολική δημόσια δαπάνη των οποίων αντιστοιχεί στο 75,04% της δημόσιας υλοποιούμενης δαπάνης.

Τα προγράμματα εκμάθησης της Ελληνικής γλώσσας σε πιστοποιημένα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης, για άνεργους μετανάστες - παλιννοστούντες - πρόσφυγες και λοιπούς άνεργους προερχόμενους από ευπαθείς κοινωνικά ομάδες για τους οποίους η ανεπαρκής γνώση της ελληνικής γλώσσας λειτουργεί ανασταλτικά στην κοινωνική τους ενσωμάτωση (ΚΠ 4.1) **αποτελούν καίρια παρέμβαση** για την Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας (Κατευθυντήρια γραμμή 10). **Παρόμοιας σημαντικότητας αποτελούν** και παρεμβάσεις υπέρ ευπαθών κοινωνικά ομάδων από πιστοποιημένα Εξειδικευμένα Κέντρα Κοινωνικής και Επαγγελματικής Ένταξης Ατόμων με Αναπηρίες (ΑμεΑ) και απεξαρτημένων ατόμων ή ατόμων υπό απεξάρτηση (ΚΠ 4.1). Συνολικά η προώθηση της κοινωνικής ένταξης αντιμετωπίζεται από 9 ΚΠ του Προγράμματος, οι οποίες αντιπροσωπεύουν το 65,15% της διαθέσιμης υλοποιούμενης δημόσιας δαπάνης.

Η διαρθρωτική προσαρμογή εργαζομένων και οι ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης μέσω στοχευμένων προγραμμάτων κατάρτισης **επιδρούν θετικά και συνεργούν** στην ανάπτυξη ειδικευμένου εργατικού δυναμικού, που ανταποκρίνεται στις ανάγκες της αγοράς εργασίας και στη προαγωγή της διά βίου μάθησης (ΚΓ 8), ενώ μικρή παρουσιάζεται η συνάφεια των Κατηγοριών παρέμβασης του ΕΠΑΝΑΔ, με τη Κατευθυντήρια γραμμή 9: Βελτίωση της ποιότητας και των επιδόσεων των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης σε όλες τις βαθμίδες και αύξηση της συμμετοχής στην τριτοβάθμια ή σε ισοδύναμη εκπαίδευση η οποία εστιάζει κατά κύριο λόγο στην εκπαίδευση και για την οποία έχει σχεδιαστεί ξεχωριστό ΕΠ του ΕΣΠΑ.

Α.3.2.3 Αξιολόγηση της Συνάφειας των κατηγοριών παρεμβάσεων του ΕΠΑΝΑΔ με τους Στρατηγικούς στόχους για την "Ευρώπη 2020"

Η στρατηγική "Ευρώπη 2020" αντλεί διδάγματα από την προϋσχύουσα στρατηγική της Λισσαβόνας, αξιοποιώντας τα δυνατά της σημεία και διορθώνοντας τις αδυναμίες της. Η νέα στρατηγική λαμβάνει επίσης υπόψη τις αλλαγές στις συνθήκες που αντιμετωπίζει η Ευρώπη από το 2000 και μετά – ιδιαίτερα δε την άμεση ανάγκη για ανάκαμψη από την οικονομική κρίση. Ο στόχος της νέας Ευρωπαϊκής στρατηγικής είναι η προώθηση μιας έξυπνης, βιώσιμης ανάπτυξης, η οποία παράλληλα

θα ενισχύει την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή. Απαραίτητες προϋποθέσεις για την ισόρροπη ανάπτυξη αποτελούν η μακροοικονομική σταθερότητα και η υγιής δημοσιονομική πολιτική.

Η ΕΕ έχει θέσει φιλόδοξους **στόχους σε πέντε βασικούς τομείς**, που θα πρέπει να έχουν υλοποιηθεί έως το 2020:

- Απασχόληση – Να απασχολείται το 75% του πληθυσμού ηλικίας 20-64 ετών
- Καινοτομία – Να επενδύεται σε έρευνα & ανάπτυξη το 3% του ΑΕΠ της ΕΕ
- Κλιματική αλλαγή – Να επιτευχθούν οι κλιματικοί/ενεργειακοί στόχοι «20/20/20» (περιλαμβανομένης μιας ενίσχυσης της μείωσης των εκπομπών στο 30%, εφόσον οι συνθήκες το επιτρέπουν)
- Εκπαίδευση – Να μειωθεί κάτω από το 10% το ποσοστό των μαθητών που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο, και να έχει ολοκληρώσει την τριτοβάθμια ή ισοδύναμη εκπαίδευση τουλάχιστον το 40% των ατόμων ηλικίας 30-34 ετών
- Φτώχεια – Να μειωθεί η φτώχεια μέσω της εξάλειψης του κινδύνου της φτώχειας ή του αποκλεισμού για τουλάχιστον 20 εκατομμύρια ανθρώπους.

Οι πέντε αυτοί στόχοι σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης μετατρέπονται στη συνέχεια σε εθνικούς στόχους για κάθε κράτος μέλος μέσω του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων 2011-2014, αντικατοπτρίζοντας τις διαφορετικές καταστάσεις και συνθήκες της κάθε χώρας. Δεδομένου του γεγονότος ότι η ενίσχυση της ανάπτυξης και της απασχόλησης αποτελούν νευραλγικούς τομείς για τα κράτη μέλη μέσα στην οικονομική κρίση, η Ευρωπαϊκή Ένωση τους συμπληρώνει με **7 εμβληματικές πρωτοβουλίες**:

1. Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη
2. Ένωση Καινοτομίας
3. Νεολαία σε κίνηση
4. Μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τους πόρους της
5. Μια βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης
6. Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας
7. Ευρωπαϊκή πλατφόρμα κατά της φτώχειας

Για κάθε τέτοια πρωτοβουλία οι ευρωπαϊκές και οι εθνικές αρχές θα πρέπει να συντονίσουν τις προσπάθειές τους για να επιτύχουν καλύτερα αποτελέσματα. Η επιτυχία της στρατηγικής "Ευρώπη 2020" εξαρτάται σε καθοριστικό βαθμό από την ικανότητα των κρατών μελών να εφαρμόσουν τις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις σε εθνικό επίπεδο, ώστε να τονώσουν την ανάπτυξη – π.χ. αυξάνοντας τα ποσοστά απασχόλησης και τις επενδύσεις στην έρευνα, καθώς και να συνεργαστούν με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο των επτά εμβληματικών πρωτοβουλιών.

Στο πλαίσιο αυτό, παρατηρείται μεγάλη συνέργεια του ΕΠΑΝΑΔ σε 2 από τους 5 βασικούς στόχους. Παρά το γεγονός ότι το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα συντάχθηκε βάσει της στρατηγικής της Λισσαβόνας, η σχετική μήτρα (που παρατίθεται στο παράρτημα της παρούσας έκθεσης αξιολόγησης) αποτυπώνει τη έντονη συνάφεια που παρουσιάζουν οι κατηγορίες παρεμβάσεων του Προγράμματος και με τους στρατηγικούς στόχους της «Ευρώπης 2020».

Οι παρεμβάσεις του ΕΠΑΝΑΔ που αφορούν προγράμματα προσαρμοστικότητας εργαζομένων και επιχειρήσεων παρουσιάζουν σχετική συνέργεια με το στόχο που αφορά στην **Απασχόληση του 75% της ηλικιακής κατηγορίας 20-64 ετών**. Παράλληλα, η χρηματοδότηση προγραμμάτων **ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης, πρόληψης και αντιμετώπισης του κοινωνικού αποκλεισμού ευπαθών ομάδων του πληθυσμού και ανάπτυξης της κοινωνικής οικονομίας για την απασχόληση εύλωτων ομάδων**, αναδεικνύει την έντονη συνέργεια μεταξύ με το στόχο που αφορά στην **Απασχόληση του 75% της ηλικιακής κατηγορίας 20-64 ετών**. Συνολικά ο συγκεκριμένος στόχος αντιμετωπίζεται από 9 ΚΠ, που αντιστοιχούν στο 84,38% της δημόσιας υλοποιούμενης δαπάνης. Από τις ΚΠ αυτές οι έξι παρουσιάζουν συνάφεια υψηλής έντασης, ενώ οι υπόλοιπες τρεις μέσης έντασης. **Η συνάφεια υψηλής έντασης προέρχεται κυρίως από τους Θεματικούς Άξονες Προτεραιότητας 3 και 4.**

Οι συστημικές παρεμβάσεις για την ανάπτυξη οργανισμού για τη παρακολούθηση και τον συντονισμό των πολιτικών κοινωνικής προστασίας και κοινωνικής ένταξης καθώς και η εκπόνηση θεσμικού πλαισίου με στόχο τη προώθηση της κοινωνικής οικονομίας, καταδεικνύουν τη συμβολή του ΕΠΑΝΑΔ στην επίτευξη του στόχου περί **μείωσης τουλάχιστον κατά 20 εκατομμύρια των ατόμων που βρίσκονται ή κινδυνεύουν να βρεθούν σε κατάσταση φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού**. Η ολική επίτευξη του στόχου πραγματοποιείται μέσω προγραμμάτων **ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης, υποστηρικτικών μέτρων για τη προώθηση της ισότητας των φύλων στην απασχόληση, πρόληψης του κοινωνικού αποκλεισμού και ανάπτυξης της κοινωνικής οικονομίας για την απασχόληση ευάλωτων κοινωνικών ομάδων**. Αναλυτικότερα ο εν λόγω στόχος αντιμετωπίζεται από 8 ΚΠ, στις οποίες αντιστοιχεί το 78,92% της δημόσιας υλοποιούμενης δαπάνης. Σημαντικό σημείο αναφοράς αποτελεί το γεγονός ότι ο βαθμός συνάφειας στις έξι από τις οκτώ ΚΠ είναι υψηλής έντασης και προέρχεται κυρίως **από τους Θεματικούς Άξονες Προτεραιότητας 3 και 4**.

Πρόσθετα, αξιοσημείωτη είναι η συνέργεια των παρεμβάσεων του ΕΠ ΑΝΑΔ στις προτεραιότητες **που εστιάζουν στο περιβάλλον και στην ενεργειακή πολιτική**. Στην κατεύθυνση αυτή την παρούσα περίοδο υλοποιείται το έργο «Κατάρτιση ανέργων σε πιστοποιημένα ΚΕΚ με υποχρεωτική απασχόληση σε θέσεις συναφείς με θέματα αειφόρου περιβαλλοντικής διαχείρισης» ύψους 94.600.000 ευρώ, το οποίο αφορά στην κατάρτιση και την υποχρεωτική απασχόληση συνολικά 7.000 ανέργων, εκ των οποίων τουλάχιστον το 30% θα έχει υποχρεωτική απασχόληση σε «πράσινες» θέσεις απασχόλησης για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών.

Μικρή συνάφεια, τέλος, παρουσιάζει το ΕΠΑΝΑΔ, προς το Στόχο που αφορά **στην Ε & Α/Καινοτομία (Επένδυση του 3% του ΑΕΠ της ΕΕ)**.

A.3.2.4 Αξιολόγηση της Συνάφειας των κατηγοριών παρεμβάσεων του ΕΠΑΝΑΔ με το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων 2011-2014

Με γνώμονα τη Στρατηγική «Ευρώπη 2020» αναπτύχθηκε το **Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων 2011-2014 (ΕΠΜ 2011-2014)**, εξειδικεύοντας σε εθνικό επίπεδο τους στόχους που θέτει η στρατηγική αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την κοινωνικοοικονομική κατάσταση της χώρας και τις ιδιαίτερες απαιτήσεις της παρούσας χρονικής περιόδου. Για την επίτευξη των ανωτέρων στόχων αξιοποιούνται όλοι οι διαθέσιμοι χρηματοδοτικοί πόροι που εξυπηρετούν τις προτεραιότητες της ΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό το ΕΠΑΝΑΔ συνεργεί απόλυτα προς την εκπλήρωση των ως άνω στόχων. Ειδικότερα, οι κατηγορίες παρεμβάσεων που αναφέρονται σε ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης, σε υποστηρικτικά μέτρα για τη προώθηση της ισότητας των φύλων στην απασχόληση, στη πρόληψη και αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού ευπαθών ομάδων και στην ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας για την απασχόληση ευάλωτων ομάδων, παρουσιάζουν έντονη συνάφεια με την στοχοθεσία του ΕΠΜ.

Οι **Εθνικοί στόχοι** όπως αποτυπώνονται στο Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων 2011-2014 είναι οι ακόλουθοι:

1. **Επιδίωξη αύξησης στο 70% του ποσοστού απασχόλησης των γυναικών και των ανδρών ηλικίας 20-64 ετών**, με τη μεγαλύτερη συμμετοχή των νέων, των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας και των ανειδίκευτων εργαζομένων και με την καλύτερη ενσωμάτωση των νόμιμων μεταναστών. Προς τούτο, πρωταρχικής σημασίας για τη χώρα είναι:

- η αύξηση της ευελιξίας της αγοράς εργασίας
- η αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας και
- η ενίσχυση της δια βίου εκπαίδευσης, ώστε να είναι προσβάσιμη από όλους

2. **Στόχος για την Ε&Α αποτελεί η επένδυση του 2% του ΑΕΠ σε δράσεις έρευνας και ανάπτυξης**. Αναφορικά με τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη έχουν εντοπιστεί πέντε βασικοί τομείς στρατηγικής σημασίας για τη χώρα και οι οποίοι αποτελούν εθνικές προτεραιότητες. Αυτοί αφορούν στα εξής:

- 1) Γεωργικά προϊόντα διατροφής,
- 2) Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών,
- 3) Υλικά / Χημικές ουσίες,
- 4) Ενέργεια-Περιβάλλον,

5) Υγεία / Βιοϊατρική.

Επιπρόσθετα θα υποστηριχθούν οι επενδύσεις σε δράσεις εφαρμοσμένης οικονομικής και κοινωνικής έρευνα όπως και οι δράσεις έρευνας σχετικά με την πολιτιστική κληρονομιά, καθώς θεωρούνται τομείς προτεραιότητας σε εθνικό επίπεδο .

Επισημαίνεται ότι με δεδομένο το υπάρχον οικονομικό περιβάλλον στη χώρα, σε συνάρτηση με το παγκόσμιο και το ευρωπαϊκό οικονομικό κλίμα, ο στόχος για επενδύσεις 2% έως το 2020 ενδέχεται να είναι ανέφικτος, κρίνεται δε σκόπιμη η αναθεώρηση αυτού σε πιο ρεαλιστικά και επιτεύξιμα επίπεδα.

3. Ο στόχος για το Περιβάλλον εστιάζεται στη συμμετοχή των Ανανεώσιμων Πηγών στο ενεργειακό ισοζύγιο κατά 20%, στη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας κατά 15% ως προς τα προβλεπόμενα επίπεδα για το 2020 μέσω βελτιώσεων στην ενεργειακή αποδοτικότητα και στη μείωση των εκπομπών αερίου του θερμοκηπίου κατά 4% (σε σχέση με τα επίπεδα του 2005).

4. Βελτίωση των επιπέδων εκπαίδευσης, ιδίως με τη μείωση των ποσοστών της πρόωρης αποχώρησης από το σχολείο κάτω του 10% και με αύξηση του μεριδίου των ατόμων ηλικίας 30-34 ετών που ολοκληρώνουν την τριτοβάθμια ή ισοδύναμη εκπαίδευση σε ποσοστό τουλάχιστον 32%.

5. Προαγωγή της κοινωνικής ένταξης και προώθηση δράσεων μείωσης της φτώχειας, επιδιώκοντας την εξάλειψη του κινδύνου της φτώχειας ή του αποκλεισμού για τουλάχιστον 450.000 πολίτες. Στην κατεύθυνση αυτή προωθούνται δράσεις εφαρμογής κοινωνικών προγραμμάτων, πρόσβασης στην αγορά εργασίας χωρίς αποκλεισμούς και βελτίωσης των κοινωνικών παροχών. Πρόσθετα, βασική προτεραιότητα αποτελεί η προαγωγή της κοινωνικής ένταξης και η καταπολέμηση των διακρίσεων

Η συμβολή του ΕΠΑΝΑΔ στην επίτευξη των προαναφερθέντων στόχων του ΕΠΜ αποτυπώνεται ως ακολούθως:

- Ιδιαίτερα σημαντική συνάφεια παρουσιάζει το ΕΠΑΝΑΔ προς το στόχο που αφορά την **Απασχόληση του 70% της ηλικιακής κατηγορίας 20-64 ετών**, ο οποίος αντιμετωπίζεται από 9 ΚΠ, που αντιστοιχούν στο 86,71% της δημόσιας υλοποιούμενης δαπάνης. Από τις ΚΠ αυτές οι έξι παρουσιάζουν συνάφεια υψηλής έντασης συνάφεια, ενώ οι υπόλοιπες τρεις μέσης έντασης. **Η υψηλή αντιμετώπιση προέρχεται κυρίως από τους Θεματικούς Άξονες Προτεραιότητας 3 και 4.** Κύρια συμβολή έχουν μεταξύ άλλων προγράμματα όπως για παράδειγμα η *Ενίσχυση Σχεδίων δράσης για τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης, οι Παρεμβάσεις υπέρ ευπαθών κοινωνικά ομάδων από πιστοποιημένα Εξειδικευμένα Κέντρα Κοινωνικής και Επαγγελματικής Ένταξης Ατόμων με Αναπηρίες (ΑμεΑ), οι Νέες Θέσεις Εργασίας για Ανέργους 31 έως 44 ετών, Ειδικό διετές πρόγραμμα προώθησης στην απασχόληση με επιχορήγηση των ασφαλιστικών εισφορών.*
- Παρόμοια υψηλή συνάφεια παρουσιάζει το ΕΠΑΝΑΔ με το στόχο που σχετίζεται με τη **Μείωση τουλάχιστον κατά 450.000 των ατόμων που βρίσκονται ή κινδυνεύουν να βρεθούν σε κατάσταση φτώχειας** και κοινωνικού αποκλεισμού, ο οποίος αντιμετωπίζεται από 8 ΚΠ, στις οποίες αντιστοιχεί το 81,08% της δημόσιας υλοποιούμενης δαπάνης. Σημαντικό σημείο αναφοράς αποτελεί το γεγονός ότι ο βαθμός συνάφειας στις έξι από τις οκτώ ΚΠ είναι υψηλής έντασης και προέρχεται κυρίως από τους Θεματικούς Άξονες Προτεραιότητας 3 και 4. Δράσεις όπως για παράδειγμα η δημιουργία μηχανισμού παρακολούθησης και συντονισμού των πολιτικών κοινωνικής προστασίας, η εκπόνηση θεσμικού πλαισίου για την κοινωνική οικονομία, τα προγράμματα **ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης, υποστηρικτικών μέτρων για τη προώθηση της ισότητας των φύλων στην απασχόληση, πρόληψης του κοινωνικού αποκλεισμού και ανάπτυξης της κοινωνικής οικονομίας για την απασχόληση ευάλωτων κοινωνικών ομάδων αποτελούν αντιπροσωπευτικά παραδείγματα συμβολής του ΕΠΑΝΑΔ στην επίτευξη του υπό εξέταση στόχου.**
- Σημαντική είναι η συνέργεια των παρεμβάσεων του ΕΠ ΑΝΑΔ στις προτεραιότητες που εστιάζουν στο περιβάλλον και την ενεργειακή πολιτική. Την παρούσα περίοδο υλοποιείται το έργο «Κατάρτιση ανέργων σε πιστοποιημένα ΚΕΚ με υποχρεωτική απασχόληση σε θέσεις συναφείς με θέματα αειφόρου περιβαλλοντικής διαχείρισης» ύψους 94.600.000 ευρώ, το

οποίο αφορά στην κατάρτιση και την υποχρεωτική απασχόληση συνολικά 7.000 ανέργων εκ των οποίων τουλάχιστον το 30% θα έχει υποχρεωτική απασχόληση σε «πράσινες» θέσεις απασχόλησης για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών.

- Μικρή συνάφεια, τέλος, παρουσιάζει το ΕΠΑΝΑΔ, προς το Στόχο που αφορά στην **Ε & Α /Καινοτομία (Επένδυση του 2% του ΑΕΠ της ΕΕ)** με μόλις 3 ΚΠ να τον υπηρετούν, που αντιστοιχούν σε σχετικά υψηλό ποσοστό δημόσιας υλοποιούμενης δαπάνης που ανέρχεται σε 48,55%

A.3.2.5 Αξιολόγηση της Συνάφειας των κατηγοριών παρεμβάσεων του ΕΠΑΝΑΔ με τις Στρατηγικές Κατευθυντήριες Γραμμές της ΕΕ για την Πολιτική Συνοχής 2007-2013

Οι Ευρωπαϊκές στρατηγικές προτεραιότητες περιλαμβάνουν τις αρχές για την πολιτική συνοχής και προτείνουν τρόπους με τους οποίους οι περιφέρειες της Ευρώπης μπορούν να επωφεληθούν πλήρως από τη χρηματοδότηση που διατίθενται για εθνικά και περιφερειακά προγράμματα ενισχύσεων κάθε προγραμματική επταετία. Για την περίοδο αναφοράς 2007-2013, οι εθνικές αρχές χρησιμοποιούν τους προσανατολισμούς για τη βέλτιστη ικανοποίηση των πόρων που διατίθενται, ως βάση για την κατάρτιση των δικών τους εθνικών στρατηγικών προτεραιοτήτων και σχεδιασμών, των επονομαζόμενων Εθνικών Στρατηγικών Πλαισίων Αναφοράς.

Σύμφωνα με τους προσανατολισμούς και την αναθεωρημένη Στρατηγική της Λισσαβόνας, τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα μέσω της **πολιτικής συνοχής** θα πρέπει να προσανατολίσουν τους πόρους τους στις εξής **τρεις Γενικές Κατευθυντήριες Γραμμές**:

- **βελτίωση της ελκυστικότητας των κρατών μελών**, των περιφερειών και των πόλεων βελτιώνοντας την προσβασιμότητα, εξασφαλίζοντας επαρκή ποιότητα και επίπεδο υπηρεσιών και προστατεύοντας το περιβαλλοντικό τους δυναμικό
- **ενθάρρυνση της καινοτομίας**, της επιχειρηματικότητας και της ανάπτυξης της οικονομίας της γνώσης με ικανότητες έρευνας και καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένων των νέων τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας
- **δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας** προσελκύοντας περισσότερα άτομα στην επιχειρηματική δραστηριότητα, βελτιώνοντας την προσαρμοστικότητα εργαζόμενων και επιχειρήσεων και αυξάνοντας τις επενδύσεις στο ανθρώπινο κεφάλαιο.

Από τη μήτρα συνάφειας μεταξύ των κατευθυντήριων γραμμών για την πολιτική συνοχής και τις κατηγορίες παρεμβάσεων του ΕΠΑΝΑΔ (ο σχετικός πίνακας παρατίθεται στο παράρτημα της παρούσας έκθεσης αξιολόγησης) γίνεται φανερό ότι αυτή που αφορά στη δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας φαίνεται ότι ανταποκρίνεται κυρίως στην κατηγορία παρεμβάσεων ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης, αντιμετώπισης του κοινωνικού αποκλεισμού και ανάπτυξης της κοινωνικής οικονομίας, ώστε να υλοποιηθεί ο στόχος **«προσέλκυση και διατήρηση περισσότερων ανθρώπων στην αγορά εργασίας και εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας»**. Η ίδια κατευθυντήρια γραμμή (περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας), η οποία εξειδικεύει τη στρατηγική επιδίωξη για βελτίωση της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων και των επιχειρήσεων και για αύξηση της ευελιξίας της αγοράς εργασίας, παρουσιάζει **έντονη συνάφεια** με τις κατηγορίες παρεμβάσεων βελτίωση της προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων και βελτίωση της ποιότητας και της παραγωγικότητας της εργασίας. Επίσης, η υλοποίηση των προγραμμάτων προώθησης της κοινωνικής ένταξης συμβάλλουν στην άρση του κοινωνικού αποκλεισμού μέσω της παροχής εκπαίδευσης και της υποστήριξης των ατόμων που προέρχονται από ευπαθείς κοινωνικά ομάδες, δίνοντας τους την ευκαιρία να συνδράμουν στην τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη.

Πρόσθετα και σύμφωνα με τα πορίσματα της σχετικής μήτρας συνάφειας, πρώτη σε σημαντικότητα Γενική Κατευθυντήρια Γραμμή της ΕΕ για τη Συνοχή, κατατάσσεται η στρατηγική που σχετίζεται με **Περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας**. Ειδικότερα, στην επίτευξη της στρατηγικής **Προσέλκυση και διατήρηση περισσότερων ανθρώπων στην αγορά εργασίας και εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας** συμβάλλουν οι 12 ΚΠ του ΕΠΑΝΑΔ με υψηλό ποσοστό δημόσιας υλοποιούμενης δαπάνης που ανέρχεται σε 87,89%.

Υψηλής έντασης συνάφεια παρατηρείται στη Γενική Κατευθυντήρια Γραμμή: *Βελτίωση της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων και των επιχειρήσεων και αύξηση της ευελιξίας της αγοράς εργασίας* με 5 ΚΠ να την «υπηρετούν», με χαμηλό όμως ποσοστό υλοποιούμενης δημόσιας δαπάνης (16,80%).

Αναφορικά με την ένταση των συναφειών που εντοπίζονται, διαπιστώνεται ότι 6 ΚΠ οι οποίες συμβάλλουν στην επίτευξη της στρατηγικής «**Προσέλκυση και διατήρηση περισσότερων ανθρώπων στην αγορά εργασίας και εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας**», παρουσιάζουν υψηλή συνάφεια με αυτήν, γεγονός που την καθιστά, απ' αυτήν την άποψη, πρώτη σε σχέση με τις υπόλοιπες ως προς την ένταση συνάφειας των ΚΠ που την υποστηρίζουν. Επίσης υψηλό επίπεδο έντασης συνάφειας σε σχέση με τις ΚΠ που την υποστηρίζουν παρουσιάζει η **Βελτίωση της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων και των επιχειρήσεων και αύξηση της ευελιξίας της αγοράς εργασίας**.

Α.3.2.6 Αξιολόγηση της Συνάφειας των κατηγοριών παρεμβάσεων του ΕΠΑΝΑΔ με τους Στρατηγικούς στόχους για την «Εκπαίδευση Κατάρτιση (ΕΚ) 2010 και 2020»

Στην παρούσα ενότητα εξετάζεται το στρατηγικό πλαίσιο 2010 και 2020 για την Εκπαίδευση και την Κατάρτιση.

Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2010

Προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος της στρατηγικής της Λισσαβόνας, ήτοι να καταστεί η Ένωση **ανταγωνιστικότερη και δυναμικότερη οικονομία της γνώσης**, οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων δήλωσαν το 2000 ότι απαιτείται «όχι μόνο μια ριζική μεταμόρφωση της ευρωπαϊκής οικονομίας, αλλά και ένα πρόγραμμα-πρόκληση για τον εκσυγχρονισμό της κοινωνικής πρόνοιας και των εκπαιδευτικών συστημάτων». Ανταποκρινόμενοι σε αυτή την απαίτηση ενέκριναν δεκαετές πρόγραμμα εργασίας με τίτλο «**Εκπαίδευση και κατάρτιση 2010**» (2002/С 142/01). Στόχοι του εν λόγω προγράμματος αποτέλεσαν, μεταξύ άλλων, η **βελτίωση της ποιότητας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης** και η **διευκόλυνση της πρόσβασης όλων στην εκπαίδευση και στην κατάρτιση**, καθώς και **το άνοιγμα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης στον ευρύτερο κόσμο**.

Το πρόγραμμα συνιστούσε ένα νέο, συνεκτικό στρατηγικό πλαίσιο που ενσωμάτωνε όλες τις δράσεις του τομέα της παιδείας και της επαγγελματικής εκπαίδευσης σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Ωστόσο, η πλειονότητα των σημείων αναφοράς τα οποία ορίστηκαν για το 2010 δεν έχουν επιτευχθεί μέχρι σήμερα, ως εκ τούτου η επίτευξη των εν λόγω σημείων αναφοράς θα απαιτήσει πρόσθετες εθνικές πρωτοβουλίες. Η οικονομική ύφεση, σε συνδυασμό με τη δημογραφική πρόκληση, υπογραμμίζει την επείγουσα ανάγκη για μεταρρυθμίσεις, με παράλληλη συνέχιση των επενδύσεων στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, έτσι ώστε να ανταποκρίνονται στις βασικές οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις.

Οι Συστημικές παρεμβάσεις που αναπτύσσονται μέσα από το ΕΠΑΝΑΔ αποτελούν πρωταρχικό στάδιο για τη **βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης**. Συγκεκριμένα, η ανάπτυξη και εφαρμογή Συστήματος Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Επαγγελματικά Περιγράμματα) και η Εφαρμογή Συστήματος Συμβουλευτικής στο πλαίσιο της Δια Βίου Μάθησης (Συμβουλευτική Επαγγελματικού Προσανατολισμού) **ενισχύουν άμεσα** τη ποιότητα των συστημάτων κατάρτισης. Παράλληλα, η υλοποίηση παρεμβάσεων διαρθρωτικής προσαρμογής εργαζομένων τα οποία στις δράσεις τους εμπεριέχουν κατάρτιση των απασχολούμενων της επιχείρησης, δράσεων ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης και δράσεων αντιμετώπισης του κοινωνικού αποκλεισμού ικανοποιούν το στόχο της στρατηγικής ΕΚ 2010 για τη βελτίωση των συστημάτων **εκπαίδευσης και κατάρτισης**.

Τα, ανοικτά στον ευρύτερο κόσμο, συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης που προωθούνται μέσω του στρατηγικού στόχου είναι πολύ σημαντικά, προκειμένου να μπορέσουν όλα τα άτομα να αποκτήσουν τις δεξιότητες που σχετίζονται όχι μόνο με την αγορά εργασίας αλλά και με την κοινωνική ένταξη και την ιδιότητα του ενεργού πολίτη. Οι κατηγορίες παρεμβάσεων για τη βελτίωση της προσαρμοστικότητας εργαζομένων και επιχειρήσεων, για ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης

και για την αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού υλοποιούνται στη βάση της παραπάνω στοχοθεσίας και **συνεργούν απόλυτα με τις ευρωπαϊκές προτεραιότητες.**

Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2020

Η εκπαίδευση και η κατάρτιση διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για **έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη**, παρέχοντας στους πολίτες τις δεξιότητες και τα προσόντα που χρειάζεται η ευρωπαϊκή οικονομία και η ευρωπαϊκή κοινωνία για να παραμείνουν ανταγωνιστικές και καινοτόμες, ενώ παράλληλα συμβάλλουν στην προαγωγή της κοινωνικής συνοχής και ένταξης.

Δύο από τις προτεινόμενες **εμβληματικές πρωτοβουλίες** της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» αφορούν κατά κύριο λόγο, στην εκπαίδευση και στην κατάρτιση:

- η πρωτοβουλία **«Νεολαία σε κίνηση»**, που έχει ως στόχο να βοηθήσει τους νέους να επιτύχουν το πλήρες δυναμικό τους από άποψη εκπαίδευσης και κατάρτισης και επομένως να βελτιώσουν τις προοπτικές απασχόλησής τους.
- η πρωτοβουλία **«Ατζέντα για νέες δεξιότητες και νέες θέσεις απασχόλησης»**, που έχει ως στόχο την αναβάθμιση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού για να τονωθεί η απασχολησιμότητα.

Το στρατηγικό πλαίσιο 2020 για την εκπαίδευση και την κατάρτιση καθορίζει τις κατευθύνσεις για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων. Στη χώρα μας, οι κατηγορίες παρέμβασης για την προγραμματική περίοδο που καλύπτει το ΕΠΑΝΑΔ (2007-2013) εξακολουθούν να βασίζονται απόλυτα στην ευρύτερη ευρωπαϊκή στρατηγική. Σύμφωνα με τη μήτρα συνάφειας που κατασκευάστηκε για την εκτίμηση της συνάφειας μεταξύ ΕΠΑΝΑΔ και στρατηγικής ΕΚ 2020 (ο σχετικός πίνακας παρατίθεται στο παράρτημα της παρούσας έκθεσης αξιολόγησης) τεκμαίρεται ότι οι κατηγορίες παρέμβασης του ΕΠΑΝΑΔ αλληλοσυμπληρώνονται και στους τέσσερις στρατηγικούς στόχους της ΕΚ για τη νέα δεκαετία.

Ειδικότερα και όσον αφορά στον **πρώτο στόχο, για την υλοποίηση της δια βίου μάθησης και της κινητικότητας**, το ΕΠΑΝΑΔ **ανταποκρίνεται πλήρως** σ' αυτόν μέσω της υλοποίησης των συστημικών παρεμβάσεων, όπως η εφαρμογή Συστήματος Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Επαγγελματικά Περιγράμματα) και η Εφαρμογή Συστήματος Συμβουλευτικής στο πλαίσιο της Δια Βίου Μάθησης (Συμβουλευτική Επαγγελματικού Προσανατολισμού), των προγραμμάτων διαρθρωτικής προσαρμογής αλλά και μέσω των δράσεων ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης και αντιμετώπισης του κοινωνικού αποκλεισμού.

Ο **δεύτερος στρατηγικός στόχος** που αφορά στη **Βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας της εκπαίδευσης και της κατάρτισης**, συνεργεί μέσα από το ΕΠΑΝΑΔ με παρεμβάσεις που βασίζονται στην υλοποίηση προγραμμάτων διαρθρωτικής προσαρμογής εργαζομένων, δράσεων ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης και δράσεων προώθησης της κοινωνικής ενσωμάτωσης και άρσης του κοινωνικού αποκλεισμού.

Μέσω των κατηγοριών παρεμβάσεων για τη σύσταση μηχανισμού για την εφαρμογή των πολιτικών κοινωνικής ενσωμάτωσης, για την εκπόνηση θεσμικού πλαισίου για τη προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και για τη προώθηση της ισότητας των φύλων στην απασχόληση εφαρμόζεται ο **τρίτος στρατηγικός στόχος** για την Εκπαίδευση- Κατάρτιση 2020 που **προάγει την ισοτιμία, τη κοινωνική συνοχή και την ενεργό συμμετοχή στα κοινά**. Σημαντική συμβολή έχουν και παρεμβάσεις που αποσκοπούν στη πλήρη ενσωμάτωση του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού σε μια κοινωνία ίσων ευκαιριών. Μέσω των παραπάνω κατηγοριών παρεμβάσεων η πολιτική εκπαίδευσης και κατάρτισης παρέχει σε όλους τους πολίτες, ανεξαρτήτως προσωπικών, κοινωνικών ή οικονομικών περιστάσεων, τη δυνατότητα να αποκτούν, να ενημερώνουν και να αναπτύσσουν, κατά τη διάρκεια της ζωής τους, τόσο δεξιότητες σχετιζόμενες με συγκεκριμένη απασχόληση όσο και τις βασικές ικανότητες που απαιτούνται για τη βελτίωση της απασχολησιμότητάς τους και υποστηρίζει την περαιτέρω μάθηση, την ενεργό συμμετοχή στα κοινά και το διαπολιτισμικό διάλογο.

Καταλήγοντας σημειώνεται ότι ο **τέταρτος στρατηγικός στόχος για την ενίσχυση της καινοτομίας**, προάγεται κυρίως μέσα από κατηγορίες παρεμβάσεων σχετικές με την ενίσχυση της προσαρμοστικότητας και τη βελτίωση της ποιότητας και της παραγωγικότητας της εργασίας.

Α.3.2.7 Αξιολόγηση της Συνάφειας των κατηγοριών παρεμβάσεων του ΕΠΑΝΑΔ με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Ένταξη (ΕΣΔΕΝ) 2008-2010

Σε μια κοινωνία με έντονες κοινωνικοοικονομικές μεταβολές, η υλοποίηση πρωτοβουλιών που αφορούν στην κοινωνική ενσωμάτωση, αποτελεί άμεση προτεραιότητα του Επιχειρησιακού Σχεδιασμού. Υπό το πρίσμα αυτό, εξετάζεται ο βαθμός στον οποίο το ΕΠΑΝΑΔ ενσωματώνει τις βασικές προτεραιότητες του Εθνικού Σχεδίου για την Κοινωνική Ένταξη 2008 – 2010 (ΕΣΔΕΝ 2008-2010).

Στην κατεύθυνση αυτή, το ΕΠΑΝΑΔ απαντά άμεσα και στις τέσσερις προτεραιότητες του Εθνικού Σχεδίου για την Κοινωνική Ένταξη, καθώς το σύνολο των Δράσεων και Παρεμβάσεων που περιλαμβάνει συνδέονται άμεσα με την:

- ενίσχυση της απασχόλησης (1η Προτεραιότητα)
- αντιμετώπιση της μειονεκτικής θέσης προσώπων και ομάδων (2η Προτεραιότητα)
- ενίσχυση της οικογένειας και της στήριξης των ηλικιωμένων (3η Προτεραιότητα)
- κοινωνική ένταξη των ΑμεΑ, των μεταναστών και των ατόμων με πολιτισμικές /θρησκευτικές ιδιαιτερότητες (4η Προτεραιότητα).

Αναλυτικά, η **αποτύπωση της συνάφειας του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού με το Εθνικό Σχέδιο για την Κοινωνική Ένταξη 2008 – 2010**, σε επίπεδο Δράσης παρατίθεται σε σχετικό πίνακα Συνάφειας στο παράρτημα της παρούσας έκθεσης αξιολόγησης και τα βασικά συμπεράσματα είναι τα εξής:

- Ιδιαίτερα σημαντική συνάφεια παρουσιάζει το ΕΠΑΝΑΔ προς το Στόχο «**Ενίσχυση της απασχόλησης, ιδιαίτερα για τις γυναίκες, τους νέους, τους μακροχρόνια άνεργους και τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού**», ο οποίος αντιμετωπίζεται από 11 ΚΠ του Προγράμματος (εκ των οποίων οι 4 με υψηλής έντασης συνάφεια), η συνολική δημόσια δαπάνη των οποίων αντιστοιχεί στο 89,85% της δημόσιας υλοποιούμενης δαπάνης. Η διευκόλυνση τις πρόσβασης στην απασχόληση αντιμετωπίζεται μέσω καίριων παρεμβάσεων του ΕΠΑΝΑΔ. Δράσεις όπως, η **Κατάρτιση ανέργων σε πιστοποιημένα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ) με υποχρεωτική απασχόληση σε θέσεις συναφείς με θέματα τουρισμού, Επιχειρηματικότητα Ανέργων Γυναικών, Προγράμματα Κοινωφελούς εργασίας κλπ, υποστηρίζουν άμεσα τις ανάγκες νέων και μακροχρόνια ανέργων για πρόσβαση στην απασχόληση. Οι ευπαθείς κοινωνικές ομάδες μέσω των παρεμβάσεων του ΕΠΑΝΑΔ (π.χ. Ελληνομάθεια, Τοπικές δράσεις για την κοινωνική ένταξη) ενισχύονται προκειμένου να ενταχθούν σε ένα περιβάλλον χωρίς αποκλεισμούς.**
- Σημαντική συνάφεια, όχι τόσο από την άποψη του αριθμού των ΚΠ που την αντιμετωπίζουν (τρεις ΚΠ εξυπηρετούν το συγκεκριμένο Στόχο), αλλά κυρίως από το ποσοστό υλοποιούμενης δαπάνης το οποίο ανέρχεται σε 62,02%, παρουσιάζει το ΕΠΑΝΑΔ προς το **Στόχο «Αντιμετώπιση της μειονεκτικής θέσης προσώπων και ομάδων όσον αφορά την εκπαίδευση και την κατάρτιση»**. Τα προγράμματα κατάρτισης που υλοποιούνται στο πλαίσιο του ΕΠΑΝΑΔ μέσω δράσεων ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης και αντιμετώπισης του κοινωνικού αποκλεισμού **συμβάλλουν στην αντιμετώπιση της μειονεκτικής θέσης στην οποία βρίσκονται κύριες ομάδες του πληθυσμού.**
- **Η κοινωνική συνοχή και η στήριξη του θεσμού της οικογένειας και των ηλικιωμένων αποτελούν επιδιώξεις που το ΕΠΑΝΑΔ εκπληρώνει** μέσα από τις δράσεις Εναρμόνισης Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής, του προγράμματος Βοήθεια στο Σπίτι και της λειτουργίας των Κέντρων Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων. **Σημαντική βαρύτητα δίνει το ΕΠΑΝΑΔ και στην Κοινωνική ένταξη των ΑμεΑ, των μεταναστών και των ατόμων/ομάδων με πολιτισμικές/θρησκευτικές ιδιαιτερότητες.** Η ένταξη σε μια κοινωνία χωρίς αποκλεισμούς επιτυγχάνεται μέσω ενεργειών που προλαμβάνουν και αντιμετωπίζουν τον κοινωνικό αποκλεισμό και αναπτύσσουν την κοινωνική οικονομία για την απασχόληση ευάλωτων κοινωνικά ομάδων. Οι συγκεκριμένοι στόχοι «υπηρετούνται» από 4 και 5 ΚΠ και το ποσοστό υλοποιούμενης δαπάνης ανέρχεται σε 25,31% και 17,03 % αντίστοιχα.

A.3.2.8 Αξιολόγηση της Συνάφειας των κατηγοριών παρεμβάσεων του ΕΠΑΝΑΔ με τους στόχους του άρθρου 9 παρ. 3 του Καν.1083/2006 (earmarking)

Η συγκεκριμένη ενότητα έχει ως αντικείμενο την αξιολόγηση της συμβολής του ΕΠΑΝΑΔ στην επίτευξη των στόχων του άρθ. 9, παρ. 3 του Καν.1083/2006 (earmarking). Για την παρακολούθηση της προόδου/εφαρμογής των κωδικών παρέμβασης που συνδέονται με τη Στρατηγική της Λισσαβόνας (earmarking) κατασκευάστηκε μήτρα συνάφειας (η οποία παρατίθεται στο παράρτημα της παρούσας έκθεσης αξιολόγησης), στο πρώτο τμήμα της οποίας αποτυπώνονται οι Κωδικοί Θέματος Προτεραιότητας του ΕΠΑΝΑΔ που σχετίζονται άμεσα με την κάθε Κατηγορία Παρέμβασης ή έμμεσα με τον κάθε Πυλώνα. Τα ποσοτικά στοιχεία που εισάγονται στο δεξιό τμήμα της μήτρας είναι η δημόσια δαπάνη των ενταγμένων έργων που σχετίζονται με κάθε Κωδικό Θεματικής Προτεραιότητας. Η χρωματική διαφοροποίηση των κελιών της μήτρας, η οποία υποδηλώνει την ένταση των συναφειών που εντοπίζονται δεν ακολουθείται στον εν λόγω πίνακα (όπως έγινε στους προηγούμενους πίνακες). Η συνάφεια των Κωδικών Θεματικής Προτεραιότητας αποτυπώνεται με τη κάλυψη του συγκεκριμένου πεδίου με τον αριθμό 1 καθώς η σύνδεση με τις όποιες Κατηγορίες Παρέμβασης είναι άμεση και συνεπώς χαρακτηρίζεται από υψηλή συνάφεια. Στις περιπτώσεις όπου κανένας Κωδικός Θέματος Προτεραιότητας δε συνδέεται με την ΚΠ το πεδίο παραμένει κενό.

Αξιοποιώντας τα δεδομένα των ενταγμένων έργων του ΕΠΑΝΑΔ έως και την περίοδο αναφοράς της παρούσας έκθεσης, ήτοι μέχρι τις 30.06.2012, τα βασικά συμπεράσματα αξιολόγησης της συνάφειας του ΕΠΑΝΑΔ με τους Πυλώνες της Στρατηγικής της Λισσαβόνας περιλαμβάνουν τα εξής:

- Όλες οι Θεματικές Προτεραιότητες εξυπηρετούνται από μια τουλάχιστον Κατηγορία Παρέμβασης.
- Το μεγαλύτερο ποσοστό υλοποιούμενης δαπάνης (46,50%) εμφανίζει η Θεματική Προτεραιότητα 66 «Εφαρμογή ενεργητικών και προληπτικών μέτρων στην αγορά εργασίας» **και το οποίο προέρχεται από την ΚΠ 3.1 (προγράμματα Ενεργητικών Πολιτικών Απασχόλησης).**
- Η Θεματική προτεραιότητα 71 «Τρόποι για την ενσωμάτωση και την επανένταξη στην απασχόληση μειονεκτούντων ατόμων, καταπολέμηση των διακρίσεων κατά την πρόσβαση και την πρόοδο στην αγορά εργασίας και προαγωγή της αποδοχής της πολυμορφίας στο χώρο εργασίας» υπηρετείται από έξι κατηγορίες παρέμβασης με ποσοστό υλοποιούμενης δαπάνης 19,75%. **Οι παρεμβάσεις που εξυπηρετούν τη προτεραιότητα σχετίζονται κυρίως με τη πρόληψη και αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού και την ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας.**
- Ακολούθως, τοποθετείται η Θεματική Προτεραιότητα 65 «Εκσυγχρονισμός και ενίσχυση των θεσμικών δομών της αγοράς εργασίας» **μέσω συστημικών παρεμβάσεων στο πεδίο της αγοράς εργασίας**, η οποία εμφανίζει συνέργεια με τέσσερις Κατηγορίες Παρέμβασης και το ποσοστό της δημόσιας δαπάνης υλοποιούμενων έργων να ανέρχεται σε 0,07%.
- Υψηλό ποσοστό υλοποιούμενης δαπάνης (25,17%) διακρίνεται και στη προτεραιότητα 69 «Μέτρα για τη βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και την αύξηση της διαρκούς συμμετοχής και προόδου των γυναικών στην απασχόληση, ώστε να μειωθεί ο διαχωρισμός με βάση το φύλο στην αγορά εργασίας, και για την εναρμόνιση εργασίας και ιδιωτικής ζωής, όπως π.χ. με την ευχερέστερη πρόσβαση στη φροντίδα παιδιών και εξαρτώμενων προσώπων». **Η συγκεκριμένη προτεραιότητα έχει άμεση συνάφεια με τις ΚΠ 3.2 (Υποστηρικτικά μέτρα για τη προώθηση της ισότητας των φύλων στην απασχόληση) και 4.3 (Ενέργειες Στήριξης Ατόμων που χρήζουν βοήθειας).**

A.3.2.9 Αξιολόγηση της Συνάφειας των κατηγοριών παρεμβάσεων του ΕΠΑΝΑΔ με τους θεματικούς στόχους και τις επενδυτικές προτεραιότητες της προγραμματικής περιόδου 2014-2020

Η αναθεώρηση του ΕΣΠΑ που υλοποιείται για το 2012, λαμβάνει υπόψη της τα οικονομικά δεδομένα που δημιουργεί η κρίση και αναμένεται να μεγιστοποιήσει την αποτελεσματικότητα των πόρων του ΕΣΠΑ συνολικά. Βασική στρατηγική επιλογή για την περίοδο 2014-2020 αποτελεί αναμφίβολα και η κοινή ευρωπαϊκή στρατηγική Ε2020 (όπως έχει προαναφερθεί παραπάνω) που αποφασίστηκε στη σύνοδο κορυφής του Μαρτίου 2010. Η νέα στρατηγική θα εφαρμοσθεί μέσω επτά «Εμβληματικών πρωτοβουλιών», για τις οποίες οι ευρωπαϊκές και οι εθνικές αρχές θα πρέπει να συντονίσουν τις

προσπάθειές τους για να επιτύχουν καλύτερα αποτελέσματα. Ο εμβληματικές πρωτοβουλίες κατανέμονται ανά θεματική ενότητα ως εξής:

Θεματική ενότητα	Εμβληματική πρωτοβουλία
Έξυπνη ανάπτυξη	<ul style="list-style-type: none"> - Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη - Ένωση Καινοτομίας - Νεολαία σε κίνηση
Βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη	<ul style="list-style-type: none"> - Μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τους πόρους της - Μια βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης
Ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς	<ul style="list-style-type: none"> - Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας - Ευρωπαϊκή πλατφόρμα κατά της φτώχειας

Οι θεματικοί στόχοι της στρατηγικής «Ευρώπη2020» είναι οι ακόλουθοι:

- Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας
- Ενίσχυση της πρόσβασης, χρήσης και ποιότητας, των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών
- Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ), και της αλιείας και των υδατοκαλλιεργειών (για το ΕΤΘΑ)
- Ενίσχυση της μετάβασης προς την οικονομία χαμηλών εκπομπών ρύπων σε όλους τους τομείς
- Προώθηση της προσαρμογής στις κλιματικές αλλαγές, της πρόληψης και της διαχείρισης του κινδύνου
- Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων
- Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και απομάκρυνση των σημείων συμφόρησης σε σημαντικά δίκτυα υποδομών
- **Προώθηση της απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων**
- **Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της καταπολέμησης της φτώχειας**
- Επένδυση στην εκπαίδευση, τις δεξιότητες και στη δια βίου μάθηση
- Βελτίωση της θεσμικής επάρκειας και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης.

Οι θεματικοί στόχοι (σύμφωνα με τη Πρόταση νέου Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το ΕΚΤ και τη κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ 1081/2006,) που δύναται να αποτελέσουν την βασικούς άξονες της τομεακής πολιτικής για το ανθρώπινο δυναμικό στην νέα προγραμματική περίοδο, αφορούν στη **προώθηση της απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων** και στη **προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της καταπολέμησης της φτώχειας**.

Λαμβάνοντας υπόψη την από 03.02.2012 συμβιβαστική πρόταση της Προεδρίας της Δανίας για το άρθρο 9 του Κανονισμού κοινών διατάξεων, το άρθρο 5 του Κανονισμού του ΕΤΠΑ, το άρθρο 3 του Κανονισμού του ΕΚΤ, το άρθρο 3 του Κανονισμού του Ταμείου Συνοχής και το άρθρο 6 του Κανονισμού Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας, στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι θεματικοί στόχοι και οι επενδυτικές προτεραιότητες της προγραμματικής περιόδου 2014-2020 που συνδέονται άμεσα με το ανθρώπινο δυναμικό και κατ'επέκταση με το ΕΠΑΝΑΔ.

Θεματικός στόχος	ΕΚΤ
Προώθηση της απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας εργατικού δυναμικού	<ul style="list-style-type: none"> • Πρόσβαση στην απασχόληση για τους αναζητούντες θέση εργασίας και οικονομικά μη ενεργά άτομα, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών πρωτοβουλιών για την απασχόληση και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων. • Βιώσιμη ένταξη στην αγορά εργασίας των νέων, ειδικότερα για αυτούς που βρίσκονται εκτός εργασίας, εκπαίδευσης ή κατάρτισης. • Αυτό-απασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία

Θεματικός στόχος	ΕΚΤ
	<p>επιχειρήσεων·</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και του συμφιλίωσης επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής· • Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στην αλλαγή· • Ενεργός και υγιής γήρανση • Εκσυγχρονισμός και ενίσχυση των θεσμών της αγοράς εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των ενεργειών για τη βελτίωση της διακρατικής κινητικότητας των εργαζομένων·
<p>Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ενεργές πολιτικές ένταξης με στόχο τη βελτίωση των ευκαιριών απασχόλησης • Ενσωμάτωση των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων όπως οι Ρομά • Καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού • Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας. • Προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και των κοινωνικών επιχειρήσεων • Τοπικά αναπτυξιακά προγράμματα (Community-led local development strategies)

Η προώθηση της απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων, η οποία αποτελεί βασική θεματική προτεραιότητα/στόχο του ΕΚΤ, επιτυγχάνεται μέσω:

- I. της πρόσβασης στην απασχόληση για αναζητούντες θέση εργασίας και οικονομικά μη ενεργά άτομα, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών πρωτοβουλιών για την απασχόληση και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων
- II. βιώσιμης ένταξης στην αγορά εργασίας των νέων που βρίσκονται εκτός εργασίας, εκπαίδευσης ή κατάρτισης
- III. της αυτοαπασχόλησης, της επιχειρηματικότητας και της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων
- IV. της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της συμφιλίωσης επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής
- V. της προσαρμογής των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στην αλλαγή
- VI. της ενεργούς και υγιούς γήρανσης
- VII. του εκσυγχρονισμού και της ενίσχυσης των θεσμών της αγοράς εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των ενεργειών για τη βελτίωση της διακρατικής κινητικότητας των εργαζομένων

Το ΕΠΑΝΑΔ αποτελεί το κατεξοχήν πρόγραμμα που υπηρετεί με μεγάλη βαρύτητα την εν λόγω θεματική προτεραιότητα μέσω α) συστημικών παρεμβάσεων για την καθιέρωση του θεσμικού, κανονιστικού πλαισίου που προωθούν ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης β) ενός συνόλου δράσεων για την ενίσχυση της απασχόλησης.

Ειδικότερα, όσον αφορά την πρώτη κατηγορία παρεμβάσεων:

α) Προβλέπεται και έχει ήδη ξεκινήσει η ανάπτυξη της διαδικτυακής πύλης (portal) του ΟΑΕΔ, κατά το πρότυπο της κοινοτικής πύλης EURES, όπου επιτυγχάνεται η σύζευξη της προσφοράς και ζήτησης εργασίας. Στην Πύλη θα καταγράφονται οικειοθελώς, αφενός η προσφορά του συνόλου των αναζητούντων εργασία, χωρίς καμία διάκριση εάν είναι άνεργοι, εργαζόμενοι ή άτομα εκτός αγοράς εργασίας, αφετέρου οι ευκαιρίες απασχόλησης από την πλευρά των επιχειρήσεων που μπορούν να είναι φορείς του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Πανεπιστήμια κλπ, οι οποίοι ωστόσο, πρέπει να πληρούν ένα ελάχιστο όριο κριτηρίων ποιοτικής διασφάλισης,

σχετικά με το είδος και το αντικείμενο της προσφερόμενης εργασίας. Η λειτουργία της Πύλης αποτελεί σημαντική ενεργητική μορφή απασχόλησης, αφού ενθαρρύνει την ανάπτυξη της συνεργασίας μεταξύ των συμμετεχόντων φορέων προσφοράς και ζήτησης στην αγορά εργασίας καθώς και τις συνέργειες μεταξύ των εν λόγω φορέων.

β) Προβλέπεται η ανάπτυξη μηχανισμών επιτήρησης της αγοράς εργασίας για την μείωση της αδήλωτης εργασίας, μέσω της υλοποίησης συγκεκριμένου Σχεδίου Δράσης από τον ΣΕΠΕ (Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας), η οποία αποσκοπεί στην αναβάθμιση του συστήματος των εργασιακών σχέσεων και την βελτίωση του συστήματος κοινωνικής προστασίας καθώς και των όρων λειτουργίας της αγοράς εργασίας.

γ) Προβλέπεται η ανάπτυξη μιας «νέας γενιάς» Επαγγελματικών Περιγραμμάτων που διαρθρώνονται υπό μορφή σπονδύλων (modules) προκειμένου να διευκολύνουν την ταχεία και ευέλικτη ανάπτυξη των δραστηριοτήτων πιστοποίησης μαθησιακών αποτελεσμάτων, επικεντρώνοντας σε προσόντα «υψηλής ζήτησης» από την αγορά εργασίας. Στην παρούσα φάση υπάρχουν 202 Πιστοποιημένα Επαγγελματικά Περιγράμματα.

δ) Έχουν ολοκληρωθεί οι απαιτούμενες θεσμικές ενέργειες για την προώθηση και εφαρμογή ενός βιώσιμου συστήματος παροχής των υπηρεσιών του «προγράμματος κατ' οίκον φροντίδας» στη βάση της εξατομικευμένης παροχής υπηρεσιών στον τελικό αποδέκτη, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η ενίσχυση της απασχολησιμότητας των εμμέσως ωφελουμένων ατόμων, καθώς και η ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και η βελτίωση της ποιότητας ζωής.

ε) Καθορίστηκε το διαχειριστικό πλαίσιο, για την υλοποίηση ενεργειών συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης μέσω της εφαρμογής του συστήματος χορήγησης «επιταγών κατάρτισης» (voucher), που τοποθετεί τον άνεργο/ωφελούμενο στο επίκεντρο της πολιτικής και απαντά στην ανάγκη εφαρμογής ευέλικτων εργαλείων κινητοποιώντας τον παράγοντα «ζήτηση» για τη συμμετοχή σε ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης. Επιπλέον, η εφαρμογή του συστήματος voucher επιφέρει χαμηλότερο κόστος διαχείρισης και ελάφρυνση της απαιτούμενης γραφειοκρατίας, τονώνει το ενδιαφέρον των υποψηφίων ωφελουμένων και ενδυναμώνει το στοιχείο της ατομικής επιλογής ως προς τον πάροχο κατάρτισης, ενώ παράλληλα εξασφαλίζει συνεχή ροή παρεχόμενων προγραμμάτων συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης χωρίς το πρόβλημα των κενών χρονικών διαστημάτων που παρατηρούνται μέχρι σήμερα κατά τις διαγωνιστικές διαδικασίες ανάμεσα στο στάδιο της προκήρυξης, ανάθεσης και υλοποίησης.

Όσον αφορά την δεύτερη κατηγορία παρεμβάσεων, αναμένεται ως τέλος του 2015 να έχει ωφεληθεί ένας σημαντικός πληθυσμός 340.000 ανέργων. Οι κύριες μορφές δράσης εστιάζονται σε:

Προγράμματα προώθησης στην απασχόληση

Οι πολιτικές αυτές εφαρμόζονται από τον ΟΑΕΔ και αφορούν κατά περίπτωση, προγράμματα επιχορήγησης για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας για άνεργους, επιχορήγησης νέων ελευθέρων επαγγελματιών, προώθησης της απασχόλησης με επιχορήγηση των ασφαλιστικών εισφορών. Μέσω αυτών, επιτυγχάνεται η διευκόλυνση της πρόσβασης των νέων και των γυναικών στην απασχόληση καθώς και των μακροχρόνια ανέργων και ατόμων από άλλες ευπαθείς κοινωνικές ομάδες.

Προγράμματα συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης

Αφορούν προγράμματα συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης που οδηγούν σε πιστοποίηση γνώσεων και δεξιοτήτων ή που περιλαμβάνουν υποχρεωτική – εγγυημένη απασχόληση. Με στόχο την πλέον απρόσκοπτη λειτουργία των διαδικασιών εφαρμογής των προγραμμάτων κατάρτισης υιοθετήθηκε από το 2011 η χρήση του νέου συστήματος παροχής κατάρτισης σε άνεργους μέσω των επιταγών κατάρτισης (voucher) με σχεδιασμό σειράς προγραμμάτων συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης σε επαγγέλματα που πλήττονται από την οικονομική κρίση και τις διαρθρωτικές αλλαγές που αυτή επιβάλλει.

Τοπικά Σχέδια για την απασχόληση προσαρμοσμένα στις ανάγκες των τοπικών αγορών εργασίας
Αντικείμενο των προγραμμάτων είναι η ενεργοποίηση και κινητοποίηση των τοπικών φορέων με στόχο την εξασφάλιση της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης για ανέργους, ως αποτέλεσμα διάγνωσης εξειδικευμένων τοπικών αναγκών και ανάδειξης των αναπτυξιακών δυνατοτήτων στις περιοχές παρέμβασης. Ειδικότερα, αφορούν στην προετοιμασία των ανέργων ωφελουμένων και περιλαμβάνουν όλες τις απαραίτητες ενέργειες, από τη διαδικασία επιλογής μέχρι και την επιβεβαίωση της εξασφάλισης της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης. Φορείς υλοποίησης των ΤοπΣΑ έχουν οριστεί οι Αναπτυξιακές Συμπράξεις, αποτελούμενες από τοπικούς φορείς. Με την ολοκλήρωση της δράσης αυτής, αναμένεται έως το 2015, να έχουν ωφεληθεί 30.000 άνεργοι.

Προγράμματα Κοινωνικού Εργασίας

Αφορούν προγράμματα δημιουργίας θέσεων απασχόλησης για 57.400 ανέργους, για την υλοποίηση δράσεων κοινωνικού χαρακτήρα. Τα προγράμματα κοινωνικού χαρακτήρα έχουν τοπικό χαρακτήρα και υλοποιούνται σε συνέργεια με φορείς της κοινωνίας των πολιτών. Ενδεικτικά αφορούν:

- δράσεις διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος (διαμόρφωση και φροντίδα πάρκων και λοιπών έργων πρασίνου, αναδάσωση, καθαριότητα παραλίων περιοχών, καθαρισμούς και μικρές αντιπλημμυρικές παρεμβάσεις ρεμάτων κλπ)
- προσωπικές κοινωνικές υπηρεσίες όπως κατ' οίκον κοινωνική μέριμνα και φροντίδα ηλικιωμένων, ΑμεΑ κλπ
- κοινωνικές δράσεις όπως κοινωνικά παντοπωλεία, συλλογή και διάθεση χρησιμοποιημένου ρουχισμού,
- δράσεις για παιδιά και νέους, εξωσχολικά προγράμματα για μαθητές και παιδιά, οδική ασφάλεια μαθητών, σίτιση σε ολόημερα σχολεία φτωχών περιοχών,
- έκτακτες ανάγκες πολιτικής προστασίας, κ.α

Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής

Αφορά μια δέσμη υποστηρικτικών μέτρων που προωθούν την ισότητα των φύλων στην απασχόληση συμφιλιώνοντας την επαγγελματική και ιδιωτική ζωή Συγκεκριμένα, μέσω αυτής της Δράσης προσφέρονται σε γυναίκες, θέσεις φροντίδας και φιλοξενίας για τα τέκνα τους, με στόχο τη στήριξη της γυναικείας απασχολησιμότητας (διατήρηση υφιστάμενων θέσεων εργασίας ή δημιουργία νέων). Η άμεση ωφέλεια που εκτιμάται ότι θα προκύψει κατά μέσο όρο, σε όλη την περίοδο υλοποίησης, ανέρχεται σε 16.000 γυναίκες κατ' έτος.

Ενίσχυση Προσαρμοστικότητας εργαζομένων

Η υποστήριξη της προσαρμοστικότητας και κινητικότητας των εργαζομένων, που αποτελεί το άλλο σκέλος της εν λόγω θεματικής προτεραιότητας του ΕΠΑΝΑΔ, επιτυγχάνεται με δράσεις ενίσχυσης της προσαρμοστικότητας τόσο του ανθρώπινου δυναμικού όσο και των επιχειρήσεων. Από την υλοποίηση των δράσεων αυτών, αναμένεται να ωφεληθούν 180.000 εργαζόμενοι. Ειδικότερα, προβλέπεται:

α) η υλοποίηση ενεργειών κατάρτισης που αποσκοπούν στην βελτίωση της προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων μέσω της συμμετοχής εργαζομένων από επιχειρήσεις όλων των κλάδων της οικονομίας, με στόχο την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας τους. Αναμένεται να υλοποιηθούν 13.100 Σχέδια Δράσεις Διαρθρωτικής προσαρμογής εργαζομένων.

β) η προώθηση εξατομικευμένων δράσεων αυτοαπασχολούμενων και εργαζόμενων που αποσκοπεί στην βελτίωση της ποιότητας και παραγωγικότητας της εργασίας, με την ενθάρρυνση της ενεργού συμμετοχής του εργατικού δυναμικού μεγαλύτερης ηλικίας (Ενεργός γήρανση) και με την προώθηση της ποιότητας της εργασίας (υγιεινή και ασφάλεια) και την παράλληλη αναβάθμιση του εργασιακού περιβάλλοντος.

Η Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της καταπολέμησης της φτώχειας αποτελεί έναν επιπλέον θεματικό στόχο του ΕΚΤ που μπορεί να επιτευχθεί μέσω της υλοποίησης των ακόλουθων επενδυτικών προτεραιοτήτων :

- I. της ενεργού ένταξης:
- II. της ενσωμάτωσης των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομα
- III. της καταπολέμησης των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής,

- θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού·
- IV. της βελτίωσης της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων της υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών γενικού συμφέροντος.
- V. της προαγωγής της κοινωνικής οικονομίας και των κοινωνικών επιχειρήσεων·
- VI. των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης που καθοδηγούνται από τις κοινότητες

Η συμβολή του ΕΠΑΝΑΔ στην επίτευξη της προώθησης της κοινωνικής ένταξης και της καταπολέμησης της φτώχειας, περιλαμβάνει ένα σύνολο παρεμβάσεων οι οποίες συνοψίζονται στις εξής κατηγορίες:

α) παρεμβάσεις για την πρόληψη και αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού ευπαθών ομάδων του πληθυσμού. Προβλέπεται:

- η ανάληψη Τοπικών δράσεων κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες ομάδες (ΤΟΠ/ΕΚΟ). Αποτελούν ειδικά στοχευμένες παρεμβάσεις με σαφώς προσδιορισμένη ομάδα στόχο (ευπαθείς κοινωνικές ομάδες) και σκοπεύουν στην ανάσχεση της ανεργίας και την κοινωνική ενσωμάτωση. Περιλαμβάνουν επιμέρους πολυδιάστατες και αλληλοσυμπληρούμενες δράσεις, οι οποίες απευθύνονται σε άτομα για τα οποία, λόγω θέσης, ηλικίας, τόπου διαμονής, χρόνου ανεργίας, πολιτισμικών ιδιαιτεροτήτων ή άλλων παρεμφερών παραμέτρων, απαιτούνται συνδυασμένες παρεμβάσεις, προκειμένου να είναι σε θέση να ενταχθούν στην αγορά εργασίας και να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις άρσης του κοινωνικού αποκλεισμού που τα χαρακτηρίζει.
- Η παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών προκατάρτισης, επαγγελματικής κατάρτισης και συνοδευτικών υποστηρικτικών υπηρεσιών (Σ.Υ.Υ.) σε άτομα με αναπηρία και σε απεξαρτημένα ή υπό απεξάρτηση άτομα,
- Η Λειτουργία Κέντρων Στήριξης Ρομά και Ευπαθών Ομάδων
- Η Λειτουργία Κοινωνικών Δομών Άμεσης Αντιμετώπισης της Φτώχειας (Κοινωνικά Παντοπωλεία, Δομές παροχής Συσσιτίων, Κοινωνικά φαρμακεία, Υπνωτήρια, Ανοιχτά κέντρα Υποδοχής Αστέγων, Δημοτικοί Λαχανόκηποι, Τράπεζες χρόνου, Γραφεία Διαμεσολάβησης) με στόχο την αντιμετώπιση του φαινομένου της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού για μεγάλο μέρος του πληθυσμού που έχει πληγεί από την οικονομική κρίση.

Επιπλέον, το ΕΠΑΝΑΔ, μέσω των έργων πρόληψης του ιδρυματισμού (λειτουργία Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης), συμβάλλει στην προτεραιότητα που αφορά την βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων της υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών γενικού συμφέροντος. Συγκεκριμένα, προβλέπεται η ένταξη συνολικά 50 ΣΥΔ. Σχετική με τη προτεραιότητα αυτή είναι και η μελέτη αξιολόγησης / ανασκόπησης κοινωνικών προγραμμάτων στην Ελλάδα που ανατέθηκε στον ΟΟΣΑ και ολοκληρώθηκε στο πλαίσιο της Συστημικής Παρέμβασης «Στήριξη του υπό σύσταση οργανισμού για την αποτελεσματική παρακολούθηση».

β) παρεμβάσεις για την ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας για την απασχόληση ευάλωτων ομάδων.

Με τη ψήφιση του Ν. 4019/2011 για την «Κοινωνική Οικονομία και Κοινωνική Επιχειρηματικότητα» θεσμοθετήθηκε η Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση (Κοιν.Σ.Επ.) παρέχοντας νέες ευκαιρίες για την κοινωνική διεύρυνση της επιχειρηματικής πρωτοβουλίας με την δημιουργία «κοινωνικά προσανατολισμένης επιχειρηματικότητας», αυξάνοντας ταυτόχρονα τις δυνατότητες απασχόλησης για άτομα που προέρχονται από τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού. Με τον ίδιο νόμο και ειδικότερα με το άρθρο 14 συστάθηκε το Τμήμα Μητρώου Κοινωνικής Οικονομίας στη Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης. Παράλληλα με την Υ.Α 2.2250/οικ.4.105 (ΦΕΚ 221/2012) καθορίστηκε η τήρηση και η λειτουργία του Γενικού Μητρώου Κοινωνικής Οικονομίας στο Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας. Έχει ξεκινήσει η χειρόγραφη λειτουργία του Μητρώου και ήδη εγγράφονται κοινωνικές επιχειρήσεις. Παράλληλα βρίσκεται σε διαδικασία υλοποίησης η δημιουργία του ηλεκτρονικού Μητρώου η πλήρης λειτουργία του οποίου αναμένεται από τα μέσα Νοεμβρίου του 2012. Έτσι ουσιαστικά έχει ολοκληρωθεί το απαιτούμενο θεσμικό πλαίσιο και έχει ανοίξει ο δρόμος για την έναρξη λειτουργίας Κοινωνικών Επιχειρήσεων. Στο πλαίσιο ενός μακρόπνοου σχεδιασμού, εκπονείται ένα Στρατηγικό Σχέδιο με σκοπό την άμεση ενεργοποίηση του Οικοσυστήματος της Κοινωνικής Οικονομίας και

Επιχειρηματικότητας, έτσι ώστε να δημιουργηθεί ένα ευνοϊκό περιβάλλον για την ανάπτυξη των Κοιν.Σ.Επ. Το Στρατηγικό Σχέδιο έχει τρεις Άξονες δράσης, εκ των οποίων ο πρώτος αφορά στην υποστήριξη του τομέα της κοινωνικής οικονομίας με την δημιουργία Κεντρικού και Περιφερειακών Μηχανισμών υποστήριξης καθώς και με θεσμικές παρεμβάσεις, ο δεύτερος άξονας στην οικονομική υποστήριξη με επιχορηγήσεις για την έναρξη δραστηριότητας των Κοιν.Σ.Επ. και ο τρίτος άξονας με τα Χρηματοδοτικά εργαλεία για την ενίσχυση και επέκταση τους.

γ) ενέργειες στήριξης ατόμων που χρήζουν βοήθειας, με την χρηματοδότηση της παροχής υπηρεσιών ημερήσιας φροντίδας σε ηλικιωμένα και λοιπά άτομα μη δυνάμενα να αυτοεξυπηρετηθούν απόλυτα (ΚΗΦΗ κλπ.), που προσφέρονται μέσω της εξατομικευμένης προσέγγισης, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η ενίσχυση της απασχολησιμότητας των εμμέσως ωφελουμένων ατόμων. Προβλέπεται η λειτουργία 41 Κέντρων Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων.

Α.3.3 Συνάφεια με το ΕΣΠΑ

Α.3.3.1 Συνάφεια των κατηγοριών παρεμβάσεων του ΕΠΑΝΑΔ με Θεματικές Προτεραιότητες και Γενικούς Στόχους του ΕΣΠΑ

Το **ΕΣΠΑ 2007 – 2013**, όπως αναφέρθηκε και στην αρχή της ενότητας, αποτελεί το έγγραφο αναφοράς για τον προγραμματισμό των Ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε εθνικό επίπεδο για την περίοδο 2007-2013. Στόχος είναι η διερεύνηση των αναπτυξιακών δυνατοτήτων της χώρας, η διατήρηση του ρυθμού οικονομικής μεγέθυνσης και η αύξηση της παραγωγικότητας σε επίπεδα υψηλότερα του μέσου κοινοτικού όρου για την τόνωση της απασχόλησης, την επίτευξη της πραγματικής σύγκλισης και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής όλων των πολιτών χωρίς αποκλεισμούς. Για την επίτευξη του στόχου αυτού, η αναπτυξιακή προσπάθεια επικεντρώνεται:

- στην προώθηση της καινοτομίας, της έρευνας και της επιχειρηματικότητας καθώς και στη διασύνδεσή τους
- στην επένδυση σε βιώσιμες υποδομές, απαραίτητη προϋπόθεση βελτίωσης της ελκυστικότητας της χώρας για την προσέλκυση επενδύσεων και την ποιότητα ζωής
- στην επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο, που κατέχει κυρίαρχη θέση στη στρατηγική της χώρας και αποσκοπεί στη δημιουργία περισσότερων αλλά και καλύτερων θέσεων εργασίας
- στην αναβάθμιση του θεσμικού περιβάλλοντος, με την απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου και τον ουσιαστικό εκσυγχρονισμό του δημόσιου τομέα σε όλα τα επίπεδα διοίκησης.

Η στοχοθεσία του ΕΣΠΑ 2007-13 αποτυπώνεται σε **πέντε (5) θεματικές ενότητες**, ως εξής:

- επένδυση στον παραγωγικό τομέα της οικονομίας.
- κοινωνία της γνώσης και καινοτομία.
- απασχόληση και κοινωνική συνοχή.
- θεσμικό περιβάλλον.
- ελκυστικότητα της Ελλάδας και των Περιφερειών ως τόπου επενδύσεων, εργασίας και διαβίωσης.

Στο πλαίσιο αυτών των πέντε θεματικών ενότητων έχουν διαμορφωθεί οι 17 Γενικοί Στόχοι του ΕΣΠΑ, οι οποίοι προσδιορίζουν τις βασικές προτεραιότητες και τις κυριότερες κατηγορίες παρεμβάσεων που προωθούν την εξυπηρέτηση του αναπτυξιακού οράματος της χώρας κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο και οι οποίοι παρουσιάζονται αναλυτικά στον πίνακα που ακολουθεί:

ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ 2007-13	
ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ
Επένδυση στον παραγωγικό τομέα της οικονομίας	<ul style="list-style-type: none"> • Αύξηση της εξωστρέφειας και των εισροών Ξένων Άμεσων Επενδύσεων. • Ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και η αύξηση της παραγωγικότητας. • Διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος της χώρας.
Κοινωνία της γνώσης και Καινοτομία	<ul style="list-style-type: none"> • Βελτίωση της ποιότητας και της έντασης των επενδύσεων στο ανθρώπινο κεφάλαιο για την αναβάθμιση του ελληνικού εκπαιδευτικού

ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ 2007-13	
ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ
	<p>συστήματος.</p> <ul style="list-style-type: none"> Ενίσχυση της Έρευνας, Τεχνολογίας και η προώθηση της Καινοτομίας σε όλους τους κλάδους ως βασικό παράγοντα αναδιάρθρωσης της ελληνικής οικονομίας και μετάβασης στην οικονομία της γνώσης. Ψηφιακή σύγκλιση της χώρας με την ενσωμάτωση και τη συστηματική χρήση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών (ΤΠΕ) στους τομείς κοινωνικής και οικονομικής δραστηριοποίησης.
Απασχόληση και κοινωνική συνοχή	<ul style="list-style-type: none"> Ενίσχυση της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων και των επιχειρήσεων. Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση. Προώθηση της Κοινωνικής Ενσωμάτωσης – Διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης όλων στην αγορά εργασίας και πρόληψη των φαινομένων περιθωριοποίησης και αποκλεισμού. Θεμελίωση ενός αποδοτικού και οικονομικά βιώσιμου συστήματος Υγείας, που θα προσφέρει ποιοτικές και εξατομικευμένες υπηρεσίες στους πολίτες και θα εστιάζει στη συνεχή βελτίωση των υπηρεσιών πρόληψης και φροντίδας. Ανάδειξη του οικονομικού, κοινωνικού και αναπτυξιακού χαρακτήρα των θεμάτων ισότητας των φύλων, με την άμεση σύνδεσή τους με τις κυρίαρχες εθνικές πολιτικές προτεραιότητες (ανάπτυξη - απασχόληση - κοινωνική συνοχή).
Θεσμικό περιβάλλον	<ul style="list-style-type: none"> Βελτίωση της ποιότητας των δημόσιων πολιτικών και η αποτελεσματική εφαρμογή τους για τη διευκόλυνση της επιχειρηματικής δράσης και την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των πολιτών.
Ελκυστικότητα της Ελλάδας και των Περιφερειών ως τόπου επενδύσεων, εργασίας και διαβίωσης	<ul style="list-style-type: none"> Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός των φυσικών υποδομών και των συναφών υπηρεσιών του συστήματος μεταφορών της χώρας. Ασφαλής ενεργειακός εφοδιασμός της χώρας με γνώμονα την αειφορία. Αειφόρος διαχείριση του περιβάλλοντος. Άσκηση αποτελεσματικής περιβαλλοντικής πολιτικής. Ανάδειξη του Πολιτισμού ως ζωτικού παράγοντα της οικονομικής ανάπτυξης της χώρας.

Για τη διερεύνηση και την αποτύπωση του βαθμού συνάφειας του ΕΠΑΝΑΔ με τις Θεματικές Προτεραιότητες και τους Γενικούς Στόχους του ΕΣΠΑ καταρτίστηκε σχετική μήτρα συνάφειας (παρατίθεται ο σχετικός πίνακας στο παράρτημα της παρούσας έκθεσης αξιολόγησης). Στον οριζόντιο άξονα της μήτρας συνάφειας έχουν τοποθετηθεί οι Θεματικοί Άξονες Προτεραιότητας και οι Κατηγορίες Παρέμβασης του ΕΠΑΝΑΔ, ενώ στον κάθετο οι Θεματικές Προτεραιότητες και οι Στρατηγικοί Στόχοι του ΕΣΠΑ. Σύμφωνα με την εν λόγω μήτρα για τη συνάφεια των στόχων του ΕΣΠΑ με τις κατηγορίες παρέμβασης του ΕΠΑΝΑΔ προκύπτουν τα ακόλουθα συμπεράσματα.

- Η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και η αύξηση της παραγωγικότητας, επιτυγχάνεται μέσω των προγραμμάτων διαρθρωτικής προσαρμογής αλλά και δράσεων επιχειρηματικότητας νέων ελεύθερων επαγγελματιών και γυναικών με υψηλή βαρύτητα αναφορικά με την δεσμευμένη υλοποιούμενη δημόσια δαπάνη, καθώς υποστηρίζεται από το 53,61% της συνολικής δημόσιας υλοποιούμενης δαπάνης του Προγράμματος.
- Στη δεύτερη θέση σε σημαντικότητα αναδεικνύονται ο γενικός στόχος του ΕΣΠΑ που αφορά στην Προώθηση της Κοινωνικής Ενσωμάτωσης, στην επίτευξη του οποίου συμβάλλουν Κατηγορίες Παρέμβασης που σχετίζονται με Υποστηρικτικά μέτρα για τη προώθηση της ισότητας των φύλων στην απασχόληση και με τη πρόληψη του κοινωνικού αποκλεισμού ευπαθών ομάδων του πληθυσμού. Ο συγκεκριμένος στόχος χαρακτηρίζεται επίσης από αξιόλογη βαρύτητα αναφορικά με την δεσμευμένη δημόσια δαπάνη, καθώς υποστηρίζεται από το 39,68% της συνολικής υλοποιούμενης δημόσιας δαπάνης του Προγράμματος.
- Η Θεμελίωση ενός αποδοτικού και οικονομικά βιώσιμου συστήματος Υγείας, που θα προσφέρει ποιοτικές και εξατομικευμένες υπηρεσίες στους πολίτες και θα εστιάζει στη

συνεχή βελτίωση των υπηρεσιών πρόληψης και φροντίδας **στηρίζεται και υπηρετείται από δράσεις ανάπτυξης της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας Προάσπισης της Δημόσιας Υγείας του πληθυσμού.**

- Αναφορικά με την ένταση των συναφειών που εντοπίζονται, από την ανάγνωση της μήτρας διαπιστώνεται ότι και οι 4 ΚΠ οι οποίες συμβάλλουν στην επίτευξη του Στόχου που σχετίζεται με την **Ενίσχυση της προσαρμοστικότητας των εργαζόμενων και των επιχειρήσεων**, παρουσιάζουν υψηλή συνάφεια με αυτόν, γεγονός που τον καθιστά, απ' αυτήν την άποψη, πρώτο σε σχέση με τους υπόλοιπους ως προς την ένταση συνάφειας των ΚΠ που τον υποστηρίζουν. Επίσης υψηλό επίπεδο έντασης συνάφειας σε σχέση με τις ΚΠ που τον υποστηρίζουν παρουσιάζει ο στόχος που σχετίζεται με **την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και την αύξηση της παραγωγικότητας**. Και οι δυο προαναφερθέντες στόχοι εξυπηρετούνται από το Θεματικό Άξονα 2.

Αξιοσημείωτο είναι ότι οι Κατηγορίες παρέμβασης 2.2: Βελτίωση της προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων και 3.1: Ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης του ΕΠΑΝΑΔ υπηρετούν τους περισσότερους στόχους του ΕΣΠΑ (7 και 9 αντίστοιχα) σε σχέση με τις λουτές Κατηγορίες Παρέμβασης.

B Αξιολόγηση του Συστήματος Ποιοτικών και Ποσοτικών Στόχων του ΕΠΑΝΑΔ

B.1 Εισαγωγή - Μεθοδολογικό Σημείωμα

Η παρούσα αξιολόγηση αποτελεί την κατάλληλη ευκαιρία της αποτίμησης της Ορθότητας και της Αξιοπιστίας του Συστήματος Ποιοτικών και Ποσοτικών Στόχων του ΕΠΑΝΑΔ και της εισήγησης συστάσεων για περαιτέρω βελτιώσεις.

Στο στάδιο του σχεδιασμού, η Ex-Ante αξιολόγηση ασχολήθηκε με τον ποσοτικό προσδιορισμό των στόχων και έκρινε την καταλληλότητά τους από την άποψη του περιεχομένου του ΕΠΑΝΑΔ. Ο ποσοτικός προσδιορισμός των στόχων χρειάζεται να επανεξετασθεί στην On-Going Αξιολόγηση. Όλοι οι δείκτες και οι στόχοι που έχουν διατυπωθεί μπορούν, εφόσον κριθεί αναγκαίο, να αναθεωρηθούν. Επισημαίνεται ότι οι δείκτες πρέπει να αντανακλούν όσο το δυνατό περισσότερο μια καθαρή σχέση αιτίου και αιτιατού. Σε περίπτωση που τεκμηριωθεί από την ongoing αξιολόγηση ότι δεν συμβαίνει αυτό, τότε θα χρειαστεί επανακαθορισμός και διατύπωση εναλλακτικών προτάσεων.

Πιο συγκεκριμένα, βασικός στόχος της παρούσας εργασίας είναι η αξιολόγηση της επάρκειας και της ρεαλιστικότητας του συστήματος ποσοτικοποιημένων στόχων / δεικτών, οι οποίοι έχουν αρχικά προσδιοριστεί κατά το σχεδιασμό του ΕΠΑΝΑΔ, και που θα επαναπροσδιοριστούν στην παρούσα φάση της ενδιάμεσης αξιολόγησης του ΕΠΑΝΑΔ. Σημειώνεται ότι πρώτη προσέγγιση επαναπροσδιορισμού των στόχων / δεικτών πραγματοποιήθηκε κατά την αναθεώρηση του ΕΠΑΝΑΔ τον Σεπτέμβριο 2012.

Ένα πλέγμα ή ένας κατάλογος ποσοτικοποιημένων στόχων που αφορά κάθε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, επομένως και το ΕΠΑΝΑΔ, συγκεντρώνεται από διάφορες πηγές, όπως π.χ. από τα ΤΔΠ/Υ που καταχωρούνται στο ΟΠΣ, από τα στοιχεία που διατηρούν οι ΕΦΔ (π.χ. ΟΑΕΔ), από την ΕΛ.ΣΤΑΤ, από την Eurostat κλπ. Η επιλογή των ποσοτικοποιημένων στόχων του συστήματος των δεικτών του ΕΣΠΑ έγινε με γνώμονα τη διασφάλιση της ταυτόχρονης ικανοποίησης των ακόλουθων κριτηρίων :

- να είναι κατά το δυνατό, αντιπροσωπευτικοί των κύριων στόχων και προτεραιοτήτων που έχουν τεθεί, τηρώντας και την αρχή της αναλογικότητας
- να είναι μετρήσιμοι στο πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου αναφοράς τόσο ως τιμές βάσης όσο και ως τιμές στόχου
- οι τιμές – στόχοι τους να είναι εφικτό να επιτευχθούν με τους οικονομικούς πόρους που διατίθενται στις διάφορες προτεραιότητες μέσω των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων
- να μπορούν να αποτελέσουν τη βάση για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της υλοποίησης του ΕΣΠΑ και των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων

Ορισμένοι από τους παραπάνω ποσοτικοποιημένους στόχους, παρά τη σημαντικότητά τους στη συμβολή της επίτευξης των στόχων του ΕΣΠΑ (και στην προκειμένη περίπτωση του ΕΠΑΝΑΔ), αφορούν στη συνολική εθνική προσπάθεια και δεν αποτελούν αποτέλεσμα μόνο της συμβολής των Διαρθρωτικών Ταμείων. Για την κατηγορία αυτή των στόχων, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το γεγονός ότι επηρεάζονται και από την ευρύτερη οικονομική και κοινωνική συγκυρία και όχι μόνο από το εσωτερικό περιβάλλον του προγράμματος. Όλα τα παραπάνω στοιχεία που θα αντληθούν κυρίως από το ΟΠΣ και από τα στοιχεία –δεδομένα που τηρούν οι ΕΦΔ (κυρίως ο ΟΑΕΔ), θα αποτελέσουν τη βάση της αξιολόγησης του ΣΑ για την εξέταση της ορθότητας και της αξιοπιστίας του Συστήματος Ποιοτικών και Ποσοτικών Στόχων του ΕΠΑΝΑΔ.

Με βάση τα προαναφερθέντα, οι ενέργειες του ΣΑ σ' αυτή την ενότητα της παρούσας Έκθεσης Αξιολόγησης, θα επικεντρωθούν στην εξέταση της καταλληλότητας και της αξιοπιστίας του πλέγματος των δεικτών του ΕΠΑΝΑΔ στα διάφορα επίπεδα διάρθρωσής του (επίπεδο Αξόνων Προτεραιότητας και Ειδικών Στόχων – επίπεδο πράξεων / υποέργων).

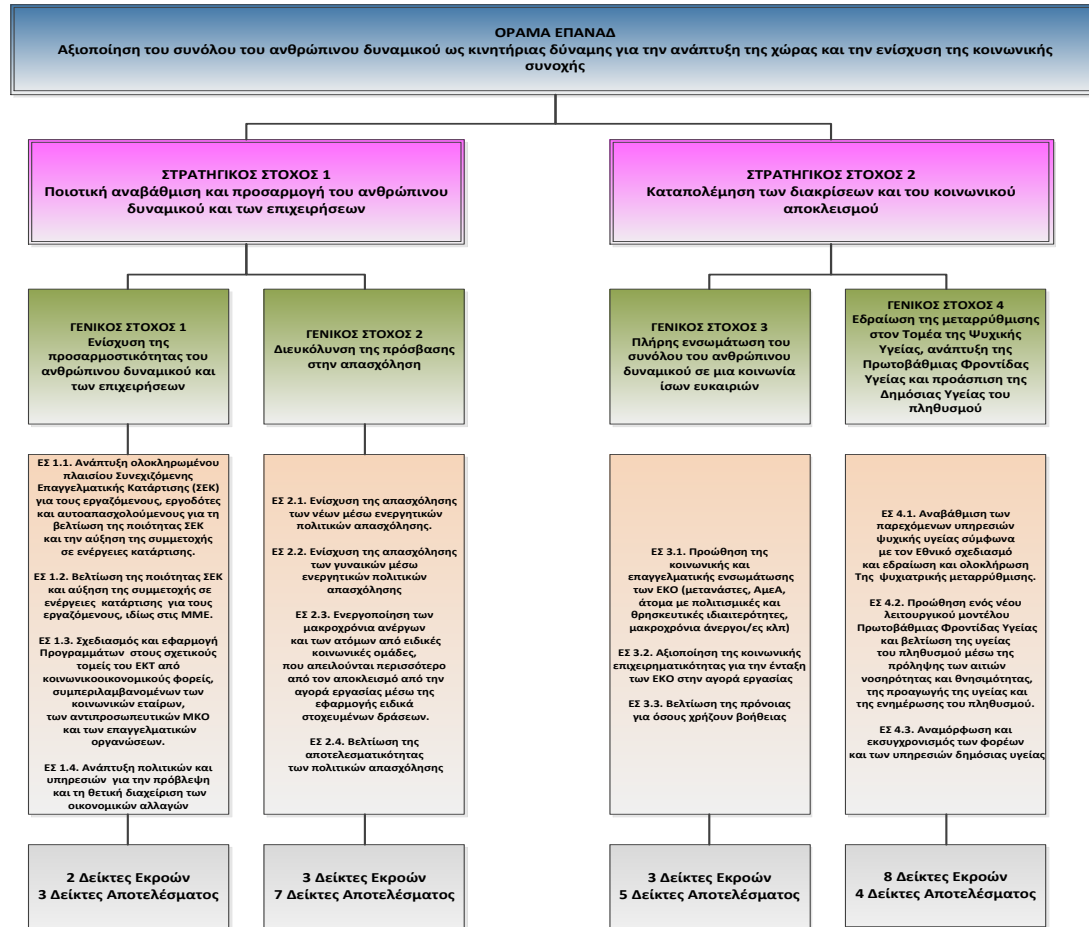
Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα αποτελεί τη βάση για την εξέταση του συστήματος ποσοτικοποιημένων δεικτών και στόχων (εκροών και αποτελέσματος) σε επίπεδο άξονα Προτεραιότητας, τον εντοπισμό τυχόν υφιστάμενων κενών, την περαιτέρω εξειδίκευση στόχων και δεικτών όπου κρίνεται απαραίτητο, την προσαρμογή του αριθμού των δεικτών του είδους τους και της τιμής τους και τέλος την επικαιροποίηση του συστήματος των δεικτών που θα χρησιμοποιηθούν για την αποτελεσματική παρακολούθηση του Προγράμματος, αλλά και για τις ανάγκες της Αξιολόγησης. Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα περιλαμβάνει τους γενικούς/ειδικούς ποσοτικούς στόχους οι οποίοι θα πρέπει να επιτευχθούν με την υλοποίησή του.

Στην ex-ante Αξιολόγηση ολοκληρώθηκε σε σημαντικό βαθμό η ποσοτικοποίηση στόχων σε Επίπεδο Άξονα Προτεραιότητας, έτσι ώστε να καθίσταται δυνατή η εκπλήρωση των επιχειρησιακών και των στρατηγικών στόχων του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Κατά συνέπεια, μια πρώτη / άμεση προσέγγιση της εξέτασης της στοχοθεσίας του Προγράμματος είναι η εξέταση και η σύγκριση των ποσοτικοποιημένων στόχων σε επίπεδο Άξονα Προτεραιότητας, τόσο ως προς το είδος των δεικτών, όσο και ως προς το μέγεθος των τιμών που εκφράζουν τους ποσοτικούς στόχους, με δεδομένο ότι οι αναφερόμενοι στο επίπεδο Άξονα Προτεραιότητας ποσοτικοποιημένοι στόχοι είναι περισσότερο δεσμευτικοί από εκείνους που αναφέρονται στο επίπεδο πράξεων/υποέργων.

Για τις ανάγκες της ανάλυσης θα καταγραφούν οι δείκτες του ΕΠΑΝΑΔ, όπως αυτοί διατυπώνονται στο επίπεδο των Αξόνων Προτεραιότητας και θα συγκριθούν/συνδεθούν με τους αντίστοιχους δείκτες στο επίπεδο των πράξεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος, δίνοντας έμφαση όχι τόσο στην ακρίβεια της διατύπωσης των δεικτών μεταξύ των δύο Επιπέδων Διάρθρωσης, αλλά στη συνέπεια του (ποσοτικού) περιεχομένου που αυτοί εκφράζουν. **Στην ουσία η ενέργεια αυτή συνιστά τη δημιουργία ενός “δένδρου δεικτών” εσωτερικά στο Πρόγραμμα αλλά και σε σχέση με τους δείκτες του ΕΣΠΑ** και πιθανή διερεύνηση με τους δείκτες της ΕΣΑ, λαμβάνοντας υπόψη την πληροφόρηση εντός της ΕΥΔ του ΕΠΑΝΑΔ, τα καταχωρημένα στοιχεία στο ΟΠΣ αλλά και άλλες πιθανές πηγές (ΕΛ.ΣΤΑΤ, EUROSTAT).

Το **δένδρο δεικτών μεθοδολογικά θα προκύψει από την εκ των άνω προς τα κάτω** (top – down) διασύνδεση των ποσοτικοποιημένων δεικτών (εκροών, αποτελέσματος) των Αξόνων Προτεραιότητας και των ενταγμένων πράξεων/υποέργων. Η μεθοδολογική αυτή προσέγγιση της δημιουργίας “δένδρου δεικτών” διασφαλίζει την άθροιση των δεικτών σε επίπεδο πράξεων/υποέργων από κάτω προς τα πάνω και καθιστά σαφή τη συμβολή των συγκεκριμένων δεικτών στην επίτευξη τιμών – στόχου των δεικτών των Αξόνων Προτεραιότητας. Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα αποτελεί τη βάση για την εξέταση του συστήματος ποσοτικοποιημένων δεικτών και στόχων (εκροών και αποτελέσματος) σε επίπεδο άξονα Προτεραιότητας, τον εντοπισμό τυχόν υφιστάμενων κενών, την περαιτέρω εξειδίκευση στόχων και δεικτών όπου κρίνεται απαραίτητο, την προσαρμογή του αριθμού των δεικτών του είδους τους και της τιμής τους και τέλος την επικαιροποίηση του συστήματος των δεικτών που χρησιμοποιούνται για την αποτελεσματική παρακολούθηση του Προγράμματος, αλλά και για τις ανάγκες της Αξιολόγησης. **Παρακάτω παρατίθεται το Στοχοδιάγραμμα του ΕΠΑΝΑΔ σε επίπεδο Γενικών Στόχων / Αξόνων Προτεραιότητας και σύνδεση αυτών με τους Δείκτες Εκροών και Αποτελεσμάτων που έχουν τεθεί:**

Σχήμα 5 Στοιχοδιάγραμμα του ΕΠΑΝΑΔ

Σύμφωνα με την παραπάνω μεθοδολογική ανάλυση, δηλαδή της αξιολόγησης της σύνδεσης των δεικτών στο επίπεδο των ενταγμένων πράξεων που τροφοδοτούν ή όχι τους επιχειρησιακούς δείκτες του Προγράμματος, προέκυψαν τα παρακάτω συμπεράσματα ανά τριάδα αξόνων προτεραιότητας του Επιχειρησιακού Προγράμματος, όπως παρουσιάζονται αναλυτικά στις επόμενες ενότητες.

B.2 Γενική θεώρηση δεικτών

Το σύστημα δεικτών του ΕΠΑΝΑΔ κατά το σχεδιασμό του περιλάμβανε **39 δείκτες παρακολούθησης**, εκ των οποίων **20 δείκτες εκροής** (2 δείκτες ΕΣΠΑ) και **19 δείκτες αποτελέσματος** (6 δείκτες ΕΣΠΑ).

Σύμφωνα με την **εγκριθείσα αναθεώρηση του ΕΠΑΝΑΔ** (Απόφαση Επιτροπής, 18.12.2012, C(2012) 9763) το σύστημα δεικτών του ΕΠΑΝΑΔ πλέον περιλαμβάνει **49 δείκτες παρακολούθησης**, εκ των οποίων οι **29 είναι δείκτες εκροής** (2 δείκτες ΕΣΠΑ) και οι **20 είναι δείκτες αποτελέσματος** (5 δείκτες ΕΣΠΑ). Σημειώνεται ότι η αύξηση του αριθμού των δεικτών (κυρίως των δεικτών εκροής), με την προσθήκη 9 νέων δεικτών, πραγματοποιήθηκε στην κατεύθυνση της ποσοτικοποίησης εκείνων των παρεμβάσεων, που στη φάση σχεδιασμού το 2007 δεν μπορούσαν να ποσοτικοποιηθούν.

Στο πλαίσιο αυτό και προκειμένου να καταστεί δυνατή η εξέταση της καταλληλότητας και ορθότητας του υφιστάμενου συστήματος δεικτών του ΕΠΑΝΑΔ ο Σύμβουλος προέβη στην ανάπτυξη μιας ολοκληρωμένης βάσης αξιολόγησης δεικτών, στην οποία ανά άξονα προτεραιότητας και για κάθε επιχειρησιακό δείκτη εκροών παρατίθενται οι εξής πληροφορίες:

Στήλη βάσης αξιολόγησης δεικτών	Επεξήγηση
1	Ο τίτλος του δείκτη
2	Το είδος του δείκτη δηλαδή αν είναι εκροών ή αποτελέσματος
3	Ο κωδικός του δείκτη όπως αυτός αναφέρεται στα κωδικοποιημένα στοιχεία του ΟΠΣ
4	Η μονάδα μέτρησης του δείκτη, δηλαδή αν είναι αριθμός, ποσοστό κλπ
5	Η τιμή βάση του δείκτη, όπως αυτή αναφέρεται στο ΕΠΑΝΑΔ
6	Η τιμή στόχος του δείκτη, όπως αυτή αναφέρεται στο ΕΠΑΝΑΔ, προ της αναθεώρησης
7	Ο τίτλος του έργου ή ο τίτλος της πρόσκλησης, στον οποίο ανήκει ο δείκτης (δηλαδή περιλαμβάνεται στο σχετικό τεχνικό δελτίο πράξης)
8	Ο δικαιούχος του έργου της στήλης 7 ή ο Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης στην περίπτωση των πράξεων κρατικών ενισχύσεων
9	Ο κωδικός MIS του έργου στον οποίο ανήκει ο δείκτης (της στήλης 7) ή το πλήθος των έργων που έχουν ενταχθεί στο πλαίσιο της πρόσκλησης της στήλης 7, στην περίπτωση των πράξεων κρατικών ενισχύσεων
10	Ο κωδικός κατηγορίας πράξης στην οποία εντάσσεται το έργο ή η πρόσκληση της στήλης 7
11	Ο συνολικός προϋπολογισμός ένταξης του έργου ή των ενταγμένων πράξεων της πρόσκλησης της στήλης 7 μέχρι και την περίοδο αναφοράς
12	Ο συνολικός προϋπολογισμός νομικών δεσμεύσεων του έργου ή των ενταγμένων πράξεων της πρόσκλησης της στήλης 7 μέχρι και την περίοδο αναφοράς
13	Ο συνολικός προϋπολογισμός δαπανών του έργου ή των ενταγμένων πράξεων της πρόσκλησης της στήλης 7 μέχρι και την περίοδο αναφοράς
14	Το είδος του δείκτη που ανήκει στο έργο ή στο πλήθος των έργων που έχουν ενταχθεί στο πλαίσιο της πρόσκλησης της στήλης 7, δηλαδή αν είναι εκροών ή αποτελέσματος
15	Ο κωδικός του δείκτη όπως αυτός αναφέρεται στα κωδικοποιημένα στοιχεία του ΟΠΣ, που ανήκει στο έργο ή στο πλήθος των έργων που έχουν ενταχθεί στο πλαίσιο της πρόσκλησης της στήλης 7
16	Η τιμή στόχος του δείκτη όπως αυτή προκύπτει από το τεχνικό δελτίο πράξης ή το άθροισμα των τιμών στόχου στην περίπτωση των πράξεων κρατικών ενισχύσεων
17	Η τιμή υλοποίησης του δείκτη όπως αυτή προκύπτει από το Δελτίο Παρακολούθησης Προόδου Πράξης της περιόδου/ εξαμηνιο αναφοράς ή το άθροισμα των τιμών υλοποίησης στην περίπτωση των πράξεων κρατικών ενισχύσεων
18	Το ποσοστό επίτευξης του υπό εξέταση δείκτη σε σχέση με την τιμή στόχο του ΕΠ, δηλαδή υπολογίζεται το κλάσμα: στήλη 17 / στήλη 6
19	Το ποσοστό επίτευξης του υπό εξέταση δείκτη σε σχέση με την τιμή στόχο που αναφέρεται στα τεχνικά δελτία πράξης, δηλαδή υπολογίζεται το κλάσμα: στήλη 17 / στήλη 16
20	Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του υπό εξέταση δείκτη, δηλαδή υπολογίζεται το κλάσμα: στήλη 16 / στήλη 6

Σύμφωνα με τα ανωτέρω παρακάτω παρατίθεται μέρος της βάση αξιολόγησης δεικτών που προετοίμασε ο Σύμβουλος Αξιολόγησης με περίοδο αναφοράς έως και 30.06.2012, από την ανάγνωση της οποίας προκύπτουν τα εξής βασικά συμπεράσματα αναφορικά με την ορθότητα, την αξιοπιστία και την καταλληλότητα του συστήματος των ποιοτικών και ποσοτικών του στόχων του ΕΠΑΝΑΔ ανά Θεματικό Άξονα Προτεραιότητας:

I. Δείκτες Εκρών

Δείκτης ΕΠ							έργα που τροφοδοτούν τον δείκτη								
ΘΑΠ	Τίτλος	Είδος δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Πλήθος έργων	π/υ έργου	Νομική Δέσμευση Έργου	Δαπάνες Έργου	Τιμή Στόχος Δείκτη Από Τδπ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ΕΠΑΝΑΔ	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου
0	1	2	3	4	5	6	9	11	12	13	16	17	18=17/6	19=17/16	20=16/6
1	Πλήθος Ολοκληρωμένων Συστημικών Παρεμβάσεων	E	5000	Αριθμός	0,00	11,00	3	5.000.000,00	3.915.000,00	3.915.000,00	1,00	1,00	9,1%	100,0%	9,1%
1	Αριθμόν νέων πιστοποιημένων επαγγελματικών περιγραμμάτων	E	5004	Αριθμός	65,00	135,00	3	5.000.000,00	3.915.000,00	3.915.000,00	145,00	145,00	107,4%	100,0%	107,4%
2	Αριθμός εργαζομένων (εκτός των δημοσίων υπαλλήλων και των εκπαιδευτικών) και αυτοαπασχολούμενων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης	E	5008	Αριθμός	76.470,00	275.000,00	486	96.998.792,99	96.998.792,99	16.473.136,53	42.802,00	20.628,00	7,5%	48,2%	15,6%
3	Αριθμός γυναικών που ωφελούνται από υποστηρικτικά μέτρα για τη συμφύλιση της επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ) ανά έτος.	E	5025	Αριθμός	8.300,00	15.700,00	14	484.660.000	323.905.547	229.121.263	29.652	17.450	111,1%	58,8%	188,9%
3	Αριθμός ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης (Κατάρτιση, STAGE, ΝΘΕ, ΝΕΕ)	E	5031	Αριθμός	334.500,00	290.000,00	31.502	1.111.664.717	787.469.856	528.896.786	225.841	62.236	21,5%	27,6%	77,9%
3	Αριθμός ανέργων που συμμετείχαν σε ενέργειες κατάρτισης	E	5034	Αριθμός	190.400,00	180.000,00	29	381.126.639	235.220.519	162.940.623	138.508	33.508	18,6%	24,2%	76,9%
3	Αριθμός εγγεγραμμένων ανέργων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης και λαμβάνουν πιστοποίηση.	A	5040	Αριθμός	40.700,00	90.100,00	17	119.732.799	10.145.919	3.794.435	114.924	18.651	20,7%	16,2%	127,6%
4	Αριθμός ανέργων ευπαθών κοινωνικά ομάδων που ωφελούνται από δράσεις ΕΚΤ (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ).	E	5049	Αριθμός	36.000,00	53.500,00	175	217.337.443	35.447.573	29.101.184	42.836	8.653	16,2%	20,2%	80,1%
4	Παρεμβάσεις πρόληψης ιδρυματισμού ΑμεΑ (Αριθμός ΣΥΔ)	E	5067	Αριθμός	0,00	50,00	29	16.659.662	8.024.490	2.509.315	42	15	30,0%	35,7%	84,0%
5	Λειτουργία νέων δομών ψυχ. υγείας στην κοινότητα	E	5573	Αριθμός	115,00	189,00	66	132.751.932	12.698.102	4.739.815	383	66	34,9%	17,2%	202,6%
5	Πλήθος στελεχών ψυχικής υγείας που συμμετείχαν σε ενέργειες κατάρτισης	E	5576	Αριθμός	7.800,00	5.100,00	28	22.132.667	2.038.029	709.297	3.934	1.894	37,1%	48,1%	77,1%
5	Λειτουργία νέων ή επεκτεινόμενων Ψυχιατρικών Τμημάτων σε γενικά νοσοκομεία	E	5579	Αριθμός	31,00	27,00	31	24.210.498	10.586.434	3.545.626	19	9	33,3%	47,4%	70,4%
5	Πλήθος θέσεων εργασίας, που συγχρηματοδοτούνται	E	5085	Αριθμός	2.000,00	4.700,00	70	58.873.248	21.375.092	7.410.776	986	238	5,1%	24,1%	21,0%
5	Δικτύωση Μονάδων ΠΦΥ (πλήθος δικτύων)	E	5588	Αριθμός	-	-	0	0	0	0	14	0	#VALUE!	0,0%	#VALUE!
5	Σχέδια προτύπων ποιότητας και προγραμμάτων διαπίστευσης φορέων που παρέχουν ΠΦΥ	E	5091	Αριθμός	-	-	24	9.183.029	1.150.792	553.554	325	0	#VALUE!	0,0%	#VALUE!
5	Εργαστήρια και κέντρα που συμμετέχουν σε ενέργειες διαπίστευσης (πλήθος)	E	5097	Αριθμός	0,00	-	14	7.690.473	0	0	16	0	#VALUE!	0,0%	#VALUE!
5	Προγράμματα ενημέρωσης/ευαισθητοποίησης του κοινού για την προάσπιση της δημόσιας υγείας (αγωγή υγείας)	E	5500	Αριθμός	22,00	9,00	24	28.617.931	11.515.860	3.357.902	66	3	34,4%	4,7%	733,3%
6	Αριθμός εκδηλώσεων (ενεργειών ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης)	E	8009	Αριθμός	25	30	14	1.818.000	247.822	188.289	117	8	26,7%	6,8%	390,0%
6	Σύμβουλοι Αξιολόγησης (πλήθος υπογεγραμμένων συμβάσεων)	E	8010	Αριθμός	3	3	2	575.965	394.966	125.965	2	2	66,7%	100,0%	66,7%
6	Σύμβουλοι Δημοσιότητας (πλήθος υπογεγραμμένων συμβάσεων)	E	8011	Αριθμός	2	1	2	5.571.000	4.080.008	1.631.072	2	2	200,0%	100,0%	200,0%
Σύνολο ΕΠΑΝΑΔ							32.402	2.132.971.139	1.287.886.838	821.322.580					

- Μέχρι και 30-06-2012 οι συνολικά **17 από τους 20 Επιχειρησιακούς Δείκτες Εκρών εξυπηρετούνται από συνολικά 32.402 πράξεις** (99,3 % ποσοτικοποίηση επί συνόλου 32.638 πράξεων). Οι ενταγμένες πράξεις που τροφοδοτούν αυτούς τους 17 δείκτες έχουν αθροιστικό π/υ 2.132.971.139 €, δηλ. καλύπτουν το 75,5% του συνολικού αναθεωρημένου π/υ του ΕΠΑΝΑΔ και το 88,6% των συνολικών εντάξεων του ΕΠΑΝΑΔ έως 30.06.2012. Οι **3 δείκτες που δεν εξυπηρετούνται από κανένα έργο**, και που αποτελούν δείκτες του ΘΑΠ 5, είναι "Δικτύωση Μονάδων ΠΦΥ (πλήθος δικτύων)", "Σχέδια προτύπων ποιότητας και προγραμμάτων διαπίστευσης φορέων που παρέχουν ΠΦΥ" και " Εργαστήρια και κέντρα που συμμετέχουν σε ενέργειες διαπίστευσης (πλήθος)", για τους οποίους μέχρι και την περίοδο αναφοράς δεν έχουν ενταχθεί σχετικές πράξεις που να τους εξυπηρετούν.
- Η **κάλυψη της προγραμματικής τιμής στόχου** για τους δείκτες από την αθροιστική στοχοθεσία των ενταγμένων έργων που υπηρετούν τους δείκτες κρίνεται **ικανοποιητική** αφού σε σύνολο 20 δεικτών οι 14 έχουν ικανοποιητική κάλυψη (>70%), 2 μόνο υστερούν ενώ 3 δεν εξυπηρετούνται καθόλου (βλ. ανωτέρω)
- **Για το σύνολο των δεικτών μπορούν να γίνουν οι ακόλουθες συστηματοποιήσεις:**
 - 7 δείκτες έχουν αθροιστική τιμή στόχου, από τα ενταγμένα έργα, μεγαλύτερη της προγραμματικής τιμής στόχου. Πρόκειται για τους "αριθμός νέων πιστοποιημένων επαγγελματικών περιγραμμάτων " όπου η αθροιστική στοχοθεσία ενταγμένων πράξεων είναι 145 έναντι 135 προγραμματικής, "αριθμός γυναικών που ωφελούνται από υποστηρικτικά μέτρα για τη συμφιλίωση της επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής" όπου η αθροιστική στοχοθεσία ενταγμένων πράξεων είναι 29.652 ωφελούμενες γυναίκες έναντι 15.700 ωφελούμενων γυναικών προγραμματικά, "λειτουργία νέων δομών ψυχικής υγείας" όπου η αθροιστική στοχοθεσία ενταγμένων πράξεων είναι 383 δομές έναντι 189 δομών προγραμματικά, "προγράμματα ενημέρωσης κοινού για την προάσπιση της δημόσιας υγείας", όπου η αθροιστική στοχοθεσία ενταγμένων πράξεων είναι 66 προγράμματα έναντι 24 προγραμματικά, "αριθμός εγγεγραμμένων ανέργων που συμμετέχουν σε προγράμματα κατάρτισης" όπου η αθροιστική στοχοθεσία ενταγμένων πράξεων είναι 114.924 άνεργοι έναντι 90.100 ανέργων προγραμματικά, "αριθμός εκδηλώσεων", όπου η αθροιστική στοχοθεσία ενταγμένων πράξεων είναι 117 εκδηλώσεις έναντι 30 εκδηλώσεων προγραμματικά και "σύμβουλοι δημοσιότητας (πλήθος συμβάσεων)" όπου η αθροιστική στοχοθεσία ενταγμένων πράξεων είναι 2 έναντι 1 προγραμματικής.
 - σε 7 δείκτες η στοχοθεσία ενταγμένων πράξεων κυμαίνεται άνω του 50% της αντίστοιχης προγραμματικής στοχοθεσίας (ακριβέστερα είναι της τάξης του 70-84%)
 - μόνο 2 δείκτες έχουν αθροιστική τιμή στόχου από τις ενταγμένες πράξεις πολύ χαμηλή έναντι της αντίστοιχης προγραμματικής. Πρόκειται για τους δείκτες "πλήθος ολοκληρωμένων συστημικών παρεμβάσεων" (1 παρέμβαση από τα ενταγμένα ΤΔ πράξεων έναντι 11 προγραμματικών και "αριθμός εργαζομένων και αυτοαπασχολούμενων" (20.682 από τα ενταγμένα ΤΔ έναντι 275.000 προγραμματικά)
- **Ως προ την πορεία υλοποίησης των 2 δεικτών ΕΣΠΑ διαπιστώνονται τα εξής:**
 - Ο δείκτης: Αριθμός γυναικών που ωφελούνται από υποστηρικτικά μέτρα για τη συμφιλίωση της επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ) ανά έτος, έχει ήδη υπερκαλύψει τη στοχοθεσία του ΕΠ σύμφωνα με τα στοιχεία υλοποίησης έως και 30.06.2012 (111,1%).
 - Ο δείκτης: Αριθμός ανέργων ευπαθών κοινωνικά ομάδων που ωφελούνται από δράσεις ΕΚΤ (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ), παρουσιάζει μεγάλη κάλυψη στοχοθεσίας, η οποία ανέρχεται στο 80,1% ενώ ως προς την υλοποίηση υστερεί καθώς εμφανίζει ποσοστό επίτευξης έως 30.06.2012 ίσο με 20,2%. Σε κάθε περίπτωση και σύμφωνα με την τιμή στόχο των ενταγμένων πράξεων ο στόχος σε προγραμματικό επίπεδο αναμένεται να επιτευχθεί καθώς ήδη σχεδιάζονται νέες δράσεις που θα τον εξυπηρετούν. Καταλήγοντας και όσον αφορά τον παρόντα υπό εξέταση δείκτη θα πρέπει να επισημανθεί ότι αυτός τροφοδοτείται και από πράξεις του ΘΑΠ 5. αν και περιλαμβάνεται στο πλέγμα δεικτών του ΘΑΠ 4. Ειδικότερα μετράει περίπου 2.000 ωφελούμενους από πράξεις του ΘΑΠ 5, που μέχρι και την περίοδο αναφοράς στα σχετικά ΤΔΕΠ δεν έχει περιληφθεί κανένας ωφελούμενος από δράσεις του ΘΑΠ5, γεγονός για το οποίο θα πρέπει να ληφθεί ιδιαίτερη μέριμνα από τους αρμόδιους φορείς διαχείρισης, καθώς αποτελεί σχετική δέσμευση του ΕΣΠΑ.

II. Δείκτες Αποτελέσματος

ΘΑΠ	Τίτλος	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης ΕΠΑΝΑΔ	Στόχος ΕΠΑΝΑΔ	Τιμή Αριθμητή έως 30.06.2012	Τιμή Παρανομαστή έως 30.06.2012	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 30.06.2012
0	1	3	4	5	6	7	8	10
2	Ποσοστό εργαζομένων (εκτός των δημοσίων υπαλλήλων και των εκπαιδευτικών) και αυτοαπασχολούμενων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης επί του συνόλου των εργαζομένων και αυτοαπασχολούμενων (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ)	5010 5011	%	0,9%	7%	20.628,00	3.163.100,00	0,7%
2	Ποσοστό εργαζομένων/ αυτοαπασχολούμενων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης και λαμβάνουν πιστοποίηση επί του συνόλου των καταρτισθέντων (εργαζομένων/ αυτοαπασχολούμενων) (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ)	5013	%	-	20%	0,00	20.628,00	0,0%
2	Ποσοστό του προϋπολογισμού του Επιχειρησιακού Προγράμματος που διατέθηκε στους κοινωνικούς εταίρους	5016	%	-	2%	38.491.319,83	2.658.823.845,00	1,4%
3	Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων νέων (15-24 ετών) που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης πριν συμπληρώσουν 6 μήνες ανεργίας	5019	%	-	100%	4.062,00	78.604,00	5,17%
3	Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων γυναικών που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων γυναικών που αναζητούν εργασία	5022	%	17%	25%	26.709,00	440.753,67	6,06%
3	Ποσοστό εγγεγραμμένων μακροχρόνια ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του συνόλου των εγγεγραμμένων μακροχρόνια ανέργων που αναζητούν εργασία	5028	%	-	25%	14.342,00	319.895,67	4,48%
3	Ποσοστό ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του ετήσιου μέσου όρου των εγγεγραμμένων ανέργων που αναζητούν εργασία	5037	%	5%	10%			4,95%
3	Ποσοστό ανέργων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης και λαμβάνουν πιστοποίηση επί του συνόλου των καταρτισθέντων.	5043	%	22%	50%	18.651,00	33.508,00	55,66%
3	Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης και βρίσκουν/ παραμένουν σε θέση εργασίας 6 μήνες μετά την ολοκλήρωση της παρέμβασης, επί του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης	5046	%	13,9%	28%	-	62.236,00	#VALUE!

ΘΑΠ	Τίτλος	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης ΕΠΑΝΑΔ	Στόχος ΕΠΑΝΑΔ	Τιμή Αριθμητή έως 30.06.2012	Τιμή Παρανομαστή έως 30.06.2012	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 30.06.2012
0	1	3	4	5	6	7	8	10
4	Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων ΕΚΟ που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης (προκατάρτιση, κατάρτιση, ΝΘΕ, ΝΕΕ, STAGE, ολοκληρωμένες παρεμβάσεις)	5052	%	9,0%	15%	12.318,00	62.236,00	19,79%
4	Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων ΕΚΟ που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων ΕΚΟ που αναζητούν εργασία	5055	%	-	-	12.318,00	69.254,00	17,79%
4	Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων ΕΚΟ που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης και βρίσκουν/ παραμένουν σε θέση εργασίας 6 μήνες μετά την ολοκλήρωση της παρέμβασης επί του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων ΕΚΟ που αναζητούν εργασία	5058	%	-	-	-	69.254,00	#VALUE!
4	Αριθμός ΕΚΟ που ωφελούνται άμεσα από την αξιοποίηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και βρίσκουν θέση εργασίας.	5064	%	0%	-	0	-	#VALUE!
4	Ποσοστό ωφελούμενων από παρεμβάσεις πρόληψης ιδρυματισμού ΑμεΑ επί του συνόλου των καταγεγραμμένων ΑμεΑ που απειλούνται από ιδρυματισμό	5070	%	0%	10%	-	-	#VALUE!
5	Ποσοστό πληθυσμού, που καλύπτεται με πρωτοβάθμιες υπηρεσίες ψυχικής υγείας στην κοινότητα	5582	%	28%	50%	107150	9.903.268,00	1,08%
5	Ποσοστό Μονάδων ΠΦΥ, που λειτουργούν σε δίκτυο	5594	%	0%	50%	0	290	0,00%
5	Ποσοστό ειδικών ομάδων πληθυσμού- (νέοι έως 25 ετών και γυναίκες) ως προς το σύνολο του πληθυσμού, που έγινε αποδέκτης προγράμματος ενημέρωσης/ευαισθητοποίησης (αγωγής υγείας)	5103	%	0%	40%	0	9.903.268,00	0,00%
5	Εργαστήρια και κέντρα που διαπιστεύονται (πλήθος)	5106	Αριθμός	0	-	0	0	#DIV/0!

Αναφορικά με τους δείκτες αποτελέσματος και την πορεία επίτευξης αυτών έως και την περίοδο αναφοράς, προκύπτουν τα ακόλουθα βασικά συμπεράσματα:

- Από τους 19 δείκτες αποτελέσματος και λαμβάνοντας υπόψη τα υφιστάμενα συστήματα παρακολούθησης μόνο 10 εξ αυτών δύναται να μετρηθούν αξιοποιώντας τα δεδομένα των δελτίων παρακολούθησης προόδου, του παραρτήματος 23, τα στατιστικά στοιχεία καταγεγραμμένης ανεργίας του ΟΑΕΔ, τα στοιχεία των τριμηνιαίων ερευνών εργατικού δυναμικού της ΕΛ.ΣΤΑΤ και λοιπές διαθέσιμες πηγές άντλησης αξιόπιστων δεδομένων.
- Ειδικά για 2 δείκτες που αφορούν στην μέτρηση του αριθμού των ωφελούμενων που βρίσκουν εργασία 6 μήνες μετά την παρέμβαση, θα πρέπει να διενεργηθεί ειδική έρευνα πεδίου καθώς η τήρηση και η παρακολούθηση ανάλογων δεδομένων, με εξαίρεση στις ενέργειες κατάρτισης, στην παρούσα φάση δεν επιτρέπει την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.
- Από τους 10 δείκτες αποτελέσματος που εμφανίζουν υλοποίηση μόνο 2 εξ αυτών παρουσιάζουν ικανοποιητική πρόοδο και φαίνεται ότι θα επιτευχθούν οι τιμές στόχοι τους μέχρι το τέλος του ΕΠΑΝΑΔ. Πρόκειται για τους εξής δείκτες:
 - Ποσοστό του προϋπολογισμού του Επιχειρησιακού Προγράμματος που διατέθηκε στους κοινωνικούς εταίρους, ο οποίος έχει ποσοστό επίτευξης 75%
 - Ποσοστό ανέργων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης και λαμβάνουν πιστοποίηση επί του συνόλου των καταρτισθέντων, ο οποίος έχει ποσοστό επίτευξης 111%
 Οι υπόλοιποι 6 μετρήσιμοι δείκτες αποτελέσματος εμφανίζουν ποσοστά επίτευξης της τάξεως από 0% έως 24%.

Επισημαίνεται ότι στην ενότητα Β.3. της παρούσας ενδιάμεσης έκθεσης αξιολόγησης παρατίθενται αναλυτικές πληροφορίες αναφορικά με τον τρόπο υπολογισμού έκαστου δείκτη και την πορεία υλοποίησης αυτού μέχρι και την περίοδο αναφοράς, καθώς και τα ενδεχόμενα προβλήματα που υφίστανται κατά την μέτρησή του

Β.3 Ανάπτυξη συστήματος δεικτών - προτεινόμενες αλλαγές σε δείκτες

Στην παρούσα ενότητα παρατίθεται πληροφορία για τον νέο σύστημα δεικτών του ΕΠΑΝΑΔ, περιλαμβανομένων των τροποποιήσεων της αναθεώρησης, ενώ παράλληλα αποτυπώνεται η μεθοδολογία τροφοδότησης / υπολογισμού τους.

Β.3.1 Άξονες Προτεραιότητας 1, 2, 3: Συστημικές Παρεμβάσεις

Τίτλος Δείκτη	Είδος δείκτη (Ε: Εκροών / Α: Αποτελέσματος)	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Τιμή Στόχος ΕΠΑΝΑΔ
1	2	3	4	5	6
Πλήθος Ολοκληρωμένων Συστημικών Παρεμβάσεων	Ε	5000	Αριθμός	0	11
Αριθμόν νέων πιστοποιημένων επαγγελματικών περιγραμμάτων	Ε	5004	Αριθμός	65	135

Δείκτες Εκροών

- Πλήθος ολοκληρωμένων συστημικών παρεμβάσεων (κωδ. 5000).** Ο εν λόγω δείκτης μετράει το σύνολο των συστημικών παρεμβάσεων που θα ολοκληρωθούν έως το τέλος του Προγράμματος και ως εκ τούτου τροφοδοτείται από τις σχετικές κατηγορίες πράξης που αντιστοιχούν σε κάθε μια από τις συστημικές παρεμβάσεις.
- Αριθμόν νέων πιστοποιημένων επαγγελματικών περιγραμμάτων (κωδ. 5004).** Ο εν λόγω δείκτης μετράει το σύνολο των πιστοποιημένων επαγγελματικών περιγραμμάτων που θα αναπτυχθούν στο πλαίσιο της συστημικής παρέμβασης 2 / κατηγορία πράξης 1.2.1: Ανάπτυξη και εφαρμογή Συστήματος Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης - Σύστημα 4 ΕΣΣΕΕΚΑ.

Πρόσθετα και λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι μεταξύ των συστημικών παρεμβάσεων περιλαμβάνονται δράσεις στρατηγικού χαρακτήρα, η ολοκλήρωση των οποίων σηματοδοτεί και συνδέεται άμεσα με την έναρξη δράσεων παροχής των σχετικών υπηρεσιών (δράσεις «delivery») στο

πλαίσιο των λοιπών αξόνων του ΕΠΑΝΑΔ, κατά την αναθεώρηση προτάθηκε η προσθήκη των ακόλουθων δεικτών εκκρών και αποτελέσματος:

Νέοι Δείκτες Εκκρών

- **Στρατηγικό Σχέδιο Δράσης Κοινωνικής Οικονομίας (Νέος Δείκτης).** Ο εν λόγω νέος δείκτης, με μονάδα μέτρησης: αριθμός, μετράει το σύνολο των Στρατηγικών σχεδίων Δράσης Κοινωνικής Οικονομίας που θα αναπτυχθούν στο πλαίσιο της συστημικής παρέμβασης 9 / κατηγορία πράξης 1.9.1: Εκπόνηση θεσμικού, κανονιστικού, διοικητικού και δημοσιονομικού πλαισίου με στόχο την προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και τη διευκόλυνση της ίδρυσης και λειτουργίας κοινωνικών επιχειρήσεων
- **Λειτουργία Μητρώου Κοινωνικών Επιχειρήσεων (Νέος Δείκτης).** Ο εν λόγω δείκτης με μονάδα μέτρησης: αριθμός, μετράει τον αριθμό των Μητρώων Κοινωνικών Επιχειρήσεων που θα λειτουργήσουν στο πλαίσιο της συστημικής παρέμβασης 9 / κατηγορία πράξης 1.9.1: Εκπόνηση θεσμικού, κανονιστικού, διοικητικού και δημοσιονομικού πλαισίου με στόχο την προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και τη διευκόλυνση της ίδρυσης και λειτουργίας κοινωνικών επιχειρήσεων. Σημειώνεται ότι για την μέτρηση του δείκτη μέχρι την πλήρη λειτουργία του μητρώου η τιμή είναι 0.
- **Λειτουργία "Διαδικτυακής Πύλης" Σύζευξης Προσφοράς - Ζήτησης Εργασίας (Νέος Δείκτης).** Ο εν λόγω νέος δείκτης, με μονάδα μέτρησης: αριθμός, μετράει τον αριθμό των "Διαδικτυακών Πυλών" Σύζευξης Προσφοράς - Ζήτησης Εργασίας που θα λειτουργήσουν στο πλαίσιο της συστημικής παρέμβασης 5 / κατηγορία πράξης 1.5.1: Ανάπτυξη και λειτουργία "Διαδικτυακής Πύλης" Σύζευξης Προσφοράς - Ζήτησης Εργασίας. Σημειώνεται ότι για την μέτρηση του δείκτη μέχρι την πλήρη λειτουργία της πύλης η τιμή είναι 0.

Νέοι Δείκτες Αποτελέσματος

- **Πλήθος κοινωνικών επιχειρήσεων που εγγράφονται στο Μητρώο Επιχειρήσεων Κοινωνικής Οικονομίας (Νέος Δείκτης).** Ο εν λόγω δείκτης, με μονάδα μέτρησης: αριθμός, μετράει το σύνολο των κοινωνικών επιχειρήσεων που εγγράφονται στο Μητρώο Επιχειρήσεων Κοινωνικής Οικονομίας ως αποτέλεσμα, στο πλαίσιο της συστημικής παρέμβασης 9 / κατηγορία πράξης 1.9.1: Εκπόνηση θεσμικού, κανονιστικού, διοικητικού και δημοσιονομικού πλαισίου με στόχο την προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και τη διευκόλυνση της ίδρυσης και λειτουργίας κοινωνικών επιχειρήσεων.
- **Ολοκλήρωση θεσμικού πλαισίου βιώσιμου συστήματος «Βοήθεια στο Σπίτι» (Νέος Δείκτης).** Ο εν λόγω δείκτης, με μονάδα μέτρησης: αριθμός, μετράει το θεσμικό πλαίσιο βιώσιμου συστήματος «Βοήθεια στο Σπίτι» που θα αναπτυχθεί στο συστημικής παρέμβασης 10 / κατηγορία πράξης 1.10.1: Εκπόνηση θεσμικού, κανονιστικού και διοικητικού πλαισίου με σκοπό την προώθηση ενός βιώσιμου συστήματος σχετικά με το Πρόγραμμα "Βοήθεια στο Σπίτι". Σημειώνεται ότι για την μέτρηση του δείκτη μέχρι την πλήρη ολοκλήρωση του θεσμικού πλαισίου η τιμή είναι 0.

B.3.2 Άξονες Προτεραιότητας 4,5,6: Ενίσχυση της προσαρμοστικότητας του ανθρώπινου δυναμικού και των επιχειρήσεων (ΘΑΠ 2)

Τίτλος Δείκτη	Είδος δείκτη (Ε: Εκκρών / Α: Αποτελέσματος)	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Τιμή Στόχος ΕΠΑΝΑΔ
1	2	3	4	5	6
Αριθμός εργαζομένων (εκτός των δημοσίων υπαλλήλων και των εκπαιδευτικών) και αυτοαπασχολούμενων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης	Ε	5008	Αριθμός	76.740	275.000
Αύξηση ποσοστού εργαζομένων (εκτός των δημοσίων υπαλλήλων και των εκπαιδευτικών) και αυτοαπασχολούμενων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης επί του συνόλου των εργαζομένων και αυτοαπασχολούμενων (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ)	Α	5010 & 5011	%	0,9	7

Τίτλος Δείκτη	Είδος δείκτη (Ε: Εκροών / Α: Αποτελέσματος)	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Τμή Στόχος ΕΠΑΝΑΔ
1	2	3	4	5	6
Ποσοστό εργαζομένων/ αυτοαπασχολούμενων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης και λαμβάνουν πιστοποίηση επί του συνόλου των κατάρτισθέντων (εργαζομένων/ αυτοαπασχολούμενων) (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ)	A	5013	%	-	20
Ποσοστό του προϋπολογισμού του Επιχειρησιακού Προγράμματος που διατέθηκε στους κοινωνικούς εταίρους	A	5016	%	-	2

Δείκτες Εκροών

- **Αριθμός εργαζομένων (εκτός των δημοσίων υπαλλήλων και των εκπαιδευτικών) και αυτοαπασχολούμενων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης (Κωδ. 5008).** Ο εν λόγω δείκτης τροφοδοτείται από τις πράξεις που εντάσσονται στις κατηγορίες πράξης 2.2.1 Κατάρτιση εργαζομένων και προώθηση σύγχρονων τεχνικών δια βίου μάθησης στις Επιχειρήσεις και 2.2.3 Εξατομικευμένες δράσεις για τη δια βίου μάθηση των αυτοαπασχολούμενων και αγροτών.
- **Αριθμός δράσεων Διαρθρωτικής Προσαρμογής Επιχειρήσεων (Νέος Δείκτης).** Κατά την αναθεώρηση προτάθηκε η προσθήκη του εν λόγω δείκτη εκροών λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι - σημαντικού προϋπολογισμού - δράσεις του ΘΑΠ (Διαρθρωτική Προσαρμογή ΕΙΕΑΔ και ΟΑΕΔ Π/Υ 310 εκ € ή 63 % της ΔΔ του ΘΑΠ) αφορούν αφενός στην παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών στην επιχείρηση για θέματα επιχειρηματικής λειτουργίας ή προσωπικού, και αφετέρου στη διενέργεια κατάρτισης / επανακατάρτισης του προσωπικού, εκ των οποίων μόνο η κατάρτιση καλύπτεται από σχετικό δείκτη εκροών (5008), ενώ για την παροχή υπηρεσιών σύνταξης σχεδίων Διαρθρωτικής Προσαρμογής δεν υφίσταται σχετικός δείκτης εκροών. Ως εκ τούτου θα τροφοδοτείται από τις πράξεις που εντάσσονται στην κατηγορία πράξης 2.2.1 Κατάρτιση εργαζομένων και προώθηση σύγχρονων τεχνικών δια βίου μάθησης στις Επιχειρήσεις.
- **Αριθμός εργαζόμενων γυναικών ωφελούμενων από δράσεις Συμβουλευτικής (Νέος Δείκτης).** Κατά την αναθεώρηση προτάθηκε η προσθήκη του εν λόγω δείκτη εκροών λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι στην κατηγορία παρέμβασης 2.3 Βελτίωση της ποιότητας και της παραγωγικότητας της εργασίας κατά την εκπόνηση του ΕΠ δεν είχε προσδιορισθεί σχετικός δείκτης εκροών/ παρακολούθησης των επιμέρους πράξεων της εν λόγω κατηγορία πράξης και η συγκεκριμένη δράση (2.3.7: Προώθηση της προσαρμοστικότητας και της εξέλιξης των εργαζομένων γυναικών, μέσω της παροχής κινήτρων στις επιχειρήσεις και της κινητοποίησης των κοινωνικών εταίρων) έχει τη μεγαλύτερη χρηματοδοτική βαρύτητα στην κατηγορία παρέμβασης. Ο εν λόγω δείκτης θα τροφοδοτείται από τις πράξεις που εντάσσονται στην κατηγορία πράξης 2.3.7:
- **Αριθμός δράσεων ενίσχυσης της προσαρμοστικότητας του Ανθρώπινου Δυναμικού και των Επιχειρήσεων που υλοποιούνται από κοινωνικούς εταίρους (Νέος Δείκτης).** Κατά την αναθεώρηση προτάθηκε η προσθήκη του εν λόγω δείκτη εκροών λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι στην κατηγορία πράξης 2.4.1 Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των κοινωνικών κατά την εκπόνηση του ΕΠ δεν είχε προσδιορισθεί σχετικός δείκτης εκροών/ παρακολούθησης. Ο εν λόγω δείκτης θα τροφοδοτείται από τις πράξεις που εντάσσονται στην κατηγορία πράξης 2.4.1.

Δείκτες Αποτελέσματος

- **Αύξηση ποσοστού εργαζομένων (εκτός των δημοσίων υπαλλήλων και των εκπαιδευτικών) και αυτοαπασχολούμενων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης επί του συνόλου των εργαζομένων και αυτοαπασχολούμενων (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ) (Κωδ. 5010 & 5011).** Ο εν λόγω δείκτης έχει ως αριθμητή το Δείκτη εκροών με κωδικό 5008 και ως παρονομαστή το σύνολο των εργαζομένων & αυτοαπασχολούμενων για συγκεκριμένη περίοδο αναφοράς βάσει των στοιχείων της ΕΛ.ΣΤΑΤ. Κατά την αναθεώρηση προτάθηκε η αλλαγή του τίτλου του εν λόγω δείκτη: σε Ποσοστό εργαζομένων αντί Αύξηση ποσοστού εργαζομένων, προκειμένου να συνάδει με το λεκτικό του δείκτη, όπως αναφέρεται στο ΕΣΠΑ.

- **Ποσοστό εργαζομένων/ αυτοαπασχολούμενων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης και λαμβάνουν πιστοποίηση επί του συνόλου των καταρτισθέντων (εργαζομένων/ αυτοαπασχολούμενων) (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ) (Κωδ. 5013).** Ο εν λόγω δείκτης έχει ως αριθμητή το δείκτη: Αριθμός των εργαζομένων/ αυτοαπασχολούμενων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης και λαμβάνουν πιστοποίηση (δείκτης ΤΔΠΠ με κωδικό 5014) και παρανομαστή το δείκτη εκροών με κωδικό 5008. Ως εκ τούτου τροφοδοτείται από τις πράξεις που εντάσσονται στις κατηγορίες πράξης 2.2.1 Κατάρτιση εργαζομένων και πρόωθηση σύγχρονων τεχνικών δια βίου μάθησης στις Επιχειρήσεις και 2.2.3 Εξατομικευμένες δράσεις για τη δια βίου μάθηση των αυτοαπασχολούμενων και αγροτών.
- **Ποσοστό του προϋπολογισμού του Επιχειρησιακού Προγράμματος που διατέθηκε στους κοινωνικούς εταίρους (Κωδ. 5016).** Ο εν λόγω δείκτης έχει ως αριθμητή το σύνολο της Δημόσιας Δαπάνης που διατίθεται στην Κατηγορία Παρέμβασης 4: Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των κοινωνικών εταίρων και ως παρανομαστή τη συνολική Δημόσια Δαπάνη του Προγράμματος.

B.3.3 Άξονες Προτεραιότητας 7,8,9: Διευκόλυνση της Πρόσβασης στην Απασχόληση (ΘΑΠ 3)

Τίτλος Δείκτη	Είδος δείκτη (Ε: Εκροών / Α: Αποτελέσματος)	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Τιμή Στόχος ΕΠΑΝΑΔ
1	2	3	4	5	6
Αριθμός γυναικών που ωφελούνται από υποστηρικτικά μέτρα για τη συμφιλίωση της επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής. (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ)	Ε	5025	Αριθμός	8.300	15.700
Αριθμός ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης (Κατάρτιση, STAGE, ΝΟΕ, ΝΕΕ)	Ε	5031	Αριθμός	334.500	290.000
Αριθμός ανέργων που συμμετείχαν σε ενέργειες κατάρτισης	Ε	5034	Αριθμός	190.400	180.000
Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων νέων (15-24 ετών) που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης πριν συμπληρώσουν 6 μήνες ανεργίας (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ)	Α	5019	%	-	100
Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων γυναικών που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων γυναικών που αναζητούν εργασία	Α	5022	%	17	25
Ποσοστό εγγεγραμμένων μακροχρόνια ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του συνόλου των εγγεγραμμένων μακροχρόνια ανέργων που αναζητούν εργασία (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ)	Α	5028	%	-	25
Ποσοστό ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του ετήσιου μέσου όρου των εγγεγραμμένων ανέργων που αναζητούν εργασία. (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ)	Α	5037	%	4,5	10
Αριθμός εγγεγραμμένων ανέργων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης και λαμβάνουν πιστοποίηση.	Α	5040	Αριθμός	40.700	90.100
Ποσοστό ανέργων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης και λαμβάνουν πιστοποίηση επί του συνόλου των καταρτισθέντων.	Α	5043	%	22	50
Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης και βρίσκουν/ παραμένουν σε θέση εργασίας 6 μήνες μετά την ολοκλήρωση της παρέμβασης, επί του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης	Α	5046	%	13,9	28

Δείκτες Εκροών

- **Αριθμός γυναικών που ωφελούνται από υποστηρικτικά μέτρα για τη συμφιλίωση της επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής. (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ) (Κωδ. 5025).** Ο εν λόγω δείκτης τροφοδοτείται από τις πράξεις που εντάσσονται στην κατηγορία πράξης 3.2.1: Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής ανά έτος. Κατά την αναθεώρηση προτάθηκε στον τίτλο του δείκτη να προστεθεί η φράση «ανά έτος» προκειμένου να είναι σαφές το χρονικό διάστημα που μετράται ο εν λόγω δείκτης και παράλληλα να συνάδει με το λεκτικό που αναφέρεται στο ΕΣΠΑ.
- **Αριθμός ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης (Κατάρτιση, STAGE, ΝΘΕ, ΝΕΕ) (Κωδ. 5031).** Ο εν λόγω δείκτης τροφοδοτείται από τις πράξεις που εντάσσονται όλες τις κατηγορίες πράξης της Κατηγορίας Παρέμβασης 3.1 Ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης.
- **Αριθμός ανέργων που συμμετείχαν σε ενέργειες κατάρτισης (Κωδ. 5034).** Ο εν λόγω δείκτης αποτελεί υποσύνολο του δείκτη εκροών 5031 και τροφοδοτείται από τις πράξεις που εντάσσονται στις κατηγορίες πράξης 3.1.6: Συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση ανέργων βάσει στοχευμένης ηλικιακής και κλαδικής προσέγγισης και 3.1.7 Τοπικά σχέδια για την απασχόληση, προσαρμοσμένα στις ανάγκες των τοπικών αγορών εργασίας της Κατηγορίας Παρέμβασης 3.1 Ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης.
- **Αριθμός εγγεγραμμένων ανέργων νέων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης (Νέος Δείκτης).** Κατά την αναθεώρηση προτάθηκε να προστεθεί ο εν λόγω δείκτης αφενός για την ποσοτικοποίηση της υλοποίησης των δράσεων στο πλαίσιο του «Σχεδίου Δράσης στοχευμένων παρεμβάσεων για την ενίσχυση της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας των νέων» και αφετέρου για την συστηματική παρακολούθηση των ωφελούμενων από το ΕΠΑΝΑΔ που είναι νέοι (ηλικιακά) στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών στρατηγικών και κατευθύνσεων για την ενίσχυση της απασχόλησης των νέων. Ο εν λόγω δείκτης θα μετράει το σύνολο των εγγεγραμμένων ανέργων ηλικιακά νέων, που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης, θα τροφοδοτείται από τις πράξεις που εντάσσονται στην Κατηγορία Παρέμβασης 3.1 Ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης και θα αποτελεί υποσύνολο του δείκτη εκροών με κωδικό 5031.

Δείκτες Αποτελέσματος

- **Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων νέων (15-24 ετών) που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης πριν συμπληρώσουν 6 μήνες ανεργίας (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ) (Κωδ. 5019).** Ο εν λόγω δείκτης αυτός μετράται ως ακολούθως:

Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων νέων (15-24 ετών) που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης πριν συμπληρώσουν 6 μήνες ανεργίας	=	$\frac{\text{Αριθμός εγγεγραμμένων ανέργων νέων 15-24 ετών που εντάσσονται σε κάποια δράση ενεργητικής πολιτικής απασχόλησης στο πλαίσιο του ΕΠΑΝΑΔ πριν συμπληρώσουν 6 μήνες ανεργίας}}{\text{Αριθμός των νέων εγγεγραμμένων ανέργων 15-24 ετών, που προκύπτει από τα στοιχεία εγγεγραμμένης ανεργίας που τηρεί ο ΟΑΕΔ με επιλογή ηλικίας 15-24}}$
---	---	---

Ο αριθμητής προκύπτει από το παράρτημα 23 του δείκτη 5031 (Αριθμός ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης (Κατάρτιση, STAGE, ΝΘΕ, ΝΕΕ)) με επιλογή ηλικίας 15-24 και μήνες ανεργίας < 6 μηνών. Ο παρανομαστής προκύπτει από τα στοιχεία εγγεγραμμένης ανεργίας που τηρεί ο ΟΑΕΔ με επιλογή ηλικίας 15-24 (τα εν λόγω δεδομένα αν και δεν δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του ΟΑΕΔ, εντούτοις τηρούνται και παρακολουθούνται από τον Οργανισμό). **Κατά την αναθεώρηση προτάθηκε** ο εν λόγω δείκτης, που προέκυψε από τα Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου το Μάρτιο του 2006, **να καταργηθεί** καθώς πλέον –λόγω δυσκολιών μέτρησης - ωριμάζουν, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, μεθοδολογικές προσεγγίσεις για τον προσδιορισμό καταλληλότερου δείκτη. Ειδικότερα προτάθηκε αντί των αποτελεσμάτων να μετρούνται εκροές και συγκεκριμένα να προστεθεί δείκτης εκροών που να μετράει τον αριθμό των εγγεγραμμένων ανέργων νέων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης (βλέπε παραπάνω πρόταση νέου δείκτη εκροών: Αριθμός εγγεγραμμένων ανέργων ηλικιακά νέων και νεοεισερχόμενων στην αγορά εργασίας, που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης).

- **Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων γυναικών που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων γυναικών που αναζητούν εργασία. (Κωδ. 5022).** Ο εν λόγω δείκτης έχει ως αριθμητή το Δείκτη: Αριθμός εγγεγραμμένων ανέργων γυναικών που εντάσσονται σε κάποια δράση ενεργητικής πολιτικής απασχόλησης στο πλαίσιο του ΕΠΑΝΑΔ, ο οποίος προκύπτει από το παράρτημα 23 του δείκτη 5031 με επιλογή φύλου γυναίκα και παρανομαστή το Δείκτη: Αριθμός εγγεγραμμένων ανέργων γυναικών που αναζητούν εργασία, που προκύπτει από τα στοιχεία εγγεγραμμένης ανεργίας που τηρεί ο ΟΑΕΔ, με επιλογή φύλου γυναίκες που αναζητούν εργασία.
- **Ποσοστό εγγεγραμμένων μακροχρόνια ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του συνόλου των εγγεγραμμένων μακροχρόνια ανέργων που αναζητούν εργασία (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ) (Κωδ. 5028).** Ο εν λόγω δείκτης έχει ως αριθμητή το Δείκτη: Αριθμός εγγεγραμμένων μακροχρόνια ανέργων που εντάσσονται σε κάποια δράση ενεργητικής πολιτικής απασχόλησης στο πλαίσιο του ΕΠΑΝΑΔ, ο οποίος προκύπτει από το παράρτημα 23 του δείκτη 5031 με επιλογή πεδίου μακροχρόνια άνεργοι και παρανομαστή το Δείκτη: Αριθμός εγγεγραμμένων μακροχρόνια ανέργων που αναζητούν εργασία, που προκύπτει από τα στοιχεία εγγεγραμμένης ανεργίας που τηρεί ο ΟΑΕΔ, με επιλογή μακροχρόνια ανέργων που αναζητούν εργασία.
- **Ποσοστό ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του ετήσιου μέσου όρου των εγγεγραμμένων ανέργων που αναζητούν εργασία. (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ) (Κωδ. 5037).** Ο εν λόγω δείκτης έχει ως αριθμητή το δείκτη εκρών 5031 και παρανομαστή το Δείκτη: Μέσος ετήσιος όρος εγγεγραμμένων ανέργων που αναζητούσαν εργασία για συγκεκριμένο έτος, που προκύπτει από τα στοιχεία εγγεγραμμένης ανεργίας που τηρεί ο ΟΑΕΔ. Επισημαίνεται ότι η τιμή στόχος αναφέρεται στο κατ' έτος ποσοστό των ωφελούμενων ανέργων ως προς το κατ' έτος σύνολο των ανέργων για το έτος αναφοράς.
- **Αριθμός εγγεγραμμένων ανέργων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης και λαμβάνουν πιστοποίηση. (Κωδ. 5040).** Ο εν λόγω δείκτης αποτελεί υποσύνολο του δείκτη εκρών 5034: και τροφοδοτείται από τις πράξεις που εντάσσονται στις κατηγορίες πράξης 3.1.6: Συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση ανέργων βάσει στοχευμένης ηλικιακής και κλαδικής προσέγγισης και 3.1.7 Τοπικά σχέδια για την απασχόληση, προσαρμοσμένα στις ανάγκες των τοπικών αγορών εργασίας.
- **Ποσοστό ανέργων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης και λαμβάνουν πιστοποίηση επί του συνόλου των καταρτισθέντων (Κωδ. 5043).** Ο εν λόγω δείκτης έχει ως αριθμητή το δείκτη με κωδικό 5040 και παρανομαστή το δείκτη με κωδικό 5034.
- **Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης και βρίσκουν/ παραμένουν σε θέση εργασίας 6 μήνες μετά την ολοκλήρωση της παρέμβασης, επί του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης (Κωδ. 5046).** Ο εν λόγω δείκτης έχει ως παρανομαστή το δείκτη με κωδικό 5031, όσον αφορά δεν στον αριθμητή για τον προσδιορισμό του απαιτείται η εκπόνηση ειδικής έρευνας – εμπειρογνωμοσύνης προδιαγραφές της οποίας παρατίθενται στο παράρτημα της παρούσας έκθεσης αξιολόγησης.

B.3.4 Άξονες Προτεραιότητας 10,11,12: Πλήρης Ενσωμάτωση του συνόλου του Ανθρώπινου Δυναμικού σε μια κοινωνία ίσων ευκαιριών (ΘΑΠ 4)

Τίτλος Δείκτη	Είδος δείκτη (Ε: Εκρών / Α: Αποτελέσματος)	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Τιμή Στόχος ΕΠΑΝΑΔ
1	2	3	4	5	6
Αριθμός ανέργων ευπαθών κοινωνικά ομάδων που ωφελούνται από δράσεις ΕΚΤ (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ)	E	5049	Αριθμός	36.000	53.500
Πλήθος Δικτυώσεων και Συμπράξεων	E	5061	Αριθμός	104	-
Παρεμβάσεις πρόληψης ιδρυματισμού ΑμεΑ (Αριθμός ΣΥΔ)	E	5067	Αριθμός	0	50
Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων ευπαθών κοινωνικά ομάδων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων που	A	5052	%	9	15

Τίτλος Δείκτη	Είδος δείκτη (Ε: Εκροών / Α: Αποτελέσματος)	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Τιμή Στόχος ΕΠΑΝΑΔ
1	2	3	4	5	6
ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης (προκατάρτιση, κατάρτιση, ΝΟΕ, ΝΕΕ, STAGE, ολοκληρωμένες παρεμβάσεις) (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ)					
Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων ΕΚΟ που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων ΕΚΟ που αναζητούν εργασία	A	5055	%	-	-
Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων ΕΚΟ που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης και βρίσκουν/ παραμένουν σε θέση εργασίας 6 μήνες μετά την ολοκλήρωση της παρέμβασης επί του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων ΕΚΟ που αναζητούν εργασία	A	5058	%	-	-
Αριθμός ΕΚΟ που ωφελούνται άμεσα από την αξιοποίηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και βρίσκουν θέση εργασίας.	A	5064	Αριθμός	0	-
Ποσοστό ωφελούμενων από παρεμβάσεις πρόληψης ιδρυματισμού ΑμεΑ επί του συνόλου των καταγεγραμμένων ΑμεΑ που απειλούνται από ιδρυματισμό	A	5070	%	0	10

Δείκτες Εκροών

- **Αριθμός ανέργων ευπαθών κοινωνικά ομάδων που ωφελούνται από δράσεις ΕΚΤ (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ) (Κωδ. 5049).** Ο εν λόγω δείκτης τροφοδοτείται από τις πράξεις που εντάσσονται στις κατηγορίες πράξης 4.1.1 Παρεμβάσεις για την κοινωνικο-οικονομική ένταξη ευπαθών ομάδων, 4.1.4 Τοπικές δράσεις κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες ομάδες, 4.2.1 Ενίσχυση σχεδίων δράσης στον τομέα της κοινωνικής οικονομίας για τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης. Σχεδιασμός και υλοποίηση εξειδικευμένων προγραμμάτων κατάρτισης και συμβουλευτικής σε θέματα οργάνωσης και διοίκησης κοινωνικής οικονομίας. Κατά την αναθεώρηση προτάθηκε να τροποποιηθεί ο τίτλος του δείκτη και να διαγραφεί η λέξη ανέργων, δηλαδή να μετρούνται γενικά οι ωφελούμενοι από δράσεις ΕΚΤ, λαμβάνοντας υπόψη τη στόχευση του ΘΑΠ που αφορά γενικά τους ΕΚΟ και δεν περιλαμβάνει τον περιοριστικό όρο περί ταυτόχρονης ανεργίας. Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με το σύστημα δεικτών του ΕΣΠΑ ο εν λόγω δείκτης μετράει και περίπου 2.000 ωφελούμενους, που αφορούν σε δράσεις ψυχικής υγείας.
- **Πλήθος Δικτύσεων και Συμπράξεων (Κωδ. 5061).** Ο εν λόγω δείκτης τροφοδοτείται από τις πράξεις που εντάσσονται στην κατηγορία πράξης 4.1.4: Τοπικές δράσεις κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες ομάδες.
- **Παρεμβάσεις πρόληψης ιδρυματισμού ΑμεΑ (Αριθμός ΣΥΔ) (Κωδ. 5067).** Ο εν λόγω δείκτης τροφοδοτείται από τις πράξεις που εντάσσονται στην κατηγορία πράξης 4.1.2: Πρόληψη του ιδρυματισμού και του στιγματισμού ΑμεΑ (οργάνωση και λειτουργία Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης – ΣΥΔ). Επισημαίνεται ότι για την μέτρηση του δείκτη μέχρι την πλήρη λειτουργία της Στέγης η τιμή είναι 0.
- **Πλήθος κοινωνικών επιχειρήσεων που δημιουργούνται (Νέος Δείκτης).** Ο εν λόγω δείκτης θα τροφοδοτείται από τις πράξεις που εντάσσονται στην κατηγορία πράξης 4.2.1 Ενίσχυση σχεδίων δράσης στον τομέα της κοινωνικής οικονομίας για τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης. Σχεδιασμός και υλοποίηση εξειδικευμένων προγραμμάτων κατάρτισης και συμβουλευτικής σε θέματα οργάνωσης και διοίκησης κοινωνικής οικονομίας. Η σκοπιμότητα προσθήκης του εν λόγω δείκτη εκροών έγκειται στην ανάγκη ποσοτικοποίησης της ΚΠ 4.2.1. καθώς στο ΕΠ δεν υφίσταται δείκτης εκροών που να αντιστοιχεί στην παρακολούθησή των εκροών της. Επισημαίνεται ότι ο εν λόγω δείκτης θα μετρήσει τις κοινωνικές επιχειρήσεις που θα δημιουργηθούν στο πλαίσιο της κατηγορίας πράξης 4.3 Ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας για την απασχόληση ευάλωτων ομάδων του ΕΠΑΝΑΔ, ενώ ο αντίστοιχος παρόμοιος δείκτης στον Άξονα των Συστημικών Παρεμβάσεων θα μετρήσει το σύνολο των κοινωνικών επιχειρήσεων που

θα εγγραφούν στο Μητρώο ως αποτέλεσμα διαμόρφωσης του σχετικού θεσμικού πλαισίου (μέσω της αντίστοιχης συστημικής) είτε χρηματοδοτηθούν ή όχι από το ΕΠΑΝΑΔ.

Δείκτες Αποτελέσματος

- **Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων ευπαθών κοινωνικά ομάδων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης (προκατάρτιση, κατάρτιση, ΝΘΕ, ΝΕΕ, STAGE, ολοκληρωμένες παρεμβάσεις) (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ) (Κωδ. 5052).** Ο εν λόγω δείκτης έχει ως αριθμητή το Δείκτη: Αριθμός εγγεγραμμένων ανέργων ΕΚΟ που εντάσσονται σε κάποια δράση ενεργητικής πολιτικής απασχόλησης στο πλαίσιο του ΕΠΑΝΑΔ, ο οποίος προκύπτει από το παράρτημα 23 του δείκτη 5031 και 5049 και παρανομαστή το δείκτη εκρών του ΘΑΠ 3 με κωδικό 5031. Κατά την αναθεώρηση προτάθηκε να διορθωθεί ο τίτλος του Δείκτη ως εξής προκειμένου να συνάδει με το δείκτη 5031 και το σχετικό δείκτη του ΕΣΠΑ: *Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων ευπαθών κοινωνικά ομάδων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης (Κατάρτιση, ΝΘΕ, ΝΕΕ, STAGE).*
- **Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων ΕΚΟ που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων ΕΚΟ που αναζητούν εργασία (Κωδ. 5055).** Ο εν λόγω δείκτης έχει ως αριθμητή το Δείκτη: Αριθμός εγγεγραμμένων ανέργων ΕΚΟ που εντάσσονται σε κάποια δράση ενεργητικής πολιτικής απασχόλησης στο πλαίσιο του ΕΠΑΝΑΔ, ο οποίος προκύπτει από το παράρτημα 23 του δείκτη 5031 και 5049, και παρανομαστή το Δείκτη: Αριθμός εγγεγραμμένων ανέργων ΕΚΟ που αναζητούν εργασία, που προκύπτει από τα στοιχεία εγγεγραμμένης ανεργίας που τηρεί ο ΟΑΕΔ, με επιλογή ΕΚΟ όπως αυτοί ορίζονται από τον Κανονισμό του ΕΚΤ.
- **Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων ΕΚΟ που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης και βρίσκουν/ παραμένουν σε θέση εργασίας 6 μήνες μετά την ολοκλήρωση της παρέμβασης επί του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων ΕΚΟ που αναζητούν εργασία (Κωδ. 5058).** Ο εν λόγω δείκτης έχει ως παρανομαστή το Δείκτη: Αριθμός εγγεγραμμένων ανέργων ΕΚΟ που αναζητούν εργασία, που προκύπτει από τα στοιχεία εγγεγραμμένης ανεργίας που τηρεί ο ΟΑΕΔ, με επιλογή ΕΚΟ όπως αυτοί ορίζονται από τον Κανονισμό του ΕΚΤ, όσον αφορά δε στον αριθμητή για τον προσδιορισμό του απαιτείται η εκπόνηση ειδικής έρευνας – εμπειρογνωμοσύνης. *Κατά την αναθεώρηση προτάθηκε η κατάργηση του εν λόγω δείκτη καθώς δεν είναι εφικτή η παρακολούθησή του, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι για τον υπολογισμό του παρανομαστή τα υφιστάμενα συστήματα παρακολούθησης ανεργίας, δεν περιλαμβάνουν το σύνολο των ΕΚΟ που αναζητούν εργασία, όπως αυτοί ορίζονται από τον Κανονισμό του ΕΚΤ.*
- **Αριθμός ΕΚΟ που ωφελούνται άμεσα από την αξιοποίηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και βρίσκουν θέση εργασίας (Κωδ. 5064).** Ο εν λόγω δείκτης, τροφοδοτείται από τις πράξεις που εντάσσονται στην Κατηγορία Παρέμβασης 4.2: Ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας για την απασχόληση ευάλωτων ομάδων. Κατά την αναθεώρηση προτάθηκε η τροποποίηση του τίτλου του εν λόγω δείκτη σε «Αριθμός ΕΚΟ που ωφελούνται άμεσα από την αξιοποίηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας» καθώς η παρακολούθησή του μέσω του ΟΠΣ δεν προβλέπεται να είναι εφικτή, ενώ για την άντληση της πληροφορίας για το αν βρίσκουν και θέση εργασίας δεν έχουν διαμορφωθεί τα σχετικά συστήματα παρακολούθησης..
- **Ποσοστό ωφελούμενων από παρεμβάσεις πρόληψης ιδρυματισμού ΑμεΑ επί του συνόλου των καταγεγραμμένων ΑμεΑ που απειλούνται από ιδρυματισμό (Κωδ. 5070).** Ο εν λόγω δείκτης έχει ως αριθμητή το Δείκτη: Αριθμός ωφελούμενων που εντάσσονται στη δράση 4.1.2: Πρόληψη του ιδρυματισμού και του στιγματισμού ΑμεΑ (οργάνωση και λειτουργία Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης – ΣΥΔ), ο οποίος προκύπτει από το δείκτη με κωδικό 5071 που περιλαμβάνεται στα σχετικά ΤΔΠΠ και παρανομαστή το Δείκτη: Αριθμός καταγεγραμμένων ΑμεΑ που απειλούνται από ιδρυματισμό, για τον οποίο δεν τηρούνται σχετικά δεδομένα. Κατά την αναθεώρηση και δεδομένης της μέχρι σήμερα δυσκολίας στην παρακολούθηση του Δείκτη, λόγω της δυσκολίας προσδιορισμού του παρανομαστή αυτού, προτάθηκε η τροποποίηση του τίτλου του εν λόγω δείκτη σε «Ποσοστό ωφελούμενων από παρεμβάσεις πρόληψης ιδρυματισμού ΑμεΑ», που θα έχει ως αριθμητή τον προαναφερόμενο και παρανομαστή το σύνολο των καταγεγραμμένων ΑμεΑ.

- **Πλήθος κοινωνικών επιχειρήσεων που δημιουργούνται από Δικτυώσεις και Συμπράξεις (Νέος Δείκτης).** Ο εν λόγω δείκτης θα τροφοδοτείται από τις πράξεις που εντάσσονται στην κατηγορία πράξης 4.1.4: Τοπικές δράσεις κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες ομάδες. Η σκοπιμότητα προσθήκης του εν λόγω δείκτη αποτελεσμάτων έγκειται στην ανάγκη ποσοτικοποίησης των αποτελεσμάτων της δράσης 4.1.4. καθώς δεν υφίσταται δείκτης αποτελεσμάτων που να αντιστοιχεί στην παρακολούθησή της.

B.3.5 Άξονες Προτεραιότητας 13,14,15: Εδραίωση της μεταρρύθμισης στον Τομέα της Ψυχικής Υγείας, ανάπτυξη της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και προώθηση της Δημόσιας Υγείας του πληθυσμού (ΘΑΠ 5)

Τίτλος Δείκτη	Είδος δείκτη (Ε: Εκροών / Α: Αποτελέσματος)	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Τιμή Στόχος ΕΠΙΑΝΑΔ
1	2	3	4	5	6
Λειτουργία νέων δομών ψυχ. υγείας στην κοινότητα	Ε	5573	Αριθμός	115	189
Πλήθος στελεχών ψυχικής υγείας που συμμετείχαν σε ενέργειες κατάρτισης	Ε	5576	Αριθμός	7.800	5.100
Λειτουργία νέων ή επεκτεινόμενων Ψυχιατρικών Τμημάτων σε γενικά νοσοκομεία	Ε	5579	Αριθμός	31	27
Πλήθος θέσεων εργασίας, που συγχρηματοδοτούνται	Ε	5085	Αριθμός	2.000	2.200
Δικτύωση Μονάδων ΠΦΥ (πλήθος δικτύων)	Ε	5588	Αριθμός	-	-
Σχέδια προτύπων ποιότητας και προγραμμάτων διαπίστευσης φορέων που παρέχουν ΠΦΥ	Ε	5091	Αριθμός	-	-
Εργαστήρια και κέντρα που συμμετέχουν σε ενέργειες διαπίστευσης (πλήθος)	Ε	5097	Αριθμός	0	-
Προγράμματα ενημέρωσης/ευαισθητοποίησης του κοινού για την προώθηση της δημόσιας υγείας (αγωγή υγείας)	Ε	5500	Αριθμός	22	9
Ποσοστό πληθυσμού, που καλύπτεται με πρωτοβάθμιες υπηρεσίες ψυχικής υγείας στην κοινότητα	Α	5582	%	28	50
Ποσοστό Μονάδων ΠΦΥ, που λειτουργούν σε δίκτυο	Α	5594	%	0	50
Ποσοστό ειδικών ομάδων πληθυσμού- (νέοι έως 25 ετών και γυναίκες) ως προς το σύνολο του πληθυσμού, που έγινε αποδέκτης προγράμματος ενημέρωσης/ευαισθητοποίησης (αγωγής υγείας)	Α	5103	%	0	40
Εργαστήρια και κέντρα που διαπιστεύονται (πλήθος)	Α	5106	Αριθμός	0	-

Δείκτες Εκροών

- **Λειτουργία νέων δομών ψυχ. υγείας στην κοινότητα (Κωδ. 5573).** Ο εν λόγω δείκτης τροφοδοτείται από τις πράξεις που εντάσσονται στις κατηγορίες πράξης 5.1.1: Ψυχοκοινωνική Αποκατάσταση - Πρόληψη της χρονιοποίησης των νέων περιστατικών - Αποκατάσταση ατόμων με προβλήματα ψυχικής υγείας που διαβιούν στην κοινότητα και 5.1.2: Εξασφάλιση του συνεχούς της φροντίδας - Μετασηματισμός Ψυχιατρικών Νοσοκομείων - Ολοκλήρωση της κάλυψης των αναγκών περίθαλψης σε κοινοτικές δομές. Επισημαίνεται ότι για την μέτρηση του δείκτη μέχρι την πλήρη λειτουργία της νέας δομής η τιμή είναι 0. Πρόσθετα σημειώνεται ότι στο δείκτη προσμετρώνται οι δομές πρόληψης και πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας αντιμετώπισης της ψυχικής ασθένειας,
- **Πλήθος στελεχών ψυχικής υγείας που συμμετείχαν σε ενέργειες κατάρτισης (Κωδ. 5576).** Ο εν λόγω δείκτης τροφοδοτείται από τις πράξεις που εντάσσονται στην κατηγορία πράξης 5.1.3: Κατάρτιση επαγγελματιών ψυχικής υγείας και στελεχών άλλων τομέων.
- **Λειτουργία νέων ή επεκτεινόμενων Ψυχιατρικών Τμημάτων σε γενικά νοσοκομεία (Κωδ. 5579).** Ο εν λόγω δείκτης τροφοδοτείται από τις πράξεις που εντάσσονται στις κατηγορίες πράξης 5.1.1: Ψυχοκοινωνική Αποκατάσταση - Πρόληψη της χρονιοποίησης των νέων περιστατικών - Αποκατάσταση ατόμων με προβλήματα ψυχικής υγείας που διαβιούν στην

κοινότητα και 5.1.2: Εξασφάλιση του συνεχούς της φροντίδας - Μετασχηματισμός Ψυχιατρικών Νοσοκομείων - Ολοκλήρωση της κάλυψης των αναγκών περίθαλψης σε κοινοτικές δομές. Σημειώνεται ότι για την μέτρηση του δείκτη μέχρι την πλήρη λειτουργία του ψυχιατρικού τμήματος η τιμή είναι 0.Επισημαίνεται ότι ο δείκτης αποτελεί υποσύνολο του δείκτη εκρών 5573: Λειτουργία νέων δομών ΨΥ στην κοινότητα.

- **Πλήθος θέσεων εργασίας, που συγχρηματοδοτούνται (Κωδ. 5085).** Ο εν λόγω δείκτης τροφοδοτείται από τις πράξεις που εντάσσονται στις κατηγορίες πράξης 5.1.1: Ψυχοκοινωνική Αποκατάσταση - Πρόληψη της χρονιοποίησης των νέων περιστατικών - Αποκατάσταση ατόμων με προβλήματα ψυχικής υγείας που διαβιούν στην κοινότητα και 5.1.2: Εξασφάλιση του συνεχούς της φροντίδας - Μετασχηματισμός Ψυχιατρικών Νοσοκομείων - Ολοκλήρωση της κάλυψης των αναγκών περίθαλψης σε κοινοτικές δομές.
- **Δικτύωση Μονάδων ΠΦΥ (πλήθος δικτύων) (Κωδ. 5588).** Ο εν λόγω δείκτης τροφοδοτείται από τις πράξεις που εντάσσονται στην κατηγορία πράξης 5.2.3: Δικτύωση Μονάδων Πρωτοβάθμιας Φροντίδας. Ο δείκτης προέρχεται λαμβάνοντας υπόψη ότι Μονάδες ΠΦΥ είναι τα κέντρα υγείας, αστικά κέντρα υγείας, πολυιατρεία, αγροτικά ιατρεία, δημοτικά ιατρεία, οικογενειακοί ιατροί κλπ και ότι η δικτύωση (κάθετη και οριζόντια) αφορά σε λειτουργική και συστημική ενοποίηση των επιμέρους μονάδων σε ένα συνεχές σύνολο. Η τιμή του περιλαμβάνει τόσο τις κάθετες όσο και τις οριζόντιες δικτυώσεις.
- **Σχέδια προτύπων ποιότητας και προγραμμάτων διαπίστευσης φορέων που παρέχουν ΠΦΥ (Κωδ. 5091).** Ο εν λόγω δείκτης τροφοδοτείται από τις πράξεις που εντάσσονται στην κατηγορία πράξης 5.2.2: Διασφάλιση ποιότητας με ανάπτυξη προγραμμάτων διαπίστευσης και πιστοποίησης - Ανάπτυξη Θεραπευτικών Πρωτοκόλλων. Σημειώνεται ότι ο δείκτης χρησιμοποιείται σε πράξεις με δράσεις εκπόνησης προτύπων ή και πιστοποίησης διαδικασιών και υπηρεσιών ΠΦΥ "Πιστοποίηση" είναι κάθε ολοκληρωθείσα εφαρμογή προτύπου σε διαδικασία ή υπηρεσία/ δομή.
- **Εργαστήρια και κέντρα που συμμετέχουν σε ενέργειες διαπίστευσης (πλήθος) (Κωδ. 5097).** Ο εν λόγω δείκτης τροφοδοτείται από τις πράξεις που εντάσσονται στην κατηγορία πράξης 5.3.4: Δικτύωση και διασύνδεση υπηρεσιών Δ.Υ. με υπηρεσίες ΟΤΑ. Ειδικές δράσεις ανάπτυξης και ευαισθητοποίησης ανθρωπίνου δυναμικού φορέων και υπηρεσιών ΔΥ. Δράσεις προώθησης ερευνητικής δραστηριότητας και διεπιστημονικής συνεργασίας. Παρακολούθηση-προτυποποίηση.
- **Προγράμματα ενημέρωσης/ευαισθητοποίησης του κοινού για την προάσπιση της δημόσιας υγείας (αγωγή υγείας) (Κωδ. 5500).** Ο εν λόγω δείκτης τροφοδοτείται από τις πράξεις που εντάσσονται στην κατηγορία πράξης 5.3.3: Θεματικά προγράμματα και εφαρμογή Σχεδίων Δράσης για την πρόληψη και προαγωγή της Δημόσιας Υγείας του πληθυσμού της χώρας, καθώς και ειδικών κατηγοριών πληθυσμού.
- **Κατάρτιση στελεχών σε θέματα μεταρρύθμισης (Νέος Δείκτης).** Ο εν λόγω δείκτης θα τροφοδοτείται από τις πράξεις που εντάσσονται στην κατηγορία πράξης 5.2.4: Εκπαίδευση & Κατάρτιση του Προσωπικού όλων των βαθμίδων και υπηρεσιών Υγείας. Η σκοπιμότητα προσθήκης του εν λόγω δείκτη έγκειται στην ανάγκη ποσοτικοποίησης της δράσης 5.2.4 καθώς δεν υφίσταται δείκτης εκρών που να αντιστοιχεί στην παρακολούθησή της.
- **Λήπτες υπηρεσιών σε προγράμματα πρόληψης (Νέος Δείκτης).** Ο εν λόγω δείκτης θα τροφοδοτείται από τις πράξεις που εντάσσονται στην κατηγορία παρεμβάσεων 5.2 Ανάπτυξη της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας. Η σκοπιμότητα προσθήκης του εν λόγω δείκτη έγκειται στην ανάγκη ποσοτικοποίησης της κατηγορίας παρέμβασης 5.2 καθώς οι υφιστάμενοι δείκτες εκρών που αντιστοιχούν στην παρακολούθησή της δεν είναι πλήρως αντιπροσωπευτικοί των δράσεων που εκτελούνται.

Δείκτες Αποτελέσματος

- **Ποσοστό πληθυσμού, που καλύπτεται με πρωτοβάθμιες υπηρεσίες ψυχικής υγείας στην κοινότητα (Κωδ. 5582).** Ο εν λόγω δείκτης έχει ως αριθμητή το Δείκτη: Πληθυσμός (σε άτομα), που καλύπτεται με πρωτοβάθμιες υπηρεσίες ψυχικής υγείας στην κοινότητα, για τον υπολογισμό του οποίου θα αξιοποιηθεί ο Δείκτης Εκρών 5573, προκειμένου να υπολογισθεί ο πληθυσμός που καλύπτεται από τη λειτουργία νέων δομών πρωτοβάθμιων υπηρεσιών ψυχικής υγείας, και παρανομαστή το δείκτη: πληθυσμός (σε άτομα) της χώρας, που προκύπτει από στοιχεία απογραφής πληθυσμού της ΕΛ.ΣΤΑΤ.

- **Ποσοστό Μονάδων ΠΦΥ, που λειτουργούν σε δίκτυο (Κωδ. 5594).** Ο εν λόγω δείκτης έχει ως αριθμητή το Δείκτη: Αριθμός Μονάδων ΠΦΥ, που λειτουργούν σε δίκτυο, για τον υπολογισμό του οποίου θα αξιοποιηθεί ο Δείκτης Εκρών 5588, προκειμένου να υπολογισθεί ο αριθμός των Μονάδων ΠΦΥ ανά δίκτυο, και παρανομαστή το Δείκτη: Πλήθος Μονάδων ΠΦΥ που λειτουργούν σε εθνικό επίπεδο, που προκύπτει από στοιχεία καταγραφής Μονάδων ΠΦΥ που λειτουργούν σε εθνικό επίπεδο από το Υπουργείο Υγείας.
- **Ποσοστό ειδικών ομάδων πληθυσμού- (νέοι έως 25 ετών και γυναίκες) ως προς το σύνολο του πληθυσμού, που έγινε αποδέκτης προγράμματος ενημέρωσης/ευαισθητοποίησης (αγωγής υγείας) (Κωδ. 5103).** Ο εν λόγω δείκτης έχει ως αριθμητή το Δείκτη: Πληθυσμός (σε άτομα) ειδικών ομάδων πληθυσμού (νέοι έως 25 ετών και γυναίκες) που έγινε αποδέκτης προγράμματος ενημέρωσης/ευαισθητοποίησης (αγωγής υγείας) και παρανομαστή το Δείκτη: Πληθυσμός (σε άτομα) της χώρας. Για τον υπολογισμό του δείκτη η άντληση των σχετικών δεδομένων προκύπτει ως εξής: Για τον προσδιορισμό του αριθμητή απαιτείται η εκπόνηση σχετικής έρευνας – εμπειρογνωμοσύνης, αξιοποιώντας παράλληλα το Δείκτη Εκρών 5500 ως προς τον προσδιορισμό των πληθυσμών – στόχου, στους οποίους θα διενεργηθεί η έρευνα πεδίου, ενώ ο παρανομαστής προκύπτει από στοιχεία απογραφής πληθυσμού της ΕΛ.ΣΤΑΤ.
- **Εργαστήρια και κέντρα που διαπιστεύονται (πλήθος) (Κωδ. 5106).** Ο υπολογισμός του εν λόγω δείκτη έχει άμεση συνάφεια με το Δείκτη Εκρών 5097. Η μεθοδολογία παρακολούθησης του δείκτη προϋποθέτει σύστημα μέτρησης του δείκτη πριν και μετά την παρέμβαση και διασταύρωση της εξέλιξης του μέσω control group.

B.3.6 Άξονες Προτεραιότητας 16,17,18: Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής (ΘΑΠ 6)

Τίτλος Δείκτη	Είδος δείκτη (Ε: Εκρών / Α: Αποτελέσματος)	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Τιμή Στόχος ΕΠΑΝΑΔ
1	2	3	4	5	6
Αριθμός εκδηλώσεων (ενεργειών ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης)	Ε	8009	Αριθμός	25	30
Σύμβουλοι Αξιολόγησης (πλήθος υπογεγραμμένων συμβάσεων)	Ε	8010	Αριθμός	3	3
Σύμβουλοι Δημοσιότητας (πλήθος υπογεγραμμένων συμβάσεων)	Ε	8011	Αριθμός	2	1

Δείκτες Εκρών

- **Αριθμός εκδηλώσεων (ενεργειών ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης) (Κωδ. 8009).** Ο εν λόγω δείκτης τροφοδοτείται από τις πράξεις που εντάσσονται στις κατηγορίες πράξης 6.1.1: Υποστήριξη συστήματος διαχείρισης, παρακολούθησης και ελέγχου του Επιχειρησιακού Προγράμματος & 6.1.3: Πληροφόρηση – Δημοσιότητα
- **Σύμβουλοι Αξιολόγησης (πλήθος υπογεγραμμένων συμβάσεων) (Κωδικός Δείκτη: 8010).** Ο εν λόγω δείκτης τροφοδοτείται από τις πράξεις που εντάσσονται στην κατηγορία πράξης 6.1.2: Μελέτες, Τεχνικοί Σύμβουλοι, Αξιολόγηση
- **Σύμβουλοι Δημοσιότητας (πλήθος υπογεγραμμένων συμβάσεων) (Κωδ. 8011).** Ο εν λόγω δείκτης τροφοδοτείται από τις πράξεις που εντάσσονται στις κατηγορίες πράξης 6.1.1: Υποστήριξη συστήματος διαχείρισης, παρακολούθησης και ελέγχου του Επιχειρησιακού Προγράμματος & 6.1.3: Πληροφόρηση – Δημοσιότητα

B.4 Μέθοδος υπολογισμού δεικτών - Επικαιροποίηση ποσοτικοποίησης στόχων

Στην ενότητα αυτή παρατίθενται αναλυτικά ανά τριάδα αξόνων προτεραιότητας για κάθε δείκτη του Επιχειρησιακού προγράμματος τα κάτωθι:

- η ακριβής μεθοδολογία και οι πηγές άντλησης υπολογισμού του (ειδικά όσον αφορά στους δείκτες αποτελέσματος)
- η τιμή υλοποίησης έως και την περίοδο αναφοράς, ήτοι 30.06.2012 και πως έχει προκύψει αυτή (ειδικά όσον αφορά στους δείκτες αποτελέσματος). Σημειώνεται ότι ο σχολιασμός ως προς την υλοποίηση βασίζεται στα πορίσματα υπολογισμών του ΣΑ, όπως αυτά αποτυπώνονται στη βάση αξιολόγησης δεικτών που ανέπτυξε.
- οι εκτιμήσεις του ΣΑ αναφορικά με την ποσοτικοποίηση- τιμή στόχο έκαστου δείκτη με τεκμηριωμένη ανάλυση στην περίπτωση επικαιροποίησης αυτής

Επισημαίνεται ότι οι προτεινόμενες τροποποιήσεις στους καταγεγραμμένους στόχους του ΕΠΑΝΑΔ βασίζονται στις περιπτώσεις:

- όπου υπάρχουν αντικειμενικά δεδομένα τροποποίησης του προγραμματικού προϋπολογισμού που οδηγούν εκ των πραγμάτων σε ανάγκη αναθεώρησης των στόχων.
- όπου μέχρι σήμερα υλοποίηση του ΕΠΑΝΑΔ οδηγεί στο συμπέρασμα ότι ένας στόχος, ο οποίος ενδέχεται να μην επιτευχθεί ή να υπερκαλυφθεί

Ειδικότερα η εξέταση της βάσης αξιολόγησης θα περιλαμβάνει τα εξής κριτήρια ελέγχου:

- Αξιοπιστία και ρεαλισμός διαδικασίας ποσοτικού προσδιορισμού στόχων
- Βαθμός ποσοτικοποίησης του ΕΠΑΝΑΔ
- Έλεγχος υποθέσεων και παραδοχών ποσοτικοποιημένων στόχων.
- Έλεγχος εγκυρότητας τρόπου υπολογισμού ποσοτικοποιημένων στόχων.
- Αποτίμηση εμπειρίας παρελθόντος (π.χ. ρυθμοί υλοποίησης αντίστοιχων στόχων κ.λπ.)
- Εφικτότητα (αποτίμηση εμπειρίας από την πρώτη φάση υλοποίησης του ΕΠΑΝΑΔ, προβλέψεις κ.λπ.)
- Ορθότητα τιμών βάσης
- Αποτίμηση αποτελεσμάτων προηγούμενης προγραμματικής περιόδου 2000-2006 (όπου είναι αυτό εφικτό)
- Επικαιροποίηση τιμών βάσης (όπου είναι αυτό εφικτό)

B.4.1 Άξονες Προτεραιότητας 1, 2, 3: Συστημικές Παρεμβάσεις

Δείκτες Εκρών

Δείκτης ΕΠ							Έργα που τροφοδοτούν τον δείκτη								
ΘΑΠ	Τίτλος	Είδος δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Πλήθος έργων	π/υ έργου	νομική δέσμευση έργου	δαπάνες έργου	Τιμή στόχος δείκτη από ΤΔΠ	Υλοποίηση δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ΕΠΑΝΑΔ	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου
0	1	2	3	4	5	6	9	11	12	13	16	17	18=17/6	19=17/16	20=16/6
1	Πλήθος Ολοκληρωμένων Συστημικών Παρεμβάσεων	Ε	5000	Αριθμός	0,00	11,00	3	5.000.000,00	3.915.000,00	3.915.000,00	1,00	1,00	9,1%	100,0%	9,1%
1	Αριθμόν νέων πιστοποιημένων επαγγελματιών περιγραμμάτων	Ε	5004	Αριθμός	65,00	135,00	3	5.000.000,00	3.915.000,00	3.915.000,00	145,00	145,00	107,4%	100,0%	107,4%

- **Πλήθος ολοκληρωμένων συστημικών παρεμβάσεων (κωδ. 5000).**

Η τιμή ενεργοποίησης (τιμή στόχος από τα ΤΔΕΠ σε σχέση με την τιμή στόχο σε επίπεδο ΕΠ) αλλά και υλοποίησης του δείκτη έως 30.06.2012 ανέρχεται στο 9,1%. Ο χαμηλός βαθμός υλοποίησης δεν είναι ανησυχητικός καθώς η επίτευξή του εξαρτάται από την ολοκλήρωση των πράξεων που εξυπηρετεί, οι οποίες βρίσκονται σε φάση υλοποίησης και αναμένεται μέχρι το τέλος του 2015 να έχουν ολοκληρωθεί. Ως εκ τούτου η τιμή στόχος του δείκτη παραμένει σε 11 και κρίνεται εφικτή.

- **Αριθμός νέων πιστοποιημένων επαγγελματιών περιγραμμάτων (κωδ. 5004).**

Η τιμή ενεργοποίησης (τιμή στόχος από τα ΤΔΕΠ σε σχέση με την τιμή στόχο σε επίπεδο ΕΠ) αλλά και υλοποίησης του δείκτη έως 30.06.2012 ανέρχεται στο 107,4%. Η τιμή στόχος του δείκτη αυξάνεται σε 145, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι οι πράξεις της ΚΠ που τροφοδοτεί το δείκτη έχουν ολοκληρωθεί και στο πλαίσιο των οποίων τελικά αναπτύχθηκαν 145 νέα περιγράμματα, αντί των 135 που είχαν προγραμματιστεί κατά το σχεδιασμό του ΕΠΑΝΑΔ. Επίσης τροποποιείται η τιμή βάσης καθώς στο πλαίσιο του Γ' ΚΠΣ (σύμφωνα με τη σχετική έκθεση κλεισίματος ΕΠΑΕΚ) αναπτύχθηκαν τελικά 57 περιγράμματα.

Νέοι Δείκτες Εκρών

- **Στρατηγικό Σχέδιο Δράσης Κοινωνικής Οικονομίας (Νέος Δείκτης).** Η τιμή στόχος του δείκτη διαμορφώνεται σε 1, σύμφωνα με την υλοποίηση των ενταγμένων πράξεων της Κ.Π. που τροφοδοτεί το δείκτη.
- **Λειτουργία Μητρώου Κοινωνικών Επιχειρήσεων (Νέος Δείκτης).** Η τιμή στόχος του δείκτη διαμορφώνεται σε 1, σύμφωνα με την υλοποίηση των ενταγμένων πράξεων της Κ.Π. που τροφοδοτεί το δείκτη.

- **Λειτουργία "Διαδικτυακής Πύλης" Σύζευξης Προσφοράς - Ζήτησης Εργασίας (Νέος Δείκτης).** Η τιμή στόχος του δείκτη διαμορφώνεται σε 1, σύμφωνα με την υλοποίηση των ενταγμένων πράξεων της Κ.Π. που τροφοδοτεί το δείκτη.

Νέοι Δείκτες Αποτελέσματος

- **Πλήθος κοινωνικών επιχειρήσεων που εγγράφονται στο Μητρώο Επιχειρήσεων Κοινωνικής Οικονομίας (Νέος Δείκτης).** Η τιμή στόχος του δείκτη διαμορφώνεται σε 100, σύμφωνα με τα μέχρι σήμερα στοιχεία εγγραφών κοινωνικών επιχειρήσεων στο Μητρώο Επιχειρήσεων Κοινωνικής Οικονομίας.
- **Ολοκλήρωση θεσμικού πλαισίου βιώσιμου συστήματος «Βοήθεια στο Σπίτι» (Νέος Δείκτης).** Η τιμή στόχος του δείκτη διαμορφώνεται σε 1, σύμφωνα με την υλοποίηση των ενταγμένων πράξεων της Κ.Π. που τροφοδοτεί το δείκτη.

B.4.2 Άξονες Προτεραιότητας 4,5,6: Ενίσχυση της προσαρμοστικότητας του ανθρώπινου δυναμικού και των επιχειρήσεων (ΘΑΠ 2)

Δείκτες εκροών

Δείκτης ΕΠ							έργα που τροφοδοτούν τον δείκτη								
ΘΑΠ	Τίτλος	Είδος δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Πλήθος έργων	π/υ έργου	νομική δέσμευση έργου	δαπάνες έργου	Τιμή στόχος δείκτη από ΤΔΠ	Υλοποίηση δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ΕΠΑΝΑΔ	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου
0	1	2	3	4	5	6	9	11	12	13	16	17	18=17/6	19=17/16	20=16/6
2	Αριθμός εργαζομένων (εκτός των δημοσίων υπαλλήλων και των εκπαιδευτικών) και αυτοαπασχολούμενων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης	Ε	5008	Αριθμός	76.470,00	275.000,00	486	96.998.792,99	96.998.792,99	16.473.136,53	42.802,00	20.628,00	7,5%	48,2%	15,6%

- **Αριθμός εργαζομένων (εκτός των δημοσίων υπαλλήλων και των εκπαιδευτικών) και αυτοαπασχολούμενων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης (Κωδ. 5008).**

Η τιμή ενεργοποίησης (τιμή στόχος από τα ΤΔΕΠ σε σχέση με την τιμή στόχο σε επίπεδο ΕΠ) αλλά και υλοποίησης του δείκτη έως 30.06.2012 ανέρχεται στο 15,6% και 7,5% αντίστοιχα. Ο χαμηλός βαθμός ενεργοποίησης του δείκτη, οφείλεται κατά κύριο λόγο στο γεγονός ότι τροφοδοτείται από πράξεις κρατικών ενισχύσεων περί διαρθρωτικής προσαρμογής επιχειρήσεων και εργαζομένων, οι οποίες συνίστανται σε νέα δράση, που δεν είχε εφαρμοστεί τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους, ως εκ τούτου απαιτήθηκε ικανός χρόνος σχεδιασμού και ωρίμανσης του διαχειριστικού πλαισίου υλοποίησης εκ μέρους των αρμόδιων Φορέων Διαχείρισης και ιδίως του Ε.Ι.Ε.Α.Δ. που προήλθε πρόσφατα και από συγχώνευση.

Στο πλαίσιο αυτό, η τιμή στόχος του δείκτη κατά την αναθεώρηση μειώθηκε σε 180.000 λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός, ότι ο πληθυσμός του εργατικού δυναμικού της χώρας έχει μειωθεί δραματικά, ως εκ τούτου έχει μειωθεί και ο πληθυσμός των δυνητικών ωφελούμενων εργαζομένων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης. Συγκεκριμένα από 4.560.612 εργαζομένους τον Ιούνιο του 2008, οι εργαζόμενοι ανέρχονται τον Ιούνιο του 2012 σε 3.766.415, δηλαδή το διάστημα 2008-2012 απώλεσαν την εργασία τους 794.197 άτομα, ποσοστό μείωσης 17%. Παράλληλα σημαντικού προϋπολογισμού -δράσεις του ΘΑΠ (Διαρθρωτική Προσαρμογή ΕΙΕΑΔ και ΟΑΕΔ Π/Υ 310 εκ € ή 63 % της ΔΔ του ΘΑΠ) αφορούν αφενός στην παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών στην επιχείρηση για θέματα επιχειρηματικής λειτουργίας ή προσωπικού, και αφετέρου στη διενέργεια κατάρτισης / επανακατάρτισης του προσωπικού, γεγονός που οδηγεί στο συμπέρασμα ότι ο άξονας δεν αφορά στην εκτέλεση μόνο ενεργειών κατάρτισης αλλά και αντιθέτως στην υλοποίηση δράσεων ολοκληρωμένου χαρακτήρα που ως εν τέλει διαφοροποιεί τους δείκτες παρακολούθησης (εκροών) αλλά και τη τιμή στόχο αυτών.

Σε κάθε περίπτωση και λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι η τιμή στόχος σε επίπεδο ΕΠ υπολείπεται σημαντικά της τιμής στόχου των ήδη ενταγμένων πράξεων, απαιτείται να ληφθεί ιδιαίτερη μέριμνα ως προς την πορεία υλοποίησης των συγκεκριμένων πράξεων, προκειμένου είτε να αναθεωρηθεί εκ νέου η τιμή στόχος του υπό εξέταση δείκτη σε επίπεδο ΕΠ ή να προωθηθεί ο σχεδιασμός νέων δράσεων που θα συμβάλλουν στην επίτευξη της νέας αναθεωρημένης τιμής στόχου του δείκτη.

- **Αριθμός δράσεων Διαρθρωτικής Προσαρμογής Επιχειρήσεων (Νέος Δείκτης).**
Η τιμή στόχος του δείκτη διαμορφώνεται σε 8.300 και κρίνεται εφικτή, σύμφωνα με την υλοποίηση των ενταγμένων πράξεων της Κ.Π. που τροφοδοτεί το δείκτη (πράξεις διαρθρωτικής προσαρμογής ΕΙΕΑΔ και ΟΑΕΔ).
- **Αριθμός εργαζόμενων γυναικών ωφελούμενων από δράσεις Συμβουλευτικής (Νέος Δείκτης).**
Η τιμή στόχος του δείκτη διαμορφώνεται σε 2.500 και κρίνεται εφικτή, αφορά δε στην τιμή στόχο που αναφέρεται στην πρόσκληση που έχει εκδοθεί στο πλαίσιο της Κ.Π. που τροφοδοτεί το δείκτη.
- **Αριθμός δράσεων ενίσχυσης της προσαρμοστικότητας του Ανθρώπινου Δυναμικού και των Επιχειρήσεων που υλοποιούνται από κοινωνικούς εταίρους (Νέος Δείκτης).**
Η τιμή στόχος του δείκτη διαμορφώνεται σ 4 και κρίνεται εφικτή, σύμφωνα με την υλοποίηση των ενταγμένων πράξεων της Κ.Π. που τροφοδοτεί το δείκτη.

Δείκτες Αποτελέσματος

ΘΑΠ	Τίτλος	Είδος δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης ΕΠΑΝΑΔ	Στόχος ΕΠΑΝΑΔ	Τιμή Αριθμητή έως 30.06.2012	Τιμή Παρανομαστή έως 30.06.2012	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 30.06.2012
0	1	2	3	4	5	6	7	8	10
2	Ποσοστό εργαζομένων (εκτός των δημοσίων υπαλλήλων και των εκπαιδευτικών) και αυτοαπασχολούμενων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης επί του συνόλου των εργαζομένων και αυτοαπασχολούμενων (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ)	A	5010 5011	%	0,9%	7%	20.628,00	3.163.100,00*	0,7%
2	Ποσοστό εργαζομένων/ αυτοαπασχολούμενων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης και λαμβάνουν πιστοποίηση επί του συνόλου των καταρτισθέντων (εργαζομένων/ αυτοαπασχολούμενων) (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ)	A	5013	%	-	20%	0,00	20.628,00	0,0%
2	Ποσοστό του προϋπολογισμού του Επιχειρησιακού Προγράμματος που διατέθηκε στους κοινωνικούς εταίρους	A	5016	%	-	2%	38.491.319,83	2.658.823.845,00	1,4%

***Σύμφωνα με την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού β' τριμήνου 2012 της ΕΛ.ΣΤΑΤ. ο συνολικός αριθμός απασχολούμενων ηλικίας 15 ετών και άνω, κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας ανέρχεται σε 3.793,1 χιλ. εκ των οποίων οι απασχολούμενοι στη Δραστηριότητα: Δημόσια διοίκηση και άμυνα. Υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση και στη Δραστηριότητα: Εκπαίδευση ανέρχονται σε 323,7 χιλ. και 306,3 χιλ. αντίστοιχα.**

- Αύξηση ποσοστού εργαζομένων (εκτός των δημοσίων υπαλλήλων και των εκπαιδευτικών) και αυτοαπασχολούμενων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης επί του συνόλου των εργαζομένων και αυτοαπασχολούμενων (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ) (Κωδ. 5010 & 5011).**

Κατά την αναθεώρηση του ΕΠΑΝΑΔ προτάθηκε η αλλαγή του τίτλου του εν λόγω δείκτη: σε Ποσοστό εργαζομένων αντί Αύξηση ποσοστού εργαζομένων, προκειμένου να συνάδει με το λεκτικό του δείκτη, όπως αυτός αναφέρεται στο ΕΣΠΑ, καθώς αποτελεί και δείκτη ΕΣΠΑ. Ο δείκτης μετράται ως ακολούθως:

Ποσοστό εργαζομένων (εκτός των δημοσίων υπαλλήλων και των εκπαιδευτικών) και αυτοαπασχολούμενων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης επί του συνόλου των εργαζομένων και αυτοαπασχολούμενων (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ)

=

Αριθμός εργαζομένων (εκτός δημοσίων υπαλλήλων & εκπαιδευτικών) και αυτοαπασχολούμενων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης (δείκτης εκρών 5008)
Σύνολο των εργαζομένων & αυτοαπασχολούμενων (εκτός των δημοσίων υπαλλήλων και των εκπαιδευτικών) για συγκεκριμένη περίοδο αναφοράς (στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ / Τριμηνιαίες έρευνες Εργατικού Δυναμικού για την περίοδο αναφοράς που θα έχει μετρηθεί ο αριθμητής)

Σύμφωνα με τα ανωτέρω η τιμή υλοποίησης του δείκτη έως 30.06.2012, η οποία ανέρχεται σε 0,7%, παρουσιάζει σημαντική υστέρηση ως προς την προγραμματική τιμή στόχο, γεγονός που οφείλεται κατά κύριο λόγο στην χαμηλή επίτευξη του αριθμητή του υπό εξέταση δείκτη αποτελέσματος (βλέπε δείκτης εκρών 5008), όπως αυτή αναλύθηκε προηγουμένως.

Ως εκ τούτου κατά την αναθεώρηση προτάθηκε η μείωση της προγραμματικής τιμής στόχου από 7% σε 4% λόγω ελάττωσης του αριθμού των ωφελούμενων (ένεκα μείωσης των πόρων που το ΕΠΑΝΑΔ κατανέμει σε δράσεις προς εργαζόμενους) και μείωσης του συνολικού πληθυσμού των εργαζομένων και αυτοαπασχολούμενων. Σε κάθε περίπτωση η μείωση του σχετικού δείκτη εκρών 5008 επηρεάζει την τιμή στόχο του υπό εξέταση συνδεόμενου δείκτη αποτελέσματος, ενώ η αναλογία μείωσης αριθμητή και παρανομαστή δεν είναι αντίστοιχη της αρχικής αναλογίας βάσει της οποίας είχε διαμορφωθεί η τιμή στόχος του 7% (σε αντίθετη περίπτωση και εφόσον πρόκειται για κλάσμα η τιμή στόχος θα είχε παραμείνει ανεπηρέαστη).

- **Ποσοστό εργαζομένων/ αυτοαπασχολούμενων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης και λαμβάνουν πιστοποίηση επί του συνόλου των καταρτισθέντων (εργαζομένων/ αυτοαπασχολούμενων) (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ) (Κωδ. 5013).**

Ο δείκτης μετράται ως ακολούθως:

Ποσοστό εργαζομένων/ αυτοαπασχολούμενων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης και λαμβάνουν πιστοποίηση επί του συνόλου των καταρτισθέντων (εργαζομένων/ αυτοαπασχολούμενων) (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ)	=	$\frac{\text{Αριθμός των εργαζομένων/ αυτοαπασχολούμενων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης και λαμβάνουν πιστοποίηση (δείκτης ΤΔΠΠ με κωδικό 5014)}}{\text{Αριθμός εργαζομένων (εκτός δημοσίων υπαλλήλων & εκπαιδευτικών) και αυτοαπασχολούμενων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης (δείκτης εκρών 5008)}}$
---	---	--

Η τιμή υλοποίησης του δείκτη έως 30.06.2012, η οποία είναι μηδενική παρουσιάζει σημαντική υστέρηση ως προς την προγραμματική τιμή στόχο, γεγονός που οφείλεται κατά κύριο λόγο ότι μέχρι και την περίοδο αναφοράς δεν έχουν ενεργοποιηθεί οι δράσεις εκείνες που περιλαμβάνουν την κατάρτιση εργαζομένων/ αυτοαπασχολούμενων που οδηγούν σε πιστοποίηση. Σε κάθε περίπτωση και σύμφωνα με τον προγραμματισμό των αρμόδιων φορέων διαχείρισης μέχρι το 2015 έχει σχεδιαστεί η υλοποίηση πιστοποιημένων προγραμμάτων κατάρτισης εργαζομένων/ αυτοαπασχολούμενων με περίπου 40.000 ωφελούμενους (π.χ. δράσεις κατάρτισης προσωπικού ασφάλειας (security) και ενεργειακών επιθεωρητών) που θα καλύψουν τον προγραμματικό στόχο του 20% (δεδομένης της μείωσής του παρανομαστή από 275.000 σε 180.000 ωφελούμενους).

- **Ποσοστό του προϋπολογισμού του Επιχειρησιακού Προγράμματος που διατέθηκε στους κοινωνικούς εταίρους (Κωδ. 5016).**

Ο δείκτης μετράται ως ακολούθως:

Ποσοστό του προϋπολογισμού του Επιχειρησιακού Προγράμματος που διατέθηκε στους κοινωνικούς εταίρους	=	$\frac{\text{Δημόσια Δαπάνη που διατίθεται στην Κατηγορία Παρέμβασης 4: Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των κοινωνικών εταίρων.}}{\text{Δημόσια Δαπάνη του ΕΠΑΝΑΔ}}$
---	---	---

Ειδικά για την μέτρηση του δείκτη ανά εξάμηνο υπολογίζεται ο προϋπολογισμός των ενταγμένων έργων την εκάστοτε εξεταζόμενη περίοδο αναφοράς.

Η τιμή υλοποίησης του δείκτη έως 30.06.2012, η οποία ανέρχεται σε 1,4% παρουσιάζει ικανοποιητική πρόοδο, ο δε προγραμματικός στόχος του 2% αναμένεται να επιτευχθεί έως το 2015.

Β.4.3 Άξονες Προτεραιότητας 7,8,9: Διευκόλυνση της Πρόσβασης στην Απασχόληση (ΘΑΠ 3)

Δείκτες Εκρών

Δείκτης ΕΠ							έργα που τροφοδοτούν τον δείκτη								
ΘΑΠ	Τίτλος	Είδος δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Πλήθος έργων	π/υ έργου	νομική δέσμευση έργου	δαπάνες έργου	Τιμή στόχος δείκτη από ΤΔΠ	Υλοποίηση δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ΕΠΑΝΑΔ	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου
0	1	2	3	4	5	6	9	11	12	13	16	17	18=17/6	19=17/16	20=16/6
3	Αριθμός γυναικών που ωφελούνται από υποστηρικτικά μέτρα για τη συμφιλίωση της επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ) ανά έτος.	Ε	5025	Αριθμός	8.300,00	15.700,00	14	484.660.000	323.905.547	229.121.263	29.652	17.450	111,1%	58,8%	188,9%
3	Αριθμός ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης (Κατάρτιση, STAGE, ΝΘΕ, ΝΕΕ)	Ε	5031	Αριθμός	334.500,00	290.000,00	31.502	1.111.664.717	787.469.856	528.896.786	225.841	62.236	21,5%	27,6%	77,9%
3	Αριθμός ανέργων που συμμετείχαν σε ενέργειες κατάρτισης	Ε	5034	Αριθμός	190.400,00	180.000,00	29	381.126.639	235.220.519	162.940.623	138.508	33.508	18,6%	24,2%	76,9%
3	Αριθμός εγγεγραμμένων ανέργων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης και λαμβάνουν πιστοποίηση.	Α	5040	Αριθμός	40.700,00	90.100,00	17	119.732.799	10.145.919	3.794.435	114.924	18.651	20,7%	16,2%	127,6%

- **Αριθμός γυναικών που ωφελούνται από υποστηρικτικά μέτρα για τη συμφιλίωση της επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής. (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ) (Κωδ. 5025).**
Η τιμή ενεργοποίησης (τιμή στόχος από τα ΤΔΕΠ σε σχέση με την τιμή στόχο σε επίπεδο ΕΠ) αλλά και υλοποίησης του δείκτη έως 30.06.2012 ανέρχεται στο 188,9% και 111,1% αντίστοιχα.

Κατά το σχεδιασμό του ΕΠΑΝΑΔ είχε προγραμματιστεί να ωφελούνται 15.700 γυναίκες ανά έτος, μέχρι και την περίοδο αναφοράς όμως και ενώ υλοποιείται ο 5ος κύκλος της δράσης έχουν ήδη ωφεληθεί 17.450 γυναίκες ανά έτος, γεγονός που καταδεικνύει τη μεγάλη ζήτηση της δράσης, εκ μέρους των ωφελούμενων γυναικών που έχουν τη δυνατότητα είτε να διατηρήσουν την εργασία τους ή να βρουν νέα. Σε κάθε περίπτωση η συμβολή της δράσης στην διατήρηση και ενίσχυση της γυναικείας απασχόλησης και της ισότητας των φύλων έχει αποδειχθεί με εξειδικευμένες μελέτες με πολύ μεγάλες επιπτώσεις στην ισότητα και την κοινωνική συνοχή. Σύμφωνα με μελέτη της ΕΕΤΑΑ (2005) σημαντική συμβολή στην επίτευξη της ισότητας ευκαιριών, επιφέρει η διάθεση θέσεων φροντίδας μέσω λειτουργία Βρεφονηπιακών, Βρεφικών - Παιδικών Σταθμών και Κέντρων δημιουργικής απασχόλησης παιδιών (ΚΔΑΠ). Ποσοστό 55,1% των εργαζόμενων γυναικών των οποίων οι Βρεφονηπιακοί, Βρεφικοί - Παιδικοί Σταθμοί εξυπηρετούν το εξαρτημένο μέλος έχει ως κύρια επίπτωση στην επαγγελματική τους ζωή την διατήρηση και βελτίωση της απασχόλησης τους. Δηλαδή μία στις δύο γυναίκες που προσφεύγουν σε αυτούς τους Σταθμούς έχουν σημαντική ωφέλεια ως προς την διατήρηση και βελτίωση της απασχόλησης τους.

Ως εκ τούτου κατά την αναθεώρηση προτάθηκε η αύξηση της προγραμματικής τιμής στόχου από 15.700 ωφελούμενες γυναίκες ανά έτος σε 17.900.

- **Αριθμός ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης (Κατάρτιση, STAGE, ΝΘΕ, ΝΕΕ) (Κωδ. 5031).**
Το ποσοστό υλοποίησης του δείκτη έως 30.06.2012 ανέρχεται στο 77,9%, η οποία κρίνεται ικανοποιητική και καταδεικνύει αφενός την ομαλή υλοποίηση των σχετικών πράξεων που εξυπηρετούν το δείκτη και αφετέρου την αναμενόμενη επίτευξη της τιμής στόχου μέχρι την ολοκλήρωση του ΕΠΑΝΑΔ το 2015.

Κατά την αναθεώρηση του ΕΠΑΝΑΔ η τιμή στόχος του δείκτη αυξήθηκε σε 340.000 ωφελούμενους από 290.000 και κρίνεται εφικτή, λαμβάνοντας υπόψη αφενός τη χρηματοδοτική ενίσχυση του ΘΑΠ 3 (κατά την αναθεώρηση) και αφετέρου το γεγονός ότι λόγω της παρούσας οικονομικής συγκυρίας ο πληθυσμός των ανέργων της χώρας έχει αυξηθεί δραματικά, ως εκ τούτου αυξάνεται και ο πληθυσμός των δυνητικών ωφελούμενων ανέργων που θα ωφεληθούν από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης στο πλαίσιο του ΕΠΑΝΑΔ. Σε κάθε περίπτωση και λαμβάνοντας υπόψη αφενός την τιμή στόχο από τα τεχνικά δελτία των μέχρι σήμερα ενταγμένων πράξεων (225.841) και τους ωφελούμενους από τις σχεδιαζόμενες πράξεις που δεν έχουν ξεκινήσει ακόμη (126.471), η νέα τιμή στόχος θα καλυφθεί μέχρι το τέλος του 2015.

- **Αριθμός ανέργων που συμμετείχαν σε ενέργειες κατάρτισης (Κωδ. 5034).**

Το ποσοστό υλοποίησης του δείκτη έως 30.06.2012 ανέρχεται στο 76,9%, η οποία κρίνεται ικανοποιητική και καταδεικνύει αφενός την ομαλή υλοποίηση των σχετικών πράξεων που εξυπηρετούν το δείκτη και αφετέρου την αναμενόμενη επίτευξη της τιμής στόχου μέχρι την ολοκλήρωση του ΕΠΑΝΑΔ το 2015.

Η τιμή στόχος του δείκτη παραμένει στους 180.000 ωφελούμενους και κρίνεται εφικτή, λαμβάνοντας υπόψη την τιμή στόχο από τα τεχνικά δελτία των μέχρι σήμερα ενταγμένων πράξεων (138.508) αλλά και τους ωφελούμενους από τις σχεδιαζόμενες πράξεις που δεν έχουν ξεκινήσει ακόμη (43.064).

- **Αριθμός εγγεγραμμένων ανέργων νέων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης (Νέος Δείκτης).** Η τιμή στόχος του δείκτη διαμορφώνεται στις 70.000 ωφελούμενους, η οποία κρίνεται εφικτή καθόσον προκύπτει αθροιστικά από τις έως σήμερα υλοποιούμενες παρεμβάσεις καθώς και τις νέες σχεδιαζόμενες. Ειδικότερα προκύπτει από τις εξής νέες σχεδιαζόμενες δράσεις:
 - Επιταγή εισόδου στην αγορά εργασίας για άνεργους νέους έως 29 ετών (45.000 ωφελούμενοι)
 - Προώθηση καινοτομικής επιχειρηματικότητας νέων και συμβουλευτική καθοδήγηση επιχειρηματιών (7.000 ωφελούμενοι)
 - Επιχειρηματικότητα στην ύπαιθρο (3.000 ωφελούμενοι)
 - Προγράμματα κοινωφελούς εργασίας στον πολιτισμό για νέους (3.200 ωφελούμενοι)

καθώς και από τις ήδη υλοποιούμενες δράσεις του ΕΠΑΝΑΔ, μεταξύ των οποίων ωφελούνται άνεργοι ηλικιακά νέοι και νεοεισερχόμενοι στην αγορά εργασίας.

Δείκτες Αποτελέσματος

ΘΑΠ	Τίτλος	Είδος δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης ΕΠΑΝΑΔ	Στόχος ΕΠΑΝΑΔ	Τιμή Αριθμητή έως 30.06.2012	Τιμή Παρανομαστή έως 30.06.2012	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 30.06.2012
0	1	2	3	4	5	6	7	8	10
3	Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων νέων (15-24 ετών) που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης πριν συμπληρώσουν 6 μήνες ανεργίας	A	5019	%	-	100%	4.062,00	78.604,00	5,17%
3	Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων γυναικών που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων γυναικών που αναζητούν εργασία	A	5022	%	17%	25%	26.709,00	440.753,67	6,06%
3	Ποσοστό εγγεγραμμένων μακροχρόνια ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του συνόλου των εγγεγραμμένων μακροχρόνια ανέργων που αναζητούν εργασία	A	5028	%	-	25%	14.342,00	319.895,67	4,48%
3	Ποσοστό ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του ετήσιου μέσου όρου των εγγεγραμμένων ανέργων που αναζητούν εργασία	A	5037	%	5%	10%			4,95%
3	Ποσοστό ανέργων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης και λαμβάνουν πιστοποίηση επί του συνόλου των καταρτισθέντων.	A	5043	%	22%	50%	18.651,00	33.508,00	55,66%

ΘΑΠ	Τίτλος	Είδος δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης ΕΠΑΝΑΔ	Στόχος ΕΠΑΝΑΔ	Τιμή Αριθμητή έως 30.06.2012	Τιμή Παρανομαστή έως 30.06.2012	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 30.06.2012
0	1	2	3	4	5	6	7	8	10
3	Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης και βρίσκουν/ παραμένουν σε θέση εργασίας 6 μήνες μετά την ολοκλήρωση της παρέμβασης, επί του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης	A	5046	%	13,9%	28%	-	62.236,00	#VALUE!

- **Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων νέων (15-24 ετών) που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης πριν συμπληρώσουν 6 μήνες ανεργίας (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ) (Κωδ. 5019).**

Ο δείκτης μετράται ως ακολούθως:

Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων νέων (15-24 ετών) που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης πριν συμπληρώσουν 6 μήνες ανεργίας (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ)	=	$\frac{\text{Αριθμός εγγεγραμμένων ανέργων νέων 15-24 ετών που εντάσσονται σε κάποια δράση ενεργητικής πολιτικής απασχόλησης στο πλαίσιο του ΕΠΑΝΑΔ πριν συμπληρώσουν 6 μήνες ανεργίας}}{\text{Αριθμός των νέων εγγεγραμμένων ανέργων 15-24 ετών}}$
--	---	---

Ο αριθμητής προκύπτει από το παράρτημα 23 του δείκτη 5031 με επιλογή ηλικίας 15-24 και μήνες ανεργίας < 6 μηνών, ενώ ο παρονομαστής προκύπτει από τα στοιχεία εγγεγραμμένης ανεργίας που τηρεί ο ΟΑΕΔ με επιλογή ηλικίας 15-24. Τα εν λόγω δεδομένα αν και δεν δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του ΟΑΕΔ, εντούτοις τηρούνται και παρακολουθούνται από τον Οργανισμό.

Η τιμή υλοποίησης του δείκτη έως 30.06.2012, η οποία ανέρχεται σε 5,2% παρουσιάζει σημαντική υστέρηση ως προς την προγραμματική τιμή στόχο (100%), που οφείλεται κατά κύριο λόγο στο γεγονός ότι μέχρι και την περίοδο αναφοράς οι δράσεις ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης που υλοποιούνται δεν σχεδιάστηκαν κατά τέτοιο τρόπο, που να εστιάζουν απευθείας στην εξεταζόμενη ηλικιακή ομάδα. Ως εκ τούτου κατά την αναθεώρηση του ΕΠΑΝΑΔ προτάθηκε ο εν λόγω δείκτης, που προέκυψε από τα Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου το Μάρτιο του 2006, να καταργηθεί καθώς πλέον (περιλαμβανομένων των παρατηρούμενων δυσκολιών μέτρησης) ωριμάζουν, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, μεθοδολογικές προσεγγίσεις για τον προσδιορισμό καταλληλότερου δείκτη. Ειδικότερα προτάθηκε αντί των αποτελεσμάτων να μετρούνται εκροές και συγκεκριμένα προστέθηκε δείκτης εκροών που θα μετράει τον αριθμό των εγγεγραμμένων ανέργων νέων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης (βλέπε πρόταση νέου δείκτη εκροών: Αριθμός εγγεγραμμένων ανέργων ηλικιακά νέων και νεοεισερχόμενων στην αγορά εργασίας, που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης).

- **Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων γυναικών που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων γυναικών που αναζητούν εργασία. (Κωδ. 5022)**

Ο δείκτης μετράται ως ακολούθως:

Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων γυναικών που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων γυναικών που αναζητούν εργασία	=	$\frac{\text{Αριθμός εγγεγραμμένων ανέργων γυναικών που εντάσσονται σε κάποια δράση ενεργητικής πολιτικής απασχόλησης στο πλαίσιο του ΕΠΑΝΑΔ}}{\text{Αριθμός εγγεγραμμένων ανέργων γυναικών που αναζητούν εργασία}}$
--	---	--

Ο αριθμητής προκύπτει από το παράρτημα 23 του δείκτη 5031 με επιλογή φύλου γυναίκα, ενώ ο παρονομαστής προκύπτει από τα στοιχεία εγγεγραμμένης ανεργίας που τηρεί ο ΟΑΕΔ, με επιλογή φύλου γυναίκες που αναζητούν εργασία για συγκεκριμένη περίοδο αναφοράς.

Η τιμή υλοποίησης του δείκτη έως 30.06.2012, η οποία ανέρχεται σε 6,06% παρουσιάζει υστέρηση ως προς την προγραμματική τιμή στόχο (25% ή διαφορετικά ένας στους 4 ωφελούμενους ανέργους να είναι γυναίκα), που οφείλεται κατά κύριο λόγο στο γεγονός ότι μέχρι και την περίοδο αναφοράς οι δράσεις ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης που υλοποιούνται δεν σχεδιάστηκαν κατά τέτοιο τρόπο, που να εστιάζουν απευθείας στην εξεταζόμενη ομάδα, ήτοι τις γυναίκες. Πάρα ταύτα, η τιμή στόχος του δείκτη παραμένει 25% και κρίνεται εφικτή, με την προϋπόθεση ότι στις νέες δράσεις που θα υλοποιηθούν, θα υπάρχουν κριτήρια που θα μοριοδοτούν ειδικά τις γυναίκες ανέργους.

- **Ποσοστό εγγεγραμμένων μακροχρόνια ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του συνόλου των εγγεγραμμένων μακροχρόνια ανέργων που αναζητούν εργασία (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ) (Κωδ. 5028).**

Ο δείκτης μετράται ως ακολούθως:

Ποσοστό εγγεγραμμένων μακροχρόνια ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του συνόλου των εγγεγραμμένων μακροχρόνια ανέργων που αναζητούν εργασία (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ)	=	$\frac{\text{Αριθμός εγγεγραμμένων μακροχρόνια ανέργων που εντάσσονται σε κάποια δράση ενεργητικής πολιτικής απασχόλησης στο πλαίσιο του ΕΠΑΝΑΔ}}{\text{Αριθμός εγγεγραμμένων μακροχρόνια ανέργων που αναζητούν εργασία}}$
---	---	--

Ο αριθμητής προκύπτει από το παράρτημα 23 του δείκτη 5031 με επιλογή πεδίου μακροχρόνια άνεργοι, ενώ ο παρονομαστής προκύπτει από το παράρτημα 23 του δείκτη 5031 με επιλογή πεδίου μακροχρόνια άνεργοι.

Η τιμή υλοποίησης του δείκτη έως 30.06.2012, η οποία ανέρχεται σε 4,48% παρουσιάζει σημαντική υστέρηση ως προς την προγραμματική τιμή στόχο (25%), που οφείλεται κατά κύριο λόγο στο γεγονός ότι μέχρι και την περίοδο αναφοράς οι δράσεις ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης που υλοποιούνται δεν σχεδιάστηκαν κατά τέτοιο τρόπο, που να εστιάζουν απευθείας στην εξεταζόμενη ομάδα, ήτοι τους μακροχρόνια ανέργους. Ως εκ τούτου κατά την αναθεώρηση του ΕΠΑΝΑΔ

προτάθηκε η μείωση της τιμής στόχου από 25% σε 20 %, και κρίνεται εφικτή, εάν θεωρηθεί ότι το σύνολο των πόρων με τους οποίους ενισχύθηκαν οι ΑΠ 7,8,9 θα κατευθυνθεί προς όφελος των ηλικιακά νέων ανέργων, οπότε συνακόλουθα απομειώνονται οι πόροι προς τους μακροχρόνια ανέργους.

- **Ποσοστό ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του ετήσιου μέσου όρου των εγγεγραμμένων ανέργων που αναζητούν εργασία (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ) (Κωδ. 5037).**

Ο δείκτης μετράται ως ακολούθως:

Ποσοστό ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του ετήσιου μέσου όρου των εγγεγραμμένων ανέργων που αναζητούν εργασία. (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ)	=	$\frac{\text{Αριθμός ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης στο πλαίσιο του ΕΠΑΝΑΔ (δείκτης εκροών 5031)}}{\text{Μέσος ετήσιος όρος εγγεγραμμένων ανέργων που αναζητούσαν εργασία για συγκεκριμένο έτος αναφοράς (}}$
---	---	---

Ο αριθμητής μετράται από τον ομότιτλο δείκτη εκροής 5031 (Αριθμός ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης στο πλαίσιο του ΕΠΑΝΑΔ), ενώ ο παρονομαστής προκύπτει από τα στοιχεία εγγεγραμμένης ανεργίας που τηρεί ο ΟΑΕΔ. Επισημαίνεται ότι η τιμή στόχος αναφέρεται στο κατ' έτος ποσοστό των ωφελούμενων ανέργων ως προς το κατ' έτος σύνολο των ανέργων για το έτος αναφοράς.

Η τιμή υλοποίησης του δείκτη (μέσος όρος ετών 2009-2012) ανέρχεται σε 4,95%, τιμή ικανοποιητική ως προς την προγραμματική τιμή στόχο (10%). Για τον υπολογισμό της έχουν ληφθεί υπόψη τα έτη 2009, 2010, 2011, 2012 (με προσωρινά δεδομένα του δείκτη 5031 για το 2012) καθώς η υλοποίηση του ΕΠΑΝΑΔ ουσιαστικά ενεργοποιήθηκε από το 2009 και μετά (δηλαδή δεν έχουν υπολογισθεί τα έτη 2007 και 2008). Σε κάθε περίπτωση η πορεία υλοποίησης του δείκτη ανά έτος είναι αυξητική και ειδικότερα έχει τις εξής τιμές:

ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ 2009	Τιμή Δείκτη 5031 2009	Τιμή Δείκτη 5037 2009
599.832	1.036	0,17%
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ 2010	Τιμή Δείκτη 5031 2010	Τιμή Δείκτη 5037 2010
599.407	23.482	3,92%
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ 2011	Τιμή Δείκτη 5031 2011	Τιμή Δείκτη 5037 2011
700.141	46.970	6,71%
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ 2012	Τιμή Δείκτη 5031 2012	Τιμή Δείκτη 5037 2012
780.888	70.205	8,99%

- **Αριθμός εγγεγραμμένων ανέργων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης και λαμβάνουν πιστοποίηση. (Κωδ. 5040).**

Η τιμή ενεργοποίησης του δείκτη έως 30.06.2012 ανέρχεται σε 127,6%. Ειδικότερα μέχρι και την περίοδο αναφοράς και σύμφωνα με τα εγκεκριμένα προγράμματα κατάρτισης που είτε υλοποιούνται ή αναμένεται να ξεκινήσει η υλοποίησή τους (σύμφωνα με τα σχετικά ΤΔΕΠ), θα ωφεληθούν περί τους 115.000 ανέργους που θα συμμετάσχουν σε πιστοποιημένο πρόγραμμα κατάρτισης, όταν η προγραμματική τιμή στόχος ανέρχεται στους 90.100 ωφελούμενους, γεγονός που καταδεικνύει αφενός την αναμενόμενη επίτευξη του στόχου του δείκτη και αφετέρου την επιτυχή υλοποίηση των σχετικών δράσεων.

- **Ποσοστό ανέργων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης και λαμβάνουν πιστοποίηση επί του συνόλου των καταρτισθέντων (Κωδ. 5043).**

Ο δείκτης μετράται ως ακολούθως:

Ποσοστό ανέργων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης και λαμβάνουν πιστοποίηση επί του συνόλου των καταρτισθέντων	=	$\frac{\text{Αριθμός εγγεγραμμένων ανέργων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης και λαμβάνουν πιστοποίηση (Δείκτης εκροών 5040)}}{\text{Αριθμός ανέργων που συμμετείχαν σε ενέργειες κατάρτισης (Δείκτης εκροών 5034)}}$
--	---	---

Ο αριθμητής μετράται από τον ομότιτλο δείκτη εκροής 5040, ενώ ο παρονομαστής προκύπτει από τον δείκτη εκροών 5034. Η τιμή υλοποίησης του δείκτη έως 30.06.2012, η οποία ανέρχεται σε 55,66%, είναι πολύ ικανοποιητική και σύμφωνα με την πορεία υλοποίησης των σχετικών πράξεων ο προγραμματικός στόχος του 50% αναμένεται να επιτευχθεί έως το 2015.

- **Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης και βρίσκουν/ παραμένουν σε θέση εργασίας 6 μήνες μετά την ολοκλήρωση της παρέμβασης, επί του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης (Κωδ. 5046).**

Ο δείκτης μετράται ως ακολούθως:

Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης και βρίσκουν/ παραμένουν σε θέση εργασίας 6 μήνες μετά την ολοκλήρωση της παρέμβασης, επί του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης	=	$\frac{\text{Αριθμός ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης και βρίσκουν/ παραμένουν σε θέση εργασίας 6 μήνες μετά την ολοκλήρωση της παρέμβασης}}{\text{Αριθμός ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης στο πλαίσιο του ΕΠΑΝΑΔ (δείκτης εκροών 5031)}}$
---	---	---

Ο αριθμητής για να μετρηθεί απαιτείται η εκπόνηση ειδικής έρευνας πεδίου, καθόσον οι αρμόδιοι φορείς παροχής ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης δεν διαθέτουν σχετικά συστήματα παρακολούθησης των ανέργων 6 μήνες μετά τη λήξη της παρέμβασης. Επισημαίνεται ότι όσον αφορά σε ενέργειες κατάρτισης ανέργων, η ΕΥΕ – ΕΚΤ τηρεί σχετικά -με τις ενέργειες κατάρτισης ανέργων στο πλαίσιο του ΕΠΑΝΑΔ -δεδομένα (μέσω των εξαμηνιαίων αναφορών παρακολούθησης που αποστέλλουν τα ΚΕΚ) και γι' αυτές μόνος τις δράσεις δύναται να αντληθεί η ζητούμενη πληροφορία σχετικά με τη θέση του ανέργου ωφελούμενου 6 μήνες μετά τη λήξη της παρέμβασης. Ο παρονομαστής μετράται από τον δείκτη εκροών 5031. Ακολουθούν οι προδιαγραφές της ειδικής έρευνας πεδίου, υπολογισμού του αριθμητή του δείκτη αποτελέσματος με κωδικό 5046:

Προδιαγραφές εκπόνησης ειδικής έρευνας πεδίου για τον υπολογισμό του αριθμητή του Δείκτη Αποτελέσματος με κωδικό 5046: Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης και βρίσκουν/ παραμένουν σε θέση εργασίας 6 μήνες μετά την ολοκλήρωση της παρέμβασης, επί του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης

Ο υπό εξέταση Δείκτης είναι πολύ σημαντικός δείκτης αποτελέσματος του ΕΠΑΝΑΔ, καθώς αποτιμά τα αποτελέσματα εφαρμογής των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης στην απασχόληση των ωφελουμένων ανέργων. Ταυτίζεται με το δείκτη 19A4 της EMCO και ουσιαστικά αφορά το αποτέλεσμα των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης 6 μήνες μετά την ολοκλήρωση της εκάστοτε παρέμβασης. Ο προσδιορισμός συνιστά στον υπολογισμό του αριθμητή και παρανομαστή του που ορίζονται ως ακολούθως:

Αριθμητής: Για τον υπολογισμό του μέσω της διενέργειας σχετικής έρευνας πεδίου απαιτείται να προσδιοριστούν οι εξής παράμετροι

- Συχνότητα υπολογισμού του σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης κάθε προγράμματος ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης στο πλαίσιο του ΕΠΑΝΑΔ
- Μέγεθος αντιπροσωπευτικού δείγματος ανέργων ωφελουμένων που συμμετέχουν σε ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης στο πλαίσιο του ΕΠΑΝΑΔ για το οποίο θα διενεργηθεί σχετική έρευνα πεδίου. Επισημαίνεται ότι ένα ποσοστό της τάξης του 10% έως 15% στο σύνολο των εγγεγραμμένων ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης στο πλαίσιο του ΕΠΑΝΑΔ (Δείκτης εκρών 5031) κρίνεται ως ικανοποιητικό και αντιπροσωπευτικό δείγμα. Στη περίπτωση δε που επιλεχθεί να πραγματοποιηθεί απογραφική έρευνα απαιτείται η δημιουργία ενός ολοκληρωμένου μηχανισμού / διακριτής δομής παρακολούθησης των αποτελεσμάτων εφαρμογής των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης για τα προγράμματα Του ΕΠΑΝΑΔ.

- Κατηγοριοποίηση των δείγματος ανέργων ωφελουμένων που θα διενεργηθεί έρευνα πεδίου

- ανά κατηγορία ενεργητικής απασχόλησης (κατάρτιση, NEE, ΝΘΕ, stage)
- ανά πρόγραμμα του ΕΠΑΝΑΔ
- ανά περιφέρεια

προκειμένου να προσδιοριστεί ο εξεταζόμενος πληθυσμός σύμφωνα με τα στοιχεία που τηρεί ο εκάστοτε Δικαιούχος και ΕΦΔ

- Ανάλυση του δείγματος σε επιμέρους ομάδες στόχου (νέοι, γυναίκες, μακροχρόνια άνεργοι), σύμφωνα με τη δέσμευση του ΕΠΑΝΑΔ

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, παρακάτω παρατίθεται ένα παράδειγμα προσδιορισμού της μεθοδολογικής προσέγγισης διενέργειας έρευνας πεδίου για την αποτίμηση του εξεταζόμενου δείκτη όσον αφορά στα προγράμματα Νέων Θέσεων Εργασίας (ΝΘΕ).

Εξεταζόμενος πληθυσμός

Για την υπό εξέταση έρευνα, εξεταζόμενος πληθυσμός αποτελεί το σύνολο των επιχειρήσεων που εντάχθηκαν στο επιδοτούμενο πρόγραμμα των Νέων Θέσεων Εργασίας του ΟΑΕΔ για το έτος (ή τα έτη) αναφοράς. Ο πληθυσμός προτείνεται να δίδεται σε μορφή καταλόγου από τον ΟΑΕΔ .

Επιλογή δείγματος - Κριτήρια στρωματοποίησης του δείγματος

Η επιλογή του δείγματος θα γίνεται με βάση διαστρωματική τυχαία δειγματοληψία. Τα κριτήρια επιλογής του δείγματος πρέπει να είναι η αναλογική κατανομή σύμφωνα με:

- Τις δεκατρείς περιφέρειες της χώρας.
- Την κατανομή των επιδοτηθέντων επιχειρήσεων ανά έτος
- Τον κλάδο οικονομικής δραστηριότητας (ομαδοποίηση ΟΑΕΔ)
- Τον αριθμό των επωφελούμενων ατόμων
- Τα δεδομένα του παραρτήματος 23 των ωφελουμένων ατόμων

Στις περιπτώσεις μη λήψης των επιλεγμένων μονάδων από τον συνολικό πληθυσμό θα γίνεται αντικατάσταση αυτών. Η αντικατάσταση πραγματοποιείται στο επίπεδο της ίδιας περιφέρειας με βάση τα κριτήρια:

- κλάδος της επιχείρησης

- αριθμός των επωφελούμενων από πρόγραμμα
- Σημειώνεται ότι δεν θα περιλαμβάνονται στο δείγμα επιχειρήσεις που :
- Δεν έκαναν χρήση του προγράμματος επιδότησης παρόλο που εγκρίθηκαν
 - Έγινε ανάκληση της απόφασης επιχορήγησης
 - Έγινε διακοπή της επιχορήγησης με επιστροφή του αναλογούντος ποσού
 - Έγινε διακοπή χωρίς επιπτώσεις (χωρίς επιστροφή χρημάτων)

Μέγεθος του δείγματος

Το μέγεθος του δείγματος προτείνεται να είναι 10% του συνολικού αριθμού επιχειρήσεων που συμμετείχαν στο Πρόγραμμα Νέων Θέσεων Εργασίας την περίοδο αναφοράς.

Τύπος έρευνας

Η έρευνα πεδίου δύναται να πραγματοποιηθεί με την μέθοδο της τηλεφωνικής συνέντευξης με δομημένο ερωτηματολόγιο με αποδέκτες του υπευθύνους των επιχειρήσεων στην έδρα της κάθε επιχείρησης. Για όποιες ερωτήσεις δεν είναι σε θέση να απαντήσει ο ερωτώμενος κατά τη διάρκεια της συνέντευξης, μπορεί να γίνει είτε νέα τηλεφωνική κλήση είτε αποστολή φαξ με σκοπό τη λήψη όλης της δυνατής πληροφορίας, δηλαδή τη συμπλήρωση των ερωτήσεων που δεν είχαν απαντηθεί στην πρώτη προσπάθεια επαφής με τη δειγματοληπτική μονάδα. Παράλληλα δύναται να αξιοποιηθεί η χρήση της ηλεκτρονικής συνέντευξης/ διενέργειας της έρευνας, μέσω της ηλεκτρονικής ανάρτησης του ερωτηματολογίου στην ιστοσελίδα του ΟΑΕΔ.

Οικονομετρική Διερεύνηση

Πέραν των ερευνών πεδίου στην αξιολόγηση των προγραμμάτων Νέων Θέσεων Εργασίας δύναται να προστεθούν και οικονομετρικές αναλύσεις. Η οικονομετρική ανάλυση αφορά στην εξειδίκευση κατάλληλων οικονομετρικών υποδειγμάτων, τα οποία εκτιμώνται με τη μέθοδο της στατιστικής παλινδρόμησης. Ως κύρια πηγή δεδομένων μπορεί να θεωρείται η δειγματοληπτική έρευνα των επιχειρήσεων για τα προγράμματα τύπου ΝΘΕ δηλ. των επιχειρήσεων, οι οποίες είχαν ενταχθεί σε πρόγραμμα του ΟΑΕΔ κατά την περίοδο αναφοράς. Οι βασικές οικονομετρικές εξισώσεις καθώς και οι a-priori υποθέσεις τους, διαμορφώνονται έτσι ώστε να περιλαμβάνουν ως ανεξάρτητες μεταβλητές όχι μόνον δείκτες και άλλες ποσοτικές μεταβλητές, αλλά και ποιοτικές ψευδο-μεταβλητές. Ειδικότερα, η ανάλυση μπορεί να επικεντρωθεί στη διερεύνηση της σχέσης μεταξύ των επιδοτηθέντων (κυρίως) και των μη επιδοτηθέντων θέσεων εργασίας με το αρχικό επίπεδο και τη μεταβολή της απασχόλησης. Στο πλαίσιο αυτό, οι βασικές (εξαρτημένες) μεταβλητές εξειδικεύονται ενδεικτικά ως ακολούθως και υποχρεωτικά θα πρέπει να περιλαμβάνονται στο ερωτηματολόγιο των επιχειρήσεων.

- Ποιος ήταν ο αριθμός των απασχολούμενων στην επιχείρησή j πριν την υπαγωγή σε πρόγραμμα τύπου ΝΘΕ την περίοδο αναφοράς; **Ο αριθμός κατά έτος αθροίζεται και δημιουργείται το αθροιστικό σύνολο της εν λόγω ερώτησης.**
- Ποιος είναι ο αριθμός των νέων θέσεων εργασίας που επιδοτήθηκαν από τον ΟΑΕΔ την περίοδο αναφοράς; **Ο αριθμός κατά έτος αθροίζεται και δημιουργείται το αθροιστικό σύνολο της εν λόγω ερώτησης.**

Με βάση το σύνολο (αθροιστικά) των οι συνολικών Νέων Θέσεων Εργασίας μπορεί να τεθεί η ερώτηση «Πόσα από τα άτομα αυτά εξακολουθούν να εργάζονται στην επιχείρησή j παρά το ότι έληξε η επιδότηση τους»; Οι δυνατές απαντήσεις της εν λόγω ερώτησης μπορεί να είναι:

- Εξακολουθούν να απασχολούνται
- Δεν απασχολούνται πλέον⁷

⁷ Επισημαίνεται ότι για τον προσδιορισμό των προδιαγραφών της προτεινόμενης έρευνας πεδίου εξετάστηκαν και λήφθηκαν υπόψη τα ευρήματα της μελέτης αξιολόγησης με τίτλο «ΜΕΛΕΤΗ ΑΝΑΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΤΡΟΠΟΥ / ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ / ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΤΟΝ ΟΑΕΔ, ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΑΥΤΩΝ», στην οποία μεταξύ άλλων στο προτεινόμενο Σύστημα Δεικτών Παρακολούθησης και Αξιολόγησης περιλαμβάνεται ο δείκτης: Ποσοστό διατήρησης θέσεων εργασίας ένα χρόνο μετά την ολοκλήρωση του προ-γράμματος ενεργητικής πολιτικής απασχόλησης (χαρακτηριστικά ανέργων – χαρακτηριστικά επιχειρήσεων) που ουσιαστικά περικλείει τον υπό εξέταση δείκτη με κωδικό 5046.

Β.4.4 Άξονες Προτεραιότητας 10,11,12: Πλήρης Ενσωμάτωση του συνόλου του Ανθρώπινου Δυναμικού σε μια κοινωνία ίσων ευκαιριών (ΘΑΠ 4)

Δείκτες Εκρών

Δείκτης ΕΠ							έργα που τροφοδοτούν τον δείκτη								
ΘΑΠ	Τίτλος	Είδος δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Πλήθος έργων	π/υ έργου	νομική δέσμευση έργου	δαπάνες έργου	Τιμή στόχος δείκτη από ΤΔΠ	Υλοποίηση δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ΕΠΑΝΑΔ	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου
0	1	2	3	4	5	6	9	11	12	13	16	17	18=17/6	19=17/16	20=16/6
4	Αριθμός ανέργων ευπαθών κοινωνικά ομάδων που ωφελούνται από δράσεις ΕΚΤ (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ).	Ε	5049	Αριθμός	36.000,00	53.500,00	175	217.337.443	35.447.573	29.101.184	42.836	8.653	16,2%	20,2%	80,1%
4	Παρεμβάσεις πρόληψης ιδρυματισμού ΑμεΑ (Αριθμός ΣΥΔ)	Ε	5067	Αριθμός	0,00	50,00	29	16.659.662	8.024.490	2.509.315	42	15	30,0%	35,7%	84,0%

- Αριθμός ανέργων ευπαθών κοινωνικά ομάδων που ωφελούνται από δράσεις ΕΚΤ (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ) (Κωδ. 5049).**

Ο υπό εξέταση δείκτης παρουσιάζει μεγάλη κάλυψη στοχοθεσίας, η οποία ανέρχεται στο 80,1% ενώ ως προς την υλοποίηση υστερεί καθώς εμφανίζει ποσοστό επίτευξης έως 30.06.2012 ίσο με 20,2%. Σε κάθε περίπτωση και σύμφωνα με την τιμή στόχο των ενταγμένων πράξεων ο στόχος σε προγραμματικό επίπεδο αναμένεται να επιτευχθεί καθώς ήδη σχεδιάζονται νέες δράσεις που θα τον εξυπηρετούν.

Πρόσθετα και όσον αφορά τον παρόντα υπό εξέταση δείκτη θα πρέπει να επισημανθεί ότι αυτός τροφοδοτείται και από πράξεις του ΘΑΠ 5. αν και περιλαμβάνεται στο πλέγμα δεικτών του ΘΑΠ 4. Ειδικότερα μετράει περίπου 2.000 ωφελούμενους από δράσεις ψυχικής υγείας του ΘΑΠ 5, που μέχρι και την περίοδο αναφοράς στα σχετικά ΤΔΕΠ δεν έχει περιληφθεί κανένας ωφελούμενος, γεγονός για το οποίο θα πρέπει να ληφθεί ιδιαίτερη μέριμνα από τους αρμόδιους φορείς διαχείρισης, καθώς αποτελεί σχετική δέσμευση του ΕΣΠΑ. Ως εκ τούτου προτείνεται να λάβει χώρα εκ μέρους της ΕΥΤΥΚΑ αναδρομική τροποποίηση των προσκλήσεων που αφορούν σε δράσεις ψυχικής υγείας προκειμένου να εντάσσεται και ο εν λόγω δείκτης και τελικά να περιληφθεί στα σχετικά τεχνικά δελτία των ήδη εγκεκριμένων πράξεων.

- Πλήθος Δικτυώσεων και Συμπράξεων (Κωδ. 5061).**

Το ποσοστό υλοποίησης του δείκτη έως και 30.06.2012 είναι μηδενική καθώς μέχρι και την περίοδο αναφοράς δεν είχαν ενταχθεί οι πράξεις της ΚΠ που τον τροφοδοτούν. Η τιμή στόχος του δείκτη διαμορφώνεται σε 132 και κρίνεται εφικτή, σύμφωνα με τα εγκριθέντα ΤοΠΕκο.

- **Παρεμβάσεις πρόληψης ιδρυματισμού ΑμεΑ (Αριθμός ΣΥΔ) (Κωδ. 5067).**

Ο υπό εξέταση δείκτης παρουσιάζει κάλυψη στοχοθεσίας, η οποία ανέρχεται στο 84,0% ενώ ως προς την υλοποίηση υστερεί καθώς εμφανίζει ποσοστό επίτευξης έως 30.06.2012 ίσο με 35,7%. Η τιμή στόχος του δείκτη παραμένει 50 και κρίνεται εφικτή, σύμφωνα με τον αριθμό ΣΥΔ που προβλέπονται στις ήδη ενταγμένες πράξεις έως και την περίοδο αναφοράς και ανέρχονται σε 40.

- **Πλήθος κοινωνικών επιχειρήσεων που δημιουργούνται (Νέος Δείκτης).**

Η τιμή στόχος του δείκτη διαμορφώνεται σε 100, σύμφωνα με τα μέχρι σήμερα στοιχεία εγγραφών κοινωνικών επιχειρήσεων στο Μητρώο Επιχειρήσεων Κοινωνικής Οικονομίας. Επισημαίνεται ότι ο εν λόγω δείκτης θα μετρήσει τις κοινωνικές επιχειρήσεις που θα δημιουργηθούν στο πλαίσιο της κατηγορίας πράξης 4.3 Ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας για την απασχόληση ευάλωτων ομάδων του ΕΠΑΝΑΔ, ενώ ο αντίστοιχος παρόμοιος δείκτης στον Άξονα των Συστημικών Παρεμβάσεων θα μετρήσει το σύνολο των κοινωνικών επιχειρήσεων που θα εγγραφούν στο Μητρώο ως αποτέλεσμα διαμόρφωσης του σχετικού θεσμικού πλαισίου (μέσω της αντίστοιχης συστημικής) είτε χρηματοδοτηθούν ή όχι από το ΕΠΑΝΑΔ.

Δείκτες Αποτελέσματος

ΘΑΠ	Τίτλος	Είδος δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης ΕΠΑΝΑΔ	Στόχος ΕΠΑΝΑΔ	Τιμή Αριθμητή έως 30.06.2012	Τιμή Παρανομαστή έως 30.06.2012	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 30.06.2012
0	1	2	3	4	5	6	7	8	10
4	Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων ΕΚΟ που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης (προκατάρτιση, κατάρτιση, ΝΘΕ, ΝΕΕ, STAGE, ολοκληρωμένες παρεμβάσεις)	A	5052	%	9,0%	15%	12.318,00	62.236,00	19,79%
4	Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων ΕΚΟ που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων ΕΚΟ που αναζητούν εργασία	A	5055	%	-	-	12.318,00	69.254,00	17,79%
4	Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων ΕΚΟ που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης και βρίσκουν/ παραμένουν σε θέση εργασίας 6 μήνες μετά την ολοκλήρωση της παρέμβασης επί του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων ΕΚΟ που αναζητούν εργασία	A	5058	%	-	-	-	69.254,00	#VALUE!
4	Αριθμός ΕΚΟ που ωφελούνται άμεσα από την αξιοποίηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και βρίσκουν θέση εργασίας.	A	5064	%	0%	-	0	-	#VALUE!
4	Ποσοστό ωφελούμενων από παρεμβάσεις πρόληψης ιδρυματισμού ΑμεΑ επί του συνόλου των καταγεγραμμένων ΑμεΑ που απειλούνται από ιδρυματισμό	A	5070	%	0%	10%	-	-	#VALUE!

- **Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων ευπαθών κοινωνικά ομάδων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης (προκατάρτιση, κατάρτιση, ΝΘΕ, ΝΕΕ, STAGE, ολοκληρωμένες παρεμβάσεις) (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ) (Κωδ. 5052).**

Ο δείκτης μετράται ως ακολούθως:

Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων ευπαθών κοινωνικά ομάδων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης (προκατάρτιση, κατάρτιση, ΝΘΕ, ΝΕΕ, STAGE, ολοκληρωμένες παρεμβάσεις) (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ)	=	$\frac{\text{Αριθμός εγγεγραμμένων ανέργων ΕΚΟ που εντάσσονται σε κάποια δράση ενεργητικής πολιτικής απασχόλησης στο πλαίσιο του ΕΠΑΝΑΔ}}{(\text{Αριθμός ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης στο πλαίσιο του ΕΠΑΝΑΔ}) + (\text{Αριθμός ευπαθών κοινωνικά ομάδων που ωφελούνται από δράσεις ΕΚΤ})}$
---	---	---

Ο αριθμητής μετράται από το παράρτημα 23 του δείκτη 5031 και από το δείκτη 5049, με επιλογή των πράξεων εκείνων που αφορούν σε ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης και οι συμμετέχοντες είναι άνεργοι. Ο παρονομαστής είναι το άθροισμα των δεικτών εκροών 5031 και 5049. Ο δείκτης 5049 μετράται για τις πράξεις του ΘΑΠ 4 που αφορούν σε ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης και οι συμμετέχοντες είναι άνεργοι.

Κατά την αναθεώρηση του ΕΠΑΝΑΔ προτάθηκε η διόρθωση του τίτλου του Δείκτη ως εξής: Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων ευπαθών κοινωνικά ομάδων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης (Κατάρτιση, ΝΘΕ, ΝΕΕ, STAGE), προκειμένου να συνάδει με το δείκτη 5031 και το σχετικό δείκτη του ΕΣΠΑ

Η τιμή υλοποίησης του δείκτη έως 30.06.2012 ανέρχεται σε 19,79%,. Εντούτοις ο τρόπος υπολογισμού της εν λόγω τιμής επίτευξης δεν είναι αντιπροσωπευτικός της πραγματικής κατάστασης καθώς δεν έχει υπολογιστεί στον παρονομαστή ο δείκτης 5049, λόγω έλλειψης σχετικών δεδομένων κατά τη σύνταξη της παρούσας έκθεσης αξιολόγησης.

- **Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων ΕΚΟ που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων ΕΚΟ που αναζητούν εργασία (Κωδ. 5055).**

Ο δείκτης μετράται ως ακολούθως:

Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων ΕΚΟ που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων ΕΚΟ που αναζητούν εργασία (Κωδ. 5055)	=	$\frac{\text{Αριθμός εγγεγραμμένων ανέργων ΕΚΟ που εντάσσονται σε κάποια δράση ενεργητικής πολιτικής απασχόλησης στο πλαίσιο του ΕΠΑΝΑΔ}}{\text{Αριθμός εγγεγραμμένων ανέργων ΕΚΟ που αναζητούν εργασία}}$
--	---	--

Ο αριθμητής προκύπτει από το παράρτημα 23 του δείκτη 5031 και από το δείκτη 5049, με επιλογή των πράξεων εκείνων που αφορούν σε ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης και οι συμμετέχοντες είναι άνεργοι. Ο παρονομαστής προκύπτει από τα στοιχεία εγγεγραμμένης ανεργίας ΕΚΟ που τηρεί ο ΟΑΕΔ και λοιποί αρμόδιοι φορείς.

Η τιμή υλοποίησης του δείκτη έως 30.06.2012, η οποία ανέρχεται σε 17,79%, παρουσιάζει πολύ ικανοποιητική πορεία υλοποίησης. Εντούτοις ο τρόπος υπολογισμού της εν λόγω τιμής επίτευξης δεν είναι αντιπροσωπευτικός της πραγματικής κατάστασης, καθώς η καταγεγραμμένη ανεργία ΕΚΟ που έχει υπολογιστεί στον παρανομαστή, βάσει σχετικών δεδομένων που τηρεί ο ΟΑΕΔ αφορά μόνο σε μέρος των κατηγοριών ΕΚΟ, από το σύνολο των κατηγοριών όπως αυτές ορίζονται από τον Κανονισμό του ΕΚΤ, ως εκ τούτου ο πληθυσμός του παρανομαστή δεν είναι ο πραγματικός.

Αναλυτικότερα οι ομάδες ΕΚΟ (σύμφωνα με τα αναφερόμενα σε προσκλήσεις ΕΔΔ ή και Δικαιούχων του ΘΑΠ) περιλαμβάνουν:

- Μακροχρόνια άνεργοι άνω των 45 ετών. Ως μακροχρόνια άνεργοι, στη συγκεκριμένη κατηγορία (άνω των 45 ετών) νοούνται τα άτομα που παραμένουν άνεργοι για διάστημα περισσότερο των 12 μηνών.
- Ανάπηροι - ΑμΕΑ νοούνται οι συμμετέχοντες που αποδεδειγμένα εμφανίζουν πιστοποιημένο ποσοστό αναπηρίας σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στην εθνική νομοθεσία. Η εν λόγω ομάδα στόχος περιλαμβάνει επιμέρους κατηγορίες όπως τα Άτομα με Νοητική Υστέρηση, τα Άτομα με προβλήματα Αισθητήριων Οργάνων κ.ο.κ.
- Μετανάστες νοούνται οι συμμετέχοντες που προέρχονται από χώρες μη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι οποίοι βρίσκονται στην Ελλάδα υπό καθεστώς "οικονομικής μετανάστευσης". Η έννοια του οικονομικού μετανάστη περιλαμβάνει τα άτομα εκείνα που έχουν μετακινηθεί εντός της Ελληνικής επικράτειας και τα οποία προέρχονται από χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ζώνης των 27 κρατών μελών. Υπογραμμίζεται ότι στην εν λόγω κατηγορία θα καταχωρούνται και οι κατηγορίες των Προσφύγων, των Αιτούντων Ασύλου και των Παλινοστώντων. Για τις εν λόγω κατηγορίες ευάλωτων κοινωνικά ομάδων δίνονται κάτωθι οι σχετικοί εννοιολογικοί ορισμοί:
- Πρόσφυγες: Τα άτομα εκείνα που εγκατέλειψαν τη χώρα προέλευσής τους για λόγους πολιτικούς, φυλετικούς, θρησκευτικούς ή λόγους εθνικότητας και οι οποίοι δεν μπορούν να επιστρέψουν σε αυτή διότι απειλούνται με διωγμό.
- Αιτούντες άσυλο οι συμμετέχοντες που βρίσκονται υπό το καθεστώς του "αιτούντος ασύλου".
- Παλινοστώντες: Οι συμμετέχοντες σε συγχρηματοδοτούμενες δράσεις ΕΚΤ που φέρουν ελληνική ταυτότητα ή άλλη βεβαίωση από αρμόδια αρχή που έχει αποφανθεί για την ελληνική ιθαγένεια του ατόμου και προέρχονται από μακρόχρονη παραμονή σε χώρα εκτός Ελλάδος (κυρίως από την πρώην ΕΣΣΔ ή άλλη ανατολική χώρα).
- Μειονότητες: Άτομα με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες - ROMA
- Μειονότητες: Άτομα με θρησκευτικές ιδιαιτερότητες - Έλληνες Μουσουλμάνοι
- Θύματα Trafficking: νοούνται οι γυναίκες συμμετέχουσες σε δράσεις ΕΚΤ που έχουν χαρακτηριστεί ως θύματα παράνομης διακίνησης και εμπορίας
- Φυλακισμένοι - Αποφυλακισμένοι - Ανήλικοι Παραβάτες: Στην κατηγορία των ανήλικων παραβατών ανήκουν τα άτομα εκείνα που έχουν εκδηλώσει παραβατική συμπεριφορά και είναι μεταξύ 16-24 ετών.
- Πρώην Χρήστες Εξαρτησιογόνων Ουσιών: Άτομα πρώην χρήστες εξαρτησιογόνων ουσιών που φέρουν βεβαίωση από επίσημο φορέα ή άλλο θεραπευτικό ίδρυμα ότι διατέλεσαν στο παρελθόν χρήστες ναρκωτικών ή άλλων ουσιών

- Άλλα Μειονεκτούντα Άτομα: Άτομα Μονογονεϊκών Οικογενειών, Πολύτεκνοι, Οροθετικοί, Θύματα Ενδοοικογενειακής Βίας κ.ο.κ.
- Άστεγοι. Νοούνται τα άτομα που δεν είναι σε θέση να δηλώσουν διεύθυνση μόνιμης κατοικίας και η κατάσταση τους πιστοποιείται μετά από κοινωνική έρευνα που πραγματοποιεί κοινωνικός λειτουργός.
- Άτομα ευρισκόμενα σε κατάσταση φτώχειας/απειλούμενα από φτώχεια. Νοούνται τα άτομα που έχουν ετήσιο εισόδημα χαμηλότερο από το κατ' έτος εκάστοτε εκτιμώμενο όριο της φτώχειας στην Ελλάδα, όπως αυτό προσδιορίζεται από τη Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.).
- Άτομα που υπόκεινται σε διακρίσεις λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού ή/και λόγω ταυτότητας κοινωνικού φύλου. Νοούνται τα άτομα που διαφοροποιούνται ως προς το σεξουαλικό τους προσανατολισμό ή/και την ταυτότητα του κοινωνικού τους φύλου.

Από τις ως άνω κατηγορίες ΕΚΟ ο ΟΑΕΔ τηρεί δεδομένα μόνο για τους μετανάστες και για τους Ανάπηρους – ΑμΕΑ καθώς και για τους μακροχρόνια ανέργους άνω των 45 ετών. Για τις λοιπές κατηγορίες ΕΚΟ, τα σχετικά δεδομένα τηρούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες (π.χ. Υπουργείο Εσωτερικών, Υπηρεσίες Πρόνοιας Περιφερειών, Δήμοι, κλπ), σε κάθε περίπτωση όμως δεν πραγματοποιείται συστηματική συλλογή αυτών. Στο πλαίσιο αυτό προτείνεται η ΕΥΣΕΚΤ σε συνεργασία με την ΕΥΔ ΕΠΑΝΑΔ να αποστείλει σχετική επιστολή που να αιτείται για την καταγραφή, τήρηση και αποστολή αυτών των στοιχείων από τους εν λόγω φορείς, προκειμένου να παρακολουθούνται τα εν λόγω δεδομένα σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Επισημαίνεται ότι η ακριβής μεθοδολογία τροφοδότησης του δείκτη αλλά και ο προσδιορισμός της τιμής στόχου του αποτελεί αντικείμενο του Παραδοτέου Ε5: Ειδικές μελέτες/εμπειρογνομosύνες για τον προσδιορισμό των τιμών βάσης και των τιμών στόχων καθώς και εύρους των δεικτών του Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού 2007-2013», για το οποίο αναμένεται να δοθεί σχετική έγγραφη εντολή από την ΕΥΔ ΕΠΑΝΑΔ έως 30.06.2013.

- **Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων ΕΚΟ που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης και βρίσκουν/ παραμένουν σε θέση εργασίας 6 μήνες μετά την ολοκλήρωση της παρέμβασης επί του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων ΕΚΟ που αναζητούν εργασία (Κωδ. 5058).**

Ο δείκτης μετράται ως ακολούθως:

Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων ΕΚΟ που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης και βρίσκουν/ παραμένουν σε θέση εργασίας 6 μήνες μετά την ολοκλήρωση της παρέμβασης επί του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων ΕΚΟ που αναζητούν εργασία	=	$\frac{\text{Αριθμός εγγεγραμμένων ανέργων ΕΚΟ που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης και βρίσκουν/ παραμένουν σε θέση εργασίας 6 μήνες μετά την ολοκλήρωση της παρέμβασης}}{\text{Αριθμός εγγεγραμμένων ανέργων ΕΚΟ που αναζητούν εργασία}}$
---	---	---

Ο αριθμητής μπορεί να μετρηθεί κατόπιν εκπόνησης ειδικής έρευνας πεδίου, καθόσον οι αρμόδιοι φορείς παροχής ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης δεν διαθέτουν σχετικά συστήματα παρακολούθησης των ανέργων ΕΚΟ 6 μήνες μετά τη λήξη της παρέμβασης. Ο παρονομαστής προκύπτει από τα στοιχεία εγγεγραμμένης ανεργίας ΕΚΟ που τηρεί ο ΟΑΕΔ και λοιποί αρμόδιοι φορείς.

Κατά την αναθεώρηση του ΕΠΑΝΑΔ προτάθηκε η κατάργηση του εν λόγω δείκτη καθώς δεν είναι εφικτή η παρακολούθησή του, αφού δεν τηρούνται συστηματικά σχετικά δεδομένα για τον υπολογισμό ούτε του αριθμητή ούτε του παρονομαστή αυτού.

- **Αριθμός ΕΚΟ που ωφελούνται άμεσα από την αξιοποίηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και βρίσκουν θέση εργασίας (Κωδ. 5064).**

Ο δείκτης μετράται ως ακολούθως:

Αριθμός ΕΚΟ που ωφελούνται άμεσα από την αξιοποίηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και βρίσκουν θέση εργασίας	=	Σχετικός δείκτης εκρών με τίτλο: Αριθμός ΕΚΟ που ωφελούνται έμμεσα από την αξιοποίηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας, ο οποίος προτείνεται να προστεθεί στις σχετικές προσκλήσεις της ΚΠ: 4.2: Ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας για την απασχόληση ευάλωτων ομάδων και κατ' επέκταση στα ΤΔΠ των πράξεων, που τον τροφοδοτεί, όταν αυτή ενεργοποιηθεί από την ΕΥ ΚΕΚΟ.
---	---	--

Κατά την αναθεώρηση του ΕΠΑΝΑΔ προτάθηκε η τροποποίηση του τίτλου του εν λόγω δείκτη σε «Αριθμός ΕΚΟ που ωφελούνται έμμεσα από την αξιοποίηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας» καθώς για την άντληση της πληροφορίας για το αν βρίσκουν και θέση εργασίας δεν τηρούνται σχετικά δεδομένα και ως εκ τούτου δεν θα είναι η εφικτή η παρακολούθησή του.

Επισημαίνεται ότι ο προσδιορισμός της τιμής στόχου του δείκτη αποτελεί αντικείμενο του Παραδοτέου Ε5: Ειδικές μελέτες/εμπειρογνωμοσύνες για τον προσδιορισμό των τιμών βάσης και των τιμών στόχων καθώς και εύρους των δεικτών του Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού 2007-2013», για το οποίο αναμένεται να δοθεί σχετική έγγραφη εντολή από την ΕΥΔ ΕΠΑΝΑΔ έως 30.06.2013.

- **Ποσοστό ωφελούμενων από παρεμβάσεις πρόληψης ιδρυματισμού ΑμεΑ επί του συνόλου των καταγεγραμμένων ΑμεΑ που απειλούνται από ιδρυματισμό (Κωδ. 5070).**

Ο δείκτης μετράται ως ακολούθως:

Ποσοστό ωφελούμενων από παρεμβάσεις πρόληψης ιδρυματισμού ΑμεΑ επί του συνόλου των καταγεγραμμένων ΑμεΑ που απειλούνται από ιδρυματισμό	=	$\frac{\text{Αριθμός ωφελούμενων που εντάσσονται στη δράση 4.1.2: Πρόληψη του ιδρυματισμού και του στιγματισμού ΑμεΑ (οργάνωση και λειτουργία Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης - ΣΥΔ)}}{\text{Αριθμός καταγεγραμμένων ΑμεΑ}}$
---	---	---

Ο αριθμητής υπολογίζεται από προκύπτει από το δείκτη με κωδικό 5071 που περιλαμβάνεται στα σχετικά ΤΔΠΠ, ενώ ο παρονομαστής προκύπτει από τα δεδομένα που τηρούν οι αρμόδιοι φορείς παρακολούθησης. Δεδομένης της μέχρι σήμερα δυσκολίας στην παρακολούθηση του Δείκτη, λόγω της δυσκολίας προσδιορισμού του παρανομαστή αυτού, κατά την αναθεώρηση του ΕΠΑΝΑΔ προτάθηκε η τροποποίηση του τίτλου του εν λόγω δείκτη σε «Ποσοστό ωφελούμενων από παρεμβάσεις πρόληψης ιδρυματισμού ΑμεΑ», που θα έχει ως αριθμητή τον προαναφερόμενο και παρανομαστή το σύνολο των καταγεγραμμένων ΑμεΑ.

Σε κάθε περίπτωση ο αριθμός των καταγεγραμμένων ΑμΕΑ μέχρι και σήμερα δεν παρακολουθείται συστηματικά (τελευταία σχετική έρευνα από την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος για τα «άτομα με προβλήματα υγείας ή αναπηρία» η οποία πραγματοποιήθηκε με περίοδο αναφοράς το Β' τρίμηνο του έτους 2002, στο πλαίσιο της τακτικής τριμηνιαίας έρευνας Εργατικού Δυναμικού). Απαιτείται να εξεταστεί αν τηρούνται ανάλογα δεδομένα από τις αρμόδιες υπηρεσίες πρόνοιας των Περιφερειών ή και Δήμων προκειμένου να λαμβάνονται εξ αυτών σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Καταλήγοντας σημειώνεται ότι η τιμή του αριθμητή, ήτοι του δείκτη εκροών 5071, έως και 30.06.2012, ανήλθε σε 807 ωφελούμενους.

- **Πλήθος κοινωνικών επιχειρήσεων που δημιουργούνται από Δικτυώσεις και Συμπράξεις (Νέος Δείκτης).**

Ο εν λόγω δείκτης τροφοδοτείται από τις πράξεις που εντάσσονται στην κατηγορία πράξης 4.1.4: Τοπικές δράσεις κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες ομάδες (ΤοΠΕΚο). Η τιμή στόχος του δείκτη διαμορφώνεται σε 60 και κρίνεται εφικτή, σύμφωνα με την υλοποίηση των ενταγμένων πράξεων των Κ.Π. που τροφοδοτούν το δείκτη αλλά και με τα μέχρι σήμερα στοιχεία δημιουργίας νέων κοινωνικών επιχειρήσεων.

Β.4.5 Άξονες Προτεραιότητας 13,14,15: Εδραίωση της μεταρρύθμισης στον Τομέα της Ψυχικής Υγείας, ανάπτυξη της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και προάσπιση της Δημόσιας Υγείας του πληθυσμού (ΘΑΠ 5)

Δείκτες Εκροών

Δείκτης ΕΠ							έργα που τροφοδοτούν τον δείκτη								
ΘΑΠ	Τίτλος	Είδος δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Πλήθος έργων	π/υ έργου	νομική δέσμευση έργου	δαπάνες έργου	Τιμή στόχος δείκτη από ΤΔΠ	Υλοποίηση δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ΕΠΑΝΑΔ	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου
0	1	2	3	4	5	6	9	11	12	13	16	17	18=17/6	19=17/16	20=16/6
5	Λειτουργία νέων δομών ψυχ. υγείας στην κοινότητα	Ε	5573	Αριθμός	115,00	189,00	66	132.751.932	12.698.102	4.739.815	383	66	34,9%	17,2%	202,6%
5	Πλήθος στελεχών ψυχικής υγείας που συμμετείχαν σε ενέργειες κατάρτισης	Ε	5576	Αριθμός	7.800,00	5.100,00	28	22.132.667	2.038.029	709.297	3.934	1.894	37,1%	48,1%	77,1%
5	Λειτουργία νέων ή επεκτεινόμενων Ψυχιατρικών Τμημάτων σε γενικά νοσοκομεία	Ε	5579	Αριθμός	31,00	27,00	31	24.210.498	10.586.434	3.545.626	19	9	33,3%	47,4%	70,4%
5	Πλήθος θέσεων εργασίας, που συγχρηματοδοτούνται	Ε	5085	Αριθμός	2.000,00	4.700,00	70	58.873.248	21.375.092	7.410.776	986	238	5,1%	24,1%	21,0%
5	Δικτύωση Μονάδων ΠΦΥ (πλήθος)	Ε	5588	Αριθμός	-	-	0	0	0	0	14	0	#VALUE!	0,0%	#VALUE!

Δείκτης ΕΠ							Έργα που τροφοδοτούν τον δείκτη								
ΘΑΠ	Τίτλος	Είδος δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Πλήθος έργων	π/υ έργου	νομική δέσμευση έργου	δαπάνες έργου	Τιμή στόχος δείκτη από ΤΔΠ	Υλοποίηση δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ΕΠΑΝΑΔ	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου
0	1	2	3	4	5	6	9	11	12	13	16	17	18=17/6	19=17/16	20=16/6
	δικτύων)														
5	Σχέδια προτύπων ποιότητας και προγραμμάτων διαπίστευσης φορέων που παρέχουν ΠΦΥ	E	5091	Αριθμός	-	-	24	9.183.029	1.150.792	553.554	325	0	#VALUE!	0,0%	#VALUE!
5	Εργαστήρια και κέντρα που συμμετέχουν σε ενέργειες διαπίστευσης (πλήθος)	E	5097	Αριθμός	0,00	-	14	7.690.473	0	0	16	0	#VALUE!	0,0%	#VALUE!
5	Προγράμματα ενημέρωσης/ευαισθητοποίησης του κοινού για την προάσπιση της δημόσιας υγείας (αγωγή υγείας)	E	5500	Αριθμός	22,00	9,00	24	28.617.931	11.515.860	3.357.902	66	3	34,4%	4,7%	733,3%

- Λειτουργία νέων δομών ψυχ. υγείας στην κοινότητα (Κωδ. 5573).**

Κατά το σχεδιασμό του ΕΠΑΝΑΔ είχε προγραμματιστεί να λειτουργήσουν 189 νέες δομές ψυχικής υγείας στην κοινότητα. Μέχρι και την περίοδο αναφοράς και σύμφωνα με τα εγκεκριμένα τεχνικά δελτία πράξεων η τιμή στόχος αυτών ανέρχεται σε 383 δομές, εκ των οποίων οι 320 δομές αφορούν στη χρηματοδότηση λειτουργίας 100 νέων προστατευμένων διαμερισμάτων, στην ανάπτυξη συνεργειών σε εθνικό επίπεδο μεταξύ 160 κοινοτικών Μονάδων Ψυχικής Υγείας (Κέντρα Ημέρας, Κινητές Μονάδες κλπ) και Μονάδων Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης (Οικοτροφεία, Ξενώνες) με στόχο την ψυχοκοινωνική υποστήριξη των ατόμων με σοβαρές ψυχικές διαταραχές που διαβιούν στην κοινότητα καθώς και στη διασύνδεση 60 Εργατικών Κέντρων και παραρτημάτων του ΙΝΕ ΓΣΕΕ με μονάδες ψυχικής υγείας της περιοχής τους για την προσφορά υπηρεσιών ψυχοκοινωνικής στήριξης σε ανέργους. Επισημαίνεται ότι για τις εν λόγω πράξεις μέχρι και τις 31.12.2012 δεν είχαν προχωρήσει οι διαδικασίες συμβασιοποίησης, ως εκ τούτου θα πρέπει να επανεξεταστούν, καθώς «αλλοιώνουν» σημαντικά την πραγματική επίτευξη του υπό εξέταση δείκτη αφού τελικά οι νέες δομές στην κοινότητα μέχρι και την περίοδο αναφοράς ανέρχονται σε 63 με το αντίστοιχο ποσοστό επίτευξης του δείκτη να ανέρχεται σε 33,3%.

Πρόσθετα επισημαίνεται ότι κατά την αναθεώρηση η τιμή στόχος του δείκτη μειώθηκε σε 136, από 189 δομές, η οποία λαμβάνοντας υπόψη την παραπάνω πορεία υλοποίησης του δείκτη δύναται να επιτευχθεί, με την προϋπόθεση της επίτευξης των σχετικών διαδικασιών ένταξης και συμβασιοποίησης των σχετικών πράξεων του ΘΑΠ, που τροφοδοτούν το δείκτη.

- Πλήθος στελεχών ψυχικής υγείας που συμμετείχαν σε ενέργειες κατάρτισης (Κωδ. 5576).**

Το ποσοστό υλοποίησης του δείκτη έως και 30.06.2012 ανέρχεται σε 48,1%, το οποίο θεωρείται σχετικά ικανοποιητικό, λαμβάνοντας υπόψη και τη φύση των σχετικών πράξεων που αφορούν σε δράσεις κατάρτισης, ως εκ τούτου δεν απαιτούν μεγάλο χρονικό διάστημα ωρίμανσης, σχεδιασμού και προετοιμασίας μέχρι να ξεκινήσουν.

Πρόσθετα επισημαίνεται ότι κατά την αναθεώρηση η τιμή στόχος του δείκτη μειώθηκε σε 3.100 από 5.100 ωφελούμενους, η οποία λαμβάνοντας υπόψη την παραπάνω πορεία υλοποίησης του δείκτη δύναται να επιτευχθεί, με την προϋπόθεση της επίσπευσης των σχετικών διαδικασιών ένταξης και συμβασιοποίησης των σχετικών πράξεων του ΘΑΠ, που τροφοδοτούν το δείκτη.

- **Λειτουργία νέων ή επεκτεινόμενων Ψυχιατρικών Τμημάτων σε γενικά νοσοκομεία (Κωδ. 5579).**

Το ποσοστό υλοποίησης του δείκτη έως και 30.06.2012 ανέρχεται σε 47,4%, το οποίο θεωρείται σχετικά ικανοποιητικό. Πρόσθετα επισημαίνεται ότι κατά την αναθεώρηση η τιμή στόχος του δείκτη μειώθηκε σε 20 από 27 νέα ψυχιατρικά τμήματα, η οποία λαμβάνοντας υπόψη την παραπάνω πορεία υλοποίησης του δείκτη δύναται να επιτευχθεί, με την προϋπόθεση της επίσπευσης των σχετικών διαδικασιών ένταξης και συμβασιοποίησης των σχετικών πράξεων του ΘΑΠ, που τροφοδοτούν το δείκτη.

- **Πλήθος θέσεων εργασίας, που συγχρηματοδοτούνται (Κωδ. 5085).**

Το ποσοστό υλοποίησης του δείκτη έως και 30.06.2012 ανέρχεται σε 24.1%, το οποίο θεωρείται χαμηλό σε σχέση με τον προγραμματικό στόχο. Πρόσθετα επισημαίνεται ότι κατά την αναθεώρηση η τιμή στόχος του δείκτη μειώθηκε σε 3.200 από 4.700 θέσεις εργασίας, η οποία λαμβάνοντας υπόψη την παραπάνω πορεία υλοποίησης του δείκτη δύναται να επιτευχθεί, με την προϋπόθεση της επίσπευσης των σχετικών διαδικασιών ένταξης και συμβασιοποίησης των σχετικών πράξεων του ΘΑΠ, που τροφοδοτούν το δείκτη.

- **Δικτύωση Μονάδων ΠΦΥ (πλήθος δικτύων) (Κωδ. 5588).**

Το ποσοστό υλοποίησης του δείκτη έως και 30.06.2012 είναι μηδενικό καθώς, έως και την περίοδο αναφοράς, δεν είχε ξεκινήσει η υλοποίηση των σχετικών πράξεων που τροφοδοτούν το δείκτη. Πρόσθετα επισημαίνεται ότι κατά την αναθεώρηση προσδιορίστηκε η τιμή στόχος του δείκτη σε 5 δίκτυα μονάδων ΠΦΥ, η οποία κρίνεται εφικτή σύμφωνα με τον προγραμματισμό του Υπουργείου Υγείας.

- **Σχέδια προτύπων ποιότητας και προγραμμάτων διαπίστευσης φορέων που παρέχουν ΠΦΥ (Κωδ. 5091).**

Το ποσοστό υλοποίησης του δείκτη έως και 30.06.2012 είναι μηδενικό καθώς, έως και την περίοδο αναφοράς, δεν είχε ξεκινήσει η υλοποίηση των σχετικών πράξεων που τροφοδοτούν το δείκτη. Πρόσθετα επισημαίνεται ότι κατά την αναθεώρηση προσδιορίστηκε η τιμή στόχος του δείκτη σε 10 σχέδια προτύπων ποιότητας και προγραμμάτων διαπίστευσης φορέων που παρέχουν ΠΦΥ, η οποία κρίνεται εφικτή σύμφωνα με τον προγραμματισμό του Υπουργείου Υγείας.

- **Εργαστήρια και κέντρα που συμμετέχουν σε ενέργειες διαπίστευσης (πλήθος) (Κωδ. 5097).**

Το ποσοστό υλοποίησης του δείκτη έως και 30.06.2012 είναι μηδενικό καθώς, έως και την περίοδο αναφοράς, δεν είχε ξεκινήσει η υλοποίηση των σχετικών πράξεων που τροφοδοτούν το δείκτη. Πρόσθετα επισημαίνεται ότι κατά την αναθεώρηση προσδιορίστηκε η τιμή στόχος του δείκτη σε 5 εργαστήρια και κέντρα που συμμετέχουν σε ενέργειες διαπίστευσης, η οποία κρίνεται εφικτή σύμφωνα με τον προγραμματισμό του Υπουργείου Υγείας.

- Προγράμματα ενημέρωσης/ευαισθητοποίησης του κοινού για την προάσπιση της δημόσιας υγείας (αγωγή υγείας) (Κωδ. 5500).**
 Το ποσοστό υλοποίησης του δείκτη έως και 30.06.2012 ανέρχεται σε 34,4%, το οποίο θεωρείται σχετικά ικανοποιητικό, σε σχέση με τον προγραμματικό στόχο (9 προγράμματα αγωγής υγείας). Σε κάθε περίπτωση και λαμβάνοντας υπόψη την παραπάνω πορεία υλοποίησης του δείκτη η προγραμματική τιμή στόχος δύναται να επιτευχθεί, με την προϋπόθεση της επίστευσης των σχετικών διαδικασιών ένταξης και συμβασιοποίησης των σχετικών πράξεων του ΘΑΠ, που τροφοδοτούν το δείκτη.
- Κατάρτιση στελεχών σε θέματα μεταρρύθμισης (Νέος Δείκτης).**
 Η τιμή στόχος του δείκτη διαμορφώνεται σε 2.100 στελέχη και κρίνεται εφικτή, σύμφωνα με τον προγραμματισμό του Υπουργείου Υγείας.
- Λήπτες υπηρεσιών σε προγράμματα πρόληψης (Νέος Δείκτης).**
 Η τιμή στόχος του δείκτη διαμορφώνεται σε 26.500 λήπτες και κρίνεται εφικτή, σύμφωνα με τον προγραμματισμό του Υπουργείου Υγείας.

Δείκτες Αποτελέσματος

ΘΑΠ	Τίτλος	Είδος δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης ΕΠΑΝΑΔ	Στόχος ΕΠΑΝΑΔ	Τιμή Αριθμητή έως 30.06.2012	Τιμή Παρανομαστή έως 30.06.2012	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 30.06.2012
0	1	2	3	4	5	6	7	8	10
5	Ποσοστό πληθυσμού, που καλύπτεται με πρωτοβάθμιες υπηρεσίες ψυχικής υγείας στην κοινότητα	A	5582	%	28%	50%	107150	9.903.268,00	1,08%
5	Ποσοστό Μονάδων ΠΦΥ, που λειτουργούν σε δίκτυο	A	5594	%	0%	50%	0	290	0,00%
5	Ποσοστό ειδικών ομάδων πληθυσμού- (νέοι έως 25 ετών και γυναίκες) ως προς το σύνολο του πληθυσμού, που έγινε αποδέκτης προγράμματος ενημέρωσης/ευαισθητοποίησης (αγωγής υγείας)	A	5103	%	0%	40%	0	9.903.268,00	0,00%
5	Εργαστήρια και κέντρα που διαπιστεύονται (πλήθος)	A	5106	Αριθμός	0	-	0	0	#DIV/0!

- Ποσοστό πληθυσμού, που καλύπτεται με πρωτοβάθμιες υπηρεσίες ψυχικής υγείας στην κοινότητα (Κωδ. 5582).**
 Ο δείκτης μετράται ως ακολούθως:

$$\text{Ποσοστό πληθυσμού, που καλύπτεται με πρωτοβάθμιες υπηρεσίες ψυχικής υγείας στην κοινότητα} = \frac{\text{Πληθυσμός (σε άτομα), που καλύπτεται με πρωτοβάθμιες υπηρεσίες ψυχικής υγείας στην κοινότητα}}{\text{Πληθυσμός (σε άτομα) της χώρας}}$$

Ο αριθμητής τροφοδοτείται από τα στοιχεία του σχετικού δείκτη εκρών (από ΤΔΠ) 5581: "Πληθυσμός, που καλύπτεται με πρωτοβάθμιες υπηρεσίες ψυχικής υγείας στην κοινότητα". Ο παρονομαστής προκύπτει από στοιχεία απογραφής πληθυσμού της ΕΛ.ΣΤΑΤ για το 2011.

Η τιμή υλοποίησης του δείκτη έως 30.06.2012 ανέρχεται σε 1,08 %, η οποία είναι σε αρκετά χαμηλό επίπεδο σε σχέση με την προγραμματική τιμή στόχο.

Πρόσθετα επισημαίνεται ότι κατά την αναθεώρηση η τιμή στόχος του δείκτη μειώθηκε σε 36% από 50%, η οποία λαμβάνοντας υπόψη την παραπάνω πορεία υλοποίησης, δύναται να επιτευχθεί, με την προϋπόθεση της επίτευξης των σχετικών διαδικασιών ένταξης και συμβασιοποίησης των σχετικών πράξεων του ΘΑΠ, που τροφοδοτούν το δείκτη.

- **Ποσοστό Μονάδων ΠΦΥ, που λειτουργούν σε δίκτυο (Κωδ. 5594).**

Ο δείκτης μετράται ως ακολούθως:

Ποσοστό Μονάδων ΠΦΥ, που λειτουργούν σε δίκτυο	=	$\frac{\text{Αριθμός Μονάδων ΠΦΥ, που λειτουργούν σε δίκτυο}}{\text{Πλήθος Μονάδων ΠΦΥ που λειτουργούν σε εθνικό επίπεδο}}$
--	---	---

Ο αριθμητής τροφοδοτείται από τα στοιχεία του σχετικού δείκτη εκρών 5588, προκειμένου να υπολογισθεί ο αριθμός των Μονάδων ΠΦΥ ανά δίκτυο. Ο παρονομαστής προκύπτει στοιχεία καταγραφής Μονάδων ΠΦΥ που λειτουργούν σε εθνικό επίπεδο από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ.

Η τιμή υλοποίησης του δείκτη έως 30.06.2012 είναι μηδενική καθώς, έως και την περίοδο αναφοράς, δεν είχε ξεκινήσει η υλοποίηση των σχετικών πράξεων που τροφοδοτούν τον αριθμητή του υπό εξέταση δείκτη.

- **Ποσοστό ειδικών ομάδων πληθυσμού- (νέοι έως 25 ετών και γυναίκες) ως προς το σύνολο του πληθυσμού, που έγινε αποδέκτης προγράμματος ενημέρωσης/ευαισθητοποίησης (αγωγής υγείας) (Κωδ. 5103).**

Ο δείκτης μετράται ως ακολούθως:

Ποσοστό ειδικών ομάδων πληθυσμού- (νέοι έως 25 ετών και γυναίκες) ως προς το σύνολο του πληθυσμού, που έγινε αποδέκτης προγράμματος ενημέρωσης/ευαισθητοποίησης (αγωγής υγείας)	=	$\frac{\text{Πληθυσμός (σε άτομα) ειδικών ομάδων πληθυσμού (νέοι έως 25 ετών και γυναίκες) που έγινε αποδέκτης προγράμματος ενημέρωσης/ευαισθητοποίησης (αγωγής υγείας).}}{\text{Πληθυσμός (σε άτομα) της χώρας}}$
---	---	--

Ο αριθμητής δεν μπορεί να μετρηθεί απευθείας. Απαιτείται η εκπόνηση σχετικής έρευνας, αξιοποιώντας παράλληλα το Δείκτη Εκρών 5500 ως προς τον προσδιορισμό των πληθυσμών – στόχου, στους οποίους θα διενεργηθεί η έρευνα πεδίου. Ο παρονομαστής προκύπτει από στοιχεία απογραφής πληθυσμού της ΕΛ.ΣΤΑΤ. για το 2011.

Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι για να διενεργηθεί η έρευνα πεδίου υπολογισμού του αριθμητή θα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί πρώτα οι σχετικές πράξεις περί εκτέλεσης των προγραμμάτων ενημέρωσης/ευαισθητοποίησης (αγωγής υγείας), προτείνεται ο εν λόγω δείκτης να μετρηθεί άπαξ στο τέλος του προγράμματος ούτως ώστε να προκύψουν ασφαλή συμπεράσματα ως προς την επίτευξη της προγραμματικής τιμής στόχου ή μη.

- **Εργαστήρια και κέντρα που διαπιστεύονται (πλήθος) (Κωδ. 5106).**

Ο υπολογισμός του εν λόγω δείκτη έχει άμεση συνάφεια με το Δείκτη Εκρών 5097: Εργαστήρια και κέντρα που συμμετέχουν σε ενέργειες διαπίστευσης. Η μεθοδολογία παρακολούθησης του δείκτη προϋποθέτει σύστημα μέτρησης του δείκτη πριν και μετά την παρέμβαση και διασταύρωση της εξέλιξης του μέσω control group.

Ως προς την τιμή υλοποίησης έως και 30.06.2012 είναι μηδενικό καθώς, έως και την περίοδο αναφοράς, δεν είχε ξεκινήσει η υλοποίηση των σχετικών πράξεων που τροφοδοτούν το δείκτη εκρών 5097. Πρόσθετα επισημαίνεται ότι κατά την αναθεώρηση προσδιορίστηκε η τιμή στόχος του δείκτη σε 5 εργαστήρια και κέντρα που διαπιστεύονται, η οποία κρίνεται εφικτή σύμφωνα με τον προγραμματισμό του Υπουργείου Υγείας.

B.4.6 Άξονες Προτεραιότητας 16,17,18: Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής (ΘΑΠ 6)

Δείκτες Εκρών

Δείκτης ΕΠ							έργα που τροφοδοτούν τον δείκτη								
ΘΑΠ	Τίτλος	Είδος δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Πλήθος έργων	π/υ έργου	νομική δέσμευση έργου	δαπάνες έργου	Τιμή στόχος δείκτη από ΤΔΠ	Υλοποίηση δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ΕΠΑΝΑΔ	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου
0	1	2	3	4	5	6	9	11	12	13	16	17	18=17/6	19=17/16	20=16/6
6	Αριθμός εκδηλώσεων (ενεργειών ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης)	E	8009	Αριθμός	25	30	14	1.818.000	247.822	188.289	117	8	26,7%	6,8%	390,0%
6	Σύμβουλοι Αξιολόγησης (πλήθος υπογεγραμμένων συμβάσεων)	E	8010	Αριθμός	3	3	2	575.965	394.966	125.965	2	2	66,7%	100,0%	66,7%
6	Σύμβουλοι Δημοσιότητας (πλήθος υπογεγραμμένων συμβάσεων)	E	8011	Αριθμός	2	1	2	5.571.000	4.080.008	1.631.072	2	2	200,0%	100,0%	200,0%

- **Αριθμός εκδηλώσεων (ενεργειών ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης) (Κωδ. 8009).**
Η τιμή υλοποίησης του δείκτη έως 30.06.2012 ανέρχεται σε 27 %, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι έχουν διενεργηθεί 8 ενέργειες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης σε σχέση με τις 30 που αποτελούν τον προγραμματικό στόχο του δείκτη.
- **Σύμβουλοι Αξιολόγησης (πλήθος υπογεγραμμένων συμβάσεων) (Κωδικός Δείκτη: 8010).**
Η τιμή υλοποίησης του δείκτη έως 30.06.2012 ανέρχεται σε 67 %, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι έχουν συμβασιοποιηθεί 2 πράξεις Συμβούλων Αξιολόγησης σε σχέση με τις 3 συμβάσεις που αποτελούν τον προγραμματικό στόχο του δείκτη.
- **Σύμβουλοι Δημοσιότητας (πλήθος υπογεγραμμένων συμβάσεων) (Κωδ. 8011).**
Η τιμή υλοποίησης του δείκτη έως 30.06.2012 ανέρχεται σε 100 %, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι έχουν συμβασιοποιηθεί 2 πράξεις Συμβούλων Δημοσιότητας, ως εκ τούτου ο προγραμματικός στόχος έχει επιτευχθεί.

B.5 Μέτρηση της Δημιουργούμενης Απασχόλησης

Οι επιπτώσεις που προκαλούνται από τις παρεμβάσεις του ΕΠΑΝΑΔ είναι ποικίλες και μπορεί να αφορούν στην αύξηση του κατά κεφαλή ΑΕΠ κλπ. Πολλές όμως από αυτές εξαρτώνται ή είναι στενά συνδεδεμένες με τις επιπτώσεις στην απασχόληση. Η δημιουργούμενη απασχόληση είναι άμεσα μετρήσιμη, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν υπάρχουν δυσκολίες στον υπολογισμό της.

Οι επιπτώσεις του ΕΠΑΝΑΔ στην απασχόληση εκτιμώνται σε δύο άξονες:

- η **εποχιακή απασχόληση**, που δημιουργείται κατά την υλοποίηση των έργων
- η **μόνιμη απασχόληση**, που δημιουργείται μετά το πέρας των έργων του ΕΠΑΝΑΔ

Εκτίμηση της Εποχιακής Απασχόλησης που δημιουργείται κατά την Υλοποίηση των Έργων

Οι θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης των έργων, αναφέρονται σε πρόσκαιρη/ εποχιακή απασχόληση που δημιουργείται καθ' όλο το διάστημα που διαρκεί η υλοποίηση των έργων και οι οποίες θα πάψουν να υφίστανται όταν θα ολοκληρωθούν τα έργα. Κατά συνέπεια δεν πρέπει να συγχέονται με τις μόνιμες θέσεις εργασίας που δημιουργεί το ΕΠΑΝΑΔ μετά το πέρας του.

Οι θέσεις που εκτιμώνται ή μετρώνται είναι μόνο **οι άμεσα δημιουργούμενες** από την εκτέλεση των πράξεων. Δεν υπολογίζονται δηλαδή θέσεις που δημιουργούνται κατά την παραγωγή λόγου χάριν υλικού κατάρτισης ή εξοπλισμού στο πλαίσιο των έργων ή θέσεις που δημιουργούνται ως αποτέλεσμα έμμεσης ή πολλαπλασιαστικής επίπτωσης από την εκτέλεση μιας πράξης.

Επειδή οι θέσεις αυτές είναι εποχιακές εκφράζονται σε ισοδύναμα ανθρωποέτους, δηλαδή υπολογίζεται ο αριθμός των ατόμων πλήρους απασχόλησης που εργάστηκαν ανά έτος, για να είναι εφικτή μία σαφής και συγκρίσιμη εικόνα των δημιουργηθεισών θέσεων απασχόλησης.

Ο υπολογισμός των εποχιακών θέσεων εργασίας αναφέρεται στην

- πραγματοποίηση
- πρόβλεψη κατά την ένταξη του έργου

Ο υπολογισμός **πραγματοποίησης** των εποχιακών θέσεων εργασίας κατά τη διαδικασία ένταξης του έργου διενεργείται με βάση τα στοιχεία των αναδόχων που συλλέγουν οι Δικαιούχοι (αριθμός των εργαζομένων οι οποίοι απασχολήθηκαν στο κάθε έργο). Στη συνέχεια αυτοί μετατρέπονται σε ισοδύναμα ανθρώπων ανά έτος (διαιρώντας συνήθως τον αριθμό ανθρωποημερών απασχόλησης στο έργο δια 220 ημέρες), ούτως ώστε να είναι εύκολη η σύγκριση με άλλα έργα αλλά και με την μόνιμη απασχόληση που δημιουργείται από την οικονομική μεγέθυνση.

Ο υπολογισμός της **πρόβλεψης** των εποχιακών θέσεων εργασίας κατά τη διαδικασία ένταξης του έργου, διαφέρει ανάλογα με την κατηγορία πράξης. Η μεθοδολογία υπολογισμού διακρίνεται στις ακόλουθες προσεγγίσεις:

- i. Προσέγγιση με βάση το ποσοστό του εργατικού κόστους στο συνολικό προϋπολογισμό.
- ii. Ειδικές προσεγγίσεις.
- iii. Κατά περίπτωση προσεγγίσεις.

(i) Προσέγγιση με βάση το ποσοστό του εργατικού κόστους στο συνολικό προϋπολογισμό

Η παρούσα μεθοδολογία είναι απλή στη σύλληψη και εφαρμογή της και έχει ήδη εφαρμοσθεί κατά την εκτίμηση των επιπτώσεων στην απασχόληση από την υλοποίηση των ΚΠΣ. **Ωστόσο αφορά το μεγαλύτερο μέρος των έργων του ΕΤΠΑ και του Ταμείου Συνοχής και δεν έχει γενικά εφαρμογή στα έργα του ΕΚΤ.** Βασίζεται στις εξής παραμέτρους:

- στον προϋπολογισμό του κάθε έργου,
- στο ποσοστό του προϋπολογισμού που αφορά σε δαπάνες εργατικού κόστους
- σε έναν τυπικό μέσο ετήσιο μισθό

Ο υπολογισμός του ποσοστού **εργατικού κόστους** στις διάφορες κατηγορίες έργων, βασίζεται στην αναζήτηση και διασταύρωση πραγματικών στοιχείων εργατικού κόστους από τους αναδόχους έργων και από τους δικαιούχους. Με δεδομένο ότι κάθε έργο προϋπολογισμού Χ έχει Ψ % δαπάνες εργατικού κόστους, αν διαιρεθούν οι δαπάνες αυτές με τον τυπικό μέσο ετήσιο μισθό τότε προκύπτει ο αριθμός των ισοδύναμων ετήσιων θέσεων απασχόλησης που δημιουργούνται.

Ο υπολογισμός του τυπικού μέσου ετήσιου μισθού βασίζεται στις μέσες ακαθάριστες αποδοχές + εργοδοτικές εισφορές.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω οι εποχιακές θέσεις εργασίας κατά την υλοποίηση υπολογίζονται με τον τύπο: *Προϋπολογισμός Έργου * Ποσοστό Εργατικού Κόστους / τυπικό μέσο ετήσιο μισθό.*

(ii) Ειδικές προσεγγίσεις

Ενέργειες Κατάρτισης

A.1 Υπολογισμός ισοδύναμων ανθρωποετών για τους εκπαιδευτές.

Για τον υπολογισμό χρησιμοποιούνται οι εξής παράμετροι :

- Προϋπολογισμός Έργου
- Κόστος ανά καταρτιζόμενο (διαφοροποιείται ανάλογα με το είδος της κατάρτισης)
- Καταρτιζόμενοι
- Καταρτιζόμενοι ανά τμήμα
- Αριθμός τμημάτων (υλοποιούμενων προγραμμάτων)
- Διάρκεια Κατάρτισης
- Συνολικές Ώρες Κατάρτισης
- Ανθρωποέτος Εκπαιδευτών (1.200 ώρες – * 6 ώρες/ημέρα X 200 ήμερες = 1.200 ώρες προβλέπονται 6-8 ώρες σύμφωνα με το ΕΣΔΕΚ)

A.2 Υπολογισμός ισοδύναμων ανθρωποετών για τους εργαζόμενους σε ΚΕΚ

5-10 άτομα προσωπικό ετησίως ανά ΚΕΚ

A.3 Υπολογισμός ισοδύναμων ανθρωποετών από την (υποχρεωτική) τοποθέτηση των καταρτισθέντων σε θέσεις εργασίας

Αν Γ είναι ο αριθμός των καταρτισθέντων (βλέπε προηγούμενο πίνακα) και με δεδομένη την υποχρέωση για την τοποθέτηση του 30% τουλάχιστον των καταρτισθέντων σε θέσεις εργασίας για τουλάχιστον 60 ημερομίσθια (που αντιστοιχεί σε $60/22 = 2,7$ ανθρωπομήνες απασχόλησης), η δημιουργούμενη απασχόληση (σε ισοδύναμα ανθρωποέτη απασχόλησης υπολογίζεται από την ακόλουθη σχέση:

Ισοδύναμα έτη απασχόλησης κατά την υλοποίηση = $\Gamma * 0.3 * 2,7/12$

Ενέργειες προώθησης απασχόλησης (επιδοτούμενες θέσεις, stage)

Κατ' αρχήν υπολογίζεται ο αριθμός των ωφελούμενων από τη κάθε πράξη ή κατηγορία πράξης από τη σχέση:

$N = \text{Προϋπολογισμός έργου} / \text{κόστος ανά επιδοτούμενο (μηνιαία επιδότηση * μήνες επιδότησης)}$

Στη συνέχεια υπολογίζεται η δημιουργούμενη απασχόληση κατά την υλοποίηση (σε ισοδύναμα ανθρωποέτη) από τη σχέση

$$\text{Ισοδύναμα έτη απασχόλησης κατά την υλοποίηση} = N * [(\text{μήνες επιδότησης} + \text{επιπλέον υποχρεωτικοί μήνες απασχόλησης}) / 12 \text{ μήνες}]$$

Συμβουλευτική Υποστήριξη ανέργων

Για τον υπολογισμό χρησιμοποιείται η εξής σχέση:

$$\text{Προϋπολογισμός ενέργειας} / 80.000 \text{ ΕΥΡΩ ανά ανθρωποέτος} = \text{αρ. ισοδυνάμων ανθρωποετών συμβούλων υποστήριξης}$$

Λειτουργία Βρεφονηπιακών – Παιδικών Σταθμών, Μονάδων Κοινωνικής Μέριμνας

Υπολογίζεται κατά περίπτωση και ανάλογα με το μέγεθος της υποστηριζόμενης μονάδας. Συνήθως η σχέση εργαζομένων – εξυπηρετούμενων είναι 5-6 άτομα προσωπικό ανά 20-25 εξυπηρετούμενους.

(iii) Κατά περίπτωση προσεγγίσεις

Ένας αριθμός ενεργειών δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπιστεί με ενιαία – έστω και ενδεικτική – προσέγγιση. Οι ενέργειες αυτές πρέπει να αντιμετωπίζονται κατά περίπτωση, ανάλογα με το περιεχόμενό τους και στις περισσότερες των περιπτώσεων σε επίπεδο υποέργου.

Εκτίμηση της μόνιμης απασχόλησης, που δημιουργείται μετά το πέρας των έργων του ΕΠΑΝΑΔ

- Ως **νέες θέσεις εργασίας** ορίζονται οι θέσεις εκείνες οι οποίες για να καλυφθούν απαιτούν νέες προσλήψεις (δηλαδή δεν καλύπτονται με μετακινήσεις εσωτερικές ή εξωτερικές ήδη απασχολούμενων)
- Ως **αποδιδόμενες στο ΕΠΑΝΑΔ** θέσεις εργασίας ορίζονται οι θέσεις εκείνες, οι οποίες δεν θα μπορούσαν να δημιουργηθούν εάν το ΕΠΑΝΑΔ δεν υφίστατο ως χρηματοδότηση.

Συνεπώς το ζητούμενο είναι η **καθαρή απασχόληση** η οποία προκύπτει εάν από τις μόνιμες θέσεις απασχόλησης που θα προκύψουν εάν αφαιρεθούν:

- Το **νεκρό βάρος**, ήτοι το ποσοστό εκείνο θέσεων εργασίας που δεν αποδίδονται σαφώς στη συμβολή του ΕΠΑΝΑΔ, και
- Η **μετατόπιση**, ήτοι οι θέσεις εργασίας που δεν θα καλυφθούν με νέες προσλήψεις

Για να εκτιμηθούν οι μόνιμες θέσεις απασχόλησης που προκύπτουν από τα έργα του ΕΠΑΝΑΔ, απαιτείται η διεξαγωγή έρευνας στους δικαιούχους στο πλαίσιο εκπόνησης της Ενδιάμεσης Έκθεσης Αξιολόγησης για το 2013.

Ωστόσο με βάση τα στοιχεία του ΟΠΣ που προκύπτουν από τα εξαμηνιαία Δελτία Παρακολούθησης Προόδου, ο δείκτης της δημιουργούμενης απασχόλησης (κωδ. 501) «**Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης**», συγκεντρωτικά κ ανά άξονα προτεραιότητας παρουσιάζει τις ακόλουθες τιμές υλοποίησης, μέχρι την περίοδο αναφοράς 30.06.2012 (στοιχεία 1ου εξαμήνου έτους 2012):

ΚΩΔΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΤΙΜΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΔΕΙΚΤΗ
1	501	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης (ισοδύναμα ανθρωποέτη)	0,00
2	501	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης (ισοδύναμα ανθρωποέτη)	0,00
3	501	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης (ισοδύναμα ανθρωποέτη)	0,00

ΚΩΔΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΤΙΜΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΔΕΙΚΤΗ
4	501	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης (ισοδύναμα ανθρωποέτη)	35,74
5	501	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης (ισοδύναμα ανθρωποέτη)	0,00
6	501	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης (ισοδύναμα ανθρωποέτη)	0,00
7	501	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης (ισοδύναμα ανθρωποέτη)	16.677,42
8	501	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης (ισοδύναμα ανθρωποέτη)	15.209,93
9	501	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης (ισοδύναμα ανθρωποέτη)	2.163,69
10	501	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης (ισοδύναμα ανθρωποέτη)	81,30
11	501	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης (ισοδύναμα ανθρωποέτη)	96,83
12	501	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης (ισοδύναμα ανθρωποέτη)	25,73
13	501	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης (ισοδύναμα ανθρωποέτη)	156,24
14	501	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης (ισοδύναμα ανθρωποέτη)	109,71
15	501	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης (ισοδύναμα ανθρωποέτη)	3,49
16	501	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης (ισοδύναμα ανθρωποέτη)	23,07
17	501	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης (ισοδύναμα ανθρωποέτη)	2,05
18	501	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης (ισοδύναμα ανθρωποέτη)	0,39
ΣΥΝΟΛΟ			34.585,59

Σύμφωνα με τα δεδομένα του ανωτέρω πίνακα και λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι για να εκτιμηθούν οι μόνιμες θέσεις απασχόλησης που προκύπτουν από τα έργα του ΕΠΙΑΝΑΔ, απαιτείται η διεξαγωγή έρευνας στους δικαιούχους, οι αρχικές εκτιμήσεις του ΣΑ για τη δημιουργούμενη απασχόληση περιλαμβάνουν:

Οι περιπτώσεις κατηγοριών πράξεων / παρεμβάσεων στις οποίες **δεν δημιουργούνται νέες θέσεις εργασίας κατά τη διάρκεια υλοποίησης τους, είναι αυτές του ΘΑΠ 1, ήτοι:**

- 1.1.1 Ανάπτυξη και εφαρμογή Ολοκληρωμένου Συστήματος για τον καθορισμό των αναγκών της Αγοράς Εργασίας - Σύστημα 1 ΕΣΣΕΕΚΑ
- 1.2.1 Ανάπτυξη και εφαρμογή Συστήματος Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης - Σύστημα 4 ΕΣΣΕΕΚΑ
- 1.3.1 Εφαρμογή συστήματος Συμβουλευτικής στο πλαίσιο της δια βίου μάθησης - (Συμβουλευτική Επαγγελματικού Προσανατολισμού)- Σύστημα 6 ΕΣΣΕΕΚΑ
- 1.4.1 Ανάπτυξη ικανοτήτων για τη δημιουργία πολιτικών και προγραμμάτων στους σχετικούς τομείς του ΕΚΤ και σε ολοκληρωμένες δράσεις Τοπικής Ανάπτυξης και ειδική στήριξη των κοινωνικοοικονομικών φορέων συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων
- 1.5.1 Ανάπτυξη και λειτουργία "Διαδικτυακής Πύλης" Σύζευξης Προσφοράς - Ζήτησης Εργασίας
- 1.6.1 Αναβάθμιση του δικτύου των ΔΥΑ σε ενιαίο σύστημα κέντρων παροχής ολοκληρωμένων υπηρεσιών - "one-stop shops".

- 1.7.1 Αναβάθμιση των μηχανισμών επιτήρησης της αγοράς εργασίας για τη μείωση της αδήλωτης εργασίας
- 1.8.1 Στήριξη του υπό σύσταση οργανισμού για την αποτελεσματική παρακολούθηση και εφαρμογή των πολιτικών κοινωνικής ενσωμάτωσης και κοινωνικής προστασίας
- 1.9.1 Εκπόνηση θεσμικού, κανονιστικού, διοικητικού και δημοσιονομικού πλαισίου με στόχο την προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και τη διευκόλυνση της ίδρυσης και λειτουργίας κοινωνικών επιχειρήσεων
- 1.10.1 Εκπόνηση θεσμικού, κανονιστικού και διοικητικού πλαισίου με σκοπό την προώθηση ενός βιώσιμου συστήματος σχετικά με το Πρόγραμμα "Βοήθεια στο Σπίτι"
- 1.11.1 Αναδιάρθρωση και επέκταση του ρόλου και των αρμοδιοτήτων του Εθνικού Παρατηρητηρίου ΑμεΑ.

Οι περιπτώσεις κατηγοριών πράξεων / παρεμβάσεων στις οποίες η δημιουργία απασχόλησης κατά τη διάρκεια υλοποίησης είναι ήσσονος σημασίας, είναι αυτές του ΘΑΠ 2 και 6:

- 2.2.1 Κατάρτιση εργαζομένων και προώθηση σύγχρονων τεχνικών δια βίου μάθησης στις Επιχειρήσεις
- 2.2.3 Εξατομικευμένες δράσεις για τη δια βίου μάθηση των αυτοαπασχολούμενων και αγροτών
- 2.3.2 Προώθηση της ποιότητας της εργασίας (υγιεινή και ασφάλεια) και αναβάθμιση εργασιακού περιβάλλοντος
- 2.3.3 Ενθάρρυνση της ενεργού συμμετοχής του εργατικού δυναμικού μεγαλύτερης ηλικίας (Ενεργός γήρανση)
- 2.4.1 Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των κοινωνικών εταίρων
- 6.1.1 Υποστήριξη συστήματος διαχείρισης, παρακολούθησης και ελέγχου του Επιχειρησιακού Προγράμματος
- 6.1.2 Μελέτες, Τεχνικοί Σύμβουλοι, Αξιολόγηση
- 6.1.3 Πληροφόρηση – Δημοσιότητα

Οι περιπτώσεις κατηγοριών πράξεων / παρεμβάσεων στις οποίες η απασχόληση που δημιουργείται κατά τη διάρκεια υλοποίησης είναι σημαντική, είναι αυτές του ΘΑΠ 3, 4 και 5:

- 3.1.1 Διευκόλυνση της πρόσβασης των νέων στην απασχόληση
- 3.1.2 Διευκόλυνση της πρόσβασης των γυναικών στην απασχόληση
- 3.1.3 Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση σε μακροχρόνια άνεργους και λοιπές ευπαθείς κοινωνικές ομάδες
- 3.1.6 Συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση ανέργων βάσει στοχευμένης ηλικιακής και κλαδικής προσέγγισης
- 3.1.7 Τοπικά σχέδια για την απασχόληση, προσαρμοσμένα στις ανάγκες των τοπικών αγορών εργασίας
- 3.2.1 Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής
- 4.1.1 Παρεμβάσεις για την κοινωνικο-οικονομική ένταξη ευπαθών ομάδων
- 4.1.2 Πρόληψη του ιδρυματισμού και του στιγματισμού ΑμεΑ (οργάνωση και λειτουργία Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης – ΣΥΔ)
- 4.3.1 Ενέργειες στήριξης ατόμων που χρήζουν βοήθειας (ΚΗΦΗ)
- 5.1.1 Ψυχοκοινωνική Αποκατάσταση - Πρόληψη της χρονιοποίησης των νέων περιστατικών - Αποκατάσταση ατόμων με προβλήματα ψυχικής υγείας που διαβιούν στην κοινότητα
- 5.1.2 Εξασφάλιση του συνεχούς της φροντίδας - Μετασχηματισμός Ψυχιατρικών Νοσοκομείων - Ολοκλήρωση της κάλυψης των αναγκών περίθαλψης σε κοινοτικές δομές.
- 5.1.3 Κατάρτιση επαγγελματιών ψυχικής υγείας και στελεχών άλλων τομέων
- 5.1.4 Ανάπτυξη και υλοποίηση οριζόντιων και διατομεακών προγραμμάτων πρόληψης - Παρακολούθηση, προτυποποίηση, αξιολόγηση και πιστοποίηση υπηρεσιών ψυχικής υγείας. -Διοικητική, λειτουργική και επιστημονική υποστήριξη των Τομεακών Επιτροπών Ψυχικής Υγείας
- 5.2.1 Μηχανισμός Υποστήριξης και Δράσεις για την υποστήριξη της υλοποίησης των δράσεων Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας
- 5.2.2 Διασφάλιση ποιότητας με ανάπτυξη προγραμμάτων διαπίστευσης και πιστοποίησης - Ανάπτυξη Θεραπευτικών Πρωτοκόλλων
- 5.2.4 Εκπαίδευση & Κατάρτιση του Προσωπικού όλων των βαθμίδων και υπηρεσιών Υγείας

- 5.3.1 Υπηρεσίες και δράσεις ενίσχυσης της διοικητικής ικανότητας Φορέων και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας
- 5.3.2 Ανάπτυξη συστήματος παρακολούθησης δεικτών Υγείας
- 5.3.3 Θεματικά προγράμματα και εφαρμογή Σχεδίων Δράσης για την πρόληψη και προαγωγή της Δημόσιας Υγείας του πληθυσμού της χώρας, καθώς και ειδικών κατηγοριών πληθυσμού

B.6 Αξιολόγηση του Τρόπου Παρακολούθησης των Δεδομένων του Παραρτήματος 23 του Εφαρμοστικού Κανονισμού 1828/2006

Στο πλαίσιο υλοποίησης της παρούσας ενότητας αξιολογείται ο τρόπος συγκέντρωσης δεδομένων και παρακολούθησης των παρεμβάσεων σχετικά με τους συμμετέχοντες σε πράξεις του ΕΚΤ του Παραρτήματος XXIII του Κανονισμού (ΕΚ) 1828/2006.

Πιο συγκεκριμένα αποτιμάται η μέθοδος που ακολουθεί η ΕΥΔ ΕΠΑΝΑΔ αναφορικά με:

- την εισαγωγή - επεξεργασία των σχετικών δεδομένων, τα οποία προέρχονται από διάφορους δικαιούχους του ΕΠΑΝΑΔ
- την έκδοση διαφόρων αναφορών, με βάση τις ανάγκες παρακολούθησης της ΕΥΔ ΕΠΑΝΑΔ

Για την εκπόνηση της παρούσας αποτίμησης διενεργήθηκαν συνεντεύξεις με συγκεκριμένα στελέχη της ΕΥΔ ΕΠΑΝΑΔ τα οποία είναι αρμόδια για τη συλλογή και επεξεργασία των δεδομένων των παρεμβάσεων σχετικά με τους συμμετέχοντες σε πράξεις του ΕΚΤ του Παραρτήματος XXIII του Κανονισμού (ΕΚ) 1828/2006 και προέκυψαν οι ακόλουθες βασικές επισημάνσεις:

- Παρά το γεγονός ότι η ΕΥΣΕΚΤ έχει εκπονήσει σχετικό Οδηγό Εφαρμογής «Συλλογή και Υποβολή Δεδομένων προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τους Συμμετέχοντες σε Συγχρηματοδοτούμενες Πράξεις του ΕΚΤ στο ΕΣΠΑ 2007 – 2013» για χρήση από τους εμπλεκόμενους φορείς / υπηρεσίες, διαφαίνεται η αδυναμία πλήρους κατανόησης της χρήσης και αξιοποίησης των στοιχείων από τους Δικαιούχους. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να μην είναι απολύτως σαφές σε όλους τους εμπλεκόμενους στη συλλογή και επεξεργασία των στοιχείων το ακριβές περιεχόμενο και η μεθοδολογία υπολογισμού των δεικτών. Αναλυτικότερα παρατηρούνται αρκετές αναντιστοιχίες μεταξύ των δεικτών που αποτυπώνονται στο παράρτημα 23 σε σχέση με τους δείκτες παρακολούθησης της εκάστοτε πράξης, γεγονός το οποίο καταδεικνύει ότι αφενός δεν είναι απόλυτα σαφές στους δικαιούχους ή και στους ενδιάμεσους φορείς διαχείρισης του προγράμματος η μεθοδολογία συμπλήρωσης του παραρτήματος και αφετέρου ότι δεν έχουν προβεί στην υιοθέτηση εργαλείων και πρακτικών παρακολούθησης αλλά και συγκέντρωσης των δεδομένων που απαιτεί το παράρτημα.
- Επισημάνεται ότι είναι δυσχερής η εύρεση της πληροφορίας των συμμετεχόντων κατά ομάδα στόχο, λαμβάνοντας υπόψη την εμπλοκή πολλών διαφορετικών προσώπων στη συγκέντρωση των στοιχείων χωρίς όμως όλοι να έχουν την αναγκαία ομογενοποιημένη/ενιαία αντιμετώπιση. Κατά συνέπεια, η συγκέντρωση της πληροφορίας αυτής απαιτεί τη διενέργεια χρονοβόρων διοικητικών ενεργειών. Ειδικά για ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, συνήθως στα επίσημα αρχεία (π.χ. στοιχεία αναδόχων ΚΕΚ) δεν αποτυπώνεται η ιδιαιτερότητα αυτή. Αυτό συμβαίνει για προφανείς λόγους που σχετίζονται με την τήρηση της αρχής της μη διάκρισης και της διαφύλαξης προσωπικών δεδομένων. Όμως το γεγονός αυτό δημιουργεί επιπρόσθετες δυσκολίες στη συλλογή των στοιχείων και ενδεχομένως μειώνει την αξιοπιστία τους.

Για όλους τους παραπάνω λόγους η συμπλήρωση των δεικτών από τους δικαιούχους περιλαμβάνει σημαντικά λάθη (π.χ. λανθασμένη μεταφορά δεικτών από το ένα εξάμηνο στο άλλο με αποτέλεσμα τη διπλομέτρηση των δεικτών) τα οποία καταλήγουν στην εμπλοκή του ΟΠΣ χωρίς να έχει παρασχεθεί έως και την εκπόνησης της παρούσας Έκθεσης η δυνατότητα παρακολούθησης και επίλυσης των προβλημάτων αυτών από την Κεντρική Υπηρεσία του ΟΠΣ. Ως εκ τούτου κρίνεται απόλυτα αναγκαία η διενέργεια επιμορφωτικού σεμιναρίου για τους Δικαιούχους του ΕΠΑΝΑΔ με στόχο την αποφυγή εισαγωγής λανθασμένης πληροφορίας και τη συμπλήρωση του Παραρτήματος XXIII του Κανονισμού (ΕΚ) 1828/2006 με αξιόπιστο τρόπο.

B.7 Συμπεράσματα - Προτάσεις

Το σύστημα δεικτών του ΕΠΑΝΑΔ κατά το σχεδιασμό του περιλάμβανε 39 δείκτες παρακολούθησης, εκ των οποίων 20 δείκτες εκροής (2 δείκτες ΕΣΠΑ) και 19 δείκτες αποτελέσματος (6 δείκτες ΕΣΠΑ).

Σύμφωνα με την εγκριθείσα πρόταση αναθεώρησης (Απόφαση Επιτροπής, 18.12.2012, C(2012) 9763) το σύστημα δεικτών του ΕΠΑΝΑΔ πλέον περιλαμβάνει 49 δείκτες παρακολούθησης, εκ των οποίων οι 29 είναι δείκτες εκροής (2 δείκτες ΕΣΠΑ) και οι 20 είναι δείκτες αποτελέσματος (5 δείκτες ΕΣΠΑ). Σημειώνεται ότι η αύξηση του αριθμού των δεικτών (κυρίως των δεικτών εκροής), με την προσθήκη 9 νέων δεικτών, πραγματοποιήθηκε στην κατεύθυνση της ποσοτικοποίησης εκείνων των παρεμβάσεων, που στη φάση σχεδιασμού το 2007 δεν μπορούσαν να ποσοτικοποιηθούν.

Αναφορικά με τους δείκτες εκρών και την πορεία επίτευξης αυτών έως και την περίοδο αναφοράς, προκύπτουν τα ακόλουθα βασικά συμπεράσματα:

- Μέχρι και 30-06-2012 οι συνολικά 17 από τους 20 Επιχειρησιακούς Δείκτες Εκρών εξυπηρετούνται από συνολικά 32.402 πράξεις (99,3 % ποσοτικοποίηση επί συνόλου 32.638 πράξεων). Οι ενταγμένες πράξεις που τροφοδοτούν αυτούς τους 17 δείκτες έχουν αθροιστικό π/υ 2.132.971.139 €. Οι 3 δείκτες που δεν εξυπηρετούνται από κανένα έργο, και που αποτελούν δείκτες του ΘΑΠ 5, είναι "Δικτύωση Μονάδων ΠΦΥ (πλήθος δικτύων)", "Σχέδια προτύπων ποιότητας και προγραμμάτων διαπίστευσης φορέων που παρέχουν ΠΦΥ" και " Εργαστήρια και κέντρα που συμμετέχουν σε ενέργειες διαπίστευσης (πλήθος)", για τους οποίους μέχρι και την περίοδο αναφοράς δεν έχουν ενταχθεί σχετικές πράξεις που να τους εξυπηρετούν.
- Η κάλυψη της προγραμματικής τιμής στόχου για τους δείκτες από την αθροιστική στοχοθεσία των ενταγμένων έργων που υπηρετούν τους δείκτες κρίνεται ικανοποιητική αφού σε σύνολο 20 δεικτών οι 14 έχουν ικανοποιητική κάλυψη (>70%), 2 μόνο υστερούν ενώ 3 δεν εξυπηρετούνται καθόλου ως ανεφέρθη ανωτέρω.
- Για το σύνολο των δεικτών μπορούν να γίνουν οι ακόλουθες συστηματοποιήσεις:
 - 7 δείκτες έχουν αθροιστική τιμή στόχου, από τα ενταγμένα έργα, μεγαλύτερη της προγραμματικής τιμής στόχου. Πρόκειται για τους "αριθμός νέων πιστοποιημένων επαγγελματιών περιγραμμάτων" όπου η αθροιστική στοχοθεσία ενταγμένων πράξεων είναι 145 έναντι 135 προγραμματικής, "αριθμός γυναικών που ωφελούνται από υποστηρικτικά μέτρα για τη συμφιλίωση της επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής" όπου η αθροιστική στοχοθεσία ενταγμένων πράξεων είναι 29.652 ωφελούμενες γυναίκες έναντι 15.700 ωφελούμενων γυναικών προγραμματικά, "λειτουργία νέων δομών ψυχικής υγείας" όπου η αθροιστική στοχοθεσία ενταγμένων πράξεων είναι 383 δομές έναντι 189 δομών προγραμματικά, "προγράμματα ενημέρωσης κοινού για την προάσπιση της δημόσιας υγείας", όπου η αθροιστική στοχοθεσία ενταγμένων πράξεων είναι 66 προγράμματα έναντι 24 προγραμματικά, "αριθμός εγγεγραμμένων ανέργων που συμμετέχουν σε προγράμματα κατάρτισης" όπου η αθροιστική στοχοθεσία ενταγμένων πράξεων είναι 114.924 άνεργοι έναντι 90.100 ανέργων προγραμματικά, "αριθμός εκδηλώσεων", όπου η αθροιστική στοχοθεσία ενταγμένων πράξεων είναι 117 εκδηλώσεις έναντι 30 εκδηλώσεων προγραμματικά και "σύμβουλοι δημοσιότητας (πλήθος συμβάσεων)" όπου η αθροιστική στοχοθεσία ενταγμένων πράξεων είναι 2 έναντι 1 προγραμματικής.
 - σε 7 δείκτες η στοχοθεσία ενταγμένων πράξεων κυμαίνεται άνω του 50% της αντίστοιχης προγραμματικής στοχοθεσίας (ακριβέστερα είναι της τάξης του 70-84%)
 - μόνο 2 δείκτες έχουν αθροιστική τιμή στόχου από τις ενταγμένες πράξεις πολύ χαμηλή έναντι της αντίστοιχης προγραμματικής. Πρόκειται για τους δείκτες "πλήθος ολοκληρωμένων συστημικών παρεμβάσεων" (1 παρέμβαση από τα ενταγμένα ΤΔ πράξεων έναντι 11 προγραμματικών και "αριθμός εργαζομένων και αυτοαπασχολούμενων" (20.682 από τα ενταγμένα ΤΔ έναντι 275.000 προγραμματικά)

- Ως προ την πορεία υλοποίησης των 2 δεικτών ΕΣΠΑ διαπιστώνονται τα εξής:
 - Ο δείκτης: Αριθμός γυναικών που ωφελούνται από υποστηρικτικά μέτρα για τη συμφιλίωση της επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ) ανά έτος, έχει ήδη υπερκαλύψει τη στοχοθεσία του ΕΠ σύμφωνα με τα στοιχεία υλοποίησης έως και 30.06.2012 (111,1%).
 - Ο δείκτης: Αριθμός ανέργων ευπαθών κοινωνικά ομάδων που ωφελούνται από δράσεις ΕΚΤ (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ), παρουσιάζει μεγάλη κάλυψη στοχοθεσίας, η οποία ανέρχεται στο 80,1% ενώ ως προς την υλοποίηση υστερεί καθώς εμφανίζει ποσοστό επίτευξης έως 30.06.2012 ίσο με 20,2%. Σε κάθε περίπτωση και σύμφωνα με την τιμή στόχο των ενταγμένων πράξεων ο στόχος σε προγραμματικό επίπεδο αναμένεται να επιτευχθεί καθώς ήδη σχεδιάζονται νέες δράσεις που θα τον εξυπηρετούν. Καταλήγοντας και όσον αφορά τον παρόντα υπό εξέταση δείκτη θα πρέπει να επισημανθεί ότι αυτός τροφοδοτείται και από πράξεις του ΘΑΠ 5. αν και περιλαμβάνεται στο πλέγμα δεικτών του ΘΑΠ 4. Ειδικότερα μετράει περίπου 2.000 ωφελούμενους από πράξεις του ΘΑΠ 5, που μέχρι και την περίοδο αναφοράς στα σχετικά ΤΔΕΠ δεν έχει περιληφθεί κανένας ωφελούμενος από δράσεις του ΘΑΠ5, γεγονός για το οποίο θα πρέπει να ληφθεί ιδιαίτερη μέριμνα από τους αρμόδιους φορείς διαχείρισης, καθώς αποτελεί σχετική δέσμευση του ΕΣΠΑ.

Αναφορικά με τους δείκτες αποτελέσματος και την πορεία επίτευξης αυτών έως και την περίοδο αναφοράς, προκύπτουν τα ακόλουθα βασικά συμπεράσματα:

- Από τους 19 δείκτες αποτελέσματος και λαμβάνοντας υπόψη τα υφιστάμενα συστήματα παρακολούθησης μόνο 10 μπορούν να μετρηθούν αξιοποιώντας τα δεδομένα των δελτίων παρακολούθησης προόδου, του παραρτήματος 23, τα στατιστικά στοιχεία καταγεγραμμένης ανεργίας του ΟΑΕΔ, τα στοιχεία των τριμηνιαίων ερευνών εργατικού δυναμικού της ΕΛ.ΣΤΑΤ και λυπτές διαθέσιμες πηγές άντλησης αξιόπιστων δεδομένων.
- Ειδικά για 2 δείκτες που αφορούν στην μέτρηση του αριθμού των ωφελούμενων που βρίσκουν εργασία 6 μήνες μετά την παρέμβαση, θα πρέπει να διενεργηθεί ειδική έρευνα πεδίου καθώς η τήρηση και η παρακολούθηση ανάλογων δεδομένων, με εξαίρεση στις ενέργειες κατάρτισης, στην παρούσα φάση δεν επιτρέπει την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.
- Από τους 10 δείκτες αποτελέσματος που εμφανίζουν υλοποίηση μόνο 2 εξ αυτών παρουσιάζουν ικανοποιητική πρόοδο και φαίνεται ότι θα επιτευχθούν οι τιμές στόχοι τους μέχρι το τέλος του ΕΠΑΝΑΔ. Πρόκειται για τους εξής δείκτες:
 - Ποσοστό του προϋπολογισμού του Επιχειρησιακού Προγράμματος που διατέθηκε στους κοινωνικούς εταίρους, ο οποίος έχει ποσοστό επίτευξης 75%
 - Ποσοστό ανέργων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης και λαμβάνουν πιστοποίηση επί του συνόλου των καταρτισθέντων, ο οποίος έχει ποσοστό επίτευξης 111%
- Οι υπόλοιποι 6 μετρήσιμοι δείκτες αποτελέσματος εμφανίζουν ποσοστά επίτευξης της τάξεως από 0% έως 24%.
- Ειδικά για το δείκτη αποτελέσματος με τίτλο: **Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων ΕΚΟ που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων ΕΚΟ που αναζητούν εργασία (Κωδ. 5055)**, η τιμή υλοποίησης του δείκτη έως 30.06.2012, η οποία ανέρχεται σε 17,79%, παρουσιάζει πολύ ικανοποιητική πορεία υλοποίησης. Εντούτοις ο τρόπος υπολογισμού της εν λόγω τιμής επίτευξης δεν είναι αντιπροσωπευτικός της πραγματικής κατάστασης, καθώς η καταγεγραμμένη ανεργία ΕΚΟ που έχει υπολογιστεί στον παρανομαστή, βάσει σχετικών δεδομένων που τηρεί ο ΟΑΕΔ αφορά μόνο σε μέρος των κατηγοριών ΕΚΟ, από το σύνολο των κατηγοριών όπως αυτές ορίζονται από τον Κανονισμό του ΕΚΤ, με εκ τούτου ο πληθυσμός του παρανομαστή δεν είναι ο πραγματικός.

C Αξιολόγηση της Αποτελεσματικότητας και Αποδοτικότητας Υλοποίησης του ΕΠΑΝΑΔ

C.1 Αξιολόγηση της Χρηματοοικονομικής Πορείας του ΕΠΑΝΑΔ

C.1.1 Αποτίμηση της γενικής χρηματοοικονομικής εικόνας του Προγράμματος

Η αξιολόγηση της Οικονομικής Πρόόδου του ΕΠ Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού στο παρόν παραδοτέο βασίστηκε στα χρηματοοικονομικά στοιχεία της αναφοράς του ΟΠΣ με ημερομηνία **30/06/2012**. Τα στοιχεία αυτά, προσαρμοσμένα κατάλληλα, χρησιμοποιήθηκαν για την επικαιροποίηση της βάσης αξιολόγησης η οποία δομήθηκε στο πλαίσιο του Παραδοτέου προκειμένου να αποτιμηθεί η εκ των κάτω προς τα άνω χρηματοοικονομική πρόοδος, αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα του ΕΠ.

Η Συνολική Δημόσια Δαπάνη του Προγράμματος ανέρχεται σε 2.658.823.845 € ενώ η Κοινοτική Συνδρομή σε 2.260.000.000 € ενώ εγκρίθηκε η πρόταση αναθεώρησης του Ε.Π. σύμφωνα με την οποία το πρόγραμμα ενισχύεται κατά 81.945.429 € (μεταφορά πόρων από το ΕΠ «Διοικητική Μεταρρύθμιση») με αποτέλεσμα ο αναθεωρημένος προϋπολογισμός της Δημόσιας Δαπάνης του Ε.Π. να ανέρχεται σε 2.740.769.274 €. Στον πίνακα που ακολουθεί διαφαίνεται και η Προγραμματική Δημόσια Δαπάνη βάσει της αναθεώρησης ανά Θεματικό Άξονα.

Πίνακας 67 Δημόσια Δαπάνη ΕΠ

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ	ΔΔ προ πρότασης αναθεώρησης	ΔΔ αναθεώρησης	Διαφοροποίηση
ΘΑΠ 1	95.426.480,00	45.426.481,00	-49.999.999,00
ΘΑΠ 2	492.558.604,00	452.558.604,00	-40.000.000,00
ΘΑΠ 3	1.420.975.985,00	1.652.921.412,00	231.945.427,00
ΘΑΠ 4	273.855.563,00	273.855.563,00	0,00
ΘΑΠ 5	328.148.384,00	268.148.385,00	-59.999.999,00
ΘΑΠ 6	47.858.829,00	47.858.829,00	0,00
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΔ ΕΠ	2.658.823.845,00	2.740.769.274,00	81.945.429,00

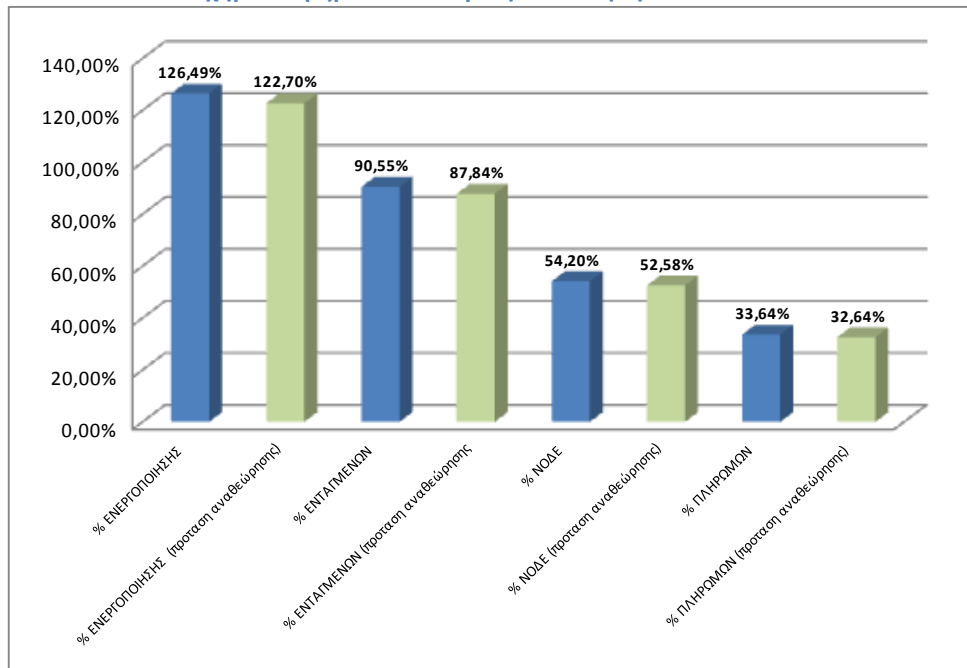
Με βάση τα παραπάνω στοιχεία, μέχρι 30/6/2012 έχουν εκδοθεί προσκλήσεις συνολικού προϋπολογισμού 3.363.050.515,00 €. Το ποσό αυτό ανέρχεται σε 126% της εγκεκριμένης Δημόσιας Δαπάνης ενώ μειώνεται σε 123% σύμφωνα με την αναθεωρημένη συνολική ΔΔ. Σε κάθε περίπτωση, η υπερδέσμευση των προσκλήσεων κρίνεται λογική ώστε να υπάρχει η μεγαλύτερη δυνατή ασφάλεια ότι ο συνολικός προϋπολογισμός του Προγράμματος θα εξειδικευτεί σε έργα και τελικά θα απορροφηθεί.

Αναφορικά με τις εντάξεις του Προγράμματος, έχουν ενταχθεί **972 έργα μη κρατικών ενισχύσεων και 31.649 έργα κρατικών ενισχύσεων**, ενώ ο συνολικός προϋπολογισμός τους ανέρχεται σε 2.407.551.359 €. Το ποσό αυτό ανέρχεται σε **90,55% της εγκεκριμένης Δημόσιας Δαπάνης** ενώ με βάση την αναθεώρηση το ποσοστό ανέρχεται σε 87,84%. Το ποσοστό αυτό, ως ένδειξη ενεργοποίησης του Ε.Π. κρίνεται ικανοποιητικό ενώ αξιοσημείωτη είναι και η αύξηση που έχουν σημειώσει οι εντάξεις σε σχέση με την 31^η/12/2011. Ειδικότερα, κατά το τελευταίο εξάμηνο αυξήθηκαν οι εντάξεις κατά 625εκ ευρώ που αντιστοιχούν σε 1.436 νέα έργα.

Σε επίπεδο **νομικών δεσμεύσεων**, ο π/υ ανέρχεται σε 1.441.202.584 € ήτοι **54,20%** σε επίπεδο προγραμματικής δημόσιας δαπάνης και 52,58% βάσει της αναθεώρησης. Σημειώνεται ότι οι συμβασιοποιήσεις αυξήθηκαν κατά 158 εκ ευρώ περίπου σε σχέση με την 31^η/12/2011.

Οι **δαπάνες** του Προγράμματος ανέρχονται σε 894.520.430 €, δηλαδή μέχρι τις 30/6/2012 η απορρόφηση του ΕΠΑΝΑΔ επί της Προγραμματικής Δημόσιας Δαπάνης του ανέρχεται σε 33,64%, αυξημένες κατά 185 εκ σε σχέση με τη περίοδο 31/12/2011.

Σχήμα 6 Χρηματοοικονομική υλοποίηση του ΕΠΑΝΑΔ

Χρηματοοικονομική Εικόνα ανά Θεματική Προτεραιότητα

Δεδομένου ότι πολλές θεματικές προτεραιότητες διατρέχουν το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα οριζόντια και όχι μόνο σε επίπεδο Θεματικού Άξονα, στην παρούσα ενότητα πραγματοποιείται μια αποτίμηση της χρηματοοικονομικής προόδου του συνόλου του ΕΠΑΝΑΔ ανά Θεματική Προτεραιότητα. Η προσέγγιση αυτή είναι χρήσιμη προκειμένου να αναδειχθούν οι κατηγορίες δράσεων που εξελίσσονται ομαλά αλλά και να αναδειχθούν αυτές που παρουσιάζουν υστέρηση και θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα για την επίτευξη των διαδικασιών υλοποίησής τους. Το Πρόγραμμα εξειδικεύεται σε 13 Θεματικές Προτεραιότητες οι οποίες είναι οι εξής:

- Θεματική Προτεραιότητα 62: 'Ανάπτυξη συστημάτων και στρατηγικών διά βίου μάθησης στις επιχειρήσεις: παροχή κατάρτισης και υπηρεσιών στους εργαζομένους για τη βελτίωση της προσαρμοστικότητάς τους στις μεταβολές, προαγωγή της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας
- Θεματική Προτεραιότητα 63: Σχεδιασμός και προώθηση καινοτόμων και περισσότερο παραγωγικών τρόπων οργάνωσης της εργασίας.
- Θεματική Προτεραιότητα 64: Ανάπτυξη ειδικών υπηρεσιών για την απασχόληση, την κατάρτιση και τη στήριξη σε συνδυασμό με την αναδιάρθρωση κλάδων και επιχειρήσεων, και ανάπτυξη συστημάτων για την πρόβλεψη των οικονομικών μεταβολών και των μελλοντικών απαιτήσεων όσον αφορά θέσεις απασχόλησης και δεξιότητες
- Θεματική Προτεραιότητα 65: Εκσυγχρονισμός και ενίσχυση των θεσμικών δομών της αγοράς εργασίας
- Θεματική Προτεραιότητα 66: "Εφαρμογή ενεργητικών και προληπτικών μέτρων στην αγορά εργασίας
- Θεματική Προτεραιότητα 67: Μέτρα ενθάρρυνσης της ενεργού γήρανσης και παράτασης εργασιακής ζωής
- Θεματική Προτεραιότητα 69: Μέτρα για την βελτίωση της προσβασιμότητας στην εργασία και την ενδυνάμωση της βιώσιμης εργασιακής συμμετοχής και εξέλιξης της γυναίκας, ώστε να μειωθούν οι διακρίσεις φύλου στην αγορά εργασίας, και να εναρμονισθεί η εργασιακή με την ιδιωτική ζωή, όπως οι διευκολύνσεις παροχής υπηρεσιών φροντίδας παιδιών και φροντίδας εξαρτημένων προσώπων.
- Θεματική Προτεραιότητα 71: Τρόποι για την ενσωμάτωση και την επανένταξη στην αγορά εργασίας μειονεκτούντων ατόμων, καταπολέμηση των διακρίσεων κατά την πρόσβαση και την πρόοδο στην αγορά εργασίας και προαγωγή της αποδοχής της ποικιλίας στο χώρο εργασίας.

- Θεματική Προτεραιότητα 72: Σχεδιασμός, εισαγωγή και εφαρμογή μεταρρυθμίσεων στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης προκειμένου να αυξηθεί η απασχολησιμότητα, να βελτιωθεί η συνάφεια της υποχρεωτικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης/ κατάρτισης προς την αγορά εργασίας, και να προσαρμοστούν οι δεξιότητες του εκπαιδευμένου προσωπικού σε μία καινοτόμο αντί-ληψη και σε μια οικονομία βασισμένη στην κοινωνία της γνώσης.
- Θεματική Προτεραιότητα 73: Μέτρα για την αύξηση της δια βίου συμμετοχής στην εκπαίδευση και την κατάρτιση συμπεριλαμβάνοντας δράσεις για μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης από το σχολείο, του διαχωρισμού στα γνωστικά αντικείμενα με διακρίσεις φύλου, και για διεύρυνση της πρόσβασης στα αντικείμενα και στην ποιότητα της υποχρεωτικής/επαγγελματικής και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και κατάρτισης.
- Θεματική Προτεραιότητα 81: Μηχανισμοί για την βελτίωση των καλών πρακτικών και του προγραμματικού σχεδιασμού, παρακολούθηση και αξιολόγηση σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, δημιουργία ετοιμότητας στην εφαρμογή πολιτικών και προγραμμάτων
- Θεματική Προτεραιότητα 85: Προετοιμασία, εφαρμογή παρακολούθηση και επιθεώρηση.
- Θεματική Προτεραιότητα 86: Αξιολόγηση και Μελέτες, πληροφορίες και επικοινωνία.

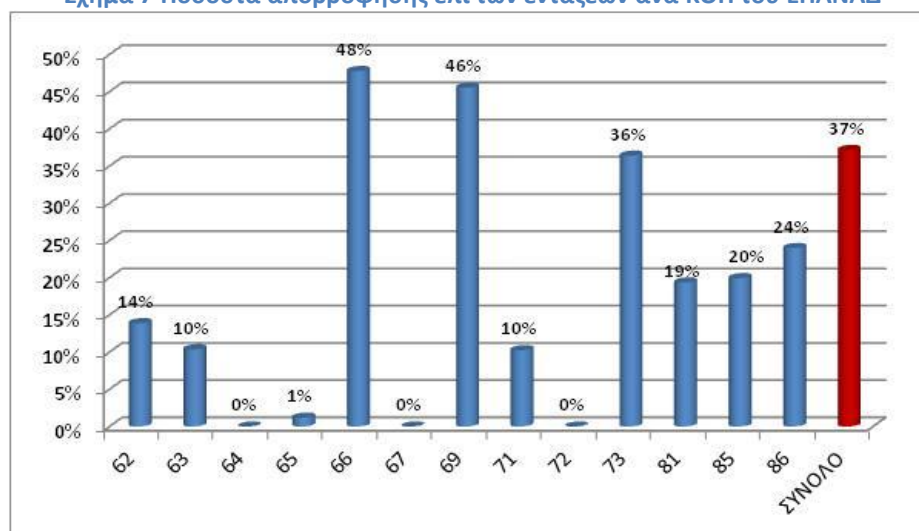
Ο ακόλουθος πίνακας 69 παρουσιάζει τη χρηματοοικονομική εικόνα των θεματικών προτεραιοτήτων, ενώ για την καλύτερη απεικόνιση της πορείας παρατίθεται και σχετικό γράφημα (Σχήμα 7)

Πίνακας 68 Χρηματοοικονομική πορεία ΕΠ ανά ΚΘΠ

ΚΘΠ	Εντάξεις	ΝΟΔΕ	Δαπάνες	% Απορρόφησης σε επίπεδο εντάξεων
62	128.148.513	104.227.883	17.788.345	14%
63	1.158.500	1.083.756	120.073	10%
64	0	0	0	0%
65	1.585.350	288.212	18.819	1%
66	1.119.627.460	790.649.715	534.968.765	48%
67	2.000.000	0	0	0%
69	606.097.532	408.881.988	275.915.919	46%
71	475.477.660	91.415.159	48.765.775	10%
72	0	0	0	0%
73	10.756.000	3.922.000	3.915.000	36%
81	39.151.320	28.985.981	7.579.694	19%
85	4.970.127	2.567.175	990.919	20%
86	18.578.896	9.180.716	4.457.121	24%
ΣΥΝΟΛΟ	2.407.551.359	1.441.202.584	894.520.430	37%

Πηγή: Αναφορά ΟΠΣ 30/6/2012

Σχήμα 7 Ποσοστά απορρόφησης επί των εντάξεων ανά ΚΘΠ του ΕΠΑΝΑΔ

Από τα παραπάνω διαπιστώνεται ότι **πιο ικανοποιητική πορεία υλοποίησης με βάση τις εντάξεις και τις Δαπάνες παρουσιάζουν οι δράσεις ενεργητικών και προληπτικών μέτρων στην αγορά εργασίας (ΚΟΠ 66) και τα μέτρα για την βελτίωση της προσβασιμότητας στην εργασία και την ενδυνάμωση της βιώσιμης εργασιακής συμμετοχής και εξέλιξης της γυναίκας (ΚΟΠ 69).**

C.1.2 Αποτίμηση της χρηματοοικονομικής εικόνας των Θεματικών Στόχων του Προγράμματος

C.1.2.1 Άξονες Προτεραιότητας 1,2,3: «Συστημικές Παρεμβάσεις»

Η συνολική εικόνα του Θεματικού Άξονα Προτεραιότητας 1

Ο Άξονας 1 (ΑΠ 1, ΑΠ 2, ΑΠ 3) περιλαμβάνει όλες τις συστημικές μεταρρυθμιστικές δράσεις του Προγράμματος και η εγκεκριμένη Δημόσια Δαπάνη του ανέρχεται σε 95.426.480 € ποσοστό δηλαδή 3,59% της συνολικής Δημόσιας Δαπάνης ενώ εξειδικεύεται σε 11 κατηγορίες παρέμβασης και αντίστοιχες κατηγορίες πράξης.

Η πρόοδος εφαρμογής του ΑΠ 1 μέχρι και 30/6/2012 όπως αποτυπώνεται από την χρηματοοικονομική εικόνα του έχει ως εξής:

- Έχουν εκδοθεί προσκλήσεις συνολικού προϋπολογισμού 43.274.510 €, ποσοστό δηλαδή 45,35% της εγκεκριμένης Προγραμματικής Δημόσιας Δαπάνης του ΘΑΠ.
- έχουν ενταχθεί συνολικά 22 έργα συνολικού προϋπολογισμού 13.201.350 €, ενώ αντιπροσωπεύουν το 13,83% της Προγραμματικής Δημόσιας Δαπάνης του ΘΑΠ
- έχουν αναληφθεί νομικές δεσμεύσεις, οι οποίες ανέρχονται σε 5.046.868 € και οι οποίες αντιστοιχούν στο 5,29% της Προγραμματικής Δημόσιας Δαπάνης του ΘΑΠ
- οι δαπάνες του ΘΑΠ 1 ανέρχονται σε 4.289.288€ με αποτέλεσμα το ποσοστό απορρόφησης να ανέρχεται σε 4,49% (μικρότερη του μέσου όρου απορρόφησης του ΕΠΑΝΑΔ που ανέρχεται σε 16%).

Σε επίπεδο άξονα προτεραιότητας παρουσιάζεται υστέρηση στην **ενεργοποίηση σε όλα τα χρηματοοικονομικά επίπεδα. Η υστέρηση που παρατηρείται οφείλεται κυρίως στη φύση και στον απαιτούμενο χρόνο ωρίμανσης των συγκεκριμένων παρεμβάσεων** καθώς πρόκειται για δράσεις συστημικού χαρακτήρα που διατρέχουν το σύνολο των παρεμβάσεων του ΕΠΑΝΑΔ και για τις οποίες απαιτούνται προπαρασκευαστικές ενέργειες σχεδιασμού και εφαρμογής τους, περιλαμβανομένων και των απαιτούμενων ενεργειών διαβούλευσης με τις αρμόδιες υπηρεσίες σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο. Σημειώνεται ότι **στο πλαίσιο της αναθεώρησης εγκρίθηκε μείωση που ανέρχεται στο 53% περίπου της προγραμματικής δημόσιας δαπάνης**, ήτοι 45,4 εκ ευρώ από 95,4 εκ ευρώ.

Η εν λόγω μείωση προκύπτει αφενός λόγω της υλοποίησης συγκεκριμένων παρεμβάσεων συστημικού χαρακτήρα σε προϋπολογισμό μικρότερο του αρχικά εκτιμηθέντος και αφετέρου λόγω εξειδίκευσης Σχεδίων Δράσης - σε διαβούλευση με την ΕΕ - που επιτρέπουν επίτευξη στοχοθεσίας με χαμηλότερη χρηματοοικονομική δέσμευση. Ενδεικτικά:

- **Συστημική 1:** Ανάπτυξη και εφαρμογή Ολοκληρωμένου Συστήματος για τον καθορισμό των αναγκών της Αγοράς Εργασίας - Σύστημα 1 ΕΣΣΕΕΚΑ. Ο αρχικός σχεδιασμός δέσμευε 21 εκ €. Σε συνεργασία με την ΕΕ υπήρξε ανασχεδιασμός του Σχεδίου Δράσης λόγω θεσμικών / διοικητικών αλλαγών (κατάργηση ΠΑΕΠ) και στο τελικό υπό έγκριση Σχέδιο Δράσης επελέγη σημαντικά οικονομικότερη λύση για την ανάπτυξη του συστήματος διάγνωσης των αναγκών της αγοράς εργασίας. Ειδικότερα, προβλέπεται η μεταφορά ευρωπαϊκού μοντέλου διάγνωσης των αναγκών με γνώμονα την ισχυρή περιφερειακή διάσταση της διάγνωσης σύμφωνα με τις επιταγές της Στρατηγικής "Ευρώπη 2014 - 2020". Το Ε.Ι.Ε.Α.Δ., ως καθολικός διάδοχος της ΠΑΕΠ, αναλαμβάνει το ερευνητικό έργο που σχετίζεται με τη διάγνωση των αναγκών της αγοράς εργασίας. Παράλληλα, κοινωνικοί εταίροι έχουν ήδη αναπτύξει εργαλεία και μεθοδολογίες διάγνωσης αναγκών της αγοράς εργασίας, τα οποία λαμβάνονται υπόψη στο νέο σχεδιασμό της εν λόγω συστημικής παρέμβασης.
- **Συστημική 2:** Ανάπτυξη και εφαρμογή Συστήματος Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης - Σύστημα 4 ΕΣΣΕΕΚΑ. Ο αρχικός σχεδιασμός δέσμευε 42.926.480 €. Λόγω θεσμικών, οργανωτικών και διοικητικών αλλαγών (συγχώνευση των ΕΚΕΠΙΣ, ΕΟΠΠ και ΕΚΕΠ (ΚΥΑ, ΦΕΚ θ' 2351/20-10-11) και λειτουργικής ενοποίησης τους σε ένα φορέα, ΕΟΠΠΕΠ) δημιουργήθηκαν σημαντικές

οικονομίες κλίμακας χωρίς να αλλοιώνονται οι στόχοι της συστημικής παρέμβασης. Ο ΕΟΠΠΕΠ αναλαμβάνει το δίκτυο σχεδιασμού και υλοποίησης των 3 συστημάτων του ΕΣΣΕΕΚΑ ήτοι: πιστοποίηση εισροών και εκροών της κατάρτισης, συμβουλευτική και επαγγελματικό προσανατολισμό. Η σημερινή πρόβλεψη αφορά την υλοποίηση της συστημικής με κόστος 25 εκ € με ενσωμάτωση και της επόμενης παρέμβασης.

- **Συστημική 3:** Εφαρμογή συστήματος Συμβουλευτικής στο πλαίσιο της δια βίου μάθησης - (Συμβουλευτική Επαγγελματικού Προσανατολισμού)- Σύστημα 6 ΕΣΣΕΕΚΑ. Ο αρχικός σχεδιασμός δέσμευε 9 εκ €. Η σημερινή πρόβλεψη αφορά την ενσωμάτωση στην προηγούμενη συστημική, με εφαρμογή του εγκεκριμένου Σχεδίου Δράσης για τη συμβουλευτική.
- **Συστημική 4:** Ανάπτυξη ικανοτήτων για τη δημιουργία πολιτικών & προγραμμάτων στους σχετικούς τομείς του ΕΚΤ & σε ολοκληρωμένες δράσεις τοπικής ανάπτυξης & ειδική στήριξη των κοινωνικοοικονομικών φορέων. Στο πλαίσιο της παρέμβασης εκπονήθηκε το διαχειριστικό πλαίσιο της δράσης (ΤΟΠΣΑ και ΤΟΠ ΕΚΟ) με πολύ χαμηλό κόστος υλοποίησης σε σχέση με τους δεσμευμένους πόρους. Η σημερινή πρόβλεψη αφορά την ενσωμάτωση της ανωτέρω συστημικής στην υπ αριθμόν 1: *Ανάπτυξη και εφαρμογή Ολοκληρωμένου Συστήματος για τον καθορισμό των αναγκών της Αγοράς Εργασίας - Σύστημα 1 ΕΣΣΕΕΚΑ* προκειμένου να υλοποιηθούν ενέργειες διάγνωσης αναγκών της αγοράς εργασίας για ολοκληρωμένες δράσεις τοπικής ανάπτυξης με την συμβολή των κοινωνικοοικονομικών φορέων. Στην κατεύθυνση αυτή μπορούν να κληθούν να συμβάλλουν αφενός οι κοινωνικοί εταίροι και αφετέρου οι Αναπτυξιακές Συμπράξεις στο πλαίσιο των δράσεων ΤΟΠΣΑ και ΤΟΠΕΚΟ.
- **Συστημική 5:** Ανάπτυξη και λειτουργία «Διαδικτυακής Πύλης» σύζευξης προσφοράς και ζήτησης εργασίας. Έχει αναπτυχθεί και τεθεί σε λειτουργία η Διαδικτυακή Πύλη Σύζευξης Προσφοράς-Ζήτησης Εργασίας από τον ΟΑΕΔ, με δαπάνη σημαντικά χαμηλότερη της προϋπολογισθείσας.
- **Συστημική 6:** Αναβάθμιση του δικτύου των ΔΥΑ σε ενιαίο σύστημα κέντρων παροχής ολοκληρωμένων υπηρεσιών – one stop shops. Βρίσκεται σε εξέλιξη σχέδιο αναδιοργάνωσης του ΟΑΕΔ, το οποίο αναμένεται να έχει εξειδικευτεί πλήρως το 1^ο εξάμηνο του 2013. Με βάση το σχέδιο αναδιοργάνωσης αναμένεται αρχικά η πιλοτική του εφαρμογή σε 10 δομές. Με την αναθεώρηση του ΕΠΑΝΑΔ εγκρίθηκε για λόγους συστηματικότερης οργάνωσης των παρεμβάσεων, η συνένωση των παρεμβάσεων 5 και 6 σε μια ενιαία συστημική παρέμβαση που να αφορά τον ΟΑΕΔ.

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει την χρηματοοικονομική εικόνα του ΘΑΠ 1 σε απόλυτα μεγέθη την 30/6/2012 προ της αναθεώρησης. Για εποπτικούς λόγους έχει προστεθεί στον εν λόγω πίνακα και η αναθεωρημένη προγραμματική δημόσια δαπάνη.

Πίνακας 69 Χρηματοοικονομική πορεία ΘΑΠ 1 ανά ΑΠ

ΑΠ	Προγραμματική Δημόσια Δαπάνη	Αναθεώρηση ΠΔΔ	Προσκλήσεις	Εντάξεις	ΝΟΔΕ	Δαπάνες
1	50.084.722	23.842.152,00	23.169.934	7.140.820	2.720.450	2.308.452
2	42.436.980	20.201.548,00	17.147.175	5.424.440	2.082.664	1.773.795
3	2.904.778	1.382.781,00	2.957.402	636.090	243.755	207.041
ΣΥΝΟΛΟ	95.426.480	45.426.481,00	43.274.510	13.201.350	5.046.868	4.289.288

Πηγή: Αναφορά ΟΠΣ 30/6/2012

Χρηματοοικονομική Εικόνα ανά Κωδικό Θεματικής Προτεραιότητας

Ο ακόλουθος Πίνακας παρουσιάζει την Χρηματοοικονομική Εικόνα του ΘΑΠ 1 ανά Κωδικό Θεματικής Προτεραιότητας.

Πίνακας 70 Χρηματοοικονομική εικόνα ΘΑΠ 1 ανά ΚΘΠ

ΚΘΠ	Εντάξεις	ΝΟΔΕ	Δαπάνες	% Απορρόφησης σε επίπεδο εντάξεων
64	0	0	0	
65	1.585.350	288.212	18.819	1%
71	200.000	186.050	185.249	93%
73	10.756.000	3.922.000	3.915.000	36%
81	660.000	650.606	170.220	26%
ΣΥΝΟΛΟ	13.201.350	5.046.868	4.289.288	32 %

Πηγή: Αναφορά ΟΠΣ 1/10/2012

Όπως φαίνεται από τον παραπάνω πίνακα δεν έχει ενεργοποιηθεί η θεματική προτεραιότητα 64 «Ανάπτυξη ειδικών υπηρεσιών για την απασχόληση, την κατάρτιση και τη στήριξη σε συνδυασμό με την αναδιάρθρωση κλάδων και επιχειρήσεων, και ανάπτυξη συστημάτων για την πρόβλεψη των οικονομικών μεταβολών και των μελλοντικών απαιτήσεων όσον αφορά θέσεις απασχόλησης και δεξιότητες» και αφορά τη Συστημική 1, λόγω καθυστερήσεων που οφείλονται σε θεσμικές / διοικητικές αλλαγές (κατάργηση ΠΑΕΠ, μη έγκριση Σχεδίου Δράσης για τη διάγνωση των αναγκών της αγοράς εργασίας). Η μεγαλύτερη απορρόφηση (93%) σε επίπεδο εντάξεων και δαπανών παρουσιάζει η προτεραιότητα 71 «Τρόποι για την ενσωμάτωση και την επανένταξη στην αγορά εργασίας μειονεκτούντων ατόμων, καταπολέμηση των διακρίσεων κατά την πρόσβαση και την πρόοδο στην αγορά εργασίας και προαγωγή της αποδοχής της ποικιλίας στο χώρο εργασίας». Σε σχετικά ικανοποιητικό επίπεδο απορρόφησης κυμαίνονται οι θεματικές προτεραιότητες 73 «Μέτρα για την αύξηση της δια βίου συμμετοχής στην εκπαίδευση και την κατάρτιση συμπεριλαμβανοντας δράσεις για μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης από το σχολείο, του διαχωρισμού στα γνωστικά αντικείμενα με διακρίσεις φύλου, και για διεύρυνση της πρόσβασης στα αντικείμενα και στην ποιότητα της υποχρεωτικής/επαγγελματικής και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και κατάρτισης» και 81 «Μηχανισμοί για την βελτίωση των καλών πρακτικών και του προγραμματικού σχεδιασμού, παρακολούθηση και αξιολόγηση σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, δημιουργία ετοιμότητας στην εφαρμογή πολιτικών και προγραμμάτων» με ποσοστά που ανέρχονται σε 36% και 26% αντίστοιχα.

Χρηματοοικονομική Εικόνα του ΘΑΠ ανά Κατηγορία Παρέμβασης και Κατηγορία Πράξης

Ο ακόλουθος Πίνακας παρουσιάζει την Χρηματοοικονομική Εικόνα του ΑΠ 1 ανά Κατηγορία Παρέμβασης και Κατηγορία Πράξης.

Πίνακας 71 Χρηματοοικονομική εικόνα ΘΑΠ 1 ανά ΚΠ

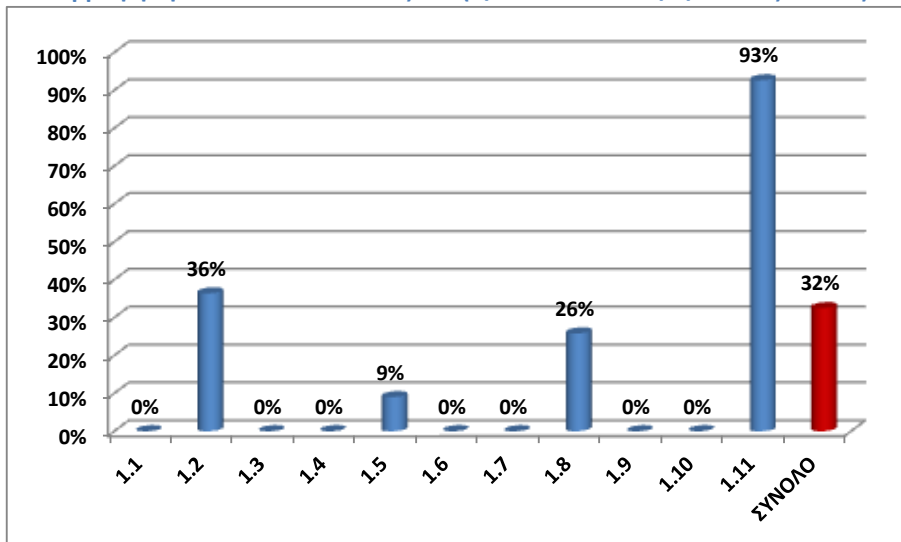
Κατηγορίες Παρέμβασης/Πράξης	Εντάξεις	ΝΟΔΕ	Δαπάνες
1.1	0	0	0
1.2	10.756.000	3.922.000	3.915.000
1.3	0	0	0
1.4	0	0	0
1.5	209.100	124.722	18.819
1.6	49.200	0	0
1.7	977.600	145.655	0
1.8	660.000	650.606	170.220
1.9	349.450	17.835	0
1.10	0	0	0
1.11	200.000	186.050	185.249
ΣΥΝΟΛΟ	13.201.350	5.046.868	4.289.288

Πηγή: Αναφορά ΟΠΣ 1/10/2012

Όπως φαίνεται από τον παραπάνω πίνακα παρατηρούνται μηδενικές εντάξεις στις κατηγορίες παρέμβασης 1.1, 1.3, 1.4 και 1.10, ενώ τη μεγαλύτερη ενεργοποίηση σε επίπεδο νομικών δεσμεύσεων και δαπανών παρουσιάζει η κατηγορία 1.2 «Ανάπτυξη και εφαρμογή συστήματος Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης» λόγω της δράσης «Ανάπτυξη και Πιστοποίηση Επαγγελματικών Περιγραμμάτων» και 1.11 «Αναδιάρθρωση και επέκταση του ρόλου και των αρμοδιοτήτων του Εθνικού Παρατηρητηρίου ΑμεΑ» λόγω της δράσης «Στρατηγική μελέτη για την αναδιάρθρωση και την επέκταση του ρόλου και των αρμοδιοτήτων του Εθνικού Παρατηρητηρίου ΑμεΑ».

Για πληρέστερη απεικόνιση της προαναφερθείσας χρηματοοικονομικής εικόνας των παρεμβάσεων του ΘΑΠ 1 ακολουθεί και σχετικό γράφημα.

Σχήμα 8 -Απορρόφηση ΚΠ σε επίπεδο εντάξεων (π/υ δαπανών ΚΠ/π/υ εντάξεων ΚΠ) του ΘΑΠ 1

C.1.2.2 Άξονες Προτεραιότητας 4,5,6 : «Ενίσχυσης της Προσαρμοστικότητας του Ανθρώπινου Δυναμικού και των Επιχειρήσεων» (ΘΑΠ 2)

Η συνολική εικόνα του Θεματικού Άξονα Προτεραιότητας 2

Ο Θεματικός Άξονας 2 (ΑΠ 4, ΑΠ 5, ΑΠ 6) αποσκοπεί στη δυναμική προσαρμογή και τη συνεχή αναβάθμιση των γνώσεων και δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού στις απαιτήσεις μιας σύγχρονης κοινωνίας και ανταγωνιστικής οικονομίας και η εγκεκριμένη Δημόσια Δαπάνη του ανέρχεται σε 492.558.604 € ποσοστό δηλαδή 18,53% της συνολικής Δημόσιας Δαπάνης ενώ εξειδικεύεται σε 4 κατηγορίες παρέμβασης και 12 κατηγορίες πράξης. Η πρόοδος εφαρμογής του ΘΑΠ 2 επί της προγραμματικής δημόσιας δαπάνης μέχρι και 30/6/2012 όπως αποτυπώνεται από την χρηματοοικονομική εικόνα του έχει ως εξής:

- Έχουν εκδοθεί προσκλήσεις συνολικού προϋπολογισμού 429.738.500 €, ποσοστό δηλαδή 87,25% της εγκεκριμένης Προγραμματικής Δημόσιας Δαπάνης του ΘΑΠ.
- έχουν ενταχθεί συνολικά 40 έργα μη κρατικών ενισχύσεων και 483 κρατικών ενισχύσεων συνολικού προϋπολογισμού 169.798.332 €, ενώ αντιπροσωπεύουν το 34,47% της Προγραμματικής Δημόσιας Δαπάνης του ΘΑΠ
- έχουν αναληφθεί νομικές δεσμεύσεις, οι οποίες ανέρχονται σε 133.647.013 € και οι οποίες αντιστοιχούν στο 27,13% της Προγραμματικής Δημόσιας Δαπάνης του ΘΑΠ
- οι δαπάνες του ΘΑΠ 2 ανέρχονται σε 25.317.892€ με αποτέλεσμα το ποσοστό απορρόφησης να ανέρχεται σε 5,14% .

Σε επίπεδο Αξόνων Προτεραιότητας παρατηρείται στον ΑΠ 6 υπερδέσμευση (127%) σε επίπεδο προσκλήσεων, εν αντιθέσει με τους υπόλοιπους δυο που δεν υπερβαίνουν τη διαθέσιμη προγραμματική δημόσια δαπάνη. Ωστόσο η υπερδέσμευση που παρατηρείται στον ΑΠ 6 σε επίπεδο προσκλήσεων δεν συνεπάγεται και την υπέρβαση της προγραμματικής δημόσιας δαπάνης καθώς είθισται οι προσκλήσεις να υπερβαίνουν το διαθέσιμο π/υ προκειμένου να απορροφηθεί όσο το δυνατόν μεγαλύτερο μέρος της ΠΔΔ. Η απορρόφηση σε σχέση με τη προηγούμενη περίοδο αναφοράς (31/12/2011) σημειώνει ανοδική πορεία. Συγκεκριμένα, ο ΑΠ 4 έχει ενισχυθεί με 3,2 εκ ευρώ επιπλέον δαπάνες, ο ΑΠ 5 με 5,7 εκ ευρώ και ο ΑΠ 6 με 114 χιλιάδες ευρώ. Εν τούτοις, η απορρόφηση κυμαίνεται σε χαμηλά επίπεδα, ήτοι 3,14% στον ΑΠ 4, 7,91% στον ΑΠ 5 ΚΑΙ 3,40% στον ΑΠ 6. Η συνολική απορρόφηση του ΘΑΠ 2 ανέρχεται σε 5,14%. Η χαμηλή απορρόφηση του Θεματικού στόχου οφείλεται κυρίως σε θεσμικές αλλαγές που πραγματοποιήθηκαν (νέος ΕΦΔ υπεύθυνος για δράσεις προσαρμοστικότητας) με αποτέλεσμα καθυστερήσεις στην αξιολόγηση των υποβληθέντων προτάσεων της πράξης «Διαρθρωτική προσαρμογή εργαζομένων μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων που απασχολούν 1-49 άτομα».

Στο πλαίσιο της αναθεώρησης εγκρίθηκε μικρή σχετικά μείωση των διατιθέμενων πόρων των Αξόνων Προτεραιότητας 4,5,6 «Ενίσχυση της προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων και του ανθρώπινου δυναμικού».

Η μείωση αυτή σχετίζεται με βάση το γεγονός ότι κατά την εκπόνηση του ΕΠΑΝΑΔ η αναλογία εργαζομένων προς ανέργους ανερχόταν σε 10:1 ενώ κατά τα έτη που εκτυλίσσεται η δημοσιονομική κρίση ανατράπηκε άρδην ο συσχετισμός και σήμερα ο αριθμός των εργαζομένων έχει συρρικνωθεί δραστικά καθώς με στοιχεία ΕΕΔ 1ου τριμήνου 2012 η αναλογία εργαζομένων προς ανέργους ανέρχεται σε 3:1. Ειδικότερα, λαμβάνοντας υπόψη και την πορεία εκτέλεσης του εν λόγω ΘΑΠ σε συνδυασμό με τη μείωση του πληθυσμού της ομάδας στόχου, πραγματοποιήθηκε μεταφορά πόρων της τάξης μέχρι 10% της δημόσιας δαπάνης των ΑΠ 4,5,6 προς τους ΑΠ 7,8,9 που αντιστοιχούν σε 40 εκ €. Με τον τρόπο αυτό επιδιώκεται να προσαρμοσθεί η στοχοθεσία του ΕΠΑΝΑΔ προς τη νέα κατάσταση της αγοράς εργασίας ως αποτέλεσμα της δημοσιονομικής κρίσης της χώρας. Σε κάθε περίπτωση οι Άξονες Προτεραιότητας 4,5,6 εστιάζουν σε δράσεις προσαρμοστικότητας που συμβάλλουν στην αναβάθμιση των δεξιοτήτων των εργαζομένων και παρεμβάσεις που στοχεύουν στη προώθηση σύγχρονων τεχνικών δια βίου μάθησης στις επιχειρήσεις και στη βελτίωση της ποιότητας της παραγωγικότητας της εργασίας.

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει την χρηματοοικονομική εικόνα του ΘΑΠ 2 σε απόλυτα μεγέθη την 30/6/2012 προ της αναθεώρησης. Για εποπτικούς λόγους έχει προστεθεί στον εν λόγω πίνακα και η αναθεωρημένη προγραμματική δημόσια δαπάνη.

Πίνακας 72 Χρηματοοικονομική πορεία ΘΑΠ 2 ανά ΑΠ

ΑΠ	Προγραμματική Δημόσια Δαπάνη	Αναθεώρηση ΠΔΔ	Προσκλήσεις	Εντάξεις	ΝΟΔΕ	Δαπάνες
4	275.897.524	253.492.270	214.064.916	70.249.257	48.615.132	8.653.245
5	205.964.424	189.238.339	202.005.003	94.268.777	80.873.955	16.300.463
6	10.696.656	9.827.995	13.668.581	5.280.299	4.157.927	364.184
ΣΥΝΟΛΟ	492.558.604	452.558.604	429.738.500	169.798.332	133.647.014	25.317.892

Πηγή: Αναφορά ΟΠΣ 30/6/2012

Χρηματοοικονομική Εικόνα ανά Κωδικό Θεματικής Προτεραιότητας

Ο ακόλουθος Πίνακας παρουσιάζει την Χρηματοοικονομική Εικόνα του ΘΑΠ 2 ανά Κωδικό Θεματικής Προτεραιότητας

Πίνακας 73 Χρηματοοικονομική εικόνα ΘΑΠ 2 ανά ΚΘΠ

ΚΘΠ	Εντάξεις	ΝΟΔΕ	Δαπάνες	% Απορρόφησης σε επίπεδο εντάξεων
62	128.148.513	104.227.883	17.788.345	14%
63	1.158.500	1.083.756	120.073	10%
67	2.000.000	0	0	0%
72	0	0	0	0%
81	38.491.320	28.335.375	7.409.474	19%
ΣΥΝΟΛΟ	169.798.332	133.647.014	25.317.892	15%

Πηγή: Αναφορά ΟΠΣ 30/6/2012

Όπως φαίνεται από τον παραπάνω πίνακα δεν έχει ενεργοποιηθεί η θεματική προτεραιότητα 72 «Σχεδιασμός, εισαγωγή και εφαρμογή μεταρρυθμίσεων στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης με σκοπό την ανάπτυξη της απασχολησιμότητας, τη βελτίωση της σχέσης της αρχικής και της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας και τη συνεχή αναβάθμιση των προσόντων του προσωπικού κατάρτισης με στόχο μια οικονομία που να βασίζεται στη γνώση». Τη μεγαλύτερη απορρόφηση (19%) σε επίπεδο εντάξεων παρουσιάζει η προτεραιότητα 81 «Μηχανισμοί για τη βελτίωση των ορθών πρακτικών και του προγραμματικού σχεδιασμού, παρακολούθηση και αξιολόγηση σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και δημιουργία ικανότητας όσον αφορά την εφαρμογή πολιτικών και προγραμμάτων». Σε σχετικά ικανοποιητικό επίπεδο απορρόφησης κυμαίνονται οι θεματικές προτεραιότητες 62 «Ανάπτυξη συστημάτων και στρατηγικών διά βίου μάθησης στις επιχειρήσεις- παροχή κατάρτισης και υπηρεσιών στους εργαζομένους για τη βελτίωση της προσαρμοστικότητάς τους στις μεταβολές, προαγωγή της επιχειρηματικότητας και της

καινοτομίας» και 63 «Σχεδιασμός και προώθηση καινοτόμων και περισσότερο παραγωγικών τρόπων οργάνωσης της εργασίας» με ποσοστά που ανέρχονται σε 14% και 10% αντίστοιχα.

Χρηματοοικονομική Εικόνα του ΘΑΠ ανά Κατηγορία Παρέμβασης και Κατηγορία Πράξης

Ο ακόλουθος Πίνακας παρουσιάζει την Χρηματοοικονομική Εικόνα του ΘΑΠ 2 ανά Κατηγορία Παρέμβασης και Κατηγορία Πράξης.

Πίνακας 74 Χρηματοοικονομική εικόνα ΘΑΠ 2 ανά ΚΠ

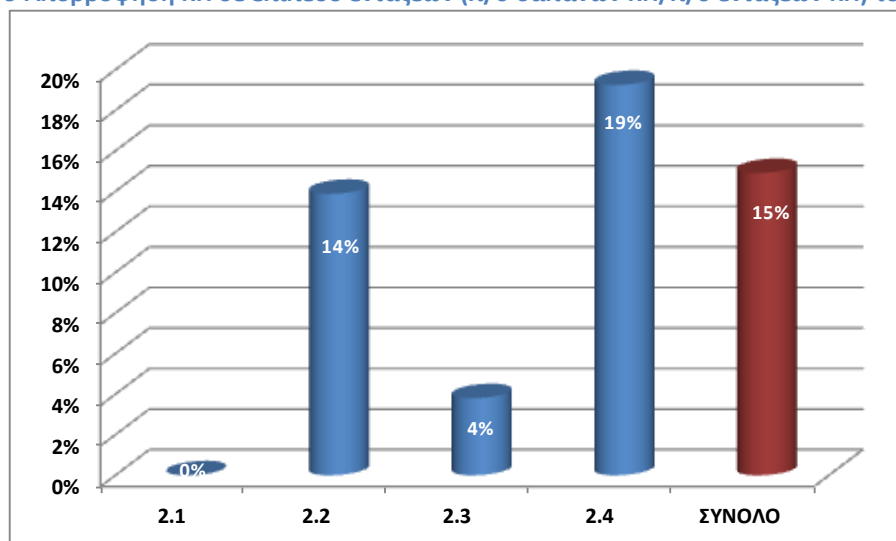
Κατηγορίες Παρέμβασης/Πράξης	Εντάξεις	ΝΟΔΕ	Δαπάνες	% Απορρόφησης σε επίπεδο εντάξεων
2.1.1	0	0	0	
Σύνολο 2.1	0	0	0	
2.2.1	120.148.513	96.227.883	17.163.121	14%
2.2.2	0	0	0	
2.2.3	8.000.000	8.000.000	625.225	8%
Σύνολο 2.2	128.148.513	104.227.883	17.788.345	14%
2.3.1	0	0	0	
2.3.2	1.158.500	1.083.756	120.073	10%
2.3.3	2.000.000	0	0	0%
2.3.4	0	0	0	
2.3.5	0	0	0	
2.3.6	0	0	0	
2.3.7	0	0	0	
Σύνολο 2.3	3.158.500	1.083.756	120.073	4%
2.4.1	38.491.320	28.335.375	7.409.474	19%
Σύνολο 2.4	38.491.320	28.335.375	7.409.474	19%
ΣΥΝΟΛΟ	169.798.332	133.647.014	25.317.892	15%

Πηγή: Αναφορά ΟΠΣ 30/6/2012

Σε επίπεδο Κατηγοριών Παρέμβασης όπως απεικονίζει και ο παραπάνω πίνακας, αναφέρεται η σχετικά ικανοποιητική πορεία των παρεμβάσεων που σχετίζονται με την «Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των κοινωνικών εταίρων» (ΚΠ 2.4) και των παρεμβάσεων που αφορούν τη «Βελτίωση της προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων» αλλά και αντίθετα η «φτωχή» πορεία υλοποίησης των έργων της ΚΠ 2.3 «Βελτίωση της ποιότητας και της παραγωγικότητας της εργασίας».

Για πληρέστερη απεικόνιση της προαναφερθείσας χρηματοοικονομικής εικόνας των παρεμβάσεων του ΘΑΠ 1 ακολουθεί και σχετικό γράφημα.

Σχήμα 9 Απορρόφηση ΚΠ σε επίπεδο εντάξεων (π/υ δαπανών ΚΠ/π/υ εντάξεων ΚΠ) του ΘΑΠ 2

C.1.2.3 Άξονες Προτεραιότητας 7,8,9: «Διευκόλυνση της πρόσβασης στην Απασχόληση» (ΘΑΠ 3)

Η συνολική εικόνα του Θεματικού Άξονα Προτεραιότητας 3

Ο Θεματικός Άξονας 3: «Διευκόλυνση της πρόσβασης στην Απασχόληση» αποσκοπεί στη διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση όλων των κατηγοριών ανέργων και στην προσέλκυση και διατήρηση μεγαλύτερου αριθμού ατόμων στην αγορά εργασίας, μέσω ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης και τοπικού χαρακτήρα σχεδίων προώθησης της απασχόλησης για την επίλυση προβλημάτων που εμφανίζονται στις περιφερειακές αγορές εργασίας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση των γυναικών, των νέων και των μακροχρόνια ανέργων, καθώς και των ανέργων από ειδικές κοινωνικές ομάδες (άνεργοι μεγαλύτερης ηλικίας ή από ευαίσθητες ομάδες του πληθυσμού), που απειλούνται περισσότερο από τον αποκλεισμό από την αγορά εργασίας. Η εγκεκριμένη Δημόσια Δαπάνη του ανέρχεται σε 1.420.975.985 € ποσοστό δηλαδή 53,44% της συνολικής Δημόσιας Δαπάνης, ενώ εξειδικεύεται σε 2 κατηγορίες παρέμβασης και 11 κατηγορίες πράξης.

Η πρόοδος εφαρμογής του ΘΑΠ 3 επί της προγραμματικής δημόσιας δαπάνης μέχρι και 30/6/2012 όπως αποτυπώνεται από την χρηματοοικονομική εικόνα του έχει ως εξής:

- Έχουν εκδοθεί προσκλήσεις συνολικού προϋπολογισμού 2.110083.587 €, ποσοστό δηλαδή 148,50% της εγκεκριμένης Προγραμματικής Δημόσιας Δαπάνης του ΘΑΠ.
- έχουν ενταχθεί συνολικά 355 έργα μη κρατικών ενισχύσεων και 31.166 κρατικών ενισχύσεων συνολικού προϋπολογισμού 1.664.287.460 €, ενώ αντιπροσωπεύουν το 117,12% της Προγραμματικής Δημόσιας Δαπάνης του ΘΑΠ
- έχουν αναληφθεί νομικές δεσμεύσεις, οι οποίες ανέρχονται σε 1.173.386.689 € και οι οποίες αντιστοιχούν στο 82,58% της Προγραμματικής Δημόσιας Δαπάνης του ΘΑΠ
- οι δαπάνες του ΘΑΠ 3 ανέρχονται σε 801.225.261€ με αποτέλεσμα το ποσοστό απορρόφησης να ανέρχεται σε 56,39% .

Σε επίπεδο Αξόνων Προτεραιότητας παρατηρείται υπερδέσμευση και στους τρεις άξονες σε επίπεδο προσκλήσεων και εντάξεων. Τα συμβασιопоποιημένα έργα στους Άξονες 7 και 8 πλησιάζουν τη διαθέσιμη προγραμματική δημόσια δαπάνη, ενώ ο ΑΠ 9 παρουσιάζει υπερδέσμευση που κυμαίνεται στο 188%. Η απορρόφηση σε σχέση με τη προηγούμενη περίοδο αναφοράς (31/12/2011) σημειώνει ανοδική πορεία. Συγκεκριμένα, ο ΑΠ 7 έχει ενισχυθεί με 73,2 εκ ευρώ επιπλέον δαπάνες, ο ΑΠ 8 με 79,32 εκ ευρώ και ο ΑΠ 9 με 9,1 εκ ευρώ. Η συνολική απορρόφηση του ΘΑΠ 3 ανέρχεται σε 56,39%, πολύ πιο πάνω από το μέσο όρο (33%) απορρόφησης του προγράμματος.

Στο πλαίσιο της αναθεώρησης εγκρίθηκε σημαντική χρηματοδοτική ενίσχυση των Αξόνων Προτεραιότητας 7, 8, 9 « Διευκόλυνση της Πρόσβασης στην Απασχόληση», που αποσκοπεί στη ποσοτική αύξηση και ταχύτατη ενεργοποίηση των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης σε μια περίοδο οικονομικής κρίσης, που η εύρεση πόρων για την υποστήριξη του μέγιστου πληθυσμού των ανέργων και αδύναμων κοινωνικών ομάδων είναι στις κύριες προτεραιότητες της πολιτείας..

Το σύνολο των πόρων που μεταφέρονται στους Άξονες Προτεραιότητας 7,8,9 δηλ. 231.945.429 €, οι οποίοι προέρχονται από εσωτερική μεταφορά των Θεματικών Αξόνων του προγράμματος και από το ΕΠ Διοικητική Μεταρρύθμιση, θα αξιοποιηθεί στο πλαίσιο του "Σχεδίου Δράσης στοχευμένων παρεμβάσεων για την ενίσχυση της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας των νέων".

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει την χρηματοοικονομική εικόνα του ΘΑΠ 3 σε απόλυτα μεγέθη την 30/6/2012 προ της αναθεώρησης. Για εποπτικούς λόγους έχει προστεθεί στον εν λόγω πίνακα και η αναθεωρημένη προγραμματική δημόσια δαπάνη.

Πίνακας 75 Χρηματοοικονομική πορεία ΘΑΠ 3 ανά ΑΠ

ΑΠ	Προγραμματική Δημόσια Δαπάνη	Αναθεώρηση ΠΔΔ	Προσκλήσεις	Εντάξεις	ΝΟΔΕ	Δαπάνες
7	760.465.627	881.906.422	1.082.801.961	808.584.292	544.923.542	379.468.265
8	622.531.959	726.981.316	892.496.626	762.323.804	556.796.373	375.077.372
9	37.978.399	44.033.674	134.785.000	93.379.363	71.666.775	46.679.625
ΣΥΝΟΛΟ	1.420.975.985	1.652.921.412	2.110.083.588	1.664.287.460	1.173.386.690	801.225.262

Πηγή: Αναφορά ΟΠΣ 30/6/2012

Χρηματοοικονομική Εικόνα ανά Κωδικό Θεματικής Προτεραιότητας

Ο ακόλουθος Πίνακας παρουσιάζει την Χρηματοοικονομική Εικόνα του ΘΑΠ 3 ανά Κωδικό Θεματικής Προτεραιότητας

Πίνακας 76 Χρηματοοικονομική εικόνα ΘΑΠ 3 ανά ΚΘΠ

ΚΘΠ	Εντάξεις	ΝΟΔΕ	Δαπάνες	% Απορρόφησης σε επίπεδο εντάξεων
66	1.119.627.460	790.649.715	534.968.765	48%
69	544.660.000	382.736.975	266.256.496	49%
ΣΥΝΟΛΟ	1.664.287.460	1.173.386.690	801.225.262	48%

Πηγή: Αναφορά ΟΠΣ 30/6/2012

Όπως φαίνεται από τον παραπάνω πίνακα σε πολύ υψηλό ενεργοποίησης βρίσκονται οι προτεραιότητες 66 «Εφαρμογή ενεργητικών και προληπτικών μέτρων στην αγορά εργασίας» και 69 «Μέτρα για τη βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και την αύξηση της διαρκούς συμμετοχής και προόδου των γυναικών στην απασχόληση, ώστε να μειωθεί ο διαχωρισμός με βάση το φύλο στην αγορά εργασίας, και για την εναρμόνιση εργασίας και ιδιωτικής ζωής, όπως π.χ. με την ευχερέστερη πρόσβαση στη φροντίδα παιδιών και εξαρτώμενων προσώπων», οι οποίες παρουσιάζουν απορρόφηση 48% και 49% αντίστοιχα.

Χρηματοοικονομική Εικόνα ανά Κατηγορία Παρέμβασης και Κατηγορία Πράξης

Ο ακόλουθος Πίνακας παρουσιάζει την Χρηματοοικονομική Εικόνα του ΘΑΠ 3 ανά Κατηγορία Παρέμβασης και Κατηγορία Πράξης.

Πίνακας 77 Χρηματοοικονομική εικόνα ΘΑΠ 3 ανά ΚΠ

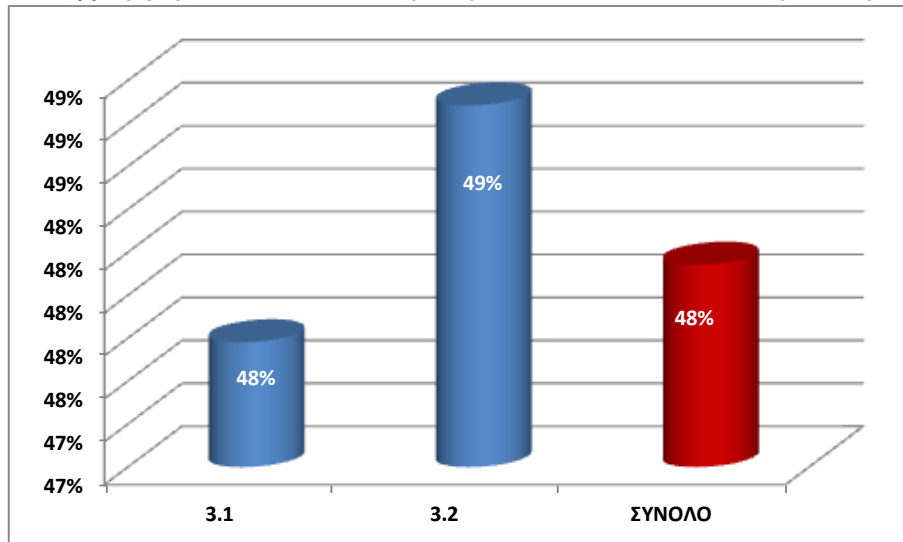
Κατηγορίες Παρέμβασης/Πράξης	Εντάξεις	ΝΟΔΕ	Δαπάνες	% Απορρόφησης σε επίπεδο εντάξεων
3.1.1	111.978.300	111.978.300	101.023.518	90%
3.1.2	82.896.000	82.896.000	34.733.155	42%
3.1.3	355.587.037	355.587.037	231.293.121	65%
3.1.4	0	0	0	
3.1.5	0	0	0	
3.1.6	386.635.639	240.188.378	167.918.972	43%
3.1.7	182.530.484	0	0	0%
3.1.8	0	0	0	
Σύνολο 3.1	1.119.627.460	790.649.715	534.968.765	48%
3.2.1	484.660.000	323.905.547	229.121.263	47%
3.2.2	0	0	0	
3.2.3	60.000.000	58.831.428	37.135.234	62%
Σύνολο 3.2	544.660.000	382.736.975	266.256.496	49%
ΣΥΝΟΛΟ	1.664.287.460	1.173.386.690	801.225.262	48%

Πηγή: Αναφορά ΟΠΣ 30/6/2012

Σε επίπεδο Κατηγοριών Παρέμβασης όπως απεικονίζει και ο παραπάνω πίνακας, αναφέρεται η ικανοποιητική πορεία των παρεμβάσεων που σχετίζονται με τις «Ενεργητικές πολιτικές

απασχόλησης» (ΚΠ 3.1) και των παρεμβάσεων που αφορούν τη «Υποστηρικτικά μέτρα για την προώθηση της ισότητας των φύλων στην απασχόληση» (ΚΠ 3.2). Σημειώνεται ότι η υλοποιηθείσα δράση ενίσχυσης της γυναικείας επιχειρηματικότητας στο πλαίσιο της κατηγορίας παρέμβασης που σχετίζεται με την ενίσχυση της γυναικείας απασχόλησης (3.1.2), μεταφέρθηκε στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Διοικητική Μεταρρύθμιση» (στο παρόν περιλαμβάνεται η ΚΠ 3.1.2).

Σχήμα 10 Απορρόφηση ΚΠ σε επίπεδο εντάξεων (π/υ δαπανών ΚΠ/π/υ εντάξεων ΚΠ) του ΘΑΠ 3

C.1.2.4 Άξονες Προτεραιότητας 10,11,12: «Πλήρης ενσωμάτωση του Ανθρώπινου Δυναμικού σε μια κοινωνία ίσων ευκαιριών» (ΘΑΠ 4)

Ο Θεματικός Άξονας 4 αποσκοπεί στην «Πλήρη ενσωμάτωση του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού σε μια κοινωνία ίσων ευκαιριών». Η ανάπτυξη κατάλληλων πολιτικών ενδυνάμωσης των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, ο σχεδιασμός στοχευμένων δράσεων κοινωνικής και εργασιακής ένταξης και η έμφαση στην καταπολέμηση στερεοτυπικών στάσεων και συμπεριφορών στο εργασιακό και κοινωνικό περιβάλλον αποτελούν τον πυρήνα της προσπάθειας για την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής. Η εγκεκριμένη Δημόσια Δαπάνη του ανέρχεται σε 273.855.563 € ποσοστό δηλαδή 10,30% της συνολικής Δημόσιας Δαπάνης ενώ εξειδικεύεται σε 3 κατηγορίες παρέμβασης και 7 κατηγορίες πράξης. Η πρόδος εφαρμογής του ΘΑΠ 4 επί της προγραμματικής δημόσιας δαπάνης μέχρι και 30/6/2012 όπως αποτυπώνεται από την χρηματοοικονομική εικόνα του έχει ως εξής:

- Έχουν εκδοθεί προσκλήσεις συνολικού προϋπολογισμού 356.279.805 €, ποσοστό δηλαδή 130,10% της εγκεκριμένης Προγραμματικής Δημόσιας Δαπάνης του ΘΑΠ.
- έχουν ενταχθεί συνολικά 227 έργα μη κρατικών ενισχύσεων συνολικού προϋπολογισμού 296.020.488 €, ενώ αντιπροσωπεύουν το 108,09% της Προγραμματικής Δημόσιας Δαπάνης του ΘΑΠ
- έχουν αναληφθεί νομικές δεσμεύσεις, οι οποίες ανέρχονται σε 69.627.077 € και οι οποίες αντιστοιχούν στο 25,42% της Προγραμματικής Δημόσιας Δαπάνης του ΘΑΠ
- οι δαπάνες του ΘΑΠ 4 ανέρχονται σε 41.279.922€ με αποτέλεσμα το ποσοστό απορρόφησης να ανέρχεται σε 15,07% .

Σε επίπεδο Αξόνων Προτεραιότητας παρατηρείται υπερδέσμευση και στους τρεις άξονες σε επίπεδο προσκλήσεων. Αναφορικά με τις εντάξεις, η υπερδέσμευση παρατηρείται στους άξονες 11 και 12. Τα συμβασιοποιημένα έργα στους Άξονες 10 και 11 απέχουν από τη διαθέσιμη προγραμματική δημόσια δαπάνη, ενώ ο ΑΠ 12 παρουσιάζει συμβασιοποιημένα έργα που κυμαίνονται στο 40% περίπου της προγραμματικής δημόσιας δαπάνης. Η απορρόφηση σε σχέση με τη προηγούμενη περίοδο αναφοράς (31/12/2011) σημειώνει ανοδική πορεία. Συγκεκριμένα, ο ΑΠ 10 έχει ενισχυθεί με 2,8 εκ ευρώ επιπλέον δαπάνες, ο ΑΠ 11 με 4,2 εκ ευρώ και ο ΑΠ 12 με 300 χιλιάδες ευρώ. Η συνολική απορρόφηση του ΘΑΠ 4 ανέρχεται σε 15,07% (στα όρια του μέσου όρου απορρόφησης του προγράμματος). Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει την χρηματοοικονομική εικόνα του ΘΑΠ 4 σε

απόλυτα μεγέθη την 30/6/2012. Εν αντιθέσει με τους προηγούμενους Θεματικούς Άξονες δεν περιλαμβάνεται στήλη με αναθεωρημένη προγραμματική δημόσια δαπάνη καθώς, κατά την αναθεώρηση, η ΠΔΔ παρέμεινε αμετάβλητη.

Πίνακας 78 Χρηματοοικονομική πορεία ΘΑΠ 4 ανά ΑΠ

ΑΠ	Προγραμματική Δημόσια Δαπάνη	Προσκλήσεις	Εντάξεις	ΝΟΔΕ	Δαπάνες
10	149.063.289	172.283.291	144.691.638	25.939.340	17.281.212
11	117.784.676	163.616.240	134.397.583	40.269.352	21.797.010
12	7.007.598	20.380.275	16.931.267	3.418.385	2.201.700
ΣΥΝΟΛΟ	273.855.563	356.279.806	296.020.488	69.627.077	41.279.922

Πηγή: Αναφορά ΟΠΣ 30/6/2012

Χρηματοοικονομική Εικόνα ανά Κωδικό Θεματικής Προτεραιότητας

Ο ακόλουθος Πίνακας παρουσιάζει την Χρηματοοικονομική Εικόνα του ΘΑΠ 4 ανά Κωδικό Θεματικής Προτεραιότητας:

Πίνακας 79 Χρηματοοικονομική εικόνα ΘΑΠ 4 ανά ΚΘΠ

ΚΘΠ	Εντάξεις	ΝΟΔΕ	Δαπάνες	% Απορρόφησης σε επίπεδο εντάξεων
69	61.437.532	26.145.013	9.659.422	16%
71	234.582.955	43.482.064	31.620.500	13%
ΣΥΝΟΛΟ	296.020.488	69.627.077	41.279.922	13,94%

Πηγή: Αναφορά ΟΠΣ 30/6/2012

Όπως φαίνεται από τον παραπάνω πίνακα έχουν ενεργοποιηθεί και οι δυο θεματικές προτεραιότητες που σχετίζονται με το στόχο του Θεματικού Άξονα. Συγκεκριμένα, σε επίπεδο εντάξεων η προτεραιότητα 69 «Μέτρα για τη βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και την αύξηση της διαρκούς συμμετοχής και προόδου των γυναικών στην απασχόληση, ώστε να μειωθεί ο διαχωρισμός με βάση το φύλο στην αγορά εργασίας, και για την εναρμόνιση εργασίας και ιδιωτικής ζωής, όπως π.χ. με την ευχερέστερη πρόσβαση στη φροντίδα παιδιών και εξαρτώμενων προσώπων» παρουσιάζει απορρόφηση 16% και η προτεραιότητα 71 «Τρόποι για την ενσωμάτωση και την επανένταξη στην απασχόληση μειονεκτούντων ατόμων, καταπολέμηση των διακρίσεων κατά την πρόσβαση και την πρόοδο στην αγορά εργασίας και προαγωγή της αποδοχής της πολυμορφίας στο χώρο εργασίας» παρουσιάζει απορρόφηση 13%.

Χρηματοοικονομική Εικόνα ανά Κατηγορία Παρέμβασης και Κατηγορία Πράξης

Ο ακόλουθος Πίνακας παρουσιάζει την Χρηματοοικονομική Εικόνα του ΘΑΠ 4 ανά Κατηγορία Παρέμβασης και Κατηγορία Πράξης.

Πίνακας 80 Χρηματοοικονομική εικόνα ΘΑΠ 4 ανά ΚΠ

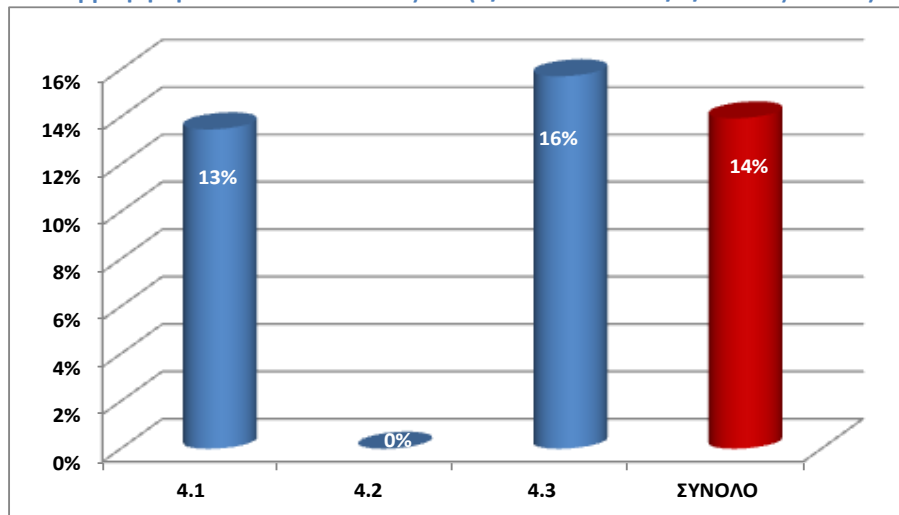
Κατηγορίες Παρέμβασης/Πράξης	Εντάξεις	ΝΟΔΕ	Δαπάνες	% Απορρόφησης σε επίπεδο εντάξεων
4.1.1	159.397.443	35.447.573	29.101.184	18,26%
4.1.2	16.939.512	8.034.490	2.519.315	14,87%
4.1.3	0	0	0	
4.1.4	58.246.000	0	0	
Σύνολο 4.1	234.582.955	43.482.064	31.620.500	13,48%
4.2.1	0	0	0	
4.2.2	0	0	0	
Σύνολο 4.2	0	0	0	
4.3.1	61.437.532	26.145.013	9.659.422	15,72%
Σύνολο 4.3	61.437.532	26.145.013	9.659.422	15,72%
ΣΥΝΟΛΟ	296.020.488	69.627.077	41.279.922	14%

Πηγή: Αναφορά ΟΠΣ 30/6/2012

Σε επίπεδο Κατηγοριών Παρέμβασης σύμφωνα με τα δεδομένα του ανωτέρω πίνακα, αναφέρεται η ικανοποιητική πορεία των παρεμβάσεων που σχετίζονται με την «Πρόληψη και αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού ευπαθών ομάδων του πληθυσμού» (ΚΠ 4.1) και των παρεμβάσεων που αφορούν στις «Ενέργειες στήριξης ατόμων που χρήζουν βοήθειας» (ΚΠ 4.3).

Για πληρέστερη απεικόνιση της προαναφερθείσας χρηματοοικονομικής εικόνας των παρεμβάσεων του ΘΑΠ 4 ακολουθεί και σχετικό γράφημα.

Σχήμα 11 Απορρόφηση ΚΠ σε επίπεδο εντάξεων (π/υ δαπανών ΚΠ/π/υ εντάξεων ΚΠ) του ΘΑΠ 4

C.1.2.5 Άξονες Προτεραιότητας 13,14,15: «Εδραίωση της μεταρρύθμισης στον Τομέα Ψυχικής Υγείας, Ανάπτυξη της Α΄θμιας Φροντίδας Υγείας και προάσπιση της Δημόσιας Υγείας του πληθυσμού» (ΘΑΠ 5)

Ο Θεματικός Άξονας 5 στοχεύει στη «μακροχρόνια εξασφάλιση της (υψηλού επιπέδου) υγείας και της ευεξίας του συνόλου του πληθυσμού της χώρας, με ένα οικονομικά βιώσιμο και υψηλής απόδοσης σύστημα υγείας και κοινωνικής αλληλεγγύης». Η εγκεκριμένη Δημόσια Δαπάνη του ανέρχεται σε 328.148.384 € ποσοστό δηλαδή 12,34% της συνολικής Δημόσιας Δαπάνης ενώ εξειδικεύεται σε 3 κατηγορίες παρέμβασης και 13 κατηγορίες πράξης. Η πρόοδος εφαρμογής του ΘΑΠ 5 επί της προγραμματικής δημόσιας δαπάνης μέχρι και 30/6/2012 όπως αποτυπώνεται από την χρηματοοικονομική εικόνα του έχει ως εξής:

- Έχουν εκδοθεί προσκλήσεις συνολικού προϋπολογισμού 365.338.227 €, ποσοστό δηλαδή 111,33% της εγκεκριμένης Προγραμματικής Δημόσιας Δαπάνης του ΘΑΠ.
- έχουν ενταχθεί συνολικά 223 έργα μη κρατικών ενισχύσεων συνολικού προϋπολογισμού 240.694.704 €, ενώ αντιπροσωπεύουν το 73,35% της Προγραμματικής Δημόσιας Δαπάνης του ΘΑΠ
- έχουν αναληφθεί νομικές δεσμεύσεις, οι οποίες ανέρχονται σε 47.747.044 € και οι οποίες αντιστοιχούν στο 14,55% της Προγραμματικής Δημόσιας Δαπάνης του ΘΑΠ
- οι δαπάνες του ΘΑΠ 5 ανέρχονται σε 16.960.026€ με αποτέλεσμα το ποσοστό απορρόφησης να ανέρχεται σε 5,17% .

Σε επίπεδο Αξόνων Προτεραιότητας παρατηρείται υπερδέσμευση και στους τρεις άξονες σε επίπεδο προσκλήσεων. Αναφορικά με τις εντάξεις, ο ΑΠ 15 «αγγίζει» τη προγραμματική δημόσια δαπάνη (86%), ενώ ικανοποιητικά παρουσιάζονται και οι εντάξεις και στους λοιπούς άξονες (ΑΠ 13 68% και ΑΠ14 76%). Αξιοσημείωτη είναι η πρόοδος των εντάξεων σε σχέση με 31/12/2011, όπου ο ΑΠ 13 παρουσίασε επιπλέον εντάξεις 52 εκ ευρώ, ο ΑΠ 14 77 εκ ευρώ επιπλέον και ο ΑΠ 15 10 εκ ευρώ επιπλέον. Τα συμβασιοποιημένα έργα και στους τρεις Άξονες απέχουν από τη διαθέσιμη προγραμματική δημόσια δαπάνη ενώ η απορρόφηση σε σχέση με τη προηγούμενη περίοδο αναφοράς (31/12/2011) σημειώνει ανοδική πορεία. Συγκεκριμένα, ο ΑΠ 13 έχει ενισχυθεί με 1,2 εκ ευρώ επιπλέον δαπάνες, ο ΑΠ 14 με 2,6 εκ ευρώ και ο ΑΠ 15 με 120 χιλιάδες ευρώ. Η συνολική απορρόφηση του ΘΑΠ 5 ανέρχεται σε 5,17%.

Στο πλαίσιο της αναθεώρησης εγκρίθηκε η μείωση των διατιθέμενων πόρων των Αξόνων Προτεραιότητας 13, 14, 15 «Εδραίωση της Μεταρρύθμισης στον Τομέα της Ψυχικής Υγείας, Ανάπτυξη Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και Προάσπιση της Δημόσιας Υγείας του Πληθυσμού». Ειδικότερα η εν λόγω μείωση πραγματοποιήθηκε λαμβάνοντας υπόψη την μέχρι σήμερα πορεία υλοποίησης των Α.Π. και ιδίως των δράσεων ψυχικής υγείας. Βασικό αίτιο καθυστέρησης στην υλοποίηση έργων Ψυχικής Υγείας παραμένει η καθυστέρηση των αντίστοιχων προσλήψεων για τις δομές ψυχικής υγείας Δημόσιου Δικαίου καθώς και οι περιορισμοί αυτών, λόγω της δημοσιονομικής προσαρμογής και των επιπτώσεων της παρούσας οικονομικής συγκυρίας. Οι δαπάνες μισθοδοσίας του προσωπικού αποτελούν το 75% του προϋπολογισμού των αντίστοιχων έργων, ως εκ τούτου οι καθυστερήσεις στην πρόσληψη των επαγγελματιών υγείας μέσω ΑΣΕΠ επιφέρουν και τις αντίστοιχες καθυστερήσεις στην υλοποίηση των σχετικών έργων.

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει την χρηματοοικονομική εικόνα του ΘΑΠ 5 σε απόλυτα μεγέθη την 30/6/2012 προ της αναθεώρησης. Για εποπτικούς λόγους έχει προστεθεί στον εν λόγω πίνακα και η αναθεωρημένη προγραμματική δημόσια δαπάνη.

Πίνακας 81 Χρηματοοικονομική πορεία ΘΑΠ 5 ανά ΑΠ

ΑΠ	Προγραμματική Δημόσια Δαπάνη	Αναθεώρηση ΠΔΔ	Προσκλήσεις	Εντάξεις	ΝΟΔΕ	Δαπάνες
13	135.316.545	110.574.712	147.155.717	91.639.559	19.585.218	5.933.779
14	172.789.543	141.195.993	180.362.569	131.752.274	25.787.482	10.147.348
15	20.042.296	16.377.680	37.819.941	17.302.871	2.374.344	878.899
ΣΥΝΟΛΟ	328.148.384	268.148.385	365.338.227	240.694.705	47.747.044	16.960.026

Πηγή: Αναφορά ΟΠΣ 30/6/2012

Χρηματοοικονομική Εικόνα ανά Κωδικό Θεματικής Προτεραιότητας

Ο ακόλουθος Πίνακας παρουσιάζει την Χρηματοοικονομική Εικόνα του ΘΑΠ 5 ανά Κωδικό Θεματικής Προτεραιότητας

Πίνακας 82 Χρηματοοικονομική εικόνα ΘΑΠ 5 ανά ΚΘΠ

ΚΘΠ	Εντάξεις	ΝΟΔΕ	Δαπάνες	% Απορρόφησης σε επίπεδο εντάξεων
71	240.694.705	47.747.044	16.960.026	7%
ΣΥΝΟΛΟ	240.694.705	47.747.044	16.960.026	7%

Πηγή: Αναφορά ΟΠΣ 30/6/2012

Όπως φαίνεται από τον παραπάνω πίνακα έχει ενεργοποιηθεί η θεματική προτεραιότητα που σχετίζεται με το στόχο του Θεματικού Άξονα. Συγκεκριμένα, σε επίπεδο εντάξεων η προτεραιότητα 71 «Τρόποι για την ενσωμάτωση και την επανένταξη στην απασχόληση μειονεκτούντων ατόμων · καταπολέμηση των διακρίσεων κατά την πρόσβαση και την πρόοδο στην αγορά εργασίας και προαγωγή της αποδοχής της πολυμορφίας στο χώρο εργασίας» παρουσιάζει απορρόφηση σε επίπεδο εντάξεων 7%.

Χρηματοοικονομική Εικόνα ανά Κατηγορία Παρέμβασης και Κατηγορία Πράξης

Ο ακόλουθος Πίνακας παρουσιάζει την Χρηματοοικονομική Εικόνα του ΘΑΠ 5 ανά Κατηγορία Παρέμβασης και Κατηγορία Πράξης.

Πίνακας 83 Χρηματοοικονομική εικόνα ΘΑΠ 5 ανά ΚΠ

Κατηγορίες Παρέμβασης/Πράξης	Εντάξεις	ΝΟΔΕ	Δαπάνες	% Απορρόφησης σε επίπεδο εντάξεων
5.1.1	26.535.687	2.163.200	960.418	4%
5.1.2	49.690.795	19.325.808	6.495.611	13%
5.1.3	7.907.782	2.465.574	1.276.843	16%
5.1.4	90.833.428	6.654.884	1.486.938	2%
Σύνολο 5.1	174.967.692	30.609.466	10.219.809	6%

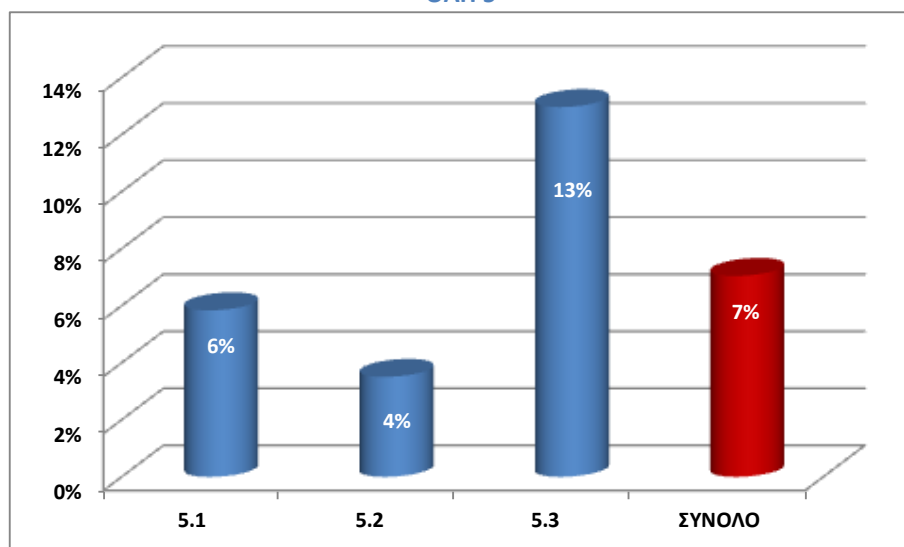
Κατηγορίες Παρέμβασης/Πράξης	Εντάξεις	ΝΟΔΕ	Δαπάνες	% Απορρόφησης σε επίπεδο εντάξεων
5.2.1	337.592	337.592	337.592	100%
5.2.2	7.162.949	813.200	215.963	3,%
5.2.3	3.357.678	0	0	0%
5.2.4	7.996.229	440.068	107.847	1%
5.2.5	0	0	0	
Σύνολο 5.2	18.854.448	1.590.860	661.401	4%
5.3.1	994.508	52.730	17.577	2%
5.3.2	6.000.000	3.978.129	2.703.336	45%
5.3.3	38.521.121	11.515.860	3.357.902	9%
5.3.4	1.356.936	0	0	0%
Σύνολο 5.3	46.872.565	15.546.719	6.078.815	13%
ΣΥΝΟΛΟ	240.694.705	47.747.044	16.960.026	7%

Πηγή: Αναφορά ΟΠΣ 30/6/2012

Σε επίπεδο Κατηγοριών Παρέμβασης αναφέρεται η ενεργοποίηση και των τριών κατηγοριών παρέμβασης που εμπεριέχονται στον εν λόγω θεματικό άξονα. Οι παρεμβάσεις που σχετίζονται με την «Εδραίωση της μεταρρύθμισης στον τομέα της Ψυχικής Υγείας» (ΚΠ 5.1) παρουσιάζουν απορρόφηση 5,84%, οι παρεμβάσεις που αφορούν την «Ανάπτυξη της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας» (ΚΠ 5.2) διακρίνονται από 3,51% απορρόφηση και η «Προάσπιση της Δημόσιας Υγείας του πληθυσμού» (ΚΠ 5.3) παρουσιάζει τη μεγαλύτερη απορρόφηση σε σχέση με τις προηγούμενες δυο και η οποία ανέρχεται σε 12,97%.

Για πληρέστερη απεικόνιση της προαναφερθείσας χρηματοοικονομικής εικόνας των παρεμβάσεων του ΘΑΠ 3 ακολουθεί και σχετικό γράφημα.

Σχήμα 12 Απορρόφηση ΚΠ σε επίπεδο εντάξεων (π/υ δαπανών ΚΠ/π/υ εντάξεων ΚΠ) του ΘΑΠ 5

C.1.2.6 Άξονες Προτεραιότητας 16,17,18: «Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής» (ΘΑΠ 6)

Ο εν λόγω Θεματικός Άξονας εμπεριέχει το σύνολο των ενεργειών και δραστηριοτήτων που αφορούν στην υλοποίηση των παρεμβάσεων, την παροχή οδηγιών και υποστήριξης προς τους εμπλεκόμενους φορείς (δημόσιους, ιδιωτικούς) και την υποστήριξη και υποβοήθηση όλων των διοικητικών δομών και μηχανισμών που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα. Επίσης, σύμφωνα με το Άρθρο 69 του Κανονισμού συμπεριλαμβάνει όλες τις δράσεις για την ευαισθητοποίηση, πληροφόρηση και δημοσιότητα του Προγράμματος. Η εγκεκριμένη Δημόσια Δαπάνη του ανέρχεται σε 47.858.829 €

ποσοστό δηλαδή 1,80% της συνολικής Δημόσιας Δαπάνης ενώ εξειδικεύεται σε 1 κατηγορίες παρέμβασης και 3 κατηγορίες πράξης. Η πρόοδος εφαρμογής του ΘΑΠ 6 επί της προγραμματικής δημόσιας δαπάνης μέχρι και 30/6/2012 όπως αποτυπώνεται από την χρηματοοικονομική εικόνα του έχει ως εξής:

- Έχουν εκδοθεί προσκλήσεις συνολικού προϋπολογισμού 58.335.884 €, ποσοστό δηλαδή 121,89% της εγκεκριμένης Προγραμματικής Δημόσιας Δαπάνης του ΘΑΠ.
- έχουν ενταχθεί συνολικά 113 έργα μη κρατικών ενισχύσεων συνολικού προϋπολογισμού 23.549.024 €, ενώ αντιπροσωπεύουν το 49,21% της Προγραμματικής Δημόσιας Δαπάνης του ΘΑΠ
- έχουν αναληφθεί νομικές δεσμεύσεις, οι οποίες ανέρχονται σε 11.747.891 € και οι οποίες αντιστοιχούν στο 24,55% της Προγραμματικής Δημόσιας Δαπάνης του ΘΑΠ
- οι δαπάνες του ΘΑΠ 6 ανέρχονται σε 5.448.041€ με αποτέλεσμα το ποσοστό απορρόφησης να ανέρχεται σε 11,38% .

Σε επίπεδο Αξόνων Προτεραιότητας παρατηρείται υπερδέσμευση και στους τρεις άξονες σε επίπεδο προσκλήσεων. Αναφορικά με τις εντάξεις σε σχέση πάντα με τη προγραμματική δημόσια δαπάνη, το ποσοστό του ΑΠ 16 ανέρχεται σε 50%, του ΑΠ17 σε 45% και του ΑΠ 18 σε 78%. Τα συμβασιολογημένα έργα και στους τρεις Άξονες απέχουν πολύ από τη διαθέσιμη προγραμματική δημόσια δαπάνη ενώ η απορρόφηση σε σχέση με τη προηγούμενη περίοδο αναφοράς (31/12/2011) σημειώνει καθοδική πορεία. Η συνολική απορρόφηση του ΘΑΠ 4 ανέρχεται σε 11,38%. Σύμφωνα με την Εθνική Αρχή Συντονισμού οι πόροι της Τεχνικής Υποστήριξης των ΕΠ του ΕΣΠΑ, θα καλύψουν τις ανάγκες χρηματοδότησης της μισθοδοσίας των στελεχών της ΜΟΔ ΑΕ. Η χρηματοδότηση κατά ένα τμήμα θα βαρύνει το ΕΠ «Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής 2007- 2013» και το υπόλοιπο ποσό θα καλυφθεί από πόρους των λοιπών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει την χρηματοοικονομική εικόνα του ΘΑΠ 6 σε απόλυτα μεγέθη την 30/6/2012 προ της αναθεώρησης. Εν αντιθέσει με τους προηγούμενους Θεματικούς Άξονες δεν περιλαμβάνεται στήλη με αναθεωρημένη προγραμματική δημόσια δαπάνη καθώς, όπως προαναφέρθηκε, η ΠΔΔ παρέμεινε αμετάβλητη.

Πίνακας 84 Χρηματοοικονομική πορεία ΘΑΠ 6 ανά ΑΠ

ΑΠ	Προγραμματική Δημόσια Δαπάνη	Προσκλήσεις	Εντάξεις	ΝΟΔΕ	Δαπάνες
16	24.659.773	30.631.277	12.363.237	6.167.643	2.860.221
17	20.894.321	23.267.881	9.393.873	4.686.362	2.173.351
18	2.304.735	4.436.727	1.791.913	893.886	414.469
ΣΥΝΟΛΟ	47.858.829	58.335.885	23.549.024	11.747.891	5.448.041

Πηγή: Αναφορά ΟΠΣ 30/6/2012

Χρηματοοικονομική Εικόνα ανά Κωδικό Θεματικής Προτεραιότητας

Ο ακόλουθος Πίνακας παρουσιάζει την Χρηματοοικονομική Εικόνα του ΘΑΠ 6 ανά Κωδικό Θεματικής Προτεραιότητας

Πίνακας 85 Χρηματοοικονομική εικόνα ΘΑΠ 6 ανά ΚΘΠ

ΚΘΠ	Εντάξεις	ΝΟΔΕ	Δαπάνες	% Απορρόφησης σε επίπεδο εντάξεων
85	4.970.127	2.567.175	990.919	20%
86	18.578.896	9.180.716	4.457.121	24%
ΣΥΝΟΛΟ	23.549.024	11.747.891	5.448.041	23,13%

Πηγή: Αναφορά ΟΠΣ 30/6/2012

Όπως φαίνεται από τον παραπάνω πίνακα έχουν ενεργοποιηθεί και οι δυο θεματικές προτεραιότητες που σχετίζονται με το στόχο του Θεματικού Άξονα. Συγκεκριμένα, σε επίπεδο εντάξεων η προτεραιότητα 85 «Προετοιμασία, εφαρμογή, παρακολούθηση, επιθεώρηση» παρουσιάζει απορρόφηση 20% και η προτεραιότητα 86 «Αξιολόγηση και μελέτες· ενημέρωση και επικοινωνία» παρουσιάζει απορρόφηση 24%.

Χρηματοοικονομική Εικόνα ανά Κατηγορία Παρέμβασης και Κατηγορία Πράξης

Ο ακόλουθος Πίνακας παρουσιάζει την Χρηματοοικονομική Εικόνα του ΘΑΠ 6 ανά Κατηγορία Παρέμβασης και Κατηγορία Πράξης.

Πίνακας 86 Χρηματοοικονομική εικόνα ΘΑΠ 6 ανά ΚΠ

Κατηγορίες Παρέμβασης/Πράξης	Εντάξεις	ΝΟΔΕ	Δαπάνες	% Απορρόφησης σε επίπεδο εντάξεων
6.1.1	4.970.127	2.567.175	990.919	20%
6.1.2	10.942.896	4.644.506	2.497.248	23%
6.1.3	7.636.000	4.536.211	1.959.873	26%
Σύνολο 6.1	23.549.024	11.747.891	5.448.041	23%
ΣΥΝΟΛΟ	23.549.024	11.747.891	5.448.041	23%

Πηγή: Αναφορά ΟΠΣ 30/6/2012

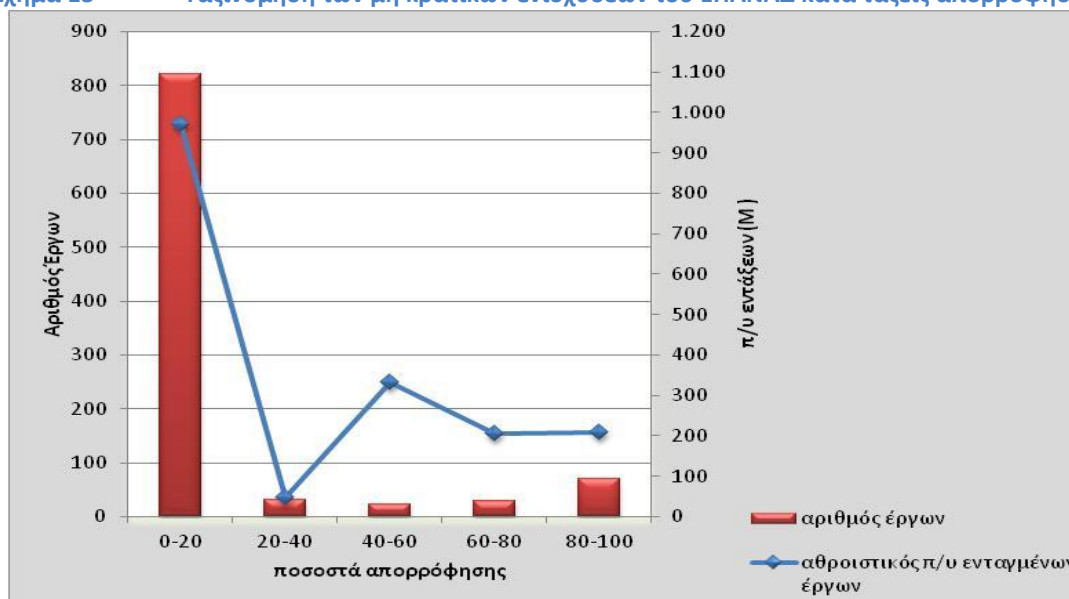
Σε επίπεδο Κατηγορίας Παρέμβασης χαρακτηριστική είναι, όπως απεικονίζει και ο παραπάνω πίνακας, η ενεργοποίηση και των τριών κατηγοριών πράξεων που εμπεριέχονται στην κατηγορία παρέμβασης «Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής». Η συνολική απορρόφηση σε επίπεδο εντάξεων ανέρχεται σε 23%.

Κ.1.3 Κατηγοριοποίηση έργων και Οικονομική πρόοδος

Κ.1.3.1 Συστηματοποίηση κατά κλάσεις απορρόφησης

Ο Σύμβουλος Αξιολόγησης, αντλώντας στοιχεία από την βάση αξιολόγησης που έχει ήδη αναπτύξει στο πλαίσιο του συγκεκριμένου παραδοτέου ομαδοποίησε τα έργα σε κλάσεις απορρόφησης. Στο σχήμα που ακολουθεί εικονίζεται η συστηματοποίηση των έργων (πλην κρατικών ενισχύσεων) του ΕΠΑΝΑΔ σε 5 τάξεις απορρόφησης (0-20%, 20-40%, 40-60%, 60-80%, 80-100%). Σημειώνεται πως το ΕΠΑΝΑΔ τη στιγμή ελέγχου έχει 32.621 έργα συνολικά εκ των οποίων 31.649 έργα κρατικών ενισχύσεων με αθροιστικό π/υ 1.764 Μ€ και 972 έργα μη κρατικών ενισχύσεων με 643 Μ€ αθροιστικό π/υ. Ο μέσος π/υ ενός έργου κρατικών ενισχύσεων είναι 58.000€, ενώ ο μέσος π/υ ενός έργου μη κρατικών ενισχύσεων είναι 662.000€

Σχήμα 13 Ταξινόμηση των μη κρατικών ενισχύσεων του ΕΠΑΝΑΔ κατά τάξεις απορρόφησης

Πηγή: Στοιχεία ΟΠΣ 30/6/2012, Επεξεργασία Συμβούλου Αξιολόγησης

Από τη μελέτη του σχήματος 13 διαπιστώνονται τα ακόλουθα:

- Το **μεγαλύτερο πλήθος έργων** (821) έχει **απορρόφηση μέχρι 20%** δηλ. αρκετά χαμηλότερα από τη μέση απορρόφηση του ΕΠΑΝΑΔ (33%). Αυτά τα έργα δεσμεύουν 972,4 Μ€ δηλ. λίγο κάτω από τον προγραμματικό π/υ του ΕΠΑΝΑΔ (40%) και σχεδόν το μισό π/υ όλων των ενταγμένων έργων μη κρατικών ενισχύσεων (55%). Τα έργα με μηδενική απορρόφηση σχετίζονται κυρίως με τον Θεματικό Άξονα 3 «Διευκόλυνση της Πρόσβασης στην Απασχόληση» (329 έργα με ενταγμένο π/υ 427,7 εκ) και δη με την κατηγορία πράξης «Τοπικά Σχέδια για την απασχόληση,

προσαρμοσμένα στις ανάγκες των τοπικών αγορών εργασίας», όπου διακρίνονται 308 έργα μηδενικής απορρόφησης.

Από το σύνολο των έργων της εν λόγω κατηγορίας (0%-20% απορρόφηση) 763 έργα παρουσιάζουν μηδενική απορρόφηση και μάλιστα αυτά δεσμεύουν το 48% του συνολικού ενταγμένου π/υ των μη κρατικών ενισχύσεων. Τα έργα με μηδενική απορρόφηση σχετίζονται κυρίως με τον Θεματικό Άξονα 3 «Διευκόλυνση της Πρόσβασης στην Απασχόληση» (329 έργα με ενταγμένο π/υ 427,7 εκ) και δη με την κατηγορία πράξης «Τοπικά Σχέδια για την απασχόληση, προσαρμοσμένα στις ανάγκες των τοπικών αγορών εργασίας», όπου διακρίνονται 308 έργα μηδενικής απορρόφησης. Ωστόσο, αξίζει να σημειωθεί πως τα 308 έργα αφορούν προγράμματα Κοινωνικού Εργασίας τα οποία αναμένεται στο αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα να παρουσιάσουν δαπάνες καθώς έχει δρομολογηθεί η έναρξη τους⁸.

Βαρύνουσας σημασίας στην εξέλιξη του Προγράμματος αποτελούν και τα έργα του Θεματικού Άξονα 4 «Πλήρης Ενσωμάτωση του συνόλου του Ανθρώπινου Δυναμικού σε μια Κοινωνία ίσων ευκαιριών». Συγκεκριμένα, διακρίνονται 193 έργα με ενταγμένο π/υ 195 εκ ευρώ περίπου και μηδενική απορρόφηση με προεξέχουσα κατηγορία πράξης τις Τοπικές Δράσεις κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες ομάδες με Ενδιάμεσο Φορέα την Ειδική Υπηρεσία για την Κοινωνική Ένταξη & Κοινωνική Οικονομία, όπου διαπιστώνονται 128 έργα μηδενικής απορρόφησης συνολικού ενταγμένου π/υ 58 εκ ευρώ περίπου. Στα συγκεκριμένα έργα (ΤΟΠΕΚΟ) οι δαπάνες αναμένεται να ξεκινήσουν αρχές του 2013 καθώς αυτή τη περίοδο εξετάζεται η ορθότητα και πληρότητα των οδηγιών εκτέλεσης με ίδια μέσα που απέστειλαν οι δικαιούχοι.

Στο ίδιο περίπου επίπεδο με τον ΘΑΠ 4 κυμαίνεται και ο Θεματικός Άξονας 5 «Εδραίωση της μεταρρύθμισης στον τομέα της ψυχικής υγείας» με Ενδιάμεσο Φορέα Διαχείρισης την Ειδική Υπηρεσία τομέα Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, όπου διακρίνονται 159 έργα μηδενικής απορρόφησης και ενταγμένου π/υ 185 εκ ευρώ περίπου. Η μηδενική απορρόφηση εστιάζεται κυρίως στην κατηγορία πράξης «Ανάπτυξη και υλοποίηση οριζόντιων και διατομεακών προγραμμάτων πρόληψης - Παρακολούθηση, προτυποποίηση, αξιολόγηση και πιστοποίηση υπηρεσιών ψυχικής υγείας. -Διοικητική, λειτουργική και επιστημονική υποστήριξη των Τομεακών Επιτροπών Ψυχικής Υγείας» όπου ναι μεν το πλήθος των έργων είναι μικρό (18), ωστόσο ο ενταγμένος π/υ ανέρχεται σε 82 εκ ευρώ περίπου. Τα περισσότερα έργα μηδενικής απορρόφησης συναντώνται στην κατηγορία πράξης 5.1.2 (42 έργα) και ενταγμένο π/υ 30,8 εκ ευρώ περίπου. Δεδομένης της δημόσιας δαπάνης του Άξονα (328 εκ) διαπιστώνεται ότι παραπάνω από το ήμισυ της προγραμματικής δημόσιας δαπάνης έχει ενταχθεί (18 έργα εγκρίθηκαν το 2012, 19 το 2011 και 5 το 2010) χωρίς να παρουσιάζει δαπάνες. Σε επίπεδο αναθεωρημένης προγραμματικής δημόσιας δαπάνης (268 εκ) το ποσοστό των ενταγμένων έργων που έχουν μηδενική απορρόφηση ανέρχεται σε 70% περίπου.

Τα υπόλοιπα 58 έργα της συγκεκριμένης τάξης απορρόφησης (0%-20%) παρουσιάζουν σχετικά χαμηλές δαπάνες που ανέρχονται σε 12,2 εκ ευρώ επί συνολικού ενταγμένου π/υ 112,1 εκ ευρώ και σχετίζονται κυρίως σε επίπεδο αριθμού έργων με τον ΘΑΠ 5 (22 έργα και 22,2 εκ ενταγμένο π/υ με 1,8 εκ ευρώ δαπάνες) και σε επίπεδο ενταγμένου π/υ με τον ΘΑΠ 4 (61, 5 εκ ευρώ ενταγμένο π/υ, 10 έργα με 7,2 εκ ευρώ δαπάνες).

- 31 έργα παρουσιάζουν ποσοστά απορρόφησης που κυμαίνονται μεταξύ 20% και 40% (47,8 εκ ευρώ ενταγμένος π/υ) και τα οποία δεσμεύουν το 3% του ενταγμένου π/υ των έργων των μη κρατικών ενισχύσεων και το 2% του συνολικού ενταγμένου π/υ του προγράμματος. Οι αθροιστικές πιστοποιημένες δαπάνες ανέρχονται σε 14,9 εκ ευρώ που αποτελούν το 3% των συνολικών δαπανών των έργων μη κρατικών ενισχύσεων. Εξ αυτών τα περισσότερα έργα (14 έργα) αφορούν το Θεματικό Άξονα 5 με συνολικό ενταγμένο π/υ 19,6 εκ ευρώ και 6,4 εκ δαπάνες, ήτοι ποσοστό απορρόφησης 33% , ενώ επτά (7) έργα σχετίζονται με την Τεχνική Υποστήριξη, ο π/υ των οποίων ανέρχεται σε 7,9 εκ ευρώ με δαπάνες 2, 5 εκ ευρώ (33% ποσοστό απορρόφησης).
- 23 έργα παρουσιάζουν ποσοστά απορρόφησης που κυμαίνονται μεταξύ 40% και 60% (331,4 εκ ευρώ ενταγμένος π/υ) και τα οποία δεσμεύουν το 19% του ενταγμένου π/υ των έργων των μη κρατικών ενισχύσεων και το 14% του συνολικού ενταγμένου π/υ του προγράμματος. Οι δαπάνες ανέρχονται σε 158 εκ ευρώ περίπου (31% των δαπανών των μη κρατικών ενισχύσεων). Τα

⁸ Το εν λόγω παραδοτέο του ΣΑ αφορά χρηματοοικονομικά στοιχεία με ημερομηνία αναφοράς τη 30/6/2012, ωστόσο βάσει στοιχείων της ΕΥΔ ΕΠΑΝΑΔ με ημερομηνία αναφοράς 31/12/2012 διαπιστώνονται δαπάνες στην συγκεκριμένη κατηγορία πράξης που ανέρχονται σε 26 εκ ευρώ περίπου.

- περισσότερα έργα προέρχονται από το Θεματικό Άξονα 3 (8 έργα) και αφορούν Κατάρτιση ανέργων και Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής, το ποσοστό απορρόφησης των οποίων ανέρχεται σε 48%.
- 28 έργα παρουσιάζουν ποσοστά απορρόφησης που κυμαίνονται μεταξύ 60% και 80% (205,6 εκ ευρώ ενταγμένος π/υ) και τα οποία δεσμεύουν το 12% του ενταγμένου π/υ των έργων των μη κρατικών ενισχύσεων και το 9% του συνολικού ενταγμένου π/υ του προγράμματος. Οι δαπάνες ανέρχονται σε 142,1 εκ ευρώ περίπου (28% των δαπανών των μη κρατικών ενισχύσεων). Τα περισσότερα έργα προέρχονται από το Θεματικό Άξονα 3 (10 έργα) και αφορούν Κατάρτιση ανέργων και Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής, το ποσοστό απορρόφησης των οποίων ανέρχεται σε 69%. Υψηλό ποσοστό απορρόφησης παρατηρείται σε έργα του ΘΑΠ 1 (3 έργα – 78% απορρόφηση), ΘΑΠ 6 (5 έργα – 73% απορρόφηση), ΘΑΠ 5 (5 έργα – 68% απορρόφηση).
 - 69 έργα παρουσιάζουν ποσοστά απορρόφησης που κυμαίνονται μεταξύ 80% και 100% (207 εκ ευρώ ενταγμένος π/υ) και τα οποία δεσμεύουν το 12% του ενταγμένου π/υ των έργων των μη κρατικών ενισχύσεων και το 9% του συνολικού ενταγμένου π/υ του προγράμματος. Οι δαπάνες ανέρχονται σε 182,9 εκ ευρώ περίπου (35% των δαπανών των μη κρατικών ενισχύσεων). Σαράντα (40) έργα έχουν ολοκληρωθεί (100% απορρόφηση) και προέρχονται από τους ΘΑΠ 4 (8 έργα), ΘΑΠ 5 (3 έργα) και ΘΑΠ 6 (28 έργα), ενώ έντεκα έργα κυμαίνονται προς το 100% της απορρόφησης (άνω του 97% απορρόφηση).

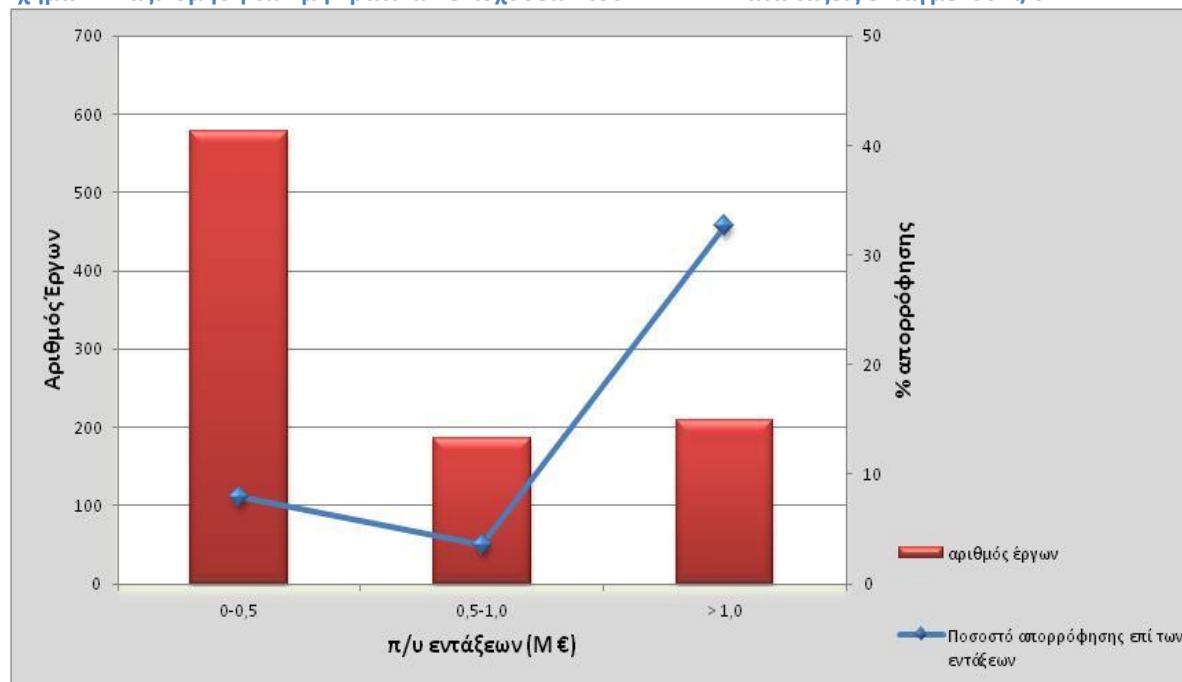
Συμπερασματικά, βάσει της παραπάνω ταξινόμησης, προκύπτει ότι το μεγάλο πλήθος έργων που κυμαίνονται μεταξύ 0% - 20% απορρόφησης και ο αντίστοιχος υψηλός προϋπολογισμός των ενταγμένων πράξεων αυτής της κατηγορίας αποτελεί κρίσιμο στοιχείο για την οικονομική πορεία του προγράμματος. Ειδικότερα, από τα 972 έργα μη κρατικών ενισχύσεων τα 763 παρουσιάζουν μηδενική απορρόφηση. Ωστόσο αυτό δεν οφείλεται σε κάποια συστηματική αστοχία, αλλά στο γεγονός ότι εντάχθηκαν πολύ πρόσφατα στο ΕΠΑΝΑΔ και συνεπώς η γρήγορη υλοποίηση τους (με συνακόλουθο ικανοποιητικό ρυθμό δαπανών) θα ενισχύσει σημαντικά την οικονομική πρόοδο του ΕΠ.

Επιπλέον, μεγάλος αριθμός έργων (821 έργα) που δεσμεύουν το 40% του ενταγμένου π/υ του ΕΠΑΝΑΔ είναι σε χαμηλή απορρόφηση (<20%), η άμεση κινητοποίηση και υλοποίηση των οποίων αναμένεται να ωθήσει συνολικά την απορρόφηση του ΕΠ. Συγκεκριμένα, η άμεση ενεργοποίηση των δράσεων και ειδικά των Τοπικών Σχεδίων για την απασχόληση (Κοινωφελή Εργασία) θα συμβάλλουν σημαντικά στην χρηματοοικονομική πορεία του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Παράλληλα, είναι απαραίτητη και η περαιτέρω ώθηση σε δράσεις που εμπίπτουν στο ΘΑΠ 4 (ΤΟΠΕΚΟ) και ΘΑΠ 5 καθώς διαπιστώνεται μηδενική υλοποίηση σε έργα των οποίων ο ενταγμένος π/υ ανέρχεται σε 380 εκ ευρώ περίπου.

C.1.3.2 Συνδυαστική συστηματοποίηση απορρόφησης και μεγέθους (ως προς π/υ) έργων

Ένα επιπλέον κριτήριο ομαδοποίησης των έργων είναι η συνδυαστική οπτική του ενταγμένου προϋπολογισμού τους σε σχέση με την απορρόφηση τους. Σύμφωνα με αυτό προκύπτουν τρεις μείζονες κατηγορίες (έργα με ενταγμένο π/υ 0 – 500.000 ευρώ, 500.000-1.000.000 ευρώ και 1.000.0000 και εξής) που διακρίνονται στο ακόλουθο σχήμα σε συνδυασμό με τον αριθμό των έργων και των ποσοστών απορρόφησης.

Σχήμα 14 Ταξινόμηση των μη κρατικών ενισχύσεων του ΕΠΑΝΑΔ κατά τάξεις ενταγμένου π/υ

Πηγή: Στοιχεία ΟΠΣ 30/6/2012, Επεξεργασία Συμβούλου Αξιολόγησης

Βάσει του προαναφερθέντος σχήματος διαπιστώνονται τα εξής:

1. Τα 2/3 περίπου (578 σε σύνολο 972 έργων) των έργων παρουσιάζουν προϋπολογισμούς εντάξεων έως 500.000 ευρώ δηλ. ο μεγάλος πληθυσμός είναι έργα μικρού προϋπολογισμού, τα οποία όμως παρουσιάζουν χαμηλούς ρυθμούς απορρόφησης, κατά μέσο όρο γύρω στο 8%. Ο αθροιστικός π/υ των έργων αυτών ανέρχεται σε 118,6 εκ ευρώ με πιστοποιημένες δαπάνες 9,3 εκ ευρώ. Στη συγκεκριμένη κατηγορία έργων, 464 έργα με συνολικό ενταγμένο π/υ 101 εκ ευρώ παρουσιάζουν μηδενική απορρόφηση. Τα συγκεκριμένα ανενεργά έργα προέρχονται κυρίως από τον Θεματικό Άξονα «Διευκόλυνση της Πρόσβασης στην Απασχόληση» (205 έργα κοινωφελούς εργασίας), ενώ στην αρνητική χρηματοοικονομική εικόνα συμβάλλουν τόσο ο ΘΑΠ 4 (με 109 έργα μηδενικής απορρόφησης που αφορούν κυρίως Τοπικές Δράσεις κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες ομάδες), όσο και ο ΘΑΠ 5 (με 87 έργα μηδενικής απορρόφησης). Σε αυτή την κατηγορία έργων (με π/υ έργου έως 500.000 ευρώ) διακρίνονται και 66 έργα που παρουσιάζουν απορρόφηση άνω του 70% και τα όποια στη πλειονότητα τους αφορούν δράσεις τεχνικής υποστήριξης της εφαρμογής.
2. Λιγότερο από το 1/3 των έργων (185 στα 972 έργα) παρουσιάζουν προϋπολογισμούς εντάξεων από 500.000 ευρώ έως 1.000.000 ευρώ, αλλά ο μέσος ρυθμός απορρόφησης τους είναι πολύ χαμηλός (μόλις 3.5%). Ο αθροιστικός π/υ των έργων αυτών ανέρχεται σε 125,2 εκ ευρώ με πιστοποιημένες δαπάνες 4,4 εκ ευρώ. Από το σύνολο των συγκεκριμένων έργων τα περισσότερα (161) παρουσιάζουν μηδενική απορρόφηση. Επιμερίζοντας τα 161 έργα σε επίπεδο Θεματικών Αξόνων διαπιστώνεται ότι 67 έργα αφορούν το ΘΑΠ 4 κυρίως έργα ΤΟΠΕΚΟ και παρεμβάσεις κοινωνικοοικονομικής ένταξης ευπαθών ομάδων), 41 έργα το ΘΑΠ 5 (έργα που προέρχονται από όλες τις κατηγορίες παρεμβάσεων του ΘΑΠ), 48 έργα το ΘΑΠ 3 (προγράμματα Κοινωφελής εργασίας και επαγγελματικής κατάρτισης ανέργων) και τα υπόλοιπα 5 έργα τους ΘΑΠ 2 και 6.
3. 209 έργα παρουσιάζουν προϋπολογισμούς εντάξεων από 1.000.000 και άνω ευρώ και εμφανίζουν στο σύνολο τους ικανοποιητικό ρυθμό απορρόφησης (32.7% απορρόφηση) λόγω της ύπαρξης δράσεων υψηλής χρηματοδοτικής βαρύτητας που παρουσιάζουν μεγάλη ενεργοποίηση σε επίπεδο δαπανών, όπως Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής ζωής, Ενέργειες στήριξης ηλικιωμένων ατόμων, Κατάρτιση ανέργων σε διάφορους τομείς της οικονομίας. Ο αθροιστικός π/υ των έργων αυτών ανέρχεται σε 1,5 δις ευρώ με πιστοποιημένες δαπάνες 496,4 εκ ευρώ. Εκ του συνόλου των έργων, 138 έργα με συνολικό ενταγμένο π/υ 650,8 εκ ευρώ παρουσιάζουν μηδενική απορρόφηση. Τα συγκεκριμένα ανενεργά έργα προέρχονται κυρίως από τον Θεματικό Άξονα «Διευκόλυνση της Πρόσβασης στην Απασχόληση» (76 έργα

κοινωνιολογίας), ενώ στην αρνητική χρηματοοικονομική εικόνα συμβάλλουν τόσο ο ΘΑΠ 4 (με 17 έργα μηδενικής απορρόφησης που αφορούν κυρίως παρεμβάσεις για την κοινωνικοοικονομική ένταξη ευπαθών ομάδων και λειτουργία ΣΥΔ), όσο και ο ΘΑΠ 5 (με 31 έργα μηδενικής απορρόφησης).

Συμπερασματικά, βάσει της παραπάνω ταξινόμησης, προκύπτει ότι το 80% των έργων σχετικά χαμηλού π/υ εντάξεων (έως 500.000 ευρώ) παραμένει την περίοδο αναφοράς στάσιμο (καθώς πρόκειται κυρίως για δράσεις Κοινωνιολογίας εργασίας και ΤΟΠΕΚΟ) με μηδενική απορρόφηση. Παράλληλα, σημειώνεται ότι τα έργα με π/υ ένταξης έκαστο από 500 χιλ έως 1 εκ ευρώ παρουσιάζουν μηδενικές δαπάνες.

Επιπλέον, και μη υπολογίζοντας τις δράσεις για τις οποίες εκδόθηκε πρόσκληση εντός του 2012, διαπιστώνεται ότι στην κατηγορία των έργων που κυμαίνονται από 1εκ ευρώ και άνω ενταγμένο π/υ παρουσιάζονται λιγότερα έργα μηδενικής απορρόφησης (67 σε σύνολο 138), σε αντίθεση με τις λουπές κατηγορίες όπου στα έργα με π/υ έως 500χιλ ευρώ διακρίνονται 177 με μηδενική απορρόφηση σε σύνολο 291 και στα έργα με π/υ μεταξύ 500χιλ ευρώ και 1εκ ευρώ 61 μηδενικής απορρόφησης σε σύνολο 85.

Κ.1.4 Αποτίμηση της χρηματοοικονομικής πορείας υλοποίησης του ΕΠΑΝΑΔ ανά Φορέα Διαχείρισης Έργων

Οι ενδιάμεσοι φορείς διαχείρισης με βάση το άρθρο 59 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006 δύνανται να αναλάβουν μέρος ή το σύνολο των αρμοδιοτήτων της διαχειριστικής αρχής σε σχέση με δικαιούχους που εκτελούν πράξεις για λογαριασμό και υπό την ευθύνη της. Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» έχει εκχωρήσει σημαντικό μέρος της συγχρηματοδοτούμενης δαπάνης σε Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης **το οποίο ανέρχεται στο 80% της προγραμματικής δημόσιας δαπάνης του προγράμματος.**

Συγκεκριμένα, οι Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης που έχουν οριστεί για την υλοποίηση συγκεκριμένων κατηγοριών παρεμβάσεων του προγράμματος είναι:

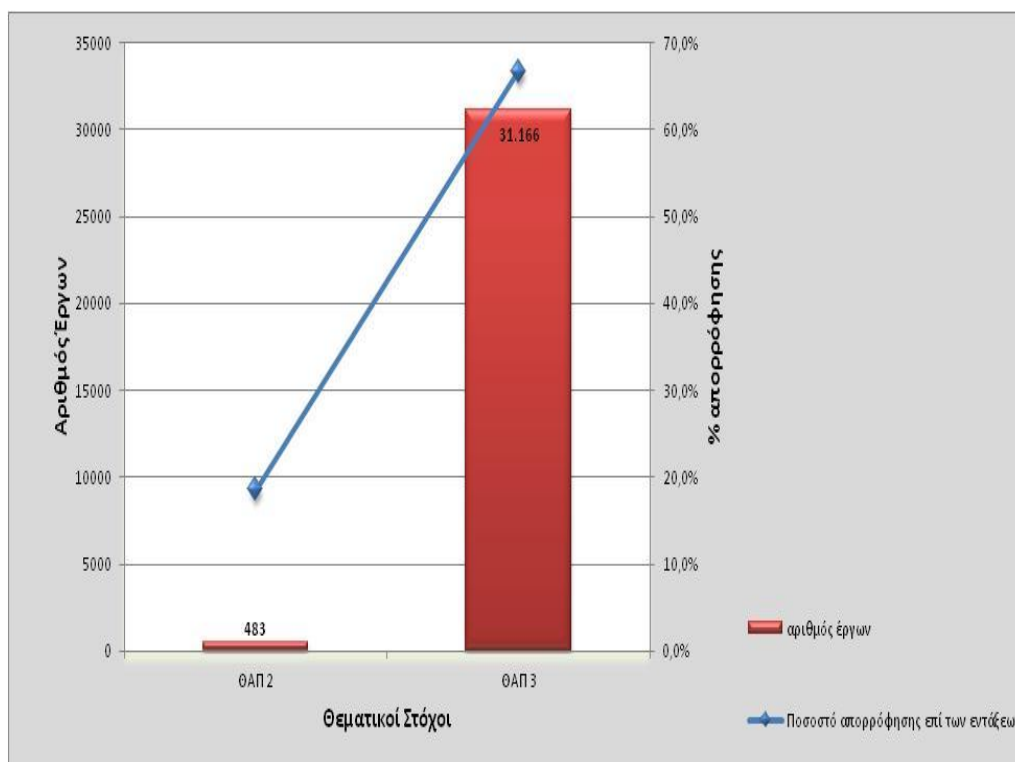
Πίνακας 87 ΕΦΔ του ΕΠΑΝΑΔ

A/A	Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης	π/υ εκχώρησης (30/6/2012)	π/υ εκχώρησης (31/12/2012)
1	ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΕΩΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ (ΟΑΕΔ)	1.164.000.001	1.107.300.000
2	Ε.Υ. ΤΟΜΕΑ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ	379.787.429	379.787.429
3	ΕΘΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ (Ε.Ι.Ε.Α.Δ.)	200.000.000	195.830.000
4	ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	121.982.750	121.982.750
5	ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Ε.Π. "ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ & ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ"	65.691.693	25.000.000
7	(ΕΥΔΕ-ΕΤΑΚ) ΕΥ ΔΙΑΧ & ΕΦΑΡΜ. ΔΡΑΣ. ΥΠ. ΠΑΙΔ. ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘ & ΘΡ - ΕΡ. ΤΕΧ.ΑΝ ΚΑΙΝ	25.500.000	25.500.000
8	ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	25.000.000	25.000.000
9	ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Ε.Π. ΑΝΤΑΓ/ΤΗΤΑ & ΕΠΙΧΕΙΡ/ΤΗΤΑ (ΕΥΔ ΕΠΑΕ)	22.427.801	22.427.801
10	ΕΝΔΙΑΜΕΣΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ	80.000.000	80.000.000
11	ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ Ε.Π. ΤΟΥ ΚΠΣ 2000-2006 & ΛΟΙΠΩΝ ΣΥΓΧΡ. Ε.Π. ΤΗΣ ΓΓΙ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ (ΕΥΕ - ΓΓΙΦ)	10.000.000	10.000.000
12	Ε.Υ.Σ.Ε.Ε.Π	42.000.000	3.430.000
ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΧΩΡΗΣΗΣ		2.136.389.674	1.996.257.980

I. ΕΦΔ - Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού

Ο ΟΑΕΔ είναι ο μεγαλύτερος ενδιάμεσος φορέας διαχείρισης για τους πόρους του ΕΠ ΑΝΑΔ καθώς έχει αναλάβει αρμοδιότητες για κατηγορίες πράξεων που σχετίζονται με την Ενίσχυση της Προσαρμοστικότητας του Ανθρώπινου Δυναμικού και των Επιχειρήσεων (ΘΑΠ 2) και με τη Διευκόλυνση της Πρόσβασης στην Απασχόληση (ΘΑΠ 3). Προκειμένου να αποτυπωθεί η χρηματοοικονομική πορεία του ΟΑΕΔ ο Σύμβουλος κατηγοριοποίησε τις πράξεις του ΟΑΕΔ ανά Άξονα εμπλοκής και ποσοστών απορρόφησης (βλ. ακόλουθο σχήμα 15).

Σχήμα 15 Ταξινόμηση των κρατικών ενισχύσεων του ΟΑΕΔ κατά Θεματικό Στόχο

Πηγή: Στοιχεία ΟΠΣ 30/6/2012, Επεξεργασία Συμβούλου Αξιολόγησης

Για την υλοποίηση της προσαρμοστικότητας επιχειρήσεων που απασχολούν από 50 εργαζόμενους και άνω και αφορά στην ενίσχυση επιχειρήσεων για εφαρμογή «Ολοκληρωμένων Σχεδίων Διαρθρωτικής Προσαρμογής Επιχειρήσεων και Εργαζομένων», με στόχο την ανταπόκρισή τους στις νέες συνθήκες, που διαμορφώνει η οικονομική κρίση καθώς και την ενσωμάτωση των νέων τεχνολογιών εκχωρήθηκε στον ΟΑΕΔ το ποσό των 110.000.000 ευρώ. Σύμφωνα με τα μέχρι τώρα χρηματοοικονομικά στοιχεία υλοποίησης 483 επιχειρήσεις εντάχθηκαν στο πρόγραμμα με π/υ εντάξεων που ανέρχεται στα 92,7 εκ ευρώ (84% του εκχωρηθέντος π/υ) και πληρωμές 17 εκ ευρώ περίπου (ποσοστό απορρόφησης επί των εντάξεων 18% και επί του εκχωρηθέντος π/υ 15%). Επιπλέον, η χρηματοοικονομική εικόνα του ΟΑΕΔ στο πεδίο της προσαρμοστικότητας αναμένεται να παρουσιάσει δραστική βελτίωση το επόμενο χρονικό διάστημα. Συγκεκριμένα, βάσει διαθέσιμων στοιχείων 31/12/2012 οι δαπάνες έχουν πολλαπλασιαστεί ξεπερνώντας το 38% του π/υ των ενταγμένων πράξεων. Αυτό οφείλεται στη δήλωση ολοκλήρωσης του 60% του φυσικού αντικειμένου από μεγάλο πλήθος ενταγμένων επιχειρήσεων (η δήλωση ολοκλήρωσης συνοδεύεται με την καταβολή της β' δόσης, η οποία ανέρχεται στο 40% του π/υ του σχεδίου της κάθε επιχείρησης). Επίσης, πραγματοποιήθηκε τροποποίηση της σχετικής ΚΥΑ για τον τρόπο και τα δικαιολογητικά πληρωμής των επιχειρήσεων (δικαιούχων). Ειδικότερα, θεσπίστηκε η δυνατότητα πληρωμής των επιχειρήσεων με βάση τη πρόοδο υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου, χωρίς να απαιτείται, οπωσδήποτε, η έκδοση εγγυητικής επιστολής προκαταβολής. Η ρύθμιση αποσκοπεί στη διευκόλυνση των επιχειρήσεων και λαμβάνει υπόψη την οικονομική συγκυρία και δυσκολία στην έκδοση εγγυητικών επιστολών.

Αναφορικά με το ΘΑΠ 3 αναφέρεται ότι σε συνολικό εκχωρηθέν ποσό που ανέρχεται στα 1.034 δις ευρώ⁹, το πλήθος των ενταγμένων έργων ανέρχεται σε 31.166, με εντάξεις που ξεπερνούν τα 550 εκ ευρώ (53 % του εκχωρηθέντος ποσού) και δαπάνες που ανέρχονται σε 367 εκ ευρώ περίπου δηλ. 67% απορρόφηση επί του συνόλου των εντάξεων και 35% επί του συνολικού εκχωρηθέντος ποσού. Αναλυτικά τα προγράμματα που υλοποιούνται από τον ΟΑΕΔ παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα με τον αντίστοιχο ενταγμένο π/υ τους, τις δαπάνες και το ποσοστό απορρόφησης επί των εντάξεων :

Πίνακας 88 Χρηματοοικονομική αποτύπωση των προγραμμάτων του ΕΦΔ ΟΑΕΔ στο ΘΑΠ 3

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	Π/Υ ΕΝΤΑΞΗΣ	ΔΑΠΑΝΕΣ	% ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ
"(ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΝΕΡΓΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΗΛΙΚΙΑΣ 22-64)-ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ 4.000 ΝΕΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ-ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΗΛΙΚΙΑΣ 22-64 ΕΤΩΝ"	82.896.000	34.733.155	41,90%
"ΕΙΔΙΚΟ ΔΙΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΜΕ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΛΗΨΗ 25.000 ΑΝΕΡΓΩΝ"	80.117.500	11.548.747	14,41%
"ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 3.000 ΝΕΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΗΛΙΚΙΑΣ 22-32 ΕΤΩΝ,ΜΕ ΤΟ ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟ ΤΙΤΛΟ"ΝΕΟΙ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ"(Α'ΚΥΚΛΟΣ)	56.739.000	51.993.276	91,64%
"ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 3.000 ΝΕΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΗΛΙΚΙΑΣ 22-32 ΕΤΩΝ,ΜΕ ΤΟΝ ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟ ΤΙΤΛΟ "ΝΕΟΙ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ"(Β' ΚΥΚΛΟΣ)	54.576.000	48.903.193	89,61%
"ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 4.500 ΝΕΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΗΛΙΚΙΑΣ 22-64 ΕΤΩΝ ΜΕ ΤΟ ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟ ΤΙΤΛΟ"ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΝΕΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΕΤΟΥΣ 2009"	85.737.000	75.311.165	87,84%
"ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ 3.500 ΝΕΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΗΛΙΚΙΑΣ 33-64,ΕΤΟΥΣ 2008"	40.431.000	36.059.983	89,19%
"ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ 6.000 ΝΕΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ-ΝΕΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ,ΕΤΟΥΣ 2009	122.850.000	89.081.828	72,51%
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ 5.000 ΑΝΕΡΓΩΝ ΗΛΙΚΙΑΣ 16 - 24 ΕΤΩΝ, ΝΕΟΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΣΕ ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑ ΕΡΓΟΔΟΤΕΣ ΤΟΥ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΜΕ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ	663.300	127.050	19,15%
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΝΕΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΑΝΕΡΓΟΥΣ,ΗΛΙΚΙΑΣ 31 ΕΩΣ 44 ΕΤΩΝ,ΕΤΟΥΣ 2008	26.451.537	19.291.398	72,93%
ΣΥΝΟΛΟ	550.461.337	367.049.793	66,68%

Αναφορικά με τα προγράμματα «Ειδικό Διετές Πρόγραμμα Προώθησης της Απασχόλησης με επιχορήγηση των ασφαλιστικών εισφορών για τη πρόσληψη 25.000 ανέργων» και «Πρόγραμμα Επιχορήγησης για την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας 5.000 ανέργων ηλικίας 16-24 ετών», τα οποία παρουσιάζονται στον παραπάνω πίνακα 89 να έχουν χαμηλά ποσοστά απορρόφησης, σημειώνεται ότι αφορούν προγράμματα που ξεκίνησαν σχετικά πρόσφατα σε σχέση με τα υπόλοιπα προγράμματα. Οι εντάξεις τους και οι πληρωμές τους αναμένεται να παρουσιάσουν σταδιακή αύξηση στο αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα. Ενδεικτικά, βάσει διαθέσιμων στοιχείων 31/12/2012 το πρόγραμμα «Ειδικό Διετές προώθησης της απασχόλησης» παρουσιάζει αυξημένες εντάξεις που ανέρχονται σε 125,7 εκ ευρώ και πληρωμές που ανέρχονται σε 18 εκ ευρώ.

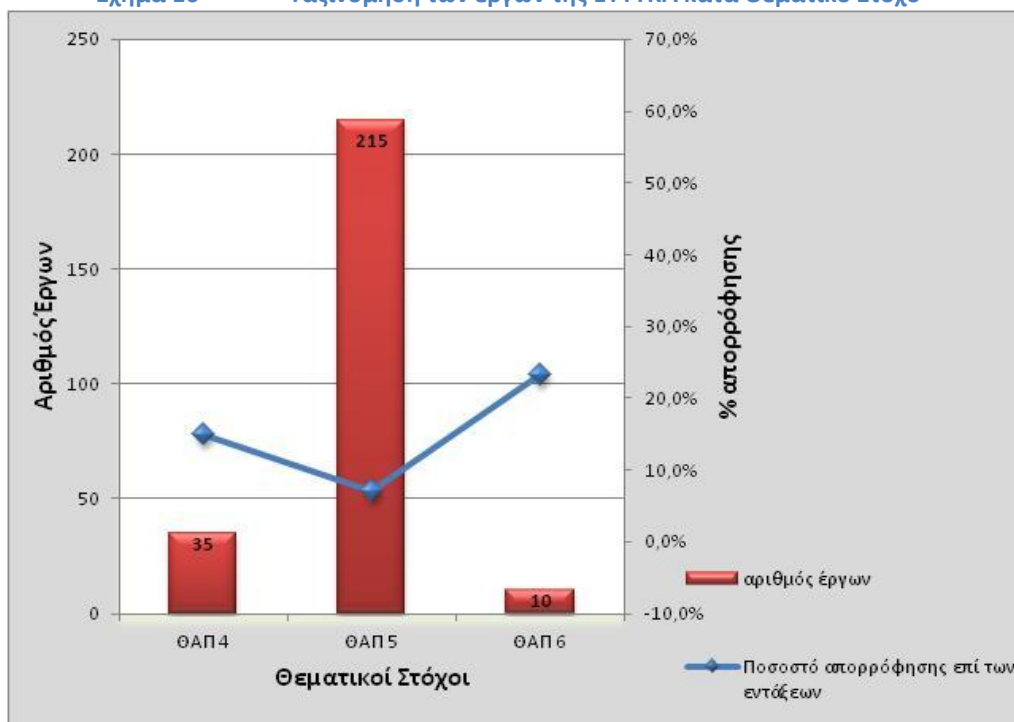
Αναφορικά με τη συμβολή του ΟΑΕΔ στην υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος διαπιστώνεται ότι συνεισφέρει με 26% στις συνολικές εντάξεις του ΕΠ και με 43% στις δαπάνες .

⁹ Από το συνολικό εκχωρηθέν ποσό, 200 εκ ευρώ αφορούν Τοπικά Σχέδια για την απασχόληση και συγκεκριμένα τη πράξη «Δημιουργία Θέσεων απασχόλησης ορισμένου χρόνου σε τοπικό επίπεδο για την εκτέλεση έργων με αυτεπιστασία». Η συγκεκριμένη εκχώρηση αναμένεται να ανακληθεί.

II. ΕΦΔ - Ειδική Υπηρεσία του Τομέα Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Για την τρέχουσα περίοδο 2007-2013, η Ειδική Υπηρεσία του Τομέα Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης λειτουργεί ως Ενδιάμεσος Φορέας και αναλαμβάνει τη διαχείριση μέρους του ΕΠ ΑΝΑΔ και συγκεκριμένα δράσεις που αφορούν τη πρόληψη του ιδρυματισμού και του στιγματισμού ΑμεΑ (ΘΑΠ 4), το σύνολο των δράσεων που εμπεριέχονται στο ΘΑΠ 5 (Εδραίωση της μεταρρύθμισης στον τομέα ψυχικής υγείας, Ανάπτυξη της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και προάσπιση της δημόσιας υγείας του πληθυσμού) και δράσεις τεχνικής υποστήριξης εφαρμογής (ΘΑΠ 6).

Σχήμα 16 Ταξινόμηση των έργων της ΕΥΤΥΚΑ κατά Θεματικό Στόχο

Πηγή: Στοιχεία ΟΠΣ 30/6/2012, Επεξεργασία Συμβούλου Αξιολόγησης

Αναφορικά με τη πρόληψη του ιδρυματισμού και συγκεκριμένα με την ίδρυση με την οργάνωση και λειτουργία Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (ΘΑΠ 4) έχουν ενταχθεί 35 έργα συνολικού π/υ ενταγμένου 16,9 εκ ευρώ με το ποσοστό απορρόφησης να ανέρχεται στο 15% σε επίπεδο εντάξεων. Εκ των 35 έργων τα 21 έργα παρουσιάζουν μηδενικές δαπάνες και μόνο 6 έργα παρουσιάζουν ποσοστό απορρόφησης που υπερβαίνει το 50%. Για την υλοποίηση των δράσεων του ΘΑΠ 5 έχει εκχωρηθεί το σύνολο της προγραμματικής δημόσιας δαπάνης του Θεματικού Στόχου. Στο πλαίσιο αυτό έχουν ενταχθεί 215 έργα συνολικού ενταγμένου π/υ 240,6 εκ ευρώ με ποσοστό απορρόφησης που ανέρχεται στο 7%. Αξιοσημείωτη είναι η μηδενική απορρόφηση 160 έργων και μόνο 18 παρουσιάζουν απορρόφηση μεγαλύτερη του 50%.

Η χρηματοδοτική βαρύτητα του Θεματικού Στόχου 6 στο σύνολο των ενταγμένων δράσεων της Ειδικής Υπηρεσίας είναι ιδιαίτερη χαμηλή (μόλις το 1%) ωστόσο η εικόνα που αναδεικνύεται είναι πιο θετική συγκριτικά με τους υπόλοιπους στόχους καθώς το ποσοστό απορρόφησης ανέρχεται στο 23%. Συγκενρωτικά, η χρηματοοικονομική πορεία της ΕΥΤΥΚΑ διακριτά έχει ως εξής:

- ο π/υ εκχώρησης 379.787.429 ευρώ
- ο εντάξεις 260.130.796 ευρώ (68% επί του εκχωρηθέν π/υ)
- ο δαπάνες 20.058.002 ευρώ (5% απορρόφηση επί του εκχωρηθέν ποσού)

Αναφορικά με τη συμβολή της ΕΥΤΥΚΑ στην υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος διαπιστώνεται ότι συνεισφέρει με 11% στις συνολικές εντάξεις του ΕΠ και μόλις με 2,2% στις δαπάνες .

III. Λοιποί ΕΦΔ

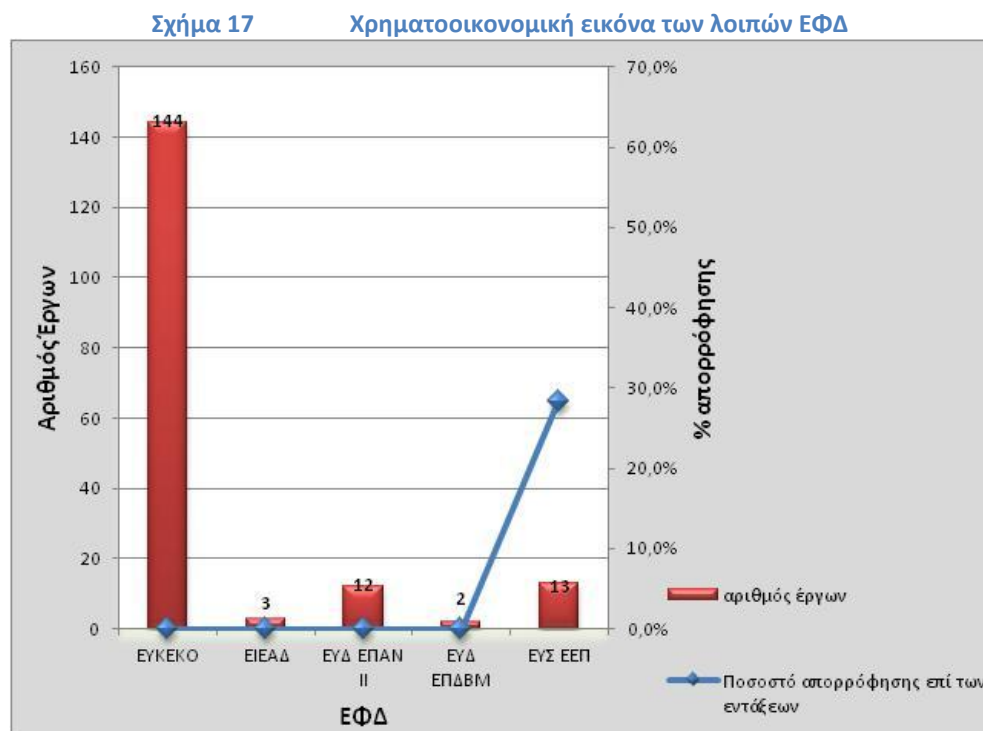
Πλην των προαναφερόμενων ΕΦΔ, οι οποίοι δεσμεύουν το 72 % του συνολικού εκχωρηθέντος π/υ και το 58% του συνολικού π/υ του επιχειρησιακού προγράμματος, υφίστανται και λοιποί ΕΦΔ χαμηλής χρηματοοικονομικής βαρύτητας αλλά εξίσου σημαντικής σημασίας για την υλοποίηση των τεθέντων στόχων του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

- **Η Ειδική Υπηρεσία για την Κοινωνική Ένταξη και την Κοινωνική Οικονομία (ΕΥΚΕΚΟ)** έχει αναλάβει αρμοδιότητες διαχείρισης μέρους του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού για την εκπόνηση θεσμικού κανονιστικού πλαισίου με στόχο τη προώθηση της Κοινωνικής Οικονομίας (ΘΑΠ 1) και για δράσεις που σχετίζονται με τοπικές παρεμβάσεις κοινωνικής ένταξης και για ενίσχυση σχεδίων δράσης στον τομέα της κοινωνικής οικονομίας (ΘΑΠ 4). Παράλληλα της έχει εκχωρηθεί ποσό 1 εκ ευρώ περίπου για δράσεις τεχνικής υποστήριξης εφαρμογής (ΘΑΠ 6). Στο πλαίσιο των εν λόγω αρμοδιοτήτων η ΕΥΚΕΚΟ έχει εντάξει συνολικά 144 έργα π/υ 59,4 εκ ευρώ , τα οποία παρουσιάζουν μηδενική απορρόφηση. Τα 128 έργα αφορούν τα τοπικά σχέδια για ευάλωτες κοινωνικές ομάδες (οι αξιολογήσεις των προτάσεων έχουν ολοκληρωθεί , έχουν εγκριθεί τα αποτελέσματα και έχουν εκδοθεί αποφάσεις ένταξης για το σύνολο σχεδόν των εγκεκριμένων σχεδίων δράσης, ενώ αναμένεται άμεσα να δηλωθούν και δαπάνες).
- **Το Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού» (ΕΙΕΑΔ) προέκυψε από τη συνένωση των ανωνύμων εταιρειών «Επαγγελματική Κατάρτιση Α.Ε. (ΕΚΑΕ)» και «Παρατηρητήριο Απασχόλησης Ερευνητική – Πληροφορική (ΠΑΕΠ) Α.Ε.», και κατέστη καθολικός διάδοχος όλων των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των δύο αυτών καταργηθεισών εταιρειών και έχει οριστεί Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» για δράσεις που εντάσσονται στον Θεματικό Άξονα Προτεραιότητας 2 «Ενίσχυση της Προσαρμοστικότητας του Ανθρώπινου Δυναμικού και των Επιχειρήσεων»>. Μέχρι και την περίοδο αναφοράς έχει προβεί στην ένταξη έργων συνολικού π/υ 9 εκ ευρώ που αφορούν στη σύνταξη κλαδικών σχεδίων διαρθρωτικής προσαρμογής μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων (πρόσκληση Α). Επιπλέον, στο πλαίσιο της δράσης: Διαρθρωτική Προσαρμογή μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων που απασχολούν 1-49 άτομα (πρόσκληση Β και Γ) αναμένεται άμεσα ενεργοποίηση των χρηματοδοτικών δεικτών (ήτοι εντάξεις, νόδε και δαπάνες) καθώς στα τέλη της περιόδου αναφοράς ολοκληρώθηκε η διαδικασία αξιολόγησης των προτάσεων. Συγκεκριμένα, βάσει διαθέσιμων στοιχείων, η έναρξη συμβασιοποίησης με τις επιχειρήσεις ξεκίνησε αρχές Σεπτεμβρίου 2013 και ο αριθμός των ωφελουμένων εκτιμάται σε 50.000 άτομα βάσει των συμβάσεων). Επίσης, πραγματοποιήθηκε τροποποίηση της σχετικής ΚΥΑ για τον τρόπο και τα δικαιολογητικά πληρωμής των επιχειρήσεων (δικαιούχων). Ειδικότερα, θεσπίστηκε η δυνατότητα πληρωμής των επιχειρήσεων με βάση τη πρόοδο υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου, χωρίς να απαιτείται, οπωσδήποτε, η έκδοση εγγυητικής επιστολής προκαταβολής. Η ρύθμιση αποσκοπεί στ διευκόλυνση των επιχειρήσεων και λαμβάνει υπόψη την οικονομική συγκυρία και δυσκολία στην έκδοση εγγυητικών επιστολών.**
- **Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα»** έχει οριστεί ενδιάμεσος φορέας διαχείρισης του ΕΠ ΑΝΑΔ για δράσεις βελτίωσης της προσαρμοστικότητας επιχειρήσεων και συγκεκριμένα για την κατάρτιση εργαζομένων και προώθηση σύγχρονων τεχνικών δια βίου μάθησης στις επιχειρήσεις (ΘΑΠ 2). Στο πλαίσιο αυτό έχει εντάξει 12 έργα με π/υ 18,4 εκ ευρώ και μηδενικές δαπάνες. Ωστόσο, η ΕΥΔ ΕΠΑΕ έχει ολοκληρώσει την επικαιροποίηση της εξειδίκευσης των δράσεων και προβλέπεται το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα η δήλωση δαπανών. Συγκεκριμένα, η «Κατάρτιση – μετεκπαίδευση εργαζομένων και εποχιακά ανέργων εμπειροτεχνών του τουριστικού τομέα, με στόχο τον εκσυγχρονισμό και την αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών» έχει ως προγραμματιζόμενη ημερομηνία έναρξης υλοποίησης αρχές του 2013, ενώ η «Ενίσχυση Ανθρώπινου Δυναμικού των ΜΜΕ σε θέματα εξωστρέφειας» έχει ξεκινήσει την υλοποίηση των σεμιναρίων κατάρτισης. Παράλληλα, έχει προκηρυχτεί ανοικτός δημόσιος διεθνής διαγωνισμός για «Δράσεις κατάρτισης ανθρώπινου δυναμικού σε θέματα τουρισμού».
- **Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση** έχει οριστεί ενδιάμεσος φορέας διαχείρισης του ΕΠ ΑΝΑΔ για την Ανάπτυξη και εφαρμογή Συστήματος Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης – Σύστημα 4 ΕΣΣΕΕΚΑ» (ΘΑΠ

1) και για τη πιστοποίηση πρότερης μάθησης και επαγγελματικής εμπειρίας (ΘΑΠ 2). Το συνολικό εκχωρηθέν ποσό είναι 65,6 εκ ευρώ (25,6 εκ για το ΘΑΠ 1 και 20 εκ για το ΘΑΠ 2), ωστόσο αναμένεται να γίνεται άρση μέρους του ποσού της εκχώρησης 10 και να ανέλθει στα 25 εκ ευρώ συνολικά (20 εκ για το ΘΑΠ 1 και 5 εκ για το ΘΑΠ 2). Τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή έχουν ενταχθεί μόλις 2 έργα π/υ 5, 7 εκ ευρώ με μηδενικές δαπάνες.

- Η **Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού της Εφαρμογής Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (Ε.Υ.Σ.Ε.Π)** ορίζεται ως η διαχειριστική αρχή των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων που υλοποιούνται στο πλαίσιο του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς 2007-2013 και ως ενδιάμεσος φορέας διαχείρισης πράξεων του ΕΠ ΑΝΑΔ για δράσεις που αφορούν ενέργειες στήριξης ατόμων που χρήζουν βοήθειας (ΘΑΠ 4). Η εκχωρηθείσα δαπάνη ανέρχεται στα 42 εκ ευρώ η οποία αναμένεται να μειωθεί και να οριστεί στο ύψος του π/υ των νομικών δεσμεύσεων (3.4εκ ευρώ). Τη παρούσα χρονική στιγμή έχουν ενταχθεί 13 έργα π/υ 11,4 εκ ευρώ με δαπάνες που ανέρχονται σε 3,2 εκ ευρώ (ποσοστό απορρόφησης 28,4%).

Στο σχήμα που ακολουθεί αποτυπώνεται η εικόνα των ΕΦΔ ως προς τον αριθμό των έργων και το ποσοστό απορρόφησης επί των εντάξεων.

Πηγή: Στοιχεία ΟΠΣ 30/6/2012, Επεξεργασία Συμβούλου Αξιολόγησης

Οι προαναφερθέντες ΕΦΔ παρουσιάζουν ενταγμένα έργα συνολικού π/υ 104 εκ ευρώ και δαπάνες 3,2 εκ ευρώ και συμβάλλουν μόνο με 4,3 % στις συνολικές εντάξεις του επιχειρησιακού προγράμματος ενώ και η συμβολή τους στην απορρόφηση του ΕΠΑΝΑΔ είναι μηδενική.

Πέρα από τους συγκεκριμένους ΕΦΔ, για την υλοποίηση δράσεων Διευκόλυνσης της πρόσβασης στην απασχόληση έχουν οριστεί ενδιάμεσοι φορείς διαχείρισης η **Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας** (με εκχωρηθέν ποσό 25,5 εκ ευρώ) και οι **ΕΔΑ Περιφερειών** (80 εκ ευρώ εκχωρηθέν ποσό), ενώ για δράσεις προώθησης της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων γυναικών ως ΕΦΔ έχει οριστεί η **Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής – Γενική Γραμματεία Ισότητας** με εκχωρηθέν ποσό 10 εκ ευρώ.

10 καθώς αφενός υλοποιήθηκαν παρεμβάσεις συστημικού χαρακτήρα με προϋπολογισμό μικρότερο του αρχικά εκτιμηθέντος και αφετέρου λόγω εξειδίκευσης Σχεδίων Δράσης - σε διαβούλευση με την ΕΕ που επιτρέπουν επίτευξη στοχοθεσίας με χαμηλότερη χρηματοοικονομική δέσμευση

Βάσει της παραπάνω αποτύπωσης της πορείας των ΕΦΔ προκύπτει ότι αρκετοί ΕΦΔ (εκτός του ΟΑΕΔ, ο οποίος προσφέρει το 27% των εντάξεων του ΕΠ και το 43% των δαπανών) έχουν χαμηλότερη χρηματοοικονομική επίδοση (μέση απορρόφηση σε επίπεδο εκχωρήσεων και δαπανών 2,5%). Η χαμηλή τους απορρόφηση επηρεάζει τη χρηματοοικονομική εικόνα του Επιχειρησιακού Προγράμματος, γεγονός, όμως, που αναμένεται να αλλάξει σε πολύ μεγάλο βαθμό με την έναρξη των προγραμματισμένων δράσεων τους. Ωστόσο, χρειάζεται να υπάρχει στενή παρακολούθηση τους προκειμένου να μη διαφοροποιηθούν του χρονοδιαγράμματος που έχουν θέσει.

Κ.1.5 Εκτιμήσεις προβλέψεων υλοποίησης του ΕΠ ΑΝΑΔ σε σχέση με την επίτευξη των ποιοτικών, ποσοτικών και χρηματοδοτικών στόχων

Στην προγραμματική περίοδο 2007-2013 εφαρμόζεται και πάλι ο Κανόνας αυτόματης αποδέσμευσης, με εφαρμογή 3 ετών μετά την ανάληψη δέσμευσης μέχρι και το έτος 2010 και 2 ετών μετά την ανάληψη δέσμευσης για το υπόλοιπο της προγραμματικής περιόδου («Κανόνας $n+3/n+2$ »). Με βάση τις «προσαρμοσμένες» ετήσιες δεσμεύσεις, την εφαρμογή του κανόνα $n+3$ έως και το έτος 2010 και $n+2$ για τα έτη 2011 - 2013 αλλά και την μείωση του στόχου $n+3$ του 2011 (ετήσιες δεσμεύσεις 2008) κατά το ποσό των προκαταβολών του Προγράμματος με ισόποση μεταφορά τους στον στόχο του 2015 (επιπλέον των ετήσιων δεσμεύσεων του 2013) υπολογίζονται οι ετήσιοι στόχοι (υποχρεώσεις) δαπανών του ΕΠΑΝΑΔ ο ακόλουθος Πίνακας παρουσιάζει τους ετήσιους στόχους πιστοποιημένων δαπανών του Προγράμματος

Πίνακας 89 Στόχος απορρόφησης σύμφωνα με τον κανόνα $n+2/n+3$ (με προκαταβολή)

	2011	2012	2013	2014	2015
ΕΤΗΣΙΑ ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ	228.624.280	617.628.687	1.366.258.272	1.730.857.574	2.260.000.000
ΕΤΗΣΙΑ ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	270.876.423	729.712.959	1.610.536.062	2.038.312.818	2.658.823.845

Επιπλέον, δύναται να υπολογιστεί και ο ετήσιος στόχος δαπανών ανά κατηγορία επιλέξιμων περιφερειών αλλά και συγκεντρωτικά για το πρόγραμμα. Ο ακόλουθος Πίνακας παρουσιάζει τον ετήσιο στόχο δαπανών ανά Στόχο (Στόχο 1: Σύγκλισης και Στόχο 2: Περιφερειακής ανταγωνιστικότητας και απασχόλησης) του ΕΠΑΝΑΔ και συγκεντρωτικά με βάση τον κανόνα $n+2/n+3$ καθώς και τυχόν απόκλιση μεταξύ δαπανών μέχρι 30/6/2012 και στόχου 2012 προκειμένου να μην υπάρξει απώλεια πόρων.

Από τα στοιχεία του παρακάτω πίνακα καθίσταται προφανές ότι δεν υπήρξε κίνδυνος απώλειας πόρων από την εφαρμογή του κανόνα $n+2/n+3$ για το 2012, καθώς ήδη από το πρώτο εξάμηνο του 2012 είχε καλυφθεί ο απαιτούμενος Στόχος. Συγκεκριμένα, το ΕΠ ΑΝΑΔ ξεπέρασε (από το Α εξάμηνο του 2012) το στόχο του $N+3$ για το 2012 που ήταν 617.628.687 € κοινοτικής συνδρομής σε πιστοποιημένες δαπάνες, φθάνοντας σε πληρωμές τα 737.308.006€. Επισημαίνεται ότι λόγω της πρότασης αναθεώρησης αναμένεται να τροποποιηθεί και η στοχοθεσία σύμφωνα με τον κανόνα $n+2/n+3$, χωρίς ωστόσο να επηρεάζεται ο στόχος για το 2013 (η τροποποίηση αφορά τα έτη 2014 και 2015).

Πίνακας 90 Στόχος Σωρευτικών Δαπανών σύμφωνα με τον Κανόνα $n+3/n+2$ και Δαπάνες μέχρι 30/6/12

		2011	2012	2013	2014	2015	Δαπάνες έως 30/6/2012	Απόκλιση στόχου
ΚΣ	ΣΤΟΧΟΣ 1	211.352.205	583.232.784	1.314.423.690	1.673.142.404	2.191.205.707	695.213.365	-111.980.581
	ΣΤΟΧΟΣ 2	17.272.075	34.395.903	51.834.582	57.715.169	68.794.293	42.094.641	-7.698.738
	ΣΥΝΟΛΟ ΚΣ	228.624.280	617.628.687	1.366.258.272	1.730.857.573	2.260.000.000	737.308.006	-119.679.319
ΔΔ	ΣΤΟΧΟΣ 1	250.556.335	689.247.191	1.549.554.200	1.970.412.619	2.577.889.383	843.774.514	-154.527.323
	ΣΤΟΧΟΣ 2	20.320.088	40.465.768	60.981.861	67.900.199	80.934.462	50.745.917	-10.280.149
	ΣΥΝΟΛΟ ΔΔ	270.876.423	729.712.959	1.610.536.061	2.038.312.818	2.658.823.845	894.520.430	-164.807.471

Πηγή: ΕΥΔ ΕΠΑΝΑΔ

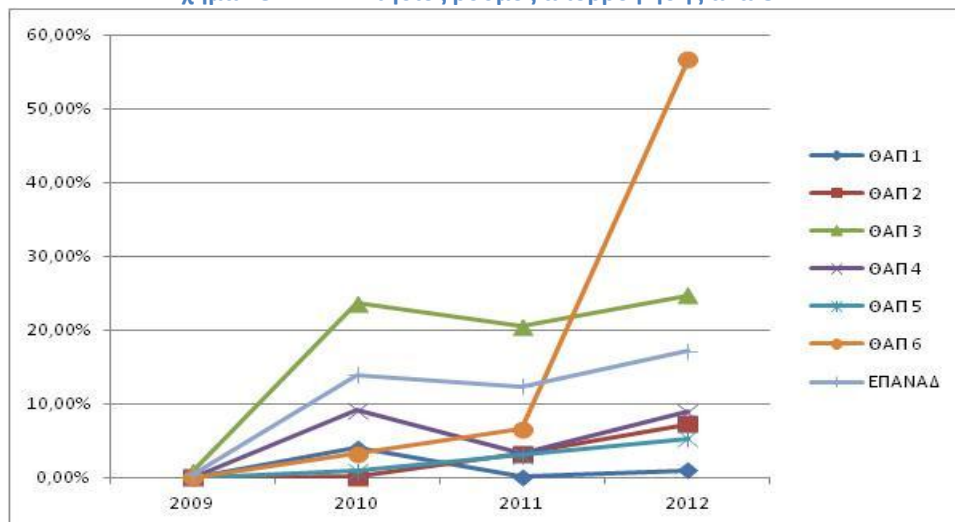
Σε ότι αφορά στην εκτίμηση του βαθμού οικονομικής ολοκλήρωσης του ΕΠ στο τέλος της προγραμματικής περιόδου αλλά και για τη τήρηση του κανόνα $n+2/n+3$ για το 2013 είναι σκόπιμο να αποτυπωθεί η διαχρονική εξέλιξη των πιστοποιημένων δαπανών του ΕΠΑΝΑΔ ώστε να επιχειρηθεί μια πρόβλεψη της απορρόφησης του προγράμματος μέχρι τη λήξη του. Προς τούτο πέραν των στοιχείων αναφοράς του ΟΠΣ 30/6/2012, χρησιμοποιούνται για την εν λόγω άσκηση και στοιχεία δαπανών και απορρόφησης της 31/12/2012. Ο πίνακας 92 παρουσιάζει την ετήσια εξέλιξη των πιστοποιημένων δαπανών του ΕΠΑΝΑΔ ανά Θεματικό Άξονα. Επίσης στο Σχήμα 13 απεικονίζεται ο ετήσιος ρυθμός απορρόφησης του ΕΠΑΝΑΔ ανά Θεματικό Άξονα με βάση την Προγραμματική Δημόσια Δαπάνη του Προγράμματος προ της αναθεώρησης του. Όπως γίνεται φανερό, παρατηρείται μια σημαντική αύξηση των δαπανών, και κατά συνέπεια και του ετήσιου ρυθμού απορρόφησης, τόσο στο σύνολο του Ε.Π. όσο και στους Θεματικούς Στόχους το 2012.

Πίνακας 91 Ετήσια εξέλιξη των Δαπανών ανά Θεματικό Άξονα του ΕΠ

ΘΑΠ	2009	2010	2011	2012	ΣΥΝΟΛΟ
ΘΑΠ 1	0	3.915.000	60.504	936.602	4.912.106
ΘΑΠ 2	0	306.248	15.853.237	35.714.234	51.873.720
ΘΑΠ 3	10.956.708	336.493.841	290.621.045	351.309.903	989.381.497
ΘΑΠ 4	0	24.947.135	8.781.443	24.532.053	58.260.631
ΘΑΠ 5	0	2.729.745	10.125.459	17.323.468	30.178.672
ΘΑΠ 6	0	1.566.696	3.143.951	27.123.506	31.834.153
ΣΥΝΟΛΟ	10.956.708	369.958.665	328.585.640	456.939.766	1.166.440.779

Συγκεκριμένα, ο ετήσιος ρυθμός απορρόφησης του ΕΠ για το 2012 ανήλθε σε 17,19% (δηλ απορρόφησε το 17,19% της προγραμματικής δημόσιας δαπάνης) σημαντικά αυξημένος σε σχέση τόσο με το 2011 (12,36%) όσο και με το 2010 (13,91%). Ωστόσο ο μέσος ρυθμός απορρόφησης (εξαιρουμένου της απορρόφησης του 2009 που δεν λαμβάνεται υπόψη καθώς επί της ουσίας δεν είχε ενεργοποιηθεί το ΕΠ εκτός του ΘΑΠ 3) ανέρχεται σε 14,5%. Ο ρυθμός αυτός, εάν συνεχισθεί χωρίς αύξηση δεν επαρκεί για την πλήρη απορρόφηση των πόρων εντός της προγραμματικής περιόδου (δηλ. μέχρι 31/12/2015). Επιπλέον ελλοχεύει κίνδυνος να μην επιτευχθεί και ο στόχος $n+2/n+3$ για το 2013 που είναι 1.610.536.061 ευρώ (σύμφωνα με τον μέσο ρυθμό απορρόφησης, το 2013 αναμένονται δαπάνες περίπου 1.5 δις ευρώ). Προκειμένου να απορροφηθεί το σύνολο της προγραμματικής δημόσιας δαπάνης (συμπεριλαμβάνεται και η αναθεώρηση) πρέπει για τα υπολειπόμενα τρία έτη να δηλώνονται 524,7 εκ κατ έτος δηλ αύξηση του μέσου ετήσιου ρυθμού απορρόφησης του προγράμματος κατά 36% (από 14,5% στο 20%). Η συγκεκριμένη αύξηση θεωρείται επιτεύξιμη καθώς αναμένεται να παρουσιάσουν δαπάνες δράσεις υψηλής χρηματοδοτικής βαρύτητας ήτοι ΤΟΠΣΑ, ΤΟΠΕΚΟ, Κοινωνικής εργασίας, Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης κλπ. Βάσει του γραφήματος που ακολουθεί στο οποίο αποτυπώνονται ο ετήσιος ρυθμός απορρόφησης των Θεματικών Αξόνων, συμπεραίνεται ότι ο μέσος ρυθμός απορρόφησης του ΘΑΠ 3 που αποτελεί τον πιο κρίσιμο Στόχο από άποψης στοχοθεσίας και τον πιο μεγάλο από άποψης προϋπολογισμού ανέρχεται 22,95% έναντι 22,17% του ΘΑΠ 6, 7,90% του ΘΑΠ 4, 3,51% του ΘΑΠ 2, 3,51% του ΘΑΠ 2 και 1,72% του ΘΑΠ 1.

Σχήμα 18 Ετήσιος ρυθμός απορρόφησης ανά ΘΑΠ

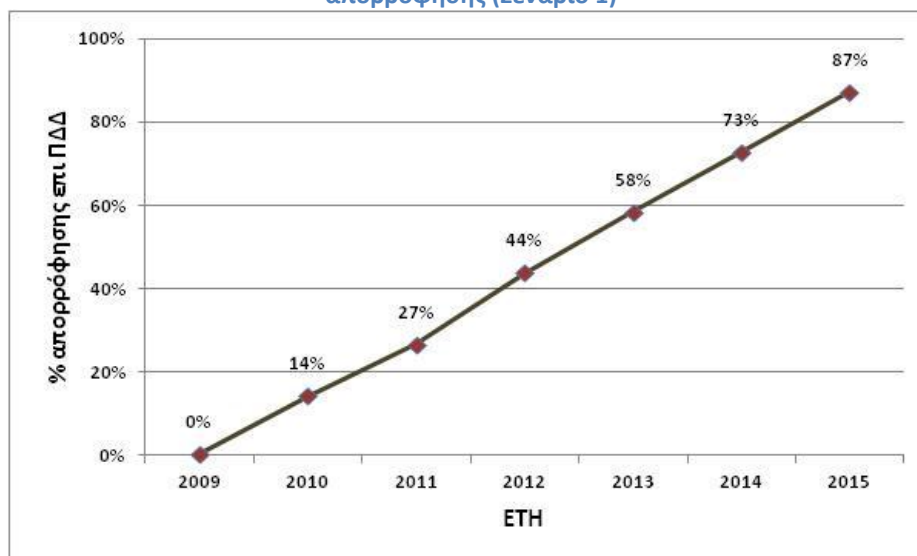

Όπως προαναφέρθηκε το πρόγραμμα πέτυχε το στόχο για το 2012, ενώ, ο στόχος δαπανών με βάση τον κανόνα $n+2/n+3$ για το 2013 είναι σχεδόν υπερδιπλάσιος του 2012 (1,6 δις € σε σχέση με τα 729 εκ €) γεγονός που χρήζει ιδιαίτερης προσοχής. Κατά συνέπεια απαιτείται μια ρεαλιστική ανάλυση τόσο των προβλέψεων δαπανών του 2013 όσο της απορροφητικότητας του ΕΠ μέχρι την λήξη του.

Η ανάλυση αυτή βασίζεται και πραγματοποιείται με τις παραπάνω μεθόδους:

- Την χρήση και προβολή του μέχρι σήμερα μέσου ρυθμού απορρόφησης σταθερά στα επόμενα έτη - απαισιόδοξο σενάριο.
- Την χρήση και προβολή του ρυθμού απορρόφησης του 2012 σταθερά στα επόμενα έτη - απαισιόδοξο σενάριο.
- Την χρήση και προβολή του ρυθμού απορρόφησης του 2012 στα επόμενα έτη στο οποίο συνυπολογίζοντας, βάσει εμπειρικών στοιχείων εξέλιξης της απορρόφησης αντίστοιχων ΕΠ του ΕΚΤ, ότι όσο το πρόγραμμα πλησιάζει στη λήξη του αυξάνεται και ο ρυθμός απορρόφησης (αυξημένος ο ρυθμός απορρόφησης του 2012 κατά 15% το 2014 και κατά 30% το 2015)- αισιόδοξο και ρεαλιστικό σενάριο.

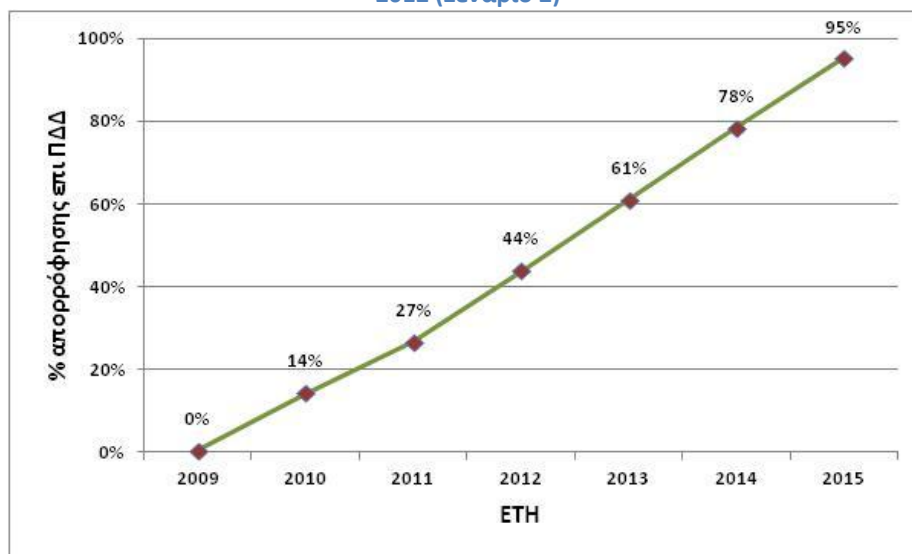
Σχήμα 19 Πρόβλεψη βαθμού απορρόφησης ΕΠΑΝΑΔ με βάση τον μέσο ετήσιο ρυθμό απορρόφησης (Σενάριο 1)

Το συγκεκριμένο σενάριο (Σενάριο 1) θεωρείται εξαιρετικά απαισιόδοξο και δυσίωνο καθώς εκτός της μη επίτευξης του κανόνα $n+2/n+3$ για το 2013, αναμένεται να μην απορροφηθεί και το σύνολο

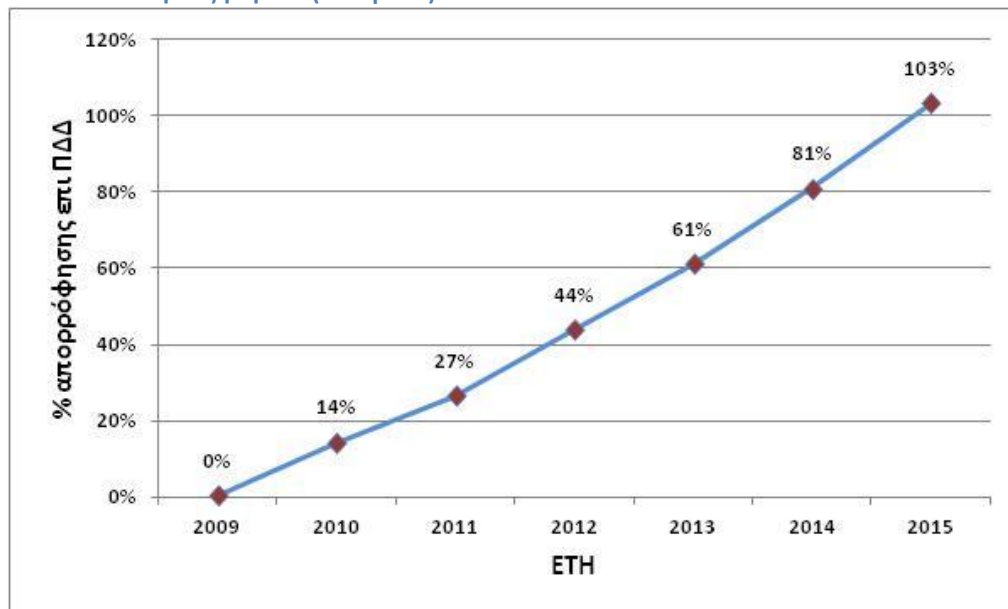
της προγραμματικής δημόσιας δαπάνης προ αναθεώρησης (θεωρείται αυτονόητο ότι δεν θα απορροφηθεί και η αναθεωρημένη προγραμματική δημόσια δαπάνη).

Σχήμα 20 Πρόβλεψη βαθμού απορρόφησης ΕΠΑΝΑΔ με βάση το ρυθμό απορρόφησης του 2012 (Σενάριο 2)

Η χρήση του ρυθμού απορρόφησης του 2012 σταθερά στα επόμενα έτη (σενάριο 2) επιτυγχάνει το στόχο για το v+2 ωστόσο διαφαίνεται αυξανόμενος ο κίνδυνος να μην απορροφηθεί στο σύνολο του η προγραμματική δημόσια δαπάνη.

Σχήμα 21 Πρόβλεψη βαθμού απορρόφησης ΕΠΑΝΑΔ με βάση το ρυθμό απορρόφησης του 2012 και σταδιακή αύξηση του (Σενάριο 3)

Το εν λόγω σενάριο θεωρείται επιτεύξιμο καθώς βάσει εμπειρικών στοιχείων αυξάνεται σταδιακά ο ρυθμός απορρόφησης όσο πλησιάζει η λήξη του. Σύμφωνα με αυτό οι δαπάνες του προγράμματος αναμένεται να ξεπεράσουν το 100% της προγραμματικής δημόσιας δαπάνης του προγράμματος, γεγονός που φανερώνει ότι και η ενίσχυση του ΕΠ ΑΝΑΔ με 81 εκ ευρώ από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Διοικητική Μεταρρύθμιση» στο πλαίσιο της πρότασης αναθεώρησης, αναμένεται να απορροφηθεί στο σύνολο της ενώ καλύπτεται και ο στόχος v+2 για το 2013. Το παραπάνω σενάριο ενισχύεται και με το γεγονός ότι από το 2013 αναμένεται να προκύψουν σημαντικές δαπάνες έργων που μέχρι τώρα παρέμειναν σε επίπεδο ένταξης όπως: Κοινοφελής Εργασία, ΤοπΣΑ, ΤοπΕΚΟ κλπ.

C.2 Μέτρηση των αποκλίσεων μεταξύ αρχικού σχεδιασμού και υλοποίησης

C.2.1 Απόκλιση βασικών χρηματοοικονομικών δεικτών

Στο πλαίσιο αποτίμησης του οικονομικού αντικειμένου στο επίπεδο του συνολικού Προγράμματος, ο ΣΑ επεχείρησε να προσδιορίσει τις ενδεχόμενες αποκλίσεις όπως αυτές αποτυπώνονται στους κάτωθι διακριτούς δείκτες:

- Στο δείκτη ενεργοποίησης ο οποίος προκύπτει από τον προϋπολογισμό των προσκλήσεων σε συνάρτηση με την προγραμματική δημόσια δαπάνη
- Στο δείκτη εντάξεων πράξεων ο οποίος προκύπτει από τον προϋπολογισμό σε συνάρτηση με την προγραμματική δημόσια δαπάνη

Στη συνέχεια παρατίθεται σχετικό πίνακας ο οποίος απεικονίζει τις τιμές των χρηματοοικονομικών δεικτών στο σύνολο του Προγράμματος και την εκτιμηθείσα απόκλιση έως και την περίοδο αναφοράς, ήτοι την 30.06.2012.

ΚΠ	Τίτλος Κατηγορίας Πράξης/ Δράσης ΘΑΠ 1	Προγραμματική Δημόσια Δαπάνη	Δημόσια Δαπάνη Προσκλήσεων έως 30.06.2012	% δέσμευσης	Δημόσια Δαπάνη Εντάξεων έως 30.06.2012	Ποσοστό εντάξεων % σε σχέση με την Προγρ Δημόσια Δαπάνη
1.1.1	Ανάπτυξη και εφαρμογή Ολοκληρωμένου Συστήματος για τον καθορισμό των αναγκών της Αγοράς Εργασίας - Σύστημα 1 ΕΣΣΕΕΚΑ	21.000.000	21.112.700	100,5%	0	0,0%
1.1.2	Ανάπτυξη και εφαρμογή Συστήματος Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης - Σύστημα 4 ΕΣΣΕΕΚΑ	42.926.480	14.941.810	34,8%	10.756.000	25,1%
1.1.3	Εφαρμογή συστήματος Συμβουλευτικής στο πλαίσιο της δια βίου μάθησης - (Συμβουλευτική Επαγγελματικού Προσανατολισμού)- Σύστημα 6 ΕΣΣΕΕΚΑ	9.000.000	0	0,0%	0	0,0%
1.1.4	Ανάπτυξη ικανοτήτων για τη δημιουργία πολιτικών και προγραμμάτων στους σχετικούς τομείς του ΕΚΤ και σε ολοκληρωμένες δράσεις Τοπικής Ανάπτυξης και ειδική στήριξη των κοινωνικοοικονομικών φορέων συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων	1.000.000	0	0,0%	0	0,0%
1.1.5	Ανάπτυξη και λειτουργία "Διαδικτυακής Πύλης" Σύζευξης Προσφοράς - Ζήτησης Εργασίας	2.000.000	2.000.000	100,0%	209.100	10,5%
1.1.6	Αναβάθμιση του δικτύου των ΔΥΑ σε ενιαίο σύστημα κέντρων παροχής ολοκληρωμένων υπηρεσιών - "one-stop shops".	2.000.000	2.000.000	100,0%	49.200	2,5%
1.1.7	Αναβάθμιση των μηχανισμών επιτήρησης της αγοράς εργασίας για τη μείωση της αδήλωτης εργασίας	2.000.000	1.360.000	68,0%	977.600	48,9%
1.1.8	Στήριξη του υπό σύσταση οργανισμού για την αποτελεσματική παρακολούθηση και εφαρμογή των πολιτικών κοινωνικής ενσωμάτωσης και κοινωνικής προστασίας	6.000.000	660.000	11,0%	660.000	11,0%
1.1.9	Εκπόνηση θεσμικού, κανονιστικού, διοικητικού και δημοσιονομικού πλαισίου με στόχο την προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και τη διευκόλυνση της ίδρυσης και λειτουργίας κοινωνικών επιχειρήσεων	1.000.000	1.000.000	100,0%	349.450	34,9%
1.1.10	Εκπόνηση θεσμικού, κανονιστικού και διοικητικού πλαισίου με σκοπό την προώθηση ενός βιώσιμου συστήματος σχετικά με το Πρόγραμμα "Βοήθεια στο Σπίτι"	1.000.000	0	0,0%	0	0,0%
1.1.11	Αναδιάρθρωση και επέκταση του ρόλου και των αρμοδιοτήτων του Εθνικού Παρατηρητηρίου ΑμεΑ.	7.500.000	200.000	2,7%	200.000	2,7%
	Σύνολο ΘΑΠ 1	95.426.480	43.274.510	45,3%	13.201.350	13,8%
2.2.1	Κατάρτιση εργαζομένων και προώθηση σύγχρονων τεχνικών δια βίου μάθησης στις Επιχειρήσεις	394.058.604	366.080.000	92,9%	120.148.513	30,5%
2.2.3	Εξατομικευμένες δράσεις για τη δια βίου μάθηση των αυτοαπασχολούμενων και αγροτών	20.000.000	8.000.000	40,0%	8.000.000	40,0%
2.3.1	Προώθηση νέων και καινοτόμων μορφών απασχόλησης καθώς και νέων μορφών οργάνωσης της εργασίας	1.000.000	0	0,0%	0	0,0%
2.3.2	Προώθηση της ποιότητας της εργασίας (υγιεινή και ασφάλεια) και αναβάθμιση εργασιακού περιβάλλοντος	1.500.000	1.158.500	77,2%	1.158.500	77,2%
2.3.3	Ενθάρρυνση της ενεργού συμμετοχής του εργατικού δυναμικού μεγαλύτερης ηλικίας (Ενεργός γήρανση)	2.000.000	2.500.000	125,0%	2.000.000	100,0%
2.3.4	Διευκόλυνση της γεωγραφικής και επαγγελματικής κινητικότητας εργαζομένων	1.000.000	0	0,0%	0	0,0%

ΚΠ	Τίτλος Κατηγορίας Πράξης/ Δράσης ΘΑΠ 1	Προγραμματική Δημόσια Δαπάνη	Δημόσια Δαπάνη Προσκλήσεων έως 30.06.2012	% δέσμευσης	Δημόσια Δαπάνη Εντάξεων έως 30.06.2012	Ποσοστό εντάξεων % σε σχέση με την Προγρ Δημόσια Δαπάνη
2.3.5	Αντιμετώπιση ομαδικών απωλειών θέσεων εργασίας	10.000.000	0	0,0%	0	0,0%
2.3.6	Ανάπτυξη και Διάχυση της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης στις Επιχειρήσεις	1.000.000	0	0,0%	0	0,0%
2.3.7	Πρώθηση της προσαρμοστικότητας και της εξέλιξης των εργαζομένων γυναικών, μέσω της παροχής κινήτρων στις επιχειρήσεις και της κινητοποίησης των κοινωνικών εταίρων	10.000.000	0	0,0%	0	0,0%
2.4.1	Ενίσχυση της Θεσμικής Ικανότητας των Κοινωνικών Εταίρων	52.000.000	52.000.000	100,0%	38.491.320	74,0%
	Σύνολο ΘΑΠ 2	492.558.604	429.738.500	87,2%	169.798.333	34,5%
3.1.1	Διευκόλυνση της πρόσβασης των νέων στην απασχόληση	210.000.000	217.470.200	103,6%	111.978.300	53,3%
3.1.2	Διευκόλυνση της πρόσβασης των γυναικών στην απασχόληση	100.000.000	96.000.000	96,0%	82.896.000	82,9%
3.1.3	Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση σε μακροχρόνια άνεργους και λοιπές ευπαθείς κοινωνικές ομάδες	350.000.000	534.470.000	152,7%	355.587.037	101,6%
	Σύνολο Προγραμμάτων ΕΦΔ ΟΕΑΔ	660.000.000	847.940.200	128,5%	550.461.337	83,4%
3.1.4	Δράσεις προώθησης στην απασχόληση προσωπικού υψηλού επιπέδου	15.000.000	15.000.000	100,0%	0	0,0%
3.1.5	Ενίσχυση της Απασχόλησης στον Πολιτισμό	15.000.000	15.000.000	100,0%	0	0,0%
3.1.6	Συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση ανέργων βάσει στοχευμένης ηλικιακής και κλαδικής προσέγγισης	300.000.000	439.335.639	146,4%	386.635.639	128,9%
3.1.7	Τοπικά σχέδια για την απασχόληση, προσαρμοσμένα στις ανάγκες των τοπικών αγορών εργασίας / Πρόγραμμα Κοινωφελούς Εργασίας	120.000.000	248.147.749	206,8%	182.530.484	152,1%
3.2.1	Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής	310.975.985	484.660.000	155,9%	484.660.000	155,9%
3.2.3	Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής μέσω παροχής κατ' οίκον υπηρεσιών φροντίδας σε εξαρτώμενα μέλη των οικογενειών ανέργων και αναγνωρισμένα επαπειλούμενα με ανεργία εργαζομένων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης	0	60.000.000	#DIV/0!	60.000.000	#DIV/0!
	Σύνολο	760.975.985	1.262.143.388	165,9%	1.113.826.123	146,4%
	Σύνολο ΘΑΠ 3	1.420.975.985	2.110.083.588	148,5%	1.664.287.460	117,1%
4.1.1	Παρεμβάσεις για την κοινωνικο-οικονομική ένταξη ευπαθών ομάδων	150.965.563	193.650.000	128,3%	159.397.443	105,6%
4.1.2	Πρόληψη του ιδρυματισμού και του στιγματισμού ΑμεΑ (οργάνωση και λειτουργία Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης – ΣΥΔ)	22.890.000	22.701.710	99,2%	16.939.512	74,0%
4.1.4	Τοπικές δράσεις κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες ομάδες	40.000.000	60.000.000	150,0%	58.246.000	145,6%
4.2.1	Ενίσχυση σχεδίων δράσης στον τομέα της κοινωνικής οικονομίας για τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης. Σχεδιασμός και υλοποίηση εξειδικευμένων προγραμμάτων κατάρτισης και συμβουλευτικής σε θέματα οργάνωσης και διοίκησης κοινωνικής οικονομίας.	30.000.000	0	0,0%	0	0,0%
4.3.1	Ενέργειες στήριξης ατόμων που χρήζουν βοήθειας	30.000.000	79.928.095	266,4%	61.437.532	204,8%
	Σύνολο ΘΑΠ 4	273.855.563	356.279.806	130,1%	296.020.488	108,1%

ΚΠ	Τίτλος Κατηγορίας Πράξης/ Δράσης ΘΑΠ 1	Προγραμματική Δημόσια Δαπάνη	Δημόσια Δαπάνη Προσκλήσεων έως 30.06.2012	% δέσμευσης	Δημόσια Δαπάνη Εντάξεων έως 30.06.2012	Ποσοστό εντάξεων % σε σχέση με την Προγρ Δημόσια Δαπάνη
5.1	Εδραίωση της μεταρρύθμισης στον τομέα της Ψυχικής Υγείας	241.186.514	243.672.948	101,0%	174.967.692	72,5%
5.2	Ανάπτυξη της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας	43.480.935	57.866.509	133,1%	18.854.448	43,4%
5.3	Προάσπιση της Δημόσιας Υγείας του πληθυσμού	43.480.935	63.798.770	146,7%	46.872.565	107,8%
	Σύνολο ΘΑΠ 5	328.148.384	365.338.227	111,3%	240.694.705	73,3%
	Σύνολο ΘΑΠ 6	47.858.829	58.335.885	121,9%	23.549.024	49,2%
	ΣΥΝΟΛΟ	2.658.823.845	3.363.050.515	126,5%	2.407.551.359	90,5%

Με βάση την ανάγνωση του πίνακα προκύπτουν τα ακόλουθα βασικά συμπεράσματα

Στον **Άξονα Προτεραιότητας 1 «Συστημικές παρεμβάσεις»** δεν παρουσιάζεται υπερδέσμευση πόρων στις προσκλήσεις των επιμέρους Κατηγοριών Παρέμβασης/ Πράξεων αλλά υστέρηση ενεργοποίησης σε συγκεκριμένες κατηγορίες πράξεων που παρουσιάζουν ως την περίοδο αναφοράς μηδενική υλοποίηση όπως στην ΚΠ 1.1.3 «Εφαρμογή συστήματος Συμβουλευτικής στο πλαίσιο της δια βίου μάθησης - (Συμβουλευτική Επαγγελματικού Προσανατολισμού)- Σύστημα 6 ΕΣΣΕΕΚΑ» και στην ΚΠ 1.1.4 «Ανάπτυξη ικανοτήτων για τη δημιουργία πολιτικών και προγραμμάτων στους σχετικούς τομείς του ΕΚΤ και σε ολοκληρωμένες δράσεις Τοπικής Ανάπτυξης και ειδική στήριξη των κοινωνικοοικονομικών φορέων συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων». Μηδενική ενεργοποίηση εμφανίζεται στην ΚΠ 1.1.10 Εκπόνηση θεσμικού, κανονιστικού και διοικητικού πλαισίου με σκοπό την προώθηση ενός βιώσιμου συστήματος σχετικά με το Πρόγραμμα "Βοήθεια στο Σπίτι" αλλά η εικόνα αυτή αναμένεται να βελτιωθεί άμεσα καθώς η παρέμβαση αυτή εξειδικεύθηκε εντός του α εξαμήνου του έτους 2012.

Στον **Θεματικό Άξονα Προτεραιότητας 2 «Ενίσχυση της Προσαρμοστικότητας του Ανθρώπινου Δυναμικού και των Επιχειρήσεων»** επίσης δεν παρατηρείται μέχρι την περίοδο αναφοράς υπερδέσμευση πόρων και ομοίως με τον Άξονα 1 παρατηρούνται αρκετές ανενεργές επιμέρους Κατηγορίες Παρέμβασης/ Πράξεων: 2.3.1 Προώθηση νέων και καινοτόμων μορφών απασχόλησης καθώς και νέων μορφών οργάνωσης της εργασίας 2.3.4 Διευκόλυνση της γεωγραφικής και επαγγελματικής κινητικότητας εργαζομένων 2.3.5 Αντιμετώπιση ομαδικών απωλειών θέσεων εργασίας, 2.3.6 Ανάπτυξη και Διάχυση της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης στις Επιχειρήσεις και 2.3.7 Προώθηση της προσαρμοστικότητας και της εξέλιξης των εργαζομένων γυναικών, μέσω της παροχής κινήτρων στις επιχειρήσεις και της κινητοποίησης των κοινωνικών εταίρων. Το σύνολο δεσμευμένου προϋπολογισμού στις ανωτέρω ανενεργές Κατηγορίες πράξεων αφορά το 5% της προγραμματικής δημόσιας δαπάνης του Άξονα 2. Οι σημαντικές από πλευράς προϋπολογιστικής βαρύτητας κατηγορίες πράξεων εμφανίζουν ικανοποιητική ενεργοποίηση όπως η ΚΠ 2.2.1 «Κατάρτιση εργαζομένων και προώθηση σύγχρονων τεχνικών δια βίου μάθησης στις Επιχειρήσεις» που δεσμεύει το σημαντικότερο μέγεθος πόρων του Άξονα (περί το 92,9% των διαθέσιμων πόρων).

Στον **Θεματικό Άξονα Προτεραιότητας 3 «Διευκόλυνση της πρόσβασης στην Απασχόληση»** εμφανίζεται εκ διαμέτρου αντίθετη εικόνα από την άποψη της υπερδέσμευσης πόρων. Ο προϋπολογισμός των ενταγμένων πράξεων προς τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του ΘΑΠ ανέρχεται στο 117,1%. Η πλειονότητα των πράξεων του Άξονα έχουν ενεργοποιηθεί σε ποσοστό άνω του 100%. Σημαντική υπερδέσμευση πόρων από πλευράς προσκλήσεων εντοπίζεται στην ΚΠ 3.1.3 Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση σε μακροχρόνια άνεργους και λοιπές ευπαθείς κοινωνικές ομάδες με 152,7%, στην ΚΠ 3.2.1 Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής 155,9% και στην ΚΠ 3.1.7 Τοπικά σχέδια για την απασχόληση, προσαρμοσμένα στις ανάγκες των τοπικών αγορών εργασίας 206,8%.

Στον **Θεματικό Άξονα Προτεραιότητας 4 «Πλήρης ενσωμάτωση του Ανθρώπινου Δυναμικού σε μια κοινωνία ίσων ευκαιριών»** εμφανίζεται μηδενική ενεργοποίηση στην ΚΠ 4.2.1 Ενίσχυση σχεδίων δράσης στον τομέα της κοινωνικής οικονομίας για τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης. Σχεδιασμός και υλοποίηση εξειδικευμένων προγραμμάτων κατάρτισης και συμβουλευτικής σε θέματα οργάνωσης και διοίκησης κοινωνικής οικονομίας. Η κατηγορία πράξης 4.1.4 Τοπικές δράσεις κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες ομάδες ενεργοποιήθηκε εντός του 1^{ου} εξαμήνου του 2012. Οι σημαντικές από πλευράς προϋπολογιστικής βαρύτητας κατηγορίες πράξεων του Άξονα εμφανίζουν ικανοποιητική ενεργοποίηση. Η ΚΠ 4.1.1 Παρεμβάσεις για την κοινωνικό-οικονομική ένταξη ευπαθών ομάδων που δεσμεύει προγραμματικά 150.965.563,00 € παρουσιάζει υπερδέσμευση 128,3%.

C.2.2 Μέτρηση των αποκλίσεων των στόχων στις 3 κατηγορίες Περιφερειών του ΕΠΑΝΑΔ

Η αναθεώρηση των χρηματοδοτικών πινάκων του ΕΠΑΝΑΔ κατά το 2011, σύμφωνα με την οποία το ποσοστό συγχρηματοδότησης ανήλθε στο 85%, η συνολική διαθέσιμη δημόσια δαπάνη μειώθηκε σημαντικά (κατά 355 εκ €), με αποτέλεσμα για τις περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας και Νοτίου Αιγαίου

του Στόχου 2, η αντίστοιχη δημόσια δαπάνη να μειωθεί αναλόγως (στον παρακάτω πίνακα διαφαίνεται η παρούσα προγραμματική δημόσια δαπάνη του ΕΠ ΑΝΑΔ).

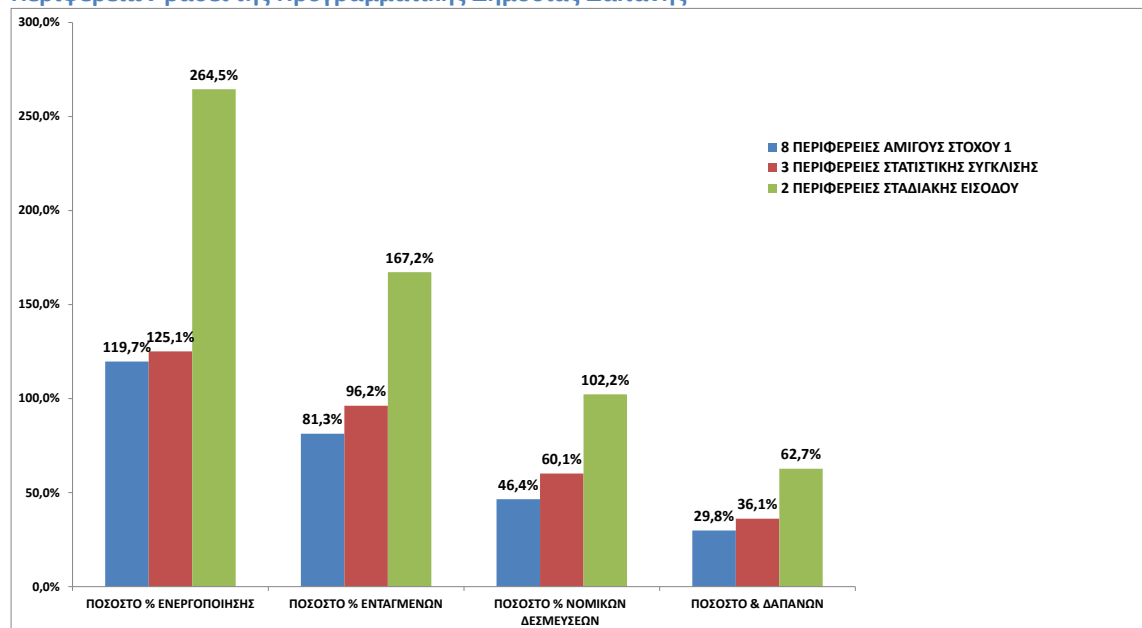
Στον παρακάτω πίνακα διαφαίνεται η παρούσα προγραμματική δημόσια δαπάνη του ΕΠ ΑΝΑΔ, η πρόταση αναθεώρησης αυτού (η οποία εγκρίθηκε το Δεκέμβριο 2012) και οι δαπάνες έως και 30/6/2012.

	Προγραμματική Δημόσια Δαπάνη	Αναθεώρηση προγραμματικής δημόσιας δαπάνης (2012)	Δαπάνες 30-6- 2012
ΣΥΝΟΛΟ 8 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΑΜΙΓΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥ 1	1.395.487.480,00	1.443.538.618,00	416.505.175,02
ΣΥΝΟΛΟ 3 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΣΥΓΚΛΙΣΗΣ	1.182.401.903,00	1.216.296.193,00	427.269.338,66
ΣΥΝΟΛΟ 2 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΣΤΑΔΙΑΚΗΣ ΕΙΣΟΔΟΥ	80.934.462,00	80.934.463,00	50.745.916,51
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	2.658.823.845,00	2.740.769.274,00	894.520.430

Η εθνική πολιτική, όμως, για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και την ενίσχυση της αγοράς εργασίας είναι ενιαία για το γεωγραφικό σύνολο της χώρας. Ως εκ τούτου, η επιλέξιμη γεωγραφική περιοχή για το ΕΠΑΝΑΔ είναι το σύνολο της επικράτειας και οι παρεμβάσεις, καθώς και οι προβλεπόμενοι στόχοι αφορούν στο σύνολο αυτής και δεν είναι δυνατή η αυστηρή χωροθέτησή τους και ο περιορισμός της ακτίνας των δράσεων παρά τη μείωση της συνολικής διαθέσιμης δαπάνης για τις δυο περιφέρειες (Στερεά Ελλάδα και Νότιο Αιγαίο).

Το ΕΠΑΝΑΔ, ανταποκρινόμενο στην ανάγκη για παρεμβάσεις με σκοπό την καταπολέμηση της ανεργίας, κατέβαλε προσπάθεια για να αξιοποιήσει στο μέγιστο τους διαθέσιμους πόρους του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) με κύριο χρηματοδοτικό εργαλείο τον προϋπολογισμό του ΕΠ ΑΝΑΔ. Αυτό είχε σαν συνέπεια, σήμερα, το ποσοστό των νομικών δεσμεύσεων για τις πράξεις, που εντάσσονται στις Περιφέρειες του Στόχου 2, να έχει υπερβεί το 100% (102,2%) των διαθέσιμων πόρων για τον συγκεκριμένο Στόχο, όπως διαφαίνεται στο σχήμα που ακολουθεί.

Σχήμα 22 Χρηματοοικονομική υλοποίηση του ΕΠΑΝΑΔ σε επίπεδο Κατηγορίας Περιφερειών βάσει της Προγραμματικής Δημόσιας Δαπάνης

Οι πόροι, όμως, σύμφωνα με το κοινοτικούς κανονισμούς, είναι αυστηρά κατανομημένοι στις Περιφέρειες, ανάλογα με τον Στόχο στον οποίο υπάγονται, συνεπώς υπάρχει ένα ανώτατο όριο πόρων (πλαφόν) που πρέπει να τηρείται. Βάσει λοιπόν της εγκυκλίου για την κατάρτιση Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της προγραμματικής περιόδου 2007 – 2013, λόγω της ύπαρξης τεσσάρων (4) ΕΠ που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ και καλύπτουν και τους τρεις τύπους Περιφερειών (αμιγής στόχος 1, στατιστική σύγκλιση, σταδιακή είσοδος) αναλύονται στον ακόλουθο πίνακα **τα υποχρεωτικά ποσά** για τις Περιφέρειες μεταβατικής στήριξης ανά ΕΠ και Περιφέρεια, προκειμένου να διασφαλιστεί η τήρηση τους για τις Περιφέρειες αυτές.

Πίνακας 92 Κατανομή πόρων ΕΚΤ (Κοινοτική Συνδρομή και Δημόσια Δαπάνη) ανά ΕΠ και Περιφέρεια μεταβατικής στήριξης (€, τρέχουσες τιμές)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ (ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ)	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ (ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ)
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	376.267.696	470.334.620
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	52.043.420	65.054.275
ΑΤΤΙΚΗΣ	517.610.406	647.013.008
ΣΥΝΟΛΟ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΣΥΓΚΛΙΣΗΣ	945.921.522	1.182.401.903
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	53.745.541	63.230.048
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	15.048.752	17.704.414
ΣΥΝΟΛΟ ΣΤΑΔΙΑΚΗΣ ΕΙΣΟΔΟΥ	68.794.293	80.934.462
ΣΥΝΟΛΟ "ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΩΝ" ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ	1.014.715.815	1.263.336.365

Επισημαίνεται ότι ο αμιγής στόχος 1 (8 περιφέρειες) δεν έχει υποχρεωτικό ποσό που πρέπει να διασφαλίσει και γ' αυτό δεν εξετάζεται. Οι δεσμεύσεις ισχύουν μόνο για τις περιφέρειες μεταβατικής στήριξης.

Σύμφωνα λοιπόν και με τις δεσμεύσεις της εγκυκλίου καταρτίστηκε ο ακόλουθος πίνακας που αποτυπώνει τη πορεία των Περιφερειών Μεταβατικής Στήριξης του ΕΠΑΝΑΔ βάσει της **προγραμματικής δημόσιας δαπάνης (Κοινοτική Συνδρομή και Εθνική Συμμετοχή)**, προκειμένου να διαπιστωθεί τυχόν απόκλιση των υποχρεωτικών ποσών.

Πίνακας 93 Έλεγχος αποκλίσεων από τον προγραμματισμό για τις περιφέρειες μεταβατικής στήριξης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ	ΠΛΑΦΟΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΔΔ ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΩΝ	ΑΠΟΚΛΙΣΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΩΝ	ΔΔ ΕΝΤΑΞΕΩΝ	ΑΠΟΚΛΙΣΗ ΕΝΤΑΞΕΩΝ	ΔΔ ΝοΔε	ΑΠΟΚΛΙΣΗ Νόδε	ΔΑΠΑΝΕΣ	ΑΠΟΚΛΙΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ
0	1	2	3=2-1	4	5=4-1	6	7=6-1	8	9=8-1
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΣΥΓΚΛΙΣΗ (PHASING OUT)	1.182.401.903	1.478.895.493	296.493.590	1.137.560.751	-44.841.152	710.496.188	-471.905.715	427.269.339	-755.132.564
ΣΤΑΔΙΑΚΗ ΕΙΣΟΔΟΣ (PHASING IN)	80.934.462	214.047.926	133.113.464	135.321.803	54.387.341	82.755.071	1.820.609	50.745.917	-30.188.545

Αναφορικά με τις περιφέρειες στατιστικής σύγκλισης, βάσει και του παραπάνω πίνακα, διαπιστώνεται ότι δεν υφίσταται πρόβλημα στην υπέρβαση του πλαφόν που τίθεται βάσει της 4^{ης} Εγκυκλίου Κατάρτισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων 2007-2013. Συγκεκριμένα,

- Υπέρβαση του ανώτατου ορίου (πλαφόν Δημόσιας Δαπάνης) υφίσταται στον προϋπολογισμό των προσκλήσεων κατά 25%, ήτοι 296 εκ ευρώ περίπου. Το γεγονός αυτό δε δημιουργεί επισφάλεια καθώς είθισται να δημοσιεύονται προσκλήσεις που υπερβαίνουν τη προγραμματική δημόσια δαπάνη προκειμένου να ενταχθεί όσο το δυνατόν μεγαλύτερο πλήθος έργων.

- Στο επίπεδο των εντάξεων οι περιφέρειες στατιστικής σύγκλισης δεν υπερβαίνουν το πλαφόν δημοσίας δαπάνης, υπολείπονται δηλ 45 εκ ευρώ περίπου, ποσό που μπορεί να ενταχθεί χωρίς να δημιουργείται πρόβλημα στο θεσπισμένο ανώτατο όριο.
- Παραπλήσια εικόνα παρατηρείται και στις νομικές δεσμεύσεις, όπου διαφαίνεται ότι μπορούν να συμβασιοποιηθούν επιπλέον έργα π/υ 472 εκ ευρώ.
- Οι δαπάνες, οι οποίες αποτελούν βασικό χρηματοοικονομικό δείκτη, δεν υπερβαίνουν το ανώτατο θεσπισμένο όριο, γεγονός που φανερώνει ότι μπορούν να δαπανηθούν επιπλέον 755 εκ ευρώ χωρίς να δημιουργείται πρόβλημα υπέρβασης.

Στο επίπεδο περιφερειών σταδιακής εισόδου τα συμπεράσματα αποτυπώνονται ως εξής:

- Από την συναθροιστική ανάλυση των στοιχείων προκύπτει ότι υπάρχει υπερδιπλάσιο ποσοστό ενεργοποίησης στην κατηγορία περιφερειών σταδιακής εισόδου. Εν τούτοις, η ενεργοποίηση, μέσω των προσκλήσεων, δεν συνεπάγεται ότι θα οδηγήσει και σε υπερδεσμεύσεις. Επισημαίνεται ότι στην εν λόγω περίπτωση ότι ο π/υ των προσκλήσεων είναι πάρα πολύ υψηλός (πάνω από το 250% της προγραμματικής δημόσιας δαπάνης) σε σχέση με τις περιφέρειες στατιστικής σύγκλισης (125%), ως εκ τούτου ένα τόσο μεγάλο overbooking προσκλήσεων δύναται να οδηγήσει στην καταγραφή σημαντικής απόκλισης στο Στόχο2.
- Επίσης, σε επίπεδο εντάξεων διαπιστώνεται **υπερδέσμευση πόρων η οποία ανέρχεται στο 167% (υπέρβαση κατά 54 εκ ευρώ)**, γεγονός που αντανακλά και την υπέρβαση του πλαφόν για τις συγκεκριμένες περιφέρειες.
- οι Νομικές Δεσμεύσεις απέχουν ελάχιστα από το 100% της προγραμματικής δημόσιας δαπάνης. Συγκεκριμένα, μπορούν να συμβασιοποιηθούν, χωρίς να επηρεαστεί το ανώτατο όριο, δράσεις που ανέρχονται σε 1,8 εκ ευρώ περίπου.
- Οι δαπάνες προς το παρόν δε φαίνεται να δημιουργούν πρόβλημα στην υπέρβαση του πλαφόν καθώς υπολείπονται κατά 30 εκ ευρώ.

Η απόκλιση σε επίπεδο προσκλήσεων δικαιολογείται εν μέρει από τη συνεκτική, ισοτιμη διαχείριση και ενεργοποίηση δράσεων του Επιχειρησιακού σε πανελλαδική εμβέλεια, καθώς κρίνεται απαραίτητη η ενεργοποίηση δράσεων που θα συμβάλλει στην αντιμετώπιση της παρατηρούμενης συνεχούς αύξησης της ανεργίας. Ωστόσο, διαφαίνεται για τις περιφέρειες σταδιακής εισόδου, ότι απέχουν ελάχιστα από το να «αγγίξουν» και να προσπεράσουν το ανώτατο όριο σε επίπεδο δεσμεύσεων.

Συμπερασματικά, η ύπαρξη ανώτατων χρηματοδοτικών ορίων βάσει των κοινοτικών κανονισμών για κάθε μια από τις Περιφέρειες Μεταβατικής Στήριξης ξεχωριστά σημαίνει σημαντική μείωση της εσωτερικής ευελιξίας του ΕΠ σε περίπτωση δυσχερειών στην απορρόφηση. Έτσι, η υστέρηση της απορρόφησης σε κάποιο εκ των συνθετικών μερών του ΕΠ δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί με την ίδια ευκολία όπως πριν μέσω εσωτερικών μετακινήσεων και αναδιαρθρώσεων του ΕΠ.

C.3 Αξιολόγηση της Πορείας Υλοποίησης των Έργων Προτεραιότητας του ΕΠΑΝΑΔ

Σε συνεργασία των Ελληνικών Αρχών και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής καταρτίστηκε κατάλογος 181 «έργων προτεραιότητας» που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής και το ΕΚΤ συνολικού προϋπολογισμού 11,5 δις. Ευρώ περίπου και ο οποίος δημοσιεύθηκε τον Νοέμβριο του 2012. Τα έργα αυτά έχουν σημαντική περιφερειακή διάσταση που με την υλοποίησή τους δημιουργούν ισχυρό οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο σε όλες τις Περιφέρειες της χώρας.

Στο πλαίσιο αυτό αντικείμενο της παρούσας ενότητας αποτελεί η παρουσίαση των αποτελεσμάτων αξιολόγησης της πορείας Υλοποίησης των ακόλουθων τεσσάρων έργων προτεραιότητας του ΕΣΠΑ (υπ' αριθμόν 5421/ΕΥΔ&ΠΛΑΠ/197/13-02-2012 σχετική επιστολή της ΕΑΣ προς την ΕΕ/Γ.Δ. Περιφερειακής Πολιτικής) που περιλαμβάνονται στο ΕΠΑΝΑΔ:

α/α	Τίτλος Έργου
1	Αναβάθμιση των μηχανισμών επιτήρησης της αδήλωτης εργασίας
2	Εναρμόνιση Οικογενειακής & Επαγγελματικής Ζωής
3	Α. Εκπόνηση θεσμικού, κανονιστικού, διοικητικού και δημοσιονομικού πλαισίου με στόχο την προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και τη διευκόλυνση της ίδρυσης και λειτουργίας κοινωνικών επιχειρήσεων Β. Ανάπτυξη της Κοινωνικής Οικονομίας για την απασχόληση ευάλωτων ομάδων
4	Α. Τοπικά Σχέδια για την απασχόληση, προσαρμοσμένα στις ανάγκες των τοπικών αγορών εργασίας (ΤΟΠΣΑ) Β. Τοπικές δράσεις κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες ομάδες

Επισημαίνεται ότι από τα 4 έργα προτεραιότητας μόνο τα πρώτα 2 τα εμφανίζουν στοιχείς φυσικής και οικονομικής υλοποίησης, ως εκ τούτου κατά την εκπόνηση της Ενδιάμεσης Έκθεσης Αξιολόγησης για το 2013 η πορεία υλοποίησης και των άλλων 2 θα έχει προχωρήσει και ο ΣΑ θα προβεί σε μια πληρέστερη και πιο συνεκτική αξιολόγηση της πορείας υλοποίησής τους.

Αναλυτικότερα η πρόοδος υλοποίησης έως 30.06.2012 ανά έργο είναι:

1 Αναβάθμιση των μηχανισμών επιτήρησης της αδήλωτης εργασίας

Το εν λόγω έργο προτεραιότητας αφορά στην υλοποίηση των ακόλουθων ενταγμένων πράξεων του ΕΠΑΝΑΔ με Δικαιούχο το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) συνολικού προϋπολογισμού ένταξης 1.100.600,00 €:

α/α	Τίτλος πράξης	ΔΔ Ένταξης (σε €) έως 30.06.2012	ΔΔ Νομικών Δεσμεύσεων (σε €) έως 30.06.2012	ΔΔ Πληρωμών (σε €) έως 30.06.2012
1	ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΩΝ ΤΟΥ ΟΠΣ ΣΕΠΕ	123.000,00	86.000,00	0,00
2	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΟΥ ΣΕΠΕ	250.000,00	0,00	0,00
3	ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΛΕΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ "ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΝΕΑΣ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ ΤΑΚΤΙΚΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΑΕΔ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΣΕΠΕ"	60.000,00	59.655,00	0,00
4	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΤΟΥ ΣΕΠΕ	400.000,00	0,00	0,00
5	ΈΡΕΥΝΑ ΤΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΑΔΗΛΩΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	60.000,00	0,00	0,00
6	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ	60.000,00	0,00	0,00
7	ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΡΟΛΩΝ, ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΥ ΡΟΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΙΣ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ, ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ "ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΝΕΑΣ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ ΤΑΚΤΙΚΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΣΕΠΕ»	24.600,00	0,00	0,00
8	ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΣΕΠΕ) ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΤΟΥ ΕΠ "ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ"	123.000,00	0,00	0,00
ΣΥΝΟΛΟ		1.100.600,00	145.655,00	0,00

Οι διαγωνιστικές διαδικασίες των ενταγμένων τεσσάρων πράξεων του ΣΕΠΕ στην αντίστοιχη Συστημική παρέμβαση των ΑΠ 1,2,3, ήτοι των έργων:

- 1 ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΩΝ ΤΟΥ ΟΠΣ ΣΕΠΕ
- 2 ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΟΥ ΣΕΠΕ
- 3 ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΛΕΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ "ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΝΕΑΣ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ ΤΑΚΤΙΚΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΑΕΔ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΣΕΠΕ"
- 4 ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΤΟΥ ΣΕΠΕ

έχουν καθυστερήσει λόγω της αναμόρφωσης του φορέα σύμφωνα με το Ν. 3996/2011 που ψηφίστηκε στη Βουλή στο τέλος του Ιουλίου. Η ΕΥΔ του ΕΠ ΑΝΑΔ και η ΕΥΣΥ, συνεργάζονται στενά με το ΣΕΠΕ για την απρόσκοπτη υλοποίηση των πράξεων. Στην παρούσα φάση, το ΣΕΠΕ, σύμφωνα με το αναθεωρημένο Σχέδιο Δράσης του (Μάιος 2011) έχει δρομολογήσει τις απαραίτητες διοικητικές ενέργειες για την εκκίνηση των ανωτέρω έργων του. Συγκεκριμένα η πορεία των προαναφερθέντων πράξεων έχει ως εξής:

- Στις 2/4/2012 συντάχθηκε πρωτόκολλο οριστικής παραλαβής του έργου: *Καθορισμός προδιαγραφών ΟΠΣ ΣΕΠΕ.*
- Το έργο της Εκπόνησης μελέτης ασφάλειας του πληροφοριακού συστήματος για την καταγραφή νέας επιδότησης τακτικής ανεργίας από τον ΟΑΕΔ και την εξυπηρέτηση εργαζομένων από το ΣΕΠΕ έχει ολοκληρωθεί (Διαδικασία πληρωμής αναδόχου).
- Για το έργο Μελέτη κατανομής ρόλων και αρμοδιοτήτων των χρηστών από όλες τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες και καθορισμού ροών εργασίας για τη διεκπεραίωση των λειτουργικών διαδικασιών στο πληροφοριακό σύστημα «Καταγραφή νέας επιδότησης τακτικής ανεργίας και εξυπηρέτησης εργαζομένων και επιχειρήσεων από το ΣΕΠΕ» στις 29/3/2012 εγκρίθηκε το 1ο πρακτικό της ΕΑΠ που αφορούσε έλεγχο των τεχνικών προσφορών των υποψηφίων αναδόχων και στις 17/5/2012 ανατέθηκε η υλοποίηση σε Ανάδοχο.
- Το έργο: Έρευνα του φαινομένου της αδήλωτης εργασίας βρίσκεται στο στάδιο ελέγχου δικαιολογητικών κατακύρωσης.
- Έχει γίνει η ένταξη του έργου (16/1/2012): Ανάπτυξη Μεθοδολογικών Εργαλείων αξιολόγησης κινδύνου και συστημάτων ελέγχου και βρίσκεται σε φάση προετοιμασίας το σχετικό τεύχος προκήρυξης.
- Για το έργο Σχεδιασμός και υλοποίηση προγράμματος επικοινωνίας του ΣΕΠΕ στις 29/3/2012 μετά τον έλεγχο των δικαιολογητικών κατακύρωσης εκδόθηκε κατακυρωτική απόφαση και έχει σταλεί στην ΕΥΔ ΕΠΑΝΑΔ το σχέδιο σύμβασης για προσυμβατικό έλεγχο.
- Στο έργο: *Παροχή υπηρεσιών διαχείρισης και υποστήριξης του ΣΕΠΕ (ΘΑΠ 6)* έχει γίνει αξιολόγηση οικονομικών προσφορών. "

Όσον αφορά στην προβλέπεις απορρόφησης δαπανών για τα ανωτέρω έργα αυτές αναμένεται να ανέλθουν στις 492.400,00 €, ήτοι στο 45% της ΔΔ ένταξης για το 2012, ενώ μέσα στο 2013 αναμένεται η ολοκλήρωσή τους. Σε γενικές γραμμές η υλοποίηση του υπό εξέταση έργου προτεραιότητας κρίνεται ικανοποιητική και δεν προβλέπονται καθυστερήσεις στην εκτέλεσή του.

2 Εναρμόνιση Οικογενειακής & Επαγγελματικής Ζωής

Το εν λόγω έργο προτεραιότητας αφορά στην υλοποίηση δράσεων – υποστηρικτικών μέτρων για την προώθηση της ισότητας των δύο φύλων στην Απασχόληση, μέσω της εξατομικευμένης ενίσχυσης γυναικών, στις οποίες προσφέρονται θέσεις φροντίδας και φιλοξενίας για τα τέκνα τους με στόχο τη στήριξη της γυναικείας απασχολησιμότητας (διατήρηση υφιστάμενων θέσεων εργασίας ή δημιουργία νέων).

Ειδικότερα περιλαμβάνει την υλοποίηση των ακόλουθων ενταγμένων πράξεων του ΕΠΑΝΑΔ με Δικαιούχο αρχικά τον Οργανισμό Εργατικής Εστίας και εν συνεχεία την ΕΕΤΑΑ συνολικού προϋπολογισμού ένταξης 484.660.000,00 €.

Αναλυτικότερα η πορεία υλοποίησης των πράξεων αποτυπώνεται στον πίνακα που ακολουθεί:

ΑΠ	ΚΩΔΙΚΟΣ MIS	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	ΔΔ ΕΝΤΑΞΗΣ	ΔΔ ΝΟΜΙΚΩΝ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ	ΔΔ ΔΑΠΑΝΩΝ
7	216048	ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ ΣΤΙΣ 8 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΣΥΓΚΛΙΣΗΣ	ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣ	9.409.909,60	9.083.477,80	8.741.594,11
7	216672	ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ ΣΤΙΣ 8 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΣΥΓΚΛΙΣΗΣ (2009-2010)	ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣ	29.200.000,00	21.236.843,32	20.551.717,39
7	292550	ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ ΣΤΙΣ 8 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΣΥΓΚΛΙΣΗΣ (2010-2011)	ΕΕΤΑΑ	45.200.000,00	38.335.021,75	34.891.365,21
7	346807	Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής στις 8 περιφέρειες σύγκλισης (2011-2012)	ΕΕΤΑΑ	81.513.279,70	65.434.900,50	34.417.209,80
7	376289	Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής στις 8 περιφέρειες σύγκλισης (2012-2013)	ΕΕΤΑΑ	57.700.000,00	0,00	0,00
8	216049	ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ ΣΤΙΣ 3 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΣΤΑΔΙΑΚΗΣ ΕΞΟΔΟΥ	ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣ	9.438.775,20	8.995.995,46	8.575.278,98
8	216673	ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ ΣΤΙΣ 3 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΣΤΑΔΙΑΚΗΣ ΕΞΟΔΟΥ (2009-2010)	ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣ	27.300.000,00	22.142.751,34	18.618.758,88
8	292552	ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ ΣΤΙΣ 3 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΣΤΑΔΙΑΚΗΣ ΕΞΟΔΟΥ (2010-2011)	ΕΕΤΑΑ	49.650.000,00	46.117.349,50	44.302.825,12
8	346808	Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής στις 3 περιφέρειες Σταδιακής Εξόδου (2011-2012)	ΕΕΤΑΑ	106.664.480,30	92.266.088,30	43.584.799,74
8	376291	Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής στις 3 περιφέρειες Σταδιακής Εξόδου (2012-2013)	ΕΕΤΑΑ	42.300.000,00	0,00	0,00
9	216050	ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ ΣΤΙΣ 2 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΣΤΑΔΙΑΚΗΣ ΕΙΣΟΔΟΥ	ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣ	1.651.315,20	1.398.047,61	1.222.538,60
9	216674	ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ ΣΤΙΣ 2 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΣΤΑΔΙΑΚΗΣ ΕΙΣΟΔΟΥ (2009-2010)	ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣ	5.500.000,00	3.710.736,24	3.482.194,35
9	292553	ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ ΣΤΙΣ 2 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΣΤΑΔΙΑΚΗΣ ΕΙΣΟΔΟΥ (2010-2011)	ΕΕΤΑΑ	7.310.000,00	6.065.845,00	5.901.335,46
9	346809	Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής στις 2 περιφέρειες σταδιακής εισόδου (2011-2012)	ΕΕΤΑΑ	11.822.240,00	9.118.490,00	4.831.645,09
ΣΥΝΟΛΟ				484.660.000,00	323.905.546,82	229.121.262,73

Σύμφωνα με τα δεδομένα του ανωτέρω πίνακα η χρηματοοικονομική πορεία υλοποίησης της πράξης κρίνεται πολύ ικανοποιητική, με την απορρόφηση δαπανών να ανέρχεται στο 47%, ενώ από πλευράς φυσικού αντικείμενου έως 30.06.2012 έχουν ωφληθεί κατά μέσο όρο συνολικά 17.450 γυναίκες ανά έτος από τις δράσεις συμφιλώσης οικογενειακής και επαγγελματική ζωής, υπερκαλύπτοντας το στόχο που είχε τεθεί στο σχετικό δείκτη του ΕΠΑΝΑΔ που ανερχόταν σε 15.700 ωφελούμενες γυναίκες ανά έτος.

Σημειώνεται ότι για την ανωτέρω Δράση αναμένεται από τον ΣΑ, στο πλαίσιο της παρούσας σύμβασης και συγκεκριμένα στο πλαίσιο του Ειδικού Αξιολογητικού Ερωτήματος: Έρευνες Πεδίου να

διενεργηθεί στοχευμένη έρευνα πεδίου (εντός τους 1^{ου} εξαμήνου του 2013) για τη διερεύνηση συγκεκριμένων αξιολογητικών ερωτημάτων, που μεταξύ άλλων θα περιλαμβάνουν την εκτίμηση της αύξησης της απασχόλησης των γυναικών και γενικότερα την αποτελεσματικότητα της δράσης ως προς την ενίσχυση της γυναικείας απασχόλησης και γενικότερα την ποιοτική αποτίμηση του υπό εξέταση έργου προτεραιότητας.

3 Α. Εκπόνηση θεσμικού, κανονιστικού, διοικητικού και δημοσιονομικού πλαισίου με στόχο την προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και τη διευκόλυνση της ίδρυσης και λειτουργίας κοινωνικών επιχειρήσεων
B. Ανάπτυξη της Κοινωνικής Οικονομίας για την απασχόληση ευάλωτων ομάδων

Το εν λόγω έργο προτεραιότητας αφορά στην υλοποίηση δράσεων με σκοπό τη διαμόρφωση συνεκτικής πολιτικής για την ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας, η οποία θα διασφαλίζει τις κατάλληλες πολιτικές, νομοθετικές και επιχειρησιακές συνθήκες και προϋποθέσεις για μια βιώσιμη και μακροπρόθεσμη ανάπτυξη της κοινωνικής επιχειρηματικότητας στην Ελλάδα.

Ο σχεδιασμός του εν λόγω έργου προτεραιότητας αναμένεται να ολοκληρωθεί έως το τέλος του 2012 και θα βασισθεί στις ανάγκες που θα προκύψουν από την εφαρμογή του Νόμου 4019/2011 βάσει των πρώτων εκτιμήσεων που θα καταγράψει η Ειδική Υπηρεσία για την Κοινωνική Ένταξη & την Κοινωνική Οικονομία.

Οι βασικές ενέργειες για το σχεδιασμό συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- Εντοπισμός αναγκών δικαιούχων προκειμένου οι δράσεις να είναι στοχευμένες και εξειδικευμένες
- Προετοιμασία πλαισίου εφαρμογής των Δράσεων
- Εκπόνηση σχετικού συστήματος διαχείρισης, παρακολούθησης, αξιολόγησης και ελέγχου ενεργειών
- Προετοιμασία πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος (συμπεριλαμβανομένων όλων των απαιτούμενων εντύπων)

Σημειώνεται ότι οι σχετικές προσκλήσεις για το συγκεκριμένο έργο, συνολικού προϋπολογισμού 60.000.000,00 € αναμένεται να εκδοθούν εντός του 2013.

4 Α. Τοπικά Σχέδια για την απασχόληση, προσαρμοσμένα στις ανάγκες των τοπικών αγορών εργασίας (ΤΟΠΣΑ)
B. Τοπικές δράσεις κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες ομάδες

Τα **Τοπικά Σχέδια για την απασχόληση, προσαρμοσμένα στις ανάγκες των τοπικών αγορών εργασίας (ΤΟΠΣΑ)** έχουν ως στόχο και πεδίο αναφοράς τις τοπικές αγορές εργασίας και επικεντρώνονται στην υποστήριξη των ωφελουμένων αλλά και των επιχειρήσεων μιας τοπικής αγοράς εργασίας, επιδιώκοντας τη σύζευξη των αναγκών και της προσφοράς εργασίας. Αντικείμενο των προγραμμάτων είναι η ενεργοποίηση και κινητοποίηση των τοπικών φορέων, με στόχο την εξασφάλιση της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης για ανέργους, ως αποτέλεσμα διάγνωσης εξειδικευμένων τοπικών αναγκών και ανάδειξης των αναπτυξιακών δυνατοτήτων στις περιοχές παρέμβασης. Τα προγράμματα αφορούν στην προετοιμασία των ανέργων ωφελουμένων και περιλαμβάνουν όλες τις απαραίτητες ενέργειες, από τη διαδικασία επιλογής μέχρι και την επιβεβαίωση της εξασφάλισης της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης. Φορείς υλοποίησης των ΤοπΣΑ έχουν οριστεί οι Αναπτυξιακές Συμπράξεις, αποτελούμενες από τοπικούς φορείς.

Στην παρούσα φάση ολοκληρώθηκε η εκχώρηση από την ΕΥΔ ΕΠΑΝΑΔ στις 13 Ενδιάμεσες Διαχειριστικές Αρχές των Περιφερειών, συνολικού προϋπολογισμού 80.000.000 € και εντός του 1^{ου} εξαμήνου του 2012 εκδόθηκαν οι σχετικές προσκλήσεις ανά ΕΔΑ.

Οι **Τοπικές Δράσεις κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες ομάδες (ΤΟΠΕΚΟ)** έχουν ως αντικείμενο την ενεργοποίηση και κινητοποίηση των τοπικών φορέων με στόχο την εξασφάλιση της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης για ανέργους ευάλωτων κοινωνικά ομάδων, ως αποτέλεσμα διάγνωσης

εξειδικευμένων τοπικών αναγκών και ανάδειξης των αναπτυξιακών δυνατοτήτων στις περιοχές παρέμβασης. Οι πράξεις αφορούν στην προετοιμασία των ανέργων ωφελουμένων και περιλαμβάνουν όλες τις απαραίτητες ενέργειες, από τη διαδικασία επιλογής μέχρι και την επιβεβαίωση της εξασφάλισης της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης και τη διατήρηση αυτών τουλάχιστον για 3 μήνες.

Η πρόσκληση για την υποβολή πράξεων προς ένταξη, εκ μέρους της Ειδικής Υπηρεσίας για την Κοινωνική Ένταξη & την Κοινωνική Οικονομία (ΕΥ ΚΕΚΟ), συνολικού προϋπολογισμού 60.000.000,00 € εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 2012 και στο τέλος του 1^{ου} εξαμήνου 2012 ολοκληρώθηκε η αξιολόγηση των προτάσεων και η ένταξη των πράξεων, που αξιολογήθηκαν θετικά. Ειδικότερα ως και την εξεταζόμενη περίοδο αναφοράς εντάχθηκαν οι ακόλουθες 127 πράξεις συνολικού προϋπολογισμού ένταξης 57.846.00.000,00 €.

ΚΩΔ ΑΠ	ΚΩΔΙΚΟΣ MIS	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΠΡΑΞΗΣ	ΕΝΤΑΓΜΕΝΑ ΣΥΓΧΡ
10	375417	Εύθραυστες Ανθρώπινες Μονάδες Νοτίου Έβρου	Α.Σ. ΝΟΤΙΟΥ ΕΒΡΟΥ	71414	400.000,00
10	375421	ΊΣΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΣΕ ΡΟΜΑ ΚΑΙ ΈΛΛΗΝΕΣ ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΟΥΣ (ΠΟΜΑΚΟΥΣ) ΣΤΟΥΣ ΔΗΜΟΥΣ ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ ΚΑΙ ΣΟΥΦΛΙΟΥ	Α.Σ. "ΕΒΡΗΚΑ"	71414	550.000,00
10	375438	"ΣΤΟΧΟΣ Η ΔΟΥΛΕΙΑ"	Α.Σ. "ΕΡΓΑΣΙΑ - ΑΜΚΕ"	71414	470.000,00
10	375440	Τοπική δράση για την κοινωνική ένταξη ευπαθών κοινωνικά ομάδων μέσα από την προώθηση της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας αυτών στον δυναμικό κλάδο της "πράσινης" οικονομίας στην περιοχή του Νομού Καβάλας, Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης	Α.Σ. ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΚΟΙΝ ΕΠΑΝΕΝΤΑΞΗ ΕΥΠΑΘΩΝ ΟΜΑΔΩΝ - ΠΡΑΣΙΝΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	71414	440.000,00
10	375441	Τοπικές δράσεις κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες ομάδες στο Δήμο Ξάνθης	Α.Σ. "ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ"	71414	400.000,00
10	375442	ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ - ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΓΙΑ ΑΝΕΡΓΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΨΥΧΙΚΗ ΑΝΑΠΗΡΙΑ Η/ΚΑΙ ΝΟΗΤΙΚΗ ΨΥΣΤΕΡΗΣΗ	Α.Σ. "ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ"	71414	240.000,00
10	375443	ΑΝΟΙΚΤΗ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΟΜΑΔΕΣ, ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΡΟΔΟΠΗΣ	Α.Σ. "ΡΟΔΟΠΗ"	71414	750.000,00
10	375446	ΤΟΠΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΓΙΑ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΒΡΟΥ	Α.Σ. "ΕΛΠΙΖΩ"	71414	440.000,00
10	375449	Παραγωγή και Εμπορία Τοπικών προϊόντων και προώθησή τους μέσω του Θεματικού Εναλλακτικού Τουρισμού, του Πολιτισμού και της Δικτύωσης. Εξειδίκευση στην παροχή υπηρεσιών φροντίδας κατ' οίκον σε ηλικιωμένα άτομα καθώς και σε άτομα που βρίσκονται στην διαδικασία ανάρρωσης	Α.Σ. "ΑΛΦΙΤΟΠΟΛΙΣ"	71414	425.000,00
10	375451	Τοπικές δράσεις κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες ομάδες στο Δήμο Μαρώνας - Σαλών	Α.Σ. "ΘΥΛΑΚΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ"	71414	400.000,00
10	375465	ΤΟΠΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗ ΕΠΑΝΕΝΤΑΞΗ ΕΥΑΛΩΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ (ΤΟΠ/ΕΚΟ) ΣΤΟΝ ΝΟΜΟ ΚΑΒΑΛΑΣ	Α.Σ. "ΠΟΡΕΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗΣ ΕΠΑΝΕΝΤΑΞΗΣ ΓΙΑ ΕΚΟ Ν. ΚΑΒΑΛΑΣ"	71414	660.000,00
10	375466	Παραγωγή και εμπορία τοπικών προϊόντων σε συνδυασμό με πολιτιστικές δράσεις και θεματικό εναλλακτικό τουρισμό και δικτύωση	Α.Σ. "ΤΗΘΥΣ"	71414	425.000,00
10	375468	ΤΟΠΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΣΤΗΝ ΠΙΝΔΟ	Α.Σ. "ΟΡΕΙΝΗ ΣΥΜΠΟΛΙΤΕΙΑ ΠΙΝΔΟΥ"	71414	320.000,00
10	375469	Παρέμβαση Ανάπτυξης και Στήριξη της επαγγελματικής αποκατάστασης μακροχρόνια ανέργων άνω των 45 ετών και ατόμων ευρισκόμενων σε κατάσταση φτώχειας ή απειλούμενα από φτώχεια στις Π.Ε. Θεσπρωτίας και Πρέβεζας της Περιφέρειας Ηπείρου.	Α.Σ. "ΑΓΡΟ-ΖΩ"	71414	500.000,00
10	375470	ΤΟΠΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΣΤΟ ΛΕΚΑΝΟΠΕΔΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Α.Σ. "ΕΝΤΑΞΙΣ"	71414	415.000,00
10	375472	ΤΟΠΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΕΥΑΛΩΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	Α.Σ. "ΘΕΣΠΡΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ"	71414	520.000,00

ΚΩΔ ΑΠ	ΚΩΔΙΚΟΣ MIS	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΠΡΑΞΗΣ	ΕΝΤΑΓΜΕΝΑ ΣΥΓΧΡ
10	375473	Δράσεις κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες ομάδες στο Νομό Ιωαννίνων	Α.Σ. "ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΒΙΟΤΕΧΝΩΝ ΕΜΠΟΡΩΝ ΝΟΜΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ"	71414	460.000,00
10	375474	Τοπικές δράσεις κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες ομάδες στην Περιφερειακή Ενότητα Άρτας	Α.Σ. "ΕΡΓΟΔΥΝΑΜΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ"	71414	485.000,00
10	375475	Αναπτυξιακή Σύμπραξη Περιφερειακής Ενότητας Πρέβεζας Προσαρμό-ΖΩ	Α.Σ. "ΠΡΟΣΑΡΜΟ-ΖΩ"	71414	500.000,00
10	375489	ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΙΣΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ Ε.Μ.Ι.Ε.	Α.Σ. "Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ ΛΗΜΝΟΥ ΓΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΧΩΡΙΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ"	71414	500.000,00
10	375490	Στηρίζοντας την απασχόληση των Ευάλωτων Κοινωνικών Ομάδων στην Περιφερειακή Ενότητα Χίου	Α.Σ. "ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΚΟ ΣΤΗΝ ΠΕ ΧΙΟΥ"	71414	500.000,00
10	375493	ΙΣΟΤΗΤΑ	Α.Σ. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ (ΠΕ) ΣΑΜΟΥ ΓΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΧΩΡΙΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ	71414	500.000,00
10	375597	«Δράσεις κοινωνικής ένταξης ευάλωτων ομάδων Δήμων Αγρινίου, Θέρμου και Ξηρομέρου, περιφερειακής ενότητας Αιτωλοακαρνανίας»	Α.Σ. "ΔΙΚΤΥΟ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΓΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΚΑΙ ΑΜΕΑ"	71414	480.000,00
10	375598	«Δράσεις κοινωνικής ένταξης ευάλωτων ομάδων Δήμου Ήλιδας Περιφερειακής Ενότητας Ηλείας»	Α.Σ. "ΔΙΚΤΥΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΗΛΙΔΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ ΤΩΝ ROMA"	71414	470.000,00
10	375600	Τοπικές Δράσεις κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες ομάδες του Νομού Ηλείας	Α.Σ. ΝΟΜΟΥ ΗΛΕΙΑΣ	71414	490.000,00
10	375610	Στήριξη Ρομά Νομού Αχαΐας	Α.Σ. "ΑΧΑΪΑ ROMA"	71414	480.000,00
10	375611	Στήριξη ατόμων 45 + με δράσεις Συμβουλευτικής - Κατάρτισης	Α.Σ. "DIECHODOS"	71414	480.000,00
10	375612	Ενέργειες κατάρτισης και προώθησης στην απασχόληση Roma στο Νομό Ηλείας	Α.Σ. "ILIDA"	71414	480.000,00
10	375614	Συμβουλευτική - Στήριξη ROMA Αιτωλοακαρνανίας	Α.Σ. "ΤΙ MORFOZAN"	71414	480.000,00
10	375619	Τοπικές Δράσεις Κοινωνικής Ένταξης για Ευάλωτες Ομάδες του Δήμου Πηνειού	ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΠΗΝΕΙΟΥ	71414	470.000,00
10	375620	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ	Α.Σ. "ΔΕΣΜΟΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ"	71414	480.000,00
10	375628	«Δράσεις κοινωνικής ένταξης ευάλωτων ομάδων Δήμου Αγρινίου, περιφερειακής ενότητας Αιτωλ/νίας»	Α.Σ. "ΔΙΚΤΥΟ ΑΡΩΓΗΣ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ - Net Aid ForSe"	71414	470.000,00
10	375629	«Δράσεις κοινωνικής ένταξης ευάλωτων ομάδων Δήμων Ερυμάνθου και Δυτικής Αχαΐας, περιφερειακής ενότητας Αχαΐας»	Α.Σ. "ΔΙΚΤΥΟ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ- UniREN"	71414	470.000,00
10	375633	Τοπικές δράσεις κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες ομάδες του Δήμου Πύργου	ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΛΕΤΡΙΝΩΝ - ΠΥΡΓΟΥ	71414	470.000,00
10	375641	Πρωώθηση Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας στο Βόλο	Α.Σ. "ΤΟΠ-ΕΚΟ ΒΟΛΟΥ"	71414	440.000,00
10	375647	Ολοκληρωμένη παρέμβαση υπέρ των απολυμένων στην Μαγνησία	Α.Σ. "ΔΙΚΤΥΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΤΗΝ ΜΑΓΝΗΣΙΑ"	71414	445.000,00
10	375662	ΜΠΟΥΚΙ - ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΑΝΕΡΓΟΥΣ "ROMA" ΣΕ ΠΡΑΣΙΝΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ	Α.Σ. "ΜΠΟΥΚΙ-ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΑΝΕΡΓΩΝ ROMA ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ"	71414	480.000,00
10	375663	Τοπικές δράσεις κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες ομάδες σε Δήμους της Μαγνησίας	Α.Σ. "ΠΡΑΣΙΝΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ"	71414	495.000,00
10	375664	Ανοιχτή Πύλη και Προοπτικές για την Τοπική Απασχόληση	Α.Σ. "ΠΥΛΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ"	71414	350.000,00
10	375667	Συνεργασία	Α.Σ. "ΔΙΚΤΥΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ"	71414	420.000,00
10	375668	Τοπικές δράσεις παροχής κοινωνικής φροντίδας	Α.Σ. "ΤΟΠΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ"	71414	480.000,00
10	375669	Πρωτοβουλία για την Κοινωνική Ένταξη Ευάλωτων	Α.Σ. "ΤΥΡΝΑΒΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ	71414	330.000,00

ΚΩΔ ΑΠ	ΚΩΔΙΚΟΣ MIS	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΠΡΑΞΗΣ	ΕΝΤΑΓΜΕΝΑ ΣΥΓΧΡ
		Ομάδων του Δήμου Τυρνάβου	ΤΟΠΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ"		
10	375672	Παραγωγή και προώθηση γεωργικών προϊόντων (οπωροκηπευτικά & αρωματικά φυτά) ολοκληρωμένης διαχείρισης	Α.Σ. "ΤΟΠΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ"	71414	500.000,00
10	375673	ΤΟΠΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΕΥΑΛΩΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΔΗΜΩΝ ΑΡΓΙΘΕΑΣ, ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ, ΠΑΛΑΜΑ, ΣΟΦΑΔΩΝ	Α.Σ. "ΚΙΕΡΙΟΝ"	71414	600.000,00
10	375675	Θερμοκοιτίδες Ανάπτυξης Τοπικής Επιχειρηματικότητας και Κοινωνικής Οικονομίας	Α.Σ. "ΔΙΚΤΥΟ ΘΕΡΜΟΚΟΙΤΙΔΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΠ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ & ΚΟΙΝ.ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ"	71414	600.000,00
10	375676	Δημιουργία Απασχόλησης ευπαθών κοινωνικών ομάδων στο τομέα της ανακύκλωσης.	Α.Σ. "ΔΙΚΤΥΟ ΤΟΠΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΕΚΟ"	71414	480.000,00
10	375681	Ευκαιρίες απασχόλησης για όλους τους πολίτες	Α.Σ. "ΕΝΤΟΣ"	71414	480.000,00
10	375742	ΤΟΠΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΓΙΑ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΕΥΚΑΔΑΣ	Α.Σ. "ΤΟΠΕΚΟ ΛΕΥΚΑΔΑΣ"	71414	525.000,00
10	375744	Τοπικές Δράσεις Κοινωνικής Ένταξης για Ευάλωτες Ομάδες στην Κέρκυρα και στους Παζούς	Α.Σ. "ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΕΡΚΥΡΑ"	71414	510.000,00
10	375747	ΤΟΠΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΓΙΑ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΣΤΟΝ ΝΟΜΟ ΖΑΚΥΝΘΟΥ	Α.Σ. "ΤΟΠΕΚΟ ΖΑΚΥΝΘΟΥ"	71414	525.000,00
10	375748	ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΕΥΑΛΩΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ & ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΑΛΥΣΙΔΑ ΤΗΣ ΚΕΦΑΛΛΟΝΙΑΣ	Α.Σ. "ΤΟΠΙΚΗ ΑΛΥΣΙΔΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΕΦΑΛΛΟΝΙΑΣ - CH.LO.E."	71414	240.000,00
10	375751	«ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΕΣ»	Α.Σ. "Ο ΤΡΟΧΟΣ"	71414	535.000,00
10	375752	ΤΟΠΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ	Α.Σ. "ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΙΣΤΟΣ"	71414	530.000,00
10	375753	ΔΙΚΤΥΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΙΣΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΡΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ	Α.Σ. "ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ"	71414	535.000,00
10	375754	ΤΟΠΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΓΙΑ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	Α.Σ. "ΔΙΑΥΛΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ"	71414	525.000,00
10	375755	ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΕΥΑΛΩΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΡΕΘΥΜΝΟΥ	Α.Σ. Ν. ΡΕΘΥΜΝΟΥ "ΔΙΚΤΥΟ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ"	71414	530.000,00
10	375756	ΙΣΟΤΙΜΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗ	Α.Σ. "ΔΡΟΜΟΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ"	71414	545.000,00
10	375758	ΚΥΔΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ	Α.Σ. "ΚΥΔΩΝ ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ"	71414	535.000,00
10	375759	ΔΡΟΜΟΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	Α.Σ. "ΡΕΘΕΜΙΩΤΙΚΗ ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ"	71414	535.000,00
10	375760	ΧΑΝΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ	Α.Σ. "ΧΑΝΙΑ ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ"	71414	530.000,00
10	375761	Διαχείριση οργανικών αποβλήτων για την παραγωγή λιπάσματος κομπόστ στην Κορινθία	Α.Σ. "ΗΡΑΚΛΕΙΑ"	71414	358.000,00
10	375762	ΤΟΠΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΓΙΑ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΣΠΑΡΤΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ	Α.Σ. "ΑΝΑΠΤΥΞΗ-ΛΑΚΩΝΙΑ"	71414	500.000,00
10	375763	«Δράσεις κοινωνικής ένταξης ευάλωτων ομάδων Δήμου Πατρέων, περιφερειακής ενότητας Αχαΐας»	Α.Σ. "ΔΙΚΤΥΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ - E-NetS For Meni Hands"	71414	480.000,00
10	375764	ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ	Α.Σ. "ΔΡΑΣΗ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ"	71414	500.000,00
10	375765	ΑΡΚΑΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ	Α.Σ. "ΘΕΡΜΟΚΟΙΤΙΔΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ"	71414	522.000,00
10	375766	Συλλογική Τοπική Δράση για την Απασχόληση και την κοινωνική ένταξη ευπαθών ομάδων στην Περιφερειακή Ενότητα Μεσσηνίας	Α.Σ. "ΜΕΣΣΗΝΙΑ"	71414	550.000,00
10	375767	Συλλογική τοπική δράση για την απασχόληση και κοινωνική ένταξη ευπαθών ομάδων στην Περιφερειακή Ενότητα Κορινθίας	Α.Σ. "ΠΕΡΙΑΝΔΡΟΣ"	71414	550.000,00
10	375768	ΤΟΠΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ II	Α.Σ. "Η ΑΡΓΟΛΙΔΑ ΣΥΝ-ΕΡΓΑΖΕΤΑΙ"	71414	500.000,00

ΚΩΔ ΑΠ	ΚΩΔΙΚΟΣ MIS	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΠΡΑΞΗΣ	ΕΝΤΑΓΜΕΝΑ ΣΥΓΧΡ
10	375770	ΠΡΑΣΙΝΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	Α.Σ. "ΔΙΚΤΥΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟ"	71414	440.000,00
11	375786	ΤΟΠΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ, ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΟΠΩΡΟΚΗΠΕΥΤΙΚΩΝ – ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΑΝΘΟΚΟΜΙΑΣ.	Α.Σ. "ΠΡΑΣΙΝΗ ΓΕΦΥΡΑ"	71414	390.000,00
11	375792	Τοπικές Δράσεις κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες ομάδες στο Δήμο Αθηναίων	Α.Σ. "ΑΘΗΝΑΪΣ" ΑΜΚΕ	71414	380.000,00
11	375794	Ολοκληρωμένη τοπική δράση για την κοινωνική και εργασιακή ένταξη ευάλωτων κοινωνικά ομάδων των Δήμων Μαρκοπούλου και Λαυρεωτικής	Α.Σ. "ΑΤΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΕΚΟ"	71414	470.000,00
11	375796	ΓΕΦΥΡΩΝΟΝΤΑΣ ΤΟ ΚΕΝΟ - ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	Α.Σ. "ΔΙΕΞΟΔΟΣ"	71414	380.000,00
11	375797	ΟΙΚΟΣΤΗΡΙΩ: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ, ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ & ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΑΣ-ΟΙΚΟΤΕΧΝΙΑΣ	Α.Σ. "ΔΙΚΤΥΟ ΤΟΠΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ - ΟΙΚΟΣΤΗΡΙΩ"	71414	380.000,00
11	375799	ΤΟΠΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΓΙΑ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΝΙΚΑΙΑΣ - ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΗ ΡΕΝΤΗ	Α.Σ. "ΕΣΤΙΑ"	71414	390.000,00
11	375805	Τοπικές δράσεις κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες ομάδες στους δήμους Αγίων Αναργύρων-Καματερού και Αγίας Βαρβάρας	Α.Σ. "ΘΗΣΕΑΣ"	71414	470.000,00
11	375806	ΤΟΠΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΓΙΑ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΔΗΜΟΥ ΜΑΝΔΡΑΣ ΕΙΔΥΛΛΙΑΣ	Α.Σ. "ΚΙΘΑΙΡΩΝ"	71414	380.000,00
11	375812	"Πράσινη Πολιτεία: Τοπική πρωτοβουλία απασχόλησης και επιχειρηματικότητας των Ρομά Δυτικής Αττικής"	Α.Σ. "ΠΡΑΣΙΝΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ"	71414	430.000,00
11	375815	ΣΥΝ-ΕΡΓΑΖΟΜΑΙ ΣΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ	Α.Σ. "ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ"	71414	380.000,00
11	375818	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΜΕ ΤΟΠΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ -ΧΩΡΙΣ ΔΙΑΚΡΙΣΗ	Α.Σ. "ΧΩΡΙΣ ΔΙΑΚΡΙΣΗ"	71414	470.000,00
11	375820	ΤΟΠΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΕΥΑΛΩΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ	Α.Σ. "Δ.Υ.Ε.Κ.Ο.Η. - ΔΙΚΤΥΟ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΕΚΟ ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ"	71414	390.000,00
11	375822	Δημιουργία Κοινωνικών Επιχειρήσεων ευπαθών κοινωνικών ομάδων στο Δήμο Αθηναίων» με διακριτικό τίτλο «Περισσότερο χρώμα στη ζωή μας: Αλλάζουμε την πόλη»	Α.Σ. "ΔΙΚΤΥΟ ΤΟΠΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ - ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΧΡΩΜΑ ΣΤΗ ΖΩΗ ΜΑΣ: ΑΛΛΑΖΟΥΜΕ ΤΗΝ ΠΟΛΗ"	71414	390.000,00
11	375826	"ΦΡΟΝΤΙ-ΖΩ" - ΤΟΠΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΚΑΙ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΩΝ	Α.Σ. "ΤΟΠΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ - ΦΡΟΝΤΙΖΩ"	71414	480.000,00
11	375832	ΚΟΙΤΙΔΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	Α.Σ. "ΑΧΑΡΝΕΙΣ ΚΟΙΤΙΔΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ"	71414	390.000,00
11	375834	ΤΟΠΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΕΥΑΛΩΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ - ΑΜΕΑ ΔΗΜΩΝ ΙΛΙΟΥ ΚΑΙ ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ-ΚΑΜΑΤΕΡΟΥ	Α.Σ. "ΕΡΓΑΣΙΑ"	71414	460.000,00
11	375837	ΕΝΤΑΞΗ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ	Α.Σ. "ΠΡΟ-ΔΡΑΣΗ"	71414	490.000,00
11	375838	Ολοκληρωμένη τοπική δράση για την κοινωνική και εργασιακή ένταξη ευάλωτων κοινωνικά ομάδων του Δήμου Αμαρουσίου	Α.Σ. "ΑΜΑΡΥΣΙΑ ΑΡΤΕΜΙΣ"	71414	400.000,00
11	375839	ΦΟΡΟΥΜ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΟΤΙΜΗ ΕΝΤΑΞΗ	Α.Σ. "ΑΝΤΑΙΟΣ"	71414	450.000,00
11	375846	Τοπικές δράσεις Κοινωνικής ένταξης για ευπαθείς κοινωνικές ομάδες στα διοικητικά και γεωγραφικά όρια των Δήμων Μαραθώνα και Ραφίνας - Πικερμίου.	Α.Σ. "ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ ΕΚΟ"	71414	400.000,00
11	375848	ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΤΟΝ ΔΥΤΙΚΟ ΠΕΙΡΑΙΑ	Α.Σ. "ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ"	71414	430.000,00
11	375849	ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΣΤΟΝ ΑΡΓΟΣΑΡΩΝΙΚΟ	Α.Σ. "ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ"	71414	400.000,00
11	375855	Δημιουργία απασχόλησης στους τομείς της φροντίδας κτιρίων και εξωτερικών χώρων και της	Α.Σ. ΑΛΛΑ-ΖΩ ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΜΟΥ	71414	380.000,00

ΚΩΔ ΑΠ	ΚΩΔΙΚΟΣ MIS	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΠΡΑΞΗΣ	ΕΝΤΑΓΜΕΝΑ ΣΥΓΧΡ
		ανακύκλωσης."Άλλα-ΖΩ την Πόλη μου"			
11	375859	ΕΝΤΑΞΗ ΕΥΑΛΩΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΔΗΜΟΥ ΜΕΓΑΡΕΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.	Α.Σ. "ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΙΚΤΥΩΣΗ ΕΚΟ ΔΗΜΟΥ ΜΕΓΑΡΕΩΝ (Ε.Δ.Ε.Κ.Ο.ΔΗ.Μ)"	71414	370.000,00
11	375861	ΔΙΚΤΥΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΑΝΕΤΑΞΗ	Α.Σ. "ΕΠΑΝΟΔΟΣ"	71414	340.000,00
11	375865	Τοπικές δράσεις κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες ομάδες στο Δήμο Ελευσίνας	Α.Σ. "ΘΡΙΑΣΙΟΣ"	71414	390.000,00
11	375941	ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΟΥΣΙΩΝ	Α.Σ. "ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ"	71414	470.000,00
11	375942	«Τοπικές δράσεις κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες ομάδες στο Δήμο Πειραιά»	Α.Σ. "ΚΑΝΘΑΡΟΣ"	71414	400.000,00
11	375948	ΤΟΠΙΚΟ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΕΚΟ ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	Α.Σ. "ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ"	71414	350.000,00
11	375959	«Ολοκληρωμένο Σχέδιο Δράσης για την Επαγγελματική Ένταξη αρχηγών μονογονεϊκών οικογενειών στην περιοχή του Δήμου Αλίμου»	Α.Σ. "ΝΕΦΕΛΗ"	71414	400.000,00
11	375964	ΜΑΖΙ ΓΙΑ ΔΟΥΛΕΙΑ	Α.Σ. "ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ"	71414	480.000,00
11	375967	Πρόσβαση στον τουρισμό – Ώθηση στην εργασία: Τοπικές δράσεις κοινωνικής ένταξης για ανέργους/ες με αναπηρία στον τουριστικό κλάδο της Περιφέρειας Αττικής.	Α.Σ. "ΠΡΟ-ΩΘΗΣΗ"	71414	550.000,00
11	375968	Ολοκληρωμένες Δράσεις Επαγγελματικής Ένταξης Ατόμων με Κινητική Αναπηρία και Εγκεφαλικές Βλάβες στην περιοχή της Αττικής	Α.Σ. "ΠΡΟΣΒΑΣΙΣ"	71414	380.000,00
11	375970	Ανάπτυξη της Κοινωνικής Οικονομίας για την υποστήριξη και ολοκληρωμένη ένταξη ευπαθών κοινωνικών ομάδων στην Αττική	Α.Σ. "ΣΥΝ-ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ ΣΤΗΝ ΑΤΤΙΚΗ"	71414	276.000,00
11	375971	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΙ ΜΕΤΑΜΟΡΦΙΣΜΟΙ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	Α.Σ. "ΣΥΝΕΡΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ"	71414	420.000,00
11	375974	Τοπικές δράσεις κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες ομάδες στο Δήμο Φυλής	Α.Σ. "ΧΑΣΙΑ"	71414	390.000,00
11	375975	ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΕΥΑΛΩΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ	Α.Σ. "ΔΙΚΤΥΟ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ"	71414	390.000,00
11	375980	Προοπτική Απασχόλησης και Επιχειρηματικότητας για ανέργους άνω των 45 ετών στην Περιφερειακή Ενότητα (Π.Ε.) Κοζάνης	Α.Σ. "45 ΣΥΝ ΠΡΑΤΤΩ"	71414	450.000,00
11	375982	Πρόωθηση της κοινωνικής συνοχής μέσα από την ενίσχυση της οικοτουριστικής και αγροτικής ανάπτυξης ΣυνΕνΟ	Α.Σ. "ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΦΛΩΡΙΝΑ"	71414	400.000,00
11	375983	ΤΟΠΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΕΥΠΑΘΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΓΡΕΒΕΝΩΝ	Α.Σ. "ΜΟΧΛΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ"	71414	450.000,00
11	375986	ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΕΥΠΑΘΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΣΤΟΝ Ν. ΠΕΛΛΑΣ	Α.Σ. "ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΕΥΠΑΘΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΟΜΑΔΩΝ Ν. ΠΕΛΛΑΣ"	71414	500.000,00
11	375989	ΤΟΠΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΠΡΩΗΝ ΧΡΗΣΤΩΝ ΟΥΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΝΟΜΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Α.Σ. "ΣΧΕΔΙΑ"	71414	530.000,00
11	375991	Τοπικό Σχέδιο για την επανένταξη μακροχρόνια ανέργων στην Π.Ε. Θεσσαλονίκης	Α.Σ. "ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΕΠΑΝΕΚΚΙΝΗΣΗ"	71414	520.000,00
11	375999	Κύκλος	Α.Σ. "ΚΥΚΛΟΣ"	71414	500.000,00
11	376001	Ολοκληρωμένη παρέμβαση για την Απασχόληση στην ύπαιθρο της Θεσσαλονίκης	Α.Σ. "ΓΑΙΑ"	71414	500.000,00
11	376002	Ολοκληρωμένη Παρέμβαση για την Απασχόληση στη Δυτική Θεσσαλονίκη	Α.Σ. "ΔΥΘΕΣ"	71414	500.000,00
11	376003	Ολοκληρωμένη παρέμβαση για την Απασχόληση στον Νομό Σερρών	Α.Σ. "ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΣΤΡΥΜΟΝΑΣ"	71414	500.000,00
11	376007	ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΣΤΗ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	Α.Σ. "ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ"	71414	500.000,00

ΚΩΔ ΑΠ	ΚΩΔΙΚΟΣ MIS	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΠΡΑΞΗΣ	ΕΝΤΑΓΜΕΝΑ ΣΥΓΧΡ
			ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ"		
11	376008	Τοπική Δράση Κοινωνικής Συνοχής & Απασχόλησης Ανατολικής Θεσσαλονίκης	Α.Σ. ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	71414	560.000,00
11	376010	ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΕΝΤΑΞΗΣ ΣΤΗΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΚΙΛΚΙΣ - ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ	Α.Σ. "ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ"	71414	480.000,00
11	376015	"ΗΜΑΘΙΑ 2012-ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΤΩΡΑ", (Ένα σχέδιο δράσης για την ένταξη και την συμβολή των Ειδικών Κοινωνικά Ομάδων στην ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα και την απασχόληση)	Α.Σ. "ΗΜΑΘΙΑ 2012"	71414	480.000,00
11	376016	ΙΡΙΣ - ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΓΙΑ ΑΝΕΡΓΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΨΥΧΙΚΗ ΑΝΑΠΗΡΙΑ Η/ΚΑΙ ΝΟΗΤΙΚΗ ΥΣΤΕΡΗΣΗ	Α.Σ. "ΙΡΙΣ"	71414	430.000,00
11	376020	Μονογονεϊκές Οικογένειες: Απασχόληση και Τοπική Κοινωνία στη Δυτική Θεσσαλονίκη	Α.Σ. "ΜΟΝΗ.ΓΕΝΙΑ"	71414	500.000,00
11	376023	ΙΣΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΤΩΝ ΧΡΟΝΙΑ ΠΑΣΧΟΝΤΩΝ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Α.Σ. "ΧΡΟΝΙΑ ΠΑΣΧΟΝΤΕΣ: ΕΡΓΑΣΙΑ ΧΩΡΙΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ"	71414	500.000,00
12	375868	Τοπικές Δράσεις Κοινωνικής Ένταξης για Ευάλωτες Ομάδες στην ΕΥΒΟΙΑ	Α.Σ. "ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΓΕΦΥΡΕΣ"	71414	300.000,00
12	376027	Κοινωνική καινοτομία ένταξης ευπαθών ομάδων στο Νομό Κυκλάδων	Α.Σ. "ΚΥΚΛΑΔΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ"	71414	440.000,00
12	376029	Ανοιχτοί δρόμοι στην κοινωνική οικονομία	Α.Σ. "ΒΟΙΩΤΩΝ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ"	71414	250.000,00
12	376030	ΤΟΠΙΚΗ ΠΙΛΟΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΔΗΜΟΥ ΙΣΤΙΑΙΑΣ-ΑΙΔΗΨΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΥΠΑΘΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	Α.Σ. "ΤΟΠΙΚΗ ΠΙΛΟΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΔΗΜΟΥ ΙΣΤΙΑΙΑΣ-ΑΙΔΗΨΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΚΟ"	71414	250.000,00

C.4 Αξιολόγηση της συνεισφοράς του ΕΠΑΝΑΔ στην επίτευξη των στόχων του Μνημονίου Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής

Αντικείμενο της παρούσας ενότητας αποτελεί η αξιολόγηση της συνεισφοράς του ΕΠΑΝΑΔ στην επίτευξη των στόχων του Μνημονίου Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής, όσον αφορά στη χρηματοοικονομική πορεία υλοποίησης και απορρόφησης της δημόσιας δαπάνης του προγράμματος για την περίοδο αναφοράς, ήτοι έως 30 Ιουνίου 2012 καθώς και στην εκτίμηση απορρόφησης δαπανών για το έτος 2012, βασιζόμενοι στις προβλέψεις δαπανών για το υπό εξέταση έτος για τους στόχους που έχουν τεθεί για το ΕΠΑΝΑΔ.

Για το έτος 2012 ο στόχος που είχε τεθεί για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» ανέρχεται στην απορρόφηση Δημόσιας Δαπάνης ύψους 448.947.400,00 €, εκ των οποίων 426.500.000,00 € αφορούν στη κοινοτική συνδρομή του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου.

Στο πλαίσιο αυτό οι δαπάνες συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης του ΕΠΑΝΑΔ για το διάστημα 01-01-2012 έως 30-06-2012 ανήλθαν στο ποσό των 185.019.417 € αποκλίνοντας κατά 263.927.983 €, ήτοι απόκλιση 58,8 % από τους στόχους του Μνημονίου Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής για το έτος 2012.

Η πορεία υλοποίησης του προγράμματος σε σχέση με την επίτευξη των στόχων του Μνημονίου κρίνεται ικανοποιητική, παρά την παρατηρούμενη απόκλιση, δεδομένου ότι αφορούν στο 1^ο εξάμηνο του 2012 και σύμφωνα με τις προβλέψεις δαπανών έως το τέλος του 2012 αναμένεται να επιτευχθούν οι στόχοι, λαμβάνοντας υπόψη το ρυθμό απορρόφησης του προγράμματος από την έναρξή του μέχρι και σήμερα, ο οποίος ανά έτος βαίνει αυξανόμενος και ιδίως κατά το τελευταίο τρίμηνο κάθε εξεταζόμενου έτους.

C.5 Συμβολή των παρεμβάσεων στο επίπεδο της περιφέρειας

Στην παρούσα ενότητα περιλαμβάνεται η αξιολόγηση της περιφερειακής κατανομής των πράξεων του ΕΠ ΑΝΑΔ με βάση την κατηγοριοποίηση των περιφερειών από τα διαρθρωτικά ταμεία κατά την Δ' προγραμματική περίοδο (Περιφερειών Αμιγούς Στόχου Σύγκλισης (ΠΑΣΣ), Στατιστικής Σύγκλισης (ΠΕΣΣ), Σταδιακής Εισόδου). Η αξιολόγηση γίνεται με βάση τον αρχικό περιφερειακό προγραμματισμό.

Η κατανομή του κόστους των έργων σε περιφερειακό επίπεδο έγινε με βάση τις τρεις ομάδες περιφερειών στόχων του Ε.Π. (Περιφέρειες Αμιγούς Στόχου Σύγκλισης (ΠΑΣΣ), Στατιστικής Σύγκλισης (ΠΕΣΣ), Σταδιακής Εισόδου). Επισημαίνεται ότι οι δράσεις έχουν χωροθετηθεί περιφερειακά με τη χρήση του **πολυκριτηριακού μοντέλου ανάλυσης** των αναγκών των Περιφερειών της χώρας που χρησιμοποιήθηκε για την περιφερειακή εξειδίκευση του Ε.Π. ΑΝΑΔ 2007-2013 το έτος 2007 σε σχετική μελέτη για λογαριασμό της ΕΥΔ ΕΠΑΕΚ 2000-2006.

Στη μελέτη αυτή προκειμένου να γίνει κατανομή των πόρων του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού 2007-2013» εσωτερικά σε επίπεδο του κάθε Άξονα Προτεραιότητας, ελήφθησαν υπόψη οι επιμέρους ιδιαιτερότητες της κάθε Περιφέρειας, και έγινε χρήση **πολυκριτηριακού μοντέλου ανάλυσης των αναγκών των Περιφερειών της χώρας και σύνδεσή τους με τους συνολικά δεσμευμένους πόρους ανά Άξονα¹¹**.

Τα κριτήρια που χρησιμοποιήθηκαν στην ως άνω μελέτη για την **κατανομή της κοινοτικής συνδρομής των Αξόνων Προτεραιότητας του Ε.Π. στις επιμέρους περιφέρειες** για τον Άξονα 3 «Διευκόλυνση της πρόσβασης στην Απασχόληση» ήταν ο αριθμός ανέργων, ο αριθμός μακροχρόνιων ανέργων, ο αριθμός ανέργων γυναικών, ο αριθμός ανέργων νέων.

Η ομάδα μελέτης στρωματοποίησε κατά Ομάδες τις Περιφέρειες (Αμιγής Στόχου Σύγκλισης, Σταδιακής Εξόδου και Εισόδου) και διέγινωσε τα προβλήματα και τις ανάγκες της αγοράς εργασίας σε επίπεδο της κάθε μεμονωμένης περιφέρειας με βάση το τι αντιπροσωπεύουν τα στοιχεία της αγοράς εργασίας σε μια υποτιθέμενη συνολική αγορά εργασίας της ευρύτερης ομάδας περιφερειών στην οποία εντάσσεται (ΠΑΣΣ, ΠΕΣΣ, Σταδιακής Εισόδου). Αυτό οδήγησε σε εξορθολογισμό της περιφερειακής κατανομής των πόρων καθώς π.χ: Περιφέρειες με υψηλότερα ποσοστά (και πληθυσμιακά) ανεργίας νέων γυναικών στα πλαίσια του Άξονα 3 «Διευκόλυνση της πρόσβασης στην Απασχόληση» **ενισχύονται χρηματοδοτικά περισσότερο** από Περιφέρειες με μικρότερες αγορές εργασίας και επίσης μικρότερα προβλήματα ανεργίας.

Με βάση αυτό το σκεπτικό στο πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται και σχολιάζεται κατωτέρω η αρχικά προτεινόμενη περιφερειακή κατανομή των πόρων του ΕΠ ΑΝΑΔ ανά Άξονα και ανά Περιφέρεια και η περιφερειακή κατανομή των ενταγμένων έργων μέχρι 30/06/2012.

Σημειώνεται ότι η παρούσα ενότητα εξετάζει κατά πόσο οι εντάξεις του προγράμματος τη συγκεκριμένη περίοδο αναφοράς 30/6/2012, ακολουθούν το προγραμματικό σχεδιασμό.

¹¹ Η πολυκριτηριακή σε επίπεδο Άξονα του ΕΠ μεθοδολογία κατανομής των πόρων υπαγορεύθηκε από την ποικιλομορφία που χαρακτηρίζει τις επιμέρους παρεμβάσεις του ΕΠ και κυρίως από το γεγονός ότι **κάθε Άξονας Προτεραιότητας (ΑΠ) έχει διαφορετική στόχευση και απευθύνεται σε διαφορετικές Ομάδες Στόχους** οπότε απαιτήθηκαν διαφορετικά κριτήρια και βαρύτητες ανά κριτήριο σε επίπεδο του κάθε Άξονα Ε.Π.

Πίνακας 94 Σύγκριση Προγραμματικού σχεδιασμού και ενταγμένων έργων στον Άξονα Προτεραιότητας 1

Τύποι Περιφερειών	Περιφέρειες	Ποσοστιαία κατανομή προϋπολογισμού (προγραμματικός σχεδιασμός)	Προϋπολογισμός Ενταγμένων Έργων ανά Περιφέρεια την 30/06/2012	Ποσοστιαία κατανομή ενταγμένων έργων (30/6/2012)
Στόχου Σύγκλισης	A. Μακεδονία - Θράκη	18,00%	992.879	13,90%
	B. Αιγαίο	3,00%	343.899	4,82%
	Δ. Ελλάδα	22,00%	1.256.405	17,59%
	Ηπειρος	10,00%	922.148	12,91%
	Θεσσαλία	19,00%	1.598.550	22,39%
	Ιόνια Νησιά	5,00%	343.899	4,82%
	Κρήτη	12,00%	753.050	10,55%
	Πελοπόννησος	11,00%	929.991	13,02%
	Σύνολο ΑΠ 1	100,00%	7.140.821	100,00%
Phasing out	Αττική	53,00%	3.285.468	61%
	Δ. Μακεδονία	8,00%	366.416	7%
	Κ Μακεδονία	39,00%	1.772.556	33%
	Σύνολο ΑΠ 2	100,00%	5.424.440	100%
Phasing in	N. Αιγαίο	22,5%	101.450	16%
	Σ. Ελλάδα	77,5%	534.640	84%
	Σύνολο 3	100,00%	636.090	100,00%

Διαπιστώνεται σημαντική συνέπεια σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό περιφερειακής κατανομής των πόρων σε σχέση με την περιφερειακή κατανομή των ενταγμένων έργων και στους τρεις υπο άξονες , παρά το γεγονός ότι λόγω του οριζόντιου χαρακτήρα σε εθνικό επίπεδο που έχει ο θεματικός άξονας η περιφερειακή κατανομή έχει δευτερεύουσα σημασία.

Πίνακας 95 Σύγκριση Προγραμματικού σχεδιασμού και ενταγμένων έργων στο Θεματικό Άξονα Προτεραιότητας 2

Τύποι Περιφερειών	Περιφέρειες	Ποσοστιαία κατανομή προϋπολογισμού (προγραμματικός σχεδιασμός)	Προϋπολογισμός Ενταγμένων Έργων ανά Περιφέρεια την 30/06/2012	Ποσοστιαία κατανομή ενταγμένων έργων (30/6/2012)
Στόχου Σύγκλισης	A. Μακεδονία - Θράκη	14,00%	11.803.201	16,80%
	B. Αιγαίο	5,00%	3.707.792	5,28%
	Δ. Ελλάδα	16,00%	12.154.424	17,30%
	Ήπειρος	11,00%	5.268.710	7,50%
	Θεσσαλία	18,00%	12.722.143	18,11%
	Ιόνια Νησιά	6,00%	2.848.366	4,05%
	Κρήτη	15,00%	11.634.139	16,56%
	Πελοπόννησος	15,00%	10.110.483	14,39%
	Σύνολο ΑΠ 4	100,00%	70.249.257	100,00%
Phasing out	Αττική	65,00%	63.639.878	68%
	Δ. Μακεδονία	5,00%	2.601.919	3%
	Κ Μακεδονία	30,00%	28.026.979	30%
	Σύνολο ΑΠ 5	100,00%	94.268.777	
Phasing in	N. Αιγαίο	40%	1.477.788	28%
	Σ. Ελλάδα	60%	3.802.511	72%
	Σύνολο 6	100,00%	5.280.299	100,00%

Διαπιστώνεται σημαντική συνέπεια σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό περιφερειακής κατανομής των πόρων στην περιφερειακή κατανομή των ενταγμένων έργων και στους τρεις άξονες. Υψηλότερος βαθμός συνέπειας εμφανίζεται στον ΑΠ 5 που χωροταξικά περιλαμβάνει τα αστικά κέντρα Αθηνών και Θεσσαλονίκης που αποτελούν τις μεγαλύτερες (αριθμητικά αγορές) εργασίας της χώρας.

Πίνακας 96 Σύγκριση Προγραμματικού σχεδιασμού και πραγματικής υλοποίησης με βάση τα ενταγμένα έργα στο Θεματικό Άξονα Προτεραιότητας 3

Τύποι Περιφερειών	Περιφέρειες	Ποσοστιαία κατανομή προϋπολογισμού (προγραμματικός σχεδιασμός)	Προϋπολογισμός Ενταγμένων Έργων ανά Περιφέρεια την 30/06/2012	Ποσοστιαία κατανομή ενταγμένων έργων (30/6/2012)
Στόχου Σύγκλισης	A. Μακεδονία - Θράκη	21,00%	140.893.609	17,42%
	B. Αιγαίο	5,00%	31.905.763	3,95%
	Δ. Ελλάδα	21,00%	126.167.596	15,60%
	Ηπειρος	9,00%	105.454.075	13,04%
	Θεσσαλία	18,00%	160.896.992	19,90%
	Ιόνια Νησιά	5,00%	36.939.021	4,57%
	Κρήτη	12,00%	106.441.488	13,16%
	Πελοπόννησος	9,00%	99.885.749	12,35%
	Σύνολο ΑΠ 7	100,00%	808.584.292	100,00%
Phasing out	Αττική	52,00%	305.487.585	40%
	Δ. Μακεδονία	13,00%	83.727.159	11%
	Κ Μακεδονία	35,00%	373.109.061	49%
	Σύνολο ΑΠ 8	100,00%	762.323.804	100%
Phasing in	N. Αιγαίο	27%	36.708.915	39%
	Σ. Ελλάδα	73%	56.670.448	61%
	Σύνολο 9	100,00%	93.379.363	100,00%

Διαπιστώνεται ικανοποιητική συνέπεια σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό περιφερειακής κατανομής των πόρων στην περιφερειακή κατανομή των ενταγμένων έργων στον άξονα 7 ενώ επιμέρους διαφοροποιήσεις εμφανίζονται κυρίως εντός του ΑΠ 8 και 9 σε σχέση με τις αρχικές προβλέψεις. Εμφανίζεται χαμηλότερο ποσοστό ενταγμένων έργων στην Περιφέρεια Αττικής και υψηλότερο αντίστοιχα κατά περίπου 12 ποσοστιαίες μονάδες στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.

Πίνακας 97 Σύγκριση Προγραμματικού σχεδιασμού και πραγματικής υλοποίησης με βάση τα ενταγμένα έργα στο Θεματικό Άξονα Προτεραιότητας 4

Τύποι Περιφερειών	Περιφέρειες	Ποσοστιαία κατανομή προϋπολογισμού (προγραμματικός σχεδιασμός)	Προϋπολογισμός Ενταγμένων Έργων ανά Περιφέρεια την 30/06/2012	Ποσοστιαία κατανομή ενταγμένων έργων (30/6/2012)
Στόχου Σύγκλισης	A. Μακεδονία - Θράκη	7,00%	36.876.751	25,49%
	B. Αιγαίο	5,00%	6.064.537	4,19%
	Δ. Ελλάδα	22,00%	21.867.061	15,11%
	Ηπειρος	7,00%	13.181.058	9,11%
	Θεσσαλία	15,00%	22.115.077	15,28%
	Ιόνια Νησιά	9,00%	7.245.041	5,01%
	Κρήτη	19,00%	22.559.520	15,59%
	Πελοπόννησος	16,00%	14.782.591	10,22%
	Σύνολο ΑΠ 10	100,00%	144.691.638	100,00%
Phasing out	Αττική	77,00%	87.395.180	65%
	Δ. Μακεδονία	2,00%	7.262.274	5%

Τύποι Περιφερειών	Περιφέρειες	Ποσοστιαία κατανομή προϋπολογισμού (προγραμματικός σχεδιασμός)	Προϋπολογισμός Ενταγμένων Έργων ανά Περιφέρεια την 30/06/2012	Ποσοστιαία κατανομή ενταγμένων έργων (30/6/2012)
	Κ Μακεδονία	21,00%	39.740.129	30%
	Σύνολο ΑΠ 11	100,00%	134.397.583	100%
Phasing in	Ν. Αιγαίο	42%	4.322.819	26%
	Σ. Ελλάδα	58%	12.608.448	74%
	Σύνολο 12	100,00%	16.931.267	100,00%

Διαπιστώνεται συγκεκριμένες διαφορές σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό περιφερειακής κατανομής των πόρων στην περιφερειακή κατανομή των ενταγμένων έργων στον άξονα 10 (πχ στην περιφέρεια ανατολικής Μακεδονίας Θράκης εντοπίζεται σημαντικά υψηλότερο ποσοστό ενταγμένων έργων), ενώ επίσης επιμέρους διαφοροποιήσεις εμφανίζονται κυρίως εντός του ΑΠ 11 και 12 σε σχέση με τις αρχικές προβλέψεις. Εμφανίζεται χαμηλότερο ποσοστό ενταγμένων έργων στην Περιφέρεια Αττικής και υψηλότερο αντίστοιχα κατά περίπου 10-11 ποσοστιαίες μονάδες στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.

Πίνακας 98 Σύγκριση Προγραμματικού σχεδιασμού και πραγματικής υλοποίησης με βάση τα ενταγμένα έργα στο Θεματικό Άξονα Προτεραιότητας 5

Τύποι Περιφερειών	Περιφέρειες	Ποσοστιαία κατανομή προϋπολογισμού (προγραμματικός σχεδιασμός)	Προϋπολογισμός Ενταγμένων Έργων ανά Περιφέρεια την 30/06/2012	Ποσοστιαία κατανομή ενταγμένων έργων (30/6/2012)
Στόχου Σύγκλισης	Α. Μακεδονία - Θράκη	13,00%	10.225.354	11,16%
	Β. Αιγαίο	5,00%	8.029.490	8,76%
	Δ. Ελλάδα	10,00%	9.686.119	10,57%
	Ηπειρος	9,00%	11.497.103	12,55%
	Θεσσαλία	18,00%	19.786.388	21,59%
	Ιόνια Νησιά	11,00%	6.518.714	7,11%
	Κρήτη	23,00%	14.472.123	15,79%
	Πελοπόννησος	11,00%	11.424.269	12,47%
	Σύνολο ΑΠ 13	100,00%	91.639.559	100,00%
Phasing out	Αττική	72,00%	89.527.373	68%
	Δ. Μακεδονία	2,00%	13.028.987	10%
	Κ Μακεδονία	25,00%	29.195.914	22%
	Σύνολο ΑΠ 14	99,00%	131.752.274	100%
Phasing in	Ν. Αιγαίο	32%	7.460.871	43%
	Σ. Ελλάδα	68%	9.842.000	57%
	Σύνολο 15	100,00%	17.302.871	100,00%

Διαπιστώνεται ικανοποιητική συνέπεια σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό περιφερειακής κατανομής των πόρων στην περιφερειακή κατανομή των ενταγμένων έργων και στους τρεις άξονες του ΘΑΠ 5. Υψηλός βαθμός συνέπειας εμφανίζεται στον ΑΠ 14 που χωροταξικά περιλαμβάνει τα αστικά κέντρα Αθηνών και Θεσσαλονίκης που αποτελούν τις μεγαλύτερες περιοχές με επωφελούμενο πληθυσμό των παρεμβάσεων του ΘΑΠ 5.

Βάσει των παραπάνω διαπιστώνονται μικρές αποκλίσεις στις περιφερειακές κατανομές των ενταγμένων των έργων σε σχέση με το προγραμματικό σχεδιασμό (τηρείται με σχετική συνέπεια ο αρχικός προγραμματισμός), ωστόσο δεδομένης της νέας κοινωνικοοικονομικής κατάστασης, της μείωσης των εργαζομένων και του διαρκούς αυξανόμενου ποσοστού ανεργίας πρέπει να επανεξεταστεί η περιφερειακή κατανομή των πράξεων και να προσδιοριστεί το ποσοστό που θα αντιστοιχεί στην κάθε περιφέρεια σε σχέση με τις νέες ανάγκες της.

Παράλληλα, καθώς αναμένεται να εξεταστούν από τους Συμβούλους Αξιολόγησης των Περιφερειακών Προγραμμάτων έργα του ΕΠ ΑΝΑΔ που έχουν σχεδιαστικά περιφερειακή διάσταση, ακολούθως παρατίθενται πίνακες σε επίπεδο κρατικών ενισχύσεων και μη στους οποίους διακρίνεται ο Άξονας Προτεραιότητας, η κατηγορία πράξης, η περιφέρεια, το πλήθος των έργων και ο π/υ ένταξης τους. Συγκεκριμένα, σε επίπεδο μη κρατικών ενισχύσεων αναφέρονται οι ενταγμένες πράξεις:

- Κατηγορία Πράξης 3.1.7: «Πρόγραμμα Κοινωφελούς Εργασίας»
- Κατηγορία Πράξης 4.1.2: «Λειτουργία Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης»
- Κατηγορία Πράξης 4.1.4: «Τοπικές Δράσεις κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες ομάδες»

Σε επίπεδο κρατικών ενισχύσεων αναφέρονται οι δράσεις:

- Κατηγορία Πράξης 2.2.1: «"ΔΙΑΦΘΩΡΩΤΙΚΗ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ"»
- Κατηγορία Πράξης 3.1.1: «"ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 3.000 ΝΕΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΗΛΙΚΙΑΣ 22-32 ΕΤΩΝ,ΜΕ ΤΟ ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟ ΤΙΤΛΟ"ΝΕΟΙ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ"(Α' και Β 'ΚΥΚΛΟΣ)», «ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ 5.000 ΑΝΕΡΓΩΝ ΗΛΙΚΙΑΣ 16 - 24 ΕΤΩΝ, ΝΕΟΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ»
- Κατηγορία Πράξης 3.1.2: «ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΝΕΡΓΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΗΛΙΚΙΑΣ 22-64»
- Κατηγορία Πράξης 3.1.3: «ΕΙΔΙΚΟ ΔΙΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΜΕ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΛΗΨΗ 25.000 ΑΝΕΡΓΩΝ», «ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΝΕΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΕΤΟΥΣ 2009», «ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ 3.500 ΝΕΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΗΛΙΚΙΑΣ 33-64,ΕΤΟΥΣ 2008», «ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ 6.000 ΝΕΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ-ΝΕΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ,ΕΤΟΥΣ 2009» και «ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΝΕΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΑΝΕΡΓΟΥΣ,ΗΛΙΚΙΑΣ 31 ΕΩΣ 44 ΕΤΩΝ,ΕΤΟΥΣ 2008».

Πίνακας 99 Έργα μη κρατικών ενισχύσεων με περιφερειακή διάσταση

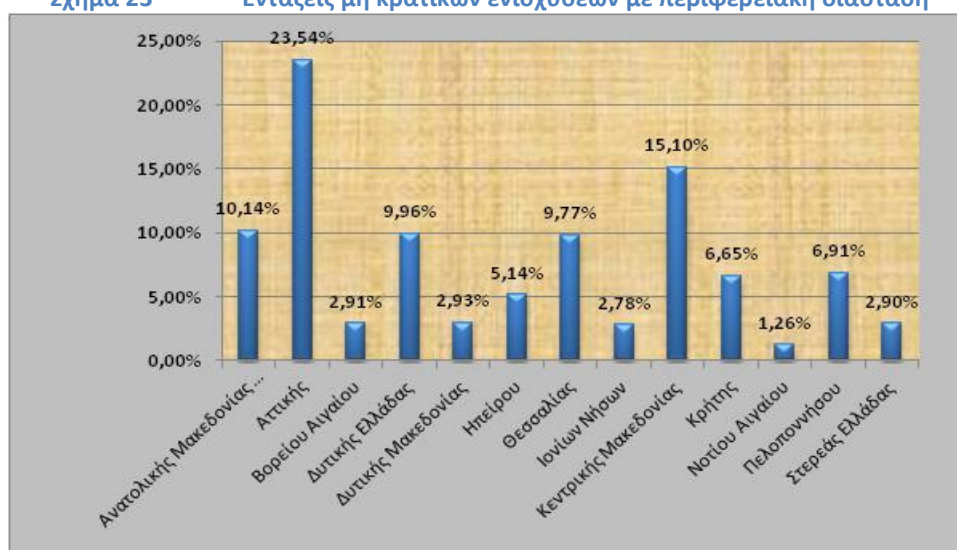
ΜΗ ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ				
ΑΠ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	Πλήθος Έργων	Π/ΥΕΝΤΑΞΗΣ
7	66317	Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης	9	20.224.909
7	66317	Βορείου Αιγαίου	6	5.469.025
7	66317	Δυτικής Ελλάδας	24	16.743.291
7	66317	Ηπείρου	20	9.548.075
7	66317	Θεσσαλίας	16	16.941.434
7	66317	Ιονίων Νήσων	15	5.025.969
7	66317	Κρήτης	4	9.439.172
7	66317	Πελοποννήσου	23	13.566.141
8	66317	Αττικής	133	33.181.546
8	66317	Δυτικής Μακεδονίας	9	6.490.403
8	66317	Κεντρικής Μακεδονίας	24	30.425.209
9	66317	Νοτίου Αιγαίου	6	3.018.013
9	66317	Στερεάς Ελλάδας	19	6.488.316
10	71412	Βορείου Αιγαίου	1	540.000
10	71412	Δυτικής Ελλάδας	3	1.743.259
10	71412	Θεσσαλίας	2	1.156.367
10	71412	Κρήτης	2	1.586.104
10	71414	Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης	12	11.200.000
10	71414	Βορείου Αιγαίου	6	3.000.000
10	71414	Δυτικής Ελλάδας	13	12.400.000

ΜΗ ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ				
ΑΠ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	Πλήθος Έργων	Π/ΥΕΝΤΑΞΗΣ
10	71414	Ηπείρου	7	6.400.000
10	71414	Θεσσαλίας	13	12.200.000
10	71414	Ιονίων Νήσων	6	3.600.000
10	71414	Κρήτης	9	9.600.000
10	71414	Πελοποννήσου	8	7.840.000
11	71412	Αττικής	21	8.630.223
11	71412	Κεντρικής Μακεδονίας	6	2.383.560
11	71414	Αττικής	38	31.172.000
11	71414	Δυτικής Μακεδονίας	5	2.600.000
11	71414	Κεντρικής Μακεδονίας	14	14.000.000
12	71412	Στερεάς Ελλάδας	3	900.000
12	71414	Νοτίου Αιγαίου	1	880.000
12	71414	Στερεάς Ελλάδας	3	1.600.000
Γενικό άθροισμα			481	309.993.015

Αναφορικά με τις μη κρατικές ενισχύσεις για τα συγκεκριμένα έργα που έχουν περιφερειακή διάσταση διαπιστώνονται τα εξής:

- Το Πρόγραμμα «Κοινωνικούς Εργασίας» διατρέχει και τις 13 περιφέρειες της επικράτειας με τις περισσότερες εντάξεις να διαπιστώνονται στην Αττική με 19% επί του συνόλου των εντάξεων της εν λόγω δράσης και να ακολουθούν η Κεντρική Μακεδονία με 17% και η Ανατολική Μακεδονία και Θράκη με 11%.
- Η «Λειτουργία Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης» συναντάται μόνο σε 7 περιφέρειες με το 51% των εντάξεων να προέρχεται από την Αττική και να ακολουθούν η Κεντρική Μακεδονία με 14% και η Δυτική Ελλάδα με 10%.
- Οι «Τοπικές Δράσεις κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες ομάδες» αφορούν το σύνολο των περιφερειών της επικράτειας. Το μεγαλύτερο ποσοστό ενταγμένων έργων προέρχεται από την Αττική (27%), ακολουθεί η Κεντρική Μακεδονία με 12% ενώ η Θεσσαλία και η Δυτική Ελλάδα έχουν εντάξεις που ανέρχονται σε 10% έκαστη.

Σχήμα 23 Εντάξεις μη κρατικών ενισχύσεων με περιφερειακή διάσταση

Συγκεντρωτικά για τα παραπάνω έργα παρατηρείται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό εντάξεων σχετίζεται με την Αττική (24%), με την Κεντρική Μακεδονία να ακολουθεί με 15%. Ακολουθούν στα ίδια περίπου ποσοστά εντάξεων η Ανατολική Μακεδονία και Θράκη, η Δυτική Ελλάδα και η Θεσσαλία.

Μικρή συμμετοχή σε επίπεδο εντάξεων διακρίνεται στο Νότιο Αιγαίο, τα Ιόνια Νησιά και τη Στερεά Ελλάδα.

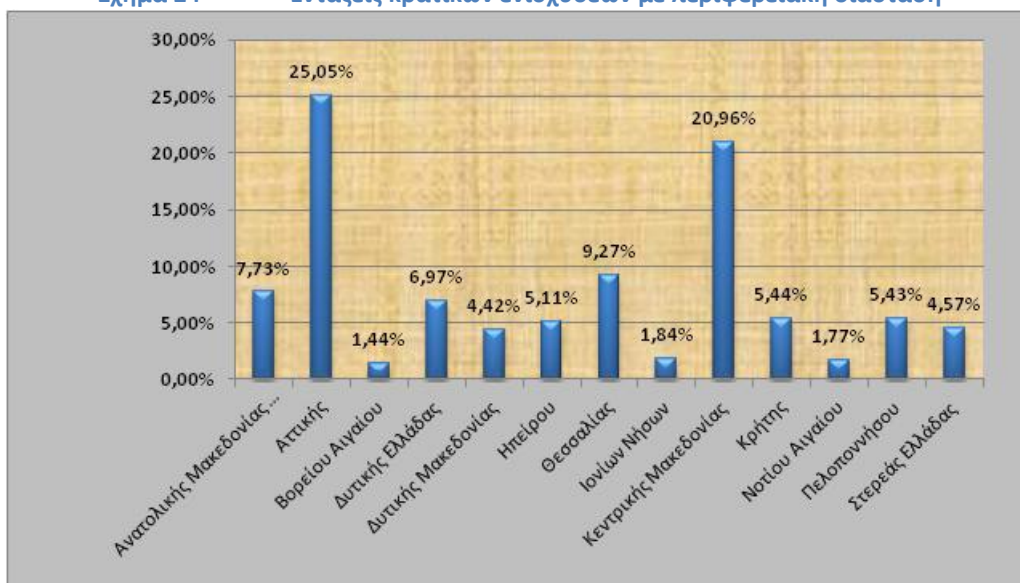
Πίνακας 100 Έργα κρατικών ενισχύσεων με περιφερειακή διάσταση

ΜΗ ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ				
ΑΠ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	Πλήθος Έργων	Π/ΥΕΝΤΑΞΗΣ
4	62221	Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης	23	5.479.389
4	62221	Βορείου Αιγαίου	3	736.560
4	62221	Δυτικής Ελλάδας	28	4.451.405
4	62221	Ηπείρου	11	1.550.646
4	62221	Θεσσαλίας	28	4.859.480
4	62221	Κρήτης	20	4.406.123
4	62221	Πελοποννήσου	18	3.248.337
5	62221	Αττικής	239	48.777.139
5	62221	Δυτικής Μακεδονίας	13	1.374.159
5	62221	Κεντρικής Μακεδονίας	87	15.432.812
6	62221	Νοτίου Αιγαίου	5	704.770
6	62221	Στερεάς Ελλάδας	8	1.707.063
7	66311	Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης	365	8.245.500
7	66311	Βορείου Αιγαίου	58	1.263.840
7	66311	Δυτικής Ελλάδας	408	9.028.080
7	66311	Ηπείρου	255	5.676.540
7	66311	Θεσσαλίας	391	9.127.740
7	66311	Ιονίων Νήσων	104	2.391.900
7	66311	Κρήτης	256	6.076.920
7	66311	Πελοποννήσου	285	6.505.620
7	66312	Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης	308	7.392.000
7	66312	Βορείου Αιγαίου	62	1.488.000
7	66312	Δυτικής Ελλάδας	224	5.376.000
7	66312	Ηπείρου	148	3.552.000
7	66312	Θεσσαλίας	323	7.752.000
7	66312	Ιονίων Νήσων	101	2.424.000
7	66312	Κρήτης	205	4.920.000
7	66312	Πελοποννήσου	216	5.184.000
7	66313	Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης	1.778	28.608.372
7	66313	Βορείου Αιγαίου	367	5.770.500
7	66313	Δυτικής Ελλάδας	1.705	25.990.400
7	66313	Ηπείρου	1.503	22.065.656
7	66313	Θεσσαλίας	2.460	37.882.500
7	66313	Ιονίων Νήσων	442	7.010.105
7	66313	Κρήτης	1.163	19.555.552
7	66313	Πελοποννήσου	1.271	19.992.300
8	66311	Αττικής	806	18.254.700
8	66311	Δυτικής Μακεδονίας	275	6.324.720
8	66311	Κεντρικής Μακεδονίας	1.418	32.041.020
8	66312	Αττικής	619	14.856.000
8	66312	Δυτικής Μακεδονίας	143	3.432.000
8	66312	Κεντρικής Μακεδονίας	665	15.960.000
8	66313	Αττικής	5.137	79.244.255

ΜΗ ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ				
ΑΠ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	Πλήθος Έργων	Π/ΥΕΝΤΑΞΗΣ
8	66313	Δυτικής Μακεδονίας	1.018	17.303.659
8	66313	Κεντρικής Μακεδονίας	4.565	71.375.650
9	66311	Νοτίου Αιγαίου	86	1.931.880
9	66311	Στερεάς Ελλάδας	220	5.109.840
9	66312	Νοτίου Αιγαίου	103	2.472.000
9	66312	Στερεάς Ελλάδας	337	8.088.000
9	66313	Νοτίου Αιγαίου	369	6.275.388
9	66313	Στερεάς Ελλάδας	1.007	14.512.700
Γενικό άθροισμα			31.649	643.189.220

Σε επίπεδο κρατικών ενισχύσεων και συγκεκριμένα στην ενίσχυση της προσαρμοστικότητας παρατηρείται μεγάλο ποσοστό εντάξεων (και αντίστοιχα μεγάλος αριθμός ενταγμένων σχεδίων) στην Αττική με 53% επί του συνόλου των εντάξεων της συγκεκριμένης κατηγορίας πράξης. Ακολουθεί η Κεντρική Μακεδονία με 17% , ενώ οι υπόλοιπες περιφέρειες υπολείπονται κατά πολύ με ποσοστά που κυμαίνονται από 0,7% έως 6%. Στο σύνολο των Ενεργητικών Πολιτικών Απασχόλησης (ΑΠ 7,8 και 9) η Κεντρική Μακεδονία υπερτερεί σε ποσοστά εντάξεων επί του συνόλου των εντάξεων της συγκεκριμένης κατηγορίας παρέμβασης σε σχέση με την Αττική (22% η Κεντρική Μακεδονία και η Αττική με 20%). Οι λοιπές περιφέρειες παρουσιάζουν μικρότερα ποσοστά που κυμαίνονται μεταξύ 1,5% και 8%). Συγκεντρωτικά, οι εντάξεις των κρατικών ενισχύσεων παρουσιάζονται ενισχυμένες στην Αττική και Κεντρική Μακεδονία (25% και 21% αντίστοιχα), με τις λοιπές περιφέρειες να διακρίνονται με χαμηλά ποσοστά εντάξεων (1,4% έως 9,2%).

Σχήμα 24 Εντάξεις κρατικών ενισχύσεων με περιφερειακή διάσταση

Στα επιμέρους προγράμματα ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης διαπιστώνονται τα εξής:

- Στην ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΝΕΡΓΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΗΛΙΚΙΑΣ 22-64 τα μεγαλύτερα ποσοστά ένταξης αποτυπώνονται στην Κεντρική Μακεδονία (20%) και στην Αττική (18%). Μικρότερα ποσοστά έχουμε στο Βόρειο Αιγαίο (2%) και Νότιο Αιγαίο (3%).
- Στο ΕΙΔΙΚΟ ΔΙΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ η Αττική διαθέτει τα μεγαλύτερα ποσοστά ένταξης με 29% και η Κεντρική Μακεδονία έπεται με 20%. Τα χαμηλότερα ποσοστά αποτυπώνονται στο Νότιο και Ιονίων Νήσων (1% και 1,5% αντίστοιχα).
- Στο πρόγραμμα ΝΕΟΙ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ (Α΄ ΚΥΚΛΟΣ) η περιφέρεια Αττικής παρουσιάζει ποσοστά ένταξης που ανέρχονται στο 31% και η Κεντρική Μακεδονία στο 20%. Το ποσοστό ένταξης των Ιονίων νήσων είναι το χαμηλότερο στο σύνολο των περιφερειών (1%) και ακολουθεί το Βόρειο Αιγαίο με 2%.

- Στο πρόγραμμα ΝΕΟΙ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ (Β' ΚΥΚΛΟΣ) η περιφέρεια Βορείου Αιγαίου δεν παρουσιάζει εντάξεις. Το μεγαλύτερο ποσοστό ένταξης παρουσιάζεται στην Κεντρική Μακεδονία (38%) και ακολουθούν η Θεσσαλία και η Δυτική Ελλάδα με 10% έκαστη. Το μικρότερο ποσοστό παρατηρείται στο Νότιο Αιγαίο (0,9%) και στην Αττική (1%).
- Στο ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 4.500 ΝΕΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΗΛΙΚΙΑΣ 22-64 ΕΤΩΝ η Αττική και η Κεντρική Μακεδονία έχουν τα μεγαλύτερα ποσοστά εντάξεων που ανέρχονται σε 22% και 16% αντίστοιχα. Το Νότιο και Βόρειο Αιγαίο κυμαίνονται αρκετά χαμηλά με 2%.
- Στο ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ 3.500 ΝΕΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΗΛΙΚΙΑΣ 33-64, ΕΤΟΥΣ 2008 η Αττική και η Κεντρική Μακεδονία παρουσιάζουν τα ίδια ποσοστά εντάξεων (14%) σε αντίθεση με το Βόρειο Αιγαίο που διακρίνεται από πολύ χαμηλά ποσοστά εντάξεων (1,7%).
- Στο ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ 6.000 ΝΕΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ-ΝΕΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ, ΕΤΟΥΣ 2009 η Κεντρική Μακεδονία και η Αττική χαρακτηρίζονται από εντάξεις που ανέρχονται 25% και 23% αντίστοιχα, σε αντίθεση με τις περιφέρειες Νοτίου και Βορείου Αιγαίου οι οποίες παρουσιάζουν εντάξεις 1,2% και 1,4% αντίστοιχα.
- Στο ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ 5.000 ΑΝΕΡΓΩΝ ΗΛΙΚΙΑΣ 16 - 24 ΕΤΩΝ η Κεντρική Μακεδονία κατέχει το μεγαλύτερο ποσοστό εντάξεων με 30% (η Αττική παρουσιάζει εντάξεις 19%), ενώ το μικρότερο ποσοστό διακρίνεται στην Κρήτη με 1,1% και στο Νότιο Αιγαίο με 1,7%.
- Στο ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΝΕΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΑΝΕΡΓΟΥΣ, ΗΛΙΚΙΑΣ 31 ΕΩΣ 44 ΕΤΩΝ, ΕΤΟΥΣ 2008 τα μεγαλύτερα ποσοστά εντάξεων διακρίνονται στην Κεντρική Μακεδονία και στην Αττική (18% και 15% αντίστοιχα) και τα χαμηλότερα ποσοστά στο Νότιο και Βόρειο Αιγαίο (1,3% και 1,7% αντίστοιχα).

C.6 Αξιολόγηση της Αποτελεσματικότητας και Αποδοτικότητας του ΕΠΑΝΑΔ

C.6.1 Συνοπτική παρουσίαση της μεθοδολογίας υπολογισμού της αποτελεσματικότητας -αποδοτικότητας

Η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας στοχεύει στην ανάλυση της φυσικής προόδου που έχει σημειωθεί αναφορικά με την επίτευξη των Στόχων των Αξόνων στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού. Η μέτρηση συνίσταται στην παρακολούθηση της προόδου της υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου σε σχέση με τους αρχικά προγραμματισθέντες φυσικούς στόχους, σε επίπεδο Κατηγορίας Πράξης και Αξόνων Προτεραιότητας. Αναλυτικότερα, για την μέτρηση της αποτελεσματικότητας του ΕΠ ΑΝΑΔ θα εφαρμοστεί μια προσέγγιση εκ των κάτω προς τα άνω (bottom up) αναγωγής, από το επίπεδο της Κατηγορίας Πράξης στα υπερκείμενα προγραμματικά επίπεδα. Η μεθοδολογία αυτή συνίσταται στην μέτρηση της φυσικής προόδου κάθε Κατηγορίας Πράξης και η αναγωγή αυτής της φυσικής προόδου στο ανώτερο επίπεδο του με στάθμιση. Για να καταστεί εφικτή αυτή η διαδικασία απαιτείται να πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις:

- Να έχει ορισθεί με σαφήνεια ο φυσικός στόχος της Κατηγορίας Πράξης. Αυτός συναντάται στην οικεία θέση του Τεχνικού Δελτίου των έργων που αποτελούν την κατηγορία πράξης. Επισημαίνεται ότι μια κατηγορία πράξης μπορεί να αποτελείται από περισσότερα του ενός έργα.
- Να μετράται η φυσική πρόοδος της Κατηγορίας Πράξης. Αυτό επιτυγχάνεται κυρίως με πληροφόρηση από το ΟΠΣ
- Να καταχωρούνται τα δεδομένα σε κατάλληλο Πληροφοριακό Σύστημα, ώστε να γίνονται δυνατές οι απαιτούμενες αναγωγές για τον απευθείας υπολογισμό της αποτελεσματικότητας στα διάφορα επίπεδα.

Με αυτά τα δεδομένα, πέρα από την μεμονωμένη παρακολούθηση της φυσικής προόδου Κατηγοριών Πράξεων, ιδιαίτερο ενδιαφέρον, τόσο από την πλευρά της αξιολόγησης, έχει η ανάδειξη του βαθμού αποτελεσματικότητας της υλοποίησης στο υπερκείμενο της Κατηγορίας Πράξης επίπεδο του ΑΠ. Έτσι η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας σε επίπεδο Κατηγορίας Πράξεων θα αναδείξει τον βαθμό στον οποίο επιτυγχάνεται η ειδικότερη προγραμματική στόχευση, ενώ η αξιολόγηση της

αποτελεσματικότητας σε επίπεδο Άξονα Προτεραιότητας θα αναδείξει τον βαθμό στον οποίο επιτυγχάνονται οι συγκεκριμένες προγραμματικές στοχεύσεις.

Για τον υπολογισμό της αποτελεσματικότητας (effectiveness) χρησιμοποιείται ο **δείκτης αποτελεσματικότητας**, ο οποίος εκφράζει την πρόοδο της φυσικής υλοποίησης του ΕΠ και υπολογίζεται από το πηλίκο του υλοποιηθέντος φυσικού αντικείμενου κατά τη στιγμή ελέγχου προς το αρχικά προγραμματισμένο φυσικό αντικείμενο, βάσει της παρακάτω αριθμητικής σχέσης:

Δείκτης Αποτελεσματικότητας =	Φυσική Υλοποίηση	
	Φυσικός Στόχος	(1)

Η αποτελεσματικότητα συνελώς μπορεί απευθείας να μετρηθεί στο επίπεδο της μεμονωμένης Κατηγορίας Πράξης, με κατάλληλη στάθμιση όμως μπορεί να υπολογισθεί και στο επίπεδο του Άξονα Προτεραιότητας. Η στάθμιση που χρησιμοποιείται για τον σκοπό αυτόν αφορά στην χρηματοδοτική βαρύτητα του κάθε υποκείμενου δομικού επιπέδου του Προγράμματος στο αμέσως υπερκείμενο επίπεδο, καθιστώντας έτσι δυνατή την αναγωγή της αποτελεσματικότητας από το επίπεδο της Κατηγορίας Πράξης σε αυτό του Άξονα προτεραιότητας, στο Θεματικό Άξονα Προτεραιότητας και τέλος στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

Αναλυτικότερα, κατ' αρχήν υπολογίζεται η χρηματοδοτική βαρύτητα (συντελεστής βαρύτητας) της κάθε Κατηγορίας Πράξης επί των συνολικών δεσμεύσεων (προγραμματική ΔΔ) του συγκεκριμένου Άξονα Προτεραιότητας και η χρηματοδοτική βαρύτητα (κάθε ΚΠ) του υλοποιούμενου τμήματος (εντάξεις) σε σχέση με τη προγραμματική δημόσια δαπάνη της κάθε Κατηγορίας Πράξης. Στη συνέχεια, υπολογίζεται ο δείκτης αποτελεσματικότητας της Κατηγορίας Πράξης, ο οποίος προκύπτει από το πολλαπλασιασμό της φυσικής υλοποίησης με τη χρηματοδοτική βαρύτητα του υλοποιούμενου τμήματος. Ο σταθμισμένος δείκτης αποτελεσματικότητας της κάθε Κατηγορίας Πράξης προκύπτει από το πολλαπλασιασμό του δείκτη αποτελεσματικότητας με τη χρηματοδοτική βαρύτητα της κάθε Κατηγορίας Πράξης επί των συνολικών δεσμεύσεων (προγραμματική ΔΔ) του συγκεκριμένου Άξονα Προτεραιότητας. Το γινόμενο που προκύπτει από τους σταθμισμένους δείκτες αποτελεσματικότητας των κατηγοριών πράξεων μας δίνει τον **σταθμισμένο δείκτη αποτελεσματικότητας του Άξονα Προτεραιότητας**.

Κατά ανάλογο τρόπο, σταθμίζοντας δηλαδή με την χρηματοδοτική βαρύτητα κάθε Άξονα Προτεραιότητας στο σύνολο του Θεματικού Άξονα Προτεραιότητας, υπολογίζουμε σταθμισμένους δείκτες αποτελεσματικότητας των Αξόνων Προτεραιότητας στον αντίστοιχο ΘΑΠ. Το άθροισμα των σταθμισμένων δεικτών μας δίνει τον **γενικό δείκτη αποτελεσματικότητας του Θεματικού Άξονα Προτεραιότητας**. Ακολούθως, προκειμένου να υπολογίσουμε το γενικό δείκτη αποτελεσματικότητας του Επιχειρησιακού Προγράμματος, σταθμίζουμε με τη χρηματοδοτική βαρύτητα του Θεματικού Άξονα Προτεραιότητας στο σύνολο του ΕΠ και υπολογίζουμε σταθμισμένους δείκτες αποτελεσματικότητας των ΘΑΠ. Αθροίζοντας τους έχουμε το **γενικό δείκτη αποτελεσματικότητας του Επιχειρησιακού Προγράμματος**. Για τη διενέργεια αυτής της διαδικασίας, σε πρώτη φάση ο αξιολογητής συγκέντρωσε τα απαραίτητα στοιχεία που σχετίζονται με τους φυσικούς δείκτες όλων των Κατηγοριών Πράξεων. Κατά τη διαδικασία αυτή θα εντοπισθούν και όλα τα ενδεχομένως υπάρχοντα προβλήματα που σχετίζονται με ασάφεια δεικτών, ενδεχόμενο κακό ορισμό δεικτών και τυχούσα απροσδιοριστία. Οι συλλεχθέντες φυσικοί δείκτες των Κατηγοριών πράξεων ανά άξονα καταχωρούνται στη Βάση Αξιολόγησης του μελετητή.

Στην συνέχεια, ακολουθεί ο υπολογισμός του δείκτη αποτελεσματικότητας των Κατηγοριών Πράξεων με τη χρήση του τύπου (1), ενώ η ταύτιση του δείκτη αποτελεσματικότητας με την χρηματοοικονομική ολοκλήρωση μπορεί να χρησιμοποιείται μόνο κατ' εξαίρεση και αποκλειστικά στις περιπτώσεις εκείνες που ο ανωτέρω τύπος δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί γιατί δεν υπάρχουν και οι δύο όροι του κλάσματος.

Συγκεκριμένα, προτείνεται η ακόλουθη διαδικασία:

- Εντοπίζονται οι Κατηγορίες Πράξεις εκείνες οι οποίες έχουν σαφώς ποσοτικοποιημένο φυσικό στόχο και για τις οποίες είναι γνωστή η φυσική τους υλοποίηση.

- Για τις Κατηγορίες Πράξεις εκείνες στις οποίες τυχόν υπάρχουν περισσότεροι του ενός φυσικοί δείκτες, η χρήση των οποίων μπορεί να οδηγήσει σε διαφορετικά αποτελέσματα, γίνεται επιλογή του πλέον κατάλληλου δείκτη, με βάση τα εξής κριτήρια:
 - Προτιμώνται εκείνοι οι δείκτες που έχουν τη μεγαλύτερη βαρύτητα στην εκπλήρωση των στόχων της Πράξης.
 - Προτιμώνται εκείνοι οι δείκτες που επιτρέπουν ομαδοποίηση σε ανώτερα υπερσύνολα (ή, με άλλα λόγια, εκείνοι οι δείκτες που είναι κοινί σε περισσότερες κατηγορίες Πράξεων, ώστε να επιτρέπεται εύκολα η άθροιση και η αναγωγή σε υπερσύνολα).
 - Προτιμώνται εκείνοι οι δείκτες για τους οποίους υπάρχουν τιμές, τόσο όσον αφορά στο φυσικό στόχο όσο και στη φυσική υλοποίηση.

Υπολογισμός Ισοδύναμου Υλοποίησης (Ι.ΥΛ.)

Στις περιπτώσεις όπου δεν διατίθεται τιμή υλοποίησης χρησιμοποιείται η μεθοδολογία του ισοδύναμου υλοποίησης. Για τον υπολογισμό του Ισοδύναμου Υλοποίησης κάθε δείκτη ενδιαφέροντος αξιοποιούνται τα εξής στοιχεία από το ΟΠΣ:

- Δημόσια Δαπάνη ανά Ενταγμένο Έργο
- Δαπάνες ανά Ενταγμένο Έργο
- Στόχος του Δείκτη ανά Ενταγμένο Έργο

Τα δύο βασικά μέρη για τον υπολογισμό του Ισοδύναμου Υλοποίησης είναι ο Στόχος των ενταγμένων Έργων και ο δείκτης χρηματοοικονομικής ολοκλήρωσης (απορρόφηση – {βλ. τύπο (1)}, ο οποίος υπολογίζεται σε όρους Δημόσιας Δαπάνης και συσχετίζει τις πληρωμές κάθε ενταγμένου Έργου, όπως αυτές έχουν καταγραφεί στο ΟΠΣ, με τη δεσμευμένη Δημόσια Δαπάνη των υλοποιούμενων έργων.

$$\text{Δείκτης Χρηματοοικονομικής Ολοκλήρωσης} = \frac{\text{Πληρωμές}}{\text{Δεσμεύσεις}} \quad (1)$$

Αξιοποιώντας τα παραπάνω σε συνδυασμό με την υπόθεση εργασίας ότι η φυσική πρόοδος ενός δείκτη εκρών θα είναι μεγαλύτερη κατά 10% από την οικονομική πρόοδο των ενταγμένων Έργων που σχετίζονται με αυτόν το δείκτη, είναι δυνατή η εκτίμηση του Ισοδύναμου Υλοποίησης του δείκτη συνολικά {βλ. τύπο (2)}.

$$I.Y\Lambda_k = \sum (\Sigma \text{στόχος}_{ki} * (\text{Απορρόφηση}_i + 10\%)) \quad (2)$$

Όπου: (i) το Έργο και (κ) Δείκτης

Αποδοτικότητα-Οικονομική Ολοκλήρωση

Η οικονομική ολοκλήρωση σε συνδυασμό με την αποτελεσματικότητα κάθε ΘΑΠ αποτυπώνεται με δείκτες αποδοτικότητας. Η χρησιμοποίηση δεικτών αποδοτικότητας δεν αποτελεί μεθοδολογικό πρόβλημα (η έννοια, άλλωστε, της αποδοτικότητας έχει σαφώς καθορισμένη σημασία και μέθοδο υπολογισμού τόσο στην βιβλιογραφία όσο και στην πρακτική της αξιολόγησης), καθιστά όμως σαφείς τους περιορισμούς στην χρήση δεικτών αποδοτικότητας σε ενδιάμεσα, και ιδίως σε πρώιμα, στάδια υλοποίησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, και σε κάθε περίπτωση όπου διαπιστώνεται μη τήρηση των πραγματικών στοιχείων υλοποίησης κατά τον χρόνο αναφοράς. Για την καλύτερη ανάγνωση και εκτίμηση των δεικτών που παρουσιάζονται κατωτέρω, ορίζεται ένα πλαίσιο κατηγοριοποίησης των τιμών αποδοτικότητας.

Τιμές αποδοτικότητας	Φυσική σημασία
$\alpha \leq 0,8$	Ο ΘΑΠ παρουσιάζει υστέρηση στην φυσική του υλοποίηση σε σχέση με την οικονομική του πρόοδο (υπερεκτιμήσεις στόχων)
$0,8 < \alpha \leq 1,5$	Ο ΘΑΠ αντιπροσωπεύει την αναλογικότητα της φυσικής υλοποίησης έναντι της οικονομικής προόδου (βέλτιστη σχέση φυσικής υλοποίησης και οικονομικής προόδου)
$\alpha > 1,5$	Ο ΘΑΠ προχωρά σημαντικά στη φυσική του υλοποίηση και δεν παρουσιάζει αντίστοιχη απορρόφηση (υποεκτιμήσεις στόχων)

6.2 Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των Αξόνων Προτεραιότητας

6.2.1 Αξονες Προτεραιότητας 1,2,3: Συστημικές Παρεμβάσεις

Φυσική Ολοκλήρωση – Αποτελεσματικότητα Θεματικού Άξονα Προτεραιότητας

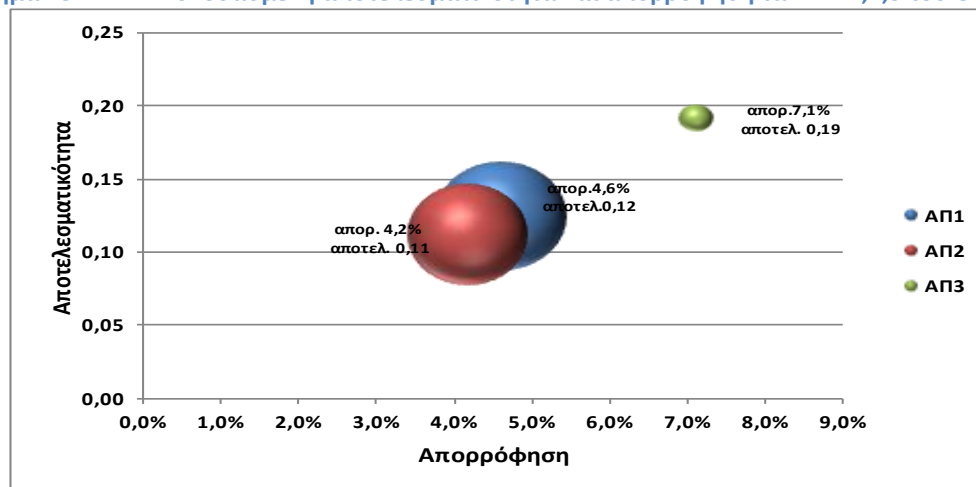
Αναφορικά με την αποτελεσματικότητα του Θεματικού Άξονα, μέχρι τις 30/6/2012, ο σχετικός σταθμισμένος δείκτης υπολογίζεται σε 0,12 (12% σταθμισμένη υλοποίηση του συνολικού φυσικού αντικειμένου του ΘΑΠ), τιμή η οποία επηρεάζεται αρκετά από τη μη ενεργοποίηση -σε επίπεδο δαπανών- παρεμβάσεων. Ο δείκτης αποτελεσματικότητας επηρεάζεται θετικά κυρίως από τη κατηγορία πράξης 1.2.1 Ανάπτυξη και Εφαρμογή Συστήματος Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (που παρουσιάζει και τη μεγαλύτερη χρηματοδοτική βαρύτητα). Για τον υπολογισμό της φυσικής ολοκλήρωσης χρησιμοποιήθηκαν οι δείκτες:

- «Αριθμός νέων πιστοποιημένων επαγγελματικών περιγραμμάτων» για τη κατηγορία πράξης 1.2.1 ο βαθμός επίτευξης του οποίου ανέρχεται σε 100% και τροφοδοτείται από τρία έργα συνολικού π/υ 5 εκ ευρώ.
- «Πλήθος ολοκληρωμένων συστημικών παρεμβάσεων» για τις λοιπές κατηγορίες πράξης που παρουσιάζουν εντάξεις. Αξίζει να σημειωθεί πως για τις κατηγορίες πράξης 1.6.1, 1.7.1, 1.8.1 και 1.9.1 χρησιμοποιήθηκε η μεθοδολογία του ισοδύναμου υλοποίησης καθώς δεν υπήρχαν διαθέσιμες τιμές υλοποίησης.

Οικονομική ολοκλήρωση και Αποδοτικότητα του Θεματικού Άξονα

Αναφορικά με την αποδοτικότητα του θεματικού άξονα, μέχρι 30/6/2012, ο Άξονας παρουσίασε δαπάνες ύψους 4.289.288 € αυξημένες κατά περίπου 300.000 € σε σχέση με τη προηγούμενη περίοδο αξιολόγησης (31/12/2011), βάσει των οποίων το ποσοστό απορρόφησης του Άξονα ανέρχεται σε 4,5%. Με βάση τα ανωτέρω δεδομένα οικονομικής προόδου σε συνδυασμό με τα δεδομένα φυσικής προόδου του Θεματικού Άξονα προκύπτει ότι ο δείκτης αποδοτικότητας μέχρι 30/6/2012, είναι ίσος με 2,69, τιμή η οποία δηλώνει ότι ο Άξονας προχωρά σημαντικά στη φυσική του υλοποίηση και δεν παρουσιάζει αντίστοιχη απορρόφηση (υποεκτιμήσεις στόχων). Σύμφωνα με την εγκριθείσα πρόταση αναθεώρησης του Επιχειρησιακού προγράμματος η Δημόσια Δαπάνη του Άξονα μειώθηκε κατά 50 εκ €. Η μείωση των πόρων του άξονα οφείλεται κατά κύριο λόγο στην υλοποίηση με χαμηλότερο κόστος από το προβλεπόμενο Σχεδίων δράσης γεγονός που επιτρέπει σημαντική εξοικονόμηση πόρων χωρίς απόκλιση από τη στοχοθεσία του Άξονα, ενώ με τη μείωση της προγραμματικής δημόσιας δαπάνης και την ενεργοποίηση των λοιπών συστημικών παρεμβάσεων αναμένεται να τροποποιηθεί η αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα του προγράμματος. Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνεται συνδυαστικά η απορρόφηση και η φυσική ολοκλήρωση κάθε Άξονα Προτεραιότητας επί της προγραμματικής δημόσιας δαπάνης του Θεματικού Άξονα.

Σχήμα 25 Συνδυασμένη αποτελεσματικότητα και απορρόφηση των ΑΠ 1,2,3 του ΘΑΠ 1

Πηγή: Επεξεργασία ΣΑ (Περίοδος αναφοράς 30/6/2012), Σημ: (1) Απορρόφηση = δαπάνες προς π/υ ΘΑΠ, (2) Κάθε κύκλος έχει διάμετρο ανάλογο με τον π/υ του ΑΠ ως προς τον π/υ του ΘΑΠ δηλ. την βαρύτητα του ΑΠ.

Στο παραπάνω σχήμα παρατηρείται ότι ο ΑΠ3 παρουσιάζει τις υψηλότερες τιμές φυσικής υλοποίησης και απορρόφησης επί των προγραμματικών δημοσίων δαπανών σε σχέση με τους ΑΠ1 και ΑΠ2, δε διαθέτει, όμως υψηλή χρηματοδοτική βαρύτητα.

6.2.2 Άξονες Προτεραιότητας 4,5,6: Ενίσχυση της προσαρμοστικότητας του ανθρώπινου δυναμικού και των επιχειρήσεων (ΘΑΠ 2)

Φυσική Ολοκλήρωση – Αποτελεσματικότητα Θεματικού Άξονα Προτεραιότητας

Η αποτελεσματικότητα του Θεματικού Άξονα, μέχρι τις 30/6/2012, (ο σχετικός σταθμισμένος δείκτης) υπολογίζεται σε 0,17 (17% σταθμισμένη υλοποίηση του συνολικού φυσικού αντικειμένου του ΘΑΠ), τιμή η οποία δεν θεωρείται ικανοποιητική καθώς δράσεις αυξημένου π/υ και υψηλής χρηματοδοτικής βαρύτητας (διαρθρωτική προσαρμογή μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων) παραμένουν σε επίπεδο εντάξεων χωρίς να παρουσιάζουν υλοποίηση. Η υλοποίηση προέρχεται κυρίως από τις κατηγορίες πράξης 2.2.1 Κατάρτιση Εργαζομένων και προώθηση σύγχρονων τεχνικών δια βίου μάθησης στις επιχειρήσεις και 2.2.3 Εξατομικευμένες δράσεις για τη δια βίου μάθηση των αυτοαπασχολούμενων και αγροτών. Σημαντική συμβολή στην εκτίμηση της αποτελεσματικότητας αποτελεί και η κατηγορία πράξης 2.4.1 Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των κοινωνικών εταίρων.

Για τον υπολογισμό της φυσικής ολοκλήρωσης χρησιμοποιήθηκαν οι δείκτες:

- «Αριθμός εργαζομένων (εκτός των δημοσίων υπαλλήλων και των εκπαιδευτικών) και αυτοαπασχολούμενων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης», ο βαθμός επίτευξης του οποίου, βάσει τιμής στόχου από ΤΔΠ, ανέρχεται σε 48%. Ο εν λόγω δείκτης τροφοδοτείται από 483 έργα συνολικού π/υ 93 εκ ευρώ περίπου που αφορούν τη πράξη Διαρθρωτική Προσαρμογή Εργαζομένων και Επιχειρήσεων που απασχολούν πάνω από 50 εργαζόμενους (ΟΑΕΔ) και τρία έργα συνολικού π/υ 8 εκ ευρώ που σχετίζονται με την ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΑΥΤΟΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΣΤΟΝ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ (ΝΕΟΙ ΓΕΩΡΓΟΙ).
- «Μελέτες - εμπειρογνομosύνες - έρευνες – αξιολογήσεις» για τις κατηγορίες πράξης 2.3.2 (με ποσοστό επίτευξης 12,81%), 2.3.3 (με ποσοστό επίτευξης 18,18%) και 2.4.1 (με ποσοστό επίτευξης 24%).

Οικονομική ολοκλήρωση και Αποδοτικότητα του Θεματικού Άξονα

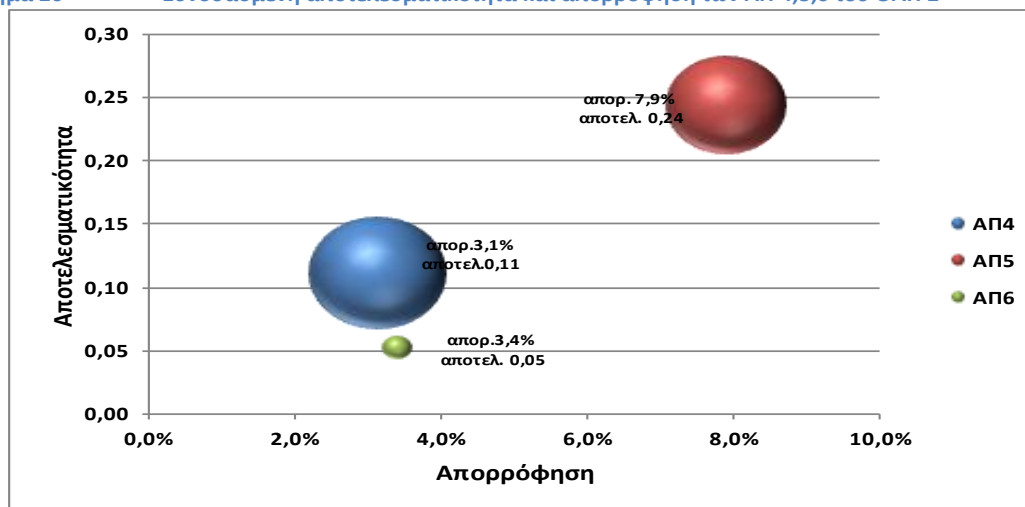
Αναφορικά με την αποδοτικότητα του θεματικού άξονα, μέχρι 30/6/2012, ο Άξονας παρουσίασε δαπάνες ύψους 25.317.892 € αυξημένες κατά περίπου 9.000.000 € σε σχέση με τη προηγούμενη περίοδο αξιολόγησης (31/12/2011), βάσει των οποίων το ποσοστό απορρόφησης του Άξονα ανέρχεται σε 5,1%.

Με βάση τα ανωτέρω δεδομένα οικονομικής προόδου σε συνδυασμό με τα δεδομένα φυσικής προόδου του Θεματικού Άξονα προκύπτει ότι ο δείκτης αποδοτικότητας μέχρι 30/6/2012, **είναι ίσος με 3,21**, τιμή η οποία δηλώνει ότι ο Άξονας προχωρά σημαντικά στη φυσική του υλοποίηση και δεν παρουσιάζει αντίστοιχη απορρόφηση (υποεκτιμήσεις στόχων). Ωστόσο, στο πλαίσιο της δράσης: Διαρθρωτική Προσαρμογή μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων που απασχολούν 1-49 άτομα (πρόσκληση Β και Γ) αναμένεται άμεσα ενεργοποίηση των χρηματοδοτικών δεικτών (ήτοι εντάξεις, νόδε και δαπάνες) καθώς ολοκληρώθηκε η διαδικασία αξιολόγησης των προτάσεων. Συγκεκριμένα, βάσει των διαθέσιμων στοιχείων, η έναρξη συμβασιοποίησης με τις επιχειρήσεις ξεκίνησε αρχές Σεπτεμβρίου 2013 και ο αριθμός των ωφελουμένων εκτιμάται σε 50.000 άτομα βάσει των συμβάσεων). Επιπλέον, αναφορικά με τη Διαρθρωτική Προσαρμογή Επιχειρήσεων του ΟΑΕΔ, σύμφωνα με τα μέχρι τώρα χρηματοοικονομικά στοιχεία, 483 επιχειρήσεις εντάχθηκαν στο πρόγραμμα με π/υ εντάξεων που ανέρχεται στα 92,7 εκ ευρώ και πληρωμές 17 εκ ευρώ.

Στο πλαίσιο της πρότασης αναθεώρησης εγκρίθηκε μεταφορά πόρων 40 εκ προς τον Θεματικό Άξονα 3 γεγονός που οφείλεται στη μείωση του πληθυσμού της ομάδας στόχου του (εργαζόμενοι) λόγω της δημοσιονομικής κρίσης. Η μείωση του π/υ του άξονα και η ταυτόχρονη ενεργοποίηση των δράσεων διαρθρωτικής προσαρμογής που θα υλοποιήσει το ΕΙΕΑΔ αναμένεται να συμβάλει στην διαφοροποίηση προς το καλύτερο της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνεται συνδυαστικά η απορρόφηση και η φυσική ολοκλήρωση κάθε Άξονα Προτεραιότητας επί της προγραμματικής δημόσιας δαπάνης του Θεματικού Άξονα.

Σχήμα 26 Συνδυασμένη αποτελεσματικότητα και απορρόφηση των ΑΠ 4,5,6 του ΘΑΠ 2

Πηγή: Επεξεργασία ΣΑ (Περίοδος αναφοράς 30/6/2012). Σημ: (1) Απορρόφηση = δαπάνες προς π/υ ΘΑΠ, (2) Κάθε κύκλος έχει διάμετρο ανάλογο με τον π/υ του ΑΠ ως προς τον π/υ του ΘΑΠ δηλ. την βαρύτητα του ΑΠ.

Στο παραπάνω σχήμα παρατηρείται ότι ο ΑΠ5 παρουσιάζει τις υψηλότερες τιμές φυσικής υλοποίησης και απορρόφησης επί των προγραμματικών δημοσίων δαπανών σε σχέση με τους ΑΠ4 και ΑΠ6, δε διαθέτει, όμως την υψηλότερη χρηματοδοτική βαρύτητα.

6.6.2.3 Άξονες Προτεραιότητας 7,8,9: Διευκόλυνση της Πρόσβασης στην Απασχόληση (ΘΑΠ 3)

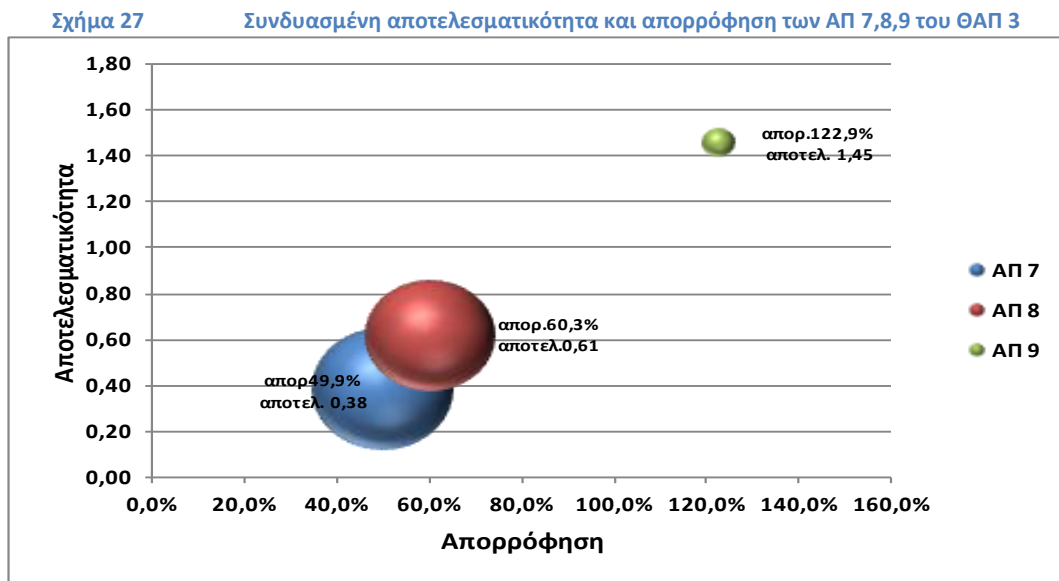
Φυσική Ολοκλήρωση – Αποτελεσματικότητα Θεματικού Άξονα Προτεραιότητας

Ο Θεματικός Άξονας Προτεραιότητας 3 εμφανίζει τον υψηλότερο δείκτη αποτελεσματικότητας (0,51), λόγω της υψηλής αποτελεσματικότητας των πράξεων που εντάσσονται στις κατηγορίες παρέμβασης «Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης» και «Υποστηρικτικά μέτρα για τη προώθηση της ισοτιμίας των φύλων στην απασχόληση». Για τον υπολογισμό της φυσικής ολοκλήρωσης του ΘΑΠ 3 και κατ' επέκταση της αποτελεσματικότητας χρησιμοποιήθηκαν οι δείκτες:

- «Αριθμός ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης (Κατάρτιση, STAGE, ΝΘΕ, ΝΕΕ)» για τις κατηγορίες παρέμβασης 3.1.1, 3.1.2, 3.1.3 και 3.1.6, ο οποίος τροφοδοτείται από 31.502 έργα συνολικού π/υ 1,1 δις ευρώ περίπου. Σημειώνεται ότι στην εκτίμηση της αποτελεσματικότητας δεν έχει υπολογιστεί το έργο «Πρόγραμμα Επιχορήγησης Εργασιακής Εμπειρίας Ανέργων ηλικίας 16-24 ετών, καθώς δεν ήταν διαθέσιμη η τιμή στόχος.
- «Αριθμός γυναικών που ωφελούνται από υποστηρικτικά μέτρα για τη συμφιλίωση της επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής ανά έτος» για τη κατηγορία πράξης 3.2.1, ο οποίος τροφοδοτείται από 14 έργα συνολικού π/υ 484 εκ περίπου.

Μέχρι 30/6/2012, ο Άξονας παρουσίασε δαπάνες ύψους € 801.225.262 με βάση τις οποίες το ποσοστό απορρόφησης του Άξονα ανέρχεται σε 56,4% (αυξημένο κατά 163 εκ ευρώ περίπου σε σχέση με 31/12/2012). Υπερδέσμευση σε επίπεδο απορρόφησης παρουσιάζει ο ΑΠ9 (Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας και Νοτίου Αιγαίου με ποσοστό 122,9% και ακολουθούν οι λοιπές κατηγορίες περιφερειών (ΑΠ7 και ΑΠ 8) με 49,9 % και 60,3 % αντίστοιχα. Με βάση τα ανωτέρω δεδομένα οικονομικής προόδου σε συνδυασμό με τα δεδομένα φυσικής προόδου του Θεματικού Άξονα προκύπτει ότι ο δείκτης αποδοτικότητας μέχρι 30/6/12, είναι ίσος με 0,91, τιμή που αντιπροσωπεύει την αναλογικότητα της φυσικής υλοποίησης έναντι της οικονομικής προόδου (βέλτιστη σχέση φυσικής υλοποίησης και οικονομικής προόδου). Η πρόταση αναθεώρησης προβλέπει τη χρηματοδοτική ενίσχυση του εν λόγω άξονα λόγω του διαρκούς αυξανόμενου ποσοστού ανεργίας και της μείωσης της απασχόλησης. Καθώς, ο άξονας αποτελεί ένα ανάχωμα στο τεράστιο κύμα ανεργίας που πλήττει τη χώρα, η ενίσχυση του με επιπλέον πόρους λόγω και της θετικής πορείας απορρόφησης αλλά και της πρόβλεψης για την υπέρβαση των διατιθέμενων πόρων θα καταπολεμήσει, έστω και μερικώς την αλματώδη άνοδο της ανεργίας στην ηλικιακή κατηγορία των νέων.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνεται συνδυαστικά η απορρόφηση και η φυσική ολοκλήρωση κάθε Άξονα Προτεραιότητας επί της προγραμματικής δημόσιας δαπάνης του Θεματικού Άξονα.

Πηγή: Επεξεργασία ΣΑ (Περίοδος αναφοράς 30/6/2012), Σημ: (1) Απορρόφηση = δαπάνες προς π/υ ΘΑΠ, (2) Κάθε κύκλος έχει διάμετρο ανάλογο με τον π/υ του ΑΠ ως προς τον π/υ του ΘΑΠ δηλ. την βαρύτητα του ΑΠ.

Στο παραπάνω σχήμα παρατηρείται ότι ο ΑΠ9 παρουσιάζει τις υψηλότερες τιμές φυσικής υλοποίησης και απορρόφησης επί των προγραμματικών δημοσίων δαπανών σε σχέση με τους ΑΠ7 και ΑΠ8, δε διαθέτει, όμως την υψηλότερη χρηματοδοτική βαρύτητα, ενώ έχει υπερβεί και τη διαθέσιμη προγραμματική δημόσια δαπάνη γεγονός που αναμένεται να λυθεί μερικώς από την εσωτερική ανακατανομή πόρων του ΕΠ στο πλαίσιο της πρότασης αναθεώρησης.

6.6.2.4 Άξονες Προτεραιότητας 10,11,12: Πλήρης ενσωμάτωση του Ανθρώπινου Δυναμικού σε μια κοινωνία ίσων ευκαιριών (ΘΑΠ 4)

Φυσική Ολοκλήρωση – Αποτελεσματικότητα Θεματικού Άξονα Προτεραιότητας

Η αποτελεσματικότητα του Θεματικού Άξονα, μέχρι τις 30/6/2012, (ο σχετικός σταθμισμένος δείκτης) υπολογίζεται σε 0,28 (28% σταθμισμένη υλοποίηση του συνολικού φυσικού αντικειμένου του ΘΑΠ), τιμή η οποία θεωρείται μερικώς ικανοποιητική για το χρονικό σημείο αναφοράς καθώς και μεν υφίσταται ενεργοποίηση του φυσικού αντικειμένου δράσεων υψηλής χρηματοδοτικής βαρύτητας της κατηγορίας 4.1.1 (όπως Ελληνομάθεια κλπ), ωστόσο η φυσική υλοποίηση των Τοπικών δράσεων κοινωνικής ένταξης (4.1.4) αναμένεται να δώσει περαιτέρω ώθηση στην αποτελεσματικότητα του Θεματικού Άξονα. Η αποτελεσματικότητα προέρχεται κυρίως από τις κατηγορίες πράξης 4.1.1 Παρεμβάσεις για την κοινωνικοοικονομική ένταξη ευπαθών ομάδων, 4.1.2 Πρόληψη του ιδρυματισμού και του στιγματισμού ΑμεΑ, και 4.3.1 Ενέργειες στήριξης ατόμων που χρήζουν βοήθειας.

Για τον υπολογισμό της φυσικής ολοκλήρωσης χρησιμοποιήθηκαν οι δείκτες:

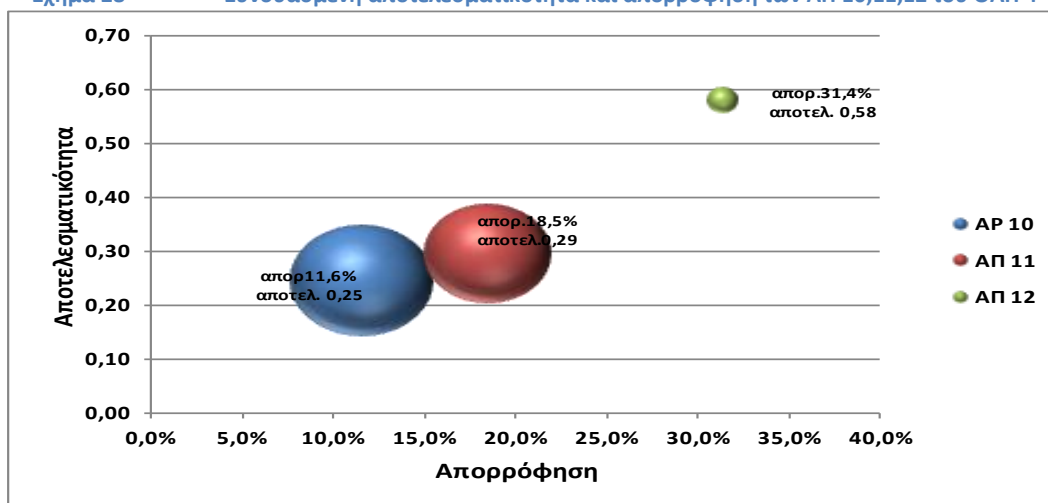
- «Αριθμός ανέργων ευπαθών κοινωνικά ομάδων που ωφελούνται από δράσεις ΕΚΤ (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ)» για τις κατηγορίες πράξης 4.1.1 και 4.1.4. Σημειώνεται ότι για τη κατηγορία πράξης 4.1.4 χρησιμοποιήθηκε το ισοδύναμο υλοποίησης. Ο εν λόγω δείκτης τροφοδοτείται από 175 έργα συνολικού π/υ 217 εκ ευρώ περίπου.
- «Παρεμβάσεις πρόληψης ιδρυματισμού ΑμεΑ (Αριθμός ΣΥΔ)» για τη κατηγορία πράξης 4.1.2. Ο εν λόγω δείκτης τροφοδοτείται από 29 έργα συνολικού π/υ 16,5 εκ ευρώ περίπου.
- «Αριθμός άμεσα ωφελούμενων από ενέργειες στήριξης ηλικιωμένων και λοιπών ατόμων που χρήζουν βοήθειας» για τη κατηγορία πράξης 4.3.1. Ο εν λόγω δείκτης τροφοδοτείται από 11 έργα συνολικού π/υ 58,5 εκ ευρώ περίπου.

Οικονομική ολοκλήρωση και Αποδοτικότητα του Θεματικού Άξονα

Αναφορικά με την αποδοτικότητα του θεματικού άξονα, μέχρι 30/6/2012, ο Άξονας παρουσίασε δαπάνες ύψους 41.279.922 € αυξημένες κατά περίπου 7,5 εκ € σε σχέση με τη προηγούμενη περίοδο αξιολόγησης (31/12/2011), βάσει των οποίων το ποσοστό απορρόφησης του Άξονα ανέρχεται σε 15,1%. Με βάση τα ανωτέρω δεδομένα οικονομικής προόδου σε συνδυασμό με τα δεδομένα φυσικής προόδου του Θεματικού Άξονα προκύπτει ότι ο δείκτης αποδοτικότητας μέχρι 30/6/2012, είναι ίσος με **1,82**, τιμή η οποία δηλώνει ότι ο Άξονας προχωρά σημαντικά στη φυσική του υλοποίηση και δεν παρουσιάζει αντίστοιχη απορρόφηση (υποεκτιμήσεις στόχων). Ωστόσο στο πλαίσιο των Τοπικών δράσεων κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες ομάδες έχουν ενταχθεί 128 έργα που αφορούν τα τοπικά σχέδια για ευάλωτες κοινωνικές ομάδες και αναμένεται άμεσα να δηλωθούν και δαπάνες, ενώ αναμένεται να ξεκινήσει η ενίσχυση Σχεδίων Δράσης στον τομέα της Κοινωνικής Οικονομίας για τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης (π/υ 60 εκ.€) για διατηρήσιμη οικονομική Ανάπτυξη σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο με ταυτόχρονη ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής γεγονός που θα διαφοροποιήσει προς το καλύτερο την αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα του Θεματικού Άξονα.

Στο πλαίσιο της πρότασης αναθεώρησης κρίθηκε επιβεβλημένη η διατήρηση των διατιθέμενων πόρων του Άξονα καθώς αποτελεί έναν βασικό πυλώνα υποστήριξης των ευάλωτων ομάδων, γεγονός που συνδέεται άμεσα και με το στόχο της ΕΕ για τη νέα προγραμματική περίοδο για τη καταπολέμηση της φτώχειας. Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνεται συνδυαστικά η απορρόφηση και η φυσική ολοκλήρωση κάθε Άξονα Προτεραιότητας επί της προγραμματικής δημόσιας δαπάνης του Θεματικού Άξονα.

Σχήμα 28 Συνδυασμένη αποτελεσματικότητα και απορρόφηση των ΑΠ 10,11,12 του ΘΑΠ 4

Πηγή: Επεξεργασία ΣΑ (Περίοδος αναφοράς 30/6/2012), Σημ: (1) Απορρόφηση = δαπάνες προς π/υ ΘΑΠ, (2) Κάθε κύκλος έχει διάμετρο ανάλογο με τον π/υ του ΑΠ ως προς τον π/υ του ΘΑΠ δηλ. την βαρύτητα του ΑΠ.

Στο παραπάνω σχήμα παρατηρείται ότι ο ΑΠ12 παρουσιάζει τις υψηλότερες τιμές φυσικής υλοποίησης και απορρόφησης επί των προγραμματικών δημοσίων δαπανών σε σχέση με τους ΑΠ10 και ΑΠ11, δε διαθέτει, όμως υψηλή χρηματοδοτική βαρύτητα.

6.2.5 Άξονες Προτεραιότητας 13,14,15: Εδραίωση της μεταρρύθμισης στον Τομέα της Ψυχικής Υγείας, ανάπτυξη της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και προάσπιση της Δημόσιας Υγείας του πληθυσμού (ΘΑΠ 5)

Φυσική Ολοκλήρωση – Αποτελεσματικότητα Θεματικού Άξονα Προτεραιότητας

Η αποτελεσματικότητα του Θεματικού Άξονα, μέχρι τις 30/6/2012, (ο σχετικός σταθμισμένος δείκτης) υπολογίζεται σε 0,13 (13% σταθμισμένη υλοποίηση του συνολικού φυσικού αντικειμένου του ΘΑΠ), τιμή η οποία δεν θεωρείται ικανοποιητική καθώς δράσεις με υψηλού π/υ εντάξεις (5.1.2, 5.1.4) παρουσιάζουν μικρή φυσική υλοποίηση σε αντίθεση με δράσεις χαμηλού ενταγμένου π/υ οι οποίες έχουν ολοκληρωθεί. Παράλληλα, ορισμένες πράξεις που υπάγονται στις κατηγορίες πράξης

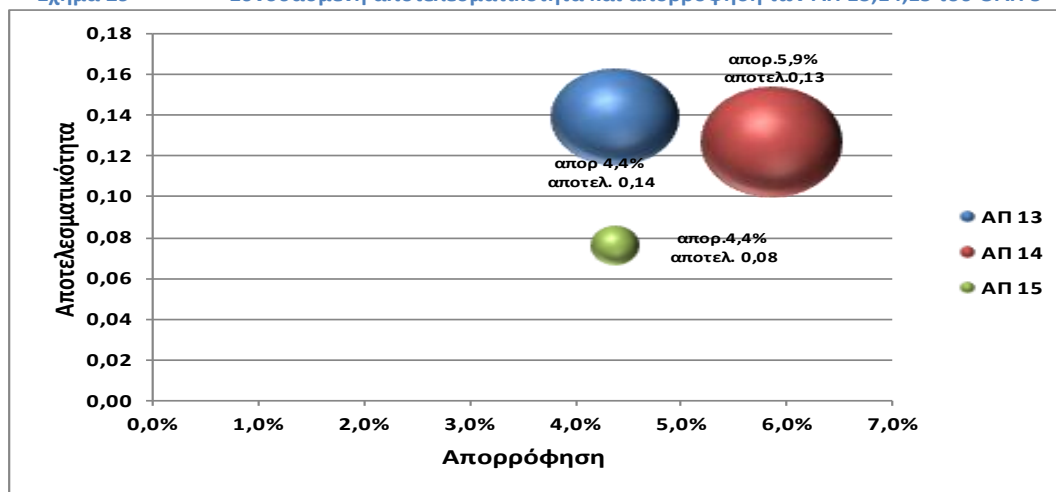
5.1.1, 5.2.2 , 5.2.3 και 5.3.3 και διακρίνονται από αξιολογη χρηματοδοτική βαρύτητα σε επίπεδο εντάξεων (συγκεκριμένα το 30% του συνολικού ενταγμένου π/υ του Θεματικού άξονα) παρουσιάζουν μηδενική φυσική ενεργοποίηση. Αξίζει να σημειωθεί ότι στις περισσότερες κατηγορίες πράξης για τον υπολογισμό της αποτελεσματικότητας λόγω μη διαθέσιμων στοιχείων υλοποίησης χρησιμοποιήθηκε η μεθοδολογία ισοδύναμου υλοποίησης συνεπώς. Για τον υπολογισμό της φυσικής ολοκλήρωσης χρησιμοποιήθηκαν οι δείκτες:

- «Λειτουργία νέων δομών ψυχ. υγείας στην κοινότητα» για τις κατηγορίες πράξης 5.1.1, 5.1.2 και 5.1.4. Ο εν λόγω δείκτης τροφοδοτείται από 65 έργα συνολικού π/υ 132εκ ευρώ περίπου.
- «Πλήθος στελεχών ψυχικής υγείας συμμετείχαν σε ενέργειες κατάρτισης» για τη κατηγορία πράξης 5.1.3. Ο εν λόγω δείκτης τροφοδοτείται από 10 έργα συνολικού π/υ 7 εκ ευρώ περίπου.
- «Σχέδια προτύπων ποιότητας και προγραμμάτων διαπίστευσης φορέων που παρέχουν ΠΦΥ» για την κατηγορία πράξης 5.2.1. Ο εν λόγω δείκτης τροφοδοτείται από 1 έργο συνολικού π/υ 337,5χιλ ευρώ περίπου
- «Πλήθος στελεχών που επιμορφώνονται / καταρτίζονται σε θέματα μεταρρύθμισης τομέα Υ&ΚΑ» για την κατηγορία πράξης 5.2.4. Ο εν λόγω δείκτης τροφοδοτείται από 21 έργα συνολικού π/υ 7,5εκ ευρώ περίπου
- «Υπηρεσίες συμβούλων τεχνικής υποστήριξης» για την κατηγορία πράξης 5.3.1. Ο εν λόγω δείκτης τροφοδοτείται από 1 έργο συνολικού π/υ 17,5 χιλ ευρώ περίπου
- «Μελέτες - εμπειρογνωμοσύνες - έρευνες - αξιολογήσεις» για την κατηγορία πράξης 5.3.2. Ο εν λόγω δείκτης τροφοδοτείται από 1 έργο συνολικού π/υ 3εκ ευρώ.
- «Προγράμματα ενημέρωσης/ευαισθητοποίησης του κοινού για την προάσπιση της δημόσιας υγείας (αγωγή υγείας)» για την κατηγορία πράξης 5.3.3. Ο εν λόγω δείκτης τροφοδοτείται από 40 έργα συνολικού π/υ 35εκ ευρώ περίπου

Οικονομική ολοκλήρωση και Αποδοτικότητα του Θεματικού Άξονα

Αναφορικά με την αποδοτικότητα του θεματικού άξονα, μέχρι 30/6/2012, ο Άξονας παρουσίασε δαπάνες ύψους 16.960.026 € αυξημένες κατά περίπου 4 εκ € σε σχέση με τη προηγούμενη περίοδο αξιολόγησης (31/12/2011), βάσει των οποίων το ποσοστό απορρόφησης του Άξονα ανέρχεται σε 5,2%. Με βάση τα ανωτέρω δεδομένα οικονομικής προόδου σε συνδυασμό με τα δεδομένα φυσικής προόδου του Θεματικού Άξονα προκύπτει ότι ο δείκτης αποδοτικότητας μέχρι 30/6/2012, **είναι ίσος με 2,49**, τιμή η οποία δηλώνει ότι ο Άξονας προχωρά σημαντικά στη φυσική του υλοποίηση και δεν παρουσιάζει αντίστοιχη απορρόφηση (υποεκτιμήσεις στόχων). Στο πλαίσιο της πρότασης αναθεώρησης λόγω της χαμηλής χρηματοοικονομικής απόδοσης του ΘΑΠ κρίθηκε επιβεβλημένη η μείωση των διατιθέμενων πόρων του Άξονα καθώς ελλοχεύει ο κίνδυνος της απώλειας των πόρων μέχρι το τέλος της προγραμματικής περιόδου. Η μείωση του π/υ του άξονα αναμένεται να συμβάλει στην διαφοροποίηση προς το καλύτερο της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας. Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνεται συνδυαστικά η απορρόφηση και η φυσική ολοκλήρωση κάθε Άξονα Προτεραιότητας επί της προγραμματικής δημόσιας δαπάνης του Θεματικού Άξονα.

Σχήμα 29 Συνδυασμένη αποτελεσματικότητα και απορρόφηση των ΑΠ 13,14,15 του ΘΑΠ 5

Πηγή: Επεξεργασία ΣΑ (Περίοδος αναφοράς 30/6/2012), Σημ: (1) Απορρόφηση = δαπάνες προς π/υ ΘΑΠ, (2) Κάθε κύκλος έχει διάμετρο ανάλογο με τον π/υ του ΑΠ ως προς τον π/υ του ΘΑΠ δηλ. την βαρύτητα του ΑΠ.

Στο παραπάνω σχήμα παρατηρείται ότι ο ΑΠ14 έχει τη μεγαλύτερη χρηματοδοτική βαρύτητα και παρουσιάζει την υψηλότερή τιμή φυσικής υλοποίησης. Ο ΑΠ 13 παρουσιάζει τη μεγαλύτερη απορρόφηση, ενώ ο ΑΠ 15 υστερεί και σε επίπεδο φυσικής υλοποίησης και απορρόφησης.

6.2.6 Άξονες Προτεραιότητας 16,17,18: Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής (ΘΑΠ 6)

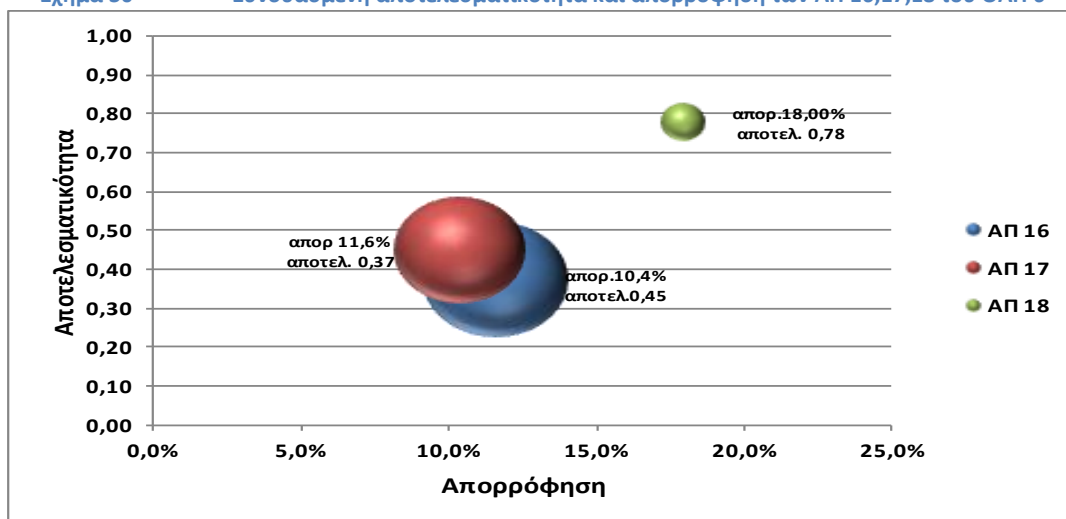
Φυσική Ολοκλήρωση – Αποτελεσματικότητα Θεματικού Άξονα Προτεραιότητας

Ο Θεματικός Άξονα Προτεραιότητας 6, χαρακτηρίζεται από υψηλή αποτελεσματικότητα (0,43) σε σχέση με τους υπόλοιπους θεματικούς άξονες. Για τον υπολογισμό της φυσικής ολοκλήρωσης του ΘΑΠ 6 και κατ' επέκταση της αποτελεσματικότητας χρησιμοποιήθηκε ο δείκτης «Σύμβουλοι Τεχνικής Υποστήριξης».

Οικονομική ολοκλήρωση και Αποδοτικότητα του Θεματικού Άξονα

Μέχρι 30/6/2012, ο Άξονας παρουσίασε δαπάνες ύψους 5.448.041 € με βάση τις οποίες το ποσοστό απορρόφησης του Άξονα ανέρχεται σε 11,4%. Μεγαλύτερη απορρόφηση παρουσιάζει ο ΑΠ 18 (Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας και Νοτίου Αιγαίου) με ποσοστό 18% και ακολουθούν οι λοιπές κατηγορίες περιφερειών (ΑΠ16 και ΑΠ17) με 11,6 % και 10,4 % αντίστοιχα. Με βάση τα ανωτέρω δεδομένα οικονομικής πρόοδου σε συνδυασμό με τα δεδομένα φυσικής πρόοδου του Θεματικού Άξονα προκύπτει ότι ο δείκτης αποδοτικότητας μέχρι 31/12/11, είναι ίσος με 3,74, η οποία δηλώνει ότι ο Άξονας προχωρά σημαντικά στη φυσική του υλοποίηση και δεν παρουσιάζει αντίστοιχη απορρόφηση (υποεκτιμήσεις στόχων).

Σχήμα 30 Συνδυασμένη αποτελεσματικότητα και απορρόφηση των ΑΠ 16,17,18 του ΘΑΠ 6

6.3 Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Από την **ανάλυση της φυσικής πρόοδου προκύπτει ικανοποιητική πρόοδος** για τις παρεμβάσεις του Θεματικού Άξονα Προτεραιότητας 3, αλλά και του Θεματικού Άξονα 6, με δείκτες φυσικής υλοποίησης των έργων, που σε γενικές γραμμές, προσεγγίζουν τους τεθέντες στόχους για το 2013. Σχετικά ικανοποιητική πρόοδος διαπιστώνονται στα έργα του Θεματικού Άξονα 4, αντίθετα με ότι συμβαίνει στις παρεμβάσεις των Θεματικών Αξόνων 1 και 2. Διαπιστώνονται όμως και περιπτώσεις Θεματικών Αξόνων που καθυστερούν, όπως ο Θεματικός Άξονας 5. Βασικό αίτιο καθυστέρησης στην υλοποίηση έργων Ψυχικής Υγείας αλλά και στην υποβολή ώριμων έργων προς ένταξη παραμένει η καθυστέρηση των αντίστοιχων προσλήψεων για τις δομές ψυχικής υγείας Δημόσιου Δικαίου καθώς και οι περιορισμοί αυτών, λόγω της δημοσιονομικής προσαρμογής και των επιπτώσεων της παρούσας οικονομικής συγκυρίας.

Σε ότι αφορά την **αποτελεσματικότητα του ΕΠΑΝΑΔ, μέχρι τις 30/6/2012, ο σχετικός δείκτης αποτελεσματικότητας υπολογίζεται σε 0,36** (36% σταθμισμένη υλοποίηση του συνολικού φυσικού αντικειμένου του Προγράμματος, τιμή που θα πρέπει να θεωρείται ως οριακά ικανοποιητική για το χρονικό σημείο αναφοράς δεδομένης και της καθυστέρησης που υπήρξε σε δράσεις που απαιτείτο

διαμόρφωση θεσμικού πλαισίου αλλά και της έναρξης νέων δράσεων εντός του 2012 (καθώς οι δράσεις ξεκίνησαν εντός του 2012 δεν δηλώθηκε φυσική εξέλιξη το Α' Εξάμηνο του 2012) . Το πρόγραμμα προβλέπεται να παρουσιάσει ριζική αύξηση της αποτελεσματικότητας εντός του 2013 καθώς αναμένεται να δηλωθεί η φυσική πορεία δράσεων μεγάλης χρηματοδοτικής βαρύτητας (ΤΟΠΣΑ, ΤΟΠΕΚΟ, Κοινωνικής Εργασίας, Προσαρμοστικότητα μικρών επιχειρήσεων).

Σημαντική εμφανίζεται η διαφοροποίηση μεταξύ των δεικτών αποτελεσματικότητας των επιμέρους Θεματικών Αξόνων Προτεραιότητας του Προγράμματος. Ο Θεματικός Άξονας Προτεραιότητας 3 εμφανίζει τον υψηλότερο δείκτη αποτελεσματικότητας (0,51), λόγω της υψηλής αποτελεσματικότητας των πράξεων που εντάσσονται στις κατηγορίες παρέμβασης «Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης» και «Υποστηρικτικά μέτρα για τη προώθηση της ισότητας των φύλων στην απασχόληση». Με δεδομένη και την υψηλή χρηματοδοτική βαρύτητα του ΘΑΠ στο σύνολο της δημόσιας δαπάνης του ΕΠΑΝΑΔ (53%), ο ΘΑΠ 3 συνεισέφερε περίπου το 76% της συνολικής αποτελεσματικότητας του ΕΠΑΝΑΔ μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς (30/6/2012). Η φυσική υλοποίηση του ΘΑΠ 3 ανά κατηγορία πράξης διαμορφώνεται ως εξής:

- Η Κατηγορία Πράξης «**Διευκόλυνση της πρόσβασης των νέων στην απασχόληση**» αφορά στην υλοποίηση:
 - του Α' & Β' κύκλου των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ : ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 3.000 ΝΕΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΗΛΙΚΙΑΣ 22-32 ΕΤΩΝ, ΜΕ ΤΟ ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟ ΤΙΤΛΟ «ΝΕΟΙ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ», **από τα οποία μέχρι σήμερα έχουν ωφεληθεί 4.591 νέοι άνεργοι.**
 - του Προγράμματος του ΟΑΕΔ «Επιχορήγηση για την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας ανέργων ηλικίας 16-24 ετών», **από το οποίο μέχρι σήμερα έχουν ωφεληθεί 185 άνεργοι.**
- Η Κατηγορία Πράξης «**Διευκόλυνση της πρόσβασης των γυναικών στην απασχόληση**»¹² αφορά στην υλοποίηση:
 - του προγράμματος του ΟΑΕΔ: ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΝΕΡΓΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΗΛΙΚΙΑΣ 22-64-ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ 4.000 ΝΕΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ-ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΗΛΙΚΙΑΣ 22-64 ΕΤΩΝ, **από το οποίο μέχρι σήμερα έχουν ωφεληθεί 3.505 άνεργες γυναίκες**
- Η Κατηγορία Πράξης «**Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση σε μακροχρόνια άνεργους και λοιπές ευπαθείς κοινωνικές ομάδες**» αφορά στην υλοποίηση των ακόλουθων προγραμμάτων του ΟΑΕΔ:
 - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΝΕΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΑΝΕΡΓΟΥΣ, ΗΛΙΚΙΑΣ 31 ΕΩΣ 44 ΕΤΩΝ, ΕΤΟΥΣ 2008 , **από το οποίο μέχρι σήμερα έχουν ωφεληθεί 2.873 άνεργοι**
 - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ 3.500 ΝΕΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΗΛΙΚΙΑΣ 33-64,ΕΤΟΥΣ 2008, **από το οποίο μέχρι σήμερα έχουν ωφεληθεί 1.884 άνεργοι**
 - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 4.500 ΝΕΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΗΛΙΚΙΑΣ 22-64 ΕΤΩΝ ΜΕ ΤΟ ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟ ΤΙΤΛΟ «ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΝΕΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΕΤΟΥΣ 2009», **από το οποίο μέχρι σήμερα έχουν ωφεληθεί 3.722 άνεργοι**
 - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ 6.000 ΝΕΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ-ΝΕΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ, ΕΤΟΥΣ 2009, **από το οποίο μέχρι σήμερα έχουν ωφεληθεί 5.935 άνεργοι**
ΕΙΔΙΚΟ ΔΙΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΜΕ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΛΗΨΗ 25.000 ΑΝΕΡΓΩΝ, **από το οποίο μέχρι σήμερα έχουν ωφεληθεί 6.033 άνεργοι.**
- Η Κατηγορία Πράξης «Συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση ανέργων βάσει στοχευμένης ηλικιακής και κλαδικής προσέγγισης» αφορά στην υλοποίηση των ακόλουθων πράξεων:
 - ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΑΝΕΡΓΩΝ ΝΑΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ, **από το οποίο μέχρι σήμερα έχουν καταρτιστεί 18.651 άνεργοι**
 - ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΑΝΕΡΓΩΝ ΣΕ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΚΕΝΤΡΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (ΚΕΚ) ΜΕ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΕ ΘΕΣΕΙΣ ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΜΕ ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΩΝ / ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ, **από το οποίο μέχρι σήμερα έχουν καταρτιστεί 6.800 άνεργοι**

¹² Η συγκεκριμένη κατηγορία πράξης, στο πλαίσιο της αναθεώρησης, μεταφέρθηκε στο ΕΠ Διοικητική Μεταρρύθμιση

- ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΑΝΕΡΓΩΝ ΣΕ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΚΕΝΤΡΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (ΚΕΚ) ΜΕ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΕ ΘΕΣΕΙΣ ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΜΕ ΘΕΜΑΤΑ ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ (ΠΡΑΣΙΝΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ), **από το οποίο μέχρι σήμερα έχουν καταρτιστεί 4.795 άνεργοι**
- ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΑΝΕΡΓΩΝ ΣΕ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΚΕΝΤΡΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (ΚΕΚ) ΜΕ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΕ ΘΕΣΕΙΣ ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΜΕ ΘΕΜΑΤΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ, **από το οποίο μέχρι σήμερα έχουν καταρτιστεί 3.262 άνεργοι**
- Η Κατηγορία Πράξης «Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής» αφορά στην υλοποίηση της πράξης: ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ, **από την οποία ωφελούνται 17.450 γυναίκες ανά έτος.**

Δεύτερος σε αποτελεσματικότητα μετά τον Θεματικό Άξονα Προτεραιότητας 3, κατατάσσεται ο Θεματικός Άξονας Προτεραιότητας 6, με σταθμισμένο δείκτη 0,43. Με βάση την συγκριτικά χαμηλή χρηματοδοτική του βαρύτητα στην συνολική δημόσια δαπάνη του Προγράμματος (1,8%), ο ΘΑΠ αυτός συνεισέφερε περίπου το 2% της συνολικής αποτελεσματικότητας του ΕΠΑΝΑΔ μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς. Η φυσική υλοποίηση του περιλαμβάνει τη διενέργεια εκδηλώσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης και τον ορισμό συμβούλων αξιολόγησης.

Τρίτος σε αποτελεσματικότητα κατατάσσεται ο Θεματικός Άξονας Προτεραιότητας 4, με δείκτη αποτελεσματικότητας που υπολογίζεται σε 0,28.. Με δεδομένη την μικρή σχετικά χρηματοδοτική βαρύτητα του Θεματικού Άξονα Προτεραιότητας 4 στην συνολική δημόσια δαπάνη του ΕΠΑΝΑΔ (3%), ο Άξονας αυτός συνεισέφερε περίπου 8% της συνολικής αποτελεσματικότητας του Προγράμματος μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς. Η φυσική υλοποίηση του ΘΑΠ 4 ανά κατηγορία πράξης διαμορφώνεται ως εξής

- Η Κατηγορία Πράξης «Παρεμβάσεις για την κοινωνικο-οικονομική ένταξη ευπαθών ομάδων» αφορά στην υλοποίηση των ακόλουθων προγραμμάτων:
 - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΣΕ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΚΕΝΤΡΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ, **η οποία έχει ολοκληρωθεί και από την οποία ωφελήθηκαν συνολικά 8.653 άνεργοι ευπαθών κοινωνικών ομάδων**
- Η Κατηγορία Πράξης «Πρόληψη του ιδρυματισμού και του στιγματισμού ΑμεΑ (οργάνωση και λειτουργία Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης – ΣΥΔ)» αφορά στη χρηματοδότηση πράξεων λειτουργίας Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης και μέχρι την περίοδο αναφοράς η ΚΠ υλοποιείται ομαλά **και συγκεκριμένα έχει ξεκινήσει η λειτουργία 15 συνολικά Στεγών.**

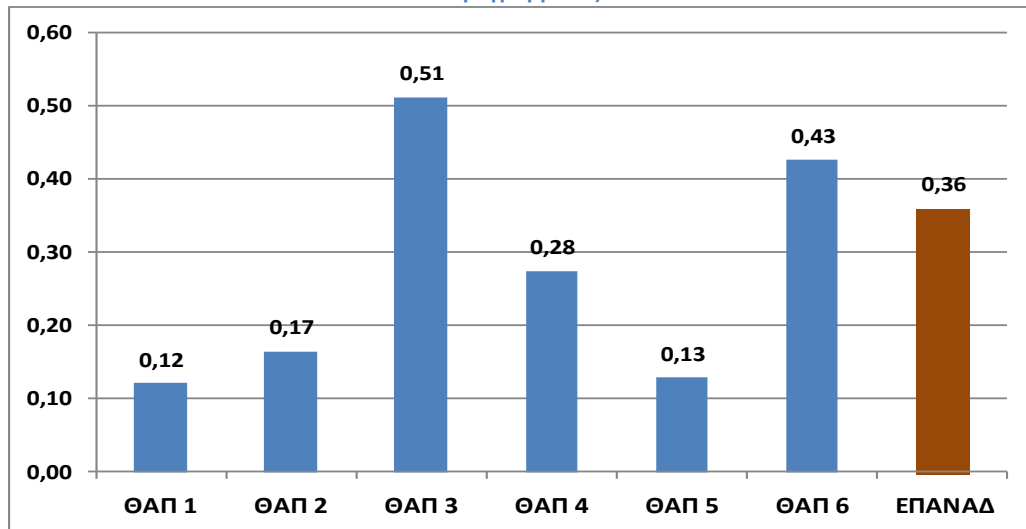
Οι Θεματικοί Άξονες Προτεραιότητας 1 και 2 κυμαίνονται στα ίδια επίπεδα αποτελεσματικότητας μεταξύ τους, με δείκτες αποτελεσματικότητας 0,12 και 0,17 αντίστοιχα. Με βάση την χρηματοδοτική τους βαρύτητα στην συνολική δημόσια δαπάνη του ΕΠΑΝΑΔ (3,59% και 18,53% αντίστοιχα), συμβάλλουν περίπου το 10% (1,20% και 8,48%) της συνολικής αποτελεσματικότητας του Προγράμματος μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς. Η φυσική υλοποίηση του ΘΑΠ 1 περιλαμβάνει μέχρι τώρα την ανάπτυξη 145 νέων πιστοποιημένων επαγγελματικών περιγραμμάτων. Η φυσική υλοποίηση του ΘΑΠ 2 ανά κατηγορία πράξης διαμορφώνεται ως εξής:

- Η Κατηγορία Πράξης «Κατάρτιση εργαζομένων και προώθηση σύγχρονων τεχνικών δια βίου μάθησης στις Επιχειρήσεις» αφορά στην υλοποίηση της πράξης του ΟΑΕΔ «ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΗ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ», **όπου μέχρι σήμερα έχουν συμμετάσχει σε ενέργειες κατάρτισης 20.223 εργαζόμενοι.**
- Η Κατηγορία Πράξης «Εξατομικευμένες δράσεις για τη δια βίου μάθηση των αυτοαπασχολούμενων και αγροτών» αφορά στην υλοποίηση της πράξης «ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΑΥΤΟΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΣΤΟΝ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ (ΝΕΟΙ ΓΕΩΡΓΟΙ)», **όπου έχουν συμμετάσχει σε ενέργειες κατάρτισης 1.108 αγρότες.**

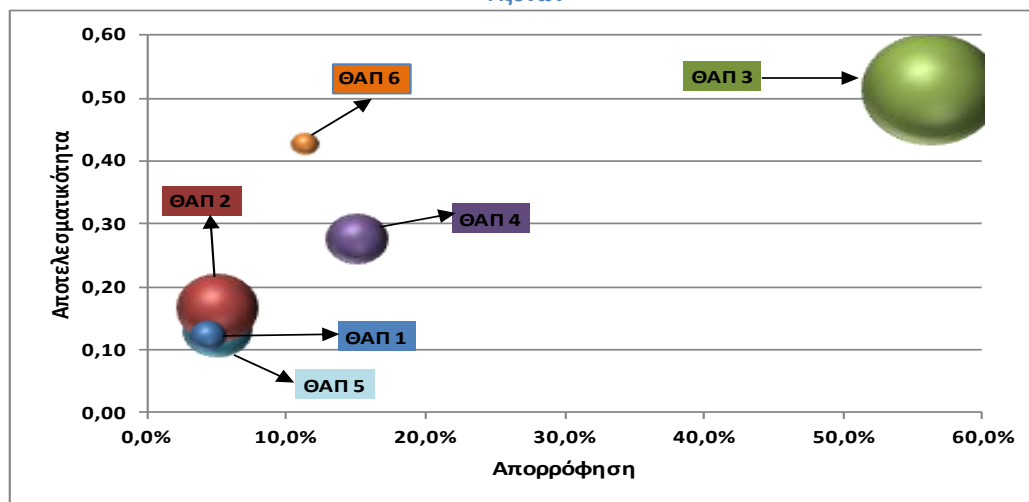
Στο Θεματικό Άξονα Προτεραιότητας 5, ο δείκτης αποτελεσματικότητας κυμαίνεται σε 0,13. Με βάση την σχετικά χαμηλή χρηματοδοτική του βαρύτητα στην συνολική δημόσια δαπάνη του Προγράμματος (12,34%), ο ΘΑΠ αυτός συνεισέφερε περίπου το 4,41% της συνολικής αποτελεσματικότητας του ΕΠΑΝΑΔ μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς. Η φυσική υλοποίηση του ΘΑΠ 5 διαμορφώνεται ως ακολούθως:

- Λειτουργούν 66 νέες δομές ψυχικής υγείας στην κοινότητα.
- Λειτουργούν 9 νέα / επεκτεινόμενα Ψυχιατρικά Τμήματα σε γενικά νοσοκομεία
- 1.894 στελέχη του τομέα ψυχικής υγείας συμμετείχαν σε ενέργειες κατάρτισης

Σχήμα 31 ΕΠΑΝΑΔ-Εκτίμηση Αποτελεσματικότητας σε επίπεδο Θεματικών Αξόνων και Προγράμματος

Σχήμα 32 Συνδυαστικό Γράφημα Αποτελεσματικότητας – Απορρόφησης σε επίπεδο Θεματικών Αξόνων

Πηγή: Επεξεργασία ΣΑ (Περίοδος αναφοράς 30/6/2012)

Σημ: (1) Απορρόφηση = δαπάνες προς π/υ ΕΠ ΑΝΑΔ, (2) Κάθε κύκλος έχει διάμετρο ανάλογο με τον π/υ του ΘΑΠ ως προς τον π/υ του ΕΠ ΑΝΑΔ δηλ. την βαρύτητα του ΘΑΠ.

Μέχρι 30/6/2012, το Πρόγραμμα παρουσίαζε ποσοστό απορρόφησης 33,64% της συνολικής του δημόσιας δαπάνης, τιμή σχετικά ικανοποιητική. Ως προς τον πραγματικό ρυθμό απορρόφησης εκείνων των παρεμβάσεων που ήδη υλοποιούνται (εντάξεις) το ποσοστό ανέρχεται στο 37,15%.

Το υπολογιζόμενο ποσοστό απορρόφησης μάλιστα μπορεί να θεωρηθεί και ως πλασματικά χαμηλό, αν ληφθεί υπόψη η υστέρηση που παρατηρείται σε διάφορες Κατηγορίες Παρέμβασης σε ότι αφορά την πιστοποίηση των δαπανών σε σχέση με την υλοποίηση του φυσικού τους αντικειμένου. Σε κάθε περίπτωση όμως, η απορρόφηση του Προγράμματος αναμένεται ότι θα ενισχυθεί σημαντικά μέχρι τα τέλη του 2012 σαν αποτέλεσμα της εκκίνησης στο μεσοδιάστημα δράσεων και έργων με αυξημένη ετοιμότητα υλοποίησης, αλλά και λόγω της καταγραφής των πραγματοποιηθεισών δαπανών σε ήδη περατωμένα έργα. Στην ικανοποιητική εικόνα του ΕΠΑΝΑΔ ως προς το κριτήριο της απορρόφησης ιδιαίτερα θετική συμβολή έχει ο Άξονας Προτεραιότητας 3 με 56% της προγραμματικής του

συνολικής δημόσιας δαπάνης, γεγονός που, με δεδομένη την πολύ μεγάλη χρηματοδοτική βαρύτητα του Άξονα αυτού στο ΕΠΑΝΑΔ, συνεισέφερε σχεδόν το 90% των συνολικών δαπανών του Προγράμματος μέχρι τις 30/6/2012. Ακολουθεί ο Άξονας Προτεραιότητας 4, με απορρόφηση 15,1% της προγραμματικής του δημόσιας δαπάνης, ποσοστό που συνεισέφερε το 4,61% των συνολικών δαπανών του Προγράμματος μέχρι τις 30/6/12 και ακολουθούν οι λοιποί Θεματικοί Άξονες Προτεραιότητας.

ΕΠΑΝΑΔ 2007-2013: ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΚΩΔ Θ.Α.Π.	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ ΘΑΠ. ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΥ ΕΠΑΝΑΔ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ / ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚ ΟΤΗΤΑΣ Θ.Α.Π.	ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ Α.Π. / ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΕΠΑΝΑΔ	ΔΑΠΑΝΕΣ	ΑΠΟΡΡΟΦΗ ΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗ ΤΑΣ Θ.Α.Π. / ΕΠΑΝΑΔ
ΘΑΠ 1	95.426.480	3,59%	0,12	0,00	4.289.288	4,5%	2,69
ΘΑΠ 2	492.558.604	18,53%	0,17	0,03	25.317.892	5,1%	3,21
ΘΑΠ 3	1.420.975.985	53,44%	0,51	0,27	801.225.262	56,4%	0,91
ΘΑΠ 4	273.855.563	10,30%	0,28	0,03	41.279.922	15,1%	1,82
ΘΑΠ 5	328.148.384	12,34%	0,13	0,02	16.960.026	5,2%	2,49
ΘΑΠ 6	47.858.829	1,80%	0,43	0,01	5.448.041	11,4%	3,74
ΕΠΑΝΑΔ	2.658.823.845	1,00		0,36	894.520.431	33,6%	1,07

C.7 Συμπεράσματα

- Μέχρι την 30/6/2012 η απορρόφηση του ΕΠΑΝΑΔ επί της Προγραμματικής Δημόσιας Δαπάνης του ανέρχεται σε 33,64%, δηλ. **αυξημένες δαπάνες κατά 185 εκ σε σχέση με τη περίοδο 31/12/2011.**
- Οι θεματικές προτεραιότητες του ΕΠΑΝΑΔ που παρουσιάζουν τις **περισσότερες εντάξεις και τη μεγαλύτερη απορρόφηση αφορούν στην «Εφαρμογή ενεργητικών και προληπτικών μέτρων στην αγορά εργασίας» (ΚΘΠ 66) και «Μέτρα για την βελτίωση της προσβασιμότητας στην εργασία και την ενδυνάμωση της βιώσιμης εργασιακής συμμετοχής και εξέλιξης της γυναίκας» (ΚΘΠ 69)**, βάσει των οποίων τεκμαίρεται η μεγάλη συμβολή του ΕΠΑΝΑΔ στην αντιμετώπιση του τεράστιου κύματος ανεργίας μέσω παρεμβάσεων που διευκολύνουν τη πρόσβαση στην απασχόληση.
- Η μεγαλύτερη απορρόφηση σε επίπεδο Θεματικών Στόχων παρουσιάζεται στο Θεματικό Στόχο 3 «Διευκόλυνση της Πρόσβασης στην Απασχόληση» με 56% επί της προγραμματικής δημόσιας δαπάνης του. Επιπλέον, **το 90% σχεδόν των δαπανών του προγράμματος προέρχεται από το συγκεκριμένο Θεματικό Στόχο 3.**
- Έχουν ενταχθεί **972 έργα μη κρατικών ενισχύσεων και 31.649 έργα κρατικών ενισχύσεων.** Σε επίπεδο μη κρατικών ενισχύσεων **821 έργα έχουν απορρόφηση (σε επίπεδο εντάξεων) που κυμαίνεται μεταξύ 0% έως 20%.** Αυτά τα έργα δεσμεύουν 972,4 Μ€ δηλ. λίγο κάτω από το μισό προγραμματικό π/υ του ΕΠΑΝΑΔ (40%) και σχεδόν το μισό π/υ όλων των ενταγμένων έργων μη κρατικών ενισχύσεων (55%).
- Από το σύνολο των 821 έργων, **308 έργα μηδενικής απορρόφησης** αφορούν το πρόγραμμα Κοινωνικού Εργασίας με ενταγμένο π/υ 182 εκ ευρώ. **Παρά τη μηδενική απορρόφηση που παρουσιάζουν τη δεδομένη χρονική στιγμή (30/6/2012) αναμένεται να απορροφηθεί το σύνολο των εντάξεων του** καθώς σχετίζεται με την απασχόληση 57.400 ανέργων για 5 μήνες (έχουν ήδη εγκριθεί από τον ΑΣΕΠ περίπου 56 χιλ θέσεις απασχόλησης). Συνεπώς δεν τίθεται κίνδυνος απώλειας των πόρων της Κοινωνικής εργασίας, ωστόσο χρειάζεται να δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα και παρακολούθηση για την έγκαιρη και έγκυρη δήλωση δαπανών.
- Επίσης, διακρίνονται 128 έργα μηδενικής απορρόφησης συνολικού ενταγμένου π/υ 58 εκ ευρώ που σχετίζονται με τις Τοπικές Δράσεις κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες ομάδες. Στα συγκεκριμένα έργα (ΤΟΠΕΚΟ) οι δαπάνες αναμένεται να ξεκινήσουν αρχές του 2013.
- Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» έχει εκχωρήσει σημαντικό μέρος της συγχρηματοδοτούμενης δαπάνης σε Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης το οποίο ανέρχεται στο 80% της προγραμματικής δημόσιας δαπάνης του προγράμματος.
- Το πρόγραμμα πέτυχε το στόχο του v+2/v+3 για το 2012 (από το Α εξάμηνο του 2012).** Ο στόχος δαπανών με βάση τον κανόνα v+2/v+3 για το 2013 είναι σχεδόν υπερδιπλάσιος του 2012 (1,6 δις € σε σχέση με τα 729 εκ €). **Προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος v+2 για το 2013 χρειάζεται να ακολουθηθεί ο ρυθμός απορρόφησης του 2012 (απορρόφηση του**

- 17,20% της ΠΔΔ)** σενάριο το οποίο θεωρείται ρεαλιστικό εφόσον προχωρήσουν οι δράσεις υψηλής χρηματοδοτικής βαρύτητας όπως Κοινωνικής Εργασίας, ΤΟΠΕΚΟ, Διαρθρωτική Προσαρμογή, Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης κλπ
9. Ο στόχος του Μνημονίου Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής για το ΕΠΑΝΑΔ, για το 2012 έχει επιτευχθεί. Ο στόχος που είχε τεθεί για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού" ανέρχεται στην απορρόφηση Δημόσιας Δαπάνης ύψους 448.947.400,00 € και σύμφωνα με διαθέσιμα στοιχεία 31/12/2012 το ΕΠΑΝΑΔ έχει δηλώσει 456.939.766 €.
 10. Αναφορικά με τη περιφερειακή κατανομή διαπιστώνονται μικρές αποκλίσεις των ενταγμένων έργων σε σχέση με το προγραμματικό σχεδιασμό (τηρείται με σχετική συνέπεια ο αρχικός προγραμματισμός), ωστόσο δεδομένης της νέας κοινωνικοοικονομικής κατάστασης, της μείωσης των εργαζομένων και του διαρκούς αυξανόμενου ποσοστού ανεργίας κρίνεται σκόπιμη η επανεξέταση της περιφερειακής κατανομής των πράξεων, προκειμένου και να προσδιοριστεί το ποσοστό που θα αντιστοιχεί στην κάθε περιφέρεια σε σχέση με τις νέες ανάγκες της.
 11. Ο δείκτης αποδοτικότητας του ΕΠΑΝΑΔ μέχρι 30.06.2012, προκύπτει ίσος με 1,07 τιμή ικανοποιητική, η οποία αντιπροσωπεύει την αναλογικότητα της φυσικής υλοποίησης έναντι της οικονομικής πρόόδου
 12. Σε ότι αφορά την αποτελεσματικότητα του ΕΠΑΝΑΔ, μέχρι τις 30.06.2012, ο σχετικός δείκτης αποτελεσματικότητας υπολογίζεται σε 0,36 (36% σταθμισμένη υλοποίηση του συνολικού φυσικού αντικειμένου του Προγράμματος)

D Αξιολόγηση των μηχανισμών παρακολούθησης, διαχείρισης, ελέγχου και αξιολόγησης των παρεμβάσεων

D.1 Μεθοδολογικό Πλαίσιο

Η διαχρονική εξέλιξη των συστημάτων υλοποίησης, διαχείρισης, ελέγχου και αξιολόγησης των ΕΠ που έχουν υλοποιηθεί στις διάφορες προγραμματικές περιόδους αναδεικνύει πολύ σημαντικές διαφοροποιήσεις από την μία περίοδο στην επόμενη, με την θέσπιση ειδικών αρχών και μηχανισμών και την καθιέρωση ολόενα και αυστηρότερων διαδικασιών παρακολούθησης και ελέγχου, οι οποίες σε γενικές γραμμές έχουν συμβάλει θετικά στους ρυθμούς υλοποίησης των ΕΠ και στην επίτευξη συγκεκριμένων στόχων. Υπήρξαν όμως και περιπτώσεις (ιδίως σε ότι αφορά στην προγραμματική περίοδο 2000-2006) όπου η τάση αυτή οδήγησε ίσως κι σε κάποιες υπερβολές, με την θέσπιση ορισμένων διαχειριστικών πρακτικών και υποχρεώσεων που είχαν σαν αποτέλεσμα αχρείαστο διαχειριστικό βάρος, ενώ σε άλλα σημεία συνέχισαν να υφίστανται ελλείμματα πληροφόρησης έναντι του ιδεατά επιθυμητού, με κύριο παράδειγμα την επαρκή ποσοτική και ποιοτική αποτύπωση της εξέλιξης του φυσικού αντικείμενου των παρεμβάσεων, ιδίως σε ενδιάμεσα στάδια υλοποίησης των ΕΠ.

Συγκρίνοντας προγραμματικές περιόδους, παρατηρούμε ότι το Α' ΚΠΣ (1989-93) είχε μια σχετικά απλή αρχιτεκτονική παρακολούθησης, χωρίς συγκεκριμένες απαιτήσεις επίτευξης στόχων για την εκταμίευση των Κοινοτικών πόρων. Το Β' ΚΠΣ (1994-99) παρουσίασε ένα σχήμα διαχείρισης όπου για πρώτη φορά ενσωματώθηκε η έννοια επίτευξης ποσοτικών στόχων ως ιδιαίτερα σημαντικού στοιχείου του προγραμματικού σχεδιασμού και όπου προεξήρχε η λεγόμενη «εταιρική σχέση», με ουσιαστική συνυπευθυνότητα μεταξύ του Κράτους - Μέλους και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την καθοδήγηση, την εξέλιξη και την παρακολούθηση των ΕΠ. Το Γ' ΚΠΣ (2000-06) επέφερε ριζικές μεταβολές προς την κατεύθυνση του διαχωρισμού των αρμοδιοτήτων και της εγκαθίδρυσης ενός διαχειριστικού και εποπτικού μηχανισμού υλοποίησης των ΕΠ. Η ουσιαστική συνυπευθυνότητα μεταξύ Κράτους - Μέλους και Ευρωπαϊκής Επιτροπής εγκαταλείφθηκε. Μέσα σε ένα συμφωνημένο προγραμματικό πλαίσιο το οποίο οριζόταν από το ΚΠΣ, το Κράτος - Μέλος ανέλαμβανε πλέον την ευθύνη για την εξειδίκευση του σχεδιασμού και την υλοποίηση των ΕΠ, ενώ ταυτόχρονα ενισχύονταν οι ελεγκτικές αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Κατά την περίοδο αυτή, δημιουργήθηκαν επίσης νέες αρχές διαχείρισης και ελέγχου των ΕΠ, διαμορφώθηκαν νέα κριτήρια, όροι και σχήματα χρηματοδότησης, οικοδομήθηκε ένα ενιαίο Ολοκληρωμένο Πληροφορικό Σύστημα για την παρακολούθηση και την διαχείριση των ΕΠ (ΟΠΣ «Εργόγραμμα»), το οποίο συγκέντρωνε όλη τη διαδρομή υλοποίησης των έργων με ιδιαίτερα λεπτομερειακή καταγραφή και το οποίο καθιέρωνε συγκεκριμένες υποχρεώσεις για όλους τους εμπλεκόμενους φορείς στην υλοποίηση και την διαχείριση των ΕΠ, ενώ έλαβε σαφή επιχειρησιακή υπόσταση και η έννοια του τελικού Δικαιούχου. Επιπλέον, τέθηκαν σαφείς χρονικοί περιορισμοί ως προς τους επιτρεπόμενους ρυθμούς υλοποίησης των παρεμβάσεων και απορρόφησης των πόρων μέσω του κανόνα «n+2», η μη ικανοποίηση των οποίων περιορισμών σήμαινε την οριστική απώλεια πόρων και την επιστροφή τους στον Κοινοτικό προϋπολογισμό.

Λαμβάνοντας ως βάση εμπειρίας τις διατάξεις εφαρμογής των ΕΠ των προηγούμενων προγραμματικών περιόδων, διαμορφώθηκε το νέο διαχειριστικό και ελεγκτικό πλαίσιο για τα ΕΠ της περιόδου 2007-2013, το οποίο αποσκοπεί στο να ενισχύσει τα πλεονεκτήματα και να καλύψει τα κενά των που παρατηρήθηκαν στο παρελθόν. Προς τούτο εγκρίθηκαν συγκεκριμένες ενιαίες διατάξεις εφαρμογής για όλα τα ΕΠ του ΕΣΠΑ, που συμπεριλήφθηκαν σε όλα τα ΕΠ της νέας προγραμματικής περιόδου. Ως αποτέλεσμα, τα ΕΠ στο σύνολό τους παρουσιάζουν ισχυρή συνεκτικότητα σε ότι αφορά στις διατάξεις και τις διαδικασίες εφαρμογής, με συγκεκριμένες διαφοροποιήσεις που εντοπίζονται ως προς το Ευρωπαϊκό Διαθρωτικό ή μη Ταμείο που τα συγχρηματοδοτεί (ΕΤΠΑ και Ταμείο Συνοχής ή ΕΚΤ).

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, αντικείμενο της παρούσας ενότητας της ενδιάμεσης έκθεσης αξιολόγησης αποτελεί η αποτίμηση της σαφήνειας, της επάρκειας, της καταλληλότητας και της

αποτελεσματικότητας του πλαισίου διαχείρισης του ΕΠ ΑΝΑΔ, καθώς και της ποιότητας των ρυθμίσεων υλοποίησης, παρακολούθησης και ελέγχου, μέχρι την περίοδο αναφοράς, ήτοι τις 30/6/2012.

Ειδικότερα, η συγκεκριμένη ενότητα αφορά στην αποτίμηση της ποιότητας των ρυθμίσεων υλοποίησης, παρακολούθησης, αξιολόγησης και ελέγχου του ΕΠ ΑΝΑΔ, όπως αυτές λειτουργούν σχετικά με τις εξής παραμέτρους :

- τη σαφήνεια του συστήματος διαχείρισης (διαχειριστικές και εκτελεστικές αρμοδιότητες, διαδικασίες διαβούλευσης κλπ),
- τα κριτήρια επιλογής έργων, για να εξασφαλίζεται η ποιότητα και η στόχευση του ΕΠΑΝΑΔ κατά την εφαρμογή τους,
- τη συμβολή της εταιρικής σχέσης στην ποιότητα της παρακολούθησης και της υλοποίησης, σύμφωνα με το σχετικό κανονιστικό πλαίσιο της 4^{ης} προγραμματικής περιόδου σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο,
- την επάρκεια του συστήματος διαχείρισης για την εξασφάλιση της συμβατότητας της υλοποίησης με τις κοινοτικές πολιτικές,
- την επάρκεια των μηχανισμών και διαδικασιών αξιολόγησης που έχει αναπτύξει η ΕΥΔ του ΕΠ ΑΝΑΔ προκειμένου να εξασφαλίζεται η συμπλήρωση των κενών που υπάρχουν από τα συστήματα παρακολούθησης του ΕΣΠΑ.

Η αποτελεσματικότητα του μηχανισμού διαχείρισης, παρακολούθησης και ελέγχου είναι συνάρτηση αφ' ενός της δομής, της οργάνωσης και των διαδικασιών του συστήματος και αφετέρου των αποτελεσμάτων εφαρμογής του κατά την υλοποίηση του ΕΠ. Για το λόγο αυτό η αξιολογική ανάλυση βασίζεται σε δύο επίπεδα:

- **Δομικό / Οργανωτικό επίπεδο:** Στο επίπεδο αυτό λαμβάνει χώρα η αποτίμηση της δομής και οργάνωσης του συστήματος παρακολούθησης, διαχείρισης, ελέγχου και αξιολόγησης του ΕΠ ΑΝΑΔ, με γνώμονα το κανονιστικό και θεσμικό πλαίσιο που διέπει τις σχετικές διαδικασίες (πχ σχετική νομοθεσία, κριτήρια επιλογής πράξεων, εγκύκλιοι, οδηγοί, διατάξεις εφαρμογής κλπ) και το σχετικό πλαίσιο του ΕΣΠΑ (Ν. 3614/07, Σύστημα Διαχείρισης & Ελέγχου, όπως ισχύει)
- **Εφαρμοστικό επίπεδο:** Στο επίπεδο αυτό λαμβάνει χώρα η καταγραφή και η αποτίμηση της εφαρμογής των προβλεπόμενων διαδικασιών και της λειτουργίας των σχετικών μηχανισμών παρακολούθησης, διαχείρισης, ελέγχου και αξιολόγησης των παρεμβάσεων του ΕΠ ΑΝΑΔ και αποτίμηση της συμβολής βασικών παραμέτρων του συστήματος (πχ κριτήρια επιλογής πράξεων, εταιρικής σχέσης, κριτήρια διαχωρισμού) στην αποτελεσματική υλοποίηση του Προγράμματος και στην επίτευξη των τεθέντων στόχων.

Λαμβάνοντας υπόψη την ανωτέρω μεθοδολογική προσέγγιση ο ΣΑ προχώρησε στην υλοποίηση των ακόλουθων ενεργιών:

Α) Βιβλιογραφική ανασκόπηση του κανονιστικού και θεσμικού πλαισίου που διέπει το σύστημα διαχείρισης και παρακολούθησης του ΕΣΠΑ (π.χ. Ν. 3614/07 και Σύστημα Διαχείρισης & Ελέγχου, όπως ισχύουν, Κανονισμοί Διαρθρωτικών Ταμείων όπως ισχύουν κλπ)

Β) Σχεδιασμός και αποστολή δομημένων ερωτηματολογίων στους σημαντικότερους φορείς που εμπλέκονται στην υλοποίηση του **ΕΠ ΑΝΑΔ**. Οι βασικοί φορείς που εμπλέκονται στην εφαρμογή του ΕΠ και από τους οποίους αναζητήθηκε πληροφόρηση είναι οι κάτωθι:

- Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ
- Οι σημαντικότεροι Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης που εμπλέκονται στην υλοποίηση του ΕΠ, με κριτήριο χρηματοδοτικής βαρύτητας των πράξεων που διαχειρίζονται
- Οι σημαντικότεροι δικαιούχοι παρεμβάσεων του ΕΠ, με κριτήριο τη χρηματοδοτική βαρύτητα των δράσεων που διαχειρίζονται

Συγκεκριμένα, στην ανάλυση που ακολουθεί ελήφθησαν υπόψη οι απαντήσεις στελεχών της Μονάδας Α, Β και Γ της ΕΥΔ του ΕΠΑΝΑΔ, της Ειδικής Υπηρεσίας για την Κοινωνική Ένταξη και την Κοινωνική Οικονομία (ΕΥΚΕΟ), του Εθνικού Ινστιτούτου Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού

(ΕΙΕΑΔ), της Ελληνικής Εταιρείας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (ΕΕΤΑΑ) και της Ειδικής Υπηρεσίας Τομέα Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΥΤΥΚΑ). Κεντρικά σημεία αυτής της διερεύνησης αποτέλεσαν:

- Η σύνθεση των βασικών εμπλεκόμενων φορέων σε σχέση με τις ανάγκες διαχείρισης του ΕΠ.
- Ο προσδιορισμός τυχόν ελλείψεων ή προβλημάτων που επιδρούν στην υλοποίηση.
- Η σαφήνεια των ρόλων μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων στο σύστημα διαχείρισης
- Η λειτουργία της εταιρικής σχέσης
- Ο βαθμός επάρκειας των δικαιούχων και ο εντοπισμός τυχόν συγκεκριμένων προβλημάτων που έχουν αναδειχθεί κατά την υλοποίηση και συνδέονται με συγκεκριμένες κατηγορίες παρεμβάσεων, έχοντας ως αποτέλεσμα τυχόν καθυστερήσεις στην εφαρμογή.
- Η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών συντονισμού και η επάρκεια του τρόπου με τον οποίο εθνικές πολιτικές συντονίζονται έγκαιρα με αντίστοιχες πολιτικές που εφαρμόζονται μέσω του ΕΠ.

Γ) Συγκέντρωση, επεξεργασία και ανάλυση των ερωτηματολογίων. Λαμβάνοντας υπόψη τις απαντήσεις στα ερωτηματολόγια που συγκέντρωσε ο ΣΑ, έλαβε χώρα η ανάλυση αυτών και η εξαγωγή βασικών συμπερασμάτων και προτάσεων, ως προς τη βελτίωση του συστήματος παρακολούθησης και διαχείρισης του ΕΠΑΝΑΔ.

D.2 Παρουσίαση του συστήματος των μηχανισμών παρακολούθησης, διαχείρισης, ελέγχου και αξιολόγησης του ΕΠΑΝΑΔ

D.2.1 Το Σύστημα Διαχείρισης του ΕΣΠΑ και των ΕΠ της προγραμματικής περιόδου 2007-13

Η δομή και οι αρμοδιότητες του συστήματος παρακολούθησης, διαχείρισης και ελέγχου για κάθε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του ΕΣΠΑ προδιαγράφονται στον Καν. (ΕΚ) 1083/2006 και ειδικότερα στα άρθρα 58 - 62 του Κανονισμού αυτού, καθώς και στον Καν. (ΕΚ) 1828/2006 (άρθρα 12 – 26). Οι κανονισμοί αυτοί ορίζουν τα όργανα διοίκησης και διαχείρισης του ΕΣΠΑ και των επιμέρους Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, ενώ στο Κοινό Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του ΕΣΠΑ προδιαγράφονται με λεπτομέρειες οι αρμοδιότητες κάθε οργάνου.

Το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του ΕΣΠΑ 2007-2013, διαμορφώθηκε και εγκρίθηκε με τον Ν.3614/2007 (ΦΕΚ 267/3.12.2007) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007-2013», όπως αυτός τροποποιήθηκε με τον Ν.3840/2010 (ΦΕΚ 53/31.03.2010). Με βάση αυτό το νομοθετικό πλαίσιο έχουν θεσμοθετηθεί οι αρχές διαχείρισης, πιστοποίησης και ελέγχου των Ε.Π. της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου και έχουν καθοριστεί οι αρμοδιότητές τους, εξασφαλίζοντας τη συμμόρφωση προς την αρχή διαχωρισμού των αρμοδιοτήτων μεταξύ των αρχών αυτών. Με τον ίδιο Νόμο θεσμοθετούνται οι βασικές αρχές του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3614/2007 η γενική διάρθρωση του συστήματος διαχείρισης, υλοποίησης και παρακολούθησης των ΕΠ περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

- Διάσκεψη των Προέδρων των Επιτροπών Παρακολούθησης των Ε.Π του ΕΣΠΑ. Η διάσκεψη των προέδρων των επιτροπών παρακολούθησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων, έχει ως αποστολή την παρακολούθηση της εκπλήρωσης των στόχων των Ταμείων και των προγραμμάτων στο σύνολό τους. Στο πλαίσιο αυτό (α) παρακολουθεί τα αποτελέσματα της εφαρμογής των προγραμμάτων και τη συμβολή τους στους στρατηγικούς στόχους που περιλαμβάνονται στο ΕΣΠΑ και υποβάλλει σχετική έκθεση στη Διυπουργική Επιτροπή Κοινωνικών Προγραμμάτων που συστάθηκε με το άρθρο 20 του ν. 3483/2006, όπως τροποποιείται με το άρθρο 28 του συγκεκριμένου νόμου και (β) παρακολουθεί την πορεία υλοποίησης των εφαρμοζόμενων πολιτικών και διαμορφώνει προτάσεις για το συντονισμό τους και την ευρεία εφαρμογή τους. Η διάσκεψη υποστηρίζεται από την Εθνική Αρχή Συντονισμού.
- Εθνική Αρχή Συντονισμού: Η Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Περιφερειακής Πολιτικής και Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης λειτουργεί ως Εθνική Αρχή

Συντονισμού (ΕΑΣ) και έχει την ευθύνη του συντονισμού του προγραμματισμού και της εφαρμογής των ΕΠ του ΕΣΠΑ και της καθοδήγησης των Διαχειριστικών Αρχών των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, με στόχο την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης και της εφαρμογής τους. Η ΕΑΣ συντονίζει και καθοδηγεί τις Διαχειριστικές Αρχές και τους Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης, κυρίως σε θέματα προγραμματισμού και εφαρμογής των ΕΠ, καθώς και σε ότι αφορά το σχεδιασμό και την προσαρμογή του ενιαίου Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου, ενώ έχει την ευθύνη της ανάπτυξης και λειτουργίας του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΟΠΣ) και συνεργάζεται με την Αρχή Πιστοποίησης σε ότι αφορά θέματα λειτουργίας και προσαρμογής των Συστημάτων Διαχείρισης και Ελέγχου.

- Διαχειριστική Αρχή: Η Διαχειριστική Αρχή κάθε ΕΠ είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση και την υλοποίηση του Προγράμματος, σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 60 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006. Έχει την ευθύνη της εποπτείας και συντονισμού των Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης στους οποίους έχει εκχωρήσει αρμοδιότητες διαχείρισης. Στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων τους οι Διαχειριστικές Αρχές διενεργούν επαληθεύσεις στους δικαιούχους και στις πράξεις.
- Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης: Οι ενδιάμεσοι φορείς διαχείρισης με βάση το άρθρο 59 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006 δύνανται να αναλάβουν μέρος ή το σύνολο των αρμοδιοτήτων της διαχειριστικής αρχής σε σχέση με δικαιούχους που εκτελούν πράξεις για λογαριασμό και υπό την ευθύνη της. Σύμφωνα με τις προβλέψεις του Ν.3614/2007 οι ενδιάμεσοι φορείς διαχείρισης αναλαμβάνουν την άσκηση μέρους των αρμοδιοτήτων της διαχειριστικής αρχής του ΕΠ.
- Οι Δικαιούχοι είναι αρμόδιοι για την υλοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων έργων και την υποβολή των περιοδικών αναφορών παρακολούθησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των πράξεων που υλοποιούν. Στο πλαίσιο του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου τόσο οι Δικαιούχοι, όσο και οι υλοποιούμενες πράξεις υφίστανται έλεγχο από την αρχή ελέγχου, επαληθεύσεις από τον αρμόδιο για τη διαχείριση της πράξης φορέα (διαχειριστική αρχή ή ΕΦΔ), και ενδεχομένως επιθεωρήσεις από την αρχή πιστοποίησης.
- Αρχή Πιστοποίησης: Η Αρχή Πιστοποίησης εκτελεί τα καθήκοντα που προβλέπονται στο άρθρο 61 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006 και είναι υπεύθυνη για τη διασφάλιση των χρηματοδοτικών ροών από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το Ταμείο Συνοχής, ενώ έχει τη δυνατότητα διενέργειας επιθεωρήσεων στους αρμόδιους για τη διαχείριση φορείς. Ως Αρχή Πιστοποίησης ορίζεται με βάση το άρθρο 13 του Ν.3614/2007 η Ειδική Υπηρεσία Αρχή Πληρωμής του ΚΠΣ, των Κοινοτικών Πρωτοβουλιών και του Ταμείου Συνοχής, η οποία είναι ανεξάρτητη από τις Ειδικές Υπηρεσίες που ασκούν καθήκοντα διαχείρισης. Είναι υπεύθυνη για την κατάρτιση και την υποβολή πιστοποιημένων δηλώσεων δαπανών και αιτήσεων πληρωμών στην Επιτροπή και τη διασφάλιση των χρηματοδοτικών ροών από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το Ταμείο Συνοχής. Έχει την δυνατότητα διενέργειας επιθεωρήσεων στις διαχειριστικές αρχές, στους ενδιάμεσους φορείς διαχείρισης, στους δικαιούχους και στις πράξεις που υλοποιούνται.
- Αρχή Ελέγχου: Η Αρχή Ελέγχου έχει την ευθύνη επαλήθευσης της αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου. Στο πλαίσιο αυτό η Αρχή Ελέγχου αναλαμβάνει τα καθήκοντα που προβλέπονται στο άρθρο 62 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006. Ως αρχή ελέγχου για τα επιχειρησιακά προγράμματα του ΕΣΠΑ ορίζεται, με βάση το άρθρο 15 του Ν.3614/2007, η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ), η οποία υπάγεται στη Γενική Γραμματεία Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών. Έχει την ευθύνη για τον έλεγχο της ουσιαστικής λειτουργίας του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου των επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΣΠΑ.
- Υπηρεσία ΟΠΣ: Για την υποστήριξη των δομών αυτών στην εκπλήρωση των αρμοδιοτήτων τους και στην υλοποίηση των λειτουργικών διαδικασιών που προβλέπονται στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου, έχει αναπτυχθεί με ευθύνη της Εθνικής Αρχής Συντονισμού το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ). Το ΟΠΣ χρησιμοποιείται από τις Διαχειριστικές Αρχές και τους Ενδιάμεσους Φορείς, την Αρχή Πιστοποίησης, καθώς και από την Αρχή Ελέγχου, για την καταχώρηση και αποθήκευση, σε ηλεκτρονική μορφή, των δεδομένων προγραμματισμού, διαχείρισης, ελέγχου και υλοποίησης του ΕΣΠΑ, των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και των πράξεων που υλοποιούνται. Ο ακριβής προσδιορισμός των δεδομένων αυτών βασίζεται στις απαιτήσεις για τη χρηματοοικονομική διαχείριση, την παρακολούθηση, τις επαληθεύσεις τους

ελέγχους και την αξιολόγηση πράξεων, προγραμμάτων και πολιτικών, αλλά και ανταλλαγής των σχετικών πληροφοριών με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Στο πλαίσιο του νέου Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) για την Προγραμματική Περίοδο 2007-2013 προβλέπονται επίσης η χρηματοδότηση για την πληροφόρηση και τη δημοσιότητα του ΕΠ στο πλαίσιο της Τεχνικής Υποστήριξης Εφαρμογής (άρθρο 46 παρ. 1 του Κανονισμού 1083/2006), καθώς και οι ρυθμίσεις για την ηλεκτρονική ανταλλαγή δεδομένων και την αναπροσαρμογή του ΟΠΣ στις απαιτήσεις της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου.

D.2.2 Σύστημα και Μηχανισμοί Διαχείρισης του ΕΠ ΑΝΑΔ 2007-13.

Το σύστημα διοίκησης και διαχείρισης του ΕΠΑΝΑΔ 2007-2013 ακολουθεί τις βασικές αρχές δομής όλων των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ. Ειδικότερα, το σύστημα διαχείρισης του ΕΠΑΝΑΔ περιλαμβάνει την Επιτροπή Παρακολούθησης, την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος, τους Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης και τους Δικαιούχους των πράξεων.

Επιτροπή Παρακολούθησης ΕΠΑΝΑΔ

Η Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού 2007-2013», συγκροτήθηκε, κατ' εξουσιοδότηση του Ν. 3614/2007 (ΦΕΚ 267/Α/03.12.2007), με την υπ' αριθ. 23333/2140/2-4-2008 (ΦΕΚ Β/569/2008) Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας & Οικονομικών και Απασχόλησης & Κοινωνικής Προστασίας, όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 0.13903/οικ.6.2484/28-7-2010 όμοια απόφαση (ΦΕΚ Β/1160/2-8-2010).

Αποστολή της Επιτροπής Παρακολούθησης κάθε Επιχειρησιακού Προγράμματος είναι η παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας υλοποίησης του Ε.Π. Στο πλαίσιο αυτό η Επιτροπή Παρακολούθησης έχει τις παρακάτω αρμοδιότητες όπως ορίζονται στο άρθρο 65 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006:

- Εξετάζει και εγκρίνει τα κριτήρια επιλογής των προς χρηματοδότηση πράξεων εντός έξι (6) μηνών από την έγκριση του προγράμματος και εγκρίνει τυχόν αναθεωρήσεις των κριτηρίων αυτών με βάση τις ανάγκες προγραμματισμού.
- Εξετάζει σε περιοδική βάση την πρόοδο αναφορικά με την επίτευξη των ειδικών στόχων του Ε.Π.
- Εξετάζει τα αποτελέσματα της υλοποίησης ανά άξονα προτεραιότητας και παρέχει οδηγίες στη Διαχειριστική Αρχή για την επίτευξή τους.
- Εξετάζει και εγκρίνει τις ετήσιες και την τελική Έκθεση Υλοποίησης πριν αυτές σταλούν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
- Ενημερώνεται σχετικά με την Ετήσια Έκθεση Ελέγχου ή με το τμήμα της έκθεσης που αφορά το Πρόγραμμα καθώς και για τυχόν σχετικά σχόλια τα οποία μπορεί να διατυπώσει η Ε.Ε μετά την εξέταση της εν λόγω έκθεσης ή του σχετικού τμήματός της.
- Προτείνει στη Διαχειριστική Αρχή οποιαδήποτε αναθεώρηση ή εξέταση του επιχειρησιακού προγράμματος, η οποία μπορεί να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων του ή στη βελτίωση της διαχείρισής του, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοοικονομικής διαχείρισής του.
- Εξετάζει και εγκρίνει οποιαδήποτε πρόταση για την τροποποίηση του περιεχομένου της απόφασης της Επιτροπής σχετικά με τη συνεισφορά των Ταμείων με την έγκριση του Ε.Π.
- Προτείνει στην Ετήσια Διάσκεψη των προέδρων των Επιτροπών Παρακολούθησης τροποποιήσεις που επιφέρουν αλλαγή στη συνολική και την ετήσια συμμετοχή των Ταμείων.
- Ενημερώνεται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού 2007-2013» σχετικά με τα ακόλουθα στοιχεία του Ε.Π:
 - το επικοινωνιακό σχέδιο και την πρόοδο στην εφαρμογή του,
 - τα μέτρα πληροφόρησης και δημοσιότητας που υλοποιούνται και τα μέσα επικοινωνίας που χρησιμοποιούνται.

Σύμφωνα με την απόφαση συγκρότησης της Επιτροπής Παρακολούθησης από τους Υπουργούς Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών, Πρόεδρος της Επιτροπής του Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού 2007-2013» έχει οριστεί η Γενική Γραμματέας Διαχείρισης Κοινοτικών & Άλλων Πόρων. Η Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. αποτελείται από εκπροσώπους της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Ε.Π., την Εθνική Αρχή Συντονισμού, την Αρχή Πιστοποίησης,

εκπροσώπους των ΕΥΔ των ΕΠ, κοινωνικούς εταίρους κ.α. Η Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού 2007-2013» συνεδριάζει ανά τακτά χρονικά διαστήματα αλλά και εκτάκτως, ανάλογα με τις απαιτήσεις του Προγράμματος.

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠΑΝΑΔ

Με την αριθμ. 25253/2235/7-4-2008 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 603/Β/8-4-2008) τροποποιήθηκε η υπ' αριθμ. 118267/14-12-2000 Κ.Υ.Α. Σύστασης και Λειτουργίας της ΕΥΔ του Ε.Π. "ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ", και, με βάση το άρθρο 6 του Ν. 3614/2007, μετονομάστηκε σε Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού», όπως τροποποιήθηκε με τις αριθμ. πρωτ. 1.831/οικ.6.129/18-01-2011 (ΦΕΚ 126/Β/2011) και 1.7805/οικ.6.1437/06-06-2011 (ΦΕΚ1395/Β/16-6-2011) όμοιες αποφάσεις.

Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού 2007-2013» είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού 2007-2013» σύμφωνα με το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου του εδαφίου (γ) της παρ.1 του άρθρου 2 του ν. 3614/2007 και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» συγκροτείται από έξι (6) μονάδες:

- ✓ Μονάδα Α: Προγραμματισμού και Αξιολόγησης,
- ✓ Μονάδα Β1: Παρακολούθησης και Διαχείρισης Πράξεων
- ✓ Μονάδα Β2: Παρακολούθησης και Διαχείρισης Πράξεων
- ✓ Μονάδα Β3: Παρακολούθησης και Διαχείρισης Πράξεων
- ✓ Μονάδα Γ: Προεγκρίσεων και Επιτόπιων Επαληθεύσεων
- ✓ Μονάδα Δ: Οργάνωσης – Υποστήριξης

Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης (ΕΦΔ) του ΕΠΑΝΑΔ

Ο εκάστοτε ενδιάμεσος φορέας διαχείρισης συνεργάζεται με τη διαχειριστική αρχή και παρέχει σε αυτή όλα τα αναγκαία στοιχεία για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων της συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων για τη σύνταξη των ετήσιων και τελικής έκθεσης εκτέλεσης του ΕΠ, τη διενέργεια των προβλεπόμενων αξιολογήσεων, των στοιχείων που αιτείται η Επιτροπή κλπ. Επιπλέον διασφαλίζει τη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις ενημέρωσης και δημοσιότητας που ορίζονται στο άρθρο 69 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006.

Στο πλαίσιο αυτό ο εκάστοτε ενδιάμεσος φορέας διαχείρισης:

- υλοποιεί τις προβλεπόμενες στο εγκεκριμένο σχέδιο επικοινωνίας δράσεις,
- ενημερώνει τους δικαιούχους για τις ενέργειες δημοσιότητας που αναλαμβάνουν στο πλαίσιο εκτέλεσης πράξεων και παρακολουθεί την ορθή τήρηση των υποχρεώσεων αυτών.
- Συντάσσει και υποβάλλει στη διαχειριστική αρχή προτάσεις για αναθεώρηση του ΕΠ σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 33 του Καν. (ΕΚ)

Στο πλαίσιο του ΕΠΑΝΑΔ, ορίζονται ως ενδιάμεσοι φορείς διαχείρισης, σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 6 και το άρθρο 59 παράγραφος 2 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006, οι ακόλουθοι:

- Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ Εκπαίδευση και δια Βίου Μάθηση
- Η Ειδική Υπηρεσία για την Κοινωνική Ένταξη και την Κοινωνική Οικονομία
- Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα
- Το Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού
- Ο Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού
- Η ΕΥΕ Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων
- Η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας
- Η Ειδική Υπηρεσία Τομέα Πολιτισμού και Τουρισμού
- Οι Ενδιάμεσες Διαχειριστικές Αρχές των Περιφερειών
- Η Ειδική Υπηρεσία του Τομέα Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Δικαιούχοι πράξεων του ΕΠΑΝΑΔ

Σημαντική παράμετρο για την πρόοδο του συνόλου των Προγραμμάτων του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς, αποτελεί η συμβολή και ο ρόλος των Δικαιούχων για την έγκαιρη, οικονομική και ποιοτική εκτέλεση των συγχρηματοδοτούμενων Πράξεων / Έργων / Δράσεων που περιλαμβάνονται στα Τομεακά και Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα της περιόδου 2007-2013.

Οι Δικαιούχοι των πράξεων του ΕΠ είναι δημόσιοι ή ιδιωτικοί οργανισμοί, φορείς ή επιχειρήσεις, αρμόδιοι για την έναρξη ή /την έναρξη και υλοποίηση πράξεων. Από τη λειτουργία τους, εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό η αποτελεσματικότητα αλλά και η αποδοτικότητα του ΕΠ καθώς ο ρόλος τους για την ανάληψη και την επιτυχή ολοκλήρωση των Πράξεων που χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα έχει καθοριστική σημασία για την πρόοδο εφαρμογής των στόχων του ΕΠ.

Για τον λόγο αυτόν, κατά την προγραμματική περίοδο 2007-13 επιδιώκεται η ενίσχυση της διοικητικής αποτελεσματικότητας των φορέων υλοποίησης (Δικαιούχων) συγχρηματοδοτούμενων έργων, με την θέσπιση κανόνων επιβεβαίωσης της διαχειριστικής επάρκειάς τους, πριν από την ανάληψη της ευθύνης εκτέλεσης έργων. Από τη μέχρι σήμερα υλοποίηση έργων του ΕΠ ΕΠΑΝΑΔ έχουν ήδη διαφανεί κάποια προβλήματα, που σε ορισμένες περιπτώσεις είχαν ως αποτέλεσμα την καθυστέρηση της υλοποίησης πράξεων.

D.3 Σαφήνεια Επάρκεια Καταλληλότητα και Αποτελεσματικότητα του Πλαισίου διαχείρισης του Προγράμματος

D.3.1 Καταλληλότητα - Αποτελεσματικότητα Συστήματος Εφαρμογής και Διαχείρισης - Αποκλίσεις

Λαμβάνοντας υπόψη τη συνοπτική περιγραφή του συστήματος διαχείρισης που εφαρμόζεται κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο, τόσο στο επίπεδο του ΕΣΠΑ συνολικά, όσο και στο επίπεδο του ΕΠΑΝΑΔ διαπιστώνεται εν γένει ότι βασικό χαρακτηριστικό της διαδικασίας υλοποίησης του ΕΠΑΝΑΔ είναι ο σύνθετος χαρακτήρας του συστήματος διαχείρισης και υλοποίησης ο οποίος, αποτελεί ουσιαστικά παράγοντα που δυνητικά μπορεί να έχει επιπτώσεις, μεταξύ άλλων στη σαφήνεια των ρόλων και αρμοδιοτήτων μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων αλλά και στην ταχύτητα λήψης αποφάσεων.

Από την ανάλυση των απόψεων των φορέων διαχείρισης του Προγράμματος, αναφορικά με την επάρκεια και καταλληλότητα του συστήματος διαχείρισης, υλοποίησης και παρακολούθησης του ΕΠΑΝΑΔ, προκύπτουν τα κάτωθι:

Σαφήνεια Αρμοδιοτήτων – Επάρκεια – Καταλληλότητα του πλαισίου διαχείρισης

Το Σύστημα Διαχείρισης, σύμφωνα με την έρευνα που διενήργησε ο ΣΑ χαρακτηρίζεται σε γενικές γραμμές από την ΕΥΔ, τους ΕΦΔ και τους Δικαιούχους του ΕΠ ΑΝΑΔ 2007-2013, από ικανοποιητικό βαθμό σαφήνειας, καθώς κατά την άποψή τους έχει οριοθετημένες αρμοδιότητες και διακριτούς ρόλους, οι δε λειτουργίες των εμπλεκόμενων μερών είναι σαφείς.

Επίσης σύμφωνα με την έρευνα πεδίου το πλαίσιο διαχείρισης του ΕΠ ΑΝΑΔ 2007-2013 χαρακτηρίζεται από ικανοποιητικό βαθμό ποιότητας των ρυθμίσεων υλοποίησης, παρακολούθησης και ελέγχου. Παρόλο που η γενική εικόνα για το σύστημα διαχείρισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης του ΕΠΑΝΑΔ είναι ότι λειτουργεί ικανοποιητικά σε επίπεδο διαχείρισης, έκδοσης διοικητικών πράξεων κλπ, εκτιμάται ωστόσο, ότι κάποιες διαδικασίες παρουσιάζουν μεγάλο «διαχειριστικό κόστος»..

Παράλληλα, η ΕΥΔ-ΕΠ ΑΝΑΔ 2007-2013 που έχει επιφορτιστεί με τη διαχείριση και παρακολούθηση του ΕΠ ΑΝΑΔ 2007-2013 εκτιμάται ότι διαθέτει υψηλή ικανότητα ανταπόκρισης στις απαιτήσεις διαχείρισης και υλοποίησης του ΕΠ. Σημειώνεται δε, ότι παρά το μεγάλο φόρτο εργασίας των

στελεχών της ΕΥΔ - τις χρονοβόρες διαδικασίες προετοιμασίας προσκλήσεων, αξιολόγησης, επιλογής και ένταξης των Έργων, ο φορέας ανταποκρίνεται ικανοποιητικά στις απαιτήσεις του έργου του. Η ΕΥΔ παρέχει συστηματική και συνεχή υποστήριξη των Δικαιούχων για την επίλυση των προβλημάτων τους, ενώ ασχολείται καθημερινώς (σε επίπεδο χειριστή) με την παρακολούθηση των ενταγμένων Έργων που αποτελεί βασική προϋπόθεση βελτίωσης της αποτελεσματικότητας της υλοποίησης.

Αξίζει να σημειωθεί, αναφορικά με τη διάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας του ΕΠΑΝΑΔ, ότι η αρμόδια υπηρεσία προγραμματισμού και αξιολόγησης και συγκεκριμένα η Μονάδα Α δεν διαρθρώνεται σε περαιτέρω τμήματα / υπο-μονάδες, εν αντιθέσει με τα υπόλοιπα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΚΤ αλλά και ΕΦΔ όπου υπάρχουν διακριτά Μονάδες Α1, Α2, Α3 και Α4, αν και αποτελεί το υψηλότερο – σε όρους Δημόσιας Δαπάνης και χρηματοδοτικής βαρύτητας – ΕΠ που χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.

Στο επίπεδο των Δικαιούχων του ΕΠ καταγράφονται τα ακόλουθα βασικά συμπεράσματα.

- Στο ΕΠ περιλαμβάνονται δικαιούχοι, η επάρκεια των οποίων σε σχέση με τις αυξημένες απαιτήσεις κρίνεται ικανοποιητική, καθώς διαθέτουν ανθρώπινο δυναμικό, υλικοτεχνική υποδομή και μέσα για την αποτελεσματική υλοποίηση του έργου τους
- Στο ΕΠ περιλαμβάνονται δικαιούχοι, η επάρκεια των οποίων, ιδίως όσον αφορά στην υποχρέωση υποβολής περιοδικών αναφορών παρακολούθησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου που παρακολουθούν, δεν ανταποκρίνεται στις χρονικές δεσμεύσεις και απαιτήσεις του συστήματος διαχείρισης

Λήψη αποφάσεων:

Η ταχύτητα και η ποιότητα των διαδικασιών λήψης αποφάσεων στους επιμέρους φορείς που εμπλέκονται στην υλοποίηση, την διαχείριση και την παρακολούθηση των παρεμβάσεων του ΕΠ ΑΝΑΔ, σε επίπεδο θεσμικού πλαισίου, παρουσιάζει ικανοποιητικούς ρυθμούς επίτευξης, με την εμφάνιση μεμονωμένων περιπτώσεων καθυστερήσεων.

Αποκλίσεις κατά την υλοποίηση του ΕΠ:

Σε ότι αφορά την ύπαρξη μηχανισμού συστηματικού εντοπισμού και καταγραφής αποκλίσεων από τους στόχους κατά την υλοποίηση του ΕΠ ΑΝΑΔ 2007-2013 η ΕΥΔ ΕΠΑΝΑΔ έχει προβεί στην μηνιαία παρακολούθηση της χρηματοοικονομικής πορείας υλοποίησης του ΕΠΑΝΑΔ σε επίπεδο απολογιστικό και προγραμματικό, μέσω της τήρησης αναλυτικού πλάνου υλοποίησης (roadmap).

Συνεργασία – Συντονισμός

Από την μέχρι τώρα πορεία υλοποίησης του ΕΠ ΑΝΑΔ δεν έχουν διαπιστωθεί προβλήματα συντονισμού μεταξύ των διαφόρων εμπλεκόμενων φορέων, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι υφίστανται σαφείς ρόλοι και αρμοδιότητες μεταξύ των επιμέρους επιπέδων διοίκησης και λήψης αποφάσεων.

Διαχειριστική Επάρκεια Δικαιούχων

Οι ανάγκες βελτίωσης της αποτελεσματικότητας του συστήματος διαχείρισης και παρακολούθησης κατά τη μετάβαση από την Γ' στην Δ' Προγραμματική Περίοδο, οδήγησαν σε μία σειρά θεσμικών, κανονιστικών και λειτουργικών μεταρρυθμίσεων με κυριότερες τις παρεμβάσεις που αποσκοπούσαν στην βελτίωση της διαχειριστικής ικανότητας των δικαιούχων (πρότυπα διαχειριστικής επάρκειας). Οι Δικαιούχοι του ΕΠΑΝΑΔ, όπως και κάθε επιχειρησιακού προγράμματος, διαδραματίζουν ένα κομβικό ρόλο στις διαδικασίες υλοποίησης, δεδομένου ότι από την επάρκειά τους εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό η ένταξη ώριμων έργων και η αποτελεσματική υλοποίησή τους. Για τον λόγο αυτό, κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο επιδιώχθηκε η ενίσχυση της διοικητικής αποτελεσματικότητας των φορέων δικαιούχων συγχρηματοδοτούμενων έργων με την θέσπιση κανόνων επιβεβαίωσης της διαχειριστικής επάρκειας τους πριν από την ανάληψη της ευθύνης εκτέλεσης έργων (Υπουργική Απόφαση 22867/ΕΥΘΥ 984/28.05.2010 (ΦΕΚ 792/Β/8.6.2010) «Ρυθμίσεις για την επιβεβαίωση της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων της περιόδου 2007-2013».

Από την μέχρι σήμερα υλοποίηση του ΕΠ και ως προς τη δυνατότητα των Δικαιούχων να ανταποκριθούν επαρκώς στις ανάγκες προετοιμασίας, ένταξης και παρακολούθησης των έργων του ΕΠ ΑΝΑΔ αυτή κρίνεται ικανοποιητική, προβλήματα δε στην υλοποίηση που οφείλονται στους Δικαιούχους έχουν εντοπιστεί σε μεμονωμένες περιπτώσεις και σχετίζονται κυρίως με καθυστερήσεις στην προετοιμασία – ωρίμανση έργων και στην έλλειψη εξοικείωσης με εξειδικευμένα ζητήματα διαχείρισης συγχρηματοδοτούμενων έργων.

D.3.2 Μηχανισμοί Ελέγχου

Το σύστημα ελέγχου των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου προσδιορίζεται από τα Άρθρα 15-16 του Ν. 3614/2007 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007-2013», όπως αυτός τροποποιήθηκε με τον Ν.3840/2010 (ΦΕΚ 53/31.03.2010).

Η επάρκεια και η καταλληλότητα του συστήματος ελέγχου είναι συνάρτηση διαφόρων παραγόντων που περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

1. Η οργάνωση των αντίστοιχων μονάδων των Διαχειριστικών Αρχών και η χρήση εργαλείων ελέγχου, εναλλακτικών μεθοδολογιών ελέγχου ανά τύπο πράξεων, κλπ.
2. Η διαδικασία προγραμματισμού των ελέγχων και τα χρησιμοποιούμενα κριτήρια για την επιλογή των ελεγχόμενων έργων.
3. Ο αριθμός των προληπτικών ελέγχων που έχουν πραγματοποιηθεί σε συνδυασμό με τη δημόσια δαπάνη που αντιστοιχεί στα έργα που έχουν ελεγχθεί και το ποσοστό της στο σύνολο της δημόσιας δαπάνης των υλοποιούμενων έργων.
4. Ο αριθμός των επιτόπιων ελέγχων που έχουν πραγματοποιηθεί κατά την εκτέλεση πράξεων.
5. Τα συμπεράσματα των ελέγχων ως προς μια σειρά παραμέτρων όπως είναι η τήρηση της νομιμότητας και κανονικότητας πράξεων και διαδικασιών, η αξιοπιστία των πληροφοριών που δηλώνονται από το δικαιούχο, η τήρηση των δεσμεύσεων του δικαιούχου στο πλαίσιο του έργου, η τήρηση κανόνων δημοσιότητας κλπ.
6. Το βαθμό ενημέρωσης της Επιτροπής Παρακολούθησης για τους διενεργηθέντες ελέγχους, τα αποτελέσματά τους και τις ενέργειες που ακολουθούν σε εφαρμογή αποτελεσμάτων των ελέγχων.
7. Την τήρηση των υποχρεώσεων υποβολής ελέγχων για το σύνολο των έργων για τα οποία διενεργείται έλεγχος και εισαγωγής των πορισμάτων των ελέγχων στο ΟΠΣ.

Στο πλαίσιο του ΕΠΑΝΑΔ έχουν πραγματοποιηθεί μέχρι σήμερα :

- **Εβδομήντα τέσσερις Επιτόπιοι Έλεγχοι από την Αρμόδια Μονάδα της ΕΥΔ ΕΠΑΝΑΔ σε έργα του Προγράμματος.** Εξ αυτών εξήντα οκτώ έλεγχοι χουν ολοκληρωθεί χωρίς ευρήματα, ενώ επτά έργα παρουσίασαν δαπάνες εκτός περιόδου επιλεξιμότητας. Το συνολικό μη επιλέξιμο ποσό ανήλθε στα 26.341 ευρώ.
- **Δώδεκα έλεγχοι από την Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου** χωρίς να παρουσιαστούν ευρήματα.
- **Δεκατέσσερις έλεγχοι από τα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής** με επιπτώσεις στην επιλεξιμότητα δαπανών που ανέρχονται σε 21.854 ευρώ.

D.3.3 Κριτήρια Επιλογής Πράξεων

Σύμφωνα με το πλαίσιο των Διατάξεων Εφαρμογής του ΕΠ, η Διαχειριστική Αρχή εφαρμόζει διαδικασίες αξιολόγησης των πράξεων προκειμένου αυτές να ενταχθούν στο ΕΠ, με βάση κριτήρια επιλογής που εγκρίνονται από την Επιτροπή Παρακολούθησης. Στο πλαίσιο αυτό η Διαχειριστική Αρχή μεριμνά για την παροχή στους δυνητικούς δικαιούχους λεπτομερών πληροφοριών σχετικά με τις προγραμματισμένες δράσεις του ΕΠ και τα εγκεκριμένα κριτήρια ένταξης πράξεων σε αυτές.

Για την αποτελεσματική και ενδεδειγμένη αξιολόγηση των υποβαλλόμενων προτάσεων των Δικαιούχων, η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης εφαρμόζει τα κριτήρια ένταξης, όπως εγκρίνονται από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. ενσωματώνοντας τις παρατηρήσεις των μελών της και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Το σύστημα επιλογής πράξεων για την ένταξη έργων του ΕΠ περιλαμβάνει δύο ομάδες κριτηρίων: (α) Κριτήρια πληρότητας στοιχείων πρότασης και (β) Κριτήρια αξιολόγησης πράξεων τα οποία αναλύονται σε περαιτέρω κατηγορίες κριτηρίων.

Τα κριτήρια πληρότητας στοιχείων της πρότασης έχουν στόχο τη διασφάλιση των ελάχιστων προϋποθέσεων, προκειμένου να πραγματοποιηθεί η αξιολόγηση. Με τα κριτήρια αξιολόγησης πράξεων εξετάζεται το περιεχόμενο της πρότασης (πληρότητα, σαφήνεια, σκοπιμότητα, ωριμότητα) και η τήρηση των εθνικών και κοινοτικών κανόνων. Τα κριτήρια κάθε κατηγορίας εξειδικεύονται περαιτέρω κατά τη δημοσίευση των προσκλήσεων, ανάλογα με το είδος των πράξεων που προκηρύσσονται.

Η αξιολόγηση των προτάσεων, που υποβάλλονται από τους Δικαιούχους, αποσκοπεί στην διασφάλιση της τυπικής και ουσιαστικής επάρκειας της κάθε πρότασης σε σχέση με τους στόχους, τις διαδικασίες και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα του Επιχειρησιακού Προγράμματος, του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) και ευρύτερα του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας που διενεργήθηκε από το ΣΑ προκύπτουν τα ακόλουθα βασικά συμπεράσματα ως προς τα κριτήρια επιλογής πράξεων του ΕΠΑΝΑΔ:

- οι προβλεπόμενες ρυθμίσεις για την επιλογή πράξεων βάσει αξιολόγησης επί προκαθορισμένων κριτηρίων προσομοιάζουν στις αντίστοιχες ρυθμίσεις που ίσχυσαν και κατά την προηγούμενη προγραμματική περίοδο,
- οι διαδικασίες υποβολής αιτήσεων είναι σαφείς για τους υποψήφιους δικαιούχους
- η εφαρμογή των εξειδικευμένων κριτηρίων επιλογής / ένταξης έργων στο ΕΠ ανά Άξονα Προτεραιότητας χαρακτηρίζεται από ικανοποιητικό βαθμό ποιότητας και πληρότητας
- υπάρχουν περιπτώσεις που απαιτήθηκε σημαντικός φόρτος εργασίας από την ΕΥΔ ΕΠ ΑΝΑΔ προκειμένου οι δικαιούχοι να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του προγραμματισμού έργων με βάση το σύστημα κριτηρίων επιλογής πράξεων του ΕΠ (Δημιουργία θέσεων απασχόλησης σε τοπικό επίπεδο μέσω προγραμμάτων κοινωφελούς χαρακτήρα -Προγράμματα Κοινωφελούς εργασίας μέσω ΜΚΟ στο πλαίσιο του ΘΑΠ 3).
- η λειτουργία των διαδικασιών αξιολόγησης πράξεων με βάση το σύστημα των εξειδικευμένων κριτηρίων επιλογής πράξεων κρίνεται ικανοποιητική, ενώ γενικά δεν εντοπίζονται περιπτώσεις παρεμβάσεων για τις οποίες απαιτείται τροποποίηση των υφιστάμενων κριτηρίων επιλογής πράξεων.

Πρόσθετα επισημαίνεται ότι σημαντική ποιοτική διοικητική παρέμβαση αποτέλεσε το νέο διαχειριστικό πλαίσιο, για την υλοποίηση ενεργειών συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης μέσω της εφαρμογής του συστήματος χορήγησης «επιταγών κατάρτισης» (voucher), που τοποθετεί τον άνεργο/ωφελούμενο στο επίκεντρο της πολιτικής, επιταχύνει τις διαδικασίες υλοποίησης προγραμμάτων ΣΕΚ και απλοποιεί τις διαδικασίες και τη διαφάνεια της επιλογής (ηλεκτρονική υποβολή αιτήσεων).

D.3.4 Συμβολή της Εταιρικής Σχέσης στην Υλοποίηση του Προγράμματος

Στο άρθρο 11 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006 διατυπώνεται η απαίτηση της επίτευξης των στόχων των Ταμείων στο πλαίσιο στενής συνεργασίας, εταιρική σχέση, τόσο μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Κράτους-Μέλους, όσο και μεταξύ του Κράτους-Μέλους και των ενδιαφερόμενων φορέων σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο (κάθετη και οριζόντια διάσταση της εταιρικής σχέσης).

Στο πλαίσιο του ΕΠ Ανάπτυξη του Ανθρώπινου Δυναμικού 2007-13, η εταιρική σχέση, σε όλα τα επίπεδα σχεδιασμού και υλοποίησης του ΕΠ, διασφαλίζεται με μέτρα όπως:

- Η εφαρμογή διαδικασιών ευρείας διαβούλευσης σε όλα τα επίπεδα σχεδιασμού με στόχο την διαμόρφωση πολύπλευρης προσέγγισης των εναλλακτικών επιλογών ανάπτυξης, μέσω γόνιμου και αποτελεσματικού διαλόγου με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς.
- Η εκπροσώπηση των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων, των αντιπροσωπευτικών ΜΚΟ, των εκπροσώπων των ΟΤΑ Α και Β' βαθμού στη σύνθεση της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠ, η οποία αποτελεί τον κύριο μηχανισμό για την διασφάλιση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας του ΕΠ, όπου αντιπροσωπεύονται όλοι οι σχετικοί με τους στόχους και τις δράσεις του προγράμματος φορείς.

Η επιλογή των σχετικών εταίρων σε κάθε επίπεδο υλοποίησης του ΕΠ λαμβάνει υπόψη τους κάτωθι παράγοντες:

- Την εμπειρία και ικανότητα των εταίρων στους τομείς που εστιάζει το ΕΠ.
- Την ανάγκη προώθησης της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών καθώς της βιώσιμης ανάπτυξης του τομέα αναφοράς του ΕΠ.

Σε ότι αφορά στην **συμβολή της εταιρικής σχέσης** στην ποιότητα της παρακολούθησης και της υλοποίησης, σημειώνεται ότι η κατάρτιση του ΕΠ ΑΝΑΔ 2007-2013 έχει βασιστεί σε εκτενέστατη διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης με Εθνικές και Περιφερειακές αρχές και κοινωνικούς εταίρους. Οι σχετικές ρυθμίσεις που προβλέπονται στις διατάξεις εφαρμογής του ΕΠ εκτιμάται ότι παρέχουν ένα επαρκές πλαίσιο,.

Από την εξέταση της λειτουργίας της εταιρικής σχέσης προέκυψαν τα ακόλουθα βασικά ευρήματα.

- Ικανοποιητική συμμετοχή των εμπλεκόμενων εταίρων στην επιτροπή παρακολούθησης.
- Η εταιρική σχέση έχει θετική επίδραση κυρίως ως προς την τήρηση κανόνων εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας (συμβάσεις, κρατικές ενισχύσεις) και την αυξημένη αποδοχή των παρεμβάσεων από τους εμπλεκόμενους φορείς . Σε μικρότερο βαθμό η θετική επίδραση αφορά στην βελτίωση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας των διαδικασιών προγραμματισμού και την αποτελεσματική λήψη αποφάσεων
- Οι απαιτούμενες ενέργειες που θα πρέπει να αναληφθούν για να μεγιστοποιηθεί η προστιθέμενη αξία της εταιρικής σχέσης εστιάζονται σε περαιτέρω ενέργειες δημοσιότητας από πλευράς ΕΥΔ προς τους δικαιούχους για την καλύτερη δυνατή κατανόηση του εφαρμοστικού πλαισίου των πράξεων.

D.3.5 Διασφάλιση της Συμβατότητας με τις Κοινοτικές Πολιτικές

Η διασφάλιση της συμβατότητας προς τις κοινοτικές πολιτικές και η εφαρμογή των κανόνων περί ανταγωνισμού, δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών καθώς και πληροφόρησης και δημοσιότητας αποτελεί θεσμοθετημένη αρμοδιότητα της ΕΥΔ-ΕΠ ΑΝΑΔ 2007-2013.

Η στρατηγική, όσο και οι στόχοι και οι προτεραιότητες του παρόντος ΕΠ περιλαμβάνουν ενσωματωμένες τις αρχές της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας των Ατόμων Με Αναπηρία, όπως προβλέπεται και στο άρθρο 16 του Κανονισμού 1083/2006. Στο πλαίσιο του παρόντος ΕΠ όλες οι πολιτικές και δράσεις κινητοποιούνται προκειμένου να επιτευχθεί η αρχή της μη διάκρισης, λόγω του φύλου, της φυλής ή της εθνικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, της ύπαρξης αναπηρίας, της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού κατά τα διάφορα στάδια υλοποίησης των δράσεων και ειδικότερα, της πρόσβασης σε αυτά. Στην πράξη αυτό σημαίνει ότι τα θέματα της μη διάκρισης αποτελούν ενδογενή συστατικά στοιχεία του Επιχειρησιακού Προγράμματος, από την τη διαμόρφωση στρατηγικής έως την τελική αξιολόγηση, ενώ ενσωματώνονται στο σχεδιασμό και εφαρμογή όλων των αξόνων, δράσεων και προτεραιοτήτων κάθε παρέμβασης.

Η ΕΥΔ-ΕΠΑΝΑΔ 2007-2013 μεριμνά για τη διασφάλιση της τήρησης των Κοινοτικών Πολιτικών για κάθε πράξη ξεχωριστά, τόσο κατά τη διαδικασία αξιολόγησής της όσο και κατά την υλοποίηση, σύμφωνα με τα εγκεκριμένα κριτήρια επιλογής πράξεων. Για το σκοπό αυτό, η ΕΥΔ έχει συμμετάσχει σε σημαντικό αριθμό τεχνικών συσκέψεων, ενημερωτικών συναντήσεων και ημερίδων, ενώ παράλληλα βρίσκεται σε διαρκή επαφή και επικοινωνία με τους Δικαιούχους του Προγράμματος. Σε κάθε περίπτωση η συμβατότητα με τις Κοινοτικές πολιτικές συμπεριλαμβάνεται σαν κριτήριο επιλεξιμότητας πράξεων σε όλες τις Πράξεις του ΕΠ ΑΝΑΔ 2007-2013, ενώ παράλληλα έχει ληφθεί υπόψη ως απαραίτητο κριτήριο όλων των επιτόπιων ελέγχων, για τις έως σήμερα τροποποιήσεις του ΕΠ, αλλά και την πρόσφατη αναθεώρηση αυτού. Ειδικότερα η τήρηση της συμβατότητας του ΕΠ με τις οριζόντιες Κοινοτικές Πολιτικές περιλαμβάνεται πρωτίστως στο σύστημα επιλογής πράξεων του ΕΠ ΑΝΑΔ 2007-2013 καθώς, στο σύνολο των εγκεκριμένων κριτηρίων για την ένταξη πράξεων, περιλαμβάνονται ως διακριτά κριτήρια:

- Στη Β΄ Ομάδα Κριτηρίων «*Τήρηση εθνικών και κοινοτικών κανόνων*» το Κριτήριο Β4: «*Προαγωγή της ισότητας των ευκαιριών και μη διάκριση*»), με το οποίο εξετάζεται εάν ο δικαιούχος κατά τις διαδικασίες υλοποίησης της πράξης, όπως για παράδειγμα κατά την επιλογή των ωφελουμένων εφαρμόζει κανονιστικό πλαίσιο που δεν αντίκειται στις αρχές της ισότητας των δύο φύλων και

της μη διάκρισης εξαιτίας του φύλου, της φυλής ή της εθνικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, της ύπαρξης αναπηρίας, της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού.

- Στη Β' Ομάδα Κριτηρίων «Τήρηση εθνικών και κοινοτικών κανόνων» το Κριτήριο Β5: «Τήρηση των κανόνων για την εξασφάλιση προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία», με το οποίο εξετάζεται ο τρόπος με τον οποίο η πράξη διασφαλίζει τις προϋποθέσεις συμμετοχής για όλες τις κατηγορίες ΑμεΑ στις υπηρεσίες και στην πληροφόρηση, με τη χρήση τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ).

Παράλληλα, η προαγωγή της ισότητας των δυο φύλων και η διασφάλιση της αρχής της μη διάκρισης στα διάφορα στάδια υλοποίησης του ΕΠ διασφαλίζεται μέσω των Διατάξεων Εφαρμογής του Ε.Π., οι οποίες προβλέπουν:

- Την ισόρροπη κατά το δυνατόν συμμετοχή ανδρών και γυναικών στην επιτροπή παρακολούθησης του ΕΠ και την εκπροσώπηση σε αυτή κρατικών αρχών που είναι αρμόδιες για θέματα ισότητας καθώς και κοινωνικών οργανώσεων ειδικών πληθυσμιακών ομάδων
- Τη λήψη κατάλληλων μέτρων για τη δημοσιοποίηση του προγράμματος και των ειδικότερων δράσεων που περιλαμβάνονται σε αυτό, ώστε να διασφαλίζεται η κατά το δυνατό ευρύτερη δυνατότητα πρόσβασης στην κοινοτική συγχρηματοδότηση. Στα μέτρα αυτά συμπεριλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η αποστολή των προκηρύξεων σε όλα τα μέλη της επιτροπής παρακολούθησης του ΕΠ αλλά και σε όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς, οι οποίοι μπορούν να εξασφαλίσουν ευρεία διάδοση τόσο των ευκαιριών χρηματοδότησης όσο και των ειδικών όρων και προϋποθέσεων για τη λήψη της.
- Την παρακολούθηση και τη σχετική ενημέρωση της επιτροπής παρακολούθησης του ΕΠ και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, μέσω της ετήσιας έκθεσης, όσον αφορά τα μέτρα που έχουν ληφθεί σε σχέση με την παροχή ίσων ευκαιριών στο πλαίσιο του ΕΠ, την αποτελεσματικότητά τους και τις διορθωτικές παρεμβάσεις που απαιτούνται ώστε να διασφαλίζεται η αρχή της μη διάκρισης.

Δημοσιότητα

Η δημοσιότητα των παρεμβάσεων του ΕΠ ΑΝΑΔ έχει ιδιαίτερη σημασία για την ευρύτερη διάχυση των παρεμβάσεων στις ομάδες – στόχους και την αξιοποίηση των ωφελειών εκ μέρους των τελευταίων.

Διαπιστώνεται τροποποίηση των δράσεων δημοσιότητας που περιλαμβάνονται στο Επικοινωνιακό Σχέδιο του Ε.Π., τόσο λόγω της πτώχευσης του αναδόχου του έργου: Εξειδίκευση της Επικοινωνιακής Στρατηγικής και Εφαρμογή Σχεδίου Δράσεων Πληροφόρησης και Δημοσιότητας του Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού», όσο και λόγω της γενικότερης οικονομικής συγκυρίας στη χώρα που επέβαλε περιορισμό των δαπανηρών δράσεων προβολής.

Στο πλαίσιο αυτό κρίνεται σκόπιμη η επικαιροποίηση του Επικοινωνιακού Σχεδίου, σε συνάρτηση με τις σχεδιαζόμενες δράσεις του Ε.Π. και την παρούσα οικονομική πραγματικότητα, καθώς και η ένταξη νέου έργου Συμβούλου Δημοσιότητας για το ΕΠ. Βασικός στόχος παραμένει η πολύπλευρη πληροφόρηση των πολιτών για τη συμμετοχή τους στις παρεμβάσεις του ΕΠ ΑΝΑΔ και η διαρκής αναζήτηση εργαλείων προβολής που συνδυάζουν χαμηλό κόστος και μεγάλη απήχηση.

D.4 Οι Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης (ΕΦΔ) στο πλαίσιο του συστήματος διαχείρισης, υλοποίησης και παρακολούθησης του ΕΠ ΑΝΑΔ

Η παρούσα ενότητα σκοπό έχει να αναδείξει το ρόλο των Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης στην διαχείριση και παρακολούθηση των προγραμμάτων και παρεμβάσεων που υλοποιούν καθώς επίσης να επισημάνει τυχόν δυσλειτουργίες που επηρεάζουν άμεσα την συνολική διαχείριση και παρακολούθηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Συμφώνα και με τα όσα αναφέρονται στην Ενότητα C 1.3.1 οι ενδιάμεσοι φορείς διαχείρισης με βάση το άρθρο 59 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006 δύνανται να αναλάβουν μέρος ή το σύνολο των αρμοδιοτήτων της διαχειριστικής αρχής σε σχέση με δικαιούχους που εκτελούν πράξεις για λογαριασμό και υπό την ευθύνη της.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» έχει εκχωρήσει σημαντικό μέρος της συγχρηματοδοτούμενης δαπάνης σε Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης το οποίο ανέρχεται στο 80% της προγραμματικής δημόσιας δαπάνης του προγράμματος.

Ο ΟΑΕΔ, αποτελεί το σημαντικότερο ΕΦΔ του ΕΠ ΑΝΑΔ, λαμβάνοντας υπόψη αφενός τη χρηματοδοτική βαρύτητα των πράξεων που διαχειρίζεται και αφετέρου το θεσμικό του ρόλο ως την αρμόδια δημόσια αρχή και κεντρική δομή διαχείρισης των ενεργητικών πολιτικών αγοράς εργασίας για την ανάσχεση της ανεργίας, για την προώθηση της απασχόλησης και την επαγγελματική κατάρτιση ανέργων και εργαζομένων, των παθητικών πολιτικών που αφορούν σε μέτρα ασφάλισης της ανεργίας και άλλων επιδομάτων και παροχών κοινωνικής προστασίας και των ενεργητικών πολιτικών για την αρχική επαγγελματική εκπαίδευση σε συνδυασμό με την πρακτική άσκηση (σύστημα Μαθητείας).

Ως εκ τούτου έχει αναλάβει στο πλαίσιο του ΕΠΑΝΑΔ, τη διαχείριση πράξεων που σχετίζονται με την Ενίσχυση της Προσαρμοστικότητας του Ανθρώπινου Δυναμικού και των Επιχειρήσεων (στο πλαίσιο ΘΑΠ 2) και με τη Διευκόλυνση της Πρόσβασης στην Απασχόληση (στο πλαίσιο του ΘΑΠ 3), καθώς και πράξεις συστημικού χαρακτήρα στο πλαίσιο των ΑΠ 1,2 και 3.

Η συμβολή του ΟΑΕΔ στη χρηματοοικονομική πορεία του επιχειρησιακού προγράμματος είναι σημαντική (συνεισφέρει με 26% στις συνολικές εντάξεις του ΕΠ και με 43% στις δαπάνες) δεδομένης και της φύσεως των δράσεων που υλοποιεί οι οποίες είναι άμεσα συνδεδεμένες το υφιστάμενο κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον. Ωστόσο διαπιστώνονται δυσχέρειες στο σχεδιασμό των προγραμμάτων που υλοποιεί, γεγονός που επηρεάζει τη πορεία των έργων του και κατ'επέκταση τη πορεία του ΕΠ, καθώς ο οργανισμός δεσμεύει σημαντικό μέρος της προγραμματικής δημόσιας δαπάνης.

Στο **Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού** (Ε.Ι.Ε.Α.Δ.), ως ΕΦΔ, έχουν εκχωρηθεί 200 εκ ευρώ για δράσεις ενίσχυσης της προσαρμοστικότητας εργαζομένων και επιχειρήσεων στο πλαίσιο του ΘΑΠ2.

Η **Ειδική Υπηρεσία του Τομέα Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης** αποτελεί έναν βασικό ενδιάμεσο φορέα διαχείρισης του προγράμματος καθώς διαχειρίζεται πράξεις του ΘΑΠ 4 και το σύνολο των κατηγοριών παρέμβασης του ΘΑΠ5.

Η **Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση** έχει ορισθεί ενδιάμεσος φορέας διαχείρισης του ΕΠ ΑΝΑΔ για την Ανάπτυξη και εφαρμογή Συστήματος Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης – Σύστημα 4 ΕΣΣΕΕΚΑ» στο πλαίσιο του ΘΑΠ 1 και για τη πιστοποίηση πρότερης μάθησης και επαγγελματικής εμπειρίας στο πλαίσιο του ΘΑΠ 2. Το συνολικό εκχωρηθέν ποσό αρχικά ανήλθε σε 65,6 εκ ευρώ (25,6 εκ για το ΘΑΠ 1 και 20 εκ για το ΘΑΠ 2), ωστόσο αναμένεται να μειωθεί σύμφωνα με το προγραμματισμό της ΕΥΔ ΕΠΑΝΑΔ σχετικά με την εξειδίκευση και υλοποίηση του συνόλου του ΕΠ, με βάση της διαθέσιμη δημόσια δαπάνη.

Τέλος, διαπιστώνεται ότι υπάρχει σημαντικός αριθμός ΕΦΔ που διαχειρίζονται μικρότερης χρηματοδοτικής βαρύτητας πράξεις, με ταξύ των οποίων περιλαμβάνονται:

- οι ΕΔΑ των Περιφερειών με εκχωρηθέν ποσό 80 εκ ευρώ εκχωρηθέν ποσό για την δράση των Τοπικών Σχεδίων Δράσης για την Απασχόληση (ΤοπΣΑ)
- Η Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής – Γενική Γραμματεία Ισότητας για δράσεις προώθησης της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων γυναικών με εκχωρηθέν ποσό 10 εκ ευρώ
- Η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας με εκχωρηθέν ποσό 25,5 εκ ευρώ για δράσεις απασχόλησης προσωπικού υψηλού επιστημονικού επιπέδου

D.5 Συμπεράσματα και Προτάσεις

- Για την αξιολόγηση των μηχανισμών παρακολούθησης ο Σύμβουλος Αξιολόγησης προχώρησε σε βιβλιογραφική επισκόπηση του κανονιστικού και θεσμικού πλαισίου και στη διενέργεια συνεντεύξεων (επί τη βάσει δομημένου ερωτηματολογίου) με φορείς που εμπλέκονται στην

υλοποίηση του ΕΠ ΑΝΑΔ. Οι εμπλεκόμενοι φορείς που συμμετείχαν στην έρευνα ήταν: η ΕΥΔ ΕΠΑΝΑΔ (Μονάδα Α, Β1, Β2 και Γ), τρεις ΕΦΔ (Ειδική Υπηρεσία για την Κοινωνική Ένταξη και την Κοινωνική Οικονομία, Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού, Ειδική Υπηρεσία Τομέα Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης) και ένας βασικός δικαιούχος (Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης).

- Συνολικά το σύστημα διαχείρισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης του ΕΠΑΝΑΔ κρίνεται ότι λειτουργεί ικανοποιητικά σε επίπεδο διαχείρισης.
- Σημαντική συμβολή στην επιτυχή υλοποίηση των παρεμβάσεων του προγράμματος αποτελεί η εύρυθμη συνεργασία της ΕΥΔ ΕΠΑΝΑΔ με λοιπούς φορείς όπως η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΥΣΕΚΤ).
- Το Σύστημα Διαχείρισης, επί τη βάσει απαντήσεων των στελεχών χαρακτηρίζεται από την ΕΥΔ, τους ΕΦΔ και τους Δικαιούχους του ΕΠ ΑΝΑΔ 2007-2013, από ικανοποιητικό βαθμό σαφήνειας, καθώς κατά την άποψή τους έχει οριοθετημένες αρμοδιότητες και διακριτούς ρόλους, ενώ και οι λειτουργίες των εμπλεκόμενων μερών είναι σαφείς.
- Ο μηχανισμός εντοπισμού και καταγραφής αποκλίσεων από τους στόχους κατά την υλοποίηση του ΕΠ ΑΝΑΔ 2007-2013 κρίνεται ως συστηματικός και επαρκής και περιλαμβάνει εργαλεία όπως τα δελτία παρακολούθησης φυσικού (ανά εξάμηνο) και οικονομικού αντικείμενου (όποτε καταγράφεται δαπάνη), τα roadmaps (ανά μήνα) και συστηματικό έλεγχο (ανά μήνα) των κατανομών όπου ελέγχονται επισταμένως τα παραδοτέα, οι δαπάνες, το φυσικό αντικείμενο κάθε δικαιούχου προτού δοθεί η επόμενη κατανομή.
- Η ταχύτητα και η ποιότητα των διαδικασιών λήψης αποφάσεων στους επιμέρους φορείς που εμπλέκονται στην υλοποίηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση των παρεμβάσεων του ΕΠ ΑΝΑΔ βάσει των απαντήσεων των εμπλεκόμενων κρίνεται ως ικανοποιητική.
- Σε ότι αφορά στη συμβολή της εταιρικής σχέσης στην ποιότητα της παρακολούθησης και της υλοποίησης, σημειώνεται ότι η κατάρτιση του ΕΠ ΑΝΑΔ 2007-2013 έχει βασιστεί σε εκτενέστατη διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης με Εθνικές και Περιφερειακές αρχές και φορείς, με κοινωνικούς εταίρους.
- Διαπιστώνεται τροποποίηση των δράσεων δημοσιότητας, που περιλαμβάνονται στο Επικοινωνιακό Σχέδιο του Ε.Π., τόσο λόγω της πτώχευσης του αναδόχου του έργου: Εξειδίκευση της Επικοινωνιακής Στρατηγικής και Εφαρμογή Σχεδίου Δράσεων Πληροφόρησης και Δημοσιότητας του Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού», όσο και λόγω της γενικότερης οικονομικής συγκυρίας στη χώρα που επέβαλε περιορισμό των δαπανηρών δράσεων προβολής.
- Το ΕΠΑΝΑΔ διαθέτει 12 Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης προς τους οποίους, μέχρι τέλους 2012, είχε εκχωρηθεί το 78% της προγραμματικής δαπάνης (περίπου 2.1 δισ. €) και 395 Δικαιούχους (μη συμπεριλαμβανομένων εκείνων από δράσεις κρατικών ενισχύσεων). Σημαντική στην κατεύθυνση ενίσχυσης της παρακολούθησης πορείας των εκχωρημένων προς ΕΦΔ πόρων είναι η περαιτέρω παροχή τεχνικής βοήθειας στους Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης και στους Δικαιούχους του Προγράμματος,

Ενέργειες που θα μπορούσαν να βελτιώσουν τον μηχανισμό διαχείρισης του ΕΠ ΑΝΑΔ είναι οι κάτωθι:

1. Οριζόντιες ενέργειες ενημέρωσης και εκπαίδευσης των ΕΦΔ και δικαιούχων από την ΕΥΔ ΕΠΑΝΑΔ προκειμένου να επιτευχθεί η μεταφορά τεχνογνωσίας και η οριζόντια στήριξη τους.
2. Νομική υποστήριξη των Δικαιούχων για την αντιμετώπιση ενστάσεων – προσφυγών κατά τις διαδικασίες δημοπράτησης των πράξεων που υλοποιούν
3. Επεξεργασία εναλλακτικών σχεδίων αντιμετώπισης δυνητικής αστοχίας ορισμένων ΕΦΔ ή Δικαιούχων.
4. Απλούστευση των διαδικασιών συγκέντρωσης στοιχείων για τα προτυποποιημένα έντυπα παρακολούθησης σε συνδυασμό με την άρση της υποχρέωσης υποβολής τους σε περίπτωση που δεν υπάρχει εξέλιξη στο φυσικό ή οικονομικό αντικείμενο.
5. Διαχειριστικές αλλαγές που ενδεχομένως θα μπορούσαν να λάβουν χώρα περιλαμβάνουν τις κάτωθι ενέργειες:
 - Κατάργηση διαδικασίας οικονομικών υπολόγων
 - Επιλογή ΕΦΔ και Δικαιούχων φορέων μέσα από ανοιχτή διαγωνιστική διαδικασία (όπως συμβαίνει σε άλλα κράτη – μέλη) που θα προσδώσει αυξημένα εχέγγυα για την αναμενόμενη αποτελεσματικότητα.

6. επικαιροποίηση του Επικοινωνιακού Σχεδίου, σε συνάρτηση με τις σχεδιαζόμενες δράσεις του Ε.Π. και την παρούσα οικονομική πραγματικότητα, καθώς και η ένταξη νέου έργου Συμβούλου Δημοσιότητας για το ΕΠ.

Ε Ειδικά Αξιολογητικά Ερωτήματα

Ε.1 Αξιολόγηση της Περιβαλλοντικής επίδοσης του Προγράμματος και της σύνδεσής του με τις αρχές της πράσινης ανάπτυξης

Αντικείμενο της παρούσας ενότητας του ΣΑ αποτελεί η Αξιολόγηση της Περιβαλλοντικής επίδοσης του ΕΠΑΝΑΔ και της σύνδεσής του με τις αρχές της πράσινης ανάπτυξης. Η δυνατότητα αξιολόγησης της Περιβαλλοντικής επίδοσης του ΕΠΑΝΑΔ είναι περιορισμένη, σύμφωνα με το υπ' αριθμ. 125842/30-1-2007 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και δεν εμπίπτει στα σχέδια και προγράμματα της παραγράφου 1α του άρθρου 3 (Πεδίο εφαρμογής) της με α.π. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/2006 ΚΥΑ (ΦΕΚ/1225/Β/5-9-2006) «Διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ)». Ως εκ τούτου, δεν απαιτείται η τήρηση της διαδικασίας περιβαλλοντικού προελέγχου, σύμφωνα με το άρθρο 5 της α' σχετικής ΚΥΑ, ούτε η τήρηση της εφαρμογής Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ), σύμφωνα με το άρθρο 7 της α' σχετικής ΚΥΑ. Με βάση την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής "ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ «ΕΥΡΩΠΗ 2020»" 26.1.2011 COM(2011) 17 προωθείται ευθέως η έννοια της πράσινης ανάπτυξης ως εργαλείο ανταγωνιστικότητας και προώθησης της οικονομικής ανάπτυξης και της απασχόλησης. Η στρατηγική «Ευρώπη 2020» καθορίζει ένα όραμα για μια κοινωνική οικονομία της αγοράς στην Ευρώπη κατά την επόμενη δεκαετία και βασίζεται σε τρεις συναρθρωμένους και αλληλοενισχυόμενους τομείς προτεραιότητας:

- **έξυπνη ανάπτυξη**, με τη θεμελίωση της οικονομίας στη γνώση και την καινοτομία
- **βιώσιμη ανάπτυξη**, με την προώθηση μιας ανταγωνιστικής οικονομίας χαμηλών εκπομπών άνθρακα που θα αξιοποιεί αποτελεσματικά τους πόρους που διαθέτει, και
- **ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς**, η οποία θα προάγει μια οικονομία υψηλής απασχόλησης και θα οδηγεί σε κοινωνική και γεωγραφική συνοχή.

Στο πλαίσιο αυτό, η πράσινη ανάπτυξη αποτελεί ένα νέο μοντέλο με εφαρμογή σε όλους τους τομείς της κοινωνίας, το οποίο επιδιώκει την ανασυγκρότηση της παραγωγικής βάσης της χώρας, την ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Η ανάδειξη αυτού του νέου αναπτυξιακού προτύπου ανοίγει μεν νέες δυνατότητες σε όλους σχεδόν τους τομείς της οικονομίας, δημιουργεί ωστόσο νέες ανάγκες σε γνώσεις και δεξιότητες. Μάλιστα, όπως καταγράφεται και σε σχετική μελέτη του Cedefop σχετικά με την ανάπτυξη των πράσινων δεξιοτήτων στην Ευρώπη, η ζήτηση για τέτοιες δεξιότητες αναμένεται να αυξηθεί όχι μόνο στους καθαρά περιβαλλοντικούς κλάδους αλλά σε όλους τους τομείς της οικονομίας και σε όλα τα επίπεδα απασχόλησης. Η συμβολή του ΕΠ ΑΝΑΔ στην προώθηση της πράσινης ανάπτυξης κρίνεται με βάση την μέχρι σήμερα υλοποίηση ως ιδιαίτερα ικανοποιητική με βάση την υλοποίηση σημαντικής βαρύτητας ενταγμένων στοχευόμενων έργων υπέρ της πράσινης ανάπτυξης και την υιοθέτηση κριτηρίων και κατευθύνσεων στο πλαίσιο των προσκλήσεων που ενθαρρύνουν την υλοποίηση πράξεων υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος και της ενίσχυσης της πράσινης οικονομίας και απασχόλησης. Ειδικότερα:

- **Στο Θεματικό Άξονα Προτεραιότητας 3 «Διευκόλυνση της Πρόσβασης στην Απασχόληση» εντοπίζονται σημαντικές προϋπολογιστικής βαρύτητας δράσεις που προωθούν την πράσινη ανάπτυξη:**
 - Στο πλαίσιο της ΚΠ 3.1.6 «Συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση ανέργων βάσει στοχευμένης ηλκιακής και κλαδικής προσέγγισης» έχουν ενταχθεί και υλοποιούνται πράξεις με τίτλο «**Κατάρτιση ανέργων σε πιστοποιημένα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ) με υποχρεωτική απασχόληση σε θέσεις συναφείς με θέματα αειφόρου περιβαλλοντικής διαχείρισης (πράσινα επαγγέλματα)**», συνολικού προϋπολογισμού 94.600.000€. Οι εν λόγω πράξεις με δικαιούχο την ΕΥΕ που εκτελούνται από πιστοποιημένα ΚΕΚ αφορούν στην κατάρτιση και την υποχρεωτική απασχόληση συνολικά 7.000 ανέργων σε θέσεις εργασίας που προωθούν την ορθή περιβαλλοντική διαχείριση, την προστασία του περιβάλλοντος και την ανάπτυξη της πράσινης οικονομίας ενώ τουλάχιστον 30% των καταρτισθέντων θα έχει υποχρεωτική απασχόληση σε πράσινες θέσεις απασχόλησης για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών. Οι ειδικότητες και οι προοπτικές απασχόλησης που διανοίγονται μέσα από την υλοποίηση των εν λόγω πράξεων αναμένεται να συμβάλλουν άμεσα στην προώθηση της πράσινης οικονομίας (ενδεικτικά αφορούν απασχόληση σε αντικείμενα όπως: βιολογικής και

οικολογικής γεωργία, διαχείρισης στερεών αποβλήτων, ανακύκλωσης, αειφορικής παραγωγής ενέργειας μικρής ή μεγαλύτερης κλίμακας, παραγωγή ειδών με υλικά φιλικά προς το περιβάλλον κ.α. Με βάση πρόσφατα στοιχεία υλοποίησης από την Πράξη πρόσφατα είχαν ωφεληθεί 4.738 άτομα. **Σημειώνεται ότι για την ανωτέρω Δράση έχει προταθεί από τον ΣΑ, στο πλαίσιο της παρούσας σύμβασης και συγκεκριμένα στο πλαίσιο του Ειδικού Αξιολογητικού Ερωτήματος: Έρευνες Πεδίου να διενεργηθεί στοχευμένη έρευνα πεδίου, οπότε αναμένεται να αποσαφηνιστεί περαιτέρω η συμβολή του ΕΠ στην προώθηση της πράσινης ανάπτυξης.**

- Στο πλαίσιο της ΚΠ 3.1.7: «Τοπικά σχέδια για την απασχόληση, προσαρμοσμένα στις ανάγκες των τοπικών αγορών εργασίας» υλοποιείται η δράση «**Τοπικά σχέδια για την απασχόληση, προσαρμοσμένα στις ανάγκες των τοπικών αγορών εργασίας (ΤΟΠΣΑ)**» προϋπολογισμού 80.000.000 €, με ΕΦΔ τις 13 Ενδιάμεσες Διαχειριστικές Αρχές των Περιφερειών, και επικεντρώνεται στην υποστήριξη της απασχόλησης του γενικού πληθυσμού ανέργων για την εξεύρεση απασχόλησης. Με βάση τόσο το σχετικό Σύστημα Διαχείρισης της Πράξης όσο και τα κριτήρια επιλογής πράξεων, όπως αναφέρονται στις σχετικές προσκλήσεις, σε επίπεδο αξιολόγησης έχει προβλεφθεί υποκριτήριο βαθμολόγησης των σχεδίων εκείνων που ενσωματώνουν την περιβαλλοντική διάσταση στην εφαρμογή τους και προωθούν ιδιαίτερα την πράσινη οικονομία ως τομέα απασχόλησης των ανέργων είτε σε θέσεις εργασίας του ιδιωτικού τομέα είτε σε κοινωνικές επιχειρήσεις, και εν γένει σε αντικείμενα που προωθούν την ορθή περιβαλλοντική διαχείριση. Με βάση την προγραμματική τιμή στόχο αναμένεται να ωφεληθούν περί τις 30.000 ωφελούμενους.
- **Στο Θεματικό Άξονα Προτεραιότητας 2: «Ενίσχυση της Προσαρμοστικότητας του Ανθρώπινου Δυναμικού και των Επιχειρήσεων» έχει ενταχθεί και υλοποιείται**
 - Με ΕΦΔ τον ΟΑΕΔ η Δράση «Διαρθρωτική Προσαρμογή Εργαζομένων και Επιχειρήσεων εντός της Οικονομικής Κρίσης». Η πράξη προϋπολογισμού 110.000.000€ αφορά στην ενίσχυση επιχειρήσεων με προσωπικό 50 και άνω για την εκπόνηση και εφαρμογή «Ολοκληρωμένων Σχεδίων Διαρθρωτικής Προσαρμογής Επιχειρήσεων και εργαζομένων», με στόχο την ανταπόκρισή τους στις νέες συνθήκες, που διαμορφώνει η οικονομική κρίση καθώς και η ενσωμάτωση των νέων τεχνολογιών στη διαδικασία παραγωγής. Τα Σχέδια Διαρθρωτικής Προσαρμογής των Επιχειρήσεων περιλαμβάνουν συγκεκριμένες δράσεις (συμβουλευτική και κατάρτιση) που συνδέονται με προγραμματισμένες αλλαγές στην οργάνωση κάθε επιχείρησης, με ιδιαίτερη έμφαση σε τομείς, όπως, η βελτιστοποίηση της χρήσης πόρων, η εισαγωγή στις επιχειρήσεις μεθόδων διοίκησης που συμβάλλουν στην εξοικονόμηση πόρων και η βελτίωση της περιβαλλοντικής διαχείρισης, που σχετίζεται με την υιοθέτηση μεθόδων εργασίας και διοίκησης με σεβασμό στο περιβάλλον (π.χ. διασφάλιση ποιότητας προϊόντων υπηρεσιών και διαδικασιών, υγιεινή και ασφάλεια, διαχείριση κινδύνων, διαχείριση αποβλήτων, νομοθεσία). **Σημειώνεται ότι για την ανωτέρω Δράση έχει προταθεί από τον ΣΑ, στο πλαίσιο της παρούσας σύμβασης και συγκεκριμένα στο πλαίσιο του Ειδικού Αξιολογητικού Ερωτήματος: Έρευνες Πεδίου να διενεργηθεί στοχευμένη έρευνα πεδίου, οπότε αναμένεται να αποσαφηνιστεί περαιτέρω η συμβολή του ΕΠ στην προώθηση της πράσινης ανάπτυξης.**
 - Με Δικαιούχο την ΕΣΕΕ στο πλαίσιο ενίσχυσης της επιχειρησιακής ικανότητας των κοινωνικών εταίρων εκτελείται η Πράξη «Υποστήριξη Δράσεων Πράσινης Επιχειρηματικότητας και Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης για τις Εμπορικές Επιχειρήσεις», ύψους 1.800.000€ η οποία συνεργεί και με στόχους που σχετίζονται με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και εμπίπτουν στο ΕΠ «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη». Η Πράξη «Πράσινη Επιχειρηματικότητα» ωφελεί με άμεσο τρόπο την ομάδα στόχο εμπορικές επιχειρήσεις στην υιοθέτηση περιβαλλοντικά ωφέλιμης επιχειρηματικής δράσης. Στο πλαίσιο της πράξης έχει σχεδιαστεί ομάδα εργαλείων η οποία μπορεί να αξιοποιηθεί από τις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, έτσι ώστε να διαχειριστούν την περιβαλλοντική και την κοινωνική τους επίπτωση.
- **Στο Θεματικό Άξονα Προτεραιότητας 4 υλοποιείται η Δράση «Τοπικές Δράσεις κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες ομάδες (ΤΟΠΕΚΟ)».** Η δράση προκηρύχθηκε από την Ειδική Υπηρεσία για την Κοινωνική Ένταξη & την Κοινωνική Οικονομία (ΕΥ ΚΕΚΟ) με προϋπολογισμό 60.000.000,00 €. και την παρούσα περίοδο βρίσκεται σε φάση ένταξης των πράξεων που αξιολογήθηκαν θετικά. Αντικείμενο της δράσης αποτελεί η ενεργοποίηση και κινητοποίηση των τοπικών φορέων με

στόχο την εξασφάλιση της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης για ανέργους ευάλωτων κοινωνικά ομάδων, ως αποτέλεσμα διάγνωσης εξειδικευμένων τοπικών αναγκών και ανάδειξης των αναπτυξιακών δυνατοτήτων στις περιοχές παρέμβασης, μεταξύ των οποίων δυνατότητες απασχόλησης σε σχέση με το περιβάλλον και την πράσινη ανάπτυξη αποτελούν ως ιδιαίτερα σημαντικές πηγές απασχόλησης. Στην παρούσα περίπτωση ισχύουν όπως και στα ΤΟΠΣΑ τα θετικά κίνητρα υπέρ της υλοποίησης σχεδίων με αντικείμενο την απασχόληση στο οικονομικό κλάδο της **πράσινης οικονομίας**.

Παράλληλα σημειώνεται ότι την παρούσα περίοδο εκπονείται μελέτη με στόχο την καταγραφή και την αποτίμηση/αξιολόγηση των πράξεων που υλοποιούνται από Κοινωνικούς Εταίρους στο πλαίσιο του ΕΠΑΝΑΔ, τα πορίσματα δε της εν λόγω μελέτης αναφορικά με το βαθμό που περιλαμβάνονται έργα που προωθούν την πράσινη ανάπτυξη θα αξιοποιηθούν από το ΣΑ μετά το χρόνο ολοκλήρωσης της. Με βάση τα ανωτέρω τόσο σε προγραμματικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο υλοποίησης το ΕΠΑΝΑΔ η Περιβαλλοντική επίδοση του Προγράμματος και η σύνδεσή του με τις αρχές της πράσινης ανάπτυξης είναι ικανοποιητική, αφού προωθεί προοπτικές απασχόλησης στον τομέα της πράσινης οικονομίας λαμβάνοντας υπόψη τις νέες ευκαιρίες που αναδύονται στον τομέα του περιβάλλοντος και ιδιαίτερα :

- στην ενίσχυση της απασχόλησης σε δραστηριότητες που σχετίζονται με το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη και
- στην ενίσχυση της πράσινης επιχειρηματικότητας.

E.2 Αξιολόγηση της οριζόντιας εφαρμογής και συμμόρφωσης με τις αρχές α) της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, β) της μη διάκρισης και γ) της προσβασιμότητας των Ατόμων με αναπηρία

A) Ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών

Στην παρούσα ενέργεια περιλαμβάνεται το μεθοδολογικό πλαίσιο για την αξιολόγηση της συμβολής του ΕΠΑΝΑΔ στην επίτευξη των στόχων του ΕΚΤ που καθορίζονται από το Άρθρο 16 του Καν. 1083/2006, αναφορικά με την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και τη μη διάκριση, καθώς και την προσέγγιση του Γενικού Στόχου 11 του ΕΣΠΑ που αφορά την «ανάδειξη του οικονομικού, κοινωνικού και αναπτυξιακού χαρακτήρα των θεμάτων ισότητας των φύλων με την άμεση σύνδεσή τους με τις κυρίαρχες εθνικές πολιτικές προτεραιότητες (ανάπτυξη - απασχόληση - κοινωνική συνοχή).

Βασικά κριτήρια που εξετάζονται για την αξιολόγηση του βαθμού ένταξης της διάστασης του φύλου και της ισότητας μεταξύ των φύλων στο πλαίσιο υλοποίησης του ΕΠΑΝΑΔ 2007-2013 είναι:

- Η συσχέτιση προτεραιοτήτων – κατευθύνσεων και παρεμβάσεων υπέρ της ισότητας των φύλων
- Η διαδικασία ποσοτικοποίησης των δράσεων υπέρ της ισότητας στο ΕΠ
- Η ενσωμάτωση θετικών δράσεων προς όφελος των γυναικών στο ΕΠΑΝΑΔ
- Η ύπαρξη προϋποθέσεων που έχουν ενσωματώσει τη διάσταση της ισότητας (gender mainstreaming) (π.χ. ποσοστώσεις υπέρ των γυναικών στις δράσεις κατάρτισης, στις δράσεις ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης κλπ).
- Το ύψος του διαθέσιμου προϋπολογισμού για τις θετικές δράσεις υπέρ των γυναικών.

Η εφαρμογή της αρχής της ισότητας των ευκαιριών για άνδρες και γυναίκες δεν αποτελεί απλώς μια επιλογή, αλλά μία υποχρέωση που πηγάζει από την αναθεωρημένη Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Απασχόληση, τις κατευθύνσεις για την Οικονομική Μεγέθυνση και την Απασχόληση (2005-2008), τις κατευθύνσεις για την Πολιτικής Συνοχής 2007-2013 και σε επίπεδο χώρας από το ΕΣΠΑ 2007-2013. Η αναγκαιότητά της δεν υπαγορεύεται απλώς για λόγους κοινωνικής δικαιοσύνης ή δημοκρατίας, αλλά συνδέεται στενά με την επίτευξη των στόχων των Διαρθρωτικών Ταμείων της ΕΕ. Οι εν λόγω στόχοι, ήτοι η ανάπτυξη, η ανταγωνιστικότητα και η απασχόληση, εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από την πληρέστερη συμμετοχή όλου του ενεργού πληθυσμού στην οικονομική και κοινωνική ζωή.

Για την εκτίμηση της συμβολής ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού 2007-2013» στον τομέα ισότητας των φύλων οι Κατηγορίες Παρέμβασης (ΚΠ) του ΕΠΑΝΑΔ εξετάζονται και

κατηγοριοποιούνται με βάση το βαθμό συμβολής τους στην ισότητα των φύλων. Ειδικότερα εξετάζονται ως προς την συνάφεια τους με τους κατωτέρω τύπους παρεμβάσεων:

- **Θετικές ως προς την ισότητα παρεμβάσεις:** Οι θετικές ως προς την ισότητα παρεμβάσεις αποσκοπούν κυρίως στην προώθηση των ίσων ευκαιριών μεταξύ γυναικών και ανδρών. Πρόκειται για ειδικές δράσεις, οι οποίες αποβλέπουν άμεσα στην υπερπήδηση των βασικών εμποδίων στην πλήρη συμμετοχή των γυναικών και των ανδρών στην αγορά εργασίας και στην κοινωνική και οικονομική ζωή. Παραδείγματος χάριν: μέτρα στους τομείς της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της αγοράς εργασίας για τις γυναίκες που επιστρέφουν στην αγορά εργασίας, ή τις ανύπαντρες μητέρες, οι οποίες χρειάζονται στοχοθετημένη στήριξη που θα τις βοηθήσει στην εξεύρεση και διατήρηση μιας θέσης απασχόλησης.
- **Προσανατολισμένες στην ισότητα παρεμβάσεις:** Οι προσανατολισμένες στην ισότητα παρεμβάσεις εντάσσουν μια διάσταση ισότητας των ευκαιριών και λαμβάνουν υπόψη τις διάφορες ανάγκες των γυναικών και των ανδρών. Πρωταρχικός τους στόχος δεν είναι οι ίσες ευκαιρίες, ωστόσο συμβάλουν θετικά στη μείωση των ανισοτήτων και στη βελτίωση της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών. Παραδείγματος χάριν: Δράσεις υποστήριξης για την ανάπτυξη επιχειρήσεων στον τομέα των υπηρεσιών φροντίδας, γεγονός που θα αναβαθμίσει τις δεξιότητες και θα προσφέρει ευκαιρίες απασχόλησης ιδιαίτερα σε γυναίκες, συμβάλλοντας ταυτόχρονα στην εναρμόνιση της οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής.
- **Ουδέτερες ως προς την ισότητα παρεμβάσεις:** Οι ουδέτερες ως προς την ισότητα παρεμβάσεις παρουσιάζουν μια διάσταση ένταξης η οποία δεν θα συμβάλει στη μείωση των ανισοτήτων, ή στη βελτίωση της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών. Πρόκειται για παρεμβάσεις οι οποίες δεν επηρεάζουν άμεσα ή έμμεσα ούτε τις ευκαιρίες που προσφέρονται στις γυναίκες και στους άνδρες στην αγορά εργασίας και στον επιχειρηματικό τομέα, ούτε τις υπηρεσίες και τις υποδομές που σχετίζονται με την επαγγελματική και την οικογενειακή ζωή.

Η επιλογή αυτή της κατάταξης βασίζεται σε μεθοδολογικό έγγραφο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής – «Τεχνικό έγγραφο 3 με θέμα : Ένταξη της διάστασης της ισότητας των ευκαιριών μεταξύ γυναικών και ανδρών στα προγράμματα και τα έργα των Διαρθρωτικών Ταμείων», σελίδα 20. Σύμφωνα με το ως άνω έγγραφο συνιστάται να ξεκινά η διαδικασία επιλογής των έργων προβαίνοντας σε εκτίμηση της δυνητικής συμβολής του έργου στους στόχους της ισότητας. Η ως άνω κατεύθυνση αξιολόγησης επανέρχεται με ρητό τρόπο στον «Οδηγό Εφαρμογής της Ισότητας των Φύλων» που εκπόνησε η ΕΥΣΕΚΤ κατά την Γ' προγραμματική περίοδο. Υπενθυμίζεται επίσης ακόμα ότι σε πρόσφατη μελέτη που εκπόνησε η ΕΥΣΕΚΤ¹³ για την αξιολόγηση της εφαρμογής της ισότητας των φύλων χρησιμοποιήθηκε η ανωτέρω κατεύθυνση αξιολόγησης.

Για την εκτίμηση του βαθμού συμβολής των Κατηγοριών Παρέμβασης του ΕΠ ως προς τους τρεις βαθμούς παρεμβάσεων υπέρ της ισότητας (θετικές, προσανατολισμένες, ουδέτερες) κατασκευάστηκε από το Σύμβουλο Αξιολόγησης μήτρα συνάφειας, στο πρώτο τμήμα της οποίας καταγράφεται ο αριθμός των ΚΠ του ΕΠ που υποστηρίζουν κάθε έναν από τους τρεις βαθμούς συμβολής υπέρ της ισότητας και η ένταση (υψηλή, μέση και χαμηλή) των εντοπιζόμενων συναφειών, ενώ στο δεύτερο τμήμα, με την χρήση της δέσμευσης δημόσιας δαπάνης ενταγμένων έργων καθίσταται δυνατή η εξαγωγή συμπερασμάτων για την σχετική σημαντικότητα που αποδίδει το Πρόγραμμα σε κάθε διακριτό βαθμό παρεμβάσεων υπέρ της ισότητας (θετικές, προσανατολισμένες, ουδέτερες) με βάση την χρηματοδοτική βαρύτητα των ΚΠ που κατευθύνεται προς τους εν λόγω τρεις βαθμούς συμβολής.

¹³ Αξιολόγηση των παρεμβάσεων του ΕΚΤ σε ότι αφορά την εφαρμογή της αρχής της ισότητας των φύλων στα Ε.Π. του Γ' ΚΠΣ (gender mainstreaming και θετικές δράσεις), 2011, Ανάδοχος REMACO

Πίνακας 101 Μήτρα Συνάφειας του βαθμού συμβολής των Κατηγοριών Παρέμβασης του ΕΠ ως προς τους τρεις βαθμούς παρεμβάσεων υπέρ της ισότητας

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΥΛΟΠΟΥΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ	ΣΥΝΑΦΕΙΑ ΜΕ ΣΤΟΧΟΥΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ			ΣΥΝΟΛΟ ΣΤΟΧΩΝ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΕΡΓΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΒΑΛΛΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ		
		Θετικές προς την Ισότητα Παρεμβάσεις	Προσανατολισμένες προς την ισότητα παρεμβάσεις	Ουδέτερες προς την ισότητα παρεμβάσεις		ΓΣ1	ΓΣ2	ΓΣ3
1.1	0			1	1	0	0	0
1.2	10.756			1	1	0	0	10.756
1.3	0			1	1	0	0	0
1.4	0			1	1	0	0	0
1.5	209		1		1	0	209	0
1.6	49		1		1	0	49	0
1.7	978			1	1	0	0	978
1.8	660			1	1	0	0	660
1.9	349		1		1	0	349	0
1.10	0	1			1	0	0	0
1.11	200			1	1	0	0	200
2.1	0				0	0	0	0
2.2	128.149		1		1	0	128.149	0
2.3	3.159		1		1	0	3.159	0
2.4	38.491		1		1	0	38.491	0
3.1	1.119.627		1		1	0	1.119.627	0
3.2	544.660	1			1	544.660	0	0
4.1	234.583		1		1	0	234.583	0
4.2	0		1		1	0	0	0

(ΧΙΛ. ΕΥΡΩ)								
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΥΛΟΠΟΥΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ	ΣΥΝΑΦΕΙΑ ΜΕ ΣΤΟΧΟΥΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ			ΣΥΝΟΛΟ ΣΤΟΧΩΝ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΕΡΓΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΒΑΛΛΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ		
		Θετικές προς την Ισότητα Παρεμβάσεις	Προσανατολισμένες προς την ισότητα παραμβάσεις	Ουδέτερες προς την ισότητα παραμβάσεις		ΓΣ1	ΓΣ2	ΓΣ3
4.3	61.438	1			1	61.438	0	0
5.1	174.968				0	0	0	0
5.2	18.854				0	0	0	0
5.3	46.873				0	0	0	0
6.1	23.549		1		1	0	23.549	0
ΣΥΝΑΦΕΙΑ ΜΕ ΣΤΟΧΟΥΣ	2.407.551	3	10	7		606.098	1.548.166	12.594
		13%	42%	29%		25%	64%	1%

Με βάση την ανάγνωση των αποτελεσμάτων της προηγούμενης μήτρας συνάφειας προκύπτουν τα εξής ευρήματα:

- **Ικανοποιητική συνάφεια**, από την άποψη του αριθμού των ΚΠ που την υποστηρίζουν , παρουσιάζει το ΕΠΑΝΑΔ με τις «**Θετικές για την ισότητα παρεμβάσεις**», η οποία αντιμετωπίζεται από 3 ΚΠ
 - **1.10 Εκπόνηση θεσμικού, κανονιστικού και διοικητικού πλαισίου με σκοπό την προώθηση ενός βιώσιμου συστήματος σχετικά με το Πρόγραμμα "Βοήθεια στο Σπίτι"**, με βάση μελέτες που έχουν διενεργηθεί στο πλαίσιο των ενδιάμεσων αξιολογήσεων του Γ ΚΠΣ (2005) από την εφαρμογή του Προγράμματος "Βοήθεια στο Σπίτι ωφελούνται τόσο άμεσα όσο και έμμεσα κυρίως γυναίκες .Οι γυναίκες ωφελούνται άμεσα καθώς είναι αυτές που αποτελούν το συντριπτικά μεγαλύτερο μέρος των απασχολούμενων στα προγράμματα (άνω του 85% των απασχολούμενων σε θέσεις που έτσι και αλλιώς προσιδιάζουν σε γυναίκες όπως νοσηλεύτριες, οικογενειακές βοηθοί κλπ) και επίσης οι γυναίκες αποφορτίζονται από τα καθήκοντα αποκλειστικής εξυπηρέτησης ηλικιωμένων και ΑμεΑ προκειμένου είτε να διατηρήσουν την εργασία τους είτε να εξασφαλίσουν τον απαιτούμενο χρόνο για την αναζήτηση εργασίας.
 - **3.2 Υποστηρικτικά μέτρα για την προώθηση της ισότητας των φύλων στην απασχόληση**, με βάση το σκεπτικό ότι στην συγκεκριμένη ΚΠ περιλαμβάνονται αμιγώς στοχευμένες προς την ισότητα παρεμβάσεις
 - **4.3 Ενέργειες στήριξης ατόμων που χρήζουν βοήθειας (ΚΗΦΗ)** που αντιστοιχούν στο 13% του συνόλου των ΚΠ. Με βάση τα ενταγμένα έργα του ΕΠΑΝΑΔ το 23% της δημόσιας δαπάνης του ΕΠ αφορά σε θετικές για την ισότητα παρεμβάσεις (606.098.000€). Αντιπροσωπευτικό παράδειγμα θετικής ως προς την ισότητα δράσης που ενισχύει την ισότητα στο πλαίσιο της διευκόλυνσης της πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας, της εναρμόνισης της οικογενειακής και της επαγγελματικής ζωής των γυναικών, και της ισότιμης συμμετοχής τους στην εργασία, αποτελούν οι πράξεις
 - **"Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής"**. Αντικείμενο της πράξης αποτελεί η παροχή σε γυναίκες ωφελούμενες θέσεις φροντίδας και φιλοξενίας βρεφών, νηπίων, παιδιών και εφήβων σε αντίστοιχες δομές.
 - **"Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής μέσω παροχής κατ' οίκον υπηρεσιών φροντίδας σε εξαρτώμενα μέλη των οικογενειών ανέργων και αναγνωρισμένα επαπειλούμενων με ανεργία εργαζομένων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης (ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ)"**
- **Πολύ ικανοποιητική συνάφεια** παρουσιάζει το ΕΠΑΝΑΔ με τον στόχο που αφορά στις «**Προσανατολισμένες προς την ισότητα παρεμβάσεις**». Ο στόχος αυτός υπηρετείται από το 42% των κατηγοριών παρέμβασης (10 ΚΠ) του Προγράμματος
 - **1.5 Ανάπτυξη και λειτουργία "Διαδικτυακής Πύλης" Σύζευξης Προσφοράς - Ζήτησης Εργασίας**, με την έννοια ότι μέσω της λειτουργίας της διαδικτυακής πύλης μπορούν εξ αποστάσεως να ωφεληθούν ως προς την αναζήτηση εργασίας γυναίκες που λόγω οικογενειακών καθηκόντων (πχ φύλαξη παιδιών) δεν ήταν ενεργητικές προς αυτήν την κατεύθυνση.
 - **1.6 Αναβάθμιση του δικτύου των ΔΥΑ σε ενιαίο σύστημα κέντρων παροχής ολοκληρωμένων υπηρεσιών - "one-stop shops"**
 - **1.9 Εκπόνηση θεσμικού, κανονιστικού, διοικητικού και δημοσιονομικού πλαισίου με στόχο την προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και τη διευκόλυνση της ίδρυσης και λειτουργίας κοινωνικών επιχειρήσεων**, με βάση το σκεπτικό της υφιστάμενης εμπειρίας της Κοινωνικής Πρωτοβουλίας Equal Β κύκλος -ΜΕΤΡΟ 2.2: Ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας όπου προκύπτει ότι από την κοινωνική επιχειρηματικότητα ωφελούνται κυρίως γυναίκες -ιδίως σε γυναικείους συνεταιρισμούς. Από τα έργα του Β κύκλου υποστηρίχθηκαν συνολικά 102 κοινωνικές επιχειρηματικές δραστηριότητες (κυρίως Αγροτικοί Συνεταιρισμοί γυναικών και Αστικές Μη Κερδοσκοπικές Εταιρείες). Από αυτές 69 μέχρι το έτος 2008 ήταν υφιστάμενες κοινωνικές επιχειρήσεις ή υφιστάμενοι λοιποί φορείς της κοινωνικής οικονομίας και 33 είναι νέες κοινωνικές επιχειρηματικές δραστηριότητες (κυρίως Αστικές Μη Κερδοσκοπικές Εταιρείες και Αγροτικοί Συνεταιρισμοί γυναικών).

- **2.2 Βελτίωση της προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων**, με την έννοια ότι οι επιμέρους πράξεις που περιλαμβάνονται με ιδιαίτερη έμφαση στην κατάρτιση εντός των επιχειρήσεων συμβάλλει στην ενίσχυση των εργαζομένων γυναικών με προσόντα και δεξιότητες που αναμένεται να τις υποστηρίξουν στην παραμονή και ανέλιξη τους στην αγορά εργασίας
- **2.3 Βελτίωση της ποιότητας και της παραγωγικότητας της εργασίας**, με την έννοια ότι μέσω των παρεμβάσεων που περιλαμβάνονται προτρέπεται η ενθάρρυνση της ενεργού συμμετοχής του εργατικού δυναμικού μεγαλύτερης ηλικίας (Ενεργός γήρανση) και η παραμονή των γυναικών στην αγορά εργασίας.
- **2.4 Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των κοινωνικών εταίρων**, με βάση το σκεπτικό ότι στο πλαίσιο της υλοποίησης των έργων τους μέσω της προγραμματικής συμφωνίας αυξάνεται σημαντικά η τεκμηρίωση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στο πλαίσιο επίτευξης ισότητας στα διάφορα πεδία δράσης τους (απασχόληση, επιχειρηματικότητα, κοινωνική ένταξη)
- **3.1 Ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης**. Με βάση την εφαρμογή των δράσεων ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης επιδιώκεται η τήρηση της ισότητας των φύλων και η διασφάλιση της ισότητας ευκαιριών η οποία αποτελεί ένα από τα κριτήρια αξιολόγησης πράξεων για τον εκάστοτε δικαιούχο. Επίσης στην εν λόγω κατηγορία παρέμβασης περιλαμβάνονται και στοχευμένα προγράμματα που συμβάλλουν στην ισότητα των φύλων καθώς ενισχύουν με άμεσο τρόπο την γυναικεία απασχόληση όπως το πρόγραμμα ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ 4.000 ΝΕΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ-ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΗΛΙΚΙΑΣ 22-64 ΕΤΩΝ" με προϋπολογισμό ένταξης (80.352.000,00) από το οποίο ωφελήθηκαν 3.454 γυναίκες. Επιπλέον, προβλέπεται να υλοποιηθούν σημαντικής προϋπολογιστικής βαρύτητας δράσεις ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης από τον ΟΑΕΔ στο πλαίσιο της ΚΠ 3.1 "Ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης", ύψους περί τα 840 εκ ευρώ, που στοχεύουν μεταξύ άλλων στην τήρηση των αρχών της Ισότητας, των ίσων ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών και στη διασφάλιση της αρχής της μη διάκρισης. Επί παραδείγματι στην δράση "Τοπικά Σχέδια για την Απασχόληση (ΤΟΠΣΑ) προϋπολογισμού 80.000.000 €, ο δικαιούχος καλείται να παρουσιάσει τα μέτρα τήρησης της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο της πράξης που καλείται να εκτελέσει και αυτό αποτελεί κριτήριο αξιολόγησης για την επιλογή του. Επίσης σε δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης ανέργων (Δράση 3.1.6: Συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση ανέργων βάσει στοχευμένης ηλικιακής και κλαδικής προσέγγισης) ύψους περί τα 200εκ ευρώ οι γυναίκες ωφελούνται από την εφαρμογή τους λόγω πρωτομότητας που εφαρμόζουν οι φορείς κατάρτισης κατά την επιλογή των προβλεπόμενων θέσεων κατάρτισης με βάση την προτεραιότητα, που η εκάστοτε προκήρυξη ορίζει να δίδεται σε γυναίκες όπως και σε νέους - μακροχρόνια ανέργους.
- **4.1 Πρόληψη και αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού ευπαθών ομάδων του πληθυσμού**, με βάση το σκεπτικό ότι στο πλαίσιο επιμέρους κατηγοριών πράξεων που περιλαμβάνονται δίνονται κατευθύνσεις για ενίσχυση της συμμετοχής των γυναικών στις πράξεις - αντιπροσωπευτικό παράδειγμα αποτελεί από αυτήν την άποψη το Πρόγραμμα Τοπικές Δράσεις Κοινωνικές Ένταξης για ΕΚΟ όπου ο δικαιούχος καλείται να παρουσιάσει τα μέτρα τήρησης της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο της πράξης που καλείται να εκτελέσει και αυτό αποτελεί κριτήριο αξιολόγησης για την επιλογή του.
- **4.2 Ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας για την απασχόληση ευάλωτων ομάδων**. Όπως προαναφέρθηκε η κοινωνική οικονομία προσιδιάζει ως μορφή απασχόλησης στις γυναίκες και με βάση την ψήφιση του Νόμου 4019 για την Κοινωνική Οικονομία και Επιχειρηματικότητα δημιουργούνται σαφείς προοπτικές ενίσχυσης της κοινωνικής οικονομίας μέσω συγκεκριμένων τύπων κοινωνικών επιχειρήσεων

Η χρηματοδοτική βαρύτητα της εγκεκριμένης δημόσιας δαπάνης των ενταγμένων έργων στους ως άνω Άξονες Προτεραιότητας, που συμβάλλουν στην υλοποίηση Προσανατολισμένων προς την ισότητα παρεμβάσεων ανέρχονται στο 64% του συνόλου του ΕΠ ΑΝΑΔ (€1.548.166) γεγονός που συμβάλλει στην ενίσχυση της συμμετοχής των γυναικών σε όλες τις δράσεις του ΕΠ μέσα από τις κατευθύνσεις προτεραιότητας στην συμμετοχή γυναικών που δίδονται στους δικαιούχους και τους αναδόχους για την ένταξη τους σε θέσεις κατάρτισης, απασχόλησης. Σε σύγκριση της συνάφειας των ενταγμένων έργων σε προσανατολισμένες προς την ισότητα παρεμβάσεις ανάμεσα σε περίοδο

αναφοράς 30/011/2011 και την περίοδο αναφοράς 30/06/2012 διαπιστώνεται αύξηση κατά 3% στο ποσοστό των ενταγμένων έργων (61% του συνόλου του ΕΠ ΑΝΑΔ ήταν μέχρι 31/12/2011)

• **Το 29% των Κατηγοριών παρέμβασης (7 ΚΠ), ήτοι:**

- 1.1 Ανάπτυξη και εφαρμογή Ολοκληρωμένου Συστήματος για τον καθορισμό των αναγκών της Αγοράς Εργασίας - Σύστημα 1 ΕΣΣΕΕΚΑ
- 1.2 Ανάπτυξη και εφαρμογή Συστήματος Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης - Σύστημα 4 ΕΣΣΕΕΚΑ ,
- 1.3, Εφαρμογή συστήματος Συμβουλευτικής στο πλαίσιο της δια βίου μάθησης - (Συμβουλευτική Επαγγελματικού Προσανατολισμού)- Σύστημα 6 ΕΣΣΕΕΚΑ
- 1.4 Ανάπτυξη ικανοτήτων για τη δημιουργία πολιτικών και προγραμμάτων στους σχετικούς τομείς του ΕΚΤ και σε ολοκληρωμένες δράσεις Τοπικής Ανάπτυξης και ειδική στήριξη των κοινωνικοοικονομικών φορέων συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων, των αντιπροσωπευτικών ΜΚΟ και των επαγγελματικών οργανώσεων
- 1.7 Αναβάθμιση των μηχανισμών επιτήρησης της αγοράς εργασίας για τη μείωση της αδήλωτης εργασίας
- 1.8 Στήριξη του υπό σύσταση οργανισμού για την αποτελεσματική παρακολούθηση και εφαρμογή των πολιτικών κοινωνικής ενσωμάτωσης και κοινωνικής προστασίας,
- 1.11 Αναδιάρθρωση και επέκταση του ρόλου και των αρμοδιοτήτων του Εθνικού Παρατηρητηρίου ΑμεΑ και

είναι Ουδέτερες ως προς την ισότητα παρεμβάσεις οι οποίες υποστηρίζονται από το 1% της εγκεκριμένης δημόσιας δαπάνης με σχετικά ως προς αυτές υλοποιούμενα έργα. Στην πλειονότητα τους αφορούν συστημικές κυρίως παρεμβάσεις οι οποίες ωφελούν οριζόντια άνδρες και γυναίκες.

Το βασικό πρόβλημα για την προώθηση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο του ΕΠ ΑΝΑΔ είναι η αναγκαιότητα εξεύρεσης πόρων ύψους 200 εκ ευρώ (100 εκ ευρώ κατ έτος με βάση τα μέχρι σήμερα δεδομένα υλοποίησης του προγράμματος) για να υλοποιηθούν 2 πρόσθετοι κύκλοι της δράσης (2013-2014 και 2014-2015) προκειμένου να ωφεληθεί ο πληθυσμός των εργαζομένων γυναικών στην παρούσα δυσμενή κοινωνικοοικονομική κατάσταση της χώρας, που το ποσοστό ανεργίας των γυναικών είναι σημαντικά υψηλότερο από εκείνο των ανδρών είναι πολύ μεγάλη (Το ποσοστό ανεργίας των γυναικών (28,1%) είναι σημαντικά υψηλότερο από των ανδρών (21,7%).¹⁴

Παράλληλα για την προώθηση του στόχου της ισότητας των φύλων κρίσιμο ζητούμενο είναι η συνέργεια των παρεμβάσεων (πχ Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής) που υλοποιούνται υπέρ των γυναικών με ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης που προσφέρουν άμεσες ευκαιρίες για την δημιουργία απασχόλησης και επιχειρηματικότητας των γυναικών. Την πρόσφατη περίοδο προκηρύχθηκε η Δράση στήριξης της γυναικείας επιχειρηματικότητας με τίτλο "Ολοκληρωμένη παρέμβαση για τη στήριξη της γυναικείας απασχόλησης μέσω ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας" στο πλαίσιο του Επ. Προγράμματος "Εθνικό Αποθεματικό Απροβλέπτων". Το πρόγραμμα αφορά τις 8 Περιφέρειες Αμιγούς Στόχου Σύγκλισης της χώρας δηλαδή τις Περιφέρειες: Κρήτη, Ιόνια Νησιά, Β. Αιγαίο, Ανατολική Μακεδονία & Θράκη, Ήπειρος, Θεσσαλία, Δυτική Ελλάδα και Πελοπόννησος. Το πρόγραμμα έχει συνολικό προϋπολογισμό δημόσιας δαπάνης 40.000.000 ευρώ και περιλαμβάνει δύο Υποδράσεις:

- Υποδράση 1 Ολοκληρωμένη παρέμβαση για τη στήριξη της γυναικείας απασχόλησης μέσω ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας για γυναίκες 18-35 ετών,
- Υποδράση 2 Ολοκληρωμένη παρέμβαση για τη στήριξη της γυναικείας απασχόλησης μέσω ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας για γυναίκες 36-64 ετών

Το πρόγραμμα αυτό αποτελεί ένα σημαντικό χρηματοδοτικό εργαλείο που μπορεί να αξιοποιηθεί από ωφελούμενες πράξεων του ΕΠ ΑΝΑΔ όπως:

- Άνεργες Ωφελούμενες των Πράξεων ΤΟΠΣΑ και ΤΟΠΕΚΟ
- Άνεργες Ωφελούμενες που έχουν ολοκληρώσει προγράμματα κατάρτισης (πχ Βασικές δεξιότητες ΤΠΕ κτλπ)

¹⁴ Το ποσοστό ανεργίας των γυναικών ανέρχεται σε 28,1% τον Ιούνιο του 2012 (από 21,0% τον Ιούνιο του 2011), ενώ των ανδρών ανέρχεται σε 21,7% (Ιούνιος 2012) από 14,5% (Ιούνιος 2011).

- Άνεργες Ωφελούμενες που επιζητούν να ενταχθούν στην αγορά εργασίας και έχουν ενταχθεί στο Πρόγραμμα «Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής» για την παροχή θέσεων φροντίδας και φιλοξενίας βρεφών, νηπίων, παιδιών σε αντίστοιχες δομές.

Στην λογική αυτή προτείνεται να εξεταστούν οι εξής προτάσεις

- Η άμεση ενημέρωσή και η συμβουλευτική υποστήριξη των ωφελουμένων γυναικών στα ανωτέρω προγράμματα για την αξιοποίηση του ανωτέρω προγράμματος του ΕΠ "Εθνικό Αποθεματικό Απροβλέπτων" ως παράλληλη ενέργεια που θα αύξανε τις πιθανότητες να ενταχθούν στην αγορά εργασίας.
- Η ταυτόχρονη παροχή συμβουλευτικής για ευκαιρίες κατάρτισης ή και άλλων προγραμμάτων απασχόλησης στις ωφελούμενες του Προγράμματος «Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής»

Με δεδομένη την τρέχουσα οικονομική συγκυρία και τις δυσμενείς επιπτώσεις αυτής σε όλες τις εκφάνσεις της κοινωνικής και οικονομικής ζωής της χώρας και ιδιαίτερα στην επαγγελματική και κοινωνική ζωή των γυναικών θεωρείται απαραίτητη η επανεκτίμηση της στρατηγικής στο σκέλος της ισότητας ανδρών και γυναικών με γνώμονα την αντιμετώπιση άμεσων και ζωτικών προβλημάτων όπως η εξασφάλιση εργασίας και αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης για τις γυναίκες.

Στην λογική αυτή πρέπει να εξετασθεί από την ΕΥΔ ΕΠ ΑΝΑΔ η επαναφορά της προσέγγισης του «gender mainstreaming», σε όλα τα στάδια προγραμματισμού, υλοποίησης και παρακολούθησης των παρεμβάσεων ΕΚΤ ήτοι ρητές ποσοστώσεις 60% επί του συνόλου των συμμετεχόντων που θα πρέπει να ακολουθείται από δικαιούχους, αναδόχους κλπ σε όλες τις ενέργειες κατάρτισης, απασχόλησης κατά τα αντίστοιχα πρότυπα του Γ ΚΠΣ. Η πρόταση αυτή συγκροτείται και με βάση το σκεπτικό ότι στις μέχρι σήμερα προσκλήσεις/προκηρύξεις δεν προσδιορίζεται με ρητό τρόπο η εξασφάλιση μέτρων υπέρ της ισότητας (βλέπε σχετικές προκηρύξεις της ΕΥΕ ΕΚΤ για δράσεις κατάρτισης).

Παράλληλα και με βάση την προοπτική διαμόρφωσης προτάσεων σχετικά με την βέλτιστη εφαρμογή της αρχής της ισότητας των φύλων στις συγχρηματοδοτούμενες από το ΕΚΤ παρεμβάσεις του ΕΠ ΑΝΑΔ και το γεγονός ότι η έκταση της ανεργίας των γυναικών είναι ιδιαίτερα ανησυχητική δύναται να υλοποιηθούν και πρόσθετες στοχευμένες δράσεις στο πλαίσιο του ΕΠ κατά τα πρότυπα του Μέτρου 5.3 του ΕΠΑΕΚ 2000-2006 καθώς διανύουμε περίοδο οικονομικής κρίσης που ζητούμενο είναι η υποστήριξη του μέγιστου πληθυσμού των ανέργων γυναικών. Στην λογική αυτή στην συνέχεια παρουσιάζεται μια ολοκληρωμένη πρόταση υλοποίησης δράσης υπέρ της ενίσχυσης της απασχόλησης των γυναικών που μπορεί εύκολα να υλοποιηθεί μέσω του ΕΠ ΑΝΑΔ

Προτεινόμενη Πράξη: Παροχή Συμβουλευτικών και Προωθητικών Υπηρεσιών για την απασχόληση των γυναικών σε τοπικό επίπεδο με την συνδρομή τρίτων φορέων

Δικαιούχοι θα είναι φορείς ΝΠΔΔ –ΝΠΙΔ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με καταστατική αρμοδιότητα την ενίσχυση της απασχόλησης και με αποδεδειγμένη 5 έτη εμπειρία στην προώθηση στην απασχόληση (Γραφεία Ευρέσεως Εργασίας, Σύμβουλοι ανθρώπινου δυναμικού, ΜΚΟ, ΚΕΚ κλπ) που θα διαθέτουν διαχειριστική επάρκεια τύπου Γ πιστοποίηση.

Περιεχόμενο της Πράξης: Τα Σχέδια θα περιλαμβάνουν α) Συμβουλευτική ανέργων γυναικών για την προώθηση στην απασχόληση, δ) Προώθηση των ανέργων σε θέσεις απασχόλησης (επιδοτούμενες ή όχι από τον ΟΑΕΔ). Τα σχέδια θα περιλαμβάνουν 2 επίπεδα ενεργειών:

Ενέργειες Α επιπέδου:

Οι ωφελούμενες οι οποίες θα εντάσσονται στα Σχέδια θα περάσουν υποχρεωτικά την 1η ενέργεια και θα συμμετάσχουν μόνο σε δύο από τις 3 επόμενες επιμέρους βασικές ενέργειες ανάλογα με τις ανάγκες τους.:

- 1η ενέργεια: Διάγνωση Ατομικού Προφίλ : διάγνωση των αναγκών του επωφελομένου και ο σχεδιασμός δέσμης ενεργειών για την προώθηση στην απασχόληση. Θα περιλαμβάνει μέχρι 2 συνεδρίες

- 2η ενέργεια: Επαγγελματικό προσανατολισμό. Ειδικοί σύμβουλοι του φορέα βοηθούν την ωφελούμενη να διαλέξει τη δουλειά που θέλει και μπορεί να κάνει, με βάση τα προσόντα, τις κλίσεις, τα ενδιαφέροντά του. Θα περιλαμβάνει μέχρι 2 συνεδρίες
- 3η ενέργεια: Τεχνικές αναζήτησης εργασίας. Στο σεμινάριο αναπτύσσονται ένα-ένα τα βήματα που πρέπει να κάνει ένας άνεργος για να ζητήσει δουλειά, με αποτελεσματικό τρόπο, στην ελεύθερη αγορά εργασίας¹⁵. Θα περιλαμβάνει μέχρι 4 συνεδρίες
- 4η ενέργεια: Συμβουλευτική για την ανάληψη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών. Στον κύκλο συμβουλευτικής στην επιχειρηματικότητα, ο νέος μαθαίνει το πώς μπορεί να οργανώσει την αυτοαπασχόλησή του. Θα περιλαμβάνει μέχρι 4 συνεδρίες

Ενέργειες Β επίπεδου:

Περιλαμβάνεται η με ευθύνη των φορέων Προώθηση των ανέργων σε θέσεις απασχόλησης (επιδοτούμενες ή όχι από τον ΟΑΕΔ). Η προώθηση θα αφορά σε τέσσερα επίπεδα

- α) Προώθηση- υπόδειξη-ένταξη του ανέργου σε Ιδιωτική Επιχείρηση προκειμένου να ενταχθεί σε θέση απασχόλησης επιχορηγούμενη από τον ΟΑΕΔ.
- β) Προώθηση- υπόδειξη-ένταξη του ανέργου σε Ιδιωτική Επιχείρηση προκειμένου να ενταχθεί σε θέση απασχόλησης
- γ) υποβολή του Ατομικού Επιχειρηματικού Σχεδίου για μη επιδοτούμενη ατομική επιχείρηση
- δ) την υποβολή του Ατομικού Επιχειρηματικού Σχεδίου στον ΟΑΕΔ προκειμένου να λάβει την σχετική επιχορήγηση ΝΕΕ.

Στην φάση αυτή θα γίνεται η αξιοποίηση της διαδικτυακής Πύλης εξωτερικής σύζευξης (portal), Σύζευξης Προσφοράς - Ζήτησης Εργασίας του ΟΑΕΔ καθώς η τελευταία θα αποτελεί το κομβικό σημείο αναφοράς για τους φορείς οι οποίοι θα επιφορτισθούν με τις διαδικασίες εύρεσης εργασίας των συμμετεχόντων στα Σχέδια. Η προώθηση θα πιστοποιείται με βάση τα εξής στοιχεία:

- α) Αναγγελία πρόσληψης για την υπόδειξη-ένταξη του ανέργου σε Ιδιωτική Επιχείρηση προκειμένου να ενταχθεί σε θέση απασχόλησης επιχορηγούμενη από τον ΟΑΕΔ.
- β) Αναγγελία πρόσληψης για υπόδειξη-ένταξη του ανέργου σε Ιδιωτική Επιχείρηση προκειμένου να ενταχθεί σε μη επιδοτούμενη θέση απασχόλησης
- γ) βεβαιώσεις έναρξης επιχείρησης, για μη επιδοτούμενη ατομική επιχείρηση
- δ) βεβαιώσεις έναρξης επιχείρησης, για επιδοτούμενη επιχείρηση πχ (επιχορήγηση ΝΕΕ)

Στο δικαιούχο καταβάλλεται το σύνολο της εγκριθείσας επιχορήγησης για την πράξη, εφόσον, με την αίτηση αποπληρωμής έχει πιστοποιηθεί η υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου ως προς την εξασφάλιση της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης (βάσει των προαναφερθέντων κριτηρίων πιστοποίησης φυσικού αντικείμενου), για πάνω από το 60% των ωφελουμένων του εγκριθέντος επιχειρησιακού σχεδίου. Με αυτό τον τρόπο θα υπάρχουν κίνητρα για αποτελεσματικότητα των Σχεδίων.

β) Μη Διάκριση και γ) Προσβασιμότητα των Ατόμων με Αναπηρία

Στο πλαίσιο του ΕΠΑΝΑΔ 2007-2013 μεγάλο μέρος των πολιτικών και των δράσεων κινητοποιούνται προκειμένου να επιτευχθεί η αρχή της μη διάκρισης, λόγω του φύλου, της φυλής ή της εθνικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, της ύπαρξης αναπηρίας, της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού. Αυτό σημαίνει ότι τα θέματα μη διάκρισης έχουν συμπεριληφθεί στον σχεδιασμό / προγραμματισμό του Επιχειρησιακού Προγράμματος και υπό αυτό το πρίσμα αποτελεί ιδιαίτερα σημαντικό ζήτημα η αξιολόγηση της προόδου επί των ανωτέρω και η απάντηση του κατά πόσο ενσωματώνονται αρχικά στο σχεδιασμό και εν συνεχεία στην εφαρμογή όλων των επιμέρους δράσεων και πράξεων του ΕΠΑΝΑΔ. Βασικά αξιολογητικά ερωτήματα που προκύπτουν είναι:

- Πώς εφαρμόζεται στην πράξη η αρχή της μη διάκρισης στο ΕΠΑΝΑΔ (σχεδιασμός ,ποσοστό ενταγμένων έργων, ωφελούμενος πληθυσμός ΕΚΟ - ΑΜΕΑ από τις δράσεις του ΕΠ);

¹⁵ Το πρόγραμμα έχει δοκιμαστεί με επιτυχία από τα Κέντρα Προώθησης Απασχόλησης του ΟΑΕΔ, όπου διαπιστώθηκε ότι το 70% των ανέργων που συμμετείχαν σε αντίστοιχες ομάδες συμβουλευτικής βρήκαν σύντομα απασχόληση στην ελεύθερη αγορά.

- Ποιές πράξεις εφαρμόζονται στο πλαίσιο των Αξόνων προτεραιότητας του ΕΠΑΝΑΔ για την προαγωγή της μη διάκρισης και της προώθησης της προσβασιμότητας;
- Ποιες δράσεις επιλέχθηκαν για την εφαρμογή της αρχής της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας ΑΜΕΑ και σε ποιους τομείς; (δέσμευση προϋπολογισμού, επιλογή πράξεων/έργων κλπ);
- Σε ποιές κατηγορίες παρεμβάσεων του ΕΠΑΝΑΔ διασφαλίζεται η ισότιμη πρόσβαση όλων των κατηγοριών των Ατόμων Με Αναπηρία;

Στο πλαίσιο της παρούσας ενότητας ο Σύμβουλος Αξιολόγησης επιχειρεί να αξιολογήσει το σχεδιασμό των εν λόγω πολιτικών, προκειμένου να αναδείξει τα ισχυρά και αδύναμα σημεία τους, τον τρόπο εφαρμογής τους στα διάφορα πεδία παρέμβασης του ΕΠΑΝΑΔ και τα αποτελέσματα ή και τις επιπτώσεις των Πράξεων, όπου είναι εφικτό.

Τόσο η στρατηγική, όσο και οι στόχοι και οι προτεραιότητες του ΕΠΑΝΑΔ περιλαμβάνουν ενσωματωμένες τις αρχές της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας των Ατόμων Με Αναπηρία, όπως προβλέπεται και στο άρθρο 16 του Κανονισμού 1083/2006 και κατά συνέπεια οι προτεραιότητες/δράσεις του ΕΠ απαιτείται να υλοποιούνται με τέτοιο τρόπο, ώστε να διασφαλίζεται η ισότιμη πρόσβαση όλων των κατηγοριών των Ατόμων Με Αναπηρία.

A. Σε επίπεδο προγραμματικού σχεδιασμού και διαδικασιών επιλογής και ένταξης των παρεμβάσεων διαπιστώνεται ότι στο σύστημα επιλογής πράξεων του ΕΠ ΑΝΑΔ 2007-2013 περιλαμβάνονται εξειδικευμένα κριτήρια που προάγουν την αρχή της μη διάκρισης, λόγω του φύλου, της φυλής ή της εθνικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, της ύπαρξης αναπηρίας, της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού και ως εκ τούτου σε όλες τις κατηγορίες παρεμβάσεων του ΕΠΑΝΑΔ διασφαλίζεται η ισότιμη πρόσβαση όλων των κατηγοριών των Ατόμων Με Αναπηρία. Ειδικότερα, στο σύνολο των εγκεκριμένων κριτηρίων για την ένταξη πράξεων, περιλαμβάνονται ως διακριτά κριτήρια:

- Στη Β' Ομάδα Κριτηρίων «*Τήρηση εθνικών και κοινοτικών κανόνων*» το Κριτήριο Β4: «Προαγωγή της ισότητας των ευκαιριών και μη διάκριση»), με το οποίο εξετάζεται εάν ο δικαιούχος κατά τις διαδικασίες υλοποίησης της πράξης, όπως για παράδειγμα κατά την επιλογή των ωφελουμένων εφαρμόζει κανονιστικό πλαίσιο που δεν αντίκειται στις αρχές της ισότητας των δύο φύλων και της μη διάκρισης εξαιτίας του φύλου, της φυλής ή της εθνικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, της ύπαρξης αναπηρίας, της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού.
- Στη Β' Ομάδα Κριτηρίων «*Τήρηση εθνικών και κοινοτικών κανόνων*» το Κριτήριο Β5: «Τήρηση των κανόνων για την εξασφάλιση προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία»), με το οποίο εξετάζεται ο τρόπος με τον οποίο η πράξη διασφαλίζει τις προϋποθέσεις συμμετοχής για όλες τις κατηγορίες ΑμεΑ στις υπηρεσίες και στην πληροφόρηση, με τη χρήση τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ).

B. Σε επίπεδο υλοποίησης των παρεμβάσεων με βάση τα ενταγμένα έργα διαπιστώνεται ικανοποιητική ενεργοποίηση του ΕΠ ως προς την επίτευξη των αρχών της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας των Ατόμων Με Αναπηρία. Ειδικότερα, δυο από τους έξι Θεματικούς Άξονες Προτεραιότητας του ΕΠΑΝΑΔ, ήτοι:

- ο Θεματικός Άξονας Προτεραιότητας 4: Πλήρης ενσωμάτωση του Ανθρώπινου Δυναμικού σε μια κοινωνία ίσων ευκαιριών
- ο Θεματικός Άξονας Προτεραιότητας 5: Εδραίωση της μεταρρύθμισης στον Τομέα Ψυχικής Υγείας, Ανάπτυξη της Α' θμιας Φροντίδας Υγείας και προάσπιση της Δημόσιας Υγείας του πληθυσμού στις 8 περιφέρειες σύγκλισης

συμβάλλουν άμεσα στην εξυπηρέτηση της αρχής της μη διάκρισης. Τα ενταγμένα έργα στους ανωτέρω άξονες ΘΑΠ 4 και ΘΑΠ 5 μέχρι 30/06/2012 ανέρχονται στο 20,2% της προγραμματικής δημόσιας δαπάνης του ΕΠ ΑΝΑΔ (536.715.192 εκ ευρώ) και στο 89,2% της προγραμματικής δημόσιας δαπάνης των διαθέσιμων πόρων στους εν λόγω άξονες γεγονός που αναδεικνύει την ικανοποιητική ενεργοποίηση του ΕΠ στα κρίσιμα ζητήματα συμβολής του προγράμματος στην επίτευξη των αρχών της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας των Ατόμων Με Αναπηρία. Επισημαίνεται, όμως, η σημαντική υστέρηση πληρωμών στον ΘΑΠ 5 γεγονός που δημιουργεί

σημαντικά προβλήματα στην επίτευξη των στόχων της αρχής της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας

Επιπρόσθετα, στοχευμένα έργα για τη Διασφάλιση της αρχής της μη διάκρισης και την Προσβασιμότητα ατόμων με αναπηρία υλοποιούνται στο πλαίσιο:

- της Πρόσκλησης 45 του Θεματικού Άξονα Προτεραιότητας 4, που αφορά σε Ενέργειες Κατάρτισης Ατόμων με Αναπηρίες (ΑμεΑ) από Εξειδικευμένα Κέντρα Κοινωνικής και Επαγγελματικής Ένταξης Ατόμων με Αναπηρίες (ΑμεΑ) προϋπολογισμού 23 εκ ευρώ
- της πρόσκλησης του Θεματικού Άξονα Προτεραιότητας 4 που αφορά στη δημιουργία και λειτουργία Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (ΣΥΔ), που σχετίζονται με την παροχή υπηρεσιών στέγασης και φιλοξενίας ΑμεΑ με νοητική υστέρηση, προϋπολογισμού 22 εκ ευρώ. Με βάση τα ενταγμένα έργα προβλέπεται συνολικά η δημιουργία 50 Δομών ΣΥΔ από τις οποίες αναμένεται να ωφεληθούν 234 άτομα Αμεα με νοητική υστέρηση ενώ μέχρι την περίοδο αναφοράς βρίσκονται σε φάση λειτουργίας 38 Δομές
- της συστημικής παρέμβασης 11 του Θεματικού Άξονα Προτεραιότητας 1 που αφορά στην Αναδιάρθρωση και επέκταση του ρόλου και των αρμοδιοτήτων του Εθνικού Παρατηρητηρίου ΑμεΑ, αρχικής προγραμματικής δημόσιας δαπάνης 7,5 εκ ευρώ η οποία όμως δεν είχε την απαιτούμενη πρόοδο υλοποίησης καθώς μέχρι 30/06/2012 είχε ενταχθεί μόνο ένα έργο ύψους 200 χιλιάδες ευρώ. Έχει προταθεί για λόγους επίτευξης οικονομικών κλίμακας η ενσωμάτωση των λειτουργιών του Παρατηρητηρίου Αμεα στην συστημική παρέμβαση που αφορά στη δημιουργία Οργανισμού/ Επιτελικού Οργάνου για την Κοινωνική Προστασία με ευθύνη του Υπουργείου Εργασίας.
- Της πρόσκλησης ύψους 14 εκ ευρώ του Θεματικού Άξονα Προτεραιότητας 4 που αφορά στην λειτουργία **Κέντρων Στήριξης ROMA**. Αντικείμενο της πράξης αποτελεί η εφαρμογή των υπηρεσιών στήριξης για την Επίτευξη της Κοινωνικής Ένταξης και την Προώθηση στην Απασχόληση των Τσιγγάνων Ρομά, οι οποίοι αντιμετωπίζουν δυσκολίες πρόσβασης στην αγορά εργασίας και ένταξης στον κοινωνικό ιστό. Ιδιαίτερα οι Έλληνες Ρομά υφίστανται πολλαπλό κοινωνικό αποκλεισμό στους τομείς της οικονομίας, της στέγασης, της απασχόλησης, της εκπαίδευσης και της υγείας. Μέσω της Πράξης αναμένεται να ωφεληθούν περί τις 2.700 ωφελούμενους/ες.
- Της πρόσκλησης ύψους 40 εκ ευρώ που αφορά στη δημιουργία **Εθνικού δικτύου κοινωνικής παρέμβασης για την κοινωνική ένταξη και ενδυνάμωση ευπαθών κοινωνικών ομάδων**. Αντικείμενο της Πράξης είναι η χρηματοδότηση Σχεδίων Δράσης που αφορούν στη δημιουργία ή τη συνέχιση της λειτουργίας Κοινωνικών Δομών, (π.χ. Κοινωνικά Παντοπωλεία, Φαρμακεία, κτλ.). Μέσω της δράσης επιχορηγείται η απασχόληση νέων - έως 30 ετών - ανέργων στις εν λόγω Δομές για διάστημα 24 μηνών με ανώτατο όριο προϋπολογισμού για κάθε Σχέδιο Δράσης στο ποσό των 1.360.000€. Μέσω της Πράξης αναμένεται να ωφεληθούν περί τις 21.000 ωφελούμενους/ες, οι οποίοι πλήττονται έντονα από την φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό κυρίως σε μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας.
- Επίσης τα ΑμεΑ αποτελούν ομάδα στόχο που αναμένεται να ωφεληθεί και μέσω των «Τοπικών Δράσεων κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες ομάδες (ΤΟΠΕΚΟ)» η οποία έχει συνολικό προϋπολογισμό 60.000.000 €.
- Των προσκλήσεων του ΘΑΠ 4 που αφορούσαν στην Παροχή υπηρεσιών ημερήσιας φροντίδας σε ηλικιωμένα άτομα μη δυνάμενα να αυτοεξυπηρετηθούν απόλυτα (κινητικές δυσκολίες, άνοια, κλπ), μέσω των Κέντρων Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ) . Μέχρι πρόσφατα από τις πράξεις (α και β κύκλος υλοποίησης) είχαν ωφεληθεί περί τις 6.000 ηλικιωμένα άτομα έτσι ώστε να διευκολυνθεί η παραμονή τους στο οικείο φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον, η διατήρηση της συνοχής της οικογένειάς τους, η αποφυγή χρήσης ιδρυματικής φροντίδας και καταστάσεων κοινωνικού αποκλεισμού, καθώς και η εξασφάλιση αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης, με συνέπεια τη βελτίωση του επιπέδου διαβίωσής τους.

Επίσης, στο πλαίσιο του Θεματικού Άξονα Προτεραιότητας 3, η εφαρμογή της αρχής της μη διάκρισης και η καθιέρωση της πολιτικής αυτής για τις μειονεκτούσες ομάδες, εφαρμόζεται σε όλες τις ενέργειες κατάρτισης, μέσω της εφαρμογής κατάλληλης ποσόστωσης (10%) των προβλεπόμενων θέσεων κατάρτισης για τις ανωτέρω ομάδες.

E.3 Αξιολόγηση της οριζόντιας εφαρμογής και συμμόρφωσης με τις αρχές της EQUAL

Στο πλαίσιο του γενικού στόχου 8 «Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 διατυπώνεται ρητά ως ειδικός στόχος «η **ενσωμάτωση των αρχών της EQUAL στην αναπτυξιακή πολιτική (συμπεριλαμβανομένων παρεμβάσεων συστημικού χαρακτήρα), τόσο σε προγραμματικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο εφαρμογής, καθώς αποτελεί οριζόντια προτεραιότητα του σχεδιασμού και απορρέει ως υποχρέωση από τους νέους κανονισμούς των Διαρθρωτικών Ταμείων**».

Αρχές υλοποίησης της Κοινωνικής Πρωτοβουλίας Equal

Η Κοινωνική Πρωτοβουλία EQUAL, σχεδιάστηκε με σκοπό να προωθήσει την Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Απασχόληση, που αποσκοπεί στην επίτευξη υψηλού επιπέδου απασχόλησης για όλες τις ομάδες στην αγορά εργασίας. Αξιοποιώντας τις εμπειρίες που αποκτήθηκαν στο πλαίσιο των Κοινωνικών Πρωτοβουλιών «ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ» και «ADAPT», η Κοινωνική Πρωτοβουλία EQUAL λειτούργησε την περίοδο 2000-2008 πιλοτικά για την ανάπτυξη και διάδοση νέων πολιτικών προκειμένου να καταπολεμηθεί κάθε είδους διάκριση και ανισότητα που βιώνουν όσοι αναζητούν πρόσβαση στην αγορά εργασίας και όσοι βρίσκονται ήδη σε αυτή. Η EQUAL, χρηματοδοτήθηκε μέσω του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου στο Γ ΚΠΣ και στους δύο κύκλους εφαρμογής της (2002-2005 & 2005-2008) Τα έργα που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Κοινωνικής Πρωτοβουλίας αντιμετώπισαν, ειδικότερα, το ζήτημα των διακρίσεων που υφίστανται όλες οι ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού στην προσπάθειά τους να εισέλθουν και να παραμείνουν με αξιώσεις στην αγορά εργασίας. Με την EQUAL επιδιώχθηκε, οι μεμονωμένες παρεμβάσεις που θα εφαρμόζονταν σε πιλοτικό επίπεδο, εφόσον επιτύγχαναν, να γενικευθούν και να αποτελέσουν κεντρικές πολιτικές επιλογές και /ή καθημερινές πρακτικές φορέων. Οι **Βασικές Αρχές Υλοποίησης της Πρωτοβουλίας** της EQUAL είναι οι εξής:

- Η **εταιρικήτητα**. Η αρχή της εταιρικής σχέσης αποτέλεσε ένα εργαλείο κινητοποίησης όλων των θεσμικών παραγόντων, κοινωνικών εταίρων, ΜΚΟ, των ίδιων των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων για την οικοδόμηση κοινών στόχων, δημιουργώντας από κοινού δίκτυα και υπηρεσίες υποστήριξης με σκοπό τον συντονισμό των διαφορετικών υπηρεσιών και δομών υποστήριξης για την πληρέστερη αντιμετώπιση των προβλημάτων του αποκλεισμού από την αγορά εργασίας.
- Η Ενδυνάμωση / Ενεργός συμμετοχή των ομάδων στόχου στο σχεδιασμό και την υλοποίηση παρεμβάσεων: Η αρχή της ενδυνάμωσης για τις επωφελούμενες ομάδες ισοδυναμούσε με την ενίσχυση της αυτοπεποίθησης, των ικανοτήτων και δεξιοτήτων των ατόμων αυτών, ώστε να έχουν αυξημένα κίνητρα και ευκαιρίες για ολοκληρωμένη κοινωνική ένταξη, πέρα από την επαγγελματική αποκατάσταση. Σε επίπεδο σχεδιασμού η ενεργός συμμετοχή μεταφράστηκε ως συμμετοχή των ομάδων στόχου στην επιλογή και υλοποίηση των προτεινόμενων παρεμβάσεων, γεγονός που δημιουργεί διπλό όφελος για τα προγράμματα και τους συμμετέχοντες. Σε επίπεδο υλοποίησης, η αρχή της ενεργού συμμετοχής ισοδυναμεί με την ισότιμη συμμετοχή όλων των εταίρων στη λήψη αποφάσεων και στην εφαρμογή ους.
- Η **εφαρμογή καινοτόμων ιδεών** στην καταπολέμηση των διακρίσεων. Ο όρος "καινοτομία" χρησιμοποιείται εξίσου για να περιγράψει **τόσο μια διαδικασία όσο και το αποτέλεσμά της**. Πχ καινοτομία είναι η μετατροπή μιας ιδέας σε εμπορεύσιμο προϊόν ή υπηρεσία, μια λειτουργική μέθοδο παραγωγής ή διανομής - νέα ή βελτιωμένη - ή ακόμα μια νέα μέθοδος παροχής κοινωνικής υπηρεσίας. Από την άλλη μεριά όπως προαναφέρθηκε, ως καινοτομία μπορεί υποδηλώνεται ένα νέο ή βελτιωμένο προϊόν ή/και εξοπλισμός, ή επίσης μια νέα υπηρεσία που διαχέεται επιτυχώς στην αγορά. Στην περίπτωση αυτή η έμφαση δίνεται στο αποτέλεσμα της διαδικασίας.
- Η **ενσωμάτωση των διδαγμάτων (mainstreaming)** στις τρέχουσες πρακτικές και στις εθνικές πολιτικές Απασχόλησης και Κοινωνικής Ενσωμάτωσης. Η Κοινωνική Πρωτοβουλία EQUAL διέφερε από τα συνήθη προγράμματα του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, καθώς λειτούργησε σαν ένα εργαστήριο ανάπτυξης νέων τρόπων για την αντιμετώπιση των διακρίσεων και των ανισοτήτων στην αγορά εργασίας. Επιχείρησε, με άλλα λόγια, την εξεύρεση και την πιλοτική εφαρμογή καινοτόμων τρόπων επίτευξης των πολιτικών στόχων της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Απασχόληση, της Κοινωνικής Ενσωμάτωσης, αλλά και των αντίστοιχων στόχων των κρατών μελών, όπως αυτοί έχουν διατυπωθεί στα Εθνικά Σχέδια Δράσης για την

Απασχόληση (ΕΣΔΑ) και την Κοινωνική Ενσωμάτωση (ΕΣΔΕν). Απώτερο στόχο της Πρωτοβουλίας αποτέλεσε η υιοθέτηση των θετικότερων αποτελεσμάτων υλοποίησης από όλα τα κράτη μέλη. Ειδικότερα, επιδιώχθηκε οι καλές πρακτικές που θα προέκυπταν από την υλοποίηση των Έργων Equal να υιοθετηθούν από ένα μεγαλύτερο κύκλο φορέων (επιχειρήσεων, κοινωνικών εταίρων, οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης κλπ.), οι οποίοι, παρόλο που δεν θα είχαν συμμετάσχει στην Κ.Π. EQUAL, θα μπορούσαν να επωφεληθούν από τα αποτελέσματά της, και οι καινοτόμες πρακτικές που θα αποδεικνύονταν επιτυχημένες κατά την πιλοτική τους εφαρμογή να ενσωματωθούν στον κορμό των βασικών πολιτικών για την απασχόληση και την κοινωνική ενσωμάτωση.

- Διακρατικότητα. Στόχος της διακρατικής συνεργασίας ήταν η μεταφορά εμπειριών, αποτελεσμάτων, προϊόντων και καλών πρακτικών μεταξύ των εταίρων προερχόμενων εκ διαφορετικών κρατών μελών της Ε.Ε. Η διακρατικότητα στο πλαίσιο της ΚΠ σηματοδότησε την ενίσχυση μεταφοράς τεχνογνωσίας και των καλών πρακτικών.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, βασικό ζητούμενο της αξιολόγησης στο πλαίσιο της οριζόντιας εφαρμογής, συμβολής και συμμόρφωσης του ΕΠΑΝΑΔ στην επίτευξη των στόχων των αρχών της EQUAL είναι :

- Ο βαθμός ενσωμάτωσης των ως άνω οριζόντιων αρχών στο πλαίσιο της εφαρμογής του ΕΠΑΝΑΔ μέσα από τα δεδομένα της πραγματικής υλοποίησης (νομικές δεσμεύσεις, ενταγμένα έργα)
- Ο βαθμός αξιοποίησης του σχεδιαστικού πλαισίου και των καλών πρακτικών της Πρωτοβουλίας από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

Αναλυτικότερα οι αρχές της Equal ως προς τις οποίες αξιολογήθηκε ο βαθμός ενσωμάτωσής τους στο περιεχόμενο του ΕΠΑΝΑΔ είναι οι εξής:

- Καινοτομία
- Εταιρικήτητα
- Διακρατικότητα
- Mainstreaming- Ισότητα Ευκαιριών
- Ενδυνάμωση / Ενεργός συμμετοχή

Σε επίπεδο προγραμματικού σχεδιασμού και διαδικασιών επιλογής και ένταξης των παρεμβάσεων διαπιστώνεται ότι στο σύστημα επιλογής πράξεων του ΕΠ ΑΝΑΔ 2007-2013 περιλαμβάνονται εξειδικευμένα κριτήρια που προάγουν την εξυπηρέτηση των αρχών σε όλες τις κατηγορίες παρεμβάσεων του ΕΠΑΝΑΔ. Ειδικότερα, στο σύνολο των εγκεκριμένων κριτηρίων για την ένταξη πράξεων, περιλαμβάνεται διακριτά το κριτήριο Γ5 «Ενσωμάτωση των αρχών της Κ.Π. EQUAL». Στο κριτήριο αυτό εξετάζεται ο βαθμός ενσωμάτωσης των αρχών της EQUAL στο σχεδιασμό και την υλοποίηση της πράξης. Κατά περίπτωση και όπου απαιτείται, εξετάζεται η ενσωμάτωση των αρχών της διακρατικότητας, της εταιρικήτητας σε τοπικό και εθνικό επίπεδο, της καινοτομίας των παρεμβάσεων, της διασφάλισης ίσων ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών, του mainstreaming των βέλτιστων αποτελεσμάτων και της ενεργού συμμετοχής των ομάδων στόχου στο σχεδιασμό και την υλοποίηση παρεμβάσεων.

Σε επίπεδο υλοποίησης των παρεμβάσεων, με βάση τα ενταγμένα έργα, διαπιστώνεται ικανοποιητική ενεργοποίηση του ΕΠ ως προς την επίτευξη των αρχών της EQUAL, κυρίως μέσω της δέσμευσης προγραμματικής δημόσιας δαπάνης ύψους 140 εκ ευρώ για την υλοποίηση των Πράξεων που αφορούν στα Τοπικά Σχέδια για την Απασχόληση και την Κοινωνική ένταξη ευάλωτων ομάδων. Ειδικότερα: .

- Η 1η δράση «Τοπικές Δράσεις κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες ομάδες (ΤΟΠΕΚΟ) επικεντρώνεται στην υποστήριξη της απασχόλησης των ανέργων ευάλωτων ομάδων. Η πρόσκληση για την υποβολή πράξεων προς ένταξη, διενεργήθηκε στο πλαίσιο του θεματικού άξονα 4 εκ μέρους της Ειδικής Υπηρεσίας για την Κοινωνική Ένταξη & την Κοινωνική Οικονομία (ΕΥ ΚΕΚΟ) και είχε συνολικό προϋπολογισμό 60.000.000€. Την παρούσα περίοδο βρίσκεται σε εξέλιξη η υλοποίηση των σχεδίων δράσης με την πλειονότητα των σχεδίων να βρίσκεται σε αρχικό στάδιο (διαδικασίες δημοσιότητας και επιλογής ωφελουμένων).
- Η 2η δράση «Τοπικά Σχέδια για την Απασχόληση (ΤΟΠΣΑ) επικεντρώνεται στην υποστήριξη της απασχόλησης του γενικού πληθυσμού ανέργων για την εξεύρεση απασχόλησης . Ήδη βρίσκονται

σε εξέλιξη, μετά από εκχώρηση από την ΕΥΔ ΕΠΑΝΑΔ στις 13 Ενδιάμεσες Διαχειριστικές Αρχές των Περιφερειών, ενώ έχουν ολοκληρωθεί σε όλες τις Περιφέρειες της χώρας οι προσκλήσεις συνολικού προϋπολογισμού 80.000.000 €, προς τις Αναπτυξιακές Συμπράξεις για υποβολή πράξεων προς ένταξη και υλοποίηση. Η πλειονότητα των περιφερειών έχει ολοκληρώσει την αξιολόγηση των Σχεδίων των υποψηφίων ΑΣ με εξαίρεση τις Περιφέρειες Αττικής, Πελοποννήσου, Στερεάς Ελλάδας και Νοτίου Αιγαίου. Σημειώνεται, ότι η εν λόγω δράση εντάσσεται στο Θεματικό Άξονα Προτεραιότητας 3 του ΕΠ ΑΝΑΔ.

Βασικός στόχος των ΤοπΣΑ και των ΤΟΠΕΚΟ που έχουν ως πεδίο αναφοράς τις τοπικές αγορές εργασίας, είναι η προώθηση ανέργων/ ανέργων ευπαθών ομάδων στην αγορά εργασίας (εξασφάλιση της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης και έναρξη επιχειρηματικής δραστηριότητας) με μία σειρά στοχευμένων δράσεων προετοιμασίας των ωφελουμένων ανέργων (Συμβουλευτική, Κατάρτιση κτλ). Οι δράσεις αυτές επιδιώκουν, προς όφελος των ανέργων, τη σύζευξη της προσφοράς και της ζήτησης εργασίας με επιχειρήσεις καθώς και την υποστήριξη της ατομικής και κοινωνικής επιχειρηματικότητας. Τα ΤΟΠΣΑ και τα ΤΟΠΕΚΟ κατά τη διαδικασία σχεδιασμού τους (στο πλαίσιο έκδοσης τόσο των σχετικών προσκλήσεων όσο και του κανονιστικού πλαισίου υλοποίησης τους) **ενσωματώνουν όλα τα σχεδιαστικά χαρακτηριστικά των αρχών της EQUAL**. Ειδικότερα:

- **Εταιρικότητα:** Φορείς υλοποίησης των ΤοπΣΑ και των ΤΟΠΕΚΟ έχουν οριστεί οι Αναπτυξιακές Συμπράξεις, αποτελούμενες από τοπικούς φορείς που συστήνουν αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες για τη λειτουργία τους και την υλοποίηση των σχεδίων δράσης. Οι δράσεις περιλαμβάνουν την ενεργοποίηση και κινητοποίηση των τοπικών φορέων με στόχο την εξασφάλιση της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης για ανέργους, ως αποτέλεσμα διάγνωσης εξειδικευμένων τοπικών αναγκών και ανάδειξης των αναπτυξιακών δυνατοτήτων στις περιοχές παρέμβασης.
- **Διακρατικότητα:** Η Διακρατική συνεργασία έχει προαιρετικό χαρακτήρα στην υλοποίηση των Δράσεων των ΤοπΣΑ και ΤΟΠΕΚΟ και δύναται να ανέρχεται μέχρι το 5% του διαθέσιμου προϋπολογισμού των σχεδίων δράσης. Η διακρατικότητα επιτρέπει την εισαγωγή τεχνονομίας μέσω παράλληλης ανάπτυξης καινοτόμων προσεγγίσεων, την εισαγωγή ή υιοθέτηση νέων προσεγγίσεων, την εισαγωγή προϊόντων ή συστημάτων, την οργανωμένη μάθηση και ανταλλαγή στελεχών.
- **Ενδυνάμωση /Ενεργός συμμετοχή ωφελουμένων:** Οι ομάδες στόχοι των 2 δράσεων μέσω των φορέων εκπροσώπησής τους είναι επιλέξιμοι να συμμετάσχουν στις διαφορετικές φάσεις εξέλιξης (σχεδιασμός, υλοποίηση, αξιολόγηση) των σχεδίων δράσης. Τα σχέδια δράσης αφορούν στην προετοιμασία των ανέργων ωφελουμένων στην ενδυνάμωση τους με συμβουλευτική, κατάρτιση και άλλα μέσα έτσι, ώστε να επιτύχουν την εξασφάλιση της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης και τη διατήρηση αυτών τουλάχιστον για 3 μήνες. Σε κάθε περίπτωση τα σχέδια απαιτείται να είναι διαμορφωμένα έτσι ώστε να ενισχύουν την αυτοπεποίθηση, τις ικανότητες, τις δεξιότητες και την ικανότητα εκπροσώπησης και διεκδίκησης των ωφελουμένων.
- **Καινοτομία:** Τα σχέδια αξιολογούνται ως προς τα καινοτόμα χαρακτηριστικά τους με βάση είτε τη στόχευση τους σε περιοχές, κλάδους ή και νέους τομείς απασχόλησης (π.χ. πράσινη ανάπτυξη), είτε με βάση τη χρήση καινοτόμων μεθόδων και διαδικασιών υλοποίησης, γεγονός που κινητοποιεί τα εταιρικά σχήματα στην ενθάρρυνση της καινοτομίας. Η καινοτομία των Σχεδίων ειδικότερα μπορεί να αναφέρεται: i) στις προτεινόμενες διαδικασίες και μεθόδους υλοποίησης των Δράσεων, ii) στους ειδικούς στόχους των Δράσεων και iii) στο περιεχόμενο των Δράσεων, τα προϊόντα και τα λοιπά αποτελέσματα.
- **Mainstreaming:** Επιδιώκεται η ευρύτερη δυνατή διάδοση των στόχων, αποτελεσμάτων των σχεδίων και η δικτύωση των Αναπτυξιακών Συμπράξεων, προκειμένου να μεγιστοποιηθούν τα οφέλη σε τοπικό και εθνικό επίπεδο. Η δημοσιότητα και η δικτύωση αποτελούν υποχρεωτικές δράσεις των σχεδίων σε ποσοστό 10% έκαστη. Έχουν προβλεφθεί μηχανισμοί εντοπισμού καλών πρακτικών μέσω της δικτύωσης των Αναπτυξιακών Συμπράξεων για τους οποίους υπεύθυνη είναι η ΕΥΚΕΚΟ.

Στον επόμενο πίνακα αποτυπώνεται η περιφερειακή κατανομή των εγκεκριμένων Σχεδίων Δράσεων ΤΟΠΕΚΟ από την ΕΥΚΕΚΟ και ο προϋπολογισμός τους ανά Τύπο Περιφερειών και Περιφέρεια. Επίσης αποτυπώνεται η αντίστοιχη περιφερειακή κατανομή των ωφελουμένων αναφορικά με τις στοχεύσεις των συμπράξεων για το είδος της απασχόλησης τους.

Πίνακας 102 Συνολική Παρουσίαση της δράσης: Τοπικές Δράσεις Κοινωνικής Ένταξης για Ευάλωτες Ομάδες

Περιφέρειες (Αμιγής στόχος Σύγκλισης)	Δημόσια δαπάνη προσκλήσεων	Εντάξεις (σε χιλιάδες ευρώ)	Αριθμός ΑΣ που εγκρίθηκαν να υλοποιήσουν Σχέδια Δράσης	Αριθμός ΑΣ που μέχρι 30/06/2012 βρίσκονταν σε φάση έναρξης	Αριθμός Ωφελούμενων από τα Σχέδια Δράσης (Προγραμματική τιμή στόχος)	Αριθμός Ωφελούμενων που θα τοποθετηθούν σε επιχειρήσεις	Αριθμός Ωφελούμενων που θα ιδρύσουν ατομικές επιχειρήσεις (Προγραμματική τιμή στόχος)	Αριθμός Ωφελούμενων από την ίδρυση κοινωνικών επιχειρήσεων (Προγραμματική τιμή στόχος)
Θεσσαλία	6.100.000,00	6.100.000,00	13	13	1.145	335	396	527
Ήπειρος	3.200.000,00	3.200.000,00	7	7	660	60	100	124
Ιόνια Νησιά	1.800.000,00	1.800.000,00	4	4	398	158	60	40
Δυτική Ελλάδα	6.200.000,00	6.200.000,00	13	13	1.140	230	110	330
Κρήτη	4.800.000,00	4.800.000,00	9	9	920	599	250	177
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	5.600.000,00	5.600.000,00	12	12	1.075	448	276	306
Πελοπόννησος	4.520.000,00	4.520.000,00	9	9	950	425	355	254
Βόρειο Αιγαίο	1.500.000,00	1.500.000,00	3	3	300	165	70	70
Σύνολα	33.720.000,00	33.720.000,00	70	70	6.588	2.420	1.617	1.828
(Περιφέρειες Στατιστικής Σύγκλισης)								
Αττική	15.586.000,00	15.586.000,00	38	38	3.310	842	375	1.321
Κεντρική Μακεδονία	7.000.000,00	7.000.000,00	14	14	1.415	875	358	211
Δυτική Μακεδονία	1.300.000,00	1.300.000,00	3	3	420	270	85	45
Σύνολα	23.886.000,00	23.886.000,00	55	55	5.145	1.987	818	1.577
(Περιφέρειες Σταδιακής Εισόδου –Phasing In)*								
Νότιο Αιγαίο	1.094.000,00	1.094.000,00	3	0	300			
Στερεά Ελλάδα	1.300.000,00	1.300.000,00	4	0	265			
Σύνολο	2.394.000,00	2.394.000,00	7	0	565	0	0	0
Γενικά Σύνολα	60.000.000,00	60.000.000,00	132	125	12.298	4.407	2.435	3.405

Για τις περιφέρειες του Στόχου 2 (Νότιο Αιγαίο, Στερεά Ελλάδα) δεν υπάρχουν προς το παρόν στοιχεία για τους ωφελούμενους,

* Πηγή "Ειδική Υπηρεσία για την Κοινωνική Ένταξη και Κοινωνική Οικονομία –Δεκέμβριος 2012

Με βάση τα ευρήματα του ανωτέρω πίνακα προκύπτει ότι

- Έχουν εγκριθεί να υλοποιηθούν συνολικά 132 (στις ενταξεις με ημερομηνία αναφοράς 30/6/2012 διαφαίνονται 128 ενταγμένα έργα) Σχέδια Δράσης από Αναπτυξιακές Συμπράξεις (ΑΣ), μέσω των οποίων αναμένεται να ωφεληθούν 12.298 ωφελούμενοι άνεργοι ευπαθών ομάδων
- Ο αριθμός ωφελούμενων που θα τοποθετηθούν σε επιχειρήσεις μέσω του σχετικού σχεδιασμού που έχουν δρομολογήσει οι ΑΣ ανέρχεται σε 4.407 άνεργους ΕΚΟ, ο αριθμός των ανέργων ΕΚΟ που αναμένεται να ιδρύσουν ατομικές επιχειρήσεις σε 2.435 και ο αριθμός ωφελούμενων από την ίδρυση κοινωνικών επιχειρήσεων ανέρχεται σε 3.405 άτομα, τιμή η οποία είναι σημαντικά υψηλότερη σε σχέση με τον αριθμό των επιδιωκόμενων ατομικών επιχειρήσεων.
- Μέχρι 30/06/2012 όλες οι ΑΣ που εγκρίθηκαν στις Περιφέρειες (Αμιγής στόχος Σύγκλισης και στις Περιφέρειες Στατιστικής Σύγκλισης) ευρίσκοντο σε φάση έναρξης γεγονός που καταδεικνύει υψηλό ποσοστό ενεργοποίησης των πράξεων
- Στις (Περιφέρειες Σταδιακής Εισόδου – Phasing In) οι 7 συνολικά Αναπτυξιακές Συμπράξεις εμφανίζονται μη ενεργοποιημένες λόγω προβλήματος που είχε διαπιστωθεί στην κάλυψη της απαιτούμενης δαπάνης χρηματοδότησης των ΑΣ με βάση υπερδέσμευση του σχετικού άξονα προτεραιότητας 12. Το πρόβλημα επιλύθηκε πρόσφατα και αναμένεται, επίσης, αντίστοιχη ενεργοποίηση συμπράξεων.

Ένα σημαντικό ζήτημα που πρέπει να προσεχθεί είναι η ανάγκη εξεύρευσης πόρων για ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης στο πλαίσιο των ολοκληρωμένων παρεμβάσεων ΤΟΠΕΚΟ και ΤΟΠΣΑ και ιδιαίτερα για τις περιφέρειες στατιστικής σύγκλισης και σταδιακής εξόδου.

Οι δυο εξεταζόμενες δράσεις (ΤΟΠΕΚΟ και ΤΟΠΣΑ) προϋπολογισμού περί τα 140 εκ ευρώ δεν περιλαμβάνουν χρηματοδοτικά εργαλεία για την επιχορήγηση θέσεων εργασίας στις οποίες στοχεύουν ούτε για την επιχορήγηση νέων ελεύθερων επαγγελματιών που επίσης περιλαμβάνονται ως εκροές των πράξεων. Αυτό δεν αποτελεί κατ'ανάγκη σχεδιαστική αδυναμία τους καθώς δύνανται να εξευρεθούν πόροι μέσω του ΕΠ ΑΝΑΔ για αυτόν τον σκοπό. Υπό αυτές τις συνθήκες όμως με βάση την εικόνα του ευρύτερου κοινωνικοοικονομικού περιβάλλοντος που υπάρχει σημαντική επιδείνωση της ρευστότητας των επιχειρήσεων για να προσλάβουν άνεργους και ακόμα πιο δύσκολα άνεργους ΕΚΟ και επίσης σημαντική απροθυμία εκκίνησης επιχειρηματικότητας λόγω έλλειψης ρευστότητας και αβεβαιότητας του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, κρίνεται σκόπιμη η δρομολόγηση έργου προώθησης της απασχόλησης –αυταπασχόλησης (Νέες Θέσεις Εργασίας –Νέοι Ελεύθεροι Επαγγελματίες) το οποίο θα αφορά επωφελούμενους των προγραμμάτων ΤΟΠΕΚΟ. Επισημαίνεται ότι :

- Μόνο για τις περιφέρειες αμιγούς στόχου σύγκλισης βρίσκεται σε εξέλιξη όπως προαναφέρθηκε προκήρυξη από το ΕΠ «Αποθεματικό Απροβλέπτων» ύψους 40 εκ ευρώ για ωφελούμενες γυναίκες από δράσεις αυταπασχόλησης στην οποία μπορούν να συμμετέχουν ωφελούμενες των εν λόγω προγραμμάτων ΤΟΠΣΑ -ΤΟΠΕΚΟ. Η εν λόγω πρόσκληση χρονικά δεν συμπίπτει και πιθανά δεν θα καλύψει την δράση ΤΟΠΣΑ καθώς τα εν λόγω προγράμματα είναι σε αρχική φάση και απαιτείται να υλοποιηθούν προπαρασκευαστικές δράσεις (συμβουλευτική, κατάρτιση) πριν οι ωφελούμενοι/ες τοποθετηθούν στην απασχόληση.
- μόνο για τις υπο δημιουργία κοινωνικές επιχειρήσεις μέσω των πράξεων αναμένεται να ενταχθεί σχετικό έργο χρηματοδότησης τους (start up).

Προκειμένου να αυξηθεί η πιθανότητα επιτυχίας των δράσεων και να αποτραπεί ο κίνδυνος απώλειας πόρων που μπορεί να ανέλθει μέχρι και 35 εκ ευρώ σε εθνικό επίπεδο (25% των πόρων βάση του σχετικού κανόνα του Συστήματος Διαχείρισης των Τοπικών δράσεων) καθώς ο οδηγός εφαρμογής των πράξεων προβλέπει πληρωμές βάση αποτελεσμάτων απασχόλησης απαιτείται η εξεύρεση πόρων για την χρηματοδότηση διακριτού λόγω έργου προώθησης της απασχόλησης – αυταπασχόλησης (Νέες Θέσεις Εργασίας –Νέοι Ελεύθεροι Επαγγελματίες) το οποίο θα αφορά επωφελούμενους των προγραμμάτων ΤΟΠΕΚΟ Δύναται να εξεταστούν οι εξής λύσεις:

- Αξιοποίηση αναπορρόφητων υπόλοιπων από τρέχοντα ή και παλαιότερα προγράμματα του ΟΑΕΔ στο πλαίσιο του ΘΑΠ 3 τα οποία δεν κάλυψαν τον διαθέσιμο ενταγμένο προϋπολογισμό τους. Η πρόταση αυτή αφορά στην ελαχιστοποίηση των κινδύνων και την επίτευξη των στόχων των ολοκληρωμένων παρεμβάσεων μέσα στα χρονικά περιθώρια υλοποίησης τους,

- Βελτιωτικές / διορθωτικές ενέργειες (εξέταση διαδικασιών τροποποίησης προϋπολογισμού είτε απένταξης εγκεκριμένων έργων) με στόχο να μεταφερθούν πόροι για την υλοποίηση του.

Με αυτόν τον τρόπο αυξάνονται σημαντικά οι πιθανότητες απασχόλησης – αυταπασχόλησης των ωφελουμένων ΤΟΠΕΚΟ μέσα από τα κίνητρα που θα τους παρασχεθούν και αντιμετωπίζεται ο κίνδυνος απώλειας πόρων.

Στο πλαίσιο εξυπηρέτησης της αρχής της ΚΠ EQUAL, που αφορά στην «**Ενδυνάμωση**», συμβάλλουν και οι υλοποιούμενες πράξεις μέσω του ΘΑΠ 2 «Ενίσχυση της Προσαρμοστικότητας του Ανθρώπινου Δυναμικού και των Επιχειρήσεων» που αφορούν στις τέσσερις τριτοβάθμιες οργανώσεις ΓΣΕΕ, ΣΕΒ, ΓΣΕΒΕΕ & ΕΣΕΕ, οι οποίες επιφορτίστηκαν με την υλοποίηση δράσεων προϋπολογισμού ίσου προς το 2% του συνολικού προϋπολογισμού του Ε.Π. ΑΝΑΔ 2007 - 2013, μέσω Προγραμματικής Συμφωνίας για την **ενίσχυσης της επιχειρησιακής τους ικανότητας**. Οι πράξεις αυτές αποσκοπούν στη βελτίωση της θεσμικής τους ικανότητας ως προς το σχεδιασμό και την υλοποίηση πολιτικών και προγραμμάτων ΕΚΤ. Για την αξιολόγηση των έργων τους υλοποιήθηκε πρόσφατα σχετική μελέτη με πρωτοβουλία της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού ΕΚΤ 16. Με βάση τα ευρήματα της σχετικής μελέτης:

- Ο προϋπολογισμός των ενταγμένων έργων των κοινωνικών εταιρών στο πλαίσιο του ΘΑΠ 2 (Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των κοινωνικών εταιρών) ανέρχεται σε 40.491.320 €, οι νομικές δεσμεύσεις ανέρχονται στο ποσό των 28.335,375€ (70%), η δε απορρόφηση μέχρι την περίοδο αναφοράς - 30/06/2012 - στο ποσό των 7.581.366 € (19%).
- Σε ότι αφορά την αποτελεσματικότητα των Πράξεων των Κοινωνικών Εταιρών στο Ε.Π. ΑΝΑΔ, μέχρι τις 30/6/12, ο σχετικός δείκτης αποτελεσματικότητας υπολογίσθηκε σε 0,27 (27% σταθμισμένη υλοποίηση του συνολικού φυσικού αντικειμένου των ενταγμένων έργων), τιμή που θα πρέπει να θεωρείται ως σχετικά ικανοποιητική για το χρονικό σημείο αναφοράς. Η αξιολόγηση αυτή πρέπει να εξηγηθεί υπό το πρίσμα αφενός μεν της καινοτομικότητας των σχεδιαζόμενων παρεμβάσεων (καθώς αντίστοιχες δεν περιλαμβάνονταν στο Γ΄ ΚΠΣ), αφετέρου δε του χρόνου ωρίμανσης και οργανωτικής προετοιμασίας που απαιτήθηκε για την έναρξή τους σε συνδυασμό με τις αυξημένες κανονιστικές και διαχειριστικές απαιτήσεις του ΕΣΠΑ.

Η τυπολογία των συγκεκριμένων Πράξεων / Έργων συμβάλλει στην ενδυνάμωση τόσο των τριτοβάθμιων οργανώσεων όσο και των ομάδων στόχων που εκπροσωπούν οι κοινωνικοί εταίροι, καθώς η πλειονότητα των παρεμβάσεων εντάσσεται στις ακόλουθες κατηγορίες :

- 1^η κατηγορία : Πράξεις που επιτυγχάνουν την άμεση ενίσχυση της επιχειρησιακής και θεσμικής ικανότητας των κοινωνικών εταιρών κυρίως μέσω της λειτουργίας νέων μηχανισμών παρακολούθησης στους τομείς παρέμβασης που δραστηριοποιούνται. Οι πράξεις αυτές (Αναδιοργάνωση και ενίσχυση υπηρεσιών ΕΣΕΕ, Ανάπτυξη δικτύου παρακολούθησης & υποστήριξης επιχειρήσεων για τις οικονομικές & τεχνολογικές μεταβολές ΣΕΒ, Ενίσχυση της θεσμικής και επιχειρησιακής ικανότητας της ΓΣΕΒΕΕ, Ενίσχυση της επιχειρησιακής ικανότητας του ΙΝΕ της ΓΣΕΕ) τα οποία βρίσκονται σε εξέλιξη και αναμένεται να συμβάλλουν στην **διοικητική αναδιοργάνωση τους**, μέσα από τη βελτίωση της ικανότητας τεκμηρίωσης των δεδομένων που αφορούν τον τομέα ευθύνης τους για να σχεδιάζουν και να προτείνουν αποτελεσματικές στρατηγικές και δράσεις.
- 2η κατηγορία : Πράξεις που παρέχουν άμεση συμβουλευτική στήριξη σε μέλη της ομάδας στόχου των Κοινωνικών Εταιρών (εντοπίζονται στο πλαίσιο του θεματικού άξονα 2 του Ε.Π. ΑΝΑΔ) .

Ε.4 Συμπεράσματα - Προτάσεις Ειδικών Αξιολογητικών Ερωτημάτων

1. Με βάση τα ευρήματα της προηγούμενης ενότητας προκύπτει **ικανοποιητική συνάφεια του ΕΠ, με «Θετικές για την ισότητα παρεμβάσεις»**, η οποία αντιμετωπίζεται από το 13% του συνόλου των ΚΠ.
2. Με βάση τα ενταγμένα έργα του ΕΠΑΝΑΔ το 25% της δημόσιας δαπάνης του ΕΠ αφορά σε θετικές για την ισότητα παρεμβάσεις (606.098.000€), ενώ **πολύ ικανοποιητική συνάφεια παρουσιάζει το ΕΠΑΝΑΔ με το στόχο που αφορά στις «Προσανατολισμένες προς την ισότητα παρεμβάσεις»**. Ο συγκεκριμένος στόχος υπηρετείται από το 42% των κατηγοριών παρέμβασης (10 ΚΠ) του Προγράμματος στις οποίες τα ενταγμένα έργα ανέρχονται στο 64% του συνόλου του ΕΠ ΑΝΑΔ (€1.548.166), γεγονός που συμβάλλει στην ενίσχυση της συμμετοχής των γυναικών σε όλες τις δράσεις του ΕΠ (μέσα από τις κατευθύνσεις προτεραιότητας στην συμμετοχή γυναικών που δίδονται στους δικαιούχους και στους αναδόχους για την ένταξη τους σε θέσεις κατάρτισης, απασχόλησης).
3. Το 29% των Κατηγοριών παρέμβασης (7 ΚΠ), είναι Ουδέτερες ως προς την ισότητα παρεμβάσεις, οι οποίες υποστηρίζονται από το 1% της εγκεκριμένης δημόσιας δαπάνης με σχετικά, ως προς αυτές, υλοποιούμενα έργα. Στην πλειονότητα τους, αφορούν συστημικές κυρίως παρεμβάσεις, οι οποίες ωφελούν οριζόντια άνδρες και γυναίκες.
4. Με βάση την προοπτική διαμόρφωσης προτάσεων σχετικά με την καλύτερη εφαρμογή της αρχής της ισότητας των φύλων στις συγχρηματοδοτούμενες από το ΕΚΤ παρεμβάσεις του ΕΠ ΑΝΑΔ και το γεγονός ότι η έκταση της ανεργίας των γυναικών είναι ιδιαίτερα ανησυχητική, **δύναται να υλοποιηθούν και πρόσθετες στοχευμένες δράσεις στο πλαίσιο του ΕΠ κατά τα πρότυπα του Μέτρου 5.3 του ΕΠΑΕΚ 2000-2006**.
5. Η εξυπηρέτηση των αρχών της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία εκτιμάται ως **ικανοποιητική σε προγραμματικό επίπεδο αλλά σε επίπεδο υλοποίησης εντοπίζεται υστέρηση** ιδιαίτερα στην υλοποίηση δράσεων που αφορούν άτομα με αναπηρία στο πλαίσιο του ΘΑΠ 5 του ΕΠ.
6. Σε επίπεδο σχεδιασμού και διαδικασιών επιλογής και ένταξης των παρεμβάσεων διαπιστώνεται ότι **στο σύστημα επιλογής πράξεων του ΕΠ ΑΝΑΔ 2007-2013 περιλαμβάνονται εξειδικευμένα κριτήρια που προάγουν η αρχή της μη διάκρισης**, λόγω του φύλου, της φυλής ή της εθνικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, της ύπαρξης αναπηρίας, της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού και ως εκ τούτου σε όλες τις κατηγορίες παρεμβάσεων του ΕΠΑΝΑΔ διασφαλίζεται η ισότιμη πρόσβαση όλων των κατηγοριών των Ατόμων Με Αναπηρία (Κριτήρια Β4 «Προαγωγή της ισότητας των ευκαιριών και μη διάκριση» και Κριτήρια Β5 «Τήρηση των κανόνων για την εξασφάλιση προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία»).
7. Στο επίπεδο υλοποίησης των παρεμβάσεων με βάση τα ενταγμένα έργα διαπιστώνεται **ικανοποιητική ενεργοποίηση του ΕΠ ως προς την επίτευξη των αρχών της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας των Ατόμων με Αναπηρία** καθώς Δυο από τους έξι Θεματικούς Άξονες Προτεραιότητας του ΕΠΑΝΑΔ, ήτοι: ΘΑΠ 4 και ΘΑΠ 5, συμβάλλουν άμεσα στην εξυπηρέτηση της αρχής της μη διάκρισης. Τα ενταγμένα έργα στους ανωτέρω άξονες ΘΑΠ 4 και ΘΑΠ 5 μέχρι 30/06/2012 ανέρχονται στο 20% της προγραμματικής δημόσιας δαπάνης του ΕΠ ΑΝΑΔ (536.715.192 εκ ευρώ) και στο 89 % της προγραμματικής δημόσιας δαπάνης των διαθέσιμων πόρων στους εν λόγω άξονες, γεγονός που αναδεικνύει την ικανοποιητική ενεργοποίηση του ΕΠ στα κρίσιμα ζητήματα συμβολής του προγράμματος στην επίτευξη των αρχών της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας των Ατόμων Με Αναπηρία.
8. **Επισημαίνεται, η σημαντική υστέρηση πληρωμών στον ΘΑΠ 5 γεγονός που δημιουργεί σημαντικά προβλήματα στην επίτευξη των στόχων της αρχής της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας**
9. Η ενσωμάτωση των αρχών της EQUAL στο ΕΠ όσο και η αξιοποίηση πρακτικών της πραγματοποιείται τόσο σε προγραμματικό επίπεδο με εξειδικευμένο κριτήριο επιλογής πράξεων αλλά κυρίως μέσω της δέσμευσης δημόσιας δαπάνης ύψους 140 εκ ευρώ για την υλοποίηση των Πράξεων που αφορούν στα Τοπικά Σχέδια για την Απασχόληση και την Κοινωνική ένταξη ευάλωτων ομάδων τα οποία σχεδιαστικά περιλαμβάνουν το σύνολο των αρχών της ως άνω πρωτοβουλίας.
10. Ένα σημαντικό ζήτημα που πρέπει να προσεχθεί είναι η **ανάγκη εξεύρεσης πόρων για ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης** στο πλαίσιο των ολοκληρωμένων παρεμβάσεων ΤΟΠΕΚΟ

και ΤΟΠΣΑ και ιδιαίτερα για τις περιφέρειες στατιστικής σύγκλισης και σταδιακής εξόδου προκειμένου να αυξηθεί η πιθανότητα επιτυχίας των δράσεων και να αποτραπεί ο κίνδυνος απώλειας πόρων που μπορεί να ανέλθει μέχρι και 35 εκ ευρώ σε εθνικό επίπεδο¹⁷. Στην λογική αυτή απαιτείται η χρηματοδότηση διακριτού λόγω έργου προώθησης της απασχόλησης – αυταπασχόλησης (Νέες Θέσεις Εργασίας –Νέοι Ελεύθεροι Επαγγελματίες). το οποίο θα αφορά επωφελούμενους των προγραμμάτων ΤΟΠΕΚΟ -ΤΟΠΣΑ.

- 11. Στο πλαίσιο εξυπηρέτησης της συγκεκριμένης αρχής της ΚΠ EQUAL που αφορά στην «Ενδυνάμωση» συμβάλλουν και οι υλοποιούμενες πράξεις ύψους περί τα 50 εκ ευρώ μέσω του ΘΑΠ 2 «Ενίσχυση της Προσαρμοστικότητας του Ανθρώπινου Δυναμικού και των Επιχειρήσεων», που αφορούν στις τέσσερις τριτοβάθμιες οργανώσεις ΓΣΕΕ, ΣΕΒ, ΓΣΕΒΕΕ & ΕΣΕΕ, οι οποίες επιφορτίστηκαν με την υλοποίηση δράσεων προϋπολογισμού ίσου προς το 2% του συνολικού προϋπολογισμού του Ε.Π. ΑΝΑΔ 2007 - 2013, μέσω Προγραμματικής Συμφωνίας για την ενίσχυσης της επιχειρησιακής τους ικανότητας. Οι πράξεις αυτές αποσκοπούν στη βελτίωση της θεσμικής τους ικανότητας ως προς το σχεδιασμό και την υλοποίηση πολιτικών και προγραμμάτων ΕΚΤ.**

¹⁷ 25% των πόρων των σχεδίων ΤΟΠΣΑ -ΤΟΠΕΚΟ βάση του σχετικού κανόνα του Συστήματος Διαχείρισης των Τοπικών δράσεων καθώς προβλέπονται πληρωμές βάση αποτελεσμάτων απασχόλησης

F Συμπεράσματα – Προτάσεις

Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται τα βασικά συμπεράσματα της παρούσας έκθεσης ενδιάμεσης αξιολόγησης ανά ενότητα αξιολογητικού ερωτήματος:

Αξιολόγηση Εξωτερικής και Εσωτερικής συνοχής ΕΠΑΝΑΔ

- Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού αξιολογήθηκε ως προς τους στόχους του και τις νέες ανάγκες (εσωτερική συνοχή) αλλά και σε σχέση με Ευρωπαϊκές Πολιτικές και Προτεραιότητες (εξωτερική συνοχή), αξιοποιώντας ως μεθοδολογικό εργαλείο την κατάρτιση ποιοτικών μήτρων συνάφειας.
- Σύμφωνα με την παραπάνω μεθοδολογική προσέγγιση, διαπιστώθηκε ότι το **ΕΠ διαθέτει ισχυρή συνάφεια με τους στόχους του και τις νέες ανάγκες παρά το γεγονός ότι υπήρξε σημαντική αλλαγή της κοινωνικοοικονομικής κατάστασης** που επικρατούσε τη στιγμή σχεδιασμού του Προγράμματος με τη στιγμή αξιολόγησης (Ιούνιος 2013).
- Το **ΕΠΑΝΑΔ διαθέτει έντονη συνάφεια με την στοχοθεσία του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων** και κατ' επέκταση με τη στρατηγική Ευρώπη 2020, η οποία δίνει μεγάλη σημασία στην απασχόληση του 75% της ηλικιακής κατηγορίας 20-64 ετών και στη μείωση των ατόμων που βρίσκονται ή κινδυνεύουν να βρεθούν σε κατάσταση φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού.
- **Πρόσθετα, το ΕΠΑΝΑΔ παρουσιάζει ισχυρή συνάφεια με τις ευρωπαϊκές πολιτικές και προτεραιότητες αλλά και με τους θεματικούς στόχους**, όπως αυτοί έχουν διαμορφωθεί σύμφωνα με τη Πρόταση Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του συμβουλίου για το ΕΚΤ και τη κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ 1081/2006, οι οποίοι και δύναται να αποτελέσουν τους βασικούς άξονες της τομεακής πολιτικής για το ανθρώπινο δυναμικό στην νέα προγραμματική περίοδο (2014-2020)

Αποτίμηση αξιοπιστίας δεικτών - ποσοτικοποιήσεις

- Το σύστημα δεικτών του ΕΠΑΝΑΔ κατά το σχεδιασμό του περιλάμβανε 39 δείκτες παρακολούθησης, εκ των οποίων 20 δείκτες εκροής (2 δείκτες ΕΣΠΑ) και 19 δείκτες αποτελέσματος (6 δείκτες ΕΣΠΑ). Σύμφωνα με την εγκριθείσα πρόταση αναθεώρησης (Απόφαση Επιτροπής, 18.12.2012, C(2012) 9763) το σύστημα δεικτών του ΕΠΑΝΑΔ πλέον περιλαμβάνει 49 δείκτες παρακολούθησης, εκ των οποίων οι 29 είναι δείκτες εκροής (2 δείκτες ΕΣΠΑ) και οι 20 είναι δείκτες αποτελέσματος (5 δείκτες ΕΣΠΑ). Σημειώνεται ότι η αύξηση του αριθμού των δεικτών (κυρίως των δεικτών εκροής), με την προσθήκη 9 νέων δεικτών, πραγματοποιήθηκε στην κατεύθυνση της ποσοτικοποίησης εκείνων των παρεμβάσεων, που στη φάση σχεδιασμού το 2007 δεν μπορούσαν να ποσοτικοποιηθούν.
- Οι δείκτες ποσοτικοποιούν παρεμβάσεις και κατηγορίες πράξεων που αντιστοιχούν σε ποσοστό **88,6%** των συνολικών εντάξεων του ΕΠΑΝΑΔ έως **30.06.2012**. Αναλυτικότερα οι δείκτες του Προγράμματος εξυπηρετούνται, τη χρονική στιγμή αναφοράς 30/6/2012, από ενταγμένες πράξεις των οποίων ο αθροιστικός προϋπολογισμός ανέρχεται στο 80,2 % της αρχικής δημόσιας δαπάνης και 77,8% της αναθεωρημένης δημόσιας δαπάνης.
- Οι δείκτες κρίνονται στο σύνολό τους εφικτοί και μετρήσιμοι, ενώ από την αξιολόγηση του πλέγματος στόχων και δεικτών του ΕΠΑΝΑΔ προκύπτει σε ικανοποιητικό βαθμό διασύνδεση των δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων, καθώς στις περισσότερες περιπτώσεις οι δείκτες αποτελέσματος αντιστοιχούν και τροφοδοτούνται από τουλάχιστον έναν δείκτη εκροών.

Αναφορικά με τους δείκτες εκροών και την πορεία επίτευξης αυτών έως και την περίοδο αναφοράς, προκύπτουν τα ακόλουθα βασικά συμπεράσματα:

- Μέχρι και 30-06-2012 οι συνολικά 17 από τους 20 Επιχειρησιακούς Δείκτες Εκροών εξυπηρετούνται από συνολικά **32.402 πράξεις** (εκ των οποίων οι 31.649 αφορούν σε πράξεις κρατικές ενισχύσεων) (99,3 % ποσοτικοποίηση επί συνόλου 32.638 πράξεων). Οι ενταγμένες πράξεις που τροφοδοτούν αυτούς τους 17 δείκτες έχουν αθροιστικό π/υ 2.132.971.139 €. Οι 3 δείκτες που δεν εξυπηρετούνται από κανένα έργο, και που αποτελούν δείκτες του ΘΑΠ 5, είναι "Δικτύωση Μονάδων ΠΦΥ (πλήθος δικτύων)", "Σχέδια προτύπων ποιότητας και προγραμμάτων διαπίστευσης φορέων που παρέχουν ΠΦΥ" και " Εργαστήρια και κέντρα που συμμετέχουν σε ενέργειες διαπίστευσης (πλήθος)", για τους οποίους μέχρι και την περίοδο αναφοράς δεν έχουν ενταχθεί σχετικές πράξεις που να τους εξυπηρετούν.
- Η κάλυψη της προγραμματικής τιμής στόχου για τους δείκτες από την αθροιστική στοχοθεσία των ενταγμένων έργων που υπηρετούν τους δείκτες κρίνεται ικανοποιητική αφού σε σύνολο 20 δεικτών οι 14 έχουν ικανοποιητική κάλυψη (>70%), 2 μόνο υστερούν ενώ 3 δεν εξυπηρετούνται καθόλου ως ανεφέρθη ανωτέρω.

Αναφορικά με τους **δείκτες αποτελέσματος και την πορεία επίτευξης αυτών** έως και την περίοδο αναφοράς, προκύπτουν τα ακόλουθα βασικά συμπεράσματα:

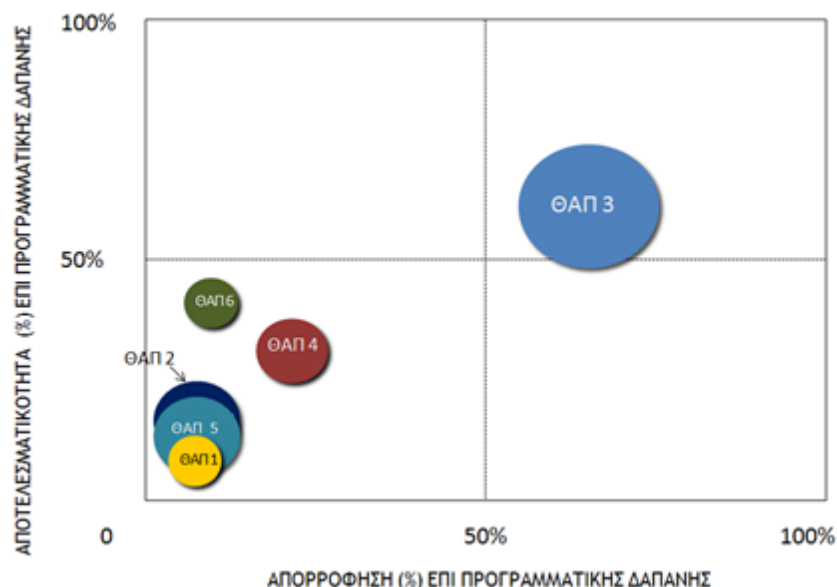
- Από τους 19 δείκτες αποτελέσματος και λαμβάνοντας υπόψη τα υφιστάμενα συστήματα παρακολούθησης μόνο 10 μπορούν να μετρηθούν αξιοποιώντας τα δεδομένα των δελτίων παρακολούθησης προόδου, του παραρτήματος 23, τα στατιστικά στοιχεία καταγεγραμμένης ανεργίας του ΟΑΕΔ, τα στοιχεία των τριμηνιαίων ερευνών εργατικού δυναμικού της ΕΛ.ΣΤΑΤ και λοιπές διαθέσιμες πηγές άντλησης αξιόπιστων δεδομένων.
- Ειδικά για 2 δείκτες που αφορούν στην μέτρηση του αριθμού των ωφελούμενων που βρίσκουν εργασία 6 μήνες μετά την παρέμβαση, θα πρέπει να διενεργηθεί ειδική έρευνα πεδίου καθώς η τήρηση και η παρακολούθηση ανάλογων δεδομένων, με εξαίρεση στις ενέργειες κατάρτισης, στην παρούσα φάση δεν επιτρέπει την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.
- Από τους 10 δείκτες αποτελέσματος που εμφανίζουν υλοποίηση μόνο 2 εξ αυτών παρουσιάζουν ικανοποιητική πρόοδο και φαίνεται ότι θα επιτευχθούν οι τιμές στόχοι τους μέχρι το τέλος του ΕΠΑΝΑΔ.
- Οι υπόλοιποι 6 μετρήσιμοι δείκτες αποτελέσματος εμφανίζουν ποσοστά επίτευξης της τάξεως από 0% έως 24%.
- Ειδικά για το δείκτη αποτελέσματος με τίτλο: **Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων ΕΚΟ που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων ΕΚΟ που αναζητούν εργασία (Κωδ. 5055)**, η τιμή υλοποίησης του δείκτη έως 30.06.2012, η οποία ανέρχεται σε 17,79%, παρουσιάζει πολύ ικανοποιητική πορεία υλοποίησης. Εντούτοις ο τρόπος υπολογισμού της εν λόγω τιμής επίτευξης δεν είναι αντιπροσωπευτικός της πραγματικής κατάστασης, καθώς η καταγεγραμμένη ανεργία ΕΚΟ που έχει υπολογιστεί στον παρανομαστή, βάσει σχετικών δεδομένων που τηρεί ο ΟΑΕΔ αφορά μόνο σε μέρος των κατηγοριών ΕΚΟ, από το σύνολο των κατηγοριών όπως αυτές ορίζονται από τον Κανονισμό του ΕΚΤ, ως εκ τούτου ο πληθυσμός του παρανομαστή δεν είναι ο πραγματικός.

Αξιολόγηση αποτελεσματικότητας – αποδοτικότητας

- Μέχρι 30/6/2012 το ΕΠ παρουσίασε εντάξεις που ανέρχονται στο 90% της εγκεκριμένης Δημόσιας Δαπάνης ενώ με βάση την αναθεώρηση το ποσοστό ανέρχεται σε 88%. Οι νομικές δεσμεύσεις του προγράμματος ανέρχονται στο 54,2% της προγραμματικής δημόσιας δαπάνης και στο 52% βάσει της πρότασης αναθεώρησης ενώ η απορρόφηση του προγράμματος ανέρχεται στο 34%, (δαπάνες αυξημένες κατά 185 εκ σε σχέση με τη περίοδο 31/12/2011).
- Ο μέσος ρυθμός απορρόφησης (εξαιρουμένου της απορρόφησης του 2009 που δεν λαμβάνεται υπόψη καθώς επί της ουσίας δεν είχε ενεργοποιηθεί το ΕΠ εκτός του ΘΑΠ 3) ανέρχεται σε 14% ενώ την καλύτερη επίδοση το πρόγραμμα παρουσίασε το 2012 με ετήσιο ρυθμό απορρόφησης 17%. Με αυτό το μέσο ρυθμό απορρόφησης απαιτείται για την έγκαιρη απορρόφηση του συνόλου του ΕΠΑΝΑΔ αύξηση του μέσου ρυθμού απορρόφησης για τα επόμενα χρόνια κατά 6 εκατοστιαίες μονάδες.
- Η ανάλυση της απορρόφησης σε επίπεδο Θεματικών Αξόνων Προτεραιότητας κατέδειξε ότι τη μεγαλύτερη απορρόφηση σε επίπεδο Θεματικών Αξόνων έχει ο Θεματικός Άξονας 3

"Διευκόλυνση της Πρόσβασης στην Απασχόληση" με 56% επί της προγραμματικής δημόσιας δαπάνης του και τροφοδοτεί το 90 % των συνολικών δαπανών του ΕΠ.

- Η συστηματοποίηση των έργων κατά κλάσεις απορρόφησης κατέδειξε ότι τα έργα με υψηλό π/υ (>1Μ€) έχουν την καλύτερη επίδοση απορρόφησης. Παράλληλα υπάρχει ένας σημαντικός αριθμός έργων (Κοινωνικής Εργασίας, ΤΟΠΕΚΟ, ΤΟΠΣΑ, Διαρθρωτική Προσαρμογή κλπ) που έχουν πρόσφατα ενταχθεί και τα οποία εκτιμάται ότι θα φέρουν σύντομα δαπάνες και θα αυξήσουν δραστικά το μέσο ρυθμό απορρόφησης των επόμενων ετών.
- Η ανάλυση της απορρόφησης σε επίπεδο θεματικών προτεραιοτήτων του ΕΠΑΝΑΔ κατέδειξε ότι τη μεγαλύτερη απορρόφηση και ταυτόχρονα τις περισσότερες εντάξεις παρουσιάζουν οι θεματικές προτεραιότητες 66 "Εφαρμογή ενεργητικών και προληπτικών μέτρων στην αγορά εργασίας" και η 69 "Μέτρα για την βελτίωση της προσβασιμότητας στην εργασία και την ενδυνάμωση της βιώσιμης εργασιακής συμμετοχής και εξέλιξης της γυναίκας".
- Βάσει της αρχικής περιφερειακής κατανομής του προγράμματος καταβλήθηκε προσπάθεια ώστε οι εντάξεις ανά περιφέρεια να ακολουθούν την αρχική κατανομή. Δεδομένης της νέας κοινωνικοοικονομικής κατάστασης, της μείωσης των εργαζομένων και του διαρκούς αυξανόμενου ποσοστού ανεργίας κρίνεται σκόπιμη η επανεξέταση της περιφερειακής κατανομής των πράξεων, προκειμένου και να προσδιοριστεί το ποσοστό που θα αντιστοιχεί στην κάθε περιφέρεια σε σχέση με τις νέες ανάγκες της.
- Η αποτελεσματικότητα του προγράμματος μετρήθηκε με βάση τις αναφορές ΟΠΣ και τα εξαμηνιαία δελτία παρακολούθησης του Α εξαμήνου 2012. Σε όσα έργα δεν υπήρχε τιμή φυσικής υλοποίησης χρησιμοποιήθηκε το ισοδύναμο υλοποίησης (δηλ η φυσική υλοποίηση να είναι μεγαλύτερη κατά 10% από την οικονομική πρόοδο). Η συνολική αποτελεσματικότητα του ΕΠΑΝΑΔ, μέχρι τις 30.06.2012 υπολογίζεται σε 36% (σταθμισμένη υλοποίηση του συνολικού φυσικού αντικείμενου του Προγράμματος). Η τιμή θεωρείται ικανοποιητική για το χρονικό σημείο αναφοράς. Συνακόλουθα ο δείκτης αποδοτικότητας του ΕΠΑΝΑΔ μέχρι 30.06.2012, προκύπτει ίσος με 1,07 (107%) τιμή ικανοποιητική, η οποία αντιπροσωπεύει την αναλογικότητα της φυσικής υλοποίησης έναντι της οικονομικής πρόοδου (βέλτιστη σχέση φυσικής υλοποίησης και οικονομικής πρόοδου).
- Το πρόγραμμα προβλέπεται να παρουσιάσει σημαντική αύξηση της απορρόφησης και αποτελεσματικότητας εντός του 2013 καθώς αναμένεται να δηλωθεί η φυσική πορεία δράσεων μεγάλης χρηματοδοτικής βαρύτητας (ΤΟΠΣΑ, ΤΟΠΕΚΟ, Κοινωνικής Εργασίας, Διαρθρωτική Προσαρμογή επιχειρήσεων).
- Η συνδυαστική εικόνα αποτελεσματικότητας και απορρόφησης σε επίπεδο Θεματικών Αξόνων Προτεραιότητας εικονίζεται κατωτέρω από όπου διαπιστώνεται ο διαφορισμός στην φυσική και οικονομική πρόοδο.

Αξιολόγηση Μηχανισμών Παρακολούθησης και Διαχείρισης του Προγράμματος

- Για την αξιολόγηση των μηχανισμών παρακολούθησης ο Σύμβουλος Αξιολόγησης προχώρησε σε βιβλιογραφική επισκόπηση του κανονιστικού και θεσμικού πλαισίου και στη διενέργεια συνεντεύξεων (επί τη βάση δομημένου ερωτηματολογίου) με φορείς που εμπλέκονται στην υλοποίηση του ΕΠ ΑΝΑΔ. Οι εμπλεκόμενοι φορείς που συμμετείχαν στην έρευνα ήταν: η ΕΥΔ ΕΠΑΝΑΔ (Μονάδα Α, Β1, Β2 και Γ), τρεις ΕΦΔ (Ειδική Υπηρεσία για την Κοινωνική Ένταξη και την Κοινωνική Οικονομία, Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού, Ειδική Υπηρεσία Τομέα Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης) και ένας βασικός δικαιούχος (Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης).
- Συνολικά το σύστημα διαχείρισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης του ΕΠΑΝΑΔ κρίνεται ότι λειτουργεί ικανοποιητικά σε επίπεδο διαχείρισης.
- Σημαντική συμβολή στην επιτυχή υλοποίηση των παρεμβάσεων του προγράμματος αποτελεί η εύρυθμη συνεργασία της ΕΥΔ ΕΠΑΝΑΔ με λοιπούς φορείς όπως η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΥΣΕΚΤ).
- Το Σύστημα Διαχείρισης, επί τη βάση απαντήσεων των στελεχών χαρακτηρίζεται από την ΕΥΔ, τους ΕΦΔ και τους Δικαιούχους του ΕΠ ΑΝΑΔ 2007-2013, από ικανοποιητικό βαθμό σαφήνειας, καθώς κατά την άποψή τους έχει οριοθετημένες αρμοδιότητες και διακριτούς ρόλους, ενώ και οι λειτουργίες των εμπλεκόμενων μερών είναι σαφείς.
- Ο μηχανισμός εντοπισμού και καταγραφής αποκλίσεων από τους στόχους κατά την υλοποίηση του ΕΠ ΑΝΑΔ 2007-2013 κρίνεται ως συστηματικός και επαρκής και περιλαμβάνει εργαλεία όπως τα δελτία παρακολούθησης φυσικού (ανά εξάμηνο) και οικονομικού αντικείμενου (όποτε καταγράφεται δαπάνη), τα roadmaps (ανά μήνα) και συστηματικό έλεγχο (ανά μήνα) των κατανομών όπου ελέγχονται επισταμένως τα παραδοτέα, οι δαπάνες, το φυσικό αντικείμενο κάθε δικαιούχου προτού δοθεί η επόμενη κατανομή.
- Η ταχύτητα και η ποιότητα των διαδικασιών λήψης αποφάσεων στους επιμέρους φορείς που εμπλέκονται στην υλοποίηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση των παρεμβάσεων του ΕΠ ΑΝΑΔ βάσει των απαντήσεων των εμπλεκόμενων κρίνεται ως ικανοποιητική.
- Σε ότι αφορά στη συμβολή της εταιρικής σχέσης στην ποιότητα της παρακολούθησης και της υλοποίησης, σημειώνεται ότι η κατάρτιση του ΕΠ ΑΝΑΔ 2007-2013 έχει βασιστεί σε εκτενέστατη διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης με Εθνικές και Περιφερειακές αρχές και φορείς, με κοινωνικούς εταίρους.
- Διαπιστώνεται τροποποίηση των δράσεων δημοσιότητας, που περιλαμβάνονται στο Επικοινωνιακό Σχέδιο του Ε.Π., τόσο λόγω της πτώχευσης του αναδόχου του έργου: Εξειδίκευση της Επικοινωνιακής Στρατηγικής και Εφαρμογή Σχεδίου Δράσεων Πληροφόρησης και Δημοσιότητας του Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού», όσο και λόγω της γενικότερης οικονομικής συγκυρίας στη χώρα που επέβαλε περιορισμό των δαπανηρών δράσεων προβολής.
- Το ΕΠΑΝΑΔ διαθέτει 12 Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης προς τους οποίους, μέχρι τέλους 2012, είχε εκχωρηθεί το 78% της προγραμματικής δαπάνης (περίπου 2.1 δισ. €) και 395 Δικαιούχους (μη συμπεριλαμβανομένων εκείνων από δράσεις κρατικών ενισχύσεων). Σημαντική στην κατεύθυνση ενίσχυσης της παρακολούθησης πορείας των εκχωρημένων προς ΕΦΔ πόρων είναι η περαιτέρω παροχή τεχνικής βοήθειας στους Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης και στους Δικαιούχους του Προγράμματος,

Ενέργειες που θα μπορούσαν να βελτιώσουν τον μηχανισμό διαχείρισης του ΕΠ ΑΝΑΔ είναι οι κάτωθι:

1. Οριζόντιες ενέργειες ενημέρωσης και εκπαίδευσης των ΕΦΔ και δικαιούχων από την ΕΥΔ ΕΠΑΝΑΔ προκειμένου να επιτευχθεί η μεταφορά τεχνογνωσίας και η οριζόντια στήριξη τους.
2. Νομική υποστήριξη των Δικαιούχων για την αντιμετώπιση ενστάσεων – προσφυγών κατά τις διαδικασίες δημοπράτησης των πράξεων που υλοποιούν
3. Κεντρική εκτέλεση των έργων από λίγους δικαιούχους οι οποίοι διαρκώς θα ελέγχονται για την πληρότητα των στοιχείων των έργων που υλοποιούν καθώς και για την επάρκεια των Υπηρεσιών τους.
4. Επεξεργασία εναλλακτικών σχεδίων αντιμετώπισης δυνητικής αστοχίας ορισμένων ΕΦΔ ή Δικαιούχων.

5. Απλούστευση των διαδικασιών συγκέντρωσης στοιχείων για τα προτυποποιημένα έντυπα παρακολούθησης σε συνδυασμό με την άρση της υποχρέωσης υποβολής τους σε περίπτωση που δεν υπάρχει εξέλιξη στο φυσικό ή οικονομικό αντικείμενο.
6. Διαχειριστικές αλλαγές που ενδεχομένως θα μπορούσαν να λάβουν χώρα περιλαμβάνουν τις κάτωθι ενέργειες:
 - η ΕΥΔ να αποτελεί Φορέα χρηματοδότησης για τα συγχρηματοδοτούμενα έργα διότι έχουν και την πιο καλή και αντικειμενική γνώση των χρηματοδοτικών αναγκών των έργων σε κάθε στάδιό τους
 - Κατάργηση διαδικασίας οικονομικών υπολόγων
 - Επιλογή ΕΦΔ και Δικαιούχων φορέων μέσα από ανοιχτή διαγωνιστική διαδικασία (όπως συμβαίνει σε άλλα κράτη – μέλη) που θα προσδώσει αυξημένα εχέγγυα για την αναμενόμενη αποτελεσματικότητα.
7. Επικαιροποίηση του Επικοινωνιακού Σχεδίου, σε συνάρτηση με τις σχεδιαζόμενες δράσεις του Ε.Π. και την παρούσα οικονομική πραγματικότητα, καθώς και η ένταξη νέου έργου Συμβούλου Δημοσιότητας για το ΕΠ.

Ειδικά Αξιολογητικά Ερωτήματα

- Η συμβολή του ΕΠ ΑΝΑΔ στην προώθηση της πράσινης ανάπτυξης κρίνεται με βάση την μέχρι σήμερα υλοποίηση ως ιδιαίτερα ικανοποιητική λαμβάνοντας υπόψη την εκτέλεση σημαντικής βαρύτητας ενταγμένων στοχευόμενων έργων υπέρ της πράσινης ανάπτυξης.
- Για την εκτίμηση του βαθμού συμβολής των Κατηγοριών Παρέμβασης του ΕΠ ως προς τους τρεις βαθμούς παρεμβάσεων υπέρ της ισότητας (θετικές, προσανατολισμένες, ουδέτερες) προκύπτει ικανοποιητική συνάφεια με τις θετικές για την ισότητα παρεμβάσεις.
- Προτείνεται η συνέχιση της δράσης "Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής", και η προοπτική μεταφοράς χρηματοδότησης στα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα 2007-2013 στους Άξονες Προτεραιότητας "Αειφόρος Ανάπτυξη και Ποιότητα Ζωής" μέσω της αξιοποίησης της χρήσης της Ρήτρας Ευελιξίας 10% ΕΚΤ για τα εν λόγω ΕΠ.
- Η εξυπηρέτηση των αρχών της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία εκτιμάται ως ικανοποιητική σε προγραμματικό επίπεδο αλλά σε επίπεδο υλοποίησης εντοπίζεται υστέρηση ιδιαίτερα στην υλοποίηση δράσεων που αφορούν άτομα με αναπηρία στο πλαίσιο του ΘΑΠ 5 του ΕΠ.
- Σε επίπεδο σχεδιασμού και διαδικασιών επιλογής και ένταξης των παρεμβάσεων διαπιστώνεται ότι στο σύστημα επιλογής πράξεων του ΕΠ ΑΝΑΔ 2007-2013 περιλαμβάνονται εξειδικευμένα κριτήρια που προάγουν την αρχή της μη διάκρισης, λόγω του φύλου, της φυλής ή της εθνικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, της ύπαρξης αναπηρίας, της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού.
- Με βάση την προοπτική διαμόρφωσης προτάσεων σχετικά με την καλύτερη εφαρμογή της αρχής της ισότητας των φύλων στις συγχρηματοδοτούμενες -από το ΕΚΤ παρεμβάσεις -του ΕΠ ΑΝΑΔ- και το γεγονός ότι η έκταση της ανεργίας των γυναικών είναι ιδιαίτερα ανησυχητική, δύναται να υλοποιηθούν και πρόσθετες στοχευμένες δράσεις στο πλαίσιο του ΕΠ κατά τα πρότυπα του Μέτρου 5.3 του ΕΠΑΕΚ 2000-2006.
- Η ενσωμάτωση των αρχών της EQUAL στο ΕΠ όσο και η αξιοποίηση πρακτικών της πραγματοποιείται τόσο σε προγραμματικό επίπεδο με εξειδικευμένο κριτήριο επιλογής πράξεων αλλά κυρίως μέσω της υλοποίησης των Πράξεων που αφορούν τα Τοπικά Σχέδια για την Απασχόληση και την Κοινωνική ένταξη ευάλωτων ομάδων τα οποία σχεδιαστικά περιλαμβάνουν το σύνολο των αρχών της ως άνω πρωτοβουλίας.
- Σημαντικό ζήτημα προς επίλυση αποτελεί η ανάγκη εξεύρεσης πόρων για ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης στο πλαίσιο των ολοκληρωμένων παρεμβάσεων ΤΟΠΕΚΟ και ΤΟΠΣΑ. Ως εκ τούτου προτείνεται η χρηματοδότηση διακριτού έργου προώθησης της απασχόλησης -αυταπασχόλησης (Νέες Θέσεις Εργασίας -Νέοι Ελεύθεροι Επαγγελματίες) το οποίο θα αφορά επωφελούμενους των εν λόγω προγραμμάτων.

G Παράρτημα

G.1 Μεθοδολογικό πλαίσιο εκπόνησης του Παραδοτέου

Το αντικείμενο του παρόντος παραδοτέου του ΣΑ αφορά στην εκπόνηση της Ενδιάμεσης Έκθεσης Αξιολόγησης του Προγράμματος για το 2012 σε σχέση με την αποτίμηση τη συνεχιζόμενης ορθότητας και συνέπειας της στρατηγικής του ΕΠΑΝΑΔ, την αξιολόγηση του συστήματος ποιοτικών και ποσοτικών στόχων, την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα υλοποίησης του προγράμματος, την αξιολόγηση των μηχανισμών παρακολούθησης, διαχείρισης, ελέγχου και αξιολόγησης των παρεμβάσεων καθώς και την αποτίμηση ειδικών αξιολογητικών ερωτημάτων, ήτοι την περιβαλλοντική επίδοση του ΕΠΑΝΑΔ, την Οριζόντια Εφαρμογή και Συμμόρφωση με τις Αρχές α) της Ισότητας Μεταξύ Ανδρών και Γυναικών, β) της Μη Διάκρισης και γ) της Προσβασιμότητας των Ατόμων με Αναπηρία καθώς και την οριζόντια εφαρμογή και συμμόρφωση με τις Αρχές της EQUAL. Το μεθοδολογικό πλαίσιο του Συμβούλου για την εκπόνηση της παρούσας έκθεσης αξιολόγησης συνίσταται στην εκτέλεση των ακόλουθων ενεργειών:

Αποτίμηση της συνεχιζόμενης ορθότητας και συνέπειας της στρατηγικής

- Επικαιροποίηση της ανάλυσης της υφιστάμενης κατάστασης
- Αξιολόγηση της καταλληλότητας και επικαιρότητας της στρατηγικής
- Αξιολόγηση της εσωτερικής συνοχής του προγράμματος
- Αξιολόγηση της εξωτερικής συνοχής του προγράμματος

Αξιολόγηση του συστήματος ποιοτικών και ποσοτικών στόχων του ΕΠ

- Αξιολόγηση της ορθότητας και της αξιοπιστίας του συστήματος ποιοτικών και ποσοτικών στόχων του Προγράμματος
- Επικαιροποίηση της ποσοτικοποίησης στόχων – δεικτών του Προγράμματος
- Μέτρηση της δημιουργούμενης απασχόλησης
- Αξιολόγηση του Τρόπου Παρακολούθησης των Δεδομένων του Παραρτήματος 23 του Εφαρμοστικού Κανονισμού 1828/2006

Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας υλοποίησης του ΕΠ

- Αξιολόγηση της χρηματοοικονομικής πορείας του προγράμματος
- Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του Προγράμματος
- Αξιολόγηση της αποδοτικότητας του Προγράμματος

Αξιολόγηση των μηχανισμών παρακολούθησης, διαχείρισης, ελέγχου και αξιολόγησης των παρεμβάσεων

- Αξιολόγηση των μηχανισμών παρακολούθησης, διαχείρισης, ελέγχου και αξιολόγησης των παρεμβάσεων

Ειδικά αξιολογικά ερωτήματα

- Αξιολόγηση της περιβαλλοντικής επίδοσης του Επιχειρησιακού Προγράμματος
- Αξιολόγηση της οριζόντιας εφαρμογής και συμμόρφωσης με τις αρχές α) της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, β) της μη διάκρισης και γ) της προσβασιμότητας των Ατόμων με αναπηρία
- Αξιολόγηση της οριζόντιας εφαρμογής και συμμόρφωσης με τις αρχές της EQUAL

Αναλυτικότερα η μεθοδολογική προσέγγιση του Συμβούλου Αξιολόγησης περιλαμβάνει:

A. Αποτίμηση της Συνεχιζόμενης Ορθότητας και Συνέπειας της Στρατηγικής του ΕΠΑΝΑΔ

Επικαιροποίηση της ανάλυσης της υφιστάμενης κατάστασης

Από την περίοδο εκπόνησης του ΕΠΑΝΑΔ και της αντίστοιχης Ex- Ante αξιολόγησης μέχρι και τη σύνταξη της παρούσας έκθεσης αξιολόγησης, οι επί μέρους παράμετροι του κοινωνικοοικονομικού πλαισίου έχουν διαφοροποιηθεί, τόσο λόγω εξωγενών παραγόντων, όπως οι εξελίξεις στο διεθνές οικονομικό περιβάλλον (χρηματαγορές, ρυθμοί ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής και παγκόσμιας οικονομίας, παγκόσμια οικονομική κρίση κλπ) που επιδρούν στην εθνική οικονομία όσο και λόγω των μεταβολών του Ελληνικού δημοσιονομικού, κοινωνικοοικονομικού και εργασιακού περιβάλλοντος, με αποτέλεσμα τη διαφοροποίηση στους τομείς – πεδία ευθύνης του ΕΠΑΝΑΔ.

Στο πλαίσιο αυτό η μεθοδολογική προσέγγιση αφορούσε στην υλοποίηση των εξής βημάτων

Επικαιροποίηση της κοινωνικοοικονομικής ανάλυσης

Το βήμα αυτό περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενέργειες:

- Ανάλυση βασικών διαρθρωτικών χαρακτηριστικών και τάσεων της υφιστάμενης κατάστασης, ήτοι:
 - Γενική οικονομική κατάσταση της χώρας
 - Κοινωνικοοικονομική κατάσταση της χώρας
 - Κατάσταση της χώρας στον τομέα της αγοράς εργασίας, της δια βίου μάθησης, της κοινωνικής ένταξης και της υγείας
- Καταγραφή ποσοτικών δεδομένων που προσδιορίζουν την υφιστάμενη κατάσταση
- Ανάλυση ευρύτερων κοινωνικοοικονομικών παραγόντων που επηρεάζουν την ανάπτυξη της χώρας.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο της επικαιροποίησης της κοινωνικοοικονομικής ανάλυσης αποτυπώθηκε μια ολοκληρωμένη εικόνα των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης και των απαιτήσεων του μνημονίου σχετικά με τις μεταρρυθμίσεις στους τομείς της αγοράς εργασίας και της υγείας αλλά και της αύξησης της απορρόφησης των διαρθρωτικών ταμείων. Πηγές πληροφόρησης και άντλησης στοιχείων αποτέλεσαν:

- Κοινωνικοοικονομικά στοιχεία (ΕΣΥΕ, Eurostat, μελέτες)
- Διερεύνηση του ισχύοντος νομοθετικού/κανονιστικού πλαισίου (νόμοι, εγκύκλιοι, κανονισμοί κλπ.)
- Επικαιροποιημένα κείμενα Μνημονίου οικονομικής και χρηματοπιστωτικής πολιτικής

Επίσης εξετάστηκε η πληρότητα και μεθοδολογική επάρκεια των αντίστοιχων κεφαλαίων του ΕΠΑΝΑΔ και της Ex- Ante αξιολόγησης, προκειμένου να εντοπιστούν ενδεχόμενες ελλείψεις. Με δεδομένο ότι έχει ήδη περάσει ένα χρονικό διάστημα περίπου τεσσάρων (4) ετών από την περίοδο που είχε καταγραφεί η τότε υφιστάμενη κατάσταση και με βάση την οποία είχε εκπονηθεί το ΕΠΑΝΑΔ, είναι εύλογο να απαιτηθεί επανεπισκόπηση αυτής της υφιστάμενης κατάστασης και εντοπισμός των ενδεχόμενων αλλαγών. Τα εργαλεία που αξιοποίησε ο ΣΑ για την εν λόγω εργασία είναι:

- Συλλογή στατιστικών δεδομένων
- Βιβλιογραφική έρευνα
- Συγκριτική ανάλυση (Benchmarking) των διαθέσιμων μετρήσεων για την εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με την εξέλιξη των βασικών κοινωνικοοικονομικών δεικτών.

Διενέργεια επικαιροποιημένης ανάλυσης SWOT

Στο πλαίσιο του βήματος αυτού επικαιροποιήθηκε η ανάλυση SWOT του ΕΠΑΝΑΔ, στη βάση της αναθεωρημένης ανάλυσης της υφιστάμενης κατάστασης που υλοποιήθηκε στα πλαίσια της προηγούμενης εργασίας. Στη συνέχεια, και με βάση τα πορίσματα της ανάλυσης SWOT προσδιορίστηκαν οι νέες ανάγκες που προκύπτουν, λαμβάνοντας υπόψη το Ευρωπαϊκό Σχέδιο για την Ανάκαμψη της Οικονομίας (COM (2008) 876/3) (ιδιαίτερα το πακέτο της Πολιτικής Συνοχής (COM (2008) 876) καθώς και τους εξωγενείς παράγοντες που έχουν επισημανθεί. Το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε για την εκτέλεση της παρούσας εργασίας είναι η SWOT ανάλυση.

Καταγραφή αναμενόμενων αποτελεσμάτων των παρεμβάσεων της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου

Με την ολοκλήρωση του εντοπισμού των αναγκών, το παρόν βήμα εστίασε στην καταγραφή των αποτελεσμάτων από την υλοποίηση του ΕΠΑΕΚ και των συναφών παρεμβάσεων στο πλαίσιο υλοποίησης των λοιπών Τομεακών και Περιφερειακών ΕΠ του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. Ουσιαστικά πρόκειται για επικαιροποίηση των αποτελεσμάτων των εν λόγω προγραμμάτων. Το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε για την εκτέλεση της παρούσας εργασίας είναι η βιβλιογραφική έρευνα.

Συνθετική διάγνωση

Το βήμα αυτό αφορούσε σε μία πρώτη συσχέτιση αναγκών, προτεραιοτήτων-κατευθύνσεων και παρεμβάσεων, όπως προδιαγράφονται στο ΕΠΑΝΑΔ. Σκοπός της είναι η συνθετική επεξεργασία των ευρημάτων των προηγούμενων εργασιών, προκειμένου να θεμελιωθούν η τελική επικαιροποίηση

της ανάλυσης SWOT και η συνεχιζόμενη εγκυρότητα της κατάταξης των προβλημάτων που αντιμετωπίζονται με το ΕΠΑΝΑΔ.

Αξιολόγηση της Καταλληλότητας και Επικαιρότητας της Στρατηγικής και της Εσωτερικής Συνοχής του ΕΠΑΝΑΔ

Στόχος της παρούσας εργασίας αποτέλεσε η αποτίμηση της συνεχιζόμενης καταλληλότητας της στρατηγικής του ΕΠΑΝΑΔ μέσω της εξέτασης της ορθότητας της διάρθρωσης του προγράμματος, από θεματική άποψη (διάκριση δράσεων- κατηγοριών πράξεων). Στο πλαίσιο αυτό η ανάλυση περιλάμβανε τους άξονες προτεραιότητας του ΕΠΑΝΑΔ και κατέβηκε μέχρι το επίπεδο της κατηγορίας πράξης. Συνεπώς η εκτίμηση της σκοπιμότητας πιθανών τροποποιήσεων του ΕΠΑΝΑΔ δεν περιορίστηκε στο επίπεδο της στρατηγικής αλλά συμπεριέλαβε και τα επίπεδα των επιμέρους ειδικών στόχων και κατηγοριών πράξεων. Ο έλεγχος καταλληλότητας της στρατηγικής περιλάμβανε τα ακόλουθα βήματα:

- Εκτίμηση της συνέπειας των στρατηγικών και επιχειρησιακών στόχων σε σχέση με τις Δυνατότητες και τις Ευκαιρίες της Επικαιροποιημένης Ανάλυσης SWOT
- Εκτίμηση της συνέπειας των στρατηγικών και επιχειρησιακών στόχων σε σχέση με τις Αδυναμίες και τις Απειλές της Επικαιροποιημένης Ανάλυσης SWOT
- Εκτίμηση της συνέπειας των στρατηγικών και επιχειρησιακών στόχων σε σχέση με τις νέες ανάγκες που έχουν διαμορφωθεί
- Εκτίμηση της συνέπειας του προγραμματισμού από το επίπεδο των επιλεγμένων έργων μέχρι το επίπεδο των ειδικών στόχων του ΕΠΑΝΑΔ

Για το σκοπό αυτό χρησιμοποιήθηκαν ως εργαλεία ποιοτικές μήτρες συνάφειας, μέσω των οποίων ποσοτικοποιήθηκε η συνάφεια της στρατηγικής του ΕΠΑΝΑΔ με τις προαναφερθείσες παραμέτρους, προκειμένου εν συνεχεία ο ΣΑ να προβεί στη σχετική ανάλυση των αποτελεσμάτων που προέκυψαν και να απαντήσει τεκμηριωμένα στα επιμέρους αξιολογητικά ερωτήματα.

Αξιολόγηση της εξωτερικής συνοχής του ΕΠΑΝΑΔ

Αντικείμενο της παρούσας εργασίας αποτέλεσε η εκτίμηση – αξιολόγηση της εξωτερικής συνοχής του ΕΠΑΝΑΔ, δηλαδή η διερεύνηση της συνέργιας μεταξύ της στρατηγικής του και των λοιπών προγραμμάτων του ΕΣΠΑ καθώς και των εθνικών και κοινοτικών πολιτικών και στρατηγικών. Ειδικότερα έλαβε χώρα ο έλεγχος της συνοχής του ΕΠΑΝΑΔ με το περιβάλλον στο οποίο λειτουργεί. Προς τούτο πραγματοποιήθηκε η αξιολόγηση της μέχρι σήμερα συμβολής των παρεμβάσεων του ΕΠΑΝΑΔ σε σχέση με τους στόχους και τις κατευθύνσεις των Ευρωπαϊκών και Εθνικών στρατηγικών και προτεραιοτήτων. Ειδικότερα, αξιολογήθηκε η συνάφεια των κατηγοριών παρεμβάσεων του ΕΠΑΝΑΔ σε σχέση με

- τις Ολοκληρωμένες Κατευθυντήριες Γραμμές για την Ανάπτυξη και την Απασχόληση
- τις Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Απασχόληση
- τους Στρατηγικούς στόχους για την "Ευρώπη 2020"
- το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων 2011-2014
- τις Στρατηγικές Κατευθυντήριες Γραμμές της ΕΕ για την Πολιτική Συνοχής 2007-2013
- τους Στρατηγικούς στόχους για την «Εκπαίδευση Κατάρτιση (ΕΚ) 2020»
- το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Ένταξη (ΕΣΔΕΝ) 2008-2010
- τους στόχους του άρθρου 9 παρ. 3 του Καν.1083/2006 (earmarking)
- με τις Θεματικές Προτεραιότητες και τους Γενικούς Στόχους του ΕΣΠΑ

Για την αποτύπωση των εν λόγω συσχετίσεων χρησιμοποιήθηκαν ποιοτικές μήτρες συνάφειας. Ειδικότερα τα υπό εξέταση, ανά ζευγάρι, στοιχεία που εξετάστηκαν τοποθετήθηκαν, σε κάθετους μεταξύ τους Άξονες. Στην περίπτωση που η κατηγορία παρέμβασης συνεργεί με κάποια από τις στρατηγικές κατευθύνσεις σημειώνεται με (V) και στο τέλος αποτυπώνεται το μέγεθος του βαθμού συνάφειας με το άθροισμα των σημείων αυτών. Πρόσθετα μέσω χρωματικής διαφοροποίησης των κελιών της μήτρας καταγράφηκε η εκτιμώμενη ένταση της συνάφειας των στόχων με κάθε επίπεδο επιχειρησιακού σχεδιασμού του ΕΠ (σκουρό γκρι υψηλή συνάφεια, ανοικτό γκρι μέση συνάφεια, λευκό χαμηλή συνάφεια). Τα κάθετα σύνολα απεικονίζουν τον αριθμό των στόχων προς την εξυπηρέτηση των οποίων συμβάλλει κάθε επίπεδο επιχειρησιακού σχεδιασμού. Τα οριζόντια σύνολα απεικονίζουν τον αριθμό ανά επίπεδο επιχειρησιακού σχεδιασμού που εξυπηρετούν κάθε στόχο, ενώ με την χρήση της προβλεπόμενης δέσμευσης δημόσιας δαπάνης κάθε επιπέδου επιχειρησιακού

σχεδιασμού κατέστη δυνατή η εξαγωγή συμπερασμάτων για την σχετική σημαντικότητα που αποδίδει το Πρόγραμμα σε κάθε στόχο εθνικής πολιτικής με βάση την χρηματοδοτική βαρύτητα των παρεμβάσεων που κατευθύνονται προς την επίτευξή τους.

B. Αξιολόγηση του Συστήματος Ποιοτικών και Ποσοτικών Στόχων του ΕΠΑΝΑΔ

Αξιολόγηση της Ορθότητας και της Αξιοπιστίας του Συστήματος Ποιοτικών και Ποσοτικών Στόχων του ΕΠΑΝΑΔ – Επικαιροποίηση της ποσοτικοποίησης στόχων / δεικτών του Προγράμματος

Βασικός στόχος της παρούσας εργασίας αποτέλεσε η αξιολόγηση της επάρκειας και της ρεαλιστικότητας του συστήματος ποσοτικοποιημένων στόχων / δεικτών, οι οποίοι έχουν αρχικά προσδιοριστεί κατά το σχεδιασμό του ΕΠΑΝΑΔ. Η συγκεκριμένη επιμέρους εργασία είναι κρίσιμη σημασίας, με δεδομένο ότι ο βαθμός της ορθολογικής και έγκυρης διαδικασίας του ποσοτικού προσδιορισμού των στόχων επηρεάζει σημαντικά το βαθμό επίτευξης της στρατηγικής καθώς και το βαθμό επιτυχίας / επίδοσης του ΕΠΑΝΑΔ. Στο πλαίσιο αυτό η εξέταση της βάσης αξιολόγησης περιλάμβανε τα εξής κριτήρια ελέγχου:

- Βαθμός ποσοτικοποίησης του ΕΠΑΝΑΔ
- Έλεγχος υποθέσεων και παραδοχών ποσοτικοποιημένων στόχων.
- Έλεγχος εγκυρότητας τρόπου υπολογισμού ποσοτικοποιημένων στόχων.
- Αποτίμηση εμπειρίας παρελθόντος (π.χ. ρυθμοί υλοποίησης αντίστοιχων στόχων κ.λπ.)
- Εφικτότητα (αποτίμηση εμπειρίας από την πρώτη φάση υλοποίησης του προγράμματος, προβλέψεις κ.λπ.)
- Αποτίμηση αποτελεσμάτων προηγούμενης προγραμματικής περιόδου 2000-2006
- Επικαιροποίηση τιμών βάσης και στόχου των επιμέρους δεικτών του Προγράμματος
- Συστηματοποίηση ευρημάτων (αξιολόγηση συστήματος δεικτών στη βάση των κριτηρίων καταλληλότητας, αξιοπιστίας, ευαισθησίας / ακρίβειας, μετρησιμότητας).
- Εμπλουτισμός – συμπλήρωση κενών, όπου κρίνεται απαραίτητο
- Περαιτέρω εξειδίκευση, όπου κρίνεται απαραίτητο
- Προσαρμογές και τροποποιήσεις όσον αφορά την ποσοτικοποίηση των δεικτών, όπου κρίνεται απαραίτητο
- Εκτίμηση δεικτών αποτελεσμάτων

Μέτρηση της Δημιουργούμενης Απασχόλησης

Οι επιπτώσεις που προκαλούνται από τις παρεμβάσεις του ΕΠΑΝΑΔ είναι ποικίλες και μπορεί να αφορούν στην αύξηση του κατά κεφαλή ΑΕΠ κλπ. Πολλές όμως από αυτές εξαρτώνται ή είναι στενά συνδεδεμένες με τις επιπτώσεις στην απασχόληση. Η **δημιουργούμενη απασχόληση** είναι άμεσα μετρήσιμη, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν υπάρχουν δυσκολίες στον υπολογισμό της. Στο πλαίσιο αυτό και για να εκτιμηθούν οι μόνιμες θέσεις απασχόλησης που προκύπτουν από τα έργα του ΕΠΑΝΑΔ, απαιτείται η διεξαγωγή έρευνας στους δικαιούχους στο πλαίσιο εκπόνησης της Ενδιάμεσης Έκθεσης Αξιολόγησης. Ωστόσο στο πλαίσιο εκπόνησης της παρούσας έκθεσης αξιολόγησης και με βάση τα στοιχεία του ΟΠΣ που προκύπτουν από τα εξαμηνιαία Δελτία Παρακολούθησης Προόδου, υπολογίσθηκε ο δείκτης της δημιουργούμενης απασχόλησης (κωδ. 501) «Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης», συγκεντρωτικά κ ανά άξονα προτεραιότητας, προκειμένου να εκτιμηθούν σε αρχικό στάδιο οι περιπτώσεις κατηγοριών πράξεων / παρεμβάσεων στις οποίες: α) δεν δημιουργούνται νέες θέσεις εργασίας κατά τη διάρκεια υλοποίησης τους, β) η δημιουργία απασχόλησης κατά τη διάρκεια υλοποίησης είναι ήσσονος σημασίας γ) η απασχόληση που δημιουργείται κατά τη διάρκεια υλοποίησης είναι σημαντική και δ) η απασχόληση που δημιουργείται μετά τη λήξη της παρέμβασης είναι σημαντική.

Αξιολόγηση του Τρόπου Παρακολούθησης των Δεδομένων του Παραρτήματος 23 του Εφαρμοστικού Κανονισμού 1828/2006

Στο πλαίσιο υλοποίησης της παρούσας εργασίας ο ΣΑ αξιολόγησε τον τρόπο συγκέντρωσης δεδομένων και παρακολούθησης των παρεμβάσεων σχετικά με τους συμμετέχοντες σε πράξεις του ΕΚΤ του Παραρτήματος XXIII του Κανονισμού (ΕΚ) 1828/2006. Πιο συγκεκριμένα ο ΣΑ αποτίμησε τις μεθόδους που ακολουθεί η ΕΥΔ ΕΠΑΝΑΔ αναφορικά με:

- την εισαγωγή - επεξεργασία των σχετικών δεδομένων, τα οποία προέρχονται από διάφορους δικαιούχους του ΕΠΑΝΑΔ
- την έκδοση διαφόρων αναφορών, με βάση τις ανάγκες παρακολούθησης της ΕΥΔ ΕΠΑΝΑΔ

Γ. Αξιολόγηση της Αποτελεσματικότητας και Αποδοτικότητας Υλοποίησης του ΕΠΑΝΑΔ

Η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας υλοποίησης του ΕΠΑΝΑΔ περιλαμβάνει την υλοποίηση των ακόλουθων τριών εργασιών, τα δεδομένα δε χρηματοοικονομικής και φυσικής ολοκλήρωσης προήλθαν από την βάση του ΟΠΣ και την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος και αφορούν την περίοδο υλοποίησης μέχρι και την 31/12/2011.

Αξιολόγηση της Χρηματοοικονομικής Πορείας του ΕΠΑΝΑΔ

Σκοπός της εν λόγω εργασίας αποτέλεσε η ανάλυση της χρηματοοικονομικής πορείας του ΕΠΑΝΑΔ, που περιλάμβανε τη μέτρηση από κάτω προς τα πάνω (bottom up) των πληρωμών ανά πράξη/δράση του ΕΠΑΝΑΔ και την εύρεση της απορρόφησης ανά κατηγορία πράξης, κατηγορία παρέμβασης και άξονα προτεραιότητας του ΕΠΑΝΑΔ. Ειδικότερα πραγματοποιήθηκαν οι κάτωθι επιμέρους εργασίες:

- **Διάκριση του ΕΠΑΝΑΔ.** Βάσει της ταξινόμησης των πληροφοριών και των δεδομένων Αξιολόγησης, το ΕΠΑΝΑΔ μπορεί να διακριθεί σε επιμέρους τμήματα τα οποία επιτρέπουν να εξαχθούν χρήσιμα συμπεράσματα προσεγγίζοντάς το από διάφορες οπτικές γωνίες. Αυτά τα επιμέρους τμήματα εξελίσσονται δυναμικά με τη χρονική ολοκλήρωση των έργων ώστε το συνολικό Πρόγραμμα να παρουσιάζεται ως μία δυναμική οντότητα, η οποία μεταβάλλεται παραμετρικά με τη φυσική, χρονική και χρηματοοικονομική ολοκλήρωση των έργων.
- **Μέτρηση αποκλίσεων προγραμματικής και νομικής δέσμευσης.** Με δεδομένο ότι το υλοποιούμενο ΕΠΑΝΑΔ περιλαμβάνει τις εγγεγραμμένες στο ΟΠΣ πράξεις συνάγεται το συμπέρασμα ότι σε αυτά έχει επιμερισθεί η δαπάνη προκειμένου να αρχίσει η υλοποίησή τους. Επομένως στο υλοποιούμενο ΕΠΑΝΑΔ ισχύει η έννοια της **νομικής δέσμευσης** (κατανομής της δέσμευσης). Στο πλαίσιο αυτό αρχική εργασία αποτέλεσε η μέτρηση των αποκλίσεων μεταξύ της αρχικής δέσμευσης και της νομικής (κατανεμημένης) δέσμευσης. Οι αποκλίσεις αυτές απορρέουν από το γεγονός ότι το Πρόγραμμα κατανέμει τη συνολική δαπάνη που προβλέπεται από το Προγραμματικό Πρόγραμμα μεταξύ των πράξεων των δικαιούχων. Η κατανομή αυτή προσδιόρισε τους τομείς εκείνους στους οποίους υπάρχει ζήτηση, η οποία μπορεί να προέρχεται είτε από την ευκολία ένταξης των πράξεων (μικρή φάση ωρίμανσης) είτε από τη σημαντικότητα της παρέμβασης στην οποία τα έργα ανήκουν.
- **Μέτρηση απορρόφησης.** Στην εργασία αυτή εξετάστηκε αφενός το μέγεθος και η κατάσταση στην οποία βρίσκεται το υλοποιούμενο πρόγραμμα από άποψη χρηματοοικονομικής υλοποίησης και αφετέρου οι στόχοι του. Η κατάσταση στην οποία βρίσκεται το υλοποιούμενο Πρόγραμμα τη χρονική στιγμή ελέγχου προσεγγίζεται τόσο με τον υπολογισμό της χρηματοοικονομικής ολοκλήρωσης όσο και της φυσικής υλοποίησης. Ο υπολογισμός της χρηματοοικονομικής ολοκλήρωσης δεν περιορίζεται στο επίπεδο των κατηγοριών πράξεων και των αξόνων του προγράμματος, αλλά επεκτάθηκε και στο επίπεδο των περιφερειών σύγκλισης, σταδιακής εξόδου και σταδιακής εισόδου (Στόχοι 1 και 2) προκειμένου να παρασχεθεί η δυνατότητα εντοπισμού ενδεχόμενων αποκλίσεων και λήψης διορθωτικών ενεργειών.

Αξιολόγηση της Αποτελεσματικότητας του ΕΠΑΝΑΔ

Για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του ΕΠΑΝΑΔ πραγματοποιήθηκαν οι κάτωθι επιμέρους εργασίες:

Μέτρηση φυσικού στόχου και φυσικής υλοποίησης σε επίπεδο πράξης

Η μέτρηση συνίσταται ουσιαστικά στην παρακολούθηση της προόδου της υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου σε σχέση με τους αρχικά προγραμματισθέντες φυσικούς στόχους, σε επίπεδο Κατηγορίας Πράξης, Άξονα Προτεραιότητας και συνολικά όλου του ΕΠΑΝΑΔ. Στο πλαίσιο αυτό η μεθοδολογία που εφαρμόστηκε για τη μέτρηση της αποτελεσματικότητας του ΕΠΑΝΑΔ συνίσταται στη μέτρηση της φυσικής προόδου κάθε πράξης/έργου (ενίοτε υποέργου) και η αναγωγή αυτής σε ανώτερο επίπεδο (Κατηγορίας Πράξης, Άξονας Προτεραιότητας, Πρόγραμμα) με στάθμιση.

Υπολογισμός του δείκτη αποτελεσματικότητας

Για τον υπολογισμό της αποτελεσματικότητας χρησιμοποιήθηκε ο **δείκτης αποτελεσματικότητας (Δαλ)**, ο οποίος εκφράζει την πρόοδο της φυσικής υλοποίησης του προγράμματος σε κάθε επιμέρους επίπεδο και υπολογίζεται από το πηλίκο του υλοποιηθέντος φυσικού αντικείμενου κατά τη στιγμή ελέγχου προς το αρχικά προγραμματισμένο φυσικό αντικείμενο, βάσει της παρακάτω αριθμητικής σχέσης:

$$\Delta\lambda\lambda = \frac{\Phi\Upsilon}{\Phi\Sigma} \quad [1]$$

Η αποτελεσματικότητα αναφέρεται κατά κύριο λόγο σε ομάδα ομοειδών έργων και στη σχέση τους με τα έργα που περιέχει, μπορεί όμως να αναφέρεται τόσο στο επίπεδο της Κατηγορίας Πράξης, του Άξονα προτεραιότητας, όσο και στο ΕΠΑΝΑΔ στο σύνολό του. Δηλαδή με στάθμιση των έργων ανάλογα με τη συμμετοχή τους (συντελεστή βαρύτητας) στις δεσμεύσεις, η αποτελεσματικότητα ανάγεται σε επίπεδο Κατηγορίας Πράξης, Άξονα προτεραιότητας και ΕΠ. Η στάθμιση της φυσικής υλοποίησης σε επίπεδο έργου, Κατηγορίας Πράξης, άξονα προτεραιότητας και προγράμματος συνολικά υπολογίστηκε με τους ακόλουθους τύπους (2), (3) και (4) αντίστοιχα

$$(\Phi\Upsilon)_{\text{ΚΠ}} = \Sigma (\Phi\Upsilon)_{\text{Ε}} (\Sigma\text{Β})_{\text{Ε}} \quad [2]$$

$$(\Phi\Upsilon)_{\text{ΑΠ}} = \Sigma (\Phi\Upsilon)_{\text{ΚΠ}} (\Sigma\text{Β})_{\text{ΚΠ}} \quad [3]$$

$$(\Phi\Upsilon)_{\text{Π}} = \Sigma (\Phi\Upsilon)_{\text{ΑΠ}} (\Sigma\text{Β})_{\text{ΑΠ}} \quad [4]$$

όπου

ΦΥ εκφράζει τη φυσική υλοποίηση

Σ εκφράζει το άθροισμα

ΣΒ εκφράζει το συντελεστή βαρύτητας

Δείκτης Ε το έργο,

Δείκτης ΚΠ η Κατηγορία Πράξης

Δείκτης ΑΠ ο άξονας προτεραιότητας και

Δείκτης Π το Πρόγραμμα

Σύμφωνα με τα ανωτέρω ακολουθήθηκε η εξής διαδικασία: Αρχικά υπολογίστηκε η βαρύτητα του κάθε έργου επί των κατανεμημένων δεσμεύσεων του έργου και κατόπιν, σύμφωνα με τις παραπάνω υποθέσεις, εκτιμήθηκε η φυσική του υλοποίηση, η οποία και πολλαπλασιάστηκε με συγκεκριμένο συντελεστή βαρύτητας. Το γινόμενο που προέκυψε έδωσε τον **σταθμισμένο δείκτη αποτελεσματικότητας του έργου**. Το άθροισμα των σταθμισμένων δεικτών αποτελεσματικότητας των έργων μιας συγκεκριμένης Κατηγορίας Πράξης έδωσε τον **γενικό δείκτη αποτελεσματικότητας Κατηγορίας Πράξης**. Κατά ανάλογο τρόπο, σταθμίζοντας δηλαδή με την χρηματοδοτική βαρύτητα κάθε Κατηγορίας Πράξης στον αντίστοιχο Άξονα Προτεραιότητας, υπολογίστηκαν οι σταθμισμένοι δείκτες αποτελεσματικότητας των κατηγοριών πράξεων, με την άθροιση των οποίων υπολογίστηκε ο **γενικός δείκτης αποτελεσματικότητας του κάθε Άξονα Προτεραιότητας**. Παρομοίως, σταθμίζοντας με την χρηματοδοτική βαρύτητα κάθε Άξονα Προτεραιότητας στο συνολικό ΕΠΑΝΑΔ, υπολογίστηκαν οι σταθμισμένοι δείκτες αποτελεσματικότητας των Αξόνων Προτεραιότητας, με την άθροιση των οποίων υπολογίστηκε με τη σειρά τους ο **γενικός δείκτης αποτελεσματικότητας του ΕΠΑΝΑΔ** στο σύνολό του.

Αξιολόγησης της Αποδοτικότητας του ΕΠΑΝΑΔ

Η **αποδοτικότητα υπολογίστηκε με τη χρήση δευτερογενών δεικτών** που συνάγονται από το συνδυασμό των **πρωτογενών δεικτών Απορρόφησης και Αποτελεσματικότητας**. Οι δευτερογενείς αυτοί δείκτες εκτίμησαν την αποδοτικότητα της χρηματοδότησης και την εν γένει «καλή» διαχείριση του ΕΠΑΝΑΔ με τους ακόλουθους διακριτούς τρόπους:

- Προσέγγιση της αποδοτικότητας μέσω της αποτελεσματικότητας και της απορρόφησης

Αναλυτικότερα η μεθοδολογία που εφαρμόστηκε για τη **μέτρηση της αποδοτικότητας** του ΕΠΑΝΑΔ βασίστηκε σε μία διαδικασία εκ των κάτω προς τα άνω (bottom up), αντίστοιχη με αυτή που περιγράφηκε για τον υπολογισμό της αποτελεσματικότητας, δηλαδή με σταθμισμένη αναγωγή από

το επίπεδο της πράξης στα ανώτερα επίπεδα του ΕΠΑΝΑΔ (Κατηγορία Πράξης, Άξονες Προτεραιότητας, Επιχειρησιακό Πρόγραμμα). Η αποδοτικότητα ενός έργου αριθμητικά εκφράζεται από τον λόγο της φυσικής προς την οικονομική του ολοκλήρωση. Δηλαδή, ο **Δείκτης Αποδοτικότητας** ενός έργου ισούται με τον λόγο του Δείκτη Αποτελεσματικότητας προς την Απορρόφηση. Συγκεκριμένα υπολογίζεται από τον λόγο της φυσικής ολοκλήρωσης του κάθε επιπέδου του ΕΠΑΝΑΔ προς την αντίστοιχη απορρόφηση επί της προγραμματικής δημόσιας δαπάνης (ή και επί της συνολικής δαπάνης στο χρονικό σημείο αναφοράς).

$$\text{Δείκτης Αποδοτικότητας (ΔΑΔ)} = \frac{\text{ΔΑΔ}}{\text{Απορρόφηση}} \quad [5]$$

Για την αναγωγή από το επίπεδο του έργου στα ανώτερα επίπεδα του Προγράμματος (Κατηγορία Πράξης, Ειδικοί Στόχοι, Άξονες Προτεραιότητας, Πρόγραμμα), ακολουθήθηκε διαδικασία ανάλογη με αυτή που περιγράφηκε σε σχέση με τον υπολογισμό των αντίστοιχων δεικτών αποτελεσματικότητας.

Εκτίμηση σημαντικής απόκλισης από τους στόχους του προγράμματος

Η ανάλυση σημαντικής απόκλισης από τους αρχικούς στόχους του Προγράμματος αποτελεί ένα εργαλείο το οποίο δύναται να παρέχει σημαντικές πληροφορίες, στοιχεία και εκτιμήσεις σχετικά με την ορθότητα της στρατηγικής, την επιτευξιμότητα των ποσοτικών στόχων, καθώς και την αποτελεσματικότητα, και την αποδοτικότητα των υλοποιούμενων παρεμβάσεων, ούτως ώστε να διαμορφωθεί μια έγκυρη και αντικειμενική εικόνα τόσο για τον βαθμό σταδιακής επίτευξης των προβλεπόμενων στόχων όσο και για την επικαιρότητά τους.

Στο πλαίσιο αυτό το μεθοδολογικό πλαίσιο εκτίμησης σημαντικής απόκλισης από τους στόχους του προγράμματος περιλάμβανε την υλοποίηση των ακόλουθων επιμέρους ενεργειών:

- Αναλυτική παρουσίαση και περιγραφή των υπολογισμών των δεικτών της χρηματοοικονομικής υλοποίησης, της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας του Προγράμματος σύμφωνα με την μεθοδολογία αξιολόγησης της Αποτελεσματικότητας και Αποδοτικότητας Υλοποίησης του ΕΠΑΝΑΔ
- Αναλυτική παρουσίαση των στοιχείων της οικονομικής και φυσικής προόδου του ΕΠΑΝΑΔ σε επίπεδο κατηγοριών πράξεων
- Μέτρηση των σημαντικών Αποκλίσεων μεταξύ αρχικού σχεδιασμού και υλοποίησης του Προγράμματος.
- Παρουσίαση των συμπερασμάτων και των βασικών προτάσεων αναθεώρησης του Προγράμματος εφόσον έχουν καταγραφεί σημαντικές αποκλίσεις μεταξύ αρχικού σχεδιασμού και υλοποίησης του Προγράμματος.

Δ. Αξιολόγηση των Μηχανισμών Παρακολούθησης Διαχείρισης, Ελέγχου και Αξιολόγησης των Παρεμβάσεων

Η παρούσα ενότητα εργασιών συνίσταται στην αξιολόγηση των μηχανισμών παρακολούθησης, διαχείρισης, ελέγχου και αξιολόγησης των παρεμβάσεων. Στο πλαίσιο της εργασίας αυτής εξετάστηκε η επάρκεια και η ποιότητα των μηχανισμών διαχείρισης και εκτέλεσης του ΕΠΑΝΑΔ, προκειμένου να εντοπιστούν τυχόν αδυναμίες που ενδεχομένως θα επηρέαζαν ουσιαστικά την αποτελεσματική υλοποίηση του. Ο ΣΑ εξέτασε την ποιότητα των ρυθμίσεων υλοποίησης, παρακολούθησης, αξιολόγησης και ελέγχου, όπως αυτές λειτουργούν σχετικά με:

- τη σαφήνεια του συστήματος διαχείρισης (διαχειριστικές και εκτελεστικές αρμοδιότητες, διαδικασίες διαβούλευσης κλπ)
- τα κριτήρια επιλογής έργων, ούτως ώστε να εξασφαλίζεται η ποιότητα και η εφαρμογή τους, να αντανακλώνται οι στόχοι του ΕΠΑΝΑΔ αλλά και να ενσωματώνονται τα ζητήματα των ίσων ευκαιριών
- τη συμβολή της εταιρικής σχέσης στην ποιότητα της παρακολούθησης και της υλοποίησης, στο πλαίσιο των νέων κοινοτικών κανονισμών
- την επάρκεια του συστήματος διαχείρισης για την εξασφάλιση της συμβατότητας της υλοποίησης με τις κοινοτικές πολιτικές

- την αξιολόγηση του βαθμού τήρησης των κριτηρίων διαχωρισμού των παρεμβάσεων του ΕΚΤ με τα λοιπά Κοινοτικά Ταμεία
- τις θεσμικές ρυθμίσεις που ισχύουν όχι μόνο για τα συστήματα παρακολούθησης αλλά και τα συστήματα αξιολόγησης (ποιός κάνει τί, πώς και πότε)

Στη συνέχεια ο ΣΑ απάντησε τα ακόλουθα γενικά αξιολογητικά ερωτήματα:

- το πλαίσιο διαχείρισης και εφαρμογής του ΕΠΑΝΑΔ ως προς την επίτευξη της αναπτυξιακής του στρατηγικής
- η σαφήνεια, επάρκεια, καταλληλότητα και αποτελεσματικότητα του πλαισίου διαχείρισης του ΕΠΑΝΑΔ, καθώς και η ποιότητα των ρυθμίσεων υλοποίησης, παρακολούθησης, και ελέγχου

Η ανάλυση στο πλαίσιο της παρούσας εργασίας έγινε με γνώμονα το κανονιστικό και θεσμικό πλαίσιο που διέπει τις διαδικασίες διαχείρισης και παρακολούθησης στο επίπεδο του ΕΠΑΝΑΔ (πχ σχετική νομοθεσία, κριτήρια επιλογής πράξεων, εγκύκλιοι, οδηγοί, Διατάξεις Εφαρμογής κλπ.) καθώς και το σχετικό πλαίσιο του ΕΣΠΑ (Ν. 3614/2007, Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου κλπ). Ειδικότερα ο ΣΑ αναφέρθηκε στο Σύστημα Διοίκησης και Διαχείρισης του ΕΠΑΝΑΔ και προέβη σε μία πρώτη αξιολόγησή του βασιζόμενος αφενός στην εμπειρία η οποία έχει αποκτηθεί από το παρελθόν και αφετέρου σε διενέργεια έρευνας με τη χρήση ειδικών ερωτηματολογίων προς βασικούς εμπλεκόμενους φορείς (ΕΥΔ, ΕΔΦ) στην υλοποίηση του προγράμματος.

Παράλληλα ο ΣΑ εστίασε τη θεώρησή του στον απολογισμό της προόδου σχετικά με τις μεθόδους εφαρμογής και υλοποίησης του ΕΠΑΝΑΔ. Στα πλαίσια αυτά επιχειρήθηκε απολογισμός της διάρθρωσης και των ενεργειών του Συστήματος Διοίκησης με ιδιαίτερη αναφορά στο ρόλο και τη λειτουργία

- της Επιτροπής Παρακολούθησης
- των Εξωτερικών Συμβούλων

Άλλα θέματα τα οποία εξετάστηκαν ήταν:

- η αξιολόγηση της προσαρμογής και η επάρκεια της ΕΥΔ ΕΠΑΝΑΔ στο νέο κανονιστικό πλαίσιο (ΣΔΕ του ΥΠΟΙΟ, Κανόνες Διαχειριστικής Επάρκειας κλπ),
- ο τρόπος προσαρμογής της διαχείρισης στο νέο ΟΠΣ
- η δυνατότητα των δικαιούχων να υλοποιήσουν έργα στο νέο κανονιστικό πλαίσιο.

Βαρύνουσας σημασίας στη μεθοδολογία του ΣΑ αποτέλεσε και η αξιολόγηση της τήρησης των ποιοτικών κριτηρίων ένταξης πράξεων ανά ειδικό στόχο, όπως είχαν προταθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και συμφωνηθεί με την ΕΥΔ ΕΠΑΝΑΔ. Ιδιαίτερα αξιολογήθηκαν τα κριτήρια των μέτρων που λαμβάνονται για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας των συγχρηματοδοτούμενων έργων.

E. Ειδικά Αξιολογητικά Ερωτήματα

Αξιολόγηση της Περιβαλλοντικής επίδοσης του Προγράμματος και της σύνδεσής του με τις αρχές της πράσινης ανάπτυξης

Στο πλαίσιο υλοποίησης της παρούσας εργασίας **ο ΣΑ εξέτασε την περιβαλλοντική επίδοση του ΕΠΑΝΑΔ και τη σύνδεσή του με τις αρχές της πράσινης ανάπτυξης**. Ειδικότερα, με βάση τις περιεχόμενες στο ΕΠ δράσεις (είτε σε επίπεδο προγραμματισμού ή υλοποίησης), **εξετάστηκε και αξιολογήθηκε ο βαθμός στον οποίο αξιοποιούνται οι νέες ευκαιρίες που αναδύονται στον τομέα του περιβάλλοντος, όπως είναι:**

- η πιστοποίηση γνώσεων και δεξιοτήτων σε τομείς που σχετίζονται με την προστασία του περιβάλλοντος
- η ανάπτυξη επαγγελματικών περιγραμμάτων σε σχετικούς με την προστασία του περιβάλλοντος τομείς
- η ενίσχυση της απασχόλησης σε δραστηριότητες που σχετίζονται με το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη
- η ενίσχυση της πράσινης επιχειρηματικότητας.

Κύριο σημείο αναφοράς στην αξιολόγηση της περιβαλλοντικής επίδοσης του ΕΠΑΝΑΔ αποτέλεσε η αποτύπωση περιβαλλοντικών κατηγοριών παρεμβάσεων κάθε Άξονα Προτεραιότητας του ΕΠ μέσω των περιβαλλοντικών δεικτών με βάση τις ποσοτικοποιημένες και τις μη ποσοτικοποιημένες τιμές των δεικτών (θετική/ αρνητική/ ουδέτερη επίδραση) από τις ενταγμένες πράξεις (Τεχνικά Δελτία εγκεκριμένων πράξεων) και την επίτευξη των στόχων από τις ολοκληρωμένες πράξεις (οριστικοποιημένα Τεχνικά Δελτία πράξεων) για την περίοδο αναφοράς.

Αξιολόγηση της Οριζόντιας Εφαρμογής και Συμμόρφωσης με τις Αρχές α) της Ισότητας Μεταξύ Ανδρών και Γυναικών, β) της Μη Διάκρισης και γ) της Προσβασιμότητας των Ατόμων με Αναπηρία
Αντικείμενο της παρούσας εργασίας του ΣΑ αποτέλεσε η αξιολόγηση της οριζόντιας εφαρμογής και συμμόρφωση με τις αρχές

- της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών,
- της μη διάκρισης (εξαιτίας του φύλου, της φυλής ή της εθνοτικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, της ύπαρξης αναπηρίας, της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού) και
- της προσβασιμότητας των Ατόμων με Αναπηρία (Άρθρο 16 Καν. 1083/2006) ;

Ειδικότερα:

Ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών

Βασικά κριτήρια που εξετάστηκαν για την αξιολόγηση του βαθμού ένταξης της διάστασης του φύλου και της ισότητας μεταξύ των φύλων **στο πλαίσιο του σχεδιασμού του ΕΠΑΝΑΔ** ήταν:

- Η επάρκεια των «διαγνωστικών» στατιστικών και ποσοτικών στοιχείων-δεικτών που χρησιμοποιήθηκαν προκειμένου να εκτιμηθεί η υπάρχουσα κατάσταση όσο αφορά στην ισότητα/ανισότητα των φύλων, καθώς και ως προς τα αναμενόμενα αποτελέσματα.
- Η συμμετοχή των γυναικείων οργανώσεων και των Φορέων Ισότητας στο πλαίσιο του προγραμματικού σχεδιασμού των παρεμβάσεων του ΕΠΑΝΑΔ
- Η διαδικασία ποσοτικοποίησης των δράσεων υπέρ της ισότητας στα ΕΠ
- Η ενσωμάτωση θετικών δράσεων προς όφελος των γυναικών στο ΕΠΑΝΑΔ
- Η ύπαρξη προϋποθέσεων που έχουν ενσωματώσει τη διάσταση της ισότητας (gender mainstreaming) (πχ. ποσοτώσεις υπέρ των γυναικών στις δράσεις κατάρτισης).
- Το ύψος του διαθέσιμου προϋπολογισμού για τις θετικές δράσεις υπέρ των γυναικών.
- Η ανάδειξη των καλών πρακτικών σχεδιασμού με βάση την διάσταση του φύλου.
- Η εκ των προτέρων χρησιμοποίηση δεικτών εκροών-αποτελεσμάτων-επιπτώσεων με βάση την διάσταση του φύλου, οι οποίοι πρέπει να συμβάλλουν στο να μετρηθεί η μείωση των ανισοτήτων, ή η βελτίωση της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών, από πλευράς αποτελεσμάτων ή επιπτώσεων.

Βασικά κριτήρια που εξετάστηκαν για την αξιολόγηση του βαθμού ένταξης της διάστασης του φύλου και της ισότητας μεταξύ των φύλων **στο πλαίσιο της υλοποίησης των παρεμβάσεων του ΕΠΑΝΑΔ** ήταν:

- Η πρόβλεψη κριτηρίων ισότητας στην επιλογή των προκηρύξεων των έργων/πράξεων
- Η συμμετοχή των γυναικείων οργανώσεων και των Φορέων Ισότητας στις Επιτροπές Παρακολούθησης και στην υλοποίηση των Πράξεων.
- Η ανάδειξη των καλών πρακτικών σχεδιασμού με βάση την διάσταση του φύλου.

Διασφάλιση της αρχής της μη διάκρισης- Προσβασιμότητα ατόμων με αναπηρία

Ο ΣΑ αξιολόγησε το σχεδιασμό και την εφαρμογή της εν λόγω πολιτικής, προκειμένου να αναδείξει τα ισχυρά και αδύναμα σημεία της, τον τρόπο εφαρμογής της αρχής του gender mainstreaming στα διάφορα πεδία παρέμβασης του Ε.Π και τα αποτελέσματα ή και τις επιπτώσεις των Πράξεων (όπου υπάρχουν στοιχεία) με δύο τρόπους:

- Με βάση την συλλογή και επεξεργασία ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων και ευρημάτων από υπάρχουσες αξιολογητικές μελέτες του ΕΠ σχετικά με το θέμα της μη διάκρισης, όσο και από θεματικές μελέτες επιμέρους παρεμβάσεων ΕΚΤ. **Βασική εισροή ήταν τα δεδομένα που εξάγονται από την παρακολούθηση του φυσικού αντικείμενου των παρεμβάσεων ΕΚΤ που πηγάζουν από τον Εφαρμοστικό Κανονισμό 1828/2006 σύμφωνα με το Παράρτημα ΧΧΙΙΙ: «Δεδομένα σχετικά με τους συμμετέχοντες σε πράξεις του ΕΚΤ»** όπου στους άμεσα ωφελούμενους των παρεμβάσεων σε επίπεδο Α.Π. και ομάδας στόχου θα σταθμίζονται οι

ωφελοούμενοι που προέρχονται από **ευάλωτες κοινωνικές ομάδες** και ΑΜΕΑ σε σχέση με τον συνολικό πληθυσμό των ωφελοουμένων (πχ καταρτιζόμενοι ΑΜΕΑ που λαμβάνουν πιστοποίηση μέσω της συμμετοχής τους στις δράσεις κατάρτισης του άξονα 2 και του άξονα 3)

- Με βάση στοχευμένες έρευνες πεδίου σε παρεμβάσεις που προωθούν την μη διάκριση.

Πρόσθετα βασικά κριτήρια που εξετάστηκαν για την αξιολόγηση του βαθμού ένταξης της διάστασης της μη διάκρισης στο πλαίσιο της υλοποίησης των παρεμβάσεων του Ε.Π. ήταν

- Η πρόβλεψη κριτηρίων ισότητας στην επιλογή των προκηρύξεων των έργων/πράξεων
- Η συμμετοχή των φορέων-Οργανώσεων ΑμεΑ – Ευπαθών Ομάδων στις Επιτροπές Παρακολούθησης και στην υλοποίηση των Πράξεων
- Η ανάδειξη των καλών πρακτικών σχεδιασμού με βάση την διασφάλιση της **αρχής της μη διάκρισης**

Αξιολόγηση της Οριζόντιας Εφαρμογής και Συμμόρφωσης με τις Αρχές της EQUAL

Το βασικό εργαλείο που αξιοποίησε ο ΣΑ για την προσέγγιση της παρούσας ενότητας και στο οποίο προτείνονται συγκεκριμένες μεθοδολογικές κατευθύνσεις για την αξιολόγηση της ενσωμάτωσης των αρχών της EQUAL αποτέλεσε ο Οδηγός Εφαρμογής των Αρχών της Equal. Στο συγκεκριμένο οδηγό παρουσιάζονται οι διαδικασίες και τα μέσα / εργαλεία ενσωμάτωσης των αρχών της Equal, τόσο σε επίπεδο Επιχειρησιακού Προγράμματος όσο και σε επίπεδο κατηγορίας πράξεων ή ακόμα και επιμέρους πράξεων. Επιπρόσθετα σε ορισμένα πεδία επισημαίνονται τα κρίσιμα σημεία για την ενσωμάτωση και εφαρμογή των αρχών της Equal. Σύμφωνα με τα ανωτέρω, βασικό ζητούμενο της αξιολόγησης στο πλαίσιο της οριζόντιας εφαρμογής, συμβολής και συμμόρφωσης του ΕΠΑΝΑΔ στην επίτευξη των στόχων των αρχών της EQUAL ήταν :

- Ο βαθμός ενσωμάτωσης των ως άνω οριζόντιων αρχών στο πλαίσιο της εφαρμογής του ΕΠΑΝΑΔ μέσα από τα δεδομένα της πραγματικής υλοποίησης (νομικές δεσμεύσεις, ενταγμένα έργα)
- Ο βαθμός αξιοποίησης του σχεδιαστικού πλαισίου και των καλών πρακτικών της Πρωτοβουλίας από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

Αναλυτικότερα οι αρχές της Equal ως προς τις οποίες αξιολογήθηκε ο βαθμός ενσωμάτωσής τους στο περιεχόμενο του ΕΠΑΝΑΔ είναι οι εξής:

- Καινοτομία
- Εταιρικότητα
- Διακρατικότητα
- Ισότητα Ευκαιριών
- Ενδυνάμωση / Ενεργός συμμετοχή

Επισημαίνεται ότι για την αξιολόγηση της Οριζόντιας Εφαρμογής και Συμμόρφωσης με τις Αρχές της EQUAL, ο ΣΑ θα διενεργήσει σε βάθος ανάλυση των επιλεγμένων οριζόντιων παρεμβάσεων με τη διεξαγωγή έρευνας πεδίου, στο πλαίσιο εκπόνησης της Ενδιάμεσης Έκθεσης Αξιολόγησης.

G.2 Απαντήσεις στα αξιολογητικά ερωτήματα της ενότητας Α

Κατά πόσο η στρατηγική του ΕΠ εκτιμάται ότι παραμένει επίκαιρη; (Αξ. Ερ. Α1)

Η αρχιτεκτονική και οι επιλογές στρατηγικής του ΕΠ ΑΝΑΔ παραμένουν επίκαιρες και ορθές, εντούτοις απαιτήθηκε ανακατανομή της χρηματοδοτικής βαρύτητας για την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής καθώς προέκυψαν σημαντικές αλλαγές στις εξελίξεις του κοινωνικού οικονομικού περιβάλλοντος (με έμφαση στην εκρηκτική αύξηση της ανεργίας), γεγονός που οδήγησε σε ποσοτική αύξηση εξυπηρέτησης των βασικών στόχων του προγράμματος (κυρίως του Στόχου της διευκόλυνσης πρόσβασης στην απασχόληση) από διαθέσιμους ή και πρόσθετους πόρους του ΕΣΠΑ (ΕΠ ΔΜ). Η εκτίμηση επανεξέτασης της στρατηγικής προέκυψε από τις μεταβολές της υφιστάμενης κοινωνικό –οικονομικής κατάστασης της χώρας και την λεπτομερή ανάλυση της φυσικής και οικονομικής προόδου του ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού -ΑΝΑΔ» 2007-2013.

Ο αρχικός σχεδιασμός και η εκπόνηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» 2007-2013 (ΕΠΑΝΑΔ 2007-2013) πραγματοποιήθηκε το 2007, όταν η οικονομία της Ελλάδας ήταν σε ανοδική τροχιά. Για το σχεδιασμό λήφθηκαν υπόψη παράμετροι του εσωτερικού

περιβάλλοντος της χώρας όπως τα δημογραφικά χαρακτηριστικά και η κατάσταση στην αγορά εργασίας, καθώς επίσης οι ευρωπαϊκές και εθνικές πολιτικές στους τομείς της απασχόλησης, της εκπαίδευσης, της κοινωνικής προστασίας και της υγείας.

Κατά τη διάρκεια της υλοποίησης του προγράμματος η κατάσταση του εσωτερικού περιβάλλοντος άλλαξε σημαντικά. Οι ρυθμοί ανάπτυξης έγιναν αρνητικοί, η ανεργία διογκώθηκε και η πτωτική τάση των οικονομικών δεικτών συνεχίζεται. Ως εκ τούτου το Ανθρώπινο Δυναμικό της Ελλάδας έχει άλλες ανάγκες σε σχέση με το 2007 που το ΕΠΑΝΑΔ καλείται σήμερα να καλύψει.

Η εξέταση του γενικότερου κοινωνικού και μακροοικονομικού περιβάλλοντος στο οποίο υλοποιείται και καλείται να παρέμβει το ΕΠΑΝΑΔ, αποκαλύπτει μεγάλη έκταση εξελίξεων και μεταβολές οι οποίες επηρεάζουν τους επιχειρησιακούς στόχους του Προγράμματος. Η ανάλυση δυνατοτήτων – αδυναμιών / ευκαιριών – απειλών (SWOT Analysis) στην οποία στηρίχθηκε ο αρχικός σχεδιασμός του ΕΠΑΝΑΔ έχει μεταβληθεί και σε αυτή ενσωματώνονται πλέον νέοι κίνδυνοι και απειλές με προεξάρχουσα την τεράστια αύξηση της ανεργίας, η οποία έχει ευρύτερες κοινωνικό –οικονομικές συνέπειες.

Ειδικότερα

- Από το 2009 η ύφεση πλήττει σχεδόν όλους τους τομείς της οικονομικής δραστηριότητας, με δραματικές συνέπειες στην απασχόληση, σημαντική αύξηση του ποσοστού ανεργίας και της φτώχειας (άνω του 27,5% σύμφωνα με στοιχεία της ΕΛ ΣΤΑΤ). Επίσης η πορεία υλοποίησης του Προγράμματος σε ένα ιδιαίτερα δυσμενές οικονομικό περιβάλλον με μειωμένη τη συνολική δημόσια δαπάνη του ΕΠ λόγω της αύξησης του ποσοστού συγχρηματοδότησης και μείωσης της εθνικής συμμετοχής, εκ των πραγμάτων επηρεάζει την επίτευξη των αρχικών στόχων, αλλά και την αντιμετώπιση των νέων απειλών του ΕΠ (αλματώδης αύξηση της ανεργίας)
- Υπήρξε δραματική επιδείνωση της δημοσιονομικής κατάστασης της χώρας με σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις σε όλους τους βασικούς οικονομικούς δείκτες όπως στην ανάπτυξη (η χώρα διανύει ήδη το τέταρτο συνεχόμενο έτος με αρνητικούς ρυθμούς ανάπτυξης, ενώ το 2011, το ποσοστό του ρυθμού μείωσης της ανάπτυξης κυμάνθηκε περί το 5,5%), στην ανεργία και στα επίπεδα απασχόλησης, στη συρρίκνωση εισοδημάτων στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, με αποτέλεσμα την αδυναμία της χώρας να χρηματοδοτήσει αναπτυξιακές δράσεις, τόσο γενικότερα, όσο και ειδικότερα στον τομέα παρέμβασης του ΕΠΑΝΑΔ
- Οι συνέπειες της οικονομικής κρίσης συνδέονται ακόμα με την αύξηση - επιδείνωση της φτώχειας σε ήδη υφιστάμενες ευπαθείς κοινωνικά ομάδες, ενώ παράλληλα οδηγούν ευθέως και στην ποσοτική διεύρυνση του πληθυσμού των κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε ειδικές πληθυσμιακές κατηγορίες που βρίσκονται σε κατάσταση φτώχειας ή απειλούνται από φτώχεια. Από το κίνδυνο φτώχειας πλήττονται δυσμενέστερα οι πιο ευπαθείς κοινωνικές ομάδες, (35% βάση στοιχείων της ΕΛ ΣΤΑΤ 2011).

Ακόμα πιο συγκεκριμένα η ανεργία είναι το υπ αριθμόν ένα πρόβλημα της ελληνικής κοινωνίας:

- Σύμφωνα με στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ **το ποσοστό ανεργίας κατά το β' τρίμηνο του 2012 ανήλθε στο 23,6%**, έναντι 22,6% του προηγούμενου τριμήνου και 16,3% του αντίστοιχου τριμήνου 2011. Ο αριθμός των απασχολούμενων ανήλθε σε 3.793.147 άτομα και των ανέργων σε 1.168.761, (β' τρίμηνο 2011, 810.821 άτομα), Επίσης, από πρόσφατα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ (Σεπτέμβριος 2012), προκύπτει ότι ο αριθμός των απασχολούμενων μειώνεται κάθε χρόνο από το έτος 2008. Τον Ιούνιο του 2008 ήταν 4.560.612 και τον Ιούνιο 2012 μόλις 3.766.415. Το αντίστοιχο διάστημα η ανεργία συνεχώς αυξάνεται. Ο αριθμός των ανέργων από 363.083 τον Ιούνιο του 2008 ανήλθε σε 1.216.410 τον Ιούνιο του 2012.
- Το **ποσοστό ανεργίας των γυναικών** (28,1%) είναι σημαντικά υψηλότερο από των ανδρών (21,7%). Οι μακροχρόνια άνεργοι (που αναζητούν εργασία πάνω από ένα έτος) έφτασαν στο 59% του συνόλου των ανέργων, ενώ ειδικά στη Δυτική Μακεδονία περίπου ένας στους τρεις είναι άνεργος (ποσοστό ανεργίας 30%).
- Το **ποσοστό των «νέων ανέργων»**, δηλαδή όσων εισέρχονται για πρώτη φορά στην αγορά εργασίας αναζητώντας απασχόληση, ανέρχεται στο 23,3% του συνόλου των ανέργων, ενώ οι μακροχρόνια άνεργοι (αυτοί που αναζητούν από 12 μήνες και άνω εργασία, ανεξάρτητα εάν είναι «νέοι» ή «παλαιοί» άνεργοι), αποτελούν αντίστοιχα το 59%.

Με βάση τα ανωτέρω τα οποία αναλύονται ενδελεχώς σε προηγούμενες ενότητες της παρούσας έκθεσης αξιολόγησης, και προκειμένου το ΕΠΑΝΑΔ να ανταποκριθεί στα νέα δεδομένα να επιτευχθούν οι τεθέντες αναπτυξιακοί στόχοι του και να ολοκληρωθεί η συνολική επίπτωση των παρεμβάσεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος, εγκρίθηκε η πρόταση αναθεώρησης του προγράμματος, η οποία περιελάμβανε την σημαντική ενίσχυση του ΘΑΠ 3.

Πώς αξιολογείται η συνέπεια των στρατηγικών και επιχειρησιακών στόχων σε σχέση με τις ανάγκες που έχουν διαμορφωθεί; (Αξ. Ερ. Α2)

Η συνέπεια και η επάρκεια των στρατηγικών και επιχειρησιακών στόχων του ΕΠΑΝΑΔ σε σχέση με τις ανάγκες που έχουν διαμορφωθεί, είναι ικανοποιητική, εντούτοις κρίνεται ότι απαιτούνται τροποποιήσεις, λαμβάνοντας υπόψη τα ευρήματα της ανάλυσης Swot και την επικαιροποίηση της υφιστάμενης σήμερα κατάστασης στον τομέα παρέμβασης (αγορά εργασίας, κοινωνική ενσωμάτωση, ψυχική υγεία, δημόσια υγεία και πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας) του Προγράμματος. Αναλυτικότερα με βάση

- τα ευρήματα της ανάλυσης Swot (βλέπε ενότητα Α.1.5)
- την σημερινή κριτική επαναπροσέγγιση των προβλημάτων και των αδυναμιών τα οποία επιδίωκε να καλύψει το ΕΠ ΑΝΑΔ κατά τον σχεδιασμό του και την επισήμανση νέων προβλημάτων, αδυναμιών ως συνέπεια της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης
- την συσχέτιση ανάμεσα στις ανάγκες που καλούνταν να ανταποκριθεί το ΕΠ ΑΝΑΔ κατά τη φάση σχεδιασμού του και στις σημερινές ανάγκες στις οποίες οφείλει το Ε.Π ΑΝΑΔ πλέον να απαντήσει, (βλέπε ενότητα Α .1.6)

διαφαίνεται ότι υπάρχει όξυνση των βασικών προβλημάτων κυρίως της αγοράς εργασίας, αύξηση της έντασης των αναγκών που αρχικά επιδίωκε να καλύψει με ιδιαίτερη έμφαση στην διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση, με συνέπεια να απαιτείται η στρατηγική του προγράμματος να τροποποιηθεί, ιδίως σε όρους χρηματοδοτικών κατανομών και ποσοτικών και ποιοτικών στόχων.

Αναλυτικότερα στην ενότητα Α.1.5 της παρούσας έκθεσης προκύπτουν ευκρινώς οι παρατηρούμενες μεταβολές, με έμφαση στον εντοπισμό νέων προβλημάτων και απειλών –αύξηση έντασης υφιστάμενων προβλημάτων και απειλών- του τομέα παρέμβασης του ΕΠ οι οποίες απαιτούν τροποποίηση του προγραμματισμού. Συνοπτικά αναφέρονται τα εξής:

- Συνεχιζόμενη πτώση του ρυθμού ανάπτυξης με συνέπεια την υψηλή ανεργία ιδίως των νέων. Από την έναρξη της κρίσης (2008) μέχρι και το 2014, εκτιμάται ότι το ΑΕΠ της χώρας θα έχει συρρικνωθεί κατά 25-35%. Η βαθιά και παρατεταμένη ύφεση της ελληνικής οικονομίας είχε και εξακολουθεί να έχει σημαντικό αντίκτυπο στους βασικούς δείκτες της αγοράς εργασίας. Η ανεργία από 7.4% το β' τρίμηνο του 2008 ανήλθε στο β' τρίμηνο του 2012 σε 24,4%. Οι ηλικιακά νέοι υπέστησαν το βαρύτερο πλήγμα καθόσον η απασχόληση της ηλικιακής ομάδας 15-24 ετών υποχώρησε από το 24% το β' τρίμηνο 2008 στο 12.1% το β' τρίμηνο του 2012 (μείωση 13.1 ποσοστιαίων μονάδων). Ομοίως και η ανεργία των ηλικιακά νέων (15-24 ετών) ακολουθεί έντονη αυξητική πορεία φτάνοντας το 53.9% το β' τρίμηνο του 2012 σημειώνοντας αύξηση 31.8 ποσοστιαίων μονάδων σε σύγκριση με το 2008. Συνολικά δε παρατηρήθηκε, από το 2008 (β' τρίμηνο) έως το 2012 (β' τρίμηνο), απώλεια 789 χιλιάδων θέσεων εργασίας ή μείωση της απασχόλησης κατά 17.2%.
- Συνεχιζόμενη μείωση της αναλογίας απασχολούμενων και ανέργων εις βάρος των απασχολούμενων. Κατά την περίοδο σχεδιασμού του ΕΠΑΝΑΔ ο πληθυσμός της ομάδας στόχου των εργαζομένων όπου εστιάζεται ο ΘΑΠ 2 ήταν σημαντικός (με στοιχεία ΕΕΔ 1ου τριμήνου 2006 η αναλογία εργαζομένων προς ανέργους ανερχόταν σε 10:1). Ωστόσο η δημοσιονομική κρίση ανέτρεψε άρδην την εν λόγω κατάσταση και σήμερα ο αριθμός των εργαζομένων έχει συρρικνωθεί δραστικά (με στοιχεία ΕΕΔ 1ου τριμήνου 2012 η αναλογία εργαζομένων προς ανέργους ανέρχεται σε 3:1). Συνακόλουθα απαιτείται προσαρμογή της στοχοθεσίας του ΕΠΑΝΑΔ στις δύο αυτές ομάδες στόχου με αντίστοιχη διόρθωση των χρηματοδοτικών βαρυτήτων των συναφών Θεματικών Αξόνων Προτεραιότητας.
- Συνεχιζόμενη αύξηση της φτώχειας, (35% βάση στοιχείων της ΕΛ ΣΤΑΤ 2011). Η Ελλάδα εμφάνιζε και αλλιώς κατά την έναρξη της κρίσης υψηλότερο ποσοστό ατόμων κάτω από το όριο της φτώχειας από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Σύμφωνα με έκθεση της Eurostat (Δεκέμβριος 2010)

η Ελλάδα ήταν η τέταρτη χώρα στην Ε.Ε. με το υψηλότερο ποσοστό ατόμων που βρίσκονται στο όριο της φτώχειας. Πρώτη είναι η Λετονία (25,6%), ακολουθούσε η Ρουμανία (23,4%), η Βουλγαρία (21,4%) και η Ελλάδα (20,1% ή 2,2 εκατ. πολίτες). Οι συνέπειες της οικονομικής κρίσης στην εξάπλωση της φτώχειας είναι μεγάλες για τις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού και τους ανέργους. Από τη φτώχεια πλήττονται δυσμενέστερα οι πιο ευπαθείς κοινωνικές ομάδες, όπως οι άνεργοι (35%) και οι συνταξιούχοι (22%).

Από την εξέλιξη των ετήσιων ρυθμών μεταβολής προκύπτει ότι τόσο η μείωση της απασχόλησης, όσο και η αύξηση της ανεργίας είναι επιταχυνόμενες. Κατά συνέπεια, εάν δεν ληφθούν άμεσα εκτεταμένα μέτρα ανάσχεσης της τάσης μείωσης της απασχόλησης και αύξησης της ανεργίας η κατάσταση της απασχόλησης στην Ελλάδα θα επιδεινωθεί περαιτέρω κατά τα επόμενα χρόνια, ακόμα και εάν παρατηρηθεί οικονομική ανάκαμψη στο άμεσο μέλλον.

Η εξέταση της συνάφειας της εγκεκριμένης στρατηγικής του ΕΠ ΑΝΑΔ, τόσο σε επίπεδο Στρατηγικών Στόχων, όσο και σε επίπεδο Ειδικών Στόχων, με τις προσδιορισμένες ανάγκες του τομέα παρέμβασης με βάση την παρούσα κατάσταση, όπως προέκυψε από την επικαιροποίηση της ανάλυσης SWOT, οδηγεί στη διαπίστωση ότι η συνάφεια αναγκών και ΕΠ έχει μεταβληθεί σημαντικά κυρίως υπό το βάρος της οικονομικής κρίσης που έχει ως συνεπακόλουθο την αλματώδη αύξηση της ανεργίας και την συνεχόμενη αύξηση της φτώχειας.

Οι βασικοί στρατηγικοί στόχοι, και οι επιλογές στρατηγικής του ΕΠ ΑΝΑΔ παραμένουν επίκαιροι και ορθοί εντούτοις για την επίτευξη των ποσοτικών και ποιοτικών στόχων του εγκρίθηκε η πρόταση αναθέωσης του προγράμματος, καθώς προέκυψαν σημαντικές αλλαγές στις εξελίξεις του κοινωνικού οικονομικού περιβάλλοντος (με έμφαση στην εκρηκτική αύξηση της ανεργίας) γεγονός που οδήγησε σε ποσοτική αύξηση εξυπηρέτησης των βασικών στόχων του προγράμματος (κυρίως του Στόχου της Διευκόλυνσης Πρόσβασης στην Απασχόληση) από εσωτερικές ανακατανομές αλλά και πρόσθετους πόρους από το ΕΠ Διοικητική Μεταρρύθμιση

Υπό αυτό το πρίσμα, πρώτη προτεραιότητα αποτελεί η ικανοποίηση της ανάγκης για «Στοχευμένα προγράμματα ενεργητικών πολιτικών κυρίως στην κατεύθυνση της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας ως ανάχωμα στο τεράστιο κύμα ανεργίας που πλήττει την χώρα ως συνέπεια της οικονομικής κρίσης», που πρωτίστως το ΕΠΑΝΑΔ καλείται να συμβάλλει λαμβάνοντας υπόψη την έλλειψη άλλων αντίστοιχων χρηματοδοτικών εργαλείων για τον σκοπό αυτό.

Πώς αξιολογείται η συνέπεια του προγραμματισμού από το επίπεδο των επιλεγμένων έργων μέχρι το επίπεδο των ειδικών στόχων του Προγράμματος; (Αξ. Ερ. Α3)

Το παρόν αξιολογητικό ερώτημα προσεγγίζεται έμμεσα μέσω της αξιολόγησης της καταλληλότητας και επικαιρότητας της στρατηγικής και της αξιολόγησης της εσωτερικής συνοχής του Προγράμματος. Αναφορικά με την συνέπεια του προγραμματισμού των επιλεγμένων έργων μέχρι το επίπεδο των ειδικών στόχων του Προγράμματος ανά Γενικό Στόχο διαπιστώνονται τα εξής:

Γενικός Στόχος 2: Ποιοτική αναβάθμιση και προσαρμογή του ανθρώπινου δυναμικού και των επιχειρήσεων

- Για τον Ειδικό Στόχο 1 « Ανάπτυξη Ολοκληρωμένου Πλαισίου Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης –ΣΕΚ και αύξηση συμμετοχής των εργαζομένων σε ενέργειες κατάρτισης και τον Ειδικό Στόχο 2 « Βελτίωσης της Ποιότητας ΣΕΚ και αύξηση συμμετοχής εργαζομένων ιδίως στις ΜΜΕ» διαπιστώνεται ότι έχουν δρομολογηθεί μεγάλης προϋπολογιστικής βαρύτητας πράξεις Πράξεις του ΟΑΕΔ και του Εθνικού Ινστιτούτου Εργασίας Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (310 εκ ευρώ) με στόχο την αύξηση συμμετοχής των εργαζομένων σε ενέργειες κατάρτισης και διαρθρωτικής προσαρμογής. Οι πράξεις αυτές εντάσσονται στην ΚΠ 2.2.1 «Κατάρτιση εργαζομένων και προώθηση σύγχρονων τεχνικών δια βίου μάθησης στις Επιχειρήσεις» και σε γενικές γραμμές στοχεύουν στην ενίσχυση των επιχειρήσεων/ κλαδικών συλλόγων με την εκπόνηση και εφαρμογή ολοκληρωμένων Σχεδίων Διαρθρωτικής Προσαρμογής, ώστε να ανταποκριθούν στις νέες συνθήκες που διαμορφώνει η οικονομική κρίση, ενσωματώνοντας παράλληλα νέες τεχνολογίες στη διαδικασία παραγωγής και υπηρεσιών.

- Για τον ειδικό Στόχο 3 « Σχεδιασμός και εφαρμογή προγραμμάτων από τους κοινωνικούς εταίρους» διαπιστώνεται σημαντική διάθεση προϋπολογισμού 52 εκ ευρώ βάση της προγραμματικής συμφωνίας των κοινωνικών εταίρων με το Υπουργείο Εργασίας του έτους 2009. Ο προϋπολογισμός των ενταγμένων έργων των κοινωνικών εταίρων ανέρχεται σε 49.975.770 €, οι νομικές δεσμεύσεις ανέρχονται στο ποσό των 29.172.736 € (58,37%), η δε απορρόφηση μέχρι την περίοδο αναφοράς - 30/06/2012 - στο ποσό των 7.889.872 € (15,9%).. Έχει ολοκληρωθεί σχετική μελέτη αξιολόγησης των ανωτέρω έργων η οποία καταδεικνύει την μερικής ικανοποιητική πρόοδο υλοποίησης των έργων που σχετίζεται αφενός μεν της καινοτομικότητας των σχεδιαζόμενων παρεμβάσεων (καθώς αντίστοιχες δεν περιλαμβάνονταν στο Γ' ΚΠΣ), αφετέρου δε του χρόνου ωρίμανσης και οργανωτικής προετοιμασίας που απαιτήθηκε για την έναρξή τους σε συνδυασμό με τις αυξημένες κανονιστικές και διαχειριστικές απαιτήσεις του ΕΣΠΑ.
- Για τον Ειδικό Στόχο 4 που αφορά στην «Ανάπτυξη πολιτικών και υπηρεσιών για την πρόβλεψη και τη θετική διαχείριση των οικονομικών αλλαγών» διαπιστώνεται ότι υλοποιούνται μέσω των κοινωνικών εταίρων συναφή έργα όπως η ανάπτυξη μηχανισμών για την παρακολούθηση των τεχνολογικών αλλαγών στην βιομηχανία . Μέσω των πράξεων δημιουργούνται συγκεκριμένα Παρατηρητήρια, Μονάδες και Μηχανισμοί που εξυπηρετούν άμεσα το στόχο «ενίσχυση των δυνατοτήτων τεκμηρίωσης των προτάσεων και των συνδικαλιστικών φορέων εκπροσώπησης εργαζομένων και εργοδοτών, ιδίως σε σχέση με τους θεσμούς τριμερούς συμμετοχής», καθώς εξασφαλίζουν την επιστημονική υποστήριξη των σχετικών θέσεων των κοινωνικών εταίρων. Οι δομές αυτές καλύπτουν σε ένα βαθμό την αδυναμία διάγνωσης των αναγκών της αγοράς εργασίας σε εθνικό επίπεδο, αλλά απαιτείται η ένταξή τους σε ένα ευρύτερο εθνικό δίκτυο με αντένες σε περιφερειακό και κλαδικό επίπεδο, προκειμένου η πρωτοβουλία αυτή των κοινωνικών εταίρων να μην εξαντληθεί σε αποσπασματικές ενέργειες, συμβάλλοντας έτσι και στη βέλτιστη αξιοποίηση των πόρων που επενδύονται στην προσπάθεια αυτή.

Γενικός Στόχος 3: Διευκόλυνση της Πρόσβασης στην Απασχόληση

- Για τον Ειδικό Στόχο 1 «Ενίσχυση της Απασχόλησης των νέων μέσω ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης». Ο εν λόγω Ειδικός Στόχος υπηρετείται από 8 Κατηγορίες Πράξης του ΕΠ και στην κατεύθυνση υποστήριξης του έχουν υλοποιηθεί σημαντικού μεγέθους στοχευόμενα προγράμματα. Προγραμματικά βάση του Εγγράφου –Εξειδίκευσης Προγραμματισμού του ΕΠ για τον ειδικό στόχο περιλαμβάνονται 210 εκ ευρώ. Η συνέπεια σε σχέση με τον προγραμματισμό είναι υψηλή γιατί μέχρι σήμερα έχουν δρομολογηθεί έργα σημαντικού ύψους προϋπολογισμού. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται:
 - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΝΕΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΑΝΕΡΓΟΥΣ, ΗΛΙΚΙΑΣ 31 ΕΩΣ 44 ΕΤΩΝ, ΕΤΟΥΣ 2008 συνολικού προϋπολογισμού 25.842.687€ από το οποίο έχουν επωφεληθεί 2.477 άτομα
 - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 3.000 ΝΕΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΗΛΙΚΙΑΣ 22-32 ΕΤΩΝ, ΜΕ ΤΟ ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟ ΤΙΤΛΟ "ΝΕΟΙ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ" (Α' ΚΥΚΛΟΣ) συνολικού προϋπολογισμού 56.739.000 € από το οποίο έχουν επωφεληθεί 2.364 άτομα
 - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ 6.000 ΝΕΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ-ΝΕΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ, ΕΤΟΥΣ 2009 συνολικού προϋπολογισμού 122.766.000 € από το οποίο έχουν επωφεληθεί 5.846 ωφελούμενοι
 - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΑΝΕΡΓΩΝ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΥ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ, ΕΩΣ 35 ΕΤΩΝ συνολικού προϋπολογισμού 67.750.000 το οποίο την παρούσα περίοδο βρίσκεται σε εξέλιξη,
- Για τον Ειδικό Στόχο 2 «Ενίσχυση της Απασχόλησης των γυναικών μέσω ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης» διαπιστώνεται ότι περιλαμβάνονται στοχευόμενα προγράμματα για την εξυπηρέτηση του όπως το Πρόγραμμα του ΟΑΕΔ (ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΝΕΡΓΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΗΛΙΚΙΑΣ 22-64)-ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ 4.000 ΝΕΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ-ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΗΛΙΚΙΑΣ 22-64 ΕΤΩΝ" συνολικού προϋπολογισμού 80.352.000€ από το οποίο έχουν επωφεληθεί 3.186 γυναίκες. Επίσης σε σημαντικής προϋπολογιστικής βαρύτητας δράσεις ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης από τον ΟΑΕΔ που υλοποιούνται στο πλαίσιο της ΚΠ 3.1 «Ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης» ύψους περί τα 840 εκ ευρώ προβλέπεται η τήρηση αρχών Ισότητα ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών και η διασφάλιση της αρχής της μη διάκρισης.

- Για τον Ειδικό Στόχο 3 « Ενεργοποίηση των μακροχρόνια ανέργων και των ατόμων από ειδικές ομάδες που απειλούνται από αποκλεισμό μέσω στοχευμένων δράσεων» διαπιστώνεται ότι στην κατεύθυνση υποστήριξής του έχουν δρομολογηθεί αρκετές δράσεις όπως τα Προγράμματα Κοινωνικού Απασχόλησης, τα ΤΟΠΣΑ κλπ.
- Για τον Ειδικό Στόχο 4 «Βελτίωση της αποτελεσματικότητας των πολιτικών απασχόλησης» που αφορά το σύνολο των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης διαπιστώνεται υψηλός αριθμός ενταγμένων έργων στο πλαίσιο της ΚΠ 3.1 «Ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης» ύψους περί 1.119.627,461€ τιμή που αποτελεί το 42,1% των διαθέσιμων πόρων του ΕΠ ΑΝΑΔ 2007-2013 και περί το 78,7% των δεσμευμένων πόρων του θεματικού Άξονα Προτεραιότητας 3.

Γενικός Στόχος 4: Πλήρης ενσωμάτωση του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού σε μια κοινωνία ίσων ευκαιριών

- Για τον Ειδικό Στόχο 1: «Πρώθηση της κοινωνικής ενσωμάτωσης ΕΚΟ» διαπιστώνεται ικανοποιητική εξέλιξη καθώς έχουν υλοποιηθεί δράσεις εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας, και αναμένονται να υλοποιηθούν έργα υψηλού προϋπολογισμού όπως Τοπικές Δράσεις κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες ομάδες και οι Δράσεις Κοινωνικής Οικονομίας ύψους 60 εκ ευρώ έκαστος.
- Για τον Ειδικό Στόχο 2: «Αξιοποίησης της Κοινωνικής επιχειρηματικότητας» μέχρι την περίοδο αναφοράς της παρούσας δεν έχει δρομολογηθεί σχετικό έργο παρά το γεγονός ότι έχει διαμορφωθεί το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο - Νόμος 4019 «Κοινωνική Οικονομία και Κοινωνική Επιχειρηματικότητα». Σημαντικό ρόλο στην εξειδίκευση έργων που συμβάλλουν στον ειδικό στόχο διαδραματίζει η λειτουργία Ταμείου Κοινωνικής Οικονομίας που θα χρηματοδοτεί κοινωνικές επιχειρήσεις .
- Για τον Ειδικό Στόχο 3 «Βελτίωση της Πρόνοιας όσων χρήζουν βοήθειας» έχουν ενταχθεί έργα λειτουργίας Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης για άτομα με νοητική υστέρηση ύψους 14.238.029 € και έργα Κέντρων Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων ύψους 63 εκ ευρώ.

Πώς αξιολογούνται οι συνέργειες των παρεμβάσεων του Προγράμματος με παρεμβάσεις άλλων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ (εφόσον υπάρχουν); (Αξ. Ερ. Α4)

Με βάση την εξέταση της εξωτερικής συνοχής του ΕΠ ΑΝΑΔ διαπιστώνεται ικανοποιητική συνάφεια του ΕΠΑΝΑΔ με παρεμβάσεις άλλων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ. Αναλυτικότερα:

1. Αξιολόγηση συνέργειας με τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2007-2013

Διαπιστώνεται ικανοποιητική συνάφεια των παρεμβάσεων του ΕΠ ΑΝΑΔ με παρεμβάσεις με τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2007-2013. Ειδικότερα:

- Το σύνολο των κατηγοριών πράξεων του ΕΠ ΑΝΑΔ στο Γενικό Στόχο 4: Εδραίωση της μεταρρύθμισης στον Τομέα της Ψυχικής Υγείας, Ανάπτυξη της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και προάσπιση της Δημόσιας Υγείας του πληθυσμού (ΑΠ 13,14,15), παρουσιάζουν μεγάλο βαθμό συνάφειας με πράξεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ στο πλαίσιο των ΠΕΠ του ΕΣΠΑ 2007-2013 τα οποία έχουν ενταχθεί στον σχετικό Α.Π. «Αειφόρος ανάπτυξη και ποιότητα ζωής» στο πλαίσιο της Θεματικής Προτεραιότητας 76: «Υποδομές στον Τομέα Υγείας» η οποία περιλαμβάνει πράξεις κατασκευής και δημιουργίας υποδομών υγείας στις 13 Περιφέρειες της χώρας οι οποίες δρουν συμπληρωματικά στην επίτευξη των στόχων του 4ου Γενικού Στόχου του ΕΠ ΑΝΑΔ. Η σημασία και η αναγκαιότητα υλοποίησης συγκεκριμένων παρεμβάσεων μέσω των ΠΕΠ (που αφορούν κυρίως υποδομές) για την επίτευξη των στόχων των Αξόνων Προτεραιότητας 13,14,15 του ΕΠ ΑΝΑΔ 2007-2013 είναι μεγάλη καθώς στο σύνολο τους επιδιώκουν να συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της Εθνικής Στρατηγικής για την Υγεία και Κοινωνική Αλληλεγγύη 2007-2013 η οποία στοχεύει στη «μακροχρόνια εξασφάλιση της (υψηλού επιπέδου) υγείας και της ευεξίας του συνόλου του πληθυσμού της χώρας, με ένα οικονομικά βιώσιμο και υψηλής απόδοσης σύστημα υγείας και κοινωνικής αλληλεγγύης». Οι συνέργειες που αναπτύσσονται στον τομέα Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ανάμεσα στο ΕΠ ΑΝΑΔ και τα ΠΕΠ 2007-2013 εστιάζονται σε τέσσερις διακριτές ενότητες παρεμβάσεων.
 - Η **πρώτη ενότητα** περιλαμβάνει πολυδιάστατες παρεμβάσεις για την εδραίωση και την ολοκλήρωση της μεταρρύθμισης του τομέα της ψυχικής υγείας. Μέσω του ΕΠ ΑΝΑΔ προωθείται η ανάπτυξη και λειτουργία δομών ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης για άτομα με

- προβλήματα ψυχικής υγείας που διαβιούν στην κοινότητα και αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο περιθωριοποίησης, ιδρυματισμού και αποκλεισμού από τον κοινωνικό ιστό και την αγορά εργασίας, η επέκταση και συμπλήρωση του δικτύου των κοινοτικών υπηρεσιών ψυχικής υγείας για την κάλυψη των αναγκών του πληθυσμού με όρους ελεύθερης και ισοτιμής πρόσβασης και η κατάρτιση επαγγελματιών ψυχικής υγείας και στελεχών άλλων τομέων.
- Η **δεύτερη και τρίτη ενότητα** περιλαμβάνει σειρά παρεμβάσεων που αφορούν, αντίστοιχα, στην ανάπτυξη και διαμόρφωση ενός ενιαίου πλαισίου παροχής υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και στην προάσπιση της Δημόσιας Υγείας του Πληθυσμού. Στο πλαίσιο του ΕΠ ΑΝΑΔ υλοποιούνται έργα που αφορούν τον τρόπο με τον οποίο θα λειτουργήσουν σε ενιαίο σύστημα παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας όλες οι υφιστάμενες μονάδες που στο υπάρχον καθεστώς λειτουργούν σε διαφορετικά επίπεδα (δημόσιος-ιδιωτικός τομέας, διαφορετικοί φορείς χρηματοδότησης, διαφορετικά επίπεδα διοίκησης και αυτοδιοίκησης). Επίσης περιλαμβάνεται η εκπαίδευση και συμβουλευτική υποστήριξη των επαγγελματιών ΠΦΥ όλων των κατηγοριών και η δημιουργία προτύπων και πιστοποιημένων διαδικασιών λειτουργίας για κάθε επίπεδο υπηρεσίας που παρέχεται.
 - Η **τέταρτη ενότητα** αφορά την ενίσχυση του τομέα της πρόνοιας με την προώθηση δομών υποστήριξης ατόμων που χρήζουν βοήθειας. Προς την κατεύθυνση αυτή μέσω του ΕΠΑΝΑΔ υλοποιούνται παρεμβάσεις μέσω του Θεματικού Άξονα Προτεραιότητας 4 του ΕΠΑΝΑΔ όπως η οργάνωση και λειτουργία Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης – ΣΥΔ που αποτελούν χώρους μόνιμης κατοικίας ατόμων κυρίως με νοητική υστέρηση, με δευτερεύουσες κινητικές, αισθητηριακές ή ψυχικές παθήσεις που αδυνατούν να διαβιώσουν αυτόνομα χωρίς κατάλληλη υποστήριξη από το υφιστάμενο άμεσο οικογενειακό τους περιβάλλον ή σε περίπτωση απουσίας αυτού.
 - Οι κατηγορίες πράξεων που αφορούν το Γενικό Στόχο 3: **Διευκόλυνση της Πρόσβασης στην Απασχόληση**» (Α.Π 7,8,9) και ειδικότερα η υλοποίηση δράσεων ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης που προωθούν την απασχόληση και την επιχειρηματικότητα έχουν ικανοποιητική συνάφεια με Πράξεις των ΠΕΠ που εντάσσονται στην Θεματική Προτεραιότητα 08 «Άλλες επενδύσεις σε επιχειρήσεις» η οποία περιλαμβάνεται στο πλαίσιο των Αξόνων «Ψηφιακή Σύγκλιση και της Επιχειρηματικότητας» στα ΠΕΠ 2007-2013. Το επόμενο διάστημα αναμένεται σχετική Προκήρυξη αφορά την ενίσχυση Μ.Μ.Ε. που δραστηριοποιούνται στους τομείς Μεταποίησης – Τουρισμού - Εμπορίου- Υπηρεσιών στο πλαίσιο των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2007-2013 με συνολικό διαθέσιμο προϋπολογισμό 456 εκατομμύρια ευρώ. Η συνάφεια του ΕΠ ΑΝΑΔ με τα ΠΕΠ 2007-2013 δύναται να αυξηθεί σημαντικά μέσω της αξιοποίησης ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης καθώς μέσω της υλοποίησης των επιχειρηματικών σχεδίων που θα ενταχθούν στο πλαίσιο της προκήρυξης αναμένεται να δημιουργηθούν θέσεις εργασίας. Οι επιχειρήσεις που θα ενταχθούν στο νέο κύκλο προκήρυξης εκ των πραγμάτων θα δημιουργήσουν νέες ανάγκες σε θέσεις εργασίες για την υλοποίηση των επιχειρηματικών τους σχεδίων και το ΕΠ ΑΝΑΔ δύναται να συμβάλλει χρηματοδοτικά με την επιδότηση τους στο πλαίσιο των αξόνων 7,8,9 του ΕΠΑΝΑΔ.

2. Αξιολόγηση συνέργειας με το ΕΠ Ψηφιακή Σύγκλιση 2007-2013

Διαπιστώνεται συνάφεια επιλεγμένων πράξεων του ΕΠ ΑΝΑΔ με στόχους/ ΚΘΠ του ΕΠ «Ψηφιακή Σύγκλιση», το οποίο προάγει έμμεσα την αύξηση την «ψηφιακού αλφαριθμητισμού» μέσα από την υλοποίηση πράξεων που αφορούν την δημιουργία συστημάτων και μηχανισμών ηλεκτρονικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

- Στο πλαίσιο του θεματικού άξονα 3 του ΕΠΑΝΑΔ περιλαμβάνονται πράξεις Κατάρτισης ανέργων σε νέες τεχνολογίες» που εντάσσονται στην Κατηγορία Πράξεων του ΕΠΑΝΑΔ 3.1.7: Συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση ανέργων βάσει στοχευμένης ηλικιακής και κλαδικής προσέγγισης, στην οποία μεταξύ άλλων περιλαμβάνονται πράξεις όπως: «Κατάρτιση ανέργων σε βασικές δεξιότητες χρήσης ΤΠΕ, «Κατάρτιση ανέργων σε εξειδικευμένες δεξιότητες χρήσης ΤΠΕ» καθώς και «Παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικής μάθησης ΤΠΕ» συνολικού προϋπολογισμού 60.000.000€ και ποσοτικού στόχου 44.000 ωφελούμενων. Οι πράξεις αυτές συνδέονται με πράξεις του ΕΠ Ψηφιακή σύγκλιση που εντάσσονται στην ΘΠ 13 «Υπηρεσίες & εφαρμογές για τον πολίτη (ηλεκτρονική υγεία, ηλεκτρονική διακυβέρνηση, ηλεκτρονική εκμάθηση, ηλεκτρονική ενσωμάτωση κλπ)» στο πλαίσιο του θεματικού άξονα 1 του ΕΠ Ψηφιακή Σύγκλιση / Βελτίωση της Παραγωγικότητας με αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών.

- Επίσης προκύπτει συνάφεια της κατηγορίας πράξης του ΕΠΑΝΑΔ / Συστήματος 4 –ΕΣΣΕΕΚΑ «Αναβάθμιση Συστήματος συνεχιζόμενης κατάρτισης», με την κατηγορία πράξεων «Ανάπτυξη εξειδικευμένων εφαρμογών που θα υποστηρίξουν την ενημέρωση, θα ενισχύσουν την κατάρτιση, την εκπαίδευση και τη Διά Βίου Μάθηση» του ΕΠ «Ψηφιακή Σύγκλιση» με την έννοια ότι για την αναβάθμιση του Συστήματος συνεχιζόμενης κατάρτισης μπορούν μέσω του ΕΠ Ψηφιακή σύγκλιση να χρηματοδοτηθούν πράξεις που αφορούν προμήθεια και εγκατάσταση εξοπλισμού –συστημάτων με σκοπό τη ψηφιακή μάθηση και επαγγελματική κατάρτιση, αλλά την μετάβαση του συστήματος κατάρτισης στην ψηφιακή εποχή.

3. Αξιολόγηση συνέργειας με το ΕΠ Διοικητική Μεταρρύθμιση 2007-2013

Εντοπίζεται μικρός βαθμός συνάφειας των κατηγοριών πράξης του ΕΠ ΑΝΑΔ με το ΕΠ Διοικητική Μεταρρύθμιση, ιδίως με τη Συστημική παρέμβαση (Άξονες 1,2,3) και ειδικότερα του Συστήματος 4 – ΕΣΣΕΕΚΑ Αναβάθμιση Συστήματος συνεχιζόμενης κατάρτισης, το οποίο παρουσιάζει συνάφεια με την κατηγορία πράξης: «Βελτίωση της ποιότητας σχεδιασμού και εφαρμογής και επικοινωνίας των προγραμμάτων κατάρτισης στη δημόσια διοίκηση» που περιλαμβάνεται στους Α.Π. ΙΙΑ, ΙΙΒ, ΙΙΓ: ΙΑ, ΙΙΒ, ΙΙΓ Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού της Δημόσιας Διοίκησης του ΕΠ «Διοικητική Μεταρρύθμιση».

Βασικό περιεχόμενο της συστημικής παρέμβασης που αφορά το Σύστημα 4 –ΕΣΣΕΕΚΑ Αναβάθμιση Συστήματος συνεχιζόμενης κατάρτισης στο πλαίσιο του ΕΠ ΑΝΑΔ είναι η ανάπτυξη «Εθνικού Συστήματος για την Πιστοποίηση Επαγγελματικών Περιγραμμάτων στα πλαίσια της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης, η ανάπτυξη και εφαρμογή συστήματος πιστοποίησης «πλαισίου» προγράμματος για κάθε επαγγελματικό περίγραμμα, και η πιστοποίηση γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων -Πιστοποίηση Προσόντων.

Η ως άνω συστημική παρέμβαση μπορεί να αξιοποιηθεί στο πεδίο εφαρμογής της δημόσιας διοίκησης μέσω του ΕΠ Διοικητική Μεταρρύθμιση προκειμένου να αποτελέσει την βάση ανάπτυξης Επαγγελματικών Περιγραμμάτων, πλαισίου προγραμμάτων και για εργαζόμενους στην δημόσια διοίκηση.

4. Αξιολόγηση συνέργειας με το ΕΠ Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση

Διαπιστώνεται ικανοποιητική συνάφεια μεταξύ του Θ.Α.Π. 2 «Ενίσχυση της προσαρμοστικότητας του Ανθρώπινου Δυναμικού και των Επιχειρήσεων» του ΕΠΑΝΑΔ με τους Άξονες Προτεραιότητας 7, 8, 9 «Ενίσχυση της δια βίου εκπαίδευσης ενηλίκων» του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση 2007-2013». Ειδικότερα:

- Οι Άξονες Προτεραιότητας 4,5,6: «Ενίσχυση της Προσαρμοστικότητας του Ανθρώπινου Δυναμικού και των Επιχειρήσεων» του ΕΠ ΑΝΑΔ 2007-2013 περιλαμβάνουν δράσεις που συμβάλλουν στην βελτίωση της προσαρμοστικότητας και της παραγωγικότητας του ανθρώπινου δυναμικού και των επιχειρήσεων με ιδιαίτερη έμφαση στην ΚΠ 2.2.1 «Κατάρτιση εργαζομένων και προώθηση σύγχρονων τεχνικών δια βίου μάθησης στις Επιχειρήσεις» που καταλαμβάνει το συντριπτικά μεγαλύτερο μέρος ενταγμένων έργων μέχρι σήμερα στο πλαίσιο του άξονα.
- Οι Άξονες Προτεραιότητας 7-9: Ενίσχυση της δια βίου εκπαίδευσης ενηλίκων (ανά κατηγορία Περιφερειών) περιλαμβάνουν δράσεις που αναφέρονται στην ενίσχυση του συστήματος και των υπηρεσιών δια βίου εκπαίδευσης και της ίσης πρόσβασης σε αυτήν, αύξηση της συμμετοχής μέσω παροχής ειδικών κινήτρων και στην ανάπτυξη της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Στον άξονα αυτό σημαντική συμμετοχή έχουν και οι κοινωνικοί εταίροι με την υλοποίηση προγραμμάτων δια βίου εκπαίδευσης που αφορούν στα μέλη που εκπροσωπούν.

Μέσω των πράξεων που χρηματοδοτούν οι ανωτέρω άξονες επί της ουσίας περιλαμβάνονται προγράμματα δια βίου εκπαίδευσης –κατάρτισης - επιμόρφωσης ενηλίκων τα οποία συμβάλλουν ώστε να υπάρξει μεγαλύτερη προσέλκυση ενήλικου πληθυσμού (στο ΕΠ ΑΝΑΔ ειδικότερα σε εργαζόμενους) με απώτερο στόχο την αύξηση του ποσοστού δια βίου μάθησης στην χώρα. Με δεδομένο ότι ο πληθυσμός γηράσκει, οι ευκαιρίες για την εκπαίδευση ενηλίκων είναι σημαντικές προκειμένου να κινητοποιήσουν τους ανειδίκευτους ή τους ανεπαρκώς ειδικευμένους εργαζόμενους και να τους βοηθήσουν να προσαρμοστούν καλύτερα στη μεταβαλλόμενη αγορά εργασίας.

Κατά πόσο η SWOT ανάλυση παραμένει επίκαιρη και ποιες πιθανές αλλαγές κρίνονται απαραίτητες; (Αξ. Ερ. Α5)

Η επικαιροποιημένη ανάλυση SWOT προκύπτει από την εξέταση του γενικότερου κοινωνικού και μακροοικονομικού περιβάλλοντος στο οποίο υλοποιείται και καλείται να παρέμβει το ΕΠ ΑΝΑΔ, όπου εντοπίζονται εξελίξεις και μεταβολές οι οποίες επηρεάζουν άμεσα την διαχρονική ορθότητα της βασικής στρατηγικής και των επιχειρησιακών στόχων του Προγράμματος.

Η ανάλυση δυνατοτήτων – αδυναμιών / ευκαιριών – απειλών (SWOT Analysis) στην οποία στηρίχθηκε ο αρχικός σχεδιασμός του ΕΠ έχει μεταβληθεί και σε αυτή ενσωματώνονται πλέον νέοι κίνδυνοι και απειλές με προεξάρχουσα την τεράστια αύξηση της ανεργίας, η οποία έχει ευρύτερες κοινωνικό –οικονομικές συνέπειες. Από το 2009 η ύφεση πλήττει σχεδόν όλους τους τομείς της οικονομικής δραστηριότητας, με δραματικές συνέπειες στην απασχόληση, σημαντική αύξηση του ποσοστού ανεργίας και της φτώχειας (άνω του 27,5% σύμφωνα με στοιχεία της ΕΛ ΣΤΑΤ).

Η επικαιροποιημένη ανάλυση SWOT συνδέεται με την αναθεώρηση του ΕΠ ΑΝΑΔ προς την κατεύθυνση ενίσχυσης των πόρων που αφορούν την ενίσχυση της απασχόλησης και επισημαίνει τη διαφοροποίηση που έχει προκύψει στο οικονομικό περιβάλλον στο οποίο η χώρα είναι υποχρεωμένη να λειτουργήσει με βάση και τις ανάγκες που προκύπτουν από το Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής. Το ΕΠΑΝΑΔ στο πλαίσιο των χρηματοδοτικών περιορισμών που συνδέονται και με το Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής και την συνακόλουθη μειωμένη διαθεσιμότητα εθνικών πόρων για τις δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις, που θα μπορούσαν να ανακόψουν την τάση μείωσης της απασχόλησης, βρίσκεται στο επίκεντρο της προσπάθειας για την άρση των δυσμενών επιπτώσεων για το ανθρώπινο δυναμικό από τη σοβαρή οικονομική κρίση.

Με βάση ακόμα επίσημα κείμενα πολιτικής που αφορούν την αναμόρφωση των επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΣΠΑ σύμφωνα με το άρθρο 33 του Κανονισμού 1083/2006 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τον Κανονισμό 539/2010, ως βασική κατεύθυνση αναθεώρησης αναφέρεται η αντιμετώπιση των επιπτώσεων από τη διογκούμενη ανεργία, ιδιαίτερα των νέων, των νέων επιστημόνων και των γυναικών καθώς επίσης και η αντιμετώπιση της ανεργίας με τοπικά χαρακτηριστικά μέσα από την υλοποίηση ολοκληρωμένων παρεμβάσεων σε συνδυασμό πάντοτε με τους βασικούς αναπτυξιακούς στόχους, την αύξηση της παραγωγικότητας και προώθηση της καινοτομίας καθώς και τη στήριξη της απασχόλησης μέσα από τη τόνωση της επιχειρηματικότητας .

Με βάση την επανεξέταση της ανάλυση δυνατοτήτων – αδυναμιών / ευκαιριών – απειλών (SWOT Analysis) προκύπτουν τα εξής νέα ευρήματα :

1. Αδυναμίες - Μειονεκτήματα (νέα)

- Μειωμένη δυνατότητα εφαρμογής των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης λόγω αρνητικού οικονομικού κλίματος και αδυναμίας τήρησης προϋποθέσεων εκ μέρους των δικαιούχων
- Ελλιπής κουλτούρα και όχι ικανοποιητικό επίπεδο συνεργασίας ανάμεσα σε Δημόσιες Υπηρεσίες Απασχόλησης (ΔΥΑ) και φορείς δύναται να συνεισφέρουν στην προώθηση της απασχόλησης
- Μη ενεργοποίηση του συστήματος πιστοποίησης προσόντων
- Διαφαινόμενη λόγω θεσμικού πλαισίου ΕΣΠΑ αδυναμία συνέχισης χρηματοδότησης παρεμβάσεων ΕΚΤ για την ενίσχυση της απασχόλησης και της κοινωνικής ενσωμάτωσης στις Περιφέρειες στόχου 2 (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο) παρά τα εντεινόμενα φαινόμενα ανεργίας σε αυτές

2. Πλεονεκτήματα (νέα)

- Καθιέρωση –συστηματοποίηση θεσμικού πλαισίου για την παροχή υπηρεσιών δια βίου μάθησης- Νόμος 3879/2010 «Ανάπτυξη της Δια Βίου Μάθησης και λοιπές διατάξεις».
- Ανάπτυξη ευέλικτου και διαφανούς συστήματος παροχής υπηρεσιών εξατομικευμένης υποστήριξης των γυναικών στο πλαίσιο ενταξιοποίησης επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ σε σχέση με το Γ ΚΠΣ –Καλές προοπτικές μετάβασης σε βιώσιμο σύστημα

- Δημιουργία θεσμικού πλαισίου για την παροχή πρωτοβάθμιας φροντίδας -ενοποίηση ασφαλιστικών ταμείων (σύσταση ΕΟΠΠΥ)
- Δημιουργία θεσμικού πλαισίου για την νέα αρχιτεκτονική της δημόσιας διοίκησης - Καλλικράτης
- Δημιουργία θεσμικού πλαισίου για την υλοποίηση μεγάλης κλίμακας επενδύσεων (fast track) με συνακόλουθες προοπτικές ανάκαμψης της οικονομίας σε περιφερειακό επίπεδο

3. Ευκαιρίες (νέες)

- Ισχυρή βούληση στην προσπάθεια δημοσιονομικής εξυγίανσης της χώρας και την δημιουργία προοπτικών για αναμενόμενη απελευθέρωση – εξοικονόμηση πόρων για την ανάπτυξη της οικονομίας
- Διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις στο πεδίο της οικονομίας (απελευθέρωση «κλειστών» επαγγελμάτων)
- Αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του δημοσίου και προοπτικές απασχόλησης που απορρέουν
- Ανάπτυξη Κουλτούρας και προϋποθέσεων συνεργασίας ΟΑΕΔ -Κοινωνικών εταίρων στο πλαίσιο ανάπτυξης δράσεων ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης -προσαρμοστικότητας εργαζομένων και επιχειρήσεων
- Δημιουργία θεσμικού πλαισίου για την Κοινωνική Οικονομία και επιχειρηματικότητα (Ν. 4019/2011)
- Ενεργοποίηση κοινωνικών ανταντακλαστικών και ανάπτυξη δομών - καναλιών επικοινωνίας και δικτύωσης σε τοπικό επίπεδο για την αντιμετώπιση της κρίσης και των επιπτώσεων της – Δημιουργία προϋποθέσεων συνεργασίας σε τοπικό επίπεδο για κρίσιμα κοινωνικά θέματα
- Ισχυρή πολιτική βούληση για την εφαρμογή Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων με βάση τη ψήφιση της νέας δανειακής σύμβασης
- Αξιοποίηση της κοινωνικής οικονομίας ως εναλλακτική προοπτική απασχόλησης

4.Απειλές (νέες)

- Συνεχιζόμενη οικονομική κρίση και εντεινόμενη αύξηση της ανεργίας
- Εντεινόμενοι κίνδυνοι παύσης δραστηριότητας επιχειρήσεων και απώλειας θέσεων εργασίας σε συνάρτηση με τις αδυναμίες του χρηματοπιστωτικού συστήματος για την στήριξη της επιχειρηματικότητας
- Διαπιστωμένη αυξανόμενη ένταση (ποσοτικά και ποιοτικά) του φαινομένου της φτώχειας σε διαπεριφερειακό επίπεδο
- Γεωγραφικές και κλαδικές μειώσεις της απασχόλησης που χρήζουν άμεσης παρέμβασης

Με βάση την επανεξέταση του κοινωνικό –οικονομικού περιβάλλοντος και την επικαιροποίηση της Ανάλυσης SWOT οι κύριες ανάγκες που έχουν διαμορφωθεί και πρέπει άμεσα να παρέμβει το ΕΠ είναι οι εξής:

- **Ανάγκη 1:** Στοχευμένα προγράμματα ενεργητικών πολιτικών κυρίως στην κατεύθυνση της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας
- **Ανάγκη 2:** Δημιουργία ισχυρών προϋποθέσεων πρόσβασης στην απασχόληση των γυναικών, των νέων, των μακροχρόνια ανέργων και ειδικών ομάδων του πληθυσμού μέσω στοχευόμενων προγραμμάτων ενεργητικών πολιτικών συνολικά και ανά ομάδα
- **Ανάγκη 3:** Ανάπτυξη συμπράξεων του ΟΑΕΔ με άλλους φορείς (πχ ΟΤΑ, ιδιωτικούς φορείς, κοινωνικούς εταίρους, Πανεπιστήμια, ΜΚΟ) στην κατεύθυνση αφενός ανακούφισης του φόρτου και αφετέρου στη δυνατότητα βελτιωμένης και στοχευμένης σχεδίασης παρεμβάσεων
- **Ανάγκη 4.** Άμεση ενίσχυση της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων και των επιχειρήσεων με την υλοποίηση στοχευμένων δράσεων για την ενίσχυση της βιωσιμότητάς τους και την διατήρηση της απασχόλησης
- **Ανάγκη 5.** Αντιμετώπιση του αυξημένου ποσοστού και του κινδύνου φτώχειας με την υλοποίηση δράσεων δικτύωσης υπέρ της κοινωνικής συνοχής σε περιφερειακό επίπεδο με την συνδρομή όλων των τοπικών φορέων
- **Ανάγκη 6.** Συνέχιση των δράσεων ενθάρρυνσης της επαγγελματικής δραστηριότητας των γυναικών βάσει της εναρμόνισης οικογενειακής – επαγγελματικής ζωής και της

αποδέσμευσής τους από τη φροντίδα παιδιών και εξαρτώμενων ατόμων -προώθηση βιώσιμου συστήματος εναρμόνισης

Με βάση τα ανωτέρω κρίθηκαν απαραίτητες μεταβολές στο επίπεδο του προγραμματικού σχεδιασμού οι οποίες εστιάζονται:

- στην έγκαιρη ανάληψη των διορθωτικών παρεμβάσεων και ανακατανομών προϋπολογισμού μεταξύ Αξόνων- Κατηγοριών Πράξης, ώστε η υλοποίηση του ΕΠ να μην αντιμετωπίσει προβλήματα στα στενά πλέον χρονικά περιθώρια μέχρι την ολοκλήρωση του 2015
- στην προώθηση και υιοθέτηση στοχευμένων δράσεων ενίσχυσης της απασχόλησης των νέων και της υλοποίησης ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης με έμφαση στην παροχή υπηρεσιών εκπαίδευσης, επαγγελματικής κατάρτισης, απόκτησης εργασίας εμπειρίας και ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας **σε νέους**, στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας "Ευκαιρίες απασχόλησης των νέων στην Ευρώπη
- στην προώθηση δράσεων στήριξης των ευπαθών κοινωνικών ομάδων, οι οποίες πλήττονται πολύπλευρα από την κρίση και αντιμετωπίζουν ευθέως το φάσμα της φτώχειας. Η παρούσα οικονομική κρίση η οποία πλήττει την Ελλάδα και την έχει οδηγήσει σε παρατεταμένη ύφεση, οδηγεί στα όρια της φτώχειας ακόμη και μέχρι πρότινος υγιείς ομάδες πληθυσμού, διευρύνοντας ποσοτικά τον πληθυσμό των ΕΚΟ. Λαμβάνοντας δε υπόψη και τους στόχους που θέτει η Στρατηγική «Ευρώπη 2020» η άμεση εφαρμογή στοχευμένων δράσεων κοινωνικής προστασίας, πρόνοιας και αντιμετώπισης του φαινομένου της φτώχειας είναι επιβεβλημένη.

Πώς αξιολογείται η ανταπόκριση του Προγράμματος στο Ευρωπαϊκό Σχέδιο για την Ανάκαμψη της Οικονομίας (COM (2008) 876/3) και ιδιαίτερα στο πακέτο της Πολιτικής Συνοχής (COM(2008) 876), καθώς και η πρόοδος υιοθέτησης των μέτρων που προτείνονται σε αυτό; (Αξ. Ερ. Α6)

Το ΕΠΑΝΑΔ έλαβε υπόψη του κατά την ενεργοποίηση παρεμβάσεων στο πλαίσιο της προσαρμοστικότητας εργαζομένων και επιχειρήσεων το Ευρωπαϊκό Σχέδιο για την Ανάκαμψη της Οικονομίας (COM (2008) 876/3).

Η ενίσχυση της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων και των επιχειρήσεων κρίθηκε κατά το σχεδιασμό του ΕΠΑΝΑΔ (το 2007, έτος έγκρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος) ως καθοριστικής σημασίας ζήτημα, για την προσαρμογή της Ελληνικής οικονομίας στην πολιτική της Συνοχής με αυξημένους σε σχέση με το Γ ΚΠΣ πόρους δημόσιας δαπάνης για τη χρηματοδότηση των παρεμβάσεων του Θεματικού Άξονα Προτεραιότητας 2, με δράσεις που αποσκοπούν στην αναβάθμιση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων και στην ενδυνάμωση των προσόντων και των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού (εργαζομένων, εργοδοτών και αυτοαπασχολούμενων), μέσω της υλοποίησης ανασχεδιασμένων και ποιοτικά αναβαθμισμένων προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης και δια βίου μάθησης που θα ανταποκρίνονται στις ανάγκες και τις τάσεις της αγοράς εργασίας.

Στο πλαίσιο αυτό και αξιοποιώντας τις κατευθύνσεις του Ευρωπαϊκού Σχεδίου για την Ανάκαμψη της Οικονομίας (COM (2008) 876/3) εκδόθηκε πρόσκληση του ΟΑΕΔ σε δικαιούχους επιχειρήσεις με προσωπικό 50 και άνω για την Πράξη : «ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΗ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ», όπου μέχρι 30-06-2012 έχουν ενταχθεί 425 σχέδια επιχειρήσεων ύψους 110.000.000€.

Με βάση πρόσφατα στοιχεία υλοποίησης από την Πράξη αναμένεται να ωφεληθούν με βάση τα ενταγμένα έργα 46.790 ωφελούμενοι –εργαζόμενοι ενώ μέχρι πρόσφατα είχαν ωφεληθεί 16.891 άτομα. Στην πρόσκληση αυτή αξιοποιήθηκε το καθεστώς του Ν. 304/09 στο πλαίσιο της ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής "Προσωρινό κοινοτικό πλαίσιο για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό να στηριχθεί η πρόσβαση στη χρηματοδότηση στη διάρκεια της τρέχουσας οικονομικής χρηματοπιστωτικής κρίσης, 2009-C83-01", που προβλέπει ότι το μέγιστο των ενισχύσεων για τα έτη 2008-2011 μπορεί να ανέλθει στο ποσό των 500 χιλ. €. Σε κάθε περίπτωση το εν λόγω καθεστώς στοχεύει στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της χρηματοοικονομικής κρίσης.

Επίσης με στόχο την προσπάθεια ανάκαμψης των επιχειρήσεων στο πλαίσιο του δυσμενούς οικονομικού περιβάλλοντος εντάχθηκαν έργα ύψους περί τα 310 εκ ευρώ απο το Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού (ΕΙΕΑΔ). Ειδικότερα:

- Σύνταξη Κλαδικών Σχεδίων Διαρθρωτικής Προσαρμογής Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων, που απασχολούν 1-49 άτομα, εντός της οικονομικής κρίσης (ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ Α'). Έχουν εγκριθεί και συμβασιοποιηθεί μέχρι τον Σεπτέμβριο του έτους 2012 538 σχέδια κλαδικών φορέων
- Διαρθρωτική Προσαρμογή Εργαζομένων μικρών και πολύ μικρών Επιχειρήσεων που απασχολούν 1-49 άτομα εντός της οικονομικής κρίσης (ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ Β') με τιμή στόχο των ενταγμένων έργων 42.300 ωφελούμενους απο συνολικά 19.803 επιχειρήσεις
- Διαρθρωτική Προσαρμογή Εργαζομένων μικρών Επιχειρήσεων που απασχολούν 20-49 άτομα εντός της οικονομικής κρίσης (ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ Γ') με τιμή στόχο των ενταγμένων έργων 18.000 εργαζόμενους

Τα έργα εκτιμάται ότι θα παρέμβουν σημαντικά υπέρ των επιχειρήσεων στην κατεύθυνση ενίσχυσης της προσαρμοστικότητας τους και βελτίωσης των προσόντων και ικανοτήτων του προσωπικού τους. Παράλληλα σχεδιάζονται δράσεις Κατάρτισης και Προστασίας των εργαζομένων των οποίων το εισόδημα μειώθηκε λόγω της κρίσης (κατά το πρότυπο Kurzarbeit) που θα στοχεύουν στην :

- άσκηση προληπτικής πολιτικής στην αγορά εργασίας.
- αποφυγή απόλυσης έμπειρου και εξειδικευμένου προσωπικού των επιχειρήσεων.
- διατήρηση των θέσεων εργασίας στο διάστημα της προσωρινής απώλειας της απασχόλησης.
- λειτουργία του προγράμματος ως αντιστάθμισμα της απώλειας αποδοχών και της συνακόλουθης μείωσης του εισοδήματος των εργαζομένων.

Εκτιμάται ότι έχουν επέλθει σημαντικές αλλαγές σε σχέση με την αρχική κοινωνικοοικονομική ανάλυση του Προγράμματος, ιδιαίτερα ως αποτέλεσμα της επίδρασης της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης; (Αξ. Ερ. Α7)

Τα τρία τελευταία χρόνια έχουν επέλθει μεγάλες και σημαντικές αλλαγές στο κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον του Προγράμματος ως συνέπεια της Παγκόσμιας οικονομικής κρίσης. Τα τελευταία χρόνια έχουν επέλθει στην Ελλάδα μεγάλες και σημαντικές αλλαγές στο κοινωνικό - οικονομικό περιβάλλον και σε βασικά μεγέθη της απασχόλησης και της ανεργίας. Από την έναρξη της κρίσης (2008) μέχρι και το 2014, εκτιμάται ότι το ΑΕΠ της χώρας θα έχει συρρικνωθεί κατά 25-35%. Η βαθιά και παρατεταμένη ύφεση της ελληνικής οικονομίας είχε και εξακολουθεί να έχει σημαντικό αντίκτυπο στους βασικούς δείκτες της αγοράς εργασίας. **Η ανεργία από 7.4% το β' τρίμηνο του 2008 ανήλθε στο β' τρίμηνο του 2012 σε 24,4%**. Οι ηλικιακά νέοι υπέστησαν το βαρύτερο πλήγμα καθώς η απασχόληση της ηλικιακής ομάδας 15-24 ετών υποχώρησε από το 24% το β' τρίμηνο 2008 στο 12.1% το β' τρίμηνο του 2012 (μείωση 13.1 ποσοστιαίων μονάδων). Ομοίως και η ανεργία των ηλικιακά νέων (15-24 ετών) ακολουθεί έντονη αυξητική πορεία φτάνοντας το 53.9% το β' τρίμηνο του 2012 σημειώνοντας αύξηση 31.8 ποσοστιαίων μονάδων σε σύγκριση με το 2008. Συνολικά δε παρατηρήθηκε, από το 2008 (β' τρίμηνο) έως το 2012 (β' τρίμηνο), απώλεια 789 χιλιάδων θέσεων εργασίας ή μείωση της απασχόλησης κατά 17.2%. Η ύφεση πλήττει σχεδόν όλους τους τομείς της οικονομικής δραστηριότητας. Απόρροια αυτών αποτελούν η επιδείνωση του οικονομικού κλίματος, η παύση της δραστηριότητας πολλών επιχειρήσεων, η μείωση της ιδιωτικής κατανάλωσης και η σημαντική αύξηση του ποσοστού ανεργίας. Συνακόλουθα έχουν σαφώς αλλάξει τα δομικά στοιχεία και το ύψος της ανεργίας και της επιχειρηματικότητας σε σχέση με τα δεδομένα του αρχικού σχεδιασμού του ΕΣΠΑ και ως εκ τούτου έχουν δραματικά διαφοροποιηθεί οι ανάγκες οι οποίες πρέπει να καλυφθούν με πρώτο μέλημα την ενίσχυση της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας.

Το ποσοστό ανεργίας έχει προσεγγίσει στην Ελλάδα τα υψηλότερα επίπεδα της τελευταίας πεντηκονταετίας. Τα δομικά στοιχεία και το ύψος αυτής έχουν διαφοροποιηθεί πλήρως σε σχέση με τα προ τριετίας δεδομένα. Μετά από τη συνεχή πτώση εννέα συνεχών ετών (2000-2009) από το 12% περίπου στο 7,1%, **το ποσοστό ανεργίας μέχρι σήμερα αυξάνεται συνεχώς με επιταχυνόμενους ρυθμούς**. Ειδικότερα το 2009 ανήλθε στο 9%, έφτασε στο 12,2% το 2010, για να εκτιναχθεί στο

18,4% τον Αύγουστο του 2011 και στο 20,7% το τέταρτο τρίμηνο 2011. **Κατά το β' τρίμηνο του 2012** μάλιστα ανήλθε στο στο **24,4%**, Σύμφωνα με στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ .

Παράλληλα επήλθαν σημαντικές μεταβολές στην αγορά εργασίας (σημαντική μείωση της απασχόλησης) και επιτάθηκαν προβλήματα αποτελούν η υψηλή ανεργία των νέων των γυναικών και των μακροχρόνια ανέργων. Αναλυτικότερα:

- Ο αριθμός των απασχολούμενων ανήλθε σε 3.793.147 άτομα και των ανέργων σε 1.168.761, (β' τρίμηνο 2011, 810.821 άτομα), Επίσης, από πρόσφατα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ (Σεπτέμβριος 2012), προκύπτει ότι ο αριθμός των απασχολούμενων μειώνεται κάθε χρόνο από το έτος 2008. **Τον Ιούνιο του 2008 ήταν 4.560.612 και τον Ιούνιο 2012 μόλις 3.766.415.** Το αντίστοιχο διάστημα η ανεργία συνεχώς αυξάνεται. **Ο αριθμός των ανέργων από 363.083 τον Ιούνιο του 2008 ανήλθε σε 1.216.410 τον Ιούνιο του 2012.**
- Το **ποσοστό ανεργίας των γυναικών** (28,1%) είναι σημαντικά υψηλότερο από των ανδρών (21,7%). Οι μακροχρόνια άνεργοι (που αναζητούν εργασία πάνω από ένα έτος) έφτασαν στο 59% του συνόλου των ανέργων, ενώ ειδικά στη Δυτική Μακεδονία περίπου ένας στους τρεις είναι άνεργος (ποσοστό ανεργίας 30%).
- **Η Υψηλή ανεργία των νέων αποτελεί ιδιαίτερα ανησυχητικό φαινόμενο.** Υψηλότερο ποσοστό ανεργίας παρατηρείται στους νέους ηλικίας 15-24 ετών (55,0% τον Ιούνιο του 2012, έναντι 44,4% τον Ιούνιο του 2011). Το πρόβλημα της ανεργίας στη χώρα μας συνδέεται σε μεγάλο βαθμό με τις δυσκολίες εισόδου στην αγορά εργασίας που αντιμετωπίζουν τόσο οι ανειδίκευτοι νέοι χαμηλού εκπαιδευτικού επιπέδου, οι απόφοιτοι της μέσης εκπαίδευσης όσο και οι απόφοιτοι της μέσης τεχνικοεπαγγελματικής καθώς και οι πτυχιούχοι της ανώτατης τεχνολογικής εκπαίδευσης και της Ανώτατης Εκπαίδευσης.
- Το **ποσοστό των «νέων ανέργων»,** δηλαδή όσων εισέρχονται για πρώτη φορά στην αγορά εργασίας αναζητώντας απασχόληση, ανέρχεται στο 23,3% του συνόλου των ανέργων, ενώ οι μακροχρόνια άνεργοι (αυτοί που αναζητούν από 12 μήνες και άνω εργασία, ανεξάρτητα εάν είναι «νέοι» ή «παλαιοί» άνεργοι), αποτελούν αντίστοιχα το 59%.
- **Όλες οι περιφέρειες πλήττονται σημαντικά από την συνολική πλέον αύξηση της ανεργίας.** Σε επίπεδο περιφερειών της χώρας, το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας παρατηρείται στη Δυτική Μακεδονία (30% το 2012 από 23,1% το 2011), στη Στερεά Ελλάδα (28,4% από 16,9%) και στην Κεντρική Μακεδονία (25,1% από 18,8%). Ακολουθούν, η Δυτική Ελλάδα (24,6% από 16,1%), η Ανατολική Μακεδονία- Θράκη (24% από 20,7%), η Αττική- όπου διαμένουν τα περίπου 2/3 του πληθυσμού της χώρας (23,8% από 15,6%), η Κρήτη (22,6% από 13,4%), η Ήπειρος (22,1% από 16,1%), η Θεσσαλία (21,9% από 15,4%) και το Βόρειο Αιγαίο (21,7% από 14,1%). Στον αντίποδα, το μικρότερο ποσοστό ανεργίας παρατηρείται στις Ιόνιους Νήσους (14,3% από 14%), στο Νότιο Αιγαίο (15,3% από 13,7%) και στην Πελοπόννησο (19,9% από 13,1%).
- **Η πλειονότητα των τομέων της οικονομίας καταγράφουν μείωση των απασχολούμενων.** Ανά τομέα της οικονομίας, παρατηρείται ότι σε όλους τους τομείς καταγράφεται μείωση στον αριθμό των απασχολούμενων σε σχέση με το αντίστοιχο περσινό τρίμηνο (β' 2012). Στον πρωτογενή τομέα, η μείωση ανέρχεται σε 3,1%, στον δευτερογενή σε 15% και στον τριτογενή σε 8,1%. Το ποσοστό της μερικής απασχόλησης ανέρχεται στο 7,3% του συνόλου των απασχολούμενων. Το ποσοστό δε των μισθωτών απασχολούμενων (63,2%), εξακολουθεί να είναι χαμηλότερο του μέσου όρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (80%). **Οι ευάλωτες κοινωνικά ομάδες βιώνουν σε μεγαλύτερο βαθμό ανισότητες στην πρόσβαση τους στην αγορά εργασίας και στην κοινωνική τους ένταξη, ενώ από το κίνδυνο φτώχειας πλήττονται δυσμενέστερα οι πιο ευπαθείς κοινωνικές ομάδες, (35% βάση στοιχείων της ΕΛ ΣΤΑΤ 2011).**

Κρίνονται απαραίτητες τροποποιήσεις στη στρατηγική του Προγράμματος υπό το πρίσμα των σχετικών εξελίξεων και των προοπτικών ανάκαμψης και ποιείας; (Αξ. Ερ. Α8)

Με βάση την εξέταση της υφιστάμενης κατάστασης κρίνονται απαραίτητες τροποποιήσεις στην στρατηγική του προγράμματος. Στο πλαίσιο αυτό η έγκριση της πρότασης αναθεώρησης του ΕΠ ΑΝΑΔ δεν αφορά μεταβολές στις βασικές επιλογές του αρχικού προγραμματικού σχεδιασμού, αλλά εστιάζεται :

- στον εντοπισμό των Αξόνων – Κατηγοριών Παρέμβασης - Δράσεων εκείνων που θα έπρεπε να τύχουν επιπρόσθετης ενίσχυσης χρηματοδοτικών πόρων για την αντιμετώπιση των

παρατηρούμενων προβλημάτων και απειλών με βασική έμφαση στην αντιμετώπιση της ανεργίας και στη διατήρηση της απασχόλησης, ώστε η υλοποίηση του ΕΠ να μην αντιμετωπίσει προβλήματα στα στενά πλέον χρονικά περιθώρια μέχρι την ολοκλήρωση του 2015.

- στη χρηματοδότηση δράσεων ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης που θα απευθύνονται στους νέους
- στη προώθηση δράσεων στήριξης των ευπαθών κοινωνικών ομάδων, οι οποίες αντιμετωπίζουν ευθέως το φάσμα της φτώχειας
- στη διεύρυνση των μηχανισμών/ συνεργασιών για την προώθηση των ανέργων σε ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης
- στη προώθηση ευέλικτων δράσεων κατάρτισης (με βάση το σύστημα voucher)

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, οι βασικές κατευθύνσεις τροποποίησης στη στρατηγική του Προγράμματος περιλαμβάνουν:

- τη μείωση σε ποσοστό άνω του 50% της Προγραμματικής Δημόσιας Δαπάνης των Αξόνων Προτεραιότητας 1,2,3: «Συστημικές Παρεμβάσεις» προκύπτει αφενός λόγω της υλοποίησης συγκεκριμένων παρεμβάσεων συστημικού χαρακτήρα σε προϋπολογισμό μικρότερο του αρχικά εκτιμηθέντος και αφετέρου λόγω εξειδίκευσης Σχεδίων Δράσης - σε διαβούλευση με την ΕΕ - που επιτρέπουν επίτευξη στοχοθεσίας με χαμηλότερη χρηματο-οικονομική δέσμευση
- Τη μείωση των διατιθέμενων πόρων των Αξόνων Προτεραιότητας 4,5,6 «Ενίσχυση της προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων και του ανθρώπινου δυναμικού», **που εξυπηρετούν το Γενικό Στόχο 1**, με ιδιαίτερη έμφαση σε δράσεις προσαρμοστικότητας που θα εξισωθούν πλέον με τη διατήρηση των υφιστάμενων θέσεων εργασίας . Η μείωση αυτή σχετίζεται με βάση το γεγονός ότι πληθυσμός της ομάδας στόχου των εργαζομένων όπου εστιάζεται ο ΘΑΠ 2 μειώθηκε σημαντικά κατά την εκτέλεση του ΕΠ ΑΝΑΔ (με στοιχεία ΕΕΔ 1ου τριμήνου 2006 η αναλογία εργαζομένων προς ανέργους ανερχόταν σε 10:1 ενώ κατά τα έτη που εκτυλίσσεται η δημοσιονομική κρίση ανατράπηκε άρδην ο συσχετισμός και σήμερα ο αριθμός των εργαζομένων έχει συρρικνωθεί δραστικά καθώς με στοιχεία ΕΕΔ 1ου τριμήνου 2012 η αναλογία εργαζομένων προς ανέργους ανέρχεται σε 3:1). Συνακόλουθα απαιτείται προσαρμογή της στοχοθεσίας του ΕΠΑΝΑΔ στις δύο αυτές ομάδες στόχου με αντίστοιχη διόρθωση των χρηματοδοτικών βαρυτήτων των συναφών Θεματικών Αξόνων Προτεραιότητας γεγονός που δικαιολογεί την μεταφορά πόρων από τον ΘΑΠ 2 στο ΘΑΠ 3
- Τη σημαντική χρηματοδοτική ενίσχυση των Αξόνων Προτεραιότητας 7, 8, 9 « Διευκόλυνση της Πρόσβασης στην Απασχόληση», **που εξυπηρετούν το Γενικό Στόχο 2**, μέσω της ποσοτικής αύξησης και ταχύτατης ενεργοποίησης των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης σε μια περίοδο οικονομικής κρίσης, που η εύρεση πόρων για την υποστήριξη του μέγιστου πληθυσμού των ανέργων και ιδιαίτερα των ηλικιακά νέων έως 35 ετών είναι στις κύριες προτεραιότητες της πολιτείας. Η πρόταση αυτή λαμβάνεται πρωτίστως με βάση την αναμενόμενη συμβολή του ΕΠΑΝΑΔ στην πραγματοποίηση του 8ου Γενικού Στόχου του ΕΣΠΑ, για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση και συγκροτείται με βάση την προοπτική εξυπηρέτησης του "Σχεδίου Δράσης στοχευμένων παρεμβάσεων για την ενίσχυση της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας των νέων" που έχει σχεδιαστεί στην λογική αντιμετώπισης του πολύ μεγάλου προβλήματος ανεργίας των νέων που αντιμετωπίζει η ελληνική κοινωνία.¹⁸
- Τη διατήρηση των διατιθέμενων πόρων των Αξόνων Προτεραιότητας 10, 11, 12 «Πλήρης ενσωμάτωση του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού σε μια κοινωνία ίσων ευκαιριών», **που εξυπηρετούν το Γενικό Στόχο 3**, που αποτελεί έναν βασικό πυλώνα υποστήριξη των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, οι οποίες πλήττονται πολύπλευρα από την κρίση και αντιμετωπίζουν ευθέως το φάσμα της φτώχειας.
- Τη μείωση των διατιθέμενων πόρων των Αξόνων Προτεραιότητας 13, 14, 15 «Εδραίωση της Μεταρρύθμισης στον Τομέα της Ψυχικής Υγείας, Ανάπτυξη Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και Προάσπιση της Δημόσιας Υγείας του Πληθυσμού», **που εξυπηρετούν το Γενικό Στόχο 4**. Βασικό κριτήριο της μείωσης είναι ότι η πορεία υλοποίησης των δράσεων που περιλαμβάνονται στο

¹⁸ Οι πρόσθετοι πόροι που προτείνεται να μεταφερθούν στους Άξονες Προτεραιότητας 7,8,9 θα κατευθυνθούν σε δράσεις δημιουργίας θέσεων εργασίας (direct job creation) προκειμένου να ανασχεθεί ο ρυθμός αύξησης της ανεργίας των νέων και να αρθεί ο κίνδυνος να μετατραπεί η ανεργία σε διαρθρωτική. Σημαντικό μέρος των σχεδιαζόμενων παρεμβάσεων εστιάζεται στην διευκόλυνση της εισόδου των νέων στην αγορά εργασίας και λαμβάνονται υπόψη στον σχεδιασμό των προτεινόμενων παρεμβάσεων τα πορίσματα αξιολογήσεων δράσεων απασχόλησης.

Θεματικό Άξονα Προτεραιότητας 5, που παραμένει σε χαμηλά επίπεδα και είναι πλέον ορατός ο κίνδυνος απώλειας πόρων μέχρι το τέλος της προγραμματικής περιόδου το 2015.

Πώς οι παρεμβάσεις του Προγράμματος έχουν συμβάλει έως τώρα στην εφαρμογή της στρατηγικής του ΕΣΠΑ σε όρους ποιοτικών και ποσοτικών στόχων; (Αξ. Ερ. Α9)

Ο γενικός στόχος του ΕΣΠΑ που αφορά στην **Πρώθηση της Κοινωνικής Ενσωμάτωσης, υπηρετείται σε μεγάλο βαθμό από Υποστηρικτικά μέτρα για τη προώθηση της ισότητας των φύλων που περιλαμβάνει το ΕΠ ΑΝΑΔ και ειδικότερα την Δράση «Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής» που εντάσσεται στους άξονες 7,8, 9 και υλοποιείται μέσω ετήσιων κύκλων πρόσκλησης και ενισχύει την ισότητα των φύλων στο πλαίσιο της διευκόλυνσης της πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας, της εναρμόνισης της οικογενειακής και της επαγγελματικής ζωής των γυναικών, και της ισότιμης συμμετοχής τους στην εργασία.**

Ο ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ Αριθμός γυναικών που ωφελούνται από υποστηρικτικά μέτρα για τη συμφιλίωση της επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής ανά έτος (**Κωδ. 5025**) τροφοδοτείται από τις πράξεις που εντάσσονται στην κατηγορία πράξης 3.2.1: Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής ανά έτος και έχει με τιμή στόχο **15.700**. **Η συμβολή του ΕΠ ΑΝΑΔ στην επίτευξη του στόχου είναι ιδιαίτερα σημαντική καθώς ο δείκτης έχει μέχρι 30/06/2012 έχει υπερεπιτευχθεί (111%) καθώς κατ έτος ωφελούνται 17.450 ωφελούμενες γυναίκες. Η υπερεπίτευξη υποδηλώνει ταυτόχρονα και την σημαντική αναγκαιότητα για την συνέχιση της δράσης λαμβάνοντας υπόψη αφενός την υψηλή ανεργία των γυναικών και αφετέρου το γεγονός ότι σύμφωνα με στοιχεία Σεπτεμβρίου 2012 που έθεσε υπόψη του Υπουργείου Εργασίας η ΚΕΔΕ η ζήτηση για παιδικούς σταθμούς έχει αυξηθεί κατά 43% (λόγω της κρίσης που οδηγεί προς τους δημοτικούς παιδικούς σταθμούς τις εργαζόμενες και άνεργες μητέρες) απαιτείται η εξεύρεση πόρων για την συνέχιση της δράσης σε ετήσια βάση.**

Στο πλαίσιο του ΕΠ στο πλαίσιο του προγραμματικού σχεδιασμού είχαν τεθεί σημαντικοί ποσοτικοί στόχοι που αποτελούν παράλληλα στόχους ΕΣΠΑ και αφορούν την συμβολή του ΕΠ στην **ενίσχυση της προσαρμοστικότητας του ανθρώπινου δυναμικού** (Άξονες 4,5,6 του ΕΠ ΑΝΑΔ). Οι στόχοι αυτοί αφορούν το δείκτη «*Αύξηση ποσοστού εργαζομένων (εκτός των δημοσίων υπαλλήλων και των εκπαιδευτικών) και αυτοαπασχολούμενων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης επί του συνόλου των εργαζομένων και αυτοαπασχολούμενων*» Κωδικός Δείκτη: 5010 & 5011» με τιμή βάσης 0,9% και τιμή στόχο 7% και το δείκτη «*Ποσοστό εργαζομένων/ αυτοαπασχολούμενων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης και λαμβάνουν πιστοποίηση επί του συνόλου των καταρτισθέντων (εργαζομένων/ αυτοαπασχολούμενων*» Κωδικός Δείκτη: 5013) με τιμή στόχο 20%. Στην κατεύθυνση αυτή έχουν ενταχθεί στον ΘΑΠ 2 Πράξεις του ΟΑΕΔ και του Εθνικού Ινστιτούτου Εργασίας Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού που αφορούν την συμμετοχής των εργαζομένων σε ενέργειες κατάρτισης και διαρθρωτικής προσαρμογής. Με βάση την μέχρι σήμερα υλοποίηση στον ΘΑΠ 2 επι συνόλου 170.754 τιμής στόχου που αφορούν τους ωφελούμενους από τα ενταγμένα έργα, έχουν μέχρι 8/10/2012 είχαν ωφεληθεί 23.156 χιλιάδες ωφελούμενοι. Επισημαίνεται η ανάγκη επαναπροσδιορισμού της τιμής στόχου καθώς ο παρανομαστής του δείκτη έχει μειωθεί σημαντικά

- Έχει μειωθεί δραστικά η ομάδα στόχος (εργαζόμενοι- αυτοαπασχολούμενοι) ήτοι ο παρανομαστής του δείκτη του συνόλου των (εργαζομένων/ αυτοαπασχολούμενων). Ειδικότερα αναφέρεται ότι το διάστημα 2008-2012 χάθηκαν 800 χιλιάδες θέσεις εργασίας, ήτοι ποσοστό μείωσης 17% (από 4.560.612 εργαζομένους τον Ιούνιο του 2008, τον Ιούνιο του 2012 οι εργαζόμενοι ανέρχονται σε 3.766.415)
- Υφίσταται απροθυμία επιχειρήσεων να λάβουν μέρος στα προγράμματα των αξόνων 4,5,6 (ενδεικτικά αναφέρεται ότι από το Πρόγραμμα Διαρθρωτικής Προσαρμογής του ΟΑΕΔ ένας σημαντικός αριθμός επιχειρήσεων δεν ανταποκρίνεται είτε γιατί έχουν παύση δραστηριότητας, είτε γιατί δεν μπορούν πλέον να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του Προγράμματος. Με βάση αυτό το σκεπτικό και την υφιστάμενη εμπειρία υπάρχει αντίστοιχος κίνδυνος απεντάξεων και στις Πράξεις Διαρθρωτικής Προσαρμογής που αφορούν μικρότερες επιχειρήσεις (0-49) στον τομέα ευθύνης τους ΕΙΑΕΔ.

Με βάση τα ανωτέρω δεδομένα η επίτευξη του στόχου ΕΣΠΑ *Αύξηση ποσοστού εργαζομένων (εκτός των δημοσίων υπαλλήλων και των εκπαιδευτικών) και αυτοαπασχολούμενων που συμμετέχουν σε*

ενέργειες κατάρτισης επί του συνόλου των εργαζομένων και αυτοαπασχολούμενων μπορεί να ανέλθει στο 4,5% εφόσον υλοποιηθούν στο ακέραιο τα ενταγμένα έργα και δεν μεταβληθεί ο παρανομαστής ενώ με βάση την μέχρι σήμερα υλοποίηση η τιμή επίτευξης παραμένει στα όρια της τιμής βάσης (0,7%)

Με βάση αυτό το σκεπτικό η ΕΥΔ πρέπει να παρακολουθεί διαρκώς και επισταμένως

- την πορεία υλοποίησης των έργων διαθρωτικής προσαρμογής του ΟΑΕΔ προϋπολογισμού 110 εκ, καθώς σε συνθήκες ύφεσης - διακοπής λειτουργίας επιχειρήσεων ενδέχεται να υπάρξουν απεντάξεις σημαντικού προϋπολογισμού
- την πορεία υλοποίησης των έργων διαθρωτικής προσαρμογής του Ε.Ι.Ε.Α.Δ προϋπολογισμού 200 εκ €, με βάση αφενός την προηγούμενη παραδοχή που μπορεί να ισχύσει για το παρών πρόγραμμα και αφετέρου το δεδομένο ότι πρόκειται για ένα νέο φορέα που έχει προέλθει από συγχώνευση και είναι ζητούμενο η επιχειρησιακή του ικανότητα να ανταποκριθεί σε έργο τόσο μεγάλου προϋπολογισμού

προκειμένου να προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες (ένταξη νέων πράξεων) προκειμένου να απορροφηθεί αποτελεσματικά και αποδοτικά η υπολειπόμενη δημόσια δαπάνη των αξόνων 4,5,6, διασφαλίζοντας παράλληλα την επίτευξη των σχετικών προγραμματικών γενικών και ειδικών στόχων.

Στο πλαίσιο των αξόνων προτεραιότητας 10,11,12 ο στόχος ΕΣΠΑ που έχει τεθεί αφορά το δείκτη «Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων ευπαθών κοινωνικά ομάδων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης (προκατάρτιση, κατάρτιση, ΝΘΕ, ΝΕΕ, STAGE, ολοκληρωμένες παρεμβάσεις» με τιμή βάσης 9% και τιμή στόχο 15%. Στην μέτρηση του συγκεκριμένου δείκτη μέχρι στιγμής έχουν προκύψει σημαντικά μεθοδολογικά προβλήματα που σχετίζονται με τον ορισμό των ευπαθών κοινωνικά ομάδων και την μέχρι σήμερα διαφορετική ερμηνεία από διαφορετικούς δικαιούχους και ΕΦΔ του ΕΠ ΑΝΑΔ (Επί παραδείγματι ο ΟΑΕΔ ως ευπαθείς κοινωνικά ομάδες καταγράφει μόνο τα ΑμεΑ και τους μετανάστες –πολίτες εκτός της ευρωπαϊκής ένωσης.

Στην επίτευξη του στόχου μέχρι σήμερα συμβάλλουν πράξεις όπως

- Ελληνομάθεια (το πρόγραμμα ολοκληρώθηκε και ο συνολικός αριθμός των ωφελούμενων σε 8.260 άτομα),
- Τοπικές Δράσεις κοινωνικής ένταξης Η δράση απευθύνεται σε άτομα για τα οποία λόγω θέσης, ηλικίας, τόπου διαμονής, χρόνου ανεργίας και πολιτισμικών ιδιαιτεροτήτων απαιτούνται συνδυασμένες παρεμβάσεις προκειμένου να ενταχθούν στην αγορά εργασίας και να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις άρσης του κοινωνικού αποκλεισμού που τα χαρακτηρίζει). Έχουν ενταχθεί έργα που αφορούν 12.900 ωφελούμενους ΕΚΟ

Πρόσθετα και όσον αφορά στους Δείκτες του ΕΣΠΑ που εξυπηρετούν τη Θεματική Προτεραιότητα Απασχόληση και Κοινωνική Συνοχή και δεν αποτελούν δείκτες του ΕΠΑΝΑΔ, εντούτοις το ΕΠ συνεισφέρει στην επίτευξή τους αναφέρονται τα κάτωθι:

- Δομές Ψυχικής Υγείας. Η τιμή στόχος έχει οριστεί σε 126, μέχρι δε τις 30.06.2012 και στο πλαίσιο του ΕΠΑΝΑΔ έχει χρηματοδοτηθεί η λειτουργία 66 δομών ψυχικής υγείας, δηλαδή παρουσιάζεται επίτευξη σε ποσοστό 52%
- Αριθμός Συμμετοχών σε δράσεις δια βίου μάθησης. Η τιμή στόχος για το ΕΠΑΝΑΔ έχει οριστεί σε 450.000, μέχρι δε τις 30.06.2012 και στο πλαίσιο του ΕΠΑΝΑΔ έχουν χρηματοδοτηθεί 64.557 συμμετοχές ατόμων σε δράσεις δια βίου μάθησης, δηλαδή παρουσιάζεται επίτευξη σε ποσοστό 14%.

Πώς αξιολογείται η συνεισφορά των υλοποιηθεισών/σε εξέλιξη παρεμβάσεων του ΕΠ σε σχέση με τις Στρατηγικές Κατευθυντήριες Γραμμές της ΕΕ για την Πολιτική Συνοχής 2007-2013 και τη Στρατηγική της Λισαβόνας (ιδιαίτερα αναφορικά με το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων και τις συστάσεις των Εαρινών Ευρωπαϊκών Συμβουλίων για την Ελλάδα); (Αξ. Ερ. Α10)

Η αρχιτεκτονική και η στρατηγική του ΕΠ ΑΝΑΔ έχει δομηθεί με βάση την εξυπηρέτηση των Στρατηγικών Κατευθυντήριων Γραμμών της ΕΕ για την Πολιτική Συνοχής 2007-2013 και τη Στρατηγική της Λισαβόνας που σε μεγάλο βαθμό αφορά στην ελκυστικότητα των κρατών μελών για επενδύσεις

και απασχόληση, στην ενθάρρυνση της καινοτομίας και της ανάπτυξης της οικονομίας και τέλος σε περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας.

Αναφορικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για την πολιτική συνοχής και τις κατηγορίες παρεμβάσεων του ΕΠΑΝΑΔ γίνεται φανερό ότι αυτή που αφορά στη «δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας» φαίνεται ότι ανταποκρίνεται κυρίως στην κατηγορία παρεμβάσεων 3.1 ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης, του ΕΠ ΑΝΑΔ έτσι ώστε να υλοποιηθεί ο στόχος «προσέλκυση και διατήρηση περισσότερων ανθρώπων στην αγορά εργασίας και εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας». Η ίδια κατευθυντήρια γραμμή (περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας), η οποία εξειδικεύει τη στρατηγική επιδίωξη για βελτίωση της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων και των επιχειρήσεων και για αύξηση της ευελιξίας της αγοράς εργασίας, συνδέεται και με τις κατηγορίες παρεμβάσεων του ΕΠΑΝΑΔ : 2.2 βελτίωση της προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων και 2.3 βελτίωση της ποιότητας και της παραγωγικότητας της εργασίας. Ειδικότερα .

- Πρώτη σε σημαντικότητα Γενική Κατευθυντήρια Γραμμή της ΕΕ για τη Συνοχή, σύμφωνα με την ένταση συνέργειας κατατάσσεται η στρατηγική που σχετίζεται με **Περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας**. Ειδικότερα, στην επίτευξη της στρατηγικής **Προσέλκυση και διατήρηση περισσότερων ανθρώπων στην αγορά εργασίας και εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας** συμβάλλουν παρεμβάσεις του ΕΠΑΝΑΔ που σχετίζονται μεταξύ άλλων με ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης και αντιμετώπισης του κοινωνικού αποκλεισμού ήτοι οι Θεματικοί άξονες Προτεραιότητας ΘΑΠ 3 και ΘΑΠ 5 . Η πλειονότητα των ενταγμένων έργων του ΕΠ ΑΝΑΔ (46,5% επί του συνόλου των ενταγμένων έργων αφορά στην ΚΠ 3.1 Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης μέχρι 30/06/2012. Στην πράξη εμφανίζονται δυσκολίες στην απόδοση των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης που σχετίζονται με το ανελαστικό πλαίσιο του Καν.1998/2006 περί ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis) το οποίο μειώνει την ελκυστικότητα των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης (προγράμματα επιδότησης θέσεων εργασίας) με την έννοια ότι σε συνθήκες ύφεσης απολύσεων κτλπ αφενός είναι χαμηλό το ποσοστό επιχορήγησης των επιχειρήσεων για δράσεις όπως (επιδότηση θέσεων εργασίας και κατάρτιση προσωπικού) αφετέρου μειώνονται οι δικαιούχοι επιχειρήσεις που μπορούν να επωφεληθούν γιατί δεν πληρούν τα κριτήρια (απαγόρευση απολύσεων το προηγούμενο εξάμηνο για να ενταχθεί σε πρόγραμμα τύπου ΝΘΕ) . Κρίσιμης σημασίας είναι η απάντηση της ΕΕ στο αίτημα του Υπουργείου Εργασίας για το αίτημα επαναφοράς του το καθεστώτος του ν. 304/09 ένα ειδικό καθεστώς που στόχευε στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της χρηματοοικονομικής κρίσης και επέκτεινε το ποσό αξιοποίησης ενεργών πολιτικών – συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων για τις επιχειρήσεις.
- Ικανοποιητική συνέργεια παρατηρείται ανάμεσα στο ΕΠ ΑΝΑΔ και την «Βελτίωση της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων και των επιχειρήσεων και αύξηση της ευελιξίας της αγοράς εργασίας» η οποία υπηρετείται στο πλαίσιο του ΘΑΠ 2 του ΕΠ ΑΝΑΔ σε μεγάλο βαθμό με προγράμματα διαρθρωτικής προσαρμογής εντός των επιχειρήσεων . Στην κατεύθυνση αυτή έχουν ενταχθεί στον ΘΑΠ 2 Πράξεις του ΟΑΕΔ και του Εθνικού Ινστιτούτου Εργασίας Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (310 εκ ευρώ) με στόχο την αύξηση συμμετοχής των εργαζομένων σε ενέργειες κατάρτισης και διαρθρωτικής προσαρμογής. Με βάση την μέχρι σήμερα υλοποίηση στον ΘΑΠ 2 επί συνόλου 170.754 τιμής στόχου που αφορούν τους ωφελούμενους από τα ενταγμένα έργα, έχουν μέχρι 8/10/2012 ωφεληθεί 23.156 χιλιάδες ωφελούμενοι.

Το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων 2011-2014 επίσης βασίζεται στην υιοθέτηση των Στρατηγικών Κατευθυντήριων Γραμμών της ΕΕ για την Πολιτική Συνοχής 2007-2013 και τη Στρατηγική Ευρώπη 2020, αντικατοπτρίζει δε τις επιδιωκόμενες αλλαγές -στόχους της χώρας για την σύγκλιση με την ΕΕ.

Οι Εθνικοί στόχοι όπως αποτυπώνονται στο Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων 2011-2014 είναι οι ακόλουθοι:

1. Επιδίωξη αύξησης στο 70% του ποσοστού απασχόλησης των γυναικών και των ανδρών ηλικίας 20-64 ετών, με τη μεγαλύτερη συμμετοχή των νέων, των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας και των ανειδίκευτων εργαζομένων και με την καλύτερη ενσωμάτωση των νόμιμων μεταναστών.

2. Στόχος για την Ε&Α αποτελεί το 2% του ΑΕΠ με έμφαση σε πέντε βασικοί τομείς στρατηγικής σημασίας για τη χώρα και οι οποίοι αποτελούν εθνικές προτεραιότητες : Γεωργικά προϊόντα διατροφής, τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών, Υλικά / Χημικές ουσίες, Ενέργεια-Περιβάλλον, και 5) Υγεία / Βιοϊατρική.
 3. Ο στόχος για το Περιβάλλον εστιάζεται στη Συμμετοχή των Ανανεώσιμων Πηγών στο ενεργειακό ισοζύγιο κατά 20%, στη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας κατά 15% (σε σχέση με τα επίπεδα του 2005),
 4. Βελτίωση των επιπέδων εκπαίδευσης, ιδίως με τη μείωση των ποσοστών της πρόωρης αποχώρησης από το σχολείο κάτω του 10% και με αύξηση του μεριδίου των ατόμων ηλικίας 30-34 ετών που ολοκληρώνουν την τριτοβάθμια ή ισοδύναμη εκπαίδευση σε ποσοστό τουλάχιστον 32%,
 5. Προαγωγή της κοινωνικής ένταξης, ιδίως με τη μείωση της φτώχειας επιδιώκοντας να βγουν από τον κίνδυνο της φτώχειας ή του αποκλεισμού πάνω από 450.000 Πολίτες.
- Αναφορικά με την 1η προτεραιότητα του ΕΠΜ "Επιδίωξη αύξησης στο 70% του ποσοστού απασχόλησης των γυναικών και των ανδρών ηλικίας 20-64 ετών, με τη μεγαλύτερη συμμετοχή των νέων, των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας και των ανειδίκευτων εργαζομένων" κύρια συμβολή στην επίτευξη της εν λόγω προτεραιότητας έχουν μεταξύ άλλων προγράμματα του ΕΠΑΝΑΔ, όπως είναι η Ενίσχυση Σχεδίων δράσης για τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης σε τοπικό επίπεδο, οι Νέες Θέσεις Εργασίας για Ανέργους 31 έως 44 ετών, το Ειδικό διετές πρόγραμμα προώθησης στην απασχόληση με επιχορήγηση των ασφαλιστικών εισφορών. Επίσης, η υλοποίηση των προγραμμάτων τοπικών πρωτοβουλιών για την απασχόληση συνδράμουν στην τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη. Μια ακόμη σημαντική δράση η οποία συμβάλλει στην 1η προτεραιότητα του ΕΠΜ αλλά και στην αποτροπή διαιώνισης φαινομένων φτώχειας, αφορά στη "Δημιουργία θέσεων απασχόλησης σε τοπικό επίπεδο μέσω προγραμμάτων κοινωφελούς εργασίας". Στόχος του προγράμματος είναι αφενός η παροχή υπηρεσιών κοινωφελούς χαρακτήρα μέσω φορέων της κοινωνίας των πολιτών και αφετέρου η ενίσχυση της απασχόλησης σε τοπικό επίπεδο και σε ομάδες πληθυσμού που πλήττονται ιδιαίτερα από την ανεργία και τον κίνδυνο φτώχειας.
 - Αναφορικά με την 4η προτεραιότητα του ΕΠΜ που αφορά τον στόχο για το Περιβάλλον για την αύξηση Συμμετοχή των Ανανεώσιμων Πηγών στο ενεργειακό ισοζύγιο κατά 20%, στη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας κατά 15% στο πλαίσιο της ΚΠ 3.1.6 "Συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση ανέργων βάσει στοχευμένης ηλικιακής και κλαδικής προσέγγισης" έχουν ενταχθεί και υλοποιούνται πράξεις με τίτλο "Κατάρτιση ανέργων σε πιστοποιημένα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ) με υποχρεωτική απασχόληση σε θέσεις συναφείς με θέματα αειφόρου περιβαλλοντικής διαχείρισης (πράσινα επαγγέλματα)", συνολικού προϋπολογισμού 94.600.000€ που αφορούν στην κατάρτιση και την υποχρεωτική απασχόληση συνολικά 7.000 ανέργων σε θέσεις εργασίας που προωθούν την ορθή περιβαλλοντική διαχείριση, την προστασία του περιβάλλοντος και την ανάπτυξη της πράσινης οικονομίας.
 - Αναφορικά με την 5η προτεραιότητα του ΕΠΜ, που αφορά στη Προαγωγή της κοινωνικής ένταξης, ιδίως με τη μείωση της φτώχειας επιδιώκοντας να βγουν από τον κίνδυνο της φτώχειας ή του αποκλεισμού πάνω από 450.000 Πολίτες, σημαντικά συμβάλλει ο Θεματικός Άξονας 4 του ΕΠΑΝΑΔ. Οι παρεμβάσεις του, αποσκοπούν στην πλήρη ενσωμάτωση του συνόλου του ανθρωπίνου δυναμικού σε μια κοινωνία ίσων ευκαιριών μέσω της ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής, της ισότιμης πρόσβασης όλων στην αγορά εργασίας και της πρόληψης φαινομένων περιθωριοποίησης και αποκλεισμού. Η αντιμετώπιση του δυναμικού και πολυπαραγοντικού χαρακτήρα του κοινωνικού αποκλεισμού και οι αντίστοιχες πολιτικές κοινωνικής ένταξης ενσωματώνουν ένα ανάλογο πλέγμα πολυδιάστατων δράσεων και παρεμβάσεων με επωφελούμενες ομάδες του πληθυσμού που απειλούνται ή αντιμετωπίζουν το φάσμα της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Οι συγκεκριμένες πολιτικές εντάσσονται στο στρατηγικό στόχο της κοινωνικής συνοχής, ο οποίος τα τελευταία χρόνια αποτελεί κεντρικό στόχο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο αναθεωρημένο δε προγραμματικό κείμενο του Επιχειρησιακού Προγράμματος γίνεται ειδική μνεία για στοχευμένες παρεμβάσεις αντιμετώπισης της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού μέσα από μια οριζόντια δέσμη ενεργειών ψυχοκοινωνικής και υλικής υποστήριξης και ενδυνάμωσης ατόμων ευπαθών κοινωνικών ομάδων, καθώς και ατόμων ευρισκόμενων σε κατάσταση φτώχειας ή απειλούμενων από φτώχεια. Κύριες Μορφές Παρεμβάσεων του άξονα για την Κοινωνική Ενσωμάτωση

αφορούν σε προγράμματα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας, Πρόληψη του ιδρυματισμού και του στιγματισμού ΑμεΑ (οργάνωση και λειτουργία Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης- ΣΥΔ), υποστήριξη των Ρομά μέσω των Κέντρων Στήριξης Ρομά και Ευπαθών Ομάδων, ολοκληρωμένες υπηρεσίες προκατάρτισης, κατάρτισης και συμβουλευτικών συνοδευτικών υπηρεσιών για ευπαθείς ομάδες. Διακριτή και σημαντική παρέμβαση αφορά σε υλοποίηση των προγραμμάτων για την αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού (ΤΟΠ ΕΚΟ), που συμβάλλουν μέσω της παροχής υποστήριξης των ατόμων που προέρχονται από ευπαθείς κοινωνικά ομάδες, δίνοντας τους την ευκαιρία να συνδράμουν στην τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη. Τέλος, με δεδομένη την τρέχουσα οικονομική συγκυρία και τις δυσμενείς επιπτώσεις της σε όλες τις εκφάνσεις της κοινωνικής και οικονομικής ζωής της χώρας, σχεδιάστηκε ειδική Δράση για τη λειτουργία Κοινωνικών Δομών Άμεσης Αντιμετώπισης της Φτώχειας (Κοινωνικά Παντοπωλεία, Δομές παροχής Συσιτίων, Κοινωνικά φαρμακεία, Υπνωτήρια, Ανοιχτά κέντρα Υποδοχής Αστέγων, Δημοτικοί Λαχανόκηποι, Τράπεζες χρόνου, Γραφεία Διαμεσολάβησης).

Πως αξιολογείται η εμπειρία από την εφαρμογή του ΕΠ ως προς την διαμόρφωση της στρατηγικής για την περίοδο 2014-2020 (Αξ. Ερ. Α11)

Οι θεματικοί στόχοι (σύμφωνα με τη Πρόταση νέου Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το ΕΚΤ και τη κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ 1081/2006,) που δύναται να αποτελέσουν την βασικούς άξονες της τομεακής πολιτικής για το ανθρώπινο δυναμικό στην νέα προγραμματική περίοδο, αφορούν στη προώθηση της απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων και στη προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της καταπολέμησης της φτώχειας.

Η προώθηση της απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων, η οποία αποτελεί βασική θεματική προτεραιότητα/στόχο του ΕΚΤ, επιτυγχάνεται μέσω:

- VIII. της πρόσβασης στην απασχόληση για αναζητούντες θέση εργασίας και οικονομικά μη ενεργά άτομα, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών πρωτοβουλιών για την απασχόληση και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων
- IX. βιώσιμης ένταξης στην αγορά εργασίας των νέων που βρίσκονται εκτός εργασίας, εκπαίδευσης ή κατάρτισης
- X. της αυτοαπασχόλησης, της επιχειρηματικότητας και της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων
- XI. της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της συμφιλίωσης επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής
- XII. της προσαρμογής των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στην αλλαγή
- XIII. της ενεργούς και υγιούς γήρανσης
- XIV. του εκσυγχρονισμού και της ενίσχυσης των θεσμών της αγοράς εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των ενεργειών για τη βελτίωση της διακρατικής κινητικότητας των εργαζομένων

Το ΕΠΑΝΑΔ αποτελεί το κατεξοχήν πρόγραμμα που υπηρετεί με μεγάλη βαρύτητα την εν λόγω θεματική προτεραιότητα μέσω α) συστημικών παρεμβάσεων για την καθιέρωση του θεσμικού, κανονιστικού πλαισίου που προωθούν ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης β) ενός συνόλου δράσεων για την ενίσχυση της απασχόλησης.

Ειδικότερα, όσον αφορά την πρώτη κατηγορία παρεμβάσεων:

α) Προβλέπεται και έχει ήδη ξεκινήσει η ανάπτυξη της διαδικτυακής πύλης (portal) του ΟΑΕΔ, κατά το πρότυπο της κοινοτικής πύλης EURES, όπου επιτυγχάνεται η σύζευξη της προσφοράς και ζήτησης εργασίας. Στην Πύλη θα καταγράφονται οικειοθελώς, αφενός η προσφορά του συνόλου των αναζητούντων εργασία, χωρίς καμία διάκριση εάν είναι άνεργοι, εργαζόμενοι ή άτομα εκτός αγοράς εργασίας, αφετέρου οι ευκαιρίες απασχόλησης από την πλευρά των επιχειρήσεων που μπορούν να είναι φορείς του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Πανεπιστήμια κλπ, οι οποίοι ωστόσο, πρέπει να πληρούν ένα ελάχιστο όριο κριτηρίων ποιοτικής διασφάλισης, σχετικά με το είδος και το αντικείμενο της προσφερόμενης εργασίας. Η λειτουργία της Πύλης αποτελεί σημαντική ενεργητική μορφή απασχόλησης, αφού ενθαρρύνει την ανάπτυξη της

συνεργασίας μεταξύ των συμμετεχόντων φορέων προσφοράς και ζήτησης στην αγορά εργασίας καθώς και τις συνέργειες μεταξύ των εν λόγω φορέων.

β) Προβλέπεται η ανάπτυξη μηχανισμών επιτήρησης της αγοράς εργασίας για την μείωση της αδήλωτης εργασίας, μέσω της υλοποίησης συγκεκριμένου Σχεδίου Δράσης από τον ΣΕΠΕ (Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας), η οποία αποσκοπεί στην αναβάθμιση του συστήματος των εργασιακών σχέσεων και την βελτίωση του συστήματος κοινωνικής προστασίας καθώς και των όρων λειτουργίας της αγοράς εργασίας.

γ) Προβλέπεται η ανάπτυξη μιας «νέας γενιάς» Επαγγελματικών Περιγραμμάτων που διαρθρώνονται υπό μορφή σπονδύλων (modules) προκειμένου να διευκολύνουν την ταχεία και ευέλικτη ανάπτυξη των δραστηριοτήτων πιστοποίησης μαθησιακών αποτελεσμάτων, επικεντρώνοντας σε προσόντα «υψηλής ζήτησης» από την αγορά εργασίας. Στην παρούσα φάση υπάρχουν 202 Πιστοποιημένα Επαγγελματικά Περιγράμματα.

δ) Έχουν ολοκληρωθεί οι απαιτούμενες θεσμικές ενέργειες για την προώθηση και εφαρμογή ενός βιώσιμου συστήματος παροχής των υπηρεσιών του «προγράμματος κατ' οίκον φροντίδας» στη βάση της εξατομικευμένης παροχής υπηρεσιών στον τελικό αποδέκτη, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η ενίσχυση της απασχολησιμότητας των εμμέσως ωφελουμένων ατόμων, καθώς και η ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και η βελτίωση της ποιότητας ζωής.

ε) Καθορίστηκε το διαχειριστικό πλαίσιο, για την υλοποίηση ενεργειών συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης μέσω της εφαρμογής του συστήματος χορήγησης «επιταγών κατάρτισης» (voucher), που τοποθετεί τον άνεργο/ωφελούμενο στο επίκεντρο της πολιτικής και απαντά στην ανάγκη εφαρμογής ευέλικτων εργαλείων κινητοποιώντας τον παράγοντα «ζήτηση» για τη συμμετοχή σε ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης. Επιπλέον, η εφαρμογή του συστήματος voucher επιφέρει χαμηλότερο κόστος διαχείρισης και ελάφρυνση της απαιτούμενης γραφειοκρατίας, τονώνει το ενδιαφέρον των υποψηφίων ωφελουμένων και ενδυναμώνει το στοιχείο της ατομικής επιλογής ως προς τον πάροχο κατάρτισης, ενώ παράλληλα εξασφαλίζει συνεχή ροή παρεχόμενων προγραμμάτων συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης χωρίς το πρόβλημα των κενών χρονικών διαστημάτων που παρατηρούνται μέχρι σήμερα κατά τις διαγωνιστικές διαδικασίες ανάμεσα στο στάδιο της προκήρυξης, ανάθεσης και υλοποίησης.

Όσον αφορά την δεύτερη κατηγορία παρεμβάσεων, αναμένεται ως τέλος του 2015 να έχει ωφεληθεί ένας σημαντικός πληθυσμός 340.000 ανέργων. Οι κύριες μορφές δράσης εστιάζονται σε:

Προγράμματα προώθησης στην απασχόληση

Οι πολιτικές αυτές εφαρμόζονται από τον ΟΑΕΔ και αφορούν κατά περίπτωση, προγράμματα επιχορήγησης για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας για άνεργους, επιχορήγησης νέων ελευθέρων επαγγελματιών, προώθησης της απασχόλησης με επιχορήγηση των ασφαλιστικών εισφορών. Μέσω αυτών, επιτυγχάνεται η διευκόλυνση της πρόσβασης των νέων και των γυναικών στην απασχόληση καθώς και των μακροχρόνια ανέργων και ατόμων από άλλες ευπαθείς κοινωνικές ομάδες.

Προγράμματα συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης

Αφορούν προγράμματα συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης που οδηγούν σε πιστοποίηση γνώσεων και δεξιοτήτων ή που περιλαμβάνουν υποχρεωτική – εγγυημένη απασχόληση. Με στόχο την πλέον απρόσκοπτη λειτουργία των διαδικασιών εφαρμογής των προγραμμάτων κατάρτισης υιοθετήθηκε από το 2011 η χρήση του νέου συστήματος παροχής κατάρτισης σε άνεργους μέσω των επιταγών κατάρτισης (voucher) με σχεδιασμό σειράς προγραμμάτων συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης σε επαγγέλματα που πλήττονται από την οικονομική κρίση και τις διαρθρωτικές αλλαγές που αυτή επιβάλλει.

Τοπικά Σχέδια για την απασχόληση προσαρμοσμένα στις ανάγκες των τοπικών αγορών εργασίας

Αντικείμενο των προγραμμάτων είναι η ενεργοποίηση και κινητοποίηση των τοπικών φορέων με στόχο την εξασφάλιση της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης για άνεργους, ως αποτέλεσμα διάγνωσης εξειδικευμένων τοπικών αναγκών και ανάδειξης των αναπτυξιακών δυνατοτήτων στις

περιοχές παρέμβασης. Ειδικότερα, αφορούν στην προετοιμασία των ανέργων ωφελουμένων και περιλαμβάνουν όλες τις απαραίτητες ενέργειες, από τη διαδικασία επιλογής μέχρι και την επιβεβαίωση της εξασφάλισης της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης. Φορείς υλοποίησης των ΤοπΣΑ έχουν οριστεί οι Αναπτυξιακές Συμπράξεις, αποτελούμενες από τοπικούς φορείς. Με την ολοκλήρωση της δράσης αυτής, αναμένεται έως το 2015, να έχουν ωφεληθεί 30.000 άνεργοι.

Προγράμματα Κοινωνικού Εργασίας

Αφορούν προγράμματα δημιουργίας θέσεων απασχόλησης για 57.400 ανέργους, για την υλοποίηση δράσεων κοινωνικού χαρακτήρα. Τα προγράμματα κοινωνικού χαρακτήρα έχουν τοπικό χαρακτήρα και υλοποιούνται σε συνέργεια με φορείς της κοινωνίας των πολιτών. Ενδεικτικά αφορούν:

- δράσεις διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος (διαμόρφωση και φροντίδα πάρκων και λοιπών έργων πρασίνου, αναδάσωση, καθαριότητα παραλίων περιοχών, καθαρισμούς και μικρές αντιπλημμυρικές παρεμβάσεις ρεμάτων κλπ)
- προσωπικές κοινωνικές υπηρεσίες όπως κατ' οίκον κοινωνική μέριμνα και φροντίδα ηλικιωμένων, ΑμεΑ κλπ
- κοινωνικές δράσεις όπως κοινωνικά παντοπωλεία, συλλογή και διάθεση χρησιμοποιημένου ρουχισμού,
- δράσεις για παιδιά και νέους, εξωσχολικά προγράμματα για μαθητές και παιδιά, οδική ασφάλεια μαθητών, σίτιση σε ολόημερα σχολεία φτωχών περιοχών,
- έκτακτες ανάγκες πολιτικής προστασίας, κ.α

Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής

Αφορά μια δέσμη υποστηρικτικών μέτρων που προωθούν την ισότητα των φύλων στην απασχόληση συμφιλιώνοντας την επαγγελματική και ιδιωτική ζωή Συγκεκριμένα, μέσω αυτής της Δράσης προσφέρονται σε γυναίκες, θέσεις φροντίδας και φιλοξενίας για τα τέκνα τους, με στόχο τη στήριξη της γυναικείας απασχολησιμότητας (διατήρηση υφιστάμενων θέσεων εργασίας ή δημιουργία νέων). Η άμεση ωφέλεια που εκτιμάται ότι θα προκύψει κατά μέσο όρο, σε όλη την περίοδο υλοποίησης, ανέρχεται σε 16.000 γυναίκες κατ' έτος.

Ενίσχυση προσαρμοστικότητας εργαζομένων

Η υποστήριξη της προσαρμοστικότητας και κινητικότητας των εργαζομένων, που αποτελεί το άλλο σκέλος της εν λόγω θεματικής προτεραιότητας του ΕΠΑΝΑΔ, επιτυγχάνεται με δράσεις ενίσχυσης της προσαρμοστικότητας τόσο του ανθρώπινου δυναμικού όσο και των επιχειρήσεων. Από την υλοποίηση των δράσεων αυτών, αναμένεται να ωφεληθούν 180.000 εργαζόμενοι. Ειδικότερα, προβλέπεται:

α) η υλοποίηση ενεργειών κατάρτισης που αποσκοπούν στην βελτίωση της προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων μέσω της συμμετοχής εργαζομένων από επιχειρήσεις όλων των κλάδων της οικονομίας, με στόχο την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας τους. Αναμένεται να υλοποιηθούν 13.100 Σχέδια Δράσεις Διαρθρωτικής προσαρμογής εργαζομένων.

β) η προώθηση εξατομικευμένων δράσεων αυτοαπασχολούμενων και εργαζόμενων που αποσκοπεύει στην βελτίωση της ποιότητας και παραγωγικότητας της εργασίας, με την ενθάρρυνση της ενεργού συμμετοχής του εργατικού δυναμικού μεγαλύτερης ηλικίας (Ενεργός γήρανση) και με την προώθηση της ποιότητας της εργασίας (υγιεινή και ασφάλεια) και την παράλληλη αναβάθμιση του εργασιακού περιβάλλοντος.

Η **Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της καταπολέμησης της φτώχειας** αποτελεί έναν επιπλέον θεματικό στόχο του ΕΚΤ που μπορεί να επιτευχθεί μέσω της υλοποίησης των ακόλουθων επενδυτικών προτεραιοτήτων :

- VII. της ενεργού ένταξης:
- VIII. της ενσωμάτωσης των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομα
- IX. της καταπολέμησης των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού·
- X. της βελτίωσης της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων της υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών γενικού συμφέροντος.

- XI. της προαγωγής της κοινωνικής οικονομίας και των κοινωνικών επιχειρήσεων·
- XII. των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης που καθοδηγούνται από τις κοινότητες

Η συμβολή του ΕΠΑΝΑΔ στην επίτευξη της προώθησης της κοινωνικής ένταξης και της καταπολέμησης της φτώχειας, περιλαμβάνει ένα σύνολο παρεμβάσεων οι οποίες συνοψίζονται στις εξής κατηγορίες:

α) παρεμβάσεις για την πρόληψη και αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού ευπαθών ομάδων του πληθυσμού. Προβλέπεται:

- η υλοποίηση ενεργειών κατάρτισης για την κοινωνικο-οικονομική ένταξη ευπαθών ομάδων
- η ανάληψη Τοπικών δράσεων κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες ομάδες (ΤΟΠ/ΕΚΟ). Αποτελούν ειδικά στοχευμένες παρεμβάσεις με σαφώς προσδιορισμένη ομάδα στόχο (ευπαθείς κοινωνικές ομάδες) και σκοπεύουν στην ανάσχεση της ανεργίας και την κοινωνική ενσωμάτωση. Περιλαμβάνουν επιμέρους πολυδιάστατες και αλληλοσυμπληρούμενες δράσεις, οι οποίες απευθύνονται σε άτομα για τα οποία, λόγω θέσης, ηλικίας, τόπου διαμονής, χρόνου ανεργίας, πολιτισμικών ιδιαιτεροτήτων ή άλλων παρεμφερών παραμέτρων, απαιτούνται συνδυασμένες παρεμβάσεις, προκειμένου να είναι σε θέση να ενταχθούν στην αγορά εργασίας και να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις άρσης του κοινωνικού αποκλεισμού που τα χαρακτηρίζει.

Οι λοιπές παρεμβάσεις που έχουν ενταχθεί και πρόκειται να υλοποιηθούν αφορούν σε:

- παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών προκατάρτισης, επαγγελματικής κατάρτισης και συνοδευτικών υποστηρικτικών υπηρεσιών (Σ.Υ.Υ.) σε άτομα με αναπηρία και σε απεξαρτημένα ή υπό απεξάρτηση άτομα,
- Λειτουργία Κέντρων Στήριξης Ρομά και Ευπαθών Ομάδων
- Λειτουργία Κοινωνικών Δομών Άμεσης Αντιμετώπισης της Φτώχειας (Κοινωνικά Παντοπωλεία, Δομές παροχής Συσσιτίων, Κοινωνικά φαρμακεία, Υπνωτήρια, Ανοιχτά κέντρα Υποδοχής Αστέγων, Δημοτικοί Λαχανόκηποι, Τράπεζες χρόνου, Γραφεία Διαμεσολάβησης) με στόχο την αντιμετώπιση του φαινομένου της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού για μεγάλο μέρος του πληθυσμού που έχει πληγεί από την οικονομική κρίση.

Επιπλέον, το ΕΠΑΝΑΔ, μέσω των έργων πρόληψης του ιδρυματισμού (λειτουργία Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης), συμβάλλει στην προτεραιότητα που αφορά την βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων της υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών γενικού συμφέροντος. Συγκεκριμένα, προβλέπεται η ένταξη συνολικά 50 ΣΥΔ. Σχετική με τη προτεραιότητα αυτή είναι και η μελέτη αξιολόγησης / ανασκόπησης κοινωνικών προγραμμάτων στην Ελλάδα που ανατέθηκε στον ΟΟΣΑ και ολοκληρώθηκε στο πλαίσιο της Συστημικής Παρέμβασης «Στήριξη του υπό σύσταση οργανισμού για την αποτελεσματική παρακολούθηση».

β) παρεμβάσεις για την ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας για την απασχόληση ευάλωτων ομάδων.

Με τη ψήφιση του Ν. 4019/2011 για την «Κοινωνική Οικονομία και Κοινωνική Επιχειρηματικότητα» θεσμοθετήθηκε η Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση (Κοιν.Σ.Επ.) παρέχοντας νέες ευκαιρίες για την κοινωνική διεύρυνση της επιχειρηματικής πρωτοβουλίας με την δημιουργία «κοινωνικά προσανατολισμένης επιχειρηματικότητας», αυξάνοντας ταυτόχρονα τις δυνατότητες απασχόλησης για άτομα που προέρχονται από τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού. Με τον ίδιο νόμο και ειδικότερα με το άρθρο 14 συστάθηκε το Τμήμα Μητρώου Κοινωνικής Οικονομίας στη Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης. Παράλληλα με την Υ.Α 2.2250/οικ.4.105 (ΦΕΚ 221/2012) καθορίστηκε η τήρηση και η λειτουργία του Γενικού Μητρώου Κοινωνικής Οικονομίας στο Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας. Έχει ξεκινήσει η χειρόγραφη λειτουργία του Μητρώου και ήδη εγγράφονται κοινωνικές επιχειρήσεις. Παράλληλα βρίσκεται σε διαδικασία υλοποίησης η δημιουργία του ηλεκτρονικού Μητρώου η πλήρης λειτουργία του οποίου αναμένεται από τα μέσα Νοεμβρίου του 2012. Έτσι ουσιαστικά έχει ολοκληρωθεί το απαιτούμενο θεσμικό πλαίσιο και έχει ανοίξει ο δρόμος για την έναρξη λειτουργίας Κοινωνικών Επιχειρήσεων. Στο πλαίσιο ενός μακρόπνοου σχεδιασμού, εκπονείται ένα Στρατηγικό Σχέδιο με σκοπό την άμεση ενεργοποίηση του Οικοσυστήματος της Κοινωνικής Οικονομίας και Επιχειρηματικότητας, έτσι ώστε να δημιουργηθεί ένα ευνοϊκό περιβάλλον για την ανάπτυξη των

Κοιν.Σ.Επ. Το Στρατηγικό Σχέδιο έχει τρεις Άξονες δράσης, εκ των οποίων ο πρώτος αφορά στην υποστήριξη του τομέα της κοινωνικής οικονομίας με την δημιουργία Κεντρικού και Περιφερειακών Μηχανισμών υποστήριξης καθώς και με θεσμικές παρεμβάσεις, ο δεύτερος άξονας στην οικονομική υποστήριξη με επιχορηγήσεις για την έναρξη δραστηριότητας των Κοιν.Σ.Επ. και ο τρίτος άξονας με τα Χρηματοδοτικά εργαλεία για την ενίσχυση και επέκτασή τους.

γ) ενέργειες στήριξης ατόμων που χρήζουν βοήθειας, με την χρηματοδότηση της παροχής υπηρεσιών ημερήσιας φροντίδας σε ηλικιωμένα και λοιπά άτομα μη δυνάμενα να αυτοεξυπηρετηθούν απόλυτα (ΚΗΦΗ κλπ.), που προσφέρονται μέσω της εξατομικευμένης προσέγγισης, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η ενίσχυση της απασχολησιμότητας των εμμέσως ωφελουμένων ατόμων. Προβλέπεται η λειτουργία 41 Κέντρων Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων.

Πώς συμβάλλει το ΕΠ ΑΝΑΔ στην επίτευξη των στόχων της ΕΣΑ και του προγράμματος «Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2010 και 2020» αντίστοιχα; (Αξ. Ερ. Α12)

Η εκπαίδευση και η κατάρτιση διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, παρέχοντας στους πολίτες τις δεξιότητες και τα προσόντα που χρειάζεται η ευρωπαϊκή οικονομία και η ευρωπαϊκή κοινωνία για να παραμείνουν ανταγωνιστικές και καινοτόμες, αλλά και συμβάλλοντας στην προαγωγή της κοινωνικής συνοχής και ένταξης. Το στρατηγικό πλαίσιο 2020 για την εκπαίδευση και την κατάρτιση προσφέρει ένα μέσο για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων.

Οι επιδόσεις της χώρας στον τομέα της δια βίου μάθησης είναι ιδιαίτερα χαμηλές. Με βάση το έτος 2010 το ποσοστό των ενηλίκων που συμμετέχουν σε προγράμματα δια βίου μάθησης στην Ελλάδα δεν υπερβαίνει το 2,9% όταν ο ευρωπαϊκός στόχος είναι 12,5%. Η Ελλάδα καταλαμβάνει την 27η θέση (από τις 33 χώρες που αξιολογήθηκαν) σε έκταση συμμετοχής και οι επιδόσεις της στη Δια βίου Μάθηση απέχουν πολύ από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο των 27 (με ποσοστό συμμετοχής μόλις στο ένα τρίτο του κοινοτικού μέσου όρου δηλ. 2,9% έναντι 9,5%).

Οι κατηγορίες παρέμβασης που καλύπτει το ΕΠ ΑΝΑΔ βασίζονται απόλυτα στην ευρύτερη ευρωπαϊκή στρατηγική για την **Εκπαίδευση και την Κατάρτιση** καθώς το ΕΠ ΑΝΑΔ επιδιώκει να συμβάλλει κυρίως στην εξυπηρέτηση των στόχων του προγράμματος «Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2010 και 2020».

Αναφορικά με την εξυπηρέτηση του Προγράμματος «Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2010 και 2020» ΕΚ 2010, οι Συστημικές παρεμβάσεις (ΘΑΠ 1) που αναπτύσσονται μέσα από ΕΠΑΝΑΔ αποτελούν πρωταρχικό στάδιο για τη **βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης**. Συγκεκριμένα η ανάπτυξη και εφαρμογή Συστήματος Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Επαγγελματικά Περιγράμματα) και η Εφαρμογή Συστήματος Συμβουλευτικής στο πλαίσιο της Δια Βίου Μάθησης (Συμβουλευτική Επαγγελματικού Προσανατολισμού) επιδιώκει να **ενισχύσει άμεσα** τη ποιότητα των συστημάτων κατάρτισης. Στην πράξη μέχρι 30/06/2012 εμφανίζεται σχετικά αργή εξέλιξη στην υλοποίηση της **Συστημικής παρέμβασης 2: Ανάπτυξη και εφαρμογή Συστήματος Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης - Σύστημα 4 ΕΣΣΕΕΚΑ** ο αρχικός σχεδιασμός της οποίας δέσμευε 42.926.480 € ενώ η σημερινή πρόβλεψη αφορά σε 25 εκ ευρώ. **Επίσης πολύ χαμηλή ενεργοποίηση «Εφαρμογή συστήματος Συμβουλευτικής στο πλαίσιο της δια βίου μάθησης»** ο σχεδιασμός της οποίας αρχικά δέσμευε 9 Μ€. Οι υστερήσεις αυτές σε μεγάλο βαθμό συνδέθηκαν με θεσμικές, οργανωτικές και διοικητικές αλλαγές στους φορείς που είχαν επιφορτισθεί τις σχετικές παρεμβάσεις (συγχώνευση των ΕΚΕΠΙΣ, ΕΟΠΠ και ΕΚΕΠ (ΚΥΑ, ΦΕΚ β' 2351/20-10-11) και λειτουργικής ενοποίησης τους σε ένα φορέα, ΕΟΠΠΕΠ). Ο ΕΟΠΠΕΠ πλέον αναλαμβάνει το δίκτυο σχεδιασμού και υλοποίησης των 3 συστημάτων του ΕΣΣΕΕΚΑ ήγουν πιστοποίηση εισροών και εκροών της κατάρτισης, τη συμβουλευτική και τον επαγγελματικό προσανατολισμό.

Επίσης στα θετικά της αποκτηθείσας εμπειρίας προς την εξυπηρέτηση **του στόχου της ΕΚ 2010 για τη βελτίωση των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης** συγκαταλέγονται :

- η εφαρμογή του συστήματος της «επιταγής κατάρτισης» (voucher), που θεσπίστηκε με το νέο ΕΣΔΕΚ, το οποίο εισάγει ένα απλοποιημένο και ευέλικτο εργαλείο, το οποίο συνδέεται πρωτίστως με την κατάρτιση και τονίζει τον παράγοντα “ζήτηση”, ως σημείου αναφοράς στο

σχεδιασμό των προγραμμάτων συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης. Επιπλέον, δίνει την δυνατότητα απλούστευση των διαχειριστικών διαδικασιών και διασφαλίζει την συνεχούς ροής προγραμμάτων που επιτρέπει την ταχύτερη ανταπόκριση στις μεταβαλλόμενες ανάγκες της αγοράς εργασίας. Στην λογική αυτή υλοποιείται το έργο (Επιχορήγηση με επιταγές κατάρτισης της κατάρτισης και πιστοποίησης ανέργων σε βασικές δεξιότητες ΤΠΕ

- η υλοποίηση παρεμβάσεων διαρθρωτικής προσαρμογής εργαζομένων τα οποία στις δράσεις τους εμπεριέχουν κατάρτιση των απασχολούμενων της επιχείρησης σε θεματικά πεδία σχετικά με το αντικείμενο της επιχείρησης, Η διευκόλυνση της πρόσβασης όλων στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης εξυπηρετείται μέσω των δράσεων διαρθρωτικής προσαρμογής, όπου όλοι οι εργαζόμενοι των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στα συγκεκριμένα προγράμματα έχουν πρόσβαση σε εκπαίδευση σε εξειδικευμένα πεδία του αντικειμένου τους. Επίσης, οι πράξεις που υλοποιούνται στο πλαίσιο των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης έχουν απώτερο σκοπό τη **διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση μέσω προγραμμάτων κατάρτισης..**

Συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης ανοικτά στον ευρύτερο κόσμο που προωθούνται μέσω του στρατηγικού στόχου είναι πολύ σημαντικά, προκειμένου να μπορέσουν όλα τα άτομα να αποκτήσουν τις δεξιότητες που σχετίζονται όχι μόνο με την αγορά εργασίας αλλά και με την κοινωνική ένταξη και την ιδιότητα του ενεργού πολίτη. Οι κατηγορίες παρεμβάσεων για τη βελτίωση της προσαρμοστικότητας, για τις ενεργητικές πολιτικές και την αντιμετώπιση του αποκλεισμού υλοποιούνται στη βάση της παραπάνω στοχοθεσίας και **συνεργούν απόλυτα με τις ευρωπαϊκές προτεραιότητες.**

Προϋποθέσεις διευκόλυνσης της πρόσβασης στην απασχόληση μέσω προγραμμάτων κατάρτισης ειδικά για ευπαθείς ομάδες δημιουργούν και τα Τοπικά Σχέδια για την Απασχόληση κ.α.) και άλλες δράσεις όπως (Παρεμβάσεις υπέρ ευπαθών κοινωνικά ομάδων από πιστοποιημένα Εξειδικευμένα Κέντρα Κοινωνικής και Επαγγελματικής Ένταξης Ατόμων με Αναπηρίες (ΑμεΑ) και απεξαρτημένων ατόμων ή ατόμων υπό απεξάρτηση, καθώς και από Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης)

Αναφορικά με τον **πρώτο στόχο της ΕΚ 2020, για την υλοποίηση της δια βίου μάθησης και της κινητικότητας**, το ΕΠΑΝΑΔ **ανταποκρίνεται πλήρως** σ' αυτόν με συστημικές παρεμβάσεις όπως η εφαρμογή Συστήματος Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Επαγγελματικά Περιγράμματα) και η Εφαρμογή Συστήματος Συμβουλευτικής στο πλαίσιο της Δια Βίου Μάθησης (Συμβουλευτική Επαγγελματικού Προσανατολισμού), με προγράμματα διαρθρωτικής προσαρμογής αλλά και με ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης και δράσεις αντιμετώπισης κοινωνικού αποκλεισμού.

Ο **δεύτερος στρατηγικός στόχος** που απαντά στη **Βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας της εκπαίδευσης και της κατάρτισης**, συνεργεί μέσα από το ΕΠΑΝΑΔ με παρεμβάσεις που βασίζονται στην υλοποίηση παρεμβάσεων διαρθρωτικής προσαρμογής εργαζομένων, ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης (Επιχορήγηση με επιταγές κατάρτισης της κατάρτισης και πιστοποίησης ανέργων σε βασικές δεξιότητες ΤΠΕ, Τοπικά Σχέδια για την Απασχόληση κ.α.) και αντιμετώπισης του κοινωνικού αποκλεισμού (Παρεμβάσεις υπέρ ευπαθών κοινωνικά ομάδων από πιστοποιημένα Εξειδικευμένα Κέντρα Κοινωνικής και Επαγγελματικής Ένταξης Ατόμων με Αναπηρίες (ΑμεΑ) και απεξαρτημένων ατόμων ή ατόμων υπό απεξάρτηση, καθώς και από Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης).

Μέσω των κατηγοριών παρεμβάσεων για τη δημιουργία οργανισμού για την εφαρμογή των πολιτικών κοινωνικής ενσωμάτωσης, εκπόνησης θεσμικού πλαισίου για τη προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και για τη προώθηση της ισότητας των φύλων στην απασχόληση εφαρμόζεται ο **τρίτος στρατηγικός στόχος** για την εκπαίδευση κατάρτιση 2020 που **προάγει την ιστιμμία, τη κοινωνική συνοχή και την ενεργό συμμετοχή στα κοινά**. Σημαντική συμβολή έχουν και παρεμβάσεις που αποσκοπούν στη πληρη ενσωμάτωση του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού σε μια κοινωνία ίσων ευκαιριών. Μέσω των παραπάνω κατηγοριών παρεμβάσεων η πολιτική εκπαίδευσης και κατάρτισης παρέχει σε όλους τους πολίτες, ανεξαρτήτως προσωπικών, κοινωνικών ή οικονομικών περιστάσεων, τη δυνατότητα να αποκτούν, να ενημερώνουν και να αναπτύσσουν, κατά τη διάρκεια της ζωής τους, τόσο δεξιότητες σχετιζόμενες με συγκεκριμένη απασχόληση όσο και τις βασικές ικανότητες που

απαιτούνται για τη βελτίωση της απασχολησιμότητάς τους και υποστηρίζει την περαιτέρω μάθηση, την ενεργό συμμετοχή στα κοινά και το διαπολιτισμικό διάλογο.

Ο τέταρτος στρατηγικός στόχος για την ενίσχυση της καινοτομίας, προάγεται κυρίως μέσα από κατηγορίες παρεμβάσεων ενίσχυσης της προσαρμοστικότητας και βελτίωσης της ποιότητας και της παραγωγικότητας της εργασίας καθώς και παρεμβάσεις που προωθούν την καινοτομία σε επίπεδο κατάρτισης και απασχόλησης. Στον στόχο αυτό συμβάλλει η υλοποίηση πράξης ύψους 15 εκ ευρώ που αφορά στην «προώθησης στην απασχόληση προσωπικού υψηλού επιπέδου στους τομείς της Έρευνας, της Τεχνολογικής Ανάπτυξης και της Καινοτομίας -το προσωπικό αυτό συμμετέχει σε υψηλού επιπέδου ερευνητικά/εκπαιδευτικά προγράμματα» με ευθύνη της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού και Εφαρμογής των δράσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης (ΓΓΕΤ/ΕΥΔΕ Ε.Τ.Α.Κ.).

Ποιά είναι η λογική παρέμβασης (intervention logic) των παρεμβάσεων του Ε.Π. ΑΝΑΔ σε σχέση με τους στόχους της ΕΣΑ και του προγράμματος «Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2010»; Ακολουθείται κατά την έως τώρα υλοποίηση η αντίστοιχη λογική παρέμβασης; (Αξ. Ερ. Α13)

Η λογική της παρέμβασης του ΕΠ ΑΝΑΔ έχει δομηθεί με βάση τις προτεραιότητες της ΕΣΑ και του προγράμματος «Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2010» τα οποία το ΕΠ εξυπηρετεί σχεδιαστικά όπως αποτυπώνεται στα σχετικά αξιολογικά ερωτήματα (βλέπε Αξιολογικό Ερώτημα 12, 15 και 17).

Με βάση την αρχιτεκτονική του ΕΠ σχεδιαστικά και προϋπολογιστικά υπερτερεί ο στόχος ενίσχυσης της απασχόλησης, ακολουθεί ο στόχος ενίσχυσης της προσαρμοστικότητας εργαζομένων και επιχειρήσεων και σημαντικό επίσης βάρος έχει ο στόχος ενίσχυσης της κοινωνικής ένταξης υάλωτων ομάδων.

Με βάση την μέχρι σήμερα υλοποίηση των παρεμβάσεων του ΕΠ ακολουθείται με συνέπεια η λογική της παρέμβασης που αποσκοπεί τόσο στην αύξηση των ευκαιριών απασχόλησης όσο και στην προώθηση της δια βίου μάθησης. Αναλυτικότερα:

Ο θεματικός Άξονας Προτεραιότητας 3 με τίτλο «Διευκόλυνση της πρόσβασης στην Απασχόληση» αφενός σχεδιαστικά έχει μεγάλη χρηματοδοτική βαρύτητα που απαντά στις βασικές κατευθύνσεις της ΕΣΑ και του προγράμματος «Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2010»; Καθώς καταλαμβάνει πάνω από το 50% των πόρων του ΕΠ και αφετέρου και στο επίπεδο της υλοποίησης παρουσιάζει βελτιωμένη εικόνα ενεργοποίησης σε σχέση με τις υπόλοιπες παρεμβάσεις του ΕΠ. Στην εικόνα αυτή συντελούν πράξεις που εκτελεί ο Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ), ο οποίος έχει αναλάβει την εκτέλεση δράσεων οι οποίες θα αποτελέσουν σημαντικό ανάχωμα στο κύμα ανεργίας. Με βάση την μέχρι σήμερα υλοποίηση στον ΘΑΠ 3 επι συνόλου 550.072 τιμής στόχου που αφορούν τους ωφελούμενους από τα ενταγμένα έργα έχουν μέχρι 8/10/2012 ωφεληθεί 256.403 χιλιάδες ωφελούμενοι.

Με βάση την ανάγκη ανταπόκρισης του ΕΠ στις επιταγές της ΕΣΑ υπήρξε στο πλαίσιο της αναθεώρησης αύξηση του προϋπολογισμού της διαθέσιμης δημόσιας δαπάνης του άξονα που προκύπτει από σαφείς αναγκαιότητες του κοινωνικό-οικονομικού περιβάλλοντος για την αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων, των γυναικών και των μακροχρονίων άνεργων. Η ταχύτατη ενεργοποίηση των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης είναι μείζον σημασίας σε μια περίοδο οικονομικής κρίσης που η εύρεση πόρων για την υποστήριξη του μέγιστου πληθυσμού των ανέργων και αδύναμων κοινωνικών ομάδων είναι στις κύριες αναπτυξιακές επιλογές της χώρας.

Σε τι είδους αποτελέσματα οδηγούν οι υλοποιούμενες παρεμβάσεις του Ε.Π. ΑΝΑΔ σε σχέση με τους στόχους της ΕΣΑ; (Αξ. Ερ. Α14)

Οι κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση εγκρίθηκαν με την Απόφαση του Συμβουλίου της 21^{ης} Οκτωβρίου 2010 (2010/707/ΕΕ) και ισχύουν μέχρι το 2014 ώστε να δοθεί ιδιαίτερο βάρος στην εφαρμογή τους (η Απόφαση του Συμβουλίου της 26^{ης} Απριλίου 2012 διατηρεί και για το 2012 τις εν λόγω στρατηγικές).

Οι βασικοί στόχοι της ΕΣΑ στους οποίους αναμένεται να συμβάλλουν τα αποτελέσματα υλοποιούμενων παρεμβάσεων του ΕΠΑΝΑΔ αφορούν σε:

- αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας και μείωση της διαρθρωτικής ανεργίας,
- ανάπτυξη ειδικευμένου εργατικού δυναμικού που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της αγοράς εργασίας,
- προαγωγή της ποιότητας των θέσεων εργασίας και της διά βίου μάθησης,
- βελτίωση των επιδόσεων των εκπαιδευτικών και επιμορφωτικών συστημάτων σε όλες τις βαθμίδες και ενίσχυση του ποσοστού παρακολούθησης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση,
- προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας.

Με βάση τις ληφθείσες επιλογές, **οι υλοποιούμενες παρεμβάσεις** του ΕΠ ΑΝΑΔ εστιάζονται στην επίτευξη αποτελεσμάτων που προωθεί η ΕΣΑ στους κατωτέρω τομείς::

- **Κατευθυντήρια γραμμή 7:** Αύξηση της συμμετοχής ανδρών και γυναικών στην αγορά εργασίας, μείωση της διαρθρωτικής ανεργίας και προώθηση της ποιότητας των θέσεων εργασίας. Ο στόχος αυτός εξυπηρετείται από 9 ΚΠ του Προγράμματος η συνολική δημόσια δαπάνη των οποίων αντιστοιχεί στο 79,43% της δημόσιας υλοποιούμενης δαπάνης συμβάλλουν στην επίτευξη του. Το ΕΠΑΝΑΔ εισάγει, με μια σειρά αλληλοσυνδεόμενων παρεμβάσεων και ιδίως ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης στην κατεύθυνση ενίσχυσης της απασχόλησης του συνόλου των κατηγοριών των ανέργων αλλά και τη διατήρηση της εργασίας ομάδων εργαζομένων των οποίων η θέση απειλείται ιδίως των γυναικών. Ήδη βρίσκονται σε εξέλιξη σημαντικές προϋπολογιστικής βαρύτητας δράσεις ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης από τον ΟΑΕΔ που υλοποιούνται στο πλαίσιο της ΚΠ 3.1 «Ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης» ύψους περί τα 840 εκ ευρ καθώς και δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης ανέργων (Δράση 3.1.6: Συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση ανέργων βάσει στοχευμένης ηλικιακής και κλαδικής προσέγγισης) ύψους περί τα 200εκ ευρώ. Το βασικό αποτέλεσμα που καλείται να επιφέρει συμπληρωματικά με άλλες αναπτυξιακές παρεμβάσεις το ΕΠ ΑΝΑΔ αφορά την δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, και την αύξηση των ευκαιριών απασχόλησης σε μια περίοδο οικονομικής κρίσης, που η εύρεση πόρων για την υποστήριξη του μέγιστου πληθυσμού των ανέργων πρέπει να αποτελεί βασική αναπτυξιακή στόχευση. Μόνο μέσω αυτής της επιλογής το ΕΠ θα συμβάλλει ουσιαστικά στην αύξηση της συμμετοχής ανδρών και γυναικών στην αγορά εργασίας και την μείωση της διαρθρωτικής ανεργίας και στην ενίσχυση της κοινωνικής και εδαφικής συνοχής (κατευθυντήρια γραμμή 17). Με βάση την εκρηκτική αύξηση της ανεργίας στην Ελλάδα τα δυο τελευταία χρόνια απαιτείται αύξηση του διαθέσιμου προϋπολογισμού στο Θεματικό Άξονα Προτεραιότητας 3 για την κάλυψη νέων ενταγμένων/ υπό ένταξη δράσεων ύψους που έχουν δρομολογηθεί προκειμένου να αντιμετωπίσουν τις τεράστιες ανάγκες αντιμετώπισης της ανεργίας.
- **Κατευθυντήρια γραμμή 8:** Ανάπτυξη ειδικευμένου εργατικού δυναμικού που ανταποκρίνεται στις ανάγκες της αγοράς εργασίας και προαγωγή της διά βίου μάθησης, η οποία υποστηρίζεται από 7 ΚΠ, που αντιστοιχούν στο 57,99% της δημόσιας υλοποιούμενης δαπάνης. Το αποτέλεσμα που επιδιώκεται μέσω του ΕΠ ΑΝΑΔ αφορά στην αύξηση ποσοστού εργαζομένων και αυτοαπασχολούμενων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης επί του συνόλου των εργαζομένων και αυτοαπασχολούμενων από 0,9% που ήταν το έτος 2007 σε 7% στο έτος ολοκλήρωσης του ΕΠ ΑΝΑΔ¹⁹. Στα αποτελέσματα αυτά αναμένεται να συμβάλλουν ενταγμένες πράξεις στον θεματικό άξονα 2 «Ενίσχυσης της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων και των επιχειρήσεων» ύψους 310 εκ ευρώ, που περιλαμβάνουν σε μεγάλης κλίμακας δράσεις κατάρτισης –διορθωτικής προσαρμογής για μεγάλες, μεσαίες και μικρές επιχειρήσεις και εργοδοτικούς συλλόγους στο πλαίσιο του Θεματικού Άξονα Προτεραιότητας 2. Στην κατεύθυνση αυτή προτείνεται ενίσχυση, εντός του χρηματοδοτικού πλαισίου του Άξονα, της ΚΠ 2.2.1 Κατάρτιση εργαζομένων και προώθηση σύγχρονων τεχνικών δια βίου μάθησης στις Επιχειρήσεις (Στόχος 1,2). Η Αύξηση της προσαρμοστικότητας του ανθρώπινου δυναμικού και των επιχειρήσεων εξισώνονται πλέον με τη διατήρηση θέσεων εργασίας για το εργατικό δυναμικό σε συνθήκες οικονομικής κρίσης με την έννοια παροχής των κατάλληλων γνώσεων και δεξιοτήτων που απαιτούνται.

¹⁹ Υπενθυμίζεται ότι οι δείκτες της εκπαίδευσης ενηλίκων στην Ελλάδα παραμένουν εξαιρετικά χαμηλοί καθώς με βάση το έτος 2010 το ποσοστό των ενηλίκων που συμμετέχουν σε προγράμματα δια βίου μάθησης στην Ελλάδα δεν υπερβαίνει το 2,8% όταν ο ευρωπαϊκός στόχος είναι 12,5% και θα αναθεωρηθεί σύντομα στο 15%.

- **Κατευθυντήρια γραμμή 10:** Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας
Η συγκεκριμένη ΚΓ αντιμετωπίζεται από 9 ΚΠ του Προγράμματος οι οποίες αντιπροσωπεύουν το 66,54% της διαθέσιμης υλοποιούμενης δημόσιας δαπάνης. Ισχυρότερα από πλευράς συνάφειας συμβάλλουν τα έργα του Θεματικού Άξονα Προτεραιότητας 4 «Πλήρη ενσωμάτωση του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού σε μια κοινωνία ίσων ευκαιριών» (ΑΠ 4.1-4.3) που ενισχύουν κοινωνικά ευπαθείς ομάδες και άτομα που πλήττονται από τη φτώχεια. Το μέγεθος της φτώχειας στην Ελλάδα σήμερα (σε ιδιαίτερα ευάλωτες ομάδες) ως απόρροια και δευτερογενών επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης περιορίζει τα όποια θετικά αποτελέσματα και επιβάλλει την ανάληψη πρόσθετων δράσεων για την κοινωνική ένταξη και την συνοχή²⁰.
- **Κατευθυντήρια γραμμή 9:** Βελτίωση της ποιότητας και των επιδόσεων των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης σε όλες τις βαθμίδες και αύξηση της συμμετοχής στην τριτοβάθμια ή σε ισοδύναμη εκπαίδευση. Στο πλαίσιο του Θεματικού Άξονα Προτεραιότητας 1 «Συστημικές Παρεμβάσεις», αναμένεται να προκύψουν προϊόντα τα οποία συμβάλλουν στην Βελτίωση της ποιότητας και των επιδόσεων του συστήματος κατάρτισης σε τομείς όπως η πιστοποίηση επαγγελματικών περιγραμμάτων και η πιστοποίηση γνώσεων δεξιοτήτων που αναμένεται να αυξήσουν την ελκυστικότητα του συστήματος για τον εργαζόμενο και τον αυτοαπασχολούμενο πληθυσμό.

Σε ποιούς στόχους της ΕΣΑ αναμένεται να έχουν οι υλοποιούμενες παρεμβάσεις του Ε.Π. ΑΝΑΔ τις πιο σημαντικές επιπτώσεις; (Αξ. Ερ. Α15)

Η Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Απασχόληση (ΕΣΑ) έχει κορυφαίο ρόλο στην εφαρμογή των στόχων απασχόλησης και αγοράς εργασίας, στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

Οι κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση εγκρίθηκαν με την Απόφαση του Συμβουλίου της 21ης Οκτωβρίου 2010 (2010/707/ΕΕ) και παρά το γεγονός ότι πρέπει να καταρτίζονται κάθε χρόνο, αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει να μείνουν αμετάβλητες μέχρι το 2014 ώστε να δοθεί ιδιαίτερο βάρος στην εφαρμογή τους (η Απόφαση του Συμβουλίου της 26ης Απριλίου 2012 διατηρεί και για το 2012 τις εν λόγω στρατηγικές). Τη παρούσα χρονική στιγμή, οι ευρωπαϊκές στρατηγικές και προτεραιότητες έχουν τροποποιηθεί και αποτυπωθεί μέσα από το κείμενο στρατηγικής «Ευρώπη 2020» το οποίο αποτελεί το «διάδοχο» της Στρατηγικής της Λισσαβόνας και έχει στόχο την έξοδο από την κρίση και την προετοιμασία της οικονομίας της ΕΕ για την επόμενη δεκαετία. Η Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Απασχόληση (ΕΣΑ) έχει κορυφαίο ρόλο στην εφαρμογή των στόχων απασχόλησης και αγοράς εργασίας, στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

Το ΕΠΑΝΑΔ έχει δομηθεί σχεδιαστικά με βάση τις κατευθύνσεις της Στρατηγικής της Λισσαβόνας και σύμφωνα με την εξέταση της σημερινής του δομής συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Στρατηγική για την Απασχόληση (ΕΣΑ) οι οποίοι αναμένεται να επιφέρουν περαιτέρω θετικές επιπτώσεις. Ειδικότερα το ΕΠΑΝΑΔ:

- Συμβάλλει ικανοποιητικά στην επίτευξη του στόχου που θέτει η «Κατευθυντήρια γραμμή 7: Αύξηση της συμμετοχής ανδρών και γυναικών στην αγορά εργασίας, μείωση της διαρθρωτικής ανεργίας και προώθηση της ποιότητας των θέσεων εργασίας, η οποία αντιμετωπίζεται από 9 ΚΠ του Προγράμματος. Το ΕΠΑΝΑΔ με επίκεντρο τις ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης, επιδιώκει να ενισχύσει τις πιθανότητες απασχόλησης του συνόλου των κατηγοριών των ανέργων και να συμβάλλει στη διατήρηση της εργασίας ομάδων εργαζομένων των οποίων η θέση απειλείται. Ήδη βρίσκονται σε εξέλιξη σημαντικές προϋπολογιστικής βαρύτητας δράσεις ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης από τον ΟΑΕΔ στο πλαίσιο της ΚΠ 3.1 «Ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης» ύψους περί τα 840εκ ευρώ τα οποία εκτελούνται ικανοποιητικά. Επίσης βρίσκονται σε εξέλιξη δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης ανέργων ύψους περί τα 200εκ ευρώ. Η φυσική και οικονομική ολοκλήρωση των ΚΠ του ΕΠ ΑΝΑΔ που συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχων αναμένεται να επιφέρει περαιτέρω θετικές επιπτώσεις που αφορούν την παραμονή των ωφελουμένων του ΕΠ σε σταθερές θέσεις εργασίας και μετά το πέρας παρέμβασης του. Επιπλέον, στο πλαίσιο της υλοποίησης παρεμβάσεων του ΘΑΠ 3 προβλέπεται 290.000 άνεργοι να ωφεληθούν από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης και 270.100 άνεργοι να συμμετάσχουν

²⁰ Το ποσοστό της παιδικής φτώχειας στην Ελλάδα είναι 23% ενώ αντίστοιχα για το σύνολο της Ευρώπης είναι 20,5%. Στην χαμηλότερη θέση είναι η Βουλγαρία με 26,8% και στην καλύτερη θέση η Δανία με 10,9% (Eurostat, 2010).

σε ενέργειες κατάρτισης (εξ αυτών 90.100 άνεργοι θα λάβουν και πιστοποίηση). Τα παραπάνω ποσοτικά δεδομένα αναδεικνύουν τη μεγάλη συμβολή του ΕΠΑΝΑΔ στο στόχο της ΕΣΑ για αύξηση της συμμετοχής ανδρών και γυναικών στην αγορά εργασίας και στη προώθηση της ποιότητας των θέσεων εργασίας.

- Συμβάλει ικανοποιητικά στην επίτευξη του στόχου που θέτει η **Κατευθυντήρια γραμμή 10: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας** Η συγκεκριμένη ΚΓ αντιμετωπίζεται από 9 ΚΠ του Προγράμματος. Ο στόχος αυτός κυρίως υποστηρίζεται από τις ΚΠ που αφορούν στον Θεματικό Άξονα 4 του ΕΠ ο οποίος περιλαμβάνει δράσεις πρόληψης και αντιμετώπισης του κοινωνικού αποκλεισμού και υποστήριξης της κοινωνικής και επαγγελματικής ενσωμάτωσης των ευπαθών κοινωνικά ομάδων. Επιπρόσθετο ποσοτικό στοιχείο που συμβάλλει στην προώθηση της κοινωνικής ένταξης και στη καταπολέμηση της φτώχειας είναι η πρόβλεψη για 53.500 ανέργους ευπαθών κοινωνικά ομάδων, οι οποίοι αναμένεται να ωφεληθούν από τις παρεμβάσεις κυρίως του ΘΑΠ 4 (επισημαίνεται ότι περίπου 2.000 ωφελούμενοι θα ωφεληθούν από δράσεις του ΘΑΠ 5). Στην κατεύθυνση αυτή και με βάση την προσπάθεια ανταπόκρισης του ΕΠ στις συνθήκες συνεχούς αύξησης της φτώχειας εκδόθηκε στοχευμένη πρόσκληση από την ΕΥΔ ΕΠ ΑΝΑΔ ύψους 40εκ ευρώ για την δημιουργία δομών άμεσης αντιμετώπισης της φτώχειας (κοινωνικά παντοπωλεία, κοινωνικά φαρμακεία) τα οποία παράλληλα επιφέρουν την δημιουργία απασχόλησης ανέργων κατά την στελέχωση τους.
- Συμβάλει ικανοποιητικά στην επίτευξη του στόχου που θέτει η Κατευθυντήρια γραμμή 8: *Ανάπτυξη ειδικευμένου εργατικού δυναμικού που ανταποκρίνεται στις ανάγκες της αγοράς εργασίας και προαγωγή της διά βίου μάθησης*, η οποία αντιμετωπίζεται από 7 ΚΠ.. Η υλοποίηση των δράσεων του άξονα 2 «*Ενίσχυση της Προσαρμοστικότητας του Ανθρώπινου Δυναμικού και των Επιχειρήσεων*» σε συνθήκες ύφεσης –απώλειας θέσεων εργασίας είναι εξαιρετικά μεγάλης σημασίας. Επίσης οι στόχοι που έχουν τεθεί μέσω του Άξονα (180.000 εργαζόμενοι και αυτοαπασχολούμενοι θα συμμετάσχουν σε ενέργειες κατάρτισης) είναι ιδιαίτερα σημαντικοί για την μείωση του χάσματος της χώρας μας με την Ευρώπη αναφορικά με την συμμετοχή του εργαζόμενου δυναμικού σε δράσεις δια βίου μάθησης. .
- Δεν συμβάλει ικανοποιητικά , στην επίτευξη του στόχου Κατευθυντήρια γραμμή 9: «Βελτίωση της ποιότητας και των επιδόσεων των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης σε όλες τις βαθμίδες και αύξηση της συμμετοχής στην τριτοβάθμια ή σε ισοδύναμη εκπαίδευσης». Η συμβολή του ΕΠ σε προγραμματικό επίπεδο εστιάζονταν κυρίως στον Θεματικό Άξονα 1 «*Συστημικές Παρεμβάσεις*», η βαρύτητα του οποίου για την ολοκλήρωση μεταρρυθμιστικού χαρακτήρα δράσεων στο σύστημα κατάρτισης είναι σημαντική. Με βάση τον σχεδιασμό του ΕΠ για τις δράσεις αυτές είχαν δεσμευθεί 95.426.480€ οι οποίες καλύπτουν κρίσιμα πεδία του συστήματος πχ διάγνωση αναγκών της αγοράς εργασίας , πιστοποίηση γνώσεων δεξιοτήτων κλπ και αποτελούν το προπαρασκευαστικό / θεσμικό πλαίσιο για την εφαρμογή δράσεων εντός των λοιπών αξόνων του ΕΠ. Στην πράξη ο ΘΑΠ 1 που με τις ΚΠ που περιλαμβάνει υπηρετεί την «Κατευθυντήρια γραμμή 9, έχει χαμηλό ποσοστό ενεργοποίησης, γεγονός που δημιούργησε την αναγκαιότητα μετακίνησης πόρων προκειμένου να μην υπάρξει κίνδυνος απώλειας πόρων. Παράλληλα η αναγκαιότητα αυτή προέκυψε και απο το γεγονός ότι πολλές συστημικές παρεμβάσεις στην πράξη υλοποιούνται με προϋπολογισμό μικρότερο του αρχικά εκτιμηθέντος και αφετέρου ο εξορθολογισμός της εξειδίκευσης Σχεδίων Δράσης - σε διαβούλευση με την ΕΕ – επιτρέπει την επίτευξη στοχοθεσίας με χαμηλότερη χρηματο-οικονομική δέσμευση

Σε ποιούς στόχους του ΕΣΔΕΝ αναμένεται να έχουν οι υλοποιούμενες παρεμβάσεις του Ε.Π. ΑΝΑΔ τις πιο σημαντικές επιπτώσεις; (Αξ. Ερ. Α16)

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού συμβάλλει στις προτεραιότητες του Εθνικού Σχεδίου για την Κοινωνική Ένταξη (ΕΣΔΕΝ 2008-2010), καθώς το σύνολο των Δράσεων και Παρεμβάσεων που περιλαμβάνει συνδέονται άμεσα με την ενίσχυση της απασχόλησης (1η Προτεραιότητα), με την αντιμετώπιση της μειονεκτικής θέσης προσώπων και ομάδων (2η Προτεραιότητα), με την ενίσχυση της οικογένειας και της στήριξης των ηλικιωμένων (3η Προτεραιότητα) και με την κοινωνική ένταξη των ΑμΕΑ, των μεταναστών και των ατόμων με πολιτισμικές /θρησκευτικές ιδιαιτερότητες (4η Προτεραιότητα).

Αναλυτικά, η αποτύπωση της συνάφειας του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού με το Εθνικό Σχέδιο για την Κοινωνική Ένταξη 2008 – 2010, σε επίπεδο Δράσης παρατίθεται σε σχετικό πίνακα Συνάφειας στο παράρτημα της παρούσας έκθεσης και τα βασικά συμπεράσματα είναι τα εξής:

- Ιδιαίτερα σημαντική συνάφεια παρουσιάζει το ΕΠΑΝΑΔ προς το Στόχο «Ενίσχυση της απασχόλησης, ιδιαίτερα για τις γυναίκες, τους νέους, τους μακροχρόνια άνεργους και τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού». Η διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση αντιμετωπίζεται μέσω καίριων παρεμβάσεων του ΕΠΑΝΑΔ. Δράσεις όπως, Κατάρτιση ανέργων σε πιστοποιημένα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ) με υποχρεωτική απασχόληση σε θέσεις συναφείς με θέματα τουρισμού, Επιχειρηματικότητα Ανέργων Γυναικών, Προγράμματα Κοινωνικού χαρακτήρα υποστηρίζουν άμεσα τις ανάγκες νέων και μακροχρόνια ανέργων για πρόσβαση στην απασχόληση. Οι ευπαθείς ομάδες δύνανται με καίριες παρεμβάσεις (Ελληνομάθεια, Τοπικές δράσεις για την κοινωνική ένταξη) να ενταχθούν σε ένα περιβάλλον χωρίς αποκλεισμούς). Ειδικότερα:
 - Ειδικά για την ανεργία των νέων που σήμερα αποτελεί το υπ αριθμόν 1 πρόβλημα της αγοράς εργασίας και ιδιαίτερα των ηλικιακά νέων έως 35 ετών ήδη έχει εκπονηθεί "Σχεδίου Δράσης στοχευμένων παρεμβάσεων για την ενίσχυση της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας των νέων" κα αναμένεται να δρομολογηθούν σχετικές προσκλήσεις ύψους
- Σημαντικότητα όχι τόσο από την άποψη του αριθμού των ΚΠ που την αντιμετωπίζουν (τρεις ΚΠ εξυπηρετούν το συγκεκριμένο Στόχο), αλλά κυρίως από το ποσοστό υλοποιούμενης δαπάνης το οποίο ανέρχεται σε 54,29% παρουσιάζει το ΕΠΑΝΑΔ προς το **Στόχο «Αντιμετώπιση της μειονεκτικής θέσης προσώπων και ομάδων όσον αφορά την εκπαίδευση και την κατάρτιση»**. Τα προγράμματα κατάρτισης που υλοποιούνται ή σχεδιάζονται από το ΕΠΑΝΑΔ μέσω πολιτικών ενεργητικής απασχόλησης και αντιμετώπισης του κοινωνικού αποκλεισμού **αντιμετωπίζουν και καταργούν τη μειονεκτική θέση στην οποία βρίσκονται κύριες ομάδες του πληθυσμού**.
- Η κοινωνική συνοχή και η στήριξη του θεσμού της οικογένειας και των ηλικιωμένων αποτελούν επιδιώξεις που το ΕΠΑΝΑΔ εκπληρώνει μέσα από την *Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής, Βοήθεια στο Σπίτι και Κέντρων Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων*. Σημαντική βαρύτητα δίνει το ΕΠΑΝΑΔ και στην Κοινωνική ένταξη των ΑμεΑ, των μεταναστών και των ατόμων/ομάδων με πολιτισμικές/θρησκευτικές ιδιαιτερότητες. Η ένταξη σε μια κοινωνία χωρίς αποκλεισμούς επιτυγχάνεται μέσω ενεργειών που προλαμβάνουν και αντιμετωπίζουν τον κοινωνικό αποκλεισμό και αναπτύσσουν την κοινωνική οικονομία για την απασχόληση ευάλωτων ομάδων

Σε τι είδους αποτελέσματα οδηγούν οι υλοποιούμενες παρεμβάσεις του Ε.Π. ΑΝΑΔ σε σχέση με τους στόχους του προγράμματος «Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2010 και 2020» αντίστοιχα; (Αξ. Ερ. Α17)

Οι επιδόσεις της χώρας στον τομέα της δια βίου μάθησης είναι ιδιαίτερα χαμηλές. Με βάση το έτος 2010 το ποσοστό των ενηλίκων που συμμετέχουν σε προγράμματα δια βίου μάθησης στην Ελλάδα δεν υπερβαίνει το 2,9% όταν ο ευρωπαϊκός στόχος είναι 12,5%. Η Ελλάδα καταλαμβάνει την 27η θέση (από τις 33 χώρες που αξιολογήθηκαν) σε έκταση συμμετοχής και οι επιδόσεις της στη Δια βίου Μάθηση απέχουν πολύ από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο των 27 (με ποσοστό συμμετοχής μόλις στο ένα τρίτο του κοινοτικού μέσου όρου δηλ. 2,9% έναντι 9,5%). Η εκπαίδευση και η κατάρτιση διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, παρέχοντας στους πολίτες τις δεξιότητες και τα προσόντα που χρειάζεται η ευρωπαϊκή οικονομία και η ευρωπαϊκή κοινωνία για να παραμείνουν ανταγωνιστικές και καινοτόμες, αλλά και συμβάλλοντας στην προαγωγή της κοινωνικής συνοχής και ένταξης. Το στρατηγικό πλαίσιο 2020 για την εκπαίδευση και την κατάρτιση προσφέρει ένα μέσο για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων.

Αναφορικά με την ΕΚ 2010 οι Συστημικές παρεμβάσεις που αναπτύσσονται μέσα από ΤΟ ΕΠΑΝΑΔ αποτελούν πρωταρχικό στάδιο για τη **βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης**. Συγκεκριμένα, η ανάπτυξη και εφαρμογή Συστήματος Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Επαγγελματικά Περιγράμματα) και η Εφαρμογή

Συστήματος Συμβουλευτικής στο πλαίσιο της Δια Βίου Μάθησης **ενισχύουν άμεσα** τη ποιότητα των συστημάτων κατάρτισης. Παράλληλα, η υλοποίηση παρεμβάσεων διαρθρωτικής προσαρμογής εργαζομένων, οι ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης και η αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού **ικανοποιούν το στόχο της ΕΚ 2010 για τη βελτίωση των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης.**

Η διευκόλυνση της πρόσβασης όλων στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης εξυπηρετείται εκτός από συστημικές παρεμβάσεις. Επίσης, οι πράξεις που υλοποιούνται στο πλαίσιο των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης έχουν απώτερο σκοπό τη **διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση μέσω προγραμμάτων κατάρτισης.** Ίδιας βαρύτητας είναι και οι δράσεις για την αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού ευπαθών ομάδων. Οι κατηγορίες παρέμβασης που καλύπτει το ΕΠ ΑΝΑΔ βασίζονται απόλυτα στην ευρύτερη ευρωπαϊκή στρατηγική για την Εκπαίδευση και την Κατάρτιση καθώς το ΕΠ ΑΝΑΔ αναμένεται να συμβάλλει κυρίως στην εξυπηρέτηση των στόχων του προγράμματος «Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2020» που αφορούν την **Υλοποίηση της διά βίου μάθησης και της κινητικότητας**, και τη **Βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας της εκπαίδευσης και της κατάρτισης**, οι οποίοι αντιμετωπίζονται έκαστος από 7 ΚΠ, που αντιστοιχούν στο 66,40% της δημόσιας υλοποιούμενης δαπάνης.

Ειδικότερα και όσον αφορά τον πρώτο στόχο, για την υλοποίηση της δια βίου μάθησης και της κινητικότητας, το ΕΠΑΝΑΔ ανταποκρίνεται ικανοποιητικά σ' αυτόν με παρεμβάσεις όπως οι δράσεις συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης ανέργων και εργαζομένων που περιλαμβάνονται στο σύνολο σχεδόν των Αξόνων του ΕΠ.

Ο δεύτερος στρατηγικός στόχος που απαντά στη βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, υποστηρίζεται από το ΕΠ ΑΝΑΔ με συστημικές παρεμβάσεις που εστιάζουν στην βελτίωση των μηχανισμών και των πολιτικών εκπαίδευσης και κατάρτισης (πχ Ανάπτυξη και εφαρμογή Συστήματος Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης - Σύστημα 4 ΕΣΣΕΕΚΑ, Εφαρμογή συστήματος Συμβουλευτικής στο πλαίσιο της δια βίου μάθησης - (Συμβουλευτική Επαγγελματικού Προσανατολισμού)- Σύστημα 6 ΕΣΣΕΕΚΑ).

Ο τρίτος στρατηγικός στόχος για την εκπαίδευση κατάρτιση 2020 που προάγει την ιστιμιά, τη κοινωνική συνοχή και την ενεργό συμμετοχή στα κοινά επίσης υποστηρίζεται από το ΕΠ ΑΝΑΔ (Θεματικοί Άξονες 2,3 και 4) καθώς παρέχει τόσο σε εργαζόμενους όσο σε άτομα που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση (άνεργους, ευάλωτες ομάδες) τη δυνατότητα να αποκτούν, να ενημερώνουν και να αναπτύσσουν, κατά τη διάρκεια της ζωής τους, τόσο δεξιότητες σχετιζόμενες με συγκεκριμένη απασχόληση όσο και τις βασικές ικανότητες που απαιτούνται για τη βελτίωση της απασχολησιμότητάς τους και υποστηρίζει την περαιτέρω μάθηση, την ενεργό συμμετοχή στα κοινά και το διαπολιτισμικό διάλογο.

Ο τέταρτος στρατηγικός στόχος για την ενίσχυση της καινοτομίας, προάγεται μέσα από τον Θεματικό Άξονα 3 Διευκόλυνση της Πρόσβασης στην Απασχόληση και ιδίως μέσω της υλοποίησης στοχευόμενου έργου ύψους 15 εκ ευρώ για την απασχόληση ερευνητικού προσωπικού στις επιχειρήσεις (Δικαιούχος Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας) για την προαγωγή της γνώσης και της καινοτομίας.

G.3 Απαντήσεις στα αξιολογητικά ερωτήματα της ενότητας Β

Σε ποιο βαθμό εκτιμάται ότι το σύστημα ποσοτικών στόχων του ΕΠ παραμένει ορθό και αξιόπιστο; (Αξ. Ερ. Β1)

Το ΕΠ αξιολογήθηκε ως προς την ορθότητα και αξιοπιστία του συστήματος των ποιοτικών και ποσοτικών του στόχων ανά Άξονα Προτεραιότητας, ενώ επιχειρήθηκε παράλληλα η επικαιροποίηση της ποσοτικοποίησης των στόχων – δεικτών του Προγράμματος. Το σύστημα δεικτών του ΕΠΑΝΑΔ κατά το σχεδιασμό του περιλάμβανε 39 δείκτες παρακολούθησης, εκ των οποίων 20 δείκτες εκροής (2 δείκτες ΕΣΠΑ) και 19 δείκτες αποτελέσματος (6 δείκτες ΕΣΠΑ).

Σύμφωνα με τα πορίσματα της παρούσας έκθεσης ενδιάμεσης αξιολόγησης αλλά και την πρόταση αναθεώρησης του ΕΠΑΝΑΔ, το σύστημα δεικτών του πλέον περιλαμβάνει 49 δείκτες παρακολούθησης, εκ των οποίων οι 29 είναι δείκτες εκροής (εκ των οποίων οι 2 είναι και δείκτες ΕΣΠΑ) και οι 20 είναι δείκτες αποτελέσματος (εκ των οποίων οι 5 είναι και δείκτες ΕΣΠΑ). Η αύξηση του αριθμού των δεικτών (κυρίως των δεικτών εκροής), με την προσθήκη 9 νέων δεικτών είναι στην κατεύθυνση της ποσοτικοποίησης εκείνων των παρεμβάσεων, που στη φάση σχεδιασμού δεν μπορούσαν να ποσοτικοποιηθούν (πχ δράσεις κοινωνικής οικονομίας κλπ).

Με βάση το νέο προτεινόμενο σύστημα ποσοτικών στόχων και δεικτών, το ΕΠΑΝΑΔ εμπεριέχει πλέγμα ποσοτικών στόχων και δεικτών που χαρακτηρίζονται από επάρκεια, πληρότητα και εννοιολογική καταλληλότητα και αποτυπώνουν αντιπροσωπευτικά το περιεχόμενο τόσο του ΕΠΑΝΑΔ συνολικά, όσο και αυτό καθενός εκ των ΑΠ. Οι επιλεγμένοι δείκτες είναι αντιπροσωπευτικοί των κύριων στόχων και προτεραιοτήτων που έχουν τεθεί, καθώς ανά ΑΠ επελέγησαν δείκτες οι οποίοι αντιστοιχούν στους Ειδικούς Στόχους και στις Δράσεις με την υψηλότερη χρηματοδοτική βαρύτητα. Οι εξεταζόμενοι δείκτες είναι στην μεγάλη τους πλειονότητα μετρήσιμοι ως προς τις τιμές βάσης και τις τιμές στόχου. Σημειώνεται επίσης ότι από την αξιολόγηση του πλέγματος στόχων και δεικτών του ΕΠΑΝΑΔ προκύπτει σε ικανοποιητικό βαθμό συσχέτιση των δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων, καθώς κάθε δείκτης αποτελέσματος αντιστοιχεί και τροφοδοτείται από τουλάχιστον έναν δείκτη εκροών.

Επαληθεύεται η καταλληλότητα των ποσοτικών στόχων σε σχέση με την επίτευξη των ποιοτικών στόχων; (Αξ. Ερ. Β2)

Οι δείκτες καλύπτουν το σύνολο των Στρατηγικών και των Γενικών Στόχων της αναπτυξιακής στρατηγικής και αποτυπώνουν το περιεχόμενο τόσο του ΕΠΑΝΑΔ συνολικά, όσο και αυτό καθενός εκ των ΘΑΠ, με αντιπροσωπευτικό και ισορροπημένο τρόπο, προσφέροντας έτσι ικανοποιητική ποσοτική βάση, με σαφείς και μετρήσιμους στόχους, για την παρακολούθηση και την περαιτέρω αξιολόγησή του.

Ειδικότερα, το νέο προτεινόμενο σύστημα ποσοτικών στόχων και δεικτών καλύπτει δράσεις που αντιστοιχούν σε ποσοστό 96,75% της δημόσιας δαπάνης του ΕΠ και αναφέρονται σε όλες τις Δράσεις του ΕΠ που επιδέχονται ποσοτικοποίησης στο παρόν στάδιο υλοποίησης του προγραμματικού σχεδιασμού.

Σε ποιο βαθμό εκτιμάται ότι έχει τηρηθεί η αρχή της αναλογικότητας; (Αξ. Ερ. Β3)

Οι επιλεγμένοι δείκτες εκφράζουν την αναμενόμενη επίτευξη των Γενικών και Ειδικών Στόχων του ΕΠΑΝΑΔ, μέσω της εκτίμησης των αναμενόμενων εκροών και αποτελεσμάτων των σημαντικότερων επιμέρους Δράσεων του. Υπό αυτή την έννοια οι δείκτες είναι όντως αντιπροσωπευτικοί των κύριων στόχων και προτεραιοτήτων που έχουν τεθεί, καθώς ανά ΘΑΠ επελέγησαν δείκτες οι οποίοι αντιστοιχούν στις Δράσεις με την υψηλότερη χρηματοδοτική βαρύτητα. Με τον τρόπο αυτό εξασφαλίζεται η λογική συνάφεια μεταξύ της πυραμίδας στοχοθεσίας και του πλέγματος δεικτών καθώς και η αρχή της αναλογικότητας.

Κατά πόσον οι μέθοδοι συγκέντρωσης των δεδομένων κρίνονται αξιόπιστες και επίκαιρες; (Αξ. Ερ. Β4)

Με βάση το νέο προτεινόμενο σύστημα ποσοτικών στόχων και δεικτών το ΕΠΑΝΑΔ εμπεριέχει πλέγμα ποσοτικών στόχων και δεικτών που χαρακτηρίζονται από επάρκεια, πληρότητα και εννοιολογική καταλληλότητα και αποτυπώνουν αντιπροσωπευτικά το περιεχόμενο τόσο του ΕΠΑΝΑΔ συνολικά, όσο και αυτό καθενός εκ των ΑΠ. Οι επιλεγμένοι δείκτες είναι αντιπροσωπευτικοί των κύριων στόχων και προτεραιοτήτων που έχουν τεθεί, καθώς ανά ΑΠ επελέγησαν δείκτες οι οποίοι αντιστοιχούν στους Ειδικούς Στόχους και στις Δράσεις με την υψηλότερη χρηματοδοτική βαρύτητα. Οι εξεταζόμενοι δείκτες είναι στην μεγάλη τους πλειονότητα μετρήσιμοι ως προς τις τιμές βάσης και τις τιμές στόχου. Σημειώνεται επίσης ότι από την αξιολόγηση του πλέγματος στόχων και δεικτών του ΕΠΑΝΑΔ προκύπτει σε ικανοποιητικό βαθμό συσχέτιση των δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων,

καθώς κάθε δείκτης αποτελέσματος αντιστοιχεί και τροφοδοτείται από τουλάχιστον έναν δείκτη εκρών.

Επισημαίνεται ωστόσο ότι οι μέθοδοι συγκέντρωσης των δεδομένων δεν κρίνονται επίκαιρες λαμβάνοντας υπόψη τις σημαντικές καθυστερήσεις κατά τη συμπλήρωση των ΔΠΠ των πράξεων από τους Δικαιούχους και ΕΦΔ του Προγράμματος ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις παρατηρούνται αναξιόπιστα δεδομένα κατά τη συμπλήρωση των τιμών στόχου των δεικτών των ενταγμένων πράξεων.

Πώς αξιολογείται ο τρόπος συγκέντρωσης και η αξιοπιστία των δεδομένων των ωφελουμένων σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Παραρτήματος XXIII του Εφαρμοστικού Κανονισμού 1828/2006, καθώς και ο τρόπος επεξεργασίας τους για τον εμπλουτισμό των δεικτών του Ε.Π στα διάφορα επίπεδα προγραμματισμού; (Αξ. Ερ. Β5)

Παρά το γεγονός ότι η ΕΥΣΕΚΤ έχει εκπονήσει σχετικό Οδηγό Εφαρμογής «Συλλογή και Υποβολή Δεδομένων προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τους Συμμετέχοντες σε Συγχρηματοδοτούμενες Πράξεις του ΕΚΤ στο ΕΣΠΑ 2007 – 2013» για χρήση από τους εμπλεκόμενους φορείς / υπηρεσίες, διαφαίνεται η αδυναμία πλήρους κατανόησης της χρήσης και αξιοποίησης των στοιχείων από τους Δικαιούχους. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να μην είναι απολύτως σαφές σε όλους τους εμπλεκόμενους στη συλλογή και επεξεργασία των στοιχείων το ακριβές περιεχόμενο και η μεθοδολογία υπολογισμού των δεικτών. Αναλυτικότερα παρατηρούνται αρκετές αναντιστοιχίες μεταξύ των δεικτών που αποτυπώνονται στο παράρτημα 23 σε σχέση με τους δείκτες παρακολούθησης της εκάστοτε πράξης, γεγονός το οποίο καταδεικνύει ότι αφενός δεν είναι απόλυτα σαφές στους δικαιούχους ή και στους ενδιάμεσους φορείς διαχείρισης του προγράμματος η μεθοδολογία συμπλήρωσης του παραρτήματος και αφετέρου ότι δεν έχουν προβεί στην υιοθέτηση εργαλείων και πρακτικών παρακολούθησης αλλά και συγκέντρωσης των δεδομένων που απαιτεί το παράρτημα.

Επισημάνεται ότι είναι δυσχερής η εύρεση της πληροφορίας των συμμετεχόντων κατά ομάδα στόχο, λαμβάνοντας υπόψη την εμπλοκή πολλών διαφορετικών προσώπων στη συγκέντρωση των στοιχείων χωρίς όμως όλοι να έχουν την αναγκαία ομογενοποιημένη/ενιαία αντιμετώπιση. Κατά συνέπεια, η συγκέντρωση της πληροφορίας αυτής απαιτεί τη διενέργεια χρονοβόρων διοικητικών ενεργειών. Ειδικά για ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, συνήθως στα επίσημα αρχεία (π.χ. στοιχεία αναδόχων ΚΕΚ) δεν αποτυπώνεται η ιδιαιτερότητα αυτή. Αυτό συμβαίνει για προφανείς λόγους που σχετίζονται με την τήρηση της αρχής της μη διάκρισης και της διαφύλαξης προσωπικών δεδομένων. Όμως το γεγονός αυτό δημιουργεί επιπρόσθετες δυσκολίες στη συλλογή των στοιχείων και ενδεχομένως μειώνει την αξιοπιστία τους.

Για όλους τους παραπάνω λόγους η συμπλήρωση των δεικτών από τους δικαιούχους περιλαμβάνει σημαντικά λάθη (π.χ. λανθασμένη μεταφορά δεικτών από το ένα εξάμηνο στο άλλο με αποτέλεσμα τη διπλομέτρηση των δεικτών) τα οποία καταλήγουν στην εμπλοκή του ΟΠΣ χωρίς να έχει παρασχεθεί έως και την εκπόνησης της παρούσας Έκθεσης η δυνατότητα παρακολούθησης και επίλυσης των προβλημάτων αυτών από την Κεντρική Υπηρεσία του ΟΠΣ. Ως εκ τούτου κρίνεται απόλυτα αναγκαία η διενέργεια επιμορφωτικού σεμιναρίου για τους Δικαιούχους του ΕΠΑΝΑΔ με στόχο την αποφυγή εισαγωγής λανθασμένης πληροφορίας και τη συμπλήρωση του Παραρτήματος XXIII του Κανονισμού (ΕΚ) 1828/2006 με αξιόπιστο τρόπο.

Το σύστημα δεικτών επιτρέπει να δίδεται ακριβής και επίκαιρη εικόνα της υλοποίησης του ΕΠ και να τροφοδοτεί με τον τρόπο αυτό την αποτελεσματική παρακολούθηση και αξιολόγηση; (Αξ. Ερ. Β6)

Το ΕΠΑΝΑΔ εμπεριέχει πλέγμα ποσοτικών στόχων και δεικτών (εκρών και αποτελεσμάτων) που χαρακτηρίζονται από επάρκεια, πληρότητα και εννοιολογική καταλληλότητα για να αποτυπώσουν αντιπροσωπευτικά το περιεχόμενο του ΕΠΑΝΑΔ. Ειδικότερα, οι δείκτες καλύπτουν το σύνολο των Στρατηγικών και των Γενικών Στόχων της αναπτυξιακής στρατηγικής και αποτυπώνουν το περιεχόμενο τόσο του ΕΠΑΝΑΔ συνολικά, όσο και αυτό καθενός εκ των Θεματικών Αξόνων προτεραιότητας, με αντιπροσωπευτικό και ισορροπημένο τρόπο, προσφέροντας έτσι ικανοποιητική

ποσοτική βάση, με σαφείς και μετρήσιμους στόχους, για την παρακολούθηση και την περαιτέρω αξιολόγησή του.

Εκτιμάται ότι ενδεχόμενες αλλαγές στο σύστημα ποσοτικών στόχων του Προγράμματος επηρεάζουν το σύστημα δεικτών του ΕΣΠΑ; (Αξ. Ερ. Β7)

Το ΕΠΑΝΑΔ συνεισφέρει σημαντικά στην επίτευξη των ποσοτικών στόχων των δεικτών στους δείκτες του ΕΣΠΑ, εκ των οποίων οι εξής οκτώ (8) αποτελούν και δείκτες του ΕΣΠΑ:

- Αύξηση ποσοστού εργαζομένων (εκτός των δημοσίων υπαλλήλων και των εκπαιδευτικών) και αυτοαπασχολούμενων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης επί του συνόλου των εργαζομένων και αυτοαπασχολούμενων (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ)/ Κωδικός Δείκτη: 5010 & 5011
- Ποσοστό εργαζομένων/ αυτοαπασχολούμενων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης και λαμβάνουν πιστοποίηση επί του συνόλου των καταρτισθέντων (εργαζομένων/ αυτοαπασχολούμενων) (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ) / Κωδικός Δείκτη: 5013
- Αριθμός γυναικών που ωφελούνται από υποστηρικτικά μέτρα για τη συμφιλίωση της επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής. (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ) / Κωδικός Δείκτη: 5025
- Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων νέων (15-24 ετών) που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης πριν συμπληρώσουν 6 μήνες ανεργίας (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ)/ Κωδικός Δείκτη 5019
- Ποσοστό εγγεγραμμένων μακροχρόνια ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του συνόλου των εγγεγραμμένων μακροχρόνια ανέργων που αναζητούν εργασία (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ) / Κωδικός Δείκτη: 5028
- Ποσοστό ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του ετήσιου μέσου όρου των εγγεγραμμένων ανέργων που αναζητούν εργασία. (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ)/ Κωδικός Δείκτη: 5037
- Αριθμός ανέργων ευπαθών κοινωνικά ομάδων που ωφελούνται από δράσεις ΕΚΤ (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ) /Κωδικός Δείκτη: 5049
- Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων ευπαθών κοινωνικά ομάδων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης (προκατάρτιση, κατάρτιση, ΝΘΕ, ΝΕΕ, STAGE, ολοκληρωμένες παρεμβάσεις) (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ) /Κωδικός Δείκτη: 5052

Σύμφωνα με το νέο προτεινόμενο σύστημα ποσοτικών στόχων και δεικτών (περιλαμβανομένης και της πρότασης αναθεώρησης) το ΕΠΑΝΑΔ πλέον περιλαμβάνει 49 δείκτες παρακολούθησης, εκ των οποίων οι 29 είναι δείκτες εκροής (2 δείκτες ΕΣΠΑ) και οι 20 είναι δείκτες αποτελέσματος (5 δείκτες ΕΣΠΑ). Η αύξηση του αριθμού των δεικτών (κυρίως των δεικτών εκροής), με την προσθήκη 9 νέων δεικτών είναι στην κατεύθυνση αφενός της ποσοτικοποίησης εκείνων των παρεμβάσεων, που στη φάση σχεδιασμού δεν μπορούσαν να ποσοτικοποιηθούν (πχ δράσεις κοινωνικής οικονομίας κλπ).

Αναλυτικότερα και ως προς τους δείκτες ΕΣΠΑ πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες τροποποιήσεις σε 5 εξ αυτών (στους 4 αφορούν στις τιμές στόχου και σε έναν στον τίτλο του δείκτη):

- **Αύξηση ποσοστού εργαζομένων (εκτός των δημοσίων υπαλλήλων και των εκπαιδευτικών) και αυτοαπασχολούμενων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης επί του συνόλου των εργαζομένων και αυτοαπασχολούμενων (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ) (Κωδ. 5010 & 5011).** Προτάθηκε κατά την αναθεώρηση του ΕΣΠΑ η αλλαγή του τίτλου του εν λόγω δείκτη: σε Ποσοστό εργαζομένων αντί Αύξηση ποσοστού εργαζομένων, προκειμένου να συνάδει με το λεκτικό του δείκτη, όπως αναφέρεται στο ΕΣΠΑ. Η τιμή στόχος του δείκτη μειώθηκε (κατά την αναθεώρηση) σε 4% λόγω ελάττωσης του αριθμού των ωφελούμενων (ένεκα μείωσης των πόρων που το ΕΠΑΝΑΔ εφεξής κατανέμει σε δράσεις προς εργαζόμενους) και μείωσης του συνολικού πληθυσμού των εργαζομένων και αυτοαπασχολούμενων. Σε κάθε περίπτωση η μείωση του σχετικού δείκτη εκροών 5008 επηρεάζει την τιμή στόχο του υπό εξέταση συνδεδεμένου δείκτη αποτελέσματος.
- **Αριθμός γυναικών που ωφελούνται από υποστηρικτικά μέτρα για τη συμφιλίωση της επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής. (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ) (Κωδ. 5025).** Η τιμή στόχος του δείκτη αυξήθηκε κατά την αναθεώρηση σε 17.900 ωφελούμενες γυναίκες και κρίνεται εφικτή, σύμφωνα με την υλοποίηση των ενταγμένων πράξεων της Κ.Π. που τροφοδοτεί το δείκτη και από την μέχρι σήμερα υλοποίηση διαμορφώνεται στις 17.450 ωφελούμενες γυναίκες ανά έτος.

- **Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων νέων (15-24 ετών) που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης πριν συμπληρώσουν 6 μήνες ανεργίας (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ) (Κωδ. 5019).** Κατά την αναθεώρηση, προτάθηκε ο εν λόγω δείκτης, που προέκυψε από τα Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου το Μάρτιο του 2006, να καταργηθεί καθώς πλέον -λόγω δυσκολιών μέτρησης - ωριμάζουν, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, μεθοδολογικές προσεγγίσεις για τον προσδιορισμό καταλληλότερου δείκτη. Ειδικότερα προτάθηκε αντί των αποτελεσμάτων να μετρούνται εκροές και συγκεκριμένα προστέθηκε δείκτης εκροών που μετράει τον αριθμό των εγγεγραμμένων ανέργων νέων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης (βλέπε νέο δείκτη εκροών: Αριθμός εγγεγραμμένων ανέργων νέων, που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης).
- **Ποσοστό εγγεγραμμένων μακροχρόνια ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του συνόλου των εγγεγραμμένων μακροχρόνια ανέργων που αναζητούν εργασία (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ) (Κωδ. 5028).** Κατά την αναθεώρηση η τιμή στόχος του δείκτη μειώθηκε σε 20% και θεωρείται εφικτή, εάν θεωρηθεί ότι το σύνολο των πόρων με τους οποίους ενισχύθηκαν οι ΑΠ 7,8,9 θα κατευθυνθεί προς όφελος των ηλικιακά νέων ανέργων οπότε συνακόλουθα απομειώνονται οι πόροι προς τους μακροχρόνια ανέργους.
- **Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων ευπαθών κοινωνικά ομάδων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης (προκατάρτιση, κατάρτιση, ΝΘΕ, ΝΕΕ, STAGE, ολοκληρωμένες παρεμβάσεις) (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ) (Κωδ. 5052).** Κατά την αναθεώρηση προτάθηκε να διορθωθεί ο τίτλος του Δείκτη ως εξής προκειμένου να συνάδει με το δείκτη 5031 και το σχετικό δείκτη του ΕΣΠΑ: *Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων ευπαθών κοινωνικά ομάδων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης (Κατάρτιση, ΝΘΕ, ΝΕΕ, STAGE).*

Παράλληλα και όσον αφορά στους Δείκτες του ΕΣΠΑ που εξυπηρετούν τη Θεματική Προτεραιότητα Απασχόληση και Κοινωνική Συνοχή και δεν αποτελούν δείκτες του ΕΠΑΝΑΔ, εντούτοις το ΕΠ συνεισφέρει στην επίτευξή τους αναφέρονται τα κάτωθι:

- Δομές Ψυχικής Υγείας. Η τιμή στόχος έχει οριστεί σε 126, μέχρι δε τις 30.06.2012 και στο πλαίσιο του ΕΠΑΝΑΔ έχει χρηματοδοτηθεί η λειτουργία 66 δομών ψυχικής υγείας, δηλαδή παρουσιάζεται επίτευξη σε ποσοστό 52%
- Αριθμός Συμμετοχών σε δράσεις δια βίου μάθησης. Η τιμή στόχος για το ΕΠΑΝΑΔ έχει οριστεί σε 450.000, μέχρι δε τις 30.06.2012 και στο πλαίσιο του ΕΠΑΝΑΔ έχουν χρηματοδοτηθεί 64.557 συμμετοχές ατόμων σε δράσεις δια βίου μάθησης, δηλαδή παρουσιάζεται επίτευξη σε ποσοστό 14%. Σημειώνεται ότι η μεθοδολογία μέτρησης του εν λόγω δείκτη προκύπτει από την άθροιση των εξής δεικτών εκροών του ΕΠΑΝΑΔ:
 - ΘΑΠ 2 / Αριθμός εργαζομένων (εκτός των δημοσίων υπαλλήλων και των εκπαιδευτικών) και αυτοαπασχολούμενων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης (5008)
 - ΘΑΠ 3 / Αριθμός ανέργων που συμμετείχαν σε ενέργειες κατάρτισης (5034)
 - ΘΑΠ 4/ Αριθμός ανέργων ευπαθών κοινωνικά ομάδων που ωφελούνται από δράσεις ΕΚΤ (5049) *[όσον αφορά στις πράξεις που περιλαμβάνουν δράσεις δια βίου μάθησης]*
 - ΘΑΠ 5 / Πλήθος στελεχών ψυχικής υγείας που συμμετείχαν σε ενέργειες κατάρτισης (5576)

Πώς αξιολογείται ο τρόπος σύνδεσης (μεθοδολογία υπολογισμού τιμών) των δεικτών που περιλαμβάνονται στο ΕΠ με τους δείκτες που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Απασχόληση (ΕΣΑ) και των συναφών στόχων της Κοινότητας στους τομείς της κοινωνικής ένταξης, της εκπαίδευσης και κατάρτισης (Άρθρο 4(4) του Καν. 1081/2006); (Αξ. Ερ. Β8)

Το ΕΠΑΝΑΔ συνεισφέρει στην επίτευξη των ποσοτικών στόχων των δεικτών της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Απασχόληση (ΕΣΑ) και των συναφών στόχων της Κοινότητας στους τομείς της κοινωνικής ένταξης, της εκπαίδευσης και κατάρτισης (Άρθρο 4(4) του Καν. 1081/2006). Ειδικότερα το ΕΠΑΝΑΔ συνεισφέρει στην επίτευξη των ποσοτικών στόχων των ακόλουθων δεικτών της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Απασχόληση (ΕΣΑ) και των συναφών στόχων της Κοινότητας στους τομείς της κοινωνικής ένταξης, της εκπαίδευσης και κατάρτισης (Άρθρο 4(4) του Καν. 1081/2006):

- Ποσοστό του γενικού πληθυσμού 25-64 ετών που συμμετέχει σε προγράμματα δια-βίου μάθησης (τυπικής, μη τυπικής και άτυπης) (Δείκτης Λισσαβόνας)
- Γενικός Δείκτης Απασχόλησης (Δείκτης Λισσαβόνας)
- Ποσοστό απασχόλησης γυναικών (Δείκτης Λισσαβόνας)
- Γενικός Δείκτης Ανεργίας (Δείκτης Λισσαβόνας)
- Ποσοστό ανεργίας γυναικών (Δείκτης Λισσαβόνας)

Ποια είναι η εκτίμηση για τις θέσεις απασχόλησης που δημιουργούνται κατά την υλοποίηση και τη λειτουργία των έργων, στη βάση των ενταγμένων πράξεων του Προγράμματος; (Αξ. Ερ. Β9)

Συγκεντρωτικά, για κάθε άξονα προτεραιότητας η τιμή υλοποίησης του δείκτη 501 «Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης (ισοδύναμα ανθρωποέτη)» παρουσιάζεται ακολούθως:

ΚΩΔΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΤΙΜΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΔΕΙΚΤΗ
1	501	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης (ισοδύναμα ανθρωποέτη)	0,00
2	501	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης (ισοδύναμα ανθρωποέτη)	0,00
3	501	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης (ισοδύναμα ανθρωποέτη)	0,00
4	501	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης (ισοδύναμα ανθρωποέτη)	35,74
5	501	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης (ισοδύναμα ανθρωποέτη)	0,00
6	501	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης (ισοδύναμα ανθρωποέτη)	0,00
7	501	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης (ισοδύναμα ανθρωποέτη)	16.677,42
8	501	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης (ισοδύναμα ανθρωποέτη)	15.209,93
9	501	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης (ισοδύναμα ανθρωποέτη)	2.163,69
10	501	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης (ισοδύναμα ανθρωποέτη)	81,30
11	501	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης (ισοδύναμα ανθρωποέτη)	96,83
12	501	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης (ισοδύναμα ανθρωποέτη)	25,73
13	501	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης (ισοδύναμα ανθρωποέτη)	156,24

ΚΩΔΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΤΙΜΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΔΕΙΚΤΗ
14	501	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης (ισοδύναμα ανθρωποέτη)	109,71
15	501	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης (ισοδύναμα ανθρωποέτη)	3,49
16	501	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης (ισοδύναμα ανθρωποέτη)	23,07
17	501	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης (ισοδύναμα ανθρωποέτη)	2,05
18	501	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης (ισοδύναμα ανθρωποέτη)	0,39
ΣΥΝΟΛΟ			34.585,59

Ποιές είναι οι περιπτώσεις κατηγοριών πράξεων / παρεμβάσεων στις οποίες: α) δεν δημιουργούνται νέες θέσεις εργασίας κατά τη διάρκεια υλοποίησης τους, β) η δημιουργία απασχόλησης κατά τη διάρκεια υλοποίησης είναι ήσσονος σημασίας γ) η απασχόληση που δημιουργείται κατά τη διάρκεια υλοποίησης είναι σημαντική και δ) η απασχόληση που δημιουργείται μετά τη λήξη της παρέμβασης είναι σημαντική; (Αξ. Ερ. Β10)

Σύμφωνα με τα δεδομένα του πίνακα του αξιολογητικού ερωτήματος Β.9 και λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι για να εκτιμηθούν οι μόνιμες θέσεις απασχόλησης που προκύπτουν από τα έργα του ΕΠΑΝΑΔ, απαιτείται η διεξαγωγή έρευνας στους δικαιούχους, οι αρχικές εκτιμήσεις του ΣΑ για τη δημιουργούμενη απασχόληση περιλαμβάνουν:

Οι περιπτώσεις κατηγοριών πράξεων / παρεμβάσεων στις οποίες **δεν δημιουργούνται νέες θέσεις εργασίας κατά τη διάρκεια υλοποίησης τους, είναι αυτές του ΘΑΠ 1, ήτοι:**

- 1.1.1 Ανάπτυξη και εφαρμογή Ολοκληρωμένου Συστήματος για τον καθορισμό των αναγκών της Αγοράς Εργασίας - Σύστημα 1 ΕΣΣΕΕΚΑ
- 1.2.1 Ανάπτυξη και εφαρμογή Συστήματος Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης - Σύστημα 4 ΕΣΣΕΕΚΑ
- 1.3.1 Εφαρμογή συστήματος Συμβουλευτικής στο πλαίσιο της δια βίου μάθησης - (Συμβουλευτική Επαγγελματικού Προσανατολισμού)- Σύστημα 6 ΕΣΣΕΕΚΑ
- 1.4.1 Ανάπτυξη ικανοτήτων για τη δημιουργία πολιτικών και προγραμμάτων στους σχετικούς τομείς του ΕΚΤ και σε ολοκληρωμένες δράσεις Τοπικής Ανάπτυξης και ειδική στήριξη των κοινωνικοοικονομικών φορέων συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταιριών
- 1.5.1 Ανάπτυξη και λειτουργία "Διαδικτυακής Πύλης" Σύζευξης Προσφοράς - Ζήτησης Εργασίας
- 1.6.1 Αναβάθμιση του δικτύου των ΔΥΑ σε ενιαίο σύστημα κέντρων παροχής ολοκληρωμένων υπηρεσιών - "one-stop shops".
- 1.7.1 Αναβάθμιση των μηχανισμών επιτήρησης της αγοράς εργασίας για τη μείωση της αδήλωτης εργασίας
- 1.8.1 Στήριξη του υπό σύσταση οργανισμού για την αποτελεσματική παρακολούθηση και εφαρμογή των πολιτικών κοινωνικής ενσωμάτωσης και κοινωνικής προστασίας
- 1.9.1 Εκπόνηση θεσμικού, κανονιστικού, διοικητικού και δημοσιονομικού πλαισίου με στόχο την προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και τη διευκόλυνση της ίδρυσης και λειτουργίας κοινωνικών επιχειρήσεων
- 1.10.1 Εκπόνηση θεσμικού, κανονιστικού και διοικητικού πλαισίου με σκοπό την προώθηση ενός βιώσιμου συστήματος σχετικά με το Πρόγραμμα "Βοήθεια στο Σπίτι"

- 1.11.1 Αναδιάρθρωση και επέκταση του ρόλου και των αρμοδιοτήτων του Εθνικού Παρατηρητηρίου ΑμεΑ.

Οι περιπτώσεις κατηγοριών πράξεων / παρεμβάσεων στις οποίες η δημιουργία απασχόλησης κατά τη διάρκεια υλοποίησης είναι ήσσονος σημασίας, είναι αυτές του ΘΑΠ 2 και 6:

- 2.2.1 Κατάρτιση εργαζομένων και προώθηση σύγχρονων τεχνικών δια βίου μάθησης στις Επιχειρήσεις
2.2.3 Εξατομικευμένες δράσεις για τη δια βίου μάθηση των αυτοαπασχολούμενων και αγροτών
2.3.2 Προώθηση της ποιότητας της εργασίας (υγιεινή και ασφάλεια) και αναβάθμιση εργασιακού περιβάλλοντος
2.3.3 Ενθάρρυνση της ενεργού συμμετοχής του εργατικού δυναμικού μεγαλύτερης ηλικίας (Ενεργός γήρανση)
2.4.1 Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των κοινωνικών εταίρων
6.1.1 Υποστήριξη συστήματος διαχείρισης, παρακολούθησης και ελέγχου του Επιχειρησιακού Προγράμματος
6.1.2 Μελέτες, Τεχνικοί Σύμβουλοι, Αξιολόγηση
6.1.3 Πληροφόρηση – Δημοσιότητα

Οι περιπτώσεις κατηγοριών πράξεων / παρεμβάσεων στις οποίες η απασχόληση που δημιουργείται κατά τη διάρκεια υλοποίησης είναι σημαντική, είναι αυτές του ΘΑΠ 3, 4 και 5:

- 3.1.1 Διευκόλυνση της πρόσβασης των νέων στην απασχόληση
3.1.2 Διευκόλυνση της πρόσβασης των γυναικών στην απασχόληση
3.1.3 Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση σε μακροχρόνια άνεργους και λοιπές ευπαθείς κοινωνικές ομάδες
3.1.6 Συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση ανέργων βάσει στοχευμένης ηλικιακής και κλαδικής προσέγγισης
3.1.7 Τοπικά σχέδια για την απασχόληση, προσαρμοσμένα στις ανάγκες των τοπικών αγορών εργασίας
3.2.1 Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής
4.1.1 Παρεμβάσεις για την κοινωνικο-οικονομική ένταξη ευπαθών ομάδων
4.1.2 Πρόληψη του ιδρυματισμού και του στιγματισμού ΑμεΑ (οργάνωση και λειτουργία Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης – ΣΥΔ)
4.3.1 Ενέργειες στήριξης ατόμων που χρήζουν βοήθειας (ΚΗΦΗ)
5.1.1 Ψυχοκοινωνική Αποκατάσταση - Πρόληψη της χρονιοποίησης των νέων περιστατικών - Αποκατάσταση ατόμων με προβλήματα ψυχικής υγείας που διαβιούν στην κοινότητα
5.1.2 Εξασφάλιση του συνεχούς της φροντίδας - Μετασχηματισμός Ψυχιατρικών Νοσοκομείων - Ολοκλήρωση της κάλυψης των αναγκών περίθαλψης σε κοινοτικές δομές.
5.1.3 Κατάρτιση επαγγελματιών ψυχικής υγείας και στελεχών άλλων τομέων
5.1.4 Ανάπτυξη και υλοποίηση οριζόντιων και διατομεακών προγραμμάτων πρόληψης - Παρακολούθηση, προτυποποίηση, αξιολόγηση και πιστοποίηση υπηρεσιών ψυχικής υγείας. -Διοικητική, λειτουργική και επιστημονική υποστήριξη των Τομεακών Επιτροπών Ψυχικής Υγείας
5.2.1 Μηχανισμός Υποστήριξης και Δράσεις για την υποστήριξη της υλοποίησης των δράσεων Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας
5.2.2 Διασφάλιση ποιότητας με ανάπτυξη προγραμμάτων διαπίστευσης και πιστοποίησης - Ανάπτυξη Θεραπευτικών Πρωτοκόλλων
5.2.4 Εκπαίδευση & Κατάρτιση του Προσωπικού όλων των βαθμίδων και υπηρεσιών Υγείας
5.3.1 Υπηρεσίες και δράσεις ενίσχυσης της διοικητικής ικανότητας Φορέων και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας
5.3.2 Ανάπτυξη συστήματος παρακολούθησης δεικτών Υγείας
5.3.3 Θεματικά προγράμματα και εφαρμογή Σχεδίων Δράσης για την πρόληψη και προαγωγή της Δημόσιας Υγείας του πληθυσμού της χώρας, καθώς και ειδικών κατηγοριών πληθυσμού

G.4 Απαντήσεις στα αξιολογητικά ερωτήματα της ενότητας C

Ποια είναι τα αποτελέσματα από την υλοποίηση του Προγράμματος έως τώρα και σε ποιό βαθμό έχουν επιτευχθεί οι ποιοτικοί, ποσοτικοί και χρηματοδοτικοί του στόχοι, στη βάση των αρχικά τεθέντων στόχων εισροών, εκροών, αποτελεσμάτων καθώς και επιπτώσεων; (Αξ. Ερ. Γ1)

Από την ανάλυση της χρηματοοικονομική πορείας υλοποίησης του ΕΠΑΝΑΔ μέχρι και 30/6/2012 διαπιστώνονται τα ακόλουθα βασικά συμπεράσματα αναφορικά με την μέχρι σήμερα εφαρμογή του:

Έχουν εκδοθεί προσκλήσεις συνολικού προϋπολογισμού 3.363.050.515,00 €. Το ποσό αυτό ανέρχεται σε 126% της εγκεκριμένης Δημόσιας Δαπάνης ενώ μειώνεται σε 123% σε σύμφωνα με την εγκριθείσα πρόταση αναθεώρησης. Σε κάθε περίπτωση, η υπερδέσμευση των προσκλήσεων κρίνεται λογική ώστε να υπάρχει η μεγαλύτερη δυνατή ασφάλεια ότι ο συνολικός προϋπολογισμός του Προγράμματος θα εξειδικευτεί σε έργα και τελικά θα απορροφηθεί.

Αναφορικά με τις **εντάξεις του Προγράμματος**, έχουν ενταχθεί 980 έργα μη κρατικών ενισχύσεων και 31.649 έργα κρατικών ενισχύσεων, ενώ ο συνολικός προϋπολογισμός τους ανέρχεται σε 2.407.551.359 €. Το ποσό αυτό ανέρχεται σε 90,55% της εγκεκριμένης Δημόσιας Δαπάνης ενώ με βάση την πρόταση αναθεώρησης το ποσοστό ανέρχεται σε 87,84%. Το ποσοστό αυτό, ως ένδειξη ενεργοποίησης του Ε.Π. κρίνεται ικανοποιητικό ενώ αξιοσημείωτη είναι και η αύξηση που έχουν σημειώσει οι εντάξεις σε σχέση με την 31/12/2011. Ειδικότερα, κατά το τελευταίο εξάμηνο αυξήθηκαν οι εντάξεις κατά 625εκ ευρώ περίπου ενώ εντάχθηκαν και 1436 έργα επιπλέον.

Σε επίπεδο **νομικών δεσμεύσεων**, ο π/υ ανέρχεται σε 1.441.202.584 € ήτοι 54,20% σε επίπεδο προγραμματικής δημόσιας δαπάνης και 52,58% βάσει της πρότασης αναθεώρησης. Σημειώνεται οι συμβασιοποιήσεις αυξήθηκαν κατά 158 εκ ευρώ περίπου σε σχέση με 31/12/2011.

Οι **δαπάνες** του Προγράμματος ανέρχονται σε 894.520.430 € που σημαίνει ότι η μέχρι την 30/6/2012 απορρόφηση του ΕΠΑΝΑΔ επί της Προγραμματικής Δημόσιας Δαπάνης του ανέρχεται σε 33,64%, αυξημένες κατά 185 εκ σε σχέση με τη περίοδο 31/12/2011.

Παράλληλα και όσον αφορά στην εφαρμογή του κανόνα n+3, με βάση τις «προσαρμοσμένες» ετήσιες δεσμεύσεις, έως και το έτος 2010 και n+2 για τα έτη 2011 - 2013 αλλά και την μείωση του στόχου n+3 του 2011 (ετήσιες δεσμεύσεις 2008) κατά το ποσό των προκαταβολών του Προγράμματος με ισόποση μεταφορά τους στον στόχο του 2015 (επιπλέον των ετήσιων δεσμεύσεων του 2013) υπολογίζονται οι ετήσιοι στόχοι (υποχρεώσεις) δαπανών του ΕΠΑΝΑΔ. Ο ακόλουθος Πίνακας παρουσιάζει τους ετήσιους στόχους πιστοποιημένων δαπανών του Προγράμματος

Στόχος απορρόφησης σύμφωνα με τον κανόνα n+2/n+3 (με προκαταβολή)

	2011	2012	2013	2014	2015
ΕΤΗΣΙΑ ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ	228.624.280	617.628.687	1.366.258.272	1.730.857.574	2.260.000.000
ΕΤΗΣΙΑ ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	270.876.423	729.712.959	1.610.536.062	2.038.312.818	2.658.823.845

Επιπλέον, έχει υπολογιστεί και ο ετήσιος στόχος δαπανών ανά κατηγορία επιλέξιμων περιφερειών αλλά και συγκεντρωτικά για το πρόγραμμα. Ο ακόλουθος Πίνακας παρουσιάζει τον ετήσιο στόχο δαπανών ανά Στόχο (Στόχο 1: Σύγκλισης και Στόχο 2: Περιφερειακής ανταγωνιστικότητας και απασχόλησης) του ΕΠΑΝΑΔ και συγκεντρωτικά με βάση τον κανόνα n+2/n+3 καθώς και τυχόν απόκλιση μεταξύ δαπανών μέχρι 30/6/2012 και στόχου 2012 προκειμένου να μην υπάρξει απώλεια πόρων.

		2011	2012	2013	2014	2015	Δαπάνες μέχρι 30/6/2012	Απόκλιση στόχου	Δαπάνες μέχρι 27/12/2012	Απόκλιση στόχου
ΚΣ	ΣΤΟΧΟΣ 1	211.352.205	583.232.784	1.314.423.690	1.673.142.404	2.191.205.707	695.213.365	-111.980.581	752.239.577	-169.006.793
	ΣΤΟΧΟΣ 2	17.272.075	34.395.903	51.834.582	57.715.169	68.794.293	42.094.641	-7.698.738	43.583.981	-9.188.078
	ΣΥΝΟΛΟ ΚΣ	228.624.280	617.628.687	1.366.258.272	1.730.857.573	2.260.000.000	737.308.006	-119.679.319	795.823.558	-178.194.871
ΔΔ	ΣΤΟΧΟΣ 1	250.556.335	689.247.191	1.549.554.200	1.970.412.619	2.577.889.383	843.774.514	-154.527.323	975.465.859	-286.218.668
	ΣΤΟΧΟΣ 2	20.320.088	40.465.768	60.981.861	67.900.199	80.934.462	50.745.917	-10.280.149	54.493.958	-14.028.190
	ΣΥΝΟΛΟ ΔΔ	270.876.423	729.712.959	1.610.536.061	2.038.312.818	2.658.823.845	894.520.430	-164.807.471	1.029.959.817	-300.246.858

Από τα στοιχεία του παραπάνω πίνακα καθίσταται προφανές ότι δεν υπάρχει κίνδυνος απώλειας πόρων από την εφαρμογή του κανόνα $n+2/n+3$ για το 2012, καθώς ήδη από το πρώτο εξάμηνο του 2012 είχε καλυφθεί ο απαιτούμενος Στόχος. Συγκεκριμένα, το ΕΠ ΑΝΑΔ ξεπέρασε (από το Α εξάμηνο του 2012) το στόχο του $N+3$ για το 2012 που ήταν 617.628.687 € κοινοτικής συνδρομής σε πιστοποιημένες δαπάνες, φθάνοντας σε πληρωμές τα 737.308.006€. Επισημαίνεται ότι λόγω της πρότασης αναθεώρησης αναμένεται να τροποποιηθεί και η στοχοθεσία σύμφωνα με τον κανόνα $n+2/n+3$, χωρίς ωστόσο να διαφαίνεται και πάλι κίνδυνος απώλειας πόρων (ήδη έχει ξεπεραστεί κατά 178 εκ ο στόχος κοινοτικής συνδρομής για το 2012).

Εντοπίζονται και πού σημαντικές αποκλίσεις των πραγματοποιήσεων σε σχέση με τους αρχικούς ποιοτικούς και ποσοτικούς στόχους; Ποιες είναι οι βασικές αιτίες; (Αξ. Ερ. Γ2)

Στον Άξονα Προτεραιότητας 1 «Συστημικές παρεμβάσεις» δεν παρουσιάζεται υπερδέσμευση πόρων στις προσκλήσεις των επιμέρους Κατηγοριών Παρέμβασης/ Πράξεων αλλά υστέρηση ενεργοποίησης σε συγκεκριμένες κατηγορίες πράξεων που παρουσιάζουν ως την περίοδο αναφοράς μηδενική υλοποίηση όπως στην ΚΠ 1.1.3 «Εφαρμογή συστήματος Συμβουλευτικής στο πλαίσιο της δια βίου μάθησης - (Συμβουλευτική Επαγγελματικού Προσανατολισμού)- Σύστημα 6 ΕΣΣΕΕΚΑ» και στην ΚΠ 1.1.4 «Ανάπτυξη ικανοτήτων για τη δημιουργία πολιτικών και προγραμμάτων στους σχετικούς τομείς του ΕΚΤ και σε ολοκληρωμένες δράσεις Τοπικής Ανάπτυξης και ειδική στήριξη των κοινωνικοοικονομικών φορέων συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων». Μηδενική ενεργοποίηση εμφανίζεται στην ΚΠ 1.1.10 Εκπόνηση θεσμικού, κανονιστικού και διοικητικού πλαισίου με σκοπό την προώθηση ενός βιώσιμου συστήματος σχετικά με το Πρόγραμμα "Βοήθεια στο Σπίτι" αλλά η εικόνα αυτή αναμένεται να βελτιωθεί άμεσα καθώς η παρέμβαση αυτή εξειδικεύθηκε εντός του α εξαμήνου του έτους 2012.

Στον Θεματικό Άξονα Προτεραιότητας 2 «Ενίσχυση της Προσαρμοστικότητας του Ανθρώπινου Δυναμικού και των Επιχειρήσεων» επίσης δεν παρατηρείται μέχρι την περίοδο αναφοράς υπερδέσμευση πόρων και ομοίως με τον Άξονα 1 παρατηρούνται αρκετές ανενεργές επιμέρους Κατηγορίες Παρέμβασης/ Πράξεων: 2.3.1 Προώθηση νέων και καινοτόμων μορφών απασχόλησης καθώς και νέων μορφών οργάνωσης της εργασίας 2.3.4 Διευκόλυνση της γεωγραφικής και επαγγελματικής κινητικότητας εργαζομένων 2.3.5 Αντιμετώπιση ομαδικών απωλειών θέσεων εργασίας, 2.3.6 Ανάπτυξη και Διάχυση της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης στις Επιχειρήσεις και 2.3.7 Προώθηση της προσαρμοστικότητας και της εξέλιξης των εργαζομένων γυναικών, μέσω της παροχής κινήτρων στις επιχειρήσεις και της κινητοποίησης των κοινωνικών εταίρων. Το σύνολο δεσμευμένου προϋπολογισμού στις ανωτέρω ανενεργές Κατηγορίες πράξεων αφορά το 5% της προγραμματικής δημόσιας δαπάνης του Άξονα 2. Οι σημαντικές από πλευράς προϋπολογιστικής βαρύτητας κατηγορίες πράξεων εμφανίζουν ικανοποιητική ενεργοποίηση όπως η ΚΠ 2.2.1 «Κατάρτιση εργαζομένων και προώθηση σύγχρονων τεχνικών δια βίου μάθησης στις Επιχειρήσεις» που δεσμεύει το σημαντικότερο μέγεθος πόρων του Άξονα (περί το 92,9% των διαθέσιμων πόρων).

Στον Θεματικό Άξονα Προτεραιότητας 3 «Διευκόλυνση της πρόσβασης στην Απασχόληση» εμφανίζεται εκ διαμέτρου αντίθετη εικόνα από την άποψη της υπερδέσμευσης πόρων. Ο προϋπολογισμός των ενταγμένων πράξεων προς τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του ΘΑΠ ανέρχεται στο 117,1%. Η πλειονότητα των πράξεων του Άξονα έχουν ενεργοποιηθεί σε ποσοστό άνω του 100%. Σημαντική υπερδέσμευση πόρων από πλευράς προσκλήσεων εντοπίζεται στην ΚΠ 3.1.3 Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση σε μακροχρόνια άνεργους και λοιπές ευπαθείς κοινωνικές ομάδες με 152,7%, στην ΚΠ 3.2.1 Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής

155,9% και στην ΚΠ 3.1.7 Τοπικά σχέδια για την απασχόληση, προσαρμοσμένα στις ανάγκες των τοπικών αγορών εργασίας 206,8%.

Στον **Θεματικό Άξονα Προτεραιότητας 4 «Πλήρης ενσωμάτωση του Ανθρώπινου Δυναμικού σε μια κοινωνία ίσων ευκαιριών»** εμφανίζεται μηδενική ενεργοποίηση στην ΚΠ 4.2.1 Ενίσχυση σχεδίων δράσης στον τομέα της κοινωνικής οικονομίας για τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης. Σχεδιασμός και υλοποίηση εξειδικευμένων προγραμμάτων κατάρτισης και συμβουλευτικής σε θέματα οργάνωσης και διοίκησης κοινωνικής οικονομίας. Η κατηγορία πράξης 4.1.4 Τοπικές δράσεις κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες ομάδες ενεργοποιήθηκε εντός του 1^{ου} εξαμήνου του 2012. Οι σημαντικές από πλευράς προϋπολογιστικής βαρύτητας κατηγορίες πράξεων του Άξονα εμφανίζουν ικανοποιητική ενεργοποίηση. Η ΚΠ 4.1.1 Παρεμβάσεις για την κοινωνικό-οικονομική ένταξη ευπαθών ομάδων που δεσμεύει προγραμματικά 150.965.563,00 € παρουσιάζει υπερδέσμευση 128,3%.

Ποιοί είναι οι στόχοι στους οποίους εκτιμάται χαμηλός βαθμός επίτευξης για το τέλος της προγραμματικής περιόδου και ποιές εκτιμάται ότι θα πρέπει να είναι οι απαραίτητες διορθωτικές παρεμβάσεις προκειμένου να ανατραπεί η τάση αυτή; (Αξ. Ερ. Γ3)

Με βάση την αποτύπωση της φυσικής υλοποίησης των επιχειρησιακών δεικτών από την πρόοδο υλοποίησης των ενταγμένων πράξεων έως 30.06.2012 διαπιστώνεται χαμηλός επίτευξης στόχων στους ακόλουθους επιχειρησιακούς δείκτες.

Άξονες Προτεραιότητας 1, 2, 3: Συστημικές Παρεμβάσεις

- Πλήθος Ολοκληρωμένων Συστημικών Παρεμβάσεων – Ποσοστό επίτευξης 9,1%

Άξονες Προτεραιότητας 4,5,6: Ενίσχυση της προσαρμοστικότητας του ανθρώπινου δυναμικού και των επιχειρήσεων (ΘΑΠ 2)

- Αριθμός εργαζομένων (εκτός των δημοσίων υπαλλήλων και των εκπαιδευτικών) και αυτοαπασχολούμενων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης – Ποσοστό επίτευξης 7,5%

Άξονες Προτεραιότητας 7,8,9: Διευκόλυνση της Πρόσβασης στην Απασχόληση (ΘΑΠ 3)

- Αριθμός ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης (Κατάρτιση, STAGE, ΝΘΕ, ΝΕΕ) – Ποσοστό επίτευξης 21,5%
- Αριθμός ανέργων που συμμετείχαν σε ενέργειες κατάρτισης – Ποσοστό επίτευξης 18,6%
- Αριθμός εγγεγραμμένων ανέργων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης και λαμβάνουν πιστοποίηση. – Ποσοστό επίτευξης 20,7%

Άξονες Προτεραιότητας 10,11,12: Πλήρης Ενσωμάτωση του συνόλου του Ανθρώπινου Δυναμικού σε μια κοινωνία ίσων ευκαιριών (ΘΑΠ 4)

- Αριθμός ανέργων ευπαθών κοινωνικά ομάδων που ωφελούνται από δράσεις ΕΚΤ – Ποσοστό επίτευξης 16,2%
- Παρεμβάσεις πρόληψης ιδρυματισμού ΑμεΑ (Αριθμός ΣΥΔ) – Ποσοστό επίτευξης 30%

Άξονες Προτεραιότητας 13,14,15: Εδραίωση της μεταρρύθμισης στον Τομέα της Ψυχικής Υγείας, ανάπτυξη της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και προάσπιση της Δημόσιας Υγείας του πληθυσμού (ΘΑΠ 5)

- Λειτουργία νέων δομών ψυχ. υγείας στην κοινότητα – Ποσοστό επίτευξης 34,9%
- Πλήθος στελεχών ψυχικής υγείας που συμμετείχαν σε ενέργειες κατάρτισης – Ποσοστό επίτευξης 37,1%
- Λειτουργία νέων ή επεκτεινόμενων Ψυχιατρικών Τμημάτων σε γενικά νοσοκομεία – Ποσοστό επίτευξης 33,3%
- Πλήθος θέσεων εργασίας, που συγχρηματοδοτούνται – Ποσοστό επίτευξης 5,1%

Άξονες Προτεραιότητας 16,17,18: Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής (ΘΑΠ 6)

- Αριθμός εκδηλώσεων (ενεργειών ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης) . – Ποσοστό επίτευξης 26,7%

Οι βασικές διορθωτικές παρεμβάσεις προκειμένου να ανατραπεί ο χαμηλός βαθμός επίτευξης των επιχειρησιακών δεικτών του προγράμματος είναι οι ακόλουθες:

- Επιτάχυνση των ρυθμών ένταξης των πράξεων και υλοποίησης των δράσεων οι οποίες είναι σε εξέλιξη
- Ενδεχόμενος ανασχεδιασμός των συγκεκριμένων πράξεων με χαμηλούς δείκτες υλοποίησης σε συνάρτηση με τους δείκτες αξιολόγησης οικονομικού και φυσικού αντικείμενου.

Ποιές εκτιμάται ότι είναι οι προβλέψεις αναφορικά με την επίτευξη των ποιοτικών, ποσοτικών και χρηματοδοτικών στόχων του ΕΠ έως το τέλος της περιόδου προγραμματισμού; (Αξ. Ερ. Γ4)

Όπως προαναφέρθηκε το πρόγραμμα κατάφερε να επιτύχει το στόχο για το 2012 ωστόσο θεωρείται πολύ δύσκολο να επαναληφθεί βάσει του μέσου ετήσιου ρυθμού απορρόφησης ο στόχος του κανόνα $n+2/n+3$ για τα επόμενα έτη. Επιπλέον, ο στόχος δαπανών με βάση τον κανόνα $n+2/n+3$ για το 2013 είναι σχεδόν υπερδιπλάσιος του 2012 (1,6 δις € σε σχέση με τα 729 εκ €) γεγονός που από μόνο του καθιστά την επίτευξή του ιδιαίτερα δυσχερή. Κατά συνέπεια απαιτείται μια ρεαλιστική ανάλυση τόσο των προβλέψεων δαπανών του 2013 όσο της απορροφητικότητας του ΕΠ μέχρι την λήξη του. Η ανάλυση αυτή βασίζεται και πραγματοποιείται με τις παραπάνω μεθόδους:

- Την χρήση και προβολή του μέχρι σήμερα μέσου ετήσιου ρυθμού απορρόφησης σταθερά στα επόμενα έτη - απαισιόδοξο σενάριο.
- Την χρήση και προβολή του ρυθμού απορρόφησης του 2012 σταθερά στα επόμενα έτη - απαισιόδοξο σενάριο.
- Την χρήση και προβολή του ρυθμού απορρόφησης του 2012 στα επόμενα έτη στο οποίο συνυπολογίζοντας, βάσει εμπειρικών στοιχείων εξέλιξης της απορρόφησης αντίστοιχων ΕΠ του ΕΚΤ, ότι όσο το πρόγραμμα πλησιάζει στη λήξη του αυξάνεται και ο ρυθμός απορρόφησης (αυξημένος ο ρυθμός απορρόφησης του 2012 κατά 15% το 2014 και κατά 30% το 2015)- αισιόδοξο και ρεαλιστικό σενάριο.

Το Σενάριο 1 θεωρείται εξαιρετικά απαισιόδοξο και δυσσώινο καθώς εκτός της μη επίτευξης του κανόνα $n+2/n+3$ για το 2013, αναμένεται να μην απορροφηθεί και το σύνολο της προγραμματικής δημόσιας δαπάνης προ αναθεώρησης (θεωρείται αυτονόητο ότι δεν θα απορροφηθεί και η αναθεωρημένη προγραμματική δημόσια δαπάνη).

Η χρήση του ρυθμού απορρόφησης του 2012 σταθερά στα επόμενα έτη (σενάριο 2) επιτυγχάνει το στόχο για το $n+2$ ωστόσο διαφαίνεται αυξανόμενος ο κίνδυνος να μην απορροφηθεί στο σύνολο του η προγραμματική δημόσια δαπάνη.

Το εν λόγω σενάριο θεωρείται επιτεύξιμο καθώς βάσει εμπειρικών στοιχείων αυξάνεται σταδιακά ο ρυθμός απορρόφησης όσο πλησιάζει η λήξη του. Σύμφωνα με αυτό οι δαπάνες του προγράμματος αναμένεται να ξεπεράσουν το 100% της προγραμματικής δημόσιας δαπάνης του προγράμματος, γεγονός που φανερώνει ότι και η ενίσχυση του ΕΠ ΑΝΑΔ με 81 εκ ευρώ από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Διοικητική Μεταρρύθμιση» στο πλαίσιο της πρότασης αναθεώρησης, αναμένεται να απορροφηθεί στο σύνολο της ενώ καλύπτεται και ο στόχος $n+2$ για το 2013. Το παραπάνω σενάριο ενισχύεται και με το γεγονός ότι από το 2013 αναμένεται να προκύψουν σημαντικές δαπάνες έργων που μέχρι τώρα παρέμειναν σε επίπεδο ένταξης όπως: Κοινωνική Εργασία, ΤοπΣΑ, ΤοπΕΚΟ κλπ.

Πως αξιολογείται η συνεισφορά του ΕΠ στην επίτευξη των στόχων του Μνημονίου Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής (Αξ. Ερ. Γ5)

Για το έτος 2012 ο στόχος που είχε τεθεί για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» ανέρχεται στην απορρόφηση Δημόσιας Δαπάνης ύψους 448.947.400,00 €, εκ των οποίων 426.500.000,00 € αφορούν στη κοινοτική συνδρομή του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου.

Στο πλαίσιο αυτό οι δαπάνες συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης του ΕΠΑΝΑΔ για το διάστημα 01-01-2012 έως 30-06-2012 ανήλθαν στο ποσό των 185.019.417 € αποκλίνοντας κατά

263.927.983 €, ήτοι απόκλιση 58,8 % από τους στόχους του Μνημονίου Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής για το έτος 2012.

Η πορεία υλοποίησης του προγράμματος σε σχέση με την επίτευξη των στόχων του Μνημονίου κρίνεται ικανοποιητική, παρά την παρατηρούμενη απόκλιση, δεδομένου ότι αφορούν στο 1^ο εξάμηνο του 2012 και σύμφωνα με τις προβλέψεις δαπανών έως το τέλος του 2012 αναμένεται να επιτευχθούν οι στόχοι, λαμβάνοντας υπόψη το ρυθμό απορρόφησης του προγράμματος από την έναρξή του μέχρι και σήμερα, ο οποίος ανά έτος βαίνει αυξανόμενος και ιδίως κατά το τελευταίο τρίμηνο κάθε εξεταζόμενου έτους.

Πώς οι ποσοτικοί στόχοι του Προγράμματος συνέβαλλαν έως τώρα στην επίτευξη των ποσοτικών στόχων του ΕΣΠΑ; Πόσο αποτελεσματική κρίνεται η συμβολή αυτή; (Αξ. Ερ. Γ6)

Το ΕΠΑΝΑΔ συνεισφέρει σημαντικά στην επίτευξη των ποσοτικών στόχων των δεικτών στους δείκτες του ΕΣΠΑ, εκ των οποίων οι εξής οκτώ (8) αποτελούν και δείκτες του ΕΣΠΑ:

- Αύξηση ποσοστού εργαζομένων (εκτός των δημοσίων υπαλλήλων και των εκπαιδευτικών) και αυτοαπασχολούμενων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης επί του συνόλου των εργαζομένων και αυτοαπασχολούμενων (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ)/ Κωδικός Δείκτη: 5010 & 5011
- Ποσοστό εργαζομένων/ αυτοαπασχολούμενων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης και λαμβάνουν πιστοποίηση επί του συνόλου των καταρτισθέντων (εργαζομένων/ αυτοαπασχολούμενων) (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ) / Κωδικός Δείκτη: 5013
- Αριθμός γυναικών που ωφελούνται από υποστηρικτικά μέτρα για τη συμφιλίωση της επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής. (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ) / Κωδικός Δείκτη: 5025
- Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων νέων (15-24 ετών) που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης πριν συμπληρώσουν 6 μήνες ανεργίας (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ)/ Κωδικός Δείκτη 5019
- Ποσοστό εγγεγραμμένων μακροχρόνια ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του συνόλου των εγγεγραμμένων μακροχρόνια ανέργων που αναζητούν εργασία (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ) / Κωδικός Δείκτη: 5028
- Ποσοστό ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του ετήσιου μέσου όρου των εγγεγραμμένων ανέργων που αναζητούν εργασία. (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ)/ Κωδικός Δείκτη: 5037
- Αριθμός ανέργων ευπαθών κοινωνικά ομάδων που ωφελούνται από δράσεις ΕΚΤ (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ) /Κωδικός Δείκτη: 5049
- Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων ευπαθών κοινωνικά ομάδων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης (προκατάρτιση, κατάρτιση, ΝΘΕ, ΝΕΕ, STAGE, ολοκληρωμένες παρεμβάσεις) (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ) /Κωδικός Δείκτη: 5052

Όσον αφορά στην πορεία υλοποίησης του ΕΠΑΝΑΔ ως προς την επίτευξη των δεικτών του ΕΣΠΑ αυτή διαμορφώνεται ως εξής:

Τίτλος Δείκτη	Είδος δείκτη (Ε: Εκρών / Α: Αποτελέσματος)	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή Υλοποίησης 30.06.2012	Τιμή Στόχος ΕΠΑΝΑΔ (παλιό)	Τιμή Στόχος ΕΠΑΝΑΔ (νέο)
1	2	3	4	5	6	7
Ποσοστό εργαζομένων (εκτός των δημοσίων υπαλλήλων και των εκπαιδευτικών) και αυτοαπασχολούμενων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης επί του συνόλου των εργαζομένων και	A	5010 & 5011	%	0,70	7	4

Τίτλος Δείκτη	Είδος δείκτη (Ε: Εκροών / Α: Αποτελέσματος)	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή Υλοποίησης 30.06.2012	Τιμή Στόχος ΕΠΑΝΑΔ (παλιό)	Τιμή Στόχος ΕΠΑΝΑΔ (νέο)
1	2	3	4	5	6	7
αυτοαπασχολουμένων (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ)						
Ποσοστό εργαζομένων/ αυτοαπασχολουμένων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης και λαμβάνουν πιστοποίηση επί του συνόλου των καταρτισθέντων (εργαζομένων/ αυτοαπασχολουμένων) (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ)	A	5013	%	0,0	20	20
Αριθμός γυναικών που ωφελούνται από υποστηρικτικά μέτρα για τη συμφιλίωση της επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής. (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ) ανά έτος	E	5025	Αριθμός	17.450	15.700	17.900
Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων νέων (15-24 ετών) που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης πριν συμπληρώσουν 6 μήνες ανεργίας (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ)	A	5019	%	5,17	100	-
Ποσοστό εγγεγραμμένων μακροχρόνια ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του συνόλου των εγγεγραμμένων μακροχρόνια ανέργων που αναζητούν εργασία (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ)	A	5028	%	4,48	25	20
Ποσοστό ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του ετήσιου μέσου όρου των εγγεγραμμένων ανέργων που αναζητούν εργασία. (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ)	A	5037	%	9,41	10	10
Αριθμός ευπαθών κοινωνικά ομάδων που ωφελούνται από δράσεις ΕΚΤ (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ)	E	5049	Αριθμός	8.653	53.500	53.500

Τίτλος Δείκτη	Είδος δείκτη (Ε: Εκροών / Α: Αποτελέσματος)	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή Υλοποίησης 30.06.2012	Τιμή Στόχος ΕΠΑΝΑΔ (παλιό)	Τιμή Στόχος ΕΠΑΝΑΔ (νέο)
1	2	3	4	5	6	7
Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων ευπαθών κοινωνικά ομάδων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης (κατάρτιση, ΝΘΕ, ΝΕΕ, STAGE) (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ)	A	5052	%	19,79	15	15

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω δεδομένα προτείνονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις ως προς τις τιμές στόχου των δεικτών ΕΣΠΑ:

- **Αύξηση ποσοστού εργαζομένων (εκτός των δημοσίων υπαλλήλων και των εκπαιδευτικών) και αυτοαπασχολούμενων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης επί του συνόλου των εργαζομένων και αυτοαπασχολούμενων (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ) (Κωδ. 5010 & 5011).** Η τιμή στόχος του δείκτη μειώνεται σε 4% λόγω ελάττωσης του αριθμού των ωφελούμενων (ένεκα μείωσης των πόρων που το ΕΠΑΝΑΔ εφεξής κατανέμει σε δράσεις προς εργαζόμενους) και μείωσης του συνολικού πληθυσμού των εργαζομένων και αυτοαπασχολούμενων. Σε κάθε περίπτωση η μείωση του σχετικού δείκτη εκροών 5008 επηρεάζει την τιμή στόχο του υπό εξέταση συνδεδεμένου δείκτη αποτελέσματος.
- **Αριθμός γυναικών που ωφελούνται από υποστηρικτικά μέτρα για τη συμφιλίωση της επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής. (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ) (Κωδ. 5025).** Η τιμή στόχος του δείκτη αυξάνεται σε 17.900 ωφελούμενες γυναίκες και κρίνεται εφικτή, σύμφωνα με την υλοποίηση των ενταγμένων πράξεων της Κ.Π. που τροφοδοτεί το δείκτη και από την μέχρι σήμερα υλοποίηση διαμορφώνεται στις 17.600 ωφελούμενες γυναίκες ανά έτος.
- **Ποσοστό εγγεγραμμένων ανέργων νέων (15-24 ετών) που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης πριν συμπληρώσουν 6 μήνες ανεργίας (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ) (Κωδ. 5019).** Προτείνεται ο εν λόγω δείκτης, που προέκυψε από τα Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου το Μάρτιο του 2006, να καταργηθεί καθώς πλέον -λόγω δυσκολιών μέτρησης - ωριμάζουν, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, μεθοδολογικές προσεγγίσεις για τον προσδιορισμό καταλληλότερου δείκτη. Ειδικότερα προτείνεται αντί των αποτελεσμάτων να μετρούνται εκροές και συγκεκριμένα να προστεθεί δείκτης εκροών που να μετράει τον αριθμό των εγγεγραμμένων ανέργων νέων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης (βλέπε πρόταση νέου δείκτη εκροών: Αριθμός εγγεγραμμένων ανέργων ηλικιακά νέων και νεοεισερχόμενων στην αγορά εργασίας, που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης).
- **Ποσοστό εγγεγραμμένων μακροχρόνια ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του συνόλου των εγγεγραμμένων μακροχρόνια ανέργων που αναζητούν εργασία (ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΠΑ) (Κωδ. 5028).** Η τιμή στόχος του δείκτη μειώνεται σε 20% και θεωρείται εφικτή, εάν θεωρηθεί ότι το σύνολο των πόρων με τους οποίους ενισχύονται οι ΑΠ 7,8,9 θα κατευθυνθεί προς όφελος των ηλικιακά νέων ανέργων οπότε συνακόλουθα απομειώνονται οι πόροι προς τους μακροχρόνια ανέργους.

Εκτιμάται ότι μπορούν να επιτευχθούν οι ποιοτικοί (Στρατηγικοί, Γενικοί και Ειδικοί) και ποσοτικοί στόχοι του Προγράμματος με τους διατιθέμενους πόρους; (Αξ. Ερ. Γ7)

Ως έννοια, η “οικονομικότητα υλοποίησης του Προγράμματος” αναφέρεται στην επάρκεια ή μη των διατιθέμενων πόρων για την ολοκλήρωση του προγραμματισμένου φυσικού αντικειμένου των πράξεων και για τη δυνατότητα των τεθέντων αναπτυξιακών του στόχων.

Η εκτίμηση της ανάλυσης της οικονομικότητας υλοποίησης του Προγράμματος πραγματοποιείται με βάση τον υπολογισμό του μοναδιαίου κόστους ανά δείκτη εκρών του Προγράμματος σε σχέση με την προγραμματική στοχοθεσία των επιχειρησιακών δεικτών του. Η εκτίμηση του Προγραμματικού Μοναδιαίου Κόστους πραγματοποιείται αντίστοιχα βάσει προϋπολογισμού ανά δείκτη εκρών για το σύνολο των πράξεων. Αν ήταν δυνατή η εκτίμηση του μοναδιαίου αυτού κόστους, τότε θα ήταν δυνατό:

- να υπολογισθεί ο απαιτούμενος προϋπολογισμός για την επίτευξη των στόχων 2015 και να συγκριθεί με τους διαθέσιμους προγραμματικούς πόρους ανά άξονα προτεραιότητας οπότε να αποτιμηθεί η επάρκεια ή η έλλειψη πόρων
- να επανεκτιμηθεί η στοχοθεσία του συνόλου του Προγράμματος για το 2015 με δεδομένο ότι οι πόροι είναι συγκεκριμένοι.

Για την πραγματοποίηση των δύο παραπάνω προσεγγίσεων απαιτούνται στοιχεία προγραμματικής κατανομής πόρων ανά δείκτη εκρών.

Επισημαίνεται ωστόσο ότι κατά τη συγκεκριμένη περίοδο αναφοράς (έως 30.06.2012), η εκτίμηση της οικονομικότητας υλοποίησης του Προγράμματος ήταν ανέφικτη καθώς δεν ήταν δυνατός ο υπολογισμός του μοναδιαίου κόστους. Ο ΣΑ επεχείρησε να προσεγγίσει το πρόβλημα αυτό αξιοποιώντας την φαινόμενη κατανομή των πόρων του Προγράμματος ανά δείκτη εκρών δηλ. την ποσοστιαία κατανομή των προϋπολογισμών ενταγμένων πράξεων ανά δείκτη εκρών με βάση τα στοιχεία υλοποίησης έως τη στιγμή ελέγχου. Με την παραδοχή ότι η κατανομή αυτή παραμένει σταθερή για τον υπόλοιπο χρόνο υλοποίησης του Προγράμματος, επεχείρησε να εκτιμήσει την ενδεχόμενη επάρκεια ή έλλειψη πόρων ανά κατηγορία πράξης ή άξονα προτεραιότητας.

Η προσέγγιση αυτή ωστόσο παρουσιάζει δύο επισφάλειες:

- Η φαινόμενη κατανομή των πόρων ανά δείκτη εκρών δύναται να αποκλί-νει σημαντικά από την πραγματική κατανομή δεδομένου ότι το Πρόγραμμα βρίσκεται σε διαδικασία υλοποίησης την παρούσα στιγμή ελέγχου
- Η φαινόμενη κατανομή πόρων ανά δείκτη εκρών δύναται να μην διατηρείται σταθερή κατά την υλοποίηση του προγράμματος.

Για τους παραπάνω λόγους στην παρούσα έκθεση του ΣΑ δεν ήταν εφικτή η ακριβής εκτίμηση της οικονομικότητας υλοποίησης του προγράμματος. Κατά συνέπεια δεν ήταν δυνατή ούτε η εκτίμηση των απαιτούμενων εφεξής πόρων για την επίτευξη των προγραμματικών στόχων του Προγράμματος.

Εξίσου σημαντικό πρόβλημα για τον ΣΑ απετέλεσε το γεγονός ότι κατά τη στιγμή ελέγχου δεν υπήρχαν διαχειριστικώς ολοκληρωμένες πράξεις οι οποίες θα επέτρεπαν τη μέτρηση του απολογιστικού μοναδιαίου κόστους (δηλ. του ηλίκου των τελικών πληρωμών προς τις τελικά πραγματοποιηθείσες εκροές) για ορισμένους δείκτες εκρών. Εάν είχε υπολογισθεί το απολογιστικό μοναδιαίο κόστος θα μπορούσε να συγκριθεί με το προγραμματικό μοναδιαίο κόστος και να σχολιασθεί η οικονομικότητα της υλοποίησης δηλ. η αποδοτικότητα της υλοποίησης καθώς και η αξιοπιστία του σχεδιασμού.

Πώς πιθανές τροποποιήσεις της αρχικής κατανομής πόρων του ΕΠ στους κωδικούς θέματος προτεραιότητας επηρεάζουν την επίτευξη των ποσοτικών στόχων σε όρους αποδοτικότητας και τις δεσμεύσεις του ΕΣΠΑ σχετικά με το earmarking; (Αξ. Ερ. Γ8)

Σε όρους χρηματοδοτικής προσπάθειας (earmarking) η κατανομή της κοινοτικής συνδρομής του Επιχειρησιακού Προγράμματος στις κατηγορίες παρέμβασης της προτεραιότητας αυτής εμφανίζεται στον ακόλουθο πίνακα:

ΚΩΔ	ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	Προγραμματική Δημόσια Δαπάνη
62	Ανάπτυξη συστημάτων και στρατηγικών διά βίου μάθησης στις επιχειρήσεις· παροχή κατάρτισης και υπηρεσιών στους εργαζομένους για τη βελτίωση της προσαρμοστικότητάς τους στις μεταβολές, προαγωγή της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας	414.058.604,00
63	Σχεδιασμός και προώθηση καινοτόμων και περισσότερο παραγωγικών τρόπων οργάνωσης της εργασίας.	24.500.000,00
64	Ανάπτυξη ειδικών υπηρεσιών για την απασχόληση, την κατάρτιση και τη στήριξη σε συνδυασμό με την αναδιάρθρωση κλάδων και επιχειρήσεων, και ανάπτυξη συστημάτων για την πρόβλεψη των οικονομικών μεταβολών και των μελλοντικών απαιτήσεων όσον αφορά θέσεις απασχόλησης και δεξιότητες	21.000.000,00
65	Εκσυγχρονισμός και ενίσχυση των θεσμικών δομών της αγοράς εργασίας	65.000.000,00
66	Έφαρμογή ενεργητικών και προληπτικών μέτρων στην αγορά εργασίας	1.110.000.000,00
67	Μέτρα ενθάρρυνσης της ενεργού γήρανσης και παράτασης εργασιακής ζωής	2.000.000,00
69	Μέτρα για τη βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και την αύξηση της διαρκούς συμμετοχής και προόδου των γυναικών στην απασχόληση, ώστε να μειωθεί ο διαχωρισμός με βάση το φύλο στην αγορά εργασίας, και για την εναρμόνιση εργασίας και ιδιωτικής ζωής, όπως π.χ. με την ευχερέστερη πρόσβαση στη φροντίδα παιδιών και εξαρτώμενων προσώπων	340.975.985,00
71	Τρόποι για την ενσωμάτωση και την επανένταξη στην απασχόληση μειονεκτούντων ατόμων· καταπολέμηση των διακρίσεων κατά την πρόσβαση και την πρόοδο στην αγορά εργασίας και προαγωγή της αποδοχής της πολυμορφίας στο χώρο εργασίας	579.503.947,00
73	Μέτρα για την αύξηση της συμμετοχής στη διά βίου εκπαίδευση και κατάρτιση, μεταξύ άλλων με τη λήψη μέτρων για τη μείωση του αριθμού των μαθητών που εγκαταλείπουν το σχολείο σε μικρή ηλικία και του διαχωρισμού βάσει του φύλου, και αύξηση της πρόσβασης στη βασική, επαγγελματική και τριτοβάθμια εκπαίδευση και κατάρτιση καθώς και της ποιότητάς τους	51.926.480,00
81	Μηχανισμοί για τη βελτίωση των ορθών πρακτικών και του προγραμματικού σχεδιασμού, παρακολούθηση και αξιολόγηση σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και δημιουργία ικανότητας όσον αφορά την εφαρμογή πολιτικών και προγραμμάτων	60.000.000,00
85	Προετοιμασία, εφαρμογή, παρακολούθηση, επιθεώρηση	10.000.000,00
86	Αξιολόγηση και μελέτες· ενημέρωση και επικοινωνία	37.858.829,00

Παρακάτω παρουσιάζεται η αποτίμηση της χρηματοοικονομικής προόδου του συνόλου του ΕΠΑΝΑΔ ανά Θεματική Προτεραιότητα. Η προσέγγιση αυτή είναι χρήσιμη προκειμένου να αναδειχθούν οι κατηγορίες δράσεων που εξελίσσονται ομαλά αλλά και να αναδειχθούν αυτές που παρουσιάζουν υστέρηση και θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα για την επίτευξη των διαδικασιών τους.

Πίνακας 103 Χρηματοοικονομική πορεία ΕΠ ανά ΚΘΠ

ΚΘΠ	Εντάξεις	ΝΟΔΕ	Δαπάνες	% Απορρόφησης σε επίπεδο εντάξεων
62	128.148.513	104.227.883	17.788.345	13,88%
63	1.158.500	1.083.756	120.073	10,36%
64	0	0	0	0,00%
65	1.585.350	288.212	18.819	1,19%
66	1.119.627.460	790.649.715	534.968.765	47,78%
67	2.000.000	0	0	0,00%
69	606.097.532	408.881.988	275.915.919	45,52%
71	475.477.660	91.415.159	48.765.775	10,26%
72	0	0	0	0,00%
73	10.756.000	3.922.000	3.915.000	36,40%
81	39.151.320	28.985.981	7.579.694	19,36%
85	4.970.127	2.567.175	990.919	19,94%
86	18.578.896	9.180.716	4.457.121	23,99%
ΣΥΝΟΛΟ	2.407.551.359	1.441.202.584	894.520.430	37,15%

Πηγή: Αναφορά ΟΠΣ 30/6/2012

Από τα παραπάνω γίνεται φανερό ότι καλύτερη πορεία υλοποίησης με βάση τις εντάξεις και τις Δαπάνες παρουσιάζουν οι δράσεις ενεργητικών και προληπτικών μέτρων στην αγορά εργασίας (ΚΘΠ 66) και τα μέτρα για την βελτίωση της προσβασιμότητας στην εργασία και την ενδυνάμωση της βιώσιμης εργασιακής συμμετοχής και εξέλιξης της γυναίκας (ΚΘΠ 69). Οι Θεματικές Προτεραιότητες 64 και 72 παραμένουν ανενεργές. Συγκεκριμένα, ο ΚΘΠ 64 αφορά τη συστημική παρέμβαση «Ανάπτυξη και Εφαρμογή Ολοκληρωμένου συστήματος για τον καθορισμό των αναγκών της αγοράς εργασίας», όπου αναμένεται και να ενταχθεί εφόσον κατατεθεί και εγκριθεί το Σχέδιο Δράσης του ΕΙΕΑΔ, ενώ ο ΚΘΠ 72 αφορά τη πιστοποίηση πρότερης μάθησης και επαγγελματικής εμπειρίας στην οποία έχει οριστεί ως ΕΦΔ η ΕΥΔ του ΕΠ Εκπαίδευση και Δια βίου Μάθηση και αναμένεται να γίνει άρση της εκχώρησης.

Πού εντοπίζονται προβλήματα αποδοτικότητας, υπερβάσεων του προϋπολογισμού και του μοναδιαίου κόστους με αποτέλεσμα πιθανή διαφοροποίησή του; (Αξ. Ερ. Γ9)

Ο δείκτης αποδοτικότητας του ΕΠΑΝΑΔ μέχρι 30.06.2012, προκύπτει ίσος με 1,07 τιμή ικανοποιητική, η οποία όμως στο παρόν στάδιο υλοποίησης του Προγράμματος δεν μπορεί να οδηγήσει σε ασφαλή και αξιόπιστα αξιολογικά συμπεράσματα. Ο λόγος για την εκτίμηση αυτή του ΣΑ είναι ότι ο δείκτης αποδοτικότητας του Προγράμματος προκύπτει με στάθμιση από εξίσου επισφαλείς δείκτες σε επίπεδο Άξονα Προτεραιότητας, οι οποίοι με την σειρά τους προκύπτουν από δείκτες αποδοτικότητας σε επίπεδο ΚΠ που, όπως προαναφέρθηκε, **σε πολλές περιπτώσεις απέχουν πολύ από το να δώσουν μια αξιόπιστη εικόνα της οικονομικότητας της υλοποίησης, καθότι επηρεάζονται συστηματικά από την παρατηρούμενη υστέρηση στην αποτύπωση της προόδου του φυσικού αντικείμενου σε σχέση με την καταγραφή των δαπανών** της εκάστοτε κατηγορίας πράξης. Σαν αποτέλεσμα όλοι οι Άξονες Προτεραιότητας του ΕΠΑΝΑΔ παρουσιάζουν αυξομειώσεις αλλά και πλασματικούς δείκτες αποδοτικότητας που κυμαίνονται από 0,91 έως και 3,74.

Τονίζεται ότι η ανάδειξη τέτοιων δεικτών δεν αποτελεί μεθοδολογικό πρόβλημα (η έννοια, άλλωστε, της αποδοτικότητας έχει σαφώς καθορισμένη σημασία και μέθοδο υπολογισμού τόσο στην βιβλιογραφία όσο και στην πρακτική της αξιολόγησης), καθιστά όμως σαφείς τους περιορισμούς στην χρήση δεικτών αποδοτικότητας σε ενδιάμεσα, και ιδίως σε πρώιμα, στάδια υλοποίησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, και σε κάθε περίπτωση όπου διαπιστώνεται συστηματικό και πλασματικό προβάδισμα (π.χ. προκαταβολές) ή υστέρηση (π.χ. καθυστέρηση στην καταγραφή δαπανών ή στην αποπληρωμή) της οικονομικής ολοκλήρωσης σε σχέση με την πρόοδο του φυσικού αντικείμενου.

Πρόσθετα και σε ότι αφορά την **αποτελεσματικότητα του ΕΠΑΝΑΔ, μέχρι τις 30.06.2012, ο σχετικός δείκτης αποτελεσματικότητας υπολογίζεται σε 0,36** (36% σταθμισμένη υλοποίηση του συνολικού φυσικού αντικείμενου του Προγράμματος, τιμή που θα πρέπει να θεωρείται ως οριακά ικανοποιητική για το χρονικό σημείο αναφοράς, με δεδομένο τον χρόνο θεσμικής και οργανωτικής προετοιμασίας που απαιτείται για την ενεργοποίηση ορισμένων πράξεων.

ΕΠΑΝΑΔ 2007-2013: ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ								
ΚΩΔ Θ.Α.Π.	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ ΘΑΠ. ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΥ ΕΠΑΝΑΔ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ / ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ Θ.Α.Π.	ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ Α.Π. / ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΕΠΑΝΑΔ	ΔΑΠΑΝΕΣ	ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ Θ.Α.Π. / ΕΠΑΝΑΔ	
ΘΑΠ 1	95.426.480	3,59%	0,12		0,00	4.289.288	4,5%	2,69
ΘΑΠ 2	492.558.604	18,53%	0,17		0,03	25.317.892	5,1%	3,21
ΘΑΠ 3	1.420.975.985	53,44%	0,51		0,27	801.225.262	56,4%	0,91
ΘΑΠ 4	273.855.563	10,30%	0,28		0,03	41.279.922	15,1%	1,82
ΘΑΠ 5	328.148.384	12,34%	0,13		0,02	16.960.026	5,2%	2,49
ΘΑΠ 6	47.858.829	1,80%	0,43		0,01	5.448.041	11,4%	3,74
ΕΠΑΝΑΔ	2.658.823.845	1,00			0,36	894.520.431	33,6%	1,07

Πώς αξιολογείται η οικονομική πρόοδος του Προγράμματος έως τώρα; (Αξ. Ερ. Γ10)

Μέχρι 30/6/2012, το Πρόγραμμα παρουσίαζε **ποσοστό απορρόφησης 33,64%** της συνολικής του δημόσιας δαπάνης, τιμή σχετικά ικανοποιητική. Ως προς τον πραγματικό ρυθμό απορρόφησης εκείνων των παρεμβάσεων που ήδη υλοποιούνται (εντάξεις) το ποσοστό ανέρχεται στο **37,15%**.

Το υπολογιζόμενο ποσοστό απορρόφησης μάλιστα μπορεί να θεωρηθεί και ως πλασματικά χαμηλό, αν λάβουμε υπόψη την σημαντική υστέρηση που παρατηρείται σε διάφορες Κατηγορίες Παρέμβασης σε ότι αφορά την πιστοποίηση των δαπανών σε σχέση με την υλοποίηση του φυσικού τους αντικειμένου. Σε κάθε περίπτωση όμως, η απορρόφηση του Προγράμματος αναμένεται ότι θα ενισχυθεί σημαντικά μέχρι τα τέλη του 2012 σαν αποτέλεσμα της εκκίνησης στο μεσοδιάστημα δράσεων και έργων με αυξημένη ετοιμότητα υλοποίησης, αλλά και λόγω της καταγραφής των πραγματοποιηθεισών δαπανών σε ήδη περατωμένα έργα.

Στην ικανοποιητική εικόνα του ΕΠΑΝΑΔ ως προς το κριτήριο της απορρόφησης ιδιαίτερα θετική συμβολή έχει ο Άξονας Προτεραιότητας 3 με 56% της προγραμματικής του συνολικής δημόσιας δαπάνης, γεγονός που, με δεδομένη την πολύ μεγάλη χρηματοδοτική βαρύτητα του Άξονα αυτού στο ΕΠΑΝΑΔ, συνεισέφερε σχεδόν το 90% των συνολικών δαπανών του Προγράμματος μέχρι τις 30/6/2012. Ακολουθεί ο Άξονας Προτεραιότητας 4, με απορρόφηση 15,1% της προγραμματικής του δημόσιας δαπάνης, ποσοστό που συνεισέφερε το 4,61% των συνολικών δαπανών του Προγράμματος μέχρι τις 30/6/12 και ακολουθούν οι λοιποί Θεματικοί Άξονες Προτεραιότητας.

Ποιές είναι οι εκτιμήσεις αναφορικά με την πρόοδο του οικονομικού αντικειμένου του Προγράμματος έως το τέλος της περιόδου προγραμματισμού; (Αξ. Ερ. Γ11)

Ο ετήσιος ρυθμός απορρόφησης του ΕΠ για το 2012 ανήλθε σε 17,19% (δηλ απορρόφησε το 17,19% της προγραμματικής δημόσιας δαπάνης) σημαντικά αυξημένος σε σχέση τόσο με το 2011 (12,36%) όσο και με το 2010 (13,91%). Ωστόσο ο μέσος ετήσιος ρυθμός απορρόφησης (εξαιρουμένου της απορρόφησης του 2009 που δεν λαμβάνεται υπόψη καθώς επί της ουσίας δεν είχε ενεργοποιηθεί το ΕΠ εκτός του ΘΑΠ 3) ανέρχεται σε 14,49% που σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να θεωρηθεί ικανός να εξασφαλίσει την πλήρη απορρόφηση των κονδυλίων του Επιχειρησιακού Προγράμματος μέχρι την λήξη του ενώ υπάρχει κίνδυνος να μην επιτευχθεί και ο στόχος $v+2/v+3$ για το 2013 που είναι 1.610.536.061 ευρώ (σύμφωνα με τον μέσο ετήσιο ρυθμό απορρόφησης το 2013 αναμένονται δαπάνες περίπου 1.5 δις ευρώ).

Σε επίπεδο Θεματικών Στόχων ο μέσος ετήσιος ρυθμός απορρόφησης του ΘΑΠ 3 που αποτελεί τον πιο κρίσιμο Στόχο από άποψης στοχοθεσίας και τον πιο μεγάλο από άποψης προϋπολογισμού ανέρχεται 22,95% έναντι 22,17% του ΘΑΠ 6, 7,90% του ΘΑΠ 4, 3,51% του ΘΑΠ 2, 3,51% του ΘΑΠ 2 και 1,72% του ΘΑΠ 1.

Όπως προαναφέρθηκε το πρόγραμμα πέτυχε το στόχο για το 2012, ενώ ο στόχος δαπανών με βάση τον κανόνα $v+2/v+3$ για το 2013 είναι σχεδόν υπερδιπλάσιος του 2012 (1,6 δις € σε σχέση με τα 729 εκ €) γεγονός που χρήζει ιδιαίτερης προσοχής. Κατά συνέπεια απαιτείται μια ρεαλιστική ανάλυση τόσο των προβλέψεων δαπανών του 2013 όσο της απορροφητικότητας του ΕΠ μέχρι την λήξη του. Η ανάλυση αυτή βασίζεται και πραγματοποιείται με τις παραπάνω μεθόδους:

- Την χρήση και προβολή του μέχρι σήμερα μέσου ετήσιου ρυθμού απορρόφησης σταθερά στα επόμενα έτη - απαισιόδοξο σενάριο.
- Την χρήση και προβολή του ρυθμού απορρόφησης του 2012 σταθερά στα επόμενα έτη - απαισιόδοξο σενάριο.
- Την χρήση και προβολή του ρυθμού απορρόφησης του 2012 στα επόμενα έτη στο οποίο συνυπολογίζοντας, βάσει εμπειρικών στοιχείων εξέλιξης της απορρόφησης αντίστοιχων ΕΠ του ΕΚΤ, ότι όσο το πρόγραμμα πλησιάζει στη λήξη του αυξάνεται και ο ρυθμός απορρόφησης (αυξημένος ο ρυθμός απορρόφησης του 2012 κατά 15% το 2014 και κατά 30% το 2015)- αισιόδοξο και ρεαλιστικό σενάριο.

Το Σενάριο 1 θεωρείται εξαιρετικά απαισιόδοξο και δυσσώσιμο καθώς εκτός της μη επίτευξης του κανόνα $v+2/v+3$ για το 2013, αναμένεται να μην απορροφηθεί και το σύνολο της προγραμματικής δημόσιας δαπάνης προ αναθεώρησης (θεωρείται αυτονόητο ότι δεν θα απορροφηθεί και η αναθεωρημένη προγραμματική δημόσια δαπάνη).

Η χρήση του ρυθμού απορρόφησης του 2012 σταθερά στα επόμενα έτη (σενάριο 2) επιτυγχάνει το στόχο για το n+2 ωστόσο διαφαίνεται αυξανόμενος ο κίνδυνος να μην απορροφηθεί στο σύνολο του η προγραμματική δημόσια δαπάνη.

Το εν λόγω σενάριο θεωρείται επιτεύξιμο καθώς βάσει εμπειρικών στοιχείων αυξάνεται σταδιακά ο ρυθμός απορρόφησης όσο πλησιάζει η λήξη του. Σύμφωνα με αυτό οι δαπάνες του προγράμματος αναμένεται να ξεπεράσουν το 100% της προγραμματικής δημόσιας δαπάνης του προγράμματος, γεγονός που φανερώνει ότι και η ενίσχυση του ΕΠ ΑΝΑΔ με 81 εκ ευρώ από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Διοικητική Μεταρρύθμιση» στο πλαίσιο της πρότασης αναθεώρησης, αναμένεται να απορροφηθεί στο σύνολο της ενώ καλύπτεται και ο στόχος n+2 για το 2013. Το παραπάνω σενάριο ενισχύεται και με το γεγονός ότι από το 2013 αναμένεται να προκύψουν σημαντικές δαπάνες έργων που μέχρι τώρα παρέμειναν σε επίπεδο ένταξης όπως: Κοινωνική Εργασία, ΤοπΣΑ, ΤοπΕΚΟ κλπ.

G.5 Απαντήσεις στα αξιολογητικά ερωτήματα της ενότητας D

Πώς αξιολογείται το πλαίσιο διαχείρισης και εφαρμογής του Προγράμματος ως προς την επίτευξη της αναπτυξιακής του στρατηγικής (Αξ. Ερ. D1)

Το σύστημα διαχείρισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης του ΕΠΑΝΑΔ κρίνεται ότι λειτουργεί ικανοποιητικά, ενώ σημαντική συμβολή στην επιτυχή υλοποίηση των παρεμβάσεων του προγράμματος αποτελεί η εύρυθμη συνεργασία της ΕΥΔ ΕΠΑΝΑΔ με τους λοιπούς εμπλεκόμενους φορείς και ιδίως την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΥΣΕΚΤ) στο πλαίσιο της παρακολούθησης της εφαρμογής των πολιτικών του ΕΚΤ καθώς επίσης και στο συντονισμό και παρακολούθηση της εξέλιξης και της αποτελεσματικότητας των παρεμβάσεων που υλοποιεί το ΕΠ ΑΝΑΔ. Παράλληλα διαπιστώνονται και μεμονωμένες περιπτώσεις Δικαιούχων, που η επάρκειά τους χαρακτηρίζεται μέτρια, λόγω των καθυστερήσεων στην υποβολή των περιοδικών δελτίων παρακολούθησης της υλοποίησης του φυσικού-οικονομικού αντικειμένου των πράξεων που υλοποιούν.

Παρακάτω ακολουθούν προτεινόμενες ενέργειες που δύναται να συμβάλουν στη βελτίωση των μηχανισμών διαχείρισης, παρακολούθησης και ελέγχου του ΕΠΑΝΑΔ και την επιτάχυνση των διαδικασιών λήψης των αποφάσεων που αφορούν στην υλοποίηση του:

- Οριζόντιες ενέργειες ενημέρωσής και εκπαίδευσης των ΕΦΔ και δικαιούχων από την ΕΥΔ ΕΠΑΝΑΔ προκειμένου να επιτευχθεί η μεταφορά τεχνογνωσίας και η οριζόντια στήριξη τους.
- Νομική υποστήριξη των Δικαιούχων για την αντιμετώπιση ενστάσεων – προσφυγών κατά τις διαδικασίες δημοπράτησης των πράξεων που υλοποιούν
- Απλούστευση των διαδικασιών συγκέντρωσης στοιχείων για τα προτυποποιημένα έντυπα παρακολούθησης σε συνδυασμό με την άρση της υποχρέωσης υποβολής τους σε περίπτωση που δεν υπάρχει εξέλιξη στο φυσικό ή οικονομικό αντικείμενο.
- Επιλογή ΕΦΔ και Δικαιούχων φορέων μέσα από ανοιχτή διαγωνιστική διαδικασία (όπως συμβαίνει σε άλλα κράτη – μέλη) που θα προσδώσει αυξημένα εχέγγυα για την αναμενόμενη αποτελεσματικότητα.
- Κατάργηση διαδικασίας υπολόγων

Η δημοσιότητα του Επιχειρησιακού Προγράμματος αποτελεί κομβικό σημείο για την ταχύτερη και ορθότερη υλοποίηση του προγράμματος. Στο πλαίσιο αυτό κρίνεται σκόπιμη η επικαιροποίηση του Επικοινωνιακού Σχεδίου, σε συνάρτηση με τις σχεδιαζόμενες δράσεις του Ε.Π. και την παρούσα οικονομική πραγματικότητα, καθώς και η ένταξη νέου έργου Συμβούλου Δημοσιότητας για το Ε.Π. Βασικός στόχος παραμένει η πολύπλευρη πληροφόρηση των πολιτών για τη συμμετοχή τους στις παρεμβάσεις του ΕΠ ΑΝΑΔ και η διαρκής αναζήτηση εργαλείων προβολής που συνδυάζουν χαμηλό κόστος και μεγάλη απήχηση.

Πώς αξιολογείται η σαφήνεια, επάρκεια, καταλληλότητα και αποτελεσματικότητα του πλαισίου διαχείρισης του Προγράμματος, καθώς και η ποιότητα των ρυθμίσεων υλοποίησης, παρακολούθησης και ελέγχου (Αξ. Ερ. D2)

Στην παρούσα ενότητα προσεγγίζεται συνθετικά το ζήτημα αξιολόγησης της σαφήνειας, επάρκειας, καταλληλότητας, ποιότητας ρυθμίσεων και αποτελεσματικότητας του πλαισίου διαχείρισης του ΕΠ ΑΝΑΔ 2007-2013 με βάση τα κυριότερα ευρήματα της σχετικής ενότητας D.

Σαφήνεια, Επάρκεια και Καταλληλότητα : Το Σύστημα Διαχείρισης, σύμφωνα με την έρευνα που διενήργησε ο ΣΑ χαρακτηρίζεται από ικανοποιητικό βαθμό σαφήνειας, με οριοθετημένες αρμοδιότητες και διακριτούς ρόλους, οι δε λειτουργίες των εμπλεκόμενων μερών είναι σαφείς. Επίσης σύμφωνα με την έρευνα πεδίου το πλαίσιο διαχείρισης του ΕΠ ΑΝΑΔ 2007-2013 χαρακτηρίζεται από ικανοποιητικό βαθμό ποιότητας των ρυθμίσεων υλοποίησης, παρακολούθησης, και ελέγχου.

Επιχειρησιακή ικανότητα μηχανισμών εφαρμογής: Η ΕΥΔ-ΕΠ ΑΝΑΔ 2007-203 που έχει επιφορτιστεί με τη διαχείριση και παρακολούθηση του ΕΠ ΑΝΑΔ 2007-2013 εκτιμάται ότι διαθέτει υψηλή ικανότητα ανταπόκρισης στις απαιτήσεις διαχείρισης και υλοποίησης του ΕΠ. Σημειώνεται ότι παρά το μεγάλο φόρτο εργασίας των στελεχών της ΕΥΔ- την υποστελέχωσή της και τις χρονοβόρες διαδικασίες προετοιμασίας προσκλήσεων, αξιολόγησης, επιλογής και ένταξης των Έργων, ο φορέας ανταποκρίνεται στις ουσιαστικές απαιτήσεις του έργου του. Η ΕΥΔ παρέχει συστηματική και συνεχή υποστήριξη των Δικαιούχων για την επίλυση των προβλημάτων τους, ενώ ασχολείται καθημερινώς (σε επίπεδο χειριστή) με την παρακολούθηση των ενταγμένων Έργων που είναι βασική προϋπόθεση βελτίωσης της αποτελεσματικότητας της υλοποίησης. Επίσης η ανταπόκριση της υπηρεσίας (ΕΥΔ ΑΝΑΔ) στο επίπεδο ωρίμανσης των έργων κρίνεται ικανοποιητική.

Συμβολή της Εταιρικής σχέσης στην Υλοποίηση του Προγράμματος: Σε ότι αφορά στην συμβολή της εταιρικής σχέσης στην ποιότητα της παρακολούθησης και της υλοποίησης, σημειώνεται ότι η κατάρτιση του ΕΠ ΑΝΑΔ 2007-2013 έχει βασιστεί σε εκτενέστατη διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης με Εθνικές και Περιφερειακές αρχές και φορείς και τους κοινωνικούς εταίρους και αντανακλά σε πολύ μεγάλο βαθμό στις απόψεις των ενδιαφερομένων φορέων. Οι σχετικές ρυθμίσεις που προβλέπονται στις διατάξεις εφαρμογής του ΕΠ εκτιμάται ότι παρέχουν ένα επαρκές πλαίσιο. Η ευθύνη για την ενδυνάμωση της εταιρικής σχέσης στην πράξη βαρύνει εξ ίσου τόσο την Διαχειριστική Αρχή του ΕΠ όσο και τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης. Με βάση την εξέταση της λειτουργίας της εταιρικής σχέσης προκύπτει ικανοποιητική συμμετοχή των εμπλεκόμενων εταίρων στην επιτροπή παρακολούθησης. Στα θετικά συγκαταλέγεται η εφαρμογή στην πράξη της αρχής της εταιρικότητας καθώς διαπιστώνονται στοχευμένες πράξεις που την υποστηρίζουν στην βάση της λογικής συνένωσης των δυνάμεων, των υποδομών και του ανθρώπινου δυναμικού τους για την επίτευξη μεγαλύτερων αποτελεσμάτων στο πεδίο της αγοράς εργασίας. Ειδικότερα Φορείς υλοποίησης των ΤοπΣΑ (ΘΑΠ 3) και των ΤΟΠΕΚΟ (ΘΑΠ 4) αθροιζόμενου συνολικού ύψους 140 εκ ευρώ έχουν οριστεί οι Αναπτυξιακές Συμπράξεις, αποτελούμενες από τοπικούς φορείς που συστήνουν αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες για την λειτουργία τους και την υλοποίηση των σχεδίων δράσης.

Συμβατότητας του ΕΠ με τις οριζόντιες Κοινωνικές Πολιτικές: Η τήρηση της συμβατότητας του ΕΠ με τις οριζόντιες Κοινωνικές Πολιτικές περιλαμβάνεται πρωτίστως στο σύστημα επιλογής πράξεων του ΕΠ ΑΝΑΔ 2007-2013 καθώς, στο σύνολο των εγκεκριμένων κριτηρίων για την ένταξη πράξεων, περιλαμβάνονται τα εξής κριτήρια: Στην Β Ομάδα Κριτηρίων «*Τήρηση εθνικών και κοινοτικών κανόνων*» το Κριτήριο Β4: «*Προαγωγή της ισότητας των ευκαιριών και μη διάκριση*»), με το οποίο εξετάζεται εάν ο δικαιούχος κατά τις διαδικασίες υλοποίησης της πράξης, όπως για παράδειγμα κατά την επιλογή των ωφελουμένων εφαρμόζει κανονιστικό πλαίσιο που δεν αντίκειται στις αρχές της ισότητας των δύο φύλων και της μη διάκρισης εξαιτίας του φύλου, της φυλής ή της εθνικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, της ύπαρξης αναπηρίας, της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού και επίσης το Κριτήριο Β5: «*Τήρηση των κανόνων για την εξασφάλιση προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία*»), με το οποίο εξετάζεται ο τρόπος με τον οποίο η πράξη διασφαλίζει τις προϋποθέσεις συμμετοχής για όλες τις κατηγορίες ΑμεΑ στις υπηρεσίες και στην πληροφόρηση, με τη χρήση τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ).

Αποκλίσεις κατά την υλοποίηση του ΕΠ: Σε ότι αφορά στην ύπαρξη μηχανισμού συστηματικού εντοπισμού και καταγραφής αποκλίσεων από τους στόχους κατά την υλοποίηση του ΕΠ ΑΝΑΔ 2007-2013, η ΕΥΔ ΕΠΑΝΑΔ έχει προβεί στην μηνιαία παρακολούθηση της χρηματοοικονομικής πορείας υλοποίησης του ΕΠΑΝΑΔ σε επίπεδο απολογιστικό και προγραμματικό, μέσω της τήρησης αναλυτικού πλάνου υλοποίησης (roadmap).

Ταχύτητα και η ποιότητα των διαδικασιών λήψης αποφάσεων : Η ταχύτητα και η ποιότητα των διαδικασιών λήψης αποφάσεων στους επιμέρους φορείς που εμπλέκονται στην υλοποίηση, την διαχείριση και την παρακολούθηση των παρεμβάσεων του ΕΠ ΑΝΑΔ αξιολογείται, σε επίπεδο θεσμικού πλαισίου, ως ικανοποιητική, με την έμφαση μεμονομένων περιπτώσεων καθυστερήσεων.

G.6 Απαντήσεις στα αξιολογητικά ερωτήματα της ενότητας E

Πώς αξιολογείται η Περιβαλλοντική επίδοση του Προγράμματος και η σύνδεσή του με τις αρχές της πράσινης ανάπτυξης; (Αξ. Ερ. Ε1)

Η παρούσα ενότητα διερευνά και επιχειρεί να απαντήσει στο αξιολογητικό ερώτημα Ε1: «Πώς αξιολογείται η Περιβαλλοντική επίδοση του Προγράμματος και η σύνδεσή του με τις αρχές της πράσινης ανάπτυξης». Αντικείμενο της παρούσας ενότητας του ΣΑ αποτελεί η Αξιολόγηση της Περιβαλλοντικής επίδοσης του ΕΠΑΝΑΔ και της σύνδεσής του με τις αρχές της πράσινης ανάπτυξης. Η δυνατότητα αξιολόγησης του της Περιβαλλοντικής επίδοσης του ΕΠΑΝΑΔ είναι περιορισμένη και δεν εμπίπτει στα σχέδια και προγράμματα της παραγράφου 1α του άρθρου 3 (Πεδίο εφαρμογής) της με α.π. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/2006 ΚΥΑ (ΦΕΚ/1225/Β/5-9-2006) «Διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ)».

Στο πλαίσιο αυτό ο ΣΑ εξέτασε και αξιολόγησε την περιβαλλοντική επίδοση του ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» και τη σύνδεσή του με τις αρχές της πράσινης ανάπτυξης με βάση τις περιεχόμενες στο ΕΠ δράσεις (είτε σε επίπεδο προγραμματισμού ή υλοποίησης), και το βαθμό στον οποίο αξιοποιούνται οι νέες ευκαιρίες που αναδύονται στον τομέα του περιβάλλοντος. Η συμβολή του ΕΠ ΑΝΑΔ στην προώθηση της πράσινης ανάπτυξης κρίνεται με βάση την μέχρι σήμερα υλοποίηση ως ιδιαίτερα ικανοποιητική με βάση την υλοποίηση σημαντικής βαρύτητας ενταγμένων στοχευόμενων έργων υπέρ της πράσινης ανάπτυξης και την υιοθέτηση κριτηρίων και κατευθύνσεων στο πλαίσιο των προσκλήσεων που ενθαρρύνουν την υλοποίηση πράξεων υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος και της ενίσχυσης της πράσινης οικονομίας και απασχόλησης. Ειδικότερα:

A Στο Θεματικό Άξονα Προτεραιότητας 3 «Διευκόλυνση της Πρόσβασης στην Απασχόληση» εντοπίζονται σημαντικής προϋπολογιστικής βαρύτητας δράσεις που προωθούν την πράσινη ανάπτυξη. Μεταξύ αυτών:

- Στο πλαίσιο της ΚΠ 3.1.6 «Συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση ανέργων βάσει στοχευμένης ηλικιακής και κλαδικής προσέγγισης» έχουν ενταχθεί και υλοποιούνται πράξεις με τίτλο «**Κατάρτιση ανέργων σε πιστοποιημένα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ) με υποχρεωτική απασχόληση σε θέσεις συναφείς με θέματα αειφόρου περιβαλλοντικής διαχείρισης (πράσινα επαγγέλματα)**», συνολικού προϋπολογισμού 94.600.000€. Οι εν λόγω πράξεις με δικαιούχο την ΕΥΕ που εκτελούνται από πιστοποιημένα ΚΕΚ αφορούν στην κατάρτιση και την υποχρεωτική απασχόληση συνολικά 7.000 ανέργων σε θέσεις εργασίας που προωθούν την ορθή περιβαλλοντική διαχείριση, την προστασία του περιβάλλοντος και την ανάπτυξη της πράσινης οικονομίας ενώ τουλάχιστον 30% των καταρτισθέντων θα έχει υποχρεωτική απασχόληση σε πράσινες θέσεις απασχόλησης για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών. Οι ειδικότητες και οι προοπτικές απασχόλησης που διανοίγονται μέσα έπο την υλοποίηση των εν λόγω πράξεων αναμένεται να συμβάλλουν άμεσα στην προώθηση της πράσινης οικονομίας (ενδεικτικά αφορούν απασχόληση σε αντικείμενα όπως: βιολογικής και οικολογικής γεωργία, διαχείρισης στερεών αποβλήτων, ανακύκλωσης, αειφορικής παραγωγής ενέργειας μικρής ή μεγαλύτερης κλίμακας, παραγωγή ειδών με υλικά φιλικά προς το περιβάλλον κ.α. **Σημειώνεται ότι για την ανωτέρω Δράση έχει προταθεί από τον ΣΑ, στο πλαίσιο της παρούσας σύμβασης και συγκεκριμένα στο πλαίσιο του Ειδικού Αξιολογητικού Ερωτήματος: Έρευνες Πεδίου να διενεργηθεί στοχευμένη έρευνα πεδίου, οπότε αναμένεται να αποσαφηνιστεί περαιτέρω η συμβολή του ΕΠ στην προώθηση της πράσινης ανάπτυξης.**
- Στο πλαίσιο της ΚΠ 3.1.7: «Τοπικά σχέδια για την απασχόληση, προσαρμοσμένα στις ανάγκες των τοπικών αγορών εργασίας» υλοποιείται η δράση «**Τοπικά σχέδια για την απασχόληση, προσαρμοσμένα στις ανάγκες των τοπικών αγορών εργασίας (ΤΟΠΣΑ)**» προϋπολογισμού 80.000.000 €, με ΕΦΔ τις 13 Ενδιάμεσες Διαχειριστικές Αρχές των Περιφερειών, και επικεντρώνεται στην υποστήριξη της απασχόλησης του γενικού πληθυσμού ανέργων για την εξεύρεση απασχόλησης. Με βάση τόσο το σχετικό Σύστημα Διαχείρισης της Πράξης όσο και τα κριτήρια επιλογής πράξεων, όπως αναφέρονται στις σχετικές προσκλήσεις, σε επίπεδο αξιολόγησης έχει προβλεφθεί υποκριτήριο βαθμολόγησης των σχεδίων εκείνων που ενσωματώνουν την περιβαλλοντική διάσταση στην εφαρμογή τους και προωθούν ιδιαίτερα την πράσινη οικονομία ως τομέα απασχόλησης των ανέργων είτε σε θέσεις εργασίας του ιδιωτικού

τομέα είτε σε κοινωνικές επιχειρήσεις, και εν γένει σε αντικείμενα που προωθούν την ορθή περιβαλλοντική διαχείριση.

Στο Θεματικό Άξονα Προτεραιότητας 2: «Ενίσχυση της Προσαρμοστικότητας του Ανθρώπινου Δυναμικού και των Επιχειρήσεων» έχει ενταχθεί και υλοποιείται

- Στο πλαίσιο της ΚΠ 2.2. «Βελτίωση της προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων» με ΕΦΔ του ΟΑΕΔ υλοποιείται η Πράξη «Διαρθρωτική Προσαρμογή Εργαζομένων και Επιχειρήσεων εντός της Οικονομικής Κρίσης». Η πράξη προϋπολογισμού 110.000.000€ αφορά στην ενίσχυση επιχειρήσεων με προσωπικό 50 και άνω για την εκπόνηση και εφαρμογή «Ολοκληρωμένων Σχεδίων Διαρθρωτικής Προσαρμογής Επιχειρήσεων και εργαζομένων», με στόχο την ανταπόκρισή τους στις νέες συνθήκες, που διαμορφώνει η οικονομική κρίση καθώς και η ενσωμάτωση των νέων τεχνολογιών στη διαδικασία παραγωγής. Τα Σχέδια Διαρθρωτικής Προσαρμογής των Επιχειρήσεων περιλαμβάνουν συγκεκριμένες δράσεις (συμβουλευτική και κατάρτιση) που συνδέονται με προγραμματισμένες αλλαγές στην οργάνωση κάθε επιχείρησης, με ιδιαίτερη έμφαση σε τομείς, όπως, η βελτιστοποίηση της χρήσης πόρων, η εισαγωγή στις επιχειρήσεις μεθόδων διοίκησης που συμβάλλουν στην εξοικονόμηση πόρων και η βελτίωση της περιβαλλοντικής διαχείρισης, που σχετίζεται με την υιοθέτηση μεθόδων εργασίας και διοίκησης με σεβασμό στο περιβάλλον (π.χ. διασφάλιση ποιότητας προϊόντων υπηρεσιών και διαδικασιών, υγιεινή και ασφάλεια, διαχείριση κινδύνων, διαχείριση αποβλήτων, νομοθεσία). Σημειώνεται ότι για την ανωτέρω Δράση έχει προταθεί από τον ΣΑ, στο πλαίσιο της παρούσας σύμβασης και συγκεκριμένα στο πλαίσιο του Ειδικού Αξιολογητικού Ερωτήματος: Έρευνες Πεδίου να διενεργηθεί στοχευμένη έρευνα πεδίου, οπότε αναμένεται να αποσαφηνιστεί περαιτέρω η συμβολή του ΕΠ στην προώθηση της πράσινης ανάπτυξης.
- Στο πλαίσιο της ΚΠ 2.4 «Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των κοινωνικών εταίρων» με Δικαιούχο την ΕΣΕΕ εκτελείται η Πράξη «Υποστήριξη Δράσεων Πράσινης Επιχειρηματικότητας και Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης για τις Εμπορικές Επιχειρήσεις», ύψους 1.800.000€ η οποία συνεργεί και με στόχους που σχετίζονται με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και εμπίπτουν στο ΕΠ «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη». Η Πράξη «Πράσινη Επιχειρηματικότητα» ωφελεί με άμεσο τρόπο την ομάδα στόχο εμπορικές επιχειρήσεις στην υιοθέτηση περιβαλλοντικά ωφέλιμης επιχειρηματικής δράσης. Στο πλαίσιο της πράξης έχει σχεδιαστεί ομάδα εργαλείων η οποία μπορεί να αξιοποιηθεί από τις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, έτσι ώστε να διαχειριστούν την περιβαλλοντική και την κοινωνική τους επίπτωση.

Στο Θεματικό Άξονα Προτεραιότητας 4 υλοποιείται η Δράση «Τοπικές Δράσεις κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες ομάδες (ΤΟΠΕΚΟ)». Αναλυτικότερα:

- Η δράση προκηρύχθηκε από την Ειδική Υπηρεσία για την Κοινωνική Ένταξη & την Κοινωνική Οικονομία (ΕΥ ΚΕΚΟ) με προϋπολογισμό 60.000.000,00 €. και την παρούσα περίοδο βρίσκεται σε φάση ένταξης των πράξεων που αξιολογήθηκαν θετικά. Αντικείμενο της δράσης αποτελεί η ενεργοποίηση και κινητοποίηση των τοπικών φορέων με στόχο την εξασφάλιση της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης για ανέργους ευάλωτων κοινωνικά ομάδων, ως αποτέλεσμα διάγνωσης εξειδικευμένων τοπικών αναγκών και ανάδειξης των αναπτυξιακών δυνατοτήτων στις περιοχές παρέμβασης, μεταξύ των οποίων δυνατότητες απασχόλησης σε σχέση με το περιβάλλον και την πράσινη ανάπτυξη αποτελούν ως ιδιαίτερα σημαντικές πηγές απασχόλησης. Στην παρούσα περίπτωση ισχύουν όπως και στα ΤΟΠΣΑ τα θετικά κίνητρα υπέρ της υλοποίησης σχεδίων με αντικείμενο την απασχόληση στο οικονομικό κλάδο της **πράσινης οικονομίας**. Μέχρι 8/11/2012 έχουν εγκριθεί να υλοποιηθούν συνολικά 132 Σχέδια Δράσης από Αναπτυξιακές Συμπράξεις στο πλαίσιο των ΤΟΠΕΚΟ μέσω των οποίων αναμένεται να ωφεληθούν 12.298 ωφελούμενοι άνεργοι ευπαθών ομάδων Ο αριθμός ωφελούμενων από την ίδρυση κοινωνικών επιχειρήσεων ανέρχεται σε 3.405 άτομα μεταξύ των οποίων σημαντικό ποσοστό αναμένεται να τοποθετηθεί σε κοινωνικές επιχειρήσεις που θα παρέχουν υπηρεσίες στον τομέα του περιβάλλοντος.

Με βάση τα ανωτέρω τόσο σε προγραμματικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο υλοποίησης το ΕΠ ΑΝΑΔ η Περιβαλλοντική επίδοση του Προγράμματος και η σύνδεσή του με τις αρχές της πράσινης ανάπτυξης είναι ικανοποιητική, αφού προωθεί προοπτικές απασχόλησης στον τομέα της πράσινης οικονομίας λαμβάνοντας υπόψη τις νέες ευκαιρίες που αναδύονται στον τομέα του περιβάλλοντος

και ιδιαίτερα στην ενίσχυση της απασχόλησης σε δραστηριότητες που σχετίζονται με το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη και στην ενίσχυση/εμπέδωση της πράσινης επιχειρηματικότητας.

Πώς αξιολογείται η οριζόντια εφαρμογή και συμμόρφωση με τις αρχές α) της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, β) της μη διάκρισης (εξαιτίας του φύλου, της φυλής ή της εθνοτικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, της ύπαρξης αναπηρίας, της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού) και γ) της προσβασιμότητας των Ατόμων με αναπηρία (Άρθρο 16 Καν. 1083/2006) ; (Αξ. Ερ. Ε2)

Η παρούσα ενότητα διερευνά και επιχειρεί να απαντήσει στο αξιολογητικό ερώτημα Ε2. «Πώς αξιολογείται η οριζόντια εφαρμογή και συμμόρφωση με τις αρχές α) της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, β) της μη διάκρισης (εξαιτίας του φύλου, της φυλής ή της εθνοτικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, της ύπαρξης αναπηρίας, της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού) και γ) της προσβασιμότητας των Ατόμων με αναπηρία (Άρθρο 16 Καν. 1083/2006)».

Στο πλαίσιο αυτό προέκυψαν τα ακόλουθα βασικά συμπεράσματα:

A) Ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών

Για την εκτίμηση της συμβολής ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού 2007-2013» στον τομέα ισότητας των φύλων οι Κατηγορίες Παρέμβασης (ΚΠ) του ΕΠΑΝΑΔ εξετάστηκαν και κατηγοριοποιήθηκαν με βάση το βαθμό συμβολής τους στην ισότητα των φύλων. Ειδικότερα εξετάστηκαν ως προς την συνάφεια τους με τους κατωτέρω τύπους παρεμβάσεων:

- **Θετικές ως προς την ισότητα παρεμβάσεις:** Οι θετικές ως προς την ισότητα παρεμβάσεις αποσκοπούν κυρίως στην προώθηση των ίσων ευκαιριών μεταξύ γυναικών και ανδρών. Πρόκειται για ειδικές δράσεις, οι οποίες αποβλέπουν άμεσα στην υπερπήδηση των βασικών εμποδίων στην πλήρη συμμετοχή των γυναικών και των ανδρών στην αγορά εργασίας και στην κοινωνική και οικονομική ζωή. Παραδείγματος χάριν: μέτρα στους τομείς της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της αγοράς εργασίας για τις γυναίκες που επιστρέφουν στην αγορά εργασίας, ή τις ανύπαντρες μητέρες, οι οποίες χρειάζονται στοχοθετημένη στήριξη που θα τις βοηθήσει στην εξεύρεση και διατήρηση μιας θέσης απασχόλησης.
- **Προσανατολισμένες στην ισότητα παρεμβάσεις:** Οι προσανατολισμένες στην ισότητα παρεμβάσεις εντάσσουν μια διάσταση ισότητας των ευκαιριών και λαμβάνουν υπόψη τις διάφορες ανάγκες των γυναικών και των ανδρών. Πρωταρχικός τους στόχος δεν είναι οι ίσες ευκαιρίες, ωστόσο συμβάλουν θετικά στη μείωση των ανισοτήτων και στη βελτίωση της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών. Παραδείγματος χάριν: Δράσεις υποστήριξης για την ανάπτυξη επιχειρήσεων στον τομέα των υπηρεσιών φροντίδας, γεγονός που θα αναβαθμίσει τις δεξιότητες και θα προσφέρει ευκαιρίες απασχόλησης ιδιαίτερα σε γυναίκες, συμβάλλοντας ταυτόχρονα στην εναρμόνιση της οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής.
- **Ουδέτερες ως προς την ισότητα παρεμβάσεις:** Οι ουδέτερες ως προς την ισότητα παρεμβάσεις παρουσιάζουν μια διάσταση ένταξης η οποία δεν θα συμβάλει στη μείωση των ανισοτήτων, ή στη βελτίωση της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών. Πρόκειται για παρεμβάσεις οι οποίες δεν επηρεάζουν άμεσα ή έμμεσα ούτε τις ευκαιρίες που προσφέρονται στις γυναίκες και στους άνδρες στην αγορά εργασίας και στον επιχειρηματικό τομέα, ούτε τις υπηρεσίες και τις υποδομές που σχετίζονται με την επαγγελματική και την οικογενειακή ζωή.

Για την εκτίμηση του βαθμού συμβολής των Κατηγοριών Παρέμβασης του ΕΠ ως προς τους τρεις βαθμούς παρεμβάσεων υπέρ της ισότητας (θετικές, προσανατολισμένες, ουδέτερες) κατασκευάστηκε από το Σύμβουλο Αξιολόγησης μήτρα συνάφειας, με βάση δε την ανάγνωση των αποτελεσμάτων αυτής προέκυψαν προκύπτουν τα εξής ευρήματα:

- **Ικανοποιητική συνάφεια,** από την άποψη του αριθμού των ΚΠ που την υποστηρίζουν , παρουσιάζει το ΕΠΑΝΑΔ με τις «**Θετικές για την ισότητα παρεμβάσεις**», η οποία αντιμετωπίζεται από 3 ΚΠ, που αντιστοιχούν στο 13% του συνόλου των ΚΠ. Με βάση τα ενταγμένα έργα του ΕΠΑΝΑΔ το 24% της δημόσιας δαπάνης του ΕΠ αφορά σε θετικές για την ισότητα παρεμβάσεις (606.098.000€). Αντιπροσωπευτικό παράδειγμα θετικής ως προς την

ισότητα δράσης που ενισχύει την ισότητα στο πλαίσιο της διευκόλυνσης της πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας, της εναρμόνισης της οικογενειακής και της επαγγελματικής ζωής των γυναικών, και της ισότιμης συμμετοχής τους στην εργασία, αποτελούν οι πράξεις:

- «**Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής**». Αντικείμενο της πράξης αποτελεί η παροχή σε γυναίκες ωφελούμενες θέσεις φροντίδας και φιλοξενίας βρεφών, νηπίων, παιδιών και εφήβων σε αντίστοιχες δομές.
- «Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής μέσω παροχής κατ' οίκον υπηρεσιών φροντίδας σε εξαρτώμενα μέλη των οικογενειών ανέργων και αναγνωρισμένα επαπειλούμενων με ανεργία εργαζομένων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης (ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ)»
- **Πολύ ικανοποιητική συνάφεια παρουσιάζει το ΕΠΑΝΑΔ** με τον στόχο που αφορά τις "Προσανατολισμένες προς την ισότητα παρεμβάσεις". Ο στόχος αυτός υπηρετείται από το 42% των Κατηγοριών Πράξης (10 ΚΠ) του Προγράμματος και υλοποιείται σε μεγάλο βαθμό από τις κατευθύνσεις περί τήρησης της ισότητας των φύλων που περιλαμβάνονται στα διάφορα πεδία παρέμβασης του ΕΠΑΝΑΔ. Η χρηματοδοτική βαρύτητα της εγκεκριμένης δημόσιας δαπάνης των ενταγμένων έργων στους ως άνω Άξονες Προτεραιότητας, που συμβάλλουν στην υλοποίηση Προσανατολισμένων προς την ισότητα παρεμβάσεων ανέρχονται στο 64% του συνόλου των πόρων του ΕΠ ΑΝΑΔ (€1.548.166) γεγονός που συμβάλλει στην ενίσχυση της συμμετοχής των γυναικών σε όλες τις δράσεις του ΕΠ μέσα από τις κατευθύνσεις προτεραιότητας στην συμμετοχή γυναικών που δίδονται στους δικαιούχους και τους αναδόχους για την ένταξη τους σε θέσεις κατάρτισης, απασχόλησης. Σε σύγκριση της συνάφειας των ενταγμένων έργων σε προσανατολισμένες προς την ισότητα παρεμβάσεις ανάμεσα σε περίοδο αναφοράς 30/01/2011 και την περίοδο αναφοράς 30/06/2012 διαπιστώνεται αύξηση κατά 3% στο ποσοστό των ενταγμένων έργων (61% του συνόλου του ΕΠ ΑΝΑΔ ήταν μέχρι 31/12/2011)
- Με βάση την εφαρμογή των δράσεων ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης του ΕΠ ΑΝΑΔ επιδιώκεται η τήρηση της ισότητας των φύλων και η διασφάλιση της ισότητας ευκαιριών η οποία αποτελεί ένα από τα κριτήρια αξιολόγησης πράξεων για τον εκάστοτε δικαιούχο. Ήδη έχουν υλοποιηθεί στοχευμένα προγράμματα που συμβάλλουν στην ισότητα των φύλων καθώς ενισχύουν με άμεσο τρόπο την γυναικεία απασχόληση όπως το πρόγραμμα ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ 4.000 ΝΕΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ-ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΗΛΙΚΙΑΣ 22-64 ΕΤΩΝ" του ΟΑΕΔ με προϋπολογισμό ένταξης (80.352.000,00) από το οποίο ωφελήθηκαν 3.186 γυναίκες, Στο πλαίσιο σημαντικής προϋπολογιστικής βαρύτητας δράσεων ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης όπως οι δράσεις «Τοπικά Σχέδια για την Απασχόληση (ΤΟΠΣΑ)» και τα ΤΟΠΕΚΟ προϋπολογισμού 140 εκ ευρώ , ως οριζόντια υποχρέωση που αφορά όλους τους δικαιούχους επισημαίνεται το γεγονός ότι καλούνται στα σχέδια δράσης να παρουσιάσουν τα μέτρα τήρησης της ισότητας των φύλων. Επίσης, με βάση το σύστημα κριτηρίων επιλογής πράξεων των ανωτέρω δράσεων οι υποψήφιοι δικαιούχοι που στοχεύουν σε ομάδες στόχου γυναικών λαμβάνουν περαιτέρω μοριοδότηση.
- **Το 29% των Κατηγοριών παρέμβασης (7 ΚΠ) είναι Ουδέτερες ως προς την ισότητα παρεμβάσεις** οι οποίες υποστηρίζονται από το 1% της εγκεκριμένης δημόσιας δαπάνης με σχετικά ως προς αυτές υλοποιούμενα έργα. Στην πλειονότητα τους αφορούν συστημικές κυρίως παρεμβάσεις οι οποίες ωφελούν οριζόντια άνδρες και γυναίκες.

β) Μη Διάκριση και γ) Προσβασιμότητα των Ατόμων με Αναπηρία

Στο πλαίσιο της παρούσας ενότητας ο Σύμβουλος Αξιολόγησης πρόεβη στην αξιολόγηση του σχεδιασμού των εν λόγω πολιτικών (Μη Διάκριση και Προσβασιμότητα των Ατόμων με Αναπηρία), προκειμένου να αναδείξει τα ισχυρά και αδύναμα σημεία τους, τον τρόπο εφαρμογής τους στα διάφορα πεδία παρέμβασης του ΕΠΑΝΑΔ και τα αποτελέσματα ή και τις επιπτώσεις των Πράξεων, όπου είναι εφικτό.

Τόσο η στρατηγική, όσο και οι στόχοι και οι προτεραιότητες του ΕΠΑΝΑΔ περιλαμβάνουν ενσωματωμένες τις αρχές της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας των Ατόμων Με Αναπηρία, όπως προβλέπεται και στο άρθρο 16 του Κανονισμού 1083/2006 και κατά συνέπεια οι προτεραιότητες/δράσεις του ΕΠ απαιτείται να υλοποιούνται με τέτοιο τρόπο, ώστε να διασφαλίζεται η ισότιμη πρόσβαση όλων των κατηγοριών των Ατόμων Με Αναπηρία. Δυο από τους έξι Θεματικούς Άξονες Προτεραιότητας του ΕΠΑΝΑΔ, ήτοι ο Θεματικός Άξονας Προτεραιότητας 4: Πλήρης

ενσωμάτωση του Ανθρώπινου Δυναμικού σε μια κοινωνία ίσων ευκαιριών και ο Θεματικός Άξονας Προτεραιότητας 5: Εδραίωση της μεταρρύθμισης στον Τομέα Ψυχικής Υγείας, Ανάπτυξη της Α΄ Θιαμίας Φροντίδας Υγείας και προάσπιση της Δημόσιας Υγείας του πληθυσμού συμβάλλουν άμεσα στην εξυπηρέτηση της αρχής της μη διάκρισης.

Τα ενταγμένα έργα στους ανωτέρω άξονες ΘΑΠ 4 και ΘΑΠ 5 μέχρι 30/06/2012 ανέρχονται στο 20,2% της προγραμματικής δημόσιας δαπάνης του ΕΠ ΑΝΑΔ (536.715.192 εκ ευρώ) και στο 89,2% της προγραμματικής δημόσιας δαπάνης των διαθέσιμων πόρων στους εν λόγω άξονες, γεγονός που αναδεικνύει την ικανοποιητική ενεργοποίηση του ΕΠ στα κρίσιμα ζητήματα συμβολής του προγράμματος στην επίτευξη των αρχών της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας των Ατόμων Με Αναπηρία. Επισημαίνεται, όμως, η σημαντική υστέρηση πληρωμών στον ΘΑΠ 5 γεγονός που δημιουργεί σημαντικά προβλήματα στην επίτευξη των στόχων της αρχής της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας.

Επιπρόσθετα, στοχευμένα έργα για τη Διασφάλιση της αρχής της μη διάκρισης και την Προσβασιμότητα ατόμων με αναπηρία υλοποιούνται στο πλαίσιο:

- της πρόσκλησης 45 του Θεματικού Άξονα Προτεραιότητας 4 που αφορά σε Ενέργειες Κατάρτισης Ατόμων με Αναπηρίες (ΑμεΑ) από Εξειδικευμένα Κέντρα Κοινωνικής και Επαγγελματικής Ένταξης Ατόμων με Αναπηρίες (ΑμεΑ) προϋπολογισμού 23 εκ ευρώ
- της πρόσκλησης του Θεματικού Άξονα Προτεραιότητας 4 που αφορά τη δημιουργία και λειτουργία Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (ΣΥΔ), που σχετίζονται με την παροχή υπηρεσιών στέγασης και φιλοξενίας ΑμεΑ με νοητική υστέρηση, προϋπολογισμού 22 εκ ευρώ. Με βάση τα ενταγμένα έργα προβλέπεται συνολική η δημιουργία 50 Δομών ΣΥΔ από τις οποίες αναμένεται να ωφεληθούν 234 άτομα Αμεα με νοητική υστέρηση ενώ μέχρι την περίοδο αναφοράς βρίσκονται σε φάση λειτουργίας 38 Δομές
- της συστημικής παρέμβασης 11 του Θεματικού Άξονα Προτεραιότητας 1 που αφορά στην Αναδιάρθρωση και επέκταση του ρόλου και των αρμοδιοτήτων του Εθνικού Παρατηρητηρίου ΑμεΑ, αρχικής προγραμματικής δημόσιας δαπάνης 7,5 εκ ευρώ η οποία όμως δεν είχε την απαιτούμενη πρόοδο υλοποίησης καθώς μέχρι 30/06/2012 είχε ενταχθεί μόνο ένα έργο ύψους 200 χιλιάδες ευρώ. Έχει προταθεί για λόγους επίτευξης οικονομικών κλίμακας η ενσωμάτωση των λειτουργιών του Παρατηρητηρίου Αμεα στην συστημική παρέμβαση που αφορά την δημιουργία Οργανισμού/ Επιτελικού Οργάνου για την Κοινωνική Προστασία με ευθύνη του Υπουργείου Εργασίας.
- της πρόσκλησης ύψους 14 εκ ευρώ του Θεματικού Άξονα Προτεραιότητας 4 που αφορά στη λειτουργία **Κέντρων Στήριξης ROMA** (που αποτελούν μια ομάδα που βιώνει ιδιαίτερες διακρίσεις). Αντικείμενο της πράξης αποτελεί η εφαρμογή των υπηρεσιών στήριξης για την Επίτευξη της Κοινωνικής Ένταξης και την Προώθηση στην Απασχόληση των Τσιγγάνων Ρομά, οι οποίες αντιμετωπίζουν δυσκολίες πρόσβασης στην αγορά εργασίας και ένταξης στον κοινωνικό ιστό. Ιδιαίτερα οι Έλληνες Ρομά υφίστανται πολλαπλό κοινωνικό αποκλεισμό στους τομείς της οικονομίας, της στέγασης, της απασχόλησης, της εκπαίδευσης και της υγείας. Από την Πράξη αναμένεται να ωφεληθούν περί τις 2.700 ωφελούμενους/ες.
- της πρόσκλησης ύψους 40 εκ ευρώ που αφορά στην δημιουργία **Εθνικού δικτύου κοινωνικής παρέμβασης για την κοινωνική ένταξη και ενδυνάμωση ευπαθών κοινωνικών ομάδων**. Αντικείμενο της Πράξης είναι η χρηματοδότηση Σχεδίων Δράσης που αφορούν στη δημιουργία ή τη συνέχιση της λειτουργίας Κοινωνικών Δομών, (π.χ. Κοινωνικά Παντοπωλεία, Φαρμακεία, κτλ.). Μέσω της δράσης επιχορηγείται η απασχόληση νέων - έως 30 ετών - ανέργων στις εν λόγω Δομές για διάστημα 24 μηνών με ανώτατο όριο προϋπολογισμού για κάθε Σχέδιο Δράσης στο ποσό των 1.360.000€. Από την Πράξη αναμένεται να ωφεληθούν περί τις 21.000 ωφελούμενους/ες οι οποίοι πλήττονται έντονα από την φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό κυρίως σε μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας.
- επίσης τα ΑμεΑ αποτελούν ομάδα στόχο που αναμένεται να ωφεληθεί και μέσω των «Τοπικών Δράσεων κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες ομάδες (ΤΟΠΕΚΟ)» η οποία έχει συνολικό προϋπολογισμό 60.000.000 €.
- των προσκλήσεων του ΘΑΠ 4 που αφορούσαν την Παροχή υπηρεσιών ημερήσιας φροντίδας σε ηλικιωμένα άτομα μη δυνάμενα να αυτοεξυπηρετηθούν απόλυτα (κινητικές δυσκολίες, άνοια, κλπ), μέσω των Κέντρων Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ). Μέχρι πρόσφατα από τις πράξεις (α και β κύκλος υλοποίησης) είχαν ωφεληθεί περί τις 6.000 ηλικιωμένα άτομα έτσι ώστε

να διευκολυνθεί η παραμονή τους στο οικείο φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον, η διατήρηση της συνοχής της οικογένειάς τους, η αποφυγή χρήσης ιδρυματικής φροντίδας και καταστάσεων κοινωνικού αποκλεισμού, καθώς και η εξασφάλιση αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης, με συνέπεια τη βελτίωση του επιπέδου διαβίωσής τους.

- Επίσης στο πλαίσιο του Θεματικού Άξονα Προτεραιότητας 3, η εφαρμογή της αρχής της μη διάκρισης και η καθιέρωση της πολιτικής αυτής για τις μειονεκτούσες ομάδες εφαρμόζεται σε όλες τις ενέργειες κατάρτισης, μέσω της εφαρμογής κατάλληλης ποσόστωσης (10%) των προβλεπόμενων θέσεων κατάρτισης για τις ανωτέρω ομάδες.

Πώς αξιολογείται η οριζόντια εφαρμογή και συμμόρφωση με τις αρχές της EQUAL (Αξ. Ερ. Ε4)

Η παρούσα ενότητα διερευνά και επιχειρεί να απαντήσει στο αξιολογητικό ερώτημα Ε4. «Πώς αξιολογείται η οριζόντια εφαρμογή και συμμόρφωση με τις αρχές της EQUAL». Οι αρχές της EQUAL σχετίζονται με όλους τους γενικούς στόχους της θεματικής προτεραιότητας «Απασχόληση και Κοινωνική Συνοχή» του ΕΣΠΑ. Σημειώνεται ότι οι γενικοί αυτοί στόχοι συγκεντρώνουν περίπου 2.975 εκ. κοινοτική συνδρομή οι οποίοι αποτελούν το 15% των συνολικών πόρων κοινοτικής συνδρομής του ΕΣΠΑ.

Οι γενικοί στόχοι της θεματικής προτεραιότητας «Απασχόληση και Κοινωνική Συνοχή» είναι οι εξής:

- Γενικός στόχος 7: Ενίσχυση της προσαρμοστικότητας των εργαζόμενων και των επιχειρήσεων
- Γενικός στόχος 8: Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση.
- Γενικός στόχος 9: Προώθηση της Κοινωνικής Ενσωμάτωσης.
- Γενικός στόχος 10: Θεμελίωση ενός αποδοτικού και οικονομικά βιώσιμου συστήματος Υγείας, που θα προσφέρει ποιοτικές και εξατομικευμένες υπηρεσίες στους πολίτες και θα εστιάζει στη συνεχή βελτίωση των υπηρεσιών πρόληψης και φροντίδας.
- Γενικός στόχος 11: Η ανάδειξη του οικονομικού, κοινωνικού και αναπτυξιακού χαρακτήρα των θεμάτων ισότητας των φύλων, με την άμεση σύνδεσή τους με τις κυρίαρχες εθνικές πολιτικές προτεραιότητες (ανάπτυξη – απασχόληση – κοινωνική συνοχή).

Ειδικότερα στο πλαίσιο του γενικού στόχου 8 «Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση» διατυπώνεται ρητά ως ειδικός στόχος «η ενσωμάτωση των αρχών της EQUAL στην αναπτυξιακή πολιτική (συμπεριλαμβανομένων παρεμβάσεων συστημικού χαρακτήρα), τόσο σε προγραμματικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο εφαρμογής, καθώς αποτελεί οριζόντια προτεραιότητα του σχεδιασμού και απορρέει ως υποχρέωση από τους νέους κανονισμούς των Διαρθρωτικών Ταμείων».

Σαφείς αναφορές συσχέτισης με τις αρχές της EQUAL διατυπώνονται και στον γενικό στόχο 11 «Ανάδειξη του οικονομικού, κοινωνικού και αναπτυξιακού χαρακτήρα των θεμάτων ισότητας των φύλων, με την άμεση σύνδεσή τους με τις κυρίαρχες εθνικές πολιτικές προτεραιότητες (ανάπτυξη – απασχόληση – κοινωνική συνοχή). Συγκεκριμένα, αναφέρεται ότι για τη στήριξη της γυναικείας απασχολησιμότητας και τη διασφάλιση προσβάσιμων μονάδων φροντίδας παιδιών και εξαρτώμενων ατόμων θα αξιοποιηθούν, μεταξύ των άλλων, οι καλές πρακτικές της Κ.Π. EQUAL.

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι στο ΕΣΠΑ 2007-2013, ρητά ορίζεται ότι «...Η εξυπηρέτηση των παραπάνω Γενικών Στόχων θα στηριχθεί σε βασικές αρχές και οριζόντιες πολιτικές όπως η ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου (gender mainstreaming) και οι ίσες ευκαιρίες εκκίνησης για όλους, η αρχή της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία και της μη διακριτικής μεταχείρισης, η αποσυγκέντρωση και αποκέντρωση αρμοδιοτήτων καθώς και η ενδυνάμωση των εταιρικών σχέσεων με κοινωνικούς εταίρους, φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης, ΜΚΟ και φορείς του ιδιωτικού τομέα για το σχεδιασμό, εφαρμογή και αποτίμηση των παρεμβάσεων. Θα επιζητηθεί επίσης η συστηματική αξιολόγηση νέων και τρεχουσών παρεμβάσεων με σκοπό τη βελτίωση της αποτελεσματικότητάς τους, η αύξηση της εξωστρέφειας των παρεμβάσεων (πειραματισμός και μεταφορά ορθών πρακτικών) και η προώθηση λύσεων στο χώρο της μη τεχνολογικής (κοινωνικής) καινοτομίας...».

Οι αρχές της Equal ως προς τις οποίες αξιολογήθηκε ο βαθμός ενσωμάτωσής τους στο περιεχόμενο του ΕΠΑΝΑΔ είναι οι εξής:

- Καινοτομία
- Εταιρικότητα

- Διακρατικότητα
- Ισότητα Ευκαιριών
- Ενδυνάμωση / Ενεργός συμμετοχή

Στο πλαίσιο αυτό η ενσωμάτωση των αρχών της EQUAL όσο και η αξιοποίηση πρακτικών της πραγματοποιείται κυρίως μέσω της δέσμευσης προγραμματικής δημόσιας δαπάνης ύψους 140 εκ ευρώ για την υλοποίηση των Πράξεων που αφορούν τα *Τοπικά Σχέδια για την Απασχόληση και την Κοινωνική ένταξη ευάλωτων ομάδων και τα Τοπικά Σχέδια για την Απασχόληση (ΤΟΠΣΑ)*. Ειδικότερα:

- Η 1η δράση «Τοπικές Δράσεις κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες ομάδες (ΤΟΠΕΚΟ) επικεντρώνεται στην υποστήριξη της απασχόλησης των ανέργων ευάλωτων ομάδων Η πρόσκληση για την υποβολή πράξεων προς ένταξη, διενεργήθηκε στο πλαίσιο του θεματικού άξονα 4 εκ μέρους της Ειδικής Υπηρεσίας για την Κοινωνική Ένταξη & την Κοινωνική Οικονομία (ΕΥ ΚΕΚΟ), είχε συνολικό προϋπολογισμό 60.000.000,00 €, . Την παρούσα περίοδο βρίσκεται σε εξέλιξη η υλοποίηση των σχεδίων δράσης με την πλειονότητα των σχεδίων να βρίσκεται σε αρχικό στάδιο (διαδικασίες δημοσιότητας και επιλογής ωφελουμένων). Η πορεία υλοποίησης της δράσης «*Τοπικά Σχέδια για την Απασχόληση και την Κοινωνική ένταξη ευάλωτων ομάδων*» κρίνεται *ικανοποιητική με την έννοια ότι μέχρι 30/06/2012 όλες οι ΑΣ που εγκρίθηκαν να υλοποιήσουν σχέδια δράσης στις Περιφέρειες (Αμιγής στόχος Σύγκλισης και στις Περιφέρειες Στατιστικής Σύγκλισης) ευρίσκοντο σε φάση έναρξης γεγονός που καταδεικνύει υψηλό ποσοστό ενεργοποίησης των πράξεων. Υπενθυμίζεται ότι Έχουν εγκριθεί να υλοποιηθούν συνολικά 132 Σχέδια Δράσης από Αναπτυξιακές Συμπράξεις μέσω των οποίων αναμένεται να ωφεληθούν 12.298 ωφελούμενοι άνεργοι ευπαθών ομάδων .*
- Η 2η δράση «*Τοπικά Σχέδια για την Απασχόληση (ΤΟΠΣΑ)* και επικεντρώνεται στην υποστήριξη της απασχόλησης του γενικού πληθυσμού ανέργων για την εξεύρεση απασχόλησης . Ήδη βρίσκονται σε εξέλιξη, μετά από εκχώρηση από την ΕΥΔ ΕΠΑΝΑΔ στις 13 Ενδιάμεσες Διαχειριστικές Αρχές των Περιφερειών, έχουν ολοκληρωθεί σε όλες τις Περιφέρειες της χώρας οι προσκλήσεις συνολικού προϋπολογισμού 80.000.000 €, προς Αναπτυξιακές Συμπράξεις για υποβολή πράξεων προς ένταξη και υλοποίηση. Η πλειονότητα των περιφερειών έχει ολοκληρώσει την αξιολόγηση των Σχεδίων των υποψηφίων ΑΣ με εξαίρεση τις Περιφέρειες Αττικής, Πελοποννήσου, Στερεάς Ελλάδας και Νοτίου Αιγαίου. Σημειώνεται ότι η εν λόγω δράση εντάσσεται στο Θεματικό Άξονα Προτεραιότητας 3 του ΕΠ ΑΝΑΔ.

Βασικός στόχος των ΤοπΣΑ και των ΤΟΠΕΚΟ που έχουν ως πεδίο αναφοράς τις τοπικές αγορές εργασίας ,είναι η προώθηση ανέργων/ ανέργων ευπαθών ομάδων στην αγορά εργασίας (εξασφάλιση της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης και έναρξη επιχειρηματικής δραστηριότητας) με μία σειρά στοχευμένων δράσεων προετοιμασίας των ωφελουμένων ανέργων (Συμβουλευτική, Κατάρτιση κτλ). Οι δράσεις αυτές επιδιώκουν προς όφελος των ανέργων την σύζευξη της προσφοράς και της ζήτησης εργασίας με επιχειρήσεις καθώς και την υποστήριξης της ατομικής και κοινωνικής επιχειρηματικότητας

Τα ΤΟΠΣΑ και τα ΤΟΠΕΚΟ κατά τη διαδικασία σχεδιασμού τους (στο πλαίσιο έκδοσης τόσο των σχετικών προσκλήσεων όσο και του κανονιστικού πλαισίου υλοποίησης τους) **ενσωματώνουν όλα τα σχεδιαστικά χαρακτηριστικά των αρχών της EQUAL**. Ειδικότερα:

- **Εταιρικότητα:** Φορείς υλοποίησης των ΤοπΣΑ και των ΤΟΠΕΚΟ έχουν οριστεί οι Αναπτυξιακές Συμπράξεις, αποτελούμενες από τοπικούς φορείς που συστήνουν αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες για την λειτουργία τους και την υλοποίηση των σχεδίων δράσης. Οι δράσεις περιλαμβάνουν την ενεργοποίηση και κινητοποίηση των τοπικών φορέων με στόχο την εξασφάλιση της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης για ανέργους, ως αποτέλεσμα διάγνωσης εξειδικευμένων τοπικών αναγκών και ανάδειξης των αναπτυξιακών δυνατοτήτων στις περιοχές παρέμβασης.
- **Διακρατικότητα;** Η Διακρατική συνεργασία έχει προαιρετικό χαρακτήρα στην υλοποίηση των Δράσεων των ΤοπΣΑ και ΤΟΠΕΚΟ και δύναται να ανέρχεται μέχρι το 5% του διαθέσιμου προϋπολογισμού των σχεδίων δράσης. Η διακρατικότητα επιτρέπει την εισαγωγή τεχνογνωσίας μέσω παράλληλης ανάπτυξη καινοτόμων προσεγγίσεων, εισαγωγή ή υιοθέτηση νέων

προσεγγίσεων, εισαγωγή προϊόντων ή συστημάτων, οργανωμένη μάθηση και ανταλλαγή στελεχών).

- **Ενδυνάμωση /Ενεργός συμμετοχή ωφελουμένων:** Οι ομάδες στόχοι των 2 δράσεων μέσω των φορέων εκπροσώπησής τους είναι επιλέξιμοι να συμμετάσχουν στις διαφορετικές φάσεις εξέλιξης (σχεδιασμός, υλοποίηση, αξιολόγηση) των σχεδίων δράσης. Τα σχέδια δράσης αφορούν στην προετοιμασία των ανέργων ωφελουμένων στην ενδυνάμωση τους με συμβουλευτική, κατάρτιση και άλλα μέσα έτσι, ώστε να επιτύχουν την εξασφάλιση της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης και τη διατήρηση αυτών τουλάχιστον για 3 μήνες. Σε κάθε περίπτωση τα σχέδια απαιτείται να είναι διαμορφωμένα έτσι ώστε να ενισχύουν την αυτοπεποίθηση, τις ικανότητες, τις δεξιότητες και την ικανότητα εκπροσώπησης και διεκδίκησης των ωφελουμένων.
- **Καινοτομία:** Τα σχέδια αξιολογούνται ως προς τα καινοτόμα χαρακτηριστικά τους με βάση είτε την στόχευση τους σε περιοχές, κλάδους ή και νέους τομείς απασχόλησης (π.χ. πράσινη ανάπτυξη), είτε με βάση την χρήση καινοτόμων μεθόδων και διαδικασιών υλοποίησης γεγονός που κινητοποιεί τα εταιρικά σχήματα στην ενθάρρυνση της καινοτομίας. Η καινοτομία των Σχεδίων ειδικότερα μπορεί να αναφέρεται i) στις προτεινόμενες διαδικασίες και μεθόδους υλοποίησης των Δράσεων, ii) στους ειδικούς στόχους των Δράσεων και iii) στο περιεχόμενο των Δράσεων, τα προϊόντα και τα λοιπά αποτελέσματα.
- **Mainstreaming:** Επιδιώκεται η ευρύτερη δυνατή διάδοση των στόχων, αποτελεσμάτων των σχεδίων και η δικτύωση των Αναπτυξιακών Συμπράξεων προκειμένου να μεγιστοποιηθούν τα οφέλη σε τοπικό και εθνικό επίπεδο. Η δημοσιότητα και η δικτύωση αποτελούν υποχρεωτικές δράσεις των σχεδίων σε ποσοστό 10% έκαστη. Έχουν προβλεφθεί μηχανισμοί εντοπισμού καλών πρακτικών μέσω της δικτύωσης των Αναπτυξιακών Συμπράξεων για τους οποίους υπεύθυνη είναι η ΕΥΚΕΚΟ.

Στο πλαίσιο εξυπηρέτησης της αρχής της ΚΠ EQUAL, που αφορά στην «**Ενδυνάμωση**», συμβάλλουν και οι υλοποιούμενες πράξεις μέσω του ΘΑΠ 2 «Ενίσχυση της Προσαρμοστικότητας του Ανθρώπινου Δυναμικού και των Επιχειρήσεων» που αφορούν στις τέσσερις τριτοβάθμιες οργανώσεις ΓΣΕΕ, ΣΕΒ, ΓΣΕΒΕΕ & ΕΣΕΕ, οι οποίες επιφορτίστηκαν με την υλοποίηση δράσεων προϋπολογισμού ίσου προς το 2% του συνολικού προϋπολογισμού του Ε.Π. ΑΝΑΔ 2007 - 2013, μέσω Προγραμματικής Συμφωνίας για την **ενίσχυσης της επιχειρησιακής τους ικανότητας**. Οι πράξεις αυτές αποσκοπούν στη βελτίωση της θεσμικής τους ικανότητας ως προς το σχεδιασμό και την υλοποίηση πολιτικών και προγραμμάτων ΕΚΤ. Για την αξιολόγηση των έργων τους υλοποιήθηκε πρόσφατα σχετική μελέτη με πρωτοβουλία της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού ΕΚΤ 21. Με βάση τα ευρήματα της σχετικής μελέτης:

- Ο προϋπολογισμός των ενταγμένων έργων των κοινωνικών εταίρων στο πλαίσιο του ΘΑΠ 2 (Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των κοινωνικών εταίρων) ανέρχεται σε 40.491.320 €, οι νομικές δεσμεύσεις ανέρχονται στο ποσό των 28.335,375€ (70%), η δε απορρόφηση μέχρι την περίοδο αναφοράς - 30/06/2012 - στο ποσό των 7.581.366 € (19%).
- Σε ότι αφορά την αποτελεσματικότητα των Πράξεων των Κοινωνικών Εταίρων στο Ε.Π. ΑΝΑΔ, μέχρι τις 30/6/12, ο σχετικός δείκτης αποτελεσματικότητας υπολογίσθηκε σε 0,27 (27% σταθμισμένη υλοποίηση του συνολικού φυσικού αντικείμενου των ενταγμένων έργων), τιμή που θα πρέπει να θεωρείται ως σχετικά ικανοποιητική για το χρονικό σημείο αναφοράς. Η αξιολόγηση αυτή πρέπει να εξηγηθεί υπό το πρίσμα αφενός μεν της καινοτομικότητας των σχεδιαζόμενων παρεμβάσεων (καθώς αντίστοιχες δεν περιλαμβάνονταν στο Γ' ΚΠΣ), αφετέρου δε του χρόνου ωρίμανσης και οργανωτικής προετοιμασίας που απαιτήθηκε για την έναρξή τους σε συνδυασμό με τις αυξημένες κανονιστικές και διαχειριστικές απαιτήσεις του ΕΣΠΑ.

Η τυπολογία των συγκεκριμένων Πράξεων / Έργων συμβάλλει στην ενδυνάμωση τόσο των τριτοβάθμιων οργανώσεων όσο και των ομάδων στόχων που εκπροσωπούν οι κοινωνικοί εταίροι, καθώς η πλειονότητα των παρεμβάσεων εντάσσεται στις ακόλουθες κατηγορίες :

- 1^η κατηγορία : Πράξεις που επιτυγχάνουν την άμεση ενίσχυση της επιχειρησιακής και θεσμικής ικανότητας των κοινωνικών εταίρων κυρίως μέσω της λειτουργίας νέων μηχανισμών παρακολούθησης στους τομείς παρέμβασης που δραστηριοποιούνται. Οι πράξεις αυτές (Αναδιοργάνωση και ενίσχυση υπηρεσιών ΕΣΕΕ, Ανάπτυξη δικτύου παρακολούθησης &

21 Μελέτη με τίτλο «Αποτίμηση και αξιολόγηση των πράξεων ΕΚΤ που υλοποιούνται από Κοινωνικούς Εταίρους (με τη σύμπραξή τους ή από κοινού) στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2007-2013» για λογαριασμό της ΕΙΔΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΕΚΤ

υποστήριξης επιχειρήσεων για τις οικονομικές & τεχνολογικές μεταβολές ΣΕΒ, Ενίσχυση της θεσμικής και επιχειρησιακής ικανότητας της ΓΣΕΒΕΕ, Ενίσχυση της επιχειρησιακής ικανότητας του ΙΝΕ της ΓΣΕΕ) τα οποία βρίσκονται σε εξέλιξη και αναμένεται να συμβάλλουν στην **διοικητική αναδιοργάνωση τους**, μέσα από τη βελτίωση της ικανότητας τεκμηρίωσης των δεδομένων που αφορούν τον τομέα ευθύνης τους για να σχεδιάζουν και να προτείνουν αποτελεσματικές στρατηγικές και δράσεις.

- 2η κατηγορία : Πράξεις που παρέχουν άμεση συμβουλευτική στήριξη σε μέλη της ομάδας στόχου των Κοινωνικών Εταίρων (εντοπίζονται στο πλαίσιο του θεματικού άξονα 2 του Ε.Π. ΑΝΑΔ) .

Με βάση αφενός την τρέχουσα δυσμενή κοινωνικοοικονομική συγκυρία που διαμορφώνει η οικονομική κρίση και λαμβάνοντας υπόψη παράλληλα το ιδιαίτερα σημαντικό μέρος των πόρων (περί τα 49 εκ. € αφορούν τα ενταγμένα έργα) που έχει διατεθεί για τις παρεμβάσεις των κοινωνικών εταίρων στο πλαίσιο του ΘΑΠ 2 του Ε.Π. ΑΝΑΔ για την ενίσχυση της επιχειρησιακής τους ικανότητας και την αύξηση της δυνατότητας διαμόρφωσης προτάσεων στον τομέα ευθύνης τους, αποτελεί ένα σημαντικό ζητούμενο του κατά πόσον έχουν προκύψει ώριμες και πιθανόν άμεσα υλοποιήσιμες προτάσεις έργων που θα μπορούσαν υπό προϋποθέσεις να χρηματοδοτηθούν από τους λοιπούς άξονες του Ε.Π. ΑΝΑΔ και ιδιαίτερα το ΘΑΠ 3 «Διευκόλυνση της Πρόσβασης στην Απασχόληση», ή το Ε.Π. Εθνικό Αποθεματικό Απροβλέπτων, ή πιθανώς μέσω της χρήσης της Ρήτρας Ευελιξίας από άλλα Ε.Π. του ΕΣΠΑ 2007 - 2013 για την άμεση αντιμετώπιση των αναγκών των ομάδων στόχων που εκπροσωπούν στα πλαίσια μάλιστα της σημερινής πραγματικότητας. Εκτιμάται ότι η διενέργεια ενός ενημερωτικού γεγονότος (ημερίδα ή συνέδριο), με πρωτοβουλία της Γενικής Γραμματείας Διαχείρισης Κοινοτικών και άλλων Πόρων, θα μπορούσε να εντείνει τον προβληματισμό προς αυτήν την κατεύθυνση, αλλά ταυτόχρονα θα έδινε και τη δυνατότητα της ανάδειξης της αποκτηθείσας εμπειρίας των κοινωνικών εταίρων (Mainstreaming) με βάση τη μέχρι σήμερα υλοποίηση των έργων τους.

G.7 Πίνακες Αξιολόγησης Εσωτερικής και Εξωτερικής Συνοχής ΕΠΑΝΑΔ

Πίνακας 104 Πίνακας Συνάφειας με ισχυρά σημεία – δυνατότητες

ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ / ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	Θ.Α.Π. 1						Θ.Α.Π. 2				Θ.Α.Π. 3		Θ.Α.Π. 4			Θ.Α.Π. 5			Θ.Α.Π. 6	ΑΝΤΙΜΕΤΩΠ ΙΣΗ ΑΠΟ ΚΠ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΥΛΟΠΟΙΟΥΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ (τα ποσά είναι σε χιλ)	% ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΥΛΟΠΟΙΟΥΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ ΕΠΑΝΑΔ					
	ΚΠ 1.1	ΚΠ 1.2	ΚΠ 1.3	ΚΠ 1.4	ΚΠ 1.5	ΚΠ 1.6	ΚΠ 1.7	ΚΠ 1.8	ΚΠ 1.9	ΚΠ 1.10	ΚΠ 1.11	ΚΠ 2.1	ΚΠ 2.2	ΚΠ 2.3	ΚΠ 2.4	ΚΠ 3.1	ΚΠ 3.2	ΚΠ 4.1	ΚΠ 4.2				ΚΠ 4.3	ΚΠ 5.1	ΚΠ 5.2	ΚΠ 5.3	ΚΠ 6.1
Ισχυρό και αξιοποιήσιμο δίκτυο δομών προώθησης στην απασχόληση (ΚΠΑ)					1	1										1									3	1.119.886	46,52
Καθιέρωση –οργανοποίηση θεσμικού πλαισίου για την παροχή υπηρεσιών δια βίου μάθησης- Νόμος 3879/2010 «Ανάπτυξη της Δια Βίου Μάθησης και λουτές διατάξεις».		1	1									1	1			1									5	1.258.532	52,27
Ανάπτυξη ευέλικτου και διαφανούς συστήματος παροχής υπηρεσιών εξατομικευμένης υποστήριξης των γυναικών στο πλαίσιο εναρμόνισης επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ σε σχέση με το Γ ΚΠΣ –Καλές προοπτικές μετάβασης σε βιώσιμο σύστημα										1						1									2	544.660	22,62
Δημιουργία θεσμικού πλαισίου για την παροχή πρωτοβάθμιας φροντίδας -ενοποίηση ασφαλίστικων ταμείων (ΕΟΠΥ)																						1			1	18.854	0,78
Δημιουργία θεσμικού πλαισίου για την νέα αρχιτεκτονική της δημόσιας διοίκησης – Καλλικράτης				1											1		1								3	1.354.210	56,25
Δημιουργία θεσμικού πλαισίου για την υλοποίηση μεγάλης κλίμακας επενδύσεων (fast track) - συνακόλουθες προοπτικές ανάκαμψης της οικονομίας σε περιφερειακό επίπεδο									1							1									2	1.119.977	46,52
Εκτενές δίκτυο δομών παροχής υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας										1						1			1			1			4	624.952	25,96
Υψηλή τεχνονωσία στο σχεδιασμό, στην υλοποίηση και στη συνολική διαχείριση πολύπλοκου χαρακτήρα κοινωνικών παρεμβάσεων													1			1									2	1.247.776	51,83
Συσσωρευμένη εμπειρία στη σχεδίαση και υλοποίηση δράσεων που να διέπονται από τις Αρχές της EQUAL				1						1															2	349	0,01
Ισχυρά άτυπα κοινωνικά δίκτυα (οικογένεια)									1	1	1													1	5	569.069	23,64
Ενεργοποίηση των ρυθμίσεων για την ανάπτυξη της πιστοποίησης επαγγελματικών περιγραμμάτων (Άρθρο 3, του Νόμου για τη Δια Βίου Μάθηση)		1																							1	10.756	0,45
Ολοκλήρωση του θεσμικού πλαισίου για την πιστοποίηση στη ΣΕΚ (φορείς, εκπαιδευτές, επαγγελματικά περιγράμματα, προγράμματα, γνώσεις, δεξιότητες, ικανότητες)	1	1	1																						3	10.756	0,45
Αξιόλογο απόθεμα εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού	1				1	1	1					1	1			1									7	1.249.012	51,88
Υψηλής ποιότητας και σε ικανούς αριθμούς ιατρικό προσωπικό																						1	1		2	65.727	2,73
Υπαρξη θεσμικού πλαισίου (Ν 2716/99) και ενεργού επιχειρησιακού σχεδιασμού (Εθνικό Πρόγραμμα «Ψυχαργός») για την προώθηση της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης																						1			1	174.968	7,27
Ενεργοποίηση πρότυπων – καινοτόμων σχημάτων κοινωνικοοικονομικής ένταξης ψυχικά ασθενών (ΚΟΙΣΠΕ)													1						1			1			3	175.317	7,28
Εμπλοκή του κοινωνικού τομέα στην ανάπτυξη κοινοτικών υπηρεσιών ψυχικής υγείας																	1					1			2	409.551	17,01
Εφαρμογή πιλοτικών παρεμβάσεων αποϊδρυματισμού και αυτόνομης διαβίωσης ΑμεΑ											1														2	234.783	9,75
Ισχυρη βούληση στην προσπάθεια δημοσιονομικής εξυγίανσης της χώρας και την δημιουργία προοπτικών για αναμενόμενη απελευθέρωση – εξοικονόμηση πόρων για την ανάπτυξη της οικονομίας																1									2	1.120.605	46,55
Διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις στο πεδίο της οικονομίας (άνοιγμα κλειστών επαγγελματιών)								1					1												2	129.126	5,36
Αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του δημοσίου και προοπτικές απασχόλησης που απορρέουν					1	1										1									3	1.119.886	46,52
Ανάπτυξη Κουλτούρας και προϋποθέσεων συνεργασίας ΟΑΕΔ -Κοινωνικών εταίρων στο πλαίσιο ανάπτυξης δράσεων ενδοεπιχειρησιακής	1				1	1			1						1										5	39.099	1,62

Πίνακας 108 Πίνακας Συνάφειας Στρατηγικών και Επιχειρησιακών Στόχων (αναγωγή σε κατηγορία πράξης)

ΔΡΑΣΗ / ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΥΛΟΠΟΥΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ (χιλ.ευρώ)	ΣΥΝΑΦΕΙΑ ΜΕ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥΣ (ΣΣ) ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ (ΓΣ)				ΣΥΝΟΛΟ ΣΤΟΧΩΝ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΕΡΓΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΒΑΛΛΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ (χιλ.ευρώ)			
		ΣΣ1: Ποιοτική αναβάθμιση και προσαρμογή του ανθρώπινου δυναμικού και των επιχειρήσεων και		ΣΣ2: Καταπολέμηση των διακρίσεων και του κοινωνικού αποκλεισμού.			ΣΣ1		ΣΣ2	
		ΓΣ1: Ενίσχυση της προσαρμοστικότητας του ανθρώπινου δυναμικού και των επιχειρήσεων	ΓΣ 2: Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση	ΓΣ 3: Πλήρης ενσωμάτωση του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού σε μια κοινωνία ίσων ευκαιριών	ΓΣ 4: Εδραίωση της μεταρρύθμισης στον Τομέα της Ψυχικής Υγείας, ανάπτυξη της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και προάσπιση της Δημόσιας Υγείας του πληθυσμού		ΓΣ1	ΓΣ2	ΓΣ3	ΓΣ4
1.1.1	0	1	1			2	0	0	0	0
1.1.2	10.756	1	1	1		3	10.756	10.756	10.756	0
1.1.3	0	1	1	1		3	0	0	0	0
1.1.4	0		1	1		2	0	0	0	0
1.1.5	209	1	1			2	209	209	0	0
1.1.6	49	1	1			2	49	49	0	0
1.1.7	977	1	1			2	977	977	0	0
1.1.8	660			1		1	0	0	660	0
1.1.9	349		1	1	1	3	0	349	349	349
1.1.10	0		1			1	0	0	0	0
1.1.11	200			1		1	0	0	200	0
2.1.1	0	1	1			2	0	0	0	0
2.2.1	120.149	1	1			2	120.149	120.149	0	0
2.2.2	0	1				1	0	0	0	0
2.2.3	8.000	1				1	8.000	0	0	0
2.3.1	0	1	1			2	0	0	0	0
2.3.2	1.159	1				1	1.159	0	0	0
2.3.3	2.000	1				1	2.000	0	0	0
2.3.4	0	1				1	0	0	0	0
2.3.5	0	1	1			2	0	0	0	0
2.3.6	0	1				1	0	0	0	0
2.3.7	0	1	1			2	0	0	0	0
2.4.1	38.491	1	1	1		2	38.491	38.491	0	0
3.1.1	111.978	1	1			2	111.978	111.978	0	0
3.1.2	82.896		1			1	0	82.896	0	0
3.1.3	355.587		1			1	0	355.587	0	0
3.1.4	0		1			1	0	0	0	0
3.1.5	0		1			1	0	0	0	0
3.1.6	386.636		1			1	0	386.636	0	0
3.1.7	182.530		1			1	0	182.530	0	0
3.1.8	0		1			1	0	0	0	0
3.2.1	484.660		1	1		2	0	484.660	484.660	0
3.2.2	0		1	1		2	0	0	0	0
3.2.3	60.000		1	1		2	0	60.000	60.000	0
4.1.1	159.397		1	1		2	0	159.397	159.397	0
4.1.2	16.940		1	1		2	0	16.940	16.940	0
4.1.3	0		1	1		2	0	0	0	0
4.1.4	58.246		1	1		2	0	58.246	58.246	0
4.2.1	0		1	1		2	0	0	0	0
4.2.2	0		1	1		2	0	0	0	0
4.3.1	61.438			1		1	0	0	61.438	0
5.1.1	26.536				1	1	0	0	0	26.536
5.1.2	49.691				1	1	0	0	0	49.691
5.1.3	7.908				1	1	0	0	0	7.908
5.1.4	90.833				1	1	0	0	0	90.833
5.2.1	338				1	1	0	0	0	338
5.2.2	7.163				1	1	0	0	0	7.163
5.2.3	3.358				1	1	0	0	0	3.358
5.2.4	7.996				1	1	0	0	0	7.996
5.2.5					1	1	0	0	0	0
5.3.1	995				1	1	0	0	0	995
5.3.2	6.000				1	1	0	0	0	6.000
5.3.3	38.521				1	1	0	0	0	38.521
5.3.4	1.357				1	1	0	0	0	1.357
6.1.1	4.970	1				1	4.970	0	0	0
6.1.2	5			1		1	0	0	5	0
6.1.3	18.574		1		1	2	0	18.574	0	18.574
ΣΥΝΑΦΕΙΑ ΜΕ ΓΣ	2.407.551	20 35%	33 58%	17 30%	15 26%		298.738 12%	2.088.425 87%	852.651 35%	259.618 11%

Πίνακας 109 Πίνακας Συναφείας Γενικών και Ειδικών Στόχων (αναγωγή σε κατηγορία πράξης)

ΔΡΑΣΗ / ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΥΛΟΠΟΥΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ (χιλ.ευρώ)	ΣΥΝΑΦΕΙΑ ΜΕ ΓΕΝΙΚΟΥΣ (ΓΣ) ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ (ΕΣ)																ΝΟΣΗΤΙΣ ΟΥΘΟΝΙΣ
		ΓΣ 1	ΓΣ2				ΓΣ 3				ΓΣ 4			ΓΣ 5			ΓΣ 6	
		1	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	1	
1.1.1	0	1																1
1.1.2	10.756	1																1
1.1.3	0	1																1
1.1.4	0	1																1
1.1.5	209	1																1
1.1.6	49	1																1
1.1.7	977	1																1
1.1.8	660	1																1
1.1.9	349	1																1
1.1.10	0	1																1
1.1.11	200	1																1
2.1.1	0		1					1										2
2.2.1	120.149		1	1				1										3
2.2.2	0		1	1				1										3
2.2.3	8.000		1	1				1										3
2.3.1	0			1				1										2
2.3.2	1.159			1				1										2
2.3.3	2.000			1				1										2
2.3.4	0							1										1
2.3.5	0							1										1
2.3.6	0							1										1
2.3.7	0							1										1
2.4.1	38.491				1			1										2
3.1.1	111.978							1	1				1					3
3.1.2	82.896							1	1				1					3
3.1.3	355.587							1		1			1					3
3.1.4	0							1	1	1			1					4
3.1.5	0							1	1	1			1					4
3.1.6	386.636							1	1	1			1					4
3.1.7	182.530							1	1	1			1					4
3.1.8	0				1								1					2
3.2.1	484.660								1				1					2
3.2.2	0							1					1					2
3.2.3	60.000							1	1				1					3
4.1.1	159.397								1	1			1					3
4.1.2	16.940												1					1
4.1.3	0														1			1
4.1.4	58.246												1	1				2
4.2.1	0												1	1				3
4.2.2	0														1			1
4.3.1	61.438														1			1
5.1.1	26.536															1		1
5.1.2	49.691														1			1
5.1.3	7.908														1			1
5.1.4	90.833														1			1
5.2.1	338															1		1
5.2.2	7.163															1		1
5.2.3	3.358															1		1
5.2.4	7.996															1		1
5.2.5																1		1
5.3.1	995																1	1
5.3.2	6.000																1	1
5.3.3	38.521																1	1
5.3.4	1.357																1	1
6.1.1	4.970																	1
6.1.2	5																	1
6.1.3	18.574																	1
ΣΥΝΑΦΕΙΑ ΜΕ ΓΣ	2.407.551	11			24				35				10			13		3
ΣΥΝΑΦΕΙΑ ΜΕ ΕΣ		11	4	6	2	12		8	10	6	11	4	2	4	4	5	4	3

Πίνακας 116 Συνάφεια των κατηγοριών παρεμβάσεων του ΕΠΑΝΑΔ με τις προτεραιότητες του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Κοινωνική Ένταξη (ΕΣΔΕΝ) 2008-2010

ΣΤΟΧΟΙ ΕΣΔΕΝ	Θ.Α.Π. 1											Θ.Α.Π. 2				Θ.Α.Π. 3		Θ.Α.Π. 4			Θ.Α.Π. 5			Θ.Α.Π. 6	ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΚΠ ΤΟΥ ΕΠΑΝΑΔ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΥΛΟΠΟΙΟΥΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ (ΧΙΛ. ΕΥΡΩ)	% ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑ ΥΛΟΠΟΙΟΥΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ	
	ΚΠ 1.1	ΚΠ 1.2	ΚΠ 1.3	ΚΠ 1.4	ΚΠ 1.5	ΚΠ 1.6	ΚΠ 1.7	ΚΠ 1.8	ΚΠ 1.9	ΚΠ 1.10	ΚΠ 1.11	ΚΠ 2.1	ΚΠ 2.2	ΚΠ 2.3	ΚΠ 2.4	ΚΠ 3.1	ΚΠ 3.2	ΚΠ 4.1	ΚΠ 4.2	ΚΠ 4.3	ΚΠ 5.1	ΚΠ 5.2	ΚΠ 5.3	ΚΠ 6.1				
Ενίσχυση της απασχόλησης, ιδιαίτερα για τις γυναίκες, τους νέους, τους μακροχρόνια άνεργους και τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού.								1	1		1				1	1	1	1	1		1				1	11	2.163.193	89,85
Αντιμετώπιση της μειονεκτικής θέσης προσώπων και ομάδων όσον αφορά την εκπαίδευση και την κατάρτιση.		1											1				1	1								5	1.493.115	62,02
Ενίσχυση της οικογένειας και στήριξη των ηλικιωμένων										1					1				1							4	609.256	25,31
Κοινωνική ένταξη των ΑμεΑ, των μεταναστών και των ατόμων/ομάδων με πολιτισμικές/θρησκευτικές ιδιαιτερότητες									1		1						1	1			1					5	410.100	17,03
ΣΥΜΒΟΛΗ ΠΡΟΣ	0	1	0	0	0	0	0	1	2	1	2	0	1	2	0	2	2	3	3	2	2	0	0	1				

Πίνακας 117 Συνάφεια των κατηγοριών παρεμβάσεων του ΕΠΑΝΑΔ με τους στόχους του άρθρου 9 παρ. 3 του Καν.1083/2006 (earmarking)

ΚΩΔ	ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	Θ.Α.Π. 1											Θ.Α.Π. 2				Θ.Α.Π. 3		Θ.Α.Π. 4			Θ.Α.Π. 5			Θ.Α.Π. 6	ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΚΠ ΤΟΥ ΕΠΑΝΑΔ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΕΝΤΑΓΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ (ΧΙΛ. ΕΥΡΩ)	% ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑ ΕΝΤΑΓΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ		
		ΚΠ 1.1	ΚΠ 1.2	ΚΠ 1.3	ΚΠ 1.4	ΚΠ 1.5	ΚΠ 1.6	ΚΠ 1.7	ΚΠ 1.8	ΚΠ 1.9	ΚΠ 1.10	ΚΠ 1.11	ΚΠ 2.1	ΚΠ 2.2	ΚΠ 2.3	ΚΠ 2.4	ΚΠ 3.1	ΚΠ 3.2	ΚΠ 4.1	ΚΠ 4.2	ΚΠ 4.3	ΚΠ 5.1	ΚΠ 5.2	ΚΠ 5.3	ΚΠ 6.1					
62	Ανάπτυξη συστημάτων και στρατηγικών διά βίου μάθησης στις επιχειρήσεις- παροχή κατάρτισης και υπηρεσιών στους εργαζομένους για τη βελτίωση της προσαρμοστικότητάς τους στις μεταβολές, προαγωγή της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας																1										1	128.149	5,32	
63	Σχεδιασμός και προώθηση καινοτόμων και περισσότερο παραγωγικών τρόπων οργάνωσης της εργασίας.																		1								1	1.159	0,05	
64	Ανάπτυξη ειδικών υπηρεσιών για την απασχόληση, την κατάρτιση και τη στήριξη σε συνδυασμό με την αναδιάρθρωση κλάδων και επιχειρήσεων, και ανάπτυξη συστημάτων για την πρόβλεψη των οικονομικών μεταβολών και των μελλοντικών απαιτήσεων όσον αφορά θέσεις απασχόλησης και δεξιότητες	1																									1	0	0,00	
65	Εκσυγχρονισμός και ενίσχυση των θεσμικών δομών της αγοράς εργασίας					1	1	1			1																4	1.585	0,07	
66	Έφαρμογή ενεργητικών και προληπτικών μέτρων στην αγορά εργασίας																		1								1	1.119.627	46,50	
67	Μέτρα ενθάρρυνσης της ενεργού γήρανσης και παράτασης εργασιακής ζωής																		1								1	2.000	0,08	
69	Μέτρα για τη βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και την αύξηση της διαρκούς συμμετοχής και προόδου των γυναικών στην απασχόληση, ώστε να μειωθεί ο διαχωρισμός με βάση το φύλο στην αγορά εργασίας, και για την εναρμόνιση εργασίας και ιδιωτικής ζωής, όπως π.χ. με την ευχερέστερη πρόσβαση στη φροντίδα παιδιών και εξαρτώμενων προσώπων																		1					1			2	606.098	25,17	
70	Ειδικές δράσεις για την αύξηση του μεριδίου συμμετοχής των μεταναστών στην απασχόληση και διαμέσου αυτών, την ενίσχυση της κοινωνικής ενσωμάτωσής τους												1								1						2	0	0,00	
71	Τρόποι για την ενσωμάτωση και την επανένταξη στην απασχόληση μειονεκτούντων ατόμων - καταπολέμηση των διακρίσεων κατά την πρόσβαση και την πρόοδο στην αγορά εργασίας και προαγωγή της αποδοχής της πολυμορφίας στο χώρο εργασίας																				1	1			1	1	1	6	475.478	19,75
72	Σχεδιασμός, εισαγωγή και εφαρμογή μεταρρυθμίσεων στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης με σκοπό την ανάπτυξη της απασχολησιμότητας, τη βελτίωση της σχέσης της αρχικής και της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας και τη συνεχή αναβάθμιση των προσόντων του προσωπικού κατάρτισης με στόχο μια οικονομία που να βασίζεται στη γνώση																										1	0	0,00	
73	Μέτρα για την αύξηση της συμμετοχής στη διά βίου εκπαίδευση και κατάρτιση, μεταξύ άλλων με τη λήψη μέτρων για τη μείωση του αριθμού των μαθητών που εγκαταλείπουν το σχολείο σε μικρή ηλικία και του διαχωρισμού βάσει του φύλου, και αύξηση της πρόσβασης στη βασική, επαγγελματική και τριτοβάθμια εκπαίδευση και κατάρτιση καθώς και της ποιότητάς τους																										2	10.756	0,45	
	ΣΥΜΒΟΛΗ ΠΡΟΣ	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	3	1	1	1	1	1	2		1.722.407		

Πίνακας 118 Συνάφεια των κατηγοριών παρεμβάσεων του ΕΠΑΝΑΔ με τους Θεματικούς Στόχους Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020

ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2014-2020	Θ.Α.Π. 1											Θ.Α.Π. 2				Θ.Α.Π. 3		Θ.Α.Π. 4			Θ.Α.Π. 5			Θ.Α.Π. 6	ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΚΠ ΤΟΥ ΕΠΑΝΑΔ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΥΛΟΠΟΙΟΥΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ (ΧΙΛ. ΕΥΡΩ)	% ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑ ΥΛΟΠΟΙΟΥΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ		
	ΚΠ 1.1	ΚΠ 1.2	ΚΠ 1.3	ΚΠ 1.4	ΚΠ 1.5	ΚΠ 1.6	ΚΠ 1.7	ΚΠ 1.8	ΚΠ 1.9	ΚΠ 1.10	ΚΠ 1.11	ΚΠ 2.1	ΚΠ 2.2	ΚΠ 2.3	ΚΠ 2.4	ΚΠ 3.1	ΚΠ 3.2	ΚΠ 4.1	ΚΠ 4.2	ΚΠ 4.3	ΚΠ 5.1	ΚΠ 5.2	ΚΠ 5.3	ΚΠ 6.1					
Προώθηση της απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας εργατικού δυναμικού																													
Πρόσβαση στην απασχόληση για τους αναζητούντες θέση εργασίας και οικονομικά μη ενεργά άτομα, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών πρωτοβουλιών για την απασχόληση και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων					1	1	1								1	1	1	1	1								9	1.834.344	76,19
Βιώσιμη ένταξη στην αγορά εργασίας των νέων, ειδικότερα για αυτούς που βρίσκονται εκτός εργασίας, εκπαίδευσης ή κατάρτισης			1			1	1													1							4	1.130.642	46,96
Αυτό-απασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία επιχειρήσεων										1							1	1									4	1.667.795	69,27

ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2014-2020	Θ.Α.Π. 1											Θ.Α.Π. 2				Θ.Α.Π. 3		Θ.Α.Π. 4			Θ.Α.Π. 5			Θ.Α.Π. 6	ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΚΠ ΤΟΥ ΕΠΑΝΑΔ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΥΛΟΠΟΙΟΥΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ (ΧΙΛ. ΕΥΡΩ)	% ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΥΛΟΠΟΙΟΥΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ		
	ΚΠ 1.1	ΚΠ 1.2	ΚΠ 1.3	ΚΠ 1.4	ΚΠ 1.5	ΚΠ 1.6	ΚΠ 1.7	ΚΠ 1.8	ΚΠ 1.9	ΚΠ 1.10	ΚΠ 1.11	ΚΠ 2.1	ΚΠ 2.2	ΚΠ 2.3	ΚΠ 2.4	ΚΠ 3.1	ΚΠ 3.2	ΚΠ 4.1	ΚΠ 4.2	ΚΠ 4.3	ΚΠ 5.1	ΚΠ 5.2	ΚΠ 5.3	ΚΠ 6.1					
Ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και του συμφιλίωσης επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής									1							1										2	544.660	22,62	
Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στην αλλαγή Ενεργός και υγιής γήρανση									1		1	1	1	1												5	169.798	7,05	
Εκσυγχρονισμός και ενίσχυση των θεσμών της αγοράς εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των ενεργειών για τη βελτίωση της διακρατικής κινητικότητας των εργαζομένων							1						1													1	3.159	0,13	
Πρώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας																													
Ενεργές πολιτικές ένταξης με στόχο τη βελτίωση των ευκαιριών απασχόλησης															1											1	1.119.627	46,50	
Ενσωμάτωση των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων όπως οι Ρομά																	1	1								2	234.583	9,74	
Καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού									1	1	1						1	1	1							6	779.792	32,39	
Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας.					1	1															1	1	1	1		6	302.391	12,56	
Πρώθηση της κοινωνικής οικονομίας και των κοινωνικών επιχειρήσεων				1						1	1								1							4	1.009	0,04	
Τοπικά αναπτυξιακά προγράμματα (Community-led local development strategies)																1		1	1							3	1.354.210	56,25	
ΣΥΜΒΟΛΗ ΠΡΟΣ	0	1	0	2	3	3	1	1	3	3	1	1	2	5	2	5	4	3	5	1	1	1	1	0					

Πίνακας 119 Συνάφεια των κατηγοριών παρεμβάσεων του ΕΠΑΝΑΔ με τις Θεματικές Προτεραιότητες και τους Γενικούς Στόχους του ΕΣΠΑ 2007-2013

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ ΕΣΠΑ 2007-13	Θ.Α.Π. 1											Θ.Α.Π. 2				Θ.Α.Π. 3		Θ.Α.Π. 4			Θ.Α.Π. 5			Θ.Α.Π. 6	ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΚΠ ΤΟΥ ΕΠΑΝΑΔ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΥΛΟΠΟΙΟΥΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ (ΧΙΛ. ΕΥΡΩ)	% ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΥΛΟΠΟΙΟΥΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ
		ΚΠ 1.1	ΚΠ 1.2	ΚΠ 1.3	ΚΠ 1.4	ΚΠ 1.5	ΚΠ 1.6	ΚΠ 1.7	ΚΠ 1.8	ΚΠ 1.9	ΚΠ 1.10	ΚΠ 1.11	ΚΠ 2.1	ΚΠ 2.2	ΚΠ 2.3	ΚΠ 2.4	ΚΠ 3.1	ΚΠ 3.2	ΚΠ 4.1	ΚΠ 4.2	ΚΠ 4.3	ΚΠ 5.1	ΚΠ 5.2	ΚΠ 5.3	ΚΠ 6.1			
1. Επένδυση στον παραγωγικό τομέα της οικονομίας	1. Η αύξηση της εξωστρέφειας και των εισροών Ξένων Άμεσων Επενδύσεων.								1	1					1	1										6	1.405.648	78,87
	2. Η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και η αύξηση της παραγωγικότητας	1			1	1	1	1					1	1	1	1	1									10	996.200	55,89
	3. Η διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος της χώρας.															1											2	956.821
2. Κοινωνία της γνώσης και καινοτομία	4. Η βελτίωση της ποιότητας και της έντασης των επενδύσεων στο ανθρώπινο κεφάλαιο για την αναβάθμιση του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος.			1	1										1	1										5	967.577	54,29
	5. Η ενίσχυση της Έρευνας, Τεχνολογίας και η προώθηση της Καινοτομίας σε όλους τους κλάδους ως βασικό παράγοντα αναδιάρθρωσης της ελληνικής οικονομίας και μετάβασης στην οικονομία της γνώσης.							1							1								1			4	968.272	54,33
	6. Η ψηφιακή σύγκλιση της χώρας με την ενσωμάτωση και τη συστηματική χρήση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών (ΤΠΕ) στους τομείς κοινωνικής και οικονομικής δραστηριοποίησης.							1								1								1		4	968.272	54,33
3. Απασχόληση και Κοινωνική Συνοχή	7. Ενίσχυση της προσαρμοστικότητας των εργαζόμενων και των επιχειρήσεων.														1	1	1	1								4	134.828	7,56
	8. Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση.																1	1								2	1.304.228	73,18
	9. Προώθηση της Κοινωνικής Ενσωμάτωσης.						1				1						1	1	1				1			7	650.283	36,49
4. Θεσμικό Περιβάλλον	10. Θεμελίωση ενός αποδοτικού και οικονομικά βιώσιμου συστήματος Υγείας, που θα προσφέρει ποιοτικές και εξατομικευμένες υπηρεσίες στους πολίτες και θα εστιάζει στη συνεχή βελτίωση των υπηρεσιών πρόληψης και φροντίδας.										1											1	1	1		4	101.701	5,71
	12. Η βελτίωση της ποιότητας των δημόσιων πολιτικών και η αποτελεσματική εφαρμογή τους για τη διευκόλυνση της επιχειρηματικής δράσης και την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των πολιτών.						1	1							1					1						6	29.153	1,64
5. Ελκυστικότητα της Ελλάδας και των Περιφερειών, ως τόπου επενδύσεων, εργασίας και διαβίωσης	13. Η ανάπτυξη και ο εκσυγχρονισμός των φυσικών υποδομών και των συναφών υπηρεσιών του συστήματος μεταφορών της χώρας.																									0	0	0,00
	14. Ο ασφαλής ενεργειακός εφοδιασμός της χώρας με γνώμονα την αειφορία.																									0	0	0,00
	15. Η αειφόρος διαχείριση του Περιβάλλοντος.																									0	0	0,00
	16. Η άσκηση αποτελεσματικής περιβαλλοντικής πολιτικής.																	1								1	859.568	48,23
	17. Ανάδειξη του Πολιτισμού ως ζωτικού παράγοντα της οικονομικής ανάπτυξης της χώρας.																1									1	859.568	48,23
ΣΥΜΒΟΛΗ ΠΡΟΣ		1	1	1	1	5	2	1	2	2	0	2	3	7	4	2	9	3	1	2	0	2	3	2	0			

6.8 Πίνακες υπολογισμού αποτελεσματικότητας - αποδοτικότητας ΕΠΑΝΑΔ

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1: ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΑΠ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΑΠ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ ΚΠ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΥ Α.Π.	ΔΕΙΚΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ / ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΑΠ	ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΑΠ / ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ Θ.Α.Π.	ΔΑΠΑΝΕΣ	ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ ΑΠ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΑΠ / Θ.Α.Π.
ΑΠ1	50.084.722	0,52	0,12	0,07	2.308.452	4,6%	2,70
ΑΠ2	42.436.980	0,44	0,11	0,05	1.773.795	4,2%	2,67
ΑΠ3	2.904.778	0,03	0,19	0,01	207.041	7,1%	2,69
ΣΥΝΟΛΟ Θ.Α.Π.	95.426.480	1,00		0,12	4.289.288	4,5%	2,69

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2: ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΑΠ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΑΠ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ ΚΠ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΥ Α.Π.	ΔΕΙΚΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ / ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΑΠ	ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΑΠ / ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ Θ.Α.Π.	ΔΑΠΑΝΕΣ	ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ ΑΠ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΑΠ / Θ.Α.Π.
ΑΠ4	275.897.524	0,56	0,11	0,06	8.653.245	3,1%	3,52
ΑΠ5	205.964.424	0,42	0,24	0,10	16.300.463	7,9%	3,08
ΑΠ6	10.696.656	0,02	0,05	0,00	364.184	3,4%	1,52
ΣΥΝΟΛΟ Θ.Α.Π.2	492.558.604	1,00		0,17	25.317.892	5,1%	3,21

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 3: ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΑΠ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΑΠ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ ΚΠ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΥ Α.Π.	ΔΕΙΚΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ / ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΑΠ	ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΑΠ / ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ Θ.Α.Π.	ΔΑΠΑΝΕΣ	ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ ΑΠ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΑΠ / Θ.Α.Π.
ΑΠ 7	760.465.627	0,54	0,38	0,20	379.468.265	49,9%	0,77
ΑΠ 8	622.531.959	0,44	0,61	0,27	375.077.372	60,3%	1,02
ΑΠ 9	37.978.399	0,03	1,45	0,04	46.679.625	122,9%	1,18
ΣΥΝΟΛΟ Α.Π.	1.420.975.985	1,00		0,51	801.225.262	56,4%	0,91

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 4: ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΑΠ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΑΠ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ ΚΠ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΥ Α.Π.	ΔΕΙΚΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ / ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΑΠ	ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΑΠ / ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ Θ.Α.Π.	ΔΑΠΑΝΕΣ	ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ ΑΠ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΑΠ / Θ.Α.Π.
ΑΠ 10	149.063.289	0,54	0,25	0,13	17.281.212	11,6%	2,12
ΑΠ 11	117.784.676	0,43	0,29	0,13	21.797.010	18,5%	1,59
ΑΠ 12	7.007.598	0,03	0,58	0,01	2.201.700	31,4%	1,84
ΣΥΝΟΛΟ Α.Π.	273.855.563	1,00		0,28	41.279.922	15,1%	1,82

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 5: ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΑΠ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΑΠ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ ΚΠ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΥ Α.Π.	ΔΕΙΚΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ / ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΑΠ	ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΑΠ / ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ Θ.Α.Π.	ΔΑΠΑΝΕΣ	ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ ΑΠ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΑΠ / Θ.Α.Π.
ΑΠ 13	135.316.545	0,41	0,14	0,06	5.933.779	4,4%	3,17
ΑΠ 14	172.789.543	0,53	0,13	0,07	10.147.348	5,9%	2,16
ΑΠ 15	20.042.296	0,06	0,08	0,00	878.899	4,4%	1,73
ΣΥΝΟΛΟ Θ. Α.Π.	328.148.384	1,00		0,13	16.960.026	5,2%	2,49

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 6: ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΑΠ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΑΠ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ ΚΠ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΥ Α.Π.	ΔΕΙΚΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ / ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΑΠ	ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΑΠ / ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ Θ.Α.Π.	ΔΑΠΑΝΕΣ	ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ ΑΠ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΑΠ / Θ.Α.Π.
ΑΠ 16	24.659.773	0,52	0,37	0,19	2.860.222	11,6%	3,22
ΑΠ 17	20.894.321	0,44	0,45	0,20	2.173.351	10,4%	4,32
ΑΠ 18	2.304.735	0,05	0,78	0,04	414.469	18,0%	4,32
ΣΥΝΟΛΟ Θ.Α.Π.	47.858.829	1,00		0,43	5.448.041	11,4%	3,74